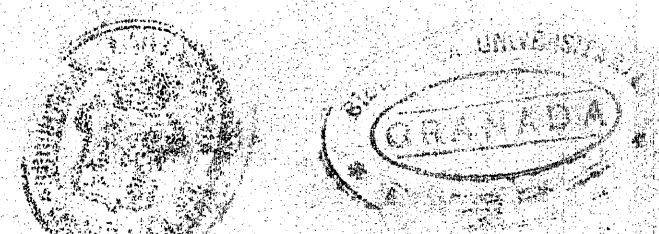
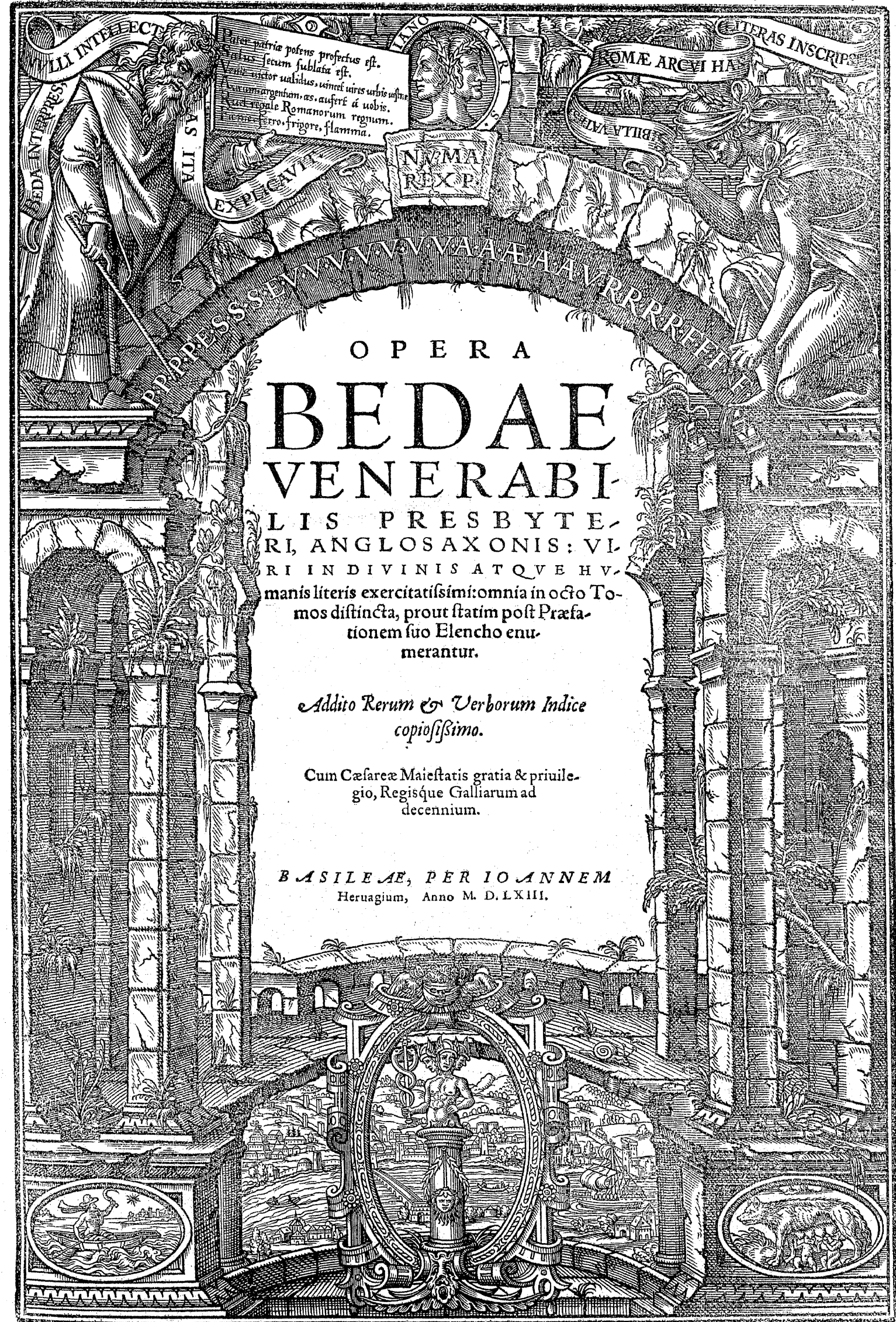
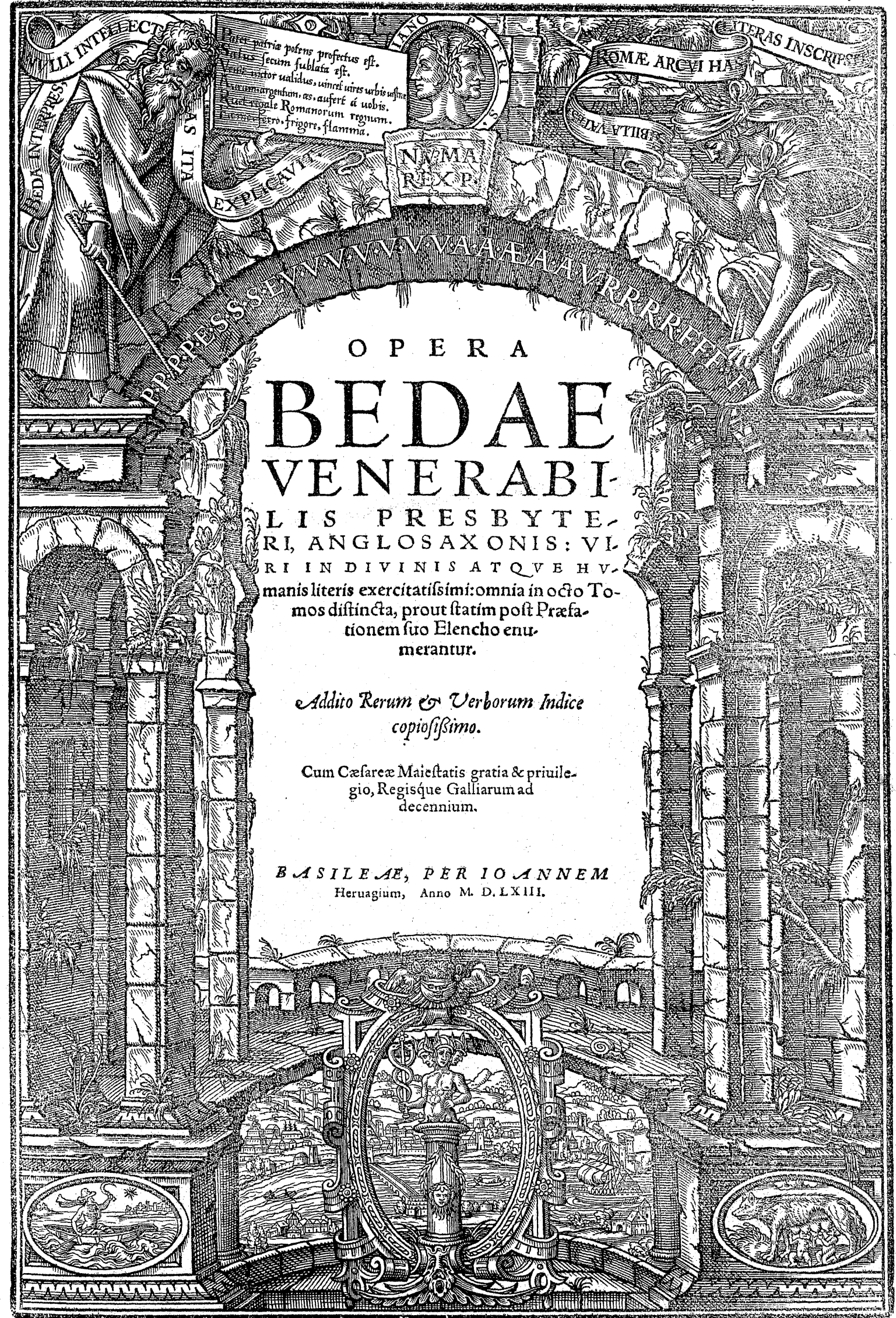

Del Collegio de la Comp^{ta} de Jesus de Granada / Del apunto del Sr. M. de ...
n. 25676

3 400 40

MARQVARDO APVD

Nemetum Spiræ Pontifici, & Sebusiorum
Collegio Præposito, uiro Principi
omnium optimo,

B. I. H. S.

ONSTAT MARQVARDE Princeps amplissime, Deum Optimum Maximum, qui est absque origine, qui est absque fine, rebus omnibus dedisse principium & finem, ob hoc unum, ut ex ijs duobus extremis medium quiddam ac optimum proueniret, ad ipsius Dei imaginem creato, cæterisq; creaturis uniuersis imperio ab ipso Deo præfecto homini: attamen uidemus mortales omnes, mox cum in lucem hanc eduntur, ad primum huius tam iucundi cœli contuitum uagire, & in ortu ipso uitæ appetitæ, nescio quid graue perpeti, deinde etiam summa calamitate exercitos, in interitu, immortalitatem ueram adeuntés, subtriste quiddam & lugubre ostendere. Carnis nescio quam hanc esse teneritudinem atque infirmitatem dicet aliquis, cum tamen promptitudini animi & in rebus diuinis obfirmatissimæ persuasioni, tale semper ferme contingat aliquid ipsa enim initia sacrosancta, ueteris uidelicet Testamenti, & Oraculi noui decreta, ab ipso omnium bonorum largitore instituta, horroris, sanguinis deniq; plena apparuere, exitum quoq; in multis demonstrarunt, irarum, angustiarum & miseriæ plenum: non quod naturæ aut huius aut alterius, insit malum aliquod, sed quia medio ipsorum neglecto, illorum extrema homo amplecti soleat. Quid namq; admirabilius accidere rei potest ei quæ non erat, quàm fieri? quid exoptatius quàm esse aliquid? quid excellentius quàm substantiæ passiuæ, & perpetuam & æliuam contingere essentiam? Tale miraculum, tam nobile opificium, homo qui sese, qui diuina iussa agnoscit, semetipsum esse experitur, cū si quid benignitate ex nihilo se præstantissimū quiddam, quod tamē occidat, sapientia uerò cœlesti quod instauratur & perdurat, ceu effectū meditat. ea namq; cogitatione, occurret illi, uelle illud diuinum, quo melius nil, quo nihil cōcinnius. id enim est, ut homo priusquam cœlestem illam dulcedinem degustet, seculi huius amara deuoret, ex comparatione etenim malorum maior boni exoritur existimatio. Verum enim uerò natura semper est uaria, uagit ad ortum, plorat ad occasum, horret disciplinam, fugit correctionem, at supernè indita mens, illustrata mysterijs, instructa præceptis, confirmata promissis diuinis, donatam uitam amat, ratione illam exornat, polit & præparat instaurationi: bona ut sit curat, melior ut euadat conatur, optima perduret annititur. Difficultati ceretè persuasionis adminiculum gratiæ non deesse, inesse uerò comprehensæ beatitatem, ac æ, quæ propter ipsam exoritur persecutioni, præmium omnium pulcherrimum propositum sentiens. Hæc uerò Philosophiæ inanês indicia nunquam fuerunt, unius autem nostri Seruatoris IESV CHRISTI demonstrationes sunt MARQVARDE Pientiss. quas cum præeunte præceptore ipso, discipuli ipsius, ingenio tardiores, capere nequirent, exemplo fiducia pleno, præteritis, præsentibus & insequentibus seculis, in concertationibus opinionum & animorum diuinatione exoptatissimo consolatus est sermone hoc, ROGABO IPSE PATREM, ET ILLE MITTAT ALIUM CONSOLATOREM, QUI APVD VOS MANEAT. IS AUTEM ERIT SPIRITVS VERITATIS, QVEM MVNDVS IPSE RECIPERE NEQVIT, OB ID QVOD IPSVM NEVTIQVAM VIDET, QVOD EVM NON NOVIT. ATQVI VOS IPSVM COGNOSCETIS. APVD VOS ENIM, IMO

Epistola

IN VOBIS ERIT ATQVE PERMANEBIT. Hanc ipsius pollicitationem uerba quæ insequuntur multo auctiorem reddunt: ait namque, CONSOLATOR AVTEM ILLE, SPIRITVS SANCTVS, QVEM PATER MEVS MITTET IN NOMINE MEO, IPSE VOS DOCEBIT OMNIA. Mox addit gratia suauitatisq; plena uerba hæc: QVANDO CVNQVE SPIRITVS VERITATIS VENIET, IPSE ILLE OMNEM VOS DOCEBIT VERITATEM. NIHIL SI QVIDEM A SE IP SO LOQVETVR, EFFABITVR QVOD AVDIET, ET ANNVCNCIABIT VOBIS QVOD FVTVRVM EST. IPSE ME DECLARABIT. RECIPIET ETENIM DE MEO, ET ANNVCNCIET ILLVD VOBIS. Et ò diuitias bonitatis Dei, ò certitudinem promissionum Dei: χαρις καὶ εὐαγγελιον ἄνευ αὐτοῦ, ò uaria quidem ἔκδηλα, ἔκδηλα hoc Paracletico erogata fuere, quæ in hanc usque diem, hinc inde uarijs modis, cœtum piorum cohonestant, amplificant ἔκδηλα inuuant. Vix enim impleta lege ἔκδηλα perfunctus officio suo CHRISTVS IESVS ad patrem digreditur ascendens in cœlos, cum Consolator ille derepente, specie ignitarum linguarum, irruens, pusillum illum gregem, insidijs petiit, minis perterrefactum, ἔκδηλα maclationi oppositum, sapientia instruit, fiducia confirmat, ac gratia illustrat tanta, ut statim medio in foro, ab omni plaga orbis, quorum magnus aderat numerus, excellentiss. Philosophis uersutiss. sophistis piscator PETRVS persuaderet, IOHANNES nauicularius miraculis, malignantium conciliabula mitigaret, STEPHANVS effuso sanguine persecutores lucraretur. Idem Spiritus deinde, ἔκδηλα PAVLVM doctrina imbuit ea, qua toti orbi terrarum CHRISTI dogma ut sequeretur, persuasit. Nec defuit ueritatis spiritus in ipsis inuitijs, Ecclesiæ succrescenti. Simonem qui ppe, Cerinthum, Ebionem, Basilidem, Cerdonem, Maronem, Carpocratem, Montanum, Apellem, Cataphrygas ἔκδηλα sexcentos alios insani capitis sciolos, hæreticos absurdiss. rationibus, certam ἔκδηλα ueram Orthodoxorum persuasionem corrumpentes, Irenæi, Hilarij, Origenis, ἔκδηla ipsorum similium sanctorum patrum simplicitate docta, deuicit, atq; ex schola fidelium explosit. Pauli Samosateni, ac eius assectæ Arijsanguinariam pertinaciam compepsit, Athanasij, Augustini, Ambrosij, Hieronymi, Gregorijq; ἔκδηla aliorum doctorum uirorum scriptis. Tandem longa pace ἔκδηla affluentibus fortunis, deseruescenti ac emarcescenti Ecclesiæ, succurrit iterum huius, cuius tibi MARQVARDE princeps doctiss. dedico hæc Opera VENERABILIS uidelicet PRESBYTERI BEDAE, Anglo saxonis uigilantia conscriptis, quibus hoc nostro seculo, in tanta diuersitate opinionum, nihil exhiberi potest Reip. Christianæ magis utile, uel ponderatius, ad explicationem controuersiarum, quæ nunc inter doctos uigent. Fato siquidem meliori cōtigiße affirmare auisim, quod huius scripta iam nunc prodeant, cum inter Patres nullus fuerit, qui scripserit, quæ Patribus ubicunq; ad consultandum de re Christiana conuocatis magis prodesse queant. Nam ut alia omittam, hoc unum nolui hic tacere, In sacrarum scripturarum interpretatione, hunc unum ueritati unice studere, simpliciter eum, breuiter ἔκδηla aperte omnia tradere. Disciplinarum omnium ἐπιμελίαν ipse absoluit, γὰρ γλωσσῶν perdidicit multa, ritus ἔκδηla mores Ecclesiarum Italiae, Galliae, ac penè totius continentis peregrinationibus suis perlustrauit ἔκδηla uidit, lectioni sacrarum literarum à teneris insudauit, adeò ut non illotis, quod aiunt manibus, ad scribendum animum appulerit, sed uir iam factus, ac spiritus sancti donis instructiss. fide ἔκδηla deuotione erga Deum, erga Ecclesiam catholicam ardens, ad institutionem bonorum ἔκδηla alumnorum suorum, nullius emulatione stimulat, omnia sua exarauit. Cisternas lacunas, ἔκδηla paludes somniorum humanorum euitauit, ex fonte ipso hausit omnia, ἔκδηla CHRISTI præceptoris dicta, sententijs ab ipso illo seruatore prolatis, explanauit. Inanes quæstiones nunquam mouet ipse, neque friuolas ullius concertationes uel amplectitur uel impugnat, alienus ab omni dissidio. Patrum mella instar apiculæ prouidæ, legit, margaritas ex stercore colligit, ἔκδηla ut paucis dicam, ἀνεκδιαιτάτως Ecclesiæ aptus ἔκδηla uerus dici potest in congregatione sanctorum, magno quidem Dei dono, maiori ornamento donis Dei. Huius igitur interpretationes si hoc nostro, innumerabilibus opinio-

Nuncupatoria.

opinionibus intricato seculo, admittant ἔκδηla sequuntur ij quorum interest, quiq; paci Ecclesiæ ex deuotione student, aut ex officio eam, uti debent, ita assidue promouere curant, ἔκδηla ducent ἔκδηla militem ueteranum habebunt, solo Dei uerbo instructissimū ἔκδηla armatum, quo possint contra omnes Hæreses de pugnare fortiter, ἔκδηla proculdubio obtinere uictoriam contra mille illum artificem ambagibus atq; ambitione tam insolenter grassantem. Extant quidem ἔκδηla aliorum multorum Patrum ueterum scripta, at illa disputationibus curiosioribus, reprehensionibusq; pertinacioribus scaterere, nemo negabit. Cuduntur indies libri, doctissimorum uirorum nomenclatione, inq; speciem gloriosis inscriptionibus adornati: at experimur quottidie, multo magis Christianorum animos, contentiosis istis lucubrationibus diuelli, quàm reconciliari. ἔκδηla dico, dicam aperte, ob hoc unum tot scripta profluit, quod nemo quæ Christi sunt, sed unusquisque quæ sua sint, querat. Magister dici, Doctor haberi, Lucem mundi sese nominari, ἔκδηla digito monstrari omnes cupiunt, gestiunt ἔκδηla ambiunt. quod quidem hæcenus à bonis passim deplorari audimus, qui uerò huic malo mederi possit, præter Deum occurrit nemo, is ergo ut uelit enixe rogandus est. Sat igitur erit, de hoc authore serio adfirmasse, destinata quadam Dei uoluntate ἔκδηla providentia omnium conditoris factum esse, ut BEDAE ipsius scripta, quæ multa huic editioni, antea nunquam edita, acceperunt, iam iam edantur, hoc uidelicet tempore, quo quàm alijs unquam Ecclesiæ Christi res magis nutari ἔκδηla periclitari maxime uidentur: syncerum quoque, simplicem ἔκδηla ab affectibus liberum doctorem postulare. Talem autem BEDAM nostrum fuisse, multi ἔκδηla doctissimi quique uiri semper testati sunt, eidemq; pietatem ἔκδηla uirtutes illas omnes, quæ in Christiano uiro, qui alijs præest, requiruntur, unà cum omnium rerum summa cognitione inesse experiuntur, qui iudicio incorrupto has eius interpretationes legunt. Gratias igitur maximas agantur Deo oportet, qui consolatoris, qui spiritus ueritatis, qui spiritus sancti sui dona tam diu occultata, congregationi sanctorum suorum ut proponerentur, effecit tandem. Mibi nihil sumo, licet per totum quinquennium integrum, ac diutius, longinquis, difficillimis ἔκδηla periculosissimis itineribus, quæ abstrusa latebant indagari ἔκδηla eruiri: fateor tamen ἔκδηla Remp. Christianam, ac meipsum debere quàm plurimū multis ἔκδηla magnis uiris, qui in assequendis istis libris fauorem suum mihi præstiterunt, aut ultrò eos qui apud ipsos latebant communicarunt, siue in emendandis uetustissimis exemplaribus diligentissimam operam nauarunt: digni profecto, qui hoc suo merito probentur omnibus, ἔκδηla maiori, quàm in nostra censura à me factum est, uebantur laude. IOANNI uerò HERVAGIO posteritas ipsa præmium persoluet dignum, qui sumptibus priuatis ijsq; grauisissimis Remp. ita locupletari uoluit, ut sese Religionis quàm lucri maiorem rationem habuisse ostendat. Tibi uerò MARQVARDE Princeps pietiss. acceptam referant homines, qui sunt, quiq; erunt hanc editionem necesse est. Quod enim scriptum uel pium, uel doctum, uel utile uspiam, quod tu animo non deuores? manibus non teras? quod patrocinio ἔκδηla eleganti tuo iudicio illustratum, omnibus non fiat probatissimum? Te Prætor, BEDACEU postliminio restituetur: te Consule, BEDA Senator legetur: te Censore, BEDA iudex Ecclesiæ catholice constituetur, incorruptus, noui. Quis enim eius doctrinam sanam uel delictet, puram ἔκδηla incontaminatam, quam tu semper amplexus es, negliget? quis proprietatem ἔκδηla elegantiam quibus tu semper addictissimus, cōtemnet? quis fructū quem tu ex illo atque alijs authoribus colligere soles, sperneret? Incitamenta boni, sunt exempla tua ἔκδηla tuorum similium principum, quos indoles, institutio ἔκδηla habitus bonus commendat. Hanc ergo huius meæ dedicationis præcipuā causam fuisse uelim intelligas MARQVARDE Princeps, quam sequitur altera grauis illa quidem ἔκδηla non minus fauorabilis. Quippe magnū hoc est, te ex nobilissima ab HATTSTEYN familia ortum esse, maius uerò illud, a puero te ijs semper studuisse, ea appetiße ἔκδηla expressiße, quæ ἔκδηla Deo grata, parentibus bonisq; omnibus admirationi, imò homine semper maiora uisa sunt: maximum sanè, quod nunc præstas inter innumeras occupationes, quæ indies hoc nostro seculo tumultuosissimo emergunt, nam apud Nemetos ἔκδηla Sebustos sacrorum rex, sanctissimorum hominum PHILIPPI A FLERSHEYM, RVDOLPHI AFRANCKENSTEYN successor pietiss. Spi

Epistola Nuncupatoria.

tis, Spirensi collegio, omnium uoto & lectus & praefectus Episcopus ita praes, ut pro suis subditis, noceas nulli, cupias uniuersis, inferioribus adamatus, paribus gratus, maximis acceptissimus: uirtute, consilio & auctoritate eniteris, provides, & quantum in te est moues ut Ecclesiae pax coeat, quo citius Respub. tranquillior euadat. Proxima postea tibi cura, in sacris, in prophanis tersior castiorq; lectio, colloquium doctorum uirorum, literaturaeq; omnis instauratio, quarum amatores ardentissimo tu amore prosequeris, hilaritate & liberalitate tua inuas atque subleuas, ut merita Mecoenatis in Virgilium & Horatium multo minora sint, quam illa tua, quibus de uniuersis qui nomen literis dedere, bene mereris. In domesticis negotijs frugalem illum splendorem, honestatem & auctoritatis plenam humanitatem tuam, exprimit famulicium & aula illa tua ad exemplar tuum efficta & composita, adeo ut utrinque fidei mutuae, continentiae & decoris signa eluceant. Nihil fingo, & quia natura ab omni abhorreo assentatione, liberè quae sentio, ac quae illo primo nostro congressu percepi, didici & expertus sum, profero: quanta enim profusione, quo thesauro, incognitum me, de te, de tuis nihil unquam meritum, nescio propter quam de ingenioli mei tenuitate conceptam tuam opinionem, ditasti, beasti, & egentem refocillasti. Liceat igitur mihi pudore ingenuo, quanta abs te acceperim proferre & confiteri, aequè ac tibi libuit candore ingenuo beneficia in me tanta tua collocare, imò dicam illud quoq; qua pietate & clemètia BASILIVM EMANVELEM filium meum amplexus es. Grati igitur mei animi, ut tibi aliquod exhiberem testimoniū, occasio sese obtulit haud negligenda, ista uidelicet MARQUARDE Princeps optime, huius Operis nuncupatio: dabit magnus ille Deus uitam, dabit uires, ut olim pars laborum meorum appareas maxima, & uirtutum posteris elimatum quoddam exemplar constituare. Huius autem mea uoluntatis & deuotionis erga te, uadesq; exhibeo tibi, ortu, pietate, uirtutibus ac literis insignes & nobilissimos uiros CHRISTOPHORVM AMVCHINGEN sodalem tuum, VVERNERVM KOCH scriuijs Praetorij Romani praefectum, & LEOPOLDVM DICKIVM ad Tribunal Augustale caussarum oratorem primarium, uiros gloriae & dignitatis tuae studiosissimos, immortalitate dignos. Quorum commendatione cum tibi innotuerim, meum posthac erit eniti, ut longè omnium tibi fiam commendatissimus.

Vale Princeps Clementissime.

IOAN.

Ad Lectorem.

Ioannes Heruagius Typographus Basiliensis, piis & candidis Lectoribus felicitatem D.

I HOMINES interdum cogitent, quanti operis sit, quātiq; sumptus, ueteres authores renouare, & quasi aedificiū ē rediuiuis instaurare, haud dubie nobis essent aequiores, si quando quae typis excudimus, non semper omnibus numeris perfecta absolutaq; in manus hominum ueniant. Nam hoc ipse cum in alijs non infimā notā scriptoribus, tum uerò maxime in hoc nostro BEDA nimium sum expertus. Hunc enim cum pater meus ante annos aliquot, quorundam qui exemplaria dispersa conquirent, promissis fretus edere coepisset, uix ego hoc tempore ad umbilicum perducere potui: quod mihi moriens pater incoatum modò opus, paucis exemplaribus comparatis, reliquit. Mihi ergo homines, qui libros conquirent inuitandi fuerunt: quos cū ita nobis afferrent, ut quisque inueniebatur, factum est, ut quem optabamus ordinem in omnibus seruare nequiverimus. id quod potissimum contigit in octauo tomo, qui quartum sequi debuit, & esse ordine quintum. Psalmorum quoq; commentarius ad quartum tomm pertinebat, & in eo suum idoneum locum habere debuit. Sed quid agas: cū is postremus absoluto ferè opere, prater spem nobis sit allatus. Eadem ordinis perturbatio, eadem de causa accidit in retractationū & quaestionum in acta apostolorum libris, qui cum ad quintum tomm pertinerent, initio sexti positi sunt, & canonicis epistolis cum Apocalypsi, quae in sexto post Pauli epistolas erant, non in quinto post quatuor Euangelia, collocanda. Haec igitur atq; huiusmodi alia, quae in editionis cursu imitari non potuerunt, speramus aequos lectores nobis minime uitio duros. Nā si sic fecissemus, tam doctis & pijs operibus aliquot insuper annos Dei ecclesiam carere oportebat. Quod igitur acceleratum est, id in uestram, candidi lectores, gratiam est factum. nimirum enim iamdiu diuini doctoris editionem presseramus. Quod autē in Euangelio S. Matthaei & Marci iisdem numeris usq; ad 122. paginae notentur, id perturbare neminem debet. Nam figuris literarum belle distinguuntur. Matthaei enim paginae literis graecis, Marci uerò latinis, ad columnae calcem positae, notantur. Vnum prater ea superest, quod in uniuersum aequus lector est praemonendus. Est autem illud, Bedae exemplaria manu scripta usq; adeo uelusta, obscura, lectu difficilia, interdum etiam deprauata, peruersaq; scripta esse, uix ut ab oculatissimis & peritissimis legi possint. Ex quo necesse est, in hoc pulcherrimo alioqui corpore, quosdam neuos apparere: tales tamen, ut paucis exceptis, diligens lector sententiam possit elicere, autorisq; mentem peruidere. Vt uerò in Bedae libris cōquirendis, sic etiam in non paucis locis emendandis & restituendis, prater alios, non leuem operam posuit Iacobus Pamelius, uir eruditus, atq; in huiusmodi rebus oculus, & diligēs: cui etiam non parū debēt lectores. Quod si quis ita morosus sit, ut his rationibus sibi satisfieri minime patiatur, is hoc habeat, nihil esse tam perfectè expolitum atq; elaboratum, in quo zoilus calumnians diansam non inueniat: imò si quis nihil probare uelit nisi perfectum, atq; ab omni parte expolitissimum, eum nihil unquam probaturum: cum in humanis operibus nihil tale reperitur. Contenti ergo simus eo bono, quod nobis liberaliter, ab ijs qui in eo pro sua uirilī elaborarunt, & magnis sumptibus compararunt, offertur: quin etiam gratias Deo optimo maximo agamus, qui nos tam eximio thesauro diutius carere noluit, sed eo utendi fruendiq; (quae bonitas eius est) potestatem facit. Id quod uos, pijs atq; aequi lectores, facturos esse confido. nam hac ratione nos ad alia non minus utilia, minusq; praecleara ueterum monumenta, à blattis & tineis uindicanda, in lucemq; proferenda accensos, inflammabit. Vale.

Basileae Cal. Mar. anno Iesu Christi seruatoris,

M. D. LXIII.

4 VENERA

Bedæ uita.
Venerabilis Bedæ presbyteri uita, ex ue-
terum monumentis non sine iu-
dicio collecta.

BEDA siue Bedas, ex Anglosaxonum gente in pago Iaru seu Giruico na-
tus, Venerabilis cognomentum ex uitæ sanctitate morumq; grauitate ad-
eptus est. Nam, quas huius appellationis causas quidã afferunt, mera sunt
somnia atq; deliria. Hic à puero Latinis & Græcis literis, artibusq; ijs qui-
bus ætas illa ad humanitatem informari solet, à Ioãne Beuerlacio, uiro do-
ctissimo institutus & imbutus fuit. Vbi autem adoleuisset, totum se Bene-
dicto Abbati & Ceolfredo in diuinis rebus instituendum dedit: atque ita
in Vuirmutheli ac Giruiceli sub uno Abbate uix quinque milliarijs distantib; cœnobijs, Apo-
stolis Petro & Paulo dedicatis inter sexcetos degēs monasticæ uitæ cõmilitiones (erant enim
tunc cœnobija Scholæ) etatē omnē exegit. Sacris autē à Ioanne Beuerlacio Episcopo sanctissi-
mo, à quo in bonis literis fuerat eruditus, annū trigessimū agēs, initiatus atq; inauguratus fuit
hinc presbyter appellatus. Quantū autē in omni genere artiū, philosophiæq; profecerit: quan-
tūq; in diuinarū literarū scientia sit consecutus Bedas, eius tam multa in omni genere monu-
menta, uberrimē testatur. Tria uerò huic sancto uiro fuerunt per totam uitam familiaria, ora-
re, scribere, docere. Nam & Deum assidue orabat: & quæ utilia & sancta arbitrabatur, literis
fidelibus consignabat: & discipulos publicis lectionibus & sermonibus erudiebat. Itaque
discipulos reliquit eruditissimos, inter quos maximē præstiterunt, Rabanus, Albinus siue Al-
cuius, Claudius, & Ioannes Scotus, qui primi Lutetiæ docuerunt & Galliam bonis artibus
refererunt. In his igitur sanctissimis studijs atq; meditationibus, uitam agēs ad sexagesimū
secundum uitæ suæ annum prouectus est: quo etiam anno, qui fuit à Christi Iesu natali DCC.
XXXIII. die quo ascensionis Domini memoria celebratur, inter discipulorū manus, Dei lau-
des canens, & orans, Deo qui dederat spiritum reddidit, magno sui desiderio apud omnes
relictio. Inter discipulos uir sanctus sæpè illud S. Pauli magna uoce usurpare solebat: Horren-
dum est incidere in manus Dei uiuentis. quod faciebat, ut eos à somno animæ excitaret, &
ad Dei timorem prouocaret. Eosdem quoq; ad diligētiam hortabatur his uerbis: Discite fe-
stinanter, quia nescio, quam diu uobiscum sim futurus. Aegrotans, identidem illud repe-
bat, Flagellat Deus omnem filium quem recipit. Item illud, quod & Diuo Ambrosio Me-
diolanensium Antistiti ascribitur: Non sic uixi, ut me pudeat inter uos uiuere: sed nec mori ti-
meo, quia bonum Dominum habemus. Fertur quoq; eum diuino spiritu afflatū prædixisse,
& literis quas ad amicos principes dedit, eos præmonuisse, breui futurum, ut res Chri-
stiana incredibili detrimento afficeretur, nisi incendio iam proxima carpenti, maturè obuia-
retur. Id autem de Sarracenorum aduentu dictum autumnant, qui paulo post Europā in-
uaserunt. Suum autem uaticinium hoc metro clausisse ferunt: Regna ruent Romæ, ferro, flā-
maq; fameq;. Sepultus fuit Giruici sub Egberto Northumbrorū Rege: post Dunelmū eius
corpus translatum fuit. Qui Genuā scribūt, unde id acceperint, ignoro. Aiunt quoq; ipsum
Romam aliquando profectum fuisse: quod falsum est. Nam quāuis à Gregorio secundo, Ro-
mano pontifice, ad id esset per epistolas inuitatus, nunquam ut eam profecionem suscipe-
ret, adduci potuit. Quin Anglorum monumentis testatum legimus, Bedam nunquam Bri-
tanniæ limites excessisse. Fratres habuit duos, Strabonem, & Haimonem, doctos e-
tiam, & pios uiros, qui in iisdem cœnobijs cum eo uixerunt: quorū hic Ho-
milia sacras, ille in Genesim commentarios scripsit. Bedæ
uero hæc supersunt monumenta.

PRIMI

Bedæ operum Catalogus.

PRIMI TOMI
ELENCHVS.

	VNABVLA grammaticæ artis Do- nati. Pagina 1	
	De octo partib; orationis, lib. 19	
	De arte metrica, liber. 34	
	De schematibus Scripturæ, liber. 59	
	De tropis sacre scripturæ, liber. 65	
	De orthographia, liber. 73	
	De arithmetiis numeris, liber. 98	
	De computo dialogus. 111	
	De diuisionibus temporum, liber. 117	
	De arithmetiis propositionibus. 133	
	De ratione calculi. 147	
	De numerorum diuisione. 159	
	De loquela per gestū digitorū, libellus. 164	
	Bridferti Rameiensis in eundem libellum commentariolus. 165	
	Ioannis Nouiomagi scholia in eundem. 167	
	De ratione unciarum, libellus. 182	
	Bridferti commentariolus in eundem. 184	
	De argumentis lunæ. 185	
	Ephemeris, siue computus uulgaris. 220	
	De embolismorum ratione computus. 255	
	Decennouenales circuli 309	
	De cyclo paschali 358	
	De mundi cœlestis terrestriq; constitutio- ne, liber. 375	
	De musica theorica. 403	
	De musica quadrata, seu mensurata. 415	
	De circulis sphaeræ, & polo. 433	
	De planetarum & signorum cœlestium ra- tione. 403	
	De tonitruis, libellus. 459	
	Prognostica temporum. 462	
	De mensura horologii, libellus. 464	
	De astrolabio, libellus. 467	
	De natiuitate infantium, libellus. 471	
	De minutione sanguinis, libellus. 472	
	De septem mundi miraculis, libellus. 474	
	Hymni. 476	
	De ratione computi, libellus. 495	

SECUNDI TOMI
Elenchus.

D Enatura rerum liber.
De temporum ratione, liber.
De sex ætatibus mundi, sine Chronica, libellus.
De temporibus, liber.
Sententiæ ex Aristotele.
Sententiæ ex Cicerone.
Prouerbiorum liber.
De substantijs.
<i>περί στοιχείων</i> siue elementorū philosophiæ libri quatuor.
De Pasche celebratione, siue de equinoctio uernali, liber.
De diuinatione mortis & uitæ, epistola
De arca Noe.
De linguis gentium,

Sibyllina oracula.

TERTII TOMI
Elenchus.

G entis Anglorum Ecclesiastica historia, libri quinque.
Epitome eiusdem historiæ.
Vita D. Cuthberti.
Vita D. Felicis.
Vita D. Vedasti.
Vita D. Columbanii.
Vita D. Attalæ.
Vita D. Patricij, libri duo.
Vita D. Eustasii.
Vita D. Bertolfi.
Vita D. Arnolfi.
Vita D. Burgundiforæ.
Iustini martyrium, carmine.
Martyrologium.
De situ urbis Hierusalem.
Interpretatio nominū Hebraicorū & Græ- corum in sacris Biblijs.
Excerptiones & Collectanea quedam.

QUARTI TOMI
Elenchus.

H exameron.
In Genesim expositio.
In Exodum explanatio.
In Leuiticum explanatio.
In Librum Numeri explanatio.
In Deuteronomium explanatio.
In Samuelem prophetam allegorica expo- sitiō, libri quatuor.
In libros Regum, quæstiones.
In Esram & Neemiam prophetam, allego- rica expositio, libri tres.
In librum Tobiae expositio allegorica.
In Iobum expositio, libri tres.
In Parabolas Salomōis expositio, libri tres.
In Cantica canticorū expositio, libri septē.
De tabernaculo & uasis eius acuestibus sa- cerdotum, libri duo.

QUINTI TOMI
Elenchus.

I n Matthæum expositio, libri quatuor.
In Marcum expositio, libri quatuor.
In Lucam expositio, libri sex.
In Ioannem expositio.
In Acta apostolorum expositio.
De nominibus locorum uel ciuitatum, quæ in libro Actuum apostolorum leguntur.
In D. Iacobi epistolam expositio.
In primam D. Petri epistolam expositio.
In secundam eiusdem epistolam expositio.
In primam B. Ioannis epistolam expositio.
In secundam eiusdem epistolam expositio.
In tertiam eiusdem epistolam expositio.
In epistolam Iudæ apostoli expositio.
In Apocalypsim Ioan. apostoli explanatio.

S E X T I

Bedæ operum Catalogus.

SEXTI TOMI
Elenchus.

Retractationes in Actus apostolorum.
 Quæstiones in Acta apostolorum sex.
 In epistolam Pauli ad Romanos, expositio.
 In epistolam Pauli priorem ad Corinthios, expositio.
 In epistolam Pauli posteriorem ad Corinthios, expositio.
 In epistolam Pauli ad Galatas expositio.
 In epistolam Pauli ad Ephesios expositio.
 In epistolam Pauli ad Philippenses expositio.
 In epistolam Pauli priorem ad Theſſalonicenses, expositio.
 In epistolam Pauli posteriorem ad Theſſalonicenses, expositio.
 In epistolam Pauli primam ad Timotheum, expositio.
 In epistolam Pauli secundam ad Timotheum, expositio.
 In epistolam Pauli ad Titum, expositio.
 In epistolam Pauli ad Philemonem, expositio.
 In epistolam Pauli ad Hebraeos, expositio.
 Aniani Epistola ad Euangelum presbyterorum.
 Ioannis Chrysostomi epistola de laudibus beati Pauli apostoli.

SEPTIMI TOMI
Elenchus.

Homilia æstiuales de Tempore, triginta tres.
 Homilia æstiuales de Sanctis, triginta duæ.
 Homilia hyemales de Tempore, quindecim.

Homilia Quadragesimales, uiginti duæ.
 Homilia hyemales de Sanctis, sedecim.
 Sermones ad populum uarij.
 Scintillæ, siue Loci communes.
 De muliere forti, libellus.
 De officijs, libellus.
 Fragmenta quedam in libros Sapientiales, & Psalterij uersus aliquot.

OCTAUI TOMI
Elenchus.

De templo Salomonis, liber.
 De sex dierum creatione, liber.
 Quæstiones super Genesim.
 Quæstiones super Exodum.
 Quæstiones super Leuiticum.
 Quæstiones super librum Numeri.
 Quæstiones super Deuteronomium.
 Quæstiones super librum Iesu Naue.
 Quæstiones super librum Iudicum.
 Quæstiones super librum Ruth.
 Quæstiones super quatuor libros Regum.
 Quæstionum uariarum, liber.
 In Psalmorum librum commentaria.
 Vocabulorum Psalterij expositio, item de diapalmate collectio.
 Sermo de eo quod in Psalmis legitur: Dominus de celo prospexit, &c.
 In Boethij librum de Trinitate, commentarius.
 De septem uerbis Christi, oratio.
 Meditationes passionis Christi per septem diei horas.
 De remedijs peccatorum.
 Vita Venerabilis Bedæ.
 Obitus eiusdem.

F I N I S.

EXEMPLVM PRIVILEGII

Charles par la grace de Dieu Roy de

France. Au preuost de Paris, Seneschaulx de Lyon, Tholouze, Poictou, & a tous noz autres Baillifz, Seneschaulx, Iusticiers, Officiers, ou leurs Lieutenans, & chacun d'eulx, si come a luy appartient, Salut. Feu nostre tres honoré Seigneur & pere, que Dieu absolve: par ses lettres patentes du uingtquatrieme de Iuillet, mil cinq cens cinquante huit, dont la coppie collacionnez, est cy attachee soubz le cōtreseel de nostre Chancellerie, a permis a Bernard Brand, lors marchand Libraire, demourant a Basle, de imprimer, faire imprimer & mettre en uente les ceures de **Bedæ uenerabilis presbyter**, avecq deffence a tous, de ne l'imprimer de dix ans ensuiuans, a commencer du iour & date que lesdicts ceures seroyent acheuez d'imprimer. Et d'autant que depuis ledict Brand a esté appellé du conseil de noz bien aimez, les Seigneurs du Canton de Basle, & n'est plus Libraire: il a remis lesdicts Liure & Priuilege es mains de Jehan Heruage, marchand Libraire demourant audict Basle. Lequel doubtant que soubz couleur que ledict Priuilege n'est conceu en son nom, ny de nous esmané, uous feissiez difficulté l'en faire ioyr. Il nous a fait humblement supplier & requerir, luy uouloir sur ce pourueoir. **Nous** a ces causes uoullans ledict Heruage fauorablement traicter, Vous mandons que du contenu audict Priuilege & transport de droit, qui estoit transféré par icelles ledict Brand, qui a par luy esté remis a icelluy Heruage: uous fâictes icelluy Heruage ioyr & user plainement & paisiblement, ainsi que feriez si ledict Priuilege estoit en son no & de nous esmané, & si ledict Liure estoit imprimé au nom dudict Brand, de ce faire uous donnons & a chacun de uous plain pouuoir. Car tel est nostre plaisir. Nonobstant comme dessus, & quelzconques lettres, mandemens & deffences a ce contraires. **Donné** a S. Germain des Prez, lez Paris, le **XVIII** iour de Iuing. L'an de grace mil cinq cens soixante ung, & de nostre regne le premier.

Par le Roy, a uostre Relation,
Coignet.

RERVM ET VERBORVM MEMORABILIVM

IN OMNIA VENERABILIS BEDAE PRESBYTERI
Opera, Index locupletissimus.

ANIMADVERTENDVM IN HOC INDICE, PRIOR-
rem numerum paginam, posteriorem uero totum significare.

- A**B quintus Hebræorum mens. Pagina 256. tomo 1.
Aaidanus pontifex paschæ diem quando obseruauit 74.3
Aaidano in Lindisfarne si insula episcopalis sedes tribuitur 74.3
Aaron 1168.4.1063.8
Aaron, mōs fortitudinis 128.4.844.8
Aaron uerus qui 844.8
Aaron Christi figuram tenet 112.4.1244.4
Aaron cū thuribulo Christum innuit 319.8
Aaron cur nomina patriarcharum inter sacrificia semper in humeris portarit 124.8.4
Aaron cum filijs suis panes sanctos de mēsa tabernaculi sublatos comedit 1188.4
Aaron iram Dei quomodo promeruit 851.8
Aaron placat super altare incensum 1274.1275.4
Aaron mane incensum super altari adoler 1273.4
Aaron & Iulius martyres 8.3
Aaron quando mortuus 324.8
Aaronis filij igne cœlesti perierunt 157.1229.4.393.8
Aaronis & filiorum eius ablutio 309.8
Aaronis sacerdotis in mōte Hor depositio 430.3
Aaronis sacerdotium 990.8
Aaronis sacerdotiū, umbra æterni sacerdotij 227.4
Aaronis sacerdotiū principium & finem habuit 194.8
Aaronis nestis 225.8
Aaronis uirga 135.4.180.4
Aaronis uirga florens, carnem Christi insinuat 319.8
Aaronis mors 182.4
per Aaronem quid intelligendum 998.8
Abacuc prophetæ corpus diuina reuelatione proditur 188.2
Abacuc prophetæ corpus quando diuina reuelatione repertum 3.833
Abarim 191.4
Abaron 1063.8
Abba pater 149.5.382.7
Abbas 163.6
Abditas quando proferatit 211.2
Abdias ubi requiescat. 425.3
Abdon & Senen Persarū subreguli 437.3
Abdonis martyriū 254.255.1
Abel primus martyr 364.5
Abel à fratre suo occiditur 169.8.287.7
Abel innocens occiditur 616.4
Abel Christum significat 169.8
Abel, luctus siue uanitas uel uapor, aut miserabilis 169.8.174.2.8
Abel in prima ætate Deo holocausta offert 487.4
Abel non condidit ciuitatem in terra 30.4.173.8
Abel ob iustitiæ meritū coronatus 53.8
Abelis oblatio Deo placet 167.8
Abelis sacrificium quale 168.8
Abelis sanguis quomodo ad Dominum clamavit 169.8
Abenezzer 254.4
Abelān quamdiu regnarit 177.2
Abessalon, 1062.8
Abgarus uir sanctus Edesæ regnat 185.2
Abia 261.4
Abia, filius Roboam 178.2. quamdiu regnarit ibid.
Abia Hieroboam superat 178.2
Abias 182.5
Abiathar 383.4
Abiathar filius Abimelechi, Daudis in exilio comes 25.5. summi sacerdotij gradū sub Daudide accipit. ibid.
Abiatharē cur Dominus principem sacerdotū, p. Abimelech appeller 25.5
Abidas episcopus 490.7
abies quid typicè significet 22.8
abies nunquam marcoris infirmitate com-
 mutatur 1088.4.
Abigail 405.420.4
Abilius episcopus quando sacerdotium administrauerit 393.3
Abimelech 61.4
Abimelech pontifex insignis habetur 211.2
Abimelech quādiu regnarit 177.2
Abimelech, patris mei regnum 598.703.8
Abimelech sapientū mūdi figura 54.4
Abimelech septuaginta fratres suos occidit 352.8
Abimelech fomno admonitus, Abrahæ uxorem, concubitu eam non cōmaculat 207.8
Abimelechi insomnium. 792.4
Abiram 452.4
Abiron 179.4
ab lactario Iudæorū quādo facta. 53.4
abnegare se 86.5.223.7.329.5.477.8
abnegatio a70.5
Abner 307.4.417.4
abominari unde tractū 451.8
abominatio 134.5.3.92.5
abortiuus an resurgat 614.4
Abraham 785.4.1062.8
Abraham ante circumcisionis sacramentum iustificatus 68.6
Abraham à quinq; regibus Lothū liberat 192.8
Abraham arietem pro filio immolat 422.8
Abraham astrologiæ peritus 61.2
Abraham Babylonico incendio uallatus, quia illud adorare uolebat, Dei auxilio liberatur 189.8
Abraham circumcisionē primus accepit 624.5
Abraham Dei figura. 212.8
Abraham de terra & conuersione sua à Deo egredi iubetur 189.8
Abraham de Aegypto exiens, quomodo diues 191.8
Abraham diues ualde peccore, argento & auro. 191.8
Araham diē Domini quomodo uiderit 204.8.666.4
Abraham filius uocatur 66.7
Abraham hæres diuinæ promissionis 54.8
Abraham immolat filiū suum 56.4
Abraham in medio Bethel & Hai inuocat nomen Domini 191.8
Abrahā in senectute bona mortuus est 218.8
Abraham iustificatus 793.8
Abraham locum uocat, Dominus uidit 212.8
Abraham non operibus, sed fide iustificatus 63.6
Abraham obedientiæ merito pater cunctarum gentium constituitur 70.8
Abraham pater credentium 423.8
Abraham pater multarum gentium 70.6.201.8
Abraham primitus Abrādictus 41.4
Abraham personam Christi uel uniuersiuq; sancti tenet. 42.4
Abraham post diluuium quot annos uixit 177.8
Abraham propter uxore periclitatur 616.4
Abraham propter Saræ pulchritudinem inter alienigenas honoratur 208.8
Abraham post obitū Saræ Cethurā ducens, quid sibi uelit 218.8
Abraham quando filium unicum perduxit ad immolandum, personam Dei patris habebat 212.8
Abraham quando uenerit in terram Chanaan 176.2
Abraham quamdiu uixerit 139.2.205.2
Abraham quando egressus ex Charran 189.8
Abraham quādo terram Chanaā ingressus 710.6
Abraham quo ætatis sue anno mortuus 195.8
Abraham quo ætatis sue anno Imahelem genuerit 176.2
β Abraham

In Bedæ opera.

Abraham quomodo Iudaorū pater 649.5	Abrahæ obitus 218.8	telliguntur 843.8	Achilleæ episcopi natale 466.3
Abrahā quot annos uixit 652.3	Abrahæ patriarchæ natale 457.3	Acca antistes 86.3	Achilleus Aegyptum obtrinet 187.2
Abraham Saram suā uxorem profrendo, nō mētutus 207.8	Abrahæ semen 147.7.	Acca presbyter wilfrido in episcopatu succelsit 189.3	Achillei martyrium 250.251.1
Abraham signum cur à Deo petierit 197.8	in Abrahæ semine omnes familiæ terræ benedicendæ + a 13.6	accensus correptus 41.1	Achimelech 368.4
Abraham tentatur 55.4	Abrahæ senecta quid significet 212.8	accētus productus ibid. 41.1	Achinoe 413.4
Abraham tres uidet angelos 654.5	Abrahæ ferui iuramentū 660.8	accentus quasi adcantus 41.1	Achinoe ecclesiæ perfectionem denunciat 307.4
Abraham tres angelos uident, unum adorat. 204.8	Abrahæ sinus 63.7.	accentus quot 41.1	Achis 375.4.420.4
Abraham triplicem figuram habet in se 203.8.49.4	Abrahæ tabernaculum typum habuit Hierusalem 203.8	accentuum ratio 41.1	Achis binomius 598.8
Abraham tribus nomini bus uocatus 42.4	Abrahæ tentatio 942.5.288.7	Acceptimas episcopus 407.3	Achis Dauidem innocentem confiretur 428.4
Abraham uolucres à cadauerib. abigens, quid significet 198.2	in Abrahamum circa folis occasum pauor irruens, quid significet 198.8	accidens definitur per suum subiectum 213.2	Achis interpretatur, quomodo est 366.8.
Abraham & uxor illius, Christum & ecclesiam significant 43.4	Abfalon fratrem suum cur interfecerit 437.8	accidens idem non esse in diuersis subiectis. 234.2	Achim cur titulus psalmi uocet Abimelech. 598.8
Abraham uxorem suam dixit esse sororem. 190.8	Abfalon patris pax 373.8.438.8.459.8	accidentis nō est esse, sed inesse 214.2	Achitob 301.4.381.4
Abraham uxore sua spoliatur 190.8	Abfalon patri bellum infert 473.8	accidentia magnam partem conferunt ad cognoscendum 214.2	Achirofel, fratris ruina 459.8
Abram pater excelsus. 201.8	Abfalon patrem suum de regno fugat 458.8	accidentia non cognoscuntur demonstratiuè 214.2	acidia mala 335.8
Abrahæ benedictiones 189.8	Abfalon per Ioabum patri reconciliatur. 437.8	accidentia non habet materiam 218.2	acoluthi 665.3
Abrahæ centenario filius promissionis nascitur 1234.4	Abfalonis interitus. 437.8	accidentia solum sensibilia 218.2	acontia 30.2
Abrahæ cur circumcisio data 199.8	Abfalonis obitum deplorat Dauid. 373.8	accingere 936.8	Acta Apostolorum. 862.5
Abrahæ circumcisionis preceptum cur datū 413.414.8	per Abfalonis suspensionē quid intelligendum. 438.8	accinētus & discinctus differunt 453.4	Acta Apostolorum non nudam continent historiam 861.5
Abrahæ cur præputium recidere, à Deo fit inistum 416.8	Abfalonem quidam Iudam traditorem accipiunt 373.8	accipere, aliquādo auferre 332.8	in Acta Apostolorū quæstiones + b 40.6
Abrahæ duo filij 54.4	abfonsa sapientibus. 352.5	accipere centuplum. 465.7	Actus solis equus. 327.2
Abrahæ duplex figura, pmissi seminis fit 197.8	abfonsa 16.2	accipitres 332.8	Actio bona interdum abscondenda 307.2
Abrahæ & Saræ hebraica addita 201.8	abfonsa ecclesiæ quid abufus nonnulli appellent 16.2	Accursius Florentinus in Italia floret 198.2	actio & passio sunt actus diueriarum potentiarum 21.2
Abrahæ exitus 881.5	abfonsa summa 17.2	accusatio stulta 491.5	actio naturæ semper agit eodem modo 216.2
in Abrahæ femore cur iuret feruus 215.217.8	abfonsa cur planetarum circuli uocentur. 16.2	accusationem damnatio solet sequi 628.8	actiones principantes nō bonæ 215.2
Abrahæ fidelis obdientia 250.7.441.5	abfonsa uocentur. 16.2	Acephalorum hæresis 191.2	actiua labor 426.7
Abrahæ filius 250.7.440.5	abfonsa res 4.2	Acephalorum hæresis abdicatur 212.2	actiua uita deficit. 175.7
Abrahæ filia 126.7.	abfonsa 538.7	acerum bibere 175.4	actiua uita multorum est 302.8
Abrahæ filij 649.5	abfonsa 992.5	acerum & fumus quid significant 906.4	actiua genus 27.1
Abrahæ filij, electi. 934.4	abfonsa 654.3	acerum si in nitro mittatur, protinus ebullit. 947.4	ab Actiua uerbo quot participia ueniant. 21.1
in Abrahæ immolatione quid adumbretur 422.8	Abus stella Aegyptiorū 391.1	acerum qui bibere dicantur 315.8	actiua quæ sint 15.1
Abrahæ instabilitas 41.4	abyssus 3.4.843.8.	Achab à fallaciæ spiritu seductus 772.6	actus & potentia maxime sunt opposita. 514.7
Abrahæ laus 649.5	abyssus locus perditionis 99.4	Achab & lezabel ab Hebraia corripuntur 60.5	actus & potentia circumunt omnia prædicamēta 218.2
Abrahæ obediētia. 544.5	abyssi nomine quid intelligendum 663.7.	Achabi uxor filia Ioram 178.2	actus nostri quomodo considerentur 1016.8
	per Abyssos gentiles intelliguntur 843.8	Achaz quamdiu regnarit 179.2	actiua & passio quomodo ad aliquid dicantur 219.2

ad Aliud

Index.

Adalinda Berengarij capta, ab Othone redimitur. 196.2	in anima mortuus est 150.8	minus faciem suam auerterit 572.8	724.6
Adam à Domino post lapsum requiritur. 162.8	Adam quomodo forma Christi 819.6	ab Adam usque ad Christum quot generationes numerentur. 173.8	adorare 131.4
Adam ad horam Dominum bene dixit 600.8	Adam quomodo non ut Eua deceptus 427.8	in Adā, Cain & Lamech non similes uindictæ 31.4	Adramelech 457.4
Adam ante lapsum à Deo positus in plenitudine uirtutum 491.8	Adam quot annos uixerit 648.3	ex Adam per Cain progenies cur undenario numero finiatur 175.8	Adrianus abbas 114.3
Adam cur damnationem incurrerit 453.8	Adam quot filios habuerit 652.3	in Adā quomodo sol ad occasum declinat 573.8	Adrianus bibliothecam miri operis extruit. 185.2
Adam cur quatuor literis scribatur 26.4	Adam requisitus, culpam fateri noluit 162.8	in Adam & Eua omne genus humanum mortalitatis & passibilitatis uulnere percussum. 801.8	Adrianus Christianos sine obiectu criminum præcipit non damnari 185.8
Adam descendens à Ierusalem in Iericho incidit in latrones 514.7	Adam saucius 957.7	in Adam omnis humana natura tanquam in radice est uitata 1022.8	Adrianus Iudæos secundo rebelles ultima cæde perdomuit 185.2
Adam ex paradiso eijcitur 167.8	Adam si talis creatus est, ut immortalis permaneret, cur eis dicitur, Crescite & multiplicamini 136.8	Adamnanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	Adrianus marty. 448.3
Adam ex persuasione aliena cecidit 528.8	Adam transendo didicit, quid stando fuerit. 166.8	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	Adriani filius quamdiu regnarit. 185.8
Adam forma Christi 107.6.225.8	Adam homo animalis. 587.6	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	Adriani abbatis obitus 189.3. ubi sepultus ibidem.
Adam forma hominis futuri 315.6	Adā mortalis & immortalis 137.8	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	Adriani equestris statua in templo Hierosolymitano 92.5
Adam non seductus, sed scienter peccauit. 407.8	Adam non seductus, sed scienter peccauit. 407.8	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	Adriani martyrium. 24.6.247.1258.259.1
Adam post culpam ad auram post meridiem absconsum inuenitur. 161.8	Adam post culpam in obedientiæ, pudenda contegit 160.8	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduena 638.8
Adam post culpam in dignitate Deum uidere non potuit, sed increpationis uerba per angelum audiuit 161.8	Adam post peccatum inobediētiæ, pudenda contegit 160.8	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduena gentiles significant 120.4
Adam primus * A 17.4. item secundus ibid.	Adam prauam doctrinā quomodo dederit. 428.8	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus Christi altus & manifestus 526.8
Adam primus & nouus in quo conueniant, & differant 27.4	Adam quæ sint 15.1	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus Christi duo. 473.8
Adam primus per serpentes deceptus: secundus per columbam glorificatus 452.7	actus & potentia maxime sunt opposita. 514.7	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus Christi humilis cur consilium uocatur 499.8
Adam quale corpus habuerit 136.8	actus & potentia circumunt omnia prædicamēta 218.2	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus Christi primus humilis 473.8
Adam qua hora peccauit, ad occasum mortis quasi uetus descendit 408.8	actus nostri quomodo considerentur 1016.8	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus dilationis causa 1004.5.1006.5
Adam quibus spoliatus 346.5	actiua & passio quomodo ad aliquid dicantur 219.2	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus Domini 266.1.643.5
Adam quo ætatis suæ anno Seth genuerit. 174.2	ad Actibus humanis minus creditur sermonibus quam operibus. 238.2	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus Domini mature expectandus. 1003.5
Adam quo die creatus 174.2	acus 233.7	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus Domini quando celebrandus. 205.1
Adam quo die peccauit, ab Adamo quando Do-	per Acum quid significetur 105.5	Adamanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchris patriarcharum scripserit 182.3	aduentus manifestus. 473.8

ad Aliud

In Bedæ opera

tur 14.1
 aduerbia quot modis co-
 ponantur 31.1
 aduerbia unde oriuntur
 29.1
 aduerbiorum significatio
 in quo cernatur 30.1
 aduerbiorum ultimæ syl-
 labæ quantæ 44.1
 aduerbiales numeri.
 99.1
 aduersarius noster more
 bestiarum dicitur susci-
 tari 84.4
 aduersa præcognita leui-
 us feruntur 47.7
 aduersitas terrena qualis
 59.8
 in Aduersitate quid faci-
 dum 95.5
 aduersitate utilitas.
 309.2
 aduersitates cur Deus ho-
 minibus immittat.
 657.8
 adulantium linguæ ani-
 mas in peccatis alligat
 484.8
 adulatoris lingua plus no-
 cet quam manus per-
 secutoris 805.8
 831.8
 Adulphus comes à Nas-
 sau imperator decernit-
 tur 198.2
 Adulphus militum indi-
 gentia apud Vuorma-
 ciam occiditur 198.2
 Adulphus quamdiu im-
 perarit 202.2
 in Adulphum & Alber-
 tum unde bellum exor-
 tum 198.2
 adulteræ à Christo libera-
 tio 634.5
 adulteræ conuersatio ad
 mortem ducit 881.4
 adulteræ domus 881.4
 adulteri 952.5
 adulterium qui speciali-
 ter faciat 284.8
 Aebercing monasteriū
 11.3
 ædificare domum Domi-
 no 467.4
 ædificare supra fundame-
 to aurum, argentum,
 &c. qui dicantur 364.
 &c. 367.6
 ædificatio spiritualis.
 560.4
 ad Aedificationem pelsi-
 ma quæq; assumi pos-
 sunt 307.2
 ædificium Dei quomodo
 Christiani 362.6
 ædificiū spirituale cuius-
 modi 898.8
 ædificiū spiritualis portæ
 898.8
 Aedilwaldus Cuthber-
 ti successor 160.3. in
 mari fratribus tempe-
 statem orando sedat.

160.3
 Aeduius excellentissi-
 mus rex Anglorū uer-
 bum salutis cū sua gen-
 te suscipit 191.2
 Aeduius Paulino sedem
 episcopatus Eboraci
 donat 191.2
 Aegialus primus Sicyo-
 norum rex 176.2
 Aegyptus 5.5.309.
 4.466.6.1062.8
 Aegyptus artium mater.
 82.2
 Aegyptus cum suis homi-
 nibus, à quib. filij Israel
 oppressi sunt, quid si-
 gnificet 106.4
 Aegyptus, domus serui-
 tutis 121.4
 Aegyptus errore Dio-
 scolatrat 212.2
 Aegyptus & desertum in
 fidelium corda signifi-
 cant 595.4
 Aegyptus figura huius
 mundi 996.8
 Aegyptus imbris caret
 41.2
 Aegyptus in ualle 857.8
 Aegyptus mundū signifi-
 cat 42.4
 Aegyptus quid in sacris
 literis significet.
 271.8
 Aegyptus quando à Per-
 sis recesserit 181.2
 Aegyptus seculi huius for-
 ma 275.8
 Aegyptus Syluius Albæ
 filius 178.2
 Aegyptus Syluius quam-
 diu regnarit 178.2
 Aegyptus, tenebræ uel
 afflictio 793.8.996.
 8.848.8.
 Aegyptus tota in seruitu-
 tem redigitur 84.4
 Aegypti totius principa-
 tum gerere 84.4
 Aegypti cur quidam in-
 ter insulas rerulerint.
 920.5
 Aegyptum cur quidam
 deltam appellauerint.
 920.5
 Aegyptum dimittere grā-
 dis fortitudo 187.4
 Aegypti non abomina-
 beris 322.8
 per Aegyptum & Aethio-
 piam gentiles designā-
 tur 793.8
 per Aegyptum & Idu-
 mæm significatur præ-
 sens uita 205.4
 per Aegyptum qui desi-
 gnentur 848.8
 Aegyptus primus regnat
 Ptolemeus Lagidius
 182.2
 de Aegypto exire quan-
 do aliquis dicatur inci-
 pere 996.8

de Aegypto proficisci
 108.4
 Aegyptij ab occasu usq;
 ad occasum dies suos
 computare solent.
 123.1
 Aegyptij annum incipi-
 unt ab autumno.
 44.2
 208.2
 Aegyptij à quarto die ca-
 lendarum septembriū
 mensum incipiunt.
 207.2
 Aegyptij arithmetica pe-
 nitissimi 119.2
 Aegyptij hereticos signi-
 ficant 42.4
 Aegyptij inter calculato-
 res palmam tenent.
 140.14.6.2
 Aegyptij menses ad solis
 cursum exegerunt.
 73.2
 Aegyptij non comedunt
 oues 111.4
 Aegyptij uesperum stel-
 lam primum adorant
 122.1
 Aegyptij unde uocati.
 58.2
 Aegyptiorum cultus.
 114.4
 Aegyptiorum ergastulū
 111.4
 Aegyptiorum flagellatio
 825.4
 Aegyptiorum imperium
 quando inchoauerit
 176.2
 Aegyptiorum & Roma-
 norum diuersa interca-
 landi ratio 141.2
 Aegyptiorū maiores pri-
 mū celum metiri sunt
 conati 87.2
 Aegyptiorum plagæ
 275.8
 Aegyptiorum regnum
 quando exortum.
 211.2
 Aegyptiorum regnum in
 Nestanabo destructū
 181.2
 ab Aegyptijs separari.
 1080.6
 Aelius Pertinax quādiu
 regnarit 185.2.
 201.2
 Aelij Pertinacis interitus
 185.2
 Aeneas paralyticus.
 889.5
 Aeneas quamdiu regna-
 rit 177.2
 Aeneas quando in Italiā
 uenerit 211.2
 Aeneas Syluius quamdiu
 regnarit 178.2
 ænigma 70.1
 Aeoles 186.8
 Aeolia uentorum regio
 334.2
 2.2.992.8
 æquiuox æquiuoca 971.

476.8.936.8
 æqualitas omnis pauca
 & finita 318.2
 æquator circulus 122.2
 sub Aequatore est habita-
 tio secundum plerof-
 que nostri temporis.
 44.2
 æquinoctium 494.1
 æquinoctium uernum
 504.1
 de Aequinoctio uernali
 343.2
 æquinoctia 266.1
 æquinoctia duo 120.2.
 207.2.214.1.344.2
 æquinoctia quibus men-
 sibus fiant 10.2
 æquinoctia uetis & au-
 tumni æquis spacijs di-
 rempta 344.2
 æquinoctiorum diuersi-
 tas 393.1
 æquinoctialis circulus
 435.1
 æquinoctialis circulus
 cur dictus 9.2.322.2
 æquinoctialis circulus q-
 uid distans omnium
 maximus 10.2
 æquinoctialis circulus
 cur inhabitabilis.
 133.2
 æquinoctialis circulus
 quot stadia habeat.
 115.2
 æquinoctialis dies 122.2
 æquinoctialis dies om-
 ni mundo æqualis.
 120.2
 æquitas 870.4
 æquitas simulata, duplex
 est iniquitas 754.8.
 763.8
 æquor 40.2
 ærugo 856.8
 ærugo superbiam signifi-
 cat 825.5
 per Aeruginē quid signifi-
 cetur 856.8
 æstas 519.1
 æstas calida & sicca 135.
 2.208.2
 æstas est fidei persecutio
 136.2
 æstas meridiano compa-
 ratur 136.208.2
 æstas quando incipiat.
 326.2
 æstas unde dicatur.
 136.2
 æstatis & hyemis quibus
 hominibus sit rāunde
 diei 10.2
 æstatem & hyemem cum
 antipodibus simul ha-
 bemus 336.2
 in Aestare cur creatio mū-
 di sit facta 318.2
 æstares binæ in anno a-
 pud Indos 126.2
 æstatio humana fallit
 135.7
 æstus maximus in Gal-
 lia

Index.

lia 197.2
 æstus maris causa 40.2
 æs offerre 1172.4
 æs in zona 58.5
 æris metallum longo tē-
 pore incorruptibile du-
 rat 1227.4
 per Aeris metallum perse-
 uerantia designatur
 1228.4
 ætas 51.2
 ætas hominis similis cere
 343.2
 ætas mundi prima ab A-
 dam usq; ad Noe quot
 generationes contineat
 120.2. item quot an-
 nos. ibid.
 ætas mundi prima dilu-
 uio tota perijt 120.2
 ætas mundi secūda quot
 generationes contineat.
 120.2. hæc in lin-
 gua Hebræa inuēta est.
 ibidem.
 ætas mundi tertia quot
 generationes & annos
 contineat 120.2.
 174.2
 ætas mundi quarta quot
 generationes & annos
 contineat 120.2.
 174.2
 ætas mundi quinta quot
 annos contineat 120.
 2.174.2
 ætas sexta, septima, octa-
 ua 398.7
 ætas mundi sexta nulla
 generationum uel tem-
 porum serie, sed ut æ-
 tas decrepita ipsa to-
 tius seculi morte finien-
 da 120.2
 ætas sexta quid significet
 569.5
 ætas sexta totius seculi
 morte consummanda
 est 174.2
 ætas septima * A 25.4
 ætas septima, octaua.
 444.7
 ætas octaua 331.5.
 399.7
 ætatis quintæ mundi ini-
 tium holocaustis con-
 secratur 487.4
 ætates sex 13.4.125.8.
 474.6
 ætates hominis sex.
 668.3
 ætates seculi sex elegan-
 ter deductæ 543.5
 æther 381.1
 æther cœli nomine accipi-
 tur 131.8
 ætheris erymon 5.4
 æther motus 322.2
 super Aethera esse aquas
 380.1

congelatas quidam as-
 ferunt 320.2
 in Aethere nulla tempe-
 stas 108.2
 æternitas, dies sine fine
 750.8
 æternitas quomodo se-
 culum hoc sequatur.
 476.8
 æternitas in sola trinita-
 tis deitate 1007.6
 æternitas uera 316.6
 æternitati nihil accedit
 aut recedit 718.8
 æternitati omne tempus
 idem 774.5
 æternum 229.2
 æterno nihil esse prius.
 229.2
 in Aeternum quomodo
 in scriptura capiatur
 476.8
 æterna non esse in tempo-
 re 229.2
 Aetnæ incendium 48.2
 Aethiopia 1063.8
 Aethiopia inhabitabilis
 24.2
 Aethiopia, nigra 793.8
 Aethiopia tenebras pec-
 catorum significat.
 752.4
 Aethiopæ regionis popu-
 li qui 920.5
 Aethiopes denigrati in
 peccatis dicuntur.
 460.8
 Aethiopum regio qualis
 920.5
 Aethiopum reginæ.
 886.5
 per Aethiopum popu-
 lum qui designentur
 899.8
 æuum 1.2
 æuum à tēpore quid disse-
 rat 1045.6
 aer 31.315.2
 aer cur melior aqua.
 4.2
 aer cur merito inter a-
 quam & terram ponat-
 ur 317.2
 aer dæmonum habitatio
 133.8
 aer in æstate immobilis,
 calidus sit 337.2
 aer pro cœlo 31.2
 aer sæpè cœlum uocatur
 331.2
 aer quid cum aqua & i-
 gne commune habeat
 316.2
 aer similis aquæ 131.8
 aer superior & inferior
 31.2
 aer unde calorem & lucē
 accipiat 331.2
 aer unde frigidus sentia-
 tur 337.2
 aer unde in niues & nu-
 bes spiffetur 337.2
 aeris motus unde.
 380.1

aeris quinque diuersita-
 tes à ueteribus quin-
 zonæ dictæ 331.2
 aeris superior pars cœli
 uocabulo conuncupa-
 tur 133.8
 aerem incolunt diaboli
 997.5
 super Aera in nubibus
 suspensæ aquæ.
 320.2
 de Aere quando creatus
 sit, cur nihil legatur.
 131.8
 Aetius consul 189.2
 Aetius à Valentiniano oc-
 ciditur 189.2
 affectio animæ pes.
 480.8
 affectio praua & mala per
 suasio in exordio cla-
 ruerunt 618.8
 affectiones uanæ quod
 animi nostrum uexāt,
 unde sit 547.8
 affectus nostri, pedes no-
 stri 710.5
 afflictionum causæ 18.5.
 111.7
 Africa prouincia Roma-
 no imperio subiuga-
 tur 192.2
 Africa restauratur impe-
 rio Romanorum.
 212.2
 Africanus uolumina de tē-
 poribus 181.2
 Africa 32.2
 Agabus 895.5
 Agabi prophetæ natale
 391.3
 Agag 312.316.4
 Agag rex reseruat, à
 Samuele interficitur
 361.8
 Agamemnon quamdiu
 Nicens imperarit.
 177.2
 Agapæ uirginis natale
 392.3
 Agapis & Chionis nata-
 le & passio 403.3
 Agapitus, pontifex.
 407.3
 Agapitus secundus quā-
 diu federit 203.2
 Agapitus quamdiu fede-
 rit 203.2
 Agapij & Secundini epi-
 scoporum natale.
 402.3
 Agapiti martyris natale
 442.3
 Agapiti martyrium 256.
 257.1.4.4.2.3
 Agar ancilla 733.6
 Agar & Ismael quid signi-
 ficent 218.8
 Agar errans cum filio in
 solitudine, quid signifi-
 cet 210.8
 Agar exiens in humeros
 quod ponit infantem,
 quid significet 210.8

Agar filium sui deficien-
 tem sub arbore deiecit
 210.8
 Agar fugam inuit 201.8
 Agar in seruitutem ge-
 nuit populū carnalē
 209.8
 Agar partem Iudæorum
 fidelium ostendit.
 53.4
 Agar ueteris testamenti
 typus 245.8
 Agareni 1063.8
 Agareni, profelyti uel ad-
 uenæ. 880.8
 Agathæ uirginis marty-
 rium 244.245.1.
 389.3
 Agatho papa legatos mit-
 tit pro sanctorum Dei
 ecclesiarum ad unatio-
 ne faciendā 192.3
 Agatho quamdiu federit
 203.2
 Agathon martyr 478.3
 Agathonis exorcistæ mar-
 tyrium 392.3
 Agenorea dea 91.2
 Agens & patiens debent
 communicare in mate-
 ria 216.2
 Agens præstantior suo
 passo 247.2
 ager 110.5
 ager mundus 854.4
 ager, Euangelij doctrina
 204.4
 post Agri exercitium ad
 ædificium domus redi-
 re 960.4
 agrum præparato opere
 diligenter exercere.
 960.4
 per Agrum quid designā-
 tur 963.8
 per Agrum pigri transire
 960.4
 Aggeus quando clare-
 rit 180.2
 Aggeus, solennis siue fe-
 stiuus 766.8
 per Aggeum qui significet
 766.8
 Agibodi monachi uisio
 347.3
 Agilbertus pontifex 79.
 3. Parisijs senex diem
 obit. ibid.
 Agilabbatis depositio
 446.3
 Agilum Respacensis cœ-
 nobij præfulem Eusta-
 sius sanat 336.3
 agitator 446.1
 agnam de gregibus offer-
 re 151.4
 Agnē uirginis passio 242.
 243.1.385.3
 S. Agnesis natale 385.
 387.3
 agnitionis impedimen-
 tum 12.7
 agnitionis impedimen-
 tum unde sit 509.5
 agnus

In Bedæ opera

agnus ad latus altaris im-
molatur 148.4
agnus Dei 4.4.6.7
agnus & leo Dominus
1075.5
agnus in medio throni
1083.5
agnus in sacrificio Chri-
stum significat 300.8
agnus mylticus 531.5
agnus occisus ab origine
mundi 1100.5
agnus paschalis 117.4
agnus uespere cur immo-
latus 277.8
agni coena 1119.5
agni elus 118.4
agnum Deo offerre 146.
4.305.8
per Agnum quid signifi-
cetur 302.8
Agrestinus
† 214.6
Agrestinus à seruo suo,
quem redemerat, secu-
ri percussus interijt.
344.3
Agrestinus iterum mo-
nasteria tentare incipit
339.3
Agrestinus confunditur
339.3
agricolæ magis appetit
lucrum quam honores
216.2
agriculturæ possessio ma-
ximè naturalis & iusta
216.2
Agrippa 915.5
Agrippa à Tiberio in uin-
cula conijcitur 184.2
Agrippa ab angelo percu-
titur 184.2
Agrippa quamdiu in re-
gno permanferit.
184.2
Agrippa Syluius quam-
diu regnarit 178.2
Agrius episcopus.
383.3
Agrius abbas 285.3
Ahaia fluuius 528.4
Ahalon quamdiu regna-
rit 4 b 29.6
Ahiel 452.4
Ahiel de Berhel Hieri-
cho instaurat 178.2
Aialon 304.4
Aidan episcopus ut nau-
tis tempestatem futu-
ram prædixerit, & oleū
sanctū, quo hanc seda-
rent dederit 89.3
Aidanus monachus de
insula Hydestinatus.
74.3
Aidani antistitis obitus
88.3
Aidani episcopi uita 76.
3.77.3
Ain, fons siue oculus.
1033.8
Alabastrum 100.5
141.5. 158.7. 300.5.

ala Cherub una quinque
cubitum 31.8
alæ Cherubin interiores
cur super arcam se inui-
cem contingebant.
32.8
alæ duæ, leges duæ.
129.4
alæ Dei 750.8
alæ senæ 1073.5
alarum significatio 29.8
per Alas dilectio Dei &
proximi intelligitur
508.8
per Alas quid significetur
786.8
per Alas quid intelligen-
dum 617.8. 759.8
Alani Gallias aggrediunt
cur 188.2
Alaricus Romā inuadit,
crematq; 188.2
Alba à quo condita.
177.2
Albanus capite plectitur
8.3
Albanus integro corde
fit Christianus 6.3
Albanus quando passus
8.3. ubi. ibid.
Albani martyrium 252.
253.1
Albani martyris natale
4.27.3
S. Albani & sociorum e-
ius passio 6.3
ad Albani preces unda ce-
dit 7.3
Alba Syluius quādiu re-
gnarit 178.2
alba ueste induitur Chri-
stus 391.7
Albertus à nepote interfi-
citur 199.2
Albertus consentientib.
electoribus fit impera-
tor 199.2
Albertus in itinere dum
aduersus Turcas pro-
ficiscitur, moritur.
200.2
Albertus I. quamdiu im-
perarit 202.2
Albertus II. quādiu im-
perarit 202.2
Albertus Magnus Colo-
niæ floret 198.2
Albertus mortuo Sigif-
mundo rex eligitur
200.2
Albertus Rodulphi filius
quamdiu regnarit.
199.2
Albertus fl. 341
Albinus Anglicus Bedæ
discipulus 183.7
Albinus Festo succedit
184.2
Albinus martyr capite
plectitur 4.27.3
Albini episcopi depositio
395.3
Albion unde Anglia di-

cta 82.2
albor in cute 274.8
albuginem in oculo ha-
bens sacerdos 309.8
Albuinus rex 190.2
Alcuich ciuitas Britonū
3.3
Aldegundæ uirginis in
Albodio monasterio
natale 388.3. obitus
ibidem.
Aldegundis uirginis mar-
tyrium 242.243.1
Aldulf Anglorum rex.
65.3
Aleph, doctrina 1008.
1063.8
Alexander Arrium pres-
byterum de ecclesia eij-
cit 395.3
Alexander Cappadociæ
episcopus constituitur
195.2
Alexander Hierosolymo-
rum episcopus interfi-
citur 186.2
Alexander Ianetis quam-
diu pontificatū tenuerit
384.8
Alexander Iudæā inuadit
181.2
Alexander papa propter
Christianæ fidei pro-
fessionem incarcerationis
501.7
Alexander Paretonium
in Hammone condit
181.2
Alexander II. quamdiu
federit 204.2
Alexander III. quamdiu
federit 204.2
Alexander IIII. quam-
diu federit 204.2
Alexander V. quamdiu
federit 204.2
Alexander VI. quamdiu
federit 204.2
Alexander quamdiu im-
perarit 201.2
Alexander papa quam-
diu federit 202.2
4.12.3. eius passio
ibidem.
Alexander quando Mace-
donibus regnare cœpe-
rit 181.2
Alexander Romanæ ur-
bis episcopus marty-
rio coronatur 184.2.
eius sepultura. ibid.
Alexander urbem Sardis
capit 181.2
Alexandri episcopi nata-
le 399.3. martyrium
400.3
Alexandri & Gaij natale
397.3
Alexandri imperium in
multos trāslatum.
182.2
Alexandri interitus.
181.2
Alexandri martyrium.
132.4

250.251.4. 408.3
Alexandri natale 388.3.
eius obitus. ibid.
Alexandri peccatum.
1043.5
Alexandra quamdiu Iu-
dæis præfuerit. 183.2
Alexandra Saliffa regnū
Iudæorum quamdiu
tenuerit 384.8
Alexandria 496.33
920.5
Alexandria quando con-
dita 181.2
Alexis confessoris depo-
silio 426.3
Alfridus rex quando de-
functus 183.3. ei Ofre-
dus in imperium suc-
cedit. ibid.
alienus Deus cur non ad-
orandus 875.8
alienæ res huius seculi
85.7. 410.5
alij esse 108.5
alimentum triplex peten-
dum 41.7
allegoria 1183.4. 538.6.
70.1
allegoria quando uerbis
tantum fiat 71.1
allegoria quando factis
fiat 71.1
allegoria quibus modis
fiat ibid.
allegoriæ species 65.70.1
Alleluia 48.7. 118.5
Alleluia decantatio qua-
re tempore Quadrage-
simæ intermittatur.
50.7
Alleluia, laudate Domi-
num 965.8
Alleluia qs primus dixit
658.3
Allophylus 1062.8
Alma abscondita inter-
pretatur 216.8
Alma nomē nunquā nisi
in uirgine scribitur.
215.8
Alma quæ primum fue-
rit 467.3
Almachius à gladiatorib.
occiditur 381.3
Almachius cur ab Alypio
interfectus 649.7
Almachij martyris nata-
le 380.3
Almitia Sibylla 351.2
Almoni Deglabataim.
191.4
aloe 1072.4
Alpheus Cleopas 275.5
altanus 33.2
altare 885.8
altare æneum 1268.4
altare à Noe edificatum,
ecclesiā noui testamen-
ti ostendit 37.4
altare aureū quid signifi-
cet 66.8
altare Christum adūbrat
132.4

altare

Index.

altare, corp⁹ Christi 132.4
altare cur caui & inane
feri iubeatur 1233.4
altare cur Dñs uocetur
482.4 (cur 655.8
altare cur sublimitas dica-
tur 1232.4. ite arulam subter carti-
culam. ibid.
altare duos cubitos ha-
ber in altitudine 1269.4
altare ex quib. lapidibus
construatur 343.8
altare holocausti 1268.
1278.4. item incens. ib.
altare holocausti quatuor
habet angulos 1227.4
altare incensū quadrangu-
lum fuit 1269.4
altare in quo hostiæ im-
molabatur, & uictima-
rū sanguis ad basim il-
lris fundebatur, in parte
tribus Benjamin fuit
88.4
altare Moysi in eremo
quale 67.8
altare olium in secretiori
parte templi 655.8
altare oraculi quomodo
cedro & auro cooper-
tum 27.8
altare, quasi alta ara 555.8
altare quid significet 293.
8.458.6
altare thymiamatis quid
typicè significet 27.8
altare thymiamatis, ty-
pus iustorum 23.8
altaris bases quid signifi-
cent 482.4
altaris constructio 343.8
altaris cornua 1227.4
altaris holocausti & uaso
rū eius descriptio 1227.4
altaris incensū descriptio
1268.4
altaris uasi diuersa 1228.4
altaris uidentes, de altari
uiuere possunt 845.5
altare de terra facere 132.
4.285.8
altare de terra cur facere
iustum sit à Deo 285.8
altare totū caui fieri præ-
ceptum est 1231.4
ad Altare per gradus non
accedendum 285.8
in Altare de terra oblatio
nū munus offerre 285.8
in Altari de terra munus
oblationū offerre 132.4
altaria cur pro fide ponā-
tur 885.8
altaria Dei propter sacer-
dotū auaritiā numulari-
orum mensæ appel-
lantur 482.5
altaria duo 128.7
altum sapere 263.6
altiora ne quæsieris 84.5.
461.7
altitudo basis ad spem fu-
pernæ retributionis

pertinet 58.8
altitudo montū specula-
tio est perfectiorum 207.8
Alus 188.4
Alypius præfectus 380.3
Amalec 309.316.4
Amalech 185.429.4
Amalech ciuitatem Sice-
leg succendit 707.8
Amalech, lingens terram
880.8
Amalech populus fuit
persecutor Dauidis
707.8
Amalech, populus lam-
bens 707.8
Amalech unde natus
245.8
Amalech uxorē Dauidis
& familiam cum facul-
tate diripit 707.8
per Amalech qui designe-
tur 880.8
Amalechitæ à Dauide su-
perantur 368.8
Amalechitæ à Dauide uin-
cuntur 429.4
per Amalechitas qui in-
telligantur 707.8
Amanamōs Cilicię 1061.4
Amanus mōs 451.4. 922.5
amare Christus non pō-
test, & deserere 678.5
Amanus confessoris mar-
tyrium 260.261.1
Amanij episcopi natale
465.3
amator Dei qualis esse de-
beat 320.6
Amatoris episcopi depo-
silio 473.3
Amarius Balduini frater
quādiu Hierosolymis
regnarit 197.2
Amarius filius Balduini
Hierosolymis quādiu
imperat 197.2. hic cle-
pra infectus uxorem
non duxit ibid.
Amasias filius Ioas 178.2
Amasias quādiu regnarit
178.2
amatores mundi peregrī
nantur in regione dilsi
militudinis 638.8
Amatus & Romaricus ab
Eustasio obiurgantur
340.3
ambitio primū hominē
subuertit 640.8
ambitionis malum 594.5
ambo & duo quādo pro-
ducantur & corripian-
tur 42.1
Ambri rex Israel 178.2
Ambrosius 663.3
Ambrosius Camaldulen-
sis claret 200.2
Ambrosius claret 212.2
Ambrosius Mediolani e-
piscopus 188.2
Ambrosij depositio 402.

403.3
Ambrosij episcopi marty-
rium 248.249.1
Ambrosiani uerfus cuius-
modi 47.1
ambulare in uijs Domini
1010.8
ambulare secundū carnē
135.6. item spiritū. ibid.
ambulare secundū homi-
nem 358.6 (164.8
ambulare super aspidem
amen 119.5 (548.6
amen dictio qd significet
amen, signaculū Domini
cæ orationis 824.5
amentia est, simulatē age-
re ante Deum 635.4
amianthō lignum 1228.4
Aminadab 250.4
amicus ad amicū quomo-
do se tenere debeat 216.2
amicus ad quē media no-
ctē uenit Dñs 350.5
amicus ad quē uenit 36.7
amicus Christi, seruus e-
tiam Christi 752.5
amicus Dei quomodo a-
liquis fiat 114.8
amicus familiaris ad no-
cendum nulla grauior
pestis 717.8
amicus qui à Dño incre-
pat, qd significet 479.5
amicus qui uenit 36.7
amici & inimici tres, sine
quibus nemo uiuere
potest 648.3
amici preciosissimum ge-
nus diuitiarum 683.8
amicorū omnia quomo-
do communia 216.2
in Amicis cur non gloriā-
dum 683.8
amicæ malicis 71.7
amicitia 402.1
amicitia conjugalis 216.2
amicitia & inimicitia
606.7
amicitia paternalis maior
est quā filialis 216.2
amicitiæ genus quod sit
peffimum 718.8
Aminadab Dominum in-
dicat saluatorem 113.4
Aminadab, pater meus
spontaneus 396.8
amissionis Christi occa-
sio 223.5
Ammon 280.4. 1063.8
Ammon pater Ammoni-
tarum 206.8
Ammon, filius generis
mei 206.8
Ammi, populus meus
206.8
Ammonij martyriū 392.3
Ammonimi natale 388.3
Amon à seruis suis inter-
ficatur 179.2
Amō filius Manassē 179.2
Amon populus moeroris
880.8
Amon quamdiu regnarit
179.2

per Ammon qui intelligan-
tur 880.8
Amos propheta in Iisrahel
211.2
amor absconditus 951.4
amor animæ cur dicatur
pes 480.8
amor Dei ab hominū a-
more alienissimus 601.8
amor Dei erga nos 805.5
amor Dei, item mundi
957.6
amor duplex 299.7
amor, odium & propriū
cōmodum, sæpè faciūt
iudicem non uidere ua-
rum 220.3
amor sociorū melior est
quā pecuniarum 219.2
amor uariū 723.5. Christi
anus ibid. eius uinculū
724.5
amores duo in mundo ci-
uitates duas faciunt
780.6
Amorrhæi 650.5
Amethistus 1133.5
amphibrachys quib. syllā-
bis constat 45.1
Amphion musicus claret
211.2
Amphiani natale 403.3
Amphipolis 920.5
Amphiscia 123.2
Amram 111.4
Amrā pater Moysi 176.2
per Amram qui intelli-
gendi 872.8
Anachorita Ioannes cla-
ret 212.2
Anacletus quamdiu sede-
rit 202.2
Anacleti papæ natale
408.3. martyriū 409.3
Anacreontium metrum
57.1
anadiplosis 62.1
Anagrates castrum 280.3
Anamelech 457.4
Ananias 592.4
Ananias, Azarias & Mi-
sael quo die liberati
de camino 408.3
Ananiæ apud Damascū
natale 387.3
Ananiæ, Azariæ & Misa-
elis trium sanctorū ui-
rorum martyriū 481.3
Ananiæ mors 337.5
anaphora 62.1
anaphora à quibusdā epi-
naphora dicitur 62.1
anapestus quibus syllā-
bis constat 45.1
anaphora quid 62.1. quo-
modo fiat ibid.
Anastasiæ uirginis marty-
rium 264.265.1
Anastasiæ natale 483.3.
martyrium 484.3
Anastasius martyr 443.3
Anastasius papa 409.3
Anastasius Persa nobile
pro Christo martyriū
patitur 191.3

β 4 Ana

In Bedæ opera.

Anastafius Philippicū oculis priuat atq; occidit 193.2
 Anastafius picturā sex synodorum à Philippico delectam, pristino in loco erigit 192.2
 Anastafius I I. quamdiu sederit 203.2
 Anastafius III. quamdiu sederit 203.2
 Anastafius IIII. quādiu sederit 204.2
 Anastafius quamdiu imperarit 190-193-201.2
 Anastafius papa quādiu sederit 202.2
 Anastafij interitus 190.2
 Anastafij martyrium 256.257.1
 Anastafij monachi natale 386.3. martyrium. ibid. anastrophe 68.1
 anathema 599.691.6
 de Anathemate Hiericho fraudare 342.8
 Anatholæ & Audacis natale 432.3
 Anatholus Aegypti 343.2
 Anatholus episcopus plurimo sermone celebratur 186.2 (ites 61.2)
 Anatholus Laodiceæ anti Anatholus quomodo cyclus suum faciat 145.2
 Anatholij de pascha liber 80.81.186.2
 Anatholij ingenij magnitudo unde pateat 186.2
 Anatholij martyris natale 390.3 (135.2)
 Anatholij opus paschale ancilla cur prima Petri p diderit 155.5. 388.7. 487.5
 ancilla Aegyptia ecclesia mundialem ex gentib. ostendit 47.4
 ancillæ 170.4
 Ancus Marcius quamdiu regnarit 179.2
 Andalius dux Beneuentorum uictus in Sardiniam profugit 195.2
 Andes pagus Virgilij patria 183.2
 Andreas 7. 42. 273. 5. 4. 07. 7
 Andreas & Iohānes signifiant gentes 14.5
 Andreas uirilis 13.5
 Andreae apostoli natiuitas 262.263.1
 Andreae apostoli ossa à Constantinopolitania miro fauore suscepta 187.2
 Andreae apostoli sub Herode rege passio 391.3
 Andreae apostoli uigilia 475.3. natale & martyrium ibid.
 Andreae etymon 31.5
 Andreae in Patras ciuitate ordinatio episcopatus 389.3
 Andreae ossa Cōstantino

polim transferunt 212.2
 S. Andreae octaua 264.265.1 (263.1)
 S. Andreae uigilia 262.
 Andromeda 88. 2. 448.1
 Andulphus Britaniæ rex, studiosus ecclesiæ Romanæ, eam insulā Romano pōrtifici uestigalem reddidit 195.2
 angariæ quatuor 266.1
 angelus 3.297.5
 angelus apostata 911.8
 angelus à Iacobo uictus, quia uoluit 867.8
 angelus crudelis 928.4
 angelus diabolus Paulo datus 718.5
 angelus Dñi stans apparuit 117.5. super lapidem cur sederit 118.5
 angelus Herodem percussit 897.5
 angelus iurans 1091.5
 angelus malorum 1089.5
 angelus ministrat Christo 483.5. confortat Christum ibid.
 angelus officij, non naturæ nomen 1059.6
 angelus piscinæ aquam mouens 581.5
 angelus pro Deo in Scriptura ubicūq; ponitur, filius solus intelligitur 400.8
 angelus quod uocat Aggar, qd significet 210.8
 angelus fatanā increpans 1053.5
 angelus sedes Dño resurgere cur apparuerit 3.7
 angelus stans cur nato Dño apparuerit 3.7
 angelus ut quis fieri possit, in humilitate cordis maneat 600.8 (5)
 angeli apparitio 138.7. 185.118.5
 angeli aspectus qualis 118.5
 angeli conditio ab hominis cōditiōe distat 398.8
 angeli habitus quid significet 3.7
 angeli mali casus 528.8
 angeli oraculum ad Gedeonem 348.8
 angeli præuicatoris casum cur Moyses reticent erit * A 5.4. (897.5)
 angelū quisq; suū habet per Angelum cur saluatio nostra fieri nō potuerit 410.8
 angeli 264.7. 783.6. 839.5. 1065.1066.6. 1083.5
 angeli adhuc etiam iudicandi 997.5 (ritus 31.8)
 angeli administratorij spī angeli apostatę cur ueniā non habeant 399.8
 angeli apostolos conuolantur 675.8
 angeli boni ad ministeriū salutis humanæ depu-

tati sunt 400.8
 angeli boni potestate habent corporaliter etiā nocendi malis hominibus 856.8
 angeli cælum 833.4
 angeli comparatione nostrorū corporū spiritus Dei uerō corpora 314.2
 angeli corpora in quibus hominib. apparet, in sumperno aere lumūt 400.8
 angeli cur astrā matutina dicantur 817.4
 angeli cur cū patriarchis manducasse legantur * A 20.4
 angeli cur facies habeant ad exteriorē domū 31.8
 angeli cur nostri dicantur 881.6 (tur 1005.8)
 angeli cur principes dicantur, Deifimiles 127.5
 angeli Deo subiecti 303.2
 angeli descēdentes super filium 539.5
 angeli faciē Dei patris persatieratē uident 400.8
 angeli hominib. meliores 618.4 (1068.6)
 angeli maiores homine angeli mali 856.8
 angeli mali unde 829.6
 angeli mali diuina potestate coercentur, ne fatum noceant, quātum cupiunt 400.8
 angeli mali iræ Dei ministri 856.8
 angeli mēsores 576.5
 angeli miseri, ad sunt 187.5
 angeli obedientes 651.5
 angeli oues dicunt 471.8
 angeli per scālā descēdentes qd significant 230.8
 angeli plagas non inferūt 1087.5
 angeli post lapsum fatanæ ita confirmati sunt, ut nō possint omnino cadere 122.8 (122.8)
 angeli quales creati sunt 29.8
 angeli quando dicantur ascendere 667.8. quando itē descendere. ibid.
 angeli quare rupes 693.4
 angeli qui, & unde mali 997.5
 angeli fatanæ 1097.5
 angeli scālā ascendentes & descēdentes prædicatores sancti sunt 64.8
 angeli semper in Dño gaudent, non in se 399.8
 angeli spiritus 1059.6
 angelorū benignitas 185.5
 angelorū honorū numerus, qui post ruinam angelorū malorū est diminutus, ex numero electorū omniū supplebit 399.8
 angelorū chorus 207.5 (4)
 angelorū collocutio 724.4
 angelorum festiuitas 8.7.

169.5
 angelorum malorū potestas in bonos & malos qualis 856.8
 angelorū memoria in terra unde 507.7 (107.5)
 angelorū ministeria 106.6
 angelorū natura, creatio & status qualis 398.8
 angelorum ordines nouē 399.8
 angelorū scientiam in cōparatiōe Dei quodam do uesperascere 124.8
 angelorū uoluntas incōuertibilis 728.4
 angelis æquales filij Dei 460.5
 angelis cur propria uocabula 189.5. 264.7
 angelos etiā in equis apparuisse 212.3
 angelos nusquam in scriptura deos dici 444.6
 angelos præpositos linguarū gentes habere creditur 400.8
 inter Angelos distātia potestatum est 399.8
 per Angelos ascendentes scalam quid significetur 65.4
 per Angelos præcōnes Christi significantur 668.8
 per Angelos quos Iacob super lapidē inuēctum ascendentes & descendentes uidit, qui designentur 667.8
 angelis quomodo Deus utatur 772.6
 in Angelis quibus dicit possint 471.8
 angelica cura Christo nō defuit 929.8
 angelicæ uirtutes legem Dei indefessa deuotio ne custodiunt 29.8
 angelicæ uirtutes gratia spiritus sancti, ne unq; ab amore Dei arefiant, sunt unctæ 29.8
 Angliæ situs 333.2
 Angli quomodo annū diuiserint 81.2
 Angli Saxonū Pictorūq; bellum diuina uirtute retundunt 189.2
 Anglorū gētis stat 200.3
 Anglorum historię epitome 203.3 (50.2)
 Anglorum interpretatio Anglorum menses 81.2
 Anglorum reges undē Vuffinge dicantur 65.3
 Anglorū orientaliū prouincia ut fidē Christi susceperit 65.3 (898.8)
 angulus lapis Christus angulus firmissimus Dominus 554.4
 angustia ad tribulationē pertinet 446.8
 angustia cur dicatur reatirena 464.8
 per Angu-

per Angustiam portam cōtendere 163.7
 per Anhelitum quid significetur 699.8
 Aniani epistola ad Euāgelū presbyterum 1134.6
 Anicetus papa quādiu sederit in episcopatu 202.2. 405.3. eius sepultura. ibid. constitutiones. ibi.
 aniles fabulæ quid apostolo 954.6
 animaduersio duplex furura 622.8
 anima 155.8. 7. 46.5. 341.2. 402.1. 525.910.5
 anima abique corpore an inter angelos in perpetua beatitudine consistere sine defectu possit 146.8 (creata 3.2)
 anima ad Dei imaginem anima à luce se auertens, quo magis inuenit qd cōtra iulitū faciat, eo magis à luce repellitur
 anima Christi 591.5 (763.8)
 anima cōponitur ex intellectu agente & possibilibi 218.2
 anima cū ex hoc corpore discedit, an sit corporalis uel incorporalis 146.8 (341.2)
 anima cur homini data catur 1005.6
 anima cur passer 884.8
 anima cur uentus dicatur 961.8
 anima cuiusq; impij ciuitas, in qua regnat priniceps Babylonæ 476.8
 anima Dei creatura 153.8
 anima Dei templū 424.8
 anima est substantia in subiecto actu existēs 218.2
 anima & corpus an sint ex eodē an ex alio 342.2
 anima & corpus cur non commixta 342.2
 anima facta quasi nauis in fluitantibus 629.7
 anima hominis 628.5
 anima hominis dormientis ubi sit 647.3
 anima hominis ad imaginem Dei facta 820.4
 anima homini unde ueniat, cum irascitur 145.8
 anima hominem uiuificat 795.4
 anima humana 394.1
 anima humana ante existētē corpus, & quādo illi coniungat 342.2
 anima humana in hoc mūdo instar nauis 655.3
 anima intelligit quando uult, sed nō sentit quādo uult 219.2
 anima iusti, sedes sapientię 434.4. 52.513.708.998.8
 anima maiorum dāda p

minorib. 479.5. 176.7
 anima mulieris 153.8
 anima mūdi spiritus sanctus 312.2 (219.2)
 anima non est alterabilis anima nō exiit uanitate quousq; tandem induit et sanitatem 630.8
 anima non habet aliquā operationem propriā, quam non cōmunicet corpori 214.2
 anima nō in aliqua corporis parte 342.2
 anima nullū habet elementū ad quod reuertatur, qd suū creatorē 145.8
 anima omnis naturaliter esurit bonum 978.8
 anima paruuli incircūcisi cur debeat perire 199.8
 anima peccās, quomodo uiua 740.5
 anima perfecta ad ea quæ mūdi sunt, laqueat 1085.4
 anima perfecta de tenebrarū potestate recedēs quos hostes habeat 461.8
 anima per inobediētiam ueri luminis cognitionem amittit 629.8
 anima per inobediētiam depressa 629.8
 anima per subtilius corpus agitatur sentiendi uigore 132.8
 anima plaris quā corpus 370.5 (tur 646.4)
 anima pro uita cur dicatur quæ carnis concupiscentiis militat, quasi febribus aestuat 833.5
 anima quæ moraliter nō resurgat 740.5
 anima quæ seculo morietur Deo uiuat, gemina uitæ requie suscipitur 215.8
 anima quæ sponsa 308.8. que uirgo & uidua. ib.
 anima quæ repudiata 308.8. quæ meretrix. ibid.
 anima quādo caro appellatur 942.6
 anima quando corroboretur 739.8. itē obscuretib. quando rapiatur 460.8
 anima quomodo sit in corpore 218.2. quomodo itē in corde. ibid.
 anima regio immutabilis ueritatis 739.8
 anima sancta, acerrus testimonij 1105.4
 anima sancta Dño charitima in delicijs 1124.4
 anima sensitiua est in corpore extensa 219.2
 anima sola uolūrate creatoris existit 342.2
 anima simplex & inuariabilis 394.1
 anima sine gratia uiuere non potest 811.8

anima species omnium inrelligibilium 234.2
 anima spiritus 015.5
 anima spiritus homini à Deo inspirata 318.2
 anima uegetatiua est animalium prima 214.2
 anima una an sexto die creata, an multæ 3.2
 anima unde impleatur 878.5
 anima unde fiat, uel quando ad corpus ueniat, Angustinus & Hieronymus nihil temere asserunt mare conati sunt 3.2
 anima unde sit 145.8
 in Anima qui mortuus sit 1047.8
 animæ amaritudinem electi habent 919.4
 animæ amicus 457.8
 animæ bonæ, item malæ 1125.5 (200.2)
 animæ bonum, optimū animæ certa origo 398.1
 animæ dignior pars ratio 465.3
 animæ duo status 416.8
 animæ & corporis diffolutio 342.2
 animæ immortalitas 395.1. 502.7. 910.6
 animæ interfectio Dei sui obliuisci 741.8
 animæ languor 661.3
 animæ maritus, hominis spiritus 489.6
 animæ mors 150.8. 682.5. 798.6
 animæ mors cur dicatur 426.8
 animæ mors quid 588.6
 animæ mors triplex 426.8
 animæ mortes per quæ designatæ 426.8
 animæ natura non in corpore naturam conuertitur 153.8
 de Animæ natura 145.8
 animæ natura quādo perfecta 942.6
 animæ nomē unde 941.6
 animæ oculus 546.6. alpectus. ibidem
 animæ pars inferior 398.1
 animæ pars superior 398.1
 animæ præstantia 144.8
 animæ principale in corde 66.72.5
 ex Animæ pulchritudine corpus ornari 245.2
 animæ rationalitas 393.1
 animæ somnus, obliuio Dei 757.8 (1276.4)
 in Animæ suę precij decem obolos Dño offerre
 animæ suæ quis miseretur 623.8
 animæ suę redemptionis precij qui det 684.8
 animæ substantia triplici solet in scripturis distātia comprehendī 1214.4

animæ superioris sensu alitati repugnat 455.8
 animæ uestimenta, uirtutes 821.4
 animæ uires duæ 398.1
 animæ uires tres 455.8
 animæ uirtutes, pennæ 962.8 (649.3)
 animæ uita, Deus 150.8
 animæ unius operationes uariæ 564.5
 animæ quatuor supponuntur 402.1
 animā amare, & perdere 694.5. odisse 695.5 (5)
 animā perdere 224.7. 330.1
 animam perdere ut saluet 427.5
 animā pro homine in scriptura poni 26.5
 animam quomodo physicus consideret 214.2
 animam suam quomodo Christus possit 670.5
 animam unde Eua accepit 20.4
 de Anima philosophorū errores 394.1
 ex Anima quod sit discerneret & intelligere unde probetur 341.2
 in Anima humana triplex uis naturæ uigere dignoscitur 663.7
 animæ iustorū sedes Dei 667.8
 animæ post mortē statū bonū aut malum recipiunt 680.5
 animæ quanam Hierusalem uocentur 1138.4
 animæ quomodo dicantur adulescētū 1006.4
 animæ sanctę ancillę Christi 858.4
 animæ sanctorum cur dicantur uenti 514.8
 animæ septuaginta quæ Aegyptū ingressę sunt, quid significant 271.8
 animæ solutæ à corpore an re incorporent 392.1
 animarum clamor 1077.5
 animarū origo 396.397.1
 animarū resurrectio 590.5
 animarum uera requies 61.7 (143.8)
 animarū transmigratione de Animarum usq; ad restitutionem mansionem 401.8
 animas liberat catholicus doctor 920.4
 animal cæcū fractūq; reijcitur in sacrificio 311.8
 animalis homo 354.6
 animalia cornuta in lege munda 1270.4
 animalia corpora 584.6
 animalia cur statim ut nata sunt, gradiantur, homo uerō non 338.2
 animalia munda & immunda 158.4
 ani-

Index.

In Bedæ opera

animalia quare benedicti
onem accipere merue-
runt, sicut homo 134.8
animalia quæ in lege ad
uefcendum prohibita
304.8 (158.4)
animalia quæ ruminant
animalia uenenosa in pri-
cipio nocendi non ha-
buerunt potestate 134.8
animalia uiaa 10.4
animaliū alia rationalia,
alia irrationalia 337.2
animalium mundorum
quæ immundorū maior
numerus in arca 36.4
animaliū nece Aegyptus
percutitur 276.8
animalitas præcedit spiri-
tualitatem 471.8
animā omnia Deus ad
Adam adduxit 151.8
animus 402.1
animus bonus & rectus
parēte facit Deo 221.2
animi perturbationes
716.5
animi rationalis ægritu-
do quomodo diuida-
tur 746.6
animus suum superare,
gloriosior triumphus,
quod alium uincere 461.8
animorum motus 676.4
Anna 212.4, 222.5, 279.7
Anna cum coniuge in ta-
bernaculo adorans, hy-
mnum gratiarum dicit
Domino 219.4
Anna cur Ruth muliere
beatior 435.6 (692.5)
Anna, gratia eius 357.8
Anna canticū 357.8, præ-
conia 221.5, 278.7
Annæ natale 446.3, sup-
plicatio 922.4
Annæ uir & filius Christi
typum gestant 218.4
Annæ uorum 215.4
Annas 272.7
Annas & Caiphas 226.5
Annotinum pascha 645.7
annunciare propriè ad fu-
tura pertinet 718.8
annus 53, 128.2
annus benignus 769.8
annus bissextilis quomo-
do explorandus 120.2
annus bissextilis quomo-
do inueniendus 534.1
annus circuli decennoue-
nalis quomodo inuesti-
gandus 120.2
annus ciuillis, uel solaris
138.2, 506.1
annus comunis * A 12.4,
429.1, 123.150.2 (138.2)
annus communis lunaris
annus cycli lunaris uel de-
cennouenalis quorus
sit 163.2
annus Domini 249.5
annus Dominicę incarna-
tionis 154.2

annus embolismus 150.2
annus *lunaris* 139.2
annus errantium stellarū
138.2
annus in scripturis quid
uocetur 1258.4
annus iubilæus 65.2
annus lunaris 505, 519.1
annus lunaris quæta sola-
ri anno minor 146.2
annus lunaris quot dieb.
constet 208.2
annus magnus 138.2
annus magnus 139.2, uer-
tēs à Cicerone dicitur, ib.
annus magnus sexcentis
solarib. annis impletur
208.2
annus naturalis 138, 208.2
annus placabilis Domini
612.4
annus Platonis 139.2
annus quinquagesimus
60.7
annus quomodo à Ro-
mulo ordinatus 501.1
annus quomodo orbem
temperet 504.1
annus uertens 138.2
annus unde nomen acce-
perit 138.2
annus unde dictus 505.1
annus septimus diē iudi-
cij designat 200.4
annus sex Hebræo puero
seruendum 285.8
annus solaris 506, 519.1
annus solaris quot dieb.
perficiatur 208.2
anni circulus quot dieb.
constet 145.2
anni Dei æternitas 951.8
anni dies 266.1 (208.2)
anni distributio 266.1
anni partes singulæ quali-
tates elementares ha-
bent 136.2 (1
anni quatuor partes 266.
anni ratio à Iulio Cæsare
instituta 279.1
anni ratio in sacra scriptu-
ra qualis 139.2
anni tempora 519, 504.1
anni tempora quatuor
135, 136.2
anno quis primum qua-
drantem imposuit, uel
qui bissexti nomen de-
dit 502.1
annū Aegyptij & Roma-
ni diuerse incipiūt 102.2
annum *lunarē* cur Græci
uocent 209.2
annum quis primus Lati-
norum ad numerū so-
lis instituerit 502.1
annum quomodo Numa
Pōpilius constituerit 78.2
annum ubi Angli inceperunt
81.2
per Annū uigesimalū quin-
tū quid significet 315.8
de Anno hymni 476.1
de Anno secundo præpa-

rationis bissexti 83.2, itē
de tertio & quarto 84.2
anni ab Adā iuxta Hiero-
nymum 518.1, item iux-
ta septuaginta interpre-
tes, ibid.
anni ab incarnatione Do-
mini quomodo inue-
nendi 206.1, 210.2
anni ab initio mundi quo-
modo inueniendi 205.1
anni ab origine mundi ul-
que ad Christi natiuita-
tem quot 538.1 (139.2)
anni antiquorū dispares
anni Domini quomo-
do inueniendi 208.1
anni filiorum Adam de-
crescunt 32.4
anni Hebræorum ad lu-
næ cursum non exigun-
tur 69.2
anni septem qui in spicis
plenis, siue in septe uac-
cis pinguib. ostendebā-
tur quid significet 76.4
anni septem pingues, irē
steriles Pharaonis quid
significent 254.8
anni septuaginta capriui
tatis 382.8
anni sex, mundi sex æta-
tes 200.4
anni solares 139.2 (505.1)
anni quot modis dicatur
anni tres qui non obser-
uentur 492.1
anni uertentes 208.2
anni ubi mutantur 215.1
annorū dñi summa quo-
modo inueniēda 532.1
annis quadraginta filij Is-
rael in deserto morati
329.8 (di 531.1)
de Annis à principio mū-
di Annis embolismalib.
& comunibus 526.1
annuā ordinationē quo-
modo Romulus ordi-
narit 130.1
annulus 342.7, 403.5
Amulius Syluius quadiu
regnarit 179.2
annuli aurei 1220.4
annuli ænei quatuor quod
significent 1232.4
per Annulos, quib. altare
portatur, quid significet
1271.4
per Annulos signaculū le-
cretorū ostendit 295.8
antarcticus circulus 134.1
2, 435.1
antarcticus cur uoceat 133.2
anthei & nos simul habe-
mus splendorē & um-
bram 336.2
Antherius papa quando
passus 381.3, ubi sepul-
tus, ibid. (202.2)
Antherus quadiu federit
Antheri martyrium 186.2
Anthimi episcopi & mar-
tyris natale 409.3

Antibachus quibus syl-
labis constet 46.1
Anticanis 455.1
Antichristus 134, 405, 1100.
1114, 5, 1046, 1049, 6,
344, 7 (bolus 1102.5)
antichristus homo nō dia-
antichristus uetus 1019.5
antichristus uenit in no-
mine suo 367.7
antichristi aduētus 1032.5
antichristi ambitio 623.5
antichristi & diaboli sup-
plicia 1121.5
antichristi fraus 1101.5
antichristi persecutio
1089.5
Antichristi sedes 946.6
antichristi tempora 260.
7, 469.5 (1083.5)
antichristi tribulatio
antichristum Iudæi acci-
piunt 594.5
antichristū uidentes, &
Christum uerē confite-
res 1032.5 (1084.5)
antichristo interfecto qes
antichristi 133.5 (1018.5)
antichristi muli 424.5
antichristorū cognitio
1019.5 (tiner 182.2)
Antigonus Afig regnū ob
Antiochia 920.5 (182.2)
Antiochia à quo condita
Antiochiæ synodus 188.2
Antiochiæ duæ 898.5
Antiochus Epiphāes 451.4
Antiochus Epiphāes
quadiu regnarit 182.2
Antiochus Iouis simula-
crū in tēplo ponit 182.2
Antiochus rex Syriæ Iu-
dæam sibi sociat 182.2
Antipas 1067.5
Antipater Herodis Alca-
lonitæ filius 183.2, Pale-
stinæ procurator à Pō-
peo constituitur, ibid.
Antipatris ciuitas unde
dicta 920.5
antiphrasis 70.1
antipodes 336.2
Antipodæ à Lactantio &
Augustino negantur 135.2
antipodas esse Augusti-
nus negat 134.2
cum Antipodib. quæ cō-
munia habeamus 336.2
Antisā 124.2
antistes 116.2 (da 479.5)
antistitib. modestia seruā
Antoniæ passio 412.3
Antoninus benignus er-
ga Christianos per Iusti-
num philosophū effici-
tur 185.2
Antoninus Caracalla quā-
diu regnarit 185.2
Antoninus Caracalla quā-
diu imperarit 201.2
Antoninus Commodus
quam diu regnarit 185.2
bellū feliciter aduersus
Germanos gerit, ibid.
Antoni-

Antoninus Commodum fi-
lium suum consorem
regni facit 185.2
Antoninus Pius quadiu
imperarit 201.2
Antoninus Pius cū filiis
suis Aurelio & Lucio
quam diu regnarit 85.2
M. Antoninus Verus reg-
nū cū fratre Aurelio
Commodo suscepit 5.3
M. Antoninus Verus cū
fratre Lucio Aurelio
Commodo quam diu
regnarit 185.2
Antoninus Verus bellū
contra Parthos admi-
rabili uirtute & felicis-
sime gessit 185.2
Antoninus & Cleopatra ui-
ci, semel interficiunt
183.2
Antoninus Monachus cla-
ret 212.2
Antoninus monachus in
eremo moritur 187.2
B. Antoninus sine ulla lite-
rarum scientia scriptu-
ras diuinas intellexit
384.3, eius corpus sub
Iuliano imperatore
reperit, ibid. ubi se-
pultum, ibid.
Antonij confessoris mar-
tyrium 248, 249.1
Antonij corpus diuina re-
uelatione repertū 190.2
Antonij martyrium 392.3
inter Antonium & Augu-
stum cur bellum exor-
tum 183.2
Antonomasia quid 67.1
quibus modis fiat, ibi-
antra & caua terrarū sine
flatu non sunt 32.2
Anubē in cane Aegyptij
uenerantur 276.8
anus officium 1051.6
Aoth Eglonem regem oc-
cidit 347.8
Aoth quadiu rexerit 117.2
Apamia 452.4 (182.2)
Apamia à quo condita
732.4
Aparctias 32.2
apathia 1046.6
Aphetes 32.2
Apelles 181, 1010.5
aperire Domino 1081.4
aperire lacum 465.8
apes & canes sunt prudē-
tiores cæteris animalib.
219.2
apes uitam in uulnere po-
nunt 1005.8
apum rex 220.2
Apin in tauro colunt Aeg-
gyptij 276.8
Aphræ martyriū 256, 257.1
Aphræ 337.2, eius termi-
ni, ibid.
Aphrica unde nuncupata
Africanus 70.2 (217.8)
Aphri Italiani ac Romam
diripiunt 195.2

apocalypsis diuina septe
periochis 1058.5
Apocalypsim Ioannes u-
bi scripserit 516.5
Apollinaris episcopus cla-
ret 185.2
Apollinaris episcopi na-
tale 435, 456, 3
Apollinaris episcopi mar-
tyrium 254, 255, 1, 435, 3
Apollinaris episcopi nata-
le 435, 3, martyriū, ibi-
Apollinaristæ 225.5
Apollonia ciuitas 920.
921.5
Apolloniæ uirginis nata-
le & martyrium 390.3
Apollonius episcopus
491, 7, quadiu in episco-
pato manserit, ibid.
Apollonius senator 406, 3
Apollotanei balneū qua-
Apollo 906.5 (le 475.1)
Apollo unde dicitur 38.2
Apollo unde Pythius sit
dictus 425.4
apollus 403.7
apostolus quomodo non
exauditus 683.6
apostolus quomodo q.
non uult, agat 129.6
apostoli 272.5
apostoli à lumine illumi-
nati 1030.8
apostoli certis locis in
mundo ad prædican-
dum fortes proprias ac-
ceperunt 654, 3 (834.8)
apostoli columnæ 1225.4
apostoli cur ante Christi
passionem de illo reti-
cere præcipiuntur 29.5
apostoli cur celi dicantur
469, 524, 8
apostoli cur montes dica-
tur 898.8
apostoli cur per aerem de-
signentur 514.8
apostoli cur sagittæ uoce-
tur 464.8
apostoli dii 84, 5, 461.7
apostoli ecclesiæ colunt
732.4 (7, 339.5)
apostoli episcoporū 199.
apostoli & prophætæ co-
lumnæ celi 639.4
Apostoli ex Syon nati &
uocati 689.8
Apostoligemma 533.8
Apostoli infantes 470.8
apostoli in monte eligun-
tur 204, 7, 276.5
apostoli itinere recto p-
fessiois pertranterunt
941.4 (136, 4, 296.8)
apostoli lapides preciosi
apostoli manu fortes &
desiderabiles 546.8
apostoli manus Dei 566.8
apostoli messorēs 286.4,
item rigatores, ibid.
apostoli, montes æterni
838.8 (908.8)
apostoli nubes cur dicantur

apostoli palmires 869.8
apostoli pedes Christi
540, 585, 8
apostoli per boues mare
æneum portantes de-
signati sunt 57.8
Apostoli per tabulas pos-
sunt rectè designari
1225.4
apostoli philosophos di-
uinitatis sententijs supera-
uerunt 470.8
apostoli portæ 1127.5
apostoli prædicatores
908.8
apostoli præparatum ha-
bitaculum 596.8
apostoli putei 590.8
apostoli quare duodecim
29.5 (tis 464.8)
apostoli quibus uata mor-
tali quomodo ad gē-
tes sint translata 672.8
apostoli quomodo lux
mundi 17.5, item sal-
taria, ibid.
Apostoli quod prophætæ
seminauerunt, messue-
runt 770.8
apostoli quomodo cer-
uis comparabiles 570.8
apostoli quomodo pul-
chriorēs nino 263.8
Apostoli reges 668.8
Apostoli spiritu sancto re-
pleti, uarijs linguis sunt
loquuti 145.6
apostoli super oēs princi-
pes seculi primarū ob-
tinent 899.8
apostoli turre ciuitatis
Dei 680.8
apostoli uenatores 91.4
apostoli ueritatis nunci-
408.4
apostoli ueteribus utrib.
comparantur 22.5
Apostoli unde processerint
688.8 (39.5)
apostoli utres ueteres
apostolorū catalogus cur
ponat in euāgelio 42.5
apostolorū dignitas 364.5
apostolorū dubitatio pro-
dest nobis 505.5
apostolorū fides 744.5
apostolorū nomina 31.5
Apostolorū pedes nec re-
cti nec nudi ad terram
quid significet 147.6
Apostolorū potestas 14
32.6 (7, 325.5)
apostolorū prædicatio 217
apostolorum pro Iudæis
deprecatio 124, 7, 382.5
apostolorū societas 834.5
Apostolorū sonus in oēm
terram exiit 525, 688.8
per Apostolorū humilita-
tē ecclesiæ lingue sunt
coadunata 716.8
apostolos Christus ad do-
mū reducit 32.5
ex Apostolis q sunt 1019.5

apostolicum opus 562.4
apparitiones Dñi 117, 509.
851.5
Appelinus & ceteri Galli
arū episcopi ad roborā-
da S. colubani instituta
aspiciunt 341.3
appellatiuorum species
multæ 20.1
Appia nia 182, 2, 920.5
Appilinus Genuensis ur-
bis episcopus 338.3
Appius Claudius Cæcus
Romæ elaret 182.2
Appij forum 920.5
Apponius quomodo co-
mas sponsi interpretat-
tur 1087.4
appositum omne extra il-
lud est, cui est appositū
342.2
appropinquare Deo 954.5
appropinquare domui
404, 5, 343, 7 (522.1)
Aprilis 77, 78, 207, 2, 457.
aperilis mēsis, unde dicat
326, 248, 501, 2, 127.1
Aprilis principii mensū
apud Hebræos 10.8
Aprilis quibus modis di-
catur 127.1
Aprilis quib. nominibus
appellatur 127.1
Aprilis quidā à Venere
deducunt 207.2
in Aprilis quæ horę cauē-
dæ 248.1
in Aprilis quæ uictus ratio
tenenda 248.1
Aproniani martyris nata-
le 389.3
per Apram quid intellige-
dum 870.8
Apulia à Saracenis occu-
patur 196.2
aqua 121, 376, 7, 315.2
aqua an terra, uel terra a-
quā reterit 134, 8 (849.8)
aqua baptismatis qualis
aqua baptismi gratiam
Dei gratiā ostendit 417.8
aqua cur dicta 117.8
aqua cur dicta materia in
formis 3, 4 (1231.2)
aqua cur iuxta terrā posi-
moueri dicatur 380.1
aqua cur melior terra 4.2
aqua cur terrā undiq. cit-
aqua effusa 539.8 (gat 4.2)
aqua feruidam qualitatē
quomodo recipiat 1.3
aqua Iordanis typus bap-
tismi 388.8
aqua lustrationis 175.4
aqua maris unde sit salta
334.2
aqua per ebullitionē tran-
sit in salem 334.2
aqua purę ueritatis 590.8
aqua putei cur in hyemē
calida sit, in æstare uē-
rō frigida 334.2
aqua

Index.

In Bedæ opera

aqua qua lepra diluitur, baptimus est 306.8
 aqua quid in scriptura significet 286.7.184.4.901.8.
 aqua quinq; porticib. cincta, quomodo Iudæica gens 886.8
 aqua quomodo totâ terram regebat 127.8
 aqua senius altitudinem designat 1131.5
 aqua tribus modis in scriptura accipitur 429.8
 aqua trinitati quomodo conformis 305.2
 aquæ admixtio 477.5
 aquæ baiulus a 101.5
 aquæ dulcor unde 334.2
 aquæ in baptismo necessitas 533.5
 aquæ in uinum mutatio 541.5
 aquæ sapor naturaliter in spiritibus 334.2
 aquæ uocabulo sæpe scripturæ sanctæ figurantur 1089.4
 aquæ uisus 539.8
 per Aquæ paululū quod animâ biteris refrigerat, quid designet 386.8
 aquam dimittere 928.4
 post Aquam occumbente sole ad castra reuerri 338.8
 per Aquam turbatâ quid intelligatur 886.8
 aquæ aduersarias potestates significant 668.4
 aquæ Aegyptiæ 275.8
 aquæ amaræ 125.4
 aquæ amaræ dulcescunt 279.8
 aquæ amaræ legis figurâ habent 279.8
 aquæ coelestes 8.2
 aquæ, Euangelicæ disciplinæ 159.4
 aquæ magne plus fluunt de nocte quam de die 219.2
 aquæ mundi quot 651.2
 aquæ omnes per occultas uenas ad matriçem abyssi reuertuntur 178.8
 aquæ, populi 828.4
 aquæ quare uolatilia cœli producant 8.4
 aquæ quid significant 795.8
 aquæ supercaelestes 387.1
 aquæ ubi sint congregatæ, quæ omnes terræ partes ad cœlum usq; conpetuerunt * A 8.2
 aquæ unde quedam sunt dulces, quedam uerò salæ 334.2
 aquæ uidentes 1073.4
 aquæ uisus qui dicantur 134.8
 aquæ uisus de ventre eius qui se dir. fluunt 1073.4
 aquarum angelus 110.5
 aquarum animalia cur solabenedicta sint 10.4
 aquarum duplex natura 38.2
 aquarum in sanguinem conuersio 274.8
 aquarum natura quomodo semper fluitare, & ad ima delabi, superq; cœlum cõsistere possit * A 7.4
 aquarum substantia non super cœlos 125.8
 aquas cur Deus prius reptilibus ornauit, antequam terram de animalibus 121.8
 aquas in plateis diuidere 893.4
 aquas super æthereum cœlum esse non posse, quibus argumentis colligant philosophi 9.2
 per Aquas quid intelligendum 590.8.843.8
 aquis terram necti 41.2
 aquis doctrina sapientiæ designatur 351.8
 aquarius 88.2.450.521.1
 aquarius cur Ianuario tribuatur 25.85.2
 aquila 305.5.45.1.1.652.7
 aquila in bonam aliquando partem dicitur 84.8.4
 Aquila interpres claret 212.2
 aquila reliquas aues uolatu transgreditur a 93.5
 aquilæ comparatur uolans 521.5
 aquilæ rostrum in fenestrate quale 954.8
 aquilæ uocabula quilibet spiritualis uir designatur 651.7
 aquilæ uox 1087.5
 aquilæ congregantur, ubi cunq; corpus fuerit a 93.5
 aquilæ solem melius quàm homines aspiciunt 115.8
 Aquilini natale 381.389.3
 aquilo 21.2.380.1
 aquilo uentus frigidus 677.8
 aquilonis & austrini nomine quid intelligendum 1074.4
 aquilonis latera 677.8
 aquilonis nomine in sacro eloquio diabolus appellari solet 134.2
 per Aquilonem quid intelligendum 677.977.8
 in Aquilone diabolus, & omnes frigidi in charitate intelliguntur 677.8
 Arabia uoluntaria 217.8
 Arabia, campestris interpretatur 817.8
 Arabia sacra 921.5
 Arabia sicus 921.5
 per Arabiam gentilitas designatur 818.8
 per Arabum reges qui intelligantur 817.8
 Aracusia 924.5
 Arada 189.4.322.8
 in Arada māsio uigētima prima 322.8
 Aram de idololatriæ igne profugit 40.4
 Aran 927.5
 Aran mortuus in conspectu Thare in igne 189.8
 Ararat Armenia mons 182.8
 in Ararat monte arca Noe reledit 182.8
 Arari uersus 905.5
 Aratoris carmen 861.5
 aratrum quis primum excogitavit 467.3
 Aratus claret 182.2
 Arbaces Assyriorum imperio destructo regnū ad Medos transfert 179.2
 Arbaces Medus quamdiu regnarit 179.2
 Arbaces Medus Sardana palum uincit 179.2
 Arbec, quatuor cur dicatur 214.8
 arbiter 978.6
 arbitrium proprium nisi gratia Dei inuenitur, nec ipsa bona uoluntas esse in homine potest 858.6
 in Arbitrij libertate primus homo superbiuit 533.8
 Arboc mons 196.4
 Arboc ciuitas 214.8
 arbor bona, Christus a 54.5
 arbor mala 254.5
 arbor ad quam securis posita 228.5
 arbor malus aptissime lignum sanctæ crucis exprimit 1139.4
 arbor uitæ, Dei sapientia 962.4
 arboris bonæ fructus 237.7. item malæ. ibid.
 arboris excidēdæ fructus 81.7.287.5
 ad Arborem uitæ quibus rebus perueniatur 167.8.
 ad Arborem uitæ quomodo perueniendum 26.4
 in Arboris semine que occultentur 136.8
 per Arborem quid intelligendum a 29.5
 arca ab alienigenis capta, indicat testamentum Dei ad gentes transiurum 359.8
 arca cherubim habet supra propitiatorium 180.4
 arca de Bethsamis Caria-
 thiam mittitur 250.4
 arca Dei quib. solennis Hierusalem à Dauide traducta 421.8
 arca Domini corporis figura 395.8
 arca Domini per Dauide reducitur 395.8
 arca, ecclesia 1180.4
 arca ecclesiæ figura 342.179.395.8
 arca ex quadratis lignis cur fieri iussa 179.8
 arca fœderis Dominum saluatore significat 26.8
 arca in montibus Ararat post diluuiū sedisse perhibetur 74.2
 arca intra uelum posita quid significet 1275.4
 arca intus, & foris inaurata 292.8.1175.4
 arca Noe cur de quadratis lignis facta 489.4
 arca Noe ecclesiam denotat 33.4. 479.7. 189.6.350.2
 arca Noe ex quibus lignis constructa 179.8
 arca Noe munda & immū in se inclusa habuit 468.8
 arca Noe qualis 178.8
 arca nouo plaustrum imposita 396.8
 arca per centum annos fabricata 180.8
 arca post diluuium ubi reederit 182.8
 arca quod septimo mens reledit, quid significet 181.8
 arca Saluatoris nostri in carnationem significat 1173.4
 arca testamenti 134.4
 arca testamenti intra uelum templi posita 1223.4
 arca ædificatio 292.8
 arca altitudo 179.8.1175.4.33.4.350.2
 arca captiuitas 359.8
 arca corona aurea 1175.4
 arca descriptio 1173.4
 arca inferiora qualia 180.8
 arca latitudo 33.4.350.2.179.8
 arca longitudo 33.4.1174.4.179.8
 arca ligna intrinsecus & extrinsecus bitumine glutinantur 179.8
 arca Noe similitudo 350.2
 arca quæ inerant 450.4
 arca quatuor aurei circuli 1175.4
 arca quatuor anguli 1176.4
 arca structura 32.4
 arca relictum quādo peritum 35.4
 arca relictū cur sexcentisimo & uno anno uitæ Noæ aperiat 182.8
 arca transitus 339.8
 arca uestes de ligno sehtim 292.8
 arca uestes, prædicatores uerbi 450.4
 arca uelum, ipsum cœlum designat 1272.4
 arcam ingredi a 94.5
 arcam iuberetur Noe extruere 178.8
 arcam portare quorū erat 24.8.4
 arcam testamenti quomodo quisq; nostrum seculi debeat offerre 239.4
 de Arca Noe uersus 183.8
 de Arca cur coniuncti exeat, qui disiuncti intrauerunt 182.8
 in Arca Noe quot animæ saluatae sint 175.2
 in Arca quare cuncta animalium genera includantur 180.8
 Arcas oppidum 187.8
 Arcades primi mortaliū 140.2
 Arcades quomodo annū mensurati sint 139.2
 Arcadius quamdiu imperarit 201.2
 Arcadius cum Honorio quādiu regnarit 188.2
 Archadius martyr genere & miraculis clarus 283.3
 Archelaus Herodis filius quādiu regnarit 183.2
 Archelaus Viennā in exiliū missus 183.2.225.5.272.7
 Archelai episcopi liber ad uersus Manicheū 186.187.2
 Archelai regnum, imperium Antichristi significat a 6.5
 archisynagogus 53.5.116.7
 archisynagogus ad Christum pedes procidit 50.5
 eiusdem filia 51.5
 Archisynagoge filiam populum Iudæorū significat 319.6
 architrachinus 290.7
 Archulphus Galliarū episcopus 498.3
 archicus 389.1
 archicus circulus 134.2
 archicus cur appelletur 133.2
 archicus circulus unde dicitur 435.1
 arcturus 12.2.135.2
 arcturus 134.2 cur plaustrum dicatur. ibidem in axe cœli constitutus uersatur. ibidem
 arcturus maior 443.1
 arcturus minor 443.1
 Arcturi exortus matutinus 250.1
 mo & uno anno uitæ Noæ aperiat 182.8
 arca transitus 339.8
 arca uestes de ligno sehtim 292.8
 arca uestes, prædicatores uerbi 450.4
 arca uelum, ipsum cœlum designat 1272.4
 arcam ingredi a 94.5
 arcam iuberetur Noe extruere 178.8
 arcam portare quorū erat 24.8.4
 arcam testamenti quomodo quisq; nostrum seculi debeat offerre 239.4
 de Arca Noe uersus 183.8
 de Arca cur coniuncti exeat, qui disiuncti intrauerunt 182.8
 in Arca Noe quot animæ saluatae sint 175.2
 in Arca quare cuncta animalium genera includantur 180.8
 Arcas oppidum 187.8
 Arcades primi mortaliū 140.2
 Arcades quomodo annū mensurati sint 139.2
 Arcadius quamdiu imperarit 201.2
 Arcadius cum Honorio quādiu regnarit 188.2
 Archadius martyr genere & miraculis clarus 283.3
 Archelaus Herodis filius quādiu regnarit 183.2
 Archelaus Viennā in exiliū missus 183.2.225.5.272.7
 Archelai episcopi liber ad uersus Manicheū 186.187.2
 Archelai regnum, imperium Antichristi significat a 6.5
 archisynagogus 53.5.116.7
 archisynagogus ad Christum pedes procidit 50.5
 eiusdem filia 51.5
 Archisynagoge filiam populum Iudæorū significat 319.6
 architrachinus 290.7
 Archulphus Galliarū episcopus 498.3
 archicus 389.1
 archicus circulus 134.2
 archicus cur appelletur 133.2
 archicus circulus unde dicitur 435.1
 arcturus 12.2.135.2
 arcturus 134.2 cur plaustrum dicatur. ibidem in axe cœli constitutus uersatur. ibidem
 arcturus maior 443.1
 arcturus minor 443.1
 Arcturi exortus matutinus 250.1
 per Arcturum ecclesia significatur 134.2
 arctophylax 12.2
 arcus celestis quomodo Christi gloriam indicet 35.2
 arcus celestis oppositam à sole plagâ tenet 381.1
 arcus celestis quare nunquā nisi in opposita parte solis reluceat 332.2
 arcus celestis nūquā nisi de sole respicet 182.8
 arcus celestis, testamentum inter Deum & homines positus 182.8
 arcus duos colores habet 37.4
 arcus fœderis 37.4
 arcus prauus 858.8
 arcus quadricolor 35.2
 arcus quando fiat 35.2
 arcui cur scriptura comparatur 464.8
 per Arcum cur occultas fides designetur 762.8
 per arcum minora merita designantur 658.8
 in Arcu duo principales colores quid significet 35.2
 Arduinus Cimbrorū dux ab Henrico imperatore superatur 196.2
 Arimulus Syllius quamdiu regnarit 178.2
 per Arenam quid intelligendum 852.8
 areola aromatis 1100.4
 Areta rex 888.5
 Arfaxat 228.5
 Arfaxat magus 489.7
 Arfaxat genuit Salē 195.8
 Argei natale 381.3
 argenti triginta quib. uenditus Ioseph, quid significant 77.4
 argentum 653.3
 argenti Deo offerre 1172.4
 argentum pro eloquio sepe ponitur 359.8
 argentum quid in scriptura 1223.4
 argenti & auri uocabulo quid significetur 743.4
 Argentario diocesis instituitur 196.2
 Argestes 32.2
 Argitorum regnum exortur 211.2
 Argonauis 453.1
 arguere 628.8
 arguere pro accusare ponitur 455.3
 argumentum 7.2.185.1
 argumentum unde dicitur 185.1
 argumentum & argumētatio quomodo differant 185.1
 argumentum descriptio- nis omnium terminorū singulis annis decenouenalis cycli 203.1
 nisq; librū, quos de Republica scripsit, quod sic discriminis 259.2
 Arithmache ciuitas 324.3
 arithmetica 98.1.113.1.403.1
 arithmetica cunctis scientijs prior 113.1
 arithmetica quod nomen generale habeat 112.1
 arithmetica Aegyptij peritissimi 119.2
 Arius diuino iudicio condemnatus, medius crepuit 445.3
 Arius de trinitate hæresis 1130.8
 arma diaboli 347.7
 arma Dei principaliter quæ 606.8
 arma secularia Dni quæ 606.8
 arma spiritualia 461.4.830.6
 arma nostra quib. defendimur & quib. pugnamus, duo testamenta sunt 119.4
 arma terribilissima hofis quomodo repellenda 297.4
 armorum etymon 606.8
 armis spiritualibus contra spirituales hostes armâ disit Christiani 606.8
 armature spirituales 310.4
 Armenij fidem Christi fuscipiunt 212.2
 armilla 58.4
 per Armillas quid significetur 295.8
 Armogasti, Archinimi & Saryæ martyriū 402.3
 Arnolfus ad eremū properat 354.3
 Arnolfus dæmonium ex muliere fugat 350.3.351.3
 Arnolfus Gundolfo regis cõsiliario exercitandus cõmendatur 349.3
 Arnolphus Caroli magni filius quamdiu regnarit 195.2
 Arnolfus leprosum sanatur 351.3
 Arnolfus Merensii urbi gubernandæ præficitur 350.3
 Arnolfus Metensis urbis pontifex 342.3
 Arnolphus phthiriali perit 196.2
 Arnolfus puellam præclaris moribus ornata duxit uxorem 350.3
 Arnolphus quamdiu imperarit 201.2
 Arnolfi abstinentia 350.3
 Arnolfi confessoris natale 444.3
 Arnolfi episcopi ingeniū sagax 349.3
 Arnolfi episcopi & confessoris natale 434.2
 Arnolfi
 Argestes 32.2
 Argitorum regnum exortur 211.2
 Argonauis 453.1
 arguere 628.8
 arguere pro accusare ponitur 455.3
 argumentum 7.2.185.1
 argumentum unde dicitur 185.1
 argumentum & argumētatio quomodo differant 185.1
 argumentum descriptio- nis omnium terminorū singulis annis decenouenalis cycli 203.1
 nisq; librū, quos de Republica scripsit, quod sic discriminis 259.2
 Arithmache ciuitas 324.3
 arithmetica 98.1.113.1.403.1
 arithmetica cunctis scientijs prior 113.1
 arithmetica quod nomen generale habeat 112.1
 arithmetica Aegyptij peritissimi 119.2
 Arius diuino iudicio condemnatus, medius crepuit 445.3
 Arius de trinitate hæresis 1130.8
 arma diaboli 347.7
 arma Dei principaliter quæ 606.8
 arma secularia Dni quæ 606.8
 arma spiritualia 461.4.830.6
 arma nostra quib. defendimur & quib. pugnamus, duo testamenta sunt 119.4
 arma terribilissima hofis quomodo repellenda 297.4
 armorum etymon 606.8
 armis spiritualibus contra spirituales hostes armâ disit Christiani 606.8
 armature spirituales 310.4
 Armenij fidem Christi fuscipiunt 212.2
 armilla 58.4
 per Armillas quid significetur 295.8
 Armogasti, Archinimi & Saryæ martyriū 402.3
 Arnolfus ad eremū properat 354.3
 Arnolfus dæmonium ex muliere fugat 350.3.351.3
 Arnolfus Gundolfo regis cõsiliario exercitandus cõmendatur 349.3
 Arnolphus Caroli magni filius quamdiu regnarit 195.2
 Arnolfus leprosum sanatur 351.3
 Arnolfus Merensii urbi gubernandæ præficitur 350.3
 Arnolfus Metensis urbis pontifex 342.3
 Arnolphus phthiriali perit 196.2
 Arnolfus puellam præclaris moribus ornata duxit uxorem 350.3
 Arnolphus quamdiu imperarit 201.2
 Arnolfi abstinentia 350.3
 Arnolfi confessoris natale 444.3
 Arnolfi episcopi ingeniū sagax 349.3
 Arnolfi episcopi & confessoris natale 434.2
 Arnolfi

Index.

nisq; librū, quos de Republica scripsit, quod sic discriminis 259.2
 Arithmache ciuitas 324.3
 arithmetica 98.1.113.1.403.1
 arithmetica cunctis scientijs prior 113.1
 arithmetica quod nomen generale habeat 112.1
 arithmetica Aegyptij peritissimi 119.2
 Arius diuino iudicio condemnatus, medius crepuit 445.3
 Arius de trinitate hæresis 1130.8
 arma diaboli 347.7
 arma Dei principaliter quæ 606.8
 arma secularia Dni quæ 606.8
 arma spiritualia 461.4.830.6
 arma nostra quib. defendimur & quib. pugnamus, duo testamenta sunt 119.4
 arma terribilissima hofis quomodo repellenda 297.4
 armorum etymon 606.8
 armis spiritualibus contra spirituales hostes armâ disit Christiani 606.8
 armature spirituales 310.4
 Armenij fidem Christi fuscipiunt 212.2
 armilla 58.4
 per Armillas quid significetur 295.8
 Armogasti, Archinimi & Saryæ martyriū 402.3
 Arnolfus ad eremū properat 354.3
 Arnolfus dæmonium ex muliere fugat 350.3.351.3
 Arnolfus Gundolfo regis cõsiliario exercitandus cõmendatur 349.3
 Arnolphus Caroli magni filius quamdiu regnarit 195.2
 Arnolfus leprosum sanatur 351.3
 Arnolfus Merensii urbi gubernandæ præficitur 350.3
 Arnolfus Metensis urbis pontifex 342.3
 Arnolphus phthiriali perit 196.2
 Arnolfus puellam præclaris moribus ornata duxit uxorem 350.3
 Arnolphus quamdiu imperarit 201.2
 Arnolfi abstinentia 350.3
 Arnolfi confessoris natale 444.3
 Arnolfi episcopi ingeniū sagax 349.3
 Arnolfi episcopi & confessoris natale 434.2
 Arnolfi

In Bedæ opera

Arnolfi epif. uita 349.3
 Arnolfi miracula 354.3
 Arnolfi munificentia in pauperes 352.3
 Arnolfi obitus 354.3
 Arnolfi obitum quæ miracula sint cõfecuta 355.3
 Arnolfi feputura 355.3
 post Arnolphũ Tranfalpini imperatores inſignuntur 196.2
 Aroer ciuitas 196.4
 aromata de horto uentis conculſo fluunt 1075.4
 aromata, unguentum & thymiamaboni odoris offerre 1172.4
 aromatum ſignificatio 504.5
 aromatum nomine quid exprimitur 1065.4
 per Aromata qui designentur 1076.4
 Arphad urbs Damalci 458.4
 Arphaxad quãdo genuerit Sale 175.2 item Cainan. ibidem.
 Arphaxad quandiu uixit 175.2
 Ariana heretis quãdo exorta 9.3 in Nicena ſyno do damnata. ibidem.
 Arrij interitus 110.8
 Arriani 186.200.225.1020.5
 Arriani arguuntur 346.7
 Arriani inæqualem patri filium dicunt 84.2.6
 Arrianorum cæcitas 28.5
 Arrianorum error 17.5.110.7.490.5
 Arrianorum uæſania 1007.5
 Arrianorum impietas Cõſtantij regis fulca præſidio, uarijs afflictionũ modis Athanaſiũ perſequitur 187.2
 Arrius ſeſum creaturã & non Deũ credit 47.5
 Arrij conſulio 674.5
 Arrij error 664.5
 Arrij ad errorẽ anſa 138.5
 Arrij mors 868.5
 Arrij peruicacia 246.7
 Arrij uæſania 314.5.1077.5
 arrogantia Domino abominabilis 924.4
 arrogantium ſpecies quatuor 90.7
 Arſatij martyrium 262.263.1
 Arſenij natale 243.4.3
 Arſes Ochi filius quãdiu regnarit 181.2
 Arſes Ochi filius 181.2
 ars unde dicta 55.2
 ars omnis in ratione continetur 403.1
 ars imitatur naturam, in quantum poteſt 215.2
 artes exercere prædicatoribus Euangelij licet 844.5

artium inuẽtio Aegyptus 92.2
 artium liberalium inuentores 61.2
 Artabanus quãdiu regnarit 181.2
 Artaxerxes 517.498.4
 Artaxerxes Longimanus quãdiu regnarit 181.2
 Artaxerxes, lumen ſilentio tentans interpretatur 546.4
 Artaxerxes Mnemo quãdiu regnarit 181.2
 Artaxerxes muros Hieruſalẽ extrui iubet 181.2
 Artaxerxes Ochus quãdiu regnarit 181.2
 Artaxerxes Ochus Aegyptum ſui imperio iunxit 181.2
 Artaxerxes reſcriptũ, ne Hieruſalem ædificetur 180.2
 Artaxerxes typum Domini gerit 546.4
 Artaxerxis epiſtola ad Ezeram 521.4
 Artemia à dæmonio liberatur 399.3
 Artemius cum uxore lua baptizat 423.3 gladio percutitur. ibidem.
 Artemon 917.5
 artifex Tyrius, quẽ adiutorem Salomon aſſumpſit, qd ſignificet 44.8
 artificialis dies 206.2
 artificialis diei quor ſunt ſpacia 121.1
 arundo 164.5.397.7
 arundine Chriſti caput feritur 391.7
 as 182.1
 Aſa filius Abia 178.2
 Aſa quãdiu regnarit 178.2
 Aſa Zaram Aethiopem cũ ſuo exercitu ſternit 178.2
 Aſalonthamar 44.4
 Aſaph, congregatio 840.687.833.1062.8
 Aſaph fili⁹ Barachie 687.8
 Aſaph muſicus egregius 687.8
 Aſaph ſynagogam imitatricem ſignificat 821.8
 Aſaph unus præcëtorum Davidis 687.8
 Aſbeſtus 662.3
 Aſcanius Aeneã fili⁹ 177.2
 Aſcanius Albam condit 211.2.177.2
 Aſcanius quamdiu regnarit 177.2
 aſcẽdere Dei quid 467.8
 aſcia 122.123.2
 per Aſciam quid intelligẽdum 831.8
 Aſclepiodorus Allectum opprimit 6.3
 Aſer 231.8.1081.5
 Aſer Chriſtus 94.4
 Aſer Chriſti typus 267.8

Aſereth Iosephi uxor 249.8
 Aſereth filia Putipharis 250.8
 Aſeroth 188.193.4
 Aſia regio 921.5.337.2.1064.5
 Aſia prouinciã 921.5
 Aſiani epiſcopi apologeticum pro Chriſtianiſ 185.2
 aſina 481.112.5.457.4
 aſino Balaam loquitur 183.4
 aſina cum pullo 257.7.446.5
 aſina & pullus 364.7
 aſinã pullus 693.5
 aſinam nudam cur Dominus noluerit aſcendere 366.7
 aſinam ſolem adductam Domino, Mattheus reſert 481.5
 ab Aſina, ſubingali muto quãdo homo corripitur 327.8
 aſinus 235.4
 aſinus, gentium populus 418.7
 aſinus, inſenſata Iudæorũ ſtulticia 213.8
 aſinus populum gentium ſignificat 204.4
 aſini primogenita oue mutare 134.4
 in Aſino Dominus uenire uoluit 364.7
 in Aſino populus incircũciſus ſignificat⁹ 840.4
 Aſiongaber 323.8
 Aſmona 190.4.322.8
 Aſos ciuitas 921.5
 aſpera i uias planas 274.7
 aſpera cur Deus pro ſpiri tualib. admilerat 477.8
 aſpis 1062.8
 aſpis domita 947.5
 aſpidis ſolertia 733.8
 per Aſpidẽ qui designentur 733.929.8
 aſpidum natura 497.8
 aſpidibus quomõ Iudæi comparentur 498.8
 aſſentatoribus auſcultantium uæ 280.5
 Aſiſion Gaber 190.4
 Aſiſis partes 147.1
 aſiſis uncia 120.1
 Aſuerus 498.4
 Aſtur 185.4
 Aſtur, affligens uel elatus interpretatur 880.8
 Aſtur Chriſtũ figurat 40.4
 Aſtur Nini urbis cõditor 188.8
 per Aſtur qd ueniat 880.8
 Aſſyria 924.5
 Aſſyrij cõmutantes interpretantur 866.8
 Aſſyrij dirigẽtes interpretantur 836.837.866.8
 Aſſyriorũ imperiũ unde pullarit 187.8
 Aſſyriorum regnum exortur 211.2
 Aſſyriorum regnũ quando exortum 176.2
 Aſſyriorum regnũ in Medos transfertur 211.2
 quamdiu à Beli principio ſeterit. ibidem.
 Aſtaroth 252.460.4.490.7
 Aſterij preſbyteri natale 461.3
 aſtilmus 71.1
 aſtra 12.2
 aſtra & filij Dei, angeli intelliguntur 817.4
 aſtra in conſpectu Dei imunda 728.4
 Aſtrolabium Nouiomagi 92.2
 Aſtrolabij conſtruendi ratio 467.1
 in Aſtrolabio quomõ circuli inueniendi 470.1
 aſtologia 403.1
 aſtologia qui primum docuerunt 128.2
 aſtologicẽ tractare aliqd 320.2
 aſtronomia 403.1
 aſtronomia quid 113.1
 aſtronomiã & aſtologiẽ diſcrimẽ 138.2
 aſtronomiã primi inuentores 138.2
 aſtronomiã ratio modis plurimis conſtat 138.2
 aſyndeton 64.1
 Athalẽ uirginis martyriũ 346.247.1
 Athalia mater Azariã 178.2
 Athalia omnem ſtirpẽ regiam domus Ioram in terfecit 178.2
 Athalia quamdiu regnarit 178.2
 Athanaſius à Maximino Treuirorũ epiſcopo honorificẽ ſuſcipit 187.2
 Athanaſius cum Arrio cõfigit, eumq; deuincit 431.4
 Athanaſius perſecutionẽ Conſtantij fugiens, honorificẽ à Maximino epiſcopo ſuſcipit 420.3
 Athanaſius poſt multos agonas quieuit in pace 411.3
 Athanaſius ab Arrianis perſecutionẽ patitur 187.2
 Athanaſij exilium 187.2
 Athenæ 921.923.5
 Athenæ philoſophiã ſtudij dicata 921.5
 Athenienſes à meridie in meridiem dies ſuos cõputare ſolent 123.1
 Athenienſes à Sylla uãſatur 183.2
 Athenienſes quando primi uſi uiginti quatuor literis 181.2
 Athenodorus claret 186.2
 Athir

tertius Aegyptiorũ mensis 260.261.1
 Atlãticũ mare unde nomen ſortiarur 333.2
 atomus 591.6.118.1
 atomus in corpore 118.1
 atomus in oratione 118.1
 atomus in ſole 118.1
 atomus quomodo ſit in numero 119.1
 atomus quomodo in tempore 119.1
 atomum quid Græci uocent 53.2
 atomorum genera quoc 118.1
 atrium 347.7.1046.8
 atriu exteriori quale 40.8
 atrium interiori quale 39.40.8
 atrium & uſa tabernaculi 1234.4
 atrium quod poſitum inter locũ uulgi & ſacerdotum mediũ erat, qd ſignificet 43.8
 atrium ſacerdotũ trib. ordinib. lapidũ politorũ ædificatum 43.8
 atrij latitudo quã ad orientẽ respicit, quid ſignificet 1236.4
 atrij longitudine & latitudo 1239.4
 atrij tentoria unde facta 1234.4
 in Atrij introitu quatuor ſunt columnæ 1238.4
 in Atrio domus Domini, quorũ figura exprimitur 1239.4 (39.8)
 atria domus Dñi qualia per Atria quid ſignificetur 767.8
 Attala ad Columbanũ Luxembourgium uenit 306.3
 Attala ad Lirinẽſe cœnobium uenit 306.3
 Attala Bobieſis cœnobij abbas 343.3
 Attala Bobienſis cœnobij pater 337.3
 Attala in Colũbani locũ ſurrogatur 305.3
 Attala Fraimero pollicẽ abſciſſum, in integrum reſtituit 308.3
 Attala puerum febrilaborantem ſanat 308.3
 Attalã abbatem & conſeſſoris natale 397.3
 Attalã abbatem gen⁹ 305.3
 Attalã abbatem uita 305.3
 Attalã oratio 310.3
 Attalã uiolẽtia fluminis obedit 307.3
 Attalã uirtutes 308.3
 Attalã obitus 310.3
 Attalia, ciuitas Pamphiliã 921.5
 Attica lingua 350.2
 Attici unde cognominati 58.2
 Attila Illyricũ Thraciãq;

taſtat 189.2
 Attrebara urbs ab Attyla rege depredata 268.3
 Attrebarẽ urbe Vedafius ad annuncianum Dei uerbũ præſcitur 268.3
 Attylã regis ſequitia 268.3
 Auallõ caſtrum 294.3
 auaritia 476.567.7.1002.6
 auaritia cõternẽda 656.3
 auaritia idolorũ ſeruitus 239.8.44.4
 auaritia monſtro ſimilis 241.2
 auaritia omnis quãdo præſcindi dicatur 1016.8
 auaritia radix omniũ malorum 1002.6
 auaritia ſenilis monſtro ſimilis 654.3
 auaritiã peſtis 369.5
 auarus inferno ſimilis 656.3
 auari ſemitiã 874.4
 Audaciũ martyrium 256.257.1
 Audiace & Abacuc nobiliũ natale 384.3
 auditor humilis aureã in auri cõparatur 962.4
 auditor perfectus 924.6
 auditor ſermonum Dei 288.5
 auditor quando teſtimonium det aduerſus doctorem 422.4
 auditores uerbi Dei cui comparentur 273.3
 auditus quomõ fiat 341.2
 audire line cauſa 681.8
 Audomarij epiſcopi martyrium 258.259.1
 Auentinus mons 179.2
 Auentinus Syllius quamdiu regnarit 178.2
 Auentinus Syllius mōti, in quo ſepultus eſt, æternum loco uocabulũ dedit 179.2
 aues cur non inter ſe diuidantur 46.4
 aues cur rectẽ ſecus ſummentum cœli uolare dicantur * A 14.4
 aues & piſces ex aqua creati 318.2
 aues immundẽ hereticos ſignificant 200.4
 aries in uepribus herens, quid ſibi uelit 212.8
 augem quid recetiores peregrina uoce appellent 17.7
 Auguli & Eulogij diaconorum natale 335.3
 eorum martyriũ. ibid.
 Auguli epiſcopi natale 390.3
 Auguſtinus 662.3
 Auguſtinus Anglorum archiepiſcopus ordinari⁹ 24.3
 Auguſtinus à Grægorio papa ad prædicandum genti Anglorum mittitur 21.3
 Auguſtinus Britonũ epiſcopos pro pace catholica etiam miraculo cœleſti corã eis facto monet, illosq; ſpernentes ultro ſequitur 44.4.5.3
 Auguſtinus claret 212.2
 Auguſtinus cæcum curat 45.3
 Auguſtin⁹ Etherio à Gregorio cõmedatur 22.3
 Auguſtinus in Britannia uenit 22.3 ab Edilbertho rege honorificẽ tractatur 23.3
 Auguſtinus in Cantio primitiuã eccleſiã doctri nam uitamq; imitatur, atq; in urbe regis ſede epiſcopat⁹ accipit 24.3
 Auguſtinus Manichæorũ deliria conſutat 115.8
 Auguſtinus ne ciuitatis ſuã ruina uideret, reſtitio obſidionis eius mẽ ſemigrat ad Dñm 189.2
 Auguſtinus quã nam de Samuele & phitonilla ſcripſerit 370.8
 Auguſtinus quos uerſus in meſa ſua fecerit deſcribi 960.4
 Auguſtini commendatio 38.3
 Auguſtini eccleſia 39.3
 Auguſtini epiſcopi depoſitio 445.3
 Auguſtini epiſcopi martyrium 250.251.256.257.1
 Auguſtini epitaphiũ 47.3
 Auguſtini lactania 23.3
 Auguſtini obitus 47.3
 corpus ubi poſitũ. ibi.
 Auguſtini oſſa Ticiniſtraſteruntur 193.2
 Auguſtini retractationũ libri 179.2
 Auguſtino manſio in Douerneniſi ciuitate datur 23.3
 Auguſtinũ p literas Gregorius exhortatur, ne de uirtutibus ſuis gloriatur 36.3
 Auguſtus 202.5.458.522.1
 Auguſtus Iudẽis imperat 112.7.458.5
 Auguſtus antea Sextilis 77.2
 Auguſtus mensis à nomine Auguſti Cæſaris dictus 128.1
 Auguſt. mēſis antea Sextilis uocatus 256.128.1
 Auguſtus mēſis unde nomen accepit 128.501.256.1
 Auguſti mensis uaria nomina 128.1
 in Auguſto meſe quẽ uictus ratio ſeruãda 256.257.1
 in Auguſto meſe quẽ hõrã cauẽdã 256.1
 aui patres in ſcripturis uocantur 698.4 (3)
 Auiti epiſcopi natale 389.
 Aulon capus 493.3.179.8.438.4
 aura 33.2.380.1
 ad Auram poſt meridiem primus homo poſt culpã abſcõſus inuenitur 161.8
 Aurei & Iuſtinã ſororis eius paſſio 426.3
 Aurelianus 116.4
 Aurelianus à militib. occiditur 186.2
 Aurelianus Chriſtianos perſequitur 212.2
 Aurelianus Clemẽs 396.3
 Aurelianus perſecutionẽ mouens aduerſus Chriſtianos, fulmen ante eũ magno pauore circumſtantium ruit 186.2
 Aurelianus quãdiu imperarit 186.201.2
 Aureliani epiſcopi depoſitio 426.3
 Aurelius Alexãder cur ab omnib. amabilis 185.2
 Aurelius Alexander quãdiu regnarit 185.2
 M. Aureli⁹ Antonin⁹ quãdiu regnarit 185.201.2
 Aurelius in matrem ſuam Mammeã pius 185.2
 Aurelij Prudentij phycho machia liber 56.1
 auriga ſtella 12.2
 Auriouardus Logobardorum rex 343.3
 auris pro Domino amputata & curata qd ſignificet 1106.5
 auris ſerui priſtino loco reſtituitur 1106.5
 aurem amputatam habere 169.4
 aurem quãdo nobis inclinet Deus 902.8
 aure amputata qd ſignificet 311.8
 aure audiendũ qui ſoli audire dicantur 681.8
 aures audiendũ 39.397.5
 aures audiendũ Domini, quid 415.6
 aures cur obedientia uocentur 642.8
 aurium puritas 93.7
 aurium tactus 92.7
 aures audiendũ qui habet, audiant 299.7.307.5
 auriculã ſanatio 151.5.384.7
 aurora 206.2
 aurum quid in ſcriptura 653.3.1222.4
 aurum Arabiã precioſiſſimum 818.8
 aurum ad regnũ ornãmẽtum pertinet 787.8
 aurum exquisitum 991.8
 aurũ incorruptibile 215.2

In Bedæ opera

re, est seipsum propria uoce danare 528.693.8
 Benenū puerum non tan gitignis 322.3
 Beneuentani superatiim perio sese subdūt 195.2
 bene uiuere qui sint dicē di 664.5
 Beniacan 322.8
 Benjamin 74.265.274.4. 1082.5
 Benjamin filius dextræ. 244.791.867.8
 Benjamin filius doloris interpretatur 270.8
 Benjamin lupus rapax, ppheta de Paulo 269.8
 Benjamin Paulū apostolum significat 82.4
 Benjamin quomodo lupus 270.8. item rapax ibidem.
 Benjamin ultimam bene dictionem cōsequitur 97.4
 Benjamin cœlestis Hierusalē figuratur 243.8
 Benjamin terrestris Hierusalē figuratur 73.4
 Benigni presbyteri natale 464.3 martyriū. ibi.
 Benoth 457.4
 Berechualdus Theodori episcopi successor. 168.3
 Berecingēse monasteriū 124.3
 Berengarius in Italia tyrannidem exercens, ab Othone regno deijcitur 196.2
 Berengarius in Italia imperat 196.2
 Berengarius noui cuiusdā erroris de S. eucharistia autor, reuocare hereticum dogma, compellit 197.2
 Berengarij duo regnū in Italia occupant 196.2
 Berenice urbs Troglodytarum 121.2
 Bertich liber Genesis dicitur 109.8
 Berillus 1121.5.662.3
 Bercea à quo cōdita 182.2
 Bercea Macedonia ciuitas 921.5
 Berofus de arca Noe quæ scribat 183.8
 Bersabee 53.261.234.4
 Bersabee ecclesiam præfiguratur 695.8
 Bersabee, puteus saturitatis 695.8
 Bersabee terminus tribus Iuda ad Australem plagam 574.4
 Bersabee oppidum 211.8
 Bertham qua conditione Edilberthus rex à patre tibus acceperit 23.3
 Berthæ reginæ monumentum 50.3

Berthrada monasterium puellarū cōstruit 341.3
 Bertholfus abbas leprosum mundat 345.3
 Bertolfus consanguineus Arnolfi pōtificis 342.3
 Bertolfi abbatis uita. 342.3
 Bertolfo abbati beatus Apostolorum princeps Petrus apparet 344.3
 Bertolfo priuilegia sedis Apostolicæ præbentur 344.3
 Bertolfum magna uis februm opprimit 344.3
 Bertualdus quando defunctus uita 201.3
 Berthualdus Theodori successor 172.3
 Bes 96.2.182.1
 Besor torrens quid significet 431.4
 besis 83.2.147.1
 bestia secundum Augustinum 1106.5
 bestia character 1102.5
 bestia sedes 1105.5
 bestia feræ Columbanus obediunt 289.3
 bestie, socij & ministri diaboli 853.4
 bestia terræ 623.4
 bestiarum cōtrictio 843.4
 bestiarum cura non Deo, sed scientia 219.7
 bestiarij nomine quid ueniat * A 15.4
 bichalafum 917.5
 Bethania 531.112.5.256.7. 446.690.678.5
 Bethania nobis petenda 515.5
 Bethania, obedientia domus 80.5
 Bethania quindecim stadij ab Hierusalē 492.3
 Bethauen 289.4.302.4
 Bethcar 254.4
 Bethel 63.4.347.8.452.4
 Bethel, ante Luza 229.8
 Bethel, domus Dei 229.8
 Bethel 1039.4
 Bethleem 204.5.319.363. 4.417.7
 Bethleem ciuitas Domini 848.4 (244.8)
 Bethleem domus panis 492.3
 Bethphage 256.7.446.5
 Bethphage, domus maxillarum 80.5
 Bethsabee puteus saturitatis 372.8
 Bethsaida 326.537.5
 Bethsaida, domus fructuū 749.5 (66.5)
 Bethsaida Galileæ ciuitas 489.3
 Bethsaida piscina 489.3
 Bethseda 54.8.4
 Bezec 282.4
 bibere, & non inebriari. 1077.4

Bilizarius in Africam missus, Vandalorum regē delet 190.2
 binarius numerus duo restamenta significat 23.5
 Bismantum castrū 344.3
 bisse 86.2
 bissextilis 143.2 (280.1)
 bissextilis annus 138.2
 Bissextilis annus quomodo inueniendus 534.1
 bissextilis crementi mensura 141.2.508.1
 bissextilem cyclum quatuor anni faciunt 118.1
 bissextiliū dissonantia ratio 74.2
 bissextus 53.128.2.212.1
 bissextus apud Romanos 52.138.2
 bissextus ex quadratis ratione per quadrienniū conficitur 140.2.507.1
 bissextus dies 131.1
 bissextus quare dicatur. 522.1. item quare inuentus. ibidem
 bissextus quomodo conficiatur 140.2
 bissextus quomodo inueniatur 208.1
 bissextus unde dicatur. 212.1
 bissextus unde fiat 209.2
 bissextus unde oriatur. 140.2
 Bissexti diem cur in Februario placuerit Romanis intercalare 142.2
 bissexti præparatio 832
 bissexti ratio 140.2.207.1. 78.2
 bissexti ratio apud Romanos & Aegyptios 52.2
 bissexti inueniendi ratio 206.1
 bissexturn 266.1
 bissexturn solis retardatio generat 209.2
 bissexturn quis primū inuenit 212.1
 bissexti quot un⁹ crescat annus 212.1
 bisinum, iustificationes sanctorum 1067.4
 Bithynia Asiæ prouincia 921.5
 Bithynia duplex 962.5
 bitumen & pix idem dicuntur 36.4
 bitumen feruētissimum est glutē, significās dilectionis ardorem 179.8
 per Bitumen patientia & continētia corporis & animæ designatur 36.4
 Blanditiæ qua ratione a quæ dicantur 429.8
 Blasij episcopi apud Sebasten passio 389.3
 Blasij episcopi martyriū 244.245.1 (1053.5)
 blasphemare cur prius sit quam periurare 804.6
 blasphemia 804.6
 blasphemiarum in Christum scriptarum reprehensio 492.5
 blasphemia in spiritu sanctum 355.220.7.368.5
 blasphemie peccatum 653.4
 blasphemus nominis Dei lapidatur 169.4
 Blecca præfectus Lindocolinæ ciuitatis ad Dominū conuertitur 65.3
 Bleda Illyricū Thraciæq; uastat 189.2
 Bledæ interitus 12.3
 Blidulfus plagas non sentit 345.3
 Blothmonath 81.2
 Bobium locus 304.3
 Boerius cum Symmacho gerit consularum 12.3
 Boerius unde dictus 1088.8
 Boerius unde Anicius dicitur 1088.8
 Boerij de trinitate liber 1088.1094.8
 Boerij exilium 1089.8
 Boerij genus 1088.8
 Boerij interitus 1089.8
 Bohemix rex atroci prelio superatus, à Rodolpho Hapsburcho captus abducitur 198.2
 Bohemos defectionē molientes Lotharius cohercet 197.2
 inter Bohemos & Pannonas graue periculum 198.2
 Boifilus moriturus sanato à languore Cuthberto omnia quæ ei erant uentura prædicit 217.3
 Boifil⁹ quale testimonij Cuthberto perhibuerit 217.3
 Bonifacius 49.3 (215.3)
 Bonifacius oratorium facit in cimiterio sanctæ Felicitatis 189.2
 Bonifacius papa 462.3
 Bonifacius papa B. Mariæ ecclesiā dedicat 415.3
 Bonifacius papa Eduinu ad fidem hortatur 56.3
 Bonifacius papa Iusto palium & epistolam mittit 53.3
 Bonifacius pontifex primū instituit iubileum 199.3
 Bonifacius II. quādiu federit 203.2
 Bonifacius III. quādiu federit 203.2
 Bonifacius IIII. Marius quādiu federit 203.2
 Bonifacius V. quādiu federit 203.2
 Bonifacius VI. quādiu federit 203.2
 Bonifacius VII. quādiu federit

203.2
 Bonifacius VIII. quādiu federit 204.2
 Bonifacius IX. quādiu federit 204.2
 Bonifacius quādiu imperat 202.2
 Bonifacij archiepiscopi martyriū 252.253.1.422.3
 bonitas uni Deo conuenit 589.5
 bonus nemo nisi solus Deus 1004.8
 non Bonus quis dicēdus 633.8
 bonus respectu Dei nullus 433.5
 boni cur temporalibus malis affligantur 192.6
 boni cur uexentur 301.7. 309.5
 boni hæreditas Dñi 595.8
 boni non omnibus statim probantur 620.5
 boni in exultatione Dño præstanti 1057.5
 boni perfectiores & minus perfecti in corpore Christi 619.8
 boni licet uirtute plures sint, tamen hominū numero sunt pauciores. 503.8
 bonorum dentes 441.8
 exercitatio 714.8. eductores 1021.5. uita qualis 934.8. uita, dies 41.8
 bona fortuna 221.2
 bona operatio in quibus rebus consistat 87.5
 bona uoluntas 421.7
 bonam naturā præuaricādo homo amittit 708.8
 bonum appetendū & necessarium quid differat 459.6
 bonum conditionis propria spōte diabolus de feruit 924.4
 bonum simpliciter est eligibilis bono participari 221.2
 bonum proprium est magis eligendum quā bonum commune 221.2
 bonum uoluntariū 221.2
 bonum facere, difficile. 241.2
 boni opis labor prior est quā requies contemplantionis 66.4
 bona æterna cur per meriti designentur 718.8
 bona Dei à fidelibus solis in occulto uidētur 582.8
 bona de malis Christus facit 813.5
 bona ex necessitate perduntur 709.8
 bona facere, item perficere 144.6
 bona futura cur uerē desideranda 448.8
 bona in malorū, & in si-

Index.

gnificatione bonorum mala hominū gesta in scriptura accipiuntur. 394.8
 bona malis obfunt, & mala bonis profunt 718.5
 bona minora pro maiori b⁹ prætermittēda 338.5
 bona nostra omnia à Christo sunt 527.5
 bona opera, filij nostri. 956.8. opera in luce amant constitui 879.6
 opera quando perficiētur 143.6 opera sacrificia super aram fidei sacrificata 689.8 opera Deo reuelari 620.8
 bona terrena ad solā necessitatem appetenda sunt 448.8
 bonorum cunctorū perfectio in spiritu sancto consistit 345.8
 bonorum operum alacritas Deo semper amabilis 940.4
 in Bonorum temporalium pulchritudine quid sit attendendum. 308.2
 pro Bonorum amissione non trepidandum. 709.8
 bonis terrenis quomodo utendum 431.6
 Bootes 444.1.88.2
 Bootis signum 12.2
 Boos Ruthæ iungitur marimonij uinculo 356.8
 Borbonius dux 201.2
 Boreas 32.2
 Boreas uētus 333.2. cur sit frigidus & siccus. ibid.
 boreus nūquam à nobis uidetur 7.2
 Boristenes locus 376.1
 Botes 298.4
 Bos 285.4
 bos Iudæorum populus 418.7
 bos iugum legis sustineat rem demonstrat 203.4
 bouis nomine uita uniuersusq; doctoris exprimitur 207.4
 bouis nose populus sub iugo legis accipitur. 204.4
 in Bouis nomine uita uniuersusq; operantis exprimitur 331.8
 in Bouis primogenito nō arandum 330.8
 in Bouis primogenito operari 330.8
 Boui trituranti os nō obligandum 331.8
 per Bouem quid significetur 775.8
 in Boue simul & asino arare 204.4.331.8
 boues duodecim æreos Salomon in templo cōstituit 376.8

C

Litera centū significat 116.1
 Caaltha 321.8
 calciamētū soluere 106.4
 cacodæmones 314.2
 cadaueris etymon 753.6
 cadere super collū 341.7
 Cadeoldus episcopus. 383.3
 Cades 191.4.1063.8
 Cades, sanctum legis interpretatur 570.8
 Cadmus Thebarum rex Græcas literas inuenit 211.2
 cadus 83.7.408.5
 Cæcilia uirginis natale. 470.3. martyriū 471.3
 cæcitas in Israel qualis. 460.8
 cæcitas peccatum 662.5
 cæcus 201.4
 cæcus allegoricè 302.7
 cæcus cæcus ducens 73. 7.285.5
 cæci 68.7
 cæci duo 80.5. 41.5
 cæci cæcorū duces 66.5
 cæcutiētes in proprijs 73. 7.286.5
 cædi in facie 681.4
 cædis

In Bedæ opera

cædis prohibitio 37.4
 cælaturas eminentes quan-
 do domus Domini ha-
 beat 25.8
 Cæsar Alexandria potitus
 regnum Cleopatæ de-
 dit 183.2
 Cæsar Germanos & Gal-
 los capit 183.2
 Cæsar in curia cõfoditur
 183.2
 Cælaris & Pompeij ciui-
 lebellum 183.2
 Cæsares 113.7.4.58.5
 Cæsares Romanorũ, prin-
 cipes appellatur 183.2
 Cæsares unde appellati
 212.2
 Cæsarum atq; imperato-
 rũ Romanĩ imperij ca-
 talogus 201.2
 Cæsaress Cappodociæ
 922.5. Palestinae 88.7
 897.5
 Cæsaress Palestinæ, olim
 Stratõnis turris dicta
 921.5
 Cæsaress Philippi + b 24.
 6. 69.84.5.460.7.922.5
 Cæsarij martyriũ 262.263.1
 cæsurarum status quotu-
 plex 48.1
 Cain 26.4
 Cain à facie Dñi egressus,
 habitat in terra Naid
 172.8
 Cain à Deo maledicitur
 172.8. ciuitatem ædifi-
 cat ex nomine filij sui
 Enoch 173.8
 Cain ex maligno 1027.5.
 fratrem suum occidit
 169.8. in primogenito
 filio Enoch consecrat
 175.2
 Cain Iudæos significat
 169.8
 Cain in septima genera-
 tione à Lamech occi-
 sus 170.8. in signum à
 Deo positus 30.4
 Cain ob inuidiæ malitiã
 damnatus 53.8
 Cain quorum typum ger-
 rat 30.64.9.4.168.8
 Cain, possessio siue lamẽ-
 tatio 169.8
 Cain quod fratrem suũ in
 agro occidit, q. signifi-
 cat 169.8
 Cain unde scire potuit, q.
 fratris munera Deus si-
 sceperit, & sua repudia-
 rit 168.8
 Caini conscientia mala
 64.9.4. desperatio 170.8
 Caini filius, in cuius nomi-
 ne Enoch condita est,
 quid significet 173.8
 Cain in fratre scelus 543.5
 Caini ignorantia fallax
 169.8
 Caini munera cur repro-
 bentur, Abelis uerò su-

scipiatur 168.8. oblatio
 à Deo spernitur 167.8.
 occisio quid significet
 31.4. odium in Abelum
 unde 167.8. peccata 171.
 8.668.3
 Caini septẽ peccata & uin-
 dictæ 29.4.171.8
 Caino quod dicitur, Si re-
 ctè offeras, nõ rectè au-
 tem diuidas, peccasti
 168.8
 Cain occidere 29.4
 Cain qui occiderit, septu-
 plũ uindictas. exoluit,
 quid sibi uelit 169.8
 ad Cainũ cur dixerit Do-
 minus, Quare concidit
 uultus tuus 168.8
 per Cain quid intelliga-
 tur 30.4
 Cainam quãdo genuerit
 Malaleel 175.2
 Caiphaz 107.152.5.272.7.
 385.5
 Caiphaz de Salvatore. p-
 pheraz 675.4
 Caiphaz princeps sacer-
 dorum 486.5
 Caiphaz qui & Iosephus
 226.5.273.7
 Caiphaz de tollendo Chri-
 sto propheta & consi-
 lium 685.5
 Caius Cæsar Aegyptios
 imitatus, quomodo an-
 num direxerit 131.1
 Caius Caligula quamdiu
 regnarit 184.201.2
 Caius Caligula Agrippã
 uinculis liberatum, re-
 gem Iudææ facit 184.2
 Caius cum filio quamdiu
 imperarit 201.2
 Caius episcopus fulget
 187.2
 Caius episcopus marty-
 rium patitur 187.2
 Caius Iudæorum loca san-
 cta fordibus idolorum
 profanat 184.2
 Caius quare Cæsar appel-
 latus 78.2
 Caius quãdiu sederit 202.2
 Caius templum profana-
 uit 418.4
 Calabra curia 120.1
 calami, ecclesiæ filij 1188.4
 calami procedentes de ha-
 stili 1188.4
 Calamna insula 922.5
 per Calamos singulos cur-
 res scyphi, Iphæulæ
 & Iulia fuerint 1191.4
 calathoides umbra 329.2
 calathus 329.2
 calcaneus 683.8
 calcaneũ obseruare 315.6
 per Calcaneum quæ pec-
 cata designentur 683.8
 calceamenti corrigia qua-
 re Ioannes soluere non
 possit 6.5
 calceamenti corrigia sol-

uere 275.7
 calceamenti solutio apud
 Iudæos 8.5
 calceamenta in sacris lite-
 ris 531.5.242.7
 calceamenta Moyfi depo-
 sita 273.8
 calci 54.2
 calciari ex mortuorũ pel-
 libus animalium 115.4
 calculator unde nomen
 accepit 113.1
 calculatores 54.2
 calculus 54.2
 calculus candidus 1067.5
 calculi modus 148.1
 de Calculi ratione 147.1
 calendæ 266.1
 calendæ cur initium men-
 sis uocatum 207.2
 Calendæ Ianuarij 648.7
 Calendæ mensium initia
 78.2
 Calendæ in sacris literis
 quid significet 79.2
 calendæ unde dictæ 75.2
 130.1.207.2
 calendarum, nonarum &
 iduum in omnibus mē-
 sib. nõ est par ratio 80.2
 Calendarũ ratio 73.2.129.1
 de Calendarũ feria 280.1
 Calendas quid scriptura
 uocet 360.4
 Calendas quando in scri-
 ptura legimus, quomõ
 sit intelligendum 503.1
 Calēdis Græci carēt 79.2
 in Calendis singulis quo-
 ta sit luna 280.1
 Calepodij senis presbyte-
 ri martyrium 414.3
 calidi & sicci multũ appe-
 tunt ex calore luxuriã
 323.2
 calidi & humidi appetitũ
 & effectũ habent 332.2
 caligo 819.4
 in Caligine cur Deus ui-
 deatur 283.8
 Calistus papa 459.3. eius
 martyrium. ibidem.
 Calistus I I. quamdiu se-
 derit 204.3
 Calisti papæ passio 407.3
 calix amaritudo est pal-
 sionis 165.7
 calix Domini 488.3
 calix iræ 1105.5
 calix Saluatoris quomo-
 do accipiendus 167.7
 calix scriptura ueteris te-
 stamenti 835.8
 calicis nomine quid intel-
 ligendum 79.5
 per Calicis labium quid
 significetur 55.8
 Calixtus quamdiu sede-
 rit 202.2
 Calixtus I I I. quãdiu se-
 derit 204.2
 Callinicus oculis erutis
 Romam mittitur 192.2
 Callisti papæ martyrium

260.261.1
 calo uerbum quid inter-
 preteretur 503.1
 Calocerij & Parthemij de-
 positio 391.3
 Caluaria 160.5.392.7
 Caluariæ loc⁹ 1112.4.96.5
 in Caluaria qui lepra ge-
 rant 305.8
 calumnia 1036.3
 calumnia Domini 493.5
 calūniatorib. tradi 1033.8
 Cambyfes Babylonem in
 Aegypto ædificat 180.2
 Cambyfes Cyri fili⁹ 180.2
 Cambyfes, secundus Na-
 buchodonosor 180.2
 Cambyfes quãdiu regna-
 rit 511.4.180.2.498.4
 camelus Christus 104.5.
 233.7
 camelus quare in scriptu-
 ra manducari prohibi-
 tus 304.8
 camelus nomine Christus
 intelligitur 89.5
 camelum foramen acus
 intrare 104.5.233.7
 campi cur homines irra-
 tionabiles dicant 472.8
 Camuhel pater Damasci
 214.8
 p Cananços & Iebusæos
 uicia designantur 47.4
 cancer 446.521.1
 cãcer cur Iunio tribuatur
 24.25.85.2
 cancer excellissima pars
 signiferi 9.2
 Candacis eunuchus à Phi-
 lippo baptizatus + a 3.6
 Candacis regina 886.5
 candelabrum 227.7.359.5
 candelabrũ cur extra ue-
 lum testimonij ardere
 præcipiatur 293.8
 candelabrum cur contra
 mensam positum sit
 1224.4
 candelabrum cum septẽ
 lucernis, Christus cum
 septem ecclesijs 296.8
 candelabri cum uniuersis
 uasis suis, corpus Chri-
 sti est 1196.4
 candelabrum quod in au-
 strali parte collocatur,
 quid significet 1224.4
 candelabrum spiritus san-
 cti gerebat imaginem
 135.4.293.8
 candelabrum tabernacu-
 li quid significet 1188.4
 super Cãdelabrum septẽ
 ponunt lucernæ 1139.4
 Candelabra quare à dex-
 tris quinque, & à sini-
 stris item quinque sine
 posita in templo Salo-
 monis 70.8
 inter Cãdelabra & Lucern-
 nas quid typicè distet
 71.8
 per Cãdelabra eadem di-
 uina

Index.

uina eloquia figuratur
 70.8
 de Can delabris decẽ 70.8
 in Cãdelabra accensa quo-
 modo trinitatis myste-
 rium inueniatur 306.5
 candor 1065.5
 per Candorem cur inno-
 cẽtia designetur 668.8
 canis 135.2. mortu⁹ 401.4.
 reuerfus ad uomitũ 71.
 1.1002.5
 canes 828.5.65.7.592.4
 canum natura 861.6
 canicularis dies 386.1
 canicula 452.1
 canicula stella est fixarum
 omnium maxima 12.2
 canicula stella 12.2 eius
 uis. ibidem (391.1
 canicularum domicilium
 canini dentes 471.1
 Canopus 10.2.453.1
 Canopus inter sidera rela-
 tus 42.2
 Canopus Menelai nau-
 clerus, in Nili ostio sub-
 mersus 43.2
 Canopus stella 128.2
 cantatio est proficientis,
 dum hic uiuitur 1034.
 1039.3
 cantare 931.8
 cantare Deo 782.8 in die
 809.8 letantis est, inter-
 dum & dolentis 634.8
 in nocte & die 809.8
 canticum 444.634.780.
 1061.8
 canticum Domino in no-
 cte qui cantare dicatur
 653.8 glorificationis
 279.8
 canticũ nouũ 593.640.8
 canticũ nouũ nemo can-
 tat, nisi renouatus per
 gratiam 593.8
 canticum psalmi 444.8
 canticũ accipitur pro mē-
 tis intelligentia 780.8
 canticum iucundior uox
 quàm psalmus 445.8
 canticum uetus 593.640.
 8. nouum 1104.5
 cantores 475.565.4
 cantorum filij 577.4
 Caph, manus 1024.8
 Capharnaum 352.7. 112.
 252.5.496.3.546.5
 Capharnaum cur demer-
 genda 342.5.203.7
 Capharnaum Galilææ ci-
 uitas 67.5
 Capharnaum ita excelle-
 bar in Galilæa, ut ran-
 quam metropolis ha-
 beretur 836.5
 Capharnaũ, uilla pulcher-
 rima 113.5
 in Capharnaum Hierusa-
 lem incredula condem-
 natur 749.5
 capillus nõ peribit 222.7.
 466.5

capilli 161.7 quomodo nu-
 merati 219.7.366.5 spõ-
 sa cur gregi caprarum
 assimilentur 1104.
 1053.4 unde oriatur
 340.2
 capillorum usus 704.8
 per Capillos quid intelli-
 gendum 796.811.644.
 704.8.
 capillis pedes Dominus
 tergere 303.5.704.8
 Capitolium à quo extru-
 ctum 179.2
 Capitolium primũ mun-
 di miraculum 474.1
 Caplid ad Deum conuer-
 titur 327.3
 Cappadocia regio 922.5
 S. Caprasius 457.3
 Caprasij martyris natale
 460.3. passio. ibidem
 capra peccatoris typus
 355.4
 per Capram & hœdũ cur
 peccatum significetur
 609.197.302.8
 per Caprã triennẽ plebs
 peccatrix significata est
 45.4
 Caprarum pili, dura pœni-
 tentiæ afflictio 296.8
 capreoli naturæ qui com-
 parentur 1058.4
 Capricornus 88.92.2.451.
 521.1
 Capricornus cur Decem-
 bri tribuatur 25.2
 Capricorni circulus 134.2
 captiuitas duplex 824.8
 captiuitas nostra unde
 140.6
 captiuitatis causa pecca-
 tum 889.8
 captiuitatis auersio per
 Christum facta 889.8
 captiuitatis annus septua-
 gesimus secundo anno
 Darij impletur 181.2
 captiuitatis ac longæ ser-
 uitutis iniuria populo
 Dei profuit 477.4
 captiuitatis malum quan-
 tũ boni populo Israeli-
 tico contulerit 493.4
 captiuitatem quomodo
 Deus auertat 890.8
 captiui cuiusdã, dum pro
 eo cantarentur, soluun-
 tur 141.3
 capitium tunicæ hyacin-
 thinæ firmissimam ha-
 bet oram 1255.4
 caput Domini 370.7
 caput & cauda draconis,
 commissuræ 24.2
 caput rotundũ 340.2
 caput mundi in quo loco
 347.2
 caput spherica quædam
 substantia 340.2
 caput uiri, Christus 305.8
 caput pro mēte accipitur
 pluribus in locis sacre

scripturæ 439.8
 capitis superior pars ra-
 ta 664.3
 capitis tõdẽdĩ ratio 906.5
 caput serpentis calcare
 315.6
 p Caput qd ueniat 879.8
 in Capite sedes sapientiæ
 340.2
 capita aurea 1225.4
 capita duo contra Domi-
 num se erigunt 811.8
 capita inimicorum 811.8
 Capys Syluius rex Lati-
 norum octauus quam-
 diu regnarit 178.2
 Cara fl. 294.3
 Carantocus Columbano
 necessaria desert 821.3
 Caranus primus Macedo-
 num rex 179.2
 Caranus rex quamdiu re-
 gnarit 179.2
 Caranus sumpta purpu-
 ra Britannias occupat
 187.2
 Carbona 763.8
 carbones urẽtes quid si-
 gnificent 287.6
 carbunculus 662.3
 carbunculi fulgor nocte
 non uincitur 148.8
 cardinales numeri 99.1
 cardines ostiorũ domus
 Domini quid 72.8
 Carduella contra Eduinũ
 rebellat 70.3
 Carduella atrocitas 70.3
 Carthariim 249.4
 Carmelus 312.4.405.4
 Carmeli nomẽ capiti spõ-
 sa conuenit 1122.4
 Carmentis latinas literas
 reperit 211.2
 Carmen inuersiũ 295.1
 Carminis optima forma
 quæ 47.1
 Carnaim 44.4
 carnalis 125.6
 carnalis Christi dilectio
 767.5
 carnalis generatio quis di-
 catur 455.8
 carnalis generatio ab A-
 dam incepta 455.8
 carnalis tunica 1057.5
 carnalis ad peccandũ fa-
 cilis quàm spirituales
 persuadentur 160.8
 caro 525.5
 caro aduersus spiritũ quã-
 do cõcupiscere dicatur
 744.6
 caro amatur, quando ui-
 tij eius resistitur 143.6
 caro Christi, panis uitæ
 610.5
 caro Christi qualis 609.8
 caro Christi quomodo p-
 sit 613.5
 caro Christi cur cilicij di-
 catur 609.8
 caro Christi non secun-
 dum carnem intellige-

da 613.5
 caro cõcupiscit aduersus
 spiritum 154.8
 caro & sanguis regnum
 Dei non possidebunt
 585.6.590.6
 caro in scripturis 510.5
 caro nostra à serpẽte quã-
 do decipitur 884.8
 caro nostra post resurre-
 ctionem cur nulla cibo-
 rum refectioe egeat
 * A 19.4 quomodo in
 fine incorruptibilis
 * A 20.4
 caro non prodest, spiritus
 uiuificat 600.8
 caro primò manducari iu-
 betur 37.4. quãdo cru-
 ciare dicatur 786.6
 caro quasi in typo mulie-
 ris accipitur 355.8
 caro quomodo posside-
 bit regnum Dei, & non
 581.6.510.5
 caro omnis præter arcam
 diluuii consumpta, qd
 significet 180.8
 caro omnis uidebit salu-
 tare Dei 227.5.274.7
 caro Saluatoris capax do-
 lorum 671.4
 carnis Christi mortalitas
 quomõ nudata 183.4
 carnis cõcupiscentia 1017.
 5.742.6
 carnis & sanguinis nomi-
 ne quid intelligat 580.
 6. + b 33.6.399.6
 carnis gemi⁹ 630.8. infir-
 mitas cur lectus do-
 loris dicatur 646.8
 carnis mortificatio 979.5
 carnis nostræ renouatio
 137.8
 carnis nostræ infirmitatẽ
 Christi accepit, & qua-
 re 716.5
 carnis opa 60.6.81.237.7.
 365.747.6
 carnis proprius locus ter-
 ra 197.5
 carnis prudẽtia, mors 881.
 922.1074.8
 carnis uoluptas post Ia-
 psium membris inserta
 851.4
 Carni sacerdotes consti-
 tuuntur 178.2
 carnem appellauit Salua-
 tor gentem, de qua o-
 riendus erat 686.4
 carnem concupiscentem
 aduersus spiritũ, quid
 dicat apostolus 744.6
 carnem cur filij Israel desi-
 derarint 177.4
 carnem mortificare 932.8
 carnẽ qui brachiũ suũ po-
 nit, maledictus 460.8
 carnem quid uocet apo-
 stolus 642.6
 carnem peccati Christus
 nõ induit, sed similitu-
 dinem

In Bedæ opera

dinem carnis peccati 798.5
 secundum Carnem sapere, mors est 172.8.611.6
 secundum Carnem nati 736.6 ite spiritū. ibid. carne legi peccati seruire 143.6
 in Carne & cute leprā gerere 305.8
 in Carne uia lepram gestare 305.8
 in Carne esse 121.136.6
 in Carne qui sint 157.6
 in Carne sumus & nō sumus 158.6
 carnes ad uescendum cōferre 956.4
 per Carnes iuge sacrificiū designatur 386.8
 de Carnib. alitū & manna 280.8
 Carolus Bohemus Romę ab Innocentio decimo imperij insignia accipit 199.2
 Carolus Bohemus tabularum Imperialium auctor 199.2
 Carolus Bohemus imperij competitores strenuos habet 199.2
 Carolus Bohemus quam diu imperarit 199.2
 Carolus Caluus quādiu regnarit 195.2
 Carolus Crassus imperator designatur 195.2
 Carolus Crassus cū Cimbris uniuersā ferē Gallia igne ac ferro depopulantur 195.2
 Carolus Crassus imperio abdicato ab Arnulpho patruuele Germanorum regē alitur 195.2
 Carolus Crassus quādiu regnarit 195.2
 Carolus Gallorum regē superat 200.2
 Carolus magnus Aquilgrani ædem sacrā uirgini matri cōstituit 194.2
 Carolus magnus Aquilgrani moritur 195.2
 Carolus magnus bellum aduersus Saxones redintegrat 194.2
 Carolus magnus contra quos bellum gesserit 194.2
 Carolus magnus Longobardos uincit 194.2
 Carolus magnus nobiles aliquot Hispaniæ urbes uastat 194.2
 Carolus magnus Pipini successor 104.2
 Carolus magnus quādiu Romę imperarit 195.2
 Carolus magnus unde cognominatus 194.2
 Carolus Philippi filius quādiu regnarit 199.2
 Carolus I I. caluus quam diu imperarit 201.2
 Carolus I II. Crassus quādiu imperarit 201.2
 Carolus I III. quamdiu imperarit 202.2
 Carolus V. quamdiu regnarit 200.2.202
 Carolus quintus Francofordiæ imperator eligitur 200.2
 Carolus quintus à Leone pontifice imperator declaratus 200.2 Aquilgrani solenni principū cōuentu inungit 200.8
 Carpentus Syluius quam diu regnarit 178.2
 Carphori presbyteri & Abundij diaconi martyrium 479.3
 Carpocratiani carnis resurrectionē negāt 305.8
 Carpi natale 458.3
 Carpualdus à Richeberto occisus 65.3
 Cartha Mesopotamiæ ciuitas 922.5
 Carthago à quo condita 178.2
 Carthago à Didone conditur 211.2
 Carthago olim Tharsis dicta 678.8
 Carthaginensium famosum bellum 181.2
 Carus cū filijs Carino & Numeriano quamdiu imperarit 187.2
 per Casiam quid significetur 1061.8
 Casiephia 88.2
 Casdei 214.8
 Casdei unde uocati 58.2
 Caseth 214.8
 Casleu mensis 538.544.4
 Casleu octauus Hebreorum mensis 264.1
 Caspium mare 528.4
 Casibellaunus dux 4.3
 S. Casiani natale 440.3
 martyrium. ibidem.
 Casiani presbyteri natale 476.3
 Casibellaum oppidum Cæsar graui pugna caput 4.3
 Casirus monachus miracula edit 308.1
 Casiodorus 507.4
 Casiodor⁹ senator 1231.4
 Casiodori pādecta 40.8
 Casiopea 447.1
 castē qui non prædicent 493.8
 castigatiōes nostræ testes diuinæ iustitiæ 647.4
 castitas corporis sine fide, uana 561.5
 castitas triplex 285.7
 castitati cur studendum 892.4 (247.1
 Castoli martyrium 246.6

Castor & Pollux cur Maio tribuatur 24.25.85.2
 Castoris & Pollucis amantissimi fratres 25.2
 ad Castra post occumbentē solem reuerti 205.4
 castrorum insigne 918.5
 Castuli natale 401.3
 martyrium. ibidem.
 casula 666.3
 casus quid 312.2
 casus septimus 23.1
 calus nominū quot sint 3.23.1
 calus participiorum 31.1
 calus pronominum quot sint 7.26.1
 casus obliqui 23.1
 casus recti qui 23.1
 carachresis qd 661. quid à metaphora differat ibi.
 Cataphrygarum hæresis exoritur 212.2
 Cataphrygarum & Nouatianorū hæresis 435.6
 cataractæ 652.8
 per Cataractas cur prophetae intelligantur 652.8
 catatriton trocheon 49.1
 catechumeni 551.556.658.5
 catechumeni quorum figuram gerant 225.8
 catenarū & compedū nomine quid significetur 315.5
 catenarū multiplex cōtextio quid significet 47.8
 cathenis & cōpedib. duras gentiū leges significari 47.5
 cathedra 110.5
 cathedra pestilentiæ 427.8
 catholica ecclesia 1109.4
 per Catulos leonū quos accipiat 965.8
 caudę serpētis apprehensio 273.8
 cauda amputatā habere 311.8
 causa quid 223.2
 causa effectu suo præstantior 223.2
 causa efficiens principii motus & quietis 223.2
 causa finalis habet rationem optimi 223.2
 causa materialis & efficiens nūquam coincidunt 222.2
 causa finalis quid 223.2
 causa propior suo effectu 246.2
 causa in iudicio quomodo peruertatur 656.7
 sine causa nihil sciri 44.2
 causales cōiunctiones 32.1
 cautio computorū 184.1
 Ceadda prouinciæ Merciorū episcopus datur 117.3 quādo obierit 120.3
 eius sepultura. ibid.
 Ceadualla Edilualch interficitur 134.3

Ceadualla rex baptizad⁹ Romā uenit 166.3 eius successor Huu 167.3
 Cealus Merciorum rex 64.3
 Cecilie uirginis martyriū 262.263.1
 Cecrops primus apud Atticam regnat 177.2
 Ced episcopus ut locum monasterij construēdi ab Osualdo rege accipiens, orationib. & ieiunijs Dño consecrauerit 99.3 eiusdē obitus ibidem.
 Cedar 218.1063.1043.8
 Cedar Smaelis F. 1008.4
 Cedar quid significet 1009.4
 Cedron torrens 491.3
 Cedma 218.8
 cedrus 1061.8
 cedrus insuperabilem uirtutum uenustatem figurat 24.8
 cedrus odoriferæ actiōis figuram tenet 25.8
 cedri ligna quid significet 43.8
 cedri natura perfectos homines typicē denunciat 21.8
 cedri noīe celsitudo gloriæ cœlestis accipitur 376.8
 cedri qualitates 20.8
 cedri uirtutes electorum designant 114.5.4
 à Cedro ad hypōp quomodo Redemptor noster disputat 377.8
 cedri qui dicantur 869.8
 per Cedros libani qui intelligantur 569.626.8
 Ceadualla Osrichum cū toto exercitu delet 723
 item Eanfridum. ibid.
 Ceila 389.4
 Ceila saluatorē suū amittit 395.4
 Celatha 189.4
 Celerini diaconi & cōfessoris natale 389.3
 Celestinus quamdiu federit 202.2
 Celestinus II. quamdiu federit 204.2
 Celestinus III. quamdiu federit 204.2
 Celestinus IIII. quādiu federit 204.2
 Celestinus V. quādiu federit 204.2
 Celin occidentalium Saxonum rex 49.3
 cementarij in domo Domini 489.4
 Cencre portus 922.5
 cenodoxie mala 335.8
 cenon uel mictōn poema 58.1
 Centaurus 454.1
 Centaurus unde natus 25.2
 Centauri

Index.

Centauri Thesalorum equites nobilissimi 177.2
 centenarius numerus 70.234.7.351.431.4.661.3.436.5.1234.4
 ceterarius numerus quid significet 33.294.4.471.8
 ceterarius numerus uitæ, quæ in dextris designat 982.8
 centenarius dextram petat 213.5
 centenarij dignitas 293.5.296.7
 centenarij numeri significatio 51.8
 centenario & uicenario numero magna electorum beatitudo in futura uita designat 19.20.8
 centies recipere quod dicit 661.3
 ceterus cū singulari quomodo metiatur millenum & ulteriores, uel millenium cum decenis decenos millenos & ulteriores 162.1
 centeni uel milleni diuisio 161.162.1
 centum 309.328.5
 centum cœlestis & angelicæ perfectionis mysterium signat 409.4
 centū cœlestia bona figurant 548.4
 centuplus fructus 299.7
 ceteruplum recipere 105.5.234.7
 centumuirorum Romæ infomnium 351.2
 centurū 21.114.2.392.433.1
 Centurio 195.4.501.5
 Centurio mysticē 398.7
 Centurio mysticē electos ex gentibus significat 537.570.8.756.6
 Cethura 57.4.58.4
 Cethura, copulata aut uicta interpretatur 216.8
 Cethura cum filijs suis quid significet 218.8
 Cethuræ filij 216.8
 cetus 453.1
 Chaath in terra Chanaan natus 176.2
 Chagnoaldus Columbanij minister & discipulus 289.3
 Chalcedonense cōcilium geritur 212.2
 Chalcedonijs 1129.5
 Chaldei ignē colūt 189.8
 Chaldei quomodo dies suos computare soleāt 123.1
 Chaldei unde 211.2
 Chaldei unde originem duxerint 175.2
 Chalæorum regio 922.5
 Chaleb patriarcha 405.4
 Cham 1063.8
 Cham à patre ob impietatem deestatus 54.8
 ueniens, uita finit 193.2
 Ceolfridi sepulchrū 193.2
 Cephas 273.5
 Cepheus 88.2.447.1
 per Cerastē aduentus antichristi designat 265.8
 Ceratiæ 30.2
 Ceraufius à Maximiano cur occidi iubeatur 6.3
 Cercencius à Laurentio illuminatur 493.7
 Cerdamios lapis 662.3
 Cerealis baptizatur à Sixto papa 424.3
 cerebrum quid 340.2
 cerebrum an frigidū aut calidum 340.2
 cerebri cur frigidū 340.2
 cerebri cellulæ tres in capite 340.2
 cerebri media cella logistica 340.2 cur calida & humida. ibidem.
 cerebri prima cella cur phantastica 340.2 cur sicca & calida. ibidem.
 cerebri tertia pars memorialis 340.2. cur frigida & sicca 340.2
 cerebri uentriculi tres 143.8
 cereorū in ecclesia origo iustrationibus debetur 77.2
 Cerimon baptizat & martyrio cōsummat 392.3
 Cerinthus 1009.1047.5
 Cerinthianorum hæresis cauenda 16.7
 Cero homūcio ad Arnolphi sepulchrū sanatur 356.3
 ceruicis nomine superbia tumor intelligitur 661.4
 cerui qui dicantur 964.8
 ceruorum natura qualis 537.570.8.756.6
 Cethura 57.4.58.4
 Cethura, copulata aut uicta interpretatur 216.8
 Cethura cum filijs suis quid significet 218.8
 Cethuræ filij 216.8
 cetus 453.1
 Chaath in terra Chanaan natus 176.2
 Chagnoaldus Columbanij minister & discipulus 289.3
 Chalcedonense cōcilium geritur 212.2
 Chalcedonijs 1129.5
 Chaldei ignē colūt 189.8
 Chaldei quomodo dies suos computare soleāt 123.1
 Chaldei unde 211.2
 Chaldei unde originem duxerint 175.2
 Chalæorum regio 922.5
 Chaleb patriarcha 405.4
 Cham 1063.8
 Cham à patre ob impietatem deestatus 54.8
 Cham, callidus 184.856.8
 Cham cur maledictus in filio suo 185.8
 Chā figura populi Iudæorum 194.8
 Cham magicarū artium repletor 61.2
 Cham maledictus uindictam super Iudgos prefigurare uidetur 39.4
 Cham medius fratrum, nuditatem patris uidens, derisit 184.8
 Cham nō solum Iudæos, sed etiam hæreticos significat 39.4
 Chā nuditatem patris deridet 184.8.183.8
 Cham populum Iudæorum significat 39.4
 Cham quas terræ partes possederit 176.2
 Cham seruus Sem & Lapheth 39.4
 Cham figuram qui gerat 184.8
 Cham peccante cur posteritas eius dānetur 185.8
 Chamos 460.4
 Chanaan 124.4
 Chanaan filius Chā 185.8
 Chanaan filius Chā, quā terrā obrinuerit 922.5
 Chanaan, humilis 967.8
 Chanaan mortuorū 185.8
 per Chanaan quid significetur 967.8
 Chanaan terra 187.8
 Chana quid 866.5
 Chananeę mulieris uirtutes 330.7
 Chananæus 275.5
 Chananus & Pherezeus quid designent 43.4
 Chananæus populus tributarius 346.8
 Chananæi populi extinctio 346.8
 chaos 2.2.116.8
 chaos, elementorum confusio 317.2
 chaos quomodo dissolutum 317.2
 Charib mendaciū 385.8
 Charientinus 71.1
 charitas 239.6.283.5.307.342.7.480.8.517.7
 charitas continua 984.5
 charitas Dei 889.6.992.5
 charitas Dei in nos 1036.5
 charitas Dei in cordib. nostris diffunditur 166.6
 charitas Dei erga nos inenarrabilis 805.5
 charitas duplex 492.7
 charitas facit compagem 579.8
 charitas finis omnis summationis 1028.8
 charitas, finis præcepti 955.6.923.8.1090.6
 charitas fructus spiritus 755.5
 charitas legis plenitudo 61.6.867.167.363.8
 charitas maior uirtutibus 492.7
 charitas mandati latitudo 654.6
 charitas noui testamenti donum 756.6
 charitas nunquam occiofa 625.8
 charitas nūquam excidit 705.8.871.4
 charitas paciens & benigna 38.8.1269.4
 charitas perfecta 545.6.586.7
 charitas perfecta quæ 684.6
 charitas præcepti finis. 438.6 fortis ut mors cur dicatur ibidem.
 charitas præcipua uirtutum 840.4
 charitas principalis uirtus 40.7
 charitas radix nostra 705.
 charitas radix omnium bonorum 955.6
 charitas reproborū 64.7
 charitas ubi sit maior, in uita ne præsentem in futuro seculo 855.5
 charitas uera 1035.5
 charitas uirtutum uita. 430.4
 charitas bona 1030.5
 charitatis commendatio 524.6.1033.5
 charitatis duo præcepta 75.6.564.4
 charitatis finis 530.6
 charitatis flagrantia 631.8
 charitatis frigus 939.6
 charitatis inceptio 1028.5
 charitatis necessitas 739.5
 charitatis perfectæ exemplum 1028.5
 charitatis præstantia 629.751.724.5
 charitatis regula quæ 714.8
 charitati mori, pessimum 604.8
 charitatem in nobis diabolus ferire cōtat 714.8
 charitatem operari 523.6
 charitatem suam in nos quomodo Deus commendat 265.6
 Chazbi, mendaciū 246.8
 Chebron 244.8
 Chebron situs 492.3
 Cheremon senex 482.3
 Cherub ala una cubitorū quinque 29.8
 Cherubim 1095.6.1063.8
 cherubim 1177.4.1178.4.1179.4 glorię propitiatorū obumbrat 1179.4
 cherubim angelicę dignitatis uocabulum 29.8
 cherubim decem cubitorum altitudinis 29.8
 Cherub, multiplicata scientia 29.8
 cherubim

In Bedæ opera

cherubim palmarum species 37.8
 cherubim pictura qualis 35.8
 cherubim plenitudo scientiæ 167.51.4.867.8
 cherubim , plenitudinis scientia 867.8
 cherubim scripturæ sacre typum tenet 60.8
 cherubim , sedes gloriæ Dei 297.6
 cherubim cœlestes uirtutes 369.8
 cherubim alas ad inuicem super arcâ quando extendant 30.8. quando item alteras alas ad parietes oraculi. ibid.
 cherubim anaglypha habent ualde prominentia 35.8
 cherubim auro cursint circundati 32.8
 cherubim cur decem cubitis alti 31.8
 cherubim cur de lignis oliuarum facti 31.8
 cherubim cur erectis pedibus steterint 31.8
 cherubim cur in medio templi interioris sint positi 30.8
 cherubim cur duo 30.8
 cherubim duo quid significent 293.8
 cherubim duo unius mensuræ & operis 30.8
 cherubim de oliuarum lignis cur facti perhibeantur 29.8
 cherubim facies uersas habent ad exteriorem domum 32.8
 cherubim geminas alas cur habeant 31.8
 cherubim supra propitiatorium positi 1180.4
 cherubim uersis uultibus se respiciunt 293.8
 Cherubim cur recte dilectio Dei & proximi intelligatur 514.8
 per Cherubim duo, testamenta duo figurari possunt 31.8
 per Cherubim quid ueniat 167.8
 in Cherubim duobus unum opus cur fuerit 32.8
 in Cherubim figuris quid significetur 29.8
 Chilianum martyrium 254.255.1
 Chiliarchi 345.4
 Chiliastræ 105.5.234.7
 Chikindres 64.2
 Chiridonis martyris natale & martyrium 482.3
 Chius insula 922.5
 chlamys coccinea 158.5.391.7
 chlamydis Saulis abscissio 403.4
 chlamydis abscissio, re-
 qui est amputatio 367.8
 in Chlamyde coccinea quid significetur 211.5
 Choac quartus Aegyptiorum mensis 262.263.1
 cholera ignem imitatur 375.1
 cholera nigra, sicca & frigida 135.2
 cholera rubra, calida & sicca 135.2
 cholera sedes 339.2
 cholericus 339.2
 cholericus & melancholicus unde tantum crescant 339.2
 cholericus graciles & Ionigi 340.2
 chordæ decem quid significent 593.8
 per Chordas decem quid intelligendum 931.8
 chordas qui uerè tangere dicatur 931.8
 Chore 112.179.4
 Chore, caluus interpretatur 883.8
 Chore quid significet 202.6
 per Chore, Dathan & Abiron quid significetur 319.8
 Choreb 1063.8
 Chorrei à filiis Esau interficiuntur 245.8
 chorus 901.8
 chrisma 193.5.268.7.297.3
 chrisma & olei sacramentum 558.8
 Christianus cum incipit proficere, patitur linguas aduersantium 1042.8
 Christianus de Christo scripta discat, & Christi passionem imitetur 1017.507.5
 Christianus uiam Domini tenere debet 624.8
 Christianus mos 117.7
 Christiani à Christo uocantur 406.7
 Christiani lapides uiui 342.8
 Christiani primi 898.5
 Christiani quomodo sacerdotes dicantur 1123.5
 Christiani reges & sacerdotes 558.8
 Christiani Turcas superant 199.2
 Christiani ubi primū nuncupati 815.5
 Christianorum consummatio 814.5
 Christianorum exempla 973.5
 Christianorum iustitia 990.5
 Christianorum merces esse cum Christo 695.5
 Christianorum opes 192.6
 Christianorum subterfugium 467.5
 Christiana perfectio 475.7
 Christiana uirgo 435.3
 Christus uirginis martyr-
 rium 254.235.1
 Christus 216.5
 Christus ab æterno 192.5.266.7
 Christus ab initio à patre progenitus 901.4
 Christus ab omni peccato immunis 1103.8
 Christus ab unctione dictus 229.8.1097.6
 Christus absolute dicitur esse iustus 488.8
 Christus à chrismare appellatur 362.558.8
 Christus à dextris Dei sedet 1065.6
 Christus à diabolo tentatur 221.8
 Christus ad nos ueniens patrē nō deseruit 636.5
 Christus ad uesperum huius mundi uenit 126.4
 Christus aduentum suum cur tam diu distulerit 415.8
 Christus aduocatus & iudex 687.4
 Christus aduocatus noster apud patrem 67.5
 Christus æneus serpens 1033.8
 Christus æqualis patri 1047.5
 Christus æqualis patrinarus, non factus 843.6
 Christus æternus 250.5
 Christus agnus paschalis 644.7
 Christus agno similis 491.5
 Christus agno comparatur 826.5
 Christus alius in ruinam, alius in resurrectionem 281.8
 Christus aliter magnus quā Ioānes 191.5.266.7
 Christus alpha & omega 1137.5
 Christus altissimus 200.5
 Christus altitudo nostra 179.8
 Christus angelus & propheta 1054.6.1079.5
 Christus angularis lapis 898.8
 Christus animā unde habuerit 146.8
 Christus animā suā quomodo posuerit 661.8
 Christus ante & retro contra antichristum præliari scribitur 266.8
 Christus antequam in ara crucis pro nobis semimolaret, uariis figuris est præfiguratus 641.8
 Christus apostolorum ratio dixit 98.4
 Christus apostolos tētat 327.5
 Christus à quo spiritu in desertum ductus 241.5
 Christus aties 213.8
 Christus à fatana cur tentetur 8.5 cur in desertū secedat 9.5 cur solitari-
 us tentetur. ibid. cur quadraginta diebus & noctibus tēteretur. ibid.
 Christus à semine Davidis processit secundum carnem 713.8
 Christus cameli nomine quomodo seipsum uoluerit significari 477.5
 Christus caput ciuitatis, ecclesiæ 677.8.568.6.671.4.747.8
 Christus caput & corpus 907.8
 Christus caput fratrum fortium 423.4
 Christus caput iustorum 582.8
 Christus caput omnium liberorum 109.8
 Christus caput quod de terra sumpsit per tribulationis uiam in cœlū detulit 703.8
 Christus cibus facies uoluntatē Dei patris 305.2
 Christus cib. noster 377.6
 Christus cib. uerbum Dei 358.6
 Christus circūcisionis minister 909.8
 Christus cœlum cœlorū. 839.8
 Christus consummatio legis 84.5
 Christus conuiuium quale nobiscum agat 305.2
 Christus creatus 222.5.279.7
 Christus crucifixus à quatuor militibus 830.5
 Christus cum discipulis suis manducaret & bibit post resurrectionē 266.6
 Christus cum discipulis suis ad mare secesserit 275
 Christus cū electis in æternum manet 54.7
 Christus cur agat gratias a 102.5
 Christus cur angelicā naturam ad redemptionem hominis non assumpserit 410.8
 Christus cur angelus uocetur 210.8
 Christus cur aquila dicatur 652.7
 Christus cur audita Ioannis morte in locum desertū discesserit a 62.5
 Christus cur baptizatus 75
 Christus cur cœlum cœli dicatur 526.8
 Christus cur coram Hero de tacuerit 491.5
 Christus cur de sponsa nati uoluerit 190.5.265.7
 Christus cur discipulos abegerit, solus in monte oraturus a 63.5
 Christus
 Christus cur dicatur cœ-
 los 652.5
 Christus cur dicere ueretur 260.8.4.5
 Christus cur dura tulerit 624.8
 Christus cur fabri filius æstimari uoluerit 56.7.61.5
 Christus cur factus particeps nostræ miseriæ 709.8
 Christus cur particeps nostræ mortalitatis 956.8
 Christus cur gladius dicatur 464.8
 Christus cur homo factus 600.8
 Christus cur hominis filius dici uoluerit 251.7
 Christus cur ingemuerit 76.5
 Christus cur in mundum uenerit 307.5.720.525.8
 Christus cur in nocte natus 990.8
 Christus cur in nouo monumento ponatur. 115.5
 Christus cur mane prima sabbati surrexerit 1.7
 Christus cur matrem nō statim adijt 311.5
 Christus cur miracula sua diuinitatis Iudeis aperire noluerit 761.5
 Christus cur mons dicatur 440.8
 Christus cur mortuus 408.532.8.641.6.764.8. ite resurrexerit. ibid.
 Christus cur morti traditus 781.4
 Christus cur muliere Cananæ non responderit 767.5
 Christus cur natus 734.4
 Christus cur nō natus sit, ubi habiturus 204.5
 Christus cur nonnulla quæ gessit, abscondi iusserit 15.5. omnia iustit. ibid.
 Christus cur octauo die circumcisus 212.5
 Christus cur opus manu Dei dicatur 524.8
 Christus cur petra 561.8
 Christus cur præcepit discipulis suis nec manifestarent 752.5
 Christus cur postus in resurrectionem, & ruinam multorum 458.7
 Christus cur resurrexerit 532.729.8
 Christus cur similis Deo 688.8
 Christus cur in similitudinem carnis peccati natus 154.6
 Christus cur solus resti-

Index.

terit 915.330.7
 Christus cur tertia die resurrexerit 611.8
 Christus cur tres tantum fecit ex apostolis sumptur in montem Thabor 71.5
 Christus cur uerè fortis 433.8
 Christus cur uerè unctus 41.5
 Christus cur uisu desiderabilis 433.8
 Christus de uana gloria tentatur 244.5
 Christus Deus secundum naturam 210.8
 Christus, Deus & homo uerus 400.7
 Christus Deus & homo ostenditur 296.7.312.5
 Christus Deus & homo una persona 614.743.5
 Christus Deus & homo 489.5. per humiliatiōnem exaltatus. ibid.
 Christus Dei uerbum 2.2
 Christus Dei uirtus 832.4
 Christus Dei uirtus & sapientia 792.796.8
 Christus Dei sapientia 364.5
 Christus Dei splendor 304.2
 Christus Deum patrem per humilitatē reliquit 665.8
 Christus desperatissimus refugium 964.8
 Christus desiderium piolorum 654.8
 Christus de tribu Iuda ortus 469.4
 Christus dextra Dei parit 843.8
 Christus dignitate altus 526.8
 Christus discipulos suos præcedit in Galilæam 119.5
 Christus discipulis suis cur non ante, sed post cenā corpus & sanguinem suū tradiderit 418.8
 Christus discipulos cur uenire præcipiat 406.7
 Christus discipulos suos cur coegerit ascendere nauim 66.5
 Christus discipulis nauigantibus obdormit 45.5
 Christus excitatur à discipulis. ibid. uento cōminatur 46.5. mare filere præcipit. ibid.
 Christus diuersis nominibus in sacra scriptura uocatur 487.8
 Christus dominator solus 1051.5
 Christus dominus David secundum diuinitatem 713.8
 Christus & ecclesia eterna 197.8
 Christus ecclesiæ fundamentum 962.8
 Christus ecclesiæ hæreditas 449.8
 Christus ecclesiæ spōs 356.8.531.5
 Christus eleuatus super cœlos 469.8
 Christus Emanuel 673.8
 Christus exaltatus 644.5
 Christus ex Iudeorum libris egressus 586.8
 Christus ex ore populi ignorantis benedicitur 228.8
 Christus expers originalis peccati 445.8
 Christus ex Syō quomodo uenit 689.8
 Christus extra portā passus 337.7.456.5
 Christus extra uineam occisus 485.5
 Christus factus pro nobis peccatum 646.8
 Christus filius 213.8
 Christus filius Davidis secundum humanitatem 713.8
 Christus filius Dei & hominis 2.5
 Christus filius hominis 884.5
 Christus finis legis 234.239.240.6.395.435.4.444.445.449.8.708.1076.5
 Christus finis legis omniconcedenti ad iusticiam 634.826.713.8.
 Christus finis rotius laboris & intentionis nostre 724.8
 Christus fons aquæ uiuæ 210.8
 Christus fortis & potens 54.8.8
 Christus fortem alligauit 34.5
 Christus fortem quomodo uicerit 785.8
 Christus fortior diabolo 347.7
 Christus formā suā diuinitatis quibus rebus comparat 478.6
 Christus fundamentum 571.8
 Christus fundamentum catholicæ fidei 363.6
 Christus fundamentum edificij spiritualis 898.8
 Christus fundamentum domus Domini 8.8
 Christus fundamentum ecclesiæ 1127.5
 Christus fundamentum stabile 830.5
 Christus gentibus traditur 490.5
 Christus gubernator ad quæ curendum 313.5
 Christus habitu inuentus ut homo 851.872.6
 Christus Herodis maioris tempore natus 248.3
 Christus homo electus ac signatus 605.5
 Christus homo in quantum interpellat pro nobis 780.5
 Christus homo, uiculus, leo & aquila 1176.4
 Christus hostia pro peccato 412.8
 Christus humilitatis & iustitiæ exemplū 1040.8
 Christus humilis militercordia inter oēs 526.8
 Christus Iesus uerbum in principio 71.6
 Christus Iesus filius Dei in Bethlehē Iudee quādo natus 483.3
 Christus in Adam mortuus 756.8
 Christus in Bethania mortuus 100.5
 Christus in carne passus 982.5
 Christus in carne usque ad passionis tempora quādiu uixerit 154.2
 Christus in carne ueniens ecclesiam nō de Iudeis tantum, sed etiā de gentibus sibi eligit 4.8
 Christus in cœlum cur suspererit 75.5
 Christus in corpore suo patitur 887.5
 Christus in corpore non sua, sed aliena portat peccata 228.8
 Christus in cruce extensus 181.7.326.5
 Christus in exercitatione sua dupliciter contristatus fuit 720.8
 Christus in fine temporū nascitur 212.8
 Christus in Iudæa quasi ardens rogas fulsit 526.8
 Christus in matre nō politus 307.8
 Christus in mundum cur uenerit 966.6
 Christus in mundum ueniens, patriarcharū gesse officium 184.7
 Christus in nauigatione utramque naturam ostēdit 45.5
 Christus in nomine eius congregatis adest 13.7
 Christus in passione sua pro inimicis suis orauit 446.8
 Christus in prædicatoribus suis misis recipitur 715.5
 Christus in quantum homo, eiusdem substantiæ nobiscum est 801.5
 Christus in quo dormiat 716.8.

In Bedæ opera.

716.8. item uigilet. ibid.
 Christus in resurrectione
 & ruinâ quomodo pos-
 situs 220.5. item signū
 cui contradicetur 221.5
 Christus in salutem po-
 puli sui exijt 4.07.7
 Christus in sanguine uic-
 quomodo nos munda-
 rit 263.8
 Christus in sepulchro tri-
 ginta sex horis fuit
 124.8
 Christus in similitudinē
 carnis peccati uenit
 569.8
 Christus in speluncâ quo-
 modo fugerit 728.8
 Christus in torrente tra-
 ditus est, dedicans re-
 generationem nostrā,
 & baptisimi sacramen-
 tum 222.8
 Christus ipsa misericor-
 dia 618.8
 Christus irridetur 488.5
 Christus Iudæorum frater
 783.4
 Christus iustitia nostra
 238.6. 819.4
 Christus iustus 956.5
 Christus languores no-
 stros sanauit 517.8
 Christus lapis 64.4
 Christus lapis angularis
 85.5. 781.6. 816.4. 888.
 6. 898.8. 1227.4. item ue-
 stis angularis. ibid.
 Christus lapis offendicu-
 li 498.8
 Christus lapis preciosus
 1127.5
 Christus lapidis uocabu-
 lo figuratur 344.4
 Christus lauat nos in san-
 guine suo 4.4.6.7
 Christus legis finis 304.
 378.8
 Christus liberat animas
 920.4
 Christus liberat & illu-
 minat 111.6
 Christus lignum uitæ
 147.4. 29.8
 Christus lumen de lumi-
 ne patris 737.8
 Christus an sit duo, an di-
 uina natura sit homo,
 uel assumpserit carnē
 1117.8
 Christus luna quinquade-
 cima crucifixus 376.7
 Christus lux 655.8
 Christus lux mundi 522.
 635.5. 508.8
 Christus magister uerita-
 tis 127.7
 Christus maledictum
 836.4
 Christus manus Dei
 566.8
 Christus mediator 116.
 5. 641.6
 Christus mediator Dei

& hominum 3.8. 197.
 4. 359.8. 750.5. 975.6
 Christus mediator uni-
 uersalis 1014.5
 Christus medicus noster
 37.7
 Christus medius inter
 doctores 224.5. auscul-
 rat. ib. paruulus. ibid.
 Christus medullarū scri-
 tator 660.8
 Christus messor & uinde-
 miator 1107.5
 Christus minister circūci-
 sionis 309.6
 Christus miseratus est su-
 per turbam 63.5
 Christus modico minus
 quàm angeli minorat-
 tus 1068.6
 Christus mons 4.42.8
 Christus mons celsitudi-
 nis 1042.10. 43.8
 Christus mons cur dica-
 tur 4.40.8
 Christus mons montiū
 12.8
 Christus mons sanctus
 confisus de monte
 677.8
 Christus mortem nostrā
 moriendo destruxit
 503.8
 Christus morte naturali
 nostram mortem æter-
 nam destruxit 718.8
 Christus mortuus pro-
 pter delicta nostra 172.8
 Christus Moisi figuram
 induit 272.8
 Christus mūdo regnum
 celorum annunciat
 183.2
 Christus Nazarenus 12.5
 Christus negotiator
 477.7
 Christus nomen dignita-
 tis 1.5
 Christus nō baptizabat,
 sed discipuli eius 567.5
 Christus non Iudæorum
 tantum rex, sed & gen-
 tium 830.5
 Christus oblatus, quia
 uoluit 116.5
 Christus occultè ambula-
 uit inter inimicos 689.8
 Christus, octauus dies
 202.8
 Christus omnia morte re-
 pleuit 659.7. quomo-
 do in terra & cælo ste-
 terit 660.7
 Christus omnium sancto-
 rum caput 1226.4
 Christus oriens 201.5
 Christus os Dei 1152.4.
 item brachium. ibid.
 Christus ovis 213.8. 886.
 833.5
 Christus paruulis manus
 imponit 77.5
 Christus passus est, ut nos
 doceat pati 729.8

Christus pastor omnium
 quorum cōuersatio in
 celestibus est ad salu-
 tem 687.8
 Christus patris uoluntas
 573.8
 Christus paternorū secre-
 torū solus conscius 28.8
 Christus patri cōæternus
 312.2
 Christus pauper factus
 457.7
 Christus paupertatem no-
 strā ubi acceperit 660.6
 Christus pax nostra 498.
 504.8
 Christus pacem suis reli-
 quit 532.8
 Christus peccatum nō no-
 uerat 126.6
 Christus peccato damna-
 uit peccatum 133.6. fa-
 ctus peccatum 134.6
 Christus pecunia non emi-
 tur, sed gratia 255.8
 Christus per bucellam in-
 tinctā, suum exprimit
 traditorem 719.5
 Christus per excellentiam
 se uocat filium 473.8
 Christus per legem & pro-
 phetas semper locutus
 est 210.8
 Christus per templū Hie-
 rosolymitanum signi-
 ficatur 452.8
 Christus petra 30.5. 147.
 8. 749.4. 749.8. 466.6.
 324.8. item mons. ibid.
 Christus pœnam peccati
 in resurrectione sua de-
 struxit 405.8
 Christus porta 898.8
 Christus post iudicium à
 reprobis nō uidebitur
 740.5. humana forma
 ab impijs in iudicio ui-
 debitur. ibid.
 Christus post resurrectio-
 nem bibit 476.5
 Christus post resurrectio-
 nem cur comederit
 408.8
 Christus post resurrectio-
 nem cū discipulis suis
 cur māducarit * A 20.4
 Christus primogenitus
 417.7
 Christus principium 1.4.
 118.119.8. 642.5. 426.8
 Christus prior dilexit nos
 780.5
 Christus propheta 56.573.
 601.5. cur in patria sua
 contemnatur 56.5
 Christus profecit sapien-
 tia 225.5
 Christus propitiator in
 Deū & homines 292.8
 Christus pro crucifixorib.
 suis orat 804.8
 Christus pro impijs mor-
 tuus 78.6
 Christus pro quo mundo

non roget 646.6
 Christus pupilla ecclesiæ
 508.8
 Christus puer & electus
 752.5
 Christus puer à uinitate di-
 ctus 511.8
 Christus qua conditione
 traditus 427.6
 Christus querendus 379.7
 Christus quē passus est uo-
 lens passus est 682.5
 Christus quæ faciēda mo-
 nuit, fecit 471.5
 Christus quæ fecit, & ope-
 ra & uerba sunt 656.5
 Christus quādū euangeli-
 um prædicarēt 70.5. 54.2
 Christus quando à uindi-
 ctā tacuerit 879.8
 Christus quando docere
 cœpit 560.5
 Christus quando euange-
 lizetur 342.6
 Christus quādo crucifixus
 165.174.2
 Christus quando natus
 91.183.2. 384.8. 491.1
 Christus quando occisus
 68.2
 Christus quando passus
 156.2. 248.8. 347.2
 Christus quando poten-
 tiam suę diuinitatis cō-
 pescuerit 879.8
 Christus quando sacerdo-
 tis munere functus
 290.8
 Christus quando sua passi-
 one mundum redeme-
 rit 184.2
 Christus quare cum publi-
 canis & peccatoribus
 edat ac bibat 21.5
 Christus quare de utraq;
 tribu originē duxerit
 471.7
 Christus quare ex uirgine
 desponsata nasci uolue-
 rit 3.5
 Christus quare in mūdum
 uenerit 651.8
 Christus quare non de ni-
 hilo, sed de aqua uinū
 facere uoluerit 289.7
 Christus quare parentib.
 subditus 282.7. quare
 in templo sedeat. ibid.
 Christus quare uocetur
 petra 408.7
 Christus quis sit 670.5
 Christus quib. ruina 277.
 7. item signum cui con-
 tradicatur 278.7
 Christus quidd duas no-
 ctes & integrum diem
 in sepulchro iacuerit,
 quid significet 755.5
 Christus quomodo auis
 solitudinis 947.8
 Christus quomodo æqua-
 lis Deo 845.6
 Christus quomodo binos
 uocauit 410.7
 Christus

Christus quomodo cal-
 uis dicitur 883.8
 Christus quomodo con-
 greget 754.5
 Christus quomodo de tor-
 rente biberit 990.8
 Christus quomodo dica-
 tur uera uitis 746.5
 Christus quomodo dor-
 miat 650.8
 Christus quomodo exijt
 299.7
 Christus quomodo habe-
 at quem oret, & pro
 quo oret 572.8
 Christus quomodo igno-
 ret 138.5
 Christus quomodo im-
 mutarit uultum suum
 corā Abimelech 599.8
 Christus quomodo Iudæ-
 os in astutia cōprehen-
 derit 734.8
 Christus quomodo man-
 ducandus 505.6
 Christus quomodo mi-
 nor factus patre, & æ-
 qualis manserit 844.6
 Christus quomodo mor-
 talis factus 976.6
 Christus quomodo nycti-
 coraci similis 947.8
 Christus quomodo nouif-
 simē apparuerit 172.5
 Christus quomodo op-
 probrium factus sit
 528.5. 86.8
 Christus quomodo oscu-
 lum Iudæ suscipiat
 106.5
 Christus quomodo ostiū
 & pastor 323.6
 Christus quomodo pelli-
 cano aui similis 947.8
 Christus plorationis ual-
 lis 1042.10. 43.8
 Christus quomodo quoti-
 die nascatur, patiatur,
 resurgat & ascendat
 466.8
 Christus quomodo san-
 ctus 894.8
 Christus quomodo se exē-
 plū nobis fecerit 1042.8
 Christus quomodo se fe-
 cerit montem celsitu-
 dinis 1042.8
 Christus quomodo sine
 patre & matre 193.8
 Christus quomodo in se-
 pulchro tribus diebus,
 & noctibus iacuisse di-
 carur 59.2
 Christus quomodo spēs
 & resurrectio suorum
 928.8
 Christus quomodo subie-
 ctus patri 568.5. 69.6
 Christus quomodo timor-
 notis factus fuerit 586.8
 Christus quomodo tym-
 panizari 599.8
 Christus quomodo uultū
 suum immutari 598.8

Christus quomodo uasa
 diripuit 754.5
 Christus quomodo uallis
 plorationis 1042.8
 Christus quomodo uetu-
 turus sit ad iudicium
 689.8
 Christus quomodo ueri-
 tas 666.6
 Christus quomodo un-
 ctus 1062.6
 Christus quo die crucifi-
 xus 143.5
 Christus quo spiritu in de-
 sertum ductus 8.5
 Christus quo tempore na-
 rus 212.2. item crucifi-
 xus. ibid.
 Christus regis siue pontifi-
 calis appellatio, digni-
 tatis est 10.6
 Christus relicta terra & co-
 gnatione Iudæorū, præ-
 pollet nunc in populis
 gentium 190.8
 Christus resurgēdo nobis
 uias uitæ notificauit
 718.8
 Christus resurrexit pro
 prer iustificationem no-
 stram 172.8
 Christus rex iustitiæ 193.8
 Christus rex pacis 193.8
 Christus rex seculorum
 967.6
 Christus rex & sacerdos
 10.6. 193.5. 558.8
 Christus rex, & filius re-
 gis quomodo 814.8
 Christus rex secundū hu-
 manitatem 450.8
 Christus rogat & non ro-
 gat patrem 33.7. exiuit
 à patre, & uenit in mū-
 dum 34.7. reliquit mū-
 dum, & redijt ad patrē
 ibid.
 Christus sacerdos 1078.6
 298.193.704.990.8
 Christus sacerdos & ho-
 stia 150.4. 767.8
 Christus sacrificium 558.8
 Christus salutare Dei
 888.6
 Christus templum Dei
 560.8
 Christus sapiētia Dei 312.
 2. 875.4. 118.524.8
 Christus sapientia & sciē-
 tia nostra 898.6
 Christus schala nobis in-
 cælum 668.8
 Christus secundum formā
 serui caput ecclesiæ
 892.6
 Christus seductor à Iudæ-
 is dicitur 116.5
 Christus semel resurgens,
 non amplius moritur
 408.8
 Christus seipso maior
 743.5
 Christus semen Abrahæ
 518.6

Christus semen David
 907.8
 Christus seminator
 756.5
 Christus seruauit legem,
 quam dedit 281.7
 Christus sic descendit in
 mundum, ut nūquam
 desereret cælum 307.8
 Christus sine causa mor-
 ti traditus 440.8
 Christus sine reatu suppli-
 cium nostrum suscepit
 707.6
 Christus sol 113.2
 Christus sol iustitiæ 354.
 8
 Christus solus inter mor-
 tuos liber fuit 525.8
 Christus spes nostra 749.
 8
 Christus splendor glorię
 1267.4. agnus Dei. ibi.
 sacerdos in æternum.
 ibid.
 Christus sponsus 38.5.
 285.7
 Christus super quos quo-
 tidie doleat 1074.8
 Christus sub Herodē fu-
 git in Aegyptum 60.5
 Christus substantia omni-
 bus credentibus 915.8
 Christus sub Tiberij im-
 perio passus 68.2
 Christus super asinum se-
 dens, Hierosolymam
 tendit 81.5
 Christus surgens à cœna
 linteo se præcingit.
 401.7. post lauationem
 accipit uestimenta sua
 402.7
 Christus tam in uerbis
 quàm factis fiducialiter
 egit 492.8
 Christus totus caput &
 membra 558.8
 Christus tradidit se pro
 nobis 704.6
 Christus tradito Ioanne
 incipit prædicare 12.5
 Christus turbam ieiunā
 non dimittit 768.5
 Christus turis fortitudi-
 nis exterius non appa-
 ret, sed semper interius
 præsens est 750.8
 Christus tributum soluit
 1040.8
 Christus uasa fori abstu-
 lit 785.8
 Christus ubiq; est 808.5
 Christus uelox & fortis
 ut gigas 526.8
 Christus uidentes & e-
 mentes ex templo eij-
 cit 82.5
 Christus uenit ad labore
 non ad delectationem
 526.8
 Christus uenit implere
 quæ imperfecta fuerāt
 17.5

Christus uenit in nomi-
 ne Dei patris 366.7
 Christus uenit, ut cogno-
 scamus uerum Deum
 104.5.5
 Christus uerbum à Ioan-
 ne uocatur 3.5
 Christus uerbum patris
 788.8
 Christus ueritas 549.
 656.8
 Christus uerus propheta
 201.4
 Christus uerus sacerdos
 184.5
 Christus uera pax 622.8
 Christus ueræ humilita-
 tis exemplum 618.8
 Christus uerus Deus
 336.104.6.5
 Christus uerē manu for-
 tis 605.8
 Christus uerē pacificus
 814.8
 Christus uermis 281.
 538.8
 Christus uestigium pa-
 tris 844.8
 Christus uia uirtutis
 951.8
 Christus uia 844.1016.8
 Christus uia ad ueram
 pacem 498.8
 Christus uia & ueritas
 888.274.8
 Christus uia testimonio-
 rum 1012.8
 Christus uia & finis 925.8
 Christus uictor diaboli
 347.7
 Christus uictor uerus
 546.8
 Christus uidens peccati-
 cem ciuitatem flet
 399.4
 Christus uiri caput 642.
 667.8
 Christus uirtus & sapien-
 tia Dei 334.965.6
 Christus uisibilem carnis
 substantiā de carne uir-
 ginis sumpit 1083.6
 Christus uita 655.8
 Christus uicis uera 263.8
 Christus una persona ge-
 minæ substantiæ 442.6
 Christus unctus Melsias
 574.5
 Christus unctum signifi-
 cat 1061.1062.6
 Christus unde dictus 64.
 4
 Christus unde fuerit
 625.5
 Christus unde Nazareus
 uocatus 925.5
 Christus unde saluator
 sit 652.8. ite creator. ib.
 Christus unde uerus De-
 us probetur 17.5
 Christus unus est, in quo
 omnes iustificetur 90.6
 Christus unus nobiscum
 factus 710.6
 A 2 Chri-

Index.

In Bedæ opera

Christus ut leo requieuit 20.4.262.8
 Christus ut patri fuerit æqualis 587.5
 Christus uultus Dei 870.8
 Christi ad templum oblatio 244.245.1
 Christi aduersus chirographum deleuit 648.4
 Christi aduentus primus 1090.5
 Christi aduersus tepus Iudeis notus 230.5.274.7
 Christi agonia 484.5. ludor. ibid.
 Christi amatores cur plorant 23.7
 Christi anima apud inferos non derelicta a 8.6
 Christi anima quare conurbata 652.720.8
 Christi anima ex Deo. 155.8
 Christi ascensio 250.251.1
 Christi baptismus 567.5
 Christi calor, dilectio eius 526.8
 Christi caput Deus 116.2. 642.8.1079.4
 Christi caput percipientes 159.5.391.7
 Christi caro non corrupta. a 8.6
 Christi caro cur nubes dicatur 849.8
 Christi caro mortalis per saccum cur rectè intelligatur 574.8
 Christi caro qualis 412.8
 Christi caro quare dicitur cithara 983.8. item psalterium ibid.
 Christi caro quomodo ceruæ comparat 537.8
 Christi carnem manducare, & sanguinem eius bibere, quid 482.6
 Christi clarificatio 720.521.697.5
 Christi cibus 570.5.575.5
 Christi cognitio 991.5
 Christi coheredes quomodo sumus 169.6
 Christi corpus 68.5.412.8
 Christi corpus & sanguis uerus cibus & potus 542.8
 Christi corpus, multitudine credentium 914.8
 Christi corpus ex carne feminae sumptum 155.8
 in Christi corpore duo quomodo transeundum 23.5
 in Christi corpore due uiræ nobis prædicantur 232.8
 in Christi corpore multa membra, & membrorum diuersa officia 596.8
 in Christi corpore duo genera hominum 619.8
 per Christi cor omnes cordes accipiendi sunt

642.8
 Christi crucifixio 246.247.1.1033.8
 Christi crucifixio ignis. 507.8
 Christi crux quomodo euacuetur 330.6
 Christi damnatio, nostra iustificatio 901.8
 Christi decor 936.8
 Christi de Hierosolymorum excidio uaticiniū 467.5
 Christi doctrina 10.5
 Christi doctrina salutifera mundo 428.8
 Christi domus regulis testata 16.5
 Christi discipuli cur non ieiunent 21.5
 Christi diuinitas æqualis patri 520.5
 Christi diuinitas & humanitas 645.5
 Christi diuinitatem Ioannes describit 519.5
 Christi diuinitatis exemplum 401.7
 Christi, eiusque aduentus probatio 379.5
 Christi esuries a 10.5
 Christi esuries unde 574.8
 Christi & ecclesiæ mysteria in canticis canticorum describuntur 1013.4
 Christi & Moisis collatio a 12.6
 Christi erga nos bonitas 524.5
 Christi exaltatio 763.8
 Christi ex Aegypto educio 242.1.383.2
 Christi exercitatio 720.8
 Christi exinanitio a b 30.6.156.925.8.487.846.6
 Christi extensio quid significet 668.8
 in Christi faciem qui spu ant 112.5
 Christi facundia 629.5
 Christi familia per baptismum & crucis passionem sanatur 179.8
 Christi filij qui 807.8
 Christi flagellatio 390.7
 Christi fetus 272.1074.8. 781.4
 Christi fratres qui 258.901.1074.8 (794.5)
 Christi generatio 886
 Christi genitura ineffabilis 988.8
 Christi gloria 525.965.5
 Christi glorificatio 123.4
 Christi hæreditas 749.8
 Christi hæreditas non minuitur copia possessorum 688.8
 Christi hostia 990.8
 Christi humanitas ad quid profuerit 503.8
 Christi humanitas per arietem cur designetur. 422.8
 Christi humilitas 205.5

418.7
 Christi ieiunium a b 26.6
 Christi immensa in Iudam traditorem pax 438.8
 Christi imperium 191.1079.5
 Christi infirmitas, nostra fortitudo 337.6.646.8
 Christi inimici 736.8
 Christi in nostram salutem studium 378.5
 Christi in suos candor. 57.5
 Christi iugum a 51.5. 786.8
 Ad Christi imitationem quomodo noui esse debeamus 408.8
 Christi latere aperto sanguis & aqua exiuit. 18.8
 de Christi latere in passione formatur ecclesia. 656.4
 Christi lex caritas 757.6
 Christi magnæ humilitatis exemplum 401.7
 Christi manducatio 413.8
 Christi mansio 692.5
 Christi mansio 405.7. ambulatio. ibid.
 Christi manus quomodo tornatiles 33.8. quomodo ire aureæ & hyacinthis plenæ. ibid.
 Christi matertera 164.5. 398.7
 Christi miracula 759.5
 Christi moralitas 275.5
 Christi mors 671.5
 Christi mors, commutatio 916.8
 Christi mors libera, non coacta 902.8
 Christi mors qualis 124. item resurrectio ibid.
 Christi mors, summa fortitudo 747.8
 Christi mors uoluntaria. 404.8
 Christi natiuitas quomodo senarium habeat. 125.8
 Christi natiuitatis & Ioannis mysterium 252.7
 Christi natura duplex. 440.8
 Christi negatio mendacium pessimum 1019.5
 Christi nobiscum presentia 721.5
 Christi nomine perire. 778.5
 ad Christi notitiam quomodo perueniatur 16.5
 Christi obedientia 771.5
 Christi occisio 763.8
 Christi oculi, apostoli. 91.4
 Christi opera 657.5
 Christi opera etiam alios facere, sed non omnia. 759.5

Christi oratio 1104.5
 942.8
 Christi oratio exaudita. 946.8
 Christi oratio pro crucifixoribus suis 609.8
 Christi oratio ad omnes fideles pertinet 801.5
 Christi panem & uinum quomodo ecclesia offerat 990.8
 Christi passio 636.5
 Christi passio, calix. 990.8
 Christi passio, Dei manus 987.8
 Christi passio nos liberat a dominatu quinq; carnalium sensuum 192.8
 Christi passionem uelamento regere 184.8
 Christi pater Ioseph 220.5
 Christi paupertas a 82.33. 5945.8
 Christi paupertas in quo. 795.8
 Christi paupertas nostra plenitudo est 646.8
 Christi pax 741.5
 Christi pedes qui dicantur 929.8
 Christi persona 671.5
 Christi pietas & obedientia 224.5
 Christi plenitudo 1085.5
 Christi potestas 1070.5
 Christi præconia 872.5
 Christi præscientia 143.5. 376.7
 Christi presentia in toto mundo 658.5
 Christi preces mundæ. 687.4
 Christi principia & nouissima 863.4
 Christi processio a patre 650.5
 Christi prognosticò 142.5.375.7
 Christi profectus 537.5
 Christi qui sint participes 688.8
 Christi regnum 568.6. 598.8
 Christi responsio 263.7
 Christi resurrectio 246.247.1
 Christi sacerdotiū 990.8
 de Christi sanguine ecclesiam nasci & nutrire. a 25.4
 Christi sapientia 222.5. ibid.
 Christi sanguineas guttas quid significetur 942.8
 Christi sepultura 115.5
 Christi seruicium quale esse debeat 24.3
 Christi sessio a dextris Dei a 11.6
 de Christi spiritu uiuere 481.6
 Christi

Index.

Christi tabernaculum 928.8
 Christi testimonium uerum 592.5
 Christi titulus. 736.8
 Christi transfiguratio. 471.5
 Christi tribulatio cur redemptio uocetur 410.8
 Christi tristitia 104.5. 651.8. a 8.6
 Christi turbatio 683.715.5
 Christi uestes a crucifixoribus diuinae 540.8
 Christi uestimenta quid significant 540.8
 Christi uestigia alacriter sequenda 423.7
 Christi uestimentum esse 958.8
 Christi uestimenta sancti 871.5
 Christi uita panis quo reficimur 990.8
 Christi uoluntates 105.149.5.381.7
 Christi zelus 493.8
 Christo coruo pater preparat escam 836.4
 Christo non credi, nisi donante Christo 822.5
 Christo qui iniuriam faciant 603.6
 Christum adoptiuū Dei filium esse, heresis 621.5
 Christum ante Mariam fuisse, negabant heretici 519.5
 Christum cur pati & resurgere oportebat 16.7
 Christum crescere, Ioannem uerò minui oportere 61.5
 Christum imitari, lumen est sapientiae 855.8
 Christum induere 717.6
 Christum Iudæi reges gentiles ridet 498.5
 Christum manducare quid 505.6
 Christum negare 815.5
 Christum omnes sacræ literæ loquuntur 594.5
 Christum prodentes 143.5.376.7
 Christum qui fundamentum habeat 372.6
 Christum quomodo sancti imitentur 86.6
 Christum se esse Dominum confessus est saepe 489.5
 Christum sequentium diuersi affectus 494.5
 Christum sequi 838.5
 Christum uelle interficere, est nomē resurrectiois eius extinguere, ut mendacium euangelio præferretur 364.8
 ad Christum crucifixum qui pertinet 343.6
 in Christum nulla ignorantia cadit 149.4

cum Christo esse, & esse ubi ille est, differunt 808.5
 in Christo omnes diuinitatis reconditæ 945.8
 de Christo testimonium. 594.5
 in Christo duplex natura 440.8
 in Christo mercedem nostram quomodo uideamus 749.8
 in Christo omnes unus homo sumus 749.8
 in Christo omnes thesauri sapientiae & scientiæ absconditi 1022.8
 in Christo quomodo laborem nostrum uideamus 749.8
 pro Christo in hac uita qui affligitur, in futura exaltabitur 517.8
 Christophorus martyr. 436.3
 Christophorus quamdiu federit 203.2
 Christophori martyrium 234.255.1
 Chronicon Bedæ 174.2
 Chronica 70.2
 Chusai Achiofeli confilium destruit 458.8
 Chusan Rasathaim Mesopotamiæ rex 177.2
 Chusi consilium 458.1063.8
 Chusi nomen Aethiops interpretatur 458.8
 Chusi silentium 459.8
 Chrysanthi & Darii martyrium 475.3
 Chrysoconi martyrium 262.263.1.472.3
 Chrysolithus 1131.5.662.3
 Chrysostratus 1131.1132.5.662.3
 Chyron centaurus 25.2
 cibus an ad animam perueniat 370.5
 cibus angelorum 1064.4
 cibus animæ, sermo ueritatis 1132.4
 cibus Christi quid 805.6
 cibus non est in uitio, sed appetitus 221.8
 cibus quare prius cōmunis uocabatur qui putaretur immundus a b 42.6
 cibus qui mundus 303.8
 cibi abstinentiam febricitanti cōferre sanitatem 215.2
 cibi quomodo immundi fiunt 766.5
 cibus unde mundi aut immundi 72.5.358.7
 ciborum discretio 303.8
 cibus cur creare noluerit Dominus 328.5
 in Cicatrice sanati ulceris lepram qui portare dicantur 305.8
 in Cicatrice uisionis le-

pram habere 306.8
 Cicero nascitur 212.2
 Cicero Arpiui nascitur. 182.2
 cidaris, diuinitatis splendore 141.4
 cidaris, resurrectionis gloria 162.4
 cignus 450.1
 Cilicia Asiæ prouincia. 922.5
 Cilicia regio opulentissima 678.8
 cilicium 202.7. 342.5. 609.798.8
 cilicium, poenitentium habitus 1205.4
 cilium quid mysticè significet 798.8
 in Cilicio peccati asperitas significatur a 49.5
 Cinæi Moisi cognati. 310.4
 cincinnati, intime sanctorum cogitationes 116.2
 Cingius Sabinorum rex prius annum in menses diuisit 75.2
 cingulum, sanctorum choros 298.8
 cinguli quo sacerdotale pectus constringitur, choros sanctorum 141.4
 cingulorum ulus 896.5
 cinifex 113.4
 cinis 202.7.342.5
 cinis cremata, tempus passionis Christi 1228.4
 per Cinerem poenitentia designatur 387.8
 in Cinere mortis est significatio a 49.5
 cineres cur supra capita ponantur 503.7. cur ite porrentur. ibid.
 Cirinthiani 159.4
 circius 32.2
 circulus himerinus 435.1
 circulus lacteus 390.1
 circulus magnus, siderum 514.1
 circulus meridianus 128.2
 circulus omnis quantum habet spacij in diametro, tantum habet in gyro 50.8
 circulum aureum in naris habere 909.4
 circulum demonstrare impossibile 223.2
 circuli ad deprehendendos cuiusque anni lunas paschales, ab anno Christi primo, usque ad sequimillesimum nonagesimum quintum. 359.1
 circuli cur paralleli dicantur 322.2
 circuli Bedæ, Cythilli & Dionysij 310.1
 circuli maximi in sphaera 434.1
 circuli mundi 9.133.2

circuli mundi, & subterranus siderum meatus 131.2
 circuli omnes in sphaera fecant sese in duas partes æquales 208.2
 circuli pro æternitate in scriptura ponuntur 1223.4
 circuli quatuor aurei. 1183.4
 circuli sphaeræ quinque. 134.2
 circuli subter coronam. 1184.4
 circuli tres medij in æqualitate temporum distinguunt 132.2
 circuli uel zonæ cur uocentur 131.2
 circuli uisibiles qui 221.2
 circulus quinq; mundus diuiditur 10.132.2
 circulum decennouenarium canones 373.1
 circumcidere cor 48.4
 circumcisio 442.7.624.5
 circumcisio abolita 900.5
 circumcisio carnis quid significet 901.6
 circumcisio cur Abraham data 199.8
 circumcisio cur fiat octaua die 48.4
 circumcisio cur in uiro & non in muliere cōpletur sic 47.8
 circumcisio cur octaua die facta 417.862.6
 circumcisio cur petrinus cultris fiebat 213.5. non unius tantum membri 214.5. mysticè quomodo intelligenda 215.5
 circumcisio cur solis masculis imposta 414.8
 circumcisio Dni nostri Iesu Christi 242.243.1
 circumcisio exterior figuram interioris circumcisionis 409.8
 circumcisio in feminis quare non fiat 409.8
 circumcisio multiplex. 444.7 (545.5)
 circumcisio octauæ diei. circumcisio paruulorum cur octauo die fieri precepta 869.3
 circumcisio quare sit mutata 409.8
 circumcisio quare in præputio fiat potissimum. 409.417.8
 circumcisio quid significet 48.4.202.8.731.6
 circumcisio secunda 341.8.
 circumcisio spiritalis 414.8
 circumcisio ueteri populo cur data 1084.6
 circumcisionis Christi lex 289.7
 circumcisiois dies Dominicæ resurrectionis imaginem præferret 254.7
 circumcisionis loco cur baptis-

In Bedæ opera

baptismus instituta 414.8
 circumfisionis priuilegiū non sine magno myste-
 rio filio promissionis donatum 176.2
 circumfisionis ritus 210.5
 circumfisionis usus 409.413.414.8.49.6.413.8
 per Circumfisionem car-
 nalem quid designatū. 414.8
 circumfisiōe carnali quo-
 modo potest quis cir-
 cumcidi 341.8
 circumfisione non eguit
 Christus 211.5
 Cirici & Iulite matris
 eius passio 426.3
 Cirinus à Claudio inter-
 fectus 401.3
 Cirionis presbyteri mar-
 tyrium 392.3
 Cilon, duritia corū 881.8
 Cisterciensis religio inci-
 pit 197.2
 cithara 655.8
 cithara, carnis est morti-
 ficatio 932.8
 cithara cōtraria psalterio-
 424.1061.8
 cithara Dauidis 354.4
 cithara Dauidis sanctæ
 crucis figura 324.4
 cithara pro mortificatiōe
 carnis accipi 424.8
 per Citharam carnis mor-
 tificatio designat 813.8
 Citiū urbs Cypri 186.8
 ciuis quomodo quis ido-
 neus in Hierusalē effi-
 ciatur 996.8
 ciues Babylonie & Hie-
 rofolymæ semper con-
 fligunt inter se 752.8
 ciues, oēs fideles 168.4
 ciues quomodo apostoli
 & prophetæ 780.6
 ciues terreni 114.6
 ciuitas angelorum socie-
 tas 599.8
 ciuitas Dei, cœlestis Hie-
 rusalem 898.8
 ciuitas immundorū 116.5
 ciuitas nostra mysticē ec-
 clesia facta est 415.7
 ciuitas prima 30.4.652.3
 ciuitas quadrata 1127.5
 ciuitas unde dicatur 51.4
 ciuitas sanctorum super-
 na 730.6
 ciuitatis ædificatio cur à
 tēplo incipienda 548.4
 ad Ciuitatis ostia quo-
 modo Christus tympa-
 nizarit 599.8
 ciuitatem regi ab uno o-
 primo uiro melius esse
 quam ab una optima
 lege 241.2
 ciuitatem sine legibus &
 cōseruandis, permane-
 re non esse facile 245.2
 de Ciuitate in ciuitatem
 fugere 845.5
 climarū dispositio 470.1
 in Ciuitate hominū spe-
 cies quot sint 238.2
 ciuitates decem 412.7
 ciuitates duæ 752.8
 ciuitates duæ cōtrariæ in
 presenti permixtæ, 752.8
 ciuitates Israel reliquæ de
 uotam plebis Dei con-
 uersationem designat.
 572.4
 ciuitates quinque, loquētes
 lingua Chanaan, 443.5
 ciuitates quinque, imbrib.
 igneis cōflagrati, quid
 significet 206.8
 ciuitatum quinque, conflag-
 ratio 50.4
 clamantes ad Deum quā-
 do non exaudiant 538.8
 clamare die & nocte 901.8
 clamare suo ore 776.8. itē
 non. ibid.
 clamare toto corde 1037.8
 (44.0.8
 clamor ad Dominum.
 clamor Dei 447.8
 clamor cordis 1037.8
 clamor peccatorū 688.4
 clamoris uoce ad Domi-
 num qui clamat 440.8
 8. qui item non. ibid.
 Clarentij episcopi & con-
 fessoris natale 409.3
 clarificari + a 14.6
 clarificatio Christi 855.6.
 774.785.5
 clarificatio multo iucun-
 dior inuocatiōe 445.8
 claritas humilitatis præ-
 mium 855.6
 elassis 79.2 (394.3
 Claudiani martyrium.
 Claudia aqua 182.2
 claudi cœlum 1092.5
 Claudius Britanniam a-
 diena sine ullo prælio
 intra paucissimos dies
 plurimam insulæ par-
 tem in ditionem reci-
 pit 184.2
 Claudius cum uxore sua
 & filijs in exilium de-
 portatur 393.3
 Claudius imp. filio suo
 Britannici nomen im-
 ponit 4.3
 Claudius imp. in Britan-
 niam expeditionem
 mouet 4.3
 Claudius Imp. ab Augu-
 sto quartus 4.3
 Claudius Iudæos tumul-
 tuantes Roma expulit
 184.2
 Claudius Orcadas insu-
 las Romano adiecit im-
 perio 184.2
 Claudius quādū regna-
 rit 184.186.201.2
 Claudius II. quādiu
 imperarit 201.2

claudio statua aurea in
 capitolio cur posita.
 186.2
 sub Claudio fames gra-
 uissima 4.3
 claudus 201.4
 claudus sacerdos 309.7
 claudi sanatio 874.5
 claudi 68.7
 claus David 1070.5
 claus sciētiæ 344.364.5
 claus mortis 1066.5
 claus quatuor 648.3
 claus regni cœlorū 156.7
 clauium potestas 470.5
 de Clauib. terminorum
 argumentum 203.1
 clauis aurei, quibus erant
 affixæ laminæ, quid
 significant 28.8
 Clemens Alexandrinus ec-
 clesie presbyter floret
 185.2
 Clemens à B. Petro eccle-
 siæ successior consecra-
 tur 48.3
 Clemens Apostolorum
 discipulus 57.2
 Clementis papæ marty-
 rium 262.263.1
 Clemens pontifex eligi-
 tur 199.2
 Clemens quamdiu fede-
 rit 202.2
 Clemens II. quamdiu se-
 derit 204.2
 Clemens III. quādiu
 federit 204.2
 Clemens V. quamdiu se-
 derit 204.2
 Clemens VI. quamdiu
 federit 204.2
 Clemens VII. quamdiu
 federit 204.2
 Clementis liber historia-
 rum 56.2
 Clementis natale & mar-
 tyrium 471.3
 clementia Domini 354.7
 Cleopæ natale & marty-
 rium 453.3
 Cleopæ diffidentia 783.5
 Cleopatra Prolomei to-
 ror 183.2. quādiu reg-
 narit 183.2
 clericus 664.3
 clericorum possessio cur
 Deo dici uoluerit 241.8
 Cleri diaconi decollatio
 cleronomia 785.8 (382.3
 cleronomus 785.8
 cleros 785.8
 Cletus papa 433.3
 Cleri papæ martyrium.
 248.249.1.410.3
 clibanus 115.4
 in Clibano panem uerbi
 querere 275.4
 clima 126.2 (10.2
 climata mundi quatuor.
 climata seu paralleli 43.2
 climata terræ 376.1
 climatum significatio 112
 Clodius Albinus apud
 Lugdunum interfici-
 tur 185.2
 Clodoneus Dagoberti fi-
 lius 362.3
 Clotharius fines regni
 quæ suæ ditioni debe-
 bantur, conatur recipere
 303.3
 Clotharius trium regno-
 rum monarchia solus
 potitur 303.3
 clypeus diaboli 845.4
 clypeus, scutū fidei 847.4
 Cnidus insula 922.5
 coæuum & coæternum
 differunt 1055.6
 coccinum 1113.5
 coccino uirtus amoris ex-
 primitur 36.8
 coccus 1201.1238.4
 coccus bis tinctus cur su-
 per humerali adiuंगा-
 tur 299.8
 coccus bis tinctus quid
 significet 320.8
 coccus bis tinctum offer-
 re 1172.4
 coccus ignis speciem te-
 net 424.4
 per Coccum bis tinctum
 quid intelligatur 296.8
 cochlearum usus 1.3
 cocytus inferorum flui-
 uis 710.4
 Coccius uentus 32.2
 Coelestinus papa quadra-
 gelimus quintus à S.
 Petro apostolo 315.3.
 quādiu ecclesiā rexe-
 rit 404.3. eius constituti-
 ones ibid.
 sub Coelestino papa tertia
 synodus Epheso habita-
 ta 192.2
 cœlū 904.6. ab omni par-
 te terræ æquabiliter di-
 stat 126.2. an stet, uel
 moueatur 126.8
 cœlum à 64.2. apertū
 est nobis per Christū.
 539.5. apud Latinos cur
 dicatur 126.2. aquis gla-
 cialib. temperatū 225.2.
 à terra quanto spacio
 distet 109.2. à terra quo-
 modo spacio distet,
 quomodo Pythagoras
 collegerit 12.2
 cœlum cur aquis tempe-
 ratum 127.2
 cœlum cur firmamentum
 nuncupatum 127.2
 cœlum cur dicitur dicitur 5.2
 cœlum desertū 70.7. 398.5
 cœlum & terra apud Deū
 sine initio habent 2.4
 cœlum & terra natura à
 Deo pendet 213.2
 cœli igneæ naturæ 125.2
 cœlum indiuisibile & in-
 alterabile 222.2
 cœlum quādo aperiatur
 & claudatur 205.2
 cœlum quare sint sacræ
 scripturæ 961.8
 cœlum quodnam in iudi-
 cio, igne sit perituum.
 1223.4
 cœlū quod transibit 137.5
 cœlum quod uel quale sit
 quod in principio cum
 terra factum est * A 2.4.
 cœlū quomodo in uigin-
 ti quatuor horis tā ma-
 gnam reuolutionē fa-
 cere possit 126.2
 cœlum sidereū in medio
 aquarum firmatum.
 * A 7.4
 cœlum simplicissimum
 corpus 222.2
 cœlum spiritualiter eccle-
 sia est 127.2
 cœlum superius * A 3.4.
 2.8. unde colligat esse
 igneum. ibid.
 cœlum unde dicatur 2.4
 cœlum utrum altius quā
 terra 650.3
 utrum Cœlum unum an
 plures sint 127.2
 cœli cardines 126.2
 cœli ætymon 5.2
 cœli & terræ nomine qd
 significetur 116.8. 3.4.
 127.2
 cœli & terræ nomine scri-
 ptura totum mundum
 appellat 131.8
 cœli facies * A 13.4
 cœli formatio cuiusmodi
 127.2
 cœli forma qualis 126.8
 cœli ianua 10.2
 cœli incolæ 1098.5
 cœli latera 10.2
 cœli militia + a 20.6
 cœli partes 184.3
 cœli regio inter occiden-
 tem & septentrionem
 magno incendio ardet
 199.2
 cœli rotunditas 125.2
 cœli transitus 262.7. 470.
 471.5
 cœli uaria altitudo 7.2
 cœlum cur æthera Anaxa-
 goras putarit 5.2
 cœlum & terrā quare De-
 us fecerit 114.8
 cœlum ex Aristotelis sen-
 tentia plura significare
 5.2
 cœlum non nisi obediēs
 intrare ualet 372.7
 extra cœlum & terrā nul-
 lus est locus 152.8
 in Cœlum cur respiciat
 Christus 328.5
 per Cœlū & terrā quid in-
 telligendum 545.8
 de Cœlo quomodo Deus
 prospiciat 51.6
 in Cœlo nulla obscuritas
 31.2
 cœli aeris in diluuiō perie-
 runt 8.4
 cœli congruē dicuntur iu-
 storum animæ 434.8
 cœli quare non indigeat
 misericordia 594.8
 cœli qui peribunt 1003.5
 cœli quomodo peribunt.
 1063.6. 952.8
 cœli, sancti homines.
 813.4
 cœli transitori 1005.5. in-
 nouandi. ibid.
 cœli ut dicantur perituri.
 666.4
 cœlorum mutatio 1125.5
 cœlorum nomine plerum-
 que scripturæ intelli-
 guntur 638.4
 in Cœlorum regnū quis
 intrabit 510.6
 cœlos scriptura sanctos
 appellat, quorum con-
 uersatio in cœlis est.
 808.4
 quæ in Cœlis sunt quo-
 modo instaurant 767.6
 cena Dominica 709.
 500.6
 cena in Bethania cur ce-
 lebreter 370.7
 cena mysticē quid signi-
 ficet 401.369.7
 cenaculum 474.5
 cenaculum magnū 101.5.
 377.7
 cenacula auro tecta quid
 significant 28.8
 cenacula, tritiga, & man-
 siones, idem 36.4
 cœtus 148.2
 Coenredus in monachi-
 co habitu Romæ uitā
 finit 184.3
 cognitioēs à cogendo di-
 ctæ 672.4
 cogitationes bonæ sem-
 per à Deo sunt 405.8
 cogitationes malæ non
 semper in finitū dia-
 boli excitantur, sed ali-
 quando ex nostri arbitrii
 motu emergunt.
 405.8
 cogitationes repellendę.
 109.7
 cogitationes multorum
 uelata ante incarnatio-
 nem 459.7
 cogitationum Deus in-
 spector 722.4
 cogitationum exempla-
 rium 579.7
 cogitationum malatum
 adiutor diabolus.
 566.5
 cogitationum nequā tri-
 plex modus 35.7
 cogitationū obseruatio.
 222.7. 466.5
 cogitationes noui Dñs.
 103.7. 389.271.5
 cogitationes nostras dia-
 bolus nescit 358.7
 cogitationes nosse quid
 sit 110.7
 cogitationes nosse, esse so-
 lius Dei 17.5
 cogitatis respondet Do-
 minus 346.7.
 354.5
 cognati 547.5
 cognitio Dei perfecta.
 494.8
 cognitio Dei uita æterna
 787.5
 cognitio fidelium, fides eo-
 rum 793.5
 cognitio fidem non facit,
 sed contra 616.5
 cognitionis celsitudo.
 646.5
 cognitionem Dei fides fa-
 cit, non contra 622.5
 cognitionem sui cur De-
 us nobis præter 726.6
 cognoscere 1069.5
 cognoscere Deum 669.5
 Cointhæ martyris nata-
 le 396.3
 coitus cur in senectute
 uix contingat 337.2
 coitus quando fieri debe-
 at 337.2
 coitus quando molestus
 337.2
 coitus quid calculatori-
 bus sit 14.2
 coitus, uitæ abbreviatio.
 224.2
 coitus tēpus quādo inci-
 piat 337.2
 colere 131.4
 collis thuris 1059.4
 per Collum doctorū for-
 ma designatur 119.4
 collybitæ 318.7
 collyrio perungere oculo-
 los 1071.5
 Colmanus duo monaste-
 ria in Scotia facit 121.3
 colon 49.1
 colonia 902.5
 Colonia longo bello faci-
 gata Philippum impe-
 ratorem agnoscit 198.2
 color proprium obiectū
 uisus 222.2
 coloratum quot modis
 accipiat 223.2
 Colossenses 886.6
 colossus Romæ erigitur.
 184.2
 colossi imago in Rhodo
 insula, tertium mundi
 miraculum 475.1
 Columbanus ab Egilol-
 fo honorificē recipitur.
 304.3
 Columbanus ad Clothar-
 ium pergit 293.3
 columbanus ad Namme-
 rense oppidum perue-
 nit 297.3
 Columbanus ad Theode-
 bertum regem uenit.
 300.3
 Columbanus ad Turonē
 sem puenit urbē 296.3
 Columbanus animā me-
 bris solutam cœlo red-
 dit 305.3
 Columbanus basilicā di-
 ritam instaurat 304.3
 Columbanus cum suis co-
 mitibus ad Gallias ten-
 dit 279.3
 Columbanus damnatos
 è carcere liberat 291.3
 Columbanus eremū pe-
 tit 280.3
 Columbanus inuisibilis.
 292.3
 Columbanus Italiam in-
 greditur 304.3
 Columbanus monasteriū
 petit 283.3
 Columbanus monasteri-
 um construit 283.3
 Columbanus natale fo-
 lum relinquit ad ui-
 rum uenerabile nomi-
 ne Senile pergit 277.3
 Columbanus oblectum da-
 monio liberat 299.3
 Columbanus peregrina-
 tionem instituit 278.3
 Columbanus presbyter
 in Britaniam quando
 uenerit 75.3. ubi sepul-
 tus. ibid.
 Columbanus psalmodi-
 librum elimato sermo-
 ne exponit 278.3
 Columbanus Theoderi-
 cum increpat 289.3
 Columbanus uas insul-
 flans, rumpit 301.3
 Colubani abbatis depō-
 sitio 402.471.3
 Colubani abbas mar-
 tyrium 262.263.1
 Colubani abbatis uita.
 275.3
 Colubani cibus qualis.
 282.3
 Colubani & sociorum
 eius, uirtutes 279.3
 Colubani fama ad Sig-
 berti regis aulam per-
 uenit 279.3
 Colubani matris insom-
 nium quale 276.3
 Colubani miracula 294.3
 Colubani parria 275.3
 Colubani pulchritudo.
 276.3
 Colubani reliquię 305.3
 Colubani studia 276.3
 ad Colubani precēs la-
 ga producit aqua.
 282.3
 ante Colubani ortum
 quid actum 276.3
 Columbano cotuus fur-
 tum reportat 286.3
 Columbano usus parer.
 282.3
 Columbanum diabolus
 aggreditur 276.3
 Columba patria Colum-
 bani 276.3
 4. Columba

Index.

In Bedæ opera.

Columbæ uirginis natale 4.87.3. martyrium. ibidem.

columba 9.10.5

columba Adamum significat ad paradysum reuerentem per Christum 37.4

columba ad arcam Noe redit 715.8

columba ad Noe reuertitur 34.4. oliuæ fructuosum surculum retulit. ibid. post alios septē dies emissa, non reuertitur. ibid.

columba de arca egressa, neq; ultra reuerfa 1221.4

columba ex arca emissa, quid significet 182.8

colūba in Iesu caput cur fedit 7.5

columba post septem dies emissa ex arca, oliuæ surculum retulit 182.8

columba quid significet. 533.5

columba ramū oliuæ deferens, quid significet. 455.7

columba, spiritus sanctus 148.4

columba spiritus sancti figuram habet 300.8

columbæ natura 447.7

columbæ turturisq; differentia 217.5

in Colūbæ specie cur spiritus sanctus super Christum apparuerit 9.5

columbam Deo offerre. 146.4. 301.8

columbam pro peccato offerre 217.5

colūbæ cur riuulis aquarum defleantur. 1089.4

columbarum uirtutes. 454.7

per Columbarum pullos quid significetur 303.8

columbas uendere 119.5. 320.7

columba Christus quomodo 278.8

columna ante fores templi decem & octo cubitos quādo alta dicatur 46.8

columna dextera quos significet 51.8

columna ignis 121.4. 122.4

columna ignis & nubes. 278.8

columnam lapideā diluuium euasit 62.2

columnæ æneæ quid figurauerint 45.8

columnæ ante quas appēderetur uelum, de auræ 1223.4

columnæ ecclesiæ 1070.5

columnæ duę, duas eccle-

fias præfigurant 122.4

columnæ sunt capiteilla desuper iuxta mensuram 51.8

columnæ quibus tentorium suspēdebarur, sancti sunt doctores 1225.4

columnæ quibus tentoria suspenduntur in altum, doctores sunt sancti 1235.4

columnarum bases, prophete 294.8

columnarum capita malis granatis in gyro circumdata, quid significet. 49.8

columnarum capita quid significet 46.8

columnarum nomine quid intelligendum 731.4

de Columnis æneis 45.8

coluri duo 389.1

coluri circuli unde dicantur 322.2

comæ capitis dilecti. 1087.4

comedere & non saturari 1077.4

comestiones 106.7

comestiones uitandæ. 391.5

comestationibus uacantes, malè orant 39.7

cometa cur nō stella 333.2. ite planeta. ibid.

cometa ignis iuxta uoluntatem Dei accensus, ad aliquid designandum. 333.2

cometa magnus sub fine imperij Sigismundi apparet 200.2

cometa quando apparere soleat 333.2

cometa candidus 30.2

cometæ 200.3

cometæ in celo uisi 197.2

cometæ in septentrione. 30.2

cometæ quid & unde dicantur 30.2

cometæ qui proxime terras ferantur, ualidissime corporibus influunt 30.2

cometæ ubi raro uideantur 30.2

cometarum uaria genera 30.2

cometas quę mala sequantur 30.2

comma 49.1

commendatum quid sit. p. priè 585.8

commercium optimum. 629.7

commixtio 316.2

Comodus imperator colossi capite sublato sue imaginis caput ei imponi iussit 185.2

Comodus quādiu imperarit 201.2

commune 257.7

357.7. 72.4. 47.5

commune genus 21.1

commune quid Scriptura uocet 113.5

communis annus 241.1

comunis annus cur septimū non sequatur 151.2

à Comuni uerbo quot participia ueniāt 31.1

communes syllabę quot modis fiant 37.38.39.1

communia 15.28.1

communia quæ uocet sacra scriptura 4 b 25.6

communicare 357.7

comunicare in dati & accepti ratione quid sit. 872.8

extra Cōmunionē catholicā non est ueri sacrificij locus 1002.8

commutatio bona & mala 794.8

cōmutationes duę 743.8

comparatio aduerbiorū. 14.30.1

comparationis gradus quot. 20.1

comparatiuus gradus cui casui iungatur 21.1

à Comparatiuo ad posituum bona est cōsequētia 219.2

comparsio proximi 587.7

complexiones posibles 316.2. impossibiles. ibi.

cōpositionis & resolutionis eadē principia 229.2

in Compositorū nominū declinatione quæ animaduertenda 23.1

compunctio 527.7

compunctio duplex 217.5

compunctiois duo genera 460.7

computus natura, auctoritate & consuetudine nititur 205.2

computus uulgaris 221.1

cōputus ad quā philosophię partē attineat 113.1

cōputus ratio quot modis discreta 495.1

cōputi uariæ regulę 485.1

de Cōputo dialogus 111.1

conceptio hominis unde 337.2

conceptionis Ioannis tepus 188.5

concilium apostolorum. 900.5

concilium uanitatis 55.8

concionator 66.2

per Cōcipere cur accipiatur mulier mundari ab immunditia sua 695.8

Cōcordiæ martyriū 440.3

S. Cōcordiæ natale 393.3

Cōcordij martyris decollatio 381.3

concordia uirtutū cultos. 476.7

concretum quid 342.2

concupiscencia cibi damnationis causa 221.8

concupiscencia cibi damnationis causa 221.8

concupiscencia fugienda 992.5

concupiscencia inhabitās peccatum 144.6

concupiscencia oculorū. 1017.5

concupiscencia ubi fita. 119.4

concupiscenciæ carnales portæ mortis cur dicantur 479.8

concupiscētię malę in nobis quomodo fiat 143.6

concupiscenciæ uerbum suffocant 41.5

concupiscentes noxia cū attingimus, nihil aliud quā uetita degustamus 221.8

concurrentis probatio. 491.1

concurrentes quomodo inueniēdi 205.207.208. 210.1

concurrentes unde accipiant exordium 211.1

concurrentium recurfus. 222.1

confessio 532.7. 344.5. 991.8

confessio alia laudis, alia peccatorum est 1004.8

confessio Christi publica 703.5 (562.5)

confessio cui faciēda. 839.8

confessio duplex 456.8. 1020.5

confessio non semper penitentiam, sed gratiarū actionē significat 750.5

confessio humilis Deo gratissima 942.8

confessio integra 1035.5

confessio laudabilis 456.8

confessio laudabilis quādo Deo fiat 839.8

confessio mutua 711.5

confessio paterna cur solitudo dicatur 721.8

confessio peccatorū uulnerum est ruptio 65.7

confessio perfecta 1035.5

confessio pœnalis 456.8

confessio pro gratiarum actione accipitur 231.8

confessionis laus 1080.5

confessiois humilitas unicuiq; peccatori exordiū illuminationis 163.8

per Confessionem in baptismo à diabolo paruuli liberantur 367.5

in Confessione uiuit omnis homo 174.8

confessor Christi 107.5

confidentia magnam habet meritum 563.8

confidere in Domino qui dicantur 436.8

confirmatio 558.8

confiteri quid 243.6

confiteri Dominū 87.5

confiteri cur pro laudare ponatur 474.8

confitēdi discretio 959.5

confitēdi exemplum 5.5

confitentes Christum uoce 224.7. 330.5

confusio 797.800.8

confusio alia salubris, alia non 606.8

confusio æterna 576.8

confusio tēporalis 105.6

confusio tēporalis utilitas 576.8

confusionem tēporalē Christiana anima cur formidare non debeat 576.8

Cōgeilus monachus 278.3

congratulamini mihi, nō ouī 70.7

coniugatio prima 13.1. secundā 14.1. tertiā, quarta. ibid.

coniugationes uerborū quot sint 13.1

à Coniugatis locus in quibus ualeat 239.2

coniuges qui salui fiant. 428.5

coniuges infideles cur nō expedit dimitti à fidelibus 426.6

coniugium Christi qui dicantur eligere 436.6

coniugia beatiōra quæ. 430.6

coniuncta scanio 48.1

coniunctio quid 15.32.1

coniunctio quot accidunt 16.32.1

coniunctioū ultimæ syllabæ 44.1

coniunctiuus 26.1

conuubia quare fiant. 460.5

conuoides umbra 329.2

Cono quādiu fedit. 203.2

Cononis martyris passio 420.3

Conradus è Sueuorum ducibus imperator electus, quādiu regnarit. 196.2

Conradus Henrici imperatoris quinti ex filio nepos, quādiu imperarit 197.2

Cōradus imperator à Ioanne pontifice insignia imperij accipit 196.2

Conradus imperator Venetus & Lōgobardos Italiā deprædantes reprimat 196.2

Conradus imperator Spiritus diem obit 197.2

Conradus imperator in Germania quādiu imperarit 196.2

Cōradus I. quādiu regnarit 201.2

Conradus II. quādiu imperarit 202.2

Conradus III. quādiu imperarit 202.2

conscientia 600.6

conscientia bona ubi fit 981.5

conscientia cur lectus uocetur 456.8

conscientia delictorū grauis tribulatio 671.8

conscientia quando Hierusalem uocari possit 587.4

conscientia nostra 737.5

conscientiæ accusatio. 1029.5

conscientiæ bonæ presens est Deus 895.8

conscientiæ iudicium. 477.8

conscientiæ malæ cruc. 647.5

conscientiarum arbiter Deus 382.6

consciis sibi 363.5

consensus 426.8

conserui, Apostoli 475.5

cōseruos percutere 495.5

cōsiliū cur pro iudicio ponatur 431.8

consilium Domini æternum 595.8

consilium mulierum imperfectum 224.2

consiliū non est de præteritis, sed de futuris. 224.2

in Cōsilio apud maiores quomodo agendum. 537.4

consilia 609.7

consonantes 435.1

Constans à Gerontio interficatur 10.3

Constans quādiu imperarit 201.2

constantia 402.1

constantiæ mandatum 217.7

Constantiense cōcilium priuennium ingēti principum ac prælatorum frequentia celebratur 200.2

Constantinopolis 497.3

Constantinopolis à Constantino condita 497.7

Constantinopolis à Mahometo obfessa & expugnata 200.2

Constantinus à Syluestro baptizatur 496.7

Constantinus Agathonis papæ legatos benignissime suscipit 192.2

Constantinus Cōstantij filius 9.3

Constantinus cum Alexandro quādiu regnarit 195.2

Constantinus cū Constantino & Constante fratribus quādiu regnarit 187.2

Constantinus & Galerius Maximinus Cæsares in regnū assumunt 187.2

Constantinus cū matre Hyrene quādiu regnarit 194.2

Constantinus Gratiani successor 10.3. eius interitus. ibid.

Constantinus ex priuigna Herculij Theodora iex filios gignit 187.2

Constantinus Eboraci diem suum obit 187.2

Constantinus ex ueneno serpentis fit leprosus. 496.7

Constantinus imperator Constantinum ex plebe in pontificatum suscit 194.2

Constantinus in balneo occisus, perit 192.2

Constantinus paganorū templā citra uillā hominum cædem claudistatuit 187.2

Constantinus papa honorificè à Iustiniano excipitur 193.2

Constantinus de persecutore Christianus efficitur 187.2

Constantinus princeps qualia dona Vitaliano papæ miserit 191.2

Constantinus Romanam rempub. à peruersis idolorum cultib. reuocat 37.3. antiquorum principum nomen suis uir ille laudib. uincit. ibid.

Constantinus sextā synodum componit 212.2

Constantinus quādiu imperarit 187.191.192.201.2

Constantinus papa quādiu fedit 203.2

Constantinus II. quādiu imperarit 201.2

Cōstantinus III. quādiu imperarit 201.2

Cōstantinus IIII. quādiu imperarit 201.2

Constantinus V. quādiu regnarit 194.2

Constantinus V. Christianos passim persequit, ac diuorū imagines è tēplis eijs iuber 194.2

Constantini basilicę 187.2

Constantini caput è logo stipite supra mœnia collocatū à Turcis 200.2.

Constantini Mausoleum 187.2

sub Constantino quinto, monarchia imperij Romani inclinatur ab orientibus principib. 194.3

Constantiniana basilica Romæ 187.192.2

Constantinus in Britannia mortem obit 9.3

Constantinus quādiu imperarit 201.2

Constantinus summæ mansuetudinis & ciuilitatis uir 187.2

constellatio 391.1

consuetudo altera natura 224.2

consuetudinis malę in cōmodum 684.5

cōsuetudini resistere, cur difficile 227.2

consules primum Romę à Bruto esse cœperunt. 181.2

consules quādiu Romanū imperium capefferint 131.2

contaminari in patre. 164.4. item in matre. ibidem.

contemplatio fidei merces 625.6

contemplationis fructus 777.5

contemplatiua uitā patiorum est 302.8

contemplatiua uitā nunquam perficirur 175.7

contempionis Apost. oc caso 96.5

contentio 612.7

contentio discipulorum de maioritate 336.5

contentio uera quæ. 287.6

contincium 63.206.2. 498.1

de Contingentibus futuris ueritatem non esse determinatam 226.2

contuitio 341.2

contumelia iræ causa. 225.2

contradicentes redarguere 1047.6

contrarium magis & minus suscipere 248.2

contraria contrarijs læditur 341.2

contraria fugere, naturæ proprium 312.2

contrariorū commixtio. 316.2

contritos corde sanar Dominus 249.5

conuallis tabernaculorū Iacob 746.8

per Conuallem humiles designantur 746.8

conualles 962.8

per Conualles qui designantur 962.8

conuentus 148.2

conuersandi ordinem Christus præmonstrat 311.7

conuersio 691.4

conuersio hostri ex gratia

Index.

dicantur 436.8

confirmatio 558.8

confiteri quid 243.6

confiteri Dominū 87.5

confiteri cur pro laudare ponatur 474.8

confitēdi discretio 959.5

confitēdi exemplum 5.5

confitentes Christum uoce 224.7. 330.5

confusio 797.800.8

confusio alia salubris, alia non 606.8

confusio æterna 576.8

confusio tēporalis 105.6

confusio tēporalis utilitas 576.8

confusionem tēporalē Christiana anima cur formidare non debeat 576.8

Cōgeilus monachus 278.3

congratulamini mihi, nō ouī 70.7

coniugatio prima 13.1. secundā 14.1. tertiā, quarta. ibid.

coniugationes uerborū quot sint 13.1

à Coniugatis locus in quibus ualeat 239.2

coniuges qui salui fiant. 428.5

coniuges infideles cur nō expedit dimitti à fidelibus 426.6

coniugium Christi qui dicantur eligere 436.6

coniugia beatiōra quæ. 430.6

coniuncta scanio 48.1

coniunctio quid 15.32.1

coniunctio quot accidunt 16.32.1

coniunctioū ultimæ syllabæ 44.1

coniunctiuus 26.1

conuubia quare fiant. 460.5

conuoides umbra 329.2

Cono quādiu fedit. 203.2

Cononis martyris passio 420.3

Conradus è Sueuorum ducibus imperator electus, quādiu regnarit. 196.2

Conradus Henrici imperatoris quinti ex filio nepos, quādiu imperarit 197.2

Cōradus imperator à Ioanne pontifice insignia imperij accipit 196.2

Conradus imperator Venetus & Lōgobardos Italiā deprædantes reprimat 196.2

Conradus imperator Spiritus diem obit 197.2

Conradus imperator in Germania quādiu imperarit 196.2

Cōradus I. quādiu regnarit 201.2

Conradus II. quādiu imperarit 202.2

Conradus III. quādiu imperarit 202.2

conscientia 600.6

conscientia bona ubi fit 981.5

conscientia cur lectus uocetur 456.8

conscientia delictorū grauis tribulatio 671.8

conscientia quando Hierusalem uocari possit 587.4

conscientia nostra 737.5

conscientiæ accusatio. 1029.5

conscientiæ bonæ presens est Deus 895.8

conscientiæ iudicium. 477.8

conscientiæ malæ cruc. 647.5

conscientiarum arbiter Deus 382.6

consciis sibi 363.5

consensus 426.8

conserui, Apostoli 475.5

cōseruos percutere 495.5

cōsiliū cur pro iudicio ponatur 431.8

consilium Domini æternum 595.8

consilium mulierum imperfectum 224.2

consiliū non est de præteritis, sed de futuris. 224.2

in Cōsilio apud maiores quomodo agendum. 537.4

consilia 609.7

consonantes 435.1

Constans à Gerontio interficatur 10.3

Constans quādiu imperarit 201.2

constantia 402.1

constantiæ mandatum 217.7

Constantiense cōcilium priuennium ingēti principum ac prælatorum frequentia celebratur 200.2

Constantinopolis 497.3

Constantinopolis à Constantino condita 497.7

Constantinopolis à Mahometo obfessa & expugnata 200.2

Constantinus à Syluestro baptizatur 496.7

Constantinus Agathonis papæ legatos benignissime suscipit 192.2

Constantinus Cōstantij filius 9.3

Constantinus cum Alexandro quādiu regnarit 195.2

Constantinus cū Constantino & Constante fratribus quādiu regnarit 187.2

Constantinus & Galerius Maximinus Cæsares in regnū assumunt 187.2

Constantinus cū matre Hyrene quādiu regnarit 194.2

Constantinus Gratiani successor 10.3. eius interitus. ibid.

Constantinus ex priuigna Herculij Theodora iex filios gignit 187.2

Constantinus Eboraci diem suum obit 187.2

Constantinus ex ueneno serpentis fit leprosus. 496.7

Constantinus imperator Constantinum ex plebe in pontificatum suscit 194.2

Constantinus in balneo occisus, perit 192.2

Constantinus paganorū templā citra uillā hominum cædem claudistatuit 187.2

Constantinus papa honorificè à Iustiniano excipitur 193.2

Constantinus de persecutore Christianus efficitur 187.2

Constantinus princeps qualia dona Vitaliano papæ miserit 191.2

Constantinus Romanam rempub. à peruersis idolorum cultib. reuocat 37.3. antiquorum principum nomen suis uir ille laudib. uincit. ibid.

Constantinus sextā synodum componit 212.2

Constantinus quādiu imperarit 187.191.192.201.2

Constantinus papa quādiu fedit 203.2

Constantinus II. quādiu imperarit 201.2

Cōstantinus III. quādiu imperarit 201.2

Cōstantinus IIII. quādiu imperarit 201.2

Constantinus V. quādiu regnarit 194.2

Constantinus V. Christianos passim persequit, ac diuorū imagines è tēplis eijs iuber 194.2

Constantini basilicę 187.2

Constantini caput è logo stipite supra mœnia collocatū à Turcis 200.2.

Constantini Mausoleum 187.2

sub Constantino quinto, monarchia imperij Romani inclinatur ab orientibus principib. 194.3

Constantiniana basilica Romæ 187.192.2

Constantinus in Britannia mortem obit 9.3

Constantinus quādiu imperarit 201.2

Constantinus summæ mansuetudinis & ciuilitatis uir 187.2

constellatio 391.1

consuetudo altera natura 224.2

consuetudinis malę in cōmodum 684.5

cōsuetudini resistere, cur difficile 227.2

consules primum Romę à Bruto esse cœperunt. 181.2

consules quādiu Romanū imperium capefferint 131.2

contaminari in patre. 164.4. item in matre. ibidem.

contemplatio fidei merces 625.6

contemplationis fructus 777.5

contemplatiua uitā patiorum est 302.8

contemplatiua uitā nunquam perficirur 175.7

contempionis Apost. oc caso 96.5

contentio 612.7

contentio discipulorum de maioritate 336.5

contentio uera quæ. 287.6

contincium 63.206.2. 498.1

de Contingentibus futuris ueritatem non esse determinatam 226.2

contuitio 341.2

contumelia iræ causa. 225.2

contradicentes redarguere 1047.6

contrarium magis & minus suscipere 248.2

contraria contrarijs læditur 341.2

contraria fugere, naturæ proprium 312.2

contrariorū commixtio. 316.2

contritos corde sanar Dominus 249.5

conuallis tabernaculorū Iacob 746.8

per Conuallem humiles designantur 746.8

conualles 962.8

per Conualles qui designantur 962.8

conuentus 148.2

conuersandi ordinem Christus præmonstrat 311.7

conuersio 691.4

conuersio hostri ex gratia

In Bedæ opera

ria Dei est 702.5
 cōuersi plures sunt ad fi-
 dem per Apostolos q̄
 per Christum 733.5
 conuexum 126.2
 conuiuia 596.7
 cōuiuia cur Dominus fre-
 quentat 195.7
 conuiuia necessariorum
 105.7.391.5
 ad Cōuiuia cur Christus
 iuerit 20.5
 conuiuicium discubitus
 65.5
 conuocare & congregare
 differunt 1013.4
 conuocari quorum pro-
 prium 1013.4
 conus 329.2
 Coos insula 922.5
 Coph uocatio 1037.1063.8
 cophinus quid 873.8
 per Cophinum quare car-
 nales cōcupiscentiæ in-
 telligantur 873.8
 cophini 328.5
 cophini duodecim 763.5
 per Cophinos duodecim
 quid præfiguret 65.5
 copiæ aut paupertatis fu-
 turæ præcognitio 463.1
 copulatiuæ coniunctio-
 nes 32.1
 Corbani episcopi depo-
 sitio 44.8.3
 Corbiniani confessoris
 martyrium 258.8
 cor est primum uiuēs, &
 ultimum moriēs 222.2
 cor Iudæorum incrassatū
 258.5
 cor iusti cur cœlum dica-
 tur 708.8
 cor graue 446.8
 cor lapideum 607.6
 cor lingua cur dicatur.
 613.8
 cor non substantiam pen-
 sar Dominus 463.5
 cor nostrum cur dicatur
 cubile 615.8
 cor patrum ad filios quo-
 modo cōuertatur 267.6
 cor pro interiori affectio-
 ne poni solet 495.8
 corpus in charitate
 958.6
 correctum cū Deo 853.8
 cor suum dirigere 84.8.8
 cor suū quē derelinquat
 64.4.8
 cor sub lingua cur esse di-
 catur 776.8
 cor thesaurus 826.4
 cor unum duorum cōtra-
 riorum, amorem nō ca-
 pic 1016.5
 cordis abscondita nouit
 Deus 660.8
 cordis custodia 950.5
 cordis duritia, obdormi-
 tio est 368.8
 cordis gemitus 630.8
 cordis humani familiare
 478.4
 cordis pij epulæ 953.6
 cordis thesaurus 82.7
 per Cordis mediū firma
 uoluntas cordis intelli-
 gitur 642.8
 corde creditur ad iustitiā
 243.6
 in Corde conferre 210.5
 in Corde toto Domi-
 num qui laudare dica-
 tur 474.8
 corda & renes scrutari,
 Dei proprium 463.8
 corda hominum quando
 ferina receptacula
 447.8
 corda in luxurijs nutrien-
 tes 956.5
 corda impiorum homi-
 num, antra 834.4
 corda patrum in filios
 140.7
 corda patrum in filios cō-
 uertere 186.5
 Core contradictio 1053.5
 Corinthij qui 318.6
 Corinthiorum error de
 baptismo 540.8
 Cornelius episcopus
 450.3
 Cornelius episcopus a-
 postolorū corpora no-
 ctu de caracubis leuat
 186.2
 Cornelius quamdiu fede-
 rit 202.2
 Cornelij ceterionis apud
 Cæsaream natale 389.3
 Cornelij centurionis de-
 uotio 1040.4
 Cornelij episcopi marty-
 rium 186.2
 Cornelij fides 890.5
 Cornelij ieiunium & ora-
 tio + b 25.26.6
 Cornelij martyrium 258.
 259.1
 Cornelij oratio + b 25.6
 cornu Dei 834.8
 cornu cur pro defensione
 ponatur 658.8
 cornu nomen pro regno
 ponitur in scripturis
 683.4
 cornu salutis 199.5
 per Cornu cur sancti uiri
 designentur 658.8
 cornua altaris quatuor
 quid significant 152.4
 cornua ex altari thymia-
 matis procedūt 1270.4
 cornua in scripturis quid
 significant 1270.4
 cornuum deauratio
 1270.4
 super Cornua altaris de-
 precatur Aaron in san-
 guine 1275.4
 cornibus hærens aries
 Christum crucifixum
 significat 213.8
 corona 443.1
 corona aurea quatuor di-

gitis alta labio men-
 sa aureo apponit 1183.4
 corona aureola per gyru
 fit altari thymiamatis
 1271.4
 corona cur pro gloria ac-
 cipitur 769.8
 corona interrasilis fieri
 præcipitur 1182.4
 corona labij mēsa 1182.4
 corona mēsa Domini ua-
 riijs distincta sculpturis
 1182.4
 corona spinea mysticē
 391.7
 coronulas sculptas in se
 habere qui dicantur
 59.8
 inter Coronulas & ple-
 stas leones sculptos ha-
 bere 59.8
 Corozaim, mysteriū me-
 um 749.5
 Corozaim 342.5
 corpus Christi ut mandu-
 cetur, & sanguis biba-
 tur 612.5
 corpus cur per stratum
 intelligatur 457.8
 corpus & sanguis Dni, ue-
 rus cib⁹ & potus 542.8
 corpus hominis quomodo
 animæ rationali cō-
 gruatur * A 17.4
 corpus multarum rerum
 nomen 902.6
 corpus spiritale 583.585.6
 corpus rotum 228.7
 corporis corruptio unde
 632.74.8.6
 corporis humani dimen-
 sio 179.8
 corporis humani diuisio
 315.2
 corporis nostri conditio
 510.5
 corporis plures quàm ani-
 mæ defectus 758.8
 corporis separatio quid
 significet 659.8
 corpus Christi quomodo
 Iudas accepit 719.5
 corpus Christi non negli-
 genter sumendum aut
 indigne 718.5
 per Corpus opera quæ
 cunctis apparent, signa-
 tur 825.5
 à Corpore Christi non se-
 paratur 615.5
 de Corpore mortis hu-
 ius liberari 147.6
 in Corpore lepram gere-
 re 305.8
 corpora celestia non ha-
 bent materiam 222.2
 corpora iustorum post re-
 surrectionem qualia
 583.6
 corpora mortuorum se-
 pulchra 835.5
 corpora peridorū 47.5
 corpora sanctorum quo-
 modo resurgent 583.6

corporū diuersitas 585.6
 corporū resurrectio 590.5
 corporalis ratio 167.5
 399.7
 correctio paterna, discipuli-
 na 1022.8
 correptio Christo illata
 493.5
 correptio fraterna 417.5
 354.7
 correptio salubris 1024.6
 correptionum Dei gra-
 dus 791.4
 corrigia 531.5
 corrigiam calceamenti sol-
 uere 220.5
 cortinæ quinquagenas an-
 sas habebant 1204.4
 cortinarum lōgitudo &
 latitudo 1201.4
 corus 32.2.83.7.408.5
 corus uentus niuosus.
 33.2
 coruscatio 348.8
 coruscatio unde fiat 332.2
 coruus non reuersus ad
 Noe 34.4
 coruus dimissus, & nō re-
 uersus figurā peccato-
 ris tenet 37.4
 coruus ex arca Noe emit-
 titur 178.8
 coruus ex arca emissus qd
 significet 181.8
 coruus emissus qd signifi-
 cet 455.7
 coruus de arca egressus
 nec reuersus 1221.4
 corui uox 189.6
 corui nomen quomodo
 diabolo conueniat.
 835.4
 corui Helia panes & car-
 nes adferunt 385.8
 corui quomodo iniuriā q̄
 Cuthberto intulerat,
 precib. & munere pur-
 gauerunt 229.3
 coruus rorepasci 836.4
 per Coruus sacerdotes
 Iudæorum designatur
 386.8
 cothurnices cur uespere
 datae 280.8
 coturnix 127.4
 Cosmæ & Damiani mar-
 tyrium 258.259.1.454.3
 cosmī, microcosmī & an-
 ni conuenientia 137.2
 crapulæ exitus 471.5
 cras 157.2
 per Cras quid intelligat.
 975.8
 craticula 155.4
 craticula quæ holocausta
 gerat, cur instar retis fie-
 ri præcipiatur 1232.4
 craticulæ deauratio 1270.4
 craticulæ altaris holocau-
 sti, annulorū ac uestiū
 descriptio 1231.4
 Crato martyr 392.3
 creare & facere differunt
 2.4

creato-

Index.

creatoris splendor incō-
 prehensibilis 308.2
 creatura noua 646.6
 creatura quid dicatur.
 172.6
 creatura omnis Deo sub-
 iecta esse debet 303.2
 creatura omnis quib. con-
 ster differentijs 303.2
 creatura omnis cur natu-
 ra uocetur 1.2
 creatura unde 1.4
 creaturæ cognitio in se-
 metipsis uespera erat,
 in Deo aut mane 123.8
 creaturæ omnis nomine
 quid intelligendum.
 172.5
 creaturæ rationalis præ-
 stantia 795.5
 creaturæ omnē Deus lex
 dieb. operatus est 124.8
 creaturam rerum sex die-
 bus formauit Deus.
 653.3
 creaturam suā cur Deus
 amet 120.8
 creaturarum differentiæ
 111.112.8
 creaturarū obsequia 865.5
 in Creaturarum operatio-
 ne quæ distantia 110.8
 creaturis quæ differentiæ
 adscribantur 111.8
 crede & intelliges, nō cō-
 trā 621.5
 crede, & mādūcasti 606.5
 credere 607.6
 credere Deo, & in Deum
 622.5
 credere Deo, Deum, & in
 Deum 941.5
 credere quid sit 98.6
 credere in Deum 848.8
 credere in Christū, Christi
 opus 65.6.734.5
 credere in filiū Dei 1041.5
 credere magis ad fidē per-
 tinet, quàm uidere.
 836.5
 credendum ut intelliga-
 tur 616.5
 credentes qui 437.173.5
 credētes decor Dei 688.8
 credentes in Christo oc-
 culte 703.5
 credētes Iesum esse Chri-
 stum 1038.5
 cremandi uerbū de Græ-
 co in Latinum ductū
 1098.6
 cremium 946.8
 Cremera 1088.8
 crepusculum 63.206.2.
 498.1
 Crescentiæ uirginis mar-
 tyrium 252.253.1
 Crescentij Apostoli Pau-
 li discipuli natale 485.3
 Crescentis episcopi natale
 428.3
 Cremer & Corinthū Ve-
 neri capiunt 198.2
 crimina Deo maxime ex
 ofa 896.4
 crimen 1045.6
 criminibus carere prima
 libertas 1046.6
 crimium colorum diuer-
 sitas 340.2
 criniti fratres 496.6
 Crispinæ martyriū 477.3
 Crispinus & Cuspinianus
 martyres 462.3
 Crispini martyrium 260.
 261.1
 Crispi & Gaij natale.
 456.3
 cristallum 1073.5
 cromatica 408.1
 crudē qui dicantur edere
 119.4
 crura Christi cur non fra-
 cta 601.8
 crura Christi intacta man-
 sere 1094.4
 crurum Domini uocabu-
 lo quid insinuetur.
 1094.4
 crustulā oleo cōspersam
 ad consecrationem no-
 stram Deo offerre 1267.
 1268.4
 crucifixio interioris ho-
 minis 113.6
 crucifixionis resurrectio-
 nis horū mysteriū 500.5
 crux 225.7.395.493.
 1079.5
 crux Dni qualis 667.3
 crux Domini ab Helena
 Constantini matre re-
 perta 488.3
 crux duobus modis fer-
 tur 70.5
 crux tollitur dupliciter
 223.7.330.5
 crux Christi titulus.
 469.4
 crux Dominicæ signo
 contradicitur 459.7
 crux exaltatio 258.259.
 1.450.3.703.5
 crux ignominia ac glō-
 ria 636.5
 crux inuentio 250.251.1.
 412.3.496.7.497.7
 crux latitudo, lōgitudo,
 profunditas 393.7
 crux lōgitudo, latitudo,
 & profunditas 785.786.6
 crux mensura 496.5
 crux mysterium 789.6
 crux p̄sio imago in ta-
 bulis 288.8
 crux profundū 787.6
 crux sacramentū per tau
 literā imaginatū 192.8
 crux signi uirtus 833.5
 crux situs 254.5.354.7
 crux tēpus 787.6.160.
 5. latitudo 161.5. altitu-
 do, lōgitudo, profunditas.
 ibid.
 per Crucis altitudinē qd
 intelligendum 787.6
 cruce accipere, & post
 Christum ire 746.5

crucem suā Dns prius ba-
 iulauit, postea Cyrenē-
 sis Simon 494.5
 crucem rollere 86.5
 crucem ferre 226.7
 cubiculum orando intra-
 re 440.8
 cubilia 447.8
 cubitus 36.4
 cubitus cuius quāritatis
 sit estimādus, quē Moy-
 ses uel in arca Noe, uel
 in factura tabernaculi
 posuerit 1174.4
 per Cubitos quatuor qd
 ueniat 50.8
 Cucuphatis martyris pas-
 sio 433.3
 Cudum orientalium An-
 golorum antistes 390.8
 culicis nomine quid figū-
 retur 89.5
 culicē colare & abforbe-
 re camelum 498.8
 Culman ut uictus domū
 redierit, & Tada pro il-
 lo episcopatu sit fun-
 ctus, qualis q̄ illis do-
 ctoribus ecclesie fuerit
 habitus 107.3
 culpam Deus odit, nō na-
 turam 667.8
 per Cultros quibus uicti
 marū artus diuiduntur,
 quid intelligedū 471.4
 cultus Dei 57.6
 cunei tres ad prædandum
 de castris Philistinorū
 egredi 295.4
 Cuma Sibylla 351.2
 Cumberti cōfessoris mar-
 tyrium 262.263.1
 cupiditas 480.8.572.7
 cupiditas radix omnium
 malorum 955.6
 cupiditatis exitus 471.5
 cupiditatis tentatio trina
 105.5
 cupiditates prauę cur po-
 pulus dicantur 443.8
 curare hominem 271.5
 curandi impotētia unde
 335.5
 cura bestiarū nō est Deo,
 sed scientia 366.5
 cura hominum Deo 219.
 7.366.5
 curatio spiritualis 91.7
 curia calabra 79.2
 curiositas 613.7
 curiositas in uictu & uesti-
 tu 371.5
 custodia noctis, quatuor
 918.8
 custodes ecclesie 1147.4
 custodes murorū doctō-
 res 1085.4
 custodes qui cricumeunt
 ciuitatem, doctores.
 1084.4
 Cuthbertus ab aquila uia-
 ticum percipit 221.3
 Cuthbertus angelum ho-
 spicio suscipiens, dum

panē quærit ministrā-
 re terrenum, cœlesti ab
 eo remunerari meruit
 216.3
 Cuthbertus aquā gustan-
 do in uini saporem cō-
 uertit 241.3
 Cuthbertus comitis uxo-
 rem aqua benedicta sa-
 nat 238.3
 Cuthbertus cū pastorib.
 positus, animam sancti
 Aidani episcopi ad cœ-
 lum ferri ab angelis uide-
 det 213.3
 Cuthbertus dæmonium
 ab uxore p̄fecti necdū
 adueniens eicit 224.3
 Cuthbertus flammam do-
 mus cuiusdā uero igne
 ardentis orando restin-
 guit 223.3
 Cuthbertus iter faciēs ci-
 bos Domino procuran-
 re percipit 214.3
 Cuthbertus Lindisfarnē-
 sis ecclesie antistes.
 192.2
 Cuthbertus ministrū suū
 à profluuio uentris sa-
 nat 246.3
 Cuthbertus morientem
 puerum matri sanū re-
 stituit 240.3
 Cuthbertus nautis repe-
 state præclusis ferentū
 mare ad certum prædi-
 cit, & orando cibos im-
 petrat 220.3
 Cuthbertus oblatum sibi
 in itinere iuuenē mori-
 turum orando reuocat
 ad uitā sine omni mo-
 ra 239.3
 Cuthbertus per infantē
 de episcopatu ad mone-
 tur 211.3
 Cuthbertus prædicās po-
 pulis fantasticiū subito
 ignē diaboli, & præui-
 det uenturum, & ueni-
 entem extinguit 222.3
 Cuthbertus puer quibus
 reb. delectatus sit 213.3
 Cuthbertus puellā oleo
 perunctā à dolore capi-
 tis lateris q̄ curat 238.3
 Cuthbertus quāultima fra-
 trib. mandata dederit,
 & ut percepto uatico
 inter uerba oratiōis spi-
 ritum reddiderit cœlis
 247.3
 Cuthbertus qualiter à
 messe quā sua manu se-
 ruerat uerbo uolucres
 abegerit 228.3
 Cuthbertus qualiter ani-
 mā cuiusdā q̄ de arbo-
 re cadēdo mortuus est
 ad cœlum ferri conspe-
 xerit 240.3
 Cuthbertus qualiter in e-
 piscopatu uixerit 235.3
 Cuthbet

In Bedæ opera

Cuthbertus qualiter in Lindisfarneſi monaſterio uixerit uel docuerit. 225.3
 Cuthbertus qualiter ſibi in inſula Farne pulſis dæmonibus habitatio nem fecerit 227.3
 Cuthbertus quàm ſedulus erga miniſterium uerbi extiterit 217.3
 Cuthbertus quanta egrotans tentamenta pertulerit, quid uero de ſua ſepultura mandauerit. 243.3
 Cuthbertus quomodo genu dolente claudus ſit factus, & angelo medicante ſine mora ſanatus 211.3
 Cuthbertus quomodo in reſitu Egfridi abſentis in ſpiritu uiderit. 235.3
 Cuthbertus quomodo multis ad ſe uenientibus, monita dans ſalutis fragiles expoſuerit antiqui hoſtis inſidias 231.3
 Cuthbertus quomodo precibus aquam de arida produxerit, uel qua literiple in anachoreſi uixerit 228.3
 Cuthbertus ſeruum comitis aqua benediſta curat 234.3
 Cuthbertus totam ab infantia uſq; ad ſenium uitam miraculoſi ſignis inſignitam duxit 192.2
 Cuthbertus ueteris oratione mutatis rates oceano delapſas ad litus reuocat 212.3
 Cuthbertus ut ſit epiſcopus factus, & in monaſterio uita poſitus quomodo uixerit & docuerit 152.3
 ut idem fontem produxerit, & ſegetem ultra tempus ferendi acceperit 154.3
 ut idem obitum ſuum Hereberto prædixerit 156.3
 ut corpus illius poſt undecim annos ſepulturæ ſit corruptionis immunum repertum 157.3
 Cuthberti corpus poſt undecim annos ſine corruptione repertum. 249.3
 Cuthberti corpus undecim annos incorruptum manſit 192.2
 Cuthberti corpus incorruptum inuentum 400.3
 Cuthberti epiſcopi & coſſonis uita 210.3
 Cuthberti fratres in obediencia rempeltas manſerunt per ſeptem dies ob-

fidet 242.3
 ad Cuthberti reliquias quodam ab oculi languore curatur 159.3
 ad Cuthberti tumbam oratione ſana ægrotus 251.3
 per Cuthberti calceamenta paralyticus ſanatur 251.3
 per Cuthberti panem benediſtum infirmus ſanatur 239.3
 Cuthberto quomodo animalia maris præbuerint obſequium: & frater qui hæc uidebat, præ timore languescens, eius ſit oratione recreatus 219.3
 cyclus 150.2
 cyclus decennouenalis. 207.1.240.1
 cyclus decennouenalis & lunaris penè idem ſunt 149.2
 quomodo item differant. ibid.
 cyclus decennouenalis cur à Nycena ſynodo inſtitutus 149.2
 cyclus lunæ quomodo inueniendus 491.1
 cyclus lunaris 207.1
 cyclus lunaris à quibus inuentus 213.1
 cyclus magnus 214.1
 cyclus magnus inter ſolem & lunam quot annis curſum ſuum abſoluat 118.1
 cyclus Romanorum. 161.2
 cyclus ſolaris quomodo inueniendus 205.2
 206.210.1
 cyclus ſolaris quot annis curſum ſuum finiatur 118.214.1
 cycli Cyrilli epiſcopi. 354.1
 cycli decennouenalis continentia 309.1
 cycli decennouenalis inueniendi oratio 206.1
 cycli decennouenalis diuiſio 209.2
 cycli Dionyſij abbatis. 353.1
 cycli lunæ inueniendi ratio 206.1
 cycli lunaris annus quomodo inueſtigandus 154.2
 cycli ſolaris inueniendi ratio 207.1
 cyclus decennouenalem Nicena ſynodus cur coſtituerit 209.2
 cyclorum continentia. 295.1
 in Cyclo decennouenali cur ſeptem regulares poſnuntur 215.1
 de Cyclis 531.1
 Cygnus amnis 922.5

cylindroides umbra. 329.2
 cymbalum 1062.8
 cymbala, quæ ſe inuicem tangunt ut reſonent, aptiſſimè charitatis opera exprimitur 494.4
 cynamomum 1071.4
 cynira 1061.8
 cynomia 276.8.856.8
 per Cynomia quid ſignificetur 856.8
 Cynofura 88.2
 Cyprianus hæreticos rebaptizandos eſſe ſtatuit 393.8
 Cyprianus martyrio coronatur 212.2
 Cypriani epiſcopi martyrium 186.2
 Cypriani epiſcopi doctiſſima ſcripta 186.2
 Cypriani error emendatus 393.8
 Cypriani martyrii 258.259.1.454.3
 cyprus arbor 1070.4
 Cyprus inſula 922.5
 Cyrene 392.7.159.5
 Cyrene ciuitas quado condita 177.2
 Cyrene ciuitas Lybiæ. 922.5
 Cyriaca mulier ſanatur à S. Laurentio 492.7
 Cyriacus martyr 439.3.399.3
 Cyriaci natale 404.3.399.3
 Cyriaci & ſociorum eius martyrium 256.257.1
 Cyrillus paſſio 463.3
 Cyrillus Alexandriæ clarer 212.2
 Cyrilli epiſcopi apud Alexandriam natale. 387.3
 Cyrius 202.5
 Cyrius martyrium 252.253.1
 Cyrus Babyloniorum imperium deſtruit. 464.4
 Cyrus de pontificatu à Philippico deiſcitur 193.2
 Cyrus epiſcopus Acephalorum hæreſim inſtauratur 191.2
 Cyrus filius Iſrael ualde dilexit. 465.4. Dominum ſaluatorem & nomine & factis deſignat ibidem.
 Cyrus initio regni ſui capitiuitatem populi Dei ſoluit 464.4
 Cyrus Iudeos in integrum reſtituit 180.2
 Cyrus primus rex Perſarum quamdiu regnauit 180.2
 Cyrus quamdiu regna-

rit 511.517.4
 Cyrus rex, Chriſti figura 279.546.4
 Cyro quomodo omnia terræ regna Deus tradiderit 467.4
 à Cyro rege uſq; ad Darium quot anni numerentur 70.2
 Cyſon 1063.8

D.
 Dacianus Perſarum rex potentiſſimus 407.3
 Dactylus anapeſto contrarius 45.1
 dactylus quibus ſyllabis conſtet 45.1
 dactylicum metrum. 46.1
 dæmon cur exiturus ſauit 335.5
 dæmon curſum lunæ quomodo obſeruetur. 73.5
 dæmonem expellentes 255.5
 dæmones abyſſu ingreſſuri 316.5
 dæmones angelicam dicuntur 65.4
 dæmones pecoribus nocere non poſſunt 4.4
 dæmones porcos intrant 316.5
 dæmones quomodo exaudiantur 683.6
 dæmones unde dicantur 438.6
 dæmonum ferocitas. 185.5
 dæmonum in nos quam exilis poteſtas 316.5
 dæmonum maleuolentia 485.6
 dæmonum ſatellitium cur ſylueſtres beſtiæ dicantur 965.8
 dæmonum tres ordines Plato conſtituit. 313.2
 in Dæmonib. ſcientia ſine charitate 439.6
 dæmones ab Adam uſq; ad Chriſtum tria latuerunt 657.3
 dæmones expellendi ratio 315.5
 dæmones in aere non habitare 312
 dæmonia Chriſto nouiſſe 12.5. cur loqui uentur 13.5
 dæmonia cur ſpiritualia Apoſtolus appellet. 905.6
 dæmonia leones & pardii 1061.4
 dæmonia ſeptem 306.5
 dæmoniacus 314.5
 dæmoniacus curatur. 352.5
 dæmoniacus figuram populi gentilis habet. 47.5
 dæmoniacus mutus & cæcus 345.7
 dæmoniacus nocte & die furebat 47.5
 dæmoniacus qualis fuerit lunaticus 119.7
 dæmoniaci curatio 334.5
 Daſroſæ, beati Fabiani uxor ſiſ martyrium 381.3
 Dagalafi natale 402.3
 Dagobertus Arnolfo inſtituendus traditur. 352.3
 Dagon 240.4
 Dagon idolum ruina periturum 860.8
 Dagonis ſtatue ruina. 360.8
 Dagoni qui ſimiles 860.8
 Daire aqua ſancta aſpergitur & ſanatur 323.3
 Dalat, pauper uel tabulæ 1014.8
 Damascus 496.3
 Damascus, ciuitas diaboli 1121.4. Syriæ metropolis ibidem.
 Damascus, ſanguinis potus 1121.4
 Damascus Saracenorum metropolis 922.5
 Damascus metropolis Syriæ 188.8
 Damascus papa quamdiu eccleſiam rexerit 479.3
 Damascus quamdiu ſederit 202.2
 Damascus II. quamdiu ſederit 204.2
 Damasi epiſcopi baſilicæ 188.2
 Damasi papæ martyrium 264.265.1
 Damasi papæ temporibus ſecunda ſynodus Conſtantinopoli habita. 192.2
 Damiani paſſio 391.3
 Damiani & Coſmi martyrium 258.259.1
 damnatio æterna cur excuſa 653.8
 damula 895.4
 Dan 74.233.234.4. 1080.5
 Dan ad agnitionem caſtra metans, quem deſignat 265.8
 Dan cur poſtremo ponatur 172.4
 Dan coluber in uia 265.8
 Dan hodie Paneas 196.8
 Dan iudicium 231.8
 Dan oppidum Phœnicis, nunc Paneas 192.8
 Dan unus ex fontibus Iordanis 192.8
 Daniel inter leones ſaluus atq; intrepidus uiuit 683.6

Index.

Daniel propheta à Dario in Mediam ducitur. 180.2
 Daniel uitam continentium ſignificat 195.5
 Danielis planctus 687.4
 Danielis prophetae natale 434.479.3
 Danielis uisio 968.6
 Daniele & Aldhelmum occidentales Saxones epiſcopos accipiunt. 183.3
 Daphta pulſatio 314.8
 Daphelza 188.4
 Dardanus 663.3
 dare quam accipere beatorius 910.5
 dari ad menſam 444.5
 Darius Arſami filius quamdiu regnauit. 181.2
 Darius Aſtyagis filius. 180.2
 Darius Babyloniorum imperium deſtruit 180.2
 Darius cognomento Nothus quamdiu regnauit 181.2
 Darius filius Hiſtaſpis. 498.4
 Darius quando regnauit 70.2
 Darius quamdiu regnauit 180.2.511.4
 Darius templum ædificari præcipit 505.4
 Dathan 179.4.1063.8
 Dathan & Abiron terra de glutit 716.8
 datum à fructu quid differat 885.6
 Daud 288.7.1057.4. 1063.8
 Daud Abrahæ præfertur 200.5
 Daud ab officio paſtorali pecorum, ad hominum regnum transfertur. 362.8
 Daud ad domum Abimelech ueniens panes propoſitionis, & gladium Goliath accipit 703.8
 Daud adhuc puer à Domino in regnum ſubeligitur 703.8
 Daud admonetur per prophetam ne templum conſtruat 371.8
 Daud ad regem Lachis fugit 367.8
 Daud à facie Saul fugies in spelunca latuit 367.8
 Daud Amalechitas in necioni dat 707.8
 Daud à mulieribus in choris Sauli præfertur. 598.8
 Daud adulterium quomodo celare uoluerit. 696.8
 Daud arcam in ſuam ciuitatem reducit 397.8

Daud canens ſpiritu immundum à Saule repellit 364.8
 Daud cecidit lapſu cupiditatis, non patrocinio ſanctitatis 696.8
 Daud Chriſtum ſignificat 347.4.384.8.695.8
 Daud Chriſti typus 395.710.8
 Daud cur à Saule perſecutione ſuſtinet 703.8
 Daud cur in genealogia Chriſti ante Abraham nominetur 41.5
 Daud cur manum ab occidendo Saul contineret 399.4
 Daud cur psalterium compoſuerit 425.8
 Daud de omnibus gregibus à Deo ad regnum electus 860.8
 Daud dormiente Saulo, haſtam tulit 368.8
 Daud ephod accinctus quid ſignificet 197.8
 Daud exemplum non cadendi, ſed reſurgendi. 696.8
 Daud filius Ephrates. 328.4
 Daud figura Chriſti. 444.8
 Daud graue iniquitatis uulnus poenitentiae & humilitatis confeſſione ſanauit 372.8
 Daud homicidium adulterio addit 696.8
 Daud in canticis muſicis eruditus 362.8. ſpiritu malignum ſuauiter canens in Saule compoſcuit. ibidem. leonem & uſum necat. 363.8. in prælio gigantem ſuperat. ibidem.
 Daud incredibili ſteru Abſalonis mortem deplorat 437.8
 Daud in Salinarum ualle Idumæos percuffit. 526.4
 Daud inſaniam ſimulat 598.366.8
 Daud in reducenda arca quatuor milia uirorum præceptorum de Iſrael elegit 425.8
 Daud in uno Chriſto regnum & ſacerdotium figurauit 357.8
 Daud lapide Goliath deiſcit 385.8
 Daud leonem & uſum interficit 384.8
 Daud, manu fortis 362.605.372.423.8
 Daud uultrum ſuum coram Achis immutat. 598.8
 Daud quadiu regnauit. 178.2

Daud quare noluerit aſcendit Domini apud ſe diuertere 396.8
 Daud quatuor elegit, qui psalmos faceret 420.8
 Daud quibus modis Saulis gener factus 350.4
 Daud quomodo tympanizari 599.8
 Daud quomodo Chriſti propheticè ſignificauerit 362.8
 Daud redemptorem noſtrum ſemper ſignificat 324.4
 Daud rex & ſacerdos. 193.5.268.7
 Daud Sauli parcat 711.8
 Daud Saulem muſica recreat 418.1
 Daud Saulem & filium eius Ionatham interfectos plorat 393.8
 Daud Saulem immitem fugit 723.8
 Daud ſecundus ſeruus. 336.7
 Daud ſemper in titulis Chriſtum ſignificat. 564.8
 Daud ſibi aquas de ciſterna, quæ in Bethlehem eſt, adferri iubet 373.8
 cur aquam oblatam non biberit 134.8
 Daud ſignificat Chriſtum. 506.8
 Daud ſummitatem chlamydis Saulis ſiſeter abſcindit 367.8
 Daud ter unctus 557.8
 Daud ubi ſepultus 553.4
 Daud uenit ad Abimelech ſacerdotem 366.8
 Daud ut Abſalon parcatur rogat 437.8
 Daudis concubinae hæreticorum eccleſias ſignificabant 372.8
 Daudis coniunx 354.4
 Daudis coniunx perpetuæ ſterilitatis poenas cur ſuat 295.8
 Daudis contra Philiſteum proceſſio quid adumbrat 385.8
 Daudis cum Berſabea peccatum 695.8
 Daudis duæ uxores quid ſignificent 420.4
 Daudis è familia Chriſtus eſt 537.5
 Daudis & Bethſabeæ peccatum 372.8
 Daudis fuga 365.8
 Daudis fuga quid ſignificet 437.8
 Daudis holocaustum. 487.4
 Daudis lapſus utilitas. 438.8
 Daudis peccatum 695.8
 Daudis

In Bedæ opera

Davidis peccatum graue. 372.8
 Davidis poenitentia 696.8
 Davidis preces 455.5
 Davidis pro Saule substitutio 544.5
 Davidis regis natalis. 485.3
 Davidis saltus per fenestram 354.4
 Davidis sedes 191.5
 Davidis sepulchrum 492.3
 Davidis spiritus quando reatus fuerit 700.8
 quando item distortus. ibidem.
 Davidis unctio 262.8
 Davidis uxores multarum gentium imaginem significabant 372.8
 post Davidis sepulchrum in sancta ciuitate piscina grandi opere constructa locatur 554.4
 Davidi fructus promissus. 194.5
 ad Davidem qui missi erant, prophetare incipiunt 365.8
 per Davidem regem humilitas Christi significatur 364.8
 per David uita & celestis regnum intelligitur. 703.8
 in Dauide Christus figuratur 374.8
 in Dauide intelligitur Christus 363.8
 de argentata columba. 70.1
 Dearmach monasterium 75.3
 Debbora in prophetie forma accipienda est 347.8
 Debbora quamdiu rexit 177.2
 Debbora Rebecce nutritrix 242.8
 Debboræ ad Deum oratio 276.3
 debitorem quomodo se Dominus faciat 962.6
 debitores 162.7.304.5
 debitores sumus 420.5
 erga debitores nostros qualiter clementes esse debeamus 307.2
 decachordum 931.8
 Decalogus 235.5
 decalogus ad duo precepta pertinet 820.6
 decalogus digito Dei duabus lapideis tabulis scripta 610.6
 decalogi partitio 295.6
 decalogi per solutio 203.5
 Decalogi primum mandatum ad Deum patrem, secundum ad filium, tertium ad spiritum sanctum pertinet 283.8

in Decalogo legis uetus & nouum testamentum comprehenduntur. 423.8
 decanus 195.4
 Decapolis 157.4.5
 December 458.522.1
 December in principio anni ponitur apud Macedones 129.1
 December quibus nominibus appellari solitus sit 129.1
 December unde dicatur. 129.264.1
 in Decembre quæ uictus ratio seruanda 264.1
 in Decembre mense quæ horæ cauendæ 264.1
 decem precepta 130.4
 decem propter decalogum legis ad opera pertinent 395.8
 decem iuncti centenis, uel centeni millenis quomodo meriantur centenos aut millenos, aut ulteriores 161.1
 decennouenalis circulus. 149.150.209.2
 decennouenalis cyclus quomodo inueniendus 210.208.1
 decennouenalis cycli principium 81.2
 inter decennouenalem & lunarem cyclicum quæ sit differentia 213.1
 decenus quomodo initur centum aut millenum, uel centenum millenum, uel millenum & ulteriores 161.1
 decimæ 571.7
 decimarum duplicatio. 84.7
 decimus numerus 834.4
 decimus numerus quomodo inueniendus. 491.1
 Decius 116.4
 Decius imperator perfectione in Christianos mouer 186.2
 Decius quamdiu imperat 186.201.2
 declinatio nominum unde dignoscatur 3.1
 declinatio secunda unde cognoscatur 3.1
 declinatio tertia unde cognoscatur 3.1
 declinationes ueterum quales 24.1
 decor Dei omnes credentes 688.8
 decurio 163.5
 decunx uel dextans 182.1
 dedicare quid sit proprie 571.8
 dedicatio domus Dei. 512.4

Dedicationem in cantico facere 577.4
 defestiuua uerba 29.1
 defectus bonus 1025.8
 item malus. ibidem. defectus qui laudabilis. 1025.8
 defensores 669.3
 definire circulariter est impossibile 222.2
 definitio non debet dari per opposita 227.2
 definitio quæ uituperanda 246.2
 deformitas Christi, nostra formositas 763.6
 defunctus elatus quid significet 101.7
 defunctus effertur 293.5
 de defunctis 610.7
 delectari animæ est 608.8
 delectari in Deo 737.4
 delectatio 426.8
 delectationi cur Deus amaritudinem immisceat 647.8
 delectationibus suis non fraudatur, cui Christus est gaudium 879.6
 deliciae spirituales carnalibus succedunt 993.6
 delictum 753.6
 delicta inuicem donare debemus 713.5
 delictorum uerbis clamare 538.8
 in delictis non est intelligentia, sed cæcitas. 528.8
 Delphica Sybilla 351.2
 Delphinus 452.1
 Delphini exortus 264.265.1
 delphini cur uentis obuiant 37.2
 Demetria uirgo 427.3
 Demetrius 908.5
 demonstratio circularis, impossibilis 225.2
 demonstratio ex quibus fieri debeat 226.2
 demonstratiua pronominum 25.1
 Demosthenes claret. 212.2
 Demosthenes orator quando claruerit 181.2
 denarius 51.113.7.203.5.1213.4
 denarius census 416.7
 denarius cur figuræ regni celestis aptissime congruat 29.8
 denarius numerus 299.4.299.4.10.7.1107.4
 denarius numerus ad spem refertur 282.4
 denarius numerus superna & celestia præmia designat 1226.4
 denarius numerus perfectionem significat 134.4.286.8

denarius omnium rerum mensura 227.2
 denarii complexio 99.7
 denarii numeri figura crucem Christi demonstrat 206.8
 denarii numeri significatio 24.8
 denario numero opus legis ostenditur 203.4
 denario numero spes celestium præmiorum designari solent 67.8
 denarii duo 977.347.5
 denominatio à maiori fieri debet 214.2
 dentes 471.1
 dentes malorum 441.8
 dentes præceptores sunt sancti 91.4
 dentium usus 339.2
 per dentes quid ueniat. 642.8
 deponens genus quid sit. 28.1
 à Deponenti uerbo quot participia ueniant. 31.1
 deponentia 15.1
 depositum proximi negare 153.4
 Depranam ciuitatem Constantinianam Helenopolim nuncupat 187.2
 deprecatio proprie fit pro peccatis delendis. 457.8
 deprecatio quid Hieronymo 506.8
 Derbe Lycaoniae ciuitas. 923.5
 derelictione omnimoda derelinqui 1011.8
 derelinquere 834.8
 derisor non arguendus. 903.4
 descendere Dei quid. 467.8
 descensio Domini de monte quid figuratè significet 830.5
 descensus Domini 41.1100.4
 desertum 62.5.394.4.1113.5
 desertum mundus 171.4
 desertum etiam in bona partem potest accipi. 1044.4
 per desertum dilecta celestis sponsi ascendit. 1045.4
 Desiderius Viennensis urbis episcopus 301.3
 Desiderij episcopi & martyris depositio 391.3
 Desiderij episcopi martyrium 244.2.245.1.418.3
 desiderium habendi qui postponit, multum relinquit 706.8
 desiderium nostrum, oratio

est nostra 361.8
 desiderium sanctorum quando ueniet 97.4
 desperandum nemini. 474.7
 desperare nemo debet. 661.5
 desperare, qui Deum uerè diligit non potest. 752.5
 desperatio omnibus hominibus uitanda 37.7
 desperatione nihil execrabilius 958.4
 destructio aliquando fieri solet ad edificationem. 566.8
 detractio 583.7.954.5
 deuitio quid, & unde dicitur 341.2
 Deus absque gratia spiritus sancti non potest amari 48.8
 Deus adiutor in opportunitatibus 477.8
 Deus adiutor ac liberator optimus in tribulationibus omnibus. 671.8
 Deus ad Moysen supra propitiatorium loquitur 1179.4
 Deus æquus iudex est. 966.5
 Deus æterna substantia. 226.2
 Deus, æternus dies ante omnem diem omnifolucidiior 12
 Deus agricola non immerito dici potest. 777.8
 Deus anima mundi. 225.2
 Deus animæ uita 798.6
 Deus à nobis neque hircum neque uirulū, sed laudationem & confessionem exigit 727.8
 Deus à quo uerè laudatur 775.8
 Deus ante secula salutem in medio terræ operatus est 489.3
 Deus antiquus dierum. 654.4
 Deus an uideri possit. 540.6
 Deus an sit, aliud persona Deus 117.8
 Deus an sit, qui pater & filius & spiritus sanctus 116.8
 Deus benedictione nostra nec augetur nec minuitur 777.8
 Deus bonus 103.5
 Deus consummata hereditas 519.8
 Deus crucifixus quomodo 344.6
 Deus cui irasci dicatur. 510.6

Deus cur ab uniuerso opere, requieuerit * A 21.4
 Deus cur ad nos descendit 640.8
 Deus cur amaritudinem delectationibus immisceat 647.8
 Deus cur bonos quosque ad populorum regimina perducatur 37.3
 Deus cur homo factus. 431.7.667.8
 Deus cur lucem diem, & tenebras noctem appellat 123.8
 Deus cur maledicere dicatur, & homo prohibetur 165.8
 Deus cur manu aliquid facere dicatur 524.8
 Deus cur meritum in æternum in domo permanent 477.8
 Deus cur natura dicatur. 12
 Deus cur nunc flagellet aliquos 689.8
 Deus cur non colatur eorum, quo ueteres eum coluerunt 1089.6
 Deus cur nos tentet. 185.6
 Deus cur populum suum non penitus destruxerit 853.8
 Deus cur septimo die ab omni sua operatione quieuerit 935.8
 Deus cur solus dicatur. 717.4
 Deus cur solus timendus 595.8
 Deus cur stulta & infirma huius mundi elegerit 594.8
 Deus dilectio 535.6
 Deus dulcis 550.8
 Deus reus 550.8
 Deus duobus modis secula gubernare dicitur 122.2
 Deus eatenus ignoscit, quatenus se quisque cognoscit 597.8
 Deus est perfecta charitas 867.8
 Deus etiam angelus dicitur 702.4
 Deus fidelis 593.8
 Deus fidelis promissor, & certus debitor. 693.8
 Deus filium ante secula genuit 313.2
 Deus finis desideriorum nostrorum 571.6
 Deus fons iustitiæ 221.6
 Deus gratis uult amari. 709.8
 Deus huius seculi 401.5
 Deus inaccessibilis quomodo 1008.6
 Deus cui irasci dicatur. 870.5

Deus in Christo habitat. 788.8
 Deus incommutabilis 151.404.8
 Deus in fidelium cordibus habitat 452.8
 Deus infinitus 225.2
 Deus in futuro nulli mali & impenitentis miseretur 853.8
 Deus in hac uita perfecte cognosci non potest. 321.2
 Deus immortalitatem cur solus habere dicatur. 1005.1006.6
 Deus in nobis est, & nos in Deo 802.5
 Deus in quo habitat 376.379.6
 Deus in quibus hominibus habitare dicatur. 1023.6
 Deus in quibus non habitat 379.6
 Deus in quo principio celum & terram creauit. 118.8
 Deus in sanctis suis & fidelibus habitat 858.8
 Deus in sanctis quomodo habitat 376.6
 Deus in templis manufactis non habitat. 858.8
 Deus in tribulationibus sperantes in se non deserit 475.7
 Deus licet unus in diuinitate sit, tamen trinitas est in personis. 167.8
 Deus lumen nostrum. 631.8
 Deus lumen uerum 686.8
 Deus lux uera * A 5.4. 686.8
 Deus magnus & terribilis 908.8
 Deus magna & inscrutabilia operatur 808.4
 Deus materiam aliam non habuit nisi seipsum. 3.2
 Deus miseriam nostram proximis 729.8
 Deus misericors & iustus 593.8
 Deus Moysi in rubo ardenti apparet * A 20.6
 Deus multotiens loquutus est 755.8
 Deus nescienter peccantium iniquitatem sustinet 722.8
 Deus non domum, sed peccus implet 319.6
 Deus non exaudiendo exaudit 603.8
 Deus non ignis est, sed per ignem significatus. 870.5

Deus nostram utilitatem in nobis requirit. 497.8
 Deus nulli peccata sua prædestinauit 405.8
 Deus nullo modo perbat, quem fidei pietas non commendat 829.5
 Deus numerus, mensura & pondus 112.8
 Deus omnia ex nihilo fecit 111.6
 Deus omnia in omnibus 567.6
 Deus pater, agricola. 362.6
 Deus pater cur improprie dicatur mittere filium 412.8
 Deus pater quomodo plantauerit uinam 484.5
 Deus pater quomodo filium suum uocet. 231.4
 Deus per uerbum suum omnia fecit * A 5.4
 Deus potentia dicitur, qua cuncta creat. 312.2
 Deus principium bonæ actionis & cogitationis nostræ 892.8
 Deus promittit, quod etiam facit 72.6
 Deus propter seipsum diligendus 956.6
 Deus quæcunque fecit, erant ualde bona. * A 7.4
 Deus quæ ex nihilo fecerit 57.2. quæ item ex aliquo. ibidem
 Deus quæ per nos operatur, quomodo sacra scriptura Deo tribuat. 708.8
 Deus quando dormire dicitur 859.8
 Deus quando per nos loquatur 688.8
 Deus quando rex dicatur 675.8
 Deus quando in nobis deambulabit 656.6
 Deus quando uideatur excitari 859.8
 Deus quanto plura donat, tanto magis miseretur 778.8
 Deus quibus de longè sit 643.8
 Deus quibus de propè sit 643.8
 Deus quibus intus loquatur 360.6
 Deus quibus peruersa uideatur 821.8
 Deus quomodo ab omnibus operibus suis requieuerit 1058.6
 Deus quomodo à confortio hominum recesserit 345.4
 Deus

Index.

In Bedæ opera

Deus quomodo colitur 319.6
 Deus quomodo crucifixus dicitur 688.6
 Deus quomodo captiuitatem auertat 890.8
 Deus quomodo charitatem suam in nos commendat 265.6
 Deus quomodo dicatur animam habere 752.5
 Deus pœnam peccati cur nobis nō abstulerit, ita ut etiam in hac uita im-
 passibiles essem⁹ & im-
 mortales 407.8
 Deus quomodo dicatur cognouisse 726.6
 Deus quomodo excēcet infidelium mentes 622.6
 Deus quomodo hominibus loquatur 331.2
 Deus quomodo illuminare & excēcare dicatur. 622.6
 Deus multipliciter fidem nobis in scriptura sacra reuelauit 674.8
 Deus quomodo inuisibilis 540.6
 Deus quomodo iustificatur 298.5
 Deus quomodo laudatur 774.8
 Deus quomodo misereatur 212.6
 Deus quomodo indurare dicatur 212.6
 Deus quomodo mortuus 78.6
 Deus quomodo suā charitatem in nobis commendat 78.6
 Deus quomodo nobis fiat uita 340.6
 Deus quomodo malis spiritibus uratur 324.4
 Deus quomodo nos terribiliter 435.8
 Deus quomodo nos colat 777.8
 Deus quomodo obduret. 246.6
 Deus quomodo omnia creatur 139.8
 Deus quomodo operetur. 2.2
 Deus quomodo operetur in cordibus omnium hominum 926.6
 Deus quomodo op⁹ suū quod fecerat, in septimo die compleuisset dicitur * A 21.4
 Deus quomodo penitere dicatur 71.2
 Deus quomodo quærendus 474.7
 Deus quomodo requiescere dicatur 803.6
 Deus quomodo salutem sit operatus 828.8
 Deus quomodo sit salutis cornu 512.8
 Deus quomodo supplaret 658.4
 Deus quomodo terreat. 792.4
 Deus quos amat, castigat 693.8
 Deus quos inhabitet. 837.8
 Deus salutis uerę dator. 701.8
 Deus sanctos suos uerę adiutat 712.8
 Deus sanctos suos nō derelinquit 625.8
 Deus semel apud seipsum locutus est 755.8
 Deus solus colendus. 441.6
 Deus solus sapiens 317.6
 Deus solus mundū creauit 312.2
 Deus solus simplex 227.2
 Deus sponsus & uita animæ 604.8
 Deus tentat, & non tentat 57.5
 Deus ternario numero legē in scriptura figurat. 1213.4
 Deus ubi notus & ignotus 904.5
 Deus ubi sedet, cœlum & terram creans 651.3
 Deus uera uita 659.8
 Deus uerax, homo mendax 564.5
 Deus unus solus an sit pater & filius & spiritus sanctus 116.8
 Deus ut dicatur sanguinem suum pro ecclesia fudisse 556.5
 Deus uult omnes homines saluos fieri 974.6
 Dei ab opere cessatio. 584.5
 Dei amator qualis esse debet 320.6
 Dei edificium quomodo Christiani 362.6
 Dei beatitudo * A 22.4
 Dei agnus Christi⁹ 1267.4
 Dei arca quibus solenijs Hierusalem à Dauide traducta 421.8
 Dei bonitas causa factio-
 nis mundi 221.2
 Dei charitas in nos 1036.5
 Dei charitas erga nos in-
 enarrabilis 805.5
 Dei charitas in cordibus nostris diffundit 166.6
 Dei ciuitas ecclesia 499.4
 Dei cogitare idem quod facere 824.4
 Dei cognitionem natura liter habet omnis homo 741.8
 Dei consilium 298.5, 611.7
 Dei consilium, dispensatio, & ars ipse Deus est 2.3
 Dei deambulatio in paradiso 161.8
 Dei deambulatio quid significet * A 23.4
 Dei digitus spiritus sanctus 276.8
 Dei domus ecclesia 132.4
 Dei dicere, est facere 13.5
 Dei dilectio in quibus rebus consistat 57.7
 Dei æternitas 113.8
 Dei & proximi dilectio, cur ala dicatur 508.925.8
 Dei esse quid 1023.5
 Dei egressus 783.8
 Dei facies 539.6
 Dei filij quomodo officium 1022.5
 Dei fidelitas 321.6
 Dei figura Abraham 212.8
 Dei flagellum medicina. 956.8
 Dei forma inuisibilis. 969.6
 Dei genus 905.5
 Dei gratia nisi proprium arbitrium inuenitur, nec ipsa bona uoluntas esse in homine potest. 858.6
 Dei gratia electio 255.6
 Dei habitatio 376.6
 Dei inuisibilis substantia sola fide agnoscitur. 1073.8
 Dei iudicio peccator non attendens 484.8
 Dei iudicium falli non poterit 835.8
 Dei ira qualis 868.8
 Dei ira quomodo Aaron promeruerit 851.8
 Dei longanimitas 955.8
 Dei magna laus quod humiles respicit, & super-
 bos contemnit 837.8
 Dei misericordia multa. 955.8
 Dei misericordia larga in omnes 941.8
 Dei nomen gentibus notum 792.5
 Dei opus & præceptum. 291.7
 Dei opera à luce incipere. * A 6.4
 Dei patris faciem angeli per latetarem uident. 400.8
 Dei patris sapientia, uera dulcedo 582.8
 Dei populo captiuitatis, ac longe seruitutis iniuria profuit 477.4
 Dei promissiones quales 926.8
 Dei penitentia qualis. 990.8
 Dei propositum 822.5
 Dei puritas 1011.5
 Dei præcepta quare seruanda 993.8
 Dei præcepta ueritas. 491.8
 Dei præcepta fidelia 993.8
 Dei præcepta iustitia sunt 1036.8
 Dei præcepta cur diligenda 1024.8
 Dei præcepta compedes dicuntur 865.8
 Dei præcones quando ascendere dicatur 667.8
 Dei præcones quando ite descendere dicantur. 667.8
 Dei prædestinatio nulla uicogit nos ad bonum uel ad malum 406.8
 Dei prædestinatio diuine gratiæ est appositio. 404.4, 405.8
 Dei præscientia 701.5
 Dei penitentia 36.312.4. 1086.6
 Dei regnū ecclesia 476.5
 Dei requies 138.8
 Dei regnū quomodo caro possidere possit, & quomodo non 510.5. 581.6
 Dei retributiones 953.8
 Dei sacrificium 381.6
 Dei sacrificium fermentū malitiæ habere non debet 153.4
 Dei salutare Christus. 888.6
 Dei salutare omnis caro uidebit 227.5, 274.7
 Dei sapientia arbor uitæ. 962.4
 Dei sancti qui 689.8
 Dei sapientiam, fortitudinem efficiētiam comitatur 654.4
 Dei sapientia Christus. 312.2, 875.4, 113.524.8
 Dei sapientia quomodo gallinæ similis 947.8
 Dei sapientia stabilis. 790.4
 Dei sedes 883.5
 Dei sedes qui sint 936.8
 Dei signum 1088.5
 Dei spiritus ad mensuram hominibus datur, Christo ita non datur 564.5
 Dei spiritus nō solum ad beneficia, uerum etiam ad uindictam commemoratur 165.6
 Dei spiritus quomodo super aquas ferebatur 3.4, 116.119.8. * A 4.4
 Dei spontaneus 807.8
 Dei statura non humanis membris distincta 334.6
 Dei substantia incommutabilis 951.8
 Dei tabernaculū qui sint 514.8
 Dei templum Christus 560.8
 Dei templū sanctū 729.5
 Dei

Index.

Dei templum qui sint. 679.8
 Dei templum nos sumus 672.5
 Dei templum uiolare. 381.6
 Dei templi fundatio quorū typū teneat 487.4
 Dei testamentum ad gentes transiitū, indicat arca ab alienigenis capta 359.8
 Dei uia 853.4
 Dei uisio animæ fidelis factas 669.5
 Dei uisio malis non exhibetur 589.5
 Dei uult⁹ Christus 1267.4
 ad Dei imaginem reformari 279.6
 ad Dei imaginem homo quomodo sit factus. * A 17.4
 in Dei conspectu peccator qui dicatur 191.8
 in Dei ecclesia quæ necessaria dixerit esse Augustinus 111.1
 in Dei patris nocte Christi⁹ uenit 366.7
 in Dei sola & proximi dilectione, ecclesia subsistit 1200.4
 ad Dei templum qui per-
 tineant 379.6
 in Dei templo quomodo spiritus sanctus habitet 378.6
 Deo gloria, pax hominibus 208.5
 Deo idem est esse, & bonum esse 313.2
 Deo magis obediendum quā hominibus 764.8
 Deo nihil gratius quā anima perfecta 246.2
 Deo quisq; tanto magis appropinquat, quanto magis humiliat 601.8
 Deo soli seruiendū 244.5
 Deo uiuere 961.6
 Deum aperte nō esse, qui dicant 708.8
 Deum audire 866.4
 Deum cognoscere 726.6
 Deum cognoscere, uera est letitia 781.8
 Deum cur penituerit sue creationis 178.8
 Deum diligentibus omnia in bonum cooperari 1017.8
 Deum exacerbare 858.8
 Deum glorificari in factis hominum * A 14.6
 Deum hæreditatem qui possideant 135.8
 Deum in principio cœlū & terram in unigenito filio suo fecisse * A 2.4
 Deum in se uocare 709.8
 Deum nemo apprehendere potest 648.4
 Deū nemo uidit unquā 528.1034.5
 Deū nemo uidet, nisi ad baptismum peruenerit 83.4
 Deum qui nam sibi exacerbent 484.8
 Deum qui non inuocent. 498.8
 Deum quis nouit 1014.5
 Deum qui recte uocent. 581.8
 Deum qui tentare dicatur * b 31.6
 Deum qui scit, omnia scit 867.8
 Deum scire, quid 545.6
 Deum suum scire, magna scientia 727.8
 Deum tentare * b 13.6
 Deum totum comprehendit nemo 1024.5
 Deū uerē inuocare 727.8
 Deum uidere 866.4
 Deum uidetes omnia uident 65.7, 415.5
 ad Deū quare merito clamandum 729.8
 ad Deum quomodo accedendum 601.8
 ad Deum quomodo currendum 601.8
 ante Deū quid digne uenire dicatur 651.8
 apud Deū stultitia huius mundi est sapiētia 314.2-842.4
 apud Deum quod semel damnatur, æternaliter damnatur 453.8
 in Deum nulla penitentia cadit 453.7
 Deo angeli subiecti 303.2
 Deo agnum offerre 146.301.8
 à Deo castigari & affligi, non sunt efficiendi cō-
 uicijs 866.4
 à Deo fornicari 824.8
 à Deo cur præsens pœna nobis immittat 747.8
 à Deo omnem sapiētiam esse 523.5
 à Deo longè & propè esse 780.6
 à Deo q; proiectus uideatur 809.8
 à Deo quid primum pro-
 cesserit 467.3
 à Deo Abraham cur signū petierit 197.8
 à Deo Abraham de terra & cognatione sua egredi uidetur 189.8
 à Deo tempus factum. 1044.6
 à Deo Abraham cur præpu-
 tium rescindere sit iniū-
 ctum 416.8
 de Deo propriè loqui per
 nullas uocū, quas habemus, possumus 435.8
 de Deo quę Patricius præ-
 dicet 327.3
 ex Deo qui sint 1033.5
 ex Deo qui nati sunt, pec-
 carum mortale uitant. 1026.5
 in Deo omnia esse 234.2
 in Deo an sint tres partes. 119.8
 in Deo nulla mutabilitas 313.2
 in Deo misericordia est & potestas 755.8
 in Deo nouū aliquid faciendi cōsiliū statuere, hæreticum 2.2
 dii quando primum adorati 211.2
 deorum gērium uanitas. 998.8
 deorum gentiliū uana ap-
 pellatio 994.5
 in Dijs nullus similis Deo 894.8
 deitatis cognitio 879.4
 in Deitatis unitate nullā partium fieri diuisionē 441.6
 Deus dedit episcop⁹ quādo mortuus 114.3
 Deus dedit papa quādiu federit 203.2
 Deus dedit pontifex. 96.3
 de uix siue labus 182.1
 deuoratores plebis Do-
 mini 498.8
 Deuteronomion secūda lex 192.4, 329.8
 Deuteronomion quæ iuxta historiam describat 329.8
 Deuteronomiū quod undecim dieb. manuscribitur, quid significet. 329.8
 Deuteronomij authoritas 244.5, 314.7
 dextrans 147.1
 dextera 138.7, 169.5
 dextera Dei plena iustitia 679.8
 dextra patris 770.6
 dextra & sinistra in bono ubi accipiuntur, quid significant 64.8
 dextera quid significet in scriptura 890.4
 dextra ubi absolute in bono ponitur, eterna gaudio demonstrat 64.8
 dextere excelsi immutatio 177.7, 480.5
 ad Dextram declinare. 890.4
 ad Dextram & sinistram Saluatoris sedere. 165.7
 per Dextram æterna uita designatur 505.8
 per Dextram & sinistram quid significetur 7.7
 per Dextram & sinistram quid intelligendum. 185.5
 pro Dextra habere 352.8
 per Dextralia opera bona commemorantur. 295.8
 diabolus accusator fratrum 815.8
 diabolus à Christo pstratus, mundi regnū amittit 695.8
 diabolus à Domino recedit 244.1
 diabolus æri comparatur 705.4
 diabolus alligatus 858.4
 diabolus ante omnē creationem angelorum cōditus 398.8
 diabolus author mortis. 461.8
 diabolus biformis aduersarius 804.8
 diabolus calcaneo in hidia diatur 164.8
 diabolus caliginis lapis. 744.4
 diabolus calumniator. 815.8
 diabolus caput omnium iniquorum 593.4
 diabolus caullator 244.4. 5314.7
 diabolus cedere suetus. 245.5, 315.7
 diabolus Christi iustitia uictus 83.6
 diabolus Christum agnouit 256.5
 diabolus contra Christū 754.5
 diabolus creaturæ Dei nihil mali potest inferre, nisi à Deo acceperit potestatem 642.4
 diabolus cur ad mulierē primo loquutus 23.4
 diabolus cur dicendus alienus 675.4
 diabolus cur lobo inferat damna 607.4
 diabolus cur mors dicatur 685.8
 diabolus cur per mulierē & nō per uirum deciperit 159.8
 diabolus cur serpens. 24.4
 diabolus cur per mulierē deceperit. ibidem
 diabolus cum suis pernix & inflexibilis. 852.4
 diabolus cur ueniam nō perat 399.8
 diabol⁹ decipit homines tribus modis 491.7
 diabolus dominatur in impijs 798.4
 diabolus draco 490.631.4, 929.8
 diabolus fœnerator 985.8
 diabolus gigas 729.4
 diabolus homicida 333.4
 diabo-

In Bedæ opera

diabolus homicida ab ini-
tio 133.8. quomodo in-
veritate non steterit.
ibidem.
diabolus, huius seculi De-
us 621.6
diabolus humani generis
hostis 744.8
diabolus hypocrita.
690.4.798.4
diabolus improbus magi-
ster 13.28.5
diabolus in cor Iudæ quo-
modo intravit 774.6
diabolus incus 863.4
diabolus in mare missus.
1086.5
diabolus in quo lumen ui-
deatur ostendere 862.4
diabolus inuentor pecca-
ti 612.4
diabolus lapsus carnis no-
stræ semper insidiatur.
682.8
diabolus leo 749.4.929.8
diabolus leo & serpens di-
citur 461.8
diabolus lignum infana-
bile 726.4
diabolus meditantem mor-
tem homines seduce-
re 116.5
diabolus mendax 651.5.
mendacium genuit. ibid.
ex seipso lapsus 652.5
diabolus mundi princeps.
28.7.744.745.769.5
diabolus non nocet, nisi
quatenus permittitur.
126.7.384.5
diabolus nunquam perpe-
nitentiam Deo humi-
liabitur 852.4
diabolus nullam nocen-
di potestatem habet si-
ne Dei permissione.
157.8
diabolus ob superbiam de
cælo præcipit 398.8
diabolus operatur in fi-
liis diffidentia 562.8
diabolus pastor omnium
qui animam in terrenis
figunt, ad damnationem
685.8
diabolus pater 378.5
diabolus pater totius pec-
cati 984.8
diabolus pater omnium
peccatorum 132.4. Iu-
dam genuit per pecca-
tum. ibidem.
diabolus peccati author.
798.4
diabolus per propiam ela-
tionem lapsus 878.8
diabolus per serpentem
loquitur 159.8
diabolus potestas tene-
brarum 771.6. eius stu-
dium. ibidem.
diabolus præcipitare ne-
quit 11.5

diabolus, primogenita
mors 694.4
diabolus primum homi-
nem quare deceperit.
221.8
diabolus prius de cælo
quam homo condere-
tur, cecidit 398.8
diabolus proprio uitio e-
latus corrumpit 411.8
diabolus quando à Deo
percutus 732.4
diabolus quanta arte pu-
gnandi fideles semper
impugnet 541.4
diabolus quare dicat ho-
micida 651.5
diabolus quas animas ci-
bum habeat 461.8
diabolus quomodo ali-
cuius pater dicat 650.5
diabolus quomodo ca-
pitus 856.4
diabolus quomodo dici
potest de albatro 239.8
diabolus quomodo uin-
cendus 904.6
diabolus quondam san-
ctus angelus 618.4
diabolus quorum corda
possideat 134.2
diabolus quos uult deci-
pere, quibus rebus ad
eos serpat 164.8
diabolus quot modis ho-
minem percutiat 418.8
diabolus quotidie contra
Deum uitiorum pugnas
præparat 376.4
diabolus repellendus qua
primus 315.5
diabolus rex mundi ante
Christi aduentum 107.4
diabolus sanguifuga.
967.4
diabolus serpens antiquus
281.4
diabolus suum creatorem
sentit 861.4
diabolus uenator 925.8
diabolus uersipellis 920.
4.
diabolus uersutiam nocē-
di habet, potestatem ue-
rò cogendi non habet.
930.8
diabolus unde spiritus Do-
mini uocatus 362.8
diabolus unde sit 399.8
651.5
diabolus unde serpens di-
catur 159.8
diabolus ut dicatur mun-
di princeps 697.5.
698.5
diabolus tenebrarum prin-
ceps 724.4
diabolus transmigras cur
uocetur 327.4
diabolus arma fugienda.
476.7
diabolus arrogantia 243.5
313.7

diaboli caput qui 859.4
diaboli cor durum & in-
flexibile 863.4
diaboli corpus 861.4
diaboli creatio 159.8
diaboli esca electa 306.2
diaboli electio 698.5
diaboli est, semper perse-
qui 461.8
diaboli de Christo confes-
sio 255.5
diaboli gressus omnes, ne
quitia & fraudes.
163.8
diaboli impugnatio quo-
modo præoccupanda.
306.2
diaboli insidia 309.2
diaboli insultus astutus.
120.7.93.5
diaboli lapsus 158.8
diaboli laqueus quomo-
do enadendus 577.8
diaboli malitiam agnita
proficere ad medelam.
594.4
diaboli membra 863.4
diaboli oculi, falsi prophæ-
tæ 862.4
diaboli oppugnatio.
844.4
diaboli os, infernus 861.4
diaboli potestas 965.8.
476.6.608.8.101.5
diaboli semen, peruersa
suggestio est 164.8
diaboli solutio cur fiat.
112.5
diaboli tentatio 110.5
diaboli tentatio an homi-
nes primos de paradiso
poruerit eiecere.
159.8
diaboli uoluntas iniquis-
sima 157.8
in Diaboli potestate quo-
modo homo traditus.
83.6
contra Diaboli tentatio-
nes remedia 316.7
diaboli cogitationes ho-
minum nescire 72.5
diaboli cur Christus non
redemit, sicut hominē.
411.8
contra Diabolum & an-
gelos eius cur orandū.
581.8
diabolo citr transgressio
non adscribarur, sed ui-
ro 409.8
diabolo nemo astutior ad
singendum 601.6
ex Diabolo nati 1026.5
diaboli cur nobis regnum
Dei inuideant 581.8
diaboli cur semper ad no-
cendum sint parati.
464.8
diaboli cur uolucres cæli
dicantur 38.5
diaboli qui & quomodo
sunt filij 1026.5

diaboli quos obsideant.
316.5
diaboli quos
+ 111.6
diaco qualis esse debeat.
985.6
diaconus primus 647.3
diaconi septem 880.5
diadema 456.4
diæresis 51.1
dialectica 403.1
dialecticæ munus 343.2
dialecticæ quæ suppona-
tur 403.1
dialyton 64.1
diameter 382.1.
114.2
Dianæ templum quale.
475.1
diapason 408.1
diaphanum inuisibile.
227.2
diapalma 1062.8
diapente 408.1
diatessaron 408.1
Dibon 191.4
Dibongad 325.8
dicere Dei quid
492.8
Dictatores unde dicti.
78.2
Dictatores quinquennij
temporis imperio usi.
78.2
Dictatores Romæ 181.2
dictio Dei, uerbum.
120.8
Didymus 274.5
Didymus Origenis secta-
tor 194.8
Didymi martyrium.
410.3
dieis 408.1
dies 327.2.524.8
dies altera 97.7.347.5
dies aliquando iustitia di-
citur 313.4
dies alius naturalis, alius
uualis 327.2
dies à planetis cur appel-
lari cœperit 65.2
dies ante crucem Christi
præcedebat noctem,
nunc autem post re-
luctationem Domini nox
præcedit diem 121.1
dies artificialis 121.1.
206.2
dies aut nox quid primi-
tus fuerit 120.1
dies ciuilis quot horis cō-
stet 208.2
dies ciuilis 60.2
item naturalis. ibid.
dies cur aprè quondam
noctē præcesserit 59.2
dies cur semper inchoet
ab occasu solis 59.2
dies Dominica 77.838.5.
65.206.2.520.1.639.7.
862.6
dies dominicus singulari-
ter in pascha tenetur.
347.2
dies Domini 132.5
dies

Index.

dies Dni magnus 111.5
dies Dni incertus 454.8
dies Domini quem impa-
ratum inueniat 945.6
dies Domini quando san-
ctus nobis 568.4
dies Domini quomodo
uenturus 934.6
dies & nox in Thyle inf.
206.2
dies & nox quod simul di-
cantur, quis monstra-
rit 121.1
dies futuræ uitæ recte
dies uitæ dicitur 560.8
dies geminè appellari so-
let 57.2
dies in scriptura sacra qd
significet 63.2
dies in quo nubes fuit,
prosperitate huius mū-
di significat 121.4
dies, lex Dei 868.4
dies mala 682.8
dies Mercurij 520.1
dies melsis in estu 963.4
dies mysticè imaginem le-
gis portat 57.2
dies naturalis 121.1.206.
327.2
dies naturalis ubi initium
finemq; sortiatur 122.1
dies naturalis & artificia-
lis quomodo simul de-
finiantur 121.1
dies octauus 48.4.331.5
dies octaua nouum testa-
mentum demonstrat.
175.4
dies præsentis uitæ non
uitæ, sed mortis dies.
560.8
dies primus 118.8
dies primus seculi ubi sit.
60.2
dies quædo seruiat nocti.
809.2
dies qui est sine fine, qua-
lis. 635.8
dies quid 829.8.57.206.2
496.1
dies quid significet 122.1
dies quinquagesimus.
869.5
dies quibus modis dica-
tur 121.1
dies quomodo definiatur
121.1
dies quomodo initium ha-
beat apud Hebræos.
122.1
dies quomodo initium ha-
beat apud Chaldæos.
122.1
dies quomodo initium ha-
beat apud Aegyptios.
122.1
dies quomodo initium ha-
beat apud Persas.
122.1
dies sabbati, requies in-
terpretatur 930.8
dies æternus Deus ante
omnem diem, omni die
lucidior 1.2
dies seculi quo in loco pri-
mus extitit 123.1
dies sextus, præsens uita.
126.4
dies tertius, gratia est.
213.8
dies uel umbræ quibus
in locis sint pares 128.2
dies Veneris 520.1
dies unde dicitur 59.57.
206.2.496.120.1
dies uniuscuiusque quo-
modo impleri dicatur.
679.4
dies unus Domini.
424.5
dies unus anni mille.
1004.5
dies uualis 327.2
dies uulgaris quor horis
constet 206.2
dies cursum unde Aegy-
ptij deducant 57.2
dies cursum unde Athe-
nienses deducant 57.2
dies cursum unde Vmbri
deducant 57.2
dies cursum unde Hebræi
deducant 75.2
dies cursum unde Chal-
dei deducant 57.2
dies cursum unde Persæ
deducant 57.2
dies definitio quot modis
diuidatur 496.1
dies definitio bifarie diui-
ditur 121.1
dies etymon 60.2
dies malitia 827.5
dies naturalis diuisiones.
121.1
dies septimi sanctificatio.
* A 22.4.84.8.5
dies septimi ratio 283.8
dies ratio 57.2
dies typus 657.5
dies uaria cōputatio 57.2
diem cur quondam april
sine nox sequuta sit.
117.5
diem Domini cur filius ho-
minis dicatur nescire.
454.8
diem Domini nescire, e-
quanimiter feras 232.7.
376.5
diem extremum quo Chri-
stus nescire dicatur.
194.5
diem felicitatis homini
diabolus abstulit 612.4
diem, in quo Deus lucem
angelicam creauit, qua
renō benedixerit 139.8
diem iudicij cur quidam
octauam uocauerint.
454.8
diem mortis cur Deus no-
bis fecerit incertum.
949.8
diem quid uulgus appel-
let 56.2
diem quomodo philoso-
phi definiant 59.2
diem, qua lex data est, quo-
modo maiores nostri
quinquagesimā ab a-
gni occisione compu-
tent 73.2
diem septimum cur Deus
benedixerit, in quo ni-
hil creauit 128.8
diem unum quot quadran-
tes compleant 117.1
per Diem & noctem in scri-
ptura sacra quid intelli-
gendum 428.8
die crescente cur Luna su-
pina uideatur 107.2
die & nocte clamare.
901.8
die quouis qd à Deo crea-
tum 72.2
in Die electus, & nocte re-
iectus quis dicat 313.4
in Die tertio sacramentū
sacrificij Christi cōple-
tum est 213.8
dies Aegyptiaci 467.1
dies boni 603.8
dies honorum in uita fu-
tura erunt 560.8
dies decem & octo conti-
nui singulis annis sine
noctē, tempore æstatis
apud Britanniam insu-
lam 11.2
dies & nox quid signifi-
cent 611.4
dies mali 941.8
dies qui sint quasi nō fue-
rint 635.8
dies septem lucem gratiæ
spiritualis insinuant.
599.4
dies sex quid designent.
170.7
dies sine fine 835.8
dies tres qui inuestigabi-
les 651.3
dierum & noctium inæ-
qualitatis causa 125.2
dierum & noctium augmē-
ratio & diminutio.
124.1
dierum inæqualitatis cau-
sa 128.2
dierum pronuntiatio se-
cundum Victorium ad
singularum nonarum,
iduum, calendarum feri-
am inueniendā 191.1
dierum pronuntiatio se-
cundum Dionysium, ad
omnium nonarum, iduum
atq; calendarum feriā
inuestigandam 191.1
dierum quadraginta con-
uersatio quid significet
in sacris literis 51.7
dierum uarium initium.
206.2
de Dierum dispari longi-
tudine & uario statu
umbrarum 121.2
diebus gentilitas à plane-
tis cur nomina indide-
rit 206.2
dies malos quæ faciant.
811.6
dies obseruare 727.6
per Dies sex labor huius
uitæ intelligitur 454.8
per Dies septem quidā se-
ptem dona gratiæ spi-
ritus sancti intelligunt
129.8
de Diebus tribus pericu-
lofis 467.1
differentia unde sumi de-
beat 225.247.2
difficilius aliquid quot
modis dicatur 249.2
diffidentia filij, infideles.
82.6.
diffinitum non est notius
definitione 226.2
digestio quid 339.2
digestio prima ubi fiat.
339.2 (339.2
digestio secunda ubi fiat.
digestio tertia ubi fiat.
339.2
digitus Dei 75.5.92.7.114.
182.4.355.5.347.7.606.6
digitus cur accipitur pro
spiritu sancto 470.8
digitus in terra scribere.
634.5 (867.5
dignum Iudæ supplicium
dilectio ad ueniam neces-
saria 751.5
dilectio æqualis 625.5
dilectio Dei in quibus re-
bus consistat 57.7
dilectio Dei & proximi.
521.7
dilectio Dei & proximi
cur rectè per aquas de-
signetur 961.8
dilectio discernit filios
Dei 1026.5
dilectio duplex 736.5
dilectio fortis ut mors.
1140.1043.4.104.5
dilectio fraterna Christia
no necessaria 755.5
dilectio gemina 956.6
dilectio ignis 159.7.302.5
dilectio legis est plenitu-
do 293.8
dilectio opere demonstra-
da 738.5
dilectio perfecta 148.7
dilectio perfecta Deo pla-
cet 728.8
dilectio proximi quomodo
comprobetur 273.3
dilectio quam fortis res.
526.6
dilectio, scientiæ plenitu-
do 514.8
dilectio forti electorum
addicit 1027.5
dilectio

In Bedæ opera

dilectio ualida sicut mors 762.6.913.6
dilectio uera 293.6.
1029.5
dilectio uita 715.8
dilectionis mandatū quo modo nouum dicatur. 723.5
dilectionis proximi infinuatio 1038.5
dilectionis uirtus geminæ discretionis 48.8
in dilectione Dei & proximi uersa lex pendet 856.8
in dilectione Dei & proximi quæ sint seruanda 37.38.8
in dilectioe inimicorum Christum impossibilia non præcipere 821.5
sine dilectione dei & proximi nõ uolatur ad celestem gloriam 508.8
dilectus ad ostium nostrū pullat 1078.4
dilectus cur ad tempus a sponsa declinet 1099.4
diluculum 63.206.2.498.
diluuium 334.2
diluuium aliud commune, aliud particulare. 334.2
diluuium quando a Deo immissum 175.2
diluuium quando factū. 139.2.176.8
diluuium quo die factum 248.249.1
diluuio qui non pereant. 182.8
a Diluuio usq; ad Abrahamū quot anni numeretur 176.2
dimensio 423.1
dimidium sextulæ 182.1
diminutiua 27.1
diminutiuorum nominū gradus quot 20.1
dimitrendum esse proximo 285.5
dimitrendum septies in die 418.5
Dina filia Iacob 74.4.242.8
Dina oppressa 72.4
Dinæ sup̄rū uindicatur. ibidem.
Dina quod egreditur ad uidendum mulieres regionis illius, quid sibi uelit 242.8
Dimoeth abbas 45.3
Diocletianus Christianos persequitur 6.3
Diocletianus cum Herوليو Maximiano quamdiu regnarit 187.2
Diocletianus purpurā deponit 187.2
Diocletianus quādiu regnarit 5.3
Diocletiani & Maximiani temporibus qualis persecutio 409.3
sub Diocletiano persecutio Christianorum. 187.2
Diogenes cur se abrenunciari mundo 487.8
Dionysius 905.5
Dionysius Alexandrinus 1136.5
Dionysius episcopus. 469.3
Dionysius episcopus claret 185.2
Dionysius papa quādiu in episcopatu sederit. 485.3. eius constitutio nes. ibidem.
Dionysius paschales scribit circulos 190.2
Dionysius quādo paschales circulos inchoarit. 212.2
Dionysius papa quādiu sederit 202.2
Dionysij, Aemiliani & Sebastiani martyrum naturale 390.3
Dionysij Areopagitæ naturale 456.3
Dionysij martyrium 260.261.392.3
Dioscori lectoris martyrium 417.394.3
Diospolis 924.5
Diotrepes 1046.5
diplois 987.8
per Diploidē quid intelligatur 987.8
dipondius 218.7
diprota 23.1
Disoborus cōfessor 448.3
discalcedi ratio apud ueteres qualis 356.8
discalcedio apud ueteres repudij signum 273.8
discantus 418.1
discendi ordo qualis. 243.2
disciplina 226.2.573.7
disciplina a discendo nomen accepit 1125.6
disciplina non negligenda 176.7.479.5
disciplinæ modus 479.5
discipulus qualis esse debeat 227.2
discipuli 619.7
discipuli ante Dominum cur missi 340.5
discipuli apponunt turbis 362.7
discipuli bini cur mittantur 200.7.339.5
discipuli duo cur ante Dominum missi. ibid.
discipuli Christi 272.5
discipuli Christi ubi primum Christiani appellati sint 1012.6
discipuli Christi camales ante receptionem spiritus sancti 781.5
discipuli curatorū primi. 199.7.339.5
discipuli Domini cur tam tardē, & Iudæi tam citō, intellexerint crucis mysterium 302.7.436.5
discipuli Domini cur dubitauerint 18.7
discipuli Domini cur somno grauari 333.5
discipuli cur tacuerint. 334.5
discipuli duo cur mittuntur 112.5
discipuli duo adducentes asinam & pullum quid significant 481.5
discipuli Christi duo cur inuenti, qui sequentur Christum 405.7
discipuli Domini cur tribabantur 23.7
discipuli Christi in euangelio filij uocantur 459.8
discipuli in euangelio fratres uocantur. ibid.
discipuli Christi nõ sunt de turba 329.5
discipuli Christi ob amorem ignorant 335.5
discipuli Christi quare mali 41.7
discipuli Christi quomodo soli ad sint 328.5
discipuli piscari non hibentur 10.5
discipuli septuaginta duo cur mittantur 200.7
discipulorum Christi nomina 278.5
discipulorum Christi uaria dona 490.5
discipulorum cogitationes 510.5
discipulorū oculi cur renebantur 506.5
discipulorū Ioannis æmulatio 262.7.295.5
discipulorum oculi 9.7
discipulorū tristitia qualis 26.7
discipulos binos cur Saluator ad prædicandum mittere curauerit 30.8
discipulos binos quomodo Christ⁹ uocant 10.5
discipulos cur Christus in montem duxerit 169.7
discoli 974.5
discordia 577.7
discolus 228.2
disiunctiue coniunctiones quæ sint 32.1
dispensator fidelis mensuram tritici tempore cōstituto conferuis suis dat 1185.4
in Dispensatore uno fidelis totus bonorū rectorum, quomodo uel uinat uel remuneretur, ordo docetur 195.5
dispertiti numeri 99.1
dispondius 366.5
disputationis diui Pauli apostoli ordo qualis sit 904.5
dissentio sine delicto. 901.5
distincta scanio quæ sit. 48.1
distorti corde qui dicunt in sacris 591.8
discubitus 328.5
discubitus diuersi 763.5
discumbere 229.7.374.5
discumbere super fœnum quid sit 763.5
discumbere super terram quid sit 78.5
diues 661.3.681.8
diues euangelicus cur dicitur 932.5
diues epulo allegoricē. 65.7
diues multis modis intelligitur in scripturis sacris 742.4
diues omnis aut iniquus, aut iniqui hæres 684.755.8
diues quis dicendus sit. 659.6
diues uerē quis sit 1071.5
diues unde suberbire soleat 1009.6
diuitis auari pœna 62.7.412.5
diuitis bona 64.7.414.5
diuitis coloni peccatum quale 369.5
diuitis confidentia 906.4
diuitis fratres 66.7.416.5
diuitis inhumanitas 63.7.413.5
diuitis peccatum 62.7
diuitis pœnæ 64.7.414.5
diuitis saluificandi difficultas 434.5
diuites auari 407.5
diuites in hoc mūdo, quo modo in egestate uiuāt 476.7
diuites opinione Apostolorum 105.5.233.7
diuites reprobi 938.5
diuitum uæ 279.5
de Diuitibus & pauperibus 600.7
diuitiæ animæ, uirtutes sunt 226.2
diuitiæ fallaces 300.7.308.5
diuitiæ sping 300.7.308.5
diuitiæ fallaces 308.5
diuitiæ suffocant 300.7
diuitiæ terræ 620.8
diuitiarum amor 280.5
diuitiarū comites 301.7.309.5
diuitiarum memoria qualis 955.5
diuitiarū morbus, superbia 1009.6
diuitiarū uermis, superbia 1010.6
diuitijs

qui cor apponere in scriptura dicatur. 755.8
diuitijs seruire quid sit. 101.7.410.5
diuitias habere & amare, inter se differunt 433.5
diuitias suas dare ad delendos reges 971.4
in Diuitias sperare, magnum peccatum 706.8
diuitijs rectē urendum esse, non abutendum. 228.2
in Diuitijs cur non sit gloriam 683.8
diuidere rectē 168.8
diuina maiestas alter electis, alter reprobis adest 19.7
Diues presbyteri ex hac uita migratio 97.3
diuinitas nõ dæmonum, sed Dei iudiciū 925.4
diuinitas Christi ad quid profuerit 503.8
diuinitas humanitati cur iuncta 313.2
diuinitas in Deo incomprehensibilis est 593.5
diuinitas quomodo uideri possit 1007.6
diuinitas tonitruu nomine dicitur 735.4
diuinitatis iudiciū est, cogitationes hominū nolite 35.7
diuinitatis plenitudo corporaliter in Christo habitat 900.6
diuinitatis uis 792.5
diuisa scanio qualis 48.1
diuisi & dispersi inter se differunt 90.4
diuisio dari debet per opposita 227.2
diuisio in quibus rebus definitionē præcedere debeat 238.2
diuisio p uncias quomodo fiat 182.1
diuisiones tēporis quot sint 117.1
diuisionem terrenorum non curat Dominus. 369.5
diuifores quot sint in quolibet diuidendo 163.1
diuortium cur in lege a Moyse concessum. 493.8
diuortij causa quæ sit. 476.5
diuturniora meliora esse solent 226.2
docendi ætas qualis requiratur 234.5
doctor fidelis, nuncius ueritatis 598.4
doctor pastoralis seipsum ad docendum non offerat 1074.8
doctor qualis esse debeat 342.2
doctor qualis tenerē uenturi adhibendus sit 242.2
doctoris ministeriū quale esse debeat 194.7
doctores boni in quantum diligendi sint. 342.2
doctores cur oculi dicantur 1057.4
doctores cur dentes dicantur. ibidem.
doctores cur collum dicantur. 1057.4
doctores cur ubera dicantur. ibidem.
doctores ecclesie cur marmæ dicantur 1064.4
doctores falsi qui sint. 665.5
doctores mali quomodo dormiant 227.4
doctores sancti cur dicantur corui 967.4
doctores sancti cur dicantur filij aquilæ. ibid.
doctores sancti uicentio numero exprimentur. 1215.4
doctores ubera cur dicantur 1152.4
doctores uirtæ & fauus. 1066.4
doctorum gaudiū in hoc seculo 1010.5
doctorum iratorū est silere ad interrogationē discipulorum suorum. 565.8
doctorum officium 4.8.601.5
doctrina mala quantum damni adferat 922.4
doctrina prudentium facilius 918.4
doctrina quando sit recta 641.8
doctrina scripturarum facta mollis 593.8
doctrinæ apostolorū Christi per mare intelliguntur 673.8
doctrinæ potestas qualis. 10.5
doctrinæ terminus, mors 343.2
doctans 14.2.147.1
doctans quantum in una teneat 96.2
doctans in omni mensura tres partes continet 96.2
doctans sine doctans. 182.1
Doeg Abimelech & omne sacerdotale genus interficit 703.8
Doeg Dauidem prodit. 703.8
Doeg Idumæus 373.4
Doeg Idumæus Iudæ

Index.

Scariothis figuram representat 370.4
Doeg Idumæus, motus sanguineus 702.703.8
in Doeg Idumæo Iudæ proditoris persona conficit 366.8
per Doeg Idumæum, qui in sacris literis intelliguntur 703.8
dolendi ratio qualis esse soleat 876.5
dolere quomodo dicatur Deus 932.4
dolor 144.8
dolor & tristitia uocabula quomodo inter se differant 655.8
dolor grauior a necessarijs inferitur, quam ab alijs hominibus 222.7
ex dolore quādo aliquis concipiat 465.8
ex dolore quādo aliquis paruisse dicatur. 465.8
dolosus 451.8
dolosus quis uerē sit. 488.8
dolos in quorum spiritu sit 588.8
domesticorum cura agenda 833.5
Dominicæ actionis series 425.7
Dominicus claret 198.2
Dominicus dies 123.1
545.8
Dominicus dies cur octaua in scriptura dicatur. * A. 21.4
Dominicus dies quot & quibus benedictionibus sanctificatus sit. 347.2
Dominico die cur stantes oremus 639.7
Dominicum infantem sanatus sanctus Bertolfus. 345.3
Dominus Abrahamæ uisus. 969.6
Dominus acernus testimonij 1053.4
Dominus cur de desponsata uirgine nasci uoluerit 467.7
Dominus cur duos discipulos miserit 365.7
Dominus cur in Aegyptū delatus 439.7
Dominus cur in aliena effigie apparuerit apostolis 12.7
Dominus cur manum & non uultum suum ostenderit 14.7
Dominus cur mori uoluerit 1071.6
Dominus cur oret 272.5
Dominus cur respondere differat 331.7
Dominus Dauid est. 108.7
Dominus decies uisus. 20.7
Dominus duplici ratione minimus inter fratres intelligendus. 329.4
Dominus ingemuit 92.7
Dominus in morte cur discipulis apparuerit. 17.7
Dominus in ueritate inuocandus 38.7
Dominus lumen uitæ. 546.4
Dominus nobilis in portis suæ ciuitatis 637.7
Dominus nomen qui rectē nouerit 477.8
Dominus non est expectandus dissolutis manibus 564.8
Domin⁹ noster uerus rex Israel 481.4
Dñs noster uerus portifex. ibidem.
Dominus panibus acceptis gratias agit 79.7
Dominus paschitur in nobis 1037.4
Dominus propheta magnus 363.7
Dominus qua hora reuertetur 654.3
Dominus quando auxiliū det, ut uideamus quod nõ uidimus antè 106.4
Dominus quando concepit, natus, passus, ite mortuus sit 119.2
Dominus quæ odiat. 633.3
Dominus quomodo increperet 335.5
Dominus quomodo apparebit 426.5
Dominus quomodo nobiscum 142.5
375.7
Dominus sabaoth 956.5
Dominus suauis est. 24.5
Dominus solus saluat credentes in se, non merita nostra 596.8
Dominus super occalum ascendit 12.5
Domin⁹ ter iratus in Euangelio, nocuit corporaliter 657.3
Dominus uerē suauis. 602.8
Domini clementia qualis 254.5
Domini corporale pondus 309.7
Domini est terra 546.8
Domini humilitas 219.4.48.5
Domini imperium 121.7.

In Bedæ opera

94.5
 Domini moralitas qualis 32.5
 Domini natiuitas 264.265.1
 Domini nominis autoritas 447.5
 Domini paupertas 474.5
 Domini responsio apta. 94.5.121.7
 Domini secessio, quid significet 326.5
 Domini solum 1072.5
 Domini timor 148.5.321.7
 in Domini ciuitatem iusti cum hymnis dedicationis ascendunt 581.4
 Domino Deus meus qui dignè dicere soleat. 502.8
 Domino quare sit psallendum 593.8
 Domino qui perfectè seruit, nullis reuertat aduersarijbus 878.4
 Dominum non sequentes 226.7
 Dominum nulli nisi rectè reuera diligunt 1008.4
 Dominum qui dignè uocat, de uicino exaudietur 513.8
 Dominum qui tangat. 28.5
 Dominum qui comprimere dicantur 28.5
 Dominum qui timeat. 603.8
 Dominum triuocum sustinere 77.5
 ad Dominum qui uerè clamet 584.8
 ad Dominum quomodo sit accedendum 602.8
 contra Dominum non est consiliū ullum, nec sapientia in mundo. 533.8
 in Domino confidere, uere bonum est 1005.8
 domini qui 100.7.410.5
 domini duobus seruire. 410.5
 dominis duobus seruire nemo potest, quomodo sit intelligendum. 826.5
 dominis duobus qui seruire dicantur 461.6
 Domitianus 116.4
 Domitianus imperator. 519.5
 Domitianus imperator quamdiu regnauit 184.201.2
 Domitianus imperator Ioannem euāgelistam in dolium plenum oleo bullienti mittit 495.7
 Domitianus secundus post Neronem Christianos persequitur 184.2
 Domitianus Titi frater iunior 184.2
 Domitiani interitus. 495.7
 Domitillæ uirginis passio 413.3
 Domitij martyris natale. 431.3
 Domna uirgo 361.3
 Domnæ uirginis natale. 405.3
 Domni episcopi gloriosi natale 465.3
 Domni episcopi martyrium 262.263.246.247.1
 domus ante oraculū prefentis ecclesiæ typum tenet 27.8
 domus Salomonis ante oraculum cur auro tecta 27.8
 domus Davidis qualis fuerit 354.4
 domus David, ecclesia. 148.2
 domus David qui 579.4
 domus Dei in atrijs facere 570.4
 domus Dei, quid significet 257.4
 domus Dei, sinus 1030.5
 domus Domini quæ. 244.7
 domus Domini in tabulis cedrinis quando tornaturas suas habere in sacra scriptura dicatur. 24.8
 domus Domini duodecimo mense perfecta esse dicitur 510.4
 domus Domini quomodo in octauo mense dicatur perfecta fuisse. 44.8
 domus Domini quæ quarto anno Salomonis edificari cepta est, quid significet 11.8
 domus Domini reuerenter est colenda 548.5
 domus, ecclesia sancta est 206.4
 domus Iacob 192.5.266.7
 domus Iacob ecclesia est catholica 469.7
 domus Iesu celestis est Hierusalem 841.5
 domus interior cur deaurata 28.8
 domus interior, regni celestis gaudia figurat. 26.8
 domus interior templi Salomonis, quid significet 23.8
 domus in Palestina qualis 570.4
 domus in qua Vedastus, Dei seruus diem suum obit, illæsa ab igne remansit 272.3
 domus Israel, uinea Domini Sabaoth 263.8
 domus mulieris, habitatio patriæ celestis. 636.7
 domus nostra qualis. 134.5
 domus orationis, spelunca 321.7
 domus prior templi, prefens est ecclesia 23.8
 domus Raab 493.3
 domus Salomonis dedicationis tempore gloria Domini impletur. 376.8
 domus Domini fundatio 491.4
 domus Domini longitudo quid significet 13.8. quid item latitudo & altitudo. ibidem.
 domū Dei in te, quomodo mundare debeas. 928.6
 domū euerit, quid significet 71.7
 domum mentis ædificare 960.4
 ad Domū Salomonis qui pertineant 2.8.3.8
 contra Domū suam ædificare 556.4
 per Domum Domini celestis habitatio intelligitur 559.8
 domus duæ cur conditæ. 226.7
 Donatistæ 1138.5
 Donatistarum error 952.8
 Donatistarum schisma. 1014.5
 Donatus & Arrius quomodo muri 716.8
 Donati episcopi natale. 439.389.442.3
 Donati martyrium 24.6.247.1
 dona celestia & terrena sanctis uiris iam partim sunt communia, tandem uerò plenariè erunt cum angelis 616.8
 dona spiritalia qua ratione aquæ dicantur. 429.8
 donorum Dei diuersitas. 615.8
 donec particula, quid significet 4.5
 donec particula quomodo intelligenda 741.4
 Donnerstag 68.2
 Donus papa quamdiu se derit 203.2
 Donus II. quamdiu sedesit 203.2
 dorcas animal 295.4
 dorcas unde dicatur. 895.4
 Dorcina ciuitas qualis. 78.3
 Dorica lingua qualis. 350.2
 dormiens Deo 117.7
 dormientes qui dicantur in scriptura sacra. 680.5
 dormitiones duæ quid significant 757.8
 dormiunt Christo, qui nobis mortui esse uidentur 680.5
 dormire inter duos celos 786.8
 dormire inter medios celos, magnum dicitur esse bonum 70.1
 dormire in medio mari. 957.4
 dormire ante somnum 96.5
 Dorotheæ uirginis natale 390.3
 Dorotheæ uirginis passio 390.3
 Dorouentio amnis 55.3
 Dorouentensis ciuitas. 23.3
 Dorouernensis ciuitatis incendium 52.3
 Dorouernum ciuitas qualis 47.3
 dorsum fugam significat. 360.8
 dorsum curuum habere quid sit 258.6
 per Dorsum labor prefentis uitæ designatur. 787.8
 dorsa, memoria preteritorum 39.4
 Dothaim 75.4
 Dothaim, defectione significat 252.8
 Doti Juliani, & Vincentij martyrum natale. 387.3. eorumque passio. ibidem.
Apocrypha 58.1
 dramaticum, uel actium poema 58.1
 Drusianam uiduam Ioannes excitat à mortuis. 495.7
 dubia in meliorem partem semper sunt accipienda 72.7.284.5
 dubietas in sacris literis quid significet 639.5
 dubitandi ratio 337.7.455.5
 Dubtag poeta qualis. 320.3
 ducentarius numerus in sacra scriptura quid significet 1149.4
 Dula ancilla pro castitate occisa 401.3
 dulcedo Domini magna. 82.8
 dulcis in quibus rebus sit Deus 550.8
 Dulia *12.24.4.5.313.7
 Duma 569.7

Index.

Duma 218.8
 Dummock ciuitas 65.7
 duodecim signorum partes quomodo diuidantur 436.1
 duodecim tabulæ apud Romanos qua lingua scriptæ 350.2
 duodecim annus ætatis 319.5
 duodenarius numerus. 78.5.363.463.7
 duodenarius numerus in sacra scriptura quid significet 510.4
 duodenarij in apostolis ratio 273.5
 duodennus cur se reuelat Christus 223.5
 duo pisces quid significant 361.7
 dura mater 340.2
 dysenteria *b39.6
 dysentericus morbus tota Galliam Tiberij imperatoris tempore occupauit *b39.6
 Ebrietas spiritualis 658.3
 ebrietas radix omnium malorum 476.7
 ebrietas pro satietate ponitur apud Hebræos. 251.8
 ebrietatis exitus 471.5
 ebrietatis nomine quid intelligendum ueniat. 166.1
 ebrietatis uitium consuetum 957.4
 Ebrona 190.4.323.8
 ebur 1061.8
 per Ebur castitas designatur 668.8
 per Eburneas domus castitas signatur 668.8
 Eberchtus plurimas Scoticæ gentis prouincias pia prædicatione conuertit 193.2
 ecclesia 761.5.102.7.14.5.2.146.4.248.5.308.4.350.500.6.731.4.756.5.892.965.1013.4.1074.5
 ecclesia afflictionibus infidelium obscurata. 1009.4
 ecclesia aliud tempus habet persecutionis, aliud pacis 470.5
 ecclesia arcu uocabulo designatur 12.8
 ecclesia atrium 1003.8
 ecclesia auro figuratur. 1128.5
 ecclesia catholica 1070.6.513.5
 ecclesia catholica à Christo principe omnium condita 149.8
 ecclesia centum cubitos longitudinis habet. 1239.4. quinquaginta latitudinis. ibidem.
 ecclesia cerua charissima. 893.4
 ecclesia Christi 504.4
 ecclesia Christi uera Iudæa 837.8
 ecclesia Christi ciuitas David 1056.4
 ecclesia, Christi corpus. 230.449.736.8.819.6
 ecclesia Christi iugum assumit 746.8
 ecclesia Christi, lapis. 767.4
 ecclesia Christi uxor. 208.8
 ecclesia Christi cur filiarum Hierusalem nomine ceatur 1098.4
 ecclesia ciuitas 768.839.4
 ecclesia ciuitas Dei 499.4.677.8
 ecclesia ciuitas ueræ habitationis 980.8
 ecclesia cum Christo quomodo regnet 305.6
 ecclesia, cur arcæ siue torculari comparatur. 468.8
 ecclesia cur à luna significetur 470.1045.8
 ecclesia cur lunæ comparatur 964.8
 ecclesia cur mons dicatur 547.655.8
 ecclesia cur Syon dicatur. 701.8
 ecclesia cur tabernaculo comparatur 560.8
 ecclesia cur terra uocetur. 962.8
 ecclesia cur torculari comparatur 883.8
 ecclesia cur dicatur terra bene culta 620.8
 ecclesia cur uocetur columna 785.8
 ecclesia celestis Hierusalem 899.8
 ecclesia cælum 829.4
 ecclesia columba 1109.4.785.8
 ecclesia cõgregata ex omnibus gentibus & nationibus 180.8
 ecclesia cõstruitur à Christo ex hominibus. in sempternum uicturis. 179.8
 ecclesia de aquis multis in hæreditatem assumpta 511.8
 ecclesia de carne & ossibus Christi 671.4
 ecclesia decem uirginibus similia 196.5
 ecclesia de sanctis mente & corpore ædificatur. 134.4
 ecclesia, domus Christi. 185.8
 ecclesia domus Dei 132.4.570.8.651.934.8
 ecclesia domus Domini. 1003.8
 ecclesia duas in hoc seculo nouit spirituales uitas 1038.4
 ecclesia ex conuenientibus membris quasi similia ex multis credentium granis collecta est. 300.8
 ecclesia ex gentilitate ad Christum properas intortis uitiosisque uitæ ueteris conuersationibus inuenitur. 217.8
 ecclesia, fidelis domus. 228.4
 ecclesia, filia multitudinis 1120.4
 ecclesia, filij hæreditas. 456.5
 ecclesia firmamentum ueritatis 677.8
 ecclesia formosa sicut pelles Salomonis 1009.4
 ecclesia gentium de deserto ascendit 1138.4
 ecclesia hæreditas Christi 449.8
 ecclesia hortus 1069.4
 ecclesia fons. ibidem.
 ecclesia huic seculo renouantibus salutare refugium 840.4
 ecclesia in Christi ecclesia uiuit 207.8
 ecclesia in deserto Iudææ habitat 757.8
 ecclesia in hoc seculo & in futuro præ cæteris uirtutibus Deo placitis, dono charitatis abundat 28.8
 ecclesia in sola Dei & proximi dilectione subsistit 1200.4
 ecclesia in una eademque fide, & ueritatis catholice societate consistit. 12.8
 ecclesia in unitatem collecta sublimatur & perficitur 180.8
 ecclesia liliorum nomine signatur 1037.4
 ecclesia lumbos suos fortitudine accinxit. 631.7
 ecclesia magna 541.8
 ecclesia margarita 479.7
 ecclesia Maria imitatur. 204.5
 ecclesia mater 357.6
 ecclesia mater omnium uentium *A 25.4
 ecclesia mater Sion 672.4
 item filia Sion. ibidem.
 ecclesia, mulier fortis. 972.4
 ecclesia palmas extendit ad pauperem 633.7
 ecclesia paradysus 677.6
 ecclesia parua 541.8
 ecclesia per arcam Noe figuratè significatur. 468.8
 ecclesia per retia typicè significatur 468.8
 ecclesia per duodecim apostolos primò fundata 529.4
 ecclesia per labores tendit ad præmia 24.7
 ecclesia per regiones Iudææ & Samariæ dispergitur 184.2
 ecclesia per sapientiam uiuificatur 886.4
 ecclesia penitentia fecundatur in omnibus generibus 248.8
 ecclesia plurimam habet fortitudinem 921.4
 ecclesia presens, atrium est futuræ 154.4
 ecclesia presens, locus militiæ & peregrinationis 583.8
 ecclesia

In Bedæ opera

ecclesia primitiua quomo
do adhuc operam Do-
mini narret 1006.8
ecclesia pulchra & suauis,
sicut Hierusalem.
1103.4
ecclesia pulcherrima mu-
lierum 1098.4
ecclesia puteus satietatis
372.8
ecclesia quamdiu mane-
bit 750.8
ecclesia quando dicatur
obliuisci filios suos.
843.4
ecclesia quado fortis fue-
rit 642.8
ecclesia quando infirma
fuerit 642.8
ecclesia quando in gloria
assumetur 250.6
ecclesia quandoq; per a-
ream & torcular signifi-
catur 468.8
ecclesia quando sine ma-
cula erit 814.6
ecclesia quare Christi co-
lumba 448.7
ecclesia quare lunæ com-
paretur 816.
815.8
ecclesia quomodo Chri-
sti panem & uinum of-
ferat 990.8
ecclesia quomodo filij cõ-
paretur 824.8
ecclesia quomodo finis di-
catur 444.8
ecclesia quomodo media
pars iugeri arandi.
299.4
ecclesia quomodo Domi-
num tangat 52.5
ecclesia quomodo multi-
tudine munita 583.8
ecclesia quomodo nigra
1009.4
ecclesia quomodo partu-
riat 924.6
ecclesia quomodo p mul-
tos fideles in domum
Dei tanquam per mē-
bra sua ingrediatur.
451.8
ecclesia quousque hære-
ticos arguendo perfe-
quatur 302.4
ecclesia quos eligat sibi
potissimum 287.4
ecclesia regnum Dei.
476.5
ecclesia sagaena 160.5
ecclesia, sacerdotalis ue-
stis 297.8
ecclesia sancta nunquam
persecutionibus caret.
24.7
ecclesia sancta templum
Dei 407.6
ecclesia sol 193.5
ecclesia speciosa domus.
785.8
ecclesia, spiritualis Gali-

læa 13.5
ecclesia spoliat diabolum
628.7
ecclesia sponsa 238.5, 285.
7.662.8
ecclesia spõsa Christi 21.5
542.8
ecclesia tabernaculū 296.
526.570.8
ecclesia templum Dei.
570.8
ecclesia terra 829.4
ecclesia, terra sancta + a
20.6
ecclesia torcular cur dica-
tur 883.8
ecclesia tribus modis im-
pugnatur 239.7
ecclesia uestis Christi.
668.8
ecclesia, uestis Domini.
1108.5
ecclesia uidua 102.7, 294.
5.770.4
ecclesia uinea 1036.4
ecclesia uirgo 164.4.
665.6
ecclesia, una uidua.
991.6
ecclesia unde constructa.
156.651.8
ecclesia unde uocetur.
395.6
ecclesia unde catholica di-
cta + b.24.6
ecclesia urbs Domini.
875.4
ecclesiæ altitudo 1239.4
ecclesiæ autoritas 157.7
ecclesiæ candor 1076.5
ecclesiæ Christi firmitas.
352.4
ecclesiæ claritas per Chri-
sti uestimenta significa-
tur 670.4
ecclesiæ congregatio qua-
lis 1191.4
ecclesiæ Christi amor.
629.5
ecclesiæ doctores, funda-
menta 1127.5
ecclesiæ doctores, nubes.
730.4
ecclesiæ filij, sacerdotes.
25.5
ecclesiæ fundamētū Chri-
stus 1058.6.8.8
ecclesiæ glebæ 748.4
ecclesiæ ingressus qualis
esse debeat 504.5
ecclesiæ labores 67.5
ecclesiæ laus 690.5
ecclesiæ mensura 1127.5
ecclesiæ mos 48.58.92.7
ecclesiæ numerus non fi-
niendus usq; in finem
mundi 171.4
ecclesiæ obscuratio.
1086.5
ecclesiæ pastores ad quid
ordinandi 423.7
ecclesiæ pennæ, prædi-
catores sancti 785.8

ecclesiæ peregrinantis in
hoc seculo perfectio.
1202.4
ecclesiæ persecutio duplex.
805.8
ecclesiæ petra Christus.
239.7
ecclesiæ presentis totum
tempus gemino quo-
dam quietis & operis
statu discernitur 630.7
ecclesiæ primitiua gratia
475.4
ecclesiæ pupilla Christus
508.8
ecclesiæ sacramenta unde
337.6
ecclesiæ sanctæ perfectis-
simum decus 140.7
ecclesiæ societur, Deo
sociari uolentes 1010.5
ecclesiæ sponus 356.8
ecclesiæ status ubi prospe-
rum sumat profectum.
492.4
ecclesiæ unitas 12.7.
509.5
ecclesiæ unitas & chari-
tas 684.5
ecclesiæ uniuersæ solidi-
tas nunquam dirumpi
ualet 387.7
ecclesiæ uterus 333.8
in Ecclesiæ sacramētis bo-
ni & mali uersantur.
180.8
in Ecclesiæ utero concipi.
733.8
ecclesiam cœlestē qui in-
gressuri sint 17.8
ecclesiam male uiuendo
qui scandalizent 800.8
ecclesiam nemo intrat nisi
per remissionem pec-
catorum 180.8
ecclesiam omni tempo-
re Dominus iudicat.
256.257.4
ecclesiam unde sibi collig-
gat Dominus 1009.4
extra Ecclesiam catholi-
cam non est ueri sacri-
ficij locus 620.
561.8
extra Ecclesiam nemo sal-
uatur 342.8
extra Ecclesiam non est
locus ueræ prædicatio-
nis 824.8
per Ecclesiam ascenditur
ad cœlum 348.8
de Ecclesia aliquid furto
auferens, qua pœna af-
ficiendus 263.
in Ecclesia boni & mali
mixti 690.8
in Ecclesia duo ordines.
640.8
in Ecclesia qui esse nō di-
catur 356.6
in Ecclesia Dei quæ necel-
saria esse dixerit Augu-
stinus 111.1

in Ecclesia Dominus cre-
dentibus apparet.
273.8
ecclesiæ cur stellis compa-
rentur 471.8
ecclesiæ filia apostolorū.
324.6
ecclesiæ quæ tympanistrig
790.8
ecclesiæ quomodo sint de-
tes 1053.4
ecclesiastes 66.2
ecclesiastica instituta cur
domus dicantur 651.8
ecclesiastici quomodo ef-
se debeant 1074.8
Ecfrius regni hæres.
121.3
Ecfriidi & Lothari regum
mors 151.3
eclipsis solis 212.2
eclipsis mysterium 112.2
eclipses solis & lunæ lin-
gulis annis fieri 28.2
Edan rex Scotorum om-
nem penè exercitum
amittit 39.3
Edelberthus Cantuari-
orum rex 49.3
Edelberthus Irminrici fi-
lius 50.3
Edelbertus quamdiu re-
gnarit 49.3
Edelberthi obitus 50.3
Edelberthi sepultura,
ibidem.
Edelburga 81.3. eius cor-
pus intemeratū inuen-
tum 81.3
Edelburga Edelberthi re-
gis filia 54.3
Edelburgæ reginæ Boni-
facius papa literas mit-
tit 58.3
Edelhilt abbatissa 84.3
Eden deliciæ 146.
174.8
edere & fornicari 1067.5
Edeffa à quo condita.
182.2
Edeffa Syria urbs 188.8
Edeffeni unde sua tempo-
ra supputent 182.2
Edfrid à Penda rege peri-
mitur 70.3
edicta 78.2
de Edildrida uirgine hym-
nus 140.3
Edildrida regina uirgo p-
perua manet 138.3
Edilfridus ad ciuitatē Le-
gionum magnam stra-
gem edit 46.3
Edilfridus rex Scotorum
gentem prælio conte-
rens, ab Anglorum fi-
nibus expellitur 39.3
Edilfridi interitus 39.3
Edilthrudis filia Annæ re-
gis Anglorum 192.2
Edilthrudis uirginis cor-
pus incorruptum est in-
uentum 428.3
Edil-

Index.

Edilberthus ad Christia-
nismum neminem co-
git 24.3
Edilberthus baptizatur.
24.3
Edilberthus ad Christi
gratiam cõuerius cum
genere Canthuariorum
Augustinum doctorē
suū episcopali sede do-
nat 190.2
Edilberthus in Cantio
rex potentissimus.
22.3
Edilbertho regi literæ &
dona à Gregorio mit-
tuntur 37.3
Edom 124.4
Edom à regno Iudæ defi-
cit 211.1
Edom in diebus Ioram
recessit, ne esset sub Iu-
da 178.2
Edom Iudæorum popu-
lum exprimit 307.4
Edo, terrenus, uel rubri
220.744.8
eductio filiorū Israel per
Moysem de Aegypto.
112.4
Eduinus ab Honorio ex
horatorias literas acci-
pit 66.3
Eduinus à paganis occi-
sus 64.3
Eduinus Carualdo per-
suader ut fidem suscipi-
at 65.3
Eduinus cum sua gēte fit
fidelis 63.3. Eboraci ba-
ptizatur 64.3. Paulino
sedem episcopale do-
nat. ibid. basilicam fa-
bricari curat. ibid.
Eduinus cum suis prima-
ribus de percipienda
Christi fide consultat.
62.3
Eduinus exercitū ad de-
bellandum Edelfridū
colligit 61.3
Eduinus Nord Humber-
rum gentis rex. 49.3
Eduinus per uisionē qua-
dam ad credendū pro-
uocatur 59.3
Eduinus quamdiu An-
glorum genti præfue-
rit. 70.3. quando oc-
census ibid.
Eduinus ubi occisus.
82.3
Eduini regis caput Ebo-
racum allatum 70.3
Eduini regis imperium.
54.3
Eduini interitus 70.3
sub Eduino rege magna
tranquillitas in Anglia
66.3
effectus non est causa.
229.2
effectus omnis in sua est
causa 246.2

in Effigie aliena cur Do-
minus apparuerit.
509.5
effodere 465.8
Effraim fructificatio.
867.8
Effraim 1063.8
Effrem 1063.8
Effrem diaconi Edisse-
næ ecclesiæ natale.
288.3
Effren abbatissæ martyriū
254.255.1
Egbercht ut in Hyber-
nia uitam monachicā
duxerit 109.3
Egbertus sacerdos.
76.3
Egbertus quamdiu re-
gni sedem tenuerit.
114.3
Egbertus ut in Germani-
am ad prædicandum
ire uoluerit, nec potue-
rit 168.3
Egdon presbyteri nata-
le 398.3
egressus Dei 783.8
Eggar quādiu regnari-
t 180.2
Egeppii scripta 403.3
Eglon rex Moabitaram.
177.2.347.8
Egon aduersarius mona-
stij 362.3
egressus bonus & malus.
666.5
Elafius curatur 20.3
Elamitæ principes Perfi-
dis 188.8
Elamitæ principes Perfi-
dis unde dicti 923.5
elario 588.7
Elcana Ephrateus 212.4
electio, Dei gratia 255.6
electionem gratiæ nullis
fieri operum præcedē-
tibus meritis 209.6
electus quomodo aliqs
fiat 518.8
electi ab electis salutandi
1048.5
electi in die petunt.
33.7
electi membra summi sa-
cerdotis 481.4
electi non solum eos co-
gnoscunt, quos in hoc
mundo nouerunt: sed
bonos recognoscunt,
quos nunquam uide-
runt 403.8
electi omnia impiorum
tentamenta ac persecu-
tiones diabolico instin-
ctu sibi illatas, fide inui-
cta superant 391.8
electi pedes Domini.
593.4
electi pennas habent spei
& charitatis 874.4
electi semp foris pugnas,
intus timores habent.
563.4

electorum cogitationes
in alto palci gaudent.
1105.4
electorum consortio di-
gnus 1277.4
electorum corda Deus, ut
bona operentur, inspi-
rat & adiuuat 72.8
electorum duo ordines
in iudicio futuri.
463.7
electorum exempla.
182.7
electorum in nouissimis
raritas 430.5.
123.7
electorum omnium com-
munis benedictio.
51.8
electorum pusillus grex.
372.5
electorum sermo omnis,
geminæ est dilectionis
1106.4
electos in pressuris Do-
minus semper aspicit.
24.7
El, Deus siue fortis.
241.8
Eleazar 250.4
Eleazar doctorem bonū
significat 180.4
Eleazarus templi ministe-
rium suscipit 182.2
eleemosyna danda.
361.5
eleemosyna in absconso.
823.5
eleemosynæ bona 407.5
eleemosynæ præstantia.
85.7.409.5
eleemosynæ p̄ficius fru-
ctus 884.4
ad Eleemosynā quæ per-
tineant 1136.4
per Eleemosynam quæ
uirtutes complectan-
tur 6.8
eleemosynæ 890.5.
590.7
eleemosynæ quatenus
mundent 362.5
eleemosynarum duo ge-
nera 652.3
eleemosynarum remedia
856.5
eleemosynarum uirtus.
890.5
eleemosynis quantū scri-
ptura tribuat 369.6
elegiarum carmen.
46.1
in Elegiaco carmine
quid obseruandum.
47.1
Elegius pontifex nobile
monasterium cõstruit.
341.3
elementum quomodo
philosophi definiant.
314.2
elementa 1005.5
elementa ante hominis
creationem ordinata.
317.2

317.2
elementa cur his nomini-
bus uocentur 504.1
elementa minimæ parti-
culæ 315.2
elementa mundi 315.2
elementa principalia quorū
504.1.4.2
elementa quæ agant 133.
8. quæ item patiantur.
ibid.
elementa qualiter distin-
guantur 504.1
elementa quatuor 6.2.
393.1
elementa situ & natura
differunt 5.2
elementa ubi sint 315.2
elementorum cõmixtio.
5.2
elementorum cõplexio-
nes quatuor 316.2
elementorum dispositio.
316.2
elementorum etymon.
6.2
elementorum gradus.
4.2
elementorum locus 375.1
elementorum natura est
ipsa qualitas 6.2
elementorum syzygiæ.
6.2
ex Elementis quatuor hu-
mores consistere philo-
sophi uolunt 314.2
elementa Deum laudare
833.4
elementa in prima crea-
tione certa loca nō ob-
tinuisse, pleriq; asserūt.
317.2
elementa quid philoso-
phi uocent 315.2
Eleosippi natale 384.3
martyrium. ibid.
elephantum castitas 668.8
1061.8.1093.4
elephantum natura qualis.
668.8
Eleutherius Felicē & Cor-
reum comites ad fidē
Christi conuertit.
406.3
Eleutherius martyr 456.3
Eleutherius presbyter.
79.3
Eleutherius quamdiu se-
derit 202.2
Eleutherius quartus occi-
dentalium Saxonū ana-
tistes 129.3
Eleutherius Romanæ ec-
clesiæ quando præfue-
rit 5.3
Eleutherij diaconi mar-
tyrium 260.261.1
Eleutherij episcopi nata-
le. 406.3. passio. ibid.
Eleutherij papæ natale.
419.3
Elised abbatissa & puella
eius per zonā Cuthber-
tisanantur 231.3
Elisedæ

In Bedæ opera

Elisæ de deuita Egfridi regis & episcopatū suo scilicet auctori, quid Cuthbertus prædixerit. 232.3
 Elgaregio 140.3
 Eliæ raprus 267.6
 Eliæ sacrificium igni cœlesti deuoratur 168.8
 Eliasib sacerdos 537.547.4
 Eliezer, Deus meus adiutor 197.8
 eligendi potestas nunc datur, quadiu Deus differt sententiam iudicandi 711.8
 Elimas magus + b 28.6
 Elim, ardetes fortes. 313.8
 Eliphaz 79.4.244.8.650.4
 Eliseus a pueris deridetur 661.8
 Eliseus figuram Christi gessit 379.8
 Eliseus, salus Dei 379.8
 Elisabeth quomodo sit cognata Mariæ 193.5.68.4.70.7
 Elizabeth uoce magna exclamat 142.7
 Elizabethæ natale 470.3
 Elli aultraliū Saxonū rex 49.3
 Elohim uerbum communis generis 176.8
 Elon uallis 438.4
 eloquentiæ tres partes. 342.2
 eloquiū sacri mos 64.7
 eloquiū Domini casta 70.1.4.93.8
 eloquiū Domini qualia. 519.8
 eloquiū Domini uera. 394.8
 eloquiū sacra recte lectis argenteis comparantur 962.4
 ad eloquiorum diuinarum lectionem quomodo nos Paulus hortetur. 1.8
 Elul mensis 563.4
 Elul sextus Hebræorum mensis 253.1
 emblema 151.2
 embolismus * A 12.4.138.139.151.2.4.92.1
 embolismus a luna paschali initium sumitur 208.2
 embolismus annus 150.2.24.0.1
 embolismus undecimi anni 493.1
 embolismi annus quintus, in hēdecade sexta 152.2. item sextus in hēdecade nona. ibidem. item septimus, qui est ultimus cycli decennouenalis. ibid.

embolismi anni & communes quomodo inueniantur 151.2
 embolismi luna nullius mensis 151.2
 embolismi secundus, tertius, item quartus annus 151.2
 embolismi mensis 68.2
 embolismorum loci. 279.1
 embolismorum collectanea 289.1
 embolismorum ratio 150.2.539.255.1
 de embolismorum septelunationibus argumentum 151.2
 Emaus, frater eius 901.900.8
 Emaus 97.506.5
 Emmaus ciuitas 185.2
 Emeretianæ uirginis martyrium 242.243.1.
 Emerentianæ uirginis natale 386.3
 Emitherij & Celidonij martyrum natale 396.3
 Emmerammi martyriū. 258.251.1.453.3
 Emor Dinam uiolat. 242.8
 Enaim, in oculos 246.8
 Enan uilla 451.4
 encenia 243.7.671.5
 enceniorum diuersitas. 247.7
 Endor, fons generationis 881.1063.8
 per Endor qui intelligitur 881.8
 eneortim 339.2
 Engaddi 396.4
 Enharmonium 408.1
 Enoch 239.2
 Enoch a Deo uiuus sublatus 175.2.171.8
 Enoch dedicatio 173.8.175.2
 Enoch figuram Christi tenet 32.4
 Enoch liber 1056.5
 Enoch ob gratiam pietatis ad paradysum reductus 53.8
 Enoch quando genuerit Mathusalem 175.2
 Enoch septimus ab Adā 31.4.174.8
 Enoch septimam requie significat 174.8
 Enoch traslatus quid significet 72.1
 Enos homo uel uir 31.4.174.2.174.8
 Enos quo ætatis suæ anno Cainam genuerit. 175.2
 Enos successores populi Christiani significat. 32.4
 ensim super femur habet milites Christi 1047.4

ens nec uniuocum nec equiuocum 229.2
 ex non Ente nihil sequitur 229.2
 emundoria aurea 1195.4
 Eostre dea 81.2
 Eosturmonath 81.2
 Eous 126.2
 epacta & regularis quod debeant iungi ad inueniendum ætatem lunæ 525.1
 epacta undecima 525.1
 epactæ inueniendi ratio. 208.207.280.1
 epactam unam per aliam inuenire addendo undecim 526.1
 epactæ 240.524.1
 epactæ lunares 157.2
 epactæ lunares quot sint ab incarnatione Domini quomodo inuestigandum 120.2
 epactæ lunares quomodo inuestigandæ 154.2
 epactæ in calendis mensium 189.1
 epactæ solis quomodo inueniendæ 491.1
 epactæ quando crescant 492.1
 epactæ quot in anno 152.2
 epactæ quare per quindecim partes diuidantur. 215.1
 epactæ regulares solis uel lunæ quæ sint 189.1
 epactæ ubi mutantur. 215.1
 epactæ unde oriuntur. 280.1
 epactæ unde dictæ 157.2
 epactarum cycli æquali numero annorum per decem & nouē annos discurrunt 118.209.258.1
 epactarum locus 491.1
 epactarū proprius locus. 164.2
 epactarum origo 213.1
 epactarum ratio 75.2
 epactarum recursus. 222.1
 epactas solis aptissimè in calendis Martij mutari 244.1
 epactas undecim in morte Christi concurrisse. 534.1
 epanalepsis 62.1
 Epaphræ natale 434.3
 in Epate quatuor gignuntur humores 339.2
 ephemeris 221.1
 Ephefij 764.6
 Ephefus 907.1066.5
 Ephefus Amazonum oppus 923.5
 Ephefus Asiæ ciuitas. 923.5
 Ephefus a quo condita. 178.2
 ephimēsurā 330.4

epi ad mensuram aridasum frugum pertinet. 56.8
 ephod 139.225.4.665.3.387.4
 per Ephod quid significetur 1172.4
 Ephraim Christianorum typus 259.8
 Ephraim cur uocatur Ioseph suum filium 251.8
 Ephrata & Bethlehem unius urbis uocabula. 244.8
 Ephraim, fecunditas. 259.8
 Ephraim fortissima tribus 268.8
 Ephraim, fructificas 422.74.6.867.860.8
 Ephraim secundus Iosephi filius 251.8
 Ephraim significat populum Christianum 85.4
 per Ephraim qui intelligantur 74.6.74.7.8
 Ephron 214.8
 Eptheta 92.7
 epicœnum genus 22.1
 Epicurij dictum 955.5
 epicyclus 18.2
 Epimachus & Alexander martyres 479.3
 Epimachi martyrium. 250.251.1.414.3
 Epiphania Domini 242.243.1
 episcopatus nomen operis, non honoris 985.6
 episcopus 976.5
 episcopus qualis esse debeat 1245.4
 episcopus quomodo ordinandus 27.3
 episcopi baculus 665.3
 episcopi etymon 985.6
 episcopus quem requirat Paulus 1046.1047.6
 episcopi 910.5
 episcopi aliquot propter Simoniam damnantur. 197.2
 episcoporum officium. 885.5
 episcopus qualis esse debeat 985.6
 Episi decimus Aegyptiorum mensis 252.1
 epistolam ad Corinthios priorē ubi Paulus scripserit + b 34. 6. ubi irē posteriorem. ibid.
 epistolæ Pauli post Euangelium necessariæ. 411.8
 epistolalephe 511
 epitheron 67.1. quot modis fiat. ibid.
 epitritus in heroico carmine cur esse non possit 52.1
 epizeuxis 62.1
 epulæ carnales 956.5
 equus

Index.

equus albus 846.4
 equus albus, ecclesia. 1175.4
 equus, aduersaria potestas 843.4
 equus niger 1076.5. ite rufus. ibid.
 equus pallidus 1077.5. 844.4. ite rufus. ibid.
 equus quomodo mundū hunc insinuet 265.8
 equi ascensor 265.8
 equi unquam mordere 265.8
 equæ tempore coitus macie cur sint extenuandæ 338.2
 equi in sacris quid significant 556.4
 Erasmus Roterodamus literarum decus, Basileæ moritur 200.2
 Erasmi episcopi martyrium 421.3
 Eratosthenes geometria subtilissimus 122.2
 Eridanus 88.2.453.1
 Erichthonius 12.2
 erinaceus 1062.8
 Erkâtrudis nobilis puella 359.3. eius mira in iuuenili ætate patientia. ibidem.
 Erkâtrudis obitus 359.3
 Ermon 1063.8
 erodiorum tria genera. 84.2.4
 pro Erratis. nostris cur sæpe à Domino castigemur 2.8
 erubescere de Christi discipulis 126.7.384.5
 erudiri 436.8
 Erytheus solis equus. 327.2
 Erysthrea Sibylla 351.2
 Esaias propheta 211.2
 Esaias quomodo Deum uiderit 289.8
 Esau 79.4
 Esau & Iacob actus quid sibi uelit 226.8
 Esau imaginem gerit populi prioris 227.8
 Esau pilosus 219.8
 Esau post benedictionē patris inuidiæ stimulis concitatus, necem fratri suo Iacob fraudulenter excogitat 229.8
 Esau primogenita propter escam fratri uenudendit 59.4
 Esau primatum pro lentacula perdit 221.8
 Esau quare tardè ad patrem redeat 227.8
 Esau uenandi gnarus 59.4
 Esau unde Edom dicitur. 220.8
 Esau generationes 244.8
 ante Esau qui principes

in Edō fuerint 244.8
 in Esau & Iacob quid figuratum 219.6
 per Esau prior & uetus populus intelligitur 861.8
 escam spirituales fastidire, animę mortiferum. 979.8
 Esdod una de quinque ciuitatibus Allophylorum 921.5
 Esdras legem restaurat. 212.2
 Esdras sacerdos & scriba legis 181.2
 Esdras cur aliter psalmos quam historia habet, ordinauerit 425.8
 Esdra psalmos, ut nunc sunt, ordinauit 424.8
 Eschon ecclesiæ typus. 1120.4
 Esica puer 125.3
 Esopi fabula 1270.4
 essendi & cognoscendi eadem principia 228.2
 essentia Dei inuisibilis. 1065.6
 essentiæ partes 21.2
 esse quæ non dicantur. 1.2
 esurientes sitientesque qui 277.5.106.7
 esuries 229.2
 esuries ac sitis spiritualis. 609.5
 esus quotidiani necessitas quid innuat 310.2
 Estia 136.2
 Ethan 187.4
 Ethan, fortitudo siue profectio 313.8
 Ethan, robustus 906.8.
 Ethan 829.8
 Ethan unde progeniem ducat 906.8
 per Ethan quid intelligendum 829.8
 Etherius archiepiscopus Arelatenis 24.3
 Etherio epistola à Gregorio mittitur 22.3
 Ethus, abscissus 372.8
 Ethica 112.1
 Ethica quis inuenierit. 113.1
 Ethnici 66.2
 Eua, calamitas 166.8
 Eua ecclesię typus 643.4
 Eua ex latere Adæ facta. 318.2
 Eua in quinque rebus peccauit 23.4
 Eua mater omnium uiuentium 166.8
 Eua, uirago uel asūptio. 152.8
 Eue quare transgressio non adscribatur 409.8
 ab Eua peccati suggestio nec cur non habeamus. 407.8
 Eualdorum duorum presbyterorum passio 456.3
 Euangelica præstantia.

Euangelicæ autoritatis conuetudo 251.7
 Euangelistæ 557.6
 Euangelistarum concordia 5.57.66.88.129.134.141.147.159.160.161.162.170.171.173.226.238.255.262.266.269.291.308.318.323.325.331.360.360.360.5.107.216.257.293.300.327.337.357.392.393.395.454.454.454.454.454.
 Euangelistarum concordia de trina Petri negatione 380.7
 Euangelistarum quatuor series 3.5
 Euangelistis familiare. 117.7
 Euangelistis mos omittendi 222.5
 euangelium 2.310.5.406.4
 euangelium affectiones interiores munit 747.8
 euangelium imber uehementissimus 826.4
 euangelium legis apex & perfectio 18.5
 euangelium odor uitæ & mortis 846.4
 euangelium omnibus oblatum 1101.8
 euangelium iuxta Hebræos 181.5
 euangelij concentus 9.5
 euangelij doctrina per lignum Dominicæ passionis est confirmata 25.8
 euangelij gratia tam genibus quam Iudæis data 543.5
 euangelij prædicatio minima est in omnibus disciplinis 44.5
 euangelij prædicatio lagena 857.4
 euangelij prædicationis incrementum 385.5
 euangelij prædicator qualis esse debeat 47.8
 euangelij supra legem excellentia 411.5
 euangelij testimonium. 55.6
 euagelio credit, quisquis in Christū credit 799.5
 secundum Euangelium quid inimici propter uos, quid 267.268.6
 euangeliorum libri annuallis asimulantur 1232.4
 euangeliorum quatuor libri cur rotis comparantur 60.8
 per Euangeliorum libros dispensatio Dominicæ incarnationis celestis patriæ nobis est patefactus introitus 63.8
 euangelizare Christum. 342.6

euangelizatum cur non creditur 342.5
 euangelizantium foretores 203.7.342.5
 euangelizantibus de euangelio uiuere licet. 845.5
 Euaristus papa 462.3
 Euaristus quamdiu sederit 202.2
 eucharistia cur ieiunibus non sumenda 477.5
 de Eucharistia sumenda. 669.3
 Euchenj episcopi natale. 469.3
 Euchenj episcopi depositio 393.3
 Eudoxia Theodosij mater 189.2
 Euentij gloriosi episcopi depositio 389.3
 Euentij martyrium 250.251.1
 Eufemię uirginis natale. 450.3. martyrium. ibid.
 euge in bonum & malū dici 846.4
 Eugendi abbatis natale. 381.3
 Eugenię uirginis passio. 484.3
 Eugeniū quamdiu sederit 203.2
 Eugeniū I. quadiu sederit 203.2
 Eugeniū III. quadiu sederit 204.2
 Eugeniū IIII. quadiu sederit 204.2
 Eugeniū natale 381.3.387.3
 Euila 310.4
 Euilmerodach Nabuchodonosoris filius 180.2
 Euilmerodach quamdiu regnarit 180.2
 Eulalię uirginis natale. 391.3
 Eulalię uirginis martyrium 264.265.1.478.479.3
 Eumerus ficarius 55.3
 eunuchi duo, quos Ioseph in carcere inuentos inuenit, duorum populorum figuram gerunt. 253.8
 eunuchi tribus modis dicuntur 77.4
 eunuchorum duo genera 276.5
 Euphemie uirginis martyrium 248.249.258.259.1
 Euphemie uirginis natale 405.3
 Eupoloni natale 387.3
 Eupli diaconi natale. 440.3
 Eupli diaconi martyriū. 256.257.1
 Euphrates 499.4
 Euphrosinę uirginis depositio 2

In Bedæ opera

positio 391.3
Euphrosinæ uirginis natale 381.3
euripus 40.116.2
euriporum meatus plurimæ schematicis loco concitantur 115.2
Euristheus in Lacædemonæ quamdiu regnarit. 178.2
Euroauster 32.2
Euroauster & Euronotus synonyma 33.2
Euronotus 32.2
Europæ ab Asia diuisio. 48.2
Eurus 32.2.380.1
eurus uentus unde oriatur 333.2
Eusebius 663.3
Eusebius papa 455.3
Eusebius quamdiu sederit 202.2
Eusebij episcopi martyrium 437.3
Eusebij presbyteri uigilia 256.257.1
Eusebij presbyteri & confessoris natale 441.3
Eustachij episcopi natale 433.3
Eustathius Colubani discipulus 294.3.
335.3
Eustathius Luxouienis monasterij episcopus. 304.3
Eustasij abbatis depositio 402.3
Eustasij abbatis obitus. 342.3
Eustasij abbatis uita. 335.3
Eustathij presbyteri martyrium 260.261.1
Eutropij martyris passio 410.3
Euthychæ error 350.7
Eutythianus episcopus martyrio coronatur. 186.2
Eutythianus in cœmeterio Calixti sepultus. 186.2
Eutythianus papa 478.3
eius martyrium. ibid.
Eutythianus quâdiu sederit 202.2
Eutythianus quot martyres sepelierit 186.2
Eutythiani pia uox. 484.3
Eutythes & Dioscorus humanâ in Christo carnem negant 189.2
Eutythes nefandissimus monachorum præsul. 192.2
Eutytheris error 76.5
77.7
Eutythius 150.5
Eutythius quale corpus nostrum post resurrectionem fore dixerit 190.2
Eutythij dogma 41.3
à Gregorio refutatum ibid.
Eutythius 909.5.383.7
Euthymij natale 412.3
exaltantem Deum humiliter 589.8
exaltatio Christi, passio. 699.5
exaudiendi à Domino. 1042.5
excelsus accipitur interdum pro diuina reuelatione 1002.8
excidij signa 260.7.468.5
exclusores in arte argentaria qui dicuntur 498.6
792.8
excusationem peccati an habere quisquâ possit. 758.5
excusationes excludit Dominus 97.5
exegematicum uel enarratum poema 58.1
exemplo sui ad modestiâ hortatur Dñs 479.5
exempla 618.7
exempla quid profint. 380.5
exercitatio bonorum 714.8
item malorum. ibid.
exercitatio bonorum ad omnia utilis 714.8
exercitatio, suscepti actus continuatio 841.8
exercitationes due 714.8
exhibito præteritorum, certitudo est futurorum. 643.8
exire qui dicantur > 52.5
exire inde, quid 656.6
exitus hora cunctis incerta 169.7
Exodus quid contineat 271.8
exorcismi modi 907.5
exorcista 665.3
exortus 434.1
exortus & occasus tres cur studiosi fecerint. 11.2
expectatio sollicitorum peribit 908.4
expergeferi 440.8
expirare & exulare unde dicantur 671.5
expletuæ coniunctiões. 32.1
exploratores duodecim. 317.8
exploratores duo à meretrice Raab hospicio suscipiuntur 339.8
exploratores misi ad explorandam terram uerberem, quid mysticè significant 318.8
exploratores terræ Chanaan scribas & phariseos significant 177.4
extasis † b 37.6
extasis duo modi 575.8
exterminare 825.5

extremum 157.2
extremi iudicij tempus immaturum 1037.8
exultatio bona 938.6
ita mala ibid.
exultatio cur hic uera non sit 759.8
exultatio uera quæ sit. 677.8
exultari corporis est. 608.8
Exuperantij & Marcelli diaconorum passio. 485.3
Exuperij martyrium 258.259.1
exultio 334.2
Eylege post sedecim annos sepulturæ cum ueste qua inuoluta est, in corrupta reperit 192.2
Ezechias diuitias suas Chalæis ostendit 381.8
Ezechias filius Achaz. 179.2
Ezechias quâdiu regnarit 179.2
Ezechias rex imminente mortem lachrymis distulit 171.8
Ezechie ægrotatio 380.8
Ezechie deprecanti Dominum, uita prorogata. 380.8
Ezechie oratio 380.8
Ezechie quindecim anni ad uitam adduntur à Deo 142.8
ad Ezechie regis preces centem & octoginta quinque millia hostium cæduntur 264.3
Ezechiel ppheta 404.3
Ezechiel cum rege loachim captiuatus 179.2
Ezechiel, memoria Dei 766.8
Ezechielis uisiones 179.2.490.7
Ezraites 1063.8
Ezra Christi typum gestit 524.4
Ezrae planctus 533.4
Ezras quando Hierosolymam uenerit 503.4
Ezras scriba in lege Moyse 518.4. Christi typum gerit 519.4. quare scriba uocetur. ibid.
F.
Faber primus 30.4
Faber cur Dominus appellari uoluerit. 250.5.351.7
faber & medicus Dominus 251.5
fabros armorum qui tollant 461.4
Fabianus episcopus Romæ celebratur 212.2
Fabianus episcopus quâdo martyrium passus. 385.3
Fabianus in urbe Romæ martyrio coronatur. 186.2
Fabianus quamdiu sederit 202.2
Fabiani episcopi martyrium 242.243.1
Fabius Romuli dux Remum occidit 179.2
Fabij passio 437.3
fabulam audire, est impedimentum cognitioni ueritatis 220.2
fabularum erymon 88.2
facere 465.8
faciamus hominem ad imaginem nostrâ, quomodo intelligendum. 135.8
facies Christi conspuitur. 391.7
facies Dei 882.6
facies Dei quando abscondatur 663.4
facies Diaboli à Domino reuelatur 861.4
facies Domini 1065.5
facies Domini uelatur. 488.5
facies plerunq; ipsa menses animæ intelligitur. 677.4
facies quæ Domino decorauideatur 1035.4
faciei uelamen 387.7.155.5
faciem Dei non uidere. 291.8
faciem suam sponsa Domino ostendit 1035.4
in Faciem cadere 93.4.99.7.265.8
in Faciem cædi 668.6
in Faciem Domini inspiciunt Iudei 1108.5
in Faciem hominis cur Deus sufflauerit flatum uitæ 143.8
facturæ & plasmationis differentia 645.4
falsus in manu Dei 1106.5
fames 269.5
fames ingens 189.197.2
fames ingens in Italia. 195.2
fames magna Romæ sub Claudio 184.2
fames maxima in Gallia. 197.2
fames quid 969.8.340.7.401.5.694.4
famis tempus 896.5
famem quomodo Deus uocauerit 968.8
familiaritas nimia pariter contemptum 245.2
familiaris amico nulla grauior pestis 245.2
Famonius 664.3
Fara abbatissa 80.3
Farao 1063.8
Farnejsinsula 90.3
fatum 54.2
Faunus Italorum rex 177.2
Fauo-

Index.

Faunus 32.2
Fautæ uirginis martyrium 452.3
Fautini martyrium 244.245.1
Fautini & Ionitæ martyrum natale 392.3
Fautus obruncatione capitis consummatur. 470.3
Fauti, Ianuarij & Martialis sanctorum martyrium 454.4
fauus 1065.4.1066.4
fauus quis dicatur 528.8
fauum cum melle suo sponsum comedit 1078.4
per Fauum quid significetur 1029.8
fauo qui comparentur. 1076.4
febris natura 12.5
febricitantium proprium. 256.5
Februarius 207.2.457.1
Februarius cur quouis quarto anno uiginti nouem dierum 244.1
Februarius deputatus intercalationi 78.2.502.1
Februus lustrationum Deus 207.2
Februarius Plutoni dicatur 244.1
Februarius quibus modis nomen accepit 126.1
Februarius unde dicitur. 126.244.1.502.523.1
Februarij mensis nomina uaria 126.1
in Februario quæ uictus ratio obseruanda. 244.1
in Februario quæ horæ cauendæ 244.1
Februus Deus lustrationum potens apud gentes. 126.1
Februus lustrationum potens 77.2
Februus Deus lustrationum 130.1
Felgidus anachoreta quomodo operimento parieris Cuthberti in nullo sit curatus 251.3
Feliciani martyrium 252.253.1
Felicissimi martyrium 256.257.1
felicitas humana 230.2
Felicis martiris septem filiorum martyrum natale & passio 471.3
Felicis uirginis martyrium 262.263.1.185.2.246.247.1.254.255.1
Felicis uirginis natale. 425.3
Felicis martyrium 392.3
Felix ab aduersarijs suis non cognoscitur 258.3
Felix ab angelo liberatur & carcere 256.3

Felix araneorum filis occultatur 259.3
Felix episcopus 65.3. eius obitus. ibid.
Felix episcopus Gregorij atauus 40.3
Felix exorcista 255.3
Felix in episcopatum omnium iudicio eligitur. 259.3
Felix in carceratur 256.3
Felix miro & inuistato hominum ordine pacificus 259.3
Felix patrem suum racemose reficit 257.3
Felix paupertatis summus amator 260.3
Felix plenus dierum atq; operum bonorum obit. 260.3
Felix presbyter 383.3. eius obitus & sepultura. 383.3
Felix quamdiu sederit. 202.2
Felix II. quâdiu sederit. 202.2
Felix III. quamdiu sederit 203.2
Felix IIII. quamdiu sederit 203.2
Felicis apud Gerundam martyrium 391.3
Felicis confessoris martyrium 242.243.1
Felicis confessoris parentes 255.3
Felicis confessoris uita. 255.3
Felicis episcopi natale. 469.3
Felicissimi & Agapiti passio 438.3
Felicis & Fortunati natale 424.3
Felicis, Fortunati & Saruini sanctorum natale. 389.3
Felicis habitus qualis. 260.6
Felicis martyrium 256.257.254.255.1.437.3
S. Felicis natale 466.3
Felicis papæ natale 420.3. martyrium. ibid.
Felicis patria 255.3
Felicis pontificis natale. 436.3
Felicis presbyteri, Fortunati & Achillei diaconorum passio 408.3
Felicis presbyteri martyrium 445.3
in Felicis templo quæ edantur miracula 261.3
feminalia 161.4
feminalia castitatē significant 157.4
femur quod significet 666.8
per Femur, carnalis solet propagari designari. 1047.4
per Femur genus intelligitur 217.8
in Femoribus scriptura soler successionis propagationem significare 115.4
fenestras austrinæ in æstate male 337.2. in hyeme bonæ. ibid.
fenestras templi Salomonis quid significet 15.8
fericulum unde dictum. 1048.4
Ferdinandus bellum aduersus Ioannem comitem à Vucida gerit.
Ferdinandus à principibus electoribus rex Romanorum creatur 201.2
feria in calendis quæ sit. 102.2
feria in calendis mensium quomodo inuenienda 185.1
feria in calendis Ianuarij per annos Dñi quomodo inuenienda 186.1
feria quomodo inueniatur per regularem 524.1
feria quomodo per dies mensium inuenienda. 185.186.1
feria quid 123.1
feria prima 123.3
feria unde nomen habeat. 123.1.500.1
de Feria & luna dialogus 216.1
feriæ à Syluestro papa institutæ 206.2
feriarum initium à Syluestro 65.2
feriarum inueniendarum ratio 280.1
feriarum ordo in ecclesia 207.2
feriarum paschaliū ordinatio 346.2
feriarum septem præsentia 461.1
de Feriarum regularibus, calendarum, & eorum originibus 523.1
ferias quis primus habere docuerit 500.1
fermentati panis & mellis primitiua tantum offerri, non in altari uerò poni 148.4
fermentum doctrina 156.4
fermentum, naturæ corruptio 278.8
fermentum pharisæorum. 69.81.5.218.7.365.81.5
Ferreoli & Ferrutiōis martyrium 426.3
Ferreoli martyrium 258.259.1.451.3
ferrum 653.3
ferrum ex ligno exiliens in profundum, ad lignum Elisei opera reuertitur. 380.8.201.4
ferrum quando de manubrio profiliat 337.8

Ferrutij martyrium 381.3
ferula gramaticorum gestamen 67.2
ferula igneque naturæ 67.2
festa Iudæorum figuræ. 620.5
festuca 73.7.286.5
per Festucam ira designatur 715.8
festus à uespera incipit. 57.2
Festus Iudææ procurator Felici succedit 184.2
Festimartyrium 260.261.1
ficus arefacta 83.5
ficus cum botro de terra promissionis allatus quid significet 318.8
ficus, dulcedo conuersationis nouæ 829.5
ficus & uua 81.7
ficus & uua quid significant 287.5
ficus sacre legis imagine habet 353.8
ficus quid denotet 539.5
ficus folia 117.7
fidelis in modico 411.7.443.5
fidelis unusquisq; ecclesia 541.8
fideles coniugati 546.5
fideles cum Christo per fidem sunt 808.5
fideles cur bona sua opera in ecclesia clarescere cupiant 524.4
fideles filij sponsi 285.7
fideles locus sanctus Dei. 782.8
fideles per terram bene cultam designantur 689.8
fideles quomodo templum Dei sint 488.8
fideles regnum Christi. 563.6
fideles septem cõsiliarijs quando utantur 522.4
fidelium certus numerus 641.8
fidelium corpora templi spiritus sancti 377.6
fidelium uita infidelium dicitur 298.6
fides 1071.6.160.7.342.7.574.7.1109.6
fides accessus ad ueram salutem 559.8
fides Abraham quid 68.6
fides ad inuisibilia pertinet 240.6
fides auro comparat 295.8
fides bonaq; opera ab electorum cordibus non deficient, usq; dum Dominus ad iudicium cum omnibus sanctis ueniat 387.8
fides catholica 1102.8
fides catholica in Niceno concilio quando exposita 187.2
fides catholicorum una, hæreticorum multiplex 82.3

In Bedæ opera

plex 104.7.5
fides Christi 55.6.235.6
fides credentibus datur à patre 615.5
fides cur altare dicatur. 555.8
fides dubia 577.5
fides de promisso 192.5-267.7.469.7
fides ecclesiæ una 1026.4
fides efficit quod lex iuber 116.6
fides, est credere quod non uides 980.6
fides fundamentum bonorum operum 555.8
fides fundamentum omnium uirtutum 308.2
fides grano sinapis confertur 473.5
fides gratia Dei 527.5
fides gratuitum Dei donum 281.6
fides in nobis quid 786.6
fides lorica 606.8
fides mulieris magna. 332.7
fides nostra & patrum uina 93.6
fides nostra qua iustificamur, unde ceperit. 642.8
fides omnibus bonis abundat 477.6
fides orthodoxa 244.7
fides per animam uictrix de exteriori homine triumphat 192.2
fides per dilectionem operans 65.6.1001.8
fides perfecta grano sinapis simile 418.5
fides prima in conuersione 122.8
fides prima unio mentis ad Deum 1102.8
fides plurimis modis accipitur 1101.8
fides quid 560.1101.8
fides quomodo dicatur scutum 606.8
fides, quomodo per manum intelligat 1045.8
fides sine operibus mortua 265.6.555.8
fides, spes & charitas orantem ad Deum perdunt 186.6
fides spontanea 295.8
fides uera 43.7.885.8
fides uincens mundum, 1039.5
fides uirtutum origo 27.7
fides uniuersalis 1102.8
fides una 582.5
fidei catholicæ confessio 129.7
fidei Christianæ persecutores ad tempus gaudent 23.7
fidei definitio 932.6.646.574.4.5
fidei Dominicæ primordia meliora sunt uino legis 1005.4
fidei etymon 701.6
fidei filius 58.6
fidei fundamentum 1102.8
fidei fundamentum ex populo Iudaico 259.8
fidei gloria de Israel ad gentes trāsata 240.4
fidei incrementa 94.5-121.7
fidei lex 58.6
fidei lux habitat in corde credentis 824.4
fidei merces, animarum salus 179.6
fidei mysteria quibus reuelanda 1091.5
fidei nostræ accessus & initium 599.8
fidei nostræ meritum resurrectionis Christi 242.6
fidei nostræ uirtus præcipua quæ 951.8
fidei odor 226.8
fidei pbatio 224.7.330.5
fidei uerbum, & Dei uerbum & apostolorum. 801.5
fidei uirtus 419.5.524.5
Fidei uirginis & martyris natale 456.3
fidem adaugeri 418.5
fide Deus multipliciter in scriptura sacra reuelat uir nobis 674.8
fidem discipulorum explorat Dñs 328.5.326.5
fidem Iudæa in fine seculi recipiet 1041.4
fidem quam Paulus definiat 61.6
fidem uniusquisque ad baptismum ueniens quomodo prædicatori deferat 287.8
per Fidem accessus ad ciuitatem Dei 599.8
per Fidem ad ueritatem ueniendum 975.6
per Fide & mysteria nostri redemptoris de præsentis ecclesiæ conuersione ad requiem animarum post mortem ascendimus 18.8
fide Christus est in nobis. 683.5
fide eadem ante legem saluabantur, qua & nos modo 409.8
fide iustificamur 703.6
fide salutem impetrari. 233.6
fide sola inuisibilis Dei substantia agnoscitur. 1073.8
fide quomodo uiuat iustus 769.5
fide uera æternaliter uiuit iustus 646.8
fide qui hic non participat, non participabit illic beatitudine. 802.8
ex Fide & per fidem iustificari, idem esse 62.6
in Fide & opere omnis perfectus crescit 96.4
in Fide quanto quis plus turbauerit, tanto magis cunctis inimici temptationibus subiacet. 1073.8
sine Fide impossibile est Deo placere 280.6
sine Fide omne bonum opus inutile 856.8
Fidicula ortus 250.1
fiducia 402.1
fiducia habenda 1036.5
fiducia nostra de Christo. 1042.5
fiducia quibus habenda. 1021.5
figulus 110.5
figulus ad opus suum fedet 661.7. rotam pedibus conuertit ibid.
figura 231.2
figura composita 21.23.1
figura participiorum quotuplex 31.1
figura simplex 2.23.1
figuræ acueritatis discrimen 558.5
figuræ aduerbiorum quot sunt 31.1.14.1
figuræ coniunctionum quot sunt 16.1.32.1
figuræ nominum quot sunt 2.1
figuræ nominum quot accidunt 23.1
figuræ participiorum quot sunt 15.1
figuræ pronominum quot sunt 7.1.25.1
figuræ uerborum 28.1
figuræ uerborum quot sunt 15.1
figurarum genera apud Grammaticos qualia 60.1
figurarum & troporum reperiuntur qui 59.1
feri quot modis aliquid dicatur 116.8
S. Filius episcopus post alia tormenta in mare est missus 381.3
filius 342.7
filius Dei 1056.6
filius Dei cur rectus 593.8
filius Dei in simulacrum imperium patris portat. 659.7
filius Dei non potest appellari creatura 173.6
filius Dei prædestinatus. 790.5
filius & pater Deus unus 1047.5
filius & Spiritus sanctus an sint unum procedens, an duo procedentes. 1118.8
filius est uita 1042.5

fili

Index.

fili in scripturis qui uocentur 698.4
fili Ioannis 1049.5
fili Itræ 942.6
fili Itræ natura quid 775.6
fili Itræ æquissimo iudicio Dei decepti sunt. 656.4
fili Itræ, credentes 121.4
fili Itræ cur circa tabernacula castra sint metati 29.5
fili Itræ numerantur per cognationes, domos & nomina 171.4
fili Itræ qua generatio de terra Aegypti ascenderit 199.200.8
fili Itræ quadiu in Aegypto fuerint 176.2
fili Itræ quod non poterant intendere ad faciem Moysi, quid 615.6
fili Iudæorum discipuli Domini 347.7.354.5. exorcistæ. ibid.
fili lucis 84.7
fili lucis & seculi 409.5
fili regni Iudæi 832.5
fili seculi 84.7
fili timoris Domini. 920.4
fili uindicantes patrem suum in utero matris 647.3
fili uirum Isaac generatio. 224.8
fili uirum Isaac summa. 1276.4
fili uirum profectus, prædicatorum est merces. 387.8
per Filios hominum qui accipiendi 596.8
per Filios Israel sensus perfecti intelliguntur. 145.4
filioli Ioannis 1015.5
filia à dæmonio uexata, cuiuslibet conscientia est 767.5
filia dæmoniosa est quæ liber anima in ecclesia deceptionibus subdita 332.7
filia Iairi, Synagoga 39.5
filia Sion 693.5
filia Syon, Hierusalem 81.5
filia typicè à dæmonio uexata 333.7
fili Hierusalem 1085.4
filiæ regum cur sancti dicantur 668.8
filiæ Sion 1049.4
filiabus maior custodia à parentibus solet adhiberi, quæ aliquibus alijs in familia 479.8
fimbria, minimum madatum 65.5
fimbria uestimenti Christi 69.5
fimbria tangere 310.7
Findani confessoris martyrium 262.263.1
Finees 1063.8
ingere Domini 11.7
finis quid 615.6
finis cuique; suus proprie est. 984.5
finis dupliciter in scripturis accipitur 444.8
finis eligibilior ijs quæ sunt ad finem 230.2
finis est melior ordinatis in finem 230.2
finis in omnibus respiciendus 226.7
finis intentione primum, productione postremum. 3.2
finis noster 1076.6
finis principium in intentione, & ultimum in executione 230.2
finis quando in scriptura pro consumptione accipitur. 444.8. item quando pro perfectione ibid.
finis quomodo Christo conueniat 444.8
finis si malus fuerit, præcedens uita nihil ualebit 638.8
finem mundi calculantes falli 424.5
finitum & infinitum solius quantitatis conuenire. 231.2
finitum ad infinitum nulla proportio 231.2
finita pronomina 25.1
firmentum 3.2.4.4.6.8. 125.2
firmentum aliquando uelocius sole 325.2
firmentum aquarum. 127.8
firmentum cur aera uocetur 320.2
firmentum cur sit igneæ qualitatis 8.2
firmentum cur dicatur 320.2.8.2
firmentum cur apostoli dicantur 524.8
firmentum in ecclesia scripturæ diuinæ intelliguntur 127.8
firmentum in medio aquarum positum 958.8
firmentum omnium æqualiter supra uoluit quinque; zonis 389.1
firmentum quot diebus terræ orbem circumeat 118.2
firmenti nomine qui appellantur 676.8
per Firmentum ecclesiæ denotatur 676.8
in Firmento circuli undecim 321.2
Firmi & Rustici sanctorum passio 439.3
fistula & cynamomum in horto Dñi prodestur cū tyrium 1071.4
fistula, quæ & casta dicitur, inter aromaticos numeratur arbores. 1071.4
fixa genera quæ 22.1
flagellatio Dei 825.4
flagellum medicina est aduersus peccatum 633.8
flagellum quid Petrus uocet 473.8
flagella Dei, ueritas 1038.8
flagella quomodo dicantur uisitatio 507.8
de Flagellis quadraginta delinquentibus adhibendis 338.8
flamma in rubo 273.8
flammis accincti qui sunt. 386.8
flaum quomodo recipiamus, cum Deus incorporatus sit 143.8
Flauia Domicillæ exilius 184.2
flegma aquam imitatur. 375.1
fletus & lætantur plurimi de sacerdotibus & Leuitis 494.4
fletus tanquam non fletum 430.6
fletus 106.7.278.5
fletus Domini causa. 449.5.35.7
fletus & stridor dentium 387.5
fletus iniquorum 116.5
Florentiæ concilium celebratur 200.2
Florentius episcopus 381.3
Florentij natale 462.3
Florianus 116.4
Florianus apud Tharsum interficitur 186.2
Florianus imperium quadiu tenuerit 186.2
Floriani martyrium 250.251.1.4.12.3
Florus Albini successor. 184.2
florum decor 371.5
fluctus maris quid significent 603.5
flumen, uita nostra 773.8
fluminis inundatio 289.5
fluminis nomine in scriptura humanum genus significatur 855.4
per Fluminis impetum quid intelligendum. 30.5
per Flumen terreni principis intelligedi 816.8
flumina, Antichristi 30.5
flumina cur uocantur dicta. 39.2
flumina quomodo fiant. 34.2
fluuus de paradiso exiens imaginem Christi portat 149.8
fœminalia 1264.4
fœminalia pontificis, castitas corporis Christi. 298.8
fœmina in adiutorium uiri facta 494.6
fœmina etiam ad imaginem Dei facta * A 18.4
fœmina quando efficiatur 338.2
fœmina quare non sit in progenie Seth 30.4
fœmina Romana pariter uerum crinibus. & unguibus similem uirgini 198.2
fœminæ creatio 19.4
fœminam cum masculo cur dicat creare, quæ adhuc formata non erat. 136.8
fœminæ duæ quid significant 2.7
fœminarum prudentia. 368.7
fœmininum genus 1.21.1
fœnerari quomodo Deus iubet, et non 624.8
fœnerator quis laudandus 624.8
fœnum 65.5.362.7
fœnum combustum 1086.5
fœnum & stipula quid significant. 368.5
per Fœnum, triticum significatur 820.8
fœnus dare Deo 623.8
fœtus unde nutriatur. 338.2
folium Christi, quomodo uerba prædicationis 429.8
Fontana cœnobium. 284.3
fons Iacob iuxta Sichem. 495.3
fons Ioannis baptistæ. 495.3
fons in Traconitide terra qualis 494.3
fons in quo baptizatus eunuchus 887.5
fons irrigans terram 15.4
fons paradisi quomodo intelligendus 14.8
fons qui erat in Iezrael, quid significet 428.4
fons qui uniuersam terram irriget, cur non inuenitur 141.8
fons sanguinis, origo peccati 52.5
fons terræ in medio torridæ zonæ 333.2
fontis porta in Hierusalem quando edificetur 552.4
fontes uitæ 1083.5
fontes duodecim & septuaginta palmarum. 280.8
per Fontes qui intelligendi 828.8
foramen inferius, stomachi porta 339.2

4 forcipe

In Bedæ opera

forcipe sacerdotes igne altaris emendat 1230.4
 forma quid 231.2
 forma est prior materia. 230.2
 forma est quæ dar esse. 230.2
 forma est infinita & immanifecta 230.2
 forma est separabilis à materia 231.2
 forma est quodammodo priuatio 231.2
 forma nulla composita ex partibus diuersarum rationum 243.2
 forma simplex & indiuisibilis 230.2
 Formosus pōtifex ab Arnulpho ad pristina dignitatē restituitur 195.2
 Formosus quamdiu sedet 203.2
 Formosi cadaver in Tyberim proicitur 196.2
 formæ est agere, materiæ uerò pati 230.2
 formam serui quomodo accepit Christus. 845.6
 formæ casuales quot 23.1
 formæ casuales in pronomine an inueniantur, uel non 7.1
 formæ uerborum 26.1
 formæ uerborum quot sint 13.1
 fornax mundanda 661.7
 fornicari à Deo 824.8
 fornicatio 561.7
 fornicatio febris illecebrosæ carnis 12.5
 fornicatio generalis animæ 404.6
 fornicatio in sacris literis 649.5
 fornicationis remedium. 891.4
 fornicationis uoluptas breuis 897.4
 foris diabolus 347.7
 fortes quales uenerit uocare Dominus 737.8
 fortitudo 37.14.8.8.4.02.1. 886.8
 fortitudo ferri nomine appellatur 743.4
 fortuna felicitatis causa. 230.2
 fortuna quid 230.2
 fortuna in fortuitis reluctet 238.2
 Fortunati martyrium. 244.245.254.255.1
 Fortunati natale 389.3
 foram Dominicum synagoga 748.5
 Fortiniani 186.5
 Fortiniorum error 1133.4
 Fortini perfidia 246.7
 fractionis mysterium. 475.5
 fragilitas humana 333.5
 fragilitas 807.79.5
 fragmenta colligere 328.5
 fragmenta cur iubeat Dominus colligi 362.7
 framea 476.1061.8
 framea uersatilis 26.4
 per Frameam flammeam quid intelligendum. 167.8
 Franciscus claret 198.2
 Franciscus à Sickingen in castro suo Nanttal barda ist' interit 200.2
 Franciscus à Sickingen à quib. principibus superatus 200.2
 Franciscus Gallorum rex à Carolo V. superatur accapitur 200.2
 Franciscus Gallorum rex Caroli V. sororem ducit uxorem 200.2
 Franciscus Petrarca clarus habetur 199.2
 Francorum initium monarchiæ Gallicanæ 196.2
 Francis regnat Henricus Roberti superioris filius 197.2
 frater 693.8
 frater non redimit 952.5
 fratri penitenti quoties remittendum 75.5
 fratrem suum qui odit, homicida est 653.8
 fratrem suum qui odit, in tenebris est 715.8
 cum Fratre peccante quomodo agendum 74.5
 fratres Christiani 306.7
 fratres Domini 4.5.56.310.311.5.326.7.367.547.619.866.5
 fratres Christi qui 83.4
 fratres qui sint 283.5
 fratres septem quid mystice significent 127.5
 fratrum nostrorum cura habere debemus 550.5
 fratrum querenda auxilia 35.7
 pro Fratrum peccatis orandum 711.5
 fratres sibi Christus quaesuit 524.5
 fraus contraria omni Christianiano 307.2
 fremitus diaboli 845.4
 frequentatiua 26.1
 Fridericus Austriæ dux post Albertum quamdiu regnarit 200.2
 Fridericus Barbarossa quamdiu imperium tenuerit 197.2. Bohemos ad regni formam redigit. ibid.
 Fridericus Barbarossa in Syriæ quodam flumine lauans, aqua imprudens suffocatur 197.2
 Fridericus cum Alexandro pontifice grauissimas inimicitias gessit, à quo & excommunicatus 197.2
 Fridericus I. quamdiu regnarit 202.2
 Fridericus II. quamdiu imperarit 202.2
 Fridericus secundus ab Honorio imperator confirmatur 198.2
 Fridericus secundus Galliam uniuersam cisalpinam depopulatur 198.2. ab Innocentio in concilio Lugdunensi imperij titulis priuatur. ib.
 Fridericus secundus linguarum peritissimus 198.2. ex nationibus omnibus ad res Sueuorum propensior. ibid. post inaugurationem aduersus ecclesiam Romanam insanire coepit. ibid.
 Fridericus secundus imperatorum omnium (quos adhuc habuit Germania) potentissimus. 198.2
 Fridericus secundus Romanis pontificibus supra modum infestus 198.2
 Fridericus secundus sub graui censura pontificis Tarenti moritur. 198.2
 Fridericus III. cum Honorio grauissimas gessit inimicitias 198.2
 Fridericus III. quamdiu imperarit 202.2
 Friderici imperatoris obitus 200.2
 frigidi & sicci nec appetunt nec effectum habent, nisi raro 323.2
 frigus æquinoctij uerni. 816.5
 frigus charitatis 631.8
 frigora niuis quid 633.7
 frons 337.4
 frons uerecundiæ sedes. 703.5
 in fronte quando diabolus hominem percurre dicatur 418.8
 Frontonis abbatis natale 405.3
 Frontonis natale 462.3
 fructifera ligna unde dicta 129.8
 Fructuosi episcopi natale 385.3
 fructus 29.5
 fructus centuplus 307.5
 fructus promissus Davidi 269.7
 fructus oris 913.4
 fructus spiritus 149.4
 fructus terreni cur cisterne comparentur 895.4
 fructus dignos penitentia facere 228.5
 frui 1053.6
 frumentum plenum in spica fructificat 43.5
 frumentum plenum quædo in spica profertur 43.5
 frumentum uendere 910.4
 frumeti abundantia 63.4
 fuga Christi in montem. 66.5
 fuga, timor animi 780.8
 fugere quando quis proprie dicatur 781.8
 Fulco Balduini generus quædiu Hierosolymis regnarit 197.2
 Fulcone mortuo Balduinus filius succedit 197.2. quamdiu imperium tenuerit. ibid.
 Fulgencius episcopus prædicatur 212.2
 Fulgentij natale 381.3
 fulgerrimum cur citius quætonitruum audiatur 34.2
 fulgur 381.1
 fulgur aspectus 169.5
 fulgura reuertentia 831.4
 fulgura, inspirationes diuinæ 832.4
 fulica 1062.8
 fulmen quid 332.2.381.1
 fulmen cur læpius alta sternat 332.2
 fulmina ubi non sint, & quare 35.2
 fulmina unde contingat. 332.333.2.380.1
 fulminum uaria genera. 35.2
 fulminatio diaboli 863.4
 fumus ad cerebrum perueniens, spiritus dicitur 340.2
 fundamentum & fundamenta 289.290.5
 fundamenta 240.7
 per Fundam Davidis quid significet 385.8
 funibus aliquoties lacra scriptura solet designari 1240.4
 funiculi qui dicantur. 549.5
 fures qui dicantur 665.5
 fures, demones & hæretici 25.5
 furni, corda electorum. 581.4
 in Furore qui arguantur. 628.8
 Furseus confessor 384.3
 Furseus apud orientales Anglos monasterium facit 92.3.94.3
 fulcinarum usus 1230.4
 fufum digitis apprehendere 632.7
 futurum spiritui sancto tam certum quæ quod præteritum 783.8
 futurum tanquam præsens uel præteritum apud Deum 754.5
 futurum tempus 28.1
 in Futuro qui sibi non prouidet, stultus. 684.8
 futura

Index.

futura cur per mane designentur 718.8
 futura quomodo in sacris præmonstrata. 422.8
 G
 Gabaa 250.292.298.414.4
 Gabaa collis interpretatur 396.8
 Gabaonitæ ligni cælores atque gestatores aquæ constituuntur 343.8
 Gabatha 275.4
 Gabini presbyteri martyrium 393.3
 Gabriel 189.5.264.4.67.7.
 Gad 74.191.4.323.8.1080.5
 Gad accinctus siue expeditus exprimi potest. 266.8
 Gad Domini personam exprimit 94.4.266.8
 Gad latrunculus 266.8
 Gad primogenitus Iacob ex Zelpha 340.8
 Gad Zelphe filius unde dicitur 231.8
 gagas lapis 1.3. eius usus. ibid.
 Gaij papæ natale 393.3
 Galaad 190.280.4.1063.8
 Galaad regio 196.4
 Galaad, aceruus testimonij 746.8. 1105.4. unde montis nomen accepit ibid.
 Galaad mons 1053.4
 Galaad non montis solum, sed & ciuitatis in eo condita uocabulum 1105.4
 galactites circulus Deorum uia 26.2
 Galatae 690.6.923.5
 Galatia Asiae prouincia. 923.5
 galaxias circulus 321.2.
 galaxias circulus ubi incipiat 321.2
 Galba quamdiu imperarit 201.2
 Galerius quamdiu imperarit 201.2
 galerus 138.4
 Galgala 284.312.4
 Galgala, reuelatio 341.8
 in Galgal quomodo legis periti positi dicantur. 291.4
 Galilæa 4.7.6.5.9.18.7.174.5.440.7.536.5
 Galilæa & Syria quomodo mundum hunc significent 15.5
 Galilæa transmigrationis uel reuelatio 45.7.
 Galilæa, uolubilis siue rota 118.5
 Galilæa duæ 13.5.
 Galilæus cur Christus dicitur 630.5
 Galilæus quomodo notus 487.5
 Galilæi ciues 577.5
 Gallicanum imperium quamdiu durarit 196.2
 Gallicani imperij finis. 196.2
 gallicinium 498.1.63.206.2
 Gallienus innumera Romanorum regni detrimenta sustinet 186.2
 gallina 388.5
 gallinæ erga pullos suos affectus 90.5
 Gallogræci 923.5
 gallus aliquem doctorem significat 109.5
 gallus unusquisque sanctorum 832.4
 Gallus cum filio quamdiu imperarit 201.2
 Gallus cum Volufano filio quamdiu imperarit 186.2
 Gallus & Volufanus. 116.4
 galli cantus 109.5
 galli senus 832.4
 Galli confessoris depositio 459.3
 Galli confessoris martyrium 260.261.1
 Galli cum Venetis Constantinopolitanum regnum occupant 198.2
 Galli sancti octaua 260.261.1
 Galli Senones duce Brenno Romam inuadunt. 181.2
 Gallorum rex Caroli V. sororem ducit uxorem. 200.2
 Gallorum reges ex genere Caroli magni, finem habent 196.2
 Galtestis 239.8
 Gallycanus martyr 428.3
 Gamaliel 880.5
 Gamaliel occultus discipulus Apostolorum. 734.8
 Garganus suo telo uulneratur 507.7
 Garizim mons 353.8
 iuxta Garizim montem incedere 343.8
 galtrimargiæ mala 335.8
 Gath anni 111.4
 gaudium Christi in nobis 751.5
 gaudium in natiuitate Ioannis 139.7.185.5
 gaudium de penitentibus. 70.7.399.5
 gaudium fidelium quale esse debet 778.5
 gaudium in scripturis nomen siue dicitur 758.4
 gaudium humanum tristorium 582.4
 gaudium magnum 419.7
 gaudium plenum 32.7.778.5
 gaudium pro risu in scriptura ponitur 635.7
 gaudium quomodo perendum 32.7
 gaudia mundi uitanda. 954.5
 Gaufridi censura 1177.6
 Gaugerici episcopi & confessoris depositio 440.3
 Gaza deferta 885.5
 Gaza Palaestinae ciuitas. 923.5
 Gazarim 199.4
 gazophylacium 130.4.62.639.5
 gazophylacium Iudæorum 763.8
 Gebal 199.4.1063.8
 Gebal plana uallis 880.8
 iuxta Gebal montem incedere 343.8
 Gedeon, circumiens in uertice 350.8
 Gedeon cum trecetis ad prælium pergit 350.8
 Gedeon quamdiu rexerit 177.2
 Gedeon moriens septuaginta filios relinquit. 352.8
 Gedeon quomodo typus Christi 348.8
 Gedeon quomodo suos milites ad pugnam armavit 350.8
 Gedeon typus Christi. 352.8
 Gedeonis septuaginta filij, septuaginta sunt linguæ 352.8
 Gedeonis plurimæ uxores quid significet 352.8
 Gedeone treceti sequentes quos denotet 351.8
 gehenna 32.5.459.4.947.5
 gehenna ignis 706.4
 gehennæ ignis quomodo uitandus 734.8
 gehennæ ignis duplex. 734.8
 gehennæ ignis inextinguibilis 277.7
 gehennæ nomen à Saluatore primum positum 45.5
 gehennæ nomen unde trahitur 18.5
 gehennæ poena duplex. 95.5
 gehennæ supplicium diabolo seruatur 708.4
 Gehennæ, uallis Iosaphat 491.3
 Gehennon lucus 745.5
 Gelasius papa 470.3
 Gelasius quamdiu sedet 203.2
 Gelasius I. quamdiu sederit 204.2
 Gelasij natale 289.3
 Gelboe, uolucatio 393.8
 Gelboe montes 371.8
 gemere & tristari Dominum 80.5
 Gemini natale 389.321.3
 gemini 520.1
 Geminorum inuocandi ratio 918.5
 Geminiani martyrium. 258.259.1
 gemitus carnis 630.8
 gemitus cordis 630.8
 gemitus duplex 630.8
 gemmarum positio diuersarum in rationali quid significet 1250.4
 gemmarum quatuor ordines quædo sacerdos in pectore habeat 1250.4
 genealogia Christi quomodo à Mattheo & Luca descripta 3.5
 in Genealogia Christi trium regum nomina omittantur 2.5
 Genesat 257.5
 Genesat magnis syluis circumdatum 494.3
 Genesat, ortus principum. 765.5
 Genesareth 74.7.257.5
 Genesij martyrium 256.257.1
 Genesij martyris passio. 444.3
 Genesij liber Beresith 1.4. eius libri autor ibid.
 Genesis quid contineat. 109.8
 Genesis unde nomen hoc accepit 109.8
 Genesis libri quis scriptor habebatur 109.8
 generare Dominum 145.7
 generatio 261.7
 generatio carnalis ad quem ete pertinet 454.8. spiritalis uero ad tertium numerum. ibid.
 generatio carnalis propter iram Dei mortalitatis 890.8
 generatio carnalis, spiritalis 429.7
 generatio Dei sine tempore 645.5
 generatio duplex 128.7
 generatio humana duplex 525.5
 generatio in deficiens per solē significatur 750.8
 generatio mala & adultera Iudæi 755.5
 generatio præsens per Iunam significatur 750.8
 generatio propter quid fiat 232.2
 generatio unius, est alterius corruptio 232.2
 generationis ordo 110.8
 generationes ab Abraham usque ad David generatiões quatuordecim 2.5
 genera

In Bedæ opera

generationes ab Adâ usq; ad Christum septuaginta septem 170.8
 generationes duæ 908.8
 genimina uiperarû 228.5
 Genouefa uirgo 381.3
 Genouefa uirginis martyrium 242.243.1
 gens Iudaica, scrinaria Christianorum 184.8
 gens quæ beata 595.8
 gentes cur desertû 783.8
 gentes cur lapides 672.8
 gentes cur mare dicatur. 672.8
 gentes Deum mortalia curare ignorabât 788.8
 gentes duæ quomodo sint inter nos 220.8
 gentes ecclesia Christi. 874.8
 gentes in occasu solis. 688.8
 gentes præputiati 416.5
 gentes quomodo palliû Christi 263.8
 gentes quomodo dicantur hæreditas Christi. 435.8
 gentes quasi desertum à lege 721.8
 gentes quomodo iustitiâ apprehenderint 234.6
 gentium conuersio 387.5
 gentium diuisionis. 740.8.895.899.5
 gentium diuisionis. 443.6
 gentium diuisionis 186.8
 gentium electio 494.5
 gentium & Iudæorum in Christianos conspiratio 492.5
 gentium etiam rex Christus, non solum Iudæorum 578.5
 gentium gloria 971.5
 gentium populus uulturi cur assimiletur 746.4
 gentium purgatio 253.5
 gentium receptio cur facta 676.8
 gentium reuelatio 220.317.5
 gentium timor 501.5
 gentium uocatio 972.5
 de Gentium septem interuentione, quas Dominus tradidit Israeli. 334.8
 gentibus incredulis Deus adhuc dormit 660.8
 gentibus quando euangelizatum 780.6
 de Gentibus extinctis. 344.8
 gentilitas ante saluatoris aduentum inuia 35.5
 gentilitas inculta 870.8
 gentilis populus uoluntatem patris faciens, quomodo mater Christi fieri possit 256.5
 gentiles 66.2
 gentes cur ethnici dicantur 22.5
 gentiles Christum uidere cupientes 694.5
 gentiles parum rationis & misericordiæ habebant 387.8
 gentiles puluis mortalis. 439.8
 gentiliū calūnia de uulnerum Christi stigmatibus 511.5
 gentiliū doctrina mortem magis quam uitam infert 387.8
 gentiliū error 1090.5
 gentiliū incredula corda maris fluctibus afsimilari 37.5
 gentiliū in sacrificando mos 230.6
 gentiliū laqueus 14.7
 gentium purgatio 353.7
 gentiliū plebs locutiæ cur afsimiletur 969.4
 genus commune 2.1
 genus epicænum 1.1
 genus est materia speciei 232.2
 genus fixum 2.1
 genus mobile 2.1
 genus quid 232.2
 generis humani multitudine, cur ciuitas dicatur. 739.8
 genera nominum quot sint 121.1
 genera participiorum quot sint 31.1
 genera pronominum quot sint 25.1
 genera uerborum quot sint 15.27.1
 genu stantis, recta operatio designatur 351.8
 genium flexio quid significet 51.7
 geometria 128.2.403.1
 geometria quid 113.1
 geometria Aegyptij præcipue colunt 32.4
 Georgij martyrium 249.258.259.1
 Geraris, incolatus 1234.4
 de Geraris usq; ad montem Moria iter est trium dierum 56.4
 Gerasa Arabiæ urbs 34.47.5. quid significet. ibid.
 Geresani rogant Christum, ut discedat 36.5
 Gerasenorum imbecillitas 317.5
 Gereonis martyris natale 457.3
 Germanicus athleta Christi insignis 387.3
 S. Germanici martyris natale 384.3. martyrium. ibid.
 Germanus Altiodorësis episcopus 189.2
 Germanus & Lupus aduersarij disputandi copiam præbent 17.3
 Germanus episcopus. 455.3
 germanus episcopus octogenarius migrat ad Dominum 420.3
 Germanus hostes in fugam uertit 189.2
 Germanus Rauennæ migrat ad Christum 20.3
 189.2. eius corpus Altiodorum defertur. ibid.
 Germani episcopi martyrium 250.251.1
 Germanorum cum Hlathuico bellum 263.3
 ad Germanos imperium transfertur 196.2
 Gernomeda uirgo 365.3
 Gerson gentium populū significat 104.4
 Gertrudis uirginis natale 399.3
 Geruasij & Protasij natale 426.3. passio 427.3
 Geruasij martyrium 252.253.1
 per Gesen terram ecclesia designatur 83.4
 Getæ interitus 5.3
 Geth 227.375.420.4
 Geth, torcular 723.8
 Gethæ, torcular 397.8. quid significet ibid.
 Gethsemani 381.7.14.8.5
 Gethsemani, uallis pinguedinis 104.5
 Geuiffegens fidem Christi suscipit 78.3
 gibbosus sacerdos 309.8. 167.4. lippus ibid.
 Gibtrudis uirgo 357.3
 Giblos ciuitas Phœnicia 9.8
 Giezi quos designet 388.8.
 gigantes 729.4
 gigantes indicant magna peccata 35.4
 gigantes nascuntur 211.2
 gigantes serpentinos pedes habuisse scribitur. 526.8
 Gihon fontis nomē 551.4
 Gihon uallis 551.4
 Gildas Anglorum historicus 21.3
 Gisolphus Campaniam igne, gladio & captiuitate uastat 192.2
 Gimel, tribulatio uel plenitudo 1012.8
 gladius 658.8
 gladius anceps 1065.5
 gladius diaboli, mors. 385.8
 gladius flammeus quomodo cuiusq; fidelium extinguitur 7.5
 gladius quem passa Maria 221.5
 gladium quomodo uenit mittere Christus. 46.5
 per Gladium quid intelligendum 368.4
 per Gladium maiora merita designantur 658.8
 Glenus fl. 64.3
 gloriari in conscientia. 601.6
 gloria Dei 66.6
 gloria Dei querenda, non nostra 643.5
 gloria Dei, qui dicantur. 556.8
 gloria diuinæ naturæ à quibus uideatur 1103.4
 gloria Domini 961.4
 gloria Domini in caliginosa uisa est 1170.4
 gloria futura qualis 171.6
 gloria hominis 322.6
 gloria inanis captiones. 95.7.345.5
 gloria in excelsis Deo. 420.7
 gloria uera testimonium conscientia nostræ. 462.8
 gloria humanæ cupiditas malum 594.5
 gloriam patris quærebat Christus 438.5
 gloria Dei egere 239.6
 gloria uana tentari. 314.7
 glorificationes Domini. 964.5
 glossa 1.2
 gnomonica quomodo inueniantur 47.2
 gnomonica ratio Cosmographorum 123.2
 gnomon 47.121.2
 gnomonis umbra 131.2
 Goaris confessoris depositio 431.3
 Goballus auis Indiæ. 649.3
 Gobel siue Gebel uocabulum quibus aptè conueniat 9.8
 Godefridus Hierosolymam capit 197.2
 Goeritus Arnolphi successor 353.3
 Gog & Magog 1123.5
 de Goliath & Dauidis certamine 363.8
 Golgal 291.4
 Golgatha 112.5
 Goliath 326.4
 Goliath à Dauide superatur 325.4
 Goliath diaboli typus. 347.4
 gomor 128.4
 Gordianus quamdiu imperat 186.201.2
 Gordiani martyrium. 250.251.1
 Gosen terra 251.8
 Gothi à Claudio superantur 186.2
 Gothi Italiam aggrediuntur 188.2
 Gothi

Index.

Gothi per Thraciam sese miscetes simul omnia cædibus, incendijs rapinisq; fuderunt 188.2
 Gothi Romam inuadunt 1089.8
 grabatum tollere, ac domum ire, quid significet 19.5
 de Grabato surgere 19.5
 gradus comparationis quot 1.1
 gradus qui de ciuitate Dauid ad inferiora urbis Hierosolymæ descendit 552.4
 Graduum diuisionis 55.2
 Græca lingua cur inter ceteras linguas clarior. 350.2
 Græcia 908.5
 Græcia Achaiæ prouincia 923.5
 Græcia Hellas uocata. 923.5
 Græcia sub Argo segetes habere incipit 211.2
 Græci ad longum cursum annum computant 78.2
 Græci annum à solstitio incipiunt 208.2
 Græci annum uocant cur uocent 209.2
 Græci & Aegyptij nulli in suis mensibus calendarum, nonarum & iduū distinctionem obseruant 79.81.2
 apud Græcos quis primus mensis inuenit 125.1
 grammatica 55.2.403.1
 grammatica prior esse debet in scientiarum acquisitione 222.3
 grammatica unde dicta. 55.2
 grammaticæ officium. 343.2
 grando 36.2.380.1
 grando quid figurat. 37.2
 grando cum in æstate sæpè contingat, quare in eadem circa inferiora montium nunquā nives contingunt 332.2
 grando cur rotunda uideatur 37.2
 grando cur statim soluat 36.2
 grando prodigiosa & glacies à celo delapsa, magna frugum & pecorum calamitate fuit. 195.2
 grando talento similis. 113.5
 grandinis duplex genus. 380.1
 grandinum coagulatio quomodo fiat 37.2
 Granicum flumen 181.2
 granum sinapis 759.5
 granum sinapis, uerbum euangelij 1100.4
 grana manducare 23.5
 gratia 576.7
 gratia adiuuat, ut legis quisq; sit factor 102.6
 gratia Christi 56.6
 gratia cur detur gratis. 150.6.587.8
 gratia data est ut lex impleretur 715.6
 gratia Dei 104.5.5
 gratia Dei cur non secundum hominum merita detur 94.6
 gratia Dei cur eius os dicatur 1022.8
 gratia Dei cur fors dicatur 581.8
 gratia Dei erga nos 1022.5
 gratia Dei non secundum merita nostra dat 555.6
 gratia Domini 953.5
 gratia duplex 527.5
 gratia euangelica 581.5
 gratia & auxilio Dei egere omnes 480.5
 gratia maior arbitrio. 1032.5
 gratia non ex operibus. 756.5
 gratia omnibus necessaria 989.5
 gratia pluuia uoluntaria. 256.6
 gratia prædestinationis effectus 194.779.6
 gratia sola de captiuitate nos liberat 807.8
 gratia sola facit, ut Deus non reddat debitam penam 587.8
 gratia spiritus sancti, & unctio pacis per oliuam significatur 353.8
 gratia spiritus sancti inter seruanda 1021.5
 gratia spiritus sancti in imbrum nomine intelligitur 806.4
 gratia subleuans 886.8
 gratia commendatio in scriptura 806.8
 gratia Dei necessitas. 1010.8
 gratia diuinæ in Christo immensitas 787.5
 gratia initium 612.6
 gratia multiplicatio & impletio 990.5
 gratia præuenientis ad salutem necessitas 539.5
 gratia soli adscribendum est quod saluamur. 588.8
 gratia tempus dies insignis 873.8
 propter Gratia abundantiam consequendam utrum in peccato sit manendum 112.6
 gratiam coram Deo inuenire 883.4. item coram hominibus ibid.
 gratiam in luxuriam trāsferentium poena 1053.5
 gratiam Pelagiani naturam dixerunt 705.6
 ad Gratia cofugere. 612.6
 gratia qui non adiuuat, meritis repulsius putatur 1011.8
 abiq; Gratia diuina nihil boni facere possumus. 924.4
 gratia agenda 476.5
 gratiarum spiritus sancti donationes uariæ. 239.3
 gratias agit Dñs. 362.7
 gratis saluari 239.6
 gratis odisse & amare. 761.5
 gratia naturaliter deorsum tendunt 317.2
 Gratianus Ambianis imperator factus est 188.2
 Gratianus episcopus. 481.3
 Gratianus cum fratre suo Valentiniano quadiu imperarit 188.2
 Gratianus occiditur 10.3
 Gratianus quamdiu imperium tenuerit 9.3. 201.2. cum quibus regnarit. ibid. à Maximo doctis circumuentus interficatur ibid.
 Gratianus Valentiniani filius 188.2
 Gratiani principis tempore secunda synodus Constantinopoli habitata 192.2
 gregis porta 548.4
 gregi forma qui sint 987.5
 Gregorius papa 502.7. seprem letanias instituit ibid.
 Gregorius papa Anglorum gentes ad fidem Christi conuertit 398.3
 Gregorius papa ad Dominum migrat 191.2
 Gregorius papa Arelatensi episcopo epistolam mittit 33.3. Augustino pallium & epistolam, pluresque uerbi minifros mittit 34.3
 Gregorius papa homo teuto figura sæpè usus est 63.1
 Gregorius papa quadiu pontificatus administravit 21.3. Augustinum & alios plures cum eo monachos ad predicandum genti Anglorum mittit. ibid.
 Gregorius papa quadiu ecclesiam rexerit 391.474.3. eius natale. ibid.
 Gregorius papa quadiu ecclesiam Romanæ præfuerit 40.3
 Gregorius papa quid in celebratione missæ adiecit 43.3. quando ecclesiam rexerit ibid.
 Gregorius papa uir castus & in diuinis scripturis eruditus 391.3
 Gregorius pontifex 200.2
 Gregorius Pontifex Angelos ad Christum conuertit 190.2
 Gregorius Pontifex Henrico imperatori dignitatem imperij abrogat 197.2
 Gregorius Pontifex synodum congregans, de necessarijs ecclesiæ decernit 190.2
 Gregorius quamdiu federit 203.2 (212.2)
 Gregorius Romæ floruit. 203.2
 Gregorius I. quamdiu federit 203.2
 Gregorius III. quamdiu federit 203.2
 Gregorius V. quamdiu federit 203.2
 Gregorius VI. quamdiu federit 203.2
 Gregorius VII. quamdiu federit 204.2
 Gregorius VIII. quamdiu federit 204.2
 Gregorius IX. quamdiu federit 204.2
 Gregorius X. quamdiu federit 204.2
 Gregorius XI. quamdiu federit 204.2
 Gregorius XII. quamdiu federit 204.2
 Gregorius cum Diacono suo colloquium 40.3
 Gregorij episcopi natale. 397.431.3
 Gregorij epistola 21.3
 Gregorij libri in Iob 190.2
 Gregorij martyris natale 407.3. passio 408.3
 Gregorij Nazanzeni natale 413.3
 Gregorij Nazanzeni martyrium 246.247.1
 Gregorij Neocesariensis fides 120.5
 Gregorij papæ expositio in Iobum 278.4
 Gregorij papæ martyrium. 246.247.1
 Gregorij papæ responsiones ad Augustini quaestiones 25.26.27.28.29.30.31.32.33.3
 Gregorij papæ obitus 40.3
 Gregorij papæ opuscula in Cantica cantic. 152.4
 Gregorij papæ scripta 41.42.3
 Gregorij presbyteri martyris natale 483.3. martyrium ibid.
 Gregorij sepultura 43.3
 Gregorij epiphium ibid.
 Gregorij

In Bedæ opera

Gregorij theologi natale 387.3
gressus ad errandum pertinent 821.8
gressus iusti à Domino diriguntur 624.8
gressus nostros quomodo Christus dirigit. 624.8
gressus suos supplantare contra Deum 931.4
Grodegandus Merensis episcopus 424.3
grossitudo lateris in mariæno quid sit 55.8
gryphes 1130.5
gubernator ad quem confugiendum Christus. 297.7
Guido Sybillæ maritus regnat 197.2
inter Guidonem & Tripolitanum perniciofa dissensio exoritur. 197.2
gulæ uitium quot modis nos tentet 220.8
gulosi Deus uenter 305.7
Guntrammi regis depositio 402.3
gustandum quam suauis sit Dominus 968.5
gutta incarnationem Domini significat 1061.8
guttas sanguinis ante finem huius seculi, unde uerisimile sit casuras esse 332.2
guttur cur pro uoce ponatur 452.8

H

Habenti dabitur. 4.2.5
habituacula Leuitis ab Iesu per omnes tribus decernuntur 345.8
habitare super glaream. 778.4
habitatio nostra qualis. 337.2
habitatio nostra temperata 337.2
habitus 851.6
habitus meretricis, confessio est peccatorum. 78.4
habitus priuatione perfectior 233.2
habitus sacerdotalis. 138.4
habitus ubi cognoscatur 238.2
Hadria, maris nomen unde dictum 923.5
Hadrianus quamdiu imperarit 201.2
Hadrianus papa quadiu federit 203.2
Hadrianus II. quamdiu federit 203.2
Hadrianus III. quadiu federit 203.2

Hadrianus VIII. quamdiu federit 204.2
Hadrianus V. quamdiu federit 204.2
Hadrianus VI. quamdiu federit 204.2
Hadriel 349.4
Hadrumetus ciuitas. 923.5
Halcionij dies 264.1
Halegmonath 81.2
hami & lagenæ differentia 857.4
Hammoné Iouem in arietem Aegyptij ueneratur. 276.8
harmonica musica 416.1
hasta diaboli 845.4
hasta & cyphus aque Saulis aufertur 416.4
hastile candelabri 1188.4
Hesipia uel suscipiens. 1015.8
hebdoma 64.206.2
hebdomas ætatum seculi 71.2
hebdomas quot diebus consistet 117.1
hebdomas per b & hebdomas per p quomodo differant 65.2
hebdomadis dimidium. 68.2
hebdomadis octaua species uniformis 71.2
hebdomadis tertia species in Pentecostes celebratione agitur 65.2
hebdomada apud Græcos & Romanos quomodo peragatur 499.1
hebdomada quomodo à populo Dei computatur 498.1
hebdomada quot horas habeat 59.2
hebdomada unde dicta. 498.125.1
hebdomadæ etymon. 65.2
hebdomadæ uetus computatio 65.2
hebdomadæ ultima species 72.2
hebdomadâ quomodo gentiles computarunt. 499.1
hebdomadas barbaras gentes à populo Dei mutasse 51.2
Hebuiâ Ciceronis mater 182.2
hepdomades Danielis. 546.4
hepdomades septuaginta prophetica 68.2
Heber Phaleg genuit. 195.8
Heber quando genuerit Phalech 176.2
Hebraica, Punicæ & Syracæ lingue cognatæ 1062.6
Hebraicorum nominum ordine alphabetico ex-

positiones 498.3
Hebraea lingua solum ante edificationem turris Babilonica 350.2
Hebrææ linguæ idioma in Latinum sermonem uertere difficile 211.8
Hebræus 200.4
Hebræi annum incipiunt ab æquinoctio uerno. 158.4
Hebræi mensis unde inciperint 485.8
Hebræi quomodo dies suos computare soleant 123.1
Hebræi secundum lunam numerant 122.1
Hebræi unde uocati 58.211.2
Hebræorum captiuitas. 211.2
Hebræorum nomen & genus unde oriatur. 176.2
Hebræorum primus mensis 117.4
Hebræorum seruitus quadiu durat 211.2
apud Hebræos quis primus mensem inuenit. 125.1
hæreditas Christi 963.5
hæredes Christi quomodo dicantur 169.102.6
hæreditas Dei quomodo per legem infirmata. 784.8
hæreditas filij ecclesia. 337.7
hæreditas per testamentum datur 785.8
hæreditatis benedictio. 977.5
hæresis 280.4.879.5
hæresis meretrix 308.8
hæresis mulier 903.4
hæreses duæ apud Iudæos 106.7
hæreticus quis 500.6
hæreticus quando capitur 875.8
hæreticus uirili sensu carens, mulier 650.7
hæretico non dicendum auct 1048.5
hæreticum quid faciat. 488.8
hæretici 348.7.1054.1086.1087.5
hæretici ab ecclesia proiciendi 160.4
hæretici Christum Mariæ filium negant 357.5.349.7
hæretici cur immundi. 303.8
hæretici cur proterendi 1036.4
hæretici & pagani, milites diaboli 391.7
hæretici multi 1047.5
hæretici negant Christum in carne uenisse 1050.6

hæretici quomodo mores 616.8
hæretici quomodo uulpes 874.8.558.4
hæretici terminos transferunt 718.4
hæretici uasa mortis. 464.8
hæretici unquam findunt 158.4
hæreticorum cœcitatio. 465.5.221.7
hæreticorum confutatio 426.7
hæreticorum domus. 881.4
hæreticorum flamma. 1087.5
hæreticorum insania. 1001.5
hæreticorum mala 121.5
hæreticorum non esse edificare domum Domini 496.4
hæreticorum peruersitas 1007.5
hæreticorum proprium. 996.5
hæreticorum sensus nocti & tenebris comparantur 723.4
hæreticorum uælsania. 1042.5
hæreticorum uersutia per serpentem intelligitur 159.8
hæreticis quanto magis responderetur, tanto maior correctio sit catholicis 981.8
hæreticis duobus modis percutit 433.4
Heddi anristes quando cœlestem ad uitam migrarunt 183.3
Heddi pro Eleutherio episcopatu fungitur. 129.3
Hedisti natale 458.3
Hedtfeldenis synodus. 135.3
Hegeppus 275.5
Helcana Samuelis pater. 816.4
Helena Constantino dat clauum crucis Christi. 497.7
Helena regina crucis Domini inuenit 412.3
Helenæ reginæ natale. 390.3
Heliaci gyri 22.2
Helias 171.7
Helias Christi typus. 385.8
Helias curru igneo in cœlum rapitur 178.2
Helias curru igneo ad cœlestia translatus 460.4
Helias duobus quinquagenarijs maledicit. 165.8
Helias famis tempore à coruis pascitur 378.8
Helias

Helias in Sareptam abijt. 386.8
Helias pluuias à Domino impetrat 1122.4
Helias post tergum mulieris clamans, quid significet 386.8
Helias prophetam Heliseum pro se iugit 178.2
Helias quando prophetarit 211.2
Helias Thebytes tres semianos pluuiam continuit 178.2
Helias facinus 337.5
Helias præuentus 91.5
Helias spiritus 237.348.6
Heliam Achab perlequitur 385.8
Helice 443.1
Heliodorus 663.3
Heliopolis 99.4
Heliseus aquas Hierichosteres & malignas sanauit 379.8.178.2
Heliseus Christi figura. 388.8
Heliseus defunctus in Samaria sepelitur 178.2
Heliseus ferrum natate facit 380.8
Heliseus figuram Christi gessit 379.8
Heliseus mortuum excitat 380.8
Heliseus Naaman Syrum à lepra mundat 388.8
Heliseus paruulis qui eum deridebant, maledicit. 379.8
Heliseus propheta ubi requiescat 425.3
Heliseus, salus Dei interpretatur 379.8
Heli 212.4
Heli sacerdos pro filiorum suorum iniquitate damnatur 358.8
Heli sacerdos quamdiu Israelitico populo præfuerit 178.2
Heli domus quomodo expiata 233.4
Heli domus pars maxima ad uirilem ætatem ueniens mortua est. 228.4
Heli filij peccant coram Domino 358.8
Heli filiorum culpa prima, qualis 221.8
Heli sacerdotis interitus. 359.859.8
Heli senectus, tempus propè finiendi sacerdotij legalis insinuat 2264.4
Heliu 784.4
Heliu duobus nominibus uocatur 786.4
Heliu multa de Saluatoris temporibus futura prædixit 789.4
Hellepōtica Sibylla 351.2

Hellepōntus 91.2
Heluetij aduersus gētem peregrinam, quæ Delphinas eduxit, pugnat 200.2
Heluidius 36.5
Hemath 457.458.4
Hemath urbs Syriæ 451.4. Epiphania ab Antiocho dicta. ibid.
hemisphærium super terram 126.2. item sub terra. ibid.
hemisphæria 126.2
hendecas 152.2.492.1
Henricus ad omnem lulum lasciuiaq; & tyrannidem conuertitur 197.2
Henricus à Germaniæ ducibus imperator designatur 197.2
Henricus Conradi filius quadiu regnarit 197.2
Henricus dux Boariorum quamdiu imperarit. 196.2
Henricus dux Boariorum per principum Germanorum electionem primus creatur 196.2
Henricus dux Boariorum Pabenchurchi moritur. 196.2. eius sepultura. ibid.
Henricus Francofordiæ electus, quamdiu regnarit 199.2
Henricus Friderici filius quadiu imperarit 198.2. Aquisgranum coronatur. ibid. Siciliam capit, in eaq; moritur. ib.
Henricus, Henrici filius capto patre imperium assumpsit 197.2. quamdiu imperium tenuerit. ibid. Romam proficiscens Paschalem pontificem & uniuersos ecclesie prælatos per fraudem intercipit, ac eorum bona deprædat. ib.
Henricus imperator à Benedicto imperij insignia accipit 196.2
Henricus in expeditione moritur ueneno 199.2
Henricus Mediolani coronatur 199.2
Henricus Romam pergens per contentionem coronatur 199.2
Henricus Othonis filius quamdiu regnarit. 196.2
Henricus propter alieni iuris usurpationem magnam in se excitat inuidiam 197.2
Henricus quamdiu imperarit 202.2
Henricus I. quamdiu imperarit 202.2

Index.

Henricus I. quamdiu imperarit 202.2
Henricus III. quamdiu imperarit 202.2
Henricus IIII. quamdiu imperarit 202.2
Henricus V. quamdiu imperarit 202.2
Henricus VI. quamdiu imperarit 202.2
Henricus VII. quamdiu imperarit 202.2
Heosonfeld locus 73.3
heptamimeris 49.1
Hengist cum filio suo Oiscus primus Britanniam intrat 50.3
Her quid significet 78.4
Her filius Iudæ interpretatur pellicus 247.8
in Heracla theatrum cuiusmodi 475.1
Heraclitæ parulos regnum cœlorum habere non credunt 305.8
Heraclitus quamdiu imperarit 191.2
Heraclonas cum matre sua Martina quamdiu regnarit 191.2
Heraltin natale 436.3
herba ad spicam quando perueniat 43.5
herba quando simus 43.5
herbam producere 43.5
herbarum uocabulo temporaria iucunditas uenit 853.4
Hercules 443.1
Hercules agonem olympicum constituit 177.2
Hercules duorum montium radices perfregit 378.1
Hercules flammis se iniicit 211.2
Hercules Ilium uastat. 177.2
Herculanus episcopus. 466.3
Hereberchtus alpiu Cottiarum patrimonium restituitur eiusdem sedis 193.2
Hereberchtus Longobardorum rex 193.2
Herebertus Colonienis archiepiscopus moritur 196.2
Hereberti anachoretæ obitum Curthbertus prædicat 237.3
Hermachore martyrium 254.255.1
Hermagoræ natale 433.3
Hermæ natale 413.3
Hermetis martyris natale 445.3
Hermetis martyrium. 256.257.1
Hermingildus Leuigildi Gothorum regis filius securi percutitur 190.2

Hermingildus rex Gothorum martyrio coronatur 212.8
Hermingildi natale. 405.3
Hermis liber 185.2
Hermon 1061.8
Hermon, anathema 910.8
Hermon, anathematizatio 652.8
Hermon mons Ciliciæ. 1061.4
per Hermon quid intelligendum 910.8
Hermogenes & Donatus martyres 479.3
Hermolai natale 436.3
Herodes 5.5.178.7.225.5.272.7
Herodes ab angelo percutitur 183.2
Herodes alienigena. 24.7.8
Herodes à Romanis Iudæorum principatum suscipit 183.2
Herodes à uermibus conlumptus 958.4
Herodes cur Ioannem incarcerat 60.5
Herodes cur Ioannem occidere uoluerit 61.5
Herodes & Pharaonem natalis sui gaudijs festiuis celebrant 60.5
Herodes & Pilatus in passione Christi sunt amici 433.8
Herodes Dositheo proiecta sociat sibi Mariannem 183.2
Herodes Iudæus 491.5
Herodes Iudæus ab Augusto Cæsare præficitur. 86.5
Herodes ne extraneus atgueretur, libros omnes comburit 183.2
Herodes primus alienigena rex in gente Iudæorum 262.8
Herodes pro Domino occisis pueris statim moritur 439.7. eius obitus quid significet. ibid.
Herodes quando moritur + b 28.6
Herodes templum poluit 418.4
Herodes tetrarcha Tiberiadem condit 183.2
Herodes tetrarcha fugiens in Hispaniam cum Herodiade, mœrore periit 184.2
Herodes tristitiam simulat 61.5
Herodes uulpes 387.5. hæreticorum typum gessit. ibid.
Herodis crudelitas. 484.8
Herodis damnatio. 940.4
Herodia

In Bedæ opera

Herodis enormitas 235.5
 Herodis incestus > 62.5
 Herodis miserabilis obitus 485.3.183.2
 Herodis obitus quid significet * 5.5
 Herodis peccatum 61.5
 Herodis simulatio > 62.5
 Herodes uarij 896.5
 Herodias Ioannis caput sibi dari postulat 61.5
 herodius auis 964.8
 Herodotus historiographus agnoscitur 212.2
 heroicum metrum antea Pithium dictum 46.1
 heroiici uerfus scâsio siue cæsura 48.1
 Heron Ignatij diaconus. 459.3
 Heronis & Dioscori natale 480.3
 Herudfordensis synodus 123.3
 Hesperium regnum cum Aetio cadit 189.2
 helperus 68.2
 Hester historia sub quo rege cõpleta 181.212.2
 Hefychij natale 469.3.
 martyrium 470.3
 Heterocia 123.2
 heth, uita 1020.8
 heth litera duplicem aspi rationem habet 183.8
 heth litera in Græcam literam chi uersa 183.8
 Heuualdi martyrium patiuntur 171.3
 hexameter uersus 46.1
 hexaptora 23.1
 Hluchilt regina religiola. 263.3
 Hluthuicus de uictoria desperat 263.3
 Hluthuicus post uictoriam ad baptismum festinat 264.3
 Hieremias excelsus 166.8
 Hieremias puer prophetiae ministerium suscipit 944.4
 Hieremias quadruplici al phabeto Hierusalem planxit 687.4
 per Hieremiam qui designentur 166.8
 Hiericho 80.5.96.302. 7.493.3
 Hiericho ciuitas, mîdus. 329.8
 Hiericho instauratur. 178.2
 Hiericho mundi gerit figuram 342.8
 Hiericho quo expugnetur 341.8
 Hierichus 346.5
 Hierij presbyteri natale. 465.3
 Hieronymus in Bethleõ claret 212.2
 Hieronymus Phœnicum antiquitates pulchro sermone descripsit. 183.8
 Hieronymus quando obierit 189.2
 Hieronymus quinque librorum milia Originis se legisse meminit 186.2
 Hieronymus ubi & quando obierit 455.3
 Hieronymi ad Euagrii presbyterum de Melchisedech, epistola. 193.8
 Hieronymi de illustribus ecclesiæ uiris liber 188.2
 Hieronymi presbyteri depositio 455.3
 Hieronymi presbyteri martyrium 258.259.1
 Hieronymi sepulchrum. 492.3
 Hierusalem 146.2.431.7. 461.10.49.1066.4
 Hierusalem domus. 388.5
 Hierusalem ab Hadriano Cæsare instaurata. 487.3
 Hierusalem æterna in cœlis 147.8
 Hierusalem antè Salem dicta 73.4.241.192.8. 45.4
 Hierusalem à Tito destructa 487.3
 Hierusalem cœlestis ciuis quomodo aliquis fiat idoneus 466.6
 Hierusalem, ciuitas Dei. 898.8
 Hierusalem ciuitas in solenni læticia dedicatur 576.4
 Hierusalem ciuitas circumstantiæ 583.8
 Hierusalem ciuitas pacis. 148.8
 Hierusalem ciuitatis typus 314.6
 Hierosolyma euerfionis caula ibid.
 Hierusalem ex Græco Hebræoq; compositum. 196.8
 Hierusalem figura æternæ ciuitatis 766.8
 Hierusalem Helia unde dicta 487.3
 Hierusalem in montanis. 857.8
 Hierusalem metropolis Iudææ 923.5
 Hierusalem omnium nostrum mater 1173.4
 Hierusalem, pax interpreatur 373.8
 Hierusalem pacis uisio. 314.6.466.4.478.8
 Hierusalem prius Salem, postea Iebus appellata 194.8
 Hierusalem quando euerfa 825.8
 Hierusalem quare salutē perdidit 221.8
 Hierusalem quid significet 971.6
 Hierusalem sancta ciuitas cur * 11.5
 Hierusalem sancta ciuitas de cœlo à Deo descendit 1109.4
 Hierusalem supercœlestis cur domus Dei dicatur 934.8
 Hierusalem terra uiuentium 621.8
 Hierusalem turres & portæ 487.3
 Hierusalem, uisio pacis. † a 16.6.13.8.480.4. 766.5.985.6.1101.4. 702.8
 Hierusalem unde Aelia dicta 923.924.5
 Hierusalem urbis situs. 487.3
 super Hierusalē duab. de causis Christus flevit. 781.4
 Hierosolyma 364.7
 Hierosolyma Aelia unde dicta 185.2
 Hierosolyma in montanis sita 452.8
 Hierosolyma quando destructa 179.2
 Hierosolymam urbem post Godefridum Christiani reges quamdiu possederint 197.2
 Hierosolymam cur Israelitis semel quotannis uenire præceptū. 452.8
 Hierosolymorum euerfio sente Domino describitur 85.7
 Hierosolymorum habitatio quorum actus figurat 573.4
 Hierosolymorum hostes in Samaria habitare. 500.4
 Hierosolymorum situs. 551.4
 Hierosolymorum subuersio 449.450.5
 Hierosolymitanum templum quando extructum 211.2
 Hierosolymitani excidij dies 495.5
 Hieretabatha 190.4
 Hieu rex Israel 178.2
 Hiezraelita, orientalis ad uena 901.8
 Higinus papa 382.3. eius sepultura 383.3
 Higinus quamdiu sederit 202.2
 Hilarie martyrium. 440.3
 Hilarinus monachus. 439.3
 Hilarini natale & martyrium 433.3
 Hilarionis sancti patris natale 461.7
 Hilarius 663.3
 Hilarius, Ambrosius & Augustinus ecclesię columnæ 275.3
 Hilarius episcopus 412.3
 Hilarius episcopus mortuum suscitauit 383.3
 Hilarius episcopus Pictauiæ moritur 188.2
 Hilarius episcopus pulsus ab Arrianis, in Phrigia exular 187.2
 Hilarius librum Constantino porrigens, ad Gallias redit 187.2
 Hilarius quamdiu sederit 203.2
 Hilarij episcopi martyrium 242.243.1
 Hilarij papæ depositio. 449.3
 Hildæ abbatissa nita & obitus 143.3
 Hildebertus Sigeberti successor 289.3
 Hildebertus episcopus Othonem imperatorem coronat 196.2
 Hildilhid Edelburgæ successit 127.3
 Hildericus Vandalorum rex episcopus ab exilio reuertit, & ecclesiā instaurare præcipit 190.2
 Hildmeri præfecti uxore ab immundo spiritu liberat Cuthbertus. 239.3
 Hilleshemî diocesis instituitur 196.2
 himerinus circulus 133.2
 hinnulus, gratissimus populus 893.4
 hipogeion 54.2
 Hipparchus apud Græcos primum solis & lunæ defectum inuestigauit 113.2
 Hipparchi opus de seclibus atq; interuallis solis & lunæ 113.2
 Hippes 30.2
 Hippocrates quando clauerit 181.2
 Hippolytus à S. Laurentio baptizatur cum tota familia 493.7
 Hippolytus episcopus temporum canonem scripsit 185.2
 Hippolytus Iustinum, & eius patrem suscipit. 372.3
 Hippolytus martyr benedictionem Iacobi replicauit 61.4
 Hippolyti martyrium. 256.257.1.44.0.3
 Sancti Hippolyti apud Antiochiā passio 388.3
 Hiram 463.5
 Hiram rex, amicus Daniuidis 4.8
 Hiram

Index.

Hiram rex credentes ex gentibus & uita simul cum fide gloriosos figurat exprimit 4.8
 Hiram rex quomodo Salomonem in opere iuuerit 4.8
 Hiras, fratris mei uisio. 248.8
 Hircanus nouissimus de genere Machabeorum ab Herode iugulatur. 70.2
 Hircanus quamdiu pontificatum tenuerit. 384.8.183.2
 hircus quomodo Iesus dicitur 162.4
 hircum in sortem Domini uenire 310.8
 per Hircum quid significetur 775.8
 hirci duo, figura duorum populorum 310.8
 hirci pro peccato quomodo offerantur 513.4
 hirundines superbiæ figurant 590.4
 Hirmael & Isaac duo testamenta significant. 732.6
 Hirmaelis & Isaaci Iulus 736.6
 historia 1183.4
 historia beati Iob quo sermone conscripta 58.1
 historia consensus 912.913.5
 inter Historiā & annales quid sit discriminis. 81.2
 in Historia plerumq; reperitur moralitas & mysterium 421.8
 per Histriatas sculpturas, quibus mare circumdabatur, quid significetur 53.8
 Histrus ciuitas in Ponto conditur 179.2
 Hocinus nobilis Francus 270.3
 hodie 157.2
 hœdus 344.7.405.5
 hœdus cur in sacrificio adhibitus 300.8
 hœdus in lege pro peccatis solebat offerri. 323.4
 hœdus in matris suæ laetæ non coquendus. 331.8
 hœdus Iudæis Christus uisus 344.7.406.5
 hœdus quomodo Christum significet 117.4
 hœdum Deo offerre 146.4.301.8
 hœdi in humeris heniochi 12.2
 hœdi peccatores 62.4
 hœdi pro peccatoribus accipiuntur 228.8
 per Hœdos & capras cur peccatores designentur. 584.8
 hœduli stellæ 12.2
 Holda prophetissa 458.4
 holocaustum 145.152.4. 303.530.642.774.8
 holocaustū Domini quomodo efficiamur. 460.7
 holocaustum Domini generaliter omnis electorum multitudo intelligi potest 57.8
 holocaustum in altari cremari 1228.4
 holocausti altare electorum in ecclesia typum tenet 67.8
 holocausti altaris quantitas 67.8
 holocausti altaris præstantia 67.8
 holocausti nomine quæ sacrificia uocata 481.4
 holocaustum Domino quomodo offeramus. 483.4
 holocaustum quis Deo primus obtulerit. 467.3
 holocausta pinguia acceptabiliora 775.8
 holocausta sanctiora 530.8
 holocaustorū cinis quid significet 1228.4
 holocausta Domino offerre 532.4
 holus herba 620.8
 homœoptoton 64.1
 Homœoteuton 63.1
 homicida, uir sanguinum 451.8
 homicidium ex quo cœperit 651.5
 homicidium quomodo committatur 284.8
 homœosis 73.1
 homiomerā quomodo diuidantur 315.2
 homiosis species 65.1
 homo 402.1.471.8.891.5
 homo adhaerebit uxori suæ, & erunt una caro. 156.8
 homo ad imaginem Dei factus * A 16.4.636. 685.448.8
 homo ædificans domum est Christus 239.7
 homo alieno instinctu deceptus errauit 411.8
 homo animal politicum 233.2
 homo ante peccatum bonus * A 20.4
 homo aridam manum habens, populus gentilis est > 51.5
 homo à uerbo Dei sumptus 525.5
 homo bestialis centies peior bestia 233.2
 homo captiuus & liber. 33.3
 homo carnalis 351.6
 homo cur dicatur medax 651.5
 homo cur sit conditus. 111.8
 homo cum interierit, nõ descendet gloria eius cum eo 823.8
 homo cur cõueniens fuit ut ex corpore & anima constaret 341.2
 homo cur nouissimè factus 653.3
 homo dæmonium habens, gentilem populum significat > 53.5
 homo dominatum in cūcta terræ animatia perdidit * A 19.4
 homo & elephas inter animalia longissimæ sunt uitæ 239.8
 homo ex quibus compositus 111.8.337.2.942.6
 homo ex limo terræ factus 318.2
 homo ex quatuor cõstat elementis 339.2
 homo & peccator 559.5
 homo fidelis 593.8
 homo habens duos filios 339.7.400.5
 homo humanus qui dicitur 965.6
 homo imago Dei 11.4. cur bonus. ibid.
 homo imaginē Dei quomodo in se habeat. * A 18.4
 homo inferiorē partem mundi inhabitat 314.2
 homo interior ternario numero quomodo cõprehendatur 1236.4
 homo in personā Christi in Deum non est mutatus 789.5
 homo in omni cõplexione crescere potest, sed diuersimode 340.2
 homo interior 627.6. exterior. ibid.
 homo interior possessio nostra 855.8
 homo in qua utilitate dominatum in cuncta terræ animatia percipit * A 19.4
 homo in quo ad imaginē Dei factus 135.8.799.916.6
 homo iumentis comparatur 685.8 (319.8)
 homo ligna colligans. homo microcosmus, id est minor mundus 135.174.2.639.4
 homo naturaliter calidus & humidus 339.2
 homo nobilis Christus. 441.5
 homo non natus & mortuus 652.3
 homo nouus mundo nõ uia præcepta dedit. 563.8
 homo omnis creatura. 341.2
 homo omnis mendax. 49.6.549.1002.8
 homo persuasione serpentis in mortis damnationem cecidit 99.6
 homo post peccatum perpetratum à Deo cur reuiscus 163.8
 homo primus mortalis factus sit, an immortalis 136.8
 homo propter Deum diligendus 956.6
 homo proponit, Deus disponit 914.5
 homo quamdiu in uiribus crescat 919.8
 homo quando factus. 935.8
 homo quando malignus 501.8
 homo quando separet. 76.5
 homo qua ratione lassus non fiat 653.3
 homo qui cœnam facit. 67.7
 homo qui habebat duos filios, Deus pater est. 84.5 huius filius maior, gentilis populus est. ibid.
 homo quomodo in honore posuit 685.8
 homo quomodo in anima uiua creatus 16.4
 homo quomodo in imagine Dei 630.8
 homo quomodo immortalis præ ceteris animalibus factus * A 19.4
 homo quomodo septenario numero comprehendatur 68.8
 homo quo æquitatis iure liberatus 414.8
 homo rationis capax creatus * A 17.4
 homo seminans quis intelligendus 43.5
 homo se perdere potest, saluare uero non 853.3
 homo septenario numero in scriptura sæpè figuratur 1213.4
 homo spiritualis 351.584.6
 homo superat diabolum inimici dilectione. 714.8
 homo templum Dei. 955.6
 homo ubi natus 3.2
 homo uetus 627.6
 homo uidet in facie. 407.7
 hominis benedictio. 136.8
 # 2 Romi-

In Bedæ opera

hominis creatio 135.8
 hominis corpus quomodo animæ rationabili congruat * A 17.4
 hominis erecta statura. * A 17.4
 hominis etymon 64.5
 820.4
 hominis formatio 144.8
 hominis fragilitas ac mortalitas 723.5
 hominis gratia omnia condita 3.2
 hominis natura ex Deo. 144.8
 hominis nomen tam uiro quam fœminæ conuenit 175.8
 hominis præaibus præstantia 371.5
 hominis prima uox doloris 338.2
 hominis primi tentationem cur Deus permisit 157.8
 hominis primi conditio qualis 166.8
 hominem cur Deus non solo uerbo redemerit. 410.8
 hominē & animalia cur solūm benedixerit Deus 137.8
 hominem interiorem celum dici 5.4
 per hominem cur saluatio nostra fieri non potuerit 410.8
 sub Homine rege quod positi sumus unde sit. 547.8
 homines contrariorum qualitatum 341.2
 homines duo à dæmonibus uexati quid significant 735.5
 homines irracionales moribus, iumenta 652.4
 homines mali in scripturis bestię uocantur. 523.4
 homines nomen angelorum aliquando in scripturis accipiunt 703.4
 homines post peccatum quare reuertantur ad ueniam 399.8
 homines qui dicendi. 369.5
 homines qui mundi. 303.8
 homines qui oriens uocentur 835.8
 homines quomodo dicantur dii à psalmista. 585.5
 homines unde magis peccari debeant 578.5
 hominum duo genera inuicem generi humano 77.4.247.8
 hominum est postulare, Dei uerò exaudire. 440.8
 hominum multiplicatio quomodo fuerit perficienda * A 18.4
 hominum nemo sine peccato 41.7
 hominum primorum longæuitas 138.2
 hominum primorum carum quomodo immortalis condita * A 20.4
 hominum salus Deo hostia placabilis 24.5
 de hominum delictis, & eorum pœna 401.8
 homines capere 77.7.
 259.5
 homines omnes angelos habere unde probetur 400.8
 homines pingues raro generare 233.2
 hominutione 1012.6
 hominutione 848.6
 honorare Deum de sua substantia 884.4
 honoratiori cedendum. 104.7
 Honoratus episcopus. 384.3
 honorificatio patris in quo sit 588.5
 Honorius archiepiscopus 65.3
 Honorius Bonifacii successor 66.3
 Honorius Campanus quamdiu federit 203.2
 Honorius catholicas ecclesias claudit 190.2
 Honorius cum Theodosio quamdiu imperarit 188.2
 Honorius Iusti successor. 67.3
 Honorius papa Scotorum genti literas mittit. 68.3
 Honorius papa exortum apud Scotos in obseruatione Paschæ errore quartadecimanorum per epistolam redarguit 191.2
 Honorius præsul 344.3
 Honorius quamdiu imperarit 201.2
 Honorius II. quamdiu federit 204.2
 Honorius III. quamdiu federit 204.2
 Honorius IIII. quamdiu federit 204.2
 Honorij crudelitas. 190.2
 Honorij obitus 95.3
 honor 71.5.357.7
 honor maximum exterorum bonorum 241.2
 honor parentum 598.7
 honor, uirtutis tributio. 241.2
 honores an acceptandi. 130.5
 Hor 191.4
 hora 53.55.205.2
 hora certi temporis terminus 53.2
 hora cœnæ, seculi finis. 67.7
 hora Christi passionis quomodo dicta 785.5
 hora cuius linguæ sit. 120.1
 hora decima uenire quid 406.7
 hora inæqualis 55.2
 hora manducandi pascha 475.5
 hora nouissima 1018.5
 hora quid 495.1
 hora quid Græcis 55.2
 hora quæ recipiat 53.2
 hora quibus partibus consistit 27.205.2
 hora quomodo definitur 120.1
 hora quot momentis consistit 145.2
 hora quot punctos recipiat 495.1
 hora una qua ratione quindecim partes habere dicatur 54.2
 hora ultima quare incognita 230.7
 hora unde nomen accepit 120.496.1
 hora diuisio 96.2
 horæ partes 96.2
 horam quot puncti in luna faciant 117.1
 per Horam matutinam Christus intelligitur. 61.2
 per Horam uespertinam ecclesia intelligitur. 61.2
 horæ æquinoctiales 55.2
 horæ apostoli 339.5
 horæ duodecim in Euangelio quid significant. 53.2
 horæ quot sint in anno. 59.2
 horæ solstitiales 55.2. ite
 brumales. ibid.
 horarum diuersitas quid significet 78.5
 horarum partes 53.2
 horarum ratio apud Romanos & Iudæos 55.2
 hordei ratio 78.5.78.7
 horizon 391.434.1
 horizon circulus 322.2
 Horma & Seyr ecclesiam significant 196.4
 Hormida quamdiu sederit 203.2
 horologium 54.2.120.1.
 141.2
 horologium quis primus inuenerit 120.1
 horologium ubi primitus factum 120.1
 horologij conficiendi ratio 464.1
 horologij mensura 464.1
 62.2
 horoscopus 62.78.122.2
 horoscopi uasa 123.2
 Horraei 79.4
 hortus nucum ecclesie præfens 111.4
 hortus sponsæ, ecclesia. 1100.4
 horti locus in humili. 1100.4
 in Hortis quomodo Dominus pascatur 1101.4
 Hosanna 267.7.692.5
 hospitalitatis iura 59.5
 hospites intrare compellendi 11.7
 hostia 145.4.642.8
 hostia in holocaustum quando offerri dicatur 58.8
 hostia omnis aliquid formæ Christi habet. 152.4
 hostia quali Deus placeatur 561.8
 hostia quando in lutere lauari dicatur 57.8
 Hostia supra mare Ancus Martius condidit. 179.2
 per Hostiæ caput diuinitas Christi ostenditur. 146.4
 hostiæ pingues acceptabiliore alijs 530.8
 hostiæ quæ repudientur à Domino 169.4
 hostiæ tres 160.4
 hostiarum figuræ 301.8
 hostiarum in ueteri testamento 665.3
 hostis antiquus contra primum hominem tribus tentationibus sese erexit 11.5
 hostis humanæ salutis non exiguum sibi dicit esse tormentum ab hominis læsione cessante 48.5
 hostis inuisibilis quomodo uincatur 827.6
 hostis uisibilis 714.8. ite inuisibilis. ibid.
 hostis antiqui superbia. 328.4
 hostis antiqui uersutia. 559.4
 hostes duos patiuntur Christiani 714.8
 Hudalrici episcopi martyrium 254.255.1
 Hugberti episcopi depositio 465.3
 Hugo Caputius ex genere comitum Parisiensium 196.2
 Hugo regnum in Italia occupat 196.2
 humana forma Christus iudicabit 590.5
 humanum genus quomodo duo homines. 588.6
 humanitatis Christi exaltatio

Index.

tatio 982.5
 humeruli, qui rotis antepositi, ne ab axibus delabi possent, assistent, quid significant. 61.8
 humidi & frigidi male appetunt, sed sustinent effectum 323.2
 humilians se, exaltabitur 90.105.7.391.432.5
 humiliari 661.3
 humiliari quantum nos oporteat 280.7
 humiliatio Christi 599.8.
 786.5
 humiliatio Christiana ad pedes usque; proximi lauandos 713.5
 humiliatio Domini. 227.8
 humilium uirtus est, de scientia non gloriari. 437.6
 humilibus Deus gratiam dat 953.5
 humilior quanto quis, tanto in spiritualibus sublimior 770.8
 humor *ὑμωρ* omnium rerum 39.2
 humores quomodo diuidantur 315.2
 humores quatuor in homine, diuersa imitantur elementa 375.1
 humorum quatuor in homine ratio 135.2
 Hunnorum gens repente na rabie percita, in Gothos exarsit 188.2
 Hur 105.7.1168.4
 Hus & Hur filij Nachor. 604.4
 Hulsitæ omnia crudelissime depopulantur. 200.2
 Hulsitarum partes aduersus clerum armantur. 200.2
 Hulsitarum hæresis. 200.2
 Hulsitarum rabies ad summam insaniam maxima hominum clade peruenit 199.2
 hyacinthinæ pelles cur supremum locum in domo Dei teneant. 1211.4
 hyacinthinis ansulis corinthe inuicem copulantur 1203.4
 hyacinthus 662.3.1133.5
 1200.1238.4
 hyacinthus aërio colore resplendet 298.8
 hyacinthus cœlestium bonorum significationi congruit 1203.4
 hyacinthus supernorum desiderijs apte comparatur 36.8
 Hyacinthi martyrium. 258.259.1
 obedientia 451.7
 humilitatis uox quomodo accipiat. 1038.8
 humilitatem & obedientiam primus hominibus per superbiam instinctu diaboli amisit. 462.8
 humilitatem sectando ad diuinitatis sublimitatem peruenitur 602.8
 per Humilitatem Dominus ad unumquemque uenit 49.4
 humiles & pauperes magis laluantur 626.5
 humilium gratia 988.5
 humilium uirtus magna 227.8
 humilium uirtus est, de scientia non gloriari. 437.6
 humilior quanto quis, tanto in spiritualibus sublimior 770.8
 humor *ὑμωρ* omnium rerum 39.2
 humores quomodo diuidantur 315.2
 humores quatuor in homine, diuersa imitantur elementa 375.1
 humorum quatuor in homine ratio 135.2
 Hunnorum gens repente na rabie percita, in Gothos exarsit 188.2
 Hur 105.7.1168.4
 Hus & Hur filij Nachor. 604.4
 Hulsitæ omnia crudelissime depopulantur. 200.2
 Hulsitarum partes aduersus clerum armantur. 200.2
 Hulsitarum hæresis. 200.2
 Hulsitarum rabies ad summam insaniam maxima hominum clade peruenit 199.2
 hyacinthinæ pelles cur supremum locum in domo Dei teneant. 1211.4
 hyacinthinis ansulis corinthe inuicem copulantur 1203.4
 hyacinthus 662.3.1133.5
 1200.1238.4
 hyacinthus aërio colore resplendet 298.8
 hyacinthus cœlestium bonorum significationi congruit 1203.4
 hyacinthus supernorum desiderijs apte comparatur 36.8
 Hyacinthi martyrium. 258.259.1
 hyacinthum offerre. 1172.4
 per Hyacinthum quid intelligendum 295.8
 hyadæ stellæ unde dicantur 12.2
 hyades 157.2
 hyades unde dictæ 133.2
 Hybernia insula 2.275.3
 Hybernia noctem brumalem quot horarum habeat 206.2
 Hyberniæ salubritas. 3.3
 hydræ 286.7. in uinum conuersæ 287.7
 hydropicus 104.7.389.5.
 animalis lapsu comparatur. ibid.
 hydropici proprium. 103.7.389.5
 hydropisus 103.7.389.5
 hyems 519.1
 hyems à doctoribus frigus & sterilitas interpretatur 136.2
 hyems aequè comparatur 405.1
 hyems asperissima 197.2
 hyems castitatem etiam significat 37.4
 hyems cur septentrioni comparetur 126.208.2
 hyems frigida & humida 135.208.325.2
 hyems temporalis intelligitur tribulatio 136.2
 hyems quomodo extremi diei tempus significet 310.2
 hyems unde dicatur. 136.2
 hyemis Deus cur apud antiquos uentre pinguis solitus sit depingi 326.2
 hyemem aliquis intranscum aliqua infirmitate unde fit quod non tam sæpe in hyeme quam uere moriatur 326.2
 in Hyeme terra concipit. 327.2
 Hyenses monachi ut pascha celebrarint 199.3
 hyle 401.1
 hylementa unde dicta. 6.2
 hymnus 146.5.379.7.
 454.821.8
 hymnus angelicus à Telesphoro papa institutus 382.3
 hymnus propriè quid. 423.8
 hymni de die iudicij. 670.671.3
 in Hymnis uerba quomodo sint accipienda. 713.8
 hypante Domini 4 b 32.6
 hyperbaton 68.1. eius species. ibid.
 hyperbati species 65.1
 hyperbols 70.1
 hyperiphanos 801.4
 hypocrisis 113.5
 hypocrita 823.5
 hypocrita cur dicatur diabols 739.4
 hypocritam hominem cur Deus regnare faciat 658.4
 hypocritæ cauendi 74.7.
 286.5
 hypocritæ principes synagogæ 126.7.383.5
 hypocritas persequitur Christus 81.7
 hypostasis 339.2
 hypostasis idem quod natura 1120.8
 hypozeuxis 61.1
 Hyras 78.4
 Hyrene quamdiu sola regnarit 194.2
 Hyrenis uirginis natale. 403.3
 hyssopus 164.5
 hyssopus 120.4.397.7.
 834.5.1058.6.1061.8
 hyssopus, Christi humilitas 114.5
 hyssopus herba utilis ad uicium pulmonis. 699.8
 hyssopi uis 159.4
 per Hyssopi asperionem qua leprosi emundabantur, quid significet. 699.8
 per Hyssopi fasciculum agni sanguine cur aspersus populus 320.8
 hyssopo humilitas Christi signatur 377.699.8
 hysserologia 68.1
 I.
 I quid proprium habeat inter uocales. 35.1
 I & quid à nostris differant 35.1
 Iabal, dimittens aut mutatus 173.8
 Iabal, pater habitantium in tentorijs 173.8
 Iabes Galaad ciuitas. 280.4
 Iabim 1063.8
 Iabin Madianitarum princeps in torrente Ceson interficitur 880.8
 Iabin, sapiens 881.8
 Iabin rex Chanaan 177.2
 Iacinti & Amantij narsale 390.3
 Iacob 1063.8
 Iacob ab angelo claudus redditur 242.8
 Iacob angelum uisum tenuit 867.8
 Iacob benedicit filios suos 864.4
 Iacob benedictionem ab angelo impetrat 242.8
 3 Iacob

In Bedæ opera

Iacob claudus & benedictus 71.4
Iacob congregans populum Christianum significat 72.4
Iacob cum angelo luctas claudus pariter & benedictus est factus. 591.4
Iacob cur omnes quos de liberis & ancillis genuit, æquales honore filios & hæredes constituerit 270.8
Iacob cur Israel uocatus. 24.0.8
Iacob defraudatur uxore 66.4
Iacob dolos fratris fugiens, uadit in regionem longinquam 229.8
Iacob & Esau fratres in utero matris se inuicè collidunt 675.8
Iacob & Heli 236.5
Iacob figuram Christi tenet 69.4
Iacob fratrem supplantat 855.4
Iacob gentilis populi in benedictione figuram tenet 226.8
Iacob idola sepelit 73.4
Iacob imaginem gerit ecclesie Christi 227.8
Iacob in nocte uisionem uidet 72.4
Iacob in septuaginta annis descendit in Aegyptum 86.4
Iacob in terra Chananeorum uisionem uidit 64.4
Iacob nuncios & mutera ad fratrem Esau mittit 242.8
Iacob omnem familiam suam portat per ripas fluminis Eufhratis ad terram repromissionis 70.4
Iacob patriarchæ uisio. 54.0.5
Iacob præsentia dedit pro futuris 838.8
Iacob primogeniti benedictionem quomodo cepit 226.8
Iacob pro Rachel seruit. 68.4
Iacob quando in Aegyptum intrauerit 711.6.176.2
Iacob quamdiu uixerit. 139.2
Iacob quomodo benedictus & claudus 242.8
Iacob quomodo Deum uiderit 289.8
Iacob Rachelem magis quam Liam diligit 230.8
Iacob seruit Labano propter Rachelem 233.8

Iacob simplex habitat in tabernaculis 220.8
Iacob, supplantator. 14.5.70.4.224.499.8
Iacob, supplantator uiciorum 1105.4
Iacob rypus Saluatoris nostri 270.8
Iacob uestimentis fratris sui induitur 226.8
per Iacob cur proficiscens intelligatur 499.8
per Iacob Iudæi intelliguntur 843.8
per Iacob posterior & nouus populus intelligitur 861.8
per Iacob quid significetur 888.898.8
Iacobus 42.274.5
Iacobus Alpei 31.5
Iacobus Apostolus ab Herode decollatus 419.3
Iacobus de pinna templi præcipitatur 411.3
Iacobus & Ioannes cur filij tonitruu 30.274.5
Iacobus frater Domini. 32.275.911.5
Iacobus frater Domini Hierosolymis ordinatur episcopus 184.2
Iacobus minor 164.5
Iacobus Nisibenus episcopus claret 187.2
Iacobus quid significet. 31.5
Iacobus sub Nerone lapidatur à Iudæis. 184.2
Iacobi Alpei martyrii. 252.253.1
Iacobi apostoli martyrii 254.255.1
S. Iacobi apostoli uigilia. 254.255.1.436.3
Iacobi episcopi natale. 433.3
Iacobi & Philippi apostolorum martyrium. 250.251.1
Iacobi historia 896.5
Iacobi lucta cum angelo quid significet 242.8
Iacobi martyrium 166.7
Iacobi nomen mutatur in Israel 24.0.8
Iacobi patriarchæ infomnium 792.4
Iacobi seruitus septem annorum pro duabus uxoribus, quid significet 236.8
Iacobi somnus, Christi est passio 229.8
Iacobi uxores quid figurauerint 232.8
per Iacobi factum transponens manum super Manassen & Ephraim quid designetur 422.8
ad Iacobi Nisibeni præces urbs sæpè discrimi-

ne liberata 187.2
Iacobo datur terra Gessè 83.4
Iacobi duo uel tres 866.5
iacantia in omni opere uitanda 695.5
iaculator maximè uituperandus 238.2
iacula præcisa minus ferunt 26.7
Iaddus 575.4
Iaddus Iudæorum pontifex claret 181.2
Iaddum pontificem Alexander plurimis honoribus profecuit 181.2
Iahel, ascensio 348.8
Iahel figuram tenet ecclesie ex gentibus congregatæ 346.8
Iahel mulier ecclesiam representat 348.8
Iahel Sifaram interimit. 347.8
Iair quamdiu regnarit. 177.2
Iair secundus Hebræorū mensis 250.1
Iairus, illuminatus siue illuminans, Moses intelligitur 39.5
Iairus princeps Synagogæ 318.5
iambicum tetrametrum 56.1
iambus quibus syllabis conficitur 45.1
iambicum hexametrum. 56.1
Ianiculum templum. 126.1
Ianiculum & Auentinum montem Ancus Martius urbi adijcit. 179.2
ianitores 564.4
Ianneus cognomen Alexander quamdiu regnarit 183.2
Ianneus pontificatum administrans crudelissimè ciuibus præest. 183.2
ianuam quomodo martyres contra diabolum clauerint 802.803.6
ianuæ diei quot sint. 121.1
ianuis clausis egredi. 879.5
Iapheth Europam incoluit 39.4
Iapheth gentium pater 39.4.184.8
Iapheth, latitudo 184.8
Iapheth populum gentium significat 39.4
Iapheth Tigridem possedit 176.2
ex Iapheth populus gentium nascitur 184.8
Iareth quando genuerit Enoch 175.2

Iaram, innotus episcopus orientales Saxones ab errore idolatriæ corrigir 113.3
Iarpis 1072.5
Ianuarius 77.207.2.457.1
Ianuarius biceps mensis 242.1
Ianuarius duobus mensis nomen accepit. 125.1
Ianuarius limes & ianua anni 242.1
Ianuarius, mensis primus anni 130.1
Ianuarius mensis unde dictus 648.7.242.523.502.1
Ianuarius quibus nominibus appelletur 125.1
Ianuarius quot dies habeat 242.1
Ianuarius episcopi martyrium 258.259.260.261.1
Ianuarius martyris passio. 254.255.1
Ianuarius presbyteri martyrium 414.3
Ianuarius & Februarius Numa Pompilius anno adiecit. 242.1
Ianuarius primum Numa Pompilius nuncupauit, primumque anni mensis constituit. 125.1
in Ianuario quæ horæ cauendæ 242.1
in Ianuario quæ uictus ratio tenenda. 242.1
Ianus bifrons 126.1.648.7
Ianus Epitrotarum rex. 125.1
Ianus homo ingeniosus 126.1
Ianus pacis bellique tempore coli solitus. 164.1
Ianus quomodo ex recitatur 126.1
Ianus rex Italiæ. 177.2
Ianus Romanos quomodo ab obsidione liberarit 126.1
Iano cur antiquitas duas facies figurarit. 77.2
Iano Romani templum ædificant 126.1
ibices humiles uerbi Dei signant auditores. 397.4
icon 73.1
Iconium & Armeniam Turcis Fridericus Barbarossa adimit 197.2
Iconium Lyconiæ ciuitas 924.5
icus

Index.

icus oculi 54.2
Ichabod 240.4
idiorum 214.6
Idithun 219.5
Idithun, transfiliens eos. 624.840.752.8
Idithun unus de quatuor præcentoribus, Dauidis. 634.8
Idle amnis 62.3
idolatriæ 313.7.861.6
idolatriæ quomodo dicatur ad iocularia currere 641.8
idolatria infidelium fornicatio 422.6
idolatriæ causam Iudæis semper Deus abstulit. 105.4
idolatriæ occasio semper Deus populo Israelico abstulit 273.8
idoli destructio 328.8
idola cur scriptura uocet offensionem 460.4
idola quando primum fabricata 174.8
idolorum uanitas 57.3
in idolis auaritia designatur 239.8
idurare 79.2.130.1
idurare Hetrusca lingua uidere est 207.2
Idumæa 1063.8
Idumæa ecclesiam significat 185.4
Idumæa præsentem uitam significat 757.8
Idumæa, sanguinei 879.1.879.8
Idumæa, terrena uoluptas 747.757.8
per Idumæam qui intelligantur 747.8
Idumæus, terrenus 703.8
Idumæi 211.6.757.8
Idumæorum regionibus unde uocabula impostata 245.8
per Idumæos qui intelligantur 879.8
Idus 78.79.2.130.1.207.2.266.1.
Idus unde dictæ 75.2.130.503.1
iduum ratio 129.1
Idubarim 325.8
Iebus eadem est ciuitas, quæ & Hierusalè 13.8
Iechonias præparatio 2.5. cur bis numeratus. ibidem. lapidem angularem Christum designat. ibid.
Iecoris uirtute, occulta cibi comesti excoquantur 594.4
Iechel 457.4
Iehammenna quid significet 238.8
ieiunare spiritualiter 38.5
ieiunandi ratio 312.7
ieiunantes quales esse debeant 182.5
ieiunium 339.2
ieiunium à Saule indicatur 361.8
ieiunium Christi 609.8
ieiunium Christi quid significet 10.5
ieiunium Christi quadragesimale 643.7
ieiunium Cuthberti 214.3
ieiunium generale 95.5.122.7
ieiunium perfectum 1051.6
ieiunium sabbati quomodo soluatur 164.2
ieiunium septem hebdomadarum à Telesphoro papa institutum 640.7
ieiunium septimi mensis 647.7. calendarum Noembris. ibi. quatuor temporum. 648.7
ieiunium Telesphorus papa instituit 382.3
ieiunium triduanum 649.7. diuersorum dierum & temporum. ibid.
ieiunij ratio 267.5
ieiunij uirtus 122.7
ieiunij & orationis uirtus. 95.5
ad Ieiunium quæ pertineat 1126.4
per Ieiunium quæ cõpletantur 6.8
ieiuniorum castigatio cur iteretur 52.7
ieiuniorum diuersa ratio 346.2
ieiuniorum quatuor tempora 642.7
Iemini, dextra 459.8
Iephthe figura Christi. 354.8
Iephthe filiam suam post triumphum immolat. 354.8
Iephthe quamdiu Israelitico populo præfuerit 177.2
Iephthe uotum 354.8
Ieria regio Indiæ 188.8
Iericho, luna 342.899.8
Ieroboam de tribu Ioseph 82.4
Ieroboam idolatriæ autorem exprimit 589.4
Iesimuth 394.4
Iesus 8.7.266.7.502.4.
Iesus adhuc paruulus feniores audit 281.7
Iesus angelos puniuit. 1052.5
Iesus appropinquat loquentibus de se 506.5
Iesus Christus filius Dei sextam mundi ætatem suo aduentu consecrauit 183.2
Iesus filius Syrach 182.2
Iesus Naue Christi & uocabulo ostendit, & facto 339.8
Iesus nomen proprium assumptæ carnis 11.5
Iesupreceptor 98.7.421.5
Iesus primo circumcidit, deinde Hierusalem defertur 458.7
Iesus proficit sapientia. 284.7. ite ætate & gratia. ibid.
Iesus quibus appropinquet 9.7
Iesus 212.5. quem numerum gregis exprimat. ibi. 382.8
Iesus sacerdos typus Christi 382.8
Iesus sapientiæ librum quado cõposuerit 212.2
Iesus subleuauit oculos. 361.7
Iesu Christi æternitas. 1052.5
Iesu Christi circumcisio. 380.3
Iesu Christi Domini nocte uigilia 483.2
Iesu erymon 966.6
Iesu flagellatio 157.5
Iesu Naue principatus. 339.8
Iesu pueri ex Aegypto relatio 382.3
Iesum soluere 1031.5
Iesum multi querunt non propter Iesum 604.5
Iethro Deum patrem significat 109.4
Iethro Moysi focer 282.8
Iezabel 1068.5
Iezechiel 235.5
Iezrahel 413.4
Igar, aceruus 239.8
Ignatius Antiochiæ episcopus, bestijs obijcitur 184.2
Ignatij episcopi apud Antiochiam passio 388.3
Ignatij episcopi natale & martyrium 471.3
Ignatij martyris translatio 481.3
Ignatij uox 1118.5
ignis 98.5.121.199.7.315.320.2.369.6
ignis ad sacrificium deorum solitus est uenire cœlurus 168.8
ignis alienus 174.4
ignis, carnis tribulatio 9.5
ignis cur melior aere 4.2
ignis duplex 153.5.385.7.486.5
ignis & aqua contrarias habet qualitates 316.2
ignis gehennæ inextinguibilis 235.5
ignis gehennæ quomodo uitandus 734.8
ignis, grauis tribulatio 506.8
ignis in altari quando ardere dicatur 147.4

ignis in altari perpetuus. 1230.4
ignis in conspectu Dei. 690.8
ignis, persecutio exterior 507.8
ignis principium augmentationis 237.2
ignis quomodo probetur factus, aut unde, uel quando 112.8
ignis spiritum sanctum designat 220.6
ignis superiorè locum obtinet 4.2
ignis terribilior res, quam nubes 784.8
ignis æterni exemplum. 999.5
ignis duplex uis 1246.4
ignis signum 1101.5
igni gehennæ iniqui traditi, si ad correctionem nunquam ueniunt, quo sine semper ardebunt. 401.8
ignem ab aqua ali 215.2
ignem alienum incendere 157.4.303.8
ignem misit Dns in terram 11.7.508.5
ignem non calere, impossibile 332.2
ignem ueni mittere 377.5
ignem uenit Christus mittere in terram 674.8
per ignem quare Deus Moysi apparuerit 105.4
per ignem quid notetur. 849.8
igne saliri 99.5
igne quinquagenarij duocum milibus, quæretes Eliam, comburantur 379.8
in igne ardere gloria Domini uisa est 1170.4
in igne & fumo descendit Dominus 130.4
ignes, uictoriae tres. 650.3
ignium plura genera 6.2
ignium receptacula ad quid deputata 1231.4
ignitum 394.8
ignitum eloquium tuum uehemeter, quid sit in psalmo 393.8
ignorantia in quibus non sit peccatum 614.8
ignorantia non excusans 232.7.377.5
ignoscere, magnum uincitæ genus 233.2
ilis uena 339.2
ilium ab Hæctoris filijs recipitur 178.2
ilium ab Hercule uastat 177.2
illecebris consentire, de ligno prohibito madu care est 159.8
illiterati prædicant. 877.5

In Bedæ opera

illuſio per ſomniũ unde
contingat 32.3
illuſiones 620.8
illuſor 888.4
illuſor omnis Domino
abominatio eſt 888.4
illuſtrationes 65.2
imago ad immortalitatẽ
Dei pertinet 645.4
imago Dei 135.8
imago Dei in nobis 126.5
imago Dei in anima no-
ſtra eſt ratio & intelle-
ctus 4.4.8.8
imago Dei quomodo ſi-
mus 893.6
imago & gloria Dei, idẽ
619.6
imaginem cœleſtis homi-
nis induere 586.6
ad imaginẽ Dei quomo-
do homo ſit factus + A
16.4
ad imaginem Dei ſecun-
dum intellectum facti
ſumus 713.8
imagines earum rerũ no-
minibus appellantur,
quarum ſunt imagines
369.8
imagines rerum an face-
re liceat 56.57.8
ad Imbecillitates præca-
uendas per anni ſpaciũ
quæ obſeruanda 119.2
imber ſerotinus in Iudæa
774.4
per Imbrẽ quid ſignifi-
cetur 856.8
imbres 36.2.379.1
imbrum apud quas gen-
res nullus uſus 128.2
imbrũ nomine quid in-
telligendum 806.4
immortalitas ueræ diui-
tiæ 1009.6
immortalitatẽ quare non
acceperimus, quã A dã
habuit ante peccatum.
137.8
immũdicia triplex 156.4
immundi 1048.6
immunda quæ ſit 215.5
immurabile nihil per ſe-
ipſum niſi deitas ſola.
828.5
imparitã Domini 335.5
impediendi metaphora
unde ducta 549.8
imperatiuus 26.1
imperator primus 652.3
ad Imperatoris dignita-
tem, quem Carolus Bo-
hemus aſpirare poſſe
contulerit 199.2
imperatores Romanorũ
cur Cæſares appellari-
78.2
in Imperatorum ordine
qui nonnunquã omit-
tatur 194.2
in perentia confidentiam,
credidio timorẽ creat-
197.8

impersonalis 26.1
impetiginem in corpore
habens ſacerdos 309.8
impius ab iniquo quid
differat 939.4
impius omnis cur uiuat.
714.8
impius pio uiuit 621.8.
463.4.86.8
impius quomodo pio ui-
uat 594.8
impius quanto plus pro-
ſperatur, tanto plus De-
us ei irascitur 921.8
impj iuſtificatio maior q̄
cœli & terræ creatio.
734.5
impj laquei 489.8
impio locus nõ erit 627.8
impj 162.4.905.4
impj idolatræ 428.8
impj herbis in hyeme ui-
rentib. cõparant 934.8
impj inimici pijs 809.8
impj pulueri ſimiles.
430.8
impj non reſurgẽt ad iu-
diciũ 430.8
impiorum domus dele-
bitur 919.4
impiorum felicitas uana
921.8
impiorũ iter cur peribit.
431.8
impiorum lux 821.4
impiorum præſtolatio, ſu-
ror. 909.4
impiorum progenies ciui-
tatem in ipſa mũdi ori-
gine conſtruit 173.8
impiorum reſurrectio i-
gnominioſa 430.8
impiorum ruina 959.4
impiorum ſcelera tria.
179.7
impiorum terror 676.4
impijs nõ erit locus poſt
conſummationem iu-
ſtorum 621.8
impioſi cur Deus damnet
490.8
impioſi de terra excutit
Dominus 820.4
impletum in bonum acci-
pi 197.5
impenitentia 221.7.368.5
impenitens æterna mor-
te damnabitur 286.4
imprecari 972.6
imprudẽtia quaſi imp-
uidẽtia 920.4
improperium 799.8
Inachus quo tempore a-
pud Argos regnarit-
176.2 (4.6.5
inanima Deo obediunt.
inanitas 115.8
per Inaures ſubditorũ ob-
ediẽtia exprimitur.
295.8
incarnationis & immola-
tionis humilitas per
hominẽ & uirũ in
dicatur 337.4

incarnationis Domini di-
es, diluculum 1038.8
incarnationis dies, dilu-
culum cur 1038.8
incarnationis probatio.
491.1
incarnationis promiſſio-
898.5
per Incarnationem Chri-
ſti pax inter angelos &
homines reſormata eſt
401.8
incenſum cõpoſitũ. 297.8
inchoatiua 26.1
inchoatiua participia præ-
ſentis tẽporis ſunt tan-
tum 31.1
inchoatiua per omnia tẽ-
pora non declinari 27-
1. unde oriuntur. ibid.
inclinare 878.4
inclinatio auris 902.8
incomplexi ſolius eſt defi-
nitio 257.2
incõutilis Chriſti uelitis,
unicas fidei & charita-
tis 540.8
increduli ad iuſtorũ pru-
dentiã conuerti 140.7
incredulorum cor, locus
ignorantiæ 824.4
increpandi cauſa diſcipu-
los 432.5
increpacio Dei qualis.
828.8
increpacio ſtrepitum ha-
ber 828.8
incubi 314.2.315.5
incuruare Dei 801.8
Indi 211.2
indicatiuus 26.1
indicere 156.2
indiciũ 156.2
indictio 207.208.1
indictio quando peragi
ſolita 156.2
indictio quomodo inue-
nienda 206.210.491.
533.1
indictio quota ſit, quo-
modo inueſtigandum
120.2
indictio quota ſit argu-
mentũ inueniẽdi 156.2
ad Indictionem inueniẽ-
dam quare tres regula-
res mittantur 215.1
indictione quarta Chri-
ſtus natus 157.2
indictiones 156.2
indictiones ubi mutetur
215.1 (52.2
indictiones unde dictæ.
indictiones quando inci-
pant 156.2
indictiones quando fini-
antur 260.1
indictionum ordo 210.1
indictionum cyclus quot
annis compleatur 118.1
Indicum mare 333.2
indignẽ accipere corpus
Domini 505.6
indigniora quomodo po-

ſteriora 475.8
indiuia infinita 234.2
inducere in entationem
271.5
indulgentia 526.7
indulgentiæ portum cur
Deus promiſerit 949.8
indumetorum exempla.
585.7 (1088.5
indumentorum ratio.
infans quamdiu in utero
formetur 125.8
infans quare non diſcer-
nat 342.2
infans, unuſquiſq; ſancto-
rum 858.4
infantem quomodo allo-
quatur pater 200.5
infantes in numero fide-
lium 638.6
infantiũ natiuitas 471.1
infantia unde nomen ha-
beat 120.2
inferiora à ſuperioribus
reguntur 238.2
infernalium ergaſtorũ
loca inter immẽſas a-
byſſi aquas cõſtituta.
804.4
infernus 771.6
infernus inferior 895.8
infernus & perditio non
repletur 952.4
infernus in imo terrarũ.
822.4 (244.1
infernus quando factus.
infernus ſub terra 179.4
infernus ultima damna-
tionis pena 923.4
inferni pœnæ 504.505.7
inferni penas Paulũ dñs
uidere uoluit 504.7
inferni ſepultura 63.7
inferni tormenta 510.7
inferni tormenta Paulus
à Michaele rimat 505.7
per Infernum profundũ
ſimæ tenebrę intelligũ-
tur 456.8
in Inferno perſonarum q̄
qualitas 615.4
in Inferno triſtiſimẽ di-
geritur, quod iocunde
hic ingeritur 686.8
inferorum habitacula
fundamentum non ha-
bent 804.4
ad Inferos deſcẽſus 482.5
ad Inferos ſanctos ante
aduentũ Domini deſcẽ-
diſſe 648.4
infidelitas peccatũ maxi-
mum 588.5
infidelitatis peccatũ 759.5
infinito nihil eſſe maius.
238.2
infinita pronomina 25.1
infinitiuus 26.1
infirmitas ob peccata.
959.5
infirmitatis cauſæ 584.5
Ingenui episcopi mar-
tyrium 244.245.1
ingratitude mortalitũ 97
ingratus

Index.

ingratus 238.2.633.8
inabitantes terram qui
dicuntur 596.8
inhumanitatis peccatum
712.4
inimicus Dei quis dica-
tur 744.5
de Inimici caſu non gau-
dendum 959.4
inimicum diligere, & pro
ipſo orare uita eſt 653.8
inimicum odio habere,
mors 653.8
inimicum pati dominũ,
gratiſſima ſeruitus.
975.8
inimici Dei 470.8.952.5
inimici cur non ſint odio
habendi 581.8
inimici Domini qui dica-
tur 933.8
inimici diligendi 756.5
inimici marcha diaboli.
466.8
inimici qualiter tractãdi.
281.5.305.7
pro Inimicis hominib. in
quibus ſpes conuerſio-
nis eſt, orandum 581.8
iniquitas nõ eſt creatura.
796.8
iniquitas nulla apud De-
um 214.228.6
iniquitas nulla impunita
manebit 738.8
iniquitas omnis peccatũ.
738.8.1009.8
iniquitas patris quando
tibi noſtrobũt 889.8
iniquitas perſequens nõ
quã in hoc mundo de-
erit 729.8
iniquitas quę non merea-
tur ueniam 738.8
iniquitas quomodo tor-
renti cõparetur 512.8
iniquitas quando ex ſici-
tate dicatur procedere
821.8. quando item ex
adipe 822.8
iniquitas ſimulata, du-
plex iniquitas 880.8
iniquitatis odiũ directio
ad equitatem 1034.8
iniquitatẽ aduerſus Deũ
loqui 835.8
iniquitatem contra Deũ
loqui 834.8
iniquitatem patrum in fi-
lios quomodo Deus
reddat 290.8
iniquitatem qui Deo pla-
cere putant, deſtruunt
Dei iuſtitiam 708.8
iniquitates quid uocer.
588.8
iniquitates & maledictio-
nes omnes accipere.
311.8
iniquus 633.8
iniqui Deũ in forma Dei
non uidebunt, ſed in
forma hominis 789.5
iniqui etiam ante iudicij

die puniuntur 999.5
iniquorum congregatio-
nes cur ciuitates deſo-
laræ 678.4
iniquorum uocabulo ge-
neraliter omnes mali
designantur 940.4
iniuſtitiæ merces 1000.5
iniuſtus 614.8
iniuſtus cur miſer 615.8
iniuſtus cur non timeat
Deum 614.8
iniuſtus legitime lege uti-
tur, ut iuſtus fiat 960.6
iniuſtus uerẽ dolose agit.
615.8
iniuſti æternaliter puniẽ-
tur 625.8
iniuſti ante oculos Domi-
ni non permanebunt.
882.4
iniuſti cum quibus depu-
randus erat Dominus.
482.5
iniuſti cur ante Deum nõ
perſiſtent 451.8
iniuſtorum à iuſtis diui-
ſio 232.7.376.5
iniuſtos quomodo Deus
puniat 465.8
innocentia, integritas ui-
tæ ſine peccato.
648.8
innocentia uera 668.8.
861.8.887.8
innocentiam quã Deus
prober 920.6
innocens quis dicatur.
381.6
innocens quomodo ali-
quis fiat 518.8
Innocentius Geruafij &
Protãſij martyrũ baſi-
licam dedicat 188.2
Innocentius papa decre-
tales componit 198.2
Innocentius papa quam-
diu rexerit eccleſiam.
398.3
Innocentius Põtiſex O-
rthomẽ excõmunicat
198.2
Innocentius põtiſex per
Lotharium ſucundum
reſtituitur 197.2
Innocentius quamdiu fe-
derit 202.2
Innocẽtiũ II. quamdiu
federit 204.2
Innocentius III. quam-
diu federit 204.2
Innocentius IIII. quam-
diu federit 204.2
Innocentius V. quamdiu
federit 204.2
Innocentius VII. quam-
diu federit 204.2
Innocentius VIII. quã-
diu federit 204.2
Innocentius IX. quãdiu
federit 204.2
Innocentij papæ marty-
rium 246.247.1
Innocentium ſanctorũ na-

tale 485.3
Innocentium martyria.
264.265.1
innuptam quam Paulus
intelligat 416.6
inopes 492.8
inopia non eſt timentib.
Dominum 602.8
in præpoſitio, quam uim
habeat 17.1
inquiſitio 828.5
inſanitiæ falſæ 640.8. item
ueræ. ibid.
inſaturabilia quæ 648.3
inſimulatum imperium
portare 659.7
inſipientium errores.
1008.5
inſpectio Dei 646.4
inſtoris etymon 629.7
inſtorum filij 747.4
inſulæ qui ſint 817.8
intelligentia 342.2
intelligentia Dei 226.2
intelligentia prima eſt, ut
noueris te eſſe peccato-
rem 588.8
intellectus 402.1
intellectus ad clamorem
animi propriè pertinet
450.8
intellectus à corpore ſe-
paratus 238.2
intellectus humanus nõ
eſt ſeparatus à magni-
tudine 235.2
intellectus infinita intelli-
gibilia cognoſcit 234.2
intellectus, libera poten-
tia 237.2
intellectus, lumen quod à
Deo infunditur 236.2
intellectus nulla ratio eſt
ubi ſolus ſonus non di-
ſtinctus eſt per uerbã.
477.8
intellectus operationem
perficit 131.7
intellectus purus ſpirita-
lis ſubſtitiæ uerbis car-
ne editus exprimi non
poſteſt 234.8
intellectus ſequitur rem
intelligendo 238.2
intellectus uis eſt coniu-
cta diuidere, & diuiſa
coniungere 315.2
intempertum 206.2.
498.1
intentio 228.7
intercalaris mẽſis ratio.
77.2
intercalatẽs dies 207.2
interiectio quid 19.34.1
interiectioni quot acci-
dant 19.1
interiectionem Græci ad
uerbijs applicant 34.1
interiectionum accentus
incerti 34.1
interiectionum ultimæ
ſyllabæ quantæ 45.1
interlimina cur antiqui
inter borealia & auſtra-

lia fecerint 337.3
interpellatio Chriſti pro
nobis 713.5
interpellationes 972.6
interrogandi ratio 113.7.
303.7.438.5.458.5
interrogandi quæ Domi-
no ratio 126.5
interrogatio Chriſti no-
bis utilis 461.5
interrogatio difficultatẽ,
non impoſſibilitatem
arguit 231.7
interrogatio perſida 112.
7.458.5
interrogatio prima quæ-
651.3
interrogatio trina quid
indictet 150.7
interrogationib. inſidio-
ſis ſancti tamen piè re-
ſpondent 530.5
inteftinum duodenum-
339.2
inteftina, ſecretiora & oc-
cultiora myſteria ſigni-
ficant 118.4
intuitio 341.2
inuitus diuinus 538.5
inuenire Dominũ 406.7
inuidia 549.7.969.8
inuidia odium foelicitatis
alienæ 159.8.
inuidia putredo oſium
921.4
inuidia ſuperbiam ſequi-
tur 159.8
inuidia timenda 510.7
inuidiæ malum 461.5
inuidiæ uenena difficile
conqueſcere 487.5
inuidiam nõ poſſe in cha-
ritate eſſe 535.6
inuidorum dementia.
449.5
inuocare quid 319.6
inuocare Deum qui dica-
tur 445.8
Ioab, pater, uel inimicus.
744.8
Ioachaz à Nechao uinctus
in Aegyptum ducitur.
179.2
Ioachaz quãdiu regnarit.
179.2
Ioachin Iofiæ filius 179.2
Ioachin quãdiu regnarit.
179.2
Ioachin, qui & Iechonias,
quãdiu regnarit 179.2.
in Babilonẽ captiuus
ducitur. ibid.
Ioanna 306.5
Ioannes 138.149.7.185.5.
253.7.274.5
Ioannes ab exilio libera-
tus, Ephẽſũ redit 184.2
Ioannes à Domitiano in
dolum ſeruentis olei
mittitur 479.5
Ioannes Anglicus quam-
diu federit 202.2
Ioãnes Anglicus à familia
ſi grauidã, parit 195.2
Ioannẽs

In Bedæ opera

Ioannes an mortuo? 854.5
 Ioannes apostolus in Path-
 mum relegatur 184.2
 Ioannes apostolus quo-
 to ætatis suæ anno pla-
 cidâ morte quieuerit-
 184.2
 Ioannes aquila 662.3.
 1073.5
 Ioannes baptista quâdo
 floruerit 4.9.5
 Ioannes baptista cur ca-
 pite truncatus 26.3
 Ioannes Boanerges 735.4
 Ioannes capite minutus.
 181.7.226.5
 Ioannes Cantor in Britâ
 niam ad docendû ue-
 nit 136.3
 Ioannes Chrysoſtomus
 claret 212.2
 Ioannes cur angelus uo-
 ceretur 34.5
 Ioannes cur epistolâ scri-
 pserit 1009.5
 Ioannes cur de sterili-
 136.7.184.5
 Ioannes cur supra pectus
 Dñi recubuerit 434.7
 Ioannes cur uox à prophe-
 ta uocetur 3.5
 Ioannes diuinitatem Dñi
 intendit 179.5
 Ioannes episcopus mutû
 benedicendo curat 161.
 3. idem puellâ languê-
 rem orando sanat 162.
 2. coniugē comitis in-
 firmâ aqua benedicta
 curat 163.3. puerum co-
 mitis orando à morte
 reuocat 164.3. clericû
 suum cadendo contri-
 tum, orando & benedi-
 cêdo à morte reuocat
 ibidem.
 Ioannes eremita Theodo-
 sio imperatori uictori-
 as de tyrânis prædixit.
 401.3
 Ioannes euangelista 152.
 283.5.380.385.7
 Ioannes euangelista in
 Pathmum insulam re-
 legatus uidit apocaly-
 ptum 485.3. sub Pertina-
 ce principe Ephesum
 redijt. ibid. quando ob-
 ierit. ibid.
 Ioannes Euangelium suû
 de pectore Dñi hausit.
 520.5
 S. Ioannes frater Iacobi.
 495.7
 Ioannes, gratia Dei 114.5
 Ioannes Helia imitator.
 60.5
 Ioannes Hus aduersus de-
 cretum Romanę eccle-
 siæ Eucharistiæ sacra-
 mētum populum sub
 utraq; specie sumere iu-
 bet 200.2
 Ioannes incarcerationur 9.5
 Ioannes in dolium feruen-
 tis olei immisus, tam à
 penis quâ corruptio-
 ne carnis manebat sem-
 per immunis 184.2
 Ioannes in Pathmû insu-
 lã à Domitiano relega-
 tur 495.7.212.2. Ephe-
 sum rediens euangeliû
 scribit ibid.
 Ioannes in spiritu Helias.
 168.7
 Ioannes lucerna ardēs &
 lucens 428.7.454.5
 Ioannes mysticē Saluato-
 rem significat 7.5
 Ioannes noui sacerdotis
 præco 134.7
 Ioannes nullum signum
 fecit 676.5
 Ioannes nuncios castigat
 296.5
 Ioannes papa cû Symma-
 cho à Theoderico Go-
 thorum rege occisus.
 1089.8
 Ioannes papa oratorium
 sanctæ Dei genitrici fa-
 cit 192.2
 Ioannes pontifex à Theo-
 derico perimitur 190.2
 Ioannes pontifex cæco lu-
 men reddit 190.2
 Ioannes pontifex Auinio
 ne moritur 199.2
 Ioannes pontifex Sarace-
 nos Italia exterminat.
 196.2
 Ioannes pontifex ecclesiã
 apostolorum Philippi
 & Iacobi dedicauit.
 190.2
 Ioannes pontificatu sese
 abdicat 200.2
 Ioannes Portuensis episco-
 pus missam publicè ce-
 lebrat 192.2
 Ioannes plus quâ prophe-
 ta 134.7
 Ioannes præ cæteris à
 Christo dilectus 852.5.
 855.5
 Ioannes præco & seruus
 560.5
 Ioannes presbyter 1046.5
 Ioannes propheta 1136.5
 Ioannes quando decolla-
 tus 63.5
 Ioannes quare discipulos
 miserit 295.5.262.7
 Ioannes quid significet.
 31.5
 Ioannes quomodo Chri-
 stum mysticè significet
 7.5
 Ioannes quomodo cæte-
 ris pphetis maior 48.5
 Ioannes ubi Euangelium
 suum scripserit 516.5
 Ioannes ubi qu; aliquid
 de se referre uult, no-
 men suum filer 109.8
 Ioannes uidens ecclesiæ
 fidē per hæreticos con-
 cussam, confessim hæc
 descripta in euangelio
 suo uerbi Dei æternita-
 te stabiluit 184.2
 Ioannes I. quâdiu sederit
 203.2
 Ioannes II. quâdiu fede-
 rit 203.2
 Ioannes III. quâdiu sede-
 rit 203.2
 Ioannes IIII. Dalmata
 quâdiu sederit 203.2
 Ioannes V. quâdiu fede-
 rit 203.2
 Ioannes VI. quâdiu sede-
 rit 203.2
 Ioannes VII. quâdiu fede-
 rit 203.2
 Ioannes VIII. quâdiu
 sederit 203.2
 Ioannes IX. quâdiu fede-
 rit 203.2
 Ioannes X. quâdiu fede-
 rit 203.2
 Ioannes XI. quâdiu fede-
 rit 203.2
 Ioannes XII. quâdiu fede-
 rit ibid.
 Ioannes XIII. quâdiu
 sederit 203.2
 Ioannes XV. quâdiu fede-
 rit 203.2
 Ioannes XVI. quâdiu
 sederit 203.2
 Ioannes XVII. quâdiu fe-
 derit ibid.
 Ioannes XVIII. quâdiu
 sederit 203.2
 Ioannes XIX. quâdiu
 sederit 203.2
 Ioannes XX. quâdiu sede-
 rit 203.2
 Ioannes XXI. quâdiu
 sederit 204.2
 Ioannes XXII. quâdiu
 sederit 204.2
 Ioannes XXIII. quâdiu
 sederit 204.2
 Ioannis apostoli natale.
 412.3 (2.6)
 Ioannis baptisma 5.5.† a
 Ioannis baptistæ capitis
 inuentio 445.3
 Ioannis baptistæ conce-
 ptio 258.259.1.453.3
 Ioannis baptistæ esca qua
 lis in deserto 7.5
 Ioannis baptistæ natiuitas
 252.253.1
 Ioannis baptistæ uita &
 prædicatio 428.3
 Ioannis baptistæ ossa di-
 spersa, à monachis col-
 liguntur 187.2
 Ioannis baptistæ passio.
 256.257.1
 Ioannis baptistæ præro-
 gatiua 234.5
 Ioannis baptistæ sepul-
 chrum pagani inua-
 dunt, ossaq; dispergunt.
 187.2
 Ioannis baptistæ uesimē-
 tum 7.5
 Ioannis baptistæ uigilia.
 252.253.1
 Ioannis basilica 62.5
 Ioannis capitis inuentio.
 394.3
 Ioannis caput in Edessa
 ciuitate repertû 64.5
 Ioannis commendatio.
 263.7
 Ioannis uestitus. 296.5
 Ioannis confessoris nata-
 le 400.3
 Ioannis Chrysoſtomi na-
 tale 387.3
 in Ioannis capite Iudgos
 Christû perdidisse. 61.5
 Ioannis decollatio quid
 significet 7.62.5
 Ioannis de seipso confes-
 sio 356.8
 Ioannis dissolutio. 167.7
 Ioannis euangelistæ com-
 mendatio 426.7.519.5
 Ioannis euangelistæ mar-
 tyrium 107.5.133.7
 Ioannis euangelistæ nata-
 le 485.3
 Ioannis euangelistæ sub-
 limitas 674.5
 Ioannis & Heliae similitu-
 do 186.5.139.7
 Ioannis & Pauli sanctorû
 martyrium 252.253.1
 Ioannis euangeliû 246.5
 Ioannis euangelij breuia-
 rium 516.5
 Ioannis exilium 479.5
 Ioannis humilitas 529.5
 Ioannis laus 635.5
 Ioannis modestia 1013.5
 Ioannis natale 448.3
 Ioannis natiuitas similitu-
 dinem habet Domini
 ci aduentus 253.7
 Ioannis natiuitatem iure
 ecclesiæ sancta frequen-
 tat 251.7
 Ioannis nunciij castigatur
 263.7
 B. Ioannis relegatio 2.8
 Ioannis obitus 495.7
 Ioannis papæ natale 419.3
 Ioannis prædicatio 273.7
 226.5
 Ioannis uox 227.5
 Ioannis presbyteri decol-
 latio 427.3
 Ioannis presbyteri in mo-
 nasterio Leomanensi
 natale 387.3
 Ioannis sanctitas 182.7
 Ioannis sublimitas 274.5
 Ioannis uestitus qualis.
 5.5.263.7
 Ioannis uictus qualis.
 5.5
 Ioannis uirginitas 521.5
 Ioannis uirginis priuile-
 gium 437.7
 Ioanni duplex uirginita-
 tis testimonium in Eu-
 angelio datur 515.5
 Ioannē cur Christus præ-
 ceteris dilexerit 718.5
 Ioannē

Index.

Ioanne in matris mulierû
 maior illo nõ furaxit.
 248.3
 de Ioanne baptista histo-
 ria 61.62.5
 Ioas bono principio, sed
 pessimo fine uitæ 178.2
 Ioas filius Azaria: à Ioa-
 de seruatur 178.2
 Ioas quamdiu regnarit.
 178.2
 Ioathã figura residui po-
 puli Israel 352.8. montē
 Garizim cur fugiens
 ascendit 353.8
 Ioatham quamdiu regna-
 rit 179.2
 Ioathã Speciosam portã
 ædificat 179.2
 Ioatham Ozia: filius.
 179.2
 Iobab quidam suspican-
 tur Iobum esse 245.8
 Iob de stirpe Esau 194.8.
 quotidie pro filijs suis
 hostias immolat. ibid.
 Iob diues plurimum fuit
 669.4
 Iob duplicia accepit.
 958.5
 Iob figuram Christi gerit
 602.4.868.4
 Iob Idumeorû rex 62.2
 Iob in monte Ephraim fru-
 gifero morabat 604.4
 Iob non longè post Abra-
 hamum exiit. 61.2
 Iob quamdiu uixerit 62.2
 Iob quibus uirtutib; cla-
 ruerit 62.2.605.4
 Iob quomodo Deum ui-
 derit 289.8
 Iob simplex & rectus.
 880.4
 Iobi amici quorû perso-
 nam figunt 602.4
 Iobi filiarû nomina 868.4
 Iobi liber cur lubricus.
 708.4
 Iobi liber quo carminû
 genere cõscriptus 46.1
 Iobi libri scriptor Moyses
 610.4
 de Iobi libro Hierony-
 mus qd sentiat 602.4
 Iobis progenies 62.2
 Iobi proſapia 214.8.
 784.4
 Iobi uirtutes 762.4.
 763.4
 Iobi uulnus 610.4
 per Iob dignè bonorum
 conjugum ordo figura-
 tur 95.5
 Iobia Saporis regis filia à
 demonio liberat 399.3
 Iobel 261.4
 Iohelis prophete natale.
 414.3
 Iohel propheta 201.2
 Ioiada uisus seddu 75.4
 Io Inachi filia ab Aegy-
 ptijs colitur 176.2
 Ionadab 1063.8
 Ionadab filius Rechab
 clarus habetur 178.2
 Ionadab quid filijs suis
 præceperit 806.8
 Ionadab sacerdos Re-
 chab claret 211.2
 Ionadab, spontaneus Dei.
 807.8
 per Ionadab filios quid
 intelligendum 807.8
 Ionas 359.5
 Ionas Christi figura 59.2
 Ionas Christum represen-
 tat 255.5
 Ionas cur interpretetur
 columba, siue dolens.
 59.2
 Ionas Saluatoris personã
 exprimit 729.4.322.7
 Ionæ oratio 729.4
 Ionæ signum 322.7
 Ionathas 207.4
 Ionathas quâdiu regna-
 rit 182.2
 Ionathan 288.4
 Ionathan cur patris ore
 mortis sententiam me-
 ruerit 220.8
 Ionathas cû Romanis &
 Spartiatis amicitias fa-
 cit 182.2
 Ionathas à Triphone in-
 terficitur 182.2
 Ionathæ & Dauidis fœ-
 dus 340.4.342.4
 Ionathæ interitus 371.8
 Ionathæ oculi, gustato
 melle aperiuntur 361.8
 Ionica lingua 350.2
 Ioanes ubi sepultus 61.5
 Ioppe Palestina ciuitas.
 488.4.924.5
 Ioram filius Aſa 178.2
 Ioram in uijs domus A-
 chab ambulat 178.2
 Ioram quâdiu regnarit-
 178.2
 Iordanis 192.8.113.5
 Iordanis aqua in altum,
 murorum instar, ad tra-
 ssum Israeliticû popu-
 li suspenditur * A 7.4
 Iordanis, descensus uel
 descensus 652.996.8
 Iordanis diuisio 339.8
 Iordanis exortus 494.3
 Iordanis fluius baptis-
 mi continet sacramen-
 tum 855.4
 Iordanis fontes 84.5.
 460.7
 Iordanē filij Israel tran-
 seunt, cur duodecim
 lapides sustulerint 34.1.8
 per Iordanem qui figurê-
 tur 996.8
 à Iordanæ præconiû ue-
 ritatis incipit 816.8
 Iosaphat filius Aſa 178.2
 Iosaphat rectum facit co-
 ram Domino 178.2
 Iosaphat quamdiu regna-
 rit 178.2
 Ioseph quid significet.
 502.4
 Ioseph 5.5.74.4.235.5.
 1063.8.1081.5
 Ioseph ab Arimathia.
 799.5
 Ioseph accusatur adulte-
 rij 76.4
 Ioseph à fratribus uendi-
 tus 867.8
 Ioseph à patre mittitur,
 ut de fratribus sollicitu-
 dinem gereret 252.8
 Ioseph à patre super om-
 nes filios diligit 245.8
 Ioseph à Putifare incarce-
 ratur 968.8
 Ioseph, auctus 267.8
 Ioseph augmētatio 254.
 267.8.843.860.232.866.8
 Ioseph calitatis exēplû.
 70.8
 Ioseph Christi pater 277.7
 Ioseph Christum signifi-
 cat 74.98.4
 Ioseph Christum figura-
 uit 252.8
 Ioseph in Nazareth Gali-
 lææ secedit 440.7
 Ioseph dominus Aegy-
 pti constituitur 968.8
 Ioseph & Maria ex tribu
 una 236.5
 Ioseph ex gentibus acci-
 pit uxore, ex qua duos
 filios genuit 254.8
 Ioseph filius cur dictus Ie-
 sus 537.5
 Ioseph fratres suos in Do-
 thaim inuenit 252.8
 Ioseph gentilem populû
 significat 843.8
 Ioseph in carcerē detru-
 ditur 616.4
 Ioseph in cisterna poni-
 tur & uenditur 75.4.
 253.8
 Ioseph Iſmaelitis uendi-
 tur 249.8
 Ioseph, iustus cognomi-
 natus + a.4.6.434.3
 Ioseph laudatur 399.7
 Ioseph lingua Aegyptia-
 ca saluator mundi uo-
 catur 254.8.80.4
 Ioseph non Marię cur ge-
 nealogiã describatur-
 236.5
 Ioseph penuria frumenti
 saluat Aegyptiû 254.8
 Ioseph per Iudę consiliû
 triginta argenteis di-
 strahitur 253.8
 Ioseph putabatur Chri-
 stus filius 236.5
 Ioseph super uniuersam
 terrã Aegypti, constituit
 à Pharaonē 254.8
 de Ioseph patre, questio.
 236.5
 per Ioseph quid intelligē-
 dum 866.8
 per Ioseph qui intelligen-
 di sint 873.8
 Iosephus 182.226.5
 Iosephus ubi captus.
 495.5
 Iosephi diaconi natale.
 392.3
 Iosephi mors 994.271.8
 Iosephi ornatus 254.8
 Iosephi polymita quid
 significet 72.1
 Iosias cum Nechaone cõ-
 gressus, occiditur 179.2
 Iosias cunctas abomina-
 tiones de uniuersis re-
 gionibus filiorum Isra-
 el aufert 478.4
 Iosias filius Amon 179.2
 Iosias pascha Domino ce-
 lebrimû facit 179.2
 Iosias quamdiu regnarit-
 179.2
 Iosias Thophet contami-
 nauit 459.4
 Iosue Dominû saluatore
 & nomine & actione
 designat 1168.4. cur mi-
 nister Moyſi uocet ibi.
 Iosue Christi figura 475.5
 Iosue fratres, sacerdotes
 cur 481.4
 Iosue quâdiu populum
 Iſraeliticû rexit 177.2
 Iosue quo tẽpore popu-
 lum Iſraeliticû duxerit
 in terrã promissionis.
 177.2
 Iosue sacerdotis magni
 progenies 575.4
 Ioth, scientia uel princi-
 pium 1023.8
 Iotbatha 323.8
 Iouianus cum exercitu
 Christianus efficit 212.2
 Iouianus honorificis &
 officiosis literis
 Athanasii regit 188.2
 Iouianus quâdiu regna-
 rit 188.201.2
 Iouinianus 664.3
 Iouiniani hæresis 1044.5
 Iouini & Basilei passio.
 396.3 (24.5)
 Iouitæ martyriû 244.
 ex ipſo & de ipſo, disse-
 runt 276.6
 Ira 238.2.476.7.434.8
 ira breuis furor 715.830.8
 ira contra uitium lauda-
 bilis 31.3
 ira Dei 180.6.434.8.775.
 6.923.6
 ira Dei duplex 434.8
 ira Dei manifesta 434.8
 ira Dei nihil aliud quã iu-
 sta uindicta 85.6
 ira Dei occulta 434.8
 ira in Deû nõ cadit 735.8
 ira hominis 434.8
 ira quo min⁹ deprehēdit,
 eo ampli⁹ grauat. 950.4
 ira stulti saxo grauior. ibi.
 ira uentura 227.5
 iræ mala 335.8.936.5
 iræ natura 913.4
 iræ Dei animaduersiones
 sagittæ 629.8
 iræ

In Bedæ opera

iræ proprium est scrutari
corda & renes 463.8
iram Dei quomodo om-
nes mortales fecum ha-
beant 774.6
in Ira Dei qui corripian-
t. 628.8
ex Ira pcedit furor 621.8
iracundia 558.7
iracundia, ianua omniū
uitiorum 964.4
Irad, descendēs siue robo-
rans 173.8
iraici malis que faciunt li-
cet, ipsos uerō odisse
non licet 579.8
nō iraci in quibus oportet,
insuper est 246.2
Iraicini & nolite pec-
care, quomodo intelli-
gendum 800.801.6
ire cum sapientib. 916.4
Iraeueus episcopus claret-
185.2
Irenæi & Peregrini & Hy-
renes ignibus combu-
storum natale 412.3
Irenæi natale 390.403.
401.3
iris 35.2, 381.1, 1072.5
iris propitiacionis signū-
35.2
iris quādo formerur 35.2
iris quādo noctu uila.
26.2
iridis colores 381.1
irmos 64.1
ironia 70.1, 156.2
inter Ironiam & Antiphra-
sin quid sit discriminis
70.1
irrisio 434.622.8
Isaac 1063.8
Isaac apud alienam gen-
tem putos fodit 61.4.
224.8
Isaac Christi figura 212.8
Isaac deceptus errore, cui
noluit benedixit 225.8
Isaac de maioris filij uena-
rione uesci concupiscit
226.8
Isaac filius promissionis.
967.8
Isaac filium quem benedi-
cit nescit 226.8
Isaac imaginē Dei patris
portat 227.8
Isaac in ualle Gerarim ha-
bitat 222.8
Isaac oculi caligant 61.4
Isaac per repromissione
natus, filios gratiæ sig-
nificat 730.6
Isaac primus octauo die
circumcisus 176.2
Isaac pueri 60.4
Isaac quamdiu uixerit.
139.2
Isaac quādo genuerit E-
sau & Jacob 176.2
Isaac quem significat.
967.8
Isaac quōd inclinatio iam

die ad uesperā egressus
est in agrū, quid signifi-
cet 217.8
Isaac quod cum coniuge
sua iuferit, quid sibi ue-
lit 223.8
Isaac Rebeccam timoris
causa sororē suam esse
singit 223.8
Isaac, risus 203.8, 204.2.
422.8
Isaac Saluatorem repræ-
sentat 223.8
Isaac ubi natus 53.4, 211.8
Isaac deprecatio ad Do-
minū de sterilitate uxo-
ris suæ 219.8
Isaac egresio in campū
quid significet 216.8
Isaac immolatio typus
Dominicæ passionis.
12.8
Isaac iustus cum Ismaele
208.8
Isaac pueri fodiunt pute-
um 223.8
Isaacum quādo Abrahā
genuerit 176.2
in Isaac qui præfigurati
207.6
pro Isaac aries immola-
tur 704.8
Isachar 74.92.4
Isachar ad populum gen-
tium refertur 264.8
Isachar, merces 843.5.
264. 231.8
Isachar, precium damna-
tionis 32.5
Isachar quomodo afinus
offensus 264.8
Isaia & Ioelis propheta-
rum natale 431.3
Isai 319.4
Isaia fluuius 372.3
Isidem Agyptij colunt.
176.2
Isidori episcopi natale.
381.3
Isidori martyrium 242.
243.1
Ismael 47.4, 1063.8
Ismael duodecim duces
genuit 176.2
Ismael exaudito inter-
pretatur 210.8
Ismael, exaudito Dei.
201.8
Ismael typus Iudæorum.
202.8
Ismaelis abiecti uox à
Deo exauditur 209.8
Ismaelis cum matre emil-
sio quid sibi uelit 209.8
Ismaelis eiectio quādo
contigit 209.8
Ismaelis filij 218.8
Ismaelitas, obediens fi-
bi 880.8
Israel 98.4, 146.7, 303.4
325.4, 401.4, 1063.8
Israel in Medos transfer-
tur 211.2
Israel, princeps con-

Deo 70.4, 71.4, 246.8
Israel puer Domini, ue-
tus lectio 271.7
Israel quādo simus 996.8
quādo itē Iacob. ibid.
Israel secundum carnem
& spiritum 482.6
Israel spiritalis 605.6
Israel uerus quis 837.8
Israel Deum uidens.
499. 793. 813. 837.
847.8. 1046.4
Israel uocat Iacob 242.8
Israelis gloria 317.5
per Israel quid intelligen-
tur 499.998.8
per Israel qui intelligen-
tur 866.8
Israelita 538.5
Israelitæ Deum ad iram
quomodo prouoca-
runt 972.8
Israelitæ in deserto à ser-
pentibus occisi 1033.8
Israelitæ in ualle There-
binthi acie ad pugnan-
dū contra Philistinum di-
rigunt 325.4
Israelitæ qua uocatione
uocati 268.6
Israelitarū ad oprio 205.6
Israelitarum duo tātum
terram promissionis
ingrediuntur 327.8
Israeliticus populus arū-
do quassata 125.5
Israeliticus populus ex
Aegypto eductus cur
in eremo occubuerit.
220.8
Israeliticus populus pri-
mogenitus filius nun-
cupatus 221.8
Israelitici populi adfi-
ctio 272.8
Israelitici populi ex Ae-
gypto deductio, ma-
gnæ est profunditatis
& considerationis con-
silium 657.8
Isachar 275.1081.5
Isa, mulier 152.8
Is, uir 152.8
Italia Ambrosio episco-
po cōstituto ad fidem
conuertitur 188.2
Italia noctem brumalem
quot horarum habeat.
206.2
Italia uenomen habe-
at 924.5
Italix situs 924.5
Ithamar Paulino succe-
dit 87.3
Iter rectæ actionis in lu-
ce peragitur 880.4
itineria & loca in quibus
operat Dominus, ce-
lestibus esse plena sa-
cramentis 37.5
Iubal primus circharista-
30.4
per Iubal quid significet-
30.4

iubilatio 593.8
iubilacionis hostia 561.8
iubile⁹ 60.64.6.7.1204.4
iubileus annus 67.2.116.1
iubileus annus unde dica-
tur 52.2
iubilei anni ratio 52.2
Iubilei requies quinquā-
genarij numeri mylte-
rio continetur 65.5
iubilus 561.872.8
Iuda 74.4.1063.8
Iuda, confessio 231.261.
791.860.8
Iuda cū nuru sua cōcum-
bit 246.8
Iuda Zelphæ filius 860.8
Iudas baptizatur 497.7
Iudas cur ruina fratris di-
catur 459.8
Iudas & Simō magus 76.7
Iudas figuram Abiolonis
gerit 459.8
Iudas figuram Christi te-
nuit 68.4
Iudas Galilæus 880.5
Iudas Iacobi 867.5
Iudas in tradēdo Christo
quid spectarit 804.6
Iudas Iscariotes Christi
proditor ex discipulis.
616.680.5
Iudas Machabeus Iudæo-
rum ducatum suscipit.
182.2
Iudas mebrum antichri-
sti 702.8
Iudas propria sponte sce-
leratæ mentis consiliū
init 101.5
Iuda quomodo catulus
leonis 262.8
Iudas regni expers 177.7.
480.5 (738.5)
Iudas sanctus apostolus.
Iudas Scarioth 32.7 43.5
Iudas Thadde⁹ 275.1051.5
Iudas traditor, qui & Si-
mon 275.5
Iudæ benedictio 261.8
Iudæ complices 371.7
Iudæ datur poenitendi oc-
casio 477.5
Iudæ epistola olim reie-
cta 1056.5
Iudæ & Simonis marty-
rium 260.261.1
Iudæ impudentia 102.5
Iudæ ingratitude 484.5
Iudæ malitia 473.5
Iudæ malum in bonum
uersum est 616.5
Iudæ oculos 151.105.5.
384.7
Iudæ scelus 100.5
Iudæ similes 473.5
Iudæ signum 106.5
Iudæ suspensio 490.3
Iudæ Thaddæi martyriū
260.261.1
Iudæ tertius filius qui mu-
lieri nō iungitur, quid
significet 247.8
Iudæ tribus prima 1080.5
in Iudæ

Index.

in Iudæ filijs duo genera
principium denotatur.
247.8
Iudam intrauit satanas.
473.5
Iudā quanta patiētia Chri-
stus tulerit 373.8
& 488.8
per Iudā Christus expri-
mitur 90.4
per Iudam uerus cōfessor
Christus exprimitur.
262.8
per Iudam fides intelligen-
tur 791.8
Iudæa 76.5.101.5.924.5.
1063.8
Iudæa auis cur dicta.
746.4
Iudæa confessio 837.8
Iudæa carnalis, uiam qua
reditur ad patrē igno-
rauit 746.4
Iudæa gens principii ui-
næ 868.8
Iudæa mensis 576.5
Iudæa post Augustum Cæ-
sarem tributaria facta.
73.5
Iudæa quādo captiuata
in Babyloniam 179.2
Iudæa septuaginta annis
deserta mansit 180.2
Iudæa desertum 27.5
Iudæam Domini domum
fuisse 37.5
in Iudæam reuerforū sub
Zorobabele et Iosue du-
cibus numerus 472.4
Iudæus uerus quis 837.8
Iudæi 1067.5
Iudæi acetum, degeneran-
tes à uino prophetarū.
114.5.397.7.493.5
Iudæi ad Christum cōuer-
si 702.5
Iudæi altare Domino ad-
ficant 180.2
Iudæi à Romanis principi-
bus prorsus deleri.
984.8
Iudæi à templi ædificatio-
ne prohibentur 180.2
Iudæi à Tito & Vespasia-
no crudeli strage affi-
ciuntur 380.8
Iudæi à Tito & Vespasia-
no dispersi 739.8
Iudæi Christum filij Dei
esse negant 453.5
Iudæi Christum maximo
odio persecuti sunt.
518.8
Iudæi Christum occiden-
do regem fecerunt gen-
tium 736.8
Iudæi consilium Dei spre-
uerunt 773.4
Iudæi crudeli strage à Ti-
to & Vespasiano deie-
cti 380.8
Iudæi cur bestia agri uo-
centur 963.8
Iudæi cur Christum cruci-

fixerint 433.8
Iudæi cur Christum quæ-
sierint interficere 842.6
Iudæi cur gentē & locum
amiserint 432.8
Iudæi cur immūdi habean-
tur 303.8
Iudæi cur maledicti 169.8
Iudæi cur mōs Dei 440.8
Iudæi cur non potuerint
credere 246.248.6
Iudæi diabolo peiores.
253.5.354.7
Iudæi Domino crucifixo
spongiam aceto plenā
offerunt 471.4
Iudæi duplici reatu obno-
xij tenentur 245.7
Iudæi exētes à facie Dei,
habitant profugi in ter-
ra commotionis 173.8
Iudæi ficui aridæ similes.
609.8
Iudæi filij cur alieni facti.
522.8
Iudæi gentium salutem o-
deretemper 440.5.250.7
Iudæi gloriam carnaliter
querunt 619.5
Iudæi imitatione filij 650.5
Iudæi inexcusabiles 491.5
Iudæi in iniquitatib. suis
quomodo sint humiliati
975.8
Iudæi in Hispania Christi-
ni efficiuntur 212.2
Iudæi in obsidione Domi-
num nō inuocāt 877.4
Iudæi in Palscha undique
collecti perierūt 826.8
Iudæi lapidei 644.4
Iudæi librarij nostri 729.8
Iudæi mons Syon 677.8
Iudæi multipliciter men-
daces fuerunt 522.8
Iudæi per diuersas terra-
rum partes seditionem
mouentes, digna cade
sternuntur 184.2
Iudæi plagis suis Deum
non laeserūt sed seipso-
potius interfecerunt.
764.8
Iudæi auribus grauer au-
dierunt 258.5
Iudæi prædestinati & ele-
cti 644.5
Iudæi præ gentibus pauci
crediderunt 576.5
Iudæi populus Dei 523.5
Iudæi propter temporalū
rerum prosperitatē con-
tra Christum superbie-
runt 508.8
Iudæi quando eueri & ca-
ptiuati 733.8
Iudæi quare Dominum
nō cognouerint 729.8
Iudæi quare Dominū glo-
ria nō inuenerint & 67.8
Iudæi qua uocatione uo-
cati 335.6
Iudæi qui diuisi dicantur.
261.8, qui item dispersi.

ibidem.
Iudæi qui pueris similes.
298.5
Iudæi quod mandatū nun-
quā præterierint 344.7
405.5
Iudæi quomodo corā Do-
mino manducant 386.5
Iudæi quomodo Christū
repulerint 540.8
Iudæi quomodo Deum fu-
giant 780.8
Iudæi quomodo resurre-
ctionem crediderint.
588.6
Iudæi quomodo resurre-
ctionem Christi confir-
mauerint 764.8
Iudæi quomodo ruminēt
158.4
Iudæi quomodo in lapi-
dem offensionis impe-
gerint 239.6
Iudæi quomodo inania
meditentur 433.8
Iudæi quomodo lingua
dolosā loquuti sint con-
tra Christum 984.8
Iudæi quomodo omnes
occiderint 564.5
Iudæi quomodo tandem
Dominū esse iudicem
cognoscerint 498.8
Iudæi quomodo unicorni
comparentur 541.8
Iudæi quot in captiuitatē
ducti 760.8
Iudæi rapiens leo quan-
do fuerint 539.8, quan-
do item rugiens ibid.
Iudæi se sua uoce damna-
t. 247.8
Iudæi se sua condemnant
sententia 490.5
Iudæi septem uindictis al-
ligati propter reatum
occisi Christi 172.8
Iudæi spirituales 830.5
Iudæi tam maiores quā
minores in necem Chri-
sti conspirarunt 730.8
Iudæi timentes Deum.
891.8
Iudæi ubiq. dispersi 739.8
Iudæi ubiq. gentium dissi-
pati, nondum compun-
cti sunt ad poenitentia.
611.8
Iudæi unicornes dicuntur
569.8
Iudæorū ad Christum re-
ditus 318.5
Iudæorum ambitio 685.5.
sacerdotiū. ibid. palscha
685.5
Iudæorū arrogātia 678.8
Iudæorū captiuitas 871.5
Iudæorum cæca uersutia.
372.7
Iudæorū cæcus, malignā-
tium cōuentus 762.5
Iudæorū consuetudo 389.
7. petitio ibid.
Iudæorū conuersio 738.8

Iudæorū crudelitas 4.935
Iudæorū de Christo falsa
negatio 169.3
Iudæorum de Christo er-
ror 672.5
Iudæorum & gentiū tres
differentiæ 48.133.4
Iudæorū & Samaritanorū
contentio 573.5
Iudæorum error 17.47.5.
110.7.491.4
Iudæorum error, gentium
est salus 361.5
Iudæorū excæcatio 357.5
Iudæorū excidū per Ro-
manos 124.732.5
Iudæorū exitij causa 466.5
Iudæorū generatio 834.5
Iudæorū guttur quomodo
sepulchri patēs 498.8
Iudæorum hereses 459.5
Iudæorū impia electio il-
lis manet 493.5
Iudæorū impietas 314.5
Iudæorū impudentes pre-
ces 494.5
Iudæorū in accusando im-
pietas 490.5
Iudæorū in Christum fide-
mitus 14.6
Iudæorum in Dominum
furor 335.3
Iudæorum in fine religio.
445.5. impietas ibid.
Iudæorum ingratitude
429.7
Iudæorum iusta reprehen-
sio 486.5
Iudæorum mendaciū ad-
uersus Dominū 772.8
Iudæorum miranda cæci-
tas 57.5
Iudæorum murmuratio.
Deo ingratisima 610.5
Iudæorum nullus qui ple-
nē legem didicit, aduen-
tum redemptoris no-
stii ignorauit 227.8
Iudæorum opprobrium
729.8
Iudæorum pater diabolus
649.5.
Iudæorū perversitas 59.5
Iudæorum petitio 157.5
Iudæorum populus 599.5
Iudæorum populus duces
742.4
Iudæorum populus lapis
124.4
Iudæorum populus, ser-
uus populi Christiani
39.4
Iudæorum populus cur
Christi ecclesiā timue-
rit 345.4
Iudæorum populi princi-
pes 769.4
Iudæorū pressura 468.5
Iudæorum rector 818.5
Iudæorū regem Christum
opinabatur 823.5
Iudæorum regum tempo-
ra 862.5
Iudæorū regnum per Saul
lignū.

In Bedæ opera

significatur 736,8
 Iudæorū repulsiō, gentiū
 receptio est 465,8
 Iudæorum scandalum, no-
 stra salus 56,5
 Iudæorū timore Christi re-
 sarrectionem reticere.
 508,5
 Iudæorum iusticia 612,8
 in Iudæorū populo Chri-
 stianus præfiguratus.
 733,6
 Iudæis omnia in figura
 contigisse 248,7
 Iudæis idem Christi susci-
 pere recusantib. utrag.
 Pannonia interdicitur.
 200,2
 Iudæis mors Christi meri-
 to imputatur 828,5
 Iudæis nihil magis cōtra-
 riū quā porcus 870,3
 Iudæos serpentes & uipe-
 ras in Euāgelio frequē-
 ter appellat Dominus.
 733,4
 in Iudæis conuerti ad cor
 quid sit 891,8
 à Iudæis quinquages qua-
 dragenas, una minus
 accipi 390,8
 à Iudæis quomodo fan-
 guis requiratur, quem
 ipsi nō fuderint a 90,5
 à Iudæis salus processit.
 792,8
 Iudæicus mos 306,5
 Iudæicus populus ædifi-
 cium destructum 947,8
 Iudæicus populus à ferui-
 tute in fine liberatur.
 227,8
 Iudæicus populus lumen
 adueniens 910,8
 Iudæicus populus per
 Cain significatur 27,4
 Iudæicus populus cur in-
 ops 995,8
 Iudæici populi dispersio.
 172,8
 Iudæica gens non amisit si-
 gnium legis & circūci-
 sionis suæ 173,8
 Iudæicum bellum quot an-
 nis consummatū 184,2
 Iudæici regni finis 226,5.
 275,7
 Iudex ante ianuam 957,5
 Iudicis aduentus 260,7.
 469,5
 Iudicis boni officii 973,5
 Iudicis ira 956,5
 Iudices à Mose usq; ad Sa-
 muelē quandiu regna-
 rint 21,2
 Iudices in populo Israeli-
 tico quandiu rexerint.
 † b 29,6
 Iudices Iudæorum in por-
 tis sedebant 619,4
 Iudices Iudæorū in portis
 ciuitatum habitabant.
 756,4
 Iudicare 463,8

indicandum rectē 625,5
 Iudicari Domini figura
 89,5
 Iudicari Domini umbra
 328,7
 Iudicari forma 322,5
 Iudicari maiestas 469,5
 Iudicium 910,8, 755,6, 870,
 4, 666,8
 Iudiciū Christi 643, 636,5
 Iudiciū Christi sublatum.
 886,5
 Iudicium cunctis adfutu-
 rum 231,7, 375,5
 Iudiciū Dei duplex 985,5
 Iudiciū Dei rectū 1036,8
 Iudiciū & charitas neces-
 saria 362,5
 Iudiciū hominū filio in di-
 uinis competit 587,5
 Iudicium humanum sæpe
 fallit 238,7
 Iudicium impij 1051,5
 Iudicium mundi 558,5
 Iudicium occultum 473,8
 Iudicium occultum in prę-
 sentia uita agitur 473,8
 Iudicium pro damnatio-
 ne dici 303,6
 Iudicium pro pœna 590,5
 Iudiciū sine misericordia
 940,5
 Iudicium temerarium ca-
 uendum 72,7 & 283,5
 Iudiciū temerariū in qui-
 bus rebus cauendum.
 306,6
 Iudicij aduentus 636,5
 Iudicij dies cur octaua di-
 ci possit 454,8
 Iudicij dies, hyemis frigo-
 ribus simulatur 895,4
 Iudicij dies sæpe in scriptu-
 ris octonario numero
 typicè exprimitur 44,8
 Iudicij diet aduētus 196,5
 Iudicij tempore crucem et
 cætera passionis instru-
 menta ostendet Domi-
 nus 511,5
 Iudicium declinantes qui
 sunt 880,8
 circa Iudicium extremum
 quæ cœtura sint 267,6
 absq; Iudicio recto facere
 917,4
 de Iudicij die 172,2
 de Iudicio quomodo ar-
 guitur mundus 771,5
 in Iudicio Salomonis quo-
 modo Christi figura.
 377,8
 Iudicia cur antiquitus in
 portis fieri solita 479,8
 Iudicia Dei abyssus 617,8.
 338,5, 616,8, 902, 907,5
 Iudicia Dei iusta 702,5
 Iudicia Domini in quantū
 desiderabilia 528,8
 Iudicia Domini dulciora
 super mel & fauē 527,8
 Iudicia Domini qualia.
 527,8
 Iudicia humana cur portę

mortis dicantur 479,8
 Iudicia ueterum in portis
 fieri solita 798,8, 634,7
 Iudiciorum Dei districtio
 63,7, 413,5
 Iudith historia conscribi-
 tur 211,2
 Iudith historia sub Cam-
 byse scripta 180,2
 Iugum Christi suauē 433,8
 Iuga boum quinq; 67,7
 Iulia crucis supplicio coro-
 nata 418,3
 Iulia gens à quibus fun-
 data 178,2
 Iulia mulier uisum recipit
 355,3
 Iulie passio 479,3
 Iulianæ uirginis martyriū
 245,1
 Iulianæ uirginis natale &
 martyrium 392,3
 Iulianus ad idolorum cul-
 tum conuersus, Chri-
 stianos persequitur.
 187,2
 Iulianus Celanensis gra-
 tię Dei impugnator acer-
 rimus 934,4
 Iulianus & Cæsarius in
 mare præcipitatur 465,3
 Iulianus ex Christiano pa-
 ganus persequitur Chri-
 stianos 212,2
 Iulianus Imperator cur
 Babylæ martyris sepul-
 chrum auferri iusserit.
 386,3
 Iulianus Imperator infide-
 lis 822,6
 Iulianus quamdiu impe-
 rarit 187,201,2
 Iuliani Celanensis episco-
 pi opuscula in Cantica
 canticorum 984,4
 Iuliani hæresis 120,7
 Iuliani martyris natale.
 395,3
 Iuliani martyriū 382,395,3
 Iulius 77,2, 458,522,1
 Iulius Africanus 664,3
 Iulius Africanus inter scri-
 ptos ecclesiasticos cla-
 rus habetur 186,2
 Iulius Africanus temporū
 scriptor 185,2
 Iulius antea Quintilis di-
 ctus 128,1
 Iulius Cæs. Britannos in
 fugam uertit 4,3
 Iulius Cæsar quamdiu im-
 perarit 201,2
 Iulius Cæsar quando pro-
 creatus 254,1
 Iulius Cæsar quando im-
 perium arriperit 128,1
 Iulius Cæsar quomodo an-
 num constituerit 264,
 1,77,2
 Iulius Cæsar singulare ar-
 ripuit imperium 181,2
 Iulius papa quādiu federit
 102,2
 C. Iulius quando in Bri-

ranniam expeditionem
 fecerit 3,3
 Iulius mensis à Caio Cæ-
 sare dictus 132,1
 Iulius mēsis, prius Quinti-
 lis 254,255,1
 Iulius mensis unde nomē
 accepit 128,254,501,1
 Iulius 11. quamdiu federit.
 204,2
 Iulius 111. quamdiu sede-
 rit 204,2
 Iulius nolens sacrificare
 idolis, capitali sententiā
 punitur 49,3
 Iulij episcopi & confes-
 sionis natale 404,3, consti-
 tutiones ibid.
 Iulij episcopi & Nicome-
 dis depositio 396,3
 Iulij Papæ natale 390,3
 Iulij senatoris & martyris
 natale & passio 442,3
 Iulij mensis nomina uaria
 128,1
 C. Iulij in Britannia cla-
 des 3,3
 in Iulio mense quæ horæ
 cauendæ 254,1
 in Iulio mense quæ uictus
 ratio seruanda 254,1
 sub Iulio Papa prima Sy-
 nodus Nicææ habitā.
 192,2
 Iumentum 347,5, 97,7
 Iumenta, carnales homi-
 nes 801,4
 Iumentorum nomine quid
 intelligendum * A 15,4
 per Iumenta cur pudicitia
 commodè designetur.
 855,8
 Iuniperorum usus 317,8
 Iunius 77,2, 457,522,1
 Iunius ante Iunonius.
 252,1
 Iunius Brutus in urbe Rō-
 ma primus consul fa-
 ctus 128,1
 Iunius mēsis unde dictus.
 252,253,128,1,501,1
 Iunius quibus modis dica-
 rur 128,1
 in Iunio mense quæ horæ
 cauendæ 252,1
 in Iunio mense quæ uictus
 ratio obseruanda 252,1
 Iuno Moneta 77,2
 Iuno quid Phycis 5,2
 Iuno Saturni filia 128,1
 Iunonis Monetę ædes quā
 do dedicatę 252,1
 Iunoni qui mensis facer.
 207,2
 Iunoni templum quando
 dedicatum 128,1
 Iupiter 457,1
 Iupiter quando creatus.
 441,1
 Iupiter cur in taurum mu-
 tatus 25,2
 Iupiter fulminum pater.
 66,2
 Iupiter Hammo unde ap-
 pellatus

Index.

pellatus 25,2
 Iupiter quot annis cur-
 sum suū cōficiat * A 12.
 4,323,2
 Iupiter unde dictus 14,2
 Iouis annus 53,2
 Iouis filij 918,5
 Iouis nomine quid physi-
 ci intelligant 206,2
 Iouis simulacrum cur arie-
 tinis pedibus depinga-
 tur 25,2
 Iouis stella beneuola 323,2
 Iouem cur patrem regno
 expulisse fabuletur 323,2
 Iuramentum 578,7
 Iuramentum controuer-
 siæ finis 1080,6
 Iuramentum serui in femo-
 re Abraham 215,8
 Iuramentum temerarium
 immutandum 180,7
 Iuramenti genus per femo-
 ra 85,4
 Iuramenti ueratio 958,5
 Iuramenti usus 501,8
 Iuramenti puteus cur ap-
 pellatus 211,8
 Iuramentum proferre 151,
 4,302,8
 Iuramento quando uten-
 dum 205,5
 Iurat Deus per seipsum.
 1074,6
 Iurare 573,6
 Iurare cur perfectis inter-
 dicatur 501,8
 Iurare falsum, grauissimū
 peccatum 574,6
 Iurare in Deum cur Iudæi
 permittebatur 205,5
 Iuratio Dei 907,8.
 483,6
 Iuratio uera 573,6
 Iustificare impium quid.
 239,6
 Iustificari apud Deum.
 53,6, 241,6
 Iustificantes se 411,5,5
 101,7
 Iustificatus per fidem iuste
 operatur 60,6
 Iustificatio quid 1039,8
 Iustificatio hominis 58,6
 Iustificacionem ex fide im-
 petrari 233,6
 Iustificaciones quomodo
 uitę sint 1015,8
 Iustificaciones à memoria
 cur non dilabantur.
 1026,8
 Ius legale 227,2
 Ius naturale 227,2
 Ius quid 396,6
 Iustæ & Rufinæ martyriū.
 434,3
 Iustine uirginis martyriū.
 258,259,1,454,3
 Iustinianus capitur ab ho-
 stibus 369,3
 Iustinianus cōmunione
 de manu Constantini
 papæ suscipit 195,2
 Iustinianus cuncta eccle-

siæ priuilegia renouat.
 193,2
 Iustinianus & Iustinus fra-
 tres 369,3
 Iustinianus exul in Pon-
 tum secedit 192,2
 Iustinianus pacem cum Sa-
 racenis constituit 192,2
 Iustinianus quamdiu im-
 perarit 190,192,2
 Iustinianus quādiu cum
 Tiberio imperarit 193,2
 Iustinus senior quamdiu
 imperarit 190,2
 Iustinianus Trebelli re-
 gis auxilio occidit eos
 qui se expulerant patri-
 tio 193,2
 Iustiniani codex quando
 orbi promulgatus.
 190,2
 sub Iustiniano principe
 quinta synodus Cōstan-
 tinopoli celebrata 192,2
 Iustinus fratrem suum Iu-
 stinianum agnoscit.
 373,3
 Iustinus martyr caput suū
 manibus fert 378,3
 Iustinus mendicum alit &
 uescit 371,3
 Iustinus minor quamdiu
 regnarit 190,2
 Iustinus philosophus.
 405,3
 Iustinus philosophus li-
 brum pro Christiana re-
 ligione composuit, An-
 tonino tradit 185,2
 Iustinus præscientiam ha-
 buit futurorum 369,3
 Iustinus quando Romani
 imperij gubernaculum
 suscepit 75,3
 Iustini caput de sepultura
 sui corporis docet 378,3
 Iustini episcopi & confes-
 sionis natale 433,3
 Iustini martyris passio.
 367,3
 Iustini martyris sepultura
 380,3
 Iustini miracula 580,3
 Iustitia 37,8, 207,7, 236,2.
 402,1,548,7, 666,8, 870,
 4, 886,8, 910,8
 Iustitia ad omnes animæ
 partes pertinet 149,8
 Iusticia cur mons dicatur.
 440,8
 Iusticia Domini iustæ &
 rectæ 527,8
 Iusticia Dei 54,6, 576,8.
 619,8, 238,650,6
 Iusticia Dei cur dicatur.
 239,6
 Iusticia Dei irreflexibilis.
 435,8
 Iusticia Dei sine lege 55,6
 Iusticia Dei in corde ab-
 scōndenda 643,8
 Iusticia discipulorum & fi-
 delium 27,7
 Iusticia & pax uirtutes

quasi sorores 892,8
 Iusticia ex fide cur ex Deo
 870,6
 Iusticia hominis 1025,5
 Iusticia in futuro seculo.
 1005,5
 Iusticia in quo sit 299,5
 Iusticia iudicium sequitur.
 666,8
 Iusticia nostra 1022,5
 Iusticia perfecta ibid.
 Iusticia præclarissima uir-
 tutum 236,2
 Iusticia principalis uirtus
 856,8
 Iusticia superni iudicis er-
 ga reprobos 180,7
 Iusticia uera quæ 989,8
 Iusticia unde uirga ferrea
 dicatur 435,8
 Iusticia ac misericordiæ
 temperamentum 624,5
 Iusticia inimicus 960,6
 Iusticia moderatores iusti
 sumo 624,5
 Iusticia semita 880,4
 Iusticia ueræ merces.
 989,8
 Iusticia uiam Ioannes præ-
 dicat 84,5
 Iusticia implendæ exem-
 plum 451,7
 ad Iusticiam uiam improbi
 nōnunquam reuertun-
 tur 659,7
 Iusticia liberaliter seruien-
 dum 116,6
 Iusticia seruire libertas.
 648,5
 Iusticia impugnare 763,8
 Iusticiam loqui, & non uti
 733,8
 Iusticiam nemo facere pos-
 test, nisi sanatus sit ab
 iniquitate per illū qui iu-
 stificat impium 972,8
 Iusticiam qui esuriunt & si-
 tiunt beati 216,5
 Iusticiam suam constitue-
 re quid 870,6
 Iusticiam suam uendere pro
 terrena pecunia, uendi-
 tio turpis 822,8
 à Iusticia Domini deficere
 cur ualde graue 436,8
 de Iusticia argui 769,5
 Iustus episcopus 47,3
 Iustus episcopus quando
 ecclesiæ præfuerit 52,3
 Iustus Melliti successor.
 53,3
 Iusti Lugdunensis episco-
 pi natale 446,3
 Iustus à Deo non derelin-
 quitur 624,8
 Iustus in lege die ac nocte
 meditarur 625,8
 Iustus nemo 779,5
 Iustus prius accusator sui.
 930,4
 Iustus quare resurgat.
 959,4
 Iustus quare uix saluabitur
 986,5

Iustus qui patitur, Christi
 imitatur 979,5
 Iustus quomodo appelle-
 tur, qui cadat 959,4
 Iustus quomodo multipli-
 cetur ut cedrus Libani.
 934,8
 Iustus quomodo ut pal-
 ma floreat 934,8
 Iustus sine querela 184,5
 Iusti anima, sedes sapien-
 tiæ 698,8
 Iusti merces, Christi uisio.
 910,4
 Iusti uiri securitas rectē cō-
 paratur 953,4
 Iusto Deus benedicit.
 453,8
 Iustum Deus uerē dirigit.
 463,8
 Iustum tentari oportet.
 659,3
 Iusti ante Deum 183,5,
 135,7
 Iusti arboribus comparan-
 tur 620,8
 Iusti cur nō in futuro con-
 fundantur 623,8
 Iusti de quib. magis quā
 de penitentib. gauden-
 dum 71,7
 Iusti meritō terram hære-
 ditabunt 626,8
 Iusti non peribunt 627,8
 Iusti per diem intelligun-
 tur 784,8
 Iusti quasi uirens foliū ger-
 minant 910,4
 Iusti quod cœlum sunt, un-
 de habeant 489,8
 Iusti semper uident repro-
 bos in tormentis 65,
 7,4,15,5
 Iusti sine querela 136,7
 Iusti foli ad dexteram Dei
 collocandi 679,8
 Iusti sub lege non sunt.
 684,5
 Iustorum calles 882,4
 Iustorum ciuitas superna.
 30,4
 Iustorum consilium 991,8
 Iustorum corda, montes
 Dei 1039,4
 Iustorum corda, cellaria,
 958,4
 Iustorum domus nunquā
 deficiet 912,4
 Iustorum exaltatio, uita æ-
 terna 1039,8
 Iustorum in hoc & futuro
 seculo lætitia 517,4
 Iustorum in hac uita perfe-
 ctio 564,4
 Iustorum merita 270,6
 Iustorū multa tribulatio-
 nes 788,8
 Iustorum tabernacula flo-
 rebunt 919,4
 Iustorum uita quantæ sub
 limitatis 1273,4
 Iustorū uita nucibus com-
 paratur 1111,4
 Iustis necessaria adijciun-

In Bedæ opera

Iustus 372.5
Iustus spem suam auferre, summa est iniquitas. 582.8
Iustus cur Deus exaudiat, 604.8
Iustus cur Deus saluet, 490.8
Iustus creare utrū maius sit quam impios iustificare 656
Iustus quare Deus confirmet 633.3
Iustus quomodo Deus protegat 465.8
Iustus coram Deo uiuere, humanæ est conditio- nis 928.4
Iustus de quib. magis quam de penitentibus gau- dendum 399.5
Iuuenca rufa signam noui testamenti 1097.6
Iuuenca nouellæ 790.3
Iuuenca calida & sicca. 342.2
Iuuenca coitus malus. 238.2
Iuuenca officia 1051.6
Iuuenca quare non possit esse sapiens 238.2

K

Katharine uirginis & martyris Christi, passio 473.3
Kilian martyris natale. 432.3
 † 16.6
 4.2

L

L. quinquaginta si- gnificat 116.1
Laban 66, 69, 193.4
Laban dealbario 233, 239.8
Laban diaboli figuram ge- rit 239.8
Laban, mundus 1105.4
Labani insomnium 792.4
per Laban quomodo mū- dus exprimi possit. 239.8
Labdon quādiu regnarit. 177.2
labium aureum sit mensæ per circuitum 1182.4
labio mensæ corona aurea quatuor digitis alta su- perponitur 1182.4
per Labium pax significa- tur 532.8
labia dolosa 492, 582.8
labia interiora 813.8
labia loquendi instrumen- ta 532.8
labia sponsæ fauus 1066.4
labia sponsæ croco cur af- simulentur 1054.4
per Labia quid ueniat. 642.8
laboratores 669.3

labor unde 22.4
labor cur per solem desi- gnetur 525.8
labor omnia uincit 343.2
labor præfens post fidem suscepram, est quædam inuouatio ad beatitudi- nem 933.8
labores ecclesiæ 308.7
labores sine pietate exhi- biti, fructuosi apud Do- minum possunt 562.4
labores suos manducare. 283.6
Labordoch quandiu re- gnarit 180.2
labrum holocausti prope altare 1278.4
labri ænei descriptio. 1277.4
lac caprarum quomodo fiat ad uictum ancillis. 932.4
lac præfæ legis figurā ha- buit 49.4, 204.8
lactis nomine doctrina le- gis significatur 263.8
Lacedæmon conditur. 211.2
Lacedæmoniorum reges deficiunt 179.2
Lacedæmoniorū regnum exoritur 211.2
lachrymæ quatuor specie- bus distinctæ a 16.5
lachrymis pedes rigare. 161, 7303.5
lacteus circulus 252.435
 456.1
lacteus circulus cur ultra cæteras partes cælestes luceat 26.2
lacteus circulus per que- sydera ducatur 26.2
lactium alimentum 781.5
lactuca 118.4
lacus 465.8
lacus Genesareth 342.5
lacus iræ 1107.5
lacus quō descendit ferē omne mortale genus, qualis 572.8
lacum aperire 465.8
item fodere ibidem.
per Lacum quid intelli- gendum 903.8
lædon 97, 117, 39.2
lædona, quasi læsa unda. 119.2
lædones 378.1
lætari uerē 634.8
lætari non est, nisi præces- serit tribulari 704.8
lætitia domus 72.2
lætitia spiritalis mitigat ab exterioribus asperi- tatibus corda 544.8
lætitia uera cur nunc non sit 781.8
lætitiæ superne superabun- dantia, inebriandi uer- bo exprimitur 618.8

lagana oleo lita offerre. 1268.4
lagena 376.7
in Lagenis fragilitas cor- porum designatur 351.8
Lamberti episcopi natale & martyrium 451.3
Lamech Cainum interfici- cit 170.8
Lamech Christum signifi- cat 31.4
Lamech cur maledictus. 53.8
Lamech duas uxores acce- pit 173.8
Lamech genuit Mathusa- lan 175.8
Lamech, humiliatum aut percutientem 173.8
Lamech peccatum Christi sanguine solutū 174.8
Lamech quando Noe ge- nuerit 175.2
Lamech septimus ab Adā. 170.8
Lamech seculi huius figu- ram tenuit 176.8
Lamechi peccatum 171.8
Lamechi peccatum Chri- sti sanguine solutum. 170.8
per Lamech quid significetur 30.4
in Lamech quæ septuagin- ta septem uindictæ hnt exoluendæ 170.8
lamed, disciplina 1027.8
lamina aurea, in qua scri- ptum est Iehoua 139.4
lamina aureæ 1258.4.
laminis aureis uestes ope- riuntur 1220.4
lampas solis equus 327.2
in Lampadibus, claritas miraculorum intelligen- tur 282, 331.8
Lamuel 970.4
in Lana mysticæ quæ intelli- gantur 629.7
ex Lana linoq; uestem con- textam induere 332.8
lancea Saulis 354.4
Lantberti episcopi marty- rium 258, 259.1
languor sæpè ex peccatis nascitur 583.5
languor curatio 82.5
Laobæ uirginis martyriū. 258, 289.1
Laodicia 1071.5
Laodicia a quo condita. 182.2
lapis ad caput Iacobi, Chri- stum significat 229.8
lapis adiutorij, maiestas est Saluatoris 360.8
lapis angularis 163.6
lapis cur in pueris facile gignatur 339.2
lapis fidei inuictæ figurā tenet 25.8
lapis in sacris quid 542.5

lapis offensiois 700.5
lapis pulchrior & durior sole 651.3
lapis puto superpositus, figuram Domini præ- fert 230.8
lapis reprobatus 338.7.
 456, 876, 968.5
lapis ubi pueris item seni- bus nascatur 339.2
lapidis erectio, resurre- ctio Christi est 230.8
lapidis nomine quid intelli- gatur 744.4
lapidis reuolutio 77, 504.5
per lapidis unctio quid significetur 667.8
super lapidē cadere 498.8
lapidē mittere in aceruū Mercurij 657.7
per lapidē quē Iacob ere- xit, humanitas Christi significatur 667.8
lapides clamantes laudem Christi 449.5
lapides duodecim cur filij Israel Iordanē transeun- tes, sustulerint 341.8
lapides e quibus filij Abra- hæ stant 228.5
lapides fundamenti gran- des, qui 10.8
lapides onichynos offerre 1172.4
lapides preciosi in ecclesia qui 747.4
lapides preciosi, opera uirtutum spiritalia 1248.4
lapides preciosi quando dicantur dolari 9.8
lapides secti 132.4
lapides qui in fundamen- tum templi ad portan- dum ædificium positi, qui sint 8.8
lapides quibus factum est templum Salomonis, quali colore fuerint. 10.8
lapides quinque Davidis quid significant 363.8
lapides uiui, Christiani, 343.8
lapides uiuos in ædificio sanctæ ciuitatis ordine cōpetenti locare 560.4
per Lapidē quinq; quid si- gnificetur 385.8
lapidum diuersitas 1128.5
lapidum maceria in agro stulti destructa iacet. 961.4
lapidum politorū tres or- dines 439
lapidū uariis decor quid significet 1251.4
Lapitharum & Centauro- rum bellum 177.2
lapsus unius sæpè causa multorum resurrectionis 483.8
lapsus primorum paren- tum quæ mala sunt secu- 12

Index.

la 309.2
lappi quid imitetur 696.8
laquearia 19.8
laquearia templi qualia. 20.8
laquearia terna in templo Salomonis 448.4
per Laquearia quid signifi- cetur 20.8
laqueus 480.8
à laqueo diaboli quem euadendum 577.8
in laqueo cuius pes com- prehendi dicatur 480.8
laquei mortis 513.8
in laqueo uenantium se- se inicere 925.8
Lasa urbs, quæ nunc Calli- rhoe 188.8
Lasea ciuitas Cretæ insu- læ 924.5
latina lingua 350.2
latina linguæ quatuor. 350.2
latinam consuetudinē græ- co idiomati nō respon- dere 187.5
latina nomina quibus lite- ris terminentur 25.1
Latinus Italorū rex 177.2
Latinus Sylluius quandiu regnarit 178.2
Latini quando à Romanis perdomiti 181.2
Latinorū menses cur non naturales 75.2
Latinis primus Picus re- gnat 211.2
apud latinos quis primus mensē inuenerit 125.1
latitudo ad gaudium per- tinet 446.8
latitudo basis ad dilatarum nem dilectionis perti- net 58.8
latomi in constructione domus Dei 489.4
latomi quos figuratē desi- gnent 7.8
latvia 12, 24, 4, 5, 313.7
latronis boni confessio. 499.5
latronis fides 800.5
latrones 96, 7, 162, 346.5.
 394.7
latrones cū Domino crucifixi 497.5
latrones qui cum Christo crucifixi sunt, quid si- gnificent 1113.5
latronū cum Christo crucifixorū nomina 630.3
latus Christi apertum 835.5, 836.5
in Latere quando diabo- lus hominem percute- re dicatur 418.8
per laqueum sacri fontis splendor nobis inter- næ claritatis aperitur. 64.8
lauare pedes 747.5
lauare & rigare quomo- do differant 456.8

laudare Dominum quan- do interiora nostra di- cantur 570.8
laudatio Deo iucūda 53.7
laudatio plena 183.5
laurentini & Ignatij nara- le 389.3
S. laurentius 491.7
laurentius à B. Petro cor- ripitur 52.3, Melitum & Iustum reuocat. ibid.
laurentius Augustini suc- cessor 48.3
laurentius Augustini suc- cessor 39.3, ecclesiā con- secrat. ibid.
laurentius in tormentis maximis tyranno insul- tat 448.8
laurentius leuita Sixti epi- scopi 492.7
S. laurentius ligatur à mi- litibus imperatoris. 493.7
laurentius pauperibus e- rogat thesauros eccle- siæ 492.7
laurentius quanto plurib. pœnis ex cruciatu, tan- to magis bonis est ue- nerandus 1003.8
laurentius quomodo in Christo manserit 503.6
laurentius Scotos in uni- tatem sanctæ ecclesiæ monet 48.3
laurentij episcopi episto- la 48.3
laurentij episcopi obitus 52.3, sepultura ibid.
laurentij & Hippolyti na- tale 389.3
laurentij extrema uox qua- lis 747.8
laurentij martyris cōstan- tia 514.8
laurentij martyris natale. 442.3
laurentij martyris uigilia. 256, 257.1
laurentij martyrium 964.
 8, 256, 257.1
S. laurentij tormēta 494.7
laus 239.2
laus Dei omnia superat. 712.5
laus Dei, sacrificium iusti- ciæ 702.8
laus Dei nunquam ab ore & corde Christiani de- bet recedere 713.8
laus propria sordet 712.5
laudis gratia fallax 638.7
laudis humanæ appetito- res malè petunt 39.7
de laudibus B. Pauli homi- liæ Ioan. Chrysoctomi 1136, 1137, & c. 6
lazarus adiuuus 66.7
lazarus discumbit 370.7

lazarus quadriuanus. 678, 5, 679.5
lazari & Marthæ sororis eius natale 481.3
lazari monumentū 492.3
lazari resuscitatio 258.7.
 322.5
lazari soror peccatrix 14.0.
 5, 374.7
leandri episcopi natale. 395.3
lebetes quando cineres sanctos suscipiāt 1230.4
lectio 625.7
lectionis quatuor uitia. 652.3
lectores 665.3
lectus doloris 646.8
lectus gehennæ 1068.5
lecti nomine quid intelli- gendum 310.5
lecto qui lucernam operi- ri dicatur 42.5
per lectum cur delectatio nem accipere possimus 456.8
in lecto qui nam a 94.5
lectulus Salomōis 1046.4
lecythus 386.8
legalis festiuitatis obser- uantia 137.7
legalia instituta cur taber- naculum 651.8
legalia instituta cur dul- cia 722.8
legalia quomodo Chri- stus perfoluerit 651.8
in legalibus præceptis a- ctua uita cōmendatur. 77.5
legatus fidelis 963.4
legionum ciuitas 46.3
legis peritus tentat Do- minum 95, 7, 34, 5.5
lemmata 17.2
lenta curatio 83.5
leoba uirgo 454.3
leobardus monachus. 348.3
leocadie uirginis natale. 478.3
leodegarij Augustidunē- sis episcopi passio 455.3
leodegarij martyriū 260.261.1
leodifetes ciuili discordia & magnis seditionib. actuant 200.2
leonardi confessoris nata- le 466.3
leonides Origenis pater, martyrio coronatur. 185.2
leouigildis rex 405.3
leonora coniunx Friderici imperatoris 200.2
leo 1. quamdiu imperarit. 201.2
leo 11. quādiu imperarit. 201.2
leo 11. quādiu federit 203.2
leo 111. quamdiu impera- rit 201.2
leo 111. quamdiu impera-

rit 201.2
leo 111. quamdiu f. dedit. 203.2
leo 1111. quamdiu federit. 203.2
leo v. quādiu federit 203.2
leo vi. quamdiu federit. 203.2
leo vii. quamdiu federit. 203.2
leo ix. quamdiu ederit. 204.2
leo x. quamdiu federit. 204.2
leo à Iustiniano in custo- dia tenetur 193.2
leo Bardi filius quamdiu regnarit 195.2
leo Constantini filius in oriente quādiu regna- rit 194.2
leo papa 429, 430.3
leo postremus Imperato- rum apud Bedā 194.2
leo quādiu imperarit 189.192, 193, 194, 195.2
leo quamdiu federit 203.2
leonis episcopi deponitio 467.3
leonis papæ martyrium. 248, 249, 252, 253.1
 4, 46, 521.1
leo cur Iulio tribuatur. 24, 25, 85.2
leo diabolus 834.4
leo fortissimus bestiarum 655, 7, 969.4
leo in occisus bestiarum non trepidat 933.4
leonis catulus tribus die- bus & noctibus, cum natus fuerit, dormit. 262, 8, 90.4
leonis catuli rugitu treme facti, excitantur 262.8
leonis natura 1105.5
per leonem & ursum per- secutores sanctæ eccle- siæ designantur 384.8
sub leone papa quarta sy- nodus Chalcedone ha- bita 192.2
leones Danieli nihil no- cent 135.8
leonum cubilia 1062.4
leonum molas quomodo Deus confingat 734.8
leonibus & draconibus quando Deus etas da- re dicatur 834.4
super leones & boues, lo- ra quādo depēdere di- cantur 60.8
cum leonibus boues scul- ptos habere 59.8
leona bestia ferocissima. 647.4
lephna 189.4
lepra 108, 4, 696, 6, 160.4
lepra in pelle 159.4, in pa- rietibus, ibid.
lepra in parietibus 307.8
lepra in stamine ibid.
lepra in uasculis ibid.
 8
 3
lepra

In Bedæ opera

lepra in ueste linea 160.4.
in ueste lanea, ibid. in
stamine et subregmine.
ibidem.
lepra pallida 306.8. ru-
bicunda, alba, nigra.
ibidem.
lepra quæ purgetur sacri-
ficiorum ritu 160.4
lepra doctrina falsa 159.4.
305.8
leprarum colores 306.8.
160.4
lepræ genus quod munda-
ri non potest 160.4.
306.8
lepræ sex species 159.4.
305.8
lepram in barba ostende-
re 160.4
lepram in caluitio mon-
strare 160.4
lepram in capite portare.
305.8. 160.4
lepram in cute gerere.
159.4
leprâ portare in toto cor-
pore 159.4
leprosus cur se sacerdoti
ostendat 14.5
leprosus quid typicè signi-
ficet 14.5
leprosi mundatio 13.5
leprosi mundatio nō quæ-
rit locum certum 260.5.
291.7
post leprosi coitū cur mu-
lier non lædatur 338.2
leprosum cur ad sacerdo-
tes Christus miserit.
831.5
leprosi ad sacerdotes mit-
tuntur 421.5. 98.7.
696.6
leprosi de castris eijcun-
tur 315.8
leprosi decem 98.7
leprosi, heretici 159.174.
4.305.8
leprosi qui intelligendi.
696.6
leprosi quomodo in lege
mundati 699.8
leproforum unns ad Chri-
stum reuertitur 99.7
lepus 452.1
lera uia 645.7
letanæ rogationū cur in-
uentæ 501.7
leuca natale 383.3
leuca, Tyri & Calenici
martyrum natale 287.3
leudeberta uirgo 362.3
leui 68.4.74.4.231.8.
1081.5
leui Domino magnū con-
uiuium facit 20.5
leui hereditatē propriam
non accepit 86.4
leui, prædicator siue affum-
ptus 837.5
leui propriam hereditatē
non accepit 260.8
leuiathan diabolus 681.

4.856.4
leuiathā quomodo Deus
dicatur excitare 861.4
leuitæ 565.4. 665.3
leuitæ cur non acceperint
terræ hereditatem 345.
8
leuitæ & sacerdotes altare
pallii & uarijs ornāmē-
tis circūdare solebant.
555.8
leuitæ in præfenti uita in
Hierusalem congregan-
tur 577.4
leuitæ quadraginta duas
urbes in possessionem
accipiunt 346.8
leuitæ quare pilos carnis
omnes radere debeant.
316.8
leuitæ quomodo Domi-
num laudant 493.4
leuitarum pars Dominus
a 89.5
leuitis cur fors nulla data
inter fratres 783.8
leuitis habitacula ab Iesu
per omnes tribus decer-
nuntur 345.8
leuitis lex data 102.4
Leuparius episcopus Co-
lumbanum ad eum in-
uitat 296.3
lex à monte Sin incipit,
& in monte Seir fini-
tur 194.4
lex bona, si quis ea rectè
utatur 207.8
lex carnis 412.8
lex cur data 97.714.716.6.
955.8.1036.8
lex cur dilectio dicatur.
1017.8
lex cur dicatur deprimens
886.8
lex cur in duabus tabulis
scripta 284.8
lex cur mirabilis 846.8
lex cur nouum uel uetus
testamentum dicatur.
527.8
lex custodita 103.5
lex Dei, aqua dicitur.
650.4
lex Dei ueritas 1026.8
lex Dei in manu Ezræ 523.
4. item in manu Chri-
sti. ibid.
lex Dei de Hierusalem e-
greditur 195.8
lex decem uerbis compre-
hensa 283.8
lex Domini immaculata.
527.8
lex Domini uia 1009.8
lex & prophetæ de Chri-
sto 333.5
lex & prophetæ usque ad
Ioannem 522.6
lex & testimonium, idem.
527.8
lex euangelica 681.5
lex factorum 131.6
lex factorum & fidei quo-

modo inter se differant
57.6
lex glæra 778.4
lex in decem præceptis co-
gnoscitur 179.8
lex infirma per carnem.
118.6
lex iniusto nō posita 1015.
8.959.6
lex in ueteri testamēto cur
ministratio mortis.
614.6
lex iubet, ut admoneat
quid faciat fides 58.6
lex libertatis 939.5
lex mala quæ 131.6
lex mentis 412.8
lex Mosis 412.8.528.
651.5
lex mystico uelamine te-
cta in fideibus 144.4
lex naturalis 681.5
lex noua strictior 62.7.
412.5
lex operum in Iudaismo,
fidei uero in Chritia-
nismo 57.6
lex paedagogus 611.6
lex peccati uirtus 140.6
lex peccati cur dicatur.
116.6. item mortis.
ibidem.
lex perfecta 936.3
lex per angelos data 711.6
lex per carnem infirma.
135.6
lex per Mosen data 96.6
lex per omnia cum seueri-
tate datur 129.4
lex præuaricationis gra-
tia posita est 711.6
lex prima 129.6
lex primo homini natura-
liter data 846.8
lex posita iniustis 847.8
lex quæ dicitur 675.5
lex quæ nam animalia exe-
cretur 304.8
lex quando data 282.8
lex quādo Mōsi data 130.4
lex quando impleatur.
119.6
lex quibus litera 138.6
lex quomodo gratia facta
140.6. semper bona.
ibid.
lex quomodo non gratia.
705.6
lex quomodo pluuiæ.
784.8
lex sancta 132.6.788.8
lex sine gratia 715.6
lex sine gratia impleri nō
potest 363.8
lex sine gratia, litera sola.
713.6
lex sine gratia litera occi-
dens 810.8
lex spinam figit 589.8
lex spiritus 116.6
lex subintrat, ut abunda-
ret delictum 111.6
lex triplex apud Aposto-
lum 412.8

lex uetus concubina 74.4
lex ueteri populo in lapi-
deis tabulis lata 1015.8
lex uirtus peccati 610.6
lex uni Iudæorum popu-
lo data 542.5
legis æmulatores frustra
Deo obsequium præ-
stant 48.7
legis carnalitas 584.5
legis ceremonias Christus
transgredi noluit 545.9
legis custodia 433.5
legis cur duæ tabulæ datæ
284.8
legis Dei meditatio, uera
uita 1024.8
legis diuisio 154.4
legis diuinæ summam de-
cem præceptis compre-
hendi 464.4
legis finis, Christus 391.
6.443.8.615.6
legis & gratiæ distantia.
191.7.265.5
lex infirmata quomodo.
154.6
legis iustitia quare propo-
natur 236.6
legis iusticia quomodo in
nobis impleatur 135.6
legis litera occidit 96.6
legis nomine quid signifi-
ceret 550.6
legis onera 363.8
legis opera iustificatum se-
qui, non præcedere iu-
stificandum 61.6
legis plenitudo charitas.
167.6.746.6
legis sermo scientiæ glo-
riam secretam habet.
291.8
legis tabulæ cur lapidæ.
284.8
legis uirtus 847.5
legis usus 56.96.115.138.
6
ex Legis operib. qui sunt,
sub maledictio sunt.
172.8
in Legis & gratiæ datione
apparet euidentissima
ueteris & noui testamē-
ti distantia † a 4.6
legi detrudere 954.5
legi uiuere 961.6
legem Dominus daturus
cur in igne fumoq; de-
scenderit 282.8
legem non nisi à spirituali
bus impleri 140.6
legem non uenit Christus
soluere 411.5
legem quomodo Chri-
stus impleuerit 288.8
legem uerè qui attendat.
846.8
ante Legem diabolus qua-
si sopitus 411.8
lege bene uentium, ope-
ra bona 747.8
lege qui male utatur 139.6
lege subintrante cur pecca-
tuus

rum abundarit 97.6
lege uti legitime 612.715.
959.960.6
in Lege meditari 428.8
in Lege & sub lege esse,
differre 465.6
in Lege esse 428.8
in Lege tres infelices sunt
651.3
in Lege Dei qui ambulent
1009.8
sub Lege esse quid est 428.
8.746.6
sub Lege qui sint damna-
bilitate 746.6
sub Lege unde homines
facti 723.6
leges Dei in cordibus scri-
ptæ 1090.6
lia 66.4.68.4
lia Iacobo pro Rachele
supponitur 236.8
lia, laborans 232.8
lia nocte coniungitur Ia-
cobo 68.4
lia pro Rachel Iacobo con-
iungitur 233.8
lia synagoga typus 236.
8
lia filij duo 68.4
de Lia quos filios Iacob
progenauerit 232.8
libamen 145.4
libamina 523.4
libamina uini 1273.4
libanus 1065.5. 1095.
4.1096.4
libanus, candidario 569.
818.8.1073.4
libanus mons 818.8
libanus mons saluatorem
& Ecclesiam signat 1121.
4
libani ligna 1071.4
per Libanum populus Iu-
daicus intelligitur 569.
818.8
liberalitas Domini 67.7.
392.5
liberari quid 150.153.6
pro Liberatione plerumq;
sancti orantes, non ex-
audiuntur 746.8
libertas arbitrij 123.5
libertas inchoata 1046.6
libertas uera 105.6
libertas ueritatis 546.5
libertini † a 18.6
libertinus quamdiu federit,
202.2
libertus 11. quamdiu fede-
rit 203.2
liberi uerè quando efficia-
mur 778.6
liberorum munus 974.5
liberum arbitrium 337.7.
403.8.612.6.689.756.5.
839.6
liberum arbitrium pri-
mus homo ante gustū
pomi habuit, post gustū
uero seruus effectus est
peccati 405.8
libero arbitrio contrariū,

quod Deus sanctis ui-
tam æternam prædesti-
nauit 405.8
liberum arbitrium ad pec-
candum ualere 611.6
liber inuolutus 1078.5
liber uiuentium 802.8
libri plicati redditio 249.5
libri opera digitorum Dei
470.8
libri uitæ 1124.5
librorū Mōsi ordo 144.
4
librorum omnium caput
est Christus 109.8
in Librorum initijs quæ nā
scriptores ponere sole-
ant 50.2
libro ubi dominatur, ra-
tio subiugatur 465.8
libidinis ingenium 277.
3
libra 88.2.521.1
quid sit 321.8
libra, as siue asis 182.1
libra cur septembris tribua-
tur 24.25.85.2
libra unguenti 370.7
lbs 32.2
quæ liceant & non expe-
diant 399.6
Licinius imperator crea-
tur 187.2
licitum quando expeditur,
uel non expedit 427.
6
lictores † b 32.6
lida 81.2
ligandi ac soluendi pote-
tas non solum Petro ce-
terisq; apostolis: uerū
etiam ecclesiæ pastorū
bus data 156.7
ligatio 618.7
ligaturarum ratio 423.
424.1
ligit mail magus 321.3
lignum nullum infructuo-
sum 129.8
lignum scientiæ boni &
mali 17.4.19.4
lignum scientiæ boni &
mali cur hoc nōmē sum-
pserit 147.8
lignum scientiæ boni &
mali, proprium uolun-
tatis arbitrium est 149.
8
lignum uiride 496.5
lignum uitæ 136.8.135.5
lignum uitæ, Christus.
149.8
lignum uitæ in medio pa-
radisi 148.2
lignum iuxta altare non
plantandum 330.8
in ligni medio se abscon-
dere 25.4
de ligno uitæ cur gustatū
à primis parentibus.
584.6
ligna altaris quomodo in-
cōbusta permanere po-
tuerint 1228.4

ligna duo, crucis figura.
252.5.353.7
ligna fructifera omnes
sancti sunt 149.8
ligna ignis 946.5
ligna in altari holocausto
rum quando ardere di-
cantur 588.1232.4
ligna nemorosa sine fru-
ctu 201.4
ligna pomifera 330.8
ligna quando cædenda.
115.2
ligna serim in Arabia de-
fertis solet inueniri.
1212.4
ligna serim impubilia.
1212.4
ligna serim qualia 1173.4
ligna syluæ, homines ua-
ni 333.8
lignorum præputia aufer-
re 330.8
ligna arule altaris sacer-
dos imponit 1232.4
ligna serim offerre 1172.
4
ad Ligna cædenda in opus
Domini dena millia ui-
rorum de Israel mittun-
tur 6.8
per Ligna errores genti-
lium diabolica fraude
inuenti designantur.
387.8
lignustrum 1070.4
lilium repandum 235.5
lilij flores quid significent
71.8
lilij opus quatuor cubito-
rum 50.8
per Lilij repandi folium
quid significetur 55.8
lilia quomodo sanctorū
actibus congruant.
1037.4
lilia, uirginitatis candor.
296.8
per lilia quid designetur.
50.8
inter lilia Dominus quo-
modo pascatur 1037.4
Lilla Eduini minister 55.3
Lilybeum permontorium
927.5
limus, aquæ & terræ com-
mixtio 142.8
limus, ex quo homo fa-
ctus est, qualis fuerit.
141.8
Linus musicus claret 211.
2
linea cubitorū duodecim
quid significet 46.8
lindisarneses quomodo
sint impugnati, & iuua-
te Domino iterum pro-
fecti 248.3
lingua communis 350.2
lingua catholici doctoris
ad fructum uitæ ducit
sempiternum 921.4
lingua cur in udo posita.
501.8

lingua cur spongiosa 339.
2
lingua Græca cur clarioꝝ
inter cæteras habeatur.
350.2
lingua magniloqua, hære-
tici 492.8
lingua mixta 350.2
lingua quam homines
in futurum loquentur.
351.2
lingua sapientū ornat sci-
entiam 921.4
linguæ usus 339.2
linguā cur refrigerari cu-
piat diues in inferno.
64.7.414.5
linguā domare nemo po-
test 948.5
in Lingua non peccare,
perfecti est hominis.
635.8
linguæ detrahentium to-
lerandæ 1050.5
linguæ in Christi cruce sa-
cratæ 829.5
linguæ gentium 350.2
linguæ ignitæ 870.5
linguæ quor 652.3
linguæ sacræ tres 350.2
linguæ unde dicantur 350.
2
linguarū adunatio plena
in futura uita 19.8
linguarum cognitio ad
quid necessarium 350.
2
linguarum diuersitas un-
de orta 350.2
linguarum uarietas 870.
5
linguarum unitas in Ba-
bylonis constructione
per spiritū superbiæ scilicet
sa 48.5
linguarum tria uasa 657.
3
linguas comedere 111.5
linguis uarijs quomodo
loquuti apostoli 871.5
linguis omnium loquutos
apostolos 487.5
linitio 661.7
Linus papa 473.3
linus quamdiu federit 202.
2
linum ueritatem humanæ
carnis inter flagella
triumphantis ostendit.
397.8
lino & bysso castitas cor-
poris nostri significa-
tur 1260.4
in Lino quæ intelligantur
629.7
Lippus sacerdos 309.8
liquidæ literæ 36.1
lira 450.1
litania maior Romæ 248.1
litera & spiritus 684.5
litera occidens 611.609.6
litera occidit, spiritus uiuif-
icat 270.8
litera, apud Græcos cen-
tenarius

tenarius

In Bedæ opera

tenarius numerus 201.8
 litera spiritus uiuificanda. 847.5
 literæ & spiritus distantia. 459.5
 literæ utilitas 24.5
 literam quis primus finxit 647.3
 literæ apud Latinos quot sint 34.1
 literæ quomodo elementa dicantur 314.2
 literarum uelamen 263.5
 litigium habere cum uitijs, & pacem cum optimis moribus, sapientia est uera 626.8
 locus 102.7.94.5
 oculi Christi 719.5.304.7.372.5
 locus Christi 809.5
 locus communis 239.2
 locus mundissimus extra castra, animus est iustum 1229.4
 locus ubi petra percussa est, uocatur tentatio. 128.4
 locus quid sit 50.2. unde dicatur ibid.
 locus requitionis Dei. 883.5
 de loco ubi Dominus baptizatus est 495.3
 loca arentia 755.5
 loca rebus congruunt 92.5.119.7
 locorum cum factis congruentia 334.5
 locorum & ciuitatum expositio, quæ in Actis legitur 920.921.5
 de locis circa Hierusalem. 490.3
 de locis sanctis 487.3
 locusta 27.5
 per locustam quid intelligendum 85.8
 locustæ 115.4.277.8.495.3
 locustæ quid significant 7.5
 locutionis nostræ cautela quomodo seruanda. 149.7
 in locutionibus figuratis quid obseruandum 287.6
 Logaricus rex maximam idololatriæ solennitatem celebrat 318.3
 logica 112.1.239.2.405.1
 logicam quis inuenerit. 113.1
 Londonia ciuitas 47.3
 longa 419.1
 longanimis 393.7.787.6
 longæ uitas primorum hominum 138.2
 longè quomodo quis à Deo 953.5
 Longini martyris passio. 398.3
 longissimum quid 653.3
 longitudo basis ad patientiam longanimitatis per

tinet 58.8
 de longinquo ueniens. 77.5.78.7
 Longobardorum gens omnem Italiam inuadit. 190.2
 longum nihil uideri debet, quod exitum habet 577.8
 de loquela per gestum digitorum, & temporum ratione 164.1
 loquendi in una lingua diuersitas 487.5
 loqui rectè 76.5.93.7
 loqui Dei quid 790.4.791.4
 Loth 50.4
 Loth ab Abraham cur discedat 191.8
 Loth aspectu & auditu iustus 756.4
 Loth cum filiis suis liberatur 206.8
 Loth, declinans 880.8
 Loth de Sodomis quidem exit, sed tamen ad montana non peruenit. 207.8
 Loth in Sodomis 426.5
 Loth moraliter quid significat 52.4
 Loth quare in Segor federe timuerit 205.8
 Loth qui ex incendio meruit saluus euadere, typum gerebat corporis Christi 206.8
 Loth quomodo persecutionem passus 1034.6
 Loth tribus de causis dicitur nolle in montem ascendere 51.4
 Loth iusticia & constantia. 999.5
 Loth propheta natale. 417.3
 Loth uxor cur in salis statuam conuersa 996.6
 Lothi uxor quid figurarit 206.8
 Lothi uxor in salis statuam mutata 805.8
 Lothi uxor in salē conuersa, exempli præstat ad cōdimentum fidelium, unde alij salietur 206.8
 Lotharius ad Italiam gubernationem redit. 195.2
 Lotharius à patre in uincula coniectus Moguntia ci moritur 195.2
 Lotharius à Paschasio coronatus insignia imperatoris accipit 195.2
 Lotharius ex Italia in patriam reuertens Veronæ moritur 197.2
 Lotharius Hugonis filius imperium accipit post patrem 196.2
 Lotharius imperij insignē

à Sergio accipit 195.2
 Lotharius Placentiæ improuisa morte perijt. 195.2
 Lotharius quamdiu regnarit 196.201.2
 Lotharius rex quanta dilectione Arnolphi sit profecutus 352.3
 Lotharius II. quamdiu imperarit 197.202.2
 Lotharius secundus ab Innocentio pontifice coronatur 197.2
 Lotharius senex regnum filijs diuidit 195.2
 Lotharij obitus 195.2
 Lotio pedum manibus faciendi 713.5
 Lotio pedum apostolorum per Christum quid significet 710.5
 Lucanus poeta 48.1
 Lucas bos in figura. 80.7
 Lucas de sacerdotio Christi præ cæteris scripsit. 515.5
 Lucas & Marcus Christum in carne uiderunt 181.5
 Lucas medicus 861.5
 Lucas sacerdotalem Domini stirpem describit. 179.5
 Lucas per uitulum significatus 180.5
 Lucas ubi & quomodo genealogiam Christi narrat 237.5
 Lucas uitulus 662.1073.5
 Lucæ discrepantia 862.5
 Lucæ Euangelistæ martyrium 260.261.1
 Lucæ Euangelistæ natale. 460.3
 Lucæ Euangelistæ ossa à Constantinopolitanis miro fauore suscepta. 187.2
 Lucæ episcopi natale 396.3
 Lucæ figura bos 223.497.5
 Lucæ mos 293.5.295.7
 Lucæ ossa Constantinopolim transferuntur 212.2
 Lucerna 755.4
 Lucerna cur semper ardeat in tabernaculo testimonij 1242.4
 Lucerna impiorum 915.4
 Lucerna omnes homines. 592.5
 Lucernæ uocabulo quid intelligendum 41.5
 Lucernam accendens 359.5.227.7
 Lucernam sub modio ponere 17.5
 Lucernam super candelabrum qui ponere dicatur 42.5
 Lucernæ candelabri & cunctoria 1193.4
 Lucernæ lucis in domo Dei qui 1241.4

Lucernæ quando tabernaculum Domini illustrat 1194.4
 Lucernas tenere 373.5.229.7
 inter lucernas & candelabra quid typicè distet. 71.8
 Lucia uirgo quando passa 480.3
 Lucie martyrium 258.259.264.265.1.451.3
 Luciani martyrii & sepultura 382.3
 Luciani presbyteri reuelatio 188.2
 Lucifer 68.2.309.7
 Lucifer bonus 995.5
 Lucifer cur dictus 830.4
 Lucifer & heesperus an in eodem tempore possit esse 323.2
 Lucifer stellis cæteris clarior 830.4
 Lucifer tantum in mane ante solem uidetur 323.2
 Luciferi cultores 883.5
 Luciferi lapsus * A 3.4
 Luciferiani 159.4
 Luciferianorum error 305.8
 Lucillus à S. Laurentio baptizatur 493.7
 Lucius Britannorum rex Christianus fieri cupit. 5.3
 Lucius papa quamdiu in episcopatu sedet 396.3.202.2
 Lucius II. quamdiu sederit. 204.2
 Lucius III. quamdiu sederit 204.2
 Lucij papæ natale & martyrium 396.3
 Lucretia à Tarquinio corrupta 180.2
 Lucretius immundo spiritu arreptus in suo conuiuio expirat 437.3
 Lucrum damnosum est, peccuniam acquirere, & perdere innocentiam 755.8
 Ludouicus Arnulphi filius à Romanis imperator creatur 196.2
 Ludouicus Arnulphi filius quadiu imperarit 196.2
 Ludouicus à Scarra Collinensi coronatur 199.2
 pontificatus Ioanni abrogat ibid.
 Ludouicus Balbus à Ioanne pontifice imperij titulus insignitur 195.2
 Ludouicus cōtemporator Romanæ sedis 199.2
 Ludouicus dux Bauarorum quamdiu regnarit. 199.8
 Ludouicus imperio restituitur 195.2
 Ludouicus Lotharij filius quamdiu regnarit 195.2
 Ludouicus per fraudem suo-

rum imperio pellitur 195.2
 Ludouicus Pius Aquitanos & Dalmatas parantes defectionem sub iugum agit 195.2
 Ludouicus Pius Bernhardum Mediolani opprimat 195.2
 Ludouicus Pius cum filio quamdiu regnarit 195.2
 Ludouicus post Philippum in Francia quamdiu regnarit 197.2
 Ludouicus quamdiu imperarit 201.199.2
 Ludouicus II. quamdiu regnarit 201.2
 Ludouicus III. quamdiu imperarit 201.202.2
 Ludouici Philippi regis filius quamdiu Francis imperarit 199.2
 Ludouico duci Bauarorum Iohannes pontifex cōmunione ecclesiæ interdixit 199.2
 Ludouico regi Gallorum in expeditione contra Saracenos morienti, succedit in regnum Philippus 198.2
 Lugdunensis synodus celebratur 198.2
 Lugdones qui nati beati à 165
 Luidhardus episcopus 23.3
 Lumbi in scripturis sanctis quid significant 685.4
 Lumbi pro delectationibus accipiuntur 630.8
 Lumbos accingere 815.4.229.7.373.5
 per Lumbos quid designentur 630.8
 Lumen Christus 220.5
 lumen uerum 802.6
 lumina sancti dicuntur. 704.5
 Luminarium usus * A 10.4
 Luna 459.1
 Luna à sole illustratur 107.2
 Luna à sole quantum in unquam die elongetur. 530.1
 Luna à sole quot partibus distet 188.1
 Luna à sole splendorē suū accipit 324.2
 Luna à terra quantum distet 110.2
 Luna claritas noctis 112.2
 Luna cum sole cur eiusdem magnitudinis cernatur * A 11.4
 Luna cur aliquoties maior appareat, quam computetur 146.2
 Luna cur fixa 108.2
 Luna cur proxima terra posita 66.2

suorum imperio pellitur 195.2
 Ludouicus Pius Aquitanos & Dalmatas parantes defectionem sub iugum agit 195.2
 Ludouicus Pius Bernhardum Mediolani opprimat 195.2
 Ludouicus Pius cum filio quamdiu regnarit 195.2
 Ludouicus post Philippum in Francia quamdiu regnarit 197.2
 Ludouicus quamdiu imperarit 201.199.2
 Ludouicus II. quamdiu regnarit 201.2
 Ludouicus III. quamdiu imperarit 201.202.2
 Ludouici Philippi regis filius quamdiu Francis imperarit 199.2
 Ludouico duci Bauarorum Iohannes pontifex cōmunione ecclesiæ interdixit 199.2
 Ludouico regi Gallorum in expeditione contra Saracenos morienti, succedit in regnum Philippus 198.2
 Lugdunensis synodus celebratur 198.2
 Lugdones qui nati beati à 165
 Luidhardus episcopus 23.3
 Lumbi in scripturis sanctis quid significant 685.4
 Lumbi pro delectationibus accipiuntur 630.8
 Lumbos accingere 815.4.229.7.373.5
 per Lumbos quid designentur 630.8
 Lumen Christus 220.5
 lumen uerum 802.6
 lumina sancti dicuntur. 704.5
 Luminarium usus * A 10.4
 Luna 459.1
 Luna à sole illustratur 107.2
 Luna à sole quantum in unquam die elongetur. 530.1
 Luna à sole quot partibus distet 188.1
 Luna à sole splendorē suū accipit 324.2
 Luna à terra quantum distet 110.2
 Luna claritas noctis 112.2
 Luna cum sole cur eiusdem magnitudinis cernatur * A 11.4
 Luna cur aliquoties maior appareat, quam computetur 146.2
 Luna cur fixa 108.2
 Luna cur proxima terra posita 66.2

Index.

Luna cur uespere in oriente plena, & mane in occidentē necessariò uideatur 108.2
 Luna duos cursus facit 118.2
 Luna ecclesia 60.108.2
 Luna ex quibus elementis constet 382.1
 Luna fragilitatis defectum significat 108.2
 Luna Ianuarij 492.1
 Luna in calendis mensium quomodo inuenienda. 186.1
 Luna in centesimo quomodo inuenienda 187.1
 Luna infimum cælorū obtinet 5.2
 Luna in qua hora & puncto à sole accendatur. 186.1
 Luna in quo signo uersetur 492.1
 Luna in quo signo uersetur, quomodo sciendum 89.2
 Luna in unoquoque signo quamdiu moretur 90.100.2
 Luna in zodiaco quot partes quotidie peragat. 86.2
 Luna maius spacium in triginta diebus percurrit, quam sol in diebus tricenis sexaginta quinque 85.2
 Luna mare ad se trahit 97.2
 Luna mundi huius speciem gerit 342.8
 Luna noua cur crescente die, supina: decrescente uerò, erecta uideatur. 27.2
 Luna non per seipsam, sed à sole illuminatur 27.2
 Luna octies maior terra. 329.2
 Luna ostensio temporis & signum æui 74.2
 Luna paschæ 163.2
 Luna per dies anni quomodo 186.1
 Luna per dies mensis quomodo inuenienda 186.1
 Luna per quot dies & horas signum unum currat 28.2
 Luna planetarum tardissima 389.1
 Luna prima quot partibus à sole distet 98.99.2
 Luna prima quot punctis luceat 98.2
 Luna proprio lumine caret 382.1
 Luna qualis à Deo confectata 342.2
 Luna qualis facta sit 130.8
 Luna quantum in nocte luceat 97.2
 Luna quando amphicitur dicatur 329.2
 Luna quando creata 441.1

Luna quando crescere dicatur 27.107.2. quando, item minui ibid.
 Luna quando defectum patitur 29.329.2
 Luna quando dichotoma 329.2
 Luna quando minuat & augetur 115.2
 Luna quando monoides dicatur 329.2
 Luna quando non uideatur 27.2
 Luna quando uel quare pro na, uel supina, uel erecta uideatur 107.2
 Luna quamdiu moretur in unoquoque signo 241.220.1.492.1
 Luna qua ratione cum situ inferior, superior sole aliquoties uideatur. 109.2
 Luna quarta in præfagijs maximè obseruatur 38.2
 Luna quare in quinquaginta nouem diebus, quinquages nonies non circueat terræ orbem. 118.2
 Luna quibus nominibus apud Hebræos nuncupetur 125.1
 Luna quomodo à Deo creata 247.2
 Luna quomodo augetur & minuat 108.2
 Luna quomodo huius mundi speciem gerat 108.2
 Luna quomodo in calendis Ianuarij inuenienda. 186.1
 Luna quomodo in transfecto uel in sequenti anno in unoquoque datarij inuenienda 187.1
 Luna quota sit in singulis calendis 280.1.101.2
 Luna quota sit in calendis Ianuarij 163.2
 Luna quoties zodiacum in duodecim suis mensibus conficiat 89.2
 Luna quot diebus cursum suum conficiat * A 12.4
 Luna quot diebus zodiacum conficiat 74.83.2
 Luna quot diebus terræ orbem circumeat 116.2
 Luna quot diebus significurum conficiat 65.2
 Luna quot horis luceat. 104.2.105.2.528.1
 Luna quot punctis luceat 96.2.187.1
 Luna roris larga 108.2
 Luna semper pleni orbis est 382.1
 Luna signum paschalis terminum 61.2
 Luna splendorem suū unde habeat 328.2
 Luna triplo maior terra. 108.2

Luna uerisimili ratione deficit 28.111.2
 Luna uigesima quot punctis luceat 217.1
 Lux unde dicatur 57.2
 Lunæ ætas 347.2
 Lunæ ætas à Calendis Ianuarij inuenienda 286.1
 Lunæ ætas quomodo inuenienda 187.525.1
 Lunæ ætas in mundi initio quæ prima fuerit 157.2
 Lunæ ætas quot diebus compleatur 28.2
 Lunæ annus 51.2
 Lunæ anni aut uulgares aut uertentes 158.2
 Lunæ arcus 381.1
 Lunæ coitus 111.2
 Lunæ conuersio, quæ naturalis est, non potest futurum mensis statum pertendere 107.2
 Lunæ cornua cur aliquando cælum spectent 109.2
 Lunæ corpus naturaliter obscurum 330.2
 Lunæ cursus 108.2
 Lunæ cursus per signa 95.2
 Lunæ cursus in quot annis perficiatur 52.2
 Lunæ defectus 112.136.5
 Lunæ discursus 99.2
 Lunæ eclipsis 19.64.115.2.382.1
 Lunæ eclipsis quando fiat. 328.2
 Lunæ eclipsis ratio 329.2
 Lunæ & feriarum inueniendarum ratio 280.5
 Lunæ & maris concordia. 97.2
 Lunæ & maris sympathia. 118.2
 Lunæ & solis eclipsis quotannis fieri 113.2. cur non semper deprehendatur. ibidem
 Lunæ effectiua potentia. 115.2
 Lunæ figuræ septem 382.1.108.2
 Lunæ orbis initium & finis 17.2
 Lunæ quantitas 20.26.113.2
 Lunæ regularia 280.1
 Lunæ saltus 143.2.389.493.508.1
 Lunæ saltus quæ sit ratio. 146.2
 Lunæ saltum quid efficiat. 209.2
 Lunæ subincensio 108.2. media incensio ibid. ite superincensio ibid.
 Lunæ tres status 26.2
 Lunæ incensio tris generata 108.2
 Lunæ umbra decies octies superare terram 29.2
 de Lunæ ætate 104.2
 de Lunæ cursu 519.1
 de Lunæ cursu per signa argumenta

In Bedæ opera

argumentum 27.2
de Lunæ eclipsi 529.1
de Lunæ & solis eclipsi. 28.2
de Lunæ media obscuritate 383.1
de Lunæ natura & situ 26.2
per Lunæ defectum quid figuratiter intelligendū 113.2
lunam etiam quadrantem habere 142.2
lunam & stellas non proprio lumine lucere 60.2
lunam ex solis radijs lumē accipere 113.2
lunam nec crescere nec minui 26.2
lunam uigintiquatuor horis, tredecim signiferi partes peragere 27.2
ad Lunam in calendis mensium inueniendam, cū epactis lunæ secundum Romanos et Ægyptios 190.1
per Lunam defectio moralitatis designatur. 899.8
per Lunam in sacris literis quid significetur 913.8
per Lunam innouatā quid significetur 873.8
per Lunā quomodo Christi caro significetur. 1045.8
super Lunam an congelatæ aquæ 320.2
de Luna qualibet uel feria argumentum 103.2
lunæ plures apparent 199.2
lunæ tres nocte uisæ 197.2
lunaris annus 525.1
lunaris annus quadrifariē accipitur 138.2
lunaris annus quanto minor solari 151.2
lunaris cyclus quomodo inuestigandus 120.2
lunaris cyclus quot annis impletur 118.1
lunaris mensis 207.2
in Lunari cyclo quare addantur quatuor regulares 214.1
lunares anni solarib. breuiiores 75.2
lunare corpus unde influxiones & effluxiones habeat 378.1
luminaria magna quæ A 11.4
lunaticus 334.5
lunaticus qualis demonia cus fuerit 93.5
lunaticus quid significet a 73.5
lunatici a 15.5
lunationes 240.1
inter Londoniensis & Eboracensis ciuitatis epi scopos qualis distinctio honoris esse debeat 35.3
Luperi & Lurcones, gentes 126.1
Lupicinus Viennensis ecclesie episcopus 480.3
Lupicini abbatis natale. 400.3
Lupicini episcopi depositio 389.3
lupus Iustiniani Dominus 373.3
lupus Trecanesius episcopus 189.2
lupi episcopi depositio. 437.3
lupi 340.5
lupi Columbano obediūt 287.3
lustrat Dominus omnia. 108.7
lustratio quinto quoque anno 155.2
lustratio Romanorum. 156.2
lustricus dies 52.2
lustrum tempus quinquenij 52.2
luter in amplitudine cur unum cubitum & dimidium habuerit 62.8
Luter unus cur quatuor cubitorum fuerit 63.8
Luter unus quadraginta baros capiebat 63.8
luteris grositudo in mari æneo quid sit 55.8
luteris os quare unius cubiti 61.8
in Luzere integer cubitus quid significet 62.8
luteram mensura qualis. 62.8
per Luterum duos ordines quid mysticē ostendatur 58.8
lutum de terra 351.7
lutum in brachio formare 661.7
per Lutum fecis carnalis concupiscentie accipiuntur 640.8
lux 521.5
lux Domini in qua gentes ambulat 257.6
lux & lumen quomodo dicti sancti 593.5
lux hominum Christus. 427.7
lux illuminans 523.5
lux inuisibilis, angelica creatio 121.8
lux iustorum 915.4
lux qualis fuerit, antequā factus esset sol 3.2
lux quibus in locis iubente Deo facta sit * A 5.4
lux spiritalis 4.4
lux uera Christus 807.6
lucis à tenebris separatio. 676.8
lucis & tenebrarum diuisio 4.4
lucis nomine iusti appel-

lantur 122.8
Lucis uocabulo fides accipitur 58.2
lucem à tenebris diuidere 123.8
lucem à tenebris quomodo Deus discreuerit * A 6.4
lucem cur Deus tantum laudauit, & nō noctem 123.8
lucem in aquis diuina operatione posse respondere * A 5.4
lucem qua lingua Deus appellauerit diem, & tenebras noctem * A 6.4
lucem quomodo Deus uiderit quod esset bona. 122.8
per Lucem prima die factā quid intelligendū 676.8
in Luce esse, & ambulare. 1011.5
luxonium 282.3
luxuria 476.7
luxuria multos subiuit. 640.8
luxuria unde fit 323.2
luxurij martirium 436.3
luza, nux siue amygdalon. 229.8
Lybia Aethiopum 924.5
lybia Cyrenaica 924.5
lycaonia Asia prouincia. 924.5, 924.2
lydda Palestina ciuitas. 924.5
lydorum reges incipiunt. 179.2
lyra 88.2
lystra, Lycaonia ciuitas. 924.5

M

litera mille significat 116.1
Macarius cum suis sequacibus anthe matizatur 192.2
Macedonia Græcorum nobilissima prouincia. 924.5
Macedones post Alexandrum regnant 188.8
Macedones quamdiu usque ad mortem Cleopatæ regnarint 68.2
Macedonum regnum quādo inchoarit 179.2
Macedonibus Philippus præest 182.2
Macedonij presbyteri martirium 246.2
Macedonij presbyteri natale 398.3
Maceloth 189.4, 322.8
maceria 1034.4, 1061.8
Macfil episcopus eximpio

homine factus 326.3
Macfil latro 324.3, eius poenitentia & confessio. 325.3
Machabæi sub Antiocho dira tormenta perpessi 383.8
Machabæorum liber secundus gesta Ptolemgi Epiphaniis continet 182.2
Machabæorum martirij. 256, 257.1
Machabæorum septem fratrum passio 437.3
Macharius B. Antonij discipulus 383.3
Macharius Iudæi mortui caput rogar, ubi sint anmæ Iudæorum 503.7
Macharij abbatis natale. 381.3
macharij martirium 478.3
Macrinus quamdiu regnarit 185, 201.2
Macrini interitus 185.2
Madia 1063.8
Madian 103.4
Madian ciuitas 924.5
Madian declinans iudiciū 880.8
madian, de iudicio 350.8
Magdal 187.4
Magdalena 174, 7306.5, 300, 348.5
Magdalena an una 158.7
Magdalena cur non ubiq; nominetur 305.5
Magdalena erga Christū amor 691.5
Magdalena poenitentia. 159, 7301.5
Magdeburgi diocesis instituitur 196.2
Mageda 768.5
Magedus campus, nunc Maximianopolis 179.2
Magi 249.8
magi Aegyptij 114.4
magi Domino myrrham offerunt 569.4
magi & arioli quid mysticē significant 424.4
magi fratres quamdiu imperium capebant 180.2
magi tres, eorumq; nomina 649.3
magi tres quid significant 35.5
magorum trium corpora à Rodolpho archiepiscopo Colonia transferruntur 197.2
de Magis quaestio 389.8
magister quis dicatur 712.5
magister eruditus margarito fulgenti assimilat 963.4
magister in quo imitandus 285.5, 73.7
magister qualiter sit quaerendus 342.2
magistri

Index.

magistri pñ solertia 16.7
magisterij celestis mira solertia 130.7
magistratus Dei minister 290.6
Magmas 289.4, 298.4
magnanimitas 402.1
magnificare Dominum. 144.7
magnificare Dominum aptus 270.7, 195.5
magnificadus qualiter fit Dominus 601.8
magnificencia 402, 1, 991.992.8
magnitudinis Dei non est finis 1104.4
magni confessoris martirium 258, 259.1
S. Magni natale 442.3
magni in regno cœlorum & minimi 849.5
magnum casus 103.7, 295.5
Maguntiam uenit Columbanus 300.3
Mahiuel, quis est Dominus Deus, uel ex uita Deus 173.8
Maia Mercurij mater 127.880.8
Maia Vulcani uxor 127.1
maiestas diuina aliter adest electis, aliter reprobis 1120.5
maiestas iudicatoria 260.7
maiestatis diuinae mysterium, Christi parentes capere non potuerunt. 285.7
maiestati Dei quod offeratur, quale esse debeat. 775.8
maiestati Dei nulla creatura obistere potest. 823.4
maius 77.2, 457, 522.1
maius à re quomodo dicitur 128.1
maius Deus 127.1
Maius Maie facer 207.2
maius quibus modis dicitur 127.1
maius unde nomē habeat 250, 127, 501.1
maij uariæ appellationes 127.1
in Maio quæ uictus ratio seruanda 250.1
in Maio quæ horæ cauendæ 250.1
Malachias quando claruerit 180.2
malachia & Iesaja sententia concordia 4.5
Malaleel quādo Iareth genuit 175.2
malaleel, plantatio Domini 211.2
maledictio Dei 441.8
maledictio à sanctis pronuntiata 885.5
maledictionis sententiam quomodo sancti profe-

rant 165.8
maledictiones in Iudam triginta 863.5
maledicti more pati 985.5
maledictum in scriptura quot modis sumatur. 165.8
maledictum iudicio iusticie primo homini peccanti prolatum 165.8
malē facientes cur exultēt 880.4
malē habentes 191.7
malignantium conuentus 762.8
malina 39, 97, 117.2
malina & lydon lunarem mensē inter se diuidunt in quatuor æquales partes 97.2
malina 378.1
malitia in homine unde. 705.8
malitia quando carebitus 615.8
in Malitia non gloriandū. 704.8
malleus & securis & omne ferramentum cur nō audiatur in edificacione templi Salomonis. 17.8
malus duobus modis nō maculat 809.6
malus in diem perditionis seruat 710.4
mali nullius auctor Deus 969.8
mali bonis cur opprobria inferant 798.8
mali cur holeribus comparantur 620.8
mali cur uera bona non aduertant 448.8
mali dantes bona 332.5
mali Deū uocant, sed non inuocant 581.8
mali duobus modis pereunt 123.7
mali futura bona ignorat. 582.8
mali non aduertunt diuinam uirtutem in sacramentis 514.8
mali puniti cur feliciores quā impuniti 241.2
mali, quod in reprobis sensu dantur, iustissimum Dei iudicium est. 616.8
malorum exercitatio quādo inutilis 714.8
malorum, quæ fideles ferunt, usus 192.6
malorum uita nox 841.8
malis cur Deus supplicia inferat 465.8
malis Deus bene utitur. 896.5
in Malis quid detestandū. 337.5
in Malis perseverantes Deus nō exaudit 861.4

malum 649.3
malum incopinatum 717.8
malum non opinatū quomodo assumatur 717.8
malum nullum grauius quā amare terrena, & negligere æterna 712.8
malum omne execrabilius redditur, cum publica sumptione tractatur 716.8
malū priuatio boni 137.8
malum pro malo quando reddatur 937.6
malum naturæ bonæ accidens 620.4
malum quod zelandum sit, maius est quā quod metuendum sit 826.5
malum unde 137.8
malum punicum passionis Dominicæ mysterium in sinuat 1055.4
malum perficere 927.4
malagranata unitate fidelium designant 49.8
malogranata ecclesie figura 48.8
mala punica 1069.4
mala punica cur dicantur 1137.4
mala punica ecclesie unitatem significant 298.8
mala punica cur tintinnabulis coniungantur. 299.8
mala punica, ecclesie unitas 141.4
mala cur Deus immittat pijs 921.8
mala etiam quæ Christus à diabolo fieri permitit in suis, ad ipsorum prosperitate fieri 430.8
per Mala punica quid fignetur 1256.4
mala 49.4
mambre collis 492.3
mambre ciuitas 79.4, 244.8
mambre unus amicorum Abraham 191.8
mamecus episcopus cur tres rogationum dies instituerit 645.7
mamecus episcopus ante ascensionem Domini Iatanias instituit 415.3
mamecus tres rogationū dies instituit 502.7
mamillæ 1065.5
mammea Alexandri mater Origenem audit. 186.2
mammona iniquitatis. 409.5
mammon 826, 5, 634.8
mamnetis martyris natale 442.3
mamni natale 389.3
mamon 84, 85.7
manahen natale 418.3
manasses 1063.8
manasses captiuus in Ba-

byloniam adducitur. 179.2
manasses filius Ezechie, 179.2
manasses, frater Iaddi, replum in monte Garizim construit 181.2
manasses, obliuio 258, 422, 746, 867.8
manasses poenitens & orans in regnum restituitur 179.2
manasses pontificatum accipit 182.2
manasse primogenitus Iosephi 251, 240.8
manasses quamdiu regnarit 179.2
manasses significat Iudæos, qui obliuati sunt Dominum suum 85.4
manasses typus populū Iudæorum 258.8
manasse cur uocatur Ioseph primogenitū suū 251.8
per Manassen qui intelligantur 746.8
manapiorum clementia raro 241.2
mandatum ad fidem pertinet 967.8
mandatum dandum fratribus 369.7
mandatum Domini in fide & dilectione 1030.8
mandatum de dilectione quomodo nouum dicitur 751.5
mandatum patris filius est 705.5
mādatū primū 107, 7, 128.5
mandatum uetus & nouū 1015.5
mādata Dei, æquitas 1036.8
mandata Dei mirabilia. 1034.8
mādata Dei, semita 1016.8
mādata Dei ueritas 1026.8
mandatorum Dei diuisio 130.4
mandragora 67, 1131.4
mandragora similis homini 69.4
mandragoræ formam tenere 1132.4
in mādragorico pomo fama bona popularis figuratur 234.8
māducadi ratio 242, 5, 512.7
manducadi quæ fuerit Dominio ratio 512.5
manere in Christo 158.6, 750.5
mane quid 121.1
mane, cur pro tedulitate ponatur 450.8
per mane, quid intelligatur 975, 718.8
manicarum largitas 666.5
manicheus 95, 148.5
Manichei error 316, 835.5
Manichei infantia 121.7
manichæi

In Bedæ opera

Manichæi 186.225.5
 Manichæi legentes Pauli, multos decipiunt 113.8
 Manichæorum error 119.131.6
 Manichæorum error de animarum transmigrationsibus 143.8
 Manichæorum delirium. 115.154.8
 Manichæorū hæresis exoritur 212.2.509.5
 Manichæorum responsio. 510.5
 Manichæorum hæresis quando exorta 186.2
 manifestatio Domini in rubo 273.8
 Mātius Torquatus 1088.8
 māna 125.4. Dominica die primū datū de cælo ib.
 manna 606.5.1063.8
 manna celitus datur 280.8
 quid significet ibid.
 manna cur uocetur angelorum panis 851.8
 manna cur panis cæli dicatur 970.8
 manua iustus & iniustus datur 127.4
 manna Mosis 611.5
 māna, panis angelorū 851.8
 manna panem uiuum signauit 992.851.8
 manna quomodo fuerit sacramentum 992.8
 manna signum ueri panis qui de cælo descendit. 992.8
 manna sermo diuinæ doctrinæ 643.4
 manna figuratio 475.5
 manna quantitas 280.8
 mansio prima Ramefes. 312.8
 mansio secūda in Socoth. 313.8
 mansio tertia in Ethan 313.8
 mansio quarta 313.8
 mansio quinta 313.8
 mansio sexta 313.8
 mansio septima 313.8
 mansio octaua 314.8
 mansio nona 314.8
 mansio decima 314.8
 mansio undecima 314.8
 mansio duodecima 314.8
 mansio decimatercia 316.8
 mansio decimaquarta 317.8
 mansio decimaquinta 317.8
 mansio decimaseptima, &c. uigesima octaua 321.8
 mansio uigesimanona usque trigessimam 323.8
 mansio trigesimaquarta in monte Or 324.8
 mansio erigesimaseptima, octaua, item nona 325.8
 mansio quadragessimaprima, secūda 326.8
 mansio, finis currēdi, quæ 636.8

manfionis Christi tempus in Ecclesia gentium 421.4
 mansiones fidelium multæ 727.5
 mansiones tres principales Deus constituit 650.3
 mansionum filiorū Israel catalogus 312.8
 mansueti 719.4
 de Mansuetis & timoratis 614.7
 Manuia faræcenorum regina 390.3
 manus 98.5.337.4.198.119.7
 manus Christi in cruce cur extenæ 981.6
 manus Dei 355.5.527.626.4.1063.6
 manus Dei opus cur filius dicatur 524.8
 manus dextera 20.5
 manus Domini 699.4
 manus & brachium Dei 347.7
 manus Moysi leprosarum 8.4
 manus patris & filij 674.5
 manus sanāda cur extēdi iubeatur à Christo 26.5
 manus apertio quid significet 1024.8
 manns, Christi potentia. 49.5
 manus extensio 271.5
 manus impositio ꝑ b 42.6
 manus Mosis in sinu missio 274.8
 manus porrectio ad arborem scientiæ quid significet 166.8
 manum ad os porrigere. 934.4
 manum in aratrum mittere 339.5
 manum inopi ecclesia aperit 633.7
 manum quid antiqui uocant 122.1
 manum suam Dominus, ei quem diligit, supponit 624.8
 manum suam dilectus per foramen mittit 1081.4
 manu uel pede fracto sacerdos 309.8
 manus Domini tornatiles 1092.4
 manus sponsæ stillat myrrham 1082.4
 manuum impositio 558.8
 manuum impositionis ratio ꝑ a 18.6
 manuum nomine opera significari 649.4
 manus ad mandatum leuare, quis dicatur 1018.8
 manus consecratas habere 307.8
 Maon 394.4
 Maoch 420.4
 Mappalici apud Africam natale 406.3
 mappulas cur sacerdotem tenere oportebat 665.3
 Mara 187.4
 Marah amaritudo 513.8
 Maranatha 599.6
 Marath 125.4
 Marcellinus quamdiu sederit 202.2
 Marcellini chronica 64.5
 Marcellini episcopi natale 406.3
 marcellini martyrium 381.3.252.253.1
 marcellini papæ natale. 409.3. martyrium & sepultura ibid.
 Marcellini presbyteri natale 421.3
 Marcellus 11. quamdiu sederit 204.2
 Marcellus Petri corpus sepelitur 500.7
 Marcellus quamdiu sederit 202.2
 Marcelli & Apulei martyrum natale 457.3
 Marcelli centurionis passio 463.3
 Marcelli natale 447.3
 Marcelli papæ martyrium 242.2431
 Marcelli papæ natale 383.3. eius obitus 384.3. item sepultura ibid.
 Marcello Ioannis caput ostenditur 64.5
 Marcianæ uirginis martyrium 382.3
 Marcion 82.5.149.1009.1047.5
 Marcionis dialogus contra Paulam Samosatenum 186.3
 Martioni natale 387.3
 Marcionistarum & Manichæorum error 326.7
 Marcæ uirginis passio. 382.3
 Marculi sacerdotis martyrium 473.3
 Marcus Antoninus 116.4
 Marcus euangelista ubi requiescat 497.3
 Marcus euangelium Ægypto prædicat 184.2
 Marcus homo 1073.5
 Marcus leo 661.3
 Marcus Petri discipulus 1.5
 Marcus Petri filius 989.5
 Marcus primus ex gentibus constituitur episcopus Hierosolymitanus 185.2
 Marcus quamdiu sederit. 202.2
 Marci euangelistæ martyrium 248.249.1
 Marci euangelistæ natale. 408.3. obitus & sepultura ibid.
 Marci euangelistæ tumulus in Alexandria 920.5
 Marci & Marcelliani fratrum passio 426.3
 Marci & Martiani fratrum passio 456.3

B. Marci natale 461.5
 Marci genus 1.5
 Marci papæ martyrium. 260.261.2
 Marci passio 252.253.1
 Marci in scribendo ratio. 44.7
 Marci intentio 3.5
 Marci & Lucæ autoritas. 862.5
 Marci Varronis libri Antiquitatum 65.2
 Marco quæ causa fuerit scribendi euang. liq. 1.5
 Marcoticus lacus 497.3
 mare 455.5.818.4
 mare æneum 5250.8
 mare æneum decem cubitorum 52.8. it. m. rotundum in circuitu ibid.
 mare æneum quinq. cubitorum 52.8
 mare æneum cur contra orientem positum 64.8
 mare æneum cur in dextera tēp. parte positū 64.8
 mare æneum super dnode cim boues stabat 54.8
 mare æneum nostrum baptisma figurabat 53.8
 marcaitius terra 40.2
 mare an desinat 11.5.5
 mare baptismi forma 657.3
 mare congelatum 8 & 9. 132.2
 mare Christus calcat 604.5
 mare cur factum 40.2
 mare cur non crescat 40.2
 mare cur non possit redondare 4.2
 mare cur sit amarum 40.2
 mare Galilee 359.7.597.5
 mare lunæ cursum obseruat 117.2
 mare mediterraneum 332.2
 mare mortuum 457.4
 mare mortuum cur ita appellatur 494.3
 mare mortuū, *ἡ θάλασσα ἡ θάλασσα* 192.8
 mare, mundus a 14.641.8
 mare mysticè 359.7
 mare presentis seculi tenebrosus ætus 733.5
 mare quatenus necessitatibus Cuthiberti seruierit 230.3
 mare rubrum 379.1.467.6
 mare rubrum, baptismus Christi 279.8
 mare rubrum unde nomen trahat 41.2
 mare, seculum hoc dicitur 822.4
 mare unde dicitur 6.4
 mare Tiberiadis 359.7
 mare torridæ zone suppositum 314.2
 maris astuaciones 378.1
 maris accessio & recessio, fluctus maris dicitur. 332.2
 maris accessus & discessus 97.2
 maris

Index.

maris aquæ à nubibus rapuntur 36.2
 maris augmentum & decrementum 378.1
 maris diuisio 279.8
 maris & lunæ concordia. 116.2
 maris & totius aquæ cum est in tranquillitate stabilis, forma apparet globosa 42.2
 maris fluctus quæ causa. 332.2
 maris mortui bitumen. 497.3
 maris profundum qui dicitur 768.8
 maris profunda, peccatores 822.4
 maris retrusiones 377.1
 maris rubri diuisio 41.2.38.8
 maris salitas unde maris rempescarem à fundo incipere, quibus rationibus probetur 332.2
 maris typus 597.5
 per Mare quid intelligendum 52.8
 per mare æneum quid significetur 52.8
 per Mare gentilitas accipitur 844.8
 per Mare orientale Iudæi significantur 816.8
 per Mare occidentale gentiles significantur 816.8
 per Mare qui designentur 768.8
 maria * A 8.9.4
 maria, congregationes aquarum 245.8
 maria quo modo apud Prophetam cōmendantur 39.2
 marini ætus ratio 822.4
 maritima multitudo 276.5
 Mariam septimus Hebraeorum mensis 262.1
 Margaretæ uirginis martyrium 254.255.1.433.3
 Maria 255.5.265.306.5
 Maria Alpha & Cleopha 31.5
 Maria à subiectione legis liberrima 457.7
 Maria beata 358.5
 Maria benedicta inter mulieres 142.7. eius fructus benedictus 143.7
 Maria Burgundionum ducis filia, coniunx Maximiliani imperatoris. 200.2
 Maria Christi mysteria nemini diuulgabat 424.7
 Maria Christum de peccati propagine non peperit 745.5
 Maria Cleopha 866.5
 Maria cur sedisse dicatur. 174.7
 Maria genitrix Dei & Christi 430.7

omnes apostolos in nubis raptos conuenisse, ꝑ b 28.6
 mariam credidisse 195.5
 marij & marthæ natale. 384.3
 marinæ uirginis martyriū. 426.3
 marmor candidū, ex quo domus Domini constructa est, quid significet 10.8
 mars 66.2.457.1
 mars cur in prælijs dominetur 323.2
 mars medius planetarum 14.2
 mars quando creatus. 441.1
 mars quot annis cursum suum absoluat * A 12.4
 mars Romuli pater 127.1
 mars Romanæ gentis author 127.1
 mars unde dicitur 14.2
 martis annus 53.2
 martis stella calore & natura feruens 65.2
 martis stella nociua 323.2. unde eius nociuitas minuatur ibid.
 marti primū mensem Romani dedicant 207.2
 marti aspides incantando ex antris eliciunt 733.8
 marforum incantationibus serpentes ex antris eliciuntur 157.8
 martha 174.7.343.5
 martha cur stetit dicitur 174.7
 martha ministrat 370.7
 marthæ obitus 384.3
 martianus quamdiu imperarunt 189.2
 martiani error 284.7
 martiani natale 381.3
 martiani principis temporibus quarta synodus Chalcedone habita contra Eutychem 129.2
 martiani & Satyriani martyres 459.3
 martiniani & Procelli martyrium 254.255.1
 martia grauida, iccta fulmine parru exanimato, ipsa uixit citra ullum aliud incommodū 35.2
 martina uirgo sub Alexandro imperatore gladio occiditur 381.3
 martinus Lutherus 200.2
 martinus episcopus claret 212.2
 martinus Luscius quamdiu sederit 203.2
 martinus papa exul 467.3
 martinus Papa Cersonam relegatus uitā finit 191.2

martinus papa Cyrū, Serapium, Pyrrhum & Paulum hereticos sub anathemate damnat 191.2
 martinus 11. quamdiu sederit 203.2
 martinus 111. quamdiu sederit 203.2
 martinus 1111. quamdiu sederit 204.2
 martinus v. quam diu sederit 204.2
 martini abbatis natale. 478.3
 S. martini ecclesia 24.3
 S. martini octaua 262.263.1
 martini episcopi martyrium 262.263.1
 martini episcopi & confessoris natale 468.3. uitā Sulpitius manifestè descripsit ibid.
 martini papæ martyrium. 262.263.1
 martius 457.522.1
 martius duobus nominibus nomen accepit. 127.1
 martius mensis unde dicitur 501.1
 martius mensis quibus nominibus appellatur 127.1
 martius, nouorū frugum mensis 127.2
 martius primus mensis apud Romanos 501.129.183.1
 martium Romulus primū anni mensem constituit 246.1
 martius unde uocatus. 246.127.1
 martij mensem cur quidā primū constituunt 77.2
 martium mensem genitori suo Romulus dedicauit 127.1
 martium primū mensem apud Romanos fuisse unde probetur 127.1
 Martio mense cur sæpe homines infirmetur 326.2
 in Martio quæ uictus ratio tenenda 246.1
 in Martio quæ horæ cauendæ 246.1
 martyr, testis 746.8
 martyris nullius sanguis pro peccatis est sulcus. 752.5
 martyrem non pœna, sed causa facit 203.6
 martyrem sola causa facit. 612.8
 martyres 473.7. 922. 8. 1122.5
 martyres Christū in passione imitati 695.5
 martyres, ecclesiæ leges. 832.8
 martyres lauerunt stolas in sanguine agni 441.7
 martyres mortificati cur dicantur

In Bedæ opera

dicantur 865.8
 martyres pane lachrymarum quomodo cibati. 868.8
 martyres principes confessionis 791.8
 martyres quomodo mortificati dicantur 865.8
 martyrii gloria unde 705.853.5
 martyrii informatio 825.5
 martyria quomodo torcularibus assimilari possunt 469.8
 martyrologiū 380.3.63.5
 martyrologij libri autor. † 23.6
 masculinum genus 121.1
 masculinum genus dignius feminino 241.2
 masculus, quando efficitur 338.2
 masena 458.4
 maseroh 190.4
 maspha 579.4
 masphat, intentio 360.8
 massa candida 444.3
 matathias contra Antiochi duces arma corripit 182.2
 materia 239.315.2
 materia quando cadenda. 116.2
 materia prima formā appetit 240.2
 materie appetitus 213.2
 materias quot habuerint ea quæ ex aliquo facta sunt 112.8
 materni episcopi & confessoris natale 434.3
 materni episcopi depositio 450.3
 mater & fratres Domini. 36.5
 mater Domini 311.5
 mater Domini Christi fideles 37.5
 matris & genitricis Ecclesie uocabulo quid significetur 1189.4
 matrē quomodo reliquerit Christus 817.820.6
 matrē suam Christus quatenus agnouerit 542.5
 matres cur filios plus quam patres ament. 241.2
 matrum filiorumque diuersa officia 142.7.194.5.269.7
 in Mathematica quomodo non fit finis 238.2
 mathematici in explorandis hominum genituris ad atomum usque peruenire contendunt 53.2
 mathusala quando uixerit 175.8. itē quamdiu 176.8
 mathusalem, mortis emissio 173.8
 mathusalem quamdiu uixerit 175.8
 mathusalem quando ge-

nuerit Lamech 175.2
 mathusalē arcam Noe nō est ingressus 199.8
 matrix 338.2
 matricis ratio 339.8
 S. Matronæ natale 398.3
 matthæus 242.274.5
 matthæus de teloneo à Domino assumptus. 546.782.8
 matthæus donatus dicitur 31.5. 337.5
 matthæus, cur publicanū se uocet 337.5
 matthæus euangelista scribit 212.2
 matthæus euangelij suū Hebræo sermone composuit 196.7
 matthæus homo 661.3
 matthæus leo 1073.5
 matthæus publicanus 140.5374.7
 matthæus quomodo Ioseph, Iacob patrem habere dixerit, Lucas uerō Heli narrauerit a 2.5
 matthæus relictis omnibus Christum sequitur a 38.5
 matthæus seipsum publicanum nominat 264.5
 matthæus uenit sperandæ exemplum 192.7
 matthæi apostoli uigilia. 452.3. martyrium. ibid. matthæi de se modestia. 274.5
 matthæi electio 265.5
 matthæi electio & uocatio quid moraliter significet 20.5
 per matthæi electionē fides gentiū exprimitur. a 38.5
 Matthæi & Marci typi. 178.5
 matthæi euangelium inuenitur 189.2
 matthæi nomen cur non nominetur 19.5
 matthæi uigilia 258.259.1
 matthias apostolus 680.5
 matthias octauus post Iacobum ecclesiam rexit. 388.3
 matthiæ apostoli martyrium 244.245.1
 matthiæ apostoli natale. 394.3. 258.259.1
 matthiæ natale Hierosolymis 388.3
 maratina susceptio, resurrectionis tempus ostendit 534.8
 matutinū 63.2.206.2.498.1.534.8
 per matutinum designatur prosperitas 269.8
 per matutinum cur opera designentur 769.8
 per matutinum aduersitas designatur 759.8
 maumias Sarracenorū rex

923.5
 Mauritius quamdiu imperarit 190.2.21.3
 mauritij martyriū 258.259.1
 maurus abbas 383.3
 mauri abbatis natale 387.3
 mauri martyris natale. 470.3. martyrium. ibid.
 maurorum sanctorum apud Coloniā Agrippinam natale 459.3
 maxentius Romæ Augustus appellatur 187.2
 maxilla 138.4
 maxilla sancti quando cadatur 681.4
 maxillā præbere 282.5.306.7
 maxillam dextram percipienti præbere a 21.5
 per maxillas quid significetur 591.8
 maxima uirgo 459.3
 maxima uxoris martyriū 246.2.47.1
 maximilianus bella contra Veneros diu genit. 200.2
 maximilianus Friderici successor 200.2
 maximilianus quamdiu imperarit 202.2
 maximilianus cōiunx 202.2
 maximiliani martyris passio 398.3
 maximianus 116.4
 maximianus Herculi Christianos affligit 63
 maximianus imperij socius creatur 63
 maximianus purpurā deponit 187.2
 maximinus aduersus ecclesiarū sacerdotes persecutionem exercet. 186.2
 maximinus quamdiu regnarit 186.201.2
 maximinus Treuitorum episcopus claret 187.2
 maximini episcopi martyrium 250.251.1
 maximini martyris natale 407.3
 maximus episcopus 473.3
 maximus fratrem suum Valentinianum Italia expulit 188.2
 maximus Gratianum dolis circumuentum apud Lugdunū occidit ibid.
 maximus imp. cum magno exercitu in Gallias redit 93
 Maximus Nolæ episcopus 255.3
 Maximi antistitis obitus. 259.3
 maximi presbyteri & martyris natale 470.3
 maximi martyrium 248.249.1
 Mazaca urbs 186.8
 mazeroh 62.3
 mechir Aegyptiorū mens-

sis, ubi incipiat 243.243.
 medardus episcopus 423.3
 medardi episcopi martyrium 252.253.1
 media 924.5
 mediæ syllabæ quot modis cognoscantur 41.1
 mediatoris officium 975.6
 mediatoris reconciliatio quod nos perducit 804.5
 medicina 403.1
 medicina qualis Cuthberto ab angelo præscribitur 212.3
 medicus ægros quomodo diligere dicitur 724.5
 medicus duo officia 463.8
 medicinas per contraria fieri 241.2
 medicus ægros quomodo diligit 294.6
 medicus & faber Dominus 351.7
 medici 515.618.7
 medici falsi 115.7
 medici inutilis 319.5
 mediolanū Fridericus Barbarossa subuertit 197.2
 meditatio proprie cordis est 682.8
 meditatio forma 26.1
 mediterraneæ gentes in palato sermones ferunt 350.2
 mediterraneum 378.1
 mediterranei maris unde diuersa nomina 333.2
 medi unde appellati 924.5
 inter medios clericos dormire quid sit 786.8
 per medium cur pro communi accipiatur 82.8
 mediū in omnibus rebus laudabile 241.2
 medium quod est, quomodo imum esse possit 4.2
 medium silentium 660.7
 melancholia terram imitatur 375.1
 melancholicus 339.2
 melancholicus parui & graciles 340.2
 Melchisedech papa cōstituit ut nemo præsumeret in prima uel quinta feria ieiunare 641.7
 Melchisedech quamdiu sederit 202.2
 melchisedech papæ natale. 478.3
 melchi 237.5
 melchisedech 44.45.4.487.4
 melchisedech Chananeus typus sacerdotis Christi 194.8
 melchisedech primus panē & uinū offert 598.8
 melchisedech quomodo dicitur sine patre & matre 194.2
 melchisedech quo tempore ortus est Abraham, quot annos habuerit 195.8
 melchisedech

melchisedech rex Salem. 1077.6
 melchisedech, rex pacis uel iustitiæ 193.8
 melchisedech rex urbis Hierosolymæ 194.8
 melchisedech rex Salem Abrahamo panem et uinum offert 192.8
 melchisedech sine patre et matre 192.8
 melchisedech palatiū 196.8
 melchisedechi ordo multis modis interpretatur. 194.8
 de melchisedech quid Hebræi sentiant 192.8
 de melchisedech Origenes quid scripserit 193.8
 melchon 460.4
 melech, chorus 901.900.8.708.8
 mel 1065.4.1066.4
 mel & lac sub lingua habere 1066.1067.4
 mel in Dei sacrificio cur nō offerri solitum 302.8
 mel quare in Dei sacrificiū non offeratur 148.4
 mel quod dicitur 528.8
 mel syluestre a 7.5.495.3
 melli qui assimilentur. 1076.4
 melli & fauo qui comparantur 1077.4
 per mel cognitio æterni uerbi intelligendū 876.8
 per mel liquatum quid significetur 1029.8
 meleosippi natale 384.3.
 martyrium ibid.
 mellitus episcopus 47.3
 mellitus episcopus quomodo tempore uixerit 49.3
 mellitus episcopus flammæ ardentes orando restinguit 52.3
 mellitus & Iustus ex Britannia discedunt 51.3
 mellitus quamdiu rexit ecclesiam 52.3 eius sepultura ibid.
 mellitus Romā uenit 48.3
 mellitus sedem Dorouernensis ecclesie tertius ab Augustino suscipit. 52.3
 melliti uirtutes 52.3
 melliti abbati Gregorius epistolæ exemplar mittit 35.3
 melodia 408.1
 mem, ex quo uel ex ipsi. 1028.8
 membra inhonesta 521.6
 membra Christi quomodo simus 893.6
 membra hominis principalia quæ 222.2
 membra diuidere 147.4
 memoria 342.2
 memoria ubi 651.3
 memoria in qua ætate potissimum uigeat 342.2

Index.

memphis à quo & quando condita 176.2
 memphis in Aegypto conditur 211.2
 mendacem facere Deum patrem 1041.5
 mendaces de9 perdet 451.8
 mendacium 581.7.1114.8
 mendaciū animæ mors. 578.451.8
 mendaciū cur uitandum. 451.8
 mendacium officiale 451.8
 mendacium periculosissimum 1126.5
 mendaciū genera 896.4
 mendacia duo quæ paruā culpam habeant 451.8
 mendacia profert hereticus 920.4
 medicans iuxta uiam 110.5
 mendicare non esse necessē prædicatoribus 216.7.324.5
 Mennæ martyris passio. 468.3.262.263.1
 mensa 293.8
 mensa aurea quid 68.3
 mensa de lignis setim facta, scriptura est sacra. 1180.4
 mensa Domini nunquam panem inops relinquatur 1186.4
 mensa 12. panibus propositionis onusta, quid significet 69.8
 mensa, fides ecclesie 135.4
 mensa in celo quæ sit 480.5.177.7
 mensa & candelabrum tabernaculi quid significet 1224.4
 mensa Pythagorica, siue abacus numerandi 103.1
 mensa quæ in parte aquilonis stabat, quid significet 1224.4
 mensa, scriptura sancta 67.74.5
 mensa tabernaculi quatuor pedum 1185.4
 mensa tabernaculi inaurata 1182.4
 mensa unum cubitum habet in latitudine 1181.4
 mensæ descriptio 1180.4
 mensæ longitudo, latitudo, & altitudo 1180.4
 ad Mensam dari 413.7
 per Mensam quid intelligendum 850.8
 mens, cordis ianua 305.2
 mens diuina, liber 802.8
 mens hominis 563.8
 mens principale hominis 490.6
 mens quando imago Dei dicenda 135.8
 mens cæcitas 898.5
 mens filia tres 657.3
 mens intima deuotio, altare Dei 702.8
 mens nostræ mutabili-

tas 773.5
 mentis spiritus 800.940.6
 mentis uera solennitas in hac uita 570.4
 menti uictoriæ tres 650.3
 in mentis excessu duo intelligenda 639.6
 mensis 207.73.2.125.1
 mensis, ecclesie statum inueniat 243.4
 mensis nouorum quid significet 168.2
 mensis intercalaris 53.2
 mensis septimus quid significet 486.4 apud Hebræos nouus annus uocatur. ibidem
 mensis solaris quid 125.1
 mensis quot septimanis consistet 117.1
 mensis unde dicitur 125.1.117.4
 mensis primi regula 492.1
 mensis primi initio quomodo errent quidam. 158.2
 mensis septimi solennitas. 480.4
 mensē Hebræi à luna nascente incipiunt 207.2
 mense Ianuario sanguis non mittendus 242.1
 menses cur guli Angli appellent 81.2
 menses dispares apud Romanos 151.2
 menses 12. in uno anno colliguntur 117.1
 menses Græcorum 79.2
 menses in quo numero apud Hebræos, Græcos & Latinos sint inuenti. 125.1
 menses quomodo Angli computarint 81.2
 menses Romanorum 76.207.2.500.1
 mensa Romuli 132.1
 menses solares qui primū inuenerint 125.1
 menses uariarum nationum 76.2
 menses unde dicti 72.73.75.2.500.1
 mensium barbaricorum enumeratio 76.2
 mensium dies 266.1
 mensiū diuersa ratio 75.2
 mensiū 12. cōcordia 465.1
 mensiū 12. signa & horæ 91.2
 mensium 12. cōcordia per umbram 130.2
 mensium initia cur apud Græcos nostris non respondeant 75.2
 mensium nomina 78.2.266.1.522.1
 mensiū nomina apud Anglos cuiusmodi 81.2
 mensium notæ 457.1
 mensium prælagia 460.1
 mensium ratio apud antiquos 72.139.2.125.1
 mensium signa & horæ.

467.1
 menses suos quomodo antiqui computarint. 500.1
 menses suos quomodo Hebræi computēt 74.2
 de mensis decē aureis 69.8
 menstruum 161.4
 menstruum in muliere unde fit 338.2
 menstruum in mulieribus quādo cesset 242.338.2
 menstruum unde uocetur 338.2
 mensura 72.7.285.5
 mensura & mensuratum qualia esse debent 240.2
 mensura per omnem mundum locū obtinet 430.2
 mensura quomodo in musica contineatur 430.1
 mensura tritici 231.7.375.5
 mensuram patrum implere 489.5
 in mensura & numero deus omnia disposuit 113.8
 mensurarum quarundam terræ proportio 163.1
 mensurabilis musica 430.1
 mensuralis musica quæ generat currat 418.1
 mentiri 1114.8
 per Mentum blasphemiam Iudæorū atque paganorū designantur 384.8
 mercatores 669.3
 mercatorum facinus 118.5.320.7
 mercatorij negotia cur semitis maris cōparentur 472.8
 mercenarius 121.4.342.7.668.5
 mercenarius quomodo Iudæum ostendat 309.8
 mercenarij 170.4.340.7.401.5
 merces duplex 201.7.341.5
 merces operariorum 201.7.341.5
 mercedis summa 284.5
 mercedem suam hic recipere 106.7
 mercedem suam hic recipientes 391.5
 Merciorum prouincia ut si dem Christi suscepit. 100.3
 Mercurius 458.1.657.7
 Mercurius cur perustus pingatur 14.2
 Mercurius ferē in anno cursum suum perficit. 327.2
 Mercurius medius inter deos & homines 66.2
 Mercurius negociatorum Deus 127.1
 Mercurius quando creatus 441.1
 mercurius quasi mercum curius 127.1
 Mercurij cursus 24.2
 mercurij stella flammiuo-

In Bedæ opera

ma 24.2
meretrix, fontea profunda 57.4
meretrix, puteus interitus 24.2
meretricis uerba uel oscula qui libenter amplectitur, quasi ianuam iam gehennalis pulsar ab, f. 944.4
meretrices 345.7 406.5
meridianus circulus 322.2.
391.1
meridiani solis feruor in scripturis quid significet 64.8
meridies 116.2.121.122.1
meridiei inueniendi ratio 465.1
merita nostra unde sint. 750.5
meritorum & præmiorum æqualis distantia 231.7.
376.5
meritis pro nostris electi non sumus 756.5
meroe maxima omnium insularum 122.121.2
Meroueuum monachum fustibus cæsum unda recipere non uult 346.3
meum quid antiqui dixerint 122.1
meferaicæ uenæ 339.2
Mesopotamia, eleuata uocatio 744.8
Mesopotamia Syriæ pars. 744.8
Mesopotamiæ regionis situs 925.5
per Mesopotamiam Syriæ qui intelligatur 744.8
Mesopotamiam ad fidem Christi conuertitur magno promissu sexus numero 197.2
Mesore duodecimus Aegyptiorum mensis 254.255
Mefana ciuitas 927.5
Mefsias 406.7
mefsias in sacris literis. 821.5
mefsias multa, operarij pauci 842.340.5.200.7
metalepsis 66.1
metaphysica 241.2
metaphora quid 65.1
metaphora tropus omnium familiarissima 59.1
metaphora quot modis fiat 65.1
metaphora in omni locutione usitatissima 66.1
metaplasmis species 60.1
metere, ubi non seminatis. 198.5
methica 190.4
methica 322.8
Methram martyr apud Alexandriam natale 388.3
metonymia 366.4
metonymia quid 67.1
metrica musica 416.1

metrum quid 57.1
metrum dactylicum hexametrum, cur heroicum uocetur 46.1
metrum & rhythmus quomodo differant 57.1
meffores qui sint in sacris literis 571.5
metricorum decreta & auctoritas sæpe & necessitas uo. ar 53.1
Meuaniæ insula Anglorum imperio subiecta 49.3
mica puerorum, interna sunt mysteria scripturarum 74.5
Michael 1097.5
Michael & Theodoros quamdiu simul imperarunt 195.2
Michaelis archangeli basilicæ dedicatio 258.259.1
Michaelis archangelus in Gargano monte uenerabilis memoria 454.3
Micheas quomodo Deum uidit 289.8
Micheas quando prophetauit 211.2
Micheas propheta corpus diuina reuocatione proditur 188.2.383.3
Michel ob infabulatam carnalium figuram, aqua omnis interpretatur 397.8
Michol statuam ponit in lectum 354.4
migratio corporalis ac ritualis 627.5
mihi undictam & ego retribuam, dicit Dominus. 391.8
Milesius episcopus 407.3
milesius philosophus solis defectum exposuit. 113.2
Miletus quando condita. 177.2
Miletus episcopi depositio. 408.3
Miletus ciuitas uel insula 113.2.925.5
Milinandra fl. 341.3
militia cæli 20.6
militis Christi armatura. 847.4
militis nomen, qui punxit latus Domini nostri Iesu Christi 650.3
à Milita qui prohibentur 334.8
militum Christi magna consolatia 48.7
militum regula 229.5
militum quadraginta Liciani tempore passio 397.3
mille anno, uel fabula 435.5
mille clypei qui ex turri David pendunt 1057.4
mille propter sui perfectionem ad spem uitæ æternæ pertinent 395.8
millenarius numerus 309.

4.362.7.552.4.
millenarius numerus perfectus 744.8 55.8
millenario numero ueritas solet designari 1148.4
mineæ pelliculæ sub cranio 340.2
ministrare Christo 695.5
per Ministros discipuli Christi intelliguntur. 290.7
minium 41.2
mina 411.7
minutum 54.96.2
minutum quomodo definitur 119.1
minutum unum quot momenta constituent 117.1
minutum unde dictum 119.1
minuta 53.2
minuta physica 55.2
minuta prima 141.2
minuta quot sint in anno 59.2
minuta uulgaria 55.2
mirabilia Dei 843.8
mirabilia uel magna quæ 265.6
miraculum memorabile in Britannia 173.3
miraculum cur Dominus taceri iusserit 293.7
miracula cur non fiant 30.5
miracula & per malos operantur 204.7
miracula mundi 474.1
miracula per malos 345.5
miracula sanctorum omnia Christus fecit 760.5
miratur Dominus 292.5
per Mirram, guttam & casiam quid intelligendum 668.8
miseratio 550.8
miserationum Domini immanitas 632.5
miseria huius seculi confusionis locus 565.8
miseria sola caret inuidia. 655.3
miseria ubi non est, ibi non est requirenda misericordia 751.8
miseriam magnam qui confitetur, magnam rogat misericordiam 696.8
in Miseria quanta quis sit, non attendens, insipiens est 684.8
miseria unde hominibus accidit 629.8
miseriores 216.6
miserordia 550.8.586.7.627.726.4.907.8
miserordia Christi præueniens 609.755.5
miserordia Dei 751.8
miserordia Dei ad agendam poenitentiam necessaria 1024.6
miserordia Dei donorum multiplex 615.8
miserordia Dei immen-

fa 634.4.4.68.5
miserordia & ueritas quomodo conseruatur 698.8
miserordia, humanitatis assumptio 912.8
miserordia in tribulatione dulcis 799.8
miserordia iudicium autem erit 636.5
miserordia nulla maior quam peccatorum remissio 594.8
miserordia nulla maior esse potest, quam quod Deus unigenitum suum filium incarnari pro nobis constituit 577.8
miserordia quo ad legem pertineant 955.8
miserordia uniuersa uitæ Domini 473.7
miserordie locus cur tantum in præsentia 435.8
miserordie opera 514.7
miserordie opera semen uitæ melsis 759.6
miserordie respectum Deus erga pauperem exhibet 489.8
miserordie semper in Deo fuerunt 550.8
miserordie uasa 56.6
miserordie Dei consequi 962.6
miserordie Dei qui consequantur 696.8
miserordie deum diligere unde apparet 594.8
miserordiam & ueritatem Dei qui requirant 751.8
per misericordiam qui intelligendi 861.8
de misericordia Dei deipere quantum peccati. 492.7
ex Misericordia dei procedunt multe miserationes 696.8
missæ tres in natiuitate Christi celebrantur 500.7
missæ ut in natiuitate domini nostri Iesu Christi celebrantur, instituit Telephorus papa 382.3
Mitelli natale 387.3
mites qui beati a 15.5
mittentes ex abundantia. 463.5
mitti deorsum 244.5.314.7
mitti in uillam 401.5
Mitylene insula 925.5
mixta scanthio 48.1
Moab 185.4.196.4.1065.8
Moab abutens lege 747.8
moab, ex patre 880.8
per Moab qui intelliguntur 880.8
Moab ex auo & sorore contra legem natus est. 747.8.880.8
Moab pater Moabitarum. 206.8
Moabitæ & Ammonitæ hereticorum

Index.

reticorum figuram tenent 584.4
mobilia genera quæ 22.1
mobilia nomina fixis in metricis præponenda. 48.1
modestia 402.1
modestia serua antistitibus. 176.7
ad Modestiam exemplum sui dominus hortatur 176.7
Modesti & Ammonij infantum passio 391.3
Modesti martyrii 252.253.1
modus perfectus 430.1
modus quid 430.1
modus primus 430. secundus 431. tertius ibid. quartus ibid. quintus ibid. sextus 432. septimus ibid. octauus ibid. nonus 433.1
modi qui sunt 13.1
modi uerborum 26.1
modij & lecti nomine quid intelligendum 41.5
Molathite 349.4
mola asinaria 198.7
mola superior & inferior 332.8
mola superior aut inferior cur pignoris loco tolli prohibeatur ibid.
molam superiorem tollere 332.8.206.4. item inferiorem ibid.
mola utraq; quando utiliter habeatur 332.8
mole 734.8
per Molas quid significetur 734.8
molares dentes 471.1
molentes duæ in mola. 294.5
molestis corporalibus in hac uita cur affligamur 237.5
Moloch 460.4.883.5
molossus contrarius tribrachii 45.1
momentum 55.96.144.2. 119.1.205.2
momentum à motu fideli dictum 205.2
momentum quomodo agnoscatur 119.1
momentum quot atomis constat 53.2
momentum unum quot atomi constituent 117.1
momenti genera quot 119.1
momenta quot sint in anno 59.2
monachus 582.7
monachus bombardarum inuentor capite puniuntur 199.2
monialis curatio 315.5
monim quid significet. 238.8
monoceros populi gentilis imaginem præfiguratur 840.4
monoptota 23.1

mons, altitudo contemplationis 130.4
mons diaboli superbia 211.5
mons in quo data est lex, perfectionem significat 1169.4
mons in quo legem Moses accepit, quid significet 1168.4
mons offensionis 460.4
mons quid moraliter significet 29.5
mons myrrhæ 1059.4
mons Sion, ciuitas Dauid 553.4
montem cur ascenderit Christus 332.5
in Montem ascendere quid mysticè 15.5
in Montem Dei quis uere ascenditur sit 547.8
de Monte oliueti 491.3
in monte Dominus uidebitur, prouerb. 212.8
montes Dei, sancti 649.6
montes deserti, hæretici. 835.8
montes qui dicantur 768.8.853.4
monumenti color 399.7
monumentum Domini quale 115.5
montag 68.2
montani presbyteri natale 401.3
Montani presbyteri martyrium 246.247.1.401.3
morbus animi in scriptura sacra suum medicamentum inuenit 619.8
moria, mons, templi sedes 211.8
moria, mons uisionis 12.8
moria, mons cur illuminans dicatur 211.8
mori est melius, quam contra bonum uirtutis facere 241.2
mors 241.2.595.6.649.3
mors animæ 1027.5.456.8
mors carnis pœna 92.6
mors Christi effectus & pœna illius peccati, quod Adam perpetravit 609.8
mors Christi & nostra cur peccati dicatur 609.8
mors Christi & nostra quomodo differat 124.8
mors Christi nostra uita. 901.8
mors Christi quomodo persecutoribus lapsum parat 539.8
mors Christi quid significet 73.6
mors cur ob unius delictum per unum regnabit 89.6
mors duplex 633.6.653.5
mors nostra duplex 323.7. Domini simplex. ibid.

mors & infernus 1077.5
mors hominis cum uita nascitur 681.5
mors infidelitatis 610.5
mors in uictoria absorpta 595.6
mors interior 715.8
mors in scripturis cur sapius dormitio dicatur. 593.6
mors necessarius affectus peccati 404.8
mors non timenda 337.5
mors optima quæ 786.8
mors pallida 846.8
mors, peccati stipendium. 105.106.6
mors peccatorum cur pessima 604.8
mors per inuidiam diaboli in orbem terrarum introiit 383.8
mors per unum hominem in mundum introiit. 409.8
mors piorum preciosa in conspectu domini 1002.8
mors præsens umbra æternæ mortis 659.8
mors quomodo in uictoria sua absorpta 721.8
mors quomodo in omnes homines pertraherit 153.3
mors quomodo uideatur 218.5
mors secunda 1067.5
mors separatio animæ & corporis 721.8
mors unde 703.8.1071.6
mors aculeus peccatum 596.6
mors consolationis 931.6
mors diem cur Deus fecerit nobis incertum. 949.8
mors nostræ descriptio. 721.8
mors nunciij, angeli sara næ 926.4
mors ostia tenebrosa. 823.4
mors pauor in Christo qualis 584.8
mors portæ 823.4
mors portæ, præuæ cupiditates 994.6
mors portæ in hominibus quomodo ad salutem aperiantur 823.4
mors regnum 87.6
mors suæ præuaticationem cum derelictione sancti maledicunt 613.4
mors tentatio trina. a 105.5
mors timor naturalis. 853.5
mors & uitæ diuiniatio. 248.2
mors umbra, diabolus. 744.4
mors uicinia 721.8
mortem deglutiuit Domi-

nus 981.8
mortem suam carere uet Dominus 495.5
ad Mortem usque qui peccent 1044.5
ad Mortem ueniens quidam, ut in oblatio sibi à dæmonibus codice omnia sua inuenit peccata 177.3
per Mortem Christi Iudæi regnum amiserunt 759.8
mortes quatuor scriptura ostendit 150.8
mortes quot peccatoribus reputentur 650.3
mortes tres 19.5
moriendi sancto & peccatori in hoc seculo una conditio 709.4
mortalitas nostra unde. 889.8.99.6
mortalitatis necessitas. 578.8
mortalitatem generis humani Iob desit 611.4
mortariola, laborum passionisq; tolerantiæ 296.8
morticinum hominis ramum 151.4
à morticino abstinendum 31.6
mortificare carnem quid sit 932.8
mortiturus quidam ut sibi deputatum apud inferos pœnarum locum uiderit 178.5
mortuum quis primus suscitauit 652.3
mortui ante Christum, tam per Christum saluati 800.5
mortui cur dormientes 53.5
mortui cur dormientes dicantur 321.5
mortui qui dicantur 903.8
mortui sepeliant mortuos 323.5
mortui tres à Christo resuscitati, quid significet 840.5
mortuorum cura pro more cuiusq; agenda 836.5
mortuorum suscitatio maior est, quam languorū sanatio 586.5
mortuos cur lugeamus. 929.6
mortuos reparari cur sit impossibile 503.8
mortuos sepelire 833.5
ex mortuis Christus 65.7
ex mortuis qui resurrexerunt, non credunt Iudæi. 66.7.416.5
morus arbor 855.8
per morum, dilectio proximi significatur 855.8
mors ecclesiasticus 24.7
Mosaica lex 581.5
Mosaicum sacrificium quomodo prober Dominus 261.5.292.7
Mose-

In Bedæ opera

Moseroth 322.8
Moses 122.5, 171.7, 277.5-454.5, 1063.8
Moses à Domino mittitur ad Pharaonē 107.4
Moses an adhuc uiuat. 85.4.5
Moses, aquaticus 84.4.8
Moses cur ex calciari iubetur 273.8
Moses cur solus accipiendam legem in montem ascenderit 1167.4
Moses cur uelamen ante se posuerit 618.6
Moses Deum facie ad faciem uidit 62.8
Moses diuersam in sacris literis personam gerit. 324.8
Moses & Aaron frequenter legem & sacerdotiū significant 121.4
Moses & Aaron qui percusserunt petram, quos significant 279.4
Moses & Aaron quomodo patres dicantur 848.8
Moses & Helias cum Domino loquuntur 89.9
Moses figura Christi. 194.4
Moses incircuncisus labijs dicitur 112.4
Moses iratus uulū confarit in ignem mittit. 733.8
Moses interemptū in herenam abscondit 272.8
Moses legem significat. 102.4
Moses nascitur 101.4
Moses peregrinum fratrem ab Aegypto liberat 272.8
Moses primus in nube & in mari baptizauit 657.3
Moses quadraginta diebus ac noctibus in monte cum Domino moratur. 1170.4
Moses quamdiu præsiterit populo Israelitico 176.2
Moses quamdiu uixerit. 139.2
Moses quid significet. 103.4
Moses interficit Aegyptium ibidem 289.8
Moses quomodo Deum uiderit 289.8
Moses quomodo posterio ra Dei uiderit 291.8
Moses seruus primò missus 336.7
Moses signum à Deo utin firmus petit 610.8
Moses uocatur à deo ad liberandum populum Israel 969.8
Moses tempore egressionis de Aegypto, quot annos habuerit 176.2
Moses typū populi Iudæorum in Christum postea

creditori, gessit 291.8
Moses uerus qui 844.8
Moses canticum 133.4
Mosis corpus 1053.5
Mosi Deus in rubo arden ti apparet † a 20.6
Mosis facies splēdida 618.6
Mosis fuga 103.4
Mosis glorificatio 291.8
Mosis ieiunium quadragesimale 288.8
Mosis ingressio ad Pharaonem 274.8
Mosis inuentio 272.8
Mosis in montem ascēso. 282.8
Mosis lex diuitias non improbat 411.5
Mosis libri quot annorum gesta contineant 177.2
Mosis manus similis lepræ 610.8
Mosis mors 339.8
Mosis promissa 606.5
Mosis propheta natale. 447.3
Mosis sinus quid significet 610.8
Mosis titubatio ad petram 323.8
Mosis uxor quam tulit de Aegypto, ecclesia 110.4
Mosis uirga 113.4
Mosis uirga proiecta, in colubrum uersa 826.8
Mosis uisio in eremo. 287.8
per Mosis uirgam quid significatum 826.8
Mosi angelus apparet. 1067.6
Mosi apparet Deus 826.8
Mosis deposita calciamenta quid significant 105.4
Mosi quare Dominus in rubo apparuerit 105.4
Mosi quæ signa deus dederit 828.8
per Mosen deus pater intelligitur 753.8
in Mose & Helia qui significantur 272.5
Mosei & Ammonij martyrum natale 384.3. eorū martyrium quale. *ibid.*
Moseos martyrium 392.3
Moysetis natale 390.3
Moysetis martyris natale. 481.3
Motus in quantitate quid dicatur 240.2
Motus & tempus infinita 239.2
Motus naturalis uelocior in fine quam in principio 248.2
Motus omnis quomodo discernatur 321.2
Motus omnis calorem habet 112.2
Motus secundū naturam qui 13.2
Motus illiciti quando regnent 447.8

Motus illiciti quod non sunt in manu nostra, unde sit 447.8
Mouere capita in scripturis quid 680.4
Mulier amicta sole 1096.5
Mulier ab originali peccato quomodo purgata. 416.8
Mulier calidissima uiro frigidissimo est 318.2
Mulier Cananæa ecclesiā significat a 66.5. eius filia animam quamlibet denorat *ibid.*
Mulier capra in bello. 336.8
Mulier comedit antequam uir 160.8
Mulier cum enixa fuerit, post quot dies ecclesiā debeat intrare 28.29.3
Mulier cur non plures quam septē uno lecto parere possit 338.2
Mulier de latere uiri dormientis facta 153.8
Mulier extollens uocem. 349.7
Mulier extranea, hereticorum prauitas 880.4
Mulier fortis, ecclesia. 627.7
Mulier fortis panem ocio sanon comedit 636.7
Mulier fortis quatit lanā & linum 629.7
Mulier maioris pietatis & cōpassionis quam uir. 242.2
Mulier masculum paries, septem diebus erit immunda 159.4
Mulier post peccatum duplitem sententiam accipit 417.8
Mulier pragnans 133.4
Mulier quæ fluxum sanguinis patiebatur, quid significet 319.6
Mulier quæ oculos in Iosephū iniecit, typus erat synagogæ 253.8
Mulier quid significet. 161.4
Mulier sanguine fluens. 114.7. 319.5
Mulier sanguine fluens, ecclesia 840.5. 51.5
Mulieris caput uir 439.8. 495.6
Mulieris pœna 164.8
Mulieris primæ corporis creatio 318.2
Mulieris nomine sensualitas intelligitur 414.8
Mulieris semē fructus est boni operis quo peruersæ suggestioni resistitur 164.8
sub Mulieris Cananæa persona ecclesiæ fides, patientia & humilitas prædicatur 67.5

Mulier Cananæa cum Christus nō respōderit 67.5
Mulier cur non tribuat Apostolus imaginem Dei 981.6
per Mulierem quid intelligatur 439.8. 399.5. 159.8. 71.7
in Muliere cur barba esse nequit 340.2
Mulieres cur per labra designentur 643.8
Mulieres cur post conceptionem seruientiores ad libidinem 338.2
Mulieres cur potius quam uiros alloquatur Domini 495.5
Mulieres cur ualde mane ad monumentum ueniant 7.7
Mulieres duæ unius nominis Dominicum ueniunt uidere sepulchrū. 117.5
Mulieres & paruuli cur non numerentur 172.4
Mulieres primæ resurrectionem nunciant 505.5
Mulierū cōsternatio 504.5
Mulierum in charitate constantia 503.5
Mulierum quæ apud ueteres regi placuerit, qualis mos fuerit 190.8
Mulierum recordatio imitanda 505.5
Mulierum reparatio 171.5
Mulieri uocati, pauci electi. 408.8
Multitudo maritima 104.7
Mulus aliās honoriferum. 591.8
Mundana probitas nihil prodest, si non adest fidei humilitas 663.5
Mundare prius quod intus est calicis 89.5
Mundatio interior excellit omnem exteriorem mundationem 699.8
Mundatus leprosus quomodo ingratus 423.5. 100.7
Munditia manuum 716.4
Mundus 55.7. 398.1. 523. 641. 5. 825. 6. 1023. 1027.5
Mundus ab ornatu dictus 4.2
Mundus ad similitudinem omni dispositus est 336.2
Mundus, ager 226.8
Mundus æternus secundū Aristotelem 240.3
Mundus ante hominem factus 312.2
Mundus arguitur de iustitia 27.7
Mundus arguitur de iudicio 28.7
Mundus ciuitas fortium. 940.4
Mundus de materia informis factus * A 4.4
Mundus

Mundus de peccato arguitur 27.7
Mundus, diaboli domus. 289.5
Mundus domicilium deorum 3.2
Mundus duplex 770.5. 810.5
Mundus ex contrarijs elementis factus 312.2
Mundus ex materia informi ad congruam formā procedit * A 9.4
Mundus ex quatuor elementis factus 668.3
Mundus fidelis 818.4
Mundus incredulus 818.4
Mundus iste cur torrens. 855.4
Mundus in maligno totus positus 1045.5
Mundus in quo mense factus 185.1
Mundus malus 794.5
Mundus mare 631.4
Mundus non casu factus. 312.2
Mundus nō interibit 1124.5
Mundus omnis, & fidelis 802.5
Mundus originalis 998.5
Mundus per exultationem peribit 334.2
Mundus per quæ perijt. 1003.5
Mundus planetarum anxio retinetur 125.2
Mundus plenus amaritudine & casu 476.7
Mundus primus diluio deletus 174.2
Mundus quid 4.2
Mundus quadam harmonia sonorum dicitur esse constitutus 417.1
Mundus qualis fieri oportuerit 315.2
Mundus quatuor elementis subsistit 51.7
Mundus quibus partibus constat 375.1
Mundus quo an in tempore creatus 62.2. 347.2
Mundus quo die factus. 347.2
Mundus sine Dei gubernatione esse non potest. 139.8
Mundus transibit 1017.5
Mundus totus factus in sex primis partibus 3.2
Mundus unde dictus 5.2
Mundi ætates 210.2
Mundi ætates sex 668.3
Mundi amatores cur gaudeant 23.7
Mundi anima, Deus 225.2. 313.2. 397.1
Mundi amicus, Dei constituitur inimicus 933.8
Mundi artifex Deus 312.2
Mundi creatio sex diebus à Deo impleta 207.2
Mundi creatio ab æterno

fuit in mente diuina 2.2
Mundi definitio 5.2
Mundi elementa *ibid.*
Mundi figura spherica *ibid.*
Mundi finis quādo aduenturus sit 491.5
Mundi infirma quare Deus elegerit 860.8
Mundi iudicium 697.5
Mundi nomine quid appelletur 824.6
Mundi ornatus à luce inceptus * A 5.4
Mundi ornatus uero rēpore perfectus * A 9.4
Mundi ornatum in senario numero expleri 41.5
Mundi partes 133.2
Mundi plagæ 10.2
Mundi pressura 782.5
Mundi primordia 72.2
Mundi principium quando extiterit 318.2
Mundi principium æquinoctium 247.2
Mundi quinta ætas quando incepit 179.2
Mundi quinq; circuli 8.2
Mundi rectores 824.6
Mundi segmenta plura. 128.2
Mundi statio naturalis quæ physice dicitur 434.1
Mundi superioris cur Mosis breuiter mentionem fecerit * A 4.4
Mundi tempora cur sex ætatibus distinguantur. 120.2
Mundi totius machina in duas regiones diuisa * A 8.4
Mundi termino appropinquante quæ immincant 38.3
Mundi tertia ætas ab Abrahamo incipit 176.2
Mundo huic nemo abrenunciare potest, nisi misericordia Dei adiutus. 996.8
Mundum calcandum tam Christum quam apostoli docuerunt 641.8
Mundum interdum ecclesiam dici 227.6
Mundum nihil præter creatorem præcessisse 312.2
Mundū et stellas omnes uniter fecit naturā suā mathematici circumferri putant 19.2
Mundum quid apostolus uocet 91.6
Mundum quomodo Dens fecerit 112.8
Mundum uincere 1039.5
de Mundo esse 888.6
de mundo esse & in mundo differunt 821.5
in mundo hoc quæ non inueniantur 654.3
de mundo qui dicatur esse 641.5. 1032.5

de mundo relinquendo. 542.7
de mundo non erat Christus 641.5
Mundo corde beati 116.5
Mundi corde Deum uidebunt 589.5
Munus absconditum extinguit iras 939.4
Munus quando à ligna recipiatur 556.8
Munus quando sit à manu 556.8
Munus quando à Deo nostro accipiatur 285.8
Munus quando sit ab oscio 556.8
Muneris etymon 556.8
Munera 590.7
Munerum datores obferuantes 450.5
Murus Damasci 888.5
Murus magnus 1127.5
Murus plateæ lateris in Hierusalem 550.4
Murus templi corpus Domini 55.6
Muri uel ostij nomine sæpè Dominus ipse intelligitur 1144.4
Murum Hierusalem uicissim quinto die mensis sexti perficere 563.4
Murum sanctæ ciuitatis reedificantes ciues illius in quinquaginta & duobus diebus restaurant 564.4
Muri Hierusalem, immortalitatis nostræ munita 701.8
Muri piscinæ Siloæ quando ædificantur 552.4
Musæ Louis filia 416.1
Musca 114.4
Musca insolens & inquietum animal 276.8
Muscus Aegyptus percussus 276.8
Musca 403.1. 416.1
Musca quid 113.1
Musca unde dicitur 416.1
Musca in ratione numero constitit * 403.1
Musca harmonica 416.1
Musca inter septem artes principatum obtinet. 417.1
Musca mensuralis 415.1
Musca metrica 416.1
Musca rithmica *ibid.*
Musca theorica 403.1
Musicæ instrumenta duō. 655.3
Musicæ artificiale instrumentum 417.1
Musicæ diuisio 416.1
Musicæ duplex consideratio 416.1
Musicæ materia 417.1
Musicæ practicæ diuisio. 417.1
Musicæ practicæ officium. 418.1

Musicæ theoricæ instrumentum 417.1
Musicæ theoricæ officium 418.1
Musicæ theoricæ partes. 417.1
Musicæ scientiæ genus. *ibid.*
Musicæ suauitas 418.1
Musices usus 241.2. 417.1
Musicæ practicæ tres 417.1
Musicus 416.1
Muscorum & cantorum magna distantia 416.1
Musoni natale 387.3
Mustum 568.4
Muta, quæ sapientiam in corde hominis docent. 654.3
Mutæ 4.35.1
Mutus homo gentilem populum significat 241.5
Muti 335.5
Mutum dandum 284.5
Mutæ † b 38.6
Myrias 115.1
Myrrha 1044.4
Myrrha Arabiæ arbor. 1072.4. unde nomen accepit *ibid.*
Myrrha & aloë continentiam carnis expriment. 1071.4
Myrrha continentiam carnis significat 1082.4
Myrrha quid significet. 1061.8
in Myrrha mortificatio carnis exprimitur. 1059.4
in Myrrha quid significetur 25.5
per Myrrham qui designetur 1076.4
Myria Asiæ prouincia. 925.5
mytheria diuinæ uirtutis fide adoranda 660.3
myrri frondes adferre. 569.4
mytilene insula † b 35.6

N

Naaman Syrus 352.5
Naaman, fidelis uirtus eorum interpretatur 388.3
Naaman typus populi gentilis 388.3
Naamani caro post laudum uelut caro pueri apparet 388.3
Naamani septena lautio quid significet 388.8
Naas 280.4
Naas Iabitis cur oculos dexteris uoluerit erucere 280.4
nabaioth primogenitus Ismaelis 218.8
Nabal 405.4
Nabathenæ 4

In Bedæ opera

Nabathena regio 218.8
 nabum, pfa. tertium 1061.8
 nabo 191.4
 naboris martyrium 252.
 2.3.1
 nabori prophetauit 337.
 7.455.5
Nabuchodonosor capta
 urbe Hierusalem uasa
 templi Babyloniã transfert
 179.2
Nabuchodonosor crudeli
 rare & superbia metas
 acceptę potestatis excelsit
 640.4
Nabuchodonosor post euer
 sam Hierusalem quam
 diu uixerit 180.2
 nabuchodonosor quando
 Iudæam cepit 211.2
 nabuchodonosor quãdo
 regnare cepit 179.2
 nabuchodonosor septem
 annis habitat cũ bestijs
 657.4
nabuchodonosor typus
 diaboli 705.4
nabuchodonosor uasa do
 mini de Hierusalem au
 fert 470.4
nabuchodonosor infom
 nitiam 792.4
nachor ciuitas 217.8
nachor genuit Thare 195.8
nachor quando genuerit
 Thare 176.2
nad quid sit 30.4
naim 101.7.649.4
naiorh 356.4.358.4
Natanus Pictorum rex.
 190.3
nausal castrum 200.2
narcius episcopus infi
 gnis habetur 185.2
narcius episcopus Hiero
 solymitanus 399.3
narcius natale 381.5
narcius Hierosolymorum
 episcopi natale 463.3
nardus 14.5. eius natura.
 ibid. 374.7.
narethi Christi patria 55.5
narferus rex Persarum O
 rionis bellũ infert 187.2
narfus Partitus Totiam
 Gothorum regem in I
 talia superat & occidit.
 190.2
nasamon 1129.5
nascentium omnium lex
 communis 539.8
nasci per Christum 559.6
nasci sanctum 267.470.7
nasin, dux 214.8
nasu paru sacerdos 309.
 8 grandi & torto naso.
 ibid.
nasonis natale 433.3
natalis diei celebratio 60.5
nathan propheta ad Dau
 id mittitur 696.8
nathanael quis dicitur.
 559.5
nathanaelis uocatio 538.5

nathinnei habitant in O
 phel 555.4.
nathinnei qui fuerint 473.
 4
natiuitas duorum filiorũ
 Adam, similitudinẽ ha
 ber duorum populorũ.
 167.8
natiuitatis Christi locus.
 625.5
natiuitatis Domini nigi
 lia 264.265.1
natiuitatis duo termini.
 328.2
natiuitatis locus a Domi
 no electus 20.5
natiuitatis locus a Domi
 no electus 414.7
natiuitatis rota 947.5
naturalis uirtus 319.2
naturalis dies 809.8
naturalis diei spacia quæ.
 121.1
naturalia esse generabilia
 & corruptibilia 243.2
natura 1.2. quid 155.1
natura an adoranda 114.8
natura an genuerit natu
 ram, uel persona perso
 nam 115.8
natura bona in homine
 quamdiu fuerit 708.8
natura Christi duplex.
 440.8
natura duplex 554.5
natura humana primitus
 serpentis colloquio se
 ducta 159.8
natura modicis contenta.
 245.246.2
natura unde dicta 52.2
naturæ legis & gratiæ cõ
 cordia 689.5
naturę quæ necessitas quę
 rit, non quæ edendi li
 bido suggerit, quæ ren
 da 221.8
naturę propriũ quid 312.2
naturæ duobus modis dici
 1.2
naturam solum speciem
 intendere, non indiui
 dum 243.2
natura trium personarum
 an sit adoranda 114.8
natura quale nomen 114.
 8
in naturam quomodo sur
 culi, rami & fructus trã
 seant 337.2
natus cur dicitur ex hac
 uita migrans 24.7
natus ex Deo non peccat
 mortaliter 1044.5
nati, & non mortui 64.7.3
naucerus † b 38.6.916.5
nauem quomodo nos sin
 guli catholica fide im
 buti, conscendamus b
 34.5
naues duæ quid significet
 214.5.75.7.257.5
naues mergi 76.7
per naues quæ cum Domi

no fuerunt, quid in
 telligendum 45.5
naucula apostolorum.
 602.5
naucula ecclesiam signifi
 cat a 56.5.45.5
naucula, passionis Domi
 nicæ arbor b 33.5
naucula, præsens ecclesia.
 b 34.5
nauculam Christi ecclesiã
 repræsentare 28.5
naucularum duarum ty
 pus 847.5
natura olei aspergine pro
 funda rimantur 56.2
nazareth 212.5.416.7.
 496.3.538.5
nazareth Galiliæ oppidũ
 73.5
nazareth Galiliæ 440.7
nazareth uiculus in Gali
 læa 925.5
nazareth, uirgultum siue
 ecclesiã significat
 a 6.13.5
nazaræus 97.5
nazaræorum nomen absti
 nentiam uitæ figurat.
 175.4
nazareni 914.5
nazareni comati 467.5
nazarenorum cæcitas 55.
 250.5.350.7
nazarenorum infidelitas
 miranda 57.5
nazarenorũ nomine quid
 significetur 315.8
nazaræis quæ prohibita.
 315.8
nazarius a B. Clemẽte ba
 ptizatus 425.3
nazarij martyrium 252.
 253.1
neapolis Caria ciuitas.
 935.5
nebaaz 457.4
nebulæ 379.1
neccissarium unum 175.7.
 349.5
neccissitas dimittendi anũ
 493.5
neccissitate nemo credit,
 sed uoluntate 609.5
neccissitatibus proximorũ
 subueniendum 711.5
nechaon Aegyptiorũ rex.
 179.2
nechota domus 251.8
nectarius episcopus 192.2
neemias ab Artaxerxe mu
 ros Hierusalem instau
 rare imperat 68.2
neemias Hierosolymã re
 staurat 212.2
neemias murum Hierusa
 lem restituit 181.2
negantium differẽtia 220.
 7.367.5
in negociatione ire a 85.5
negociator primus 4.11.7.
 item secundus ibid.
 tertius 412.7
negociatores e templo a

Domino ciecti 548.5
 negociatorum mos 478.7
 negocium quasi negans
 ocium 662.7
nehemias ab uxoribus a
 lienigenis mundat Iu
 dæos 587.4
nehemias adiurat optima
 res ne usuras a fratrib.
 suis exigant 560.4
nehemias audita adflicto
 ne eorum qui erant Hie
 rusalem, ieiunat, orat et
 querit misericordiam a
 Domino 543.4
nehemias binomius 72.4
nehemias cantores recen
 ser, & portis custodes
 deputat 564.4
nehemias census librũ re
 legit 565.4
nehemias cor & man po
 puli ad edificandum cõ
 forat 547.4
nehemias signa congruit
 sanctis prædicatoribus
 543.4
nehemias gaze phylacia a
 ualis gentium mundat.
 585.4
nehemias per se quantum
 populo pietatis præui
 terit exponit 562.4
nehemias quid sonet La
 tine 543.4
nehemias uenit Hierusa
 lem ædificare ciuitatem
 545.4
nemefius diaconus 463.3.
 eius cũ filia Lucila mar
 tyrium ibid.
nemefius martyr 481.3
nemo nisi membrũ Chri
 sti saluatur 556.5
nemroth figura diaboli.
 677.4
nemroth potens in terra.
 187.8
nemroth primus turres e
 dificat 41.4
nemroth quare diabolo
 comparatur 185.3
nemroth turris Babyloni
 cæ edificatẽ autor 185.3
nemroth tyrannidem arri
 pit 185.3
nemroth uenator ibid.
nemus iuxta altare Dei
 non plantandum 330.8
neomenia 73.2
nephili 339.2
nephtholim 74.4.108.5.
 1063.8
nephtholim apostolos fi
 gnicat 94.4
nephtholim ager 1111.
 guus, dans eloquia pul
 chritudinis 267.8
nephtholim, dilatatio mea
 791.8
nephtholim interpretatur
 dilatatio 267.8
nephtholim prædicatoris
 sanctos significat 267.8
 nephtholim

Nephtholim unde nomen
 impostum 231.8
per Nephtholim quid in
 telligatur 791.8
Ner 417.4
neri & Achillei fratrum
 passio 415.3
neri martyrium 250.251.1
Nergel 457.4
Nero 116.4
nero Britanniam penẽ a
 mittit 5.3
nero Christianos perse
 quitur 184.2
nero leo 919.5
nero quamdiu regnarit.
 184.2.201.2
neronis interitus 500.7
nerua exules omnes reuo
 cat 184.2
nerua quamdiu regnarit.
 184.2.201.2
nerui 471.1
nescire Dei ad perditionẽ
 pertinet 431.8
nescire Domini quale sit.
 386.5
nescire, & nolle scire, dif
 ferunt 944.6
nestoris episcopi natale &
 martyrium 394.3
nestorius ab Ephesina sy
 nodo damnatur 212.2
nestorius Auguſta urbis
 episcopus 192.2
nestorij error 191.5.266.7.
 268.7
nestorij errores 1031.5
neutri genus 1.1.21.1.28.1
a Neutro uerbo quot par
 ticipia ueniant 31.1
neutra quæ 15.1
neutropassiua 28.1
nicanor unus de primis
 septem diaconib. 383.3
Nicaea ciuitas Bithiniae.
 148.2
nicetij episcopi Lugdunẽ
 sis natale 403.3
nicetij episcopi & confes
 soris natale 455.3
nicens synodus congrega
 tur 212.2
Nicophoras a Græcis pul
 sus, ab Othone secun
 do restituitur 196.2
Nicophorus proximo Cõ
 stantino successit 195.2
nicophorus quãdiu regna
 rit 195.2
Nicodemus legis peritus.
 552.5.553.5
Nicodemus 836.5
nicofori martyrium 394.3
nicolaitæ 1067.5
nicolaus Euboicus claret.
 200.2
Nicolaus 11. quamdiu se
 derit 204.2
Nicolaus 111. quamdiu se
 derit ibid.
Nicolaus 1111. quamdiu se
 derit ibid.
Nicolaus v. quamdiu sede

rit 477.3
Nicolaus v. quamdiu sede
 rit ibid.
Nicolaus quamdiu sede
 rit 203.2
Nicolai episcopi natale.
 477.3
nicolai episcopi & confes
 soris martyriũ 264.265.1
Nicomedis martyriũ 252.
 253.1.258.259.1
nicomedis martyris nata
 le 450.3
nicomedis martyris dedi
 catio 421.3
nicopolis, quæ prius Em
 maus uocabatur, condi
 tur 185.2
nidus Saluatoris ecclesia.
 771.4
de Nihilò Deus omnia fe
 cit 116.8
nilus fl. 41.2. unde cũ Ari
 stoteles oriri dicitur ibid.
nimbi 379.1
niniue urbs 187.8.322.7
niniue, speciosa, ecclesiam
 significat 255.5
niniuæ rex ad Ionæ prædi
 cationem humiliatur.
 266.3
a Ninuæ quid grando dif
 ferat 36.2
niniuitæ gentem Iudæorũ
 damnabilem esse osten
 dunt 755.5
niniuitæ imminente mor
 tem lachrymis distulẽ
 runt 171.3
niniuitarum morte sub
 uertendi 358.5
niniuitarum penitentia.
 699.8
ninus quando Assyrijs re
 gnarit 176.2
nisam 117.4.545.4
nisan mensis apud Hebræ
 os 72.2. cur rectus Apr
 il deputetur ibid.
nisan primus Hebræorum
 mensis 248.1
nisibis 187.8
nitrum 1068.4
nitrum unde nomen acce
 pit 946.4
niuernense opp. 341.3
nix 36.2
nix quid figurat 37.2
nix, gratiæ cãdor, quæ per
 baptismũ fidelibus, spi
 ritus sancti dono tribui
 tur 809.4
nix nunc in bonam, nunc
 in contrariam partem
 accipimus 835.4
per niuem gratia intelli
 gitur 643.4
niues 379.1
niues cur magis in monti
 bus quã in campestrib.
 locis appareant 379.1
niues cur perpetuo in mõ
 tium cacuminibus & nõ
 in conualibus 323.337.3

niues in alto mari cur nõ
 cadant 379.1
niues unde fiant 332.2
nobe ciuitas 368.4
nobe ciuitas propter fuce
 prum Dauid cum suis
 omnibus martyriũ pas
 sa est 395.4
nobidis homo Christus.
 410.7
nobilis in porta uir eius.
 634.7
nobilitas 246.8
nobilitas uera 671.4
nobilitas & uirtus cur in
 paucis inueniatur 245.2
nobiliores qui 343.8
nobiliora esse quæ paucio
 ribus indigeant 245.2
noe 287.7
noe ab Adam decimus cõ
 putatur 179.8
noe cum suis cur octauus
 numeretur 180.8
noe Christum significat.
 178.8
noe Christi figura 183.
 194.8
noe de arca cũ uxore sua
 egrediens quid signifi
 cet 37.4
noe euigilans Christũ re
 suum gentem ex passione.
 significat 38.4
noe figura rectorũ 295.5
noe filium suum Cham
 deuouet 184.8
noe gratiam corã Deo in
 uenit 36.4
noe inebriatur 183.8
noe post diluuium quam
 diu uixerit 177.8
noe post diluuiũ Deo ho
 stias immolat 183.8
noe quãdo genuerit Sem,
 Cham & Iapheth 176.8
noe per omnia significat
 Christum 33.4
noe quando ex arca egres
 sus 175.2
noe quod per aquam & li
 gnum liberatur, signifi
 cat crucem & baptismũ
 179.8
noe quomõ octauus 998.5
noe quo die a cam intra
 uerit 248.249.1
noe requies 176.8
noe solus iustus inuenitur
 178.8
noe uineam plantat 183.8
noe arce ædificationem
 cetero anno comple
 uit 1234.4
noe filij 318.5
noe duo filij benedicun
 tur 134.8
noe sacrificium 487.4
noe significatio 32.4
noe iustitia qualis 178.8
ex noe progenie latitudo
 totius orbis impleta 53.8
noema filia Lamech 31.4
noema filia Lamech, cur

uoluptas interpretatur
 tur 175.8
nola Campaniæ ciuitas, Fe
 licis confessoris patria.
 255.3
nomen quid 119.1
nomen appellarium 1.3
nomen bonum 94.1.4
nomẽ Dei qui diligere di
 catur 453.8
nomen Dei omnibus cur
 rimendum 750.8
nomen Dei quomodo san
 ctificetur a 122.5
nomen discipulorum Chri
 sti 107.7
nomen Dominus in solo
 Deo sanctum 597.8
nomẽ domini suauẽ 707.8
nomen Domini laudare.
 994.8
nomen Domini in fronte
 pontificis erat scriptũ.
 1259.4
nomẽ Domini quomodo
 ab hominibus sanctifi
 cetur b 23.5
nomen Domini duplex.
 874.5
nomen Domini cur admi
 rabile 469.8
nomen Domini tetragra
 maron 1079.5
nomen proprium 1.1
nomen nouum 1071.5
nolanus 274.5
nominis a Deo impositio
 uel immutatio 138.7.185.5
nominis Domini autori
 tas 258.7
nominis expressio 108.5
nominis ratio 197.5
nomini quot accidit 119.2
nomine Christi petenda
 quæ petimus 735.5
in nomine Domini 336.5
in nomine Domini qui
 speret digne 597.8
nomina declinabilia quot
 declinationibus infle
 stentur 3.1
nomina in uocalem defi
 nẽtia cuius generis sine
 22.1
nomina numero commu
 nia ibid.
nomina omnia an decli
 nentur, uel non 3.1
nomina propria pluralita
 tem non recipiunt 4.1
nomina quæ comparen
 tur 120.1
nomina quæ primam syl
 labam & longam & bre
 uem habeant 41.1
nomina quot modis com
 ponantur 223.1
nomina semper singula
 ria 21.1
nomina sãper pluralia 22.1
nomina substantiam signi
 ficant cũ qualitate pro
 nomina uerõ solã sub
 stantiam 564.3
 nomina

In Bedæ opera

nomina & uerba secundū
se dicta similia esse 242.2
nomina scribi in cælis.
204.7.344.5
nominum ultimæ syllabæ
quantæ 42.1
nominatiuus singularis
quas breues syllabæ
habeat 42.1
nona 78.2.266.1
nonę unde dicta 75.2.130.
7.207.2
nonarum ratio 129.1
nonas unde quidam exi-
stiment dictas 79.2
Nord Humbrorum fer-
uor fidei 64.3
nosse se, tota humilitas est
608.5
nosse & nescire Dei 673.5
notus 32.33.2
notus 327.4
Notro apud regem diffamatus
352.3
nouari heresis 294.5.102.7
nouatiana heresis exori-
tur 212.2
nouatiani de pœnitentia
error 35.5
nouatiani nuptias dam-
nant 305.8
nouem indigēt uno 99.7
November 458.522.1
nouember quibus nomi-
nibus appelletur 129.1
nouember unde dicatur.
129.262.1
in nouembri quæ uictus
ratio tenenda 260.2
in nouembri quæ horæ ca-
uendæ 262.1
cum nouerca miserici, gra-
ue facinus 26.3
nouifona flu. 285.3
nouissimū dies 1026.6
in nouissimis diebus qua-
lis hominū status 1024.6
nouus homo suas spirita-
les ætates habet 629.6
nouū & ueteris hominis fi-
nis 629.6
nouum testamētum Chri-
sti morte firmatū 169.6
nouū & uetus testamētū
quomō differāt 1093.6
nouum testamētum per
netus significatū 975.8
nouū testamētū in uete-
re figuratum 734.6
nouum testamētum quæ
facta narret 32.47.3
nouū testamētū hereditas
qualis 786.8
nouū testamētū heredes
in ueritate sanctifican-
tur 169.6
nouū testamētū libri quot
649.3
nouū testamētū promissio-
nes quales 617.8
nox 45.5.113.2.121.1.127.7.
327.2.524.8.931.8
nox quid 30.62.2.63.2.114.
2.124.1.206.2.498.122.1

nox quid in Christo signi-
ficet 506.8
nox qui 829.8
nox aliquando peccatum
dicitur 313.4
nox cur primum diem se-
cuta sit 29.2
nox diē an præcesserit uel
secutus sit 120.1
nox in Christo quid signi-
ficet 506.8
nox in quot partes diuida-
tur 498.1
nox, lucis absentia 131.8
nox, priuatio operis 123.8
nox prauaricationis &
mortis non potest lumē
redemptionis Chri-
sti cognoscere 613.4
nox qualibet tribulatio.
506.8
nox quam ob causam fa-
cta 124.1
nox quomodo renouera-
tio 931.8
nox quomodo ab Aristote-
le definitur 206.2
nox in facis literis 535.5
800.4.63.2
nox rebus agendis inepta
262.2
nox terræ proles 206.2
nox, tribulatio interior.
507.8
nox unde dicta 54.62.2.
124.496.1
noxarum remedia 323.5
noxis custodia quatuor.
918.8
noxis etymon 206.2
noxis obscuritas 1059.4
noxis partes 63.206.2
noxis ratio 1064.5
noxis typus 658.5
noxis uigiliæ 309.7
noxis usus 63.2
per noxas uocabulū quid
intelligatur 658.7
noxem cur dies nūc aptif-
sime sequatur 117.5
per noxem & diem quid
significetur 37.4
per noxem aduersitas de-
signatur 424.8
per noxem peccatores de-
signant 784.8
noxē & diē in profundo
maris sui 391.8
in noxē esse quid 936.6
noxes cur frigida 36.2
nubere 127.5
nubere qui prohibeat.
987.6
nubes 36.2.806.4
nubes in diē ueterem legē
cum obscuritate literæ
significat 121.4
nubes precedens, Chri-
stus 278.8
nubes qua mons tectus
est, quid significet 1063.
4
nubes spiritus sanctus.
819.4

nubes sine aqua 1054.5
nubis quantitas 35.2
in nube gloria Domini ui-
sa est 1170.4
nubes apostoli significan-
tur 36.2
nubes ecclesiæ magistrū.
886.4
nucem in figura presentis
ecclesiæ poni solere, tes-
tatur Salomon 1190.4
nuditas 115.3
nuditas primorum nostro-
rum parentum 156.8
Nugetus Lingonicę eccle-
siæ pontifex 294.3
de nullæ inuentione 524.1
num & Saul inter prophe-
tas 71.1
num & Saul inter prophe-
tas, prouerbium 353.4.
358.4
Numa duos menses adij-
cit 207.211.2
numa Ianuarium primum
anni mensem constituit
468.7
numa Pompilius Capito-
lium à fundamētis ædi-
ficat 179.2
numa Pompilius quomodo
annum ordinat.
130.1.77.2.264.1
numa Pōpilius quot dies
anno adiecerit 502.1
numa Pompilius quam-
diu regnauit 179.2
numa Pompilius secundū
mensem Februariū no-
minauit 126.1
numæ menses 132.1
numerales literæ 110.1
numerandi apud ueteres
mos 54.2
numerandi ratio apud He-
bræos 70.2
numerandi ratio quando
primum inuenta 111.1
numerandi ratio apud an-
tiquos qualis fuerit 114.1
Numeria dea 113.1
numerus 244.2
numerus à quolibet ani-
mo conceptus, quis sit,
quomodo possit cog-
noscī 133.1
numerus ceterarij 378.4
numerus dualis 22.1
numerus impar 98.1
numerus omnem creatu-
rā natura præcedit 419.1
numerus par 98.1.66.2
numerus impar 66.2
numerus participiorū 31.1
numerus pluralis 2.22.1
numerus pronominiū 25.1
numerus quid 98.1
numerus quinquagena-
rius 59.7
numerus quomodo defi-
niatur 113.1
numerus quomodo apud
Hebræos, Chaldaeos,
Syros & Macedones no-
minetur 113.1
numerus senarius 1189.4.
124.8.66.2
numerus septenarij quid
significet 48.171.8.
868.4
numerus simplex ne an cō-
positus 113.1
numerus singularis 2.22.1
numerus singularis in scri-
ptura sæpē pro plurali
ponitur 141.8
numerus ternarius 539.4
numerus uiceniarius utri-
usq; testamenti coniu-
ctionem significat 1277.
4
numerus uiginti trium mi-
lium interfectōrū quid
significet 288.8
numerus unde dicatur.
114.113.98.1
numeri centenarij signifi-
catio 51.8
numeri disciplina primum
apud Græcos à Pytha-
gora descripta 98.1
numeri disciplina à Nico-
macho diffusius dispo-
sita 98.1
Numeri liber cur uocetur.
312.8
numeri nomina per quas
notas significentur a-
pud Latinos 115.1
numeri perfectio 193.4
numeri progenitorū Chri-
sti ratio 239.5
numeri scientiā apud Græ-
cos & Latinos quis pri-
mus habuerit 113.1
numeri senarij perfectio
in scripturis sanctis fre-
quenter reperitur 124.
8
numerus apud Hebræos
& Ægyptios quis pri-
mum inuenit 113.1
numero ternario & dena-
rio quid significetur.
336.8
numeri ab uno usque ad
mille quomodo nomi-
nentur 114.1
numeri maiores de mino-
ribus quomodo crescāt
117.1
numeri nominum quot
sint 22.2.1
numeri participiorū quot
sint 15.1
numeri pleni 546.8
numeri pronominiū quot
sint 7.1
numeri uerborum quot
sint 15.1.28.1
numerosum consonantia.
148.1
numerosum diuisio 98.1.
159.1
numerosum eorundē my-
stica ratio 240.5
numerosū pro aureo nu-
mero series 288.1
numero-

numerorum ratio cur nō
contemnenda 111.1
numerorū ratio unde pri-
mum processerit ibid.
numerorum ratione om-
nia formata 112.1
numerorum species diuer-
sæ 101.1
per Numum argenteum
quid significetur 359.8
Nun, sempiternum siue pi-
scis 1030.1063.8
nundina dea unde dicta.
52.2
nundinæ quid & unde di-
ctæ ibid.
nuptiæ 309.5
nuptiæ agni 1119.5
nuptiæ Christi & ecclesiæ.
390.5.104.7
nuptiæ cur non damnan-
dæ *A 18.4
nuptiarum bonū, semper
bonum 433.6
nuptiarum fides quantum
bonum habeat 416.6
nuptiarum primus locus
Iudæa 285.7
nuptiarum regula 417.6
ad Nuptias abijt Domi-
nus 229.7.373.5
ad Nuptias cur Christus
uenerit 988.6
nyctiorax 947.8.1062.8
Nynia episcopus 75.3

O

Obedurare peccantes
quomodo Deo
tribuat 122.6
Obed Edom, feruens ho-
mo 397.8
obedientia Christi 833.6
obedientia melior quā
uictima 314.4
obedientiæ & humilitatis
certa remuneratio 502.8
obedientiæ promissionē
nō probat audiri, sed
tentatio 843.8
obedientiæ uirtus 544.5
per Obedientiā Ionadab
culpatur inobedientia
primorū parentū 807.8
obedientes sibi qui dicun-
tur 880.8
oblata recte diuidere 168.8
oblatio 145.4
de Oblatione pro sacerdoti-
tis delicto 310.8
oblationum quatuor ge-
nera 146.4.300.8
oblationum genera 328.8
Obolus 191.4.325.8
obscuritas cur tantū apud
morales 31.2
obseruantes munerum da-
tores 86.7
obtemperare uolētēs, ma-
lè petunt 38.7
obumbrari quid 470.7
obumbratio 192.5
obumbratio Mariæ 469.7

occasus 435.1
occasus acronicus 385.2
occasus heliacus ibid.
occasus heliacus quid as-
trologis 14.2
occasus heliacus duplex.
ibid.
occasus & ortus, cur ia-
nuā 11.2
occasus uerus 14.2 appa-
rens ibid.
occasus mundanus 385.1
per Occasum solis genti-
les designantur 994.8
occasus qui sint 782.8
occidens 126.2
occidens ianua cæli 10.2
occidens qui homines di-
cantur 835.8
occidentales gētes uerba
in dentibus frangunt.
350.2
occidi gladio 1101.5
in Occipio uulneratus
quantam ad ignorantia
ueniat 340.2
occulia 671.8
occurrere rei quid dicatur.
526.8
oceanus 3.2
oceanus totius propē or-
bis fines alluit 48.2
oceanus ætus 39.2
oceanus ætus lunam sequi-
tur 118.2
oceanus per orbem quartæ
partis terræ refugio 41.2
oceanus situs 377.1
oceanus reciprocatio unde
333.2
oceanum in terra maria al-
latrare 39.2
post Oceanum nulla terra
40.2
Ochozath 61.4
Ochoziæ interitus 449.4
Ochoziæ regis lapsus 16.8
octaua ad æternam perti-
net requiem 490.8
octaua dies, resurrectio-
nis tempus 72.8
octaua dies, futuri seculi
tempus 364.8
octauæ diei mysterium 88.
5327.7
Octauianus Augustus
quādū imperarit 201.2
Octauianus Augustus
quando Antonium ui-
cerit 128.1
Octauianus Cæsar Augu-
stus quādū regnarit 183.2
Octauilla illustris fœmina
415.3
octo quomodo ad nouū
testamētum referatur
920.8
october 458.522.1
october cur nouus annus
apud Hebræos 73.2
october in principio anni
ponitur apud orien-
tales 129.1
October quibus nomi-

bus appelletur ibid.
october legali obseruatio-
ne solennis 480.4
october unde dicatur 129.
260.261.1
in Octobri mense quæ ho-
ræ cauendæ 260.1
in Octobri mense quæ ui-
ctus ratio tenenda ib.
octodenarij ratio 125.7
octogenarius numerus.
1108.4
octogenarij ratio 383.5
octonarius numerus E-
uāgelio congruit 320.4
octonarius numerus my-
sterium Dominicæ re-
surrectionis 175.2
octonarij ratio 183.5
octonario numero tem-
pus resurrectionis no-
stræ exprimi 463.4
per Octonarium numerū
quid intelligendum.
1043.1042.8
oculus 199.7.228.7
oculus quid 340.2
oculus corporis lucerna.
359.5
oculus dexter 219.5
oculus ex quib. cōstet 341.2
oculus ex tunicis septem
constat ibid.
oculus mētis interior 25.5
oculus orbicularis cur.
341.2 in superficie pla-
na ibid.
oculus prauus Iudæorum
479.5
oculi beati 219.5
oculi Christi, apostoli sunt
263.8
oculi domini 1065.5.1120.5
oculi Domini super quos
sint 597.8
oculi flammei 1068.5
oculi intus & foris 1073.5
oculi Iesu 598.5
oculi primorum parētum
post peccatū apertiuntur.
160.8
oculus duos cur natura
constituerit 341.2
oculus in discipulos leuat
Christus 105.7.277.5
odisse quomodo dicatur
Deus 805.5
odium 476.7
odium cur tenebræ 715.8
odium inueterata ira 715.8
odium mors animæ ibid.
odiū necessariorū & uxori-
is quomodo præcipia-
tur 225.7.395.5
Odoacer rex Gothorum
Romam obrinet 190.2
Odolphi presbyteri deposti-
tio 425.3
Odollam 378.4
odolamita ciuitas 77.4
odolamites 78.4
Odolamites, testimonium
in aqua 248.8

odor bonus Christi 605.6
odor bonus, uita bona.
690.5
odor Christi 63.4
odor sanctorū qualis 630.7
odor uestimentorū spon-
sæ thuris odori cur as-
similetur 1067.4
odor unguentorum eccle-
siæ spiritualium 1065.4
offendere Christum, item
negare 457.5.338.7
offendimus omnes 944.5
offensio 971.8
offerre recte 168.8
offerentis affectus 131.5
inter officii & finē quid
dicitur 615.6
Og 183.4.132.6.1063.8
ogdoas 152.2.492.8
de Ogdoas controuer-
sia, & de embolismo 537.1
Oisingg cur reges Cætu-
riorum appelletur 50.5
oleū aliud corporale, aliud
spirituale 668.8
oleū à quo cōsecretur 959.5
oleum Christi 448.8
oleum corporale 668.8
oleum cur pro lætitia po-
natur 544.8
oleum cur in sacrificijs of-
feratur 302.8
oleū gratia S. sancti 135.4
oleum malorum 448.8
oleum hilaritatem signifi-
cat 302.8
oleum spirituale 668.8
oleum, spiritus sancti gra-
tia 293.8
olei appellatione spiritus
sanctus intelligitur.
1006.4
olei aspergine perspicuū
sibi maris profundum
nautæ efficiunt 58.2
olei in unctiōe usus 959.5
olei natura 364.7
olei typus 632.5
olei offerendi ad lucernā
descriptio 1241.4
per Olei imaginē donū S.
sancti designatur 160.4
per Olei pinguedinē quid
significetur 1241.4
oleo S. sancti fides catholi-
ca consecratur 891.4
oleum offerre 1172.4
oleū secum qui nō habeat
a 96.5
per Oleū exhilaratio S. san-
cti intelligitur 986.8
per Oleū, opera misericor-
diæ intelliguntur 387.8
per Oleum qui designetur
872.8
in Oleo mentis lætitia ex-
primitur a 96.5
olua, ficus & uitis cur su-
per ligna regnare no-
luerint 353.8
olina gratia spiritus san-
cti & unctiōe pacis si-
gnificat 353.8
oliuæ

In Bedæ opera

oliva fructus tardè appar-
et 706.8
oliva fructus cur charita-
tem significet 523.6
olivarum mons 132.5
oliverij episcopi martyrii
256.257.1
oliveti mons 364.7.632.
 925.5
oliveti in monte morari.
 472.5
olympias ciuitas 52.2
olympias apud Græcos
spacium quatuor anno-
rum 52.2
olympias unde dicatur.
 52.2
olympiadis & Maximi no-
bilium narale 405.3
olympiades Iudi 52.2
olympus mons ibid.
olympus mons unde di-
ctus 31.2
olympus cur pro cælo po-
natur 52.2
omittendi mos Euangeli-
starum 279.7
omne genus 21.1
omne quod dicitur, qua-
tuor modis dici 171.4
omni perenti da 232.5
omnes quod dicitur, quot
modis dicatur 653.3
omnipotentia creatoris.
 1057.6
onager animal immundū.
 838.4
onagri nomine populy lu-
daicus intelligitur 838.4
onan 78.4
Onesiphori natale 448.3
Onesimus Ephesiorum e-
piscopus 392.3. eius mar-
tyrium & sepultura. ib.
onesimi apostolinatale. ib.
opera varia 755.6
onias pōtifex clarer 182.2
onias sacerdos in Ægy-
ptum cur fugit ibid.
onias Simonis iusti filius,
clarer ibid.
onomatopœia 68.1
Onō filius ludæ interpre-
ratur mæror eorū 247.8
onyx 1251.4
operandum etiam coram
hominibus 666.5
operatē in opere suo dele-
ctatio conseruat 227.2
operantes bene, fortitudo
sunt Christi 747.8
operatio Dei quotidiana.
 584.5
operatio Domini ante le-
gem, in lege & post le-
gem 610.8
operationis diuinæ diui-
sio 1.2
operationis diuinæ spe-
cies 2.2
operarius quando cū gau-
dio labore in agro 1133.6
operarij pauci 841.5
operarios iniquitatis De

451.8
ophel turris 555.4
ophir 751.4
ophiuchus 88.2
ophni 212.4.236.4
Ophni & Phinees in gla-
dio Philistinorum ca-
dunt 859.8
opit 493.3
oppositionis species 257.2
oppositorum eadem disci-
plina 247.2
opprobrium 797.8
opratius 26.1
optimū & pessimum 633.3
opus bonum quomodo
fiat 870.8
opus Dei uoluntas Dei.
 622.5
opus & præceptum Dei.
 260.5
opus feruile 659.5
in Operis iniquitate qui
perseuerant, quomodo
dispergendi 933.8
opere diligere 1028.5
opere non mundatur, qui
immundus est uolunta-
te 1092.6
opera ante fidē inania 63.6
opera bona Dei munera.
 115.6
opera bona portæ ad bea-
titudinem 480.8
opera bona quæ dicenda.
 67.6
opera bona quando perfici-
antur 742.6
opera bona sine fide Deo
placare nō possunt 38.8
opera bona si desint, mor-
tua fides est 555.8
opera carnis quæ 806.6
opera Christi maximum
præ omnibus de coe-
lestimonium 593.5
opera cuius nam dirigi di-
cantur 923.8
opera Dei 773.843.8
opera Dei unde terribilia
771.8
opera Domini magnifica.
 965.992.8
opera domini qualia 593.8
opera Domini, uia sunt ad
enm 517.8
opera ex gratia, non ex o-
peribus gratia 776.6
opera fortiora quæ 149.
 4. infirmiora ibid.
opera manuum Dei 992.8
opera nostra lignis quo-
modo cōparentur 507.4
opera nostra Domino re-
uelata sunt 620.8
opera, non uerba exami-
nanda 89.7.431.5
opera patris & filij eadem
585.5
opera plena 1069.5
opera quæ sine charitate
sūt nihil profunt 923.8
opera sex dierum 657.3
operum bonorum gradus

470.4
operum bonorum inten-
tio cur rectè per arcum
arcum signentur 520.8
operum gloriatio 702.5
operum necessitas 594.5
operibus salui nō sumus
 539.5
opera Christi maiora fece-
runt apostoli 733.5
opera Dei à luce incipere
*** A 6.4**
opera nostra Domino re-
uelare 924.4
ora 205.33.2
oraculum quando uoce-
tur 27.8
oraculum quid designet.
 70.8
oraculi ingressus quid si-
gnificet 37.8
oraculi altare quomodo
cedro & auro cooper-
tum 27.8
in Oraculi ingressu duo o-
stia qualia tuerint 38.8
orandi horæ 872.5
orandi locus 381.7
orandi modus 505.5
orandi pertinacia 333.7
orandi utilitati inuidet ho-
stis antiquus 333.7
orando cubiculum intra-
re quid sit 440.8
orandiū semper & sine in-
termissione 429.5 939.6
orandum pro inuicē 713.5
orandum pro quibus &
contra quos 581.8
orandum instanter 547.5
orantes ut laudē aut pecu-
niā accipiāt 335.7.462.5
orantes non semper exau-
dimur, & quare 735.5
orare in labijs dolosis.
 506.8
orare est indigentū 562.8
orare sine intermissione.
 95.5.122.7
orare in Christo corpore.
 893.8
orare in monte 89.5.328.7
orare in spiritu sancto.
 1056.5
orare utri naturæ in Chri-
sto conueniat 261.5
orarium 666.3
orat Dominus solus 328.5
inter Oras & horas quid
sit discriminis 120.1
oratio 349.5.529.7
oratio à deprecatione quo-
modo distinguatur 714.8
oratio Bedæ 588.4. 1198.4
oratio contra iactantiam.
 432.5.90.7
oratio Christi 1105.5
oratio Ezræ 572.4
oratio generalis 95.5.122.7
oratio cur inter gratigmu-
nera reperitur 184.6
oratio Domini 67.5
oratio Domini pro quib-
facta 497.5
Oracæ

Index.

Oracæ insulæ 1.3
Oracæ insulæ Roma-
no imperio Claudius
imp. adijcit 4.3
ordinales numeri 99.1
ordo conjunctionum in
quo sit 16.1.22.1
ordo proficiendi 875.5
ordo præcedens in eccle-
sia 640.8. item sequēs.
 ibidem.
ordines hominū duo in
iudicio collectorum.
 98.5
ordines sacri precio aut
gratia non conferendi.
 549.5
ordines quatuor 668.3
ordines septem 664.3
Oreb 1062.8
Oreb, siccitas 881.8
per Oreb qui intelligatur
 881.8
oretum mons 124.2
organica quomodo diui-
dantur 315.2
organum 1062.8
orichalcum 1065.5
oriens 126.2
oriens ianua cæli. 10.2
 19.1
orationis puritas multum
iuuat 334.7
orationis quotidianæ ne-
cessitas 710.5
orationis secretum tem-
plū Dei nos sumus 583.5
orationis studium omnib-
terrenis negocijs præ-
ponendum 81.5
oratiōis uirtus 122.7.867.5
orationi quando ira Dei
præualere uidetur 868.8
orationem nostram quan-
do Deus insigat aurib-
suis 894.8
orationē suā cur nobis no-
ram fieri uoluerit Chri-
stus 785.5
ad Orationem quæ perti-
neant 1136.4
per Orationem quæ com-
plectantur 6.8
in Oratione pernoctandū
 272.5
orationum utilitas 339.3
orationibus & sacrificijs
Deum placari 767.8
oratiūculæ Bedæ 672.673.
 674.3
oratores cur Deus in mū-
do constituit 668.3
oratorium sanctæ Dei ge-
nitricis, opus pulcher-
rum 192.2
orbis Domini 546.8
orbis in medio totius possi-
tus 124.2
orbis terræ in medio to-
tius mundi 125.2
orbis totius cur descriptio
facta sit 415.7
orbem sancti portare di-
cuntur 659.4
Oracæ

490.6
ornatus interior 976.5
in Ornamento ipso aliqua
est differentia 111.8
Orōtes reg. s Artaxerxis
gener 164.1
orphanus 486.8
orphanus uerus quis.
 984.8
orphani 737.5.782.8
orphanorum causam age-
re, pertinet ad Deum.
 486.8
Orpheus pulchra uox di-
citur 409.1
Orpheus musicus claret.
 211.2
Orphei lyra 8.2
orthographiæ liber 73.1
orthographiæ liber se. u.
dum alphabeti ord nē
digestus 73.74. &c. 1.
ortus acronicus 385.1
ortus heliacus 385.1
ortus martini ibid.
ortus mundanus 385.1
ortus uesperinus ibid.
per Ortum & occasum
quæ intelligantur.
 956.8
os Domini 879.4
os impiorum quomodo
patēs sepulchrū 497.8
oris apertio sermonū lon-
gitudinem demonstrat.
 15.5
oris locutio 82.7.288.5
in Ore duū uel trium flat
omne uerbum 638.5
osanna 81.114.5
osculandi quæ fuerit u-
dæ causa 484.5
osculum 161.7
osculum sanctum 99.5
osculum pacis & amoris
signum 960.4
osculum dilectiōis signū.
 304.5
Oleas prophærat 211.2
Oleas & Aggæi prophe-
tarum natale 431.3
Ostrida 83.3
Ostridus & Eadfridus ba-
ptizantur 64.3
Ostridi castus 70.3
Ostrichus Eduini succel-
lor 71.3. regnum Deio-
rum suscipit. ibid.
 409.8
ossa carnalia uirtutum o-
pera designant 440.4
ossa Christi integra in pas-
sione permanserunt.
 604.8
ossa hominis quot 471.1
ossen uestimentum sacer-
dotale 139.4
ostendere se sacerdoti.
 260.5
ostentum 54.96.2
ostiaris 667.5
ostium 1072.5
ostium amici 36.7.351.5
ostium cubiculi orando

440.8
ostium cordis claudere.
 530.5
ostium Christus 665.
 668.5
ostium exterius, dilectio
fraterna 37.8
ostium interius dilectio
diuina ibid.
ostium portæ, initium fi-
dei 366.8
ostium porticus quid 14.8
ostium scientiæ 1070.
ostium templi, Christus.
 45.8
ostia ad ciuitatē Dei, cor-
da credentium 599.8
ostia duo quæ ad ingres-
sus facta sunt, quid si-
gnificant 37.8
de Ostiorum cardinibus,
& perfectione operis
domus homini 72.8
per Ostia, iustitiæ ope-
ra designantur 35.8
ostrea 116.2
Osuwaldus Ceduallam
Britonum ducem in-
terimit 72.3. crucis li-
gnum erigit. ibid.
Osuwaldus Nord Hum-
brorum rex 49.3
Osuwaldus Eduini succel-
lor 64.3
Osuwaldus quamdiu re-
gnarit 81.3
Osuwaldus suis ducibus
& ministris, uerbi Dei
interpres 74.3
Osuwaldi cinis 83.3
Osuwaldi regis natale.
 438.3
Osuwaldi regis religio &
pietas 78.3
Osuwald regis interces-
sione pestifera mortali-
tas sublata 132.3
Osuuin Osuualdi succel-
lor 87.3. quamdiu præ-
fuerit. ibid.
Osuuin Osuualdi frater.
 49.3. Pictorum & Sco-
 torum gentes tribura-
 rias facit 49.3
Osuuin quem regni sui
consortem habuerit.
 87.3
Osuuini largitas 88.3
Osuui regis obitus 121.3
Othiliæ uirginis marty-
rium 264.265.1
Otho ab Innocentio ter-
tio confirmatur 198.2
Otho ab Innocentio pon-
tifice imperij insignib-
donatur 198.2
Otho à principibus ele-
ctorib. designatus im-
perator, quam diu im-
perarit 198.2
Otho imperator cum Ro-
manis dissidens, urbe
pellitur 198.2
Otho quamdiu regnauit.

In Bedæ opera

in Ouo spes indicatur.

228.5
Ozias, qui & Azarias, quâ
diu regnarint 179.2

P.

Pachumij abbatis
martyrium 250.
251.1

Pachynum promotoriû.
927.5

pacifici beati 16.5

factum Domini 211.5

factum Dei non seruare.
85.8

Pacomij natale 415.3

palææ 276.7

palma 409.3

palma manus uictoris or
natus 35.8

palme nomine etiam uir
toriosissima potest cru
cis arbor designari.

1126.4

palmam ante trigessimû
annum non facere fa
ctum 934.8

palmarum causæ 118.7

palmarum rami 692.5

Palladius ad Scoros in
Christi credentes mit
titur 12.3, 189.2

Palladius Cœlestini papæ
archidiaconus 315.3

Palladij obitus ibid.

pallium dimittere 21.5

pallium de anathemate
tollere 342.8

palliû suum sponsæ per
cussæ tollit 1085.4

pallos mentientē lingua
significat 306.8

Palmatius consul decol
latur 414.3

palmites uitis 777.7, 48.5

palpebræ 684.4

palpebrarum crebra aper
tio & operio in scri
ptura quid 489.8

per Palpebras suas Dñs
probat suos, & probat
non suos 489.8

pagani 1129.4, 159.5, 392.
7, 494.5

pagani cur meritò dican
tur Hebræi 428.4

pagani unde dicti 66.2

pagina regularis 100.2

Pamphilia, Asiæ provin
cia 925.5

Pamphili presbyteri mar
tyrium 421.3, 187.2

Pancratij martyrii 250.
251.1

Pancratij martyris nata
le 45.3

Pancratij natale 403.2

Panceas, Cæsarea philippi
169.5

panis hordeaceus 64.5

panis in charitate 351.5

panis lachrymarû 868.8

panis mystic? 252.5, 352.7

panis super substantialis.
609.5

panis quotidianus 24.
350.5

panis quotidianus cur di
ctus 121.5

panis quando cinere co
operiri dicatur 387.8

panis regni Dei 106.7.
392.5

panis, uerbi pabulum.
368.5

panis uerus 606.5

panis uiuus 992.8

panis uiuus refectio om
nium timentium Deû.
992.8

panis fractio 68.5

panis sacramentalis man
ducatio 610, 611.5

panis typica intelligen
tia 39.7

in Panis fractione Chri
stus à discipulis agni
tus 508.5

in Panis fractione Chri
stum cognoscere 11.7

panem angulorum quo
modo homo manduca
rit 413.8

panem & uinum Christi
quomodo ecclesia offe
rat 990.8

panem suum in proximo
recipere 630.7

panem uerbi manducare
625.8

per Panem quid intelli
gendum 58.5, 850.8

per Panem fides designa
tur 387.8

panes alienigenæ Dño nõ
offerendi 312.8

panes ducenti qui sint.
408.4

panes cur hordeacei 361.7

panes cur per singula sab
bata corâ Domino mu
tari mandentur 1186.4

panes duo de nouis fru
gibus cur offerri iussi.
59.7

panes duodecim in men
sa tabernaculi 1186.4

panes propositionis 68.
8, 372.4, 386.8

panes propositionis cu
iusmodi fieri soliti 68.8

panes propositionis quot
fieri præceptum. ibid.

panes propositionû sin
gulis sabbatis mutari
præceptum 68.8

panes quinque; quid signifi
cent 763.5

panes quinque; hordeacei.
327.5

panes septem 77.5, 78.7

panum septem, & eorum
distributionis ratio.
78.5, 79.7

panes azymos Deo offer
re 146.4, 301.8

per Panes quinque; & duos

panes quid significat
tur 64.5

panibus affatis in craticu
la quando alantur.
275.4

panibus quinque; aluntur
quinque; milia 65.5

de Panibus domini satu
rari 79.5

in Panibus septem quid
significetur 68.5

Pannonnes publicè fidem
Christianam recipiunt
196.2

Pannonij Hetruriâ duce
Alberico deprestantur
196.2

Pannonij uicinas regio
nes multum depopu
lantur 196.2

panfelinus 329.2

Pantagati episcopi narra
le 406.3

Pantaleonis martyrium.
254, 255.1

Pantaleonis martyris pas
sio 436.3

Pantaphthe Cambylis fi
lia 180.2

Pantheon 49, 464.3

Pantheon à quo institu
tum 184.2

Pantheon fulmine cre
matur 184.2

Pantenus Stoicus philo
sophus claret 185.2

Paophi secundus Aegy
ptiorum mensis 258.
289.1

Paphus ciuitas 925.5

Papix episcopi natale.
393.3

Papix martyrium 394.3

Papix & Mauri natale.
387.3

Papix & Mansueti episco
porû martyrii 474.3

parabola 73.1, 798.
84.5, 8

parabola ex dissimilitu
dine 122.7

parabola & propositio
quomodo idem 84.6, 8

parabolæ in euangelio fre
quentes 44.5

parabolæ Salomonis.
869.4

parabolarum Domini
cum ratio 429.5

in Parabolis cur Christus
loquatur 57.5

parabolica facta Domini
117.5

paracletus 54.7

paracletus afflictorû sub
leuator 27.7

paradigma 73.1

paradilus 3.2, 17, 24, 4.
264.5, 677.6

paradilus cur à principio
plantatus 149.8

paradilus præsentem si
gnificat ecclesiâ, 148.
2, 149.8

paradilus spiritualiter ia
telligitur, ubi nunc sunt
animæ iustorum 147.8

paradisi flumina 3.2, 17.
18.4

paradisi flumina quatuor
651.3

paradisi flumina quid si
gnificent 148.8

paradisi quatuor flumina
quatuor sunt euange
lia 149.8

paradisi nomine uita bea
ta significatur 166.8

paradisi plantatio 146.8

paradisi situs 148.2

in Paradisum quod ho
mo fit postus, quid in
de derur intelligi 148.2

de Paradiso tres senten
tiæ generales 147.8

in Paradiso quomodo pri
mi parentes fuerus pro
creare debuerit 126.8

Paragodæ episcopi Vien
nensis natale 381.3

paralleli circuli 128.2.

paralleli circuli qui sint
& quot 10.2

parallelorum interuallis
quinque zonas distin
guit 10.2

per Parallelos singulos p
rietatum expositio.
44.2

paralytici 15.5

paralytici curatio 109.7.
262.5

paralytici curatio quid si
gnificet 16.5

paralytici curatio, anime
saluationem significat.
836.5

paralyticum cum graba
to deponi, quid signifi
cet 17.5, cur cum filium
uocet Christus. ibid. ei
peccata dimittuntur.
ibidem.

paranomalia 63.1

parascene 165.5, 398.7, 502.
828, 837.5

parenthesis 68.1

parentes primi culpam
peccati in Deum confe
runt 163.8

parentum primorû oculi
aperiti quomodo 129.6

parentes pauperes Domi
nus eligit 271.4

parentis dolor 776.5

parentes quando torno
sculpi dicantur 33.8

parentium immunditia.
304.8

paries ecclesiæ qui 677.8

paries lapideus quando
sculis cedrinis uestia
tur 25.8

paries dealbatus 913.5

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

parietis altitudo, præsen
tis statum ecclesiæ de
signat 379.8

Index.

signat 21, 22.8

parietes templi quid signifi
cent 32.8

parietes templi, populus
fidelium 21.8

parietes templi lapidei,
quorum figuram gerât
25.8

parietes templi cedro te
cti 19.8

parietes templi quomo
do sculpi sint 32.8

parietes templi per gyrû
uarijs calaturis & tor
no quando sculpi dicâ
tur 33.8

parietes templi Salomo
nis ligno tegunt 376.8

parietum deauratio 127.4

parietum duorum conne
xio in lapide angulari
Christo 574.5

Parisijs necatur p plebis
seditionem Studentes
& clerus ad duo milia.
200.2

parœmia 71.1

parœmion 63.1

paropsis 162, 102.5

partes 53.2

partes & totius eadem ra
tio 229.2

partes à partitione zodia
ci dictæ 54.2

partes oratiõis quot sint.
11

Parthi 925.5

Parthia 924.5

participium quid 14.
31.1

participio quot accidant
14, 31.1

in Participio quæ formæ
casuales 15.1

participia quot declina
tionibus inflectantur.
15.1

participia quot modis cõ
ponantur 31.1

participiorum genera
quot sint 14.1

participiorum casus quot
sint 14.1

participiorum ultimæ syl
labæ quantæ 42.1

parturire 708.8

parturire & parere quo
modo differant 465.8

paruuli malicia 96.5, 197.
7, 336.5

paruuli in Christo 356.6

paruuli cur plerunq; à de
monibus arripiantur.
290.8

paruuli per alios credût.
43.7

paruuli quare occisi in
Bethleem 437, 438.7

paruuli per confessione
in baptismo à diabolo
liberantur 67.5

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

paruuli ab Heliseo male
dicuntur, & à bestijs de
uorantur 379.8

In Bedæ opera

patris & filij mutua clarificatio 788.5
 patris & filij eadem uoluntas 587.5
 patris & filij operationes 803.5
 patris omnia quomodo senioris 345.7.4.06.5
 patris testimonium de Christo 592.5
 patris uox 172.7.333.5
 patri æqualis filius 336.5
 patrem nemo uidebit in iudicio 587.5
 patrem quomodo Christus reliquerit 817.820.6
 patres Iudæorum 610.5
 patres in hoc seculo quot 650.3
 patres sancti cur dicantur cœlum 961.8
 patres ueteris testamenti per charitatē Deo placuerunt 28.8
 patrum nomina cur sacerdos super utrumq; humerum portet 1249.4
 patrum literæ 435.7
 patrum ueridica sententia 139.7
 paternorum scelerum sectatores 363.5
 in Patria cœlesti quare nullus orandi locus 626.6
 Patmos insula 519.5
 Patianus episcopus bona fenescute mortuus 398.3
 patri electos non est nouū 985.5
 patientia 518.7
 patientia cur necessaria 481.512.8
 patientia Dei ducit nos ad penitentiam 896.853.8
 patientia dulce melos Deo 655.8
 patientia & obediendia uia ad uitam 505.8
 patientia necessaria est, ut reportemus pmissio-nem 654.8
 patientia sanctorū 958.5
 patientia uera 223.7.4.67.5
 patientia uirtutum custos 245.5
 patientiæ exemplum in Christo 652.5
 patientiæ laus 223.7.4.67.5
 patientiæ præcepta quomodo intelligenda 814.5
 patientiæ usus 926.8
 per Patientiam doctrina uiri nascitur 932.4
 patientes qui gaudeant 278.5
 patriarchæ & prophetæ seminatores uerbi Dei 576.5
 patriarchæ & prophetæ

quomodo Deum uideant 1134.4
 patriarcharum, prophetarum & apostolorū prædicatio in eodem spiritu fuit 666.5
 patriarcharum sepulchra 881.5
 patriarcharum historia quadruplex 98.4
 patriarcharum morales interpretationes 186.7
 Patricius ab Amatore episcopali gradu sublimatur 315.3
 Patricius à Gallis in patriam ducitur 313.3
 Patricius à Thémoria discedens, prædicat ubiq; in Hybernia 322.3
 Patricius ad Martinū Turonensem episcopū uenit 314.3
 Patricius ad Germanū episcopum uenit 315.3
 Patricius Brito natione 311.3
 Patricius capitur 313.3
 Patricius colloquio angelii semper septima die fruatur 317.3
 Patricius cum insulanis nouem annis permanet 314.3
 Patricius cū alijs captus ad barbarorum insulā deuenitur 311.3
 Patricius cum fratre & sorore uenditur 313.3
 Patricius liberatur 313.3
 Patricius in monte Croconegli quadraginta diebus & noctibus ieiunat 328.3
 Patricius mortuum suscitatur 325.328.3
 Patricius nautis uerbum Dei prædicat 312.3
 Patricius Romā uenit 315.3
 Patricij ætas 332.3
 Patricij episcopi martyrium 246.247.1
 Patricij episcopi & confessoris natale 399.3
 Patricij miracula 322.3
 Patricij mortē quæ miracula sint subsecuta 332.3
 Patricius nocte quadā in somnis qualē uocē audierit 311.3
 Patricij obitus 333.3
 Patricij orationes quales 331.3
 Patricij parentes 311.3
 Patricij parentes iugulantur 313.3
 Patricij petitiones 314.3
 Patricij petitiones in monte Croconegli quales 328.3
 Patricij prædicatoris & episcopi totius Britannia uita & actus 311.3

Patricij preces quotidianæ 311.3
 ad Patricij preces magus in aera eleuatur 319.3
 Patricij qui dicantur 1088.8
 Patricio multæ uisiones cœlestes ostenduntur 313.3
 Patricium grauiter tētat Satanas 312.3
 Patrocli martyris natale 385.3
 B. Paulę apud Berthelem dormitio 387.3
 B. Paulę uita à Hieronymo descripta 387.3
 Paulinus 274.5.663.3
 Paulinus aras profanatas 63.3
 Paulinus arreptus à dæmonio expirat 430.3
 Paulinus anistes quo carminum genere B. Felicitis uitam descripsit 55.1
 Paulinus Cantium redit 70.3
 Paulinus Eduini regis filiam ad fidē perducit 54.3
 Paulinus episcopus 446.3
 Paulinus quando ordinatus episcopus 54.3
 Paulinus Lindisij provincie uerbū prædicat 65.3
 Paulinus Rosensis ecclesiæ præfularū suscipit 70.3
 Paulini confessoris martyrium 256.257.1
 Paulini effigies 66.3
 Paulini episcopi & confessoris natale 427.3
 Paulini obitus 87.3. sepulchra. ibid.
 Paulino ab Honorio papa palliū mittitur 66.3
 Paulus à diabolo uertit. 640.4
 Paulus ad fidem quando conuersus 429.3
 Paulus angelum satanæ cur acceperit 324.4
 Paulus boni pastoris officium implet 323.6
 Paulus ciuis Romanus. + b 37.6
 Paulus clarificauit uita mortēq; Deum 152.7
 Paulus cœlū cœli 999.8
 Paulus cur se minimum apostolorū dicat 319.6
 Paulus cur non impetrauerit, ut angelus satanæ à se discedat 483.5
 Paulus decollatur sub Nerone imp. 499.7
 Paulus de tribu Benjamin 678.8
 Paulus ex Damasco fugit 27.5
 Paulus gladio sub Nerone percutitur 184.2
 Paulus in adoleſcentia per

secutor ecclesiæ, in ſe-
 nectute uerò euangelij
 prædicator 88.4.269.8
 Paulus in sporta per mu-
 rum submissus 671.6
 Paulus in uia prostratus,
 omnia à spiritu sancto
 didicit 999.8
 Paulus Iudæis factus tā-
 quā Iudæus 463.6
 Paulus plus alijs in prædi-
 cando laborauit 238.4
 Paulus quamdiu sedetit.
 203.2
 Paulus quando dies fue-
 rit 829.8. item nox.
 ibidem.
 Paulus quando infidias
 paulus 888.5
 Paulus quādo in aposto-
 latum gentium cū Bar-
 naba fuerit ordinatus.
 + b 24.6
 Paulus quæ sustinuerit
 mala 651.6
 Paulus quomodo se imi-
 tari cupiat 1024.8
 Paulus quomodo primus
 peccator 963.6
 Paulus quos baptizauit.
 + b 34.6.343.6
 Paulus quot epistolas
 scripsit 411.8
 Paulus quot plagas à Iu-
 dæis acceperit 390.8
 Paulus sagittis Dei per-
 cussus, ex crudelissimo
 persecutore fidelissi-
 mus prædicator factus
 est 666.8
 Paulus Samosatæ hære-
 sim condit 212.2
 Paulus seminator uerbo-
 rum + b 33.6
 Paulus spiritalis & carna-
 lis 125.6
 Paulus unde dictus 898.5
 Paulus I I. quamdiu fede-
 rit 204.2
 Paulus I I I. quamdiu se-
 derit 204.2
 Paulus I I I I. quādiu se-
 derit 204.2
 Pauli apocalypſus 771.5.
 678.6
 Pauli apof. gloriatio.
 712.5
 Pauli apostoli nomen + b
 23.6
 Pauli apostoli resipiscen-
 tia 734.8
 Pauli apof. uirtus 845.5
 Pauli cæcitate flet Chri-
 stus 255.8
 Pauli comédatio 1006.5
 Pauli conuersio 242.243.
 1.287.3
 Pauli conuersionis tem-
 pus 900.5
 Pauli criminatio 911.5
 Pauli episcopi natale.
 389.390.423.3
 Pauli confessoris natale.
 400.3
 pauli

Pauli & Iacobi sententiā
 de fide non esse sibi cō-
 trariam 61.6
 Pauli excecatio 887.5
 Pauli humilitas + b 28.
 6.4.83.8
 Pauli intentio superna.
 575.8
 Pauli in tertium cœlum
 raptus 672.6
 Pauli patria 913.8
 Pauli perlectio 804.5
 Pauli primi eremitę nata-
 le 382.3
 Pauli martyrium 252.
 253.1
 Pauli raptus in cœlū ter-
 tium 1181.4
 Pauli resipiscencia. 804.8
 Pauli sœuitia 887.5
 Pauli Samosatani dogma
 quale 186.2
 Pauli sedulitas in Euan-
 gelio 801.5
 Pauli timor mortis 873.5
 Pauli tribulationes 668.6
 Pauli uocatio 782.8
 in Pauli epistolis depraua-
 ta 1007.5
 Paulus cum cæteris apo-
 stolis nulla fors appria
 traditur 645.2
 Paulo introitus paradisi,
 & tertij cœli sunt pate-
 facta myſteria 62.8
 Paulo, quod pro stimulo
 carnis exaudius non
 fuit, multū profuisse.
 538.8
 pauimentum domus te-
 xit Salomon auro in-
 trinsecus & extrinsecus
 34.8
 pauimentum templi abie-
 te tectum 19.8
 pauimentum templi quo
 modo auro uestitū sit.
 32.8
 pauimentum preciosissi-
 mo marmore stratum,
 quorū figurā gerat 25.8
 pauimenti æqualitas qd
 significet 22.8.34.8
 Pauli decimus Aegyptio-
 rum mensis 250.251.1
 pauper 661.3
 pauper & creditor obui-
 ant sibi 964.4
 pauper factus Dñs 216.5
 pauper melior, quā uir
 mendax 934.4
 pauper non qui parū ha-
 bet, sed qui plus cupit.
 245.2
 pauper solus exauditur.
 602.8
 pauper uerè quis sit.
 893.8
 pauperis mala quæ 414.5.
 64.7
 pauperis nomen non di-
 uitis exprimitur 412.
 5.63.7

pauperis pauor 906.4
 pauperis refugium Deus.
 477.8
 pauperis tentamēta 413.
 5.63.7
 pauperi auxiliari, iustum
 est 258.2
 pauperem ditare melius
 esse quā philosopha-
 ri 240.2
 pauperem rapere 485.8
 pauperes 279.5.492.681.
 8.718.4
 pauperes electi 68.7.394.5
 pauperes quinā diuites.
 814.8
 pauperes, qui post fidem
 deprauati sunt 489.8
 pauperes semper sunt in
 ecclesia 691.5
 pauperes spiritu 15.5.
 1067.5
 pauperum euangelizatio
 263.7.296.5
 pauperum tutor Deus.
 956.5
 paupertas Christi quid
 nobis attulerit 1009.6
 paupertas Dñi 117.338.5
 paupertas mentis inopia
 est 661.3
 paupertas ultima pena.
 895.4
 paula perfecta 429.1
 paula perfecta ubi poni
 solet 429.1
 paula imperfecta 429.1
 pax 201.7.340.5.613.8
 pax Christi 783.5
 pax cur prope Iudæos.
 891.8
 pax Dei 1120.5
 pax futuri seculi 797.5
 pax Hierusalē quæ 661.6
 pax hominib; bonæ uo-
 luntatis 420.7
 pax nostra 742.5. munda
 na. ibid.
 pax quomodo ueniat su-
 per sanctos 891.8
 pax uera 857.891.8.971.6.
 892.8
 pax uera Christus 814.8
 pax uera hic nō est 603.8
 pacis indicium 201.5
 pacis tempore cur natus
 Dominus 415.7
 pacis tempore uigilandū
 amplius 330.5.224.7
 pacem futuræ uitæ optat
 iusti 219.5
 pace cur careant Iudæi.
 494.5
 pace summa imis recon-
 ciliata 503.8
 paxillū cur sub baltheo
 ferre debeamus 338.8
 paxilli tabernaculi.
 1240.4
 paxilli ecclesię principes.
 296.8
 Pearra monasteriū 66.3
 Pearteneu monasteriū.
 74.3

peccare cuius sit 399.6
 peccare cur timeat chari-
 tas 704.6
 peccare in die & nocte
 quid sit 926.8
 peccare in sancta & extra
 sancta 153.4
 peccare qui metuat 960.6
 peccantē quoties Iudæis
 percutere concessum.
 390.8
 pro Peccantibus cur orā-
 dum 32.7
 pro Peccantibus ad mor-
 tem usq; cur non oran-
 dum 8.22.
 peccator 14.8.2
 peccator ab impio quid
 differat 894.4
 peccator cur Dominum
 non querat 484.8
 peccator in cōspectu Dei
 qui dicatur 191.8
 peccator iudicia Dei non
 attendens 484.8
 peccator primus genuit
 peccatores morti ob-
 noxios 92.6
 in Peccatoris ore non est
 speciosa laus 693.8
 in Peccatoris mente cur
 spes & formido inces-
 santer coniungi debe-
 ant 332.8
 peccatori abominatio est
 religio 918.4
 peccatori resipiscēti quo-
 ties remittendū 174.8
 peccatori unicuiq; exor-
 dium illuminationis,
 est humilitas confessio-
 nis 163.8
 peccatores à regeneratio-
 ne perfecta alieni 733.8
 peccatores cæcitatē cali-
 gine tenebrantur 613.4
 peccatores cur pauperes
 dicantur 782.4
 peccatores cur puluis.
 607.8
 peccatores cur meritō pe-
 ribunt 623.8
 peccatores de Ecclesia
 nouissimo seculo excu-
 tiendi 820.4
 peccatores duobus mo-
 dis lactant, quos deci-
 piunt 873.4
 peccatores omnes mor-
 tui interius 811.8
 peccatores propter uitio-
 rum suorum nigredinē
 Aethiopes dicantur.
 676.4
 peccatores qui 941.8
 peccatores quare non sol-
 uant Deo mutuum.
 624.8
 peccatores sæpē herbarū
 uocabulo nuncupantur.
 635.4
 peccatores scriptæ legis
 præuicariatores 428.8
 peccatores torrétes 778.4.

peccatores uerè perib; ite
 626.8
 peccatoribus cur felici-
 tas in hoc mundo con-
 tingat 821.8
 peccatores cur uenerit
 Dominus uocari, & nō
 iustos 195.7
 peccatores quos Scriptu-
 ra appellet 703.6
 peccatū 441.648.649.6
 peccatū à delicto differt.
 155.4.753.6
 peccatū ad mortē 306.7
 peccatū ad mortē au sit
 remissibile 1043.5
 peccatū ad mortē 281.
 5. nō ad mortem. ibid.
 peccatū capitis 160.4
 peccatū cur per hœdū
 significetur 609.3
 peccatū cur uiro & nō
 mulieri adſcribatur.
 415.8
 peccatū dulcedo fallax
 139.6
 peccatū efficiens causa
 mortis 404.8
 peccatū est in corpore,
 cum delectaris 696.8
 peccatū iniquitas 1024.5
 peccatū in mundo fuit
 usq; ad legem 106.6
 peccatū in nobis quo-
 modo pereat 870.8
 peccatū intensum 889.8
 peccatū malorum om-
 nium nostrorum cau-
 sa 856.5
 peccatū maximum inſi-
 delitatis 758.5
 peccatū mortale uitæ
 qui ex Deo nati 1026.5
 peccatū mortuum sine
 lege 121.6
 peccatū mors animę.
 560.8
 peccatū nequāq; in hac
 uita per iustitię exerci-
 tationē deseritur 122.8
 peccatū non ad mortē.
 306.7
 peccatū nullum erit in
 punitum 667.8
 peccatū omne quomo-
 do fiat 528.8
 peccatū originale 657.
 681.5.290.8
 peccatū originale cur
 puero adhuc in utero
 matris adſcribat 409.8
 peccatū per unum ho-
 minem in mundum in-
 trauit 91.6.153.8
 peccatū pūredo 692.4
 peccatū quamdiu lo-
 cum habeat 486.8
 peccatū quando Dau-
 di fuerit post dorsum.
 697.8
 peccatū quando incipiat
 non esse 1006. quando
 regnet 101.6
 peccatū quando non
 regnet

Index.

In Bedæ opera

regnet in corpore 157.
6.174.8.134.6
peccatum quando regna
re dicatur 696.8
peccatum quomodo fiat
870.8
peccatū quomodo actū
per legem 714.6
peccatum quomodo odi
endum 667.8
peccatum quomodo reu
ixerit 139.6
peccatū quodcūq; mors
animæ 818.8
peccatum quot modis
perpetretur 162.8.143.
4.288.8
peccatū quot modis cō
summet in opere 162.8
peccatum regnans 101.6
peccatū remissum 889.8
peccatum feruile opus.
486.4
peccatum sine lege mor
tuum 150.6
peccatum tribus modis
committitur 24.4
peccatum usq; ad mortē
104.4.22.5
peccatū uoluntatis 145.6
peccati actio in duo diui
ditur 426.8
peccati auctor non est De
us 145.8.701.5
peccati cognitio per lege
53.6
peccati desideria 145.6
peccati generalis acce
ptio 104.4.5
peccati initium à muliere
factum 108.6
peccati non erit locus in
extrema separatione.
486.8
peccati originalis propa
gatio cur Adamo, & nō
mulieri uel serpenti ad
scribatur 407.8
peccati prima suasio à Sa
tana 970.6
peccati primi uindicta,
cur Dei ira uocet 775.6
peccati timor unde 162.8
à Peccati seruitio qui li
ber reddatur 486.4
peccati uirtus, lex 595.
597.6
peccato in spiritum san
ctum qui sint obnoxij
35.5
peccatum cauere ad pœ
nales mundi huius mi
serias pertinet 864.4
peccatum non operari.
1009.8
peccatū omne tribus mo
dis impleri 33.3
peccatum originale cum
Deus abstulerit, cur nō
etiam eiusdem peccati
pœnam 410.8
peccatum deserit martyr
omnis Christi 983.5
peccatum qui inueniat.

672.8
peccatum qui operantur,
non ambulant in uijs
Domini 1009.8
peccatum quomodo idē
faciat, & non faciat.
1009.8
peccatum tollere potuit
Christus 1025.5
ad Peccatum quibus gra
dibus perueniatur
19.5
post Peccatum hominis
cur in paradiso Domi
nus nō iam stat, sed de
ambulat 148.2
post Peccatum Dominus
in paradiso nō stat, sed
ambulat 161.8
sub Peccato omnia con
clusa 52.6
peccato carere non possu
mus, sed in peccato mo
ri necesse nō habemus
64.1.5
peccato immori 640.5
in Peccato mori 642.5
peccato liber Christus.
648.5
peccato omnia plena e
rant in Christi aduētū.
636.5
de Peccato argui 769.5
de Peccato non desperan
dum 740.8
pro Peccato debita solue
re 248.4
sine Peccato nemo 1012.5
sub Peccato omnia con
clusa 715.6
peccata actualia quæ.
528.8
peccata Adæ septem.
667.3
peccata aliena cur actua
lia 528.8
peccata cotidiana 710.5
peccata cur excelsa 653.8
peccata enitabilia 993.5
peccata incensa quæ di
cantur 871.8
peccata in Lege sacrificia
uocata 134.125.6
peccata malorum quado
peribunt 486.8
peccata nomine mortuo
rum significantur.
164.8
peccata nō ex Deo 276.6
peccata non ad mortem
1043.5
peccata nostra hostibus
uires præbent 347.8
peccata originalia aliena.
528.8
peccata opera seruilia
583.5
peccata parentū quomo
do ad filios non perti
neant 889.8
peccata quæ dicantur sus
fossa 871.8
peccata quæ inuenire di
cantur 672.8

peccata quibus dimittā
tur 35.5
peccata quomodo fiant.
870.8
peccata quomodo sint te
cta 588.8
peccata tenebræ dicun
tur 678.706.4
peccata tecta 67.6
peccata uestimenta 821.4
peccatorum confessio o
pus Dei 991.8
peccatorū confessio nul
la uilis 971.8
peccatorum diuersitas.
1113.5
peccatorum duo genera.
381.6.407.6
peccatorum remissio uo
luntati & bonitati di
uinae tribuitur 313.2
peccatorum remissio in
baptismo per operatio
nem spiritus sancti da
tur 388.8
peccatorum nomina cur
commemorētur 171.4
peccatorum omnium cur
uenia data Apostolo.
961.6
peccatorum sarcina præ
mi, magna tribulatio.
874.8
peccatorum uia 428.8
ad Peccatorum purgatio
nem quæ sint tradita.
321.8
de Peccatorum remedijs
1127.8
peccata dimittere 263.5
peccata dimitti 110.7
peccata dimittendi pote
stas 111.7
peccata dimittendi pote
statem Christum habe
re 18.5
peccata excusantium ra
tio 589.8
peccata impunita esse nō
posse 509.6
peccata nostra ante oculo
s habere debemus.
559.5
peccata nullus nisi intel
lexerit, plangit 587.8
peccata proximi ut casti
gare debeamus 633.5
peccata qui aperit confi
tendo, ipse abscondit
ea non puniēdo 589.8
peccata quomodo Deus
tegar 588.8
peccata sua confitentem
misericordia non dese
rit 992.8
peccata sua confiteri, pū
ma hominis iustitia.
892.8
peccata tanquā tenebræ
absconduntur à Deo
lumine ueritatis.
854.4
à Peccatis cauendum,
1013.5

à Peccatis Deus faciē suā
auertit 588.8
à Peccatis feriari 839.8
in Peccatis diabolus ha
bitat 854.4
à Peccatis qui sunt libera
ti, per misericordiam
sunt 589.8
in Peccatis perseuerātes,
malè petunt 38.7
in Peccatis qui perseue
rat, laudabiliter nō sa
crificat 694.8
pro Peccatis quæ sint fa
cienda 633.8
pro Peccatis primò de
precandum, deinde p
perseuerantia orandum.
714.8
peccata quæ non offeran
tur in sacrificio 311.8
peccatorum similes 1000.5
peccatū uoluptas omnis
ex terra * A 17.4
Pecthelmus antistes.
183.3
peccatoris nomine etiā su
perbia mentis significa
tur 163.8
pecunia Domini femori
danda 444.5.413.7
pecunia ecclesiastica.
720.5
pecunia perit 305.7
pecunia non damnatur,
sed auaritia 706.8
pecunia zonis inclusa, sa
pientia est occultata.
43.5
pecunia qui Dominum
uendant 101.5
pecuniam habere & ama
re 104.5
pecuniam ligare in fuda
rio 444.5.412.7
Pelagius conuersio 460.3
Pelagius 496.4.663.3
Pelagius atq; Celestinus
ab Innocentio papa dā
nantur 398.3
Pelagius Brito superba
bella suscipit 9.3
Pelagius Dei gratiam im
pugnat 188.2
Pelagius I. quādiu sede
rit 203.2
Pelagius II. quādiu se
derit 203.2
Pelagij error 1022.104.5.
1056.5
Pelagij de prædestinatio
ne opinio 765.6
Pelagij papæ obitus.
502.7
Pelagij martyrium 256.
257.1
Pelagiani 1138.5
Pelagiani primitias bono
rum suorum nolunt Do
mino tollere 1171.4
Pelagiani sine gratia Dei
aliquid boni se per
ficere posse, presumūt
1232.4
Pelagiano.

Index.

Pelagianorum error 85.
554.6.986.5
Pelagiana hæresis Britan
norum turbat fidem.
189.2.
pelagianistæ 341.7
Pelenus & Linus episco
pi cum plurimis cleri
cis igne consumpti.
393.3
pellicani dictio quomo
do saluatori conueniat
771.4
Peligiano Heriberti suc
cessor 196.2
Peligrino episcopo Heri
mannus succedit 197.2
Pella ciuitas 134.5
Pella à quo condita 182.2
pellicanus auis 947.1062.
8. eius natura. ibid.
pellis 155.4
pellis diaboli qui dicun
tur 859.4
pellem pilosam caprarū
ad caput statuas pro
Dauid in lecto substi
tuta collocare 355.4
per Pellem cur mortali
tas designetur, 961.8
pelles arietum ad operē
dum tectum taberna
culi rubricantur 1211.4
pelles arietum rubricatae
offerre 1172.4
pelles hyacinthinas offer
re 1172.4
per Pelles hyacinthinas
quid significet 1211.4
pellices 1001.5
pelorum promontorium
927.5
penda rex 96.3
penda cum omni Mercio
rum gente idolis dedi
tus 70.3
sub Penda rege quomo
do Anglorū provincia
Christiana sit facta 96.3
pentameter uersus 46.1
pentapolis 920.5
pētapolitana regio 922.5
pentateuchus 109.8
pentapota 23.1
pentecoste * a 4.6.51.7.
67.2.870.5
pentecostes dies unde ex
ordium cepit 645.7
pentecostes ieiunium.
646.7
pentecostæ tempus etiā
apostolorum tempori
bus celebratum.
† b 35.6
pērecostes terminus quo
modo requirendus.
203.1
pentimimeris 49.1
pera pastoralis quid signi
ficet 337.4
per Perā allegoricè quid
intelligendum 58.5
per Peram Dauidis, Chri
humanitas designatur.

385.8
percuratio ab interro
gatione quid differat.
200.6
perditionis filius 796.5
peregrinatio ipsa magna
est tribulatio 894.8
peregrinus 638.8
peregrinus quibus Domi
nus 10.507.5
peregrinus plus est quā
aduena 638.8
peregrini multi qui non
sunt apud Dominum.
638.8
perendie 157.2
perfectio boni 147.6
perfectio Christiana.
462.7
perfectio omnis in Deo.
248.2
perfectio humanæ mē
tura 477.4
perfectiois summa 516.4
perfecte qui non credant
1001.8
perfectus numerus 66.2
perfecto uendenda om
nia 433.5.464.7
perfectum 537.6
perfecta forma 26.1
perfectum omne in qui
bus 248.2
perfectum quando sit
unum quodq; 257.2
perfecti cur similes mari.
546.8
perfecti cur sint domini.
546.8
perfecti in ecclesia cur de
res uocentur 442.8
perfecti minus 619.8
perfecti soli uera posses
sio Dei cur dicantur.
435.8
perfectorum duo ordi
nes 198.5
perfectis semper diabo
lus imminet 461.8
perfectiorum & infirmo
rum rationem Chri
stus habet 598.5
perficere bonum quid.
152.6
perfidia mala 100.7
Pergamus 1067.5
Perge ciuitas 925.5
Pergentini & Laurentij
fratrum natale & pas
sio 422.3
periodus 49.1
periphrasis 68.1
Periscia 123.2
Perpetuæ & Felicitatis
martyrum passio.
397.3
Perpetuæ martyrium.
185.2.246.247.1
perpetui episcopi natale.
404.3
in Perpetuis non esse po
tentiam 237.2
perse aduersus rempub
licam grauissima bella

gerunt 191.2
perse quamdiu usq; ad
mortem Darij regna
runt 68.2
perse quomodo dies cō
putare soleant 123.1
Perse unde uocati 58.2
Perseum mos in con
struendis templis.
506.4
Perseum regnum per
quem destructum 181.2
Perseum regnum quam
diu floruerit 181.2
persecutio crudelissima.
187.2
persecutio cur toleranda
708.8
persecutio cur per leonē
& serpentem significetur
482.8
persecutio exterior, ignis
507.8
persecutio ferenda ei qui
in Christo piè uelit ui
uere 1030.1031.6
persecutio fraudulenta.
805.8
persecutio fugienda 686.5
persecutio malorum sa
lus bonorum 463.8
persecutio quæ tempore
Antichristi fiet, cur gra
uis 482.8
persecutio prima 184.2
persecutio secunda 184.2
persecutio tertia 184.2
persecutio quarta 185.2
persecutio quinta 185.2
persecutio sexta 186.2
persecutio septima 186.2
persecutio octaua 186.2
persecutio nona 186.2
persecutio decima 187.2
persecutio sub Diocletia
no & Maximiano.
368.3
persecutio sub Antichri
sto 1070.5
persecutio uolenta 805.8
persecutionis extremæ
magnitudo 1088.5
persecutionis fraudulen
tæ quæ partes 805.8
persecutionem passi.
106.7
persecutionem pati 278.5
persecutionem propter
iustitiam pati 757.5
persecutione, qui in Chri
sto piè uolunt uiuere,
patiuntur 366.8
persecutionem qui pari
untur, beati * 16.5
persecutione flagrante
licitum est fugere.
567.5
ex persecutione malorū
cognoscitur perfectio.
bonorum 739.8
persecutiones iustorum,
iusti Dei iudicij exem
plum 943.6
persecutores cum sanctis

quomodo agant.
460.8
persecutores duplices.
218.7.366.5
persecutores fidelium.
668.5
persecutores non noui
filij, sed hominum filij.
582.8
persecutores uisibiles.
460.8. item inuisibiles
ibid.
persecutorum impietas.
245.7
perseuerantia 563.7
perseuerantia necessaria.
37.7
perseuerantiæ bona.
479.5.176.7
perseuerantia opus esse.
351.5
Perseus 88.2.449.1
persona quid 119.8
an Persona quæ est filius,
est facta aliquid : quia
sicut filius factus est ho
mo 116.8
persona an commune ali
quid tribus personis
ponat 110.8
persona prima 28.1. secun
da, tertia ibid.
personæ acceptio in præ
sidente 937.5
personæ etymon 50.2.
112.8
personæ duæ antiquitus
ungi solitæ 558.8
personæ pronominum
quor 7.1
personæ pronomibus
sinitis, quor accidunt.
26.1
personæ tres an dicantur
unus Deus unione, uel
singularitate uel sub
stantiæ identitate.
115.8
personæ tres an differant
113.8
personæ tres an sint idē.
113.8
personæ tres an sint u
nus solus Deus 116.8
personæ tres unius essen
tiæ 119.8
personæ uerborum quor
16. 28.1
personarum acceptor
non est Deus 524.
893.5
personarum trinitas, una
essentia 313.2
personarum trium natu
ra an sit adoranda.
114.8
personæ tribus an ali
quid sit commune
112.8
de Personarum acceptio
ne 603.7
perstringere 1.2
peruersitas hominum.
681.8

In Bedæ opera

pessulum ostij sui sponsa dilecto aperit 1082.4
 pes unde dictus 45.1
 pes 199.7.45.1
 pedis conculcatio 843.4
 pede utroq; discalcari. 334.8
 pedes 202.7.34.1.5.755.4
 pedes affectiones 821.8
 pedes Christi 318.5
 pedes Christi, apostoli. 627.5
 pedes cur Christus discipulis lauerit 1080.4
 pedes Domini 370.7.690.1065.5
 pedes Domini lachrymis rigare 704.8
 pedes nouissima significat 204.8
 pedes nostri in uiam pacis quomodo dirigan- tur 201.5
 pedes dissyllabi quot. 45.1
 pedes tetrasyllabi quot. 45.1
 pedes trisyllabi quot 45.1
 pedum lotio 710.5.402.7
 pedum Christi perfolsio. 540.8
 ad Pedes Domini sedere. 317.5
 contra Pedes Domini stare, item secus 161.7
 per Pedes quid intellige- dum 640.4.718.8
 pestilentia 427.8
 pestilentia maxima uni- uersum orbem uexat. 196.2
 pestilentia unde nascatur 38.2
 pestis ingens 197.196.2
 pestis maxima in Gallia. 197.2
 pestis per totum orbem funestissima 199.2
 petenda quæ sint 39.7
 petere male 952.5
 petere in nomine saluato- ris 83.5
 petere secundum uolun- tatem cõditoris 1043.5
 petitio 28.5
 petitiones fidelium 779.5
 petitiones quinque; secun- dum Lucam 350.5
 petitionum dilatio, non est negatio 735.5
 petra 307.5
 Petra Arabiæ ciuitas. 457.4
 petra bis percussa, Chri- stus 828.850.8.128.4
 petra, cordis duritia. 749.4
 petra ecclesia 767.4
 petra percussa Christi fi- guram gerit 281.8
 petra super quâ Sanctus Srephanus lapidatus est 489.3
 petra uirga percussa. 281.8
 petrae foramina 1034.4
 petrae inhærendum. 409.7
 petrosa loca 39.5
 Petronellæ uirginis mar- tyrium 250.251.1
 Petronellæ uirginis nata- le 420.3
 Petrus 30.8.42.273.5
 Petrus à petra dictus. 856.5
 Petrus à Christo reprehē- ditur 520.8
 Petrus agnoscens 13.5
 Petrus à longe Christum sequitur 107.5
 Petrus apostolus Romæ quamdiu egerit 184.2
 Petrus apostolorum pri- mus 709.5
 Petrus cur responderit Christum Dei 329.5
 Petrus cur foras egredia- tur 109.5
 Petrus Corbonensis pon- tifex à Ludonico crea- tur 199.2
 Petrus Comestor, qui scri- psit ecclesiasticam hi- storiam, claret 197.2
 Petrus Christi amantissi- mus 855.5
 Petrus Christum ante pri- mum galli cantum ne- gat 109.5
 Petrus Christum rogat quories peccatori de- beat remittere 171.8
 Petrus cruce necatur sub Nerone 184.2
 Petrus de quibus interro- gauit 230.7.375.5
 Petrus ecclesiæ foris ty- pū quādo gesserit 642.8. quando item inhi- ruit 642.8
 Petrus & paulus duo o- liuæ coram Domino. 497.7
 Petrus & Iacobus signi- ficant Iudæos fideles. 114.5
 Petrus figura ecclesiæ. 767.4
 Petrus in maris sinu Am- pleat demergitur 39.3
 eius corpus in Bono- niæ ciuitatis ecclesia ponitur ibid.
 Petrus in omnibus locis ardentissimæ fidei in- uenitur 764.5
 Petrus Lombardus au- tor sententiæ claret. 197.2
 Petrus maledictionis sen- tentiam in Simonem magum intorquet. 165.8
 Petrus morte Deum clari- ficauit 152.7. item uita. ibid.
 D. Petrus non uult cruci
 figi ut Christus 499.7
 eius oratio in cruce. ibid.
 Petrus per lapsum forti- or surrexit 931.8
 Petrus quamdiu federit. 202.2
 Petrus quomodo eccle- siam significet 65.5
 Petrus super undas libe- ris pascibus ambulās, quid significet 391.8
 Petrus testis Christi pasci- onum 986.5
 Petrus unde uocatus. 408.7
 S. Petri Alexandrini epi- scopi natale & marty- rium 472.3
 Petri assertio 147.5.380.7
 Petri apostoli cathedra. 384.393.3
 Petri apostoli martyriū. 244.245.1
 Petri audacia 148.5.381.7. 937.8.393.3
 Petri cognomentum. 273.5
 Petri confessoris natale. 383.3
 Petri correctio 701.6
 Petri dignitas 856.5
 Petri domus 32.5. so- crus ibid.
 Petri & Ioannis collatio. 855.5
 Petri & Pauli apostolorū natale 429.3. passio. ibi- dem
 Petri & Pauli apostolorū ecclesia construitur. 39.3
 Petri & Pauli passionis annus 900.5
 Petri & Pauli apostolorū uigilia 252.253.1
 Petri etiam negaturi cõ- mendatio 152.5.385.7
 Petri exorcistæ natale. 421.3
 Petri festiuitas cur cele- bretur 501.7
 Petri fiducia 435.481.5
 Petri inanis exculatio. 487.5
 Petri imbecillitas 317.5
 Petri in Paulum sincera commendatio 1006.5
 Petri lapsus, flendo coro- natus 1017.8
 Petri lapsus utilitas. 438.8
 Petri martyris apud Ni- comediam natale 398.3
 Petri martyrium 252. 253.1
 Petri negatio 108.725. 818.5
 Petri nomen unde 156.7. 325.6
 Petri nominis mutatio. 536.5
 Petri obitus 994.6
 Petri paor 762.5
 Petri pura conscientia. 431.5

pharisei

Index.

pharisei domus 160.7. 302.5
 Pharisei iactantia 754.8. 159.7
 Pharisei 459.5.863.6
 Pharisei conuincuntur. 346.7.374.5
 Pharisei cur diuini inter- preterentur 8.5
 Pharisei cur diuini appel- lentur 246.8
 Pharisei taxantur 70.5. 356.7. eorum stulticia mira. ibid.
 Phariseorum duplex er- ror 194.7. de falsa iusti- tia redargutio 195.7
 Phariseorum fraus 85.7. 410.5
 Phariseorum perplexio. 198.2
 Phariseorum infania 373. 368.7
 Phariseorum lotio 361.5. hypocrisis ibid.
 Pharmuthi octauus Ae- gyptiorum mensis. 246.1
 Pharus 110.2.497.3
 Pharus Alexandria su- per quatuor cancos uitros fundata, secun- dum mundi miraculū. 475.1
 Phari in Alexandria con- structio 182.2
 Pheg episcopus in The- moria 320.3
 Phenenna 212.4
 phe, os 1034.8
 Philadelphia 1070.5
 philargyria 411.1046.5
 philargyria mala 335.8
 phialæ 683.4.1075.5
 phialæ aureæ 150.7
 phialæ, apostoli & docto- res pleni uitalibus a- quis 296.8
 phialæ quid significant. 471.4
 phialarum odoramenta. 150.7
 phialas effundēdi duplex modus 1109.5
 Phicol 61.4
 Phierius presbyter quan- do floruerit 187.2
 Phierius presbyter cur Origenes iunior uoca- tus 187.2
 Phihahiroth, os nobiliū. 313.8
 Phileæ episcopi passio. 389.3
 Philippenses 832.6
 Philippicus quamdiu imperarit 193.2
 Philippicus relegatus in Pontum, sic ibidem im- perator 193.2
 Philippicus uictor atque occiso Iustiniano, re- gnum suscipit 193.2
 Philippus 42.5.153. 7.274.887.5
 Philippus à Palatino co- mite oppugnatur 198.2
 Philippus à Christo ten- tatur 763.5
 Philippus apud Hierapo- lim dormiuit in pace. 411.3
 Philippus Bampergæ in- terficiuntur 198.2
 Philippus Caroli quinti pater 200.2
 Philippus episcopus & martyr 449.3
 Philippus episcopus qua- do clauerit 404.3
 Philippus Herodis filius 60.5
 Philippus Henrici frater imperator designatus. 198.2
 Philisteis Israelitæ quam- diu seruerint 177.2
 Philippus Ludouici fra- ter quamdiu regnauit. 199.2
 Philippus non apostolus 885.5
 Philippus, os lampadis. 31.5
 Philippus Othonem bel- lo persequitur 198.2
 Philippus primus Imper- atorum omnium Chri- stianus 186.2
 Philippus primus Chri- stianus imperator 212.2
 Philippus Pulcher quam- diu imperarit 198.2
 Philippus quamdiu im- perarit 186.201.2
 Philippus II. quamdiu imperarit 202.2
 Philippi diaconi natale. 422.3
 Philippi & Iacobi aposto- lorum martyrium 250. 251.1
 Philippi septem fratrum martyrium 254.255.1
 Philippo regi Francorum succedit Philippus fi- lius, cognomine Pul- cher 198.2
 Philippum cur Dominus tentarit 361.7
 Philippi ciuitas 926.5
 per Philistei caput genus humanum designatur. 385.8
 Philistei filios Israel fa- bris armorum priuant 461.4
 Philisteorum agmina in Aphec congregantur. 472.4
 Philistim 235.424.4
 Philistim plaga turpi à Deo percutiuntur. 859.8
 Philistini 124.4
 Philogeus equus solis. 327.2
 Philoxomi tribuni mili- tum Romanorum pas- sio 389.3
 philosophia 312.2.402.1. 653.3
 philosophia, scientiæ a- mor 112.1
 philosophia quomodo definiatur 112.1
 philosophiæ diuisione. 112.1
 philosophiæ species tri- partita 112.1
 philosophiæ tres partes quis inuenit 112.1
 philosophi diuites. 742.4
 philosophorum calum- nia 120.5
 philosophorum mun- danorum uanitas. 664.5
 philosophorum 3.2
 philosophos huius mun- di cur Deus prædi- cationis suæ mini- stros non elegerit. 470.8
 Phinees 212.237.4
 Phinees iustitiæ merce- dem cur acceperit. 106.5
 Phinees sacerdos Zam- brem cum scorto, pu- gione transfodit. 327.8
 Phinon 325.8
 Philon 148.8
 Phiton 99.4
 Phitonissa utrum prophe- tam de inferno euoca- uerit, an aliquam ima- ginariam illusionem fallacia dæmonum fa- ctam 369.8
 phlebotomia quid 472.1
 phlebotomia quando ad- hibenda 472.1
 phlegma frigidum unde 342.2
 phlegmata, frigida & hu- mida 135.2
 phlegmaticus 339.2
 phlegmatici parui & pin- gues 340.2
 Phocas princeps 49.3
 Phocas quamdiu impe- rarit 191.2
 Phocæ episcopi natale. 433.3
 Phocæ martyris passio. 396.3
 Phœbo cur quatuor equi attribuantur 327.2
 Phoenix auis 757.4
 Phrygia Asiæ prouincia. 923.5
 Phrygia maior 923.5
 Phrygia minor 923.5
 Phrygia Sibylla 351.2
 Phryxenus arietis cœle- stis epitheton 91.2
 Phua 100.101.4
 phylacteria 188.5
 physica 112.4.03.1
 physica quot diuisiones habeat 113.1
 Physicam quis inuenierit 112.1
 ex physiciæ partibus quæ prima discenda. 113.1
 physico prudenti semper prouidendum quæ signa obtineat sol. 327.2
 pia mater 340.2
 Picti 2.3
 Picti à Scotis uxores pe- tunt 2.3
 Pictorum gens quando Christi fidem susce- perit 75.3
 Picus Italiæ rex 177.2
 pietas quid 438.6
 pietas Dei cultus 514.6
 pietas uera sapientia. 57.6
 pietatis suæ non obli- uiscitur Dominus. 485.5
 pië uiuere in Christo. 1032.1033.6
 Pigenij presbyteri na- tale 400.3
 Pigenij presbyteri se- pultura 401.3
 pignus à debitore accipe- re 332.8
 pignus ab arra differit. 768.6
 pignus debitoris 332.8
 pignus à debitore quan- do dicatur accipi. 206.4
 pignoris loco non acci- pienda superior aut in- ferior mola 332.8
 pignoris loco mola supe- rior aut inferior tolli prohibetur 206.4
 pigredo immittit sopore 933.4
 pigritia egestatis nutrit. 895.4
 Pilatus 225.5.272.7
 Pilatus homo Romanus 820.5
 Pilatus Iudææ procura- tor à Tiberio dirigitur 183.2
 Pilatus manus lauat. 111.5
 Pilatus quia in Christi ne- cem consensit, reus fuit 762.8
 Pilatus templum polluit 418.4
 Pilatus, os malleatoris, 1094.4
 Pilatus, os malleatoris, diabolum significat. 111.5
 Pilati ad liberandum Christum studium. 492.5
 Pilati conatus 157.5. 390.7
 Pilati

In Bedæ opera

Pilati interitus 184.2
 Pilati ne damnaret Christum innocerem solertia. 491.5
 pili capitis 535.4
 pili, opera mortua 355.4
 pilos caprarum offerre. 1172.4
 pincerna, apud reges maxime dignitatis nomen 249.8
 per Pinguedinem bona opera designant 758.8
 Pionij martyris apud Smyrnam natale & passio 388.3
 Pipinus Caroli pater. 194.2
 Pipini obitus 194.2
 piratae diaboli ministri. 681.4
 pirus portus 921.5
 Pirminij episcopi martyrium 262.263.1
 piscari non prohibentur apostoli 409.7
 piscatio apostolorum duplex 846.5
 piscatores 75.7.257.5
 piscatores & illiterati ad prædicandum cur mittantur 10.5
 piscatio spiritualis 859.4
 piscis 351.5
 piscis affus quid 851.5
 piscis bonus 586.4
 piscis aquilonius 449.1
 piscis typica intelligentia 40.7
 piscis à Tobia occisus quid significet 592.4
 piscis magnus 454.1
 pisces 8.28.5.521.1.653.4
 pisces qui mundi 158.4
 pisces qui in aqua uiuere possint 318.2
 Pisces cur Febuario tribuantur 25.85.2
 pisces duo quid significant 363.5
 pisces, homines uoluptatibus mundi immersos significant 14.5
 pisces qui pro mundis habeantur 304.8. qui ite pro immundis. ibid.
 pisces minimi uel animalia, siue uermiculi, quos scriptura non meminit, quando sint creati 134.8
 piscium ab apostolis captorum numerus. 848.5
 piscium duorum significatio 599.5
 piscium multitudo 75.7.258.5
 per Pisces qui designantur 472.7
 piscicorum ratio 79.8
 Plinio grandi opere conseruata scriptura diuina intelligitur 553.4
 Pifidia, Asiae prouincia. 926.5
 Pithetes 30.2
 Pius papa quamdiu sedet in episcopatu suo. 433.3.202.2
 Pius 11. quamdiu sedet 204.2
 Pius 111. quamdiu sedet 204.2
 pij cur flagellentur hic. 932.8
 piorum flagellatio qualis 591.8
 ad Placandum Dominum de compendio uenire. 590.8
 Placidia Augusta nuncupatur 189.2
 plaga Aegypti & Pharaonis 113.4
 plagæ Adam 96.7
 plagæ Aegyptiorum. 856.8
 plagarum genera 112.4
 planetæ 12.2. A 12.4.157.2.830.4
 planetæ contra mundum feruntur 7.2
 planetæ cur colores suos mutantur 23.2
 planetæ cur in firmamento positi dicantur. 66.2
 planetæ cur nobis ad occidentem currere uideantur 66.2
 planetæ cur modo stent, modo progrediantur, modo retrogradantur per certa zodiaci signa 19.2
 planetæ cursus uagos certa definitione conficiuntur 158.2
 planetæ cur sidera errantia dicantur 66.2
 planetæ irregulares. 384.1
 planetæ quando occultari dicantur 14.2
 planetæ quo in signo sint quomodo inuestigandum 22.2
 planetæ quo tempore cursus perficiantur 387.1
 planetæ quor annis cursum suum absoluunt. 13.2
 planetæ solis uirtute quomodo currant 13.2
 planetæ uniuscuiusque sphaeræ diuisio 17.2
 planetarum absides 16.22.2.385.1
 planetarum absides neque omnes sunt sub eisdem partibus signorum, neque sub eisdem perpetuo manent 17.2
 planetarum annus 128.2
 planetarum circuli 324.2
 planetarum consensus. 385.1
 planetarum cursus 12.13.87.2
 planetarum cursus quot annis uel diebus impleatur 499.1
 planetarum designatio. 392.1
 planetarum discursus per zodiacum 23.2
 planetarum domicilia. 386.1
 planetarum epicyclus 19.2
 planetarum & signorum ratio 438.1
 planetarum & mundi circuli quomodo similitudinem & dissimilitudinem habeant 16.2
 planetarum in dierum assignatione cur non sit seruatus ordo 68.2
 planetarum inquisitiones. 439.440.1
 planetarum, iuxta naturam & numerum earum, secundum Hebræos ordo 441.1
 planetarum mansio 89.2
 planetarum motus qualis 325.2
 planetarum occursum moderari 125.2
 planetarum ordo 66.2.382.392.1
 planetarum motus & ordo 15.2
 planetarum proprii circuli 16.2
 planetarum singuli orbis contra cælum ab occasu in exortum mouentur 134.2
 planetarum transitoria. 384.1
 platearum anguli 823.5
 Plato nascitur 212.181.2
 Plato duo genera cacodæmonum statuit 314.2
 Platonis annus 53.2
 Platonis error 358.7
 Platonis & Diogenis professio 462.7
 Platonis obitus 181.2
 pleiades 121.136.2.829.4
 plebis decima pars in Hierusalem habitationem sorte electa suscipit. 573.4
 plebs Iudaica etiam in filios pœnam damnationis sue transmisit 185.8
 plectas qui habere dicantur 59.8
 plenilunium 12.2
 pleuuium 1003.6
 Plereum dæmonum rabies peruasit 340.3
 plica quid 423.1
 plicæ differentia quæ. 423.1
 Plinius 11. Nonocomensis orator & historicus insignis clarior 184.2
 plorationis uallis quid significet 1042.8
 plus quamperfectum tempus 28.1
 Pluto lustrationum pariter 502.1
 pluuiæ uoluntaria 80.6
 pluuiæ maritima 926.4.
 item serotina 926.4
 pluuiæ quæ domum subtertere nititur, diabolus est 830.5
 pluuiæ, uerba sunt euangelij 361.8
 à Pluuia nullum tempus immune 332.2
 pluuiæ 379.1
 pluuiæ à nimbis quid differant 36.2
 pluuiæ nubium, apostolorum sunt eloquia 36.2
 pluuiarum diuersæ causæ 331.332.2
 poderis 665.3.1065.5
 poderis, Christi incarnationis 297.8
 pœna præfens cur immitatur à Domino 474.8
 pœnam peccati cur Deus nobis non abstulerit, ita ut etiam in hac uita impasibiles essemus & immortales 407.8
 pœnæ infernales quot. 506.7
 pœnitere Dei 990.8
 pœnitere qui dicatur 71.2
 pœnitenti necessarii dimittere debemus 355.7.4.18.5
 pœnitentes publicani 69.7.398.5
 pœnitentia 534.7.687.6.874.5.1024.6
 pœnitentia Dei 36.312.4.1086.6
 pœnitentia à mortuis operibus 1080.6
 pœnitentia cur in Deum non cadat 990.8
 pœnitentia & ablutio ueteris hominis, est generatio filij hominis. 471.8
 pœnitentia finis uanae laetitiae, & principium tristitiæ salutaris 161.4
 pœnitentia in cilicio & cinere facienda 7.5
 pœnitentia infructuosa. 706.8
 pœnitentia nulla in Deum cadit 453.7
 pœnitentia uera 537.4
 pœnitentiæ locus filij Aaron non interdictus 228.4
 pœnitentiæ necessitas. 380.5
 pœnitentiam agere 71.7.400.5
 pœnitentiam agere nemo per se habet 700.8
 pœnitentiam agentes misericordiam consequuntur 171.8
 ad Pœnitentiam adhortatio 509.7
 in Pœnitentiam quomodo Ioannes baptizauit. 8.5
 poematis tria genera. 58.1
 poetæ prisca quædam aliter quam moderni proposuerunt 54.1
 pogonia 30.2
 polenta 36.6
 polenta spiritum contritum significat 330.4
 pollutum extra castra exire 338.8.205.4
 pollutum quid apud Deum 30.3
 polus quid Græcis 7.2
 polus 7322.2
 polus arcticus 433.1
 polus antarcticus 433.1
 polus septentrionalis. 126.2. australis. ibid.
 poli altitudo in omnibus regionibus non eadem permanet 8.2
 poli descriptio 88.2
 poli 6.126.88.2
 Polycarpus de Ioanne. 104.8.5
 Polycarpus Asiae prouinciae episcopus floret 185.2
 Polycarpus cum Sebastiano plurimos ad fidem Christi conuertit 394.3
 Polycarpus multos ab hæretica labe castigat. 185.2
 Polycarpi episcopi natalis 378.389.3
 Polycarpi & Theodori natalis 478.3
 Polycarpi martyrium. 185.2.387.3
 Polyochi martyris natale 391.3
 Polycronij episcopi natalis & martyrii 392.3
 polymita Iosephi 74.75.4
 polymita Iosephi uarietate populorum ex omnibus gentibus in corpore Christi congregatam significat 252.8
 polyproton 64.1
 polylyndeton 64.1
 poma ficus 118.5.320.7
 poma noua & uetera. 1133.4
 pomorum custodia 862.8
 pomorum fructus 1069.4
 Pompeius capta urbe Hierusalem ad sancta sanctorum accedit. 183.2
 Pompeius Iudæam capit 212.2
 Pompeius Iudæos tribuarios facit 183.2
 Pompeij interitus 183.2
 ponderales numeri 99.1
 pondus duplex abominatio est Domino. 333.8
 pondus unde dicatur. 184.1
 pondera diuersa in sacculo non habenda 333.8
 pondera gemina 368.6
 Pontani martyris natale. 384.3
 Pontianus papa in exiliu relegatus 463.3
 Pontiani, Prætextati atque Tarsonis martyrum natale 479.3
 Pontianus quamdiu sederit 202.2
 Pontiani diaconi passio. 397.3
 Pontiani martyrium. 186.2.470.3
 pontifex Christus 1267.4
 pontifex cur semel in anno in propitiatorium sit ingressus 299.8
 pontifex octo generibus uestium sacrificij tempore induebatur. 1245.4.
 pontifex omnium elementorum figuram in suo habitu gestat 1266.4
 pontifex porrat iniquitates subditorum 1259.4
 pontifex semel in anno sancta sanctorum ingressus 142.4
 pōrifex super uniuersum populum eminet 567.4
 pontificis deuotio 539.4
 pontificis minoris officium 79.2
 de Pontifice eligendo cōtrouersia 196.2
 pontifices Iudæis reuersis de captiuitate præfuerunt, usque ad Aristobulum 181.2
 pontificum catalogus. 202.2
 pontificum castitas 187.5
 pontificum clementia. 368.7
 pontificum Iudæorum ambitio & cupiditas. 817.5
 Pontius Cypriani uitæ & passionis uolumen egregium relinquit. 186.2
 Pontus Asiam & Europam disternat. 926.5
 Pontus multarum gentium regio 926.5
 populus Babyloniam deserens, quos significet. 765.8
 populus Dei, cælum. 639.4
 populus gentilis cum ingenti multitudine est dilatarus, qui cum apostolis & prophetis erat habitaturus 184.8
 populus in Hierusalem congregatur mense festimo 480.4
 populus Israel uagus. 29.4
 populus Israel quamdiu in Aegypto seruiuerit. 711.6
 populus Israeliticus ab Aegypto rediens quos hostes habuerit 461.8
 populus Israeliticus quadraginta annis in deserto multis laboribus exercetur 24.8
 populus Iudaicus in Babyloniam captiuus ducitur 765.8
 populus Iudaicus cur dicitur lupus rapax. 97.4
 populus Iudaicus cur ciuitas 721.8
 populus Iudaicus solitudo factus 839.4
 populus Iudaicus templum destructum reparat 765.8
 populus Iudaicus uultu Domini derupauit. 705.8
 populi Dei redemptionis typus 5.7
 populi Israelitici liberatio 347.8
 populi Iudaici reditus in Hierusalem 383.8
 populi multitudo, ciuitatis munimentum 747.8
 populi Israelitici quod Deus in die in nube, in nocte uero in igne præcellerit, quid significet 784.8
 populus terræ qui dicitur 496.4
 populum timebant principes 88.7
 populi cur aquæ dicantur 429.8
 populi qui Dei memores 652.8
 porcus in Lege cur immundum animal. 988.6
 porci 8.28.5
 porcorum pastores fugiunt, quid significet. 36.5
 porcos pascere 401.5
 per Porcos homines immundos adumbrari. 48.5
 pori 358.7
 Porphyrii poetæ ad Constantinum liber 57.1
 porta angusta 386.5
 porta aquarum Domini 553.4
 porta Ioathan 179.2
 porta piscium quando ædificetur 549.4
 porta speciosa 875.5
 portæ Speciosam Ioarhæ ædificat 179.2
 porta uallis quando ædificetur in Hierusalem. 551.4
 porta uetus in Hierusalem quando ædificet 550.4
 portam gregis in primordio ædificandæ ciuitatis Dei sacerdotes ædificare 548.4
 post Portam fontis & muros piscinæ Siloæ qui perueniant 553.4
 de Porta ad portam ire. 288.8
 portæ ædificij spiritualis. 81.8
 portæ æternales oppositæ sunt portis dæmonum 548.8
 portæ cœli 65.4
 portæ, doctores ecclesiæ. 1131.4
 portæ inferi 70.5.156.7
 portæ mortis tenebrosæ. 823.4
 portæ spiritualis ædificij 898.8
 portas Hierusalem flammis hostilibus percurri. 545.4
 in Portis quondam iudices sedere soliti 695.4
 porticus altitudo 19.8
 porticus ante templum cur deaurata 28.8
 porticus quorum figurâ gerat 25.8
 porticus templi Salomonis 14.8
 porticus templi triplici ordine distincta 40.8
 per Porticum templi quid typicè designetur 14.8
 portus, finis præsentis seculi 14.5
 positione quot modis syllabæ longæ fiant. 36.1
 possitius gradus 20.1
 possessiua pronomina. 8.1
 possibile 434.5
 possibilis omnia apud Deum 105.5.233.7
 posteriora Dei uidere. 144.4
 postes introitus cur quadrangulati sint facti. 37.8
 postulare hominum est, Dei uero exaudire. 440.8
 postulanda que sunt 951.5
 Potamiæ uirgo 429.3
 Potentianæ uirginis martyrium 24.6.24.7.250.251.1
 poten-

Index.

na intelligitur 553.4
 Pifidia, Asiae prouincia. 926.5
 Pithetes 30.2
 Pius papa quamdiu sedet in episcopatu suo. 433.3.202.2
 Pius 11. quamdiu sedet 204.2
 Pius 111. quamdiu sedet 204.2
 pij cur flagellentur hic. 932.8
 piorum flagellatio qualis 591.8
 ad Placandum Dominum de compendio uenire. 590.8
 Placidia Augusta nuncupatur 189.2
 plaga Aegypti & Pharaonis 113.4
 plagæ Adam 96.7
 plagæ Aegyptiorum. 856.8
 plagarum genera 112.4
 planetæ 12.2. A 12.4.157.2.830.4
 planetæ contra mundum feruntur 7.2
 planetæ cur colores suos mutantur 23.2
 planetæ cur in firmamento positi dicantur. 66.2
 planetæ cur nobis ad occidentem currere uideantur 66.2
 planetæ cur modo stent, modo progrediantur, modo retrogradantur per certa zodiaci signa 19.2
 planetæ cursus uagos certa definitione conficiuntur 158.2
 planetæ cur sidera errantia dicantur 66.2
 planetæ irregulares. 384.1
 planetæ quando occultari dicantur 14.2
 planetæ quo in signo sint quomodo inuestigandum 22.2
 planetæ quo tempore cursus perficiantur 387.1
 planetæ quor annis cursum suum absoluunt. 13.2
 planetæ solis uirtute quomodo currant 13.2
 planetæ uniuscuiusque sphaeræ diuisio 17.2
 planetarum absides 16.22.2.385.1
 planetarum absides neque omnes sunt sub eisdem partibus signorum, neque sub eisdem perpetuo manent 17.2
 planetarum annus 128.2
 planetarum circuli 324.2
 planetarum consensus. 385.1
 planetarum cursus 12.13.87.2
 planetarum cursus quot annis uel diebus impleatur 499.1
 planetarum designatio. 392.1
 planetarum discursus per zodiacum 23.2
 planetarum domicilia. 386.1
 planetarum epicyclus 19.2
 planetarum & signorum ratio 438.1
 planetarum & mundi circuli quomodo similitudinem & dissimilitudinem habeant 16.2
 planetarum in dierum assignatione cur non sit seruatus ordo 68.2
 planetarum inquisitiones. 439.440.1
 planetarum, iuxta naturam & numerum earum, secundum Hebræos ordo 441.1
 planetarum mansio 89.2
 planetarum motus qualis 325.2
 planetarum occursum moderari 125.2
 planetarum ordo 66.2.382.392.1
 planetarum motus & ordo 15.2
 planetarum proprii circuli 16.2
 planetarum singuli orbis contra cælum ab occasu in exortum mouentur 134.2
 planetarum transitoria. 384.1
 platearum anguli 823.5
 Plato nascitur 212.181.2
 Plato duo genera cacodæmonum statuit 314.2
 Platonis annus 53.2
 Platonis error 358.7
 Platonis & Diogenis professio 462.7
 Platonis obitus 181.2
 pleiades 121.136.2.829.4
 plebis decima pars in Hierusalem habitationem sorte electa suscipit. 573.4
 plebs Iudaica etiam in filios pœnam damnationis sue transmisit 185.8
 plectas qui habere dicantur 59.8
 plenilunium 12.2
 pleuuium 1003.6
 Plereum dæmonum rabies peruasit 340.3
 plica quid 423.1
 plicæ differentia quæ. 423.1
 Plinius 11. Nonocomensis orator & historicus insignis clarior 184.2
 plorationis uallis quid significet 1042.8
 plus quamperfectum tempus 28.1
 Pluto lustrationum pariter 502.1
 pluuiæ uoluntaria 80.6
 pluuiæ maritima 926.4.
 item serotina 926.4
 pluuiæ quæ domum subtertere nititur, diabolus est 830.5
 pluuiæ, uerba sunt euangelij 361.8
 à Pluuia nullum tempus immune 332.2
 pluuiæ 379.1
 pluuiæ à nimbis quid differant 36.2
 pluuiæ nubium, apostolorum sunt eloquia 36.2
 pluuiarum diuersæ causæ 331.332.2
 poderis 665.3.1065.5
 poderis, Christi incarnationis 297.8
 pœna præfens cur immitatur à Domino 474.8
 pœnam peccati cur Deus nobis non abstulerit, ita ut etiam in hac uita impasibiles essemus & immortales 407.8
 pœnæ infernales quot. 506.7
 pœnitere Dei 990.8
 pœnitere qui dicatur 71.2
 pœnitenti necessarii dimittere debemus 355.7.4.18.5
 pœnitentes publicani 69.7.398.5
 pœnitentia 534.7.687.6.874.5.1024.6
 pœnitentia Dei 36.312.4.1086.6
 pœnitentia à mortuis operibus 1080.6
 pœnitentia cur in Deum non cadat 990.8
 pœnitentia & ablutio ueteris hominis, est generatio filij hominis. 471.8
 pœnitentia finis uanae laetitiae, & principium tristitiæ salutaris 161.4
 pœnitentia in cilicio & cinere facienda 7.5
 pœnitentia infructuosa. 706.8
 pœnitentia nulla in Deum cadit 453.7
 pœnitentia uera 537.4
 pœnitentiæ locus filij Aaron non interdictus 228.4
 pœnitentiæ necessitas. 380.5
 pœnitentiam agere 71.7.400.5
 pœnitentiam agere nemo per se habet 700.8
 pœnitentiam agentes misericordiam consequuntur 171.8
 ad Pœnitentiam adhortatio 509.7
 in Pœnitentiam quomodo Ioannes baptizauit. 8.5
 poematis tria genera. 58.1
 poetæ prisca quædam aliter quam moderni proposuerunt 54.1
 pogonia 30.2
 polenta 36.6
 polenta spiritum contritum significat 330.4
 pollutum extra castra exire 338.8.205.4
 pollutum quid apud Deum 30.3
 polus quid Græcis 7.2
 polus 7322.2
 polus arcticus 433.1
 polus antarcticus 433.1
 polus septentrionalis. 126.2. australis. ibid.
 poli altitudo in omnibus regionibus non eadem permanet 8.2
 poli descriptio 88.2
 poli 6.126.88.2
 Polycarpus de Ioanne. 104.8.5
 Polycarpus Asiae prouinciae episcopus floret 185.2
 Polycarpus cum Sebastiano plurimos ad fidem Christi conuertit 394.3
 Polycarpus multos ab hæretica labe castigat. 185.2
 Polycarpi episcopi natalis 378.389.3
 Polycarpi & Theodori natalis 478.3
 Polycarpi martyrium. 185.2.387.3
 Polyochi martyris natale 391.3
 Polycronij episcopi natalis & martyrii 392.3
 polymita Iosephi 74.75.4
 polymita Iosephi uarietate populorum ex omnibus gentibus in corpore Christi congregatam significat 252.8
 polyproton 64.1
 polylyndeton 64.1
 poma ficus 118.5.320.7
 poma noua & uetera. 1133.4
 pomorum custodia 862.8
 pomorum fructus 1069.4
 Pompeius capta urbe Hierusalem ad sancta sanctorum accedit. 183.2
 Pompeius Iudæam capit 212.2
 Pompeius Iudæos tribuarios facit 183.2
 Pompeij interitus 183.2
 ponderales numeri 99.1
 pondus duplex abominatio est Domino. 333.8
 pondus unde dicatur. 184.1
 pondera diuersa in sacculo non habenda 333.8
 pondera gemina 368.6
 Pontani martyris natale. 384.3
 Pontianus papa in exiliu relegatus 463.3
 Pontiani, Prætextati atque Tarsonis martyrum natale 479.3
 Pontianus quamdiu sederit 202.2
 Pontiani diaconi passio. 397.3
 Pontiani martyrium. 186.2.470.3
 pontifex Christus 1267.4
 pontifex cur semel in anno in propitiatorium sit ingressus 299.8
 pontifex octo generibus uestium sacrificij tempore induebatur. 1245.4.
 pontifex omnium elementorum figuram in suo habitu gestat 1266.4
 pontifex porrat iniquitates subditorum 1259.4
 pontifex semel in anno sancta sanctorum ingressus 142.4
 pōrifex super uniuersum populum eminet 567.4
 pontificis deuotio 539.4
 pontificis minoris officium 79.2
 de Pontifice eligendo cōtrouersia 196.2
 pontifices Iudæis reuersis de captiuitate præfuerunt, usque ad Aristobulum 181.2
 pontificum catalogus. 202.2
 pontificum castitas 187.5
 pontificum clementia. 368.7
 pontificum Iudæorum ambitio & cupiditas. 817.5
 Pontius Cypriani uitæ & passionis uolumen egregium relinquit. 186.2
 Pontus Asiam & Europam disternat. 926.5
 Pontus multarum gentium regio 926.5
 populus Babyloniam deserens, quos significet. 765.8
 populus Dei, cælum. 639.4

In Bedæ opera

potentes qui superbi. 146.7
 potentia frustra est, quæ non reducitur ad actum. 230.2
 potentia & iustitia quomodo idem 811.8
 potentiam distulit Christus 637.5
 potentia obiectiua 219.2
 potestas coniunctionis quot species habeat. 16.32.1
 potestas omnis à Deo. 826.5
 potestas regia cur dicatur pestilentia 428.8
 potestas tenebrarum. 890.6
 potestare Deus superbos humiliat, misericordia exaltat humiles 755.8
 potus & esus typicus. 476.5
 potius uacare 956.4
 practica finis opus 257.2
 præceptum doctorum. 365.7
 præceptum Domini lucidum 527.8
 præceptum quartum quomodo primum in secunda tabula 284.8
 præcepti & potestatis gratæ differentia 216.7. 324.5
 præcepti finis charitas. 957.6
 præcepti finis 955.6. item adimpletio. ibid.
 præcepta Dei æquitas. 1024.8
 præcepta Dei compedes dicuntur 865.8
 præcepta Dei fidelia. 993.8
 præcepta Dei, iustitia sunt 1036.8
 præcepta Dei cur diligenda 1024.8
 præcepta Dei quare seruanda 993.8
 præcepta Dei ueritas. 491.1036.8
 præcepta diuina, sagittæ 666.8
 præcepta diuina quomodo intuenta 1010.8
 præcepta diuinarum librorum fundamentum ecclesiarum 470.8
 præcepta Domini quales faciant 519.8
 præcepta Domini quomodo sint in corde abscondenda, & non abscondenda 1021.1011.8
 præcepta quædam legalia Iudæis cur mendacia uideantur 386.8
 præcepta fines 899.4
 præcepta tria de Deo quid significant 424.8
 præceptorum Dei distri-

butio 283.8
 præceptorum summa. 790.6
 præcepta scire non sufficit, nisi & facias 714.5
 precari, deprecari 972.6
 preces & deprecationes differunt 972.6
 præcingere 936.8
 præcones Dei quando ascendere dicantur 667.8. quando descendant. ibid.
 præcū locus nullus post iudicium 197.5
 prædestinatio 194.778.6
 prædestinatio precibus impletur 219.8
 prædestinatio aliquando significatur nomine præsentia 252.6
 prædestinatio Dei nulla ui cogit nos ad bonum uel ad malum 406.8
 prædestinatio Dei, diuina gratiæ est appositio 404.405.8
 prædicandi rectissimus ordo 19.7
 ad Prædicandum ter quaterni apostoli cur misisti 41.5
 prædicanti de labore suo uinere licet 58.5
 prædicantium fortitudo Deus 739.8
 prædicamenta, rerum naturalium principia. 225.2
 prædicata quot sint. 257.2
 prædicatio angelicentibus malis frangi non debet 653.5
 prædicatio immediata. 237.2
 prædicationis Ioannis uirtus 229.5
 prædicationis præstantia 328.5
 prædicationis sermo argenti comparatur. 295.8
 prædicator doctus in ecclesia 760.5
 prædicationis in Deo fiducia 57.5.200.7.340.5
 prædicatoris lingua quando cõtemnatur 480.8
 prædicatores 514.5
 prædicatores ab initio mundi usque; ad finem Dominus mittere nõ desinit 478.5
 prædicatores angeli 539.5962.957.8
 prædicatores cur dicantur celi 908.8
 prædicatores ecclesiæ oculi & dentes 906.4
 prædicatores nubes. 844.8
 prædicatores quomodo incantatores 733.8

prædicatores sancti quomodo dentes 263.8
 prædicatores sancti cur nubes dicantur 616.961.8
 prædicatores sancti montibus similes 616.8
 prædicatores sancti nentores 489.4. item cõaugustati 490.4
 prædicatores ueritatis pedes Saluatoris 767.4
 prædicatorum magna uirtus 226.8
 prægnans mulier an baptizanda 28.3
 prælati boni de subditorum profectu lætatur. 610.8
 prælati iniquitatis, dentes malorum 441.8
 prælium in Gabaa. 344.8
 ex Prælio qui eiciantur. 202.4
 prælia 221.7
 præmia bonorum operum denario numero figurantur 1047.4
 præoccupationes in quibus delinquatur quæ. 754.6
 præpositio quid 17.32.1
 præpositioni quot accidunt 17.32.1
 præpositiones ablatiui casus, quæ 33.1
 præpositiones accusatiui casus quæ 32.1
 præpositiones antiqui generis casui coniungebant 34.1
 præpositiones quæ dictionibus seruiant, & separari non possint 18.1
 præpositiones quando uim suam retineant. 34.1
 præpositionum ultimæ syllabæ quantæ 45.1
 præpositiua pronomina. 25.1
 præputium 416.8
 præputium sedes libidinis 416.8
 præputium quisque; cum nascitur, adfert 624.5
 præsentia 474.5
 præsentia Dei 701.5
 præsens tempus 28.1
 præsens tempus dies malorum 560.8
 præsentia diuina 722.5
 præsentia qui futuris præponunt, à Deo increpantur 828.8
 præsulum malorum damnatio 231.7
 præteritum tempus 28.1
 ad Præteritum nullam esse potentiam 244.2
 præterita pro futuris in sacris literis sæpe ponuntur 788.5

præteritorum exhibitio futurorum est certitudo 506.8
 præuaricator quis 97.6
 Pragam ciuitatem Carolus Bohemus studijs celebrè reddidit 199.2
 praua in recta 227.5. 274.7
 prauorum confortia uitanda 389.7
 praua cogitare attonitis oculis 927.4
 Prædis uirginis natale. 434.3
 Prædis uirginis martyrium 254.255.1
 de Precio pro animabus singulorum numerato populo 1276.4
 Prædicti Armenensis episcopi natale 387.3
 presbyteratus officium. 135.7
 Priamus regnat in Troia 211.2
 pridie 157.2
 Prilidani natale 387.3
 prima azymorum 165.2
 prima sabbati apud Iudæos 156.2
 prima sabbati 206.207.2. 545.8
 prima tabula 130.4. item secunda 131.4
 Primi in episcopi depositio 465.3
 Primi & Feliciani natale & martyrium 423.3
 Primi martyrium 252.1
 primitiæ 595.7
 primitiæ bonorum operum principia ostendunt 124.4
 primitiæ Domino offerri debent 149.4
 primitiæ hominis 174.6
 primitiæ frugum quid spiritualiter 286.8
 primitias bonorum nostrorum Domino quando tollamus 1171.4
 per Primitias laboris quid ueniat 856.8
 primitiua pronomina quot sint 7.1
 primogenitus 205.5
 primogenitus principium omnis doloris 86.4
 primogenitus omnis, do nec sacerdotio fungit Aaron, fuit pontifex. 45.4
 primogeniti apud Hebræos officio sacerdotum funguntur 224.8
 primogeniti sacrificia Deo offerunt 605.4
 primogenitæ Aegypti. 115.4
 primogenita 221.8
 primogenita afini onemutanda 286.8
 primo-

Index.

Primogenitorum principia 286.8
 primogenitis regnum & sacerdotium debebatur 259.8
 per Primogenita animalium quid intelligendum 856.8
 princeps huius mundi. 490.5
 princeps mundi quomodo euadendus 1041.8
 principes se Christum asserentes hæresiarthæ. 465.5
 principes primus 652.3
 principes duo 752.8
 principes Iuda 578.4
 principes Iudæorum nouisse 337.7
 principes Iudæorum nouisse Christum 455.5
 principes patrum donaria ad construendam domum Dei offerunt. 477.4
 principes sacerdotum facti suo Christi uerba approbant 457.5.338.7
 principes quomodo & cur alloquatur Dominus 486.5
 principum conuentus in Germania à Friderico imperatore primum instituti 200.2
 principum Iudæorum in credulitas 627.5
 principium quid 521.5
 principium sensitiuum esse in corde 252.2
 principij nomine filium Dei non incongruè posse accipi 58.2
 in quo Principio Deus creauit cælum & terram 118.8
 principia quot philosophi posuerint 57.2
 ad Principia non est ratio 216.2
 principiorum primorum notitia nobis innata 244.2
 prisca lingua 350.2
 Priscæ uirginis natale. 384.3
 Priscæ uirginis martyrium 242.243.1
 Prisci, Malchi & Alexandri martyrium 401.3
 Prisci presbyteri martyrium 381.3
 Priscilliani clerici martyrium 381.3
 à Priuatione in habitum impossibilis est regressio 215.2
 Priuatus martyr 443.3
 probanda quæ sunt qualia esse debeant 314.2
 probatica piscina 548.4
 Probus quamdiu imperarit 201.186.2

Probus Gallias deletis hostibus ad perfectum liberat 186.2
 Procas Sylius quamdiu regnarit 179.8
 procelsi & Martiniani sanctorum natale 430.3
 Procelsi & Martiniani martyrium 254.255.1
 Prochori natale 404.3
 Prodigia maxima in cælo & terra uisuntur. 197.2
 prodigia uaria in cælo uisuntur 196.2
 prodigia unde dicantur. 856.8
 profectus in lege Domini 702.5
 profundum maris, despectissimi peccatores. 790.8
 in Progenie Serhi cur nulla progenita femina nominatim exprimat 174.8
 prognostica 37.2
 proleptis 61.1
 promissa non eadem. 1088.6
 promissio Dei non uilipendenda 1029.5
 promissio Dei rata 1123.6
 promissiones apud ueteres cuiusmodi 81.2
 promissiones Dei quales 926.8
 promissiones temporales & spirituales 617.8
 promissiones ueteris testamenti quales 617.8
 promissionum tempus. 1054.6
 Pronij martyrium 185.2
 pronomen quid 625.1
 pronomen compositum. 7.1
 pronomen simplex 7.1
 pronomen nullum recipit comparatione 26.1
 pronominis declinatio in quo differat 43.1
 pronomini quot accidat. 6.25.1
 pronomina quæ finita. 6.8.1
 pronomina quæ infinita. ibid.
 pronomina quot declinationibus inflectantur. 7.1
 pronomina primæ declinationis 7. secundæ 7. tertiæ 8. quartæ 8.1
 pronominum genera. 6.1
 pronominum ultimæ syllabæ quantæ 42.1
 inter Pronomina & articulos quid intersit. 26.1
 prophetantium præconium in Saluatoris aduentu cessat 768.4

propheta 268.4
 propheta ad Heli sacerdotem à Deo mittitur 358.8
 propheta Dominus 251.5. 352.7
 propheta mendax 1090.5
 propheta primus 647.3
 prophetæ domus ecclesiastica 404.4
 prophetæ officium 264.7.297.5
 prophetæ 364.5
 prophetæ Christum uenturum prospexerunt. 687.4
 prophetæ colles 96.4
 prophetæ cur montes dicantur 869.8
 prophetæ cur uidentes dicti 95.7.268.4
 prophetæ, Dei facies. 686.4
 prophetæ duo, quorum alter post mortem, alter uerò ante natiuitatem prophetauit 652.3
 prophetæ minores arbuta cur uocentur 869.8
 prophetæ montes operati 869.8
 prophetæ olim uidentes dicti 911.8.797.4
 prophetæ omnes de Christo loquenti 199.5
 prophetæ os Domini. 862.4
 prophetæ pastores 230.8
 prophetæ, summi montium 818.8
 prophetarum chorus tertius seruus 336.7
 prophetarum libri, panes 127.4
 prophetarum mos 1043.6
 prophetarum nomine quid significat 550.6
 prophetarum scripta uisiones 268.4
 prophetarum scripta. 545.5
 prophetarum seminatio in Iudæis 769.8
 prophetarum tempora ubi incipiant 178.2
 prophetarum unus liber apud Hebræos 220.6
 prophetia quid 421.8
 prophetia unde 995.5
 prophetia sedem habet sub palma 347.8
 prophetia per dicta qualis 422.8
 prophetia per dicta quomodo diuidatur 422.8
 prophetia per Abraham facta quomodo accipiantur 422.8. item per facta Iacob ibid.
 prophetia quado de Christi humanitate loquitur, rectè dicitur de Deo loqui 422.8
 prophetia & typus quid differant 226.8
 prophetiæ genera tria. 1.4
 prophetiæ impletio. 488.5
 prophetiæ inspiratio quibus modis fiat 422.8
 propheticus de Christo sermo 995.5
 propagines qui dicantur. 869.8
 propinquitas spiritualis maior quam carnalis. 756.5
 propinqui 168.4
 propinqui in scriptura fratrum nomine appellantur 627.4
 propinquorum in Christum inhumanitas. 33.5
 propitiationis dies 65.67.2
 propitiatorium 1095.6
 propitiatorium super arcam positum 1224.4. 292.8
 propitiatorium Saluatoris significat 1177.4
 propitiatorium Christi 135.4
 propitiatorij & cherubim descriptio 1177.4
 in Propitiatorium cur pontifex semel in anno sit ingressus 299.8
 propositio Græcè problema 845.8
 propositio panes. 1185.4.68.8
 propositio solutiones 142.1
 proprietates naturales in homine sæpe ex accidenti uariantur 340.2
 propriorum nominum species quot 19.1
 profelyti 4.6.6.871.5. 880.8.961.5
 profelyti qui dicantur. 8.880.8
 per Profelytos qui sint intelligendi 880.8
 profopæ dictio unde sumpta 1119.8
 profopopœia 1119.8
 prosperitas terrena qualis 592.8
 prosperitas per uespere & mane designatur. 718.8
 Prosperi episcopi depositio 437.3
 Protasij martyrium 252.253.258.259.1
 Prothi & Iacinti sanctorum natale & martyrium 449.392.3
 Protolici martyrii 392.3
 prouerbia Christi 779.5. 781.5
 prouerbia aliquot ordine alphabetico concinnata 285.2
 pro-

In Bedæ opera

prouidentia 402.1
prouinciæ Palestine mos 218.7
prouinciæ ritus apud Iudæos 198.7
prouinciæ quot 652.3
proximus 95.7.346.5
proximus quomodo diligendus 97.7
proximus quomodo cibus nobis mundus efficiatur 158.4
proximus tolerandus ac porrandus 582.5
proximi dilectione Deus diligitur 724.5
proximi nomine quid intelligendum 296.6
proximum qui diligere dicantur 293.6
proximum quis uere diligat 1038.5
prudens stultitia 440.5
prudencium mos 368.7
prudencia 37.14.8.402.1.886.8
prudencia unde dicatur. 906.4
prudencia suæ inniti. 883.4
pruina 381.1.855.8
per Pruinam quid deligetur 855.1025.8
psallere 931.8
psallere insipienter 675.8
psallentium mos Bedæ tempore 571.4
psalma 1062.8
psalmus 422.444.780.424.1061.8
psalmus accipitur pro exteriori operatione. 780.8
psalmus ad spiritualia pertinet 872.8
psalmus cantici quid. 444.8
psalmus in diuina pagina ponitur pro dulci operatione 424.8
psalmus qua similitudine pro actione capiatur 432.8
psalmus primus cur titulo careat 426.432.8
psalmus primus titulus omnium psalmodum. 422.8
psalmus secundus cur à D. Petro in Actibus apostolorum primus dicatur 432.8
psalmus decimus septimus cur solus in libris Regum reperiatur. 374.8
psalmus quinquagesimus 171.8
psalmi appellatio 1061.8
psalmi primi intentio. 426.8
psalmi uas 813.8
psalmum Deo dicere. 782.8

psalmi omnes oratio dici possunt 506.8
psalmi quomodo ab Efdra intitolati 425.8
psalmi supernam indicat uirtutem 432.8
psalmodum auctores. 419.8
psalmodum diuerforum una citatio 868.5
psalmodum intitolatio. 425.8
psalmodum liber cur Aleleuia titulis finiatur. 50.7
psalmodum liber quomodo intitolatur 423.8
psalmodum numerus. 421.8
psalmodum numerus apud Hebræos indistinctus 419.8
psalmodum præceteros qui 425.8
psalmodum unum uolumen 419.8
psalmos cur aliter Efdras quam historia habet ordinauerit 425.8
psalterium 655.780.423.1061.8
psalterium cur plus alijs omnibus in ecclesia frequentetur 425.8
psalterium inter quatuor menses Simeon papa discit 382.3
psalterium in Hebræo metricè compositum. 423.8
psalterium iunctum in ci thara suauè melos reddit Deo 873.8
psalterium, liber hymnorum 423.8
psalterium Nablum apud Hebræos 1061.8
psalterium opus bonum nostrum 931.8
psalterium quid doceat. 423.8
per Psalterium quid intelligendum 931.8
psalterij inscriptio apud Hebræos Nablū 423.8
psalterij intentio 425.8
psalterij liber qua ratioe dicatur 423.8
psalterij prophetia cur in ecclesia plus omnibus alijs frequentetur. 425.8
psalterij translationes apud Latinos quæ. 423.8
in Psalterio decem choridarum Deo psallere. 593.8
plecas 36.2
pseudographi 181.5
pseudopropheta 280.666.5
Prolemais olim Acha dicta 926.5

Prolemais Iudææ ciuitas 926.5
Prolemais Aegyptum obtinet 182.2
Prolemais Alexander quamdiu regnarit. 182.2
Prolemais Dionysius quadiu regnarit 182.2
Prolemais Epiphanes quamdiu regnarit 182.2
Prolemais Euergetes cur dictus 182.2
Prolemais Euergetes quadiu regnarit 182.2
Prolemais Philadelphus quadiu regnarit 182.2
Prolemais Philadelphus quantæ potentia fuerit 182.2
Prolemais Philadelphus septuaginta interpretes petiit, qui scripturam in Græcum sermonem transferant 182.2
Prolemais Philopator quamdiu regnarit. 182.2
Prolemais Physcon quadiu regnarit 182.2
Prolemais plurimos captiuos in Aegyptum traxit 182.2
Prolemais regressus de fuga obtinet regnum. 182.2
Prolemais Lagidæ quamdiu regnarit 182.2
Prolemais interitus 182.2
publicanus 89.7
publicani iustificatio 90.7.431.5
publicani 22.229.5
publicani qui uocentur. 20.5
Publius sanatur à Paulo 384.3
S. Publij Athenarum episcopi natale 384.3
Publij natale 388.3
pudenda cur circumci dantur 48.4
Pudentianæ uirginis natale 417.3
puellam Dominus suscitauit 54.5
puer 361.7
puer ante septimum mensum natus, cur uiuere non possit 338.2
puer centum annorum morietur 853.4
puer cur nomen Iesu acciperit 443.7
puer dæmoniacus quomodo sit humo, cui lacuacrum corporis Cuthberti infusum est, in aquam missa, sanatus. 248.3
puer quomodo in utero pascitur 338.2
pueri mores 102.5
puerorum similes simus.

422.5
pueris & mulieribus in nouo testamento qui comparandi 548.6
in Pueris ab urbis deuoratis quid significetur. 661.8
in Pueritia quare coitus non contingat 337.2
in Pueritia cur barba esse non possit 340.2
pugnare & non uincere. 147.6
pugnare & uincere in bonis est 615.8
pugna contra Amalech 281.8
pugilari quid 465.6
pulchritudo 596.7
pullus 81.112.5
pullus, populus ex gentibus 91.4
pullus ad uineam ligatus gentes denotat 263.8
puli Domini 257.7
pullorum cantus 595.4
pulmo sedes phlegmatis 339.2
pulantia Domino duobus modis aperimus 1079.4
pulsatio tertia Domini ad ostium nostrum 1079.4
pulis 341.5
pulis peccatores dicuntur 607.8
puleris excussio 44.899.5
pulerem de pedibus excutere 59.5.201.217.7.324.341.5
per Puluerem subtilitas sententiarum intelligitur 852.8
punctum 96.2.389.1
punctum unum quot minuta constituent 117.1
punctus 53.2.120.1
punctus à pungendo dictus 54.2
punctus quarta pars horæ 54.2
punctus unde dicitur 119.1
puncti partes 120.1
puncti quot sint in anno. 59.2
punctorum duæ mensuræ 96.2
de Punctis, quadrante & bissexto 211.1
pupilla 508.8
pupilli 718.4
purgatorij ratio 628.8
purpura 113.5.62.7.1201.1238.4
purpura mysticè 391.7
purpura sacramentum Dominicæ passionis figurat 36.8
purpuram offerre 1172.4
per Purpuram quid declaratur 295.8
purpuraria mulier 1 b 32.6
per Purpureum colorem quid

quid significet 1246.4
puffillus facile scandalizatur 417.5
puffillus non magnus scandalizari potest 198.7
puteus aquarum uiuentium 1074.4
puteus à fronte quid dixerat 1073.4
puteus, gratia spiritus sancti 230.8
puteus infernalis 505.7
puteus iuramenti 210.8
puteus super quem os claudere dicatur 799.8
putei aqua unde 334.2
putei cur hyberno tempore tepeant 36.2
puteorum humor unde. 334.2
Puteoli ciuitas 926.5
Putiphar 77.4
Putipharo eunucho Ioseph uenditur 249.8
pyramis 63.2
pyrrichius quibus syllabis constat 45.1
Pyrrhus episcopus sub uinculo anathematis condemnatur 191.2
Pyrrhi episcopi libellus. 191.2
Pythagoras à terra ad lunam quot stadiorum milia collegerit 110.2
Pythagoræ etymon 407.1
Pythonia quid hebraicè significet 1 b 32.6
Pythonica ars 902.5
pythoniæ confessio. 902.5
Pytho 425.4

quadragesimalium terminorum secundam lunam ostendentium 200.1
quadrans 14.90.131.5.140.2.182.120.1
quadrans quot horis constitit 117.1
quadrantem quot horæ compleant 117.1
quadrantes quot die constituant 120.1
Quadrati episcopi natale 419.3
quadrati lapides 898.8
quadrato lapidi qui rectè assimilentur 9.8
quadruga diaboli, uniuersus peccatorum gula & fornicatione & ira & superbia 122.4
quadrugam pessimi regis præcurrere 263.4
quadrupedum nomine quæ comprehendantur 15.4
quærerere sua quid sit 833.6
quærerere quæ fursum sunt quid sit 911.6
quærendi Domini tempus 686.5
quærentes intrare, & non intrantes 386.5
quæstio quid 253.2
quæstiones quæ circa quamuis rem uersentur 312.2
quæstus turpis 987.5
qualitas nominum in quo 1.1
qualitas nominum quotuplex 19.1
qualitas per media non diuiditur 316.2
qualitas pronominum in quo 6.1
qualitas pronominum quotuplex 25.1
qualitas uerborum in quo 13.1.11c in quibus. 26.1
qualitatis pronomina. 25.1
qualitates agentes 316.2
qualitatum nomina tribus modis rebus attribuitur 323.2
S. Quartus apostolorum discipuli natale 465.3
quaternarius numerus ad corpus quare perinet 865.8
per Quaternarium numerum quid significetur. 425.8
quatuor unde nomen traxerit 98.1
Quenbarga Cearli regis filia 64.3
quotidie 157.2
quid mihi & tibi mulier; quomodo intelligendum 286.7
Quilifunda uirgo 361.3

quinarius numerus 362.7
quinarius numerus sæpè ad quinque; sensus pertinet 152.4
quincunx 147.1.182.1
quindecim quam significationem habeat 19.8
Quinidij episcopi depositio 392.3
quinquagenarius 195.4
quinquagenarius numerus 1205.4
quinquagenarius numerus remissioni totus erat consecratus 1236.4
quinquagenarius numerus ad remissionem peccatorum pertinet 1237.4
quinquagenarius numerus confessio penitentia est 379.8
quinquagenarius numerus principalis in lege Domini 116.1
quinquagenarius numerus semper ad penitentiam refertur 206.8
quinquagenarij 345.4
quinquagenarij numeri sacramentum 52.7
quinquagenarij nouenarij partitio ad lunam inueniendam 192.1
quinquagenario numero in scripturis quid significetur 28.8
per Quinquagenarium annum quid significetur 315.8
Quinquagesima 640.7
quinquagesima integra septimana peracta cur stantes supplicemus, & alleluia personemus. 52.7
quinquagesimæ autoritas 50.7
quinquagesimæ ratio. 48.7
quinquaginta 325.5
à Quinquaginta iustis usque ad decem si inueniatur Sodomis, quid significet 206.8
Quinquagesimæ Africa uastans 187.2
quinque ciuitates loquentes signa Chanaan 412.7
quinque milia uiri 362.7
quinque milia 327.5
quinque panes 361.7
quinque panes & duos pisces Dñs fregit 361.7
quinta declinatio unde cognoscatur 3.1
quinta essentia 5.2
quinta sabbathi 871.8
Quintiani martyrium. 248.249.1
Quintilis 207.2
Quintilis mensis cur di-

ctus 254.1
Quintilis unde dicitur 510.1
Quintili martyrium. 260.261.1
Quintini natale 463.3
Quinti natale 381.3
Quintuli & Capitulini passio 397.3
Quiriacus 497.7
Quiriaci presbyteri depositio 397.3
Quiriaco episcopo lignum Dominicæ crucis reuelatum 411.3
Quirinus Romanorum dux 501.7
Quirinus tribunus & martyr 410.3
Quirini episcopi natale & passio 422.3
Quirini episcopi martyrium 148.249.1

R
Raab latitudo, quomodo ecclesiam significet 11.5
Raab meretrix 370.4.943.5
Raab meretrix exploratores hospitio suscipit. 898.8
Raab, superba 899.8
Raab meretrix typum renet ecclesiam 339.8
Raab meretricis saluatio 341.8
Raab meretrici parcur in euerfione Iericho. 898.8
per Raab gentilitas designatur 899.8
rabbi 535.5
rabbi + b 33.6
rabbi + b 33.6
racha 13.5
Rachel 66.4.68.4.70.4
Rachel Benjamin patris, cur uocet eum filium doloris 243.8
Rachel ecclesie similitudo 236.8
Rachel idola patris sui furatur 239.8
Rachel, ouis Dei sue uidentem Deum 6.5.232.8
Rachel quare pleret filios suos 438.7. ecclesiā demonstrat ibid.
Rachel quomodo filios Iuda deplorat 6.5
Rachel sedendo idola operit 240.8
Rachelis obitus 243.873.4
per Rachel ecclesia figuratur 240.8
de Rachele quos filios Iacob progenuerit 232.8
Racuulf monasterium. 168.3
Radegundis reginæ depositio 441.3
radices in plantis sunt similes

Index.

In Bedæ opera

miles ori in animalib. 255.2
 Rages Medorum ciuitas. 594.4
 Raguel populum gentiū indicat 594.4
 Raguel cur fecerit uaccas & arietes occidi 595.4
 Raguelis serui & camelī 597.4
 Ram 785.4
 Rama 347.8
 Ramathaim ciuitas 210.4
 Ramelenus in locum patris iufficitur 285.3
 Rameffe 186.4
 Rameffe commotio uel tonitruum 313.8
 Rameffe urbs prima māfio 312.8
 Rammaffe 99.4
 ramnus 353.735.8
 per Ramnum quid intelligendum 735.353.8
 Ramoth 356.4
 Ramoth, mali punici diuifio 321.8
 ramus oliuæ per columbam illatus in arcam. 1221.4
 ramus oliuæ in ore colūbæ 37.4
 rami arborum 366.6
 rami finapis 385.5
 rami, operum malorum fructus 678.4
 ramos de arboribus cædere 81.5
 ranunculorum & pifciū pluua 332.2
 rana 112.4
 per Ranam quid fignificetur 856.8
 ranæ Aegypti quid fignificant 275.8
 Raphaim 44.4
 Raphidim 188.4
 Raphidim diffolutio ac fanitas fortium 314.8
 rapina 105.6
 Rafinatala 388.3
 Rafis rex à Theglar Phalifar interficitur 179.2
 ratio 342.2
 ratio dignior pars mentis 439.8
 ratio in omnibus requirenda 318.2
 ratio quafi uertex in capite 465.8
 ratio post carnalis concupifcentiæ delectationem ad peccandum fubiicitur 160.8
 rationale duplex cur factum 1249.4
 rationale iudicij facerdos in pectore ferre præcipitur 1249.4
 rationale pectori fuperpofitum, fermo euangelicus 298.8. cur fit duplex ibid.
 rationales creaturæ 111.8

rationales coniunctiones 32.1
 in Rationali iudicij doctrina & ueritas impreffa 1254.4
 in Rationali mundæ electorum cogitationes exprimuntur 1172.4
 in Rationali cur quatuor ordines fuerint 1250.4
 reatus Sacramento baptifmatis quomodo ablatum 1010.8
 de Rebaptizandis quaestio 906.5
 Rebecca imaginem gerit fpiritus fancti 227.8
 Rebecca fpiritus fancti figuram gerit 61.4
 Rebecca Iacobi manus & brachia & collum herodinis pellib. regit 226.8
 Rebecca conceptio 219.8
 Rebla 452.4
 recedere à malis 657.6
 recidui periculum 349.7.356.5
 reciprocatio maris unde. 378.1
 reconciliatio quomodo fiat 647.6
 reconciliatio noſtra cum Deo quomodo intelligatur 805.5
 rectores fine iudices 615.7
 rectorum & fubditorum officium 232.7.377.5
 in Recte factis etiam fuperbia cauenda 528.8
 reſtitutio & fimplicitas cognatæ uirtutes 879.4
 reſtitutio fine fimplicitate, dura 882.4
 reſtus in quibus rebus fit Deus 550.8
 reſto corde qui ſunt 463.591.942.8
 reſti qui 1008.4.592.8
 redemptio humani generis 410.8
 redemptio humani generis cur tam diu fit dilata 410.8
 redemptionem noſtram cur tam diu diſtulerit Chriſtus 415.8
 ad Redemptionem cur humanam naturā Chriſtus aſſumpferit 415.8
 redemptor noſter Deus & homo 312.121.7
 redemptor noſter ſacerdos ſecundum ordinē Melchifedech 134.7
 redemptoris dextra, itē ſiniſtra 164.7
 redemptoris noſtri maxima dignatio 417.7
 redemptoris noſtri magna gratia 429.7
 Redualdus fide deficit 65.3
 Redualdus Tytili filius. 65.3
 regeneratio quomodo

fiat 354.5
 regia & ſacerdotalis apud Iudæos poteſtas. 599.5
 regina Auſtri 324.7
 regina Auſtri & Niniuitæ uniuerſitatem ſanctorum ſignificant 55.5
 regina auſtri Chriſtum figurat 377.8
 regina Saba uenit audire ſapientiam Salomonis 178.2
 Regina uirginis martyrium 258.259.1
 regio inferna, uel infernus 895.8
 regio longinqua 410.7
 regio noſtra paradifus 45.5
 regio ſuperna 895.8
 Regiſindæ uirginis martyrium 254.255.1
 Regneri filius Redualdi occiditur 62.3. ei Eduinus in regni gloriam ſucceſſit. ibid.
 regnū Chriſti 821.5.565.6
 regnum Chriſti æternū. 667.8
 regnum cælorum 748.5
 85.5
 regnum cælorum eccleſia etiam dicitur 849.5
 regnum cælorum fermeſto ſimile 759.5
 regnum cælorum quibus detur 37.7
 regnum cælorum eccleſia 96.5
 regnum cælorum duob. modis intelligit 478.7
 regnum Dei 22.42.354.471. 84. 85.87.5. 224. 227.7. 297.5. 306.6.331.355.372. 384.5
 regnum Dei ad gentes transferendum 544.5
 regnum Dei æſtari comparatur 261.7.470.5. 934.4
 regnum Dei grano finapis aſſimilatur 43.5
 regnum Dei intra uos eſt 424.5
 regnum Dei quomodo adueniat 122.5
 regnum Dei quomodo uenturum 423.5
 regnum diaboli per uerbum Dei deſtruitur. 476.8
 regnum mortis 109.6
 regni Dei appropinquantis ſigna 261.7.469.5
 regni Dei duo fines. 485.8
 regni Dei ſuperior ſinis. 485.8. item inferior. ibid.
 regnum cælorum dare. 133.7
 regnum Chriſtus Deo patri tradet 567.6

ad Regnum cælorum nō niſi per tribulationem perueniendum 703.8
 regna quatuor 1079.5
 regula 120.2
 regulæ unde dicantur. 1102.8
 Regulæ martyrium 258.259.1
 regulares ad lunam unde procedant 190.1
 regulares cur dicantur. 523.1
 regulares maiores unde procedant 198.1
 regulares minores unde procedant 198.1
 regulares quomodo inueniantur 523.1
 regulares unde procedat ad feriam inueniendam 190.1
 de Regularibus, qui dicuntur maiores, ad decimā quartam lunam primam inueniendam. 194.1
 de Regularibus qui dicuntur minores, ad feriam ipſius lunæ inueniendam 195.1
 de Regularibus cycli decennouenalis per terminum paſchalem. 193.1
 Regularia uilla 265.3
 regulus 577.5
 Rehu genuit Serug 195.8
 reſatiua ſunt ſimul natura 255.2
 reſtitio quid 428.5
 religio apud Deum 937.5
 religio unde dicta 459.6
 relinquere cognatos, domos, uxorem & filios. 465.7
 relinquere omnia paucorum 227.7
 reliquiæ per electionem gratiæ ſalutæ factæ ſunt 255.6
 remedia tria 650.3
 de Remedijs peccatorū. 1127.8
 Remigius epifcopus. 455.3
 Remigius Antiochoreniſis ſcripſit claret 195.2
 Remigij epifcopi martyrium 260.261.1
 Remus paſtorali occiſus à Fabio Romano li duce 179.2
 renes cur pro delectationibus ponantur 463.8
 renes inferior pars corporis 505.6
 per Renes quid intelligendum 505.8
 renouari in agnitione Dei 628.6
 renouatio noſtra qualis. 16.4
 renouatio hominis 916.6
 renouat

renunciare omnibus cunctis 227.7
 Reparatio uirginis martyrium 457.3
 reparatio humana quomodo fiat 699.8
 reprobi uident iuſtos in requie 65.7.415.5
 reprobatorū charitas 414.5
 reprobatorum patria 973.5
 reprobatorum ordines duo 198.5
 reptile 9.4
 reptilium nomine quid intelligendum * A 15.4
 per Reptilia creata de aquis, quæ ſignificantur 872.8
 reptilij ſignum apud ueteres diſcalceatio 273.355.8
 reptitionis cauſa 827.8
 reptitione omnimoda qui repellantur 660.8
 requieſcere cur Deus dicitur 138.8
 requies cæleſtis uerè terra uiuentium 563.8
 requies cur octaua dicitur 491.8
 requies Dei 72.2
 requies noſtra quid ſignificet 627.8
 requies ſempiterna. 630.6
 requies uera 721.8
 requieſci nomine quid ſcriptura indicet * A 21.4
 ad Requiem ſeptimam qui tranſferantur 174.8
 per Requiem ſeptimam diei quid adumbretur. * A 22.4
 res, caput 1038.8
 reſ iuſta 68.7
 rei cuiusdem non eſſe plura principia 229.2
 rem perditam inuenire. 153.4
 rerum factarum per ſex dies ordo 110.8
 rerum gradus uel differentiæ quot 654.3
 reſpublica 156.2
 reſpublica beata quæ. 221.2
 reſponſiones à præteritis iceleribus meritis in eccleſia adſigi 544.4
 reſpectus Dei in iuſtos & impios 603.8
 reſpicere Domini 488.5
 reſpicere Domini in hæreditatem, quid 596.8
 reſpiciendum non eſſe trottum 427.5
 reſponſio mollis frangitram 921.4
 reſponſio prudens 489.5
 reſponſionis Chriſti ratio 312.7
 Reſſa 189.4.321.8
 reſſicula cur mare aeneū ambire dicatur 53.8

per Reſſiculam quid deſignetur 53.8
 reſurgemus omnes item quæſque in ſuo ſexu. 460.5
 reſurgentiſ Domini ſalutationem primæ mulieris audire merentur. 118.5
 reſurgentiū diuerſitates plurimæ 431.8
 reſurrexerunt 106.7.391.5
 reſurrexerunt animarum triplex 322.5
 reſurrexerunt Chriſti cur aſſumptio maritima. 534.8
 reſurrexerunt differēs 909.5
 reſurrexerunt Domini 257.5
 reſurrexerunt Domini quado celebrata 165.2
 reſurrexerunt Domini tri-duana 391.6
 reſurrexerunt duplex 608.5
 reſurrexerunt & uita Chriſtus 681.5
 reſurrexerunt ſceminis prædicta 505.5
 reſurrexerunt mortuorum ſtellis comparata 583.6
 reſurrexerunt prima 1123.5. 431.8. ſecunda. ibid.
 reſurrexerunt prima an in Chriſto fuerit 445.8
 reſurrexerunt, uia ad uitam. 505.8
 reſurrectionis approbatio 59.127.510.5
 reſurrectionis animarum tria genera 54.5
 reſurrectionis corporum myſterium 219.7.366.5
 reſurrectionis Chriſti uirtus 963.5
 reſponſionis Chriſti ratio 243.5
 reſurrectionis Chriſti dies ubi primum fuerit 156.2
 reſurrectionis dies Dominicus ſingulariter in paſcha tenēda 347.2
 reſurrectionis Dominicę rotunda eccleſia 488.3
 reſurrectionis fides non fallit 15.7
 reſurrectionis filij quomodo futuri immortales * A 19.4
 reſurrectionis gaudium ſoli iuſti uidere merentur 56.7
 reſurrectionis primæ qui particeps eſt, etiam ſecunda erit 686.8
 reſurrectionis probatio nes 460.5
 reſurrectionis triumphū feminæ annunciant. 37
 reſurrectionem Domini Iudæorum timore reſtitere 11.7
 reſurrectionem futuram

Dominus nouit 178.7
 in Reſurrectione celefti an boni bonos, uel mali malos in ſupplicio agnoſcant 402.8
 in Reſurrectione Chriſti quæ certitudo nobis fit data 444.8
 pro Reſurrectione prima adipiſcenda cur laborandum 445.8
 reſurrectiones duæ 431.8
 reſuſcitatus manducatur. 117.7
 reſuſcitatus à Domino. 118.7
 reſuſcitorum loca 323.5
 reſuſcitorum ſignificatio 322.5
 rete non ſciſſum in piſciū captura quid ſignificet 846.5
 retis nomine quid intelligendum 693.4
 retia 75.7
 retia, prædicatio euangelij 14.5
 reticuli menſura 470.1
 Rethma 189.4
 retiacula ſuper ſummitatem malorum granatorum quando ſint poſita 49.8
 retiaculorum admiranda connexio unitatem fidelium designat 49.8
 retiaculorum in gyro capitelli ordines qui. 48.8
 retiaculis quando capitella tegantur 48.8
 retributionum quatuor ſpecies 428.6.1022.8
 reuelanda omnia in futuro 218.7.365.5
 reuerentia 800.8
 Reu quando genuerit Seruch 176.2
 rex alienigena 183.5
 rex contra regem 226.7
 rex coronari Chriſtus noluit 601.5
 rex Iſrael quomodo dictus fit Chriſtus 693.5
 rex Iudæorum dominus angelorū 259.7.449.5
 rex quibus modis fiat. 651.3
 regis æterni cellaria. 1007.4
 regis clementia imbroſoſoſo comparatur. 926.4
 regis ius 262.4
 regem ſe ſalutari ſinit Chriſtus 114.5
 ſub Rege Deo eſſe, glorioſum 547.8
 reges 1078.5
 reges, animi hominum, qui corporibus ſuis reſtē dominantur 802.4
 reges cur Chriſti nuncupati 110.6

reges iuſti 95.7
 reges magni 58.5
 reges & ſacerdotes omnes in eccleſia perfecti. 463.4
 reges per diuitias deſerere. 971.4
 reges, præcones ueritatis 787.8
 regum & ſacerdotum unctio 544.8
 rhamnus 1061.8
 Rhea Syluia filia Numitoris 179.2
 Rhea Syluia uirgo ueſtalis 179.2
 Rhedmonath 81.2
 Rhegium ciuitas Siciliae. 926.5
 rhetorica quid 403.1
 rhetoriæ officium 343.2
 rhetoriæ quæ ſupponantur 403.1
 rhinoceros 840.4
 Rhodus inſula 926.5
 Rhodus inſula in Chriſti-anorum poteſtatem uenit 199.2
 Rhodus quōdam Ophiuſa uocata 926.5
 Rhodiorum clima quale. 377.1
 rhythmica muſica 416.1
 rhythmus quid 57.1
 Richardus Gothorum gentem ad fidem catholicam conuertit 190.2
 Riciuari crudelitas in Chriſtianos 368.3
 ridendum uæ 280.5
 rigor quando laxandus. 896.5
 riſus & triſtitia 597.7
 Rithma, ſonitus ſiue iuni perus 317.8
 riuus 769.8
 per Riuous qui intelligendi 769.8
 Robertus Apuliæ rex ab Henrico bello petitur. 199.2
 Robertus Hugonis ſucceſſor 196.2
 Robertus quamdiu imperatit 202.2
 Roboam Salomonis filius 178.2
 Roboam quamdiu præfuerit 178.2.199.8
 robuſtus in hoc ſeculo nemo eſt, niſi in ſpe promotionis Dei 906.8
 Roccoleus Attalam calumnians, obmutefcit. 306.3
 Rodolphus à filio captus poſt uarias fortunas interit 197.2
 Rodolphus comes Hapsburgus quamdiu regnarit 198.2
 Rodolphus dux Burgundionum 196.2
 Rodolphus pontifici ac

Index.

In Bedæ opera

ecclesie reconciliatur. 197.2
 Rodolphus Saxonū dux à Germaniæ principibus eligitur 197.2
 Rodolphus quamdiu imperarit 202.2
 Rogatianus & Felicissimus persecutione Decij & Valeriani illustri martyrio coronantur. 462.3
 rogatus & non rogatus curat Dominus 256.5
 Rogationale 402.3
 rogationum ultimus terminus 250.1
 Roma à quibus condita. 179.2
 Roma à Longobardis uastatur 190.2
 Roma quando condita. 179.211.2
 Roma, urbs à scriptoribus cur dicta 926.5
 Roma unde dicta 926.5
 ad Romam conditam ab orbe creato quot annis numerentur 538.1
 Romana lingua 350.2
 Romanus quamdiu sederit 203.2
 S. Romanus natale 469.3. martyrium. ibid.
 Romani monachi martyrium 262.263.1
 Romani annum à bruma incipiunt 75.208.2
 Romani à medio noctis dies suos computare solent 123.1
 Romani cur tam diuersæ longitudinis menses habeant 76.2
 Romani decem mensibus annum ordinatum agebant 207.2
 Romani Græcos obtrinent 212.2
 Romani Gallos superant 181.2
 Romani mensem à calendis incipiunt 207.2
 Romani quamdiu usque ad decimum septimū Tiberij annum, monarchiam tenuerint 68.2
 Romani unde nuncupati 58.2
 Romanorum & Aegyptiorum menses tantū stabiles 75.2
 Romanorum de Iudæis uictoria 685.5
 Romanorum imperium in Iudæos 647.5
 Romanicus & Amarus in pristinum gradum restituantur 341.3
 Romulus annū quomodo distibuerit 77.2. 264.1
 Romulus centum senatores constituit 211.2

Romulus & Remus filij Rheæ Syluiæ 179.2
 Romulus & Remus generantur 179.2
 Romulus militaris disciplina studiosior quam rerum cœlestium 207.2
 Romulus primum annum mensem Martium constituit 127.1
 Romulus quomodo annum dimensionem ordinari 130.1
 Romulus quamdiu regnarit 179.2
 Romulus quomodo menses suos uocari 501.1
 Romuli menses 132.1
 ros 381.1
 ros cur lunæ attribuat. 381.1
 ros & guttæ noctium. 1079.4
 de Rore cœli quotiens accipiamus 227.3
 rotæ basium cur similes sint curuum rotis 61.3
 rotæ quatuor quid significant 60.8
 rotatum axes qui bases portant, quid significant 61.8
 Ruben 1030.5
 Ruben à patre benedictur 259.8
 Ruben cum Balac patris concubina concubuit. 260.8
 Ruben concupiscentiæ speciem tenuit 90.4
 Ruben & Simeon figuram penitentium tenent. 111.4
 Ruben patris sui concubinam uiolat 74.4
 Ruben primogenitus Iacob ex Lia 340.8
 Ruben primoris populi uidetur ostendisse personam 88.4
 Ruben prioris populi typus 259.8
 Ruben qui nitetur liberare puerum de manibus fratrum suorum quid significet 75.4
 Ruben quomodo principium dolorum 259.8
 Ruben thorum concubinae patris polluit 245.8
 Ruben, uisionis filius 68. 74. 89. 4. 230.8
 per Ruben primogenitū populus primogenitus Israel ex circumcissione significatur 245.8
 rubrum mare, significat baptismum Christi sanguine consecratū 122.4
 rubus 106.4. 273.8
 rubus ardens quid significet 106.4
 rubus incubustus 105.4
 rubus quid significet.

+ a 20.6
 in Rubo cur Deus Moyfi apparuerit 273.8
 in Rubo ecclesia figurata. 105.4
 Rufini martyrium 252. 253.1
 Rufus martyr 474.3
 Rufus & Zosimus martyres ubi requiescant. 481.3
 Rufus Metensis episcopus 466.3
 Rufi martyris natale. 444.470.3
 rugitus Iudaici populi in passione Christi qualis 467.8
 Rupertus imperator quamdiu imperarit 199.2
 Rubertus Palatinus inuitus rex deligitur 199.2
 rupes inaccessæ homines porrecti in altum nimia elatione cordis sui 849.4
 Rustici presbyteri martyrium 260.261.1
 rusticorum seditio 200.2
 rusticorum seditio à principibus sedatur 201.2
 Ruthubi portus 13
 Ruth Boozo iungitur matrimonij uinculo. 356.8
 Ruth typus ecclesiæ. 355.8
 Ruth uidens, ecclesiam significat 115

S. signum semis significat 137.2
 Saadutha, testimonium 239.8
 Saba 1063.8
 Saba nunc Arabia interpretatur 187.8
 Saba regina, typus ecclesiæ 808.4
 Sabbath undecimus Hebreorum mensis 244. 243.1
 Sabbatheni, qui nunc Arabari 187.8
 Sabbathismus cur diei seiprimo assignetur 586.4
 Sabbathizare carnaliter. 424.8
 Sabbathizare spiritualiter. 424.8
 Sabbathū 4.2. 116.5. 247.2. 545. 627. 628.8. 639.7. 1076.6
 Sabbathum carnale ac spirituale 583.5
 Sabbathum cur feria dicatur 123.1
 Sabbathum cur pro requie sumatur 627.8
 Sabbathum hyemi additū, quid significet 310.2
 Sabbathum Iudæorum 50.3

quale 930.8
 fabbarum primus dies seculi 123.1
 fabbarum propter hominem constitutum, non contra 624.5
 fabbarum nostrum quale esse debeat 920.8
 fabbarum quale nobis à Deo indictum 930.8
 fabbarum spirituale semper agendum 572.4
 fabbarum uerum quomodo Christianus seruet. 908.6
 fabbarum unde dictum. 207.2
 fabbarum unum idemque noui testamenti primum & secundum 268.5
 fabbari dies cur non dicatur habere uel perperam. 395.935.8
 fabbari dies figura noui testamenti 197.4
 fabbari iter 866.5
 fabbari litteram Saluatoris discipuli destruunt aduertum Hebionitas. 23.5
 fabbari obseruatio 25. 503.5
 fabbari ratio 268.5
 fabbari seruatio 901.5
 fabbarum quomodo ueraciter obseruemus. 283.8
 fabbarum quomodo Dominus soluit 908.6
 fabbarum in hac uita electi agunt 586.4
 fabbarum uiolans lapidatur 178.4
 per Sabbathum requies futura designatur. 424.8
 fabbaro curat Dominus. 125.7. 383.5
 fabbaro cur Christus prædicari 10.5
 fabbaro docet & operatur uirtutes Dominus. 270.5
 fabbaro licet bene operari 26.5
 in Sabbatho cur Christus admonet, ne fuga nostra fiat 310.2
 Sabe uallis 197.8
 Sabæa regina quomodo iudicabit 358.5
 Sabæa, incensa 817.8
 Sabæa regio thuriferat 817.8
 per Sabeam qui intelligitur 817.8
 Sabech 211.8
 Sabellij error 246.7. 637. 51103.8
 Saberethus Edelberthi nepos 47.3
 Saberethi regis filij. 50.3

Sabina

Index.

sabina quando martyriū passa 445.3
 Sabina uirginis martyrium 256.257.1
 Sabinus Tuscus quadiu federit 203.2
 sabinus truncas manus super oculos cæci ponit, & illuminatur. 486.3
 sabini episcopi passio. 485.3
 sabini & Potentiani natale 487.3
 saccus 574.8
 sacerdos albuginē habens in oculo 167.4. iugē habens scabiem. ibid.
 sacerdos arcam incantans tangens, à Domino percutitur 396.395.8
 sacerdos auro incipit in fronte sanctum Domini gestat 1258.4
 sacerdos cæcus 167.4. 309.8
 sacerdos Christum significat 149.4
 sacerdos claudus 167.4. paruo, item grandi & torto naso: fracto pede ibidem. 579.4
 sacerdos & Leuita 96.7
 sacerdos & Leuita transeunt 346.5
 sacerdos impetiginē habens in corpore 168.4. ponderosus. ibid.
 sacerdos ingreditur extra castra ad considerandā lepram 159.4
 sacerdos ingrediens & egrediens moritur. 1257.4
 sacerdos iudicium filiorum Israel in pectore suo in conspectu Domini gestat 1254.4
 sacerdos magnus inter fratres 307.8. super fratres suos, Christus est. 163.4
 sacerdos primus in ueteri testamento: itē in nouo 647.3
 sacerdos ponderosus. 309.8
 sacerdos qui offert holocaustum, Dominus est. 1229.4
 sacerdos quādo in humeris habeat lapides preciosos, & in eis nomina patrum inscripta. 1248.4
 sacerdos quando dicatur alijs uestimentis induitur 153.4
 sacerdos summus 135.7
 sacerdotis erymon 41.8
 sacerdotis nomine qui mythicē intelligendi. 41.8
 sacerdotis uestijs quid significet 1096.6
 sacerdotis uestimēta 665. 666.2
 in Sacerdotis habitu quādo aurū fulgeat 299.8
 in Sacerdote ordinando requiratur præsentia populi 157.4
 de Sacerdote magno, & cultu eius 307.8
 sacerdotes in Centenario numero edificat 548.4
 sacerdotes mali cui similes 655.3
 sacerdotes murum ciuitatis Dei ad portā equorum edificare 556.4
 sacerdotes quales esse debent 309.8
 sacerdotes qui 157.4
 sacerdotes qui in mari genio lauabantur, quoru figurā exprimant. 57.8
 sacerdotes qui typicē in scripturis uocantur 52.8
 sacerdotes usque ad portā aquarum ad orientem perueniunt 580.4
 sacerdotum filij ascendunt super domum Dauid. 579.4
 sacerdotum nostroru constitutis figura 187.5
 sacerdotū numerus 184.5
 sacerdotium uetus, lucerna 230.4
 sacerdotialis habitus 138.4
 sacerdotium Iudaicum. 226.5. 292.7. 697.6
 sacerdotium regale 98.7. 421.971.5
 sacerdotium sanctum. 970.5
 sacerdotij expers nemo. 1063.5
 de Sacerdotio Aaron & filiorum eius 1243.4
 Sade 1036.8
 Sadducæi 8.4. 59. 879.5
 Sadducæi prophetias non recipiunt 461.5
 saga quibus operitur tabernaculum, rectores sunt ecclesiæ 1205.4
 sagaces canes 37.2
 sagare 37.2
 sagitta 456.1
 per Sagittam quid intelligatur 662.7
 per Sagittam uolātem in die quid ueniat 926.8
 sagittæ diaboli 845.4
 sagittarius 551.1
 sagittarium qui menses accipiat 25.2
 sacrarium 454.1
 sacra scriptura cur dicatur cor Dei 719.8
 sacre scripturæ mos. 662.8
 sacramentum 992.8
 sacramenti mira concordia 23.5
 sacramenta 98.480.6

sacramenta ecclesiæ unde manant 835.5
 sacramenta portæ ad salutem 480.8
 sacramenta salutis nostre multifariè præfigurari. 57.8
 sacrificium 145.4. 277. 1132.6
 sacrificium Dei 381.6
 sacrificium Dei fermentū maliciæ habere non debet 153.4
 sacrificiū iustitiæ 447.8
 sacrificium laudabile. 694.8
 sacrificium laudabile qui insitit, iustitiam, humilitatem & charitatem attendit 694.8
 sacrificium Mosaicū quomodo Christus approbet 31.14.5
 sacrificiū mundati leprosi 159.4
 sacrificium nouum 59.7
 sacrificium pro principibus 150.4
 sacrificium pro sacerdotibus 149.4
 sacrificiū quale Deo offerendum 701.8
 sacrificiū qui sacerdotes non offerant 309.8
 sacrificij ignis 301.8
 sacrificij pacificoru diuinitio 155.4
 sacrificij ueri non est locus extra ecclesiam. 555.8
 à Sacrificio quæ animalia reijciuntur 168.4. 169.4
 in Sacrificio quæ consideranda 1087.6
 sacrificia 525.4
 sacrificia legalia Davidis tempore locum habuerunt 701.8
 sacrificia, misericordie opera 277.6
 sacrificia significata Deo semper gratissima. 701.8
 sacrificia quæ Deo placeant 775.8
 sacrificiorum ratio 530.8
 sacrificiorum unus locus à Domino constitutus 1085.6
 à Sacrificijs quæ animalia reijciuntur 311.8
 saladinus Hierosolymā caput 197.2
 salamis ciuitas 926.5
 salamis nunc Constantia dicta 926.5
 salathiel quid significet. 502.4
 sal 101.5
 sal cur in omnibus sacrificijs admisceatur 302.8
 sal infatuatum 397.5
 sal in uniuersis sacrificijs

admisceri iubetur. 148.4
 sal sapientiæ 397.5
 sal terræ feri 100.5
 salis natura terra efficitur infructuosa 17.5
 per salem ecclesia designatur 45.4
 in sale sapientia uerbi significatur 17.5
 salern ciuitas 1077.6. 196.8
 salem quomodo Sichæ appelleretur 241.8
 sale quādo genuerit Heber 176.2
 salinæ 744.8
 salinarum uallis in mare mortuum uersa 192.8
 salinas uallium cum incolis suis David percussit 526.4
 salissa 191.8
 salua quid significet. 59.8
 saluæ infirmitatem significant 366.8
 saluiana, umbra commotionis 881.8
 salmanasar Assyriorum rex 589.4
 salmanasar Israel in Assyrios transfert 179.2
 salomon Christum significat 813.8
 salomon ciuitas maritima Cretæ insulæ. 926.5
 salomon cur de omni Israel operarios elegerit 5.8
 salomon cur seruos Hiram cadere sibi uoluit ligna de Libano. 5.8
 salomon Domino quinque millia carmina canit 376.8
 salomon & nomine cuius pacificus 1008.4
 salomon figura Christi 463.4. septem annis templum edificauit. ibidem.
 salomon filius Dauid. 178.2
 salomon pacificus Christum refert 375.8
 salomon penitentia egit 664.7. ueniā consecutus est. ibid.
 salomō quamdiu regnarit 178.2
 salomon quādo opus, quod faciebat in domo Dni, perfecit 72.8
 salomon quādo templū Domino edificare cepit 178.2
 salomon rex pacificus, quem significet 4.8
 salomon templum Domino excellentissimū extruit 375.8

In Bedæ opera

Salomonis domus, eccle-
siæ figura 2.8
Salomonis iudiciū 377.8
Salomonis lectulus in
hac uita 1046.4
Salomonis operatorum
numerus 5.8
Salomonis porticus 672.5
Salomonis sacrificiū igni
cœlesti consumitur.
168.8
Salomonis sapientia 376.
8. tria millia parabolæ
quid significant. ibid.
Salomonis templū quid
adūbret 1041.8.4.4.8.4
de Salomonis pœnitentia
scripturam nihil cōme-
morat 378.3
Salphat 136.4
Salphat filij 328.8
Salphago 980.8
Salphatio 298.5
Salus lunæ 209.2.4.93.1
Salus lunæ quid calcula-
toribus 14.4.2
Salus lunæ unde conficia-
tur 493.1
Salus quomodo in uno-
quoque; mense lunari
creſcat 52.2
de Salu lunæ 527.1
Salutare Dei 419.7
Salutare cur ueter Chri-
stus 340.5.200.7
Salutare in uita 201.7
340.5
Salutari in foro 461.5
334.7
Salutandi qui sint 1050.5
Saluatio Dei gratuita.
576.8
Saluatio nostra cur neque
per angelū neque per ho-
minem facta 410.8
Saluationis nostræ arbia.
955.8
Saluator cur baptisma Io-
annis suscepit 99.5
Saluator hamus 875.4
Saluator per quatuor ani-
malia significat 337.4
Saluator unde dicitur
Christus 558.5
Saluatoris aduentus cau-
sa 694.8
Saluatoris ecclesiam Au-
gustinus instaurat 38.3
Saluatoris electio 253.5.
353.7
Saluatoris fremitus.
847.4
Saluatoris mira pietas.
4.7
Saluatoris nati signum.
207.5.420.7
Saluatoris nostri saluta-
ris sententia 403.7
Saluatoris presentia, tor-
menta esse dæmonum
11.5
in Saluatoris nomine pe-
rere 31.7
Saluij natale 383.3

Saluij episcopi depositio.
449.3
Salui qui futuri 972.7
Salus Dei Christus 380.8
Salus etiam ueterū Chri-
sti fides 901.5
Salus ex Iudæis 689.8
Salus in solo Christo.
876.5
Salus longè à peccatorib.
537. 1039.8
Salus nostra maior, quam
cœlum & terra 734.5
Salus parata 963.5
Salus una 1051.5
Salutis firmamentum.
1027.6
Salutis initiū, notitia pri-
ma 238.2
Saluti nostræ saluator no-
ster congratulatur.
600.8
Salutis ordo 138.7
Salutis prima ianua.
755
Salutis prima spes 92.7
Samarita ciuitas ab Hero-
de Sebaste dicta.
926.5
Samarita solo æquatur.
182.2
Samaritæ situs 926.5
Samaritæ Herodes instau-
rans, Sebasten in hono-
rem Augusti appellat.
182.2
Samaritanus 99.7.
346.5
Samaritanus Christus.
96.7
Samaritanus quis dica-
tur 652.5
Samaritani 337.5
Samaritæ unde 211.2
Samaritas qui hodie ry-
picè imitentur 557.4
Samech adiutorium.
1031.8
Samiata Sibylla 351.2
Samos insula 926.5
Samothea insula.
926.5
Sāson de tribu Dan 264.
8.87.4
Samson figura Christi.
194.8
Samson gratia spiritus
in septem criminibus my-
stico numero posside-
bat 656.4
Sāson in Leonis ore mel-
inueniens, quid signifi-
cet 874.8
Sāson moriturus plures
hostium occidit quam
uiuus 194.8
Samson oculis captus, ad
molā deputatur 355.8
Samson quamdiu regna-
rit 177.2
Samson solem interpreta-
ri licet 354.8.75.8
Samson typus Christi.
194.354.8

Samson uulpeculas colli-
gans, quid significet.
874.8
Samsonis acta 354.8
Samsonis interitus 264.8
Samus condita 178.2
Samuel propheta 442.3.
1063.8
Samuel dissimiles sui fili-
os derelinquit 934.4
Samuel in Rama urbe se-
pultus 424.4
Samuel nemini bouem
aut asinum rogit 285.4
Samuel quando mortuus
423.4
Samuel quamdiu præfuit
173.2
Samuelis filij auari 361.3
Samuelis mater, ecclesiā
significat 257.8
Samuelis mors 403.4
Samuelis mors quid typi-
cè signet 424.4
Samuelis nativitas 537.8
Samuelis sacerdotis suc-
cessio nouum & tempi-
ternum sacerdotium
Christi præfigurabat.
337.8
Samuelis sacrificiū 360.8
Samuel quomodo Do-
minus uocatur 231.4.
232.4
Samuelem uniuersus Isra-
el plangit 403.4
Sanaballat & socij eius Ne-
hemiam ab ædificatio-
ne muri retrahere ten-
tant 562.4
Sanaballat & Tobias sub-
stant ædificantes.
557.4
Sanandi ratio 918.5
Sanctificat pater in uerita-
te suos heredes 1069.6
sanctificare Christum.
978.5
in Sanctificata peccare.
152.4
sanctificatio filij in dini-
nis quæ intelligatur.
675.5
sanctitas spiritui sancto
attribuitur 847.5
sanctus Dominus singu-
lariter 216.5
sanctus quomodo ali-
quis fiat 518.8
sanctus quomodo Chri-
stus 894.8
sanctus nemo suis uiri-
bus 37.7
sanctus omnis quatuor
uirtutibus ornatur 172.4
sanctum nati 192.5
sanctum dare canibus 28.5
sanctū Dni auro sculptū
in frōte portare 1259.4
sanctum Domini, quod
in lamina sculpti iube-
tur, quid 1258.4
sanctum nō dedit Domi-
nus canibus 469.5

Sancti cœlum 615.8
sancti colles æterni-
269.8
sancti columnæ mundi.
731.4
sancti Dei qui 689.8
sancti de uirtute in uirtu-
tem ambulat 49.8
sancti fines terræ 808.4
sancti fulgura 831.4
sancti hospites & peregrini
in hoc mundo 173.
8.30.4
sancti in æternum conser-
uabuntur 625.8
sancti iudicabunt pecca-
tores in die iudicij.
180.4
sancti negociatores 858.4
sancti ossa corporis eccle-
siæ 783.4
sancti pauperes 802.4
sancti per eandem gratiā
fratres sunt 208.8
sancti portantes orbem.
639.4
sancti pro æterna saluatio-
ne orantes, à Deo exau-
diuntur 746.8
sancti quicquid uirtutis
habent, à Christo est.
157.2
sancti quomodo pij.
894.8 (794.5)
sancti sanctiores sunt.
sancti solius eius sunt, à
quo creati & iustificati
sunt 794.5
sanctorum ciuitas quæ.
173.8
sanctorū corpora in mor-
te Christi resurgunt.
115.5
sanctorū gemitus 837.4
sanctorum intercessio.
333.7
sanctorum omnium festi-
uitas 262.263.1.4.64.3
sanctorum omnium uigi-
lia 260.261.1
sanctorum oratio 818.8
sanctorum populus pau-
per & pupillus 769.4
sanctorum preces 1085.5
sanctorum quadraginta
miliū martyriū 246.
247.1
sanctorum regnum 38.3
sanctorum scientia 965.4
à Sanctorum sorte extra-
neus 908.4
sanctorum suffragia 332.7
sanctorū uerecūdia 188.5
sanctorum uisio 537.5
sanctorum uita qualis.
882.6
sanctorum uox 1103.5
sanctos falso uenerari.
653.5
sanctos qui persequuntur
equi sunt, & habent ascē-
sores diabolo 123.4
de Sanctis egredi 164.
167.4

Index

de Sanctis egredi 308.8
in Sanctis pristina culpa-
rum nomina scriptura
recenset 835.4
sancta sanctorum, regnū
cœlorum 136.4
sancta sanctorum femel
in anno pōtifex ingres-
sus 67.2
sanctē qui uiuere dicatur.
956.6
sanctissimos uiros cur
Deus labi sinat 695.8
sanctuarium 914.8
sanctuarium & sanctua-
rij sanctorum uelo diui-
duntur 1223.4
sanctuarium Domino fa-
cere iubentur Israelitæ
1173.4
sandalia 58.5.666.3
sandaliū myſteria.
830.6
sanguis Abel Christi san-
guine significat 169.8
sanguis ærem imitatur.
375.1
sanguis à Iudæis quomo-
do requiritur, quem ip-
sino fuderint 90.5
sanguis calidus & siccus.
135.2
sanguis Dei 910.5
sanguis Dominicę passio-
nis per uictimas uete-
ris testamenti adum-
bratus * A 22.4
sanguis iuxta basim alta-
ris funditur 147.4
sanguis quo Moyſes po-
pulum aspergit & puri-
ficat, quid significet.
297.8.137.4
sanguis quibus diebus
non mittendus 473.1
sanguinis fluxus 161.4
sanguinis fons 115.7
sanguinis guttas ante fi-
nem huius seculi, unde
uerisimile sit, caluras
esse 332.2
sanguinis minutio 472.1
sanguinis mittendi ratio
472.1
sanguinis nomine quid
significetur * b 33.6
sanguinis fides epar.
339.2
per Sanguinem rufæ ui-
tulæ passio Christi si-
gnificatur 699.8
sanguine agni Israelitarū
postes illinūtur 277.8
sanguine consecratus u-
terque; transitus & lega-
lis & euāgelicus 708.5
sanguine pluit in agro Fla-
miniano & Aemiliano
197.2
sanguinea complexio ha-
bilis ad doctrinā 342.2
sanguineus 339.2
sanguinei longi & pin-
gues 340.2

Sanir mons Ciliciæ.
1061.4
sanitas quibus speciebus
promereatur 840.5
sanitas spiritalis quomo-
do acquiratur 310.2
sanus qui languidus erat,
lectum domum repor-
tar 837.5
sani qui 265.5
sani qui ægrotent 653.3
sanos quos Christus ap-
peller 21.5. quos ite ma-
le habentes. ibid.
sapere secundum carnem
mors est 613.5
sapiendum sobriè 344.5
sapiens apud semetipsum
883.4
sapiens omnis fortis.
958.4
sapiens uerè quis 981.8
sapiens quid faciendum.
429.5
sapientes stulti facti 562.5
sapiens seculi 84.7.
409.5
sapientum lingua, sanitas
913.4
sapientia 402.1.554.
7.878.4
sapientia aliquādo in scri-
ptura pro astutia dici-
tur 333.6
sapientia Dei gallinæ cō-
paratur 925.8
sapientia Dei patris, uera
dulcedo 582.8
sapientia diuina imago di-
uinitatis 312.2
sapientia & scientia quo-
modo differant 525.8
sapientia hominis 884.4
sapientia huius mundi stul-
ticia apud Deū 314.2.
843.4
sapientia, lignum uitæ.
326.4
sapientia omnis alicuius
sapientia 312.2
sapientia opes hyperiphan-
as secum esse dicit.
901.4
sapientia per diem nota-
tur 1045.8
sapientia pro astutia abu-
sive interdum dicitur.
382.6
sapientia, qua omnia di-
sponuntur 312.2
sapientia acquirere quia
935.5
sapientia doctrina cur mel-
li comparetur 958.4
sapientia domus ecclesia
Christi 902.4
sapientia fructus, uidere
Deum 885.4
sapientia radix, timere
Deum 885.4
sapientia sedes, iusti ani-
ma 998.8
sapientiam à Deo esse.
523.5

Sardis 1069.1072.1131.5.
662.3
Sardonyx 662.3
1130.5
Sarepta 352.7
Sarepta succensa uel an-
gustia panis interpreta-
tur 386.8
per Sareptā gentiles de-
signantur 386.8
Sareptana mulier typus
ecclesiæ 386.8
Satith, princeps 240.8
Saron, campestris inter-
pretatur 926.5
saron regio Cęsarę Pa-
lestina 926.5
Sarrai 48.4
sarrago 155.4
sarran draco 112.5
sarā quomodo cadere di-
catur, cum non steret
133.8
sarranas * 70.85.5.
462.7
sarranas cadens 203.7.
343.5
sarranas cur rectè retror-
sum uadat * 12.5
sarranas, deorsum fluens
interpretatur 520.8
sarranas quomodo in lu-
dam intrauerit 719.5
sarranæ opera 948.6
sarranæ tentationes 475.6
sarra 751.5
sarra tria unde Sara panes
subcinericios fecit, triū
filiorum Noe imaginē
indicaerunt 204.8
per Sara cū Dño qui am-
bulare dicantur 23.5
in Saris esurire 23.5
sarrari 661.3
sarrum mensuræ genus.
759.5
sarrari de Domini panis-
bus 80.7
Saturninus & Sifinnius
martyres 387.3
saturnini & Secunduli
passio 397.3
saturnini martyris & Si-
finnij diaconi passio.
474.3
saturnini, Thyrsi & Victo-
ris natale 388.3
saturnini martyriū 262.
263.474.3
saturnini & Castulæ nata-
le 392.3
saturnus 66.2.457.1
saturnus cur frigidus di-
catur 323.2.387.1
saturnus cur senex depin-
gatur 14.2.322.3
saturnus Italorum rex.
177.2
saturnus omnium plane-
tarum frigidissimus.
386.1
saturnus planetarū sum-
mus 322.2
saturnus quando creatus
44.1

In Bedæ opera

saturnus quare non cale
faciat terram 323.2
saturnus quot annis cur
sum suum absoluat *
A 12.4.13.2
saturnus hummus plane
tarum 13.2
saturnus tardior cæteris
planetis 65.2
saturnus unde dicatur.
14.2
saturni annus 53.2
saturni stella nocua.
322.2
saturni stella frigidissi-
ma 126.8. quot annis
peragret suum circuli-
bidem.
saturni sydus inauspica-
tum 4.2
saturno cur in fabulis
falsus attribuitur 323.2
saturnus tag 68.2
saturni martyris natale &
obitus 383.3
saul 288.4.14.4
saul à spiritu maligno ar-
ripitur 362.8
saul cur à Domino in re-
gnum sit constitutus.
703.8
saul etiam inter prophe-
tas 365.8
saul filius lemini 736.6
saul in eo quod unctus
est, imaginem Christi
portavit 361.8. in quo
imaginem populi Isra-
elis gesserit. ibid.
saul mittit custodes ad
domum Davidis, ut in-
terficeretur 364.8
saul oleo sancto unctus.
265.4
saul petitio interpreta-
tur 460.8
saul phitonissam confu-
lit 369.8
saul populum Iudæorū
figuratè denunciat.
347.4
saul post unctiōe sacri-
christianis ab hostib.
occidi meruit 393.8
saul primus Israelitarum
rex 178.2
saul quamdiu regnarit.
423.4
saulis armiger legis do-
ctores significat 437.4
saulis filij 307.4
saulis gladius, lex 344.4
saulis interitus 371.8
saulis invidia aduersus
Davidem unde 363.8
saulis maior filia quid si-
gnificet 348.4
saulis minor filia quid si-
gnificet 348.4
saulis nomē quomodo
Christo conueniat.
265.4
saulis odium in Davidē
unde 598.8

saulis regis unctio 361.8
saulis regnum 898.5
per saulem Iudæorū ela-
lario significatur 364.8
per saulem qui intelligā-
tur 460.8
per saulem mors & regnū
terrenum significatur.
703.8
saul post acceptū aposto-
latum gradum, Pauli no-
men accepit + b 28.6
saulus quando Paulus &
apostolus 897.5
sauli nomen cur mutatu-
in Pauli 318.6
saulus persecutorem in-
uisibiliter in mente re-
fufcitare, excellentius
fuit quā Lazarū mor-
tuum uisibiliter in cor-
pore 474.8
saxones contra Henricū
imperatōrē bella mo-
uerunt 197.2
saxones in Britannia fi-
dem Christi suscipiunt
212.2
Saxones orientales ad i-
dolatriam reuertuntur
113.3
saxones orientales ut fi-
dem quā dudum abie-
cerant, sub rege Sigber-
to prædicante sed rece-
perunt 97.3
scabiem iugem habens sa-
cerdos 309.8
scabrum 382.1
scala, Christus est 230.8
scala Iacobi 64.4.667.8
scala quam uidit Iacob
quid significet 64.4
scandalizari in nocte.
379.7
scandalizari in sapientia.
1045.8
scandalum 74.99.5
199.7
scandalum etiam in bono
opere cauendum 417.5
scandalum præbens. ibi.
scandali uetatio 97.5
198.7
scansio coniuncta 48.1
scansio distincta 48.1
scansio mixta 48.1
scansionum in uersibus
species quot ibid.
scapha + b 39.6.916.5
per scapulas alæ & pen-
næ intelliguntur 925.8
scarioth 32.275.5
scarioth, memoria mor-
tis 4.43.5
scenopegia 483.4.619.5
906.6
sceptrum regale admini-
strare 633.7
schematum species mul-
tæ 59.1
schesis onomaton 63.1
schemata 59.1
schindentes 1040.8

schismaticorum turbatio
717.5
scientia aggrauat pecca-
tum 955.5
scientia Christi 958.5
scientia quibus occultan-
da 122.5
scientia quomodo per no-
tā & em significet 1045.8
scientia uitæ cœlestis ani-
mæ humanæ necessa-
ria 931.4
scientia unde suam nobi-
litatem capiat 248.2
scientiæ plenitudinem
quinam habeat 867.8
de scientiæ boni & mali
ligno ne comederet ho-
mo, à Deo prohibitum
149.8
scientiam celat homo uer-
sutus 913.4
ad scientiam quot obie-
cta scibilia requirantur
222.2
scintillæ in aere quales.
381.1
sciorum arrogātia car-
pitur 283.7
scire Dei ad saluationem
pertinet 431.8
scita 148.2
scobs 842.8
Scholastica sancti Benedi-
cti foror 244.1
Scholastica foror Benedi-
cti abbatis 432.3
Scholasticæ uirginis depo-
sicio 391.3
Scholasticæ uirginis mar-
tyrium 244.245.1
in Scholasticæ natali ho-
milia 477.7. in eiusdē
laudem carmina.
488.7
scopæ 348.7
scorpio 444.521.1
1088.5
scorpius præceps cur.
92.2
scorpius & sagittarius q-
bus mensibus tribuan-
tur 85.2
scorpium qui mensis ac-
cipiat 25.2
scorpij 202.7
scoti qua conditione Pi-
ctis uxores dederint.
2.3
scotorū ad Pictos respon-
sio 2.3
scotorum & Pictorū pro-
uincie quomodo Pal-
chæ diem obseruarint
74.3
scotorum gens qualis.
275.3
scotorum plurimæ eccle-
siæ instāte Adānāno ca-
tholicum pascha cur fu-
sciperint 179.3
scribæ calūniantur 346.7
scribarū dicitia 92.5.119.7
scribarum & Pharisæorū

peccatum 224.4
scribarum incorrigibili-
tas 101.7.410.5
scriptura arundo dicitur.
837.5
scriptura diuina biparti-
ta 118.8
scriptura diuina aut ad hi-
storiam, aut ad mores,
aut ad mysterium per-
tinet 421.8
scriptura lex quomodo
dicatur 847.8
scriptura sacra chirogra-
phum Dei 1107.6
scriptura sacra quomodo
utiliter capienda 177.7
scriptura sacra cum rectè
intelligitur, gratiam p-
omnia charitatis ac pa-
cis sonat 48.8
scriptura sacra humilib.
solum auditoribus &
scriptorib. patet 357.4
scriptura suscitata quo-
modo dicatur 846.8
scriptura testimoniu quā-
do dicatur 847.8
scripturæ diuinæ diuisio
421.8
scripturæ diuinæ mos
qualis 441.8
scripturæ expositio qua-
lis 996.5
scripturæ intellectus tri-
plex 155.4
scripturæ mos 98.4.430.
7.687.6
scripturæ partes quæ 111.1
scripturæ sacræ utilitas.
59.1
scripturæ sacræ fundamē-
ta quæ 111.1
scripturæ testimoniu 513.5
scripturæ testimonia de
Christo 592.5
in scriptura mystica quæ
reperiuntur 421.8
in scriptura sacra quouis
colore & mala possu-
mus & bona absq; ul-
la reprehensione figura-
re 394.8
scripturæ sanctæ cœlorū
appellatione dicuntur
834.4
scripturæ sanctæ postes
Domini 902.4
scripturaru cibos qui ec-
clesiæ subministrant,
candidi esse debent 91.4
scripturarum intelligē-
tia, abyssus 96.4
scripturarum lumine in-
cœlestibus cur non in-
digeamus 169.4
scripturarum meditatio-
ne cogitationes noxiæ
fugandæ 357
scripturarum obscuritas.
708.4
scrupulus 183.1
scrupulus siue scrupulus.
182.1
per

Index.

per Scrupulos diuisio.
182.1
sculptile facere 131.4
scutum ueritatis 661.7
Scyllæorum canum Iatra-
rus 48.2
scyniphes 275.8
scyphus Iosephi quod in
Beniami sacco inueni-
tur, quid sibi uelit 255.8
scyphi doctrinæ eloquia
296.8
scyphi in cadelabro fiunt
ad nucis modum.
1191.4
per Scyphos mentes au-
dientium intelliguntur.
1188.4
Scythia à fulminib. libe-
ra 35.2
Scytharum regnum quā-
do exortum 176.211.2
Scythopolis 241.8
Sebaste Palestinæ urbs.
61.5
Sebastianus mortuus in
cloacam maximā mit-
titur 385.3
Sebastiani martyriū 242.
243.1.285.3
Sebastiani martyris nata-
le 385.3
Sebbi rex in monachica
conuersatione uitā fi-
nit 128.3
Seboim uallis 295.4
Secel 215.8
secretum bonæ conscien-
tiæ 607.5
secti lapides 285.8
secularium literarum le-
ctio non prohibenda.
305.4
seculum 205.2
seculū præsens sex ætati-
bus constat 60.7
seculum primum 935.8
secundum, tertium,
quartū, quintū, sextū,
septimum. ibid.
seculum quot annis ter-
minetur 51.2
seculi amatores tāto ma-
gis exteriora incolunt,
quanto interiora sua
incolta derelinquunt.
220.8
seculi futuri septima &
octaua ætas 172.2
seculi gaudium 879.6
seculi generationem qui-
bus modis hæc scriptu-
ra Genesis signat 110.8
seculi huius tempora tria
541.5
seculi primus dies 246.1
seculi sex ætates 444.7.
920.8
seculi tria tempora.
285.7
in Seculo futuro recipien-
da 435.5. item in præ-
senti. ibid.
secula unde dicta 51.2

secula iuxta dies disposi-
ta 935.8
secunda feria 676.8
secunda sabbathi 676.8
secunda sabbathi quod re-
pus uocari possit 677.8
securis ad radicem posita
228.5
securis è manubrio lapsa.
337.8
securis quando manū fu-
giat 337.8.
201.4
per Securim quid intelli-
gendum 831.8
securitas 564.7
securitas in cœlo 135.5
Sedechias filius Iosif.
179.2
Sedechias quamdiu re-
gnarit 179.2
sedere 44.7.174.5.
203.7.342.5
sedere ad Domini pedes.
49.5
sedere est humilitatē pe-
nitentiæ appetere.
240.8
sedes David 469.7
sedes Dei 20.5
sedes Dei qui sint 936.8
per Sedes regales quid in-
telligatur 658.7
sedilia uiginti quatuor.
1072.5
sedim 339.2
seditio magna in Gallia
oritur 199.2
seditiones 221.7
seducere 652.6
Sedulij carmina de Heliē
ascensu 460.4
sedulij de cruce Christi
carmina 496.5
Sedulij hymnus 561.1
Segenius abbas 77.76.3
Segor primum Bale, po-
stea Salissa appellata.
205.8
segregates seipfos 1056.5
Seir 185.4
Sela 1062.8
Sela filius Iudæ, cur dimi-
sio interpretetur 247.8
selenites lapis unde no-
men habeat 116.2
Selenites lapis potentia
lunaris effectum mirifi-
cè demonstrat 115.2
Sella, umbra eius 173.8
Selmona 325.1063.8
Selmon mons ecclesiæ.
643.4
Selmon mons Palestinę.
787.8
Selmon, umbra 787.8
per Selmon cur Christus
designetur 787.8
Seleucia à quo condita.
182.2
Seleucia unde dicta 187.8
Seleucia ciuitas 927.5
Seleucus Iudæos, in eas

urbes quas extruxit,
transfert 182.2
Seleucus quæ regna obti-
nerit 182.2
Seleucus quando regna-
re cœperit 182.2
Seleucus quas urbes con-
diderit 182.2
Selom 1063.8
Sem bonam partem Iu-
dæorū significat 39.4
Sem Euphratem possedit
176.2
Sem & Iapheth solem &
lunam significant 38.4
Sem & Iapheth tanquam
duo populi ex circum-
cisione & præputio cre-
dentes nuditatē patris
tegent 183.8
Sem post diluuiū genuit
Arfaxat 195.8
Sem quando Arphaxat
genuerit 175.2
ab Sem ortu usq; ad Abra-
ham quot numerentur
anni 195.8
semen Abrahæ 907.8
semen bonum, sermo do-
ctrinę euāgelicę 161.4
semen bonum in agrum
corporis sui seminare.
758.5
semen cadens in petrosa.
756.5
semen David idem quod
Abrahæ 907.8
semen in spinis 300.7
semen in terram bonam.
299.7
semen in terram quando
mittamus 43.5
semen iusti in benedictio-
ne 625.8
semen malum, praua do-
ctrina 161.4
semen quando homo in
terram iacet 43.5
semen secus uiam cades.
756.5.299.300.7.307.5
semen super petrosa 300.
299.7
seminis parabola 306.5
seminis cista, matrix 338.2
in Semine Abrahæ om-
nes electi benedicuntur.
+ a 13.6
de Semine parabola.
298.7
semibreuis 419.1
semicinctum + b 35.6
Semiramis quando Assy-
rijs regnarit 176.2
semis siue semissis 182.1
semissis 148.1
semisuspirium maius.
429.1
semisuspiriu minus ibid.
semitas rectas Domino
uenienti facere + 7.5
per Semitas præcepta
quęlibet accipiuntur.
844.8
semitonium quid 468.1

semitoniū maius 468.1
semitoniū minus 408.1
de Semitibus duobus ar-
matīs præcedentibus
Israel 340.8
semuncia 182.148.1
semitocales 435.1
senarius numerus 431.
1047.1107.4
senarius numerus cur per-
fectus * A 20.4
senarius numerus in anni
cursu plurimum ualeat
142.2
senarius numerus perfe-
ctus 65.2
senarius numerus perfe-
ctionem operū bono-
rum significat 13.8
senarius numerus perfe-
ctionem mundi decla-
rat 111.1.294.4
senarij numeri perfectio
849.5
senario numero quid si-
gnificetur 53.8.563.
1218.4
senatus quadragenarius.
877.5
per Senectam quid acci-
piendum 811.8
senectus frigida & sicca.
342.2
senectutis nomen in scri-
ptura quid significet.
260.4
senesij martirium 248.
249.1
senes & iuuenes 611.7
senes quales esse debeāt.
1051.6
senū coitus malus 238.2
in senibus cur phlegma
abundet 386.1
sennaar campus 185.8
Sennis martirium 254.
255.1
senior quis dicatur 1011.8
per senium quid accipi-
dum 811.8
sensualitas 579.8
sensus 404.1
sensus ubi 651.3
sensus extra subiectā ma-
teriā nihil potest 312.2
sensus corporis nostri no-
tissimi 1238.4
sensus corporis quidā se-
cundum quatuor ele-
mēta distinguunt 132.8
sensus hæreticę deceptio-
nis uarij 891.4
sensus hoīs quot 650.3
sensus humani corporis,
portæ mortis 479.8
sensus qui iuxta corpus
sumantur 404.1
sensem nunquā circa pro-
prium sensibile decipi.
216.2
de sensibus 604.7
sententiæ ex Aristotele
iuxta alphabeti seriem
213.214. &c.2
senten-

In Bedæ opera

sententiæ ex Cicerone collektæ 259.260. &c.2	septenario numero quo- modo homo compre- hendatur 68.8	sequi Dñm 19.5.477.104. 5.190.304.7.536.265.5	serpens 455.1
sententiæ ex telestisimis Ciceronis libris coacer- uatae 259.2	septentrio 32.126.2	sequendi Dominum ex- cusatio nulla 339.5	serpens æneus 130.7.
Seon 1063.8	septentrio apud poetas dextra pars mundi. 127.2	Seraphin,ardentes uel in- cendentes 958.8	serpens æneus erigitur. 182.4
Seon diabolus significat 183.4	septentrionalia signa cur breuiores habeant cir- culos 7.2	Serapion uirginis falsio- 447.3	serpens æneus in deserto figura Christi 325.
Seon rex Amorrhæorum. 325.8.194.4	septies in die dimittun- dum 355.7	Serapionis anachoretæ natale 400.3	serpens cur non sit de cul- pa requisitus 163.8
Seon rex quomodo in u- noquoq; homine occi- datur 326.8	perSepties cur tribulatio plenaria intelligatur. 624.8	Serapionis martyrium. 394.469.3	serpens diaboli organum. 614.5
per Seon regem diabolus significatur 325.8	septiformis spiritus gra- tia 60.7	Serena Christiana femi- na 486.3	serpens ille omnium be- stiarum sapientior, dia- bolum indicat 159.8
Seor mons 224.8	septimana 206.2	Serenitatis signa 37.2	serpens mortem signifi- cat 107.4
separatio malorum 533.8	septimana, huius præsen- tis uitæ tempus 304.8	Sergius papa 171.4.48.3	serpens quomodo potue- rit loqui in paradiso, cum aliquibus pateat irrationabile esse ani- mal 157.8
separatio quâ dedit Do- minus 378.5	septimana unde dicta. 125.1	Sergius papa in sacratio D. Petri caplam reperit argenteam 192.2	serpens calliditas 157.8
sepes qui dicantur 916.8	septimanæ literæ 266.1	Sergius papa willibror- dum Fresonum genti episcopum ordinat. 192.2	serpentis caput quid. 315.6
Sepharuaim 458.4	septimanæ ratio 67.2	Sergius & Pyrrhus Ace- phalorum heresim in- staurant 191.2	serpentis execratio 685.8
Sepher 189.4.321.8	septimanæ dies quis pri- mum composuit & nū- cupauit 123.1	Sergius Romanorum se- xrus, quamdiu regna- rit 179.2. tres mōtes ur- bi addidit. ibid. census Romanorum ciuium primus instituit 180.2	serpentis maledictio. 163.8
Sephora 100.4.	septimanæ dies quis pri- mum composuit & nū- cupauit 123.1	Sergius III. quâdiu fede- rit 203.2	serpentis prudentia 8
September mensis 458. 522.1	septimanæ diebus nomi- na planetarum gētiles imposuerunt 68.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	in Serpentis cauda seculi fnis 274.8
September quibus nomi- nibus appelleretur 129.1	septimus dies cur uelpe- ram habuisse non scri- batur * A 22.4	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	in Serpentis antiqui ma- nibus concluditur, qui in peccatis suis moriē. 578.8
September unde dictus. 258.129.1	septimi diei sanctificatio * A 22.4	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	per Serpentem cur Deus hominem tentari per- miserit 157.8
in Septembri quæ horæ cauendæ 258.1	diei Septimo uespera cur succesiffenō legatur * A 26.4	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	per Serpentem cur diabo- lus tentare sit permis- sus 158.8
in Septembri quæ uictus ratio obseruanda. 258.1	septuagesimum 224.1	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	per Serpentem suggestio intelligenda 159.8
Septem ecclesiæ 1064.5	septuagesima 242.1.	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	per Serpentem suggestio intelligenda 159.8
Septem stellæ 1066.5	septuagesimæ terminus quomodo inueniendus 202.1	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	serpentes 203.7
Septem mali spiritus. 34.8.7	Septuaginta interpretes clarent 212.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	serpentes carminibus ho- minum magis mouen- tur quâ ullū genus ani- mantium 159.8
Septem & octo quomo- do se habeant ad uetus & nouum testamentū. 920.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	serpentes Marforū incan- tationibus de spelun- cis suis eliciuntur 157.8
Septem plenitudinē quâ- dā sacri mysterij signifi- cat 606.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	serpentes calcare 343.5
de Septem diebus, & eo- rum nominibus 519.1	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	serpentarius 444.1
Septenarius numerus 171. 5.168.2.325.7.624.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruandi & Germani san- ctorum natale 461.3
Septenarius numerus qd significet 243.829.4. 391.6	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruatus episcopus 415.3
Septenarius numerus le- gi congruit 320.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruch quando genuerit Nachor 176.2
Septenarius numerus spi- ritum sanctū designat. 982.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	ut ultra non Seruamus peccato, quomodo qui dam heretici intellexe- runt 408.8
Septenarij numeri parti- tio ad feriam inuenien- dam per dies anni. 192.1	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruire Deo carne 100.7
Septenarij numeri ratio. 491.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruient dum Domino, qd fit 200.5
Septenarij numeri signifi- catio 1041.8	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruient dum soli Deo. 213.7
Septenarij numeri typus. 847.5	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruitus 112.5
Septenario numero eccle- siæ perfectio significa- tur 220.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruitus amabilis. 441.7
Septenario numero requi- es æterna sanctorum figuratur 1201.4	Septuaginta interpretes scripturam sanctam in Græcam linguâ trans- ferunt 182.2	Sergius IIII. quâdiu le- derit 203.2	Seruitus

Index.

Seruitus Dei 1020.6	Sethum quo ætatis suæ anno Adam progenue- rit 175.8	Sibylla Tiburtina 331.2	Sigebertus Theoderici successor 303.3
Seruitus Israel 100.4	per Seth ab Adam usq; ad Noe duodenarius numerus cur reperia- tur, in Cain uerò unde narius 175.8	Sibylla Tiburtina Roma- nis quæ futura præ- dixerit 351.2	Sigeberti in Gallia exiliū 65.3
Seruitus peccati 647.5	Sethim ligna impuribili- a, omnes sancti intel- liguntur 296.8	Sibyllæ quæ dicantur 351.2	de Sigeberti regis uita & morte 92.3
Seruitus causa, peccatū 821.6	Sethim, sanctorum men- tes 126.4	Sibyllæ quot numero fu- isse dicantur 351.2	Sigeberto regi Columba- nus ob egregiæ doctri- næ copiam gratus red- ditur 279.3
Seruitus populi Israeliti- ci 347.8	Seueriani episcopi nata- le 387.3	Sibyllini uerfus de Chri- sto 353.2	Sigilla octo 1074.5
Seruitus quæ causa. 920.6	S. Seueriani & Aquilæ uxoris eius natale. 386.3	Sicariæ uirginis depofi- tio 389.3	Sigismūndus Caroli quat- ti filius quâdiu regna- rit 200.2
Seruus 342.7	Seuerinus quâdiu fede- rit 203.2	Sicaria 421.4.430.4	Sigismūndus Caroli quat- ti filius à principib. ele- ctoribus Imperator eli- gitur 200.2
Seruus Abraham senior i- maginem legis habet. 57.4	Seuerini episcopi marty- rium, & sepultura 382.3	Sicchar ciuitas 186.5	Sigismundus quâdiu im- perarit 202.2
Seruus bonus in Euange- lio quis dicitur 753. 757.5	Seueritatis causa in Pe- tro 878.5	Sichem 73.4.196.8	Sigismundi regis marty- rium 411.3
Seruus Dei qualis esse de- beat 1023.6	Seuerus imp. 116.4	Sichem ciuitas Iacob 927.5	Signare 563.3
Seruus fidelis 625.6	Seuerus ad Eboracū op- pidum ex morbo obit. 53.3	Sichem, in humerū 258.8	Significatio aduerbiorum in quo 16.1
Seruus malus & piger cur uocetur 498.5	Seuerus primæ Germa- ni uerbum Dei prædi- cat 19.3	Sichem nunc Neapolis urbs Samaritanorum 258.8.927.5	Significatio inreriectio- nis in quo 19.1
Seruus nequam 413.7	Seuerus Pertinax Eboræ ci obit 185.2	Sicima locus 746.8	Significationes participi- orum in quo 15.1
Seruus nequam cur in te- nebras exteriores pro- iectus 635.8	Seuerus Pertinax bellū in Britannias trāsfert. 185.2	Sicima humerus 746.8	Significationes participi- orum unde sumantur. 31.1
Seruus qui decem talenta debet, Iudaicus est po- pulus 475.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	per Sicimam qui desig- nentur 746.8	Significatum quid fit. 992.8
Seruus quomodo habend- us 282.5.307.7	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia tribus promonto- rijs distincta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus seuus 1106.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia quondam Trina- ria dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus sempiternus dia- bolus 858.4	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus secundus Dauid. 455.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus certus propheta- rum chorus 455.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus forma in Christo. 743.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
per Seruum Hebræū to- rum genus humanum designatur 133.4	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
in seruo nequissimo qd significetur 95.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus 170.4	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus cur inutiles 420.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus Dei quanta sint per- pessi 84.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus Hiram 4.8	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus qui in uincam Do- mini mittuntur 84.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruus uernaculi cur etiam circumcidi à Deo sit præceptum 202.8	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruorum æstimatio. 975.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seruorum officia 1051.6	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
de Seruis & dominis. 605.7	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Sesac rex Aegypti tem- plum spoliat 178.2	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Sessiois typus 633.5	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Sescuntia, sesquiuncia. 148.8	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seth cur positio appelle- tur 174.8	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seth non incōgruē filius Dei significatur 35.4	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seth quo ætatis suæ an- no genuerit Enos. 174.2	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
Seth, resurrectio 174.8.	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8
31.4.174.2	Seuerus Pertinax quam- diu regnarit 53.185. 201.2	Sicilia regio unde dicta 927.5	Significatum quid fit. 992.8

In Bedæ opera

nominibus intitulata 321.2
 signorum Christi initia 520.7
 signorum dispositio 321.2
 signorum duodecim ortus & occasus 89.2.
 442.1
 signorum duodecim ratio 494.1
 signorum magnitudo 506.1
 signorum ulus 11.5
 signorum apostoli natale 433.3
 silentis lapis 147.2
 silentiū 115.8.551.7.
 silentiū Christi 459.8.
 826.5
 silentium medium in corde humano profundissimo 658.7
 filiqua 182.1
 filiquæ 340.7
 silo 212.4
 siloa Dominum saluatore significare 552.4
 siloæ fons 489.3.552.4.
 simeon 68.74.4.1081.5
 simeon, auditio 231.8
 simeon Cleophe filius Hierosolymorum episcopus crucifigitur. 184.2.
 simeon et leui uirginitatis sororis uindices 242.8
 simeonis & leui benedictio 260.8
 simeon in spiritu uenit in templum 219.5
 simeon proprium funiculum non cōsecutus, sed de tribu iuda aliquid accipit 260.8
 simeonis episcopi natale 406.3
 simeonis in Treueri martyrium 252.253.1
 simeonis monachi martyrium 254.255.1
 simeonis monachi depositio 382.3
 simeonis natale 457.3
 simeonis prophetæ martyrium 382.3
 per Simeonem & leui, scribæ & sacerdotes iudaici populi intelliguntur 260.8
 similis filio hominis. 1065.5
 simile sibi generare, naturalissimum operum in uiuentibus 231.2
 similitudine facere 131.4
 similitudines in sacra pagina 468.8
 similitudines fieri quæ prohibeantur 57.8
 similitudines sacræ scripturæ quales 662.8
 per similitudines scripturæ sacræ non unam rem, sed plures res significare solet 468.8
 simonia 119.5.320.7

simon 149.7.42.5
 191.4.373.5
 simon Chananæus 32.5.
 443.5
 simon crucē partat post Iesum 112.5
 simon cur Petrus appellatus 325.6
 simon episcopus 275.5
 simon Hierosolymorum episcopus crucifigitur. 202.2
 simon in sacerdotiū assumitur 182.2
 simon iohanna 407.7
 simon leprosus 140.5.
 374.7
 simon magus 465.5.
 496.4.549.5.498.7
 simon magus baptizatur 885.5
 simon magus uolat. 499.7 cadens in terram medius crepuit. ibidem.
 simon magus cum D. Petro contendit ibid.
 simon obediens 112.5
 simon Oniæ filius Iudæorum pontifex claret. 182.2
 simon Zelotes + a 3.6.
 866.5
 simonis ætas & martyrium 866.5
 simonis Chananæi & Thaddæi apostolorum natale & martyrium. 463.3
 simonis etymon 30.5
 simonis & Andree apostolorum uigilia 260.261.1
 simonis & Iudæ apostolorum uigilia 462.3
 simonis & Iudæ martyrium 260.261.1
 simonis magi delirium. 491.5
 simonis nauis 258.5
 de simone & Iuda sermo 489.7
 post simonis Machabei discessum quot anni usque ad Christi natiuitatem computentur. 383.8
 simphorianus martyr. 443.3
 simphronij & Olympij sanctorum martyrum natale 477.3 passio. ibidem.
 simplex quot modis capiatur 227.2
 simplicitas 616.7
 simplicitas sine recondita 882.4
 simplicijs Papa 396.3
 simplicijs martyriū 254.255.1
 simplicijs episcopi depositio 391.3
 simplicijs & Faustini gen

manorū passio 436.3
 simplicijs papæ martyriū. 246.247.1
 simplicis confessoris dispositio 391.3
 simulacra uitanda 1046.5
 simulacra gentium pro dijs cur non colenda. 998.8
 sin 188.4.223.8
 sin rubus uel odium. 314.8
 Sinai 1169.4
 Sinai rubus 314.8.282.8
 Sina, mons Arabiæ 730.6
 sina mons alio nomine Oreb 927.5
 sinapis arbor diffusa ramis 44.5. diurnitate præeminet. ibid. sub illius umbra uolucres celi habitant. ibid.
 sinapis altitudo 44.5
 sindonis linteum 637.7
 in sindone munda obuoluerunt Iesum 115.5
 singularis per singulare, uel centenus per centum, uel millenus per millenium quomodo diuidatur 159.1
 singularis sua quantitate quomodo metiantur decenos, cetenos, milenos 160.1
 singulares cuncti qui modo metiantur decenos, decenos, cetenos, milenos, uel simul uel intermisse 161.1
 singularia quæ semper sunt generis neutri 22.1
 sinistra 169.5
 sinistra patris 770.6
 ad sinistram declinare. 890.4
 pro sinistra habere 352.8
 sinus patris 529.5. 610.8
 sinus Iesu 717.5
 per Sinum Mosi quid significetur 610.8
 sion 781.6.1049.4.
 sion mons 860.8
 sion mons ecclesiæ 828.4
 sion, speculatio 148.8
 de sion monte, & de ecclesia super eum fundata 489.3
 sipontus Apuliæ ciuitas 506.7
 sinicius quadiu sederit. 202.2
 sifara Madianitarum princeps, à muliere interfectus 880.8
 sifara exclusio gaudij ibi. sifara interitus 347.348.8
 per sifara qui intelliguntur 880.8
 siindrudis celleraria. 356.3
 silinnius diaconus 389.3
 siua textus Hebræorum

mensis 252.1
 sixtus episcopus ducit ad decollandū 493.7
 sixtus episcopus à Decio imp. in carcerem mittitur 492.7
 Sixtus papa quadiu in episcopatu sederit 439.3
 Sixtus papa quamdiu ecclesiā rexerit 403.3
 sub quo imperatore passus sit ibid
 sixtus II. quadiu sederit 202.2
 sixtus III. quamdiu sederit 202.2
 sixtus IIII. quamdiu sederit 202.2
 sixtus episcopi & martyris natale 458.3
 sixti papæ martyrium. 256.257.1
 smaragdus 662.3
 smerdes à septem magis occisus 180.2
 smyrna 1067.5
 smyrna capitur 199.2
 smyrna ciuitas Lyciæ prouinciæ 928.5
 smyrna in urbe modū ampliata 178.2
 sobal, uana uetustas. 744.8
 sobrietas 658.3
 socoth 187.357.4.
 socoth, tabernaculum 313.8
 socrates nascitur 212.2
 socrates quā natus 181.2
 sodoma in cinerem uertitur 206.8
 sodoma quare punita. 51.4
 sodoma terra cur subuerfa 745.4
 sodomæ fertilitas 745.4
 sodomæ incineratio. 998.5
 sodomæ poma 998.5
 sodomam ardentem fugere 207.8
 sodomitæ 1053.5
 sodomitarum flagitia. 202.7.341.5
 sodomorum rex diabolus significat 45.4
 sodomorum incendium, similitudo futuri iudicij. 206.8
 soffronius Nammetensis urbis episcopus 297.3
 sogdianus quamdiu regnarit 181.2
 sol 458.1
 sol abusu defecere dicitur 28.2
 sol attractiua potentia. 323.2
 sol à luna quantum distat 110.109.2
 sol caloris fons 331.2
 sol Christus 60.2
 sol circuli sui quot diebus

bus conficiat 140.2
 sol cum non sit de infixis stellis in firmamento, qualiter referatur ab ipso 325.2
 sol cunctis astris lucem suam suppeditat 109.2
 sol cursum suum agendo & cedit & succedit sibi 205.2
 sol cur abusu defecere dicitur 111.2
 sol cur hyeme statim ab oculis nostris auferatur 327.2
 sol cur plus in geminis quam alijs signis moueatur 324.2
 sol cur uicin⁹ lunæ 324.2
 sol & luna cur cunctis minis magnitudinis appareant 112.2
 sol & luna cur æqualis, ueniat; magnitudinis cernantur 108.2
 sol fons torius caloris. 324.2
 sol igne naturæ 325.331.2
 sol in conuallibus magnū exercet calorē 323.2
 sol in die stellas obcurat 12.2
 sol in singulis signis uarijs & diuersis spacijs moratur 85.2
 sol in tribus coeli partibus, quatuor facit discrimina 134.2
 sol iusticiæ Christus. 1059.4
 sol lunæ cursum exuperat 207.2
 sol luminare maius * A 11.4
 sol Mercurius & Venus quomodo sint coniuncti 324.2
 eorum circuli cur æquales. ibid.
 sol niger sub Antichristo. 1078.5
 sol octies terra maior 115.64.2
 sol oculus mundi 112.2
 sol pater uiuorum 256.2
 sol post pluuias splendens lumē emittere uideatur 26.2
 sol quadiu in uno quoque signo stet 140.2
 sol quando creatus 441.1
 sol quādo cursum totius anni finiat 344.2
 sol quare obcurat 396.7
 sol quare in passione Domini radios suos subtraxerit 112.2
 sol quibus diebus signum quodque ingrediat 83.2
 sol quot diebus unum quodque signum perlustrat 28.2
 sol sanguine manare est

uisus 196.2
 sol si semper recto modo uolueretur, quæ mala inde sequantur 327.2
 sol siue luna in quo signo uel parte signi uertitur 188.1
 sol tricies maior terra 7.2
 sol unde dicitur 112.2
 sol undique circa terram mirrit suum splendorem. 64.2
 solis accessus & discessus 112.2
 solis annus 51.138.2
 solis aspectui in resurrectione cur sanctorum gloria cōparetur 471.5
 solis ardor 932.5
 solis calor unde fit quod ad terram tendat 331.2
 solis circulus cur inferior dicitur 324.2
 solis claritate reliquos planetas lumine priuari 24.2
 solis corpus quantum lunam quæritate sua supererit 108.2
 solis cursus 519.1
 solis cursus quot diebus perficiatur 52.53.2
 solis cyclus quæ gradum tenet 491.1
 solis defectū nunquam nisi ortu lunæ fieri 111.2
 solis deliquium quando naturale 112.2
 solis diameter 118.2
 solis diuersitates 327.2
 solis eclipfis 113.191.2.
 382.1
 solis eclipfis in passione Domini 112.2
 solis eclipfis cur nō uno momento per totum orbem fiat 19.2
 solis effectus 112.2
 solis equorum nomina. 394.1
 solis etymon * A 11.4
 solis luminare quatuor rebus maius quam lunæ 8.4
 solis & lunæ cremeta uel decrementa secundū rationē naturæ, ubi anno inferi debeat 508.1
 solis & lunæ defectus quos primo Romani generis in uulgis extrulerit. 112.2
 solis & lunæ eclipfis 112.2
 quomodo contingat. 437.1
 solis & lunæ eclipfis ubi non sit & quare 29.2
 solis & lunæ cur diuersis interuallis schematici nobis appareant. 109.2
 solis & lunæ quantitas. 112.2
 solis & lunæ quæritas quod

modo animaduertenda 112.2
 solis epicyclus 18.2
 solis incredibilis uelocitas 7.3
 solis magnitudo 112.113.2
 solis mensura 114.2
 solis meridiani feruor in scripturis quid significet 64.8
 solis nomine quid significetur 1009.1010.4.
 solis obscuratio 500.5
 solis orbis multo amplior quam terræ sphaera. 64.2
 solis portæ 86.2
 solis quantitas 20.26.2
 solis quatuor differentie 92.119.2
 solis simulacrum geriles quomodo pingere soleant 459.4
 solis rotunditas mylterio non carer 305.2
 solis umbra conoides. 329.2
 sol unde appelleretur 158.2
 de Solis cursu & annu, item eorū signis 520.1
 de solis & lunæ magnitudine & defectu 111.2
 de solis eclipfi 529.1. ite lunæ 28.2
 de solis cursu & magnitudine 26.2
 de solis ortu & occasu. 529.1
 per solis ortum Iudæi designantur 994.8
 soli cur quatuor equi in fabulis attribuantur. 327.2
 soli cur Deus diuersos cursus constituit 112.26.2
 soli tria inseparabilia quæ in sint 304.2
 solem Chaldei primum adorantur 122.1
 solem cur Deus super mediu terre posuerit 333.2
 solem cur Chaldei quatuor, Aegyptij uero & Plato sextrum dicant. 324.2
 solem duos in celo cursus facere 54.2
 solem in medio mensis semper intrare signū. 325.2
 solem per se moueri 26.2
 solem quomodo Ambrosius describat 112.2
 solem terra maiorē quomodo physici probent. 114.2
 cum sole quodnam signum quouis mense oriatur 92.2
 inter solem & lunā quādo uera concordia. 118.1
 per solem quomodo di-

uinitas notetur 1045.8
 per solem tempora designantur 525.8
 soles tres in occidente duabus horis uisi 197.2
 solaris mensis 207.2
 solaris circulus duodecies maior lunari 112.2
 solaris cum anni literis ordo 287.1
 solarium 272.4
 solennitas Dei qui sint. 832.8
 solitudo ecclesiam significat 193.4
 in solitudine esurire & sitire grauis mendicitas 978.8
 solium 1110.5
 solomonath 81.2
 solomæ natale 461.3
 solstitium 390.1
 solstitium unde dicitur. 9.2
 solstij ratio 120.2
 solstia 266.1
 solstia duo 207.120.2.
 214.1
 solstiorum & æquinoctiorum Ciceronis ætate qualis ratio 208.2
 solstitialis parallelus. 134.2
 solstiales circuli cur temperati 133.2
 somnium Iosephi 74.4
 somnium Iosephi per quod fratrum manipuli illius manipulum adorauerunt, quid significet. 252.8
 somnium nocturnum. 205.4
 somnium nocturnum tēratio occulta 337.8
 somnij nocturni pollutio 337.8
 somnio nocturno pollutus cur extra castra egredi præcipiatur 337.8
 somnia unde existant. 340.2
 somniorum diuersitas. 340.2
 somnus quid 340.2
 somnus ægrotantis salutis indicium 680.5
 somnus animæ 810.6
 somnus, cordis cæcitas. 838.8
 somnus corporis salutis & necessari 757.8
 somnus dimidium uitæ aufert 206.2
 somnus & mors germani fratres 206.2
 somnus Iacobi 63.4
 somnus quomodo contingat 340.2
 somnum dare oculis. 894.4
 in somnis fideles à Domino instruuntur. 792.4

Index.

In Bedæ opera

sonntag 68.2
 sonus 417.1
 sophar 650.4
 S. sophiæ basilica 497.3
 sophim mons 210.4
 sor, tribulatio 880.8
 foror & frater Domini qui dicatur 37.5
 fors quare super uelime ta Domini missa. 767.6
 fortis missio 497.832.5
 fortis nomine cur gratiâ Paulus appellet 767.6
 fortes 169.5
 solij diaconi martyrium 453.3.260.261.1
 sopsater Pauli apostoli discipulus 428.3
 sothenes Pauli apostoli discipulus 424.3
 s. sothenis & Trophi- minatale 474.3
 sostratus Pharum con- struit 182.2
 Soteris papæ natale & sepultura 406.3. con- stitutiones. ibid.
 sotheris uirginis marty- rium 390.3
 squamæ 158.4
 in spadonibus cur non sit barba 340.2
 spara à quo & quando condita 176.2
 speciosa porta qualis. 179.2
 spectaculum indignum. 180.7
 specularia felicitas. 436.7
 spelunca Domini mo- numeri figura est 398.4
 sperma unde constat. 338.2
 sperma quid 337.2. ex sub- stantia omnium mem- brorum esse composi- tum, unde probetur. 337.2
 sperma an sine muliebri genitura sufficiat. 338.2
 spermologus 903.5
 sperare 958.6
 sperare aliquando impro- priè pro timere poni- tur 448.8
 sperare & nō timere, præ- sumptio est 595.8
 sperare in Domino. 448.8
 sperare in homine 580.8
 sperare non est nisi præce- dat plallere 478.8
 sperare non esse, nisi præ- cedat sacrificare 447.8
 spes 342.7. 560.8. 575.7
 spes Christianorū 344.6
 spes cuius est nomen Do- mini, beatus est. 640.8
 spes impiorum peribit,

907.4
 spes quādo erit res 771.8
 spes sine timore præsum- ptio est 576.602.8
 spes tantum est de futu- ris bonis 448.8
 spes timoris Domini. 920.4
 spei & fidei duplex ratio. 978.5
 spei tolerantia 858.5
 spei ueræ iudicium. 1024.5
 spe sumus salui facti 679.877.8
 speuippus Platonis Aca- demiam tenet 181.2
 speuippi natale 384.3. martyrium. ibid.
 speuippi obitus 181.2
 sphaera 433.1
 sphaera centrum terra. 126.2
 sphaera cæli super aquam posita 126.2
 sphaera cæli quanta cele- stitate curat 127.2
 sphaera nec principium nec finem habet 126.2
 sphaera quomodo sit eri- genda 437.1
 sphaeræ cælestis quanta agilitas 66.2
 sphaeræ morus duobus axibus uoluitur 126.2
 sphaeræ perfectione qui- bus argumentis Plato probet 127.2
 ad spicam quādo perue- niamus 43.5
 spicas uellere 269.23.5
 spicas fricare manibus. 23.5
 spina quādo dicatur naci- ci in manu temulenti. 949.4
 spinæ 829.5
 spinæ cur diuitias signifi- cent 757.5
 spinæ & rubus 81.7
 spinæ & rubus quid signi- ficent 287.5
 spinæ, huius seculi curæ. 1213.4
 spinæ peccatores signifi- cant 213.8
 spinis Dñs diuitias com- parat 40.5
 spinas & tribulos quare terra producat 6.4
 per spinā cur recte super- bia intelligatur 589.8
 in spinis seminari 40.5
 spiridonis episcopi na- tale 480.3
 spiritus 940.941.6
 spiritus sanctus 352.5
 spiritus sanctus adoptio- nis filiorum spiritus. 792.6. cur se omniū gē- tium linguis demonstrare dignatus. ibid. Dei do- num 795.6
 spiritus aliquando uenit,

aliquādo recedit 448.7
 spiritus à mente quomo- do distinguatur 547.6
 spiritus à patre accipit. 29.7
 spiritus s. à patre & fi- lio mittitur 46.7
 spiritus s. à patre & filio procedit 312.2
 spiritus à quo Christus ductus in desertum. 311.7
 spiritus Christi 965.5
 spiritus sanctus cælum cælorum cur dicatur. 526.8
 spiritus consilij 664.3
 spiritus contribulatus quid 701.8
 spiritus contribulatus Deo sacrificij accepta- bile 701.8
 spiritus S. corporali spe- cie descendit 233.5
 spiritus cuiusq; hominis ascendit & descendit. 65.4
 spiritus s. cur bis datus. 75.6
 spiritus sanctus cur dica- tur principalis 701.8
 spiritus s. cur in coluba apparuit 452.7. 533.8.5
 spiritus cur latitudo uo- cetur 1018.8
 spiritus sanctus cur para- cletus dicatur + b 24.6
 spiritus S. cur splendor sanctorum dicatur. 988.8
 spiritus sanctus cur uoce- tur 725.6
 spiritus sanctus, Deus est 120.8. 878.911.5
 spiritus Dei ad mensurā hominibus datur, Chri- sto ita nō datur 564.5
 spiritus sanctus Dei digi- tus 276.8
 spiritus Dei quomodo super aquas ferebatur. 3.4. 116. 119.8. * A 4.4
 spiritus Dei non solum ad beneficia, uerum e- tiam ad uindictam cō- memoratur 165.6
 spiritus Domini malus. 362.8
 spiritus Domini super- me, & an Christus sic dominus 249.5
 spiritus sanctus donum Dei + b 27. 528.6
 spiritus sanctus etiam si- lij est 842.5
 spiritus s. docet omnia. 1021.5
 spiritus s. filio minor nō est 775.5
 spiritus fortitudinis 664.3
 spiritus sanctus fontis & aquæ nomine in eu- angelijs significatur,

141.8
 spiritus licet carne sit su- perior, sepe tamen sub- est carni 626.8
 spiritus sanctus lumen procedens de lumini- bus 737.8
 spiritus s. hereditatis nō strepignus 768.6
 spiritus hominis 572.5
 spiritus hominis animæ maritus 346.6
 spiritus hominis quid in Scripturis 347.6
 spiritus s. in aqua & igni- 230.5. 275.7
 spiritus s. in columbæ specie descendit 447.7
 spiritus sanctus in eccle- siam primitiuam quā- do uenit 564.4
 spiritus idem cur & Dei, & malus dicat 324.4
 spiritus s. ignis nomine significatur 282.6
 spiritus in igneis linguis mittitur 19.8
 spiritus immundus quan- do exit ab homine. 324.7
 spiritus intellectus. 664.3
 spiritus interpellans pro- sanctis 184.6
 spiritus malus 668.5
 spiritus non loquitur à semetipso 28.7
 spiritus s. ostiarij 667.5
 spiritus sanctus patris & filij spiritus 847.5
 spiritus s. patris & filij cooperatur 516.6
 spiritus sanctus per colū- bam designatur 37.4
 spiritus sanctus per solis calorem adumbratur. 394.395.2
 spiritus pietatis 664.3
 spiritus sanctus potius a- morem quàm timorē generat 412.8
 spiritus sanctus quid 512.6
 spiritus quid 548.6. 313.2
 spiritus quæ uiuificet 615.5
 spiritus sanctus quando datus 81.6
 spiritus sanctus quomo- do Christum clarifica- uerit 775.5
 spiritus sanctus quomo- do Christo dicatur da- tus 568.5
 spiritus sanctus quomo- do cōstitet 803.804.6
 spiritus sanctus quomo- do dicatur loqui. 773.5
 spiritus sanctus quomo- do olim & quomodo nunc descendat 1030.5
 spiritus S. quomodo in Dei tēplo habitat 378.6
 spiritus sanctus quomo- do falsis iudicis datus. 412.8
 spiritus

spiritus

Index.

spiritus sanctus quo die ascendit super apo- stolos 250.251.1
 spiritus sapientiae 664.3
 spiritus scientiae 664.3. 47.7
 spiritus S. semper in Do- mino mansit, non autē in hominibus 449.7
 spiritus septiformis 1073.5
 spiritus septiformis per lucernarum figurā ex- primitur 1194.4
 spiritus sanctus septiformi operatione scriptura diuina cōmēdatur. 180.8
 spiritus S. super quos re- quiescere solet 305.2
 spiritus timoris 664.3
 spiritus ubi uult spirat. 555.5
 spiritus sanctus ubi ma- neat 7.5
 spiritus uiuificat, caro ni- hil prodest 55.7
 spiritus sanctus uiuifica- tor omnium 119.8
 spiritus unus in omnib. 4.5
 spiritus S. utrum & à filio procedat 724.6
 spiritus ac carnis differē- tia 614.5
 spiritus S. adiutoriū quo- modo exprimat 184.6
 spiritus S. aduentus 568.5
 spiritus sancti apparitio- nes 91.5. 300.7. 570.6
 spiritus S. citra operatio. 143.7
 spiritus S. cōsolatio 766.5
 spiritus sancti coequalis maiestas & substantia. 918.5
 spiritus S. dario quomo- do cognoscatur 1035.5
 spiritus de Christo testi- monium 1039.5
 spiritus S. de Domino te- stimonium 46.7. dona- tio 629.5. 464.4
 spiritus sancti dona 578.5. 7.8. 680.8
 spiritus sancti dona quo- modo debeamus imi- tari 140.8
 spiritus fructus 81.237.7. 747.6
 spiritus sancti gratia per oliuā significatur 353.8
 spiritus sancti gratia uen- di non potest 549.5
 septiformis 239.4
 spiritus sancti gratiarum donationes uariæ + b 40.6
 spiritus immundi furor. 12.5
 spiritus sancti mansio in Christo & in sanctis. 534.5
 spiritus sancti mira gra- tia in apostolis + a 6.6

spiritus natura inuisibi- lis, carnis uisibilis 128.7
 spiritus s. operatio. 894.5
 spiritus renouatio 800.6
 spiritus s. sepsio 870.5
 spiritus uaria acceptio. 799.800.6
 spiritus uirtus 247.5
 spiritus s. uirtus, & do- norum eius augmen- tum 736.5
 spiritus sancto nihil furu- rum 425.8
 spiritus quomodo subdi- ta caro spiritualis 584.6
 spiritum s. à patre proce- dere quid 313.2
 spiritum creditum cum Deo habere 848.8
 spiritum quomodo com- mendarit patri filius. 500.5
 spiritum extinguere 940.6
 spiritum loqui nobis. 886.5
 spiritum probans 1031.5
 in spiritu esse 119.6. 121.6
 de spiritu sancto male qui sentiant 35.5
 spiritus læstes quōd in ueritate perstiterunt, unde habuerint 995.8
 spiritus conditi iure cre- duntur moueri in tem- pore 152.8
 spiritus maligni menti- nositæ terrenarum co- gitationum puluerem aspergunt 224.8
 spiritus mundi 58.6
 spiritus immundi cur iusti- tacere 28.5
 spiritus immundi quan- do participes sunt do- ctiores 893.4
 spiritus supercælestes q. bene uiuunt, ex gra- tia habent 812.8
 spiritus dilectio 1033.5
 spirituum malignorum amictus 1090.5
 spirituum nequissimorū habitaculum 828.6
 spirituum ordines quot diuina pagina asserat. 314.2
 spirituum ponderator Dominus 924.4
 spiritus Christum clarifi- casse, quomodo intel- ligendum 29.7
 spiritus immundos nec in porcos potestatem nisi sibi à Deo concessam habere 49.5
 spiritibus malis quomo- do Deus utatur 324.4
 spiritualis homo 161.6
 spiritualis generatio quā- do à Christo incepit. 455.8
 spiritualis uirtus ; 40.2

spiritualia corpora 584.6
 spiritualium conditio. 198.8
 spolia uilla 290.3
 splen melancholiæ sedes. 339.2
 spolia diaboli 347.7
 spolia 785.8
 spondeus pyrrichio con- trarius 45.1
 spondeus quibus sylla- bis constat 45.1
 spongia Domini 489.3
 spongijs reprobatorū cor- da comparantur 471.4
 sponsum Christus 266.5. 737.5
 sponsi absentis lectus. 267.5
 sponsi amicus 356.8
 sponsi caput plenum ro- re 116.2
 sponsi læua sub capite spō- sæ 1192.4
 sponsa agni 1126.5
 sponsa Christi in maceria refugium inuenit. 2034.4
 sponsa in Canticis uocat putetia aquæ uiuæ. 372.8
 sponsa in scripturis uxo- res 2.5
 sponsa uera pulchriora uino 1064.4
 spontaneus Dei 807.8
 sporta sanctos quosq; in ecclesia significat 68.5
 sportarum septem ratio. 79.5. 80.7
 sputum de ore 351.7
 sputum Domini 75.5. 92.7
 stabile præter Deum ni- hil 352.5
 stabularij supererogatio. 97.7
 stabularij qualis supererogatio 347.5
 stabulum 97.7. 347.5
 stadium 122.2
 stadium ab Hercule insti- tutum 9.7
 stadium ab Hercule cur in- stitutum 506.5
 stagnum præsens seculū significare 257.5. 74.7
 stamen, anima hominis. 307.8
 stare 44.7. 174.5
 stare ante filium hominis 471.5
 stare Dei quid sit 80.5
 stare in sacris literis quid significet 534.5
 stare secus pedes 303.5
 stater 73.5
 statera argenti 268.4
 statera dolosa, abomina- tio est Domino 333.8
 stateram in corde suo do- losam habere 937.4
 staruæ refusæ exemplū. 219.7

statura ecclesiæ, reclusio- do bonæ operationis. 1124.4
 statura sponse asimila- tur palmæ 1124.4
 Stauratus quamdiu re- gnarit 195.2
 stella aliqua cum dicitur frigida, effectui depu- tandum 313.2
 stella cur una calida, alia frigida dicatur 322.2
 stella matutina 1069.5
 stella nulla decidit. 381.1
 stella quæ magis appar- it prophetia significat. 5.5
 stella Saturni cur nociua dicatur 323.2
 de Stella à magis uila. 389.8
 stellæ cum cadere uideā- tur, qui sit quod postea à nobis nō uideantur. 333.2
 stellæ cur non in aere po- sitæ 318.2
 stellæ cur uideantur. 393.1
 stellæ errantes quomo- do deficere dicantur. 64.2
 stellæ igneæ naturæ 318. 333.2
 stellæ infixæ 321.2
 stellæ lumen à sole accipi- unt 157.2
 stellæ non cadunt, sed ca- dere uidentur 333.2
 stellæ quod stare dicun- tur, astrologicum est. 324.2
 stellæ quomodo infixæ cælo dicantur 320.2
 stellæ quomodo sancti uiri intelligantur. 12.2
 stellæ quomodo sint in signa & tempora * A 12.4
 stellæ, sancti uiri 158.2
 stellæ & sidera quomo- do inter se differant. 12.2
 stellæ, sidera & astra quo- modo inter se differat. 158.2
 stellæ unde factæ 317.2
 stellæ unde dicatur 158.2
 stellarum corpora qualia 317.2
 stellarum corpora in aere non facta 317.2
 stellarum corpora cū sint ignea, unde est quod quedam de illis frigus efficiunt 323.2
 stellarum diuersitas 11.2
 stellarum locus æther. 333.2
 stellarum motus 331.2
 stellarum multitudo mani- festat se mundo 830.4
 stellæ

3

In Bedæ opera

stellarum occultatio 385.1
 stellarum quantitas 333.2
 stellæ à sole illuminari. 158.2
 stellæ non moueri quidam asserunt 320.2
 stellæ per diem in cælo esse unde probetur. 158.2
 stellæ proprio motu moueri quidam arbitrantur 320.2
 stellæ radijs solis illuminari 11.2
 stellio 969.4
 stellione uesui in lege prohibita 304.8
 stercorarius 118.6
 stercorarius 118.6
 stephanus 880.5
 stephanus episcopus martyrium patitur. 186.2
 stephanus pontifex oēs titulos ac dignitates Francorū regibus concessit 194.2
 stephanus pro persecutoribus usq; ad necem suam deservientibus orat 59.493.8
 stephanus quamdiu lederit 202.2
 stephanus II. quamdiu federit 203.2
 stephanus III. quamdiu federit 203.2
 stephanus V. quamdiu federit 203.2
 stephanus VI. quamdiu federit 203.2
 stephanus VII. quamdiu federit 203.2
 stephanus VIII. quamdiu federit 203.2
 stephanus IX. quamdiu federit 204.2
 D. stephani corporis reuelatio 836.5
 stephani episcopi depositio 391.3
 stephani lapidatio 184.2
 stephani papæ & martyris natale 438.3. martyrium. ibidem.
 stephani papæ martyrium 256.257.1
 stephani protomartyris passio 484.3.264.265.1
 stephani protomartyris inuentio 256.257.1. 438.3
 stephani planctus 21.6
 stephani pro lapidantibus se oratio 666.8
 B. stephani reliquiæ ubi posite 189.2
 stephano in articulo passionis gloria Dei ostenditur 62.8
 stercora amplexari. 1070.4

sterilitatis causa unde cōtingat 338.2
 sternere uestimēta in uia. 258.7
 sterquiliniij portam in Hierusalem ædificare 551.4
 ad sterquiliniij portā ire. 578.4
 stigmata quare Christus seruauerit 511.5
 per stillicidia doctrina intelligitur 769.8
 stipe templi qui aburuntur quib; similes 119.5
 stipulatio 81.2
 stoicorum de uisu ratio. 341.2
 stoicorum de paritate peccatorum error. 1044.5
 stola 342.7
 stola cur data ante epulum 343.7.404.5
 stola Esau 62.4
 stola Esau fides sunt & scripturæ Hebræorum 228.8
 stola prima 314.403.5
 stolæ albæ 1077.5
 stomachus cur intus uilosus 339.2
 stomachus epati suppositus 339.2
 stomachus neruolæ naturæ 339.2
 stomachus unde calidus fiat 339.2
 stomachus utrum sit calidæ naturæ 339.2
 stragulata uestis 634.7
 stratus 114.6
 stratum quid intelligendum 456.759.8
 struthio 125.5
 struthio auis stultissima 761.4
 struthio ecclesia 842.4
 stultitia 565.7
 stultitia prudens 250.7
 stultus ad sapientiam attingere non potest. 958.4
 stultus quis uocandus. 958.4
 stulti cur comparabiles animalibus non ruminantibus 625.8
 stultorum doctrina facti tas 926.4
 stulta mundi cur Deus elegerit 469.8
 Stalna fl. 64.3
 subcinericiij panes quid significant 204.8
 subdiaconi 665.3
 subditorū profectus magnum est solatiū prælatorum 700.800.8
 subiecti non est demonstratio 256.2
 in subiecto eodem duo accidentia esse nō possunt 226.2

subiunctiua pronomina. 25.1
 sublannatio 434.863.8
 subfolanus 32.2
 substantia 240.2
 substantia antiquorū ferè omnis in pecoribus constabat 184.1
 substantia Dei inuisibilis sola fide agnoscitur 1073.8
 substantia dicitur quicquid à Deo creatū est. 795.8
 substantia diuina tribus personis constat. 303.2
 substantia omnis dignior suo accidente 247.2
 substantia prior est accidente 256.2
 substantia pro diuitijs potni solet 795.8
 substantia solummodo Deus est 303.2
 substantiæ corporalis copia & penuria quid significet 310.2
 substantiæ propriū 250.2
 ad substantiam non fit motus 219.2
 subter præpositio quam uim habeat 17.1
 succoth 241.8
 succoth stellæ unde dicitur 12.2
 sudarium 665.3
 sudarium capitis Domini 490.3
 de sudario Christi miraculum 490.3
 suetonius 905.5
 suggestiones diaboli cur reptilia dicantur 966.8
 suggestiones prauæ ad petram conterendæ. 683.8
 suidbertus in Britannia ordinatus episcopus. 171.3
 suidberti episcopi depositio 395.3
 sulphitius quamdiu federit 203.2
 sulphitius Gallus primus solis & lunæ defectus apud Romanos in uulgus extulit 113.2
 sulphitij episcopi & confessoris translatio. 383.3
 sulphitij episcopi & confessoris apud Bituricas ciuitatem natale 387.3
 sulphitij & Seruilliani natale 406.3
 sum uerbum uni Deo cōperit 645.5
 sunamitis synagogæ congruit 114.4
 superbia 553.7
 superbia amor propriæ excellentiæ 159.8.535.6
 superbia caput omnis peccati 743.4
 superbia causa inuidendi 159.8
 superbia cur pes dicatur. 618.8
 superbia cur maximum delictum 528.8
 superbia humana quib; remedijs supprimenda 310.2
 superbia cur inicitū omnis peccati 312.4
 superbia initium omnis peccati 1002.6.58.8. 662.4
 superbia in facto 68.7
 superbia in recte factis cauenda 638.3
 superbia mater inuiditiæ 957.6
 superbia maximum delictum 759.4
 superbia peperit inuidiam 535.6
 superbia perfectis omnibus cauenda 462.8
 superbia quale uitium. 462.8
 superbia uitæ 1017.5
 superbia uitanda 510.7
 superbia uitiorum omnium causa 897.6
 superbiæ malum 607.5. 335.8
 superbiæ quanta ruina consequatur 307.2
 superbiæ iræ non nisi quam credendum. 655.5
 superbi 940.8
 superbi diuites 742.4
 superborum facies ad quaslibet iniurias cōfunduntur 601.8
 superborū quatuor species 431.5
 superbis resistit Deus. 352.5
 superbis Deus cur resistat 767.4.953.5
 superba dicta contra iustos qualia 582.8
 superfluitas secundæ digestionis quæ 339.2
 superhumeralis cur stricium baltheo 1254.4
 superhumeralis Saluatoris potentia 141.4
 superhumeralis pallium. Saluatoris potestas & regnum 298.8
 superhumeralis pontificis labores bonorum operum 1245.4
 superhumeralis unde fiat 1246.4
 de Superioribus tribus modis autoritas loquitur 320.2
 superlatiuus gradus 20.1
 superlatiuus cui casus iungatur 21.1
 suppar 666.3
 supplicium cur usura dicitur

88.8
 supplicia quæ irrogabāt Iudæi 417.5
 supremum quare dicitur 122.1
 sur 310.4
 surdus & mutus quis sit. 75.5.91.7
 surdi 335.5
 susa metropolis regni Persarum 544.4. cur castrū Daniel eam uocet. ibid.
 Saffanna 306.5
 susannæ liberatio 638.5
 susannæ uirginis natale. 440.3 martyriū ibid.
 suscipio matutina 534.8
 suscitatio aduersarij nostri 844.4
 sus in uolubro luci. 1002.5
 susim 44.4
 susis castrum 181.2
 suspirium 429.1
 sycera 139.7
 Syconiorum regnū exoritur 211.2
 sycomoros 439.5.249.7
 sylia Athenienses uastat. 183.2
 syllaba quid 36.1
 syllaba composita talis manebit, qualis & ipsa præpositio fuerit 40.1
 syllaba prima sæpè ex compositioe figuræ deprehenditur 40.1
 syllabæ breues 36.1
 syllabæ longæ quot modis fiant 36.1
 syllabæ primæ 39.1
 sylleptis quid 61.1
 quomodo fiat ibid.
 syllogismus cornutus. 101.5
 sylo conuulsio 858.8
 ad syluam cum amico ire 337.8.201.4
 syluani episcopi martyrium 412.3
 syluerius papa in exilio cōfessor moritur 427.3
 syluester papa feriarum initium constituit 65.2
 syluester papa quamdiu federit Romæ 486.3
 ubi sepultus 487.3
 eius constitutiones. 487.3
 syluester II. quamdiu federit 203.2
 syluester III. quamdiu federit 203.2
 syluester quamdiu federit 202.2
 syluestri papæ natale. 486.3
 syluestri papæ martyrium 264.265.1
 syluani episcopi & confessoris natale 391.3
 syluius quamdiu regnauit 178.2

Index.

synodus secunda Constantinopoli habita cōtra Macedonium & Eudoxium 192.2
 synodus tertia Ephesi habita contra Nestorium 192.2
 synodus quarta in Chalcedone habita 192.2
 synodus sub Constantino 192.2
 syon 146.2.803.1063.8
 syon, speculator 499.435.8
 syon cur recte cōueniat ecclesiæ 435.8
 ex syon species decoris Dei 688.8
 per syon qui significatur 701.8
 per syon ecclesia Iudeorum intelligitur 803.8
 syracusæ metropolis Siciliae 927.5
 syreni monachi martyrium 394.3
 syria 114.5
 syria regio 927.5
 syria & Galilæa quomodo mundum hunc significant 115.5
 syria per Gabinium duces subijcitur Romanis 212.2
 syria quando in Romanam ditionem cesserit 183.2
 syria sublimes 744.8
 syrius 88.135.2
 syri Assurim 217.8
 syrophœnista mulier quod significet 73.5. eius fides 74.5
 syrtes 116.2.916.928.5
 syrus & Chaldaeus uicinus est Hebræo sermone 350.2

T.
 Tabernaculum 135.173.4.559.8.994.5.1094.6.1173.4.
 tabernaculum Abrahæ ipsa Hierusalem 49.4
 tabernaculum aliquando dicitur præfens ecclesia 884.8
 tabernaculū cæleste quomodo homo terrigena imitari possit 1173.4
 tabernaculum cur sanguine uictimariū confersum 1173.4
 tabernaculū David 901.5
 tabernaculum David, fidelium Ecclesia 340.4
 tabernaculū Dei qui sint. 514.8
 tabernaculū Domini fit ex cortinis diuersalorum specie uariatis. 1199.4
 tabernaculum, ecclesia in huius uitæ eremo constituta 293.8

tabernaculum ex quibus lignis factum 1212.4
 tabernaculum in eremo factum, spirituale Domini domum significare 3.8
 tabernaculum interdum ponitur pro cælesti aula 884.8
 tabernaculum quando à Mose constructum. 177.2
 tabernaculū quomodo possit unquiquis moraliter construere 136.4
 tabernaculum statum ecclesiæ designat 1197.4
 tabernaculum typus ecclesiæ 295.8
 tabernaculum uarijs rebus cur instruat 293.8
 tabernaculi absconditū, sacerdos cur dicatur. 560.8
 tabernaculi ædificatio uenam eandemq; Christi ecclesiam designat 2.8
 tabernaculi altitudo. 1215.4. columnæ quatuor 294.8
 tabernaculi cultus quam diu durarit 11.8
 tabernaculi descriptio 1199.4
 tabernaculi erectio & descriptio, ecclesiam significat 173.4
 tabernaculi & templi descriptio 1197.4
 tabernaculi & templi opus quomodo distinguatur 1198.4
 tabernaculi latus quocubitus in longum habeat 1235.4
 tabernaculi latus meridii anum quid significet. 1216.1224.4. quid item septentrionale ibid.
 tabernaculi medij ac terrij ascensus uel factura 18.8
 tabernaculi postes 35.8
 tabernaculi prioris figura ecclesiæ typus 136.4
 tabernaculi tabulæ 1212.4. 1212.4
 tabernaculi tabulæ apostoli ibid.
 tabernaculi tabulæ de lignis spinarum factæ. 1213.4
 tabernaculi uasa 1173.4
 in Tabernaculi prima parte cur sacerdos quotidie introierit 299.8
 ad Tabernaculi constructionem uaria donaria adhibita 295.8
 de Tabernaculi uelis & columnis & propitiatorio super arca 1221.4
 per Tabernaculū præfens uita cur intelligat 559.8 per

In Bedæ opera

per Tabernaculum quid significetur 858.8
 per Tabernaculum synagoga intelligitur 11.8
 in Tabernaculo Cherubin duo, in templo uero quatuor 30.8
 in Tabernaculo Dei qui dignè habitat 500.8
 tabernacula Cham 856.8
 per Tabernacula quid intelligatur 500.8
 tabernacula presentis ecclesiæ significant. ibid. 568.4
 tabernaculorum solennitas 483.4
 tabernacula tria facere. 90.5.329.7
 per Tabernacula ecclesiastica præcepta designantur 74.6.8
 per Tabernacula designantur legalia instituta 74.6.8
 in Tabernaculis habitare quid sit 220.8
 Tabor 1063.8
 tabularum templi Salomonis quale 20.8
 tabularum templi quid designet 21.8
 tabularum, quæ utraq; domum ab inuicem diuidunt, ipsa sunt claustra cæli 23.8
 tabularum latera quid designent 16.8
 tabulæ cedrinæ quid significant 25.8
 tabulæ cur decem uerbis legenda significantur. 288.8.898.8
 tabulæ fractæ 143.4
 tabulæ in arca 292.8
 tabulæ lapideæ duritiæ cordis Iudæorum significant 132.4
 tabulæ Moysi quid significant 288.8
 tabulæ Moysi cur legantur digito Dei scriptæ 470.8
 tabulæ nouæ 143.4
 tabulæ tabernaculi deauratæ quando præfulgeant 1220.4
 tabulæ testamenti in arca 1177.4
 tabulæ testamenti quomodo decalogo legis conscriptæ 1202.4
 tabularum latitudo 1212.4
 tabularum arcæ longitudo 1213.4
 tabularum tabernaculi positio 1215.4
 de tabularum confractiōe 288.8
 tacere insit Dominus miraculum 261.5
 tacendi ratio 188.5
 Taciani error 284.7

Tacitus 116.9
 Tacitus imperator apud Pontum occiditur 186.2
 Tacitus quamdiu imperarit 166.201.2
 tactus 105.7
 talentum 525.4
 talentum in terra abscondere 197.5
 talentis quid significetur 197.5
 rationis lex 286.8
 Tamburlanus apud Tartaros hinnuli loconarus, crudelissimis cædibus sæuit 199.2
 Tanes 1063.8
 Tanero regi Augustinus prædicat 22.3
 Tanetos insula 23.3
 tangere 105.7
 tangere Dominum 82.5
 tangere Christum 52.5
 tangere immundum 656.6
 tangi 105.7
 tangi à Domino 82.5
 tangentes non tangunt. 115.7
 Tarquinius Priscus Romanos ludos instituit. 179.2
 Tarquinius Priscus quādiu regnarit 179.2
 Tarquinius septimus rex Romanorum quādiu imperarit 180.2
 Tarquinius Superbus cur regno sit exutus 180.2
 Tartari prædas agunt. 198.5. circa Meotim paludem fedes firmant. 198.2
 per Tau literam crucis species ostenditur 351.8
 taurus 446.4.520.1
 taurus cur Aprilii tribuatur 24.25.85.2
 taurus domicilium Venetis 307.2
 Taurus mons 451.4
 Teazarim 191.4
 Tecla uirgo sub Nerone igni tradita, sed non exusta 393.3
 tecla domorum in Aegypto & Palestina cuiusmodi 449.4
 Telephorus Papa 640.7
 Telephorus Papa quamdiu Romanæ sedis præfuerit 381.3
 Telephorus sub Hadriano Imperatore martyrium passus 382.3
 temperantia 37.148.8. 402.1.886.8
 temperaturæ quatuor. 266.1
 tempestas 982.8
 tempestatem futuram de nauicæ colligant. 332.2
 tempestatum signa.

templum ab orationum frequentia fortitudo. 639.4
 templum Christus soluit 772.8
 templum Christi quod fuerit corpus humanum, quot diebus in uero perficiatur 550.5
 templum cur septem annis ædificatum sit. 43.8
 templum Dei 452.5.463. 4.561.6.88.7
 templum Dei esse 376.6
 templum Dei sanctum. 729.5
 templum Dei qui sint. 679.8
 templum Dei uiolare 381. 6.488.8
 templum Dei non uiolandum 548.5
 templum Dei nos sumus 672.809.5
 templum Domini 119.5. 321.7
 templum Domini quando incensum 179.2
 templum & altare, Christus 89.5
 templum Hierosolymitanum incenditur 211.2
 templum Hierosolymitanum in latronum speluncâ conuersum 82.5
 templum in figurâ Christi & ecclesiæ conditum. 463.5
 templum futuræ ecclesiæ requies 1197.4
 templum multiplicè habere figuram 511.4
 templum quorum figuram gerat 25.8
 templum primum uisendum 115.5
 templum quot annis sit ædificatum 42.8
 templum regalis & præcipue sacerdotalis tribus ædificant 493.4
 templum Salomonis cuius mensuræ sit factum. 13.8
 templum Salomonis cur deauratum 28.8
 templum Salomonis cur nebula impleat 376.8
 templum Salomonis, ecclesiæ sancta 375.8
 templum Salomonis ecclesiæ typus 14.8
 templum Salomonis in quo loco ædificatum. 11.8
 templum Salomonis quali de lapide sit factum 8.8
 templum Salomonis quando uel ubi sit ædificatum 10.8
 templum Salomonis septem annis ædificatum. 72.8

templum triformi ædificiorum præsidio ab omni parte munitum 40.8
 in Templum introitus quid significet 37.8
 per Templum Salomonis ecclesiæ gentium intelligitur 11.8
 templi ædificatio quādo cœpta 181.2
 item perfecta 510.4
 templi ædificatio quando impleta 181.2
 templi constructi mystica interpretatio 241.7
 templi dedicatio 672.5
 templi dedicatiōis causæ 247.7
 templi destruendi ratio. 1037.8
 templi Dei fundatio quorum typum teneat 487.4
 templi domus exterior quid significet 450.4
 item interior ibidem. 230.4
 templi etymon 230.4
 templi fundamenta iaciuntur 180.2
 templi longitudo 240.7
 item altitudo ibidem. 1277.4
 templi ostium Christus. 14.8
 templi pinnaculum quale 11.5
 templi Salomonis ædificatio 550.5
 templi Salomonis altitudo 19.8
 templi Salomonis constructio & dedicatio quid significet 869.4
 templi Salomonis figura 1041.8
 templi Salomonis tabulata 15.8
 templi rectum supremum quid insinuet 20.8
 ad Templi ædificationem ab egressu Israël ab Aegypto quot anni numerentur 177.2
 de Templi & oraculi mensura distincta 22.8
 de Templi Salomonis fenestris, & tabulis pergyrum 15.8
 templi Salomonis ingressus 34.8
 templi operariorum mensures tres quid significet. 6.8
 in Templo docere 88.7
 templa quibus temporibus primum constructa 176.2
 tempus 257.52.2
 tempus à Deo factum. 1044.6
 tempus ante principium temporis non fuit 113.8
 tempus, cursus & ordo. 211.2

tempus

Index.

tempus duplex 87.5
 tempus futuri iudicij cur immaturum 1037.8
 tempus futuri seculi quomodo diuidatur. 1218.4
 tempus iuxta Hebræos integer annus est. 136.2
 tempus omne aut dies aut nox 525.8
 tempus præsens quo respectu maturum dici possit 1037.8
 tempus præsens cur heremi comparetur 620.8
 tempus præsens dies matulorum 562.8
 tempus præsens quomodo maturum 1037.8
 tempus primum quod nã factum sit in mundo. 347.2
 tempus quale ante mundi creationem 2.2
 tempus quando Christus adueniet, ostenditur. 87.4
 tempus redimere 812.6
 tempus salutis operandum 965.5
 tempus seculare 2.2 item antefeculare. ibid.
 temporis diuisio 205.2
 temporis in Scripturis ratio 488.5
 temporis ordo in resurrectione Domini mutatus 59.2
 temporis plenitudo. 719.6
 temporis ratio 156.5.389. 71097.5
 temporis triplex figura. 429.1
 tempore seruendum inlicitis 481.5
 de Tempore nihil præter nunchaberi 244.2
 tempora 136.208.2
 tempora æterna quomodo 1045.6
 tempora ante creaturam frustra queruntur. 1055.6
 tempora cur dicta 117.1
 tempora finem habebunt. 166.1
 tempora in declinatione uerborum quot sunt. 16.1
 tempora mundi quatuor 347.2
 tempora participiorum quot sunt 1531.1
 tempora quatuor 405.1
 tempora quomodo dicantur æterna 113.8
 tempora secularia sex ætatibus constant. 170.7
 tempora uerborum 28. 16.1
 tempora unde nomen accipiant 51.135.205.2. 495.1
 temporum Deus fabricator 113.8
 temporum diuersa ratio. 135.2
 temporum diuisiones an sint naturales uel non 496.1
 temporum & partium eius, qualitatumq; anni schema 137.2
 temporum liber quid contineat 205.2
 temporum minutissima spacia 53.2
 temporum natura. 165.1
 temporum ordo mysticè mutatus 2.7
 temporum prognostica. 462.1
 temporum proprietatiuariatio 326.2
 temporum quatuor, celeberrates 477.1
 temporum ratio 166.1
 temporum trimoda ratio. 51.2
 de Temporum ratione hynni 476.1
 temporum uaria discretio. 120.2
 de Temporibus cur prolixius Beda scripserit. 49.2
 temporalium musica 430.1
 temporalium aduerbiorum differentia quot sint 16.1
 temporalium contemptus. 598.5
 temporalium & æternorum discriminem 542.6
 627.6
 tenebræ 115.4.522.5.612. 712.744.4.745. 1011.5
 tenebræ cur dicantur super faciem abyssi fuisse 119.120.8
 tenebræ interiores 436.8
 186.5
 tenebræ exteriores. ibid.
 tenebræ in passione Domini super terram factæ 111.2
 tenebræ lucis absentia. 115.8
 tenebræ mortem sequuntur 721.8
 tenebræ quomodo super abyssum 115.8
 tenebræ super faciem abyssi * A 3.4
 tenebræ unde dictæ. 58.2
 tenebris annunciare. 957.8
 tentare Deum * b 31.6
 tentari cur Deus sinat hominem 21.4
 tentari necesse 150.5. 383.7

tentari nos necesse est, sed orare oportet ne uinca mur 482.5
 tentari introitus est, non cedere uero exitus. 805.8
 tentandi occasio 242.5. 312.7
 tentatio 755.6
 tentatio ac martyrium. 620.7
 tentatio à tribus 933.5
 tentatio Christi à diabolo 696.5
 tentatio duplex 323. 933.5
 tentatio omnis de tribus 245.5.315.7
 tentatio nostra profectum habet 749.8
 tentationis diuersa intelligentia 581.6
 per Tentationis pugnam quanta corona proueniat 309.2
 in Tentationem ducere, est non liberare à malo 26.5
 in Tentationem induci. 824.5.475.6
 in Tentationem induci & tentari differunt. 727.6
 tentatione qui peiores sint 290.5
 tentationes contra diaboli insidias, remedia. 246.5
 tentationis humanæ. 475.6
 tentationes sanctis profunt 159.8
 tentationes uariæ 977.8
 tentationum maiora obstacula maiori uirtutis nisu sunt transcendenda 298.4
 à Tentationum periculis quomodo eripiamur. 1073.8
 tentatori quomodo sit restitendum 924.8
 tentorium Dei quomodo fieri debeat 1240.4
 tentorium tabernaculi. 1225.4
 tentorium triginti cubitorum in atrij introitu suspenditur 1238.4
 tentorij in introitu tabernaculi, & columnarum eius descriptio 1224.4
 tentoria 296.8
 tentoria Salomonis. 1009.4
 in Tergo quando diabolus hominem percutere dicatur 418.8
 terminus unde dicatur. 193.1
 termini terræ, soli perfecti 435.8
 termini sequentis anni præsentem quomodo

inueniantur 204.1
 terminorum inuentione 194.1
 terminorum sedes 203.1
 inter Terminos accubare quid sit 264.8
 92.4
 ternarius numerus 397.4
 ternarius numerus ad fidem refertur 282.4
 ternarius numerus cur ad animam pertineat. 865.8
 ternarij ratio 332.5
 ternario numero fides ostenditur 203.4
 ternitatores 123.4
 terra * A 8.4.315.2
 terra bona 757.5.301.7. 309.5
 terra bona, fidelis electorum conscientia 41.5
 terra, caro Domini. 1099.5
 terra Chanaan 967.8
 terra centrum obtinet. 48.2
 terra cur magis dicatur qua quam terra 315.2
 terra cur primò germinauerit, deinde facta sint luminaria 131.3
 terra cur uigesimo & septimo die secundum mensuram dicatur siccata. 182.8
 terra elementum in medio mundi positum, & ideo infimum 336.2
 terra est in aqua tãquam in loco proprio & naturali 257.2
 terra & aqua sibi inuicem mixta 377.1
 terra & aqua cur nomen materiæ informis sortita * A 4.4
 terra ex accidente diuersas continet qualitates 336.2
 terra Genesar 765.5
 terra globo similis 43.2
 terra habitabilis in qua sumus, in duo diuiditur 336.2
 terra humilium tenet locum 125.2
 terra Hus in Christo quid significet 605.4
 terra imum locum obri- net 4.2
 terra inanis 3.4
 terra inter omnia mundi elementa minus speciosa quam cætera 117.8
 terra inuisibilis & incomposita 117.8
 terra medium mundi locum occupat 4.2.312.2
 terra mundi media, immobilis 4.2
 terra octo circulis præter uarietate distinguitur 129.2
 terra

In Bedæ opera

terra omnis quæ colitur à nobis, parua est insula. 41.2
 terra ponderosum & granium locus 320.2
 terra quando fundata. 935.8
 terra quæ fundata 936.8
 terra quare dicta 2.4
 terra quare lunam obscure dicatur 112.2
 terra quomodo transeat. 470.5. eius naturalis transitus. ibid. & 471.5
 terra quomodo non transeat 262.7
 terra quomodo fuerit inanis & uacua 119.8
 terra quomodo in æternum stabit 138.5
 terra quomodo transtrarsa sit 958.8
 terra quod plena est misericordia Domini, unde sit 594.8
 terra, res quiescens 277.2
 terra semper eos deuorauit, qui terrena sapiunt. 124.4
 terra Sennaar 40.4
 terra uiuentium emphaticè dicitur Domini esse. 503.8
 terra ultro fructificat. 43.5
 terra unde dicitur 381.1
 terræ ambitus quot stadia habeat 114.2
 terræ cauernositas 334.2
 terræ circuli 43.2
 terræ diuisio 48.2
 terræ diuinitas, si ad ecclesiam referas, quæ sint. 620.8
 terræ etymon * A 9.4
 terræ & aquæ cognatio. * A 15.4
 terræ & rupium nomine quinam intelligèdidi. 693.4
 terræ figura cuiusmodi. 132.2. 375.1
 terræ foramina 377.1
 terræ mensura 48.2
 terræ moles in nihilo appensa * A 7.4
 terræ motatio quid spiritaliter 48.2
 terræ motus 197.2. 377.1
 terræ motus in Christi morte quid significet. 114.5
 terræ motus noxii post austrum 32.2
 terræ motus quid significet 117.5
 terræ motus quomodo fieri solet 48.2
 terræ motus ubi fieri solet 48.2
 terræ naturalis transitus. 262.7
 terræ nomine ecclesia designatur 882.4
 terræ pars quædam habitabilis, quædam non. 336.2
 terræ partes 337.2
 terræ partes quædam repperata, quædam uero non 336.2
 terræ positio 42.2
 terræ reductio 812.8
 terræ sanctæ diuisio. 344.8
 terræ sanctæ hæreditatè cur Lenitæ non acciperint 345.8
 terræ schema 125.2
 terra spheroides 8.2
 terræ situs 375.1
 terræ zonæ 376.1
 de Terræ diuisione in duas & nouè semitribubus 345.8
 de Terræ pinguedine quæ do dicemur 227.8
 terram ante hominis reatum nihil noxii protulisse * A 19.4
 terram benedicentes hæreditabunt 624.8
 terram ecclesiam significare 129.8
 terram esse solaris circuli eccentrici 18.2
 terram & aquam cur Deus frigidam esse uoluerit 333.2
 terram luna maior esse quomodo Martianus prober 28.11.2
 terram manducare quid. 641.5
 terram totam si aqua tegebatur, ubi locus aquæ. 127.8
 terram uniuersam si aqua tegebatur, quomodo ea germinauerit herbam uiuentem 141.8
 per Terram Chanaan quid designetur 967.8
 per Terram cultam Iudæa accipitur 844.8
 super Terram discumbere. 79.7
 in Terra cur difficile sit fieri beatum 646.8
 terrenus cur factus Christus 580.6
 terreni hominis imaginè induere 586.6
 terrena cur dicantur uana 446.8. item mendacia. ibid.
 terrena labor in acquirendo, & dolor in amittendo 485.8
 terrena qui cœlestibus præferunt, malè petunt. 39.7
 terrores de cœlo 465.5
 Tertullianus martyr. 438.3
 Tertullianus omnium ecclesiarum sermone celebratur 185.2
 Tertulliani martyrium. 254.255.1
 testamentum 722. 878. 879.8
 testamentum cur dicatur. 659.3
 testamentum nouum quale 912.8
 testamentum nouum à ueteri quid distet. 613.6
 testamentum nouum quæ facta narret 32.8
 testamentum nouum, finis 846.8
 testamentum uetus. 731.6
 testamentum uetus cur dicitur 966.8. 1090.6
 testamentum nouum cur dicitur 1090.6
 testamentum uetus, initium 846.8
 testamenti noui heredes quomodo sanctificentur 833.6
 testamenti ueteris scriptura qualis 11.8
 testamenti ueteris sacramenta in quinque libris legis præsignata. 47.8
 in Testamento ueteri quid nam absq; uelamine nominibus suis, an tequa nascerentur, uocati sunt 203.8
 testamenti ad Israelitas cur pertineant 205.6
 testamenti duo, labia. 900.4
 testamentorum concordia 116.5
 testimonium conscientie gloria ingens 774.8
 testimonium hominis de Christo Deo 1040.5.
 Dei de eodem 1041.5
 testimonium Iesu 119.5
 testimonium patris 90.5. 229.7
 testimoniū tres de Christo perhibentes 1040.5
 de Testimonio trium ueluturo 333.8
 testimonia Dei qui scrutantur, ut sunt scrutanda, sunt beati 1009.8
 testis unus uerax, multos falsos arguens 638.5
 testis officium 764.8
 testes falsi 153.5. 286.7
 testium falsorum reprobationes 638.5
 teth, bonum 102.8
 tetragrammaton 27.4
 tetrametrum catalecticum metrum 55.1
 tetraporta 23.1
 Thaath 322.8
 Thabitam Petrus suscitatur à morte 491.4
 Thabor mons 496.3. 274.4
 Thabor, lumen adueniens 910.8
 Thaddæus 42.5
 Thaddæus Iudas 32.5
 Thalamus cur uirginis uterus dicatur 525.8
 Thales physicus claret. 211.2
 Thamar 44.4
 Thamar, amaritudo 246.248.8
 Thamar ecclesiam significat 41.5
 Thamar ecclesie typum gerit 78.4. 248.8
 Thamar habitum mutat, & nomen 78.4. 248.8
 Thamar urbs 451.4
 in Thamar plebs Iudæa intelligitur 246.8. 77.4
 Thameus fluuius 4.3
 Thamna 78.4
 Thamna, deficiens 248.8
 Thamnæ regio 77.4
 Thamus quartus Hebræorum mensis 254.1
 Thanis, humile mandatum 849.8
 Thanis ciuitas Aegypti. 848.8
 Tharaci, Probi & Andronici martyres 458.3
 Thare 189.4. 322.8
 Thare genuit Abram. 195.8
 Thare & Raab cur in Christi genealogia nominentur 41.5
 Thare quando genuerit Abrahamum 176.2
 Tharæ generationes. 188.8
 per Tharsensum naues, gentiliū superbia signatur 678.8
 Tharsicij martyris passio. 441.3
 Tharsis 1092.4. 678.8
 Tharsis, exploratio gaudij 817.8
 Tharsis metropolis Ciliciæ 678.8. * b 24.6
 Tharsus ciuitas 186.8
 Tharsus ciuitas Paulo apostolo gloriosa. 928.5
 Thartha 457.4
 Tharh 189.4
 Tharhanna epistola. 503.4
 Thau, signum, uel cõsummatio 1040.8
 Theatrum 908.928.5
 Thebet decimus Hebræorum mensis ubi locum habeat 242.4
 Thecua 556.4
 Theglar phalassar Assyriorum rex Rasim interfectus 179.2
 Theman 218.8
 Theoij natale 389.3
 Theoaldi monachi obitus 348.3
 Theodarius in mari demergitur 307.3
 Theodas 880.5
 Theodebertus Austrasio num regnum suscipit gubernandum 289.3
 Theodebertus & Theodericus cum auia sua Brunehilde regnât 289.3
 Theodeberti fuga 303.3
 Theodegifi digitus pristinae sanitati restituitur. 286.3
 Theodemundus securi percussus, interit 307.3
 Theodoretus de uera Domini incarnatione script 189.2
 Theodoretus historia ecclesiastica 189.2
 Theodoretus obitus. ibid.
 Theodericus Burgundionum regno potitur. 289.3
 Theodericus cognomento Valamer Gothorum suscipit regnum 190.2
 Theodericus inter flagrantis ignis incendia moritur 303.3
 Theodericus rex sæpè ad Columbanum uenit. 289.3
 Theodericus Theodeberum persequitur 303.3. ad bellum prouocat. 303.3
 Theodericus Valamer utramq; Macedoniam Thessaliamq; depopulat 190.2
 Theoderici & Theodeberti lili 302.3
 Theoderici regis cū Columbanum contentio. 291.3
 Theodolphus monasteria construit 341.3
 Theodoli martyrii 250.251.1
 Theodoræ uirgo miro Dei fauore ex lupanari eripitur 410.3. eius passio. ibid.
 Theodoræ natale 403.3. martyrium & sepultura. ibid.
 Theodorus Anglorum archiepiscopus 391.8
 Theodorus archiepiscopus & Hadrianus abbas plurimas in Britannia ecclesias doctrinæ ecclesiasticæ fruge fecundant 191.192.2
 Theodorus cognomento Gregorius claret. 186.2
 Theodorus episcopus ut ecclesie faciendæ locus sufficeret, montem precibus mouet 186.2
 Theodorus episcopus inror Ecgfridum & Edilredum reges pacè sancit 141.3
 Theodorus Græcus quædiu federit 203.2
 Theodorus Gregorius magna uirtutum gloria claret 186.2
 Theodorus in senectute baptizatur 421.3
 Theodorus monachus. 115.3. in Britannia nauigat. ibid.
 Theodorus perlostans omnia, ordinat locis opportunis episcopos 116.3
 Theodorus Mallius 56.1
 Theodori archiepiscopi obitus 167.3
 Theodori hæresis 309.7
 Theodori martyrii 262.263.1. 467.3
 Theodori martyris natale 467.3
 Theodori Pharanitani hæresis 68.5
 Theodori presbyteri natale & martyrium. 461.3
 Theodosiæ uirginis passio 403.3
 Theodosius Anastasium graui prælio uincit. 193.2
 Theodosius à Gratiano imperator constituitur 188.2
 Theodosius Arcadium confortè facit imperij. 188.2
 Theodosius minor quædiu imperarit 189.2
 Theodosius post Honorium quadragesimus quintus 12.3. quædiu regnum tenuerit. ibid.
 Theodosius quædiu imperarit 188.193.201.2
 Theodosius I. I. quædiu regnarit 201.2
 Theodosius I. I. quædiu federit 203.2
 Theodosius III. quædiu imperarit 201.2
 sub Theodosio tertio synodus Epheso habita. 192.2
 Theodotion interpres claret 212.2
 Theodoræ natale 438.3
 Theodorus episcopus. 465.3
 Theogenis martyris natale 381.387.3
 Theologia affirmationis 1106.8
 Theologia negationis. 1107.8
 Theon episcopus 187.2
 Theophilus 863.5
 Theophilus ad Theodosium maiorem 164.2
 Theophilus Alexandriæ episcopus 165.2
 Theophilus Cæsariensis 156.185.2
 Theophilus episcopus scribit aduersus eos quod decima quarta luna cū Iudæis pascha celebrât 185.2
 Theophilus paschalem computum scribit. 188.2
 Theophilus quamdiu regnarit 195.2
 Theophili error 308.1
 Theophili natale & passio 390.3
 Theoricæ finis ueritas. 257.2
 unde dicitur † a 20.6
 Theosebia 57.6
 uirgo Dei genitrix uirgo Maria confitenda 525.5
 Therebinthus 325.326.4
 Theristrum 216.8
 thesaurizans sibi 370.5
 thesaurus absconditus 760.5
 thesaurus cordis 287.5
 thesaurus in agro 760.5
 thesaurus desiderabilis requiescit in corde sapientis 625.8
 Thessalonica Macedoniæ ciuitas 928.5
 Thessalonicensis 922.6
 Thirsi septimus Hebræorum mensis 260.1
 Thiniis Aegypti ciuitas 389.3
 Thola quædiu regnarit. 177.2
 Thopet 459.4
 Thoth primus Aegyptiorum mensis 256.1
 Thomas 42.5. 274.5
 Thomas apostolus in India patitur 482.3. eius corpus quò traslatum. 482.3
 Thomas Aquinas peracurus theologus claret 198.2
 Thomas Didymus 31.5
 Thomæ apostoli uigilia. 264.265.1
 Thomæ apostoli in Edeffa translatio 254.255.1. 430.3
 Thomæ episcopi & martyris Cantuariensis natale 485.3
 Thomæ de Christo confessio 725.5
 S. Thomæ natiuitas 264.265.1
 Thrasamundus Vandalorum rex catholicas ecclesias claudit 190.2
 Thracias 32.2
 thronus 475.8
 thronus Dei 1083.5
 thus cum sacrificio offerre 148.4
 thus orationis uirtutem exprimit 1045.4
 in Thure quid significetur 45.5
 in Thure quid intimetur 1067.4
 thuribulum aureum. 1085.5
 thuribula orationes sanctorum 296.8
 Thyatira 1068.5
 Thyatira Lydiæ ciuitas. 928.5
 Thyle à Britania sex dierum nauigatione distat. 208.2
 Thyle insula 132.2. 458.4
 Thyle insulæ habitatores cuiusmodi 10.2
 Thyle terrarum ultima. 206.2
 thymiama 483.6
 thymiama adolendum lupari 1272.4
 thymiama compositionis alterius non est offerendum in altari aureo. 1273.4
 thymiama mane inceditur 1272.4. item uespere. ibid.
 thymiama uim orationis exprimit 1272.4
 thymiamatis altare quid significet 1278.4. b 25.6
 tiara pontificis 1261.4
 Tiberias 496.3
 Tiberias ab Herode cõditur 183.2
 Tiberias Galileæ ciuitas. 67.5
 Tiberius Syluius quædiu regnarit 178.2
 Tiberius 148.8
 Tiberius Augustus quædiu imperarit 201.2
 Tiberius Augusti priuignus 183.2
 Tiberius Constantinus quamdiu imperarit. 190.2
 Tiberius imperator. 113.7
 Tiberius quædiu regnauit 183.192.2
 Tiberis inundatio sub Pelagio papa 501.7
 Tiburtina Sibylla 351.2
 Tiburtij martyris natale 440.3.
 Tiburtij martyrii 248.249.1
 Tiburtij, Valeriani & Maximimi natale 405.3
 Tichici natale apud Paphum 402.3
 Tigris fluuius 176.2
 Tigrie

Index.

ficit 179.2
 Theman 218.8
 Theoij natale 389.3
 Theoaldi monachi obitus 348.3
 Theodarius in mari demergitur 307.3
 Theodas 880.5
 Theodebertus Austrasio num regnum suscipit gubernandum 289.3
 Theodebertus & Theodericus cum auia sua Brunehilde regnât 289.3
 Theodeberti fuga 303.3
 Theodegifi digitus pristinae sanitati restituitur. 286.3
 Theodemundus securi percussus, interit 307.3
 Theodoretus de uera Domini incarnatione script 189.2
 Theodoretus historia ecclesiastica 189.2
 Theodoretus obitus. ibid.
 Theodericus Burgundionum regno potitur. 289.3
 Theodericus cognomento Valamer Gothorum suscipit regnum 190.2
 Theodericus inter flagrantis ignis incendia moritur 303.3
 Theodericus rex sæpè ad Columbanum uenit. 289.3
 Theodericus Theodeberum persequitur 303.3. ad bellum prouocat. 303.3
 Theodericus Valamer utramq; Macedoniam Thessaliamq; depopulat 190.2
 Theoderici & Theodeberti lili 302.3
 Theoderici regis cū Columbanum contentio. 291.3
 Theodolphus monasteria construit 341.3
 Theodoli martyrii 250.251.1
 Theodoræ uirgo miro Dei fauore ex lupanari eripitur 410.3. eius passio. ibid.
 Theodoræ natale 403.3. martyrium & sepultura. ibid.
 Theodorus Anglorum archiepiscopus 391.8
 Theodorus archiepiscopus & Hadrianus abbas plurimas in Britannia ecclesias doctrinæ ecclesiasticæ fruge fecundant 191.192.2
 Theodorus cognomento Gregorius claret. 186.2
 Theodorus episcopus ut ecclesie faciendæ locus sufficeret, montem precibus mouet 186.2
 Theodorus episcopus inror Ecgfridum & Edilredum reges pacè sancit 141.3
 Theodorus Græcus quædiu federit 203.2
 Theodorus Gregorius magna uirtutum gloria claret 186.2
 Theodorus in senectute baptizatur 421.3
 Theodorus monachus. 115.3. in Britannia nauigat. ibid.
 Theodorus perlostans omnia, ordinat locis opportunis episcopos 116.3
 Theodorus Mallius 56.1
 Theodori archiepiscopi obitus 167.3
 Theodori hæresis 309.7
 Theodori martyrii 262.263.1. 467.3
 Theodori martyris natale 467.3
 Theodori Pharanitani hæresis 68.5
 Theodori presbyteri natale & martyrium. 461.3
 Theodosiæ uirginis passio 403.3
 Theodosius Anastasium graui prælio uincit. 193.2
 Theodosius à Gratiano imperator constituitur 188.2
 Theodosius Arcadium confortè facit imperij. 188.2
 Theodosius minor quædiu imperarit 189.2
 Theodosius post Honorium quadragesimus quintus 12.3. quædiu regnum tenuerit. ibid.
 Theodosius quædiu imperarit 188.193.201.2
 Theodosius I. I. quædiu regnarit 201.2
 Theodosius I. I. quædiu federit 203.2
 Theodosius III. quædiu imperarit 201.2
 sub Theodosio tertio synodus Epheso habita. 192.2
 Theodotion interpres claret 212.2
 Theodoræ natale 438.3
 Theodorus episcopus. 465.3
 Theogenis martyris natale 381.387.3
 Theologia affirmationis 1106.8
 Theologia negationis. 1107.8
 Theon episcopus 187.2
 Theophilus 863.5
 Theophilus ad Theodosium maiorem 164.2
 Theophilus Alexandriæ episcopus 165.2
 Theophilus Cæsariensis 156.185.2
 Theophilus episcopus scribit aduersus eos quod decima quarta luna cū Iudæis pascha celebrât 185.2
 Theophilus paschalem computum scribit. 188.2
 Theophilus quamdiu regnarit 195.2
 Theophili error 308.1
 Theophili natale & passio 390.3
 Theoricæ finis ueritas. 257.2
 unde dicitur † a 20.6
 Theosebia 57.6
 uirgo Dei genitrix uirgo Maria confitenda 525.5
 Therebinthus 325.326.4
 Theristrum 216.8
 thesaurizans sibi 370.5
 thesaurus absconditus 760.5
 thesaurus cordis 287.5
 thesaurus in agro 760.5
 thesaurus desiderabilis requiescit in corde sapientis 625.8
 Thessalonica Macedoniæ ciuitas 928.5
 Thessalonicensis 922.6
 Thirsi septimus Hebræorum mensis 260.1
 Thiniis Aegypti ciuitas 389.3
 Thola quædiu regnarit. 177.2
 Thopet 459.4
 Thoth primus Aegyptiorum mensis 256.1
 Thomas 42.5. 274.5
 Thomas apostolus in India patitur 482.3. eius corpus quò traslatum. 482.3
 Thomas Aquinas peracurus theologus claret 198.2
 Thomas Didymus 31.5
 Thomæ apostoli uigilia. 264.265.1
 Thomæ apostoli in Edeffa translatio 254.255.1. 430.3
 Thomæ episcopi & martyris Cantuariensis natale 485.3
 Thomæ de Christo confessio 725.5
 S. Thomæ natiuitas 264.265.1
 Thrasamundus Vandalorum rex catholicas ecclesias claudit 190.2
 Thracias 32.2
 thronus 475.8
 thronus Dei 1083.5
 thus cum sacrificio offerre 148.4
 thus orationis uirtutem exprimit 1045.4
 in Thure quid significetur 45.5
 in Thure quid intimetur 1067.4
 thuribulum aureum. 1085.5
 thuribula orationes sanctorum 296.8
 Thyatira 1068.5
 Thyatira Lydiæ ciuitas. 928.5
 Thyle à Britania sex dierum nauigatione distat. 208.2
 Thyle insula 132.2. 458.4
 Thyle insulæ habitatores cuiusmodi 10.2
 Thyle terrarum ultima. 206.2
 thymiama 483.6
 thymiama adolendum lupari 1272.4
 thymiama compositionis alterius non est offerendum in altari aureo. 1273.4
 thymiama mane inceditur 1272.4. item uespere. ibid.
 thymiama uim orationis exprimit 1272.4
 thymiamatis altare quid significet 1278.4. b 25.6
 tiara pontificis 1261.4
 Tiberias 496.3
 Tiberias ab Herode cõditur 183.2
 Tiberias Galileæ ciuitas. 67.5
 Tiberius Syluius quædiu regnarit 178.2
 Tiberius 148.8
 Tiberius Augustus quædiu imperarit 201.2
 Tiberius Augusti priuignus 183.2
 Tiberius Constantinus quamdiu imperarit. 190.2
 Tiberius imperator. 113.7
 Tiberius quædiu regnauit 183.192.2
 Tiberis inundatio sub Pelagio papa 501.7
 Tiburtina Sibylla 351.2
 Tiburtij martyris natale 440.3.
 Tiburtij martyrii 248.249.1
 Tiburtij, Valeriani & Maximimi natale 405.3
 Tichici natale apud Paphum 402.3
 Tigris fluuius 176.2
 Tigrie

In Bedæ opera

do ad altare Domini immolanda 321.8
 per Vaccam triennem significata est plebs posita sub iugo legis 45.4.197.8
 uaccæ allophilorum arcæ Dei gestantes, quid significent 360.8
 uacuum 607.8
 Valentinianus à Iuliano ob fidem Christi militiam priuatur 212.2
 Valentinianus à satellitibus inierimtur 20.3
 Valentinianus cum fratre Valente quamdiu imperarit 188.2
 Valentinianus iunior Ra uennæ imperator creatur 189.2
 Valentinianus quamdiu imperarit 201.2
 Valentinus 82.149.5
 Valentinus & Marcion agnoscuntur 212.2
 Valentinus quamdiu sederit 203.2
 Valentini Interamnensis episcopi martyrium. 391.3. sepultura ibid.
 Valentini presbyteri martyrium 244.245.1.391.3
 Valentini presbyteri natale 391.3
 Valens ab Endoxio Ari anorum episcopo baptizatur 188.2
 Valens cum Gratiano & Valentiniano quadiu imperarit 188.2
 Valens monachos militare nolentes sustibus interfici iubet 188.2
 Valens quamdiu imperarit 201.2
 Valens martyrii 250.251.1
 ualere aliquid plus alteri quot modis dicatur. 221.2
 Valerianus martyr 450.3
 Valerianus à Sapore luminibus orbat, seruitute miserabili confenscit 186.2
 Valerianus cum filio Galieno quamdiu imperarit 186.2
 Valerianus episcopus extra ciuitatem expelli iubetur 480.3
 Valeriani martyrium. 248.249.1
 Valerius & Galienus quamdiu imperarint. 201.2
 Valerij episcopi Treueris depositio 188.3
 Valerij martyrium 252.253.1
 uallis 227.5.274.7
 uallis, animarum humilitas 202.4
 uallis Ennon 459.4
 uallis humilitatem significat 744.8
 uallis Iosaphat 551.4
 uallis plorationis humilitatem significat 1043.1042.8
 Vallis salinarum 456.4
 uallium nomine quid significetur 841.4
 Valpurgæ uirginis martyrium 244.245.251.1
 ualuarum in portis usus. 550.4
 uanagloria 559.7
 uana proximo loqui. 491.8
 Vandali capta Carthagine, Siciliam delent. 189.2. Gallias aggrediuntur 188.2
 Vandali effera gens omnia ferro, flamma, rapinis simul & Arriana impietate fœdant. 189.2
 uanitati omnia que sub sole sunt, obnoxia. 636.8
 uanitatem homo sponte diligit 176.6
 uanitatem qui obferuent 578.8
 uanitatem quando Iudei fecerint 585.8
 uanitatem sequitur mors 1016.8
 Vantium fl. 23.3
 uapor 34.2
 Varradas dux Badenorumum 489.7
 Varro nascitur 212.2
 uasis nomine quid intelligendum 310.5
 per Vas aureum quid intelligendum 295.8
 uasa ad offerenda libamina uaria 1184.4
 uasa diuersas uirtutes in ecclesia significant. 122.4
 uasa Domini in Babyloniam deportantur 382.8
 uasa domus Domini in regione Iordanis facta 64.8
 uasa fictilia in Samo insula prius reperta 926.5
 uasa horoscopa 123.2
 uasa, in quibus ea que emuncta sunt extinguntur, quid significant. 1196.4
 uasa mortis que 498.6
 uasa Samia 926.5
 uasa sex 286.7
 uasa tabernaculi, fidelium animæ 315.8
 uasa tabernaculi in omnes usus præparata. 1240.4
 uasa templi 321.7
 uasorum mentæ, & panis propositionis descriptio 1184.4
 uasorum sanctificatio 72.8
 per Vasa psalmi quid accipiendum 813.8
 uau & ipse 1017.8
 uau & iod literæ apud Hebræos similes 350.8
 quomodo differat. ibi. ubera ecclesiæ doctores. 1125.4
 ubera ecclesiæ cur assimilantur bottis 1125.4
 ubera fortiter premere. 970.4
 ubicunque fuerit corpus, illic congregabuntur & aquile 72.1
 Vesta insula Britannia proxima 4.3.184.2
 Vesta insula Christianos incolas suscipit 124.3
 uetis qui ab angulo usque ad angulum peruenit 1226.4
 uetis redemptorem nostrum figurat denunciat 1227.4
 uetis duo 1223.4
 uetis & annuli tabularum tabernaculi 1219.4
 uetis lignorum fetin auro circūdantur 1221.4
 uetis per annulos aureos tabulata continent 1220.4
 uetis quibus arca portatur, sancti sunt doctores 1176.4
 uetis quibus altare portatur, doctores sunt. 1222.4
 uetibus altare Domini portare quid sit 1223.4
 Vedastus cæcum illuminat 265.3
 Vedastus claudum & cæcum sanat 268.3
 Vedastus ecclesiæ uestigia inter ruinas murorum reperit 268.3
 Vedastus in conuiuio apud Hlutharium regē signo S. crucis diaboli camolimina euanescente facit 269.3
 Vedastus quomodo regi Hluthuico adiunctus fuerit 263.3
 Vedastus Remedio pontifici à rege Hluthuico cōmendatur 266.3
 Vedasti confessoris martyrium 244.245.1
 Vedasti episcopi & confessoris natale 455.3
 Vedasti episcopi & confessoris depositio. 390.3
 Vedasti infirmitas 270.3
 Vedasti miraculū in Remis quale 267.3
 Vedasti obitus 270.3
 Vedasti sepultura 270.3

uentila-

Index.

uentilabrum 135.7 276.7
 uentura annuntiata, quomodo intelligendum. 29.7
 uentus quid 31.2
 uentus calidus à meridie spirans quid significet. 813.4
 uento & tempestati imperare 297.7
 per Ventum quid intelligendum 607.8.730.4
 uenti cur pennas habere dicantur 958.8
 uenti interdum angelorum spiritus dicuntur. 312
 uenti quatuor cardinales 32.2
 uenti, spirituales nequitie 830.5
 uentorum causæ 334.4.333.2
 uentorum generatio que sit apud Stoicos 32.2
 uentorum inhibito 1079.5
 uentorum numerus 32.2
 uentorum ordo 32.2
 uentorum ordo & nomina ex diuersis partibus horizontis sumuntur. 32.2
 uentorum ratio 334.2
 Venus 66.78.91.207.2.458.1
 Venus cum Mercurio cur adulterata dicatur. 323.2
 Venus dea luxuriæ 323.2
 Venus nomen naturæ quomodo 385.1
 Venus quando creata. 441.1
 Venus quando lucifer, item uesper uocetur. 14.2
 Venus in specie uirginis uenatricis Aeneæ occurrat 388.1
 Venus unde dicatur 14.2
 Venus unde beneuola. 323.2. quot annis cursum suum absoluat. 562.8
 ibid. cum Marte cur dicatur adulterata. ibid.
 Veneris ortus 127.1
 Veneris stella altior sole. 323.2. lucifer & hesperus 323.2
 præter Venerem & lunam nulla alia planetarum tantum spacij occupat in zodiaco quantum Mercurius 24.2
 Venustianus baptizatur. 486.3. necatur. ibid.
 Verani episcopi natale. 488.3
 uerbofitas 688.4
 uerbum quid 8.26.1
 uerbu apostolorum 799.5. asperum 925.8
 uerbum à quibus omnimodè auferatur 1017.8
 uerbum caro factum est. 430.7
 uerbum Dei 120.5. buccina 129.4. cor lumē dicitur. 613.8. sens uirg 618.8. galea salutis 606.8. gladius 667.8. 331.6
 uerbum Dei, gladius spiritus 407.4. 739.8
 uerbum Dei iucarnatum nobis liber promissus & propositus 642.8
 uerbum Dei non potest alligari 1002.8
 uerbum Dei panis 126.4. 618.8
 uerbum Dei quibus uermis efficiatur 281.8
 uerbum Dei qui auretibus tantum percipiunt, absque boni operis prole diem perpetuæ mortis expectant 398.8
 uerbum Dei sagittæ æneæ comparatur 864.4
 uerbum Domini ex arce Syon egreditur 195.8. ractum 593.8
 uerbum fidei 746.5. 1017.8
 uerbum erat in principio 426.7. apud Deū. ibid. erat Deus. ibid. erat in principio apud Deum. ibid.
 uerbum uox cum intellectu 525.8
 uerbum uidere 422.7
 uerbi amor habendus. 310.5
 uerbi Dei efficacia 747.5. fructus quomodo impediatur 306.2
 uerbi Dei gladio quidam ad uitam, quidam ad mortem interficiuntur 741.8
 uerbi incarnatio ad fidei nostræ fundamentum pertinet 1103.8
 uerbi incarnati dispensatio, tabernaculum Christi 562.8
 uerbi Dei præcones capillis comparatur 644.8
 uerbi Dei præcones quomodo dies & nox esse possint 525.8
 uerbi panem ruminare. 625.8
 per Verbum omnia facta * A 5.4.
 uerbo Dei nihil suauis. 280.8
 in Verbo non offendens quomodo perfectus uir 945.5
 uerba a uibus cur comparantur 948.4
 uerba Christi quomodo in nobis maneat 748.5
 uerba Christi carnaliter intellecta, nihil proficiunt 600.8
 uerba composita, que similia fieri possunt 281.1039.8
 uerba Dei qui non audit, diaboli filius est 651.652.5
 uerba euangelica sagittæ acutæ 1043.8
 uerba incertæ significationis 28.1
 uerba inuisibilia uoces dicuntur, que proferuntur 460.8
 uerba ociosa 622.7
 uerba opera Christi 733.734.5
 uerba pro rebus 82.7
 uerba que componi possunt. 28.1. que item non ibid.
 uerba quot modis componantur 15.28.1
 uerba sapientium aquæ comparantur 929.4
 uerba uisibilia facta dicuntur 460.8
 uerborum coniugationes. 27.1
 uerborum ultimæ syllabæ quantæ 44.1
 Vercillense concilium. 197.2
 Verenæ uirginis martyrium 258.259.1
 uergilia 121.136.2
 Vergilia stellæ cur dicantur 12.2
 uermis 98.5.199.7
 uermes in manna ebullientes 281.8
 uer cur uocetur 136.2
 uer orienti comparatur. 136.208.2
 uer humidum & calidum 135.208.2
 uer nouitas fidei 136.2
 ueris ortus 244.1
 in Vere creatio mundi facta est 318.2
 uerum tempus primo factum in mudo 347.2
 ueritas 148.907.8
 ueritas ad confessionem pertinere, unde probetur 892.8
 ueritas catholica qualis. 891.4
 ueritas Dei 751.8
 ueritas Dei incommutabilis 116.8
 ueritas & de patre dicitur & de filio 643.5
 ueritas & iudicium mandata Dei 993.8. opera manuum Dei 992.8
 ueritas & iustitia una, a qua omnes illuminantur 491.8
 ueritas & misericordia quomodo differant. 798.8
 ueritas finis theoricæ. 257.2
 ueritas mēdacio semper præferenda 370.4
 ueritas natura simplex est 645.5
 ueritas quomodo in nobis uolcatur, & nos ex ueritate 1029.5
 ueritas uanitati contraria 1016.8
 ueritatis coöperatores. 1045.5
 ueritatis discipulis in quo gaudium esse debeat 36.3
 ueritatis ignorantia, nox obscura in hac uita. 1019.8
 ueritatis prædicatio quale habitaculum habeat 748.5
 ueritatis noticia per primum parentem amissa 599.8
 ueritatem tacere, non est peccatum 451.8
 ad Veritatem qui non intrent 580.8
 per Veritatem quid ueniat 891.8
 pro Veritate usque ad sanguinis effusionem certare, consummatio est summa 1028.8
 Verolamium ciuitas 8.3
 uersus unde nominatus. 1.2
 uertex 811.8
 per Verticem quid intelligendum 811.8
 Verus episcopus 383.3
 à Vere quod est separatum, merito nihil est 754.8
 Vespasianus, ad domandam rebellionem Iudeorum, magister militiæ mittitur 184.2
 Vespasianus plurimas Iudeæ urbes capit 184.2
 Vespasianus quamdiu regnauit 184.201.2
 Vespasiana Vectan in sulam imperio Romano adijcit 184.2.4.3
 uespera 68.2.97.4
 uespera, perfectio singulorum operum 123.8
 per Vesperum quid significetur 718.8
 uespere quomodo factū sit in Adama 572.8
 uesperum 59.206.498.1
 uesperus 830.4
 inter Vesperum & orientem quid discernimus sit. 58.2
 per Vesperum adueritas designatur 769.8
 uespertinæ laudis laterrimus mos 148.7
 uespertinum & matutinum tempus nauigantibus prosperum 718.8

v 4 uestigia

In Bedæ opera

uestigia Dei 64.8.4
 uestigia Christi quomodo imitanda 193.7
 uestimentum 821.4
 uestimentum Dei esse. 958.8
 uestimentum Ioannis de pilis camelorum quid significet 7.5
 uestimentum in scripturis 609.4.39.5
 uestimenta apostolorum 258.366.7.447.5
 uestimenta Christi 668.8.89.5.54.0.8
 uestimenta Christi diuidentur à militibus Iudæorum 54.0.8
 uestimenta Domini alba facta 170.7
 uestimenta ecclesiæ. 1067.4
 uestimenta in uiam projicere 514.7.81.44.8.5
 uestimenta pōtificis quādo defluant 1253.4
 uestimenta, opera 204.4
 uestimenta quid significent in scriptura 535.4
 uestimenta scindere 154.913.5.287.7
 uestimenta sua cur in passione Domini pōtiffex sciderit 108.5
 uestimētorum Christi diuisio & fortitudo quid significet 822.5
 uestimētorum scissio apud Iudæos qualis mos 108.5
 uestis apostolica 81.5
 uestis Christi 120.5. cur non scindatur 540.8
 uestis Christi in monte, quæ tanquam nix dealbata effulset, quid significet 815.6
 uestis Davidis, opus gratiæ 334.4
 uestis Domini ecclesiæ. 643.4
 uestis Domini quadripartita quid significet 112.5
 uestis linea, caro Christi. 161.4
 uestis ex lana linoq; contexta non induenda. 332.8
 uestis nuptialis 86.5
 uestis pontificia 297.8
 uestis sacerdotalis colores 297.8.1266.4
 uestem ex lana linoq; contextam induere 204.4
 super Vestem Christi fors mittitur 540.8
 ueste nuptiali qui carent, eorum facies confundentur 601.8
 uestes Aaronis, opera iustitiæ 1245.4

uestes albæ 865.5
 uestes Israelitarum in deserto nulla ueritate corruptæ 330.8
 uestes sacerdotum 1244.1245.4
 uestium luxus 334.7
 uestitus Domini 332.5
 uestitus peccatum 62.7
 uestitus discrimen 263.7.296.5
 uestitum resumere 49.5
 uerulæ cur barbati 242.2
 uerus & nouum testamentum cur cœli 469.8
 uetus homo 915.6
 uerus testamentum à nouo quid differat 831.6.
 cur dicatur 473.6
 uetus testamentum in nouo dilucidatū 1215.4.887.6. initium parabolarum 846.8
 ueteris testamenti hæreditas qualis 786.8. libri quor 649.3
 ueteris testamenti libros cur Iudæi ad nos non pertinere putent 907.6
 ueteris testamenti promissiones 734.732.6
 scriptura qualis 11.8
 in Veteri & nouo testamento eadem 501.6
 uexillū Dominicæ passionis quadrifidum. 5.7
 uia 38.285.5.299.7
 uia angusta 829.5
 uia bona 881.4
 uia Cain 1053.5
 uia Dei unaquæq; creatura 852.4
 uia Domini ut dirigatur. 530.5
 uia iustorum 43.8
 uia lata 28.5 mala 880.4
 uia peccatorum 427.8
 uia preflens stabulum uiatori 606.8
 uia pro uita accipitur. 685.8
 uia quæ ad uitam ducit, arcta 578.8
 uia quid significet 895.8
 uia regia ingrediendum. 164.2
 uia trium dierum 274.8
 uia uinearum Christus. 725.4
 uia Dei, misericordia & ueritas 1038.8.951.6
 uia ueritatis desertores. 356.5.348.7
 uiam domini parare 4.5
 uiam ueritatis blasphemantes 997.5
 secus Viam qui seminati. 208.5
 in Via nostra fiducialiter incedere 887.4
 uia Dei inuestigabiles. 270.6
 uia Domini 901.4.1010.8

uia Domini neminem ad interitum ducunt. 549.8
 uia sanctorum 880.4. malorum 615.8
 uiatori allumendi ratio. 481.5
 Viatoris transitus 461.3
 Viatorem daemone liberat Bertolfus 344.3
 uiatores sancti 710.4
 uiceniarius numerus. 299.4
 uicisitudo triformis. 117.1
 uictima Domini 99.5
 per Victimam quotidianas quid in ueteri testamento sit adumbratum * A 22.4
 Victimiliū Italiæ 444.3
 uictoria qua peccatum uincitur quid 597.6
 uictoriæ uirginis natale & martyrium 482.3
 uictor Capuanus librum de Pascha scribit 190.2
 uictor episcopus paschæ die Dominico celebrari constituit 185.2
 uictor martyr 452.3
 uictor quamdiu federit. 202.2
 uictor II. quamdiu federit 204.2
 uictor III. quamdiu federit 204.2
 uictoris episcopi natale. 446.3 martyriū 406.3
 uictoris episcopi Mafsilensis passio 434.3
 uictoris & Coronæ natale 415.3 passio 416.3
 uictorini natale 397.3
 uictoris martyriū 394.3. 250.251.1.413.435.3
 uictoris papæ de obseruatione paschæ ratio. 346.2
 uictorinus martyr 447.3. 236.8. 394.3
 uictorini Pictauiensis antistitis ecclesiæ de Golgatha, carmina. 489.3
 uictorini Pictauiensis episcopi natale 465.3
 uictorius paschalem circulum scribit 189.2
 uictorij error 159.2
 uictorius Cantuariorum rex quando defunctus. 200.3
 uictoriacum uilla 289.3
 uidere Dei 249.7.439.5. 125.7.383.5
 uidere Domini quid 25.192.7
 uidere & sequi Dominū 439.4.111.5.304.7
 uidere non est, nisi præcedat gustare 602.8
 uidere quos dicat Deus. 402.5

uidentes cæci facti 661.5
 uidentes cur disti propheta 345.5.269.4
 uiduus, uidua 207.79.2. 190.1.1782.8.991.6
 uidua in Sarepta 252.5
 uidua & repudiata synagoga 308.8
 uiduæ 718.4.719.4
 per Viduas quid ueniat. 352.5
 uigilanti de trinitate hæresis ab Augustino refutata 1103.8
 uigilare 229.235.7.374.5. 757.8
 uigiliæ noctis 68.5
 uigiliæ sanctæ 1006.5
 uigiliæ tres 230.7.374.5
 uigiles qui custodiunt ciuitatem præcones sunt ueritatis 104.4
 uigilius quamdiu sederit 293.2
 uigilij episcopi & martyris apud Tridentinam urbem natale 388.3
 uigilij papæ temporibus quinta synodus Constantinopoli contra Theodorum celebrata 192.2
 uillibaldi episcopi martyrium 254.255.262.263.1
 uillicus 83.7. quomodo laudandus. ibid.
 uincetij diaconi natale. 242.243.1.385.435.3. martyrium 385.3
 uincislaus à Bohemis carcere custoditur. 199.2
 uincislaus à Sigismundo Hungarorum rege captus, Alberto Austriae duci custodiendus traditur 199.2
 uincislaus Caroli Bohemi filius quamdiu imperarit 199.2
 uincislaus quamdiu imperarit 202.199.2
 uincislaus Vienne custodum negligentia elapsus, rursus arripit regnum 199.2
 uincislaus imperium solenniter abrogatur. 199.2
 uincti Dei qui sint. 803.8
 uincti quatuor gradus in lege 20.5
 uinctam quomodo peccant electi 420.5. 123.7
 uinctiæ acres, sed raræ. 337.5
 uinctiæ Adæ quæ 668.3
 uinea Christi, ecclesiæ primitiua 1010.4.1011.4
 uinea

uinea compunctio in malis quando grandinatur 855.8
 uinea Domini 381.8.544.5.91.4.124.7
 uinea Naboth 932.5
 uinea quando florere dicatur 1120.4
 uinea cultores 124.7.382.5
 uinea destructionis causa 869.8
 uinea maceria 869.8
 uinea nomine ecclesiæ designatur 631.7
 uinea operarij 51.7
 uinea principium gens Iudaica 868.8
 uinea quomodo Deus pater platurit 84.5
 per uinea compunctio intelligitur 855.8
 uinfridus episcopus priuatur 124.3. redit ad suum monasterium. ibid.
 uinianæ martyris natale 476.3
 uinum Christi 448.8
 uinum cur calidum dicatur 323.2
 uinum de aqua facere. 286.7
 uinum duplex 1105.5
 uinum & oleum 96.7
 uinum in nuptijs cur defecerit 286.7
 uinum qui non bibant, sed fecerant 315.8
 uinum uerus 103.5
 inter uinum nouum & uinum nouum quid mysticè distet. 22.5
 uini & aquæ mixtio 145.5.378.7
 uini & olei infusio quid significet 306.2
 uini haustus immoderatus 957.4
 uini nomine obseruationis legis exprimitur 1065.4
 in uino & lacte qui exprimitur 1076.4
 uolentium nullum perpetuum 242.2
 uipera mortiferum animal 8.5
 uirga Aaron 1177.4.292.8
 uirga cur serpens facta. 275.8
 uirga Dei, uirga directionis 667.8
 uirga & correptio tribuit sapientiam 964.4
 uirga ferenda & non ferenda 323.5
 uirga imperij in signe. 275.8
 uirga in dorso 905.4
 uirga Moysis in serpente uersa 108.112.4. 273.275.8
 uirga Moysis quid significet

108.4
 uirga pro directione ponitur 826.8
 uirga qua mare tangitur, crux Christi est 122.4
 uirga qua percussa petra, crux Christi 279.4
 uirga regni Dei 667.8
 uirga nomine potestatem Domini significari 58.5
 uirgam Aaronis quidam Mariam uirginem esse putant 320.8
 uirga tres quid significet 69.4
 uirgularum occasus 262.263.1
 uirgilius Cremonæ studij eruditur 183.2
 uirgilius quando & ubi natus 183.2
 uirgo cur Augusto tributur 24.2.25.85.2
 uirgo ecclesiæ Christi & mater 561.5
 uirgo sub pedibus bootis constituta 561.5
 uirgines quinque quid significant 196.5
 uirginum prerogatiua. 1104.5
 uirginum sanctarum in Colonia martyrium. 260.261.1
 uirginum septem martyrium 248.249.1
 uirginum trepidare 190.5
 uirginitas 301.547.7. 309.5
 uirginitas integra. 1104.5
 uirginitas mentis 665.666.6
 uirginitas meritum unde 429.6
 uirginitatis honor. * A 18.4
 uirginalis pudoris indicium 144.7
 uirgultum agri 15.4
 uir cur & non mulier circumcidatur 416.8
 uir cur non debeat uelare caput suum 135.8
 uir imago & gloria Dei. 490.6
 uir mortuus bis, & semel natus 952.3
 uir mulieris caput 642.8
 uir non debet indui ueste feminea 204.4
 uir perfectus est, qui in lingua non labitur. 501.583.8
 uir qui Ioseph in agro errantem inuenit, quid significet 75.4
 uir sensus rationalis intelligitur 355.8
 uiri caput, Christus 439.8
 uiri erymon 414.6
 uiri nomen in sacris literis quid significet.

600.8
 uiri nomine rationalitas designatur 414.8
 uiri sancti decor & ornamentum domus Dei. 556.8
 uiri sanguinum 556.756.8
 uiri septuaginta eliguntur in decima tertia mansionem 317.8
 uiri tres quid significant. 49.4
 per uirum quid intelligatur 439.159.8
 uirorum fortium David in typo sanctorum, catalogus 374.8
 uirorum in uxores officia 976.5
 uiros quos scriptura uocet 912.4
 per uirilem ætatem quid intelligendum 811.8
 uires hominum quo tempore minui incipiunt. 919.8
 uirtus 567.7
 uirtus quid 395.1
 uirtus ante gratiam doctrinæ facta 247.5
 uirtus assimilatiua 338.2
 uirtus concuatiua 338.2. pascatua. ibid.
 uirtus Domini, arcus. 773.4
 uirtus in infirmitate perficitur 588.8
 uirtus necessaria obedientia 441.7
 uirtus perfecta 546.6
 uirtutis cura ubi deest, illic spiritalis nequitia turbat intrat 1073.8
 uirtutis erymon 395.1
 uirtutis nomine etiam spiritum S. intelligi. 725.6
 uirtutes cardinales 109.7. 16.5
 uirtutes fortiores in dextra parte quam in sinistra 259.2
 uirtutes non uitia sectanda maiorum 175.7. 478.5
 uirtutes principales quæ 58.8.654.3
 uirtutes quatuor cardinales per paradisi fluuios adumbrantur 148.8
 uirtutes sine quibus ad uitam peruenire nequeamus 539.4
 uirtutes tres, quibus ecclesiæ perfectio consistit 1215.4
 uirtutum finis in futura uita 942.4
 uirtutum perfectio. 941.4
 uirtutum perfectio in hac uita 942.4
 uisibilia omnia quæ sunt

sub sole, uanitati obnoxia 636.8
 uisio Christi æterna. 777.5
 uisio elatio corporalis. 625.5
 uisio cum apparet, timor pellendus 1118.5
 uisio Dei cur dignè contingat 273.8
 uisio Dei in ueteri testamento qualis 289.8
 uisio, fidei merces 809.5
 uisio nostra, dum in hoc corpore sumus, quali ænigma est 682.8
 uisio qualis cuidam uiro Dei apparuerit 149.3
 uisio unde gignatur. 404.1
 uisionis locus 211.8
 uisionem cur Christus præcipiat taceri 173.7
 uisiones ad prophetas propriè pertinent. 911.8
 uisionum tria genera. 673.6
 uisitatio Dei 646.4
 uisitatio Domini 25.5
 uisitatio quid sit 307.8
 uisus interior 767.5
 uisus quomodo efficiatur 341.2
 uisus species tres 341.2
 ad uisum efficiendum tria necessaria 341.2
 uisu figuras & colores rerum discernuntur. 341.2
 uita 649.3
 uita actiua 435.7. contemplatiua. ibid.
 uita actualis à mundi curis ex toto non est disserata 207.8
 uita æterna 115.6.730.5. 879.4.1021.5
 uita æterna fidei merces. 1040.6
 uita æterna per dexteram significatur 505.8
 uita æterna quomodo detur nobis 1041.5
 uita æterna quomodo comparetur 166.8
 uita æterna uiriditate prafini lapidis cur significetur 148.8
 uita carniū sanitas cordis 921.4
 uita Christiani 872.6
 uita cuius in læticia proficiat 579.8. item in dolore deficiat. ibid.
 uita duplex iungenda. 174.7
 uita duplex 227.2299.7.384.5
 uita fidelium, lux & dies appellatur 298.6
 uita hæc cur messi & æstati comparetur. 895.4
 uita

Index.

uinea compunctio in malis quando grandinatur 855.8
 uinea Domini 381.8.544.5.91.4.124.7
 uinea Naboth 932.5
 uinea quando florere dicatur 1120.4
 uinea cultores 124.7.382.5
 uinea destructionis causa 869.8
 uinea maceria 869.8
 uinea nomine ecclesiæ designatur 631.7
 uinea operarij 51.7
 uinea principium gens Iudaica 868.8
 uinea quomodo Deus pater platurit 84.5
 per uinea compunctio intelligitur 855.8
 uinfridus episcopus priuatur 124.3. redit ad suum monasterium. ibid.
 uinianæ martyris natale 476.3
 uinum Christi 448.8
 uinum cur calidum dicatur 323.2
 uinum de aqua facere. 286.7
 uinum duplex 1105.5
 uinum & oleum 96.7
 uinum in nuptijs cur defecerit 286.7
 uinum qui non bibant, sed fecerant 315.8
 uinum uerus 103.5
 inter uinum nouum & uinum nouum quid mysticè distet. 22.5
 uini & aquæ mixtio 145.5.378.7
 uini & olei infusio quid significet 306.2
 uini haustus immoderatus 957.4
 uini nomine obseruationis legis exprimitur 1065.4
 in uino & lacte qui exprimitur 1076.4
 uolentium nullum perpetuum 242.2
 uipera mortiferum animal 8.5
 uirga Aaron 1177.4.292.8
 uirga cur serpens facta. 275.8
 uirga Dei, uirga directionis 667.8
 uirga & correptio tribuit sapientiam 964.4
 uirga ferenda & non ferenda 323.5
 uirga imperij in signe. 275.8
 uirga in dorso 905.4
 uirga Moysis in serpente uersa 108.112.4. 273.275.8
 uirga Moysis quid significet

In Bedæ opera

uita hæc desertum 857.8. ignorantia & tentatio 848.8
 uita hæc misera 885.8. rempus afflictionis 659.8
 uita hominis 243.5.312.589.7
 uita hominis beata 752.6. militia super terram 629.885.1010.8
 uita humana breuis 127.6
 uita humana debet in se deficere, in Christo proficere 641.6
 uita humana in quot annos contracta 177.8
 uita humana tentatio est. 853.5.628.6
 uita in Christo abscondita 810.5
 uita iusti bellum 128.6
 uita præsens de die in diem uoluitur 495.8
 uita præsens exilium. 560.8
 uita præsens fidelium, dies 1038.4
 uita præsens ingressus ad futuram 630.8. modicum quid 777.5. nox. 1059.4. peregrinatio. 500.8. per se desertu est 757.8. angustis plena. 627. tepus famis 597.8. tepus senectutis 809.8. tribulatio 841.8
 uita nostra militia 807.8
 uita nostra propter Christum est 613.5
 uita quæ in peccatis est, mors appellatur in Scripturis 994.6
 uita sancti uiri non sibi tantum necessaria, sed etiam aliorum dispositioni 579.8
 uita sanctorum est in medio tentationu 629.4
 uita sine erratibus transigi nequit 38.7
 uitæ bonæ obseruantia. 570.8
 uitæ breuitas 623.7.919.8
 uitæ & mortis diuinatio. 348.2
 uitæ futura patria, domus Domini 581.4
 uitæ hominū duæ 749.8
 uitæ huius actio laboriosa in operibus 232.8
 uitæ humanæ ordo 652.3
 uitæ iter 345.5
 uitæ longissimæ quæ animalia 239.2
 uitæ perfectio 311.5
 uitæ perfectum magistrum est, ecclesiæ primitiæ semper actus imitari 53.7
 per Vitæ spiraculum quid intelligendum 145.8
 pro Vitæ huius necessarijs licite petendum 39.7
 uitam bonam quid efficiat 221.2
 uitam suam pro uoluntate sua Christus posuit. 670.5
 ad Vitam qui sibi consulit, sit uelut quadratū lignum, ut intret in fabricam sanctam 181.8
 in Vita hac cur semper timendum sit, ne deficiamus 1014.8
 in Vita hac nemo uere perfectus 17.8
 in Vita hac quamdiu sumus, semper superest in quo impugnamus. 495.8
 uitæ quot sanctis legantur 650.3
 Vitalianus papa celestia regna petit 192.2
 Vitalis & Agricolæ sanctorum martyrum naturale & martyriū 473.3
 Vitellianus Campanus quamdiu sederit 203.2
 Vitellius quamdiu imperarit 201.2
 uitis Saluatoris nostri tepus habet 353.8
 Vitus abbas 481.3
 Vitus presbyter monachum quedam oratione fusa ad Dominum excitat 426.3
 Viti martyrium 252.253.1
 Vitum tentat pater impius à Dei cultura abducere 425.3
 uirium 569.7
 uita numerosiora sunt uirtutibus 220.8
 uita principalia, quæ humanum genus infestat 654.3
 uita uincere maxima est uictoria 245.2
 uitorum genera 1017.5
 uitorum locus, peccatorum 824.4
 uitorum phantasma 303.7.437.5
 uitorum pugna non ex Deo 1017.5
 uitula caro Christi 202.4
 uitula cur extra castra proiecta 320.8
 uitula rufa, caro Saluatoris 180.4.320.8
 uitula cur cum pelle & ossibus suis comburatur 321.8
 uitula rufæ crematio. 1228.4
 ex Vitula sanguine cur septies tabernaculum aspersum 321.8
 uitulus ab Israelitis factus quid significet. 287.8
 uitulus aureus 287.8
 uitulus comminutus in aquam mittitur 287.8
 uitulus duobus modis

immolatur 149.4
 uitulus qui pro peccato sacerdotis & totius populi emundatione occidi iubetur, quid significat 310.8
 uitulus quem mulier demoniafosa morituro Sauli coxit, quid significet. 472.4
 uitulus saginatus 342.343.7.404.5
 uitulus saginatus, Domini Iesu corpus est 49.4.204.8
 uituli adoratio 142.4
 uituli sacrificium quomodo Christum adibrarunt 300.8
 uituli sanguine populus sacerdotis digito septies aspersus 310.8
 uitulum Deo offerre 146.4.301.8
 uitulum in puluerem conuersum, & potui commixtum Moises populo propinat 612.8. eius significatio. ibid.
 uitulum quem Israelitæ adorant, Moises conburit 612.8
 uiuere nostrum, quotidie à uita transire est 166.8
 uiuorum Deus est, non mortuorum 681.5
 in Viuis spes reparationis 903.8
 Vizoues primus Aegyptiorum rex 176.2
 Vlani, uelut uelut superliminare 229.8
 ulcera 114.4
 ulcionem quando Deus de inimico faciat 721.4
 umbilicus infirmitatem nostræ mortalitatis designat 116.4
 umbra in scriptura quid. 854.4
 umbra mortis, diabolus. 658.4
 umbra terræ 206.2
 umbra triplo maior suo corpore 112.2
 umbram quæ efficiant. 498.1.787.8
 umbram terræ non altius quam luna est peruenire 31.2
 in Vmbra faciendæ quæ concurrere sit necesse. 62.64.2
 umbræ gnomonum quales sint Coloniae 123.2
 umbræ uel dies quibus in locis sint pares 128.2
 umbrarum ratio gnomonica, per quadrantem mundi septentrionalium 121.2
 umbrarum tria genera 64.2
 umbrarum uarietas unde oritur 123.2

umbras terræ eruditi homines toto anno obseruant 123.2
 Vmbri 58.2
 Vnalchfod Cuthberti frater 246.3
 unctio 96.2.147.182.183.1
 unctio Christi 893.5
 unctio extrema 217.7.325.5
 unctio in populo Iudaico quando inceperit. 698.8
 unctio quomodo spiritus aliter in nobis perficitur 558.8
 unctio spiritalis 1019.5
 unctiois ratio 59.5
 unctioem humanæ naturæ in Christo quomodo Iacob præfiguratur 667.8
 unguentum quo tabernaculum perungitur 297.8
 unguenti typus 690.5
 unguenta optima, spiritus sancti dona 1005.4
 unguam mordere 93.4
 unguam quæ animalia habeant 158.4
 unicornis, animal castissimum 860.8
 unicornis pro ecclesiæ unitate ponitur 933.8
 unicornis quomodo capiat 890.8
 per Unicornem quid significetur 860.8
 unigenitus Dei filius, angelorum dominus. 806.5
 unigeniti omnes primogeniti dici possunt. 4.5
 unio & discretio in diuinis 309.7
 unionis ac concordie uinculum 802.5
 unitas fons & origo numerorum 419.1
 unitas nullam sectionem recipit 147.1
 uniuersalia singularibus notiora 258.2
 unus à Græco nomen trahit 98.1
 unus atomus in numero. 119.1
 uno medio numerorum intermisso, quomodo iuncti duo extremi ceteros metiantur 162.1
 una sabbati 168.3
 unum numeri semen. 114.1
 unum omnes sumus in Christo 802.5
 uocales 4.7.34.1
 uocales Latinorum dictionum 35.1
 uocat Deus per diuina. 69.7.394.5
 uocare Deum qui dicitur 445.8
 uocare

Index.

uocare & inuocare Deum, differunt 445.8
 uocari secundum propositum quid 190.6
 uocatio cetera 993.5
 uocatio Dei unde coeperit 688.8
 uocatio generalis 408.8. item specialis. ibid.
 uocationes duæ 408.8
 uolucres cæli, qui 472.8
 uolucres cur homines elati dicantur 472.8
 uolucres descendentes super cadauera, quid significant 198.8
 uolucrum esca quid significet 208.8
 uolucrum genera quot pennata 652.3
 per Volucres & escas quid significetur 280.8
 per Volucres maligni spiritus intelligendi 33.5
 uoluntas à Domino paratur fide præeunte. 1075.6
 uoluntas Dei 824.5.955.8
 uoluntas Dei æqualis. 1061.6
 uoluntas Dei faciendæ, non nostra 608.5
 uoluntas Dei, in humano genere fors 887.6
 uoluntas Dei, lex scripta. 642.8
 uoluntas Dei, omnium quæ sunt causa 114.8
 uoluntas Dei prima causa motionum 1060.6
 uoluntas diuina, iustitia. 787.4
 uoluntas Domini 560.8
 uoluntas patris & filij eadem 807.5
 uoluntas quando praua & auerfa 614.8
 uoluntatis obiectum. 248.2
 à Voluntate antiqua non procedit actio noua. 215.2
 Voluntates duæ in homine 942.8
 uoluntarium bonum. 1053.6
 uoluptas 301.7.309.5.584.7
 uoluptas duplex 249.2
 uoluptas diei 1000.5
 uoluptas omnis mala. 249.2
 Voluptatum illecebras, qui Deo militare nititur, contemnere debet 361.8
 uoluptuosi homines terra 653.4
 Vosagus eremus 280.3
 uorum malum reddere. 286.6
 in Voto quæ attendenda 996.6
 uota offerentium quomodo Deo fieri accepta 507.4
 uota Deo in medio Hierusalem reddere 582.4
 uox demissa 429.1
 uox Domini 1079.5
 uox Domini confringens cedros 489.4
 uox Domini quomodo intonerit 569.8
 uox dulcis Domino quæ 1035.4
 uox Ioannes 273.7
 uox parua 429.1
 uox sanguinis 28.4
 uox strepitu uerberari aeris sit 439.8
 uocis mutatio, signum motus ad costum 242.2
 uocem defecare 421.4
 uoce grandi qui proximo benedicat 951.4
 uoce sua ad Dominum qui clamer 840.8
 in Vocibus & tonitruis clamor prædicantium intelligitur 282.8
 Vrbani episcopus & martyr 418.3
 Vrbani episcopus multos nobilium ad fidem Christi & martyrium perducit 185.36.2
 Vrbani pontifex sex simul cardinales Nuceria necat 199.2
 Vrbani quamdiu federit 202.2
 Vrbani II. quamdiu federit 204.2
 Vrbani III. quamdiu federit ibid.
 Vrbani IIII. quamdiu federit ibid.
 Vrbani V. quamdiu federit ibid.
 Vrbani VI. quamdiu federit ibid.
 Vrbani natale 387.3. martyrium 250.251.1
 Vrbani papæ martyrium 250.251.1
 urbes in possessionem Leuitæ quot acceperint 346.8
 Vrias diabolus demonstrat 695.8
 Vrias, lux mea Dei 372.695.8
 Vria interitus 696.8
 Vria nomen cur in Christi genealogia ponatur tacito nomine Beerfabbe 2.5
 urina 339.2
 urna aurea 292.8
 urna aurea in arca 1177.4
 Vrsatij confessoris nomen 441.3
 ursæ nomine quid intelligendum 928.4
 Vrsi episcopi depositio. 437.3

Vrsinici martyrium 409.3.427.3
 1119.8
 Vrtazadis eunuchi pascio 407.3
 usura 716.8
 usuras accipere, in lege prohibitum 482.5
 uter aquæ deficientis quid significet 210.8
 per Vtrem quid accipitur 1025.8
 utres ueteres 267.5
 Vtra presbyter 89.3
 uua passa uelci 175.4.315.8
 uua, uerbum Dei 468.8
 Vualdebertus abbas conuobij Luxouienfis. 366.3
 Vualdebertus dux 285.3
 Vualpurgæ uirginis natale 411.3
 Vuarnacharius hæreticus 328.3
 Vuffa pater Tyrili 65.3
 Vuigberti uita 475.7
 in Vuigberti solennitate, concio 472.7
 Vuighart ad suscipiendum episcopatum Romam mittitur 114.3. eius obitus. ibid.
 Vuilfridus ad Galliarum regem, mittitur 101.3
 Vuilfridus episcopus australium Saxonum prouinciam ad Christum conuertit 130.3
 Vuilfridus in amicitiam Bonifacij uenit 185.3
 Vuilfridi episcopi obitus 188.3. epitaphium. ibid.
 Vuilibrordus in Friesiam ordinatus episcopus. 171.3. multos ad Christum conuertit 170.3
 Vuilibrordi episcopi depositio 466.3
 Vuinicosus mirabiliter sanatur 286.3
 Vuini de episcopatu suo pellitur 79.3
 per Vulpem dolositas designatur 760.8
 uulpes, hæretici 335
 uulpes quæ demoluntur uineas, hæretici sunt 1036.4
 uulpium natura moribus & uerbis hæreticorum conuenit 1036.4
 Vultmari confessoris natale 426.3
 Vulturnus 32.2
 uultus Dei 778.8
 uultus Domini super malos 604.8
 uxor Loth quorum genus figurat 50.4. quare in salem conuersa. 50.4
 uxor, synagoga 206.4
 uxoris dimittendæ causa 102.5
 uxorem in causa fornicationis cur dimittere liceat 988.6
 cum Vxore tyranni, tempore belli, cur bonum sit adulterari 200.2
 de Vxore fratris accipienda 333.8
 uxores alienigenæ 534.4
 uxores duæ Iacob liberæ 66.4.233.8
 uxores patrum antiquorum quid significarint 1046.6
 uxorum fidelium munerum 976.5
 uxores alienigenas in sancta ecclesia ducere. 587.4
 per Vxores quid significetur 129.4

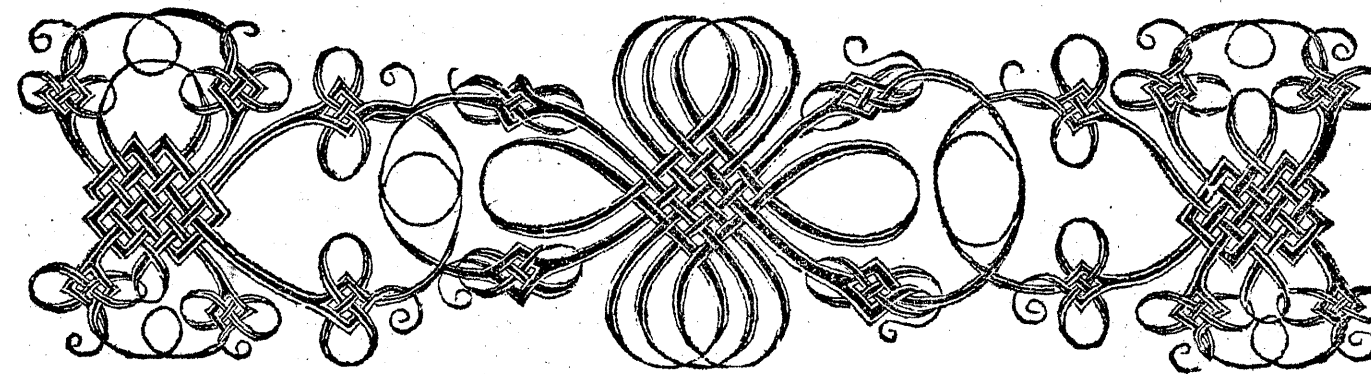
Xenocrates quædo claruerit 212.2
 Xenocrates Speusippi successor 181.2
 Xerxes Aegyptum capit 181.2
 Xerxes Darij filius 181.2
 Xerxes quamdiu imperarit 181.2
 Xerxes uictus in patriam refugit 181.2
 Xerxis copiae 181.2
 Xistus episcopus martyrium patitur 186.2
 Xistus Romæ episcopus basilicam facit sanctæ Mariæ 189.2

Zabulon 74.91.4. 232.1063.8. 1081.5
 Zabulon ecclesiam significat fortissimam. 265.8
 Zabulon, fortitudinis habitaculum 13.5.265.791.8
 per Zabulon quid intelligatur 791.8
 Zacharias 253.7
 Zacharias à Ioas rege inter templum & altare lapidatur 178.2
 Zacharias cur Barachiae filius uocetur in Mattheo 178.2
 Zacharias cur impletur spiritu sancto 254.7
 Zacharias filius Ioadae. 178.2
 Zacharias Græcus quamdiu federit 203.2
 Zacharias inter templum & altare occisus 190.5
 Zacharias protospatrius ab urbe Roma pellitur 192.2 (rit. 180.2)
 Zacharias quædo claruerit 232.1063.8. 1081.5
 Zacharias

In Bedæ opera index.

Zachariæ oris apertio, quid mysticè significet	254.7	ret	234.8	Zingius Maium mensem unde nominatum putarit	127.1	sub Zodiaco tantum habitatio hominum	24.85.2
Zachariæ poena	187.5	Zelfa, os hians	234.8	Ziph uicus Iudææ	710.8	zona linea, castitas Christi	162.4
Zachariæ preces	138.7.185.5	de Zelpha quos filios Iacob progenuerit	232.8	Ziphei	710.8	zona pellicea Ioannis.	7.5
Zachariæ prophetæ natale	4.4.8.3.4.65.3	zelus	797.863.8	Ziphei, florentes	710.8	zona pellicea, mortificationis signum	5.7.5
in Zacharia loquendi ratio	198.5	zelus amarus & dulcis.	949.5	Ziphei Iudæorum doctores exprimunt	414.4	zona quæ flammis semper obnoxia	128.2. quæ item semper pruina prematur.
Zacheus episcopus.	443.3	zelus domus Dei	550.5	per Zipheos, mundi aures intelliguntur	710.8	zozaniolorum toleratio.	716.5
Zachei conuersio	248.7	zelum Dei habere	765.5	in Zizico fouea cuiusmodi	391.8	Zoæ uxoris Nicoftrati martyrium	431.3
Zain, oliua uel fornicatio	1018.8	Zenobius presbyter.	463.3. eius martyriū.	Zoara	192.8	Zodiacus	390.1.321.2. 435.1
Zambre à Phinea pugione confoditur	327.8	Zenon quamdiu imperarit	393.3	Zodiacus circulus unde dictus	24.85.2	Zodiacus circulus quot signis constet	506.1
Zaphanath Phaanecha cur Iosephum uocavit Pharao	250.8	Zeno Sueuus imperium affectans repudiatur.	196.2	Zodiacus circulus quid sit	24.2	Zodiacus circulus quibus sit subiectus	436.1
Zaraath, lepra	202.8	Zenonis Interamnē natale	392.3	Zodiacus cur signifer dicitur	88.2	Zodiacus tres contingit zonas	24.2
Zara, oriens	246.8	Zenonis martyrium.	244.245.1.392.405.3	Zodiaci ascensus & descensus	321.2	Zodiaci diuisio	327.2
Zara cum exercitu suo ab Afa sternitur	178.2	Zenonis martyris palsio	405.3	Zodiaci erymon	90.2	Zodiaci lineæ	383.1
Zaroc magus	489.7	Zenonis martyris natalis	432.478.3	Zodiaci signa duodecim.	517.1	sub Zodiaco tantum habitatio hominum	24.85.2
Zeb, lupus	881.1063.8	Zepherinus papa	444.3				
per Zeb qui intelligendi	881.8	Zepherinus quamdiu lederit	202.2				
Zebec, uiscimala lupi	881.1063.8	Zephyrus	32.2.380.1				
Zebedæus rerum labentium instabilitatem significat	14.5	Zephyri uenti generatio.	333.2				
Zeda uerbum quid significet	251.8	Zetarius	34.2				
Zelandi uerbum quomodo usurperetur	620.8	Zeugma	61.1				
Zelotes	275.5	Zeuxis pictor quando floruerit	181.2				
Zelfa ancilla quos figurat		Ziegleri commentaria in secundum librum Plinij	208.2				

F I N I S.

B E D Æ

PRESBYTERI

PRÆFATIO.

ARTIVM Donati liber ita à plerisque uitatus est & corruptus, dū unusquisque pro libitu suo, siue ex alijs auctoribus quod ei uisum est addidit, siue declinationes aut coniugationes & cæterum huiusmodi inseruit: ut nisi in antiquis codicibus, uix purus & integer, ut ab eo est editus, reperiat. Quod ne nos quoque fecisse uideamur, qua ex causa præfens digesserimus Opusculum, breuiter in eliminari paginola exponendum esse censuimus. Nouerunt omnes qui Artis huius ampliorē, quàm nos sciētiam assecuti sunt: quod priorem artem prædictus artigraphus ob instructionem puerorum, sub interrogationis & responsionis specie descripsit, prout scilicet ingenijs & studijs sui temporis sufficere iudicauit. Verum quia nos nostrique similes ad eum obtunsi sumus & hebetes, ut plerumque, quod regulariter uel interrogare uel respondere possit, ignoramus: libellum hunc iuxta paruitatem sensus nostri collegimus, acutioribus quidem & capacioribus minimè necessarium, simplicioribus uero & minus promptis (quantum existimamus) utilem, in quo & ordinem præfati artigraphi tam in rogando, quàm in respondendo tenuimus, & probationes quasdam paruulis & incipientibus necessarias ex latere copulauimus, & cætera quæ huiusmodi instructio expetere uidebatur. Quatenus paruuli bonæ indolis ad istius Artis se studium conferentes, ea de quibus interrogaturi essent & responsuri, ipsi sibi aliquatenus probare & probando facilius inuenire possent: & hoc quasi ludo exercitati, & exercitio excitati, ad maiora & pleniora capienda fierent promptiores.

CVNABVLA GRAM- MATICÆ ARTIS DONA-

TI, A BEDA RESTI-
TVTA LIBER I.

ARTEs orationis quot sunt? Octo. Quæ: Nomen, Pronomen, Verbum, Aduerbiu, Participium, Coniunctio, Præpositio, Interiectio. Donatus quæ pars orationis est? Nomen. Nomen quid est? Pars orationis cum casu, corpus aut rem propriè communitè ue significans. Nomen quot accidunt? Sex. Quæ: Qualitas, comparatio, genus, numerus, figura, casus. Qualitas nominum in quo est? Bipartita est, aut enim unius nomen est, & propriu dicitur: aut multorum, & appellatiuum est. Hoc nomen, propriu an appellatiuum? Propriu. Vnde hoc probas? quia non multorum, sed unius est. Grammaticus est propriu an appellatiuum? Appellatiuum. Vnde hoc probas? Quia non unius, sed multorum est comparationis, Gradus quot sunt? Tres. Quis? Positiuus, ut doctus: cõparatiuus, ut doctior: superlatiuus, ut doctissimus. Quæ nomina comparantur? Appellatiua duntaxat qualitatem aut quantitatem significantia. Donatus comparatur, aut non? Nõ. Vnde hoc probas? Quia propria nomina minime comparantur. Bonus comparatur, an non? Comparatur. Vnde hoc probas? Quia & appellatiuum est, & qualitatem significat. Quomodo? Vt bonus, melior, optimus. Magnus cõparatur, an nõ? Cõparatur. Vnde hoc probas? Quia & appellatiuum est & quantitatem significat. Quomodo? Vt magnus, maior, maximus. Stylus cõparatur, an nõ? Non. Vnde hoc? Quia licet appellatiuum sit, nec quantitatem tamen, nec quantitatem significat. Genera nominum quot sunt? Quatuor. Quæ? Masculinum, ut hic magister: fœmininum, ut hæc musa: neutrum, ut hoc scamnum: communi, ut hic & hæc sacerdos. Est præterea trium generum, quod Omne dicitur, ut hic & hæc & hoc felix. Est & Epicœnum, id est promissiuu, ut passer, aquila. Donatus, cuius generis nomen est? Masculini. Vnde hoc? Quia numero singulari, casu nominatiuo pronomen ei, uel articulus præponitur hic. Quomodo? ut hic Donatus. Grammatica, cuius generis nomen est? Fœminini. Vnde hoc? Quia numero singulari casu nominatiuo pronomen ei uel articulus præponitur hæc. Quomodo? ut hæc grammatica. Scamnum, cuius generis nomen est? Neutri. Vnde hoc? Quia numero singulari, casu nominatiuo pronomen ei uel articulus præponitur hoc. Quomodo? Vt hoc scamnum. Sacerdos, cuius generis nomen est? Communi. Vnde hoc? Quia simul masculinũ

fœmininumq; significat. Quomodo? Vt hic & hæc sacerdos: Felix, cuius generis nomen est? Communi. Vnde hoc? Quia sub una significatione, tria genera cõprehendit. Quomodo? Vt hic & hæc & hoc felix. Passer, cuius generis nomen est? Epicœni. Vnde hoc? Quia sub una significatione mare ac fœminam comprehendit. Quomodo? Vt hic passer. Stylus fixu, an mobile nomen est? Fixu. Vnde hoc? Quia in alteru genus flexi non potest. Sanctus, fixu an mobile nomen est? Mobile. Vnde hoc? Quia per tria genera moueri potest. Quomodo? ut sanctus, sancta, sanctum. Rex, fixum an mobile nomen est? Nec in totum fixum, nec in totum mobile. Vnde hoc? Quod in alteru genus flexi potest per tria genera, moueri non potest. Quomodo? Vt rex regina: Numeri nominum quot sunt? Duo. Quis? Singularis, ut hic magister: pluraliter, ut hi magistri. Donatus, cuius numeri nomen est? Singularis. Vnde hoc? Quia Donatus cum dico, unum non plures significo: similiter & de appellatiuis respondendum est. Artes, cuius numeri nomen est? Pluralis. Vnde hoc? Quia artes cum dico, plures non unam significo.

Figure nominu quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, ut decens, potens composita, ut indecens, impotens. Quot modis nomina componuntur? Quatuor. Quibus? Ex duobus, integris, ut suburbanus: ex duobus corruptis, ut effica, municeps: ex integro & corrupto, ut insulfus: ex corrupto & integro, ut nugigerulus: aliquando ex compluribus, ut inexpugnabilis, imperterritus. Donatus, simplex an cõpositum nomen est? Simplex. Vnde hoc? Quia neq; ex duobus integris, neq; ex duobus corruptis, neq; ex integro & corrupto, neque ex corrupto & integro, neq; ex compluribus est cõpositum. Suburbanus, simplex an cõpositum est? Cõpositum. Quomodo? Ex duobus integris, quibus ex sub præpositione, & urbanus nomine: utraq; enim integra perseverant, cum dicimus suburbanus. Municeps, simplex an cõpositum nomen est? Cõpositum. Quomodo? Ex duobus corruptis, quibus ex mune re nomine, & capio uerbo: utraq; enim corripuntur cum dicimus municeps. Insulfus, simplex an cõpositum nomen est? Cõpositum. Quomodo? Ex integro & corrupto. Quibus? Ex in præpositione, & sulfus nomine: nã sulfus corripuit, cum dicitur insulfus. Nugigerulus, simplex an cõpositum nomen est? Cõpositum. Quomodo? Ex corrupto & integro. Quibus? Nugas & gerulus: nã nugas corripuitur.

hic dies huius diei. Cuius declinatiõis est hoc nomen? Secunda. Vnde hoc? quia genitiu eius singularis in productam desinit. Quomodo declinatur? Nominatiuo hic donatus, genitiuo huius donati, datiuo huic donato, accusatiuo hunc donatum, uocatiuo õ donate, ablatiuo ab hoc donato. Cur non declinatur pluraliter? quia propria nomina, pluralitatem nõ recipiunt. Grammatica quomodo declinatur? Nominatiuo hæc Grammatica, genitiuo huius grammaticæ, datiuo huic grammaticæ, accusatiuo hæc grammaticam, uocatiuo õ grammatica, ablatiuo ab hac grammaticæ: & pluraliter nominatiuo hæc grammaticæ, genitiuo harum grammaticarum, datiuo his grammaticis, accusatiuo hæc grammaticas, uocatiuo õ grammaticæ, ablatiuo ab his grammaticis. Variatur in plurali numero per omnes casus, an non? Nõ. quid ergo est? tetraptoru. unde hoc? quod quatuor casibus uariatur. quibus? nominatiuo genitiuo datiuo & accusatiuo, quomodo? ut hæc grammaticæ, harum grammaticarum, his grammaticis, hæc grammaticas. Cur non annumeras uocatiuum? Quia similis est nominatiuo. Vnde hoc? Sicut enim dicimus in nominatiuo hæc grammaticæ, sic dicimus in uocatiuo õ grammaticæ. Cur non annumeras ablatiuum? quia similis est datiuo. Vnde hoc? Sicut enim dicimus in datiuo his grammaticis, sic & iam dicimus in ablatiuo ab his grammaticis. Pax quomodo declinatur? Nominatiuo hæc pax, genitiuo huius pacis, datiuo huic paci, accusatiuo hæc pacem, uocatiuo õ pax, ablatiuo ab hac pace. Cur non declinatur pluraliter? quia pluralis eius in usu non est. Quot literis scribitur hoc nomen? sex. quæ ex eis sunt uocales? a & o. Vnde hoc probas? Quia & per se proferuntur, & per se syllabam faciunt. Quæ consonantes? cætera omnes. Vnde hoc? Quia per se non sonant, sed uocalibus consonant, quæ semiuocales? n & s. Vnde hoc? Quia per se proferuntur, sed per se syllabam non faciunt. Quot mutæ? d & t. Vnde hoc? Quia nec per se proferuntur, nec per se syllabam faciunt. Iuno quot literis scribitur? quatuor, quæ ex eis uocales sunt? u & o. Vnde hoc? quia & per se proferuntur, & per se syllabam faciunt. Cur non annumeras i? quia loco est posita consonantis. unde hoc? quia cum altera uocali iungitur, Venus quæ literis scribitur? quinque, quæ sunt ex eis uocales? e & u posterior. unde hoc? ga & per se proferuntur, & per se syllabam faciunt. Cur non annumeras u priorem? quia loco est posita consonantis. unde hoc? quia cum alia uocali iungitur. Quot syllabis constat hoc nomen donatus? tribus. antepenultima qualis est? longæ. natura an positiõ? natura. unde hoc? quia uocali tatum in ea producitur. quomodo? ut est illud, Donatus fama notus in orbe pia, penultima qualis est? similis. & ultima qualis est? breuis. unde hoc? quia & correptam uocalem

rumptur, cum dicimus nugigerulus. Inexpugnabilis, simplex an cõpositum nomen est? Cõpositum. Quomodo? Ex compluribus. Quibus? In & ex præpositiõibus, & pugnabilis nomine, & hæc omnia integra perseverant, cum dicimus inexpugnabilis. Imperterritus, simplex an cõpositum nomen est? Cõpositum. Quomodo? Ex compluribus. Quibus? In & per præpositionib; & territus participio: sed in præpositiõ corruptitur, cum dicimus imperterritus. Casus nominu quot sunt? Sex. Quis? Nominatiuus, genitiuus, datiuus, accusatiuus, uocatiuus, ablatiuus. Donatus, cuius casus nomen est? Nominatiui. Vnde hoc? Quia Donatus cum dico, eum qui sic uocatus est nomino. Grammatica cuius casus nomen est? Nominatiui & uocatiui. Vnde hoc? Quia grammatica cum dico, eam rem quæ sic appellatur aut nomino proferus, aut uoco. Et hæc quidè simpliciter dicta sint: cæterum in sententijs & plena oratione, multo expeditior de cunctis casibus responsio est, ubi prima & tertia persona uerbi, nominatiuum secundu uocatiuum casum trahit, & uerbalia nomina. Alia genitiuo, alia datiuo, alia accusatiuo, alia ablatiuo casu copulantur: ut cano ego uirgilius, canit ille uirgilius, cane uirgili: ego panis, loquor tibi, uoco te, doceor a te, oratore magistro utor. Declinantur omnia nomina an nõ? Nõ. unde hoc? quot quedã eorum sunt indeclinabilia, ut fas, nequam: quedã declinabilia, ut magnus, fortis. Declinabilia nomina uariantur omnia per omnes casus an non? Nõ. unde hoc? quod quedã sunt aptota ut frugi, sinapi: quedã monoptota, ut cornu, gelu: quedã diprõta, ut huius tibi, ab hac tabe: hæc fors, ab hac forte: alia triptota, ut musa musæ musam, alia tetraprõta ut senatus senatui senatũ a senato, alia pentaprõta ut doctus docti docto doctũ õ docte, alia hexaprõta, ut unus unius unũ õ une ab uno. Similiter solus Donatus uariatur per omnes casus an nõ? Nõ. quid ergo est? pentaprõtu. unde hoc? quia quinque casibus uariatur. quibus? nominatiuo, genitiuo, datiuo, accusatiuo, uocatiuo, quomodo? ut hic Donatus huius donati huic donato huic donatũ õ donate. Cur nõ annumeras ablatiuum? quia similis est datiuo. unde sic enim dicimus in datiuo huic donato, sic & iam dicimus in ablatiuo ab hoc donato. In hunc modum & de cæteris respondendum. Declinabilia nomina quot declinationibus inflectentur? Quinque. Quibus? prima, secunda, tertia, quarta, quinta. Vbi cognoscitur declinatiõ? in genitiuo casu singulari. Primæ igitur declinatiõis genitiui singularis, in quã syllabam desinit? in æ diphthongum, ut hæc musa huius musæ. Secundæ, in æ productam, ut hic donatus huius donati. Tertiæ, in is correptã ut hic pater huius patris. Quartæ, in us uel in u productã, ut hic senatus huius senatus, hoc cornu huius cornu. Quintæ, in ei diuisã, ut

habet, & non desinit in duas consonantes, aut in unam duplicem, aut in aliquid quod sit pro duabus consonantibus. *Æs* quot syllabis constat? una, qualis? longa. Natura an positione? natura. Vnde hoc? Quia duæ uocales in ea iunguntur & diphthongū faciūt, quæ *A* & *E*. *Aræcus* quot syllabis constat? Duabus. Prior qualis est? longa, natura an positione? positione. unde hoc? quia correpta eius uocalis in duas desinit consonantes. Quas? *r* & *c*. *Axis* quot syllabis constat? Duabus, prior qualis est? longa, natura, an positione? Positione. Vnde hoc? Quia correpta eius uocalis, in unam duplicem desinit, quam? *x*. *Adiutor* & *advena* quot syllabis constant? tribus. Antepenultima eorum qualis est? longa, natura an positione? Positione. Vnde hoc? quia correptæ earū uocales in alterā consonantē, & alterā uocalē loco consonantis positam desinunt, quas? *d* & *i*, & *d* & *u*. *Maior* quot syllabis constat? Duabus. Prior qualis est? longa. Natura an positione? Positione. unde hoc? Quia correpta eius uocalis, in i solo loco consonantis positam desinit. *Donatus* igitur qui pes est? antibachus, unde hoc? Quia ex duabus longis & breui syllaba constat. Quot tēporū est? quinque, unde hoc? quia idem pes totidem tempora occupat. *Donatianus* qui pes est? nullus, unde hoc? quia transcendit numerum quatuor syllabarum, quid ergo est? *Sinzigia*. Ex quibus pedibus sit? *Exspōdeo* & *amphibrachi*, unde hoc? quia duæ syllabæ longæ in principio sitæ, spondem faciunt. Sequentes tres, quarum prima & ultima breues, media longa est, amphibrachium reddunt. Quot temporū est? octo, unde hoc? quia idem pedes in *sinzigia* coeūtes, totidem tempora occupāt. *Æs*, qui pes est? nullus, unde hoc? quia ex una syllaba pes nunquam fit, quot tēporum est? duorū, unde hoc? quia longa syllaba duo tempora habet. *Donatus*, quo accentu pronuntiantum est? *Circumflexo*, unde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si ultima breuis fuerit, penultima uerò natura longa, penultima circumflexa est, quomodo? ut *Donatus*. *Fax*, quo accentu pronuntiantum est? *acuto*, unde hoc? quia monosyllaba, quæ correptam uocalem habent, acuto accentu pronuntianta sunt, quomodo? ut *fax*. *Res*, quo accentu pronuntiantum est? *Circumflexo*, unde hoc? Quia monosyllaba quæ productam uocalem habent, circumflexo accentu pronuntianta sunt, quomodo? ut *res*. *Meta*, quo accentu pronuntiantum est? *Circumflexo*, unde hoc? Quia in dissyllabis que priorem productam habuerunt, & posteriorē correptam prior syllaba circumflexa est, quomodo? ut *meta*. *Nepos*, quo accentu pronuntiantum est? *acuto*, unde hoc? quia in dissyllabis si posterior producta fuerit, prior syllaba acuenta est, siue illa correpta fuerit, siue producta, quomodo? ut *nepos*. *Bonus*, quo

accentu pronuntiantum est? *acuto*. Vnde hoc? quia in dissyllabis si breues ambe fuerint, syllaba prior acuenta est, quomodo? ut *bonus*. *Tullius*, quo accentu pronuntiantum est? *acuto*. Vnde hoc? Quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima correpta fuerit, antepenultima acuenta est, quomodo? ut *Tullius*, *Metellus*, quo accentu pronuntiantum est? *acuto*, unde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima positione longa fuerit, ipsa acuenta & antepenultima grati accentu pronuntianta est, quomodo? ut *Metellus*. *Latebræ*, quo accentu pronuntiantum est? *acuto*. Vnde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima positione longa ex muta & liquida fuerit, antepenultima acuenta est, quomodo? ut *latebræ*. *Micena*, quo accentu pronuntiantum est? *acuto*. Vnde hoc? Quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si tam penultima quam ultima natura longa fuerit, penultima acuenta est, quomodo? ut *Micena*.

Ego, quæ pars orationis est? *Pronomen*. *Pronomen* quid est? *Pars orationis* quæ pro nomine posita tantūdem penē significat, personamque interdū recipit. *Pronomina* quot accidunt? *Sex*. Quæ? *Qualitas*, *genus*, *numerus*, *figura*, *persona*, *casus*. *Qualitas* pronomini in quo est? *Bipartita* est, aut enim finita sunt pronomina, aut infinita. Quæ sunt finita? quæ recipiunt personas, ut ego tu ille. Quæ sunt infinita? quæ non recipiunt personas, ut quisque. Quod est hoc pronomen, finitum an infinitum? *Finitum*. Vnde hoc? Quia recipit personam. *Quis*, finitum an infinitum pronomen est? *infinitum*. Vnde hoc? quia non recipit personam. *Genera* pronomina quæ sunt eadem serē quæ & nominum: masculinum ut qui, foemininū ut quæ, neutrum ut quod, commune ut qualis talis, trium ut ego tu. Cuius generis est hoc pronomen? *omnis*. Vnde hoc? Quia & pro masculino & pro foeminino & pro neutro nomine poni potest. *Quis*, cuius generis pronomen est? *Masculini*. Vnde hoc? quia pro masculino tantū nomine poni potest. *Quæ*, cuius generis pronomen est? *foeminini*. Vnde hoc? Quia pro foeminino tantū nomine poni potest. *Quid*, cuius generis pronomen est? *neutri*. Vnde hoc? quia pro neutro tantū nomine poni potest. *Qualis*, cuius generis pronomen est? *Communi*. Vnde hoc? quia & pro masculino & pro foeminino genere nominis poni potest. *Ego*, fixum an mobile pronomen est? *fixum*. Vnde hoc? quia in alterum genus flexi nō potest. *Ille*, fixum an mobile pronomen est? *mobile*. unde hoc? quia per tria genera moueri potest, quomodo? ut ille illa illud. *Talis*, fixum an mobile pronomen est? *Nec in totum fixum*, nec in totum mobile. Vnde hoc? quia in alterū genus flexi potest, per tria genera moueri non potest, quomodo? ut hic talis & hoc tale

hoc tale. *Numeri* pronomini quot sunt? *duo*, quæ singularis, ut hic: pluralis, ut hi. Cuius numeri est hoc pronomen? *singularis*. Vnde hoc? quia pro singulari tantū nomine poni potest. *Nos*, cuius numeri pronomen est? *pluralis*. Vnde hoc? quia plurali tantū nomine poni potest. *Sui*, cuius numeri pronomen est? *utriusque*. Vnde hoc? quia & pro singulari, & pro plurali nomine poni potest. *Figura* pronomini quot sunt? *duæ*. Quæ? *simplex*, ut quot: composita, ut quot quot. Est hoc pronomen simplex, an compositū? *simplex* est. Vnde hoc? quia neque ex duobus integris, neque ex duobus corruptis, neque ex integro & corrupto, neque ex corrupto & integro, neque ex compluribus, est compositum. *Quisque*, simplex an compositū pronomen est? *compositū*. Quomodo? ex duobus integris. *Quibus*? *quis* & *que* pronomini: utraque enim integra perseverat, cum dicimus quot quot: similiter & de cæteris ad formā nominū respondendū est. *Persona* pronomini quot sunt? *tres*. Quæ? *prima*, ut ego: *secunda*, ut tu: *tertia*, ut ille. Cuius personæ est hoc pronomen? *prima*. Vnde hoc? quia ego, cum dico, non te uel alium, sed me significo. *Tu*, cuius personæ pronomen est? *secunda*. Vnde hoc? probas? quia tu, cum dico, nō me uel alium, sed te significo. *Ille*, cuius personæ pronomen est? *tertia*. Vnde hoc? quia ille, cum dico, non me uel te, sed alium significo. *Casus* item pronominum quot sunt? *sex*, quemadmodū nominum. Cuius casus est hoc pronomen? *Nominatiui*. Vnde hoc? quia pro nominatiuo tantū casu nominis poni potest. *Tu*, cuius casus pronomen est? *Nominatiui* & *Vocatiui*. Vnde hoc? quia & pro nominatiuo & pro uocatiuo casu nominis poni potest. Inueniuntur formæ casuales in Pronominibus, an non? inueniuntur. Vnde hoc? quia alia eorum sunt non optata, ut *ecum*, *ellum*: alia triptota, ut *sui*, *sibi*, *se*: alia tetrapto, ut *meus*, *mei*, *me*, *meū*: alia pentapto, ut *ille*, *illius*, *illi*, *illum*, *ab illo*. Cur non annumeras diptota & hexapto? quia nulla eiusdem modi reperiuntur pronomina. *Quid* igitur est hoc pronomen? *tetrapto*. Vnde hoc? quia quatuor casibus uariatur. *Quibus*? *nominatiuo*, *genitiuo*, *datiuo*, *accusatiuo*. Cur non annumeras ablatiui? quia similis est accusatiuo. Vnde hoc? *scilicet* enim dicimus in accusatiuo me, sic etiam dicimus in ablatiuo à me. Similiter & de cæteris, *scilicet* in nomine respondendū. *Quot* declinationibus pronomina inflectuntur? *quatuor*. *Quibus*? *prima*, *secunda*, *tertia*, *quarta*. *Quot* earum in quibus pronomini bus cognoscuntur? *duæ* in primitiuis, & *duæ* in deriuatiuis. *Primitiua* pronomina quot sunt? *septem*. Quæ? *meus*, *tuus*, *suus*, *noſter*, *uester*, *noſtras* & *uestras*. *Primæ* igitur pronominis declinatio quæ est? *Cuius genitiuus* & *datiuus*, & *finitur*: *accusatiuus* & *ablatiuus*, & *producta*. Quomodo? ut *mei*, *mihī*, *me*, *à me*: *tui*, *tibi*, *te*, *à te*: *Sui*, *sibi*, *se*, *à se*: nec inueniuntur plura huius declinationis pronomina. *Secundæ* quæ est? *Cuius genitiuus* huius, *datiuus* i litera terminatur per tria genera: excepto huic, quod differentia

causa è accipit in datiuo, ne si hui. diceremus, non pronomen, sed interiectio putaretur. Quod? ut *Ille*, *illius*, *illi*: *Iste*, *istius*, *isti*: *Ipse*, *ipsius*, *ipsi*: *Hic*, *huius*, *hui*: *Is*, *eius*, *ei*: *Quis*, *cuius*, *cui*: *Totus*, *totius*, *toti*: nec inueniuntur plura huius declinationis pronomina. *Tertiæ* quæ est? *Cuius genitiuus* in masculino, *secundæ* nominis declinationē sequitur: in foeminino, *primam*: in neutro, *item secundam*. Quomodo? *Sic*. *Meus*, *mei*, *mea*, *meæ*, *meum*, *mei*: *Tuus*, *tui*, *tua*, *tua*, *tui*, *tui*: *Suus*, *sui*, *sua*, *sua*, *sui*, & similiter reliqua. *Quarta* quæ est? *Cuius inflexio*, *tertiæ* nominis declinationē sequitur. Quomodo? ut *Noſtras*, *noſtratis*: *Ueſtras*, *ueſtratis*: *Cuias*, *cuiatis*. *Pronomina finita* sunt tria, *ego*, *tu*, *ille*: *Minus* quam finita, *septem*: *ille*, *ipse*, *iste*, *is*, *hic*, *idē*, *sui*. *Infinita* quinque, *quis*, *qualis*, *quantus*, *quotus*, *quot*. *Relatiua infinitorū*, *talis*, *tantus*, *totus*, *tot*: & *septem* minus quam finita, quæ sunt infiniti pronominis responsiua. *Posseſſiua* *septem*, *meus*, *tuus*, *suus*, *noſter*, *uester*, *noſtras* & *ueſtras*. *Pronomina*, a finita, foeminina sunt omnia, & tam secundæ quam terciæ declinationis: ut *illa*, *ipsa*, *ista*, *ea*, *quanta*, *quota*, *tota*, *mea*, *sua*, *noſtra*, *ueſtra*. E finita, masculina sunt omnia, & secundæ declinationis, ut *ille*, *ipse*, *iste*. *Finitum unū* inuenitur, *Sui*: quod est omnis generis, & primæ declinationis. V finitum unum inuenitur, *Tu*, quod est omnis generis, & primæ declinationis. *As finita*, tria inueniuntur, *noſtras*, *ueſtras*, *cuias*, quæ sunt omnis generis, & quartæ declinationis. *Quorum neutrum* e finitum, *is* finita quartæ declinationis: sed *is* & *quis* masculina: *qualis* & *talis* cōmunia sunt, & neutrum in emittunt. *Vs finita*, *septem*: *quātus*, *quotus*, *tantus*, *totus*, *meus*, *tuus*, *suus*, quæ sunt omnia masculina, mobilia per tria genera: sed *quantus*, *quotus*, *tantus*, *meus*, *tuus*, *suus*, *tertiæ*: *totus*, *secundæ* est de declinationis. *C finita*, unum inuenitur, masculinum, *hic*: unum foemininū, *hæc*: unum neutrum, *hoc*: & differentia causa *c*, indicatiuo accipiūt. *D finita*, *quatuor*: *illud*, *istud*, *id*, *quod*, & sunt secundæ declinationis. *M finita* *tredecim*, *idem*, *ipsum*, *quantū*, *quorū*, *tantum*, *totum*, *meū*, *tuum*, *suum*, *noſtrum*, *ueſtrum*, *ecum*, *ellum*: & sunt terciæ declinationis, excepto *totum*, quod est secundæ, & *ecum* *ellum*, quæ minime declinantur, & accusatiui tantum singularē ac pluralem habēt. *Er finita* *duo*, *noſter*, *uester*, quæ sunt terciæ declinationis. *T finita* *duo*, *quot*, *tot*, quæ sunt omnis generis, & nullius declinationis. Quæcunque uerò præter hæc pronomina inuenta fuerūt, ab his composita sunt, & eorum regulas sequi debent. *Primæ* personæ unū, *Ego*: *secundæ* unum, *Tu*. *Reliqua* terciæ sunt: exceptis *meus*, *noſter*, *primæ*: *tuus*, *uester*, *secundæ* personæ possessiua.

Doceo, quæ pars orationis est? *Verbū*. *Verbū* quid est? *Pars orationis* cum tempore & persona, sine casu, aut agere aliquid, aut pati, aut neutrum significans. *Verbo* quot accidunt? *septem*. Quæ? *qualitas*, *cōiugatio*, *genus*, *numerus*.

rus, figura, tempus, persona. Qualitas uerborum in quo est: in modis & formis. Modi qui sunt: in dicatiuus ut lego: imperatiuus ut lege: optatiuus ut utinam legerem: coniuuatiuus cum legam: in finitiuus legere: impersonalis legitur. Cuiusmodi est hoc uerbū: indicatiui. Vnde hoc: quia doceo cum dico, me aliquid docere indico. Doce, cuius modi uerbum est: imperatiui. unde hoc: quia doce cum dico, tibi ut aliquid doceas impero. Vtinam docerem, cuius modi uerbum est: optatiui. unde hoc: quia utinam docerem cum dico, ut aliquid doceam opto. Cum doceam, cuius modi uerbum est: coniuuatiui. unde hoc: quia cum doceam, quando dico, ut plenum sensum efficiam, necesse est ut huic uerbo alium modum coniuuatiui. quomodo: ut cum doceam, discis. Docere, cuius modi uerbum est: infinitiui. Vnde hoc: quia docere cum dico, nec numerum nec personam desinio, nisi alio modo addito, utrumque distinguam: ut docere uolo, uis, uult docere uolumus, uultis, uolunt. Docetur, cuius modi uerbum est: impersonalis, unde hoc: quia docetur cum dico, a qua persona aliquid doceatur non desinio, nisi additis pronomiibus dicam: docetur a me, a te, ab illo: a nobis, a uobis, ab illis. In hunc modum de omnibus uerbis per ceteros numeros & personas & tempora, facile respondere potest, quod a nobis studio breuitatis omissum est. Formae uerborum quot sunt: quatuor. quae: perfecta, ut lego: meditatiua, ut lecturio: frequentatiua, ut lectito: inchoatiua, ut seruesco, calesco. Cuius formae est hoc uerbū: perfecta. unde hoc: quia doceo cum dico, neque meditationem, neque frequentationem, neque inchoationem actionis, sed absolute praesentem actionem significo. Doceor, cuius formae uerbum est: perfecta, unde hoc: quia doceor cum dico, neque meditationem, neque inchoationem passionis, sed praesentem passionem significo. Lecturio, cuius formae uerbum est: meditatiua. unde hoc: quia in uirio desinit, & meditationem futurae actionis significat. Lectito, cuius formae uerbum est: frequentatiua. unde hoc: quia in uirio desinit, & frequentationem actionis significat. Feruesco, cuius formae uerbum est: inchoatiua. unde hoc: quia in uirio desinit, & feruoris inchoationem significat: quae omnia facilius dignoscuntur, si singularum formarum terminationes diligentius memoriae commendentur. Est ergo meditatiuae formae una tantum terminatio, uirio, ut esurio, lecturio, parturio. Frequentatiuae, quatuor, in to, ut clamito: in fo, ut merfo: in xo, ut nexo: in tito, ut lectito, dictito. Inchoatiuae, una solummodo sco, ut floresco, uresco: quae cumque aut uerba huiusmodi terminationibus & significationibus, carent, perfectae formae absque omni ambiguitate pronuntiatae sunt. Coniugationes uerborum quot sunt: tres. quae: prima, secunda, tertia. Prima quae est: quae in indicatiuo modo tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, a productum habet ante nouissimam litteram: ut amo, 60 amas: Passiuo communi & deponenti antepenulti

mam syllabam: ut amor, amaris. Et futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit: ut amo, amabo: amor, amabor. Secunda quae est: quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, e producta habet ante nouissimam litteram: Passiuo communi, & deponenti, ante nouissimam syllabam: ut doceo, doces: doceor, doceris. Et futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit, ut doceo, docebo: doceor, docebor. Tertia quae est: Quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, i correpta habet, uel i productam, ante nouissimam litteram. Passiuo communi & deponenti pro i littera, e correptam habet: uel i producta ante nouissimam syllabam, ut lego, legis: legor, legeris: audio, audis: audior, audiris. Et futurum tempus eiusdem modi in am & in ar syllabam mittit, ut lego, legam: legor, legar: audio, audiam: audior, audiar. Vbi discerni potest, utrum i littera correpta sit, an producta: in imperatiuo & infinitiui. Quomodo: nam correpta i littera, in e couertitur: producta si fuerit, non mutatur. Quando tertia coniugatio futurum tempus non in am tantum, sed etiam in bo mittit. Interdum cum i littera non correptam habuerit, sed productam: ut eo, is, ibo: queo, quis, quibus. Cuius coniugationis est hoc uerbum: Secunda, unde hoc: quia in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona e productam habet ante nouissimam litteram, ut doceo, doces. Et futurum tempus eiusdem modi in bo syllabam mittit, ut doceo, docebo. Doceor, cuius coniugationis uerbum est: secunda, unde hoc: quia in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, e productam habet ante nouissimam syllabam, ut doceor, doceris: & futurum tempus eiusdem modi in bor syllabam mittit, ut doceor, docebor. Clamo, cuius coniugationis uerbum est: prima, unde hoc: quia in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona habet ante nouissimam litteram, ut clamo, clamas: & futurum tempus eiusdem modi, in bor syllabam mittit, ut clamo, clamabo. Clamor, cuius coniugationis uerbum est: eiusdem, unde hoc: quia in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, a habet ante nouissimam syllabam, ut clamor, clamaris: & futurum tempus eiusdem modi, in bor syllabam mittit, ut clamor, clamabor. Scribo, cuius coniugationis uerbum est: tertiae correptae, unde hoc: quia in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, i correpta habet ante nouissimam litteram, ut scribo, scribis. Et futurum eiusdem modi in am syllabam mittit, ut scribo, scribam. Vnde cognoscitur quod i littera in hoc uerbo correpta sit: quia imperatiuo & infinitiui in e couertitur, ut scribe, scribere. Scribor, cuius coniugationis uerbum est: eiusdem, unde hoc: quia in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, e correpta habet ante nouissimam

nouissimam syllabam, ut scribor, scriberis. Et futurum tempus eiusdem modi, in ar syllabam mittit, ut scribor, scribar. Nutrio, cuius coniugationis uerbum est: tertiae productae. Vnde hoc: quia in indicatiuo modo tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, i producta habet ante nouissimam litteram, ut nutrio, nutris. Et futurum tempus eiusdem modi non in am tantum, sed etiam in bo syllabam mittit, ut nutrio, nutribo. Vnde cognoscitur quod i littera in hoc uerbo producta sit: quia imperatiuo & infinitiui non mutatur in e correpta, sed permanet, ut nutri, nutrire. Nutrior, cuius coniugationis uerbum est: eiusdem, unde hoc: quia in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, i pro d, habet ante nouissimam syllabam, ut nutrior, nutris. Et futurum tempus eiusdem modi, non in ar tantum, sed etiam in bor mittit, ut nutrior, nutribor. Genera uerborum quot sunt: quinque. quae: actiua, passiuua, neutra, deponentia, communia. Actiua quae sunt: quae in o desinit, & accepta r littera, faciunt ex se passiuua, ut lego, legor. Passiuua quae sunt: quae in r desinit, & ea depra, redeunt in actiua, ut legor lego. Neutra quae sunt: quae in o desinit, ut actiua: sed accepta r littera, Latina non sunt, ut sto, cirro. Deponentia quae sunt: quae similiter ut passiuua in r desinit, sed ea depra, Latina non sunt, ut luctor, loquor. Communia quae sunt: quae in r littera similiter desinit, ut deponentia, sed in duas formas cadunt, patiens & agens, ut osculor, criminator. Dici mus, n. osculor te, osculor a te: criminator te, criminator a te. Cuius generis est hoc uerbum: actiui. unde hoc: quia in o desinit, & accepta r littera, facit ex se passiuua, ut doceo, doceor. Doceor, cuius generis uerbum est: passiuui. unde hoc: quia in r desinit, & ea depra redit in actiua, ut doceor, doceo. Sto, cuius generis uerbum est: neutri unde hoc: quia in o desinit, ut actiua, sed accepta r littera, Latinum non est: sto dicimus, stor non dicimus. Loquor, cuius generis uerbum est: deponentis. unde hoc: quia in r desinit, sed ea depra, Latinum non est: loquor, n. dicimus: loquo non dicimus. Criminator, cuius generis uerbum est: communis. unde hoc: quia in r similiter desinit, ut deponentis: sed in duas formas cadit, patiens & agens: ut criminator te, criminator a te. Numeri uerborum quot sunt: duo. qui: singularis, ut lego: pluralis, ut legimus. Cuius numeri est hoc uerbum: singularis, unde hoc: quia doceo cum dico, me solummodo aliquid docere significo. Doceamus, cuius numeri est: pluralis. unde hoc: quia doceamus cum dico, nos plures aliquid docere significo. Figurae uerborum quot sunt: duae. quae: simplex, ut lego: composita, ut negligo. Quot modis uerba componuntur: quatuor, quibus: ex duobus, integris, ut plego: ex duobus corruptis, ut efficio: ex integro & corrupto, ut deficio: ex corrupto & integro, ut offero: aliquid quando ex copluribus, ut derelinquo. Est hoc uerbum simplex, an compositum: simplex, unde hoc: quia neque ex duobus integris, neque ex duobus corruptis: neque ex integro & corrupto: neque ex corrupto & integro: neque ex copluribus, est compositum. Perlego, simplex an compositum est: compositum, quod: ex duobus, in-

tegris, quibus: perpositiue, & lego uerbum: utraque, n. integra pseuerat, cum dicimus perlego. In hunc modum & de ceteris respondendum est. Tempora uerborum quot sunt: tria. quae: praesens, ut lego: praeteritum, ut legi, futurum, ut legam. Quot sunt tempora in declinatione uerborum: quinque. quae: praesens, ut lego: praeteritum imperfectum, ut legebam: praeteritum perfectum, ut legi: praeteritum plusquamperfectum, ut legeram: futurum, ut legam. Cuius temporis est hoc uerbum: praesentis, unde hoc: quia doceo cum dico, me in praesente aliquid docere significo. Potest & de ceteris temporibus congrua responsio fieri: sed facilius ex ipsa sui diuersitate & proprietate agnoscere possunt. Personae uerborum quot sunt: tres. quae: prima, ut lego: secunda, ut legis: tertia, ut legit. Cuius personae est hoc uerbum: prima, unde hoc: quia doceo cum dico, me aliquid docere significo. Doces, cuius personae uerbum est: secunda, unde hoc: quia doces cum dico, te aliquid docere significo. Docet, cuius personae uerbum est: tertia, unde hoc: quia docet, cum dico, non me, uel te, sed alium quemlibet docere aliquid significo: sed & de hoc accidenti, & de ceteris omnibus, in hac duntaxat parte orationis, multo facilius cognitio, quam responsio est.

Prudenter, quae pars orationis est: Aduerbium. Aduerbium quod est: pars orationis, quae adiecta uerbo, significationem eius explanat atque implet. Aduerbio quot accidunt: tria. quae: significatio, comparatio, figura. Significatio aduerbiorum in quo est: quia sunt aut loci aduerbia, aut temporis, & cetera ut sequitur. Da aduerbium loci, ut hic, uel ibi, intus, uel foris, illuc, uel inde. Da temporis, ut heri, hodie, nup. Da numeri, ut semel, bis, Negandi, ut non. Affirmandi, ut etiam, quidem, Demonstrandi, ut en, ecce. Optandi, ut utinam. Hortandi, ut eia. Ordinis, ut deinde. Interrogandi, ut cur, quomodo. Similitudinis, ut quasi, ceu. Qualitatis, ut docte, pulchre. Quantitatis, ut multum, parum. Dubitandi, ut forsitan, fortasse. Personalia, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum. Vocandi, ut heus. Respondendi, ut heu. Separandi, ut seorsum. Iurandi, ut uere, ueraciter. Eligendi, ut potius, imo. Congregandi, ut simul, unam. Prohibendi, ut ne. Euentus, ut forte, fortuito. Comparandi, ut magis, uel tam. Cuius significationis est hoc aduerbium: qualitatis, unde hoc: quia prudenter cum dico, qualitate profecto significo, quod: ut prudenter loquitur. Hic, cuius significationis: aduerbium est loci, unde hoc: quia hic, cum dico, locum profecto significo, quod: ut hic habito. Significationes aduerbiorum localium, quot sunt: quatuor. quae: in loco, ut intus, foris: de loco, ut deum de: ad locum, ut huc, illuc: per locum, ut hac, illac. Quid significat hoc aduerbium: In loco. In hunc modum & de ceteris respondendum speciebus. Hodie, cuius significationis aduerbium est: temporis, unde hoc: quia hodie cum dico, perculdubio tempus significo: ut hodie lego. Temporalium aduerbiorum differentiae quot sunt: tres. quae: quae aut praesens tempus ostendunt, ut nunc: aut praeteritum, ut heri: aut futurum, ut cras. Quid horum significat hoc aduerbium: praesens. Non, cuius significationis aduerbium est: Negandi

di. Vnde hoc? quia non, cū dico, aliquid profus nego. Quōd? ut non feci, nō dixi, nō uolui. Quid nī, cuius significationis aduerbiū est? affirmādi. Vnde? quia quid nī, cū dico, aliquid profectō affirmo: ut si quæretur ab aliq̄, an uelim scire grammaticam: & respondeam, quid nī. En cuius significationis aduerbiū est? demonstrādi. Vnde? quia en cū dico, aliquid profectō demonstrō: ut en agros. Vtinā, cuius significationis aduerbiū est? optādi. Vnde hoc? quia ut nā cū dico, aliquid profus opto, ut utinā sapiēs sim: utinā piē & benignē uiuam. Eia cuius significationis aduerbiū est? hortādi. Vnde? Quia eia cū dico, aliquid omnino horror, ut eia lege. Deinde, cuius ordinis significationis aduerbiū est? ordinis. Vnde? quia deinde, cū dico, ordinem proculdubio aliquid cuius rei ostendo: ut si dicā, primū didici figuras literarū, deinde cōnexiones syllabarū, postremō legēdum notitiā assecutus sum. Cur, cuius significationis aduerbiū est? interrogādi. Vnde? quia cū dico, aliquid profectō interrogo, ut cur ita agis? cur ita loqueris? Quasi, cuius significationis aduerbiū est? similitudinis. Vnde? quia quasi cū dico, quandā similitudinē inducō: ut cander quasi pax: rubet quasi rosa: pallet quasi mortuus: nigrescit quasi pix. Multū, cuius significationis aduerbiū est? quātūtatē. unde? quia multū cū dico, quātūtatē profectō significo, ut multum legit, multū didici, multum nouit. Forsitan, cuius significationis aduerbiū est? dubitādi. unde? quia forsitan cū dico, dubitare me aliquid ostendo: ut forsitan melius tempus erit: forsitan latiores dies uenturi sunt. Mecū, cuius significationis aduerbiū est? personalis. unde? quia ad primam personā refertur: ut mecū legit: similiter tecum, ad secundā, ut tecum habitat: & secum ad tertiā, ut secum cogitat: necnō & in plurali numero ad primā personam, ut nobiscū uiuit: & ad secundā, ut nobiscum discit: & ad tertiā, ut hæstiant, & secū quæruunt. Heus, cuius significationis aduerbiū est? uocādi. Vnde? quia heus cū dico, aliquid profus uoco: ut heus iuuenis, & heus frater. Heu, cuius significationis aduerbiū est? respondēdi. unde? quia heu cū aduerbialiter dico, aliquid me uocātū respondeo. Seorsum, cuius significationis aduerbiū est? separādi. unde? quia seorsum cū dico, separatim aliquid fieri ostendo, ut seorsum oues, seorsum hirci pascuntur. Verē, cuius significationis aduerbiū est? iurādi. unde? quia uerē cū dico, aliquid iuramento affirmo: ut uerē ita est, uerē ita non est. Potius, cuius significationis aduerbiū est? eligēdi. unde? quia potius cū dico, aliquid ē duobus uel pluribus eligi significo: ut tunicā potius uolo, quā palliū: & salutē potius desidero, quā diuitias. Simul, cuius significationis aduerbiū est? congregādi. unde? quia simul cū dico, duo aut quædam in unū conuenisse, aut conuentura esse significo: ut simul uenerunt: simul apud quem libet hospitatur: simul discessuri sunt. Ne, cuius significationis aduerbiū est? prohibēdi. unde

hoc? Quia ne quum dico, aliquid omnino prohibeo: ut ne dixeris: ne loquaris. Fortē, cuius significationis aduerbiū est? euentus. unde? quia fortē quum dico, aliquid euenisse significo: ut dum indicatius pergit, fortē latrones incurrit: dum celeriter properat, fortē duriter impedit. Magis, cuius significationis aduerbiū est? comparādi. unde hoc? quia magis cū dico, aliqua inter se omnino comparo: ut, magis iste doctus, quā ille est: & magis hic, quā ille sapit. Comparatio aduerbiorum in quo est? in tribus gradibus comparationis, positiuo, comparatiuo, superlatiuo. Da aduerbiū positiuū gradus, ut doctus: Comparatiuū gradus, ut doctius: Superlatiuū, ut doctissimē. Quæ aduerbia comparantur? quæ aut ex nomine comparatiuo ueniunt, aut nomen ex se comparatiuū faciūt: ut doctus, quia uenit ex nomine comparatiuo, quod est doctus, facit doctus, doctissimē. Et ultra, quia facit nomina comparatiua ulterius, ultimus. Comparatur autem ulterius, ultimē. Comparatur hoc aduerbiū, an non? comparatur. unde hoc? quia ab eo quod est prudens, nomine comparatiuo uenit: comparatur ut prudenter, prudentius, prudentissimē. Ne, comparatur, an non? non. unde hoc? quia neq̄ ex nomine comparatiuo uenit, neq̄ nomen ex se comparatiuum facit. Figura aduerbiorum quot sunt? duæ. quæ? simplex, ut doctus, prudenter: composita, ut indoctus, imprudenter. Est aduerbiū simplex, an compositū? simplex. unde hoc? quia neq̄ ex duobus integris, neq̄ ex duob. corruptis, &c. Sic & de reliquis aduerb. siue cōpositis, siue simplicib. ad formam aliarum partium respondendū est.

Docens, quæ pars orationis est? Participiū. Participiū quid est? Pars orationis, partē capiēns nominis, partē uerbī: recipit enim à nomine genera & casus: à uerbo, tempora & significationes: ab utroq̄, numerum & figuram. Participiū quot accidunt? sex, quæ? genera, casus, tempora, significationes, numeros, figuras. Genera participiorū quot sunt? quatuor, quæ? masculinū ut hic lectus: fœmininū, ut hæc lecta: neutrum, ut hoc lectum: cōmune tribus generibus, ut hic & hæc & hoc legens. Cuius generis est hoc participiū? omnis. Vnde hoc? quia omnia participia in ens, uel in ans desinentia, omnis generis habentur? Doctus, cuius generis participiū est? masculini, unde hoc? quia omnia participia in us desinentia, masculini generis habentur. Doctā, cuius generis participiū est? fœminini. Vnde? quia omnia participia in a desinentia, fœminini generis habentur. Doctum, cuius generis participiū est? neutri. unde hoc? quia omnia participia in um desinentia, neutri generis habentur. Docens, si xum an mobile participiū est? Fixū. Vnde hoc? quia in alterū genus flecti non potest. Lectus, si xum an mobile partic. est? Mobile. unde hoc? quia in alterum genus flecti potest: ut lectus, lecta, lectum, & omnia partic. in us finita, mobilia sunt. Casus participiorū quot sūt? Sex, qui? Nominatiuus, ut hic legēs: Genitiuus, ut huius legētis: Datiuus, ut

rius, ut huic legētis: Accusatiuus, ut hunc legentem: Vocatiuus, ut o legens: Ablatiuus, ut ab hoc legente. Cuius casus est hoc participiū? Nominatiui & Vocatiui. Vnde hoc? quia uel ad tertiā, uel ad secundā personam uerbī refertur: ut docens proficit, docens proficis. Verū & in hac parte, & in Pronominibus, sicut in Nomine premonuimus, casuum proprietates melius ex aliarū partium connectione, in sententijs & plena oratione probantur. Tempora participiorū quot sunt? Triā. Quæ? Præsens, ut legens: præteritū, ut lectus: futurū, ut legendus. Cuius temporis est hoc participiū? Præsentis. Vnde hoc? quia omnia participia in duas desinentia consonantes, præsentis temporis habentur. Doctus, cuius temporis participiū est? Præteriti. Vnde hoc? quia omnia participia in tus desinentia, pariter temporis habentur. Similiter in sus & in xus, ut læsus, nexus. Docturus, cuius temporis participiū est? Futuri. Vnde hoc? quia omnia participia in rus desinentia, futuri item temporis habentur. Similiter in dus, ut legendus, docendus. Significationes participiorū in quo sunt? quia ab actiuo uerbo, duo participia ueniunt, præsens & futurū, ut legens, lecturus. A passiuo duo, præteritū & futurū, ut lectus, legendus. A neutro, duo, sicut ab actiuo: præsens & futurū, ut stans, staturus. A deponenti triā, præsens, præteritū & futurū, ut loquēs, locutus, locuturus. A cōmuni, quatuor: præsens, præteritū, & duo futura, ut criminās, criminatus, criminaturus, criminādus. Cuius significationis est hoc participiū? Actiua. Vnde hoc? quia ab eo quod est doceo, actiuo uerbo, deriuatur. Similiter & de cæteris significationibus respondendū est. Numeri participiorum quot sunt? Duo. Qui? Singularis, ut hic legens: pluralis, ut hi legentes. Cuius numeri hoc est participiū? singularis. unde hoc? quia docēs cū dico, unum docentē, nō plures significo: & docētes cū dico, plures docentes, non unū significo. Figura participiorum quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, ut legēs: cōposita, ut negligens. Est hoc participiū simplex, an compositū? simplex. Vnde hoc? quia neq̄ ex duobus integris, & cætera, sicut in superioribus partibus demonstrata sunt. Inueniuntur formæ casuales in Participijs, an nō? Inueniuntur. Quæ? triptota in omnibus formis & neutralibus, ut doctā, doctæ, doctā: doctum, doctito. Pentaptota in omnib. masculinis, ut lectus, ti, to, tum, te: & in omnib. omnis generis participijs, ut legēs, tis, ti, tem, à legente, cæteris formis carent participia. Quot desinationib. inflectuntur? tribus, quibus? fœminina omnia prima: masculina & neutralia, secunda: omnis generis, tertia. Da declinationem Participij, &c.

Act, quæ pars orationis est? Coniunctio. Coniunctio quid est? Pars orationis ad-

nectens ordinansq̄ sententiā. Coniunctioni quot accidunt? Triā. Quæ? Potestas, figura, ordo. Potestas coniunctionū quot species habet? quinque. quæ? Copulatiuas, disiunctiuas, expletuiuas, casuales, rationales. Da copulatiuas, & q̄, at, atq̄, ac, ast. Da disiunctiuas, aut, ue, uel, ne, nec, neq̄. Da expletuiuas, quidē, equidem, saltē, uidelicet, quāquā, quāuis, quocūque, aut porrō, porrō aut, tamen. Da casuales, si, etsi, etiam si, siquidē, quādo, quando quidē, quā, quinetiā, & quatenus, sū, seu, siue, nam, nāq̄, nī, nisi, nisi si, sienim, etenim, ne, sed, interea, licet, quāobrē, præsertim, itē, itēq̄, cæterū, alioquin, præterea. Da rationales, itā, itaq̄, enim, enim uero, quia, quapropter, quoniam, quoniam quidē, quippe, ergo, ideo, igitur, scilicet, uidelicet, propterea. Cuius speciei est hæc cōiunctio? copulatiua. Vnde hoc? quia copulata uerba quā sensum. Aut, cuius speciei cōiunctio est? Disiunctiua. Vnde hoc? quia sensum disiungit, licet uerba copuletur & coniungat. Quidē, cuius speciei cōiunctio est? Expletuiua. Vnde hoc? quia ad explendū uel sensum uel ornatū sententiæ interponitur. Si, cuius speciei cōiunctio est? Casualis. Vnde hoc? quia causam præcedentē significat. Enim cuius speciei cōiunctio est? Rationalis. Vnde hoc? quia rei præcedētis rationē reddit. Figura cōiunctionū quot sunt? duæ. quæ? simplex, ut nam: cōposita, ut nāq̄. Est hæc cōiunctio simplex an cōposita? simplex. Vnde hoc? quia neq̄ ex duobus integris, neq̄ ex duob. corruptis &c, sicut in alijs partibus demonstrata sunt. Ordo cōiunctionū in quo est? quia aut præpositiua cōiunctiones sunt, ut at, ast: aut subiunctiua, ut que, aut: aut cōmunes, ut &, igitur. Cuius ordinis est hæc cōiunctio? Præpositiua. Vnde hoc? quia semper in oratione præponitur. Que, cuius ordinis cōiunctio est? subiunctiua. Vnde hoc? quia semper in oratione subiungitur. Igitur, cuius ordinis cōiunctio est? cōmunitas. unde hoc? quia semp in oratione ad uotū uniuscuiusq̄ uel præponitur, uel subiungitur. Sciendū est, cōiunctiōes copulatiuas, ordinis præpositiui esse tres, at, ac, ast. Subiunctiui unam, que: communis, &, atq̄. Disiunctiuas ordinis præpositiui, duas: aut, ne. Subiunctiui unam, ue: communis tres, que, ne, ue. Expletuiuas ordinis præpositiui, unam. Porro autem subiunctiui tres, quidem, quocūque, aut tent: communis septem, equidem, saltē, uidelicet, quenquam, quamuis, porrō, tamen. Casualis ordinis præpositiui quatuordecim, etsi, etiam si, quā, sū, seu, siue, nī, nisi si, sienim, quamobrem, præsertim, itemq̄, ceterum, alioquin. Cōmunitas quatuordecim, siquidē, quandoquidē, quinetiā, quatenus, nam, nāq̄, nisi, etenim, ne, sed, interea, licet, item, præterea. Rationalis ordinis præpositiui, unam: enim uero. Cōmunitas 14. itaq̄, enim, quia, quapropter, quoniam, quoniam quidem, quippe, ergo, ideo

ideo, igitur, scilicet, uidelicet, propter, idcirco.

AD, quæ pars orationis est: præpositio.

Præpositio quid est: pars orationis, quæ præposita alijs partibus orationis, significationem earum aut complet, aut mutat, aut minuit.

Præpositioni quid accidit: Vnum. Quid: casus tantum, quor: duo. qui: accusatiuus & ablatiuus.

Da præpositiones casus accusatiui: ad, apud, ante, aduersum, cis, citra, circum, circa, contra, erga, extra, inter, intra, infra, iuxta, ob, pone, per, prope, sed enim, post, tras, ultra, præter, propter, supra, usque, penes. Quomodo: Dicimus enim, ad patrem, apud uillam, ante edes, aduersum inimicos, cis Rhenum, citra forum, circum uicinos, circa templum, contra hostem, erga propinquos, extra terminos, inter naues, intra moenia, infra tectum, iuxta macellum, ob augurium, pone tribunal, per parietem, prope fenestram, secundum fores, post tergum, trans ripam, ultra fines, præter officium, propter rem, supra coelum, usque oceanum, penes arbitros. Da præpositiones casus ablatiui: a, ab, abs, cum, coram, clam, de, ex, per, præ, palam, sine, absque, tenus. Quomodo: Dicimus enim, a domo, ab homine, abs quolibet, cum exercitu, coram testibus, clam custodibus, de foro, e iure, ex præfectura, pro clientibus, præ timore, palam omnibus, sine labore, absque iniuria, tenus pube, quod nos dicimus pubere nus. Da utriusque casus præpositiones. In, sub, super, subter. In & sub, quando accusatiuo casui iungitur: quando uel nos, uel quoslibet, in loco ire, esse, ituros esse significamus. Quando ablatiuo: quando uel nos, uel quoslibet in loco esse, fuisse, futuros esse significat. Da huius rei exempla. In accusatiui casus: Itur in antiquam syluam. In, ablatiui casus. Itur celsa in puppi. Sub, accusatiui casus. Postesque sub ipsos Nituntur gradibus. Sub, ablatiui casus: Arma sub aduersa posuit radiantia queru.

Super, quam uim habet: Vbi locum significat, magis accusatiuo casui seruit, quam ablatiuo: ubi mentionem alicuius facimus, ablatiuo, tantum. Quomodo seruit casui accusatiuo locum significans: ut Saeva sedens super arma. Quando ablatiuo: Sedibus optatis geminas super arbore sidit. Et super flore uiridis, nobis mitia poma. Quomodo seruit ablatiuo: quando mentionem alicuius facimus, ut Multa super Priamo rogans, super Hectore multa. In, quam uim habet: Etiam tum accusatiuo casui seruit, cum significat contra: ut, in alterum, in desertorem. Subter, quam uim habet: Eandem quam superiores, ad locum & in loco significantes. Quomodo seruit accusatiuo, ad locum significans: ut Fluminaque antiquos subter labentia muros. Quomodo ablatiuo significans in loco: ut Ferre iubet subter densa testudine casus. Cuius casus est hæc præpositio: accusatiui, unde hoc: quia casui accusatiuo semper in oratione præponitur. Quo-

modo: ut, ad patrem. Sic & de cæteris accusatiui casus præpositionibus respondendum. Ab, cuius casus præpositio est: Ablatiui. Vnde: quia casui ablatiuo semper in oratione præponitur. Quomodo: ut ab homine. Sic & de cæteris ablatiui casus præpositionibus respondendum. In, cuius casus præpositio est: utriusque, unde hoc: quia tantum accusatiuo quam ablatiuo casui semper in oratione præponitur.

Quomodo accusatiuo: ut, Itur in antiqua syluam. Quomodo ablatiuo: ut Stans celsa in puppi. Cuius casus est in, hoc loco: illius uel illius. Sic & de cæteris utriusque casus præpositionibus respondendum. Quæ præpositiones sunt, quæ dictionibus seruiunt, & separari non possunt: di, dis, re, se, am, con. Quomodo: Dicimus enim, diduco, distraho, recipio, seruabo, amplector, congregior. Habet hæc præpositio cum eis aliquam comunionem, an non: Non. Vnde: quia separari potest. Quomodo: ut ad patrem. Quæ sunt quæ iungi non possunt: Apud, & penes. Habet hæc præpositio cum eis aliquam comunionem, an non: Non. Vnde hoc: quia iungi potest. Quomodo: ut addo. Quæ iunguntur & separantur: cætera ferme omnes. Habet hæc præpositio cum eis aliquam comunionem, an non: Habet omnino. Vnde hoc: quia ut supra responsum est, & iungitur & separatur. Sciendum uero accusatiuos præpositiones quæ iungi possunt, esse undecim. Ad, ut admonéo: ante, ut antecedo: circum, ut circumeo: circa, ut circūcirca: contra, ut contradico: inter, ut interdico: ob, ut oberro: per, ut permitto: post, ut postpono: trans, ut transfero: præter, ut præterfluo. Quæ iungi non possunt: Quindecim. Apud, aduersum, cis, citra, erga, extra, infra, iuxta, prope, secundum, ultra, propter, supra, usque, penes. Sed ex his duas tantum Donatus assignat, apud & penes: cæteras idcirco prætermisisse uidetur, quia magis aduerbia sunt: unde & pleraque earum comparisonem recipiunt, & uerbis adiecta, sine casibus proferuntur: nam comparisonem recipiunt, ut citra, citerius, citimè, unde etiã nomen citerior, citimus deriuatur. Similiter extra, exterius, extimè, unde & nomen exterior, extimus, uel extremus deriuatur. Similiter supra, superius, supremè, unde etiã nomen superior, supremus deriuatur. Verbis bene aduerbialiter iunguntur, ut citra habitat, extra iacet, infra latet, iuxta sedet, prope incedit, ultra progreditur, supra conscendit, & iubet usque morari, & usque ambo defessimus. Denique aduersum & secundum, manifeste nomina loco aduerbiorum uel præpositio num posita dignoscuntur, quarum partium plurima similitudo, et quædam uidetur esse germanitas, ut & præpositiones in aduerb. & aduerbia in præpositiones frequentis, trãscãt. Itẽ ablatiui casus præpositiones, quæ iungi possunt, sunt octo: a, ut amitto, ab, ut abnego, abs, ut abstra-

ho: de, ut demulceo: e, ut emitto: ex, ut exeo: pro, ut protego: præ, ut præfero. Quæ iungi non possunt, septem: cum, coram, clam, palam, sine absque, tenus. Quæ si quis scire desiderat, quantum cum aduerbijs habeant uicinitatem, legat Prisciani de præpositione tractatus. Item utriusque casus præpositiones omnes iungi possunt: in, ut incolo: sub, ut subsisto: super, ut superpono: subter, ut subteriaceo.

EVax, quæ pars orationis est: Interiectio: Interiectio quid est: Pars orationis significans mentis affectum uoce inconstita. Interiectio quid accidit: Tantum significatio. Significatio interiectionis in quo est: Quia aut latetiam significamus, ut euax: aut dolorẽ, ut heu: aut admirationẽ, ut pape: aut metum, ut atar, & si qua sunt similia. Cuius significatiõis est hæc interiectio: Latãdi. Vnde hoc: Quia euax, cum dicimus, latari nos profecto significamus. Heu, cuius significatiõis interiectio est: Dolendi. Vnde hoc: quia heu cum dicimus, dolere nos profus significamus. Pape, cuius significatiõis: Interiectio est admirãdi. Vnde hoc: Quia pape cum dicimus, aliquid profecto miramur. Atar, cuius significatiõis interiectio est: Metuendi. Vnde hoc: quia atar cum dicimus, aliquid nos meture significamus. Sunt & alia plurimã interiectionum significatiões, quæ tamen ex his quatuor ueluti quibusdam perturbationum fontibus, dimanare noscuntur.

pranomina aut singulis literis notantur, ut Cæsar, L. Catilina: aut binis, ut Gn. Pompeius: aut trinis, ut, Sex. Roscius. Appellatiuorum multæ sunt species: alia enim sunt corporalia, ut pietas, iustitia, dignitas: alia sunt primæ positionis, ut mons, schola: alia deriuatiua, ut, montanus, scholasticus: alia diminutiua, ut, monticulus. Diminutiuorum nominum tres sunt gradus, quorum forma quo magis minuitur, crescit sæpe numerus syllabarum. Sunt etiam quædam diminutiua, quorum origo non cernitur, ut fabula, macula, tabula, uinculum. Sunt nomina tota Græcæ declinationis, ut Temeisto, Calypso, Pan. Sunt tota conuersa in Latinam regulam: Polydectes, Pollux, Odysseus, Vlysses. Sunt inter Græcam Latinamque formam, quæ netha appellantur, ut Achilles, Agamemnon. Sunt alia nomina, quæ una appellatione plura signant, ut nepos, acies, aries, ut, terra, humus, tellus: ensis, mucro, gladius. Alia patronymica, ut Pelides, Atrides. hæc & ab auis & patribus sæpe fiunt. In his quæ Græca sunt, siue mascula, siue foemina fuerint, Græcam magis seruabimus regulam. Alia horum mascula, aut in des exeunt, ut Atrides, ab Atreo: aut in lius, ut Pelius, a Peleo: aut in ion, ut Nereion, a Nereo. Foemina autem in is exeunt, ut Atreis: aut in as, ut Pelias: aut in ne, ut Nerine. Sunt alia thetica, id est possessiua, quæ in ius exeunt, ut, Euandrius ensis, Agamemnonia Mycenæ: alia mediæ significatiõis, & adiecta nominibus, ut, magnus, fortis. Dicimus enim, magnus uir, fortis exercitus. Hæc etiam epitheta dicuntur. Alia qualitatis, ut bonus, malus: alia quantitatis, ut magnus, paruus: alia gentis, ut Græcus, Hispanus: alia patriæ, ut Thebanus, Romanus: alia numeri, ut, unus, duo: alia ordinis, ut, primus, secundus. Sed primus de multis: de duobus prior dicitur. sicut & de duobus, alterum dicimus: ita de multis alium. Sunt alia ad aliquid dicta, ut pater, frater: sunt alia ad aliquid quodammodo se habentia, ut dexter, sinister. Hæc & comparatiuum gradum admittunt, ut dexterior, sinisterior. Sunt alia generalia, ut corpus: alia specialia, ut lapis, homo, lignum: alia facta de uerbo, ut doctor, factor, lector: alia similia participijs, ut demens, sapiens, potens: alia uerbis similia, ut comedo, palpo, contemplator, speculator.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

Comparationis gradus sunt tres: positiuus, comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus, ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, generis est semper comunis. Comparantur autem nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem significant: sed non omnia nomina per omnes gradus exeunt. alia enim positiuus tantum inuenitur, ut mediocris: alia positiuus & comparatiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iuuenior: alia positiuus & superlatiuus, ut pius, piissimus.

pijissimus. nam pro secundo gradu, magis aduerbium ponitur, ut magis pius: aliis comparatiuus & superlatiuus, ut ulterior, ultimus: aliis superlatiuus tantum, ut nouissimus. Extra hanc formam sunt, ut, bonus & malus, & magnus. Dicimus enim, bonus, melior, optimus: malus, peior, pessimus: magnus, maior, maximus. Comparatio nominum proprie in comparatiuo & superlatiuo gradu est constituta. nam positiuus, perfectus & absolutus est. Saepe autem comparatiuus gradus praepositur superlatiuo: ut, stultior stultissimo, & maior maximo. Saepe minus positiuo significat, quamuis recipiat comparationem, ut mare Ponticum dulcius, quam caetera maria. Saepe idem pro positiuo positus, minus positiuo significat, & nulli comparatur: ut, iam senior, sed cruda Deo uiridisq; senectus. Sunt nomina significatione diminutiua, intellectu comparatiua: ut, grandisculus, mausculus, minusculus. Comparatiuo, tam, aut minus, aut minime, aut magis, aut maxime addici non oportet: adduntur autem positiuo tantum. Dicimus enim tam malus, minus bonus, minus malus, magis bonus, magis malus, maxime bonus, maxime malus. Comparatiuus gradus ablatiuo casui adiungitur, utriusq; numeri: sed tum utimur, cum aliquem uel alieno, uel suo gradui comparamus: ut, Hector fortior Diomede, uel audacior Troianis fuit. Dicimus, aut fortior hic quam ille. Superlatiuus autem tantum genitiuum plurali adiungitur: sed nunc hoc utimur, cum aliquem suo gradui comparamus: ut, Hector fortissimus Troianorum fuit. plerumq; superlatiuus pro positiuo ponitur, & nulli comparatur, ut Iupiter optimus maximus. Interdum comparatiuus nominatiuo adiungitur, ut doctior hic, quam ille. Genera nominum sunt quatuor: Masculinum, foemininum, neutrum, commune. Masculinum est, cui numero singulari, casu nominatiuo, pronomen uel articulus praepositur hic: ut, hic magister. Foemininum est, cui numero singulari, casu nominatiuo, pronomen uel articulus praepositur haec: ut, haec musa. Neutrum est, cui numero singulari, casu nominatiuo, pronomen uel articulus praepositur hoc: ut, hoc scamnum. Commune est, quod simul masculinum foemininumq; significat: ut, hic & haec sacerdos. Sed ex his uel principalia, uel sola genera duo sunt: masculinum & foemininum. nam neutrum de utroq; nascitur. Est etiam trium generum commune, quod omne dicitur: ut, hic & haec & hoc felix. Est epicœnum, id est promiscuum, quod sub una significatione marem & foeminam comprehendit, ut passer & aquila. Sunt praeterea alia sono masculina, intellectu foeminina, ut Eunuchus comœdia, Orestes tragœdia. Centaurus nauis: alia sono foeminina, intellectu masculina, ut, Fenestella scriptor, Aquila orator: alia sono neutra, intellectu foeminina, ut

Phronesiu, Glycerium, Sophroniu, quae mulieres sunt: alia sono foeminina, intellectu neutra, ut poëma, stemmata alia sono masculina, intellectu neutra, ut pelagus, uulgus. Sunt praeterea nomina in singulari numero alterius generis, & in plurali alterius: ut, balneum, tartarus, coelum, porrum, coepe, formanium. Sunt item nomina incerti generis, inter masculinum & foemininum: ut cortex, radix, filix, finis, stirps, pinus, pampinus, dies. Sunt incerti generis, inter masculinum & neutrum, ut frenus, clypeus, uulgus, specus. Sunt nomina incerti generis inter foemininum & neutrum, ut burus, pyrus, prunus, malus: sed neutro genere fructum, foeminino ipsas arbores dicimus saepe. Sunt etiam genera nominum fixa, sunt mobilia. Fixa sunt, quae in alterum genus flexi non possunt, ut pater, mater, frater, soror. Mobilia autem, aut propria sunt, & duo genera ex se faciunt, ut Caius Caia, Martius Martia: aut appellatiua sunt, & tria genera faciunt, ut bonus, bona, bonum: malus, mala, malum. Sunt item alia nec in eorum fixa, nec in eorum mobilia: ut draco dracena, leo leana, galus gallina, rex regina. Sunt diminutiua, quae non seruant genera, quae ex nominibus primae positionis receperunt: ut, scutum scutella, pistrinum pistrilla, canis canicula, rana ranunculus, statua statiuicula. Nomen in uocalem desinens, nominatiuo casu, numero singulari, aut masculinum est, ut Agrippa: aut foemininum, ut Martia: aut neutrum, ut toreuma, sed tum Graecum est: aut commune, ut aduena: aut epicœnum, ut aquila. Nomen in uocalem desinens in nominatiuo casu, numero singulari, aut foemininum est, ut Euterpe: aut neutrum, ut sedile. Nomen in i uocalem desinens nominatiuo casu, numero singulari, aut neutrum Graecum est: ut gummi, sinapi: aut triu generu, ut abdolon, ut frugi, nihil. Nomen in o uocalem desinens nominatiuo casu, numero singulari, aut masculinum est, ut Scipio: aut foemininum, ut Iuno: aut commune, ut pumilio. Nomen in u uocalem desinens nominatiuo casu, numero singulari tantum neutrum est, ut cornu, genu, gelu. sed haec nomina, & quae in consonantes desinunt, diuersas regulas & multiplices habent. Numeri sunt duo: singularis & pluralis. Singularis, ut hic sapiens: pluralis, ut hi sapientes. Est & dualis numerus, qui singulariter enuncitari non potest, hi ambo, hi duo. Sunt etiam nomina numero communia, ut res, nubes, dies. Sunt semper singularia generis masculini, ut Publius, sanguis. Sunt semper pluralia, ut manes, Quirites. Sunt semper singularia, generis foeminini, ut pax, lux. Sunt semper pluralia, ut calenda, nundina, feria, nuptia, quadriga. Sunt semper singularia generis neutri, ut pus, uirus, aurum, argentum, oleum, ferum, triticum: haec & ferè caetera, quae ad mensuram pondus ue referuntur, quaeq; multa consuetudine

arma, Floralia, Saturnalia. Sunt quaedam positione singularia, intellectu pluralia, ut, populus, concio, plebs. Sunt quaedam positione pluralia, intellectu singularia, ut, Athenae, Thebae, Cuma. Figurae nominibus accidunt duae: Simplex & composita. Simplex, ut doctus, potens: composita, ut, indoctus, impotens. Componuntur autem nomina modis quatuor: ex duobus integris, ut suburbanus: ex duobus corruptis, ut, efficax, municeps: ex integro & corrupto, ut, ineptus, insulfus: ex corrupto & integro, ut, nugigerulus. Componuntur etiam ex pluribus, ut, inexpugnabilis, imperterritus. In declinatione compositorum nominum animaduertere debemus, quod ea quae ex duobus nominatiuis composita fuerint, per omnes casus ex utraque parte declinari possunt, ut, eques Romanus, praetor urbanus. Quae ex nominatiuo, & quolibet alio casu composita fuerint, ea parte declinari tantum, qua fuerit nominatiuus casus, ut praefectus equitum, uel senatus consultum. Prouidendum est autem, ne ea nomina componamus, quae aut composita sunt, aut componi omnino non possunt. Casus nominum sunt sex: Nominatiuus, genitiuus, datiuus, accusatiuus, uocatiuus, ablatiuus. Ex his duo recti appellantur, Nominatiuus & uocatiuus: reliqui autem obliqui. Ablatiuus Graeci non habent: hunc quidam Latium, nonnulli sextum casum appellant. Est autem nominatiuus, ut, hic Cato: Genitiuus, huius Catonis: datiuus, huic Catoni: accusatiuus, hunc Catonem: uocatiuus, o Cato: ablatiuus, ab hoc Catone. Quidam etiam assunt septimum casum, qui est ablatiuo similis, sed sine praepositione: ut sit ablatiuus casus, ab oratore uenio: septimus casus, oratore magistro utor. Sunt autem formae casuales sex, quibus sunt nomina alia monoptota, alia diptota, alia triptota, alia tetrapto, alia pentapto, alia hexapto. Sunt praeterea haec aptota, quae neq; per casus, neq; per numeros declinantur: ut, frugi, nihil, nequam, fas, nefas, nugas. In qua forma sunt etiam nomina numerorum, a quatuor usq; ad centum. nam ab uno usq; ad tres, per omnes casus numeri declinantur. Item a ducentis, & deinceps, praeter mille. Sunt nomina quorum nominatiuus in usu non est, ut si quis dicat hunc laterem, uel ab hac dictione. Item per caeteros casus nomina multa deficiunt, ut ponte, tabo. Sunt praeterea nomina, quorum alia genitiuum casum trahunt, ut ignarus belli, securus armorum: alia datiuum, ut inimicus malis, congruus paribus: alia accusatiuum, sed figurate, ut exofus bella, praescius futura: alia ablatiuum, ut secundus a Romulo, alter a Sylla: alia septimum casum, ut dignus munere, maectus uirtute. Omnia nomina ablatiuo, numero singulari, quinque literis uocalibus terminantur, sed ea duntaxat, quae non sunt aptota: in illis enim regula non tenet.

tur. Quaecumq; nomina ablatiuo singulari uocali fuerint terminata, genitiuum pluralem in rum syllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in is: ut, ab hac musa, harum musarum, his musis. Necesse est autem contra hanc regulam, ut declinantur haec nomina, in quibus genera discernentia sunt: ut ab hac dea, harum dearum, his & ab his deabus: ne si dijs dixerimus, deos non deas significare uideamur. Quaecumq; nomina ablatiuo casu singulari e litera correpta fuerint terminata, genitiuum pluralem in um syllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in bus: ut ab hoc pariete, horum parietum, & ab his parietibus. Contra hanc regulam inuenimus: ut ab hoc uase, horum uasorum, his uasis. Si uero e producta fuerint terminata, genitiuum pluralem in rum syllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in bus: ut, ab hac re, harum rerum, his & ab his rebus. sed haec regula foemini generis putatur. Quaecumq; nomina ablatiuo casu singulari, i litera fuerint terminata, genitiuum pluralem in ium mittunt, & datiuum & ablatiuum in bus: ut, ab hac puppi, harum puppium, his & ab his puppibus. Huiusmodi nomina casum accusatiuum pluralem, propter differentiam, melius in is quam in es terminant: ut, has puppis, nauis, clauis, puppim, nauim, clauim: non puppem, nauem, clauem. Horum autem nominum quae genitiuo casu plurali, ium syllabam exire possunt, trina regula est. prima eorum quae nominatiuo casu singulari ns literis terminantur, ut mons montium, altera eorum quae ablatiuo casu singulari e correpta finitur, & foeminina sunt, ut ab hac caede, harum caedium, his & ab his caedibus. tertia eorum, quae ablatiuo casu singulari, i litera terminantur, ut ab hac resti, harum restium, his & ab his restibus. Sed haec regula etiam accusatiuum singularem interdum syllabam per im literam terminat: ut hanc crestim, & hanc puppim: horum multa cernimus consuetudine commutata. Quaecumq; nomina ablatiuo casu singulari o litera fuerint terminata, genitiuum pluralem in rum syllabam mittunt, datiuum & ablatiuum in is: ut, ab hoc docto, horum doctorum, his & ab his doctis. Contra hanc regulam inuenimus, ut ab hac domo, harum domorum, his & ab his domibus, & ab hoc iugere, horum iugerum, his & ab his iugeribus. Sed scire debemus, multa quidam ueteres aliter declinasse: ut ab hac domo, harum domuum, his & ab his domibus: & ab hoc iugere, horum iugerum, & ab his iugeribus. Verum meminerimus euphonia in dictionibus plus interdum ualere, quam analogiae regulas praceptorum. Quaecumq; nomina ablatiuo casu in u litera fuerint terminata, genitiuum pluralem in um syllabam mittunt: genitiua u litera, datiuum & ablatiuum in bus: ut ab hoc fluctu, horum fluctuum, his & ab his fluctibus: nam nihil necesse est retinere u literam.

ram, & fluctibus dicere, cum artibus necessitate dicamus: ne quis nos artes non artus significare uelle, existimet. In hanc regulam non eueniunt, ut dictum est, a prota nomina, ut fas, nefas, nihil: non ueniunt tantum pluralia, ut Saturnalia, Vulcanalia, compedalia: non ueniunt, quae a Graecis sumptissimus, ut emblemata, epigrammata, stemmata, poemata: nam huius formae nomina etiam ueteres foemino genere declinabant. In his regulam analogia uel ex collatione positorum nominum, uel ex diminutione cognoscitur. Meminerimus haec Graeca nomina, ad Graecam formam declinari, & si illa nonnulli ad Latinos scilicet nituntur inflectere. Duodecim literis omnia nomina Latina, casu nominatiuo singulari terminantur: uocalibus quinque, semiuocalibus sex, muta una: a, e, i, o, u, l, m, n, r, s, x, t; a, ut tabulae, ut sedilei, ut frugio: o, ut ratio: u, ut genu, l, ut melm, ut scamnum: n, ut flumen: r, ut arbor: s, ut flos: x, ut nox: t, ut caput: dii: c, ut lac, halec.

Pronomen, est pars orationis, quae pro nomine posita, tantumde penes significat, personamque interdum recipit. Pronomina accidunt sex: Qualitas, genus, numerus, figura, persona, casus. Qualitas pronomini duplex est: aut enim finita sunt pronomina, aut infinita. Finita sunt quae recipiunt personas: ut ego, tu, ille: infinita sunt, quae non recipiunt personas: ut quis, quae, quod. Sunt etiam pronomina minus quam finita: ut ipse, iste. Sunt praepositiua, ut quis, hic. Sunt subiunctiua, ut is, idem. Sunt alia genitius, ut cuius, nostras, cuius, nostratis: alia ordinis, ut quoniam, totus: alia numeri, ut quot, tota: alia ad aliquid dicta: infinita, ut cuius, cuius, cuius: alia ad aliquid dicta finita: ut meus, tuus, suus: haec etiam possessiua dicuntur. Sunt etiam alia qualitatis: ut, qualis, talis: alia quantitatibus, ut, quantus, tantus. Sunt alia demonstratiua, quae rem praesentem notant: ut hic & haec & hoc: alia relatiua, quae rem absentem significant: ut, is, ea, id. Sunt alia magis demonstratiua: ut, eccum, eccam, illum, ellam. Genera pronominum, ita ut nominibus accidunt omnia. Masculinum, ut quis: foeminiuum, ut quae: neutrum, ut quod: commune, ut, qualis, talis. Sunt etiam trium generum: ut, ego, tu, ille. Numerus accidit pronominibus uterque. Singularis, ut iste: pluralis, ut ista. Sunt etiam numero communia, ut qui & quae. Dicimus enim, qui uir, qui uiri: quae mulier, quae mulieres. Sunt pronomina tota singularia, ut meus, tuus: tota pluralia, ut noster, uester. Figura etiam in pronominibus duplex est: aut enim simplicia sunt pronomina, ut quis: aut composita, ut quisquis. Nam composita pronomina secundum formam nominis ex ea parte declinantur, qua pronomini finis casus nominatiui: cuius rei exempla sunt: ut quisquis, quispiam, aliquis, quisnam: nam idem, quod constat ex duobus corruptis est, quum productum, masculinum pronomem

est, quum corripitur, neutrum est: ut hic corruptum, pronomem est, quum productum, aduerbium loci. Personae pronominibus finitis accidunt tres: prima, ut ego: secunda, ut tu: tertia, ut ille. Sed haec prima persona & secunda generis sunt communis: & prima persona in hoc pronomine, cum est numeri singularis, non habet nominatiuum casum, pluralem habet. Casus item pronominum sex sunt, quemadmodum nomina: Nominatiuus, ut hic: genitiuus, ut huius: datiuus, ut huic: accusatiuus, ut hunc: uocatiuus, o: ablatiuus, ab hoc. Sunt pronomina quae non per omnes casus declinantur: ut eccum, eccam, illum, & cuius, cuius, cuius, cuius, nostras. Sunt etiam sine nominatiuo & uocatiuo: ut, sibi, se, a se: haec non sunt numeri communis. Sunt etiam sine nominatiuo: ut, ego, mei, uel mihi, me, a me. Nullum autem pronomem recipit comparationem, quamuis qualiter & quantitate significant. Inter pronomina & articulos hoc interest, quod pronomina ea putantur, quae cum sola sunt, uel tem nominis complent, ut, quis, ille, iste. Articuli uero cum pronominibus aut nominibus aut participiis adiunguntur: ut, hic, huius, huic, hunc, o, ab hoc: & pluraliter, hi, horum, his, hos, ab his. Haec eadem pronomina articulis, & pro demonstratione ponuntur: ut, neuter, uter, omnis, alter, nullus, alius, ambo, uterque. Sunt qui nomina, sunt qui pronomina existimant: ideo quod articuli in declinatione non indigent.

Verbum, est pars orationis, cum tempore et persona, sine casu aut agere aliquid aut pati, aut neutrum significans. Verbo accidunt septem: Qualitas, coniugatio, genus, numerus, figura, tempus, persona. Qualitas uerborum in modis & in formis est. Modi autem, ut multi existimant, septem: Indicatiuus, qui est pronominalis, ut lego. Imperatiuus, ut lege. Promissiuus, ut legam: sed nos hunc modum non accipimus. Optatiuus, ut utinam legerem. Coniunctiuus, ut cum legam. Infinitiuus, ut legere. Impersonalis, ut legitur: Sed hunc quidam modum pro genere ac significatione uerbi accipiunt. Impersonalis, cuius uerba in tur exeunt, aut in it, aut in et. Sed quae in tur & in it exeunt, haec ab indicatiuo oriuntur: ut lego, legitur, contingit, contigit. Quae in et exeunt, duas formas habent: quia enim ab indicatiuo oriuntur, ut miseror, miseret: alia a se oriuntur, ut taedet, pudet, poenitet: quamuis ueteres dixerunt pudet, taedet. Qualitas uerborum etiam in formis est constituta, quas formas alij uerborum generibus, id est, significationibus miscunt. Formae igitur Latinae sunt quatuor: nam & his Graeca lingua deficit. Perfecta, meditatiua, inchoatiua, frequentatiua. Perfecta, ut lego. Meditatiua, ut lecturio. Frequentatiua, ut lectito. Inchoatiua, ut feruesco, calefco: sed frequentatiua semper primae coniugationis sunt.

nis sunt: Inchoatiua uerba non per omnia tempora declinantur, quia quae inchoantur, praeteritum tempus non habent: quia oriuntur a neutralibus uerbis. Sunt etiam frequentatiua de nomine ueniunt, ut patricat, crocitat. Sunt quasi diminutiua, quae a perfecta forma ueniunt: ut sorbillo, sigillo. Sunt autem sine origine perfecta forma: ut potissio, uacillo: & frequentatiua saepe in tres gradus deducunt uerbum: ut curro, curso, cursto: saepe in duos tantum, ut nolo, nolito. Sunt uerba inchoatiuis similia, quae inchoatiua non esse, tempore praenoscimus: ut, compefco, copefco. Sunt item alia inchoatiua, quae perfecta ueniunt: ut, horreo, horrefco. Sunt quae originem non habent: ut confufesco, quiesco. Coniugationes uerbis accidunt tres: Prima, in a: secunda, in e: tertia, in i. Prima est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali a productam amat: aut nouissimam literam passiuo, communi & deponenti, aut nouissimam syllabam: ut, uoco, uocas, uocor, uocaris: & futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit: ut, uoco, uocabo, uocor, uocabor. Secunda est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona uerbo actiuo & neutrali e productam habet: aut nouissimam literam, passiuo, communi & deponenti, aut nouissimam syllabam: ut, moneo, moneor, monebor. Tertia est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, i literam interdum productam, interdum correptam habet: aut nouissimam literam passiuo, communi & deponenti e correpta habet, aut i productam, aut nouissimam syllabam: ut, lego, legis, legor, legeris: audio, audis, audior, audiris: & futurum tempus eiusdem modi in am syllabam mittit, uel in ar: ut, lego, legam, legor, legar: audio, audia, audior, audiar: & altera species tertiae coniugationis, quae i producta enunciat, hanc non nulli quartam esse coniugationem putant: quod futurum tempus in am & in bo, in ar & in bor mittit rite syllabam: ut seruior, seruiam, seruior: uincio, uincis, uinciam, uincibo: uincior, uinciris, uinciar, uincibor: quod quidam resutantes negant in bo & in bor rite exire posse, tertiam coniugationem, nisi in eo uerbo, quod in prima persona indicatiui modi, temporis praesentis, numeri singularis, e aut o habuerint: ut eo, queo, eam, quea, sbo, quibor: e passiuo, queor, quear, quibar, & si qua sunt similia. Genera uerborum, quae ab alijs significationibus dicuntur, quinque sunt: Actiua, passiuua, neutra, communia, deponentia. Actiua sunt, quae o litera terminantur, & accepta r, faciunt ex se passiuua, ut lego, legor. Passiuua sunt, quae in r litera terminantur, & ea amissa, redeunt in actiua, ut legor, lego. Neutra sunt, quae o litera terminantur, & accepta r litera, Latina non sunt, ut sfo, curro. Sunt etiam neutra, quae i litera terminantur, ut odi, noui, coepi, memini. Sunt item quae uim syllaba desinunt, ut sum, profum: item quae in et exeunt, & impersonalia dicuntur: ut pudet, poenitet, taedet: sed haec & similia defectiua existimanda sunt. Sunt praeterea neutropassiuua, ut aut deo, aut sum, gaudeo, gauisus sum, soleo, solitus sum. Deponentia sunt, quae r litera terminantur, & ea amissa, Latina non sunt, ut conficior, conuertor. Communia sunt, quae i litera terminantur, & in duas formas cadunt, agentis & patientis, ut scrutor, criminor. Dicimus enim, scrutor te, & scrutor a te: criminor te, criminor a te. Sunt uerba extra hanc regulam, quae inaequalia dicuntur: ut soleo, facio, fio, fido, aut deo, gaudeo, uescor, feror, medeor, edo, uolo, nolo. Sunt quae non rite declinari possunt: ut cedo, aue, faxo, is, infit, in qua, quae so, aio. Sunt item monosyllaba, quae etiam contra regulam producta sunt, ut flo, do, flo. Similiter uerba in certa significatione, tondeo, lauo, fabrico, punio, munero, munio, partior, populo, assentior, adulo, luco, auguro: haec enim omnia uerba in o & in r literas finiuntur, & his uerbis tempora participiorum accidunt penes omnia. Sunt item uerba quae componere possunt: ut pono, traho, repono, retraho. Sunt quae non possunt, ut aio, quae so. Numeri uerbis accidunt duo: singularis & pluralis. Singularis, ut lego: pluralis, ut legimus. Item secundum quosdam dualis, ut legere. Figura uerborum duae sunt: aut enim simplicia sunt uerba, ut scribo: aut composita, ut describo. Componuntur & uerba quatuor modis, ut caeterae partes orationis: ut repono, sufficio, reficio, incipio, suspendo. Sunt uerba composita, quae simplicia fieri possunt, ut repono, distraho: sunt quae non possunt, ut suspicio, compleo. Tempora uerbis accidunt tria: praesens, praeteritum, & futurum. Praesens, ut lego: praeteritum, ut legi: futurum, ut legam, sed praeteriti temporis differentiae sunt tres: imperfecta, perfecta, plusquam perfecta. Imperfecta, ut legebam: perfecta, ut legi: plusquam perfecta, ut legeram. Ergo in declinatione uerborum numeramus, praesens, praeteritum imperfectum, praeteritum perfectum, praeteritum plusquam perfectum & futurum. Personae uerbis accidunt tres: prima, secunda, tertia. Prima est, quae dicitur: ut lego. Secunda, cui dicitur: ut legis. Tertia, de qua dicitur: ut legit. Sed prima persona non indiget casu, sed admittit plerumque nominatiuum, ut uerberor innocens, seruior liber. Secunda persona trahit nominatiuum, ut uerberaris innocens, seruis liber. Tertia persona trahit nominatiuum, ut uerberatur innocens, seruior liber. Quinetiam uerba impersonalia quae in tur exeunt, casus seruiunt datiuo & ablatiuo: ut geritur a te, uel

Bedae tom. 1.

illucitur mihi, tibi, illi. Quæ in it exeunt, ea sunt defertunt datiuo: ut contingit mihi, tibi, illi: quæ in et exeunt, ea modo datiuo, modo accusatiuo casui seruiunt: ut libet mihi, tibi, illi: decet me, te, illum. Sunt uerba præterea, quorū alia genitiui casus formulā seruat, ut misereor mei, tui, sui; remiscor mei, tui, sui; alia datiuo, ut maledico tibi, suadeo tibi; alia accusatiui, ut accuso illum, inuoco istum; alia ablatiuo, ut discedo ab illo, auertor ab illo: alia septimi casus, ut fruor te, potior auro. Communia uerba indicatiui temporis, primæ personæ, aut e, aut i, aut u, aut o, habent. Si autem uocalem, aut o literam non habuerint, exceptis f k & q, cæteras omnes Latinas accipiunt consonantes: e, ut sedeo: i, ut inanio: u, ut uiuo: b, bibo: c, uoco: d, uado: g, lego: h, traho: l, pello: m, amo: n, cano: p, scalpo: r, curro: s, lassor: p, lector: x, nexo. In his accipiunt i & u, pro consonantibus, ut adiuuo: nam triumpho, per p & h scribitur. K o litteræ non præponitur. Item q, s, m, n, o litteræ præponi nō potest. Sunt uerba defectiua alia per modos, ut cedotalia per formas, ut facesso: alia per coniugationē, ut adsum: alia per genera, ut audeo: alia per numeros, ut faxo: alia per figuras, ut impleo: alia per tempora, ut fero: alia per personas, ut cedo, edo, facesso, adsum, soleo, faxo. Verba quoque impersonalia cum per omnes modos declinari possunt, inueniuntur quædam defectiua, ut libet, miseret.

Ad uerbum, est pars orationis, quæ adiecta uerbo significationem eius aut complet, aut minuit: ut iam faciam, uel, nō faciam. Ad uerba aut a se nascuntur, ut heri, hodie: aut ab alijs partibus orationis ueniunt. Veniunt aut a nomine appellatiuo, ut doctus, doctus: a proprio nomine, ut Tullianus, Tullianus: a pronome, ut meatim, tuatim: a uerbo, ut cursim, stricim: a nomine & uerbo, ut pederentim: a participio, ut indulgens, indulgenter. A nomine ueniunt aut in a exeunt, ut unā: aut in e productam, ut doctus: aut in correptam, ut ritus: aut in i, ut uesperit: aut in o productam, ut falsus: aut in o correptam, ut modus: aut in u, ut noctu: aut in el, ut semel: aut in m, ut stricim: aut in r, ut breuiter: aut in s, ut funditus. Ad uerba quæ in e exeunt, producti debent: præter illa quæ aut non comparantur, ut ritus: aut cōparationis regulam non seruant, ut bene, male: faciūt em, bene, melius, optimus: male, peius, pessime: aut ea quæ a nomine uerbo ueniunt, ut impune, saepe, cæterum, facile et difficile. Quædam ad uerba ponuntur, quæ nomina potius dicenda sunt, esse pro aduerbijs posita: ut est, torum clamat, horrendum resonat. Ergo ad uerba quæ in e producta exeūt, ab eo nomine ueniunt, quod datiuo casu o litteram terminatur: ut huic docto, doctus. Quæ in e exeunt, ab eo nomine ueniunt, quod datiuo casu in i litterā terminantur: ut huic agi-

li, agiliter. Contra hanc regulam multa sæpius usurpauit autoritas: nam, ut diximus, quædam in datiuo casu permanent, & ad uerba faciūt, ut falsus, sedulo: quædam multa contra faciūt: ut huic duro, non dure, sed duriter. Ad uerbo accidunt tria significatione, comparatio, & figura. Significatio ad uerborum in hoc cernitur: quia sunt ad uerba loci, ut hic: temporis, ut hodie, nuper: numeri, ut semel, bis: negandi, ut nō: affirmandi, ut etiam, quin: demonstrandi, ut en, ecce: optandi, ut utinam: hortandi, ut eia: ordinis, ut deinde: interrogandi, ut cur, quamobrem: similitudinis, ut quasi, ceu: qualitatis, ut doctus, pulchre: quantitatis, ut parum, multum: dubitandi, ut forsitan, fortasse: personalia, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum: uocandi, ut heus: respondendi, ut hem: separandi, ut seorsum: iurandi, ut a deo, Castor, hercle, medius fidius: eligendi, ut potius, imo: cōgregandi, ut simul, una, pariter: prohibendi, ut ne: uentus, ut forte aut fortuito: cōparandi, ut magis, tam. Sunt etiā infinita, ut ubi: quædam finita, ut hic, modo. Ad uerba loci duas formas habent: in loco & ad locum. In loco, ut intus, foris: ad locum, ut intro, foras. Dicimus enim, intus sum, foris sum, intro eo. Adhuc quidam de loco: ut intus exeo, foris uenio. Adhuc etiam quidam per locum: ut hac, illac, istac, heus & heu. Interiectiones multi non ad uerba putauerūt, ideo quia non semper hæc subsequuntur uerbum. Comparatio accidit ad uerbo: quia hic quoque comparationis gradus sunt tres: positius, ut doctus: comparatiuus, ut doctus: superlatiuus, ut doctissimè. Et quæ ad uerba quoque sunt, quæ per omnes gradus ire non possunt, ideo his ad augendā significationem pro comparatiuo & superlatiuo, magis & maxime coniungimus: ad minuendum, minus & minimè. Quemadmodum enim comparantur, ita & diminuuntur ad uerba appositiuo, ut primus, primulè, longè, longulè. A comparatiuo, ut melius, meliusculè, longius, longiusculè. A superlatiuo uel nulla exempla, uel rara sunt. Figuræ ad uerborū duæ sunt: aut enim simplicia sunt ad uerba, ut doctus, prudenter: aut composita, ut indoctus, imprudenter. Componuntur etiam ad uerba modis quatuor. Sunt autē multæ dictiones dubiæ inter ad uerba, & nomē & pronomen, & uerbum & participium, & coniunctionem & præpositionem: ut falsus, quod, ponè, profecto, cum, propter, heu. Quædam autem horum accentu discernimus, quædam sensu. Sunt ad uerba loci, quæ imprudenter putant nomina: in loco, ut Roma sum: de loco, ut Roma uenio: ad locum, ut Romā uado. His præpositio nō apponitur, quæ prouincijs, locis, regionibus uel adijci solent: ideo, quia de significatione nominis non recedunt: ut, de Africa uenio: Siciliam pergo: in Italia sum. Præponitur separatim ad uerbijs, non applicabiliter, quamuis legimus de repente, desursum, des-

subito, exinde & ab usque, & dehinc, sed hæc tanquam unam partem orationis, sub uno accentu pronuciabimus.

Participium, est pars orationis, dicta quod partem capit nominis, & partem uerbi: recipit enim a nomine genera & casus, a uerbo tempora & significationes, ab utroque numerum & figuram. Participio accidunt sex, genus, casus, tempus, significatio, numerus & figura. Genera participijs accidunt quatuor: masculinum, ut lectus: foemininum, ut lecta: neutrum, ut lectum: commune, ut legens. Casus totidem sunt participiorum, quot nominum: nam per omnes casus etiam participia declinantur. Tempora participijs accidunt tria: præteritum, præteritum & futurum: ut lectans, lectatus, lectaturus. Significationes participiorum a generibus uerborum sumuntur. Veniunt enim participia a uerbo actiuo duo: presentis temporis & futuri, ut legens, lecturus. A passiuo duo, præteritum temporis & futuri: ut lectus, legendus. A neutro duo, presentis temporis & futuri: ut stans, staturus. A deponenti tria: presentis, præteritum & futurum, ut lectans, lectatus & lectaturus. A comuni quatuor: presentis, præteritum & duo futura, ut criminans, criminatus, criminaturus & criminandus. Inchoatiua participia presentis temporis sunt tantum: ut horrescens, calefcens, tepescens. Defectiua interdum alicuius temporis sunt, ut soleo, solens, solitus: interdum nullius, ut ab eo uerbo quod est meminī, nullum participium reperitur. Interdum a non defectiuo uerbo, participia defectiua sunt: ut ab eo uerbo quod est studeo, studens, futurum tempus non habet. Ab impersonali uerbo participia nisi usurpata fuerint, non ueniunt. Numerus participijs accidit uterque: singularis, ut hic legens: pluralis, ut hi legentes. Item figura participiorum duplex est: aut enim simplicia sunt participia, ut scribens: aut composita, ut describens. Componi etiā participia quatuor modis possunt. Sunt nomina speciem participiorum habentia, ut comatus, galeatus, quia a uerbo nō ueniunt, non sunt participijs applicanda, ex quibus sunt etiam illa, quæ cum participia uidentur, uerborum tamen significatione priuata sunt, ut pransus, coenatus, placita, nupta, triumphata, regnata: nam prandeo, coenor, placeo, nubor, triumphor, regnor, nō dicuntur. Sunt alia participia, quæ accepta præpositio- ne, & a uerbis & a participijs recedunt, ut innocens: nam noceo dicitur, innocens non dicitur. Sunt alia participia defectiua, quæ per omnia tempora ire non possunt, quæ a uerbo ueniunt, ut ceptus, arguendus. Sunt ueluti participia, quæ a uerbo ueniunt: & quia tempus non habent, nomina magis quam participia iudicantur: ut furibundus, ludibundus, moribundus. Sunt multa participia eadem & nomina: ut passus, uisus, cultus, sapiens, indul-

gens: quæ tamen & casibus discrepant, & temporibus dignoscuntur, & comparata mirantur. Sunt participia, quæ accepta comparatione sunt nomina, ut acceptus, incensus: acceptior, incensior. Ad uerba de participijs fieri posse, nonnulli negant: sed hos plurimæ lectio uis reuincit autoritas.

Coniuñctio, est pars orationis annectens ordinatisq; sententiam. Coniuñctio accidunt tria: potestas, figura & ordo. Potestas coniuñctionum in quinque species diuiditur. Sunt enim copulatiuæ, disiuñctiuæ, expletiuæ, causales & rationales. Copulatiuæ sunt hæc: &, que, ac, atque, at, ast. Disiuñctiuæ autem: ne, uel, nec, an, neque. Expletiuæ: quidem, equidem, saltem, uidelicet, quamquam, quamuis, quoque, autem, porro, licet, tamen. Causales, si, etsi, etiam si, siquidem, quum, quandoquidem, quinetiam, quamuis, si, seu, siue, nam, neque, nisi, si enim, enim ne, sed, interea, quamobrem, præsertim, item, itemq; cæterum, alioquin, præterea. Rationales: ita, itaq; enim uero, quare, quia, quapropter, quoniam, quoniam quidem, quippe, ergo, ideo, igitur, scilicet, propterea. Figuræ coniuñctionum duæ sunt: simplex, ut nam: composita, ut nanque. Ordo coniuñctionum in hoc est, quia aut sunt præpositiuæ præpositiones: ut at, ast: aut subiunctiuæ, ut quæ: aut communes, ut ergo, igitur. Sunt etiam dictiones quas incertum est, utrum coniuñctio, an præpositio, an ad uerba nominemur: quæ tamen omnes sensu facile discernuntur, nam & coniuñctioes pro alijs coniuñctionibus posita, inueniuntur potestate mutata.

Præpositio, est pars orationis, quæ præposita alijs partibus orationis, significationem earum aut complet aut mutat aut minuit. Nam aut nomini præponitur, ut inualidus: aut pronomini præponitur, ut per me: aut supponitur, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum: aut uerbum præcedit, ut præfero: aut ad uerbum, ut expresse: aut participium, ut præcedens: aut coniuñctionem, ut absque: aut semet, ut circūcirca: Præpositiones aut casibus seruiunt aut loquelis, aut eius casibus, & loquelis coniunguntur: ut, di, dis, re, se, an, con. Dicimus enim, diduco, distractio, recipio, seculo, amplector, cōgrédior. Separantur, ut apud, penes. coniunguntur & separantur cæteræ omnes, ex quibus in & con præpositiones si ita compositæ fuerint, ut eas statim uel f litera consequatur, plerunque producantur: ut, insula, insula, consilium, confessio.

Præpositioni accidunt solummodo casus. Casus nanque in præpositionibus duo sunt, accusatiuus & ablatiuus. Aliæ enim præpositiones accusatiuo casu præponuntur, aliæ ablatiuo, aliæ utriusque casu. Accusatiui casus præpositiones hæc sunt: ad, apud, aduersum, cis, circa, citra, circum, contra, erga, extra, intra,

Inter, infra, iuxta, ob, pone, per, prope, propter, secundum, post, trans, ultra, praeter, supra, usque, penes. Dicimus enim, ad patrem, apud uillam, ante aedes, aduersum inimicos, cis Rhenum, citra forum, circum uicinos, circa templum, contra hostem, erga propinquos, extra terminos, inter naues, intra moenia, infra tectum, iuxta macellum, ob augurium, pone tribunal, per parietem, prope fenestram, propter amnem, secundum fores, post tergum, trans ripam, ultra fines, praeter officium, supra coelum, usque Oceanum, penes arbitros. Ex his, ad et apud, cum unius casus sint, diuerso modo ponuntur. Dicimus enim, Ad amicum uado, apud amicum sum, non enim dicitur recte, Apud amicum uado, ad amicum sum. Usque, praepositio pluralis non uidetur quia sine aliqua praepositione profertur non solet: unde adiungitur utriusque casui, pro qualitate praepositionis eius, cui fuerit copulata: ut, usque ad, & usque ab. Ablatiui casus praepositiones sunt haec: a, ab, abs, cum, coram, clam, de, e, ex, pro, pra, palam, sine, absque, tenus. Dicimus enim, a domo, ab homine, abs quolibet, cum exercitu, coram testibus, clā custodia, de foro, e iure, ex praefectura, pro clientibus, praetimore, palam omnibus, sine labore, absque iniuria, tenus puber: sed haec praepositio propter euphonia subijcitur, & facit pubetenus. Clam praepositio casibus seruit ambobus. Utriusque casus praepositiones sunt haec: in, sub, super & subter. Quarum in & sub, tunc praepositiones accusatiui casus sunt, cum aduersum uel ante significant: ut, ibat in Eurialum: &, Sub ipsum Arcturum: id est, a te. Tunc ablatiui casus, cum uim recte retinent, nec pro accusatiui praepositionibus ponuntur. Item accusatiui casus sunt, cum ad locum uel nos, uel quoslibet, uel ire, isse, ituros esse significamus, cuius rei exempla sunt haec: In, accusatiui casus: ut, Itur in antiquam syluam. In, ablatiui casus: ut, Stans celsa in puppi. In, ablatiui casus: ut, Postesque sub ipsos Nituntur gradibus. Sub, ablatiui casus: ut, Arma sub aduersa posuit radiantia quercu. Subter uero & super, cum accusatiuo casu naturaliter praeponuntur, & ablatiui casui num plerumque iunguntur: ut, Gemina sub arbore sidunt. Et, Ferre iuuat subter densa testudine castus. Quamquam multi sint, qui non putant praepositiones ambiguas esse, nisi duas, In & Sub. Caeterae Super & Subter, quum locum significat, ablatiui iunguntur figurate. Extra quam formam Super praepositio, quum De, significat: hoc est, mentionem de aliquo fieri tentat, ablatiui casus est tantum: ut, Multa super Priamo rogitans, super Hectorore multa.

Separatae praepositiones acuiuntur coniunctae casibus, aut loquelis, cum suam saepe committant, & communes fiunt. Praepositiones autem ipsae uerba corumpunt, ut conficio: aut ipsae corumpuntur, ut suffero: aut & corumpunt, & corumpuntur, ut suscipio. Antiqui praepositiones & genitiuo casui coniungebant, ut curruum tenus, uel curru. Item post & ante & circum, utriusque casibus adiectas inuenimus. Sed scire nos conuenit, praepositiones uim suam tunc retinere, cum praeponuntur: Suppositas uero & significationem suam & uim nominis & legem propriam non habere. Separatae praepositiones separatis praepositionibus non cohaerent, & aduerbia faciunt, si quando illas non sequitur casus. Sunt qui putant accidere praepositioni & figuram & ordinem. Figuram: quia sunt praepositiones simplices, ut ab: compositae, ut absque. Ordinem, quia sunt praepositiones praepositivae, ut sine: subiectivae, ut tenus. Sed haec nos & similia in his numeramus, quae inaequalia nominantur.

Interiectio, est pars orationis interiecta alijs partibus orationis ad exprimendum animi affectus: aut metuendi, ut heu: aut optantis, ut o: aut dolentis, ut heu: aut laetantis, ut euax. Sed hanc aduerbijs Graeci applicat, quod ideo Latini non faciunt, quia huiusmodi uoces non statim subsequitur uerbum. Licet autem pro interiectione etiam alias partes orationis singulas plures uel supponere, ut nefas, pronefas. Accentus interiectionum certi esse non possunt, ut uere in alijs uocibus, quas inconditas inuenimus.

Libelli de octo partium orationis, finis.

B E D A E

P R E S B Y T E R I

D E A R T E M E T R I C A L I B E R,

Ad Vuirbertum Leuitam.

De Litera.

Vi notitiam metricae artis habere desiderat, primo necesse est distantiam literarum syllabarumque sedulus discat. Sunt autem Latinae literae omnes uiginti & una: ex quibus quinque uocales appellantur, a, e, i, o, u, caeterae omnes

nes consonantes: at de hisdem consonantibus septem dicuntur semiuocales, f, l, m, n, r, s, x. caeterae nouem mutae, b, c, d, g, h, k, p, q, t, y autem sextam uocalem, & z decimam septimam consonantem, propter Graeca uerba, quibus consuetudine utimur, assumpsere Latini. neque enim aliter Typum, uel Zelum, uel caetera huiusmodi, quomodo scriberent, habebant.

Qui etiam post perceptionem Dominicae fidei, n, g, a, w Graecae literas, etsi non in alphabeti ordinem recipiunt, diuinis tamen paginis inditas continent, uel uidelicet, quae duplici apud eos figura scribitur, quomodo apud Latinos litera H introuidentes, propter auctoritatem nominis Ihesu. x & p, propter nomen Christi. a & w, propter auctoritatem Dominici sermonis, Ego sum a & w. a enim tantum nomine discrepat, caeterum & figura & potestate nostrum a aequiparat. p Graecorum, ab r nostro & figura distat & nomine. Porro n & w hoc a nostris differunt, quod semper longae sunt: nostrae autem omnes uocales sunt dichronae, hoc est, & breuius syllabis habiles, & longis, quomodo & illorum a, u, nam e & o semper apud illos breues natura permanent. Itaque omnes literae quibus utimur, sunt uiginti & septem, uocales uidelicet octo, & consonantes undecim: sed & de his uocalibus i & u plerumque in consonantium potestatem transeunt, cum aut ipsae inter se geminantur, ut iumentum, uinum: aut cum alijs uocalibus iunguntur, ut ianua, iecur, iocus, uanitas, ueritas, uolatus. Vt quoque nonnunquam sibipsa praepositur, ut uuluitus: sed & alterum consonantis locum tenet, cum uel Latinae aurum, uel euangelium Graece nominamus. Mirum autem quare dixerit Donatus, eam interdum nec uocalem, nec consonantem haberi, quum inter q literam consonantem, & alteram uocalem constituitur, ut quoniam, quidem: nisi forte, quia tam leniter tunc effertur, ut uix sentiri queat. Videtur autem non esse firma ratio: quam eius sententiam exponentes Pompeius uel Sergius, dicunt eam consonantem esse, non posse, quia habet ante se alteram consonantem: id est, q uocalem esse non posse, quia sequitur illam uocalis, ut quare, quomodo: & ob id eam tunc non esse literam scribunt. Quod enim, nunquid, quando scribimus, statim dicendum est, t consonantem esse non posse, quod ante se habeat alteram consonantem, id est s: imo & uocalem esse non posse, quia sequitur illam uocalis: & cum dicimus stratum, r esse literam fatendum est, cum & uocalis sequatur, & duae praecedant consonantes: t quoque nihilominus consonantem, quum eam & praecedat alia consonans, & sequatur. I autem hoc proprium habet inter uocales, ut quoties locum tenens consonantis, alteram ante se in eadem parte orationis habet uocalem: hanc etiam natura breuis erat, semper

eam positione faciat longam, ut malus, periuurium, unde & duplex appellatur. X quoque litera consonans eiusdem potestatis, duplex nuncupatur, ut axis. Sunt & liquentes literae quatuor, l, m, n, r, quae diuerso quidem modo, sed certa ratione plerumque in metro solitam consonantium uim amittere solent, & nonnunquam breues natura syllabas inueniuntur reddere longas.

De Syllaba.

Syllaba, est comprehensio literarum, uel uerbius uocalis enunciatio, temporum capacia quia omnis syllaba aut breuis est, et tempus recipit unum, quod atomum metrici uocant, ut pater: aut longa est, & duo recipit tempora, ut mater. Hic enim ma cum dicimus, mater longitudinem sui circumflexus tantum temporibus occupat, quantum pa semel cum acute dicitur pater. Sunt igitur longae syllabae, sunt breues, sunt communes: sed longae duobus modis fiunt, natura & positione. Natura quidem bifaria, aut productione uidelicet & singulari uocalium, ut nauis, sedes, finis, omen, unus: aut duarum coniunctione, quod diphthongum uocant, ut aeuum, poena, augustus, eurus, heu: ut Arator,

Hei mihi iam uideo subitis lapsura ruinis, Condita fama diu templi quoque nobilis aedem.

Vel quum dicimus Tydeus Tydei, ubi e & i non separamus, sed coniunctim proferimus, ne quintam potius quam primam declinationem, significet: & hoc Graeca nomina sortiuntur. In Latinis non inuenitur haec diphthongus. Positione autem longae fiunt syllabae modis sex, cum correpta uocalis aut in duas desinit consonantes, ut alt: aut in una duplicem, ut dux: aut in una desinit consonantem, & excipitur ab altera, ut arca: aut excipitur ab x duplici consonante, ut axis: aut ab i loco consonantis posita, ut Troia: quae positio nonnunquam in metris in tres diuiditur syllabas: ut est illud,

Arma uirum tabulaeque & Troia gaza per undas,

Aut desinit in consonantem, & excipitur ab i uel u positus in loco consonantium, ut aduena, adiumentum.

Breues uero sunt syllabae, quae horum nihil habuerint: quod uero quidam inter longas syllabas non annumerant, dum autumant, quum correpta uocalis excipitur a duplici litera z, ut Mezentius: aut a duabus consonantibus, ut aere uel acris, falluntur. Nam & z quoties in eadem parte orationis breuem sequitur uocalem, potest eam producere, si ita uoluerit poeta, ut gaza. Quum uero parte aliqua orationis in breuem uocalem terminata sequens sermo a litera z incipit, nullam producendi habet potestatem: unde est,

Et nemorosa Zacynthus.

Et r litera liquens eodem modo sicut & l, quum

quum in medio sermone breuem sequitur uocalem, præcedente qualibet consonante, potest hanc poetica licentia facere longam: quum uero utralibet liquida sequens consonantem in capite fuerit sermonis, non potest longam facere uocalem, quæ in fine uerbi præcedentis naturaliter breuis extiterat. Sunt item syllabæ, quæ utroque modo & natura scilicet, & positione longæ sunt, ut dens, gens, mons, fons, frons.

De communibus syllabis.

Communes autem syllabæ modis sunt nouem, quibus aut naturaliter longæ, poetica licentia in breues, aut naturaliter breues transferuntur in longas. Breuis quippe transfertur in longam, quum correpta uocalis in eodem uerbo à duabus excipitur consonantibus, quarum posterior est liquida. Est enim breuis in hoc natura, ut

Mens tenebris operta suis.

Est longa positione in hoc:

Mortisq; tenebras.

In quo Sergius modo iniusto utitur exemplo:
Ne ue flagello.

Flagellum enim in capite uerbi habet liquidam litteram consonante subiectam, præpositio nunquam breuem natura syllabam uerbi præcedentis potest facere longam.

Item natura breuis syllaba ad uotum poetarum transferri potest in longam, quum correpta uocalis in consonantem definit, & excipitur ab h littera. Et natura breuis in hoc: Porcinu tenuere gregem, niger hispidus horret. Est uoluntate poetæ longa in hoc, Vir humilis mæsto deiectus lumine terram.

Et item, (dit orbem.)
Mors fera per hominem miserum sibi subdit.
Vbi item quidam Grammaticorum dubium exemplum ponunt:

Terga fatigamus hasta.

Nam etsi non h sequeretur mus, tamen esse posset longa, poetica licentia, quia plenis pedibus superfuit, sicut hoc quod ite ponunt, est: Omnia uincit amor, & nos cedamus amor. Vbi mor ideo potuit produci, quia post emensos pedes integros, partem terminat orationis, tamen si uocalis sequatur.

Tertius modus est syllabæ communis, quum uerbum aliquod in uocalem definens correptam, excipitur à duabus consonantibus, quarum prior sit s. Est enim natura breuis in hoc Fortunati:

Ordinibus uariis alba smaragdus inest.

Est positione longa in hoc Sedulij:

Aduentat regnum iam iamq; scilicet illud.

Quum uero s in capite uerbi fuerit consonante alij subiecta, nequaquam potest ultimam uerbi prioris syllabam producere, quæ in breuem desierat ut Sedulij,

Stare choro & placidis cœlestia psallere uerbis.
Et Fortunatus:

Vocibus alternis diuina poemata psallunt.
Falsoq; definiuit Pompeius, s non posse liquefcere, nisi ipsa antecederet.

Ponite spes sibi quisque suas.

Hanc Virgilius & in medio uerbo alteri consonanti præpositam, ubi commodum duxit, liquidantium more transiit:

Hortatur Mnestheus, nunc nunc insurgite remis.

Nisi forte hunc uersum ita scandendum putamus, ut sit: Hortatur, spondeus: tur Mne, spondeus: steus nunc, spondeus. coniunctis scilicet uocalibus, quod diphthongum uocant. Unde bene Donatus, quum de liquentibus litteris loqueretur, dixit specialiter de h & s littera, suæ cuiusdam potestatis est: quæ in metris plerumque uim consonantis amittit.

Est enim modus quartus syllabæ communis, quum post pedem quemlibet una syllaba breuis remanserit de uerbo, quæ uel in uocali desinens excipitur à consonante uerbi sequentis, uel in consonantem desinens excipitur à littera uocali. Est enim natura breuis in hoc:

Cuius onus leue est, cuius iuga ferre suaute est.

Est longa, permissu poetico in hoc:

Frondea ficus erat, cuius in robore nullum.

Quod genus syllabæ inter longas uel omnino refugendum, uel parcissime usurpandum est. Unde & in recentioribus poetis non facile eius inuenies exemplum: quamuis & apud Virgilium non rarissimum, apud Homerum non frequentissimum reperitur.

Quintus modus est, quum pars orationis definit in diphthongum, sequere statim uocali. Est enim per naturam longa in hoc, Musæ Aonides: est per licentiam breuis in hoc, Insulæ Ionio in magno. quod posteriores poetæ magis in una parte orationis fieri uoluerunt: unde huius & nostratibus facile poematibus inuenies. At quum diphthongus à uocali alterius uocabuli excipitur, quum hæc per synalepham transiliendam esse dicebant: ut Prosper in præfatione Epigrammatum:

Nec nostræ hoc opis est, sed ab illo sumitur hicros, Qui sicca rupem fundere iussit aquas.

Sextus modus est, ut Donatus ait, quum producta uocalis est, uocali altera consequente. Est enim longa in hoc:

O utinam in thalamos inuisi Cæsaris issem.

Breuis in hoc:

Te Coridō, ô Alexi, trahit sua quæq; uoluptas.

Quod moderni uersificatores in eadem partem orationis consueverunt facere: ut,

Eoi uenere magi, sauumiq; tyrannum

Splendidus autoris de uertice fulget Eous.

Et rursus longa est per naturam ita,

Angelus intactæ cecinit properata Mariæ.

Breuis per licentiam ita:

Exultat Mariæ, quum prima affamina sensit.

Aut cum longa uocalis, uel etiam breuis, quo partem terminat orationis, excipitur à uocali alterius

alterius uerbi, priorem per synalepham absumunt: ut Prosper,

Nam si te uirtute tua ad cœlestia credas

Scandere, de superis pulsus ad ima cadis.

Quamuis & Arator imitatus ueteres, dixerit,

O utinam nostris uoluisses fida iuuentus

Consilij parere prius, ne littora Crææ

Linqueres, insanam rabiem passura profundi.

Septimus modus est, quum pronomen c littera terminatum, uocalis statim sequitur. Est enim longa in hoc,

Nō quia qui summus pater est, & filius hic est:

Sed quia quisquid summus pater est, & filius hoc est.

Breuis in hoc,

Hic uir hic est, tibi quæ promittere sapius audis.

Sed & ad uerbum c littera terminatum, communem syllabam facit. Est enim longa in hoc Paulini:

Donec aspirante Deo conatibus ægtis:

Breuis in hoc Prosperi,

Vt morbo obsessis præstada est cura medendi,

Donec in ægroto corpore uita maner.

Octauus modus est, cum correpta uocalem in eadem parte orationis sequitur z consonas Græca duplex. Est enim longa in hoc Iuuenij,

Difficile est terris affixos diuite gaza.

Est breuis in hoc eiusdem,

Et gaza distabat rerum possessio fulgens.

Nonus modus est, quo omnis syllaba nouissima uersus in quocumq; metro indifferens est, quæ Græcè ἐπιπέδιος, & ad uoluntatem poetæ uel correpta producit, uel corripitur producta, quod frequentius est quam exemplis indigeat. Scendum est autem, quod x littera duplex, nunquam facit communem syllabam, sed cum in eodē uerbo sequitur uocalem, semper eā habet longam aut natura, ut pax, lex, lux, rex, uox: aut positione, ut fax, nex, nix, nox, nux, & exul; exitus & exitū. Cum uero in primordio uerbi fuerit, non potest producere ultimam syllabam prioris uerbi, quod in breuem desierat uocalem: ut,

Pontibus instratus conduxit littora Xerxes.

N quoque littera pari ratione (nisi fallor) cum in medio uerbi consonanti alteri fuerit subiecta, præcedentem syllabam siue natura seu positione semper longam habet: ut regna, calumnia. Cum uero in primordio uerbi fuerit alij subiecta consonanti, ut Cneus, gnarus, profecto ultimam syllabam uerbi prioris, si in breuem desierit uocalem, breuem hanc ut fuerat remanere permittit, neq; ullam producendā habet potestatem, Prospero teste, qui ait,

Nec tamen hoc toto depellit corpore gnarus

Naturam errantium diuidere à uitijis.

unde & inter liquidas annumeratur, tamen si non ita ut b uel r, quæ communes syllabas facere solent.

De primis syllabis.

Hæc de differentia syllabarum paucis dicta sint, quas suis etiam ipse plurimum

discernere potest, qui scansionem uersus heroici discere curauerit. Sed qui necdum ad hoc peruenit, hunc interim hortamur, syllabas omnium partium orationis ex principio uersuum heroicorum diligentius scrutetur. Omnis enim uersus hexameter, qui sex pedibus: & pentameter, qui quinque pedibus constat, primam syllabam longam habet, quia uel à spondeo uel à dactylo incipit: quorum prior pars duabus longis syllabis consistit, ut dicens: secundus longa & duabus breuibus, ut dicimus: & omnino cum eodē hexametri uel elegiaci carminis assumis in manus, quamcumq; paginam aperiens inspexeris, quemcumq; uersum arripens legeris, absq; ulla dubitatione primam syllabam aut natura aut positione longam inuenies: quia nimirum siue spondei siue dactyli constat esse principium. Item prima sæpe syllaba ex compositione figure deprehenditur: ut si nescias qualis sit pius, ex compositione quæ est impitius, qualis sit pius cognoscitur, licet in aliquibus hoc fallat. Nam cum dicimus nubere, nulla longa est: item cum dicimus innuba uel pronuba, sit breuis natura in compositione: item lux lucis, longa est: lux, lux cerna breuis est. Item homo breuis est ubiq; humanus longa. Item in antiquam sylvam, longa est. Superumq; ad lumen iturus: breuis est: sed hoc inueniri raro contingit: uerū si qualibet pars orationis præpositionibus componatur, primas syllabas ex his cognoscimus. Nam talis manebit ferè omnis composita syllaba, qualis & ipsa præposito fuerit: deceptus, abundas. De uidelicet longa & a breuis. Item ex ipsis præpositionibus, ad & ob, in & sub, diuersè in uerbis ponuntur: nam corripiuntur cum crescēdo dissyllaba reddunt: ut adit, obit, inis, subit. Indifferentes sunt cum trissyllaba faciunt: ut adicit, obicit, inicit, subicit. Producentur tantum quum tetrasyllaba ex se reddunt: ut adicio, obicio, inicio, subicio. Item producentur quæ per præ & per quæ in primis syllabis scribuntur: breuiantur uero præcium, precor, premo, prehendō, quæror, hoc est querelam depono: & quæ ex his per derivationem, uel declinationem, uel compositionem fieri possunt: & que coniunctio: item contra, breuiantur ex ipsis præpositionibus in compositione: ut dehinc, profectus, profectus, profusus, profatus, proauus, pronepos, & cætera. Sunt item aliquanta uerba quæ primas syllabas temporum ratione permittant, quæ subter collecta in omni præterito perfectō, & uel in omni præterito plusquamperfectō, uel in uno futuro modi tantum conueniunt: ut producantur, cæteris autē modis & temporibus breuiantur: ut sunt hæc, lego, legi, quum legero: faueo, faui, quum fauero: uenit, ueni, quum uenero: fugio, fugi, quum fugero: facio, feci, quum fecero: sedeo, sedi, quum sederō: fodio, fodi, quum foderō: uideo, uidi, cum uidero: uoueo, uoui, cum uouerō: ut

ro: iuro, iuri, cum iuero: ago, egi, cum egero: emo, emi, cum emero: lauo, laui, cum lauro: odio, odi, quum odero: sero, seui, cum seuro: sino, siui, cum siuro: caueo, caui, cum cauero. Item contra inueniuntur, quae in praesenti tempore producta sunt, & in praeterito breuiantur: ut pono posui, cogo coegi, do dedi, sto ste ti: item omnia uerba quae in praeteritis ante creantur, in primis syllabis breuiantur: ut pendo pependi, tondeo tondedi, posco poposci, curro cucurri, tendo tetedi, pello pepuli: item in uerbis quae isdem literis scribuntur, notandum quod liber siue librum significat aut corticem, breuem habet li: si liberum, longam, Pila, si uas significat, longam habet pi: si speram, breuem. Domus, breuem habet do: domus, id est tectum, longam. Plaga, quum clima significat, breuis est pla: quum uindictam, longa. Palus paludis, breuis est pa: palus palis, longa. Populus, quum uulguis significat, breuis est po: quum arborem, longa. Nitens, a nitore breuis est ni: nitens, a nisu, longa: item educo educis, longa du: educo educas, id est, nutritio, breuis. Concido, decido, incido, occido, si ad casum pertinent, correpta habent ci: si ad concisionem, productam. Colo colis, breuis est co: colo colas, longa. Placo placas, producta pla: placeo places, correpta Pa reo pares, id est appareo siue obtempero, producta pa: paro paras, id est, praeparo: & pario paris correpta. Parentes, quum apparentes significat, producta pa: quum genitores, correpta, sicut & parientes. Idem si neutri generis est, corripitur: si masculini, producit in utroque numero. Leuitas, si instabilitatem mentis designat, aut pusillitatem ponderis, breuis est le: si lenitatem tactus, unde ligna in aedificio leuigata dicuntur, longa est.

De medijs syllabis.

Medias syllabas tribus modis cognoscimus, positione, diphthongo, & accentu: sed de positione & diphthongis, supra tractauimus. Accentus autem quasi ad cantus dicitur, quod ad cantilenam uocis nos faciat agnoscere syllabas: qui uocis accentus duo sunt, ad ea quae tractauimus necessarii, correptus & productus. Correptus est, quoties sine ulla mora uocis medias syllabas enunciamus, ut moenia, tabula. Productus est, quoties medias syllabas cum aliqua mora uocis exprimimus, ut fortuna, natura. Sciendum tamen est, quia illa quae in uerbis I correpta proferuntur, cum in medium uenerint, & ipsum I in e mutauerint, ut legis lege legere, ubique breuiatur, excepto tamen a tribus excipiuntur consonantibus, b, m & t: ut legebam legemus legetur: caetera melius accetibus colliguntur, quia accentus in trissyllabis & tetrasyllabis, & deinceps ita considerandus est: ut si quaeratur, amicitiosiorum quibus, syllabis constet, edificamus primam breuem exemplo: ut, Nimitu dilexit amicitiosiorum

cum: secundam longam accentu inuenimus, tertiam longam positione, quartam breuem accentu: quia quum dicimus Amicitiosius, penultimam cum breui accentu inuenimus, quintam accentu longam: ultimam uero qualis sit, per singulas partes orationis monstrabimus in oratione subiecta

De ultimis syllabis nominum, pronominum & participiorum.

Nominatiu singularis has habet breues, a ut citharista, uinea, toreuma: e, ut sedi leuo, ut ordo, uirgo: u, ut cornu: el, ut mel: il, ut uigil: ul, ut consul: m, ut tectum: n, ut carmen: us, ut iustus, cursus, cedrus, nemus: ir, ut uir: or, ut doctor: t, ut caput: has item longas, i, ut frugi: il, ut tanaquil: ol, ut solas, ut facultas: c, ut halec: item haec sunt, quae in monosyllabis producuntur: in dissyllabis autem & trissyllabis uel in caeteris polysyllabis corripuntur, ar, ut far, nar, Caesar: er, ut uer, pater: ur, ut fur, murmur: is, ut uis, glis, fortis: al, ut sal, Hannibal: item torcular & puluinar producta, quia quibusdam placuit hoc torcular dici, non torcular: & hoc puluinar, non puluinar. S terminatus, si quintae declinationis fuerit, producit, ut dies: si tertiae, tunc longa est, quum genitiuus singularis non crescit, ut labes, caedes, rabes, pubes, cladēs, fames, uulpes, clauēs, aedes, strages, Hercules, proles, nubes: quamuis quidam nubs nominatiuum enunciarumauerit: uel quum crescens, e productam ante nouissimam syllabam habuerit, ut merces, quies, mercedis, quietis: uel quum monosyllaba fuerint nomina, aut de monosyllabis ducta, ut pes, bipes, sonipes: ubi notandum quod pes, sicut et sal & par, quum monosyllabum est, longa est. At quum per alios casus declinari ceperit, primam syllabam corripit: item Ceres, aries, paries, abies, nominatiuo & uocatiuo casu es producunt: at in caeteris casibus corripunt: breuiatur uero es, si aut e in i mutauerit in genitiuo crescente, ut miles militis: aut breuem habuerit, ut seges segetis. Os monosyllaba, si ora significat, productum: si ossa, breuiatur. Quae tamen os syllaba quum in dissyllabis uel in trissyllabis uenerit, & media syllaba genitiui producta natura permansit, tunc longa erit, ut nepos nepotis: si uero correpta, breuiatur, ut copos copotis. Vs est in genitiuo crescente longa permanserit, producit, ut uirtus uirtutis, tellus telluris: excepto uno palus, quod in genitiuo determinatur, palus paludis. Vnde est, Regis opus, sterilisque diu palus, aptaque remis. Si uero in genitiuo crescente non permanserit, aut non creuerit, corripitur: ut pectus pectoris, uulguis uulgi. Genitiuus, datiuus & ablatiuus producuntur, sed genitiuus quum tertiae fuerit declinationis, cum ablatiuo suo e tantum litera terminato breuiatur: ut a fonte fontis, excepto uno quod producit, ab hac fame, quod ueteres hu

res huius famei, non huius famis: & huic famei, non huic fami declinabant. Vbi notandum, quod nomina quinta declinationis, quae in ei literas genitiuo & datiuo casu terminantur, & has diuisas & utraque longam habent, ut famei, diei, fidei, accusatiuus breuis est semper, uocatiuus similiter, excepto cum i terminatur, ut Laurenti. Vbi notandum, quod nomina, quae in ius terminantur, in genitiuo casu duplici i efferuntur, in uocatiuo simplici, in utroque longam habent: ut filius, filij, o filij: uel certe uocatiuum in e correpta terminant, ut impius, impiet: qui etiam uocatiuus dum similis nominatiuo fuerit, regulam nominatiui sequitur, ut haec paupertas, & o paupertas. Nomina tuius, accusatiuus & uocatiuus plurales in masculino & feminino genere producuntur, corripuntur in neutro. Ambo & duo, si neutra sunt, corripuntur: si masculina, producuntur. Genitiuus in omnibus breuis est. Datiuus & ablatiuus si is terminantur, longi sunt, ut dotis: si in bus, breuiantur, ut rebus. In hac regula omnia nomina, pronomina, participia continentur. Sed pronominis declinatio in hoc tantum differt, quod in monosyllabis, quae uocalibus constat, ut o, in quolibet casu producuntur: sed genitiuus cum in us terminatur, breuiatur, ut illius. Datiuus uero sicut in nomine, semper longus est, excepto mihi, tibi, sibi, quae indifferenter dici possunt: sic reliqui quoque casus regulam sumunt ex nomine. In Graecis uero nominatiuus singularis has habet breues, a ut ecclesia, baptisimas, quum genitiuus dos habuerit, ut Arcas Arcados, Pallas Pallados: os quum in genitiuo diphthongum habuerit, ut Delos Deli: longas uero has, ut schole, synagoge, quae Latina consuetudine in a terminant. O, ut Dido: an, ut Titan: en, ut Ilien, syren: in, ut delphin: on, ut Memnon: er, ut aether: as, ut Aeneas: es, ut Anchises. Genitiuus breuiatur, quum dos uel tos habuerit in fine, ut Arcados, poematos: Datiuus, quum i, ut Palladi: Accusatiuus, quum a uel on, ut Thesea, Delon. Alias longus est uocatiuus, quum a terminatur, in masculinis tantum longum est, ut Aenea: nam in foemininis corripitur, ut haec cathedra. E terminatus producit, schole, synagoge, pentecoste, parascene, exceptis his quorum nominatiuus os terminatur, ut Petros Petre. I terminatus corripitur, ut o Alexi. O finitus producit, ut Dido. Nominatiuus & uocatiuus plurales, quum a uel es terminantur, breues sunt, ut rhetores, charismata: alias longi sunt, ecclesia. Genitiuus longus est, si tamen Graecum fuerit declinatus, ut laon, cedron, id est populorum, cedrorum. Datiuus in s terminatus corripitur, ut Arcas: alias longus est, ut lais, id est populus. Accusatiuus si in as fuerit terminatus, & a genitiuo singulari uenerit, os finito corripitur, ut Arcados Arcadas, alias productio

ne latatur, ut ecclesias.

De ultimis syllabis uerborum & aduerbiorum.

In uerbis primae coniugationis productum: tur a & as, ut ama amas: in secunda e & es, ut sede sedes: in tertia producta i & is, ut nutri nutris: in tertia correpta breuiantur e & is, ut cerne cernis. In omnibus o corripitur, ut amo, sedeo, cerno, nutrio: tametsi authoritas uariet eadem in infinitiuis modo penultimas syllabas a, e, & i productas habent, ut amare, sedere, nutrire. Item e correptam, ut cernere. Similiter in alijs modis productis eiusdem uocalibus, ut amarem, amares, amaret, & caetera ad suam formam: e correpta in uerbis tertiae coniugationis correpta, ut cernerem, cerneres, & caetera. Item es corripitur, ut sum es, & quae ex his componi possunt, ut adsum ades, possum potes: item faxis, uelis, adsis longas, quia pluralis numerus ea producit, quum dicimus producta media, additis, uelitis, faxitis. Omnes in uerbis nouissimae syllabae, quae sunt huiusmodi, ut res & ses, longae sunt, quia producit eas numerus pluralis, ut amares amaritis, amasses amassetis. Item producenda sunt quae in c terminantur, ut fac, dic, duc, induc: aut i, ut amant amantur: aut in u, ut amatur. Corripuntur autem quae in m aut in es, ut amem ames: uel in us, ut amamus: uel in t, ut amat: uel in re, ut amare: uel in tis, ut amatis.

Aduerbia quae in a terminantur, productio: ne gaudent, ut una: quae uero in e, si ex nomine ueniunt, & comparationis gradus seruant, ut doctus, doctius, doctissime, producuntur: si autem a se nascuntur, ut sapere: aut non comparantur, ut rite: aut in comparatione deficiunt, ut bene, male, breuiantur. I finita, praeter quae si, tibi & ubi, uel quae ex ipsis sunt, ut sicubi: producuntur, ut heri. O indifferenter accipitur, ut falso. V producitur, ut noctu. L & r breuiantur, ut semel, pariter: uel ut simul, m ut tam. N uero excepto non: en, an, ubique breuiatur, ut forsitan. S breuiatur, ut magis, funditus, excepto cum a praecessit, ut alias. C producitur, ut hic, illic, adhuc. Monosyllaba producuntur, ut eur, plus: exceptis his, bis & ter: uerum ne, dupliciter profertur. Nam, producitur, cum prohibendo dicitur: Scrutari ne cura proca abstrusa labore. uel quum ponitur pro, ut non, ut idem Prosper ait, Eruindicta breuis sic noxia crimina finit, Ne sine fine habeat debita poena reos. Corripitur autem, cum interrogando uel increpando ponitur, ut, Tu ne cruenta ferox, audax, insane, rebellis. S in numeris corripitur, ut toties, quoties, septies, decies.

De ultimis syllabis conjunctionum, praepositionum & interiectionum.

Coniunctiones fere omnes corripuntur: sed quae a uel i terminantur, excepto quae ita, nisi, producuntur: ut propterea, interea, si & ni. Quae

ni. Quæ in n desinunt, si a uel i ante eam habuerint, producuntur: ut an, sin, alioquin. Cætera breuiantur, exceptis his quæ positione sunt longa, ut ast, aut.

Accusatiuæ præpositiones solæ, quæ in a exeunt, producuntur, ut intra, & unum monosyllabum cis: ablatiuæ uerò corripuntur omnes, ut ab, e: ceptis monosyllabis, quæ aut uocalibus constant, ut a: aut uocalibus terminantur, ut de. Cômunes præpositiones correatas esse liquet, ut super. Nec de loquelaribus præpositionibus reticendum, tamen non in fine, sed in principio uerborum semper ponantur, quæ sunt: am, co, con, di, dis, re, se. Quod am & dis positionem quarunt, ut amplector, disungo, & ideo longæ fiunt. Co dichrona est, ut herceo, connecto. Con longa, ut consilio. Di longa, ut dirigo. Se lōga, ut tecerno. Re autem ubiq; breuiatur, ut remitto, excepto cū refert, distat, significat: ut, Præterea iam nec mutari parabula refert. & uno uerbo reijcio, Reijce nema culis in fuscet uellera pullis.

Omnes interiectiones, si monosyllabæ fuerint, producuntur, ut heu: cætera uerò exemplo similiū partium orationis æstimandæ sunt. Item interiectiones omnes, ut Audacius ait, de Græco sermōe mutuati, sumus: ideo in nouissimis syllabis fastigium capiunt, ut papæ, atar: eodem modo & cætera similiter, uel cū acutum uel circumflexum in ultimo sumunt accentum.

De pedibus.

PEs, est syllabarum & temporum certa numeratio: dictus inde, quod hoc quasi pedali regula ad uersum utimur mensurandū. Sunt autem pedes dissyllabi quatuor, trissyllabi octo, tetrasyllabi sedecim, singuli nominatim distincti, at qui ex his geminatis accrescunt sine nomine generaliter *ovsyvia*, i. cōiugationes dicuntur: unde sit, oēs pedes à dissyllabis usq; ad hexasyllabos centum uiginti quatuor colligi: de quibus in Donato plenissime, quisquis uelit, inueniat: sed nos in presenti opusculo dissyllabos tantum & trissyllabos meminisse sufficiat. Ergo dissyllabi quatuor hi sunt, pyrrichius ex duabus breuib. temporum duum, ut amor: huic contrarius est spondeus, ex duabus longis, temporum quatuor, ut astas. Iambus ex breui & lōga, temporum trium, ut uersus. Trissyllabi octo hi sunt: tribrachys ex tribus breuib. temporum trium, ut macula: huic contrarius est molossus, ex tribus longis, temporum sex, ut Aneas. Anapestus, ex duabus breuib. & longa, temporum quatuor, ut pietas: huic contrarius est dactylus, ex longa & duabus breuib. temporum quatuor, ut regula. Amphibrachys ex breui & lōga & breui, temporum quatuor, ut harena: huic contrarius est amphimacrus, ex longa & breui & longa, temporum quinque, ut impotens. Bacchius, ex breui & duabus lōgis, temporum quinque, ut poë-

ta: huic contrarius est antibacchius, ex duabus longis & breui, temporum quinque, ut natura: hos sequuntur, ut dixi, pedes tetrasyllabi sedecim, pentasyllabi triginta, & assyllabi sexaginta quatuor. Sed hæc interim nostro operi, quod de arte metrica cudimus, satis esse putamus.

De metro dactylico, hexametro uel pentametro.

Metrum dactylicū hexametrum, quod & heroicū uocatur, eo quod hoc maxime heroum, hoc est uirorum fortium facta cænerent, cæteris omnibus pulchrius celsiusq; est: unde opusculis tam prolixis quam succinctis, tam uilibus quam nobilibus aptū esse consuevit. Constat autem ex dactylo & spondeo, uel trocheo, ita ut recipiat spondeum locis omnibus, præter quintum, dactylum præter ultimum: trocheum uerò loco tantum ultimo, uel (ut quidam definiunt) spondeum ultimo loco semper, & omnibus præter quintum: trocheum uerò nusquam: quia etsi ultima breuis est natura, tamen spondeum facit, ad uotū poetarum, quia (ut prædiximus) ultimam uersus omnes syllabā indifferēter accipiunt, alioquin legitimum numerum uiginti quatuor, temporum, uersus hexameter non habebit, quia totū pro sui perfectione habere decebat, quot habet libra plena semiuncias. Huius exemplū, Culmina multa polus radiāti lumine cōplent. hoc metrum post Homerum Heroici nomen accepit, Phithium antea dictū, eo quod Apollinis oracula illo metro sint adita: huic cognatum est & quasi familiariter adhærens, ita ut sit in ipso præsidio nunquam id positum uiderim metrum dactylicū pentametrum. Quod recipit spondeum loco primo, & secundo dactylum locis omnibus. Catalecton est in medio & in fine: huius exemplū, Latanturq; pijs agmina sancta choris. Huius metri uersus quidam ita scandendos astruunt, ut quinque absolutos pedes eis inesse doceant, spondeum siue dactylum loco primo & secundo spondeum, tertio semper, quarto & quinto anapestos: ueluti si dicā, Quarite regna poli, quarite regna poli. Quarite dactylus, regna po dactylus, liquæ spondeus, riter anapestus, gna poli anapestus. Quod rationi eiusdem metri, ni fallor, minus uidetur esse conueniens, cū uniuersū qui hoc metro uti sunt, uersum omnem in medio diuiserint, duabus penthemimeris constare uoluerint, quarum prior dactylū siue spondeum licenter in utraq; regione reciperet, posterior solos dactylos in utroq;: hoc autem & superius metrum ubi iūcta fuerint, elegiacum carmen uocatur. Eleos nāq; miseros appellant philosophi, & huius modulatio carminis miserorum querimoniam congruit, ubi prior uersus est hexameter, sequens pentameter. Quo genere metri ferunt canticum Deuteronomij apud Hebræos & Psalmos 118 & 144. esse descriptos. Nam librum B, Job simplici hexametro scriptum.

scriptum esse asseuerant. Obseruandum est autem in carmine elegiaco, ne quid unquam de sensu uersus pentametri remaneat inexplicitum, quod in sequenti uersu hexametro reddatur, sed uel uterque sensibus suis terminetur uersus, ut Sedulius:

Cantemus socij Domino, cætēmus honorem,
Dulcis amor Christi personet ore pio.

Vel sibi mutuo prior hexameter ac pentameter subsequens, prout poeta placuerit, conserantur, iuxta illud Prosperi:

Solus peccator seruit male, qui licet amplo
Utatur regno, sat miser est famulus.

Nam sequentes uersiculi etsi his sunt subiecti, sibi tamen inuicem coniuncti, & secūsus primo dat supplementū. Sequitur em, Cū mens carnali nimium domināte tyranno, Tot seruit sceptris, dedita quot uitij.

Quæ sit optima carminis forma.

At uerò in hexametro carmine concathetico, uersum plurimorum solet esse gratissima, quod in Aratore & Sedulio frequenter inuenies, modo duobus, modo tribus, modo quatuor aut quinque uersibus, nonnunquam sex uel septem, uel etiam pluribus adiuuicem connexis, quale est illud:

Loth Sedomis fugiēte chaos, dū respicit uxor,
In statuam mutata, salis stupescita remansit.
Ad pœnā cōuersa suam, quia nemo retrorsum
Noxia contempti uitans discrimina mundi,
Aspiciens saluandus erit, nec debet arator
Dignum opus exercere, multum in sua terga
referre. Et Arator:

Iuraministerij sacris altariibus apti,
In septem statuere uiris, quos undiq; lectos
Leuitas uocitare placet, quam splendida cepit
Ecclesie fulgere manus, quæ pocula uitæ
Miscat, et latices cum sanguine porrigit igni.
Verum huiusmodi connexio, si ultra modum procedat, fastidium gignit ac tedium: hymnos uerò quos choris alternantibus canere oportet, necesse est singulis uersibus ad purum esse distinctos, ut sunt omnes Ambrosiani. Optima autem uersus dactylici ac pulcherrima positio est, cum primis penultima, ac medijs respondent extrema: qua Sedulius uti frequenter consuevit: ut,

Peruia diuisi patuerunt cæcula ponti. &
Sicca pegrinas stupuerūt marmora plantas, et,
Edidit humanas animal pecuale loquelas.

Item in pentametro,
Dignatus nostris accubitare toris. &
Rubra quod appositum testa ministrat holus.
Non tamen hoc continuatum agendū, uerum post aliquot interpositos uersus. Si enim uno modo pedes semp ordinabis, & uersus tamen optimus sit, statim status uilescit: aliquando uersus nominibus tantum perficere gratum est: ut Fortunatus,

Lilia, narcissus, uiolæ, rosa, nardus, amomum,
Oblectant animos gramina nulla meos.

Bedæ tom. 1.

Quod idem & in proprijs fecit nominibus: ut Sarra, Rebecca, Rachel, Hester, Iudith, Anna, Noëmi, Quamuis præcipue culmen ad astra leuent. Fecit & in uerbis: (brat,

Blanditur, refouet, ueneratur, honorat, obumbrat. Et locat in thalamo membra pudica sua, Studendum præterea metricis, quantum artis decorum non obstitit, ut mobilia nomina fixis praponant, sed nec concinentia nomina coniunctim ponant, uerū interposita qualibet alia parte orationis: ut

Mitis in immitem uirga est animata draconē,
Prius quam uirga posuit mitis, prius immitem quam draconem. sed & hoc discretim, id est interposito uerbo est animata, non quod hæc semper obseruari necesse sit, sed quia cū sunt, decori sint. Nam & Prosper mutato hoc ordine, fecit uersum decenissimum:

Moribus in factis pulchra est cōcordia pacis.
Et item,

Lex aeternā Dei stabili regit omnia nutu,

Nec uario mutat tempore consilium.

Et Lucanus poëta ueteranus, Cæsaris & Pompei prælia descripturus ita incipit:

Bella per Amathios plus quam citilia cæpos,
Iusq; datum sceleri canimus, populūq; potentem,

In sua uictrici conuersum uiscera dextra.

Cumq; superba foret Babylon spolianda trophæis,

Ausonij umbraq; erraret Crassus multa

Bella geri placuit, nullos habitura triumphos.

De scansionibus siue cæsuris uersus heroici.

Scansionū autem in uersibus sunt species quatuor: cōiuncta, distincta, mixta, diuisa. Coniuncta quæ cæteris laudabilior habetur, illa est, ubi nusquam pes cum uerbo finitur, ut Immortale nihil mundi compage tenetur.

Distincta, ubi uerba cum pedibus terminantur: ut Hæc tua sunt bona, sunt quia tu bonus omnia condis.

Quam uersificationis speciem rarissime inuenies: nam etsi non post duos uel tres pedes syllaba superferit, quam ptemimerim & epentemimerim & heptamimerim uocant, tatus haberi uersus nequit: sicut hic, Post duos pedes sunt, post tres, tu superest. Mixta est scansio, quæ utrunq; in se habet, ut in quibusdam coniuictus, in quibusdam uerò separatus sit uersus: ut,

Nobis certa fides aeternæ in secula laudis. &
Pacificos Deus numerum sibi proles adoptat.
Diuisa est, ubi primi tres pedes concathenati inter se à reliquis pedibus separati sunt: ut Inde Dei genitrix pia uirgo Maria coruscet.

Et Prosper: (bum)

Contra patris genitū creat & regit omnia uersus.
Nec minus cæsurarum intuendus est status,
quæ & ipse sunt quatuor: ptemimeris, heptamimeris, catatriton trocheon, butoliceptomen.

men. Pentemimeris, ubi post duos pedes inuenitur semipes, qui uersum diuidat, & partē terminet orationis. Heptamimeris, ubi post tres pedes inuenitur syllaba: ut,

Cum tua gentiles studeant.

Dicta autem pentemimeris & heptamimeris Græcè, quasi semiquinaria & semiseptenaria, quia quum per spondeos fiunt hæc quinque syllabis, illa constat septem: & in hac quinta syllaba semipedem, in illa tenet septima. Catarticon trocheon, ubi tertio loco inuenitur trocheus, nõ quod in medio uersu esse possit, sed ablata una de dactylo syllaba remanet trocheus: ut, Grandisonis pompare modis. Bucoliceptomen, ubi post quatuor pedes non aliud quid remanet: ut, (fors. & Semper principiu sceptrum iuge gloria con-Christus erat panis, Christus petra, Christus in undis.

Quæ cæsura inde nomen habet, quod in Bucolicis sæpe inueniatur. Item ubi post duos pedes superest syllaba, comma dicitur: ubi post duos pedes nihil remanet, colon uocatur: que tamen nomina apud oratores indifferenter ponuntur, qui integram sententiam periodu appellat. Partes autem eius cola & commata dicuntur: ut puta,

Sustinetis em si quis uos in seruitute redigit. colon est. Si quis accipit, colon est. Si quis de uorat, colon est. Si quis extollitur, &c. usque ad plenam sententiam, cola sunt, & commata. Plena autem sententia, periodus est. Interpretatur autem colon membru, comma incisio, periodus clausula siue circuitus.

De Synalephe.

Synalepharum comemoranda ratio est, quia nunquam ultima uerbi syllaba uel particula syllaba uidetur absumi. Synalepha græcè dicitur, quasi quodam saltu transmittens. Fit autem duobus modis. Primo, quum aliqua pars orationis aut in uocalē literam, aut in consonantem desinit, incipiente uocali, sequente parte orationis. Illa quæ sequitur pars orationis præcedentem uel literam uocalem, uel syllabam quæ in m desierat, sua uocali absumit. Quod dico huiusmodi est,

Arcta uia est, uere quæ ducit ad atria uitæ. Scanditur enim ita, Arcta ui dactylus, est uel spondeus, intercepta a syllaba per synalephā. Absumitur & particula syllabæ, cū dicit idem Prosper, Sumite quā magna adposuit sapientia mēsam. Scanditur enim ita, Sumite dactylus, quā ma spondeus, gna adposuit dactylus, assumpta parte syllabæ per synalepham. Item pars syllabæ, quæ in m desinit, synalepha intercipitur, cum dicitur,

Nullus enim est insons sola formidine pœnæ, Qui sanctum & iustum nõ amat imperium. Scanditur namque ita, Nullus e dactylus, nestin spondeus, absorpta in per synalephā, & item,

Qui sane spondeus, tum & ius spondeus, absumente synalepha particulam syllabæ um. Item tota syllaba quæ in m terminata est, per synalepham interit, cum dicitur,

Magnum præsidium est sacro libamine pasci, Si cor participis crimina nulla premunt.

Scanditur namque sic, Magnum spondeus, præfidi dactylus, est sa spondeus, intercepta um syllaba per synalepham. Quæcūq; ergo uerba in m terminantur, nisi positione cuiuscumque consonantis defendantur synalepha irumpente syllabam ultimam, aut perdunt, aut minuunt, excepto cum ab h litera sequens sermo inchoauerit: tunc etenim in arbitrio poetarum est, utrum hæc instar fortiorum consonantium synalepham arceat, an pro modo suæ fragilitatis nihil ualeat. Valuit namque in hoc, quia uoluit poeta: (to. &

Nomine Iohānem hunc tu uocitare memena Progenitum fulsisse ducem hoc cœlitus astra. Item, Nil uiuit ad propellendam synalepham, quam poeta neglexit:

Qui per eundem hominem uetiti dulcedine pomi.

Sciendum est autem, quod nunquam in eadem parte orationis media fieri potest synalepha: uerum si in medio uerbo duæ uocales queunt, quarum prior sit longa, potest illa quæ sequitur, priorem facere breuē. De longa si sic poeta uoluerit, auferendi autem funditus potestatem non habet. Est autem naturaliter longa in illo Paulini: ut,

Citharas modulans unius uerbere plectri, Est breuis licenter in illo Sedulij, Vnius ob meritum cuncti periere minores.

Item natura longa est in hoc Paulini: Discutiebat ouans galea scutoque fidei. Licentia breuis in hoc Properi: Diuitias iam nunc promissi concipe regni, Virtute & fidei quod cupis esse tene.

Et hoc ut supra retulimus, inter communes syllabas computatur. Vbi autem in metris prendo proprehendo, uel secula pro secula legitur, uel aliquid huiusmodi, non est synalepha, sed syncope, quæ species est metaplasmis: quia non litera uel syllaba scandendo auferitur: sed ne unquam scriberetur, libertate poetica prouisum est. Vnde illum Maronis uersiculum:

Nec tota tamen ille prior præeunte carina. ita scandendum esse ratio probat: ut primo sit, Nec to spondeus, ta tamen dactylus, ille pri dactylus, or præ dactylus, abbreviata diphthongo propter uocalem quæ sequitur: unte carina, dactylus et spondeus, qui terminent. Quis enim audiat Victorinum docentem, ut scandamus unte carina, facientes synalepham in media parte orationis, quod nunquam fecere priores. Fit autem synalepha in omni parte uersus, etiam in extrema: ut Prosper, (est. Sed rerum auctori nullus non cognitus ordo Fit & post uersum synalepha, quæ ad sequentis uer-

tis uersus caput intendat: ut Paulinus, Quæ decus omne operum perimebant improba foeda,

Quæ obice prospectum cæcantia. Sunt namque ultimi uersus illius pedes, dactylus & spondeus, improba foeda, at primi sequentis per synalepham, Quæ obice prospectans, spondeus.

De Episynepha, uel Dierefi.

Coniunctionem etiam solutionemque syllabarum, quam Græci episynephā & dierefim uocant, ubi necesse est licitam scire metricam coniunctionem: uidelicet qua duæ de tribus solutionem, qua duæ de una syllaba efficiuntur. Cuius exemplum coniunctionis: Aedificant sectaque intexunt abiete costas. & Custodes sufferre ualent, labat ariete crebro Ianua. &

Tenuia neclanæ per cœlum uellera ferri. Abiete enim quatuor syllabas habet breues. stringe illud, & fit ab positione longa, quia a uocalis desinit in b. excipitur ab i loco consonantis posita. Sic & ariete naturaliter breuis est, a iunge r, ad ipsam iunge i & e, sibimet, & fit ar syllaba positione longa, quia sequitur i loco consonantis posita: item, Tenuia stringe ten, & fac u consonantem, & sic detrita de tercia syllaba facies trisyllabū dactylum. Tale est & Fluiorum rex Eridanus. Fluuio anapestus est, sed si facis stringendo unam syllabam fluu, alteram io, efficit de anapesto spondeum. Hæc coniunctio siue solutio sepius in i uel in a literis fit, quarum & in nostratibus poetis multa habes exemplar: ut Paulinus,

Sim profugus mundi, tanquam benedictus Iacob. Fortunatus, Dirigit & Iacobos terra beata, sacros. Hic i & a discindit, ille conglutinat. Item Paulinus, Parietibus nouitas latet intus operata uetustas, 40 Parieti dactylus fecit de proceleusmatico, conglutinatis contra naturam a & r in unam syllabam, i & e in alterā, item Sedulius distinctis i & a:

Cuius onus leue est, cuius iuga ferre suaue est. Prosper coniunctis: Nec Christi e templo suauior exit odor. Item Paulinus diuisis u & i iuxta naturam: Conscia seruitur quid gesseris, & cui tandem.

Fortunatus connexis iuxta licentiam poeticā: Cui tamen hoc opus est cum uirginitatis honore, Ut placeat sponso mens moderata suo. Item distinctis eisdem in alio pronomine. Paulinus, (ora. Cum subito aut illis corda hostibus, aut huic Prosper conglutinatis, Hæc homo si recte famulat proximus hæret, Maro e & i coniunctis:

Tityre pascētes a flumine reice capellas. Item alibi seiunctis iuxta naturam: Bedæ tom. 1.

Reice ne maculis infuscet uellera pullis Iungit nisi fallor & Paulinus eisdem, ubi ait: Ast alij pictis accendunt lumina certis. nisi forte dactylū in ultima uersus regione contra morem posuisse dicendus est. Recipit & r litera solutionem, quamuis ordine dissimili. ibi enim discussis siue conglutinatis uocalibus syllaba contra naturam aut accrescit, aut interit: hæc autem ea uocali, quæ nequaquam adscripta est, in sono uocali assumpta superaccrescere tamen syllabam consuevit: ut,

Illi continuo statuunt ter dena argenti. Et Paulinus, Et spacij cœpere & culminis incrementa, Et rursus, Sic propere, sic longè sita culmina respargebat. & Prudentius in Plochomachia: Dixerat hæc & lata libidinis interfectæ, Et idem in eadem: Palpitat atque aditu spiraminis intercepto.

Nec enim in quinta regione uersus heroici spondeū ponere moris erat, sed ita tamen uersus huiusmodi illos noluisse scandere reor, ut addita in sono uocali, quam nõ scribebant, dactylus potius quam spondeus existeret. uerbi gratia, Interecepto, interementa, interefecte, reiperigebat, & p synalephā denarigenti. Quod ideo magis r litera quam cæteræ consonantes patitur, quæ quia durius naturaliter sonat, durior efficitur, cum ab alijs consonantibus excipitur, atque ideo sonus ei uocalis apponitur, cuius temperamento eius leuiget alperitas: quod etiam in cantilenis Ecclesiasticis sæpe cum eadem litera facere consueuerunt, quia antiphonas uel responsorias, uel cætera huiusmodi, quæ cum melodia dicuntur, ritè dicere norunt. Sed & hoc comemorandū, quia cum nomina, quæ in ius uel in ium terminantur, duo i in genitiuo habere debeant, casu duarum æque syllabarum metrici, nõnunquam in eodem genitiuo casu unam syllabam pro duabus proferunt: uel ablata uidelicet una i de duabus uel ambab. in unam syllabam geminatis: quamuis id fieri posse plurimi, Donato teste, negent: dicit enim Paulinus:

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Reice ne maculis infuscet uellera pullis Iungit nisi fallor & Paulinus eisdem, ubi ait: Ast alij pictis accendunt lumina certis.

nisi forte dactylū in ultima uersus regione contra morem posuisse dicendus est. Recipit & r litera solutionem, quamuis ordine dissimili. ibi enim discussis siue conglutinatis uocalibus syllaba contra naturam aut accrescit, aut interit: hæc autem ea uocali, quæ nequaquam adscripta est, in sono uocali assumpta superaccrescere tamen syllabam consuevit: ut,

Illi continuo statuunt ter dena argenti. Et Paulinus, Et spacij cœpere & culminis incrementa, Et rursus, Sic propere, sic longè sita culmina respargebat. & Prudentius in Plochomachia: Dixerat hæc & lata libidinis interfectæ, Et idem in eadem: Palpitat atque aditu spiraminis intercepto.

Nec enim in quinta regione uersus heroici spondeū ponere moris erat, sed ita tamen uersus huiusmodi illos noluisse scandere reor, ut addita in sono uocali, quam nõ scribebant, dactylus potius quam spondeus existeret. uerbi gratia, Interecepto, interementa, interefecte, reiperigebat, & p synalephā denarigenti. Quod ideo magis r litera quam cæteræ consonantes patitur, quæ quia durius naturaliter sonat, durior efficitur, cum ab alijs consonantibus excipitur, atque ideo sonus ei uocalis apponitur, cuius temperamento eius leuiget alperitas: quod etiam in cantilenis Ecclesiasticis sæpe cum eadem litera facere consueuerunt, quia antiphonas uel responsorias, uel cætera huiusmodi, quæ cum melodia dicuntur, ritè dicere norunt. Sed & hoc comemorandū, quia cum nomina, quæ in ius uel in ium terminantur, duo i in genitiuo habere debeant, casu duarum æque syllabarum metrici, nõnunquam in eodem genitiuo casu unam syllabam pro duabus proferunt: uel ablata uidelicet una i de duabus uel ambab. in unam syllabam geminatis: quamuis id fieri posse plurimi, Donato teste, negent: dicit enim Paulinus:

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Palpitat atque aditu spiraminis intercepto. Nec enim in quinta regione uersus heroici spondeū ponere moris erat, sed ita tamen uersus huiusmodi illos noluisse scandere reor, ut addita in sono uocali, quam nõ scribebant, dactylus potius quam spondeus existeret. uerbi gratia, Interecepto, interementa, interefecte, reiperigebat, & p synalephā denarigenti. Quod ideo magis r litera quam cæteræ consonantes patitur, quæ quia durius naturaliter sonat, durior efficitur, cum ab alijs consonantibus excipitur, atque ideo sonus ei uocalis apponitur, cuius temperamento eius leuiget alperitas: quod etiam in cantilenis Ecclesiasticis sæpe cum eadem litera facere consueuerunt, quia antiphonas uel responsorias, uel cætera huiusmodi, quæ cum melodia dicuntur, ritè dicere norunt. Sed & hoc comemorandū, quia cum nomina, quæ in ius uel in ium terminantur, duo i in genitiuo habere debeant, casu duarum æque syllabarum metrici, nõnunquam in eodem genitiuo casu unam syllabam pro duabus proferunt: uel ablata uidelicet una i de duabus uel ambab. in unam syllabam geminatis: quamuis id fieri posse plurimi, Donato teste, negent: dicit enim Paulinus:

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Palpitat atque aditu spiraminis intercepto. Nec enim in quinta regione uersus heroici spondeū ponere moris erat, sed ita tamen uersus huiusmodi illos noluisse scandere reor, ut addita in sono uocali, quam nõ scribebant, dactylus potius quam spondeus existeret. uerbi gratia, Interecepto, interementa, interefecte, reiperigebat, & p synalephā denarigenti. Quod ideo magis r litera quam cæteræ consonantes patitur, quæ quia durius naturaliter sonat, durior efficitur, cum ab alijs consonantibus excipitur, atque ideo sonus ei uocalis apponitur, cuius temperamento eius leuiget alperitas: quod etiam in cantilenis Ecclesiasticis sæpe cum eadem litera facere consueuerunt, quia antiphonas uel responsorias, uel cætera huiusmodi, quæ cum melodia dicuntur, ritè dicere norunt. Sed & hoc comemorandū, quia cum nomina, quæ in ius uel in ium terminantur, duo i in genitiuo habere debeant, casu duarum æque syllabarum metrici, nõnunquam in eodem genitiuo casu unam syllabam pro duabus proferunt: uel ablata uidelicet una i de duabus uel ambab. in unam syllabam geminatis: quamuis id fieri posse plurimi, Donato teste, negent: dicit enim Paulinus:

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Palpitat atque aditu spiraminis intercepto. Nec enim in quinta regione uersus heroici spondeū ponere moris erat, sed ita tamen uersus huiusmodi illos noluisse scandere reor, ut addita in sono uocali, quam nõ scribebant, dactylus potius quam spondeus existeret. uerbi gratia, Interecepto, interementa, interefecte, reiperigebat, & p synalephā denarigenti. Quod ideo magis r litera quam cæteræ consonantes patitur, quæ quia durius naturaliter sonat, durior efficitur, cum ab alijs consonantibus excipitur, atque ideo sonus ei uocalis apponitur, cuius temperamento eius leuiget alperitas: quod etiam in cantilenis Ecclesiasticis sæpe cum eadem litera facere consueuerunt, quia antiphonas uel responsorias, uel cætera huiusmodi, quæ cum melodia dicuntur, ritè dicere norunt. Sed & hoc comemorandū, quia cum nomina, quæ in ius uel in ium terminantur, duo i in genitiuo habere debeant, casu duarum æque syllabarum metrici, nõnunquam in eodem genitiuo casu unam syllabam pro duabus proferunt: uel ablata uidelicet una i de duabus uel ambab. in unam syllabam geminatis: quamuis id fieri posse plurimi, Donato teste, negent: dicit enim Paulinus:

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

Oblectans in opem sensu fructuque peculij, Quod si quis dixerit, hic eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit: Excoluit bisjugis laquearij & marmore fabri. Excolu dactylus, it bisjugis, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus anij & hæbet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in heroico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius: quod nõ facile uel a grammatice permissum, uel a poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus, Vincentij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scanio uersus par est præfati, nisi forte

regulam Lucilij sequuti sunt, qui Lucilium & Amiliū, & cetera nomina, quę ante u habeant, nō solum in uocatio, sed etiam in genitiuo casu per unum i scribi posse existimant.

Quod & auctoritas sępe & necessitas metricorum decreta uiolat.

A Tramen intuentū est nobis, quia & auctoritas nonnūquā et necessitas metricę disciplinę regulas licite contemnit. Necessitas quidem in his uerbis, quę non aliter in uersu poni possunt, ut sunt ea quę quatuor syllabas breues habēt, ut Italiā, basilica, religio: uel tres primas breues, ut reliquię: uel unam in medio breuem, ut ueritas, trinitas, quę neq; dactylū consuetum, neq; spondeum facere possunt, quod proprijs nominibus maxime solet euenire. Huius exemplum,

Italiā sequimur fugientem, & mergimur undis. Literā i contra naturam pro longa posuit, quia non aliter Italiā, quam sępius erat nominaturus, appellare uolebat, nisi aut syllabam, quę natura breuis erat, produceret, aut tribrachym loco dactyli poneret. Sic cum de apibus loquens, aliteraria nominare uellet, necessitate posuit antibacchium in uersu dactylicō: ut

Seu lento fuerint alvearia uimine texta.

Et Paulinus,

Qui simul ac sancta pro religione coisistis.

Re contra naturam pro longa posuit, quia nō aliter hoc nomē uersus hexameter recipere uolebat. Tale est & illud eiusdem:

Basilicis hæc iuncta tribus patet area cunctis. Namq; alibi pro breui ponitur eadem syllaba, dicente Fortunato:

Hic Paulina agnes balissima Eugenia regnat.

His & alijs huiusmodi necessitatibus credo factum, quod de libro beati Iob, loquens Hieronymus, cū dixisset, eum maxima ex parte uersibus hexametris apud Hebręos esse descriptū:

addidit qui dactylo spondeoq; carentes propter idioma linguę crebro recipiunt & alios pedes eorundem quidem temporum, sed non earundem syllabarum, auctoritate autem contemnitur regula Grammaticorum, ut Sedulius in clausula carminis, cuius supra meminimus, quum dixisset,

Gloria magna patri semper tibi gloria nate:

Subdit,

Cum sancto spiritu gloria magna patri.

Spiritus enim primam syllabam habet longam. Vnde uera scansio uersus istius hæc est, Cum san spondeus, to spir antibacchius, & non dactylus: sed poëta ut gloria sanctę & indiuidue trinitatis clara uoce decantaret, neglexit regulam grammatice dispositionis. Idem ipse in carmine Paschali,

Sic ait ipse docēs, ego in patre & pater in me.

Sic enim scanditur, Sic ait dactylus, ipse do da

ctylus, cens e trocheus, gin pa spondeus, abla

to o persynalepham. Aut si scandere uis cens

60

60

60

60

60

60

60

60

60

ego, & facere dactylum, contra morem ipsius Sedulij, quem per omnia seruaui, agis ut im-munis stet uocalis altera superueniente uocali. Idem in eodem opere,

Clarifica dixit nomen tuum, magnaq; celo.

In quo ut ueritatem Dominici sermonis aper-

tius cōmendaret, postposuit ordinem discipli-

nę secularis: idem iterum, Scribitur & titulus,

hic est rex Iudæorū: quod quomodo scanden-

dum iudicauerit, uideat qui potest, utrum Iu-

dæorum duos spondeos quinta & sexta regio-

nę contra morem, an solutis syllabis, iuxta quod

supra monstrauius, dactylum fieri uoluerit

& spondeum.

Vt prisca poëta quædam aliter quam moder-

ni proposuerint.

N Am & in exemplis antiquorū inueniuntur aliquoties duo spondei in fine uersus

sicut duo dactyli: nonnunquā ut sunt illa Ma-

ronis, (rida. &

At tuba terribilem sonitum procul excitat hor-

Aur leues ocreas lento ducunt argento.

Quamuis hoc rarissime inueniatur, nisi ita or-

dinatum, ut & dactyli, qui in fine est, ultima syl-

laba per synalephā sequenti uersui iungatur

& spondeus, qui in quinta regione est, r lite-

ram habeat alteri consonanti, uel præpositant,

uel subiectam, cuius duritia per adiectam uo-

calem leuigata dactylus sentiat in sono, cum

par eat spondeus in scripto, quod utrunque u-

fiat, exemplis supra mōstrauimus, quia & alijs

in metrico opere regulis multū liberē uteban-

tur, quas moderni poëta distinctius ad certā

normā definitionis obseruare maluerūt. Nam

& uocalem breuem, quę i & u & uocali qua

libet exciperetur, noluerunt esse cōmunem: ut

Lucretius,

Quę calidū faciunt aquę tactum atq; uaporē.

Et uocalem in fine uerbi breuem, quę excipit-

retur a consonante & liquida inter cōmunes

syllabas deputantur: ut Virgilius,

Astusq; pluuiasq; & agētes frigora uetos, &

Si tibi laciniū cura est primūm aspera sylvæ,

Lappæq; tribulicq; absint fugæ pabula læta.

Quod nunc poëta in eadem parte orationis,

ut supra docuimus, magis fieri oportere decer-

nunt. Idem uocalē in fine uerbi correptā, quę

excipitur a litera z inter cōmunes syllabas de-

putauit: ut, Euricq; Zephiriq; tonat domus.

Qui eadem libertate synalephā utebatur, si qui-

dem & m, ubi uoluit in fine uerbi postam a

superuenientis uocalis absorptione: ut,

Iterum iterumq; mouebo. & longam uocalē

longam remanere permisit, ut

Sit pecori apibus quanta experientia parcis.

Et longam cū uoluit, breuiat: ut,

Et multū formosum uale, uale inquit Iola. &

Credimus an qui amat, ipsi sibi somnia fingit,

& diphthongum referuauit: ut,

Villa moram fecere neq; Aonię Aganippe.

& eandem breuiat: ut,

Insula

Insula Ionio in magno, quę cūcta posteriores poëtas, ut duxi, distinctius obseruare reperies.

De metro Phalecio.

V Erum quia de metro heroico quę uidebantur, tractauimus, libet & aliorum generum metrorū, ea duntaxat quę magis usui haberi reperimus, parumper commemorare. Est igitur metrum dactylicū phalecium pentametrum, quod constat ex spondeo & dactylo, & tribus trocheis. Huius exemplum,

Canemus Domino Deoq; nostro,

Cui gloria cum honore pollens,

Sese magnificis decorat actis,

Dum curus celeres Ægyptiorum,

Iunctis equitibus grauiq; turba,

Rubri marmoris enecat fluentis,

Adiutor ualida meæ salutis,

Plebem de medio tulit profundo.

Custos & genitor salutisq; uera

Hic est, hic dominus meus & altor,

Ipsū conspicua sacro laude,

Est qui progenitor meiparentis.

Ipsū uocibus arduis fatebor,

Qui bellum tulit obruitq; fortes,

Dignus nomine quo Deus uocatur.

De metro Sapphico.

M Etrum dactylicum sapphicum pentametrum constat ex trocheo, spondeo, dactylo & duobus trocheis, cui metro post tres uersus cōma heroicum subiungitur. Hoc metro sanctus antistes Paulinus sextū beati confessoris Felicitis librum composuit: cuius principium est:

Iam ne abis & nos properans relinquis,

Quos tamen sola religione linquis,

Semper admixta sine fine tecum

Mente futurus. Et paulo post dicit:

Sicut Ægypto præeunte quondam,

Noctis & densę tenebris operta

Qua Dei uiui sacra gens agebat,

Luxerat orbi,

Quę in toto specie probatur,

Orbe cum sanctę pia pars fidei,

Fulgeat Christo reliquis tenebris.

Obruit error.

Sic meo qua seferet actus hora,

Cuncta Nicetę Dominus secundet,

Donec optatam patriam uehatur

Lætus ad urbem.

De metro Tetrametro catalectico.

M Etrum dactylicū, tetrametrum catalecticum constat ex spondeo, dactylo, catalectico, dactylo, spondeo: quo usus est sanctus Ambrosius in precatione pluuię, cuius exordium hoc est:

Squalent arua soli puluere multo:

Pallet siccus ager, terra fatiscit.

Nullus roris honos, nulla uenustas.

Quando nulla uiret gratia florum,

Tellus dura sitit nescia roris,

Fons iam nescit aquas flumina cursus,

Bedę tom.

Cuius finis hic est:

Iam cęlos referes aruaq; laxes,

Fœcundo placidis imbregamus

Helicę meritis impia secla,

Donasti pluuiam, nos quoq; dones.

Idem usus est eodem metro in postulatione serenitatis, quod ita incipit:

Obduxere polum nubila cęli,

Abconduntq; diem sole fugato,

Noctes continuas fidere nudas.

At finis ita:

Iesu parce tua morte redemptis:

Prior diluuium protulit ætas,

Vt mundaret aqua crimina terrę.

Sed mundata tuo sanguine terra est,

Iam nunc missa ferens ore columba,

Ramum pacificę manus oliuę,

Exutas liquido flumine terras,

Læto significet lapsa uolatu.

De metro Iambico hexametro.

M Etrum iambicū hexametrum, recipit iambum locis omnibus, tribrachym locis omnibus præter nouissimum spondeum, dactylum & anapestū locis tantum imparibus: pyrrichium loco tantum ultimo. Quo nobilissimus Hispanorum scholasticus, Aurelius Prudentius Clemēs scripsit pro cęmī Psychomachicę, id est, libri qui est de Virtutum uitiorūq; pugna, heroico carmine composuit: ita enim inchoat:

Senex fidelis prima credendi uia

Habram beati seminis sertus pater

Adiecta cuius nomē auxit syllaba Abrahę,

Parenti dictus Abraham Deo.

De metro Iambico tetrametro.

M Etrum iambicum tetrametrum recipit iambum locis omnibus, spondeum tantum locis imparibus, quo scriptus est hymnus Sedulij, A solis ortu cardine,

Ad usq; terrę limitem,

Christum canamus principem.

Sed & Ambrosianū eo maxime currunt:

Deus creator omnium

Iam surgit hora tertię,

Splendor paternę glorię,

Æternę rerum conditor.

Et ceteri per plures. In quib; pulcherrimo est decore compositus hymnus beatorum martyrum, cuius loca imparia spondeus, iambus tenent paria: cuius principium est:

Æterna Christi munera,

Et martyrum uictorias,

Laudes ferentes debitas

Lætis canamus mentibus.

Recipit hoc metrum aliquoties, ut scribit Malilius Theodoros, etiam tribrachym locis omnibus, præter nouissimū, dactylum & anapestū, locis tantum imparibus. Vnde est:

Geminę gigas substantię

Alacris ut currat uiam,

60

60

60

cæterorum raro habemus exempla.

C 3 De metro

De metro Anacreontio.

Metrum iambicū tetrametrū colophon, quod Anacreontis dicunt, recipit anapestum, duos iambos, semipedē: quo usus est Prosper tyro in principio exhortatiōis ad conjugem ita dicens:

Age iam precor mearum, Comes irremota rerum Trepidam breuemq; uitam Domino Deo dicamus. Celeri uides rotatu Rapidos dies meare, Fragilisq; membra mundi, Minui, perire, labi. Fugit omne quod tenemus Neq; fluxa habent recursum, Cupidasq; uana mentes Specie trahunt inani. Vbinunc imago rerum est, Ibi sunt opes potentum, Quibus occupare captas Animas fuit uoluntas.

De metro Trochaico.

Metrum trochaicum tetrametrum, quod a poetis Graecis & Latinis frequentissimè ponitur, recipit locis omnibus trocheum, spondeū omnib; praeter tertium. Currit aut alter nis uersiculis, ita ut prior habeat pedes quatuor, posterior pedes tres & syllabā. Huius exemplum totus hymnus ille pulcherrimus:

Hymnum dicat turba fratrum, Hymnum cantus personet Christo regi concinentes, Laudes demus debitas.

In quo aliquando & tertio loco prioris uersiculi spondeum reperies: ut,

Factor coeli, terrae factor, Congregator tu maris. & Verbis purgas lepraē morbos.

De Rhythmo.

Hæc de metris eminentioribus commemorasse sufficiat, quorū exempla copiosiora apud scriptores inuenimus: praeterea sunt metra alia per plura, quæ in libris Cætimetrorum simplicibus monstrata exemplis, quibus cupit reperiet. Reperiuntur quædam & in insigni illo uolumine Porphyrij poetæ, quod ad Constantinum Augustū missum meruit de exilio liberari. Quæ quia pagana erant, nos tangere non libuit. Videtur aut rhythmus metris esse confusio, quæ est uerborū modulata compositio non metrica ratione, sed numero syllabarū ad iudiciū auris examinata, ut sunt carmina uulgariū poetarū. Et quidem rhythmus sine metro esse potest, metrum uerò sine rhythmo esse non potest: quod liquidius ita diffinitur. Metrum est ratio cū modulatiōe: rhythmus modulatio sine ratione: plerumq; tamen casu quodam inuenies etiā rationem in rhythmo non artificio moderatione seruata, sed sono & ipsa modulatiōe deducente, quem uulgares poetæ necesse est

rufficè, docti faciunt doctè: quomodo & ad instar iambici metri pulcherrimè factus est hymnus ille præclarus:

Rex æternæ Domine, Rerum creator omnium Qui eras ante secula Semper cum patre filius.

Et alij Ambrosiani non pauci. Item ad formam metri trochaici canunt hymnum de die iudicij per alphabetum:

Apparebit repentina dies, Magna Domini fur obscura, Velut nocte improuisos occupans.

Quod tria sine genera poematis.

Sane quia multa disputauimus de poematibus & metris, commemorandum in calce, quia poematum genera sunt tria: aut enim actiuum uel imitatum est, quod Graeci dramaticon uel micton appellant: aut enarratiuū, quod Graeci exegematicon uel apangelicon nunciant: aut comūne uel mixtum, quod Graeci cenon uel miston uocant. Dramaticū est, uel actiuum, in quo personæ loquentes introducuntur, sine poetæ interlocutione, ut se habent tragœdiæ & fabulæ. Drama enim, Latine fabulā dicitur: quo genere scripta est,

Quo te Meri pedes, an quo uia ducit in urbem?

Quo apud nos genere Cantica canticorū scripta sunt, ubi uox alternans Christi & ecclesiæ, tamen non hoc interloquente scriptore mani festè reperitur. Exegematicon est uel enarratiuum, in quo poeta ipse loquitur sine ullius interpositione personæ, ut sunt tres libri Georgici toti, & prima pars quartæ: itē Lucretij carmina, & his similia. Quo genere apud nos scripta sunt Parabolæ Salomonis & Ecclesiastes, quæ in sua lingua, sicut & Psalteriū, metro constant esse conscripta. Cenon est uel micton, in quo poeta ipse loquitur, et personæ loquentes introducuntur: ut sunt scripta Ilias & Odysseas Homeri, & Aeneidos Virgilij: & apud nos historia beati Iob: quamuis hæc in sua lingua non tota poetico, sed partim rhetorico, partim sit metrico uel rhythmico scripta sermone.

Hæc tibi dulcissime fili, & conleuita Guterbe, diligenter ex antiquorum opusculis scriptorum excerpte curauit, & quæ sparsim repta, diuino labore collegeram, tibi collecta obtuli, ut quemadmodū in diuinis literis statuti & ecclesiasticis imbuere studui, ita enim metrica arte, quæ diuinis non est incognita libris, te solerter instruerem: cui etiam de figuris uel modis locutionū, quæ a Graecis Schemata uel Tropi dicuntur, paruum subijcere libellum non incongruum duxi: tuamq; dilectionem sedulus exoro, ut lectioni operam impendas,

illarum maximè literarum, in quibus non uitam habere credimus sempiternam.

Explicit de arte metrica liber unus.

Bedæ

B E D A PRESBYTERI DE SCHEMATIS SCRIPTURÆ LIBER.

Olet aliquoties in Scripturis, ordo uerborum, causa decoris, aliter quam uulgaris uia, dicendi habet, figuratus inueniri: quod Grammatici Graecè σχήματα uocant: nos habitum, uel formam, uel figuram rectè nominamus: quia per hoc quodammodo uestitur & ornatur oratio. Solet iterum Tropica locutio reperiri, quæ sit translata dictione à propria significatione ad non propriam similitudinem, necessitatis aut ornatus gratia. Equidem gloriantur Graeci, talium se Figurarum, uel Troporum fuisse reperiatores.

Sed ut cognoscas (dilectissime fili) cognoscant item omnes, qui hæc legere uoluerint, quod sancta Scriptura cæteris omnibus scripturis non solum autoritate, quia Diuina est: uel utilitate, quia ad uitam ducit æternam: sed & antiquitate, & ipsa præeminet positione dicendi. Ideo placuit mihi, collectis de ipsa exemplis ostendere: quia nihil huiusmodi Schematum, siue Troporum, ualent præterendere illa seculis eloquentiæ magistri, quod non illa præcesserit.

Sunt autem multæ species Schematum & Troporum: tamen præcipua aliquot Schemata, & Tropos selectiores Scriptura habet: tanquam excerptos ex istis, qui sunt Grammaticis familiares: quorum primus tropus, Metaphora, est omnium generalissimus: nam cæteri omnes, huius speciei uidentur esse.

- Metaphora, Ironia. Catachresis, Antiphrasis. Metalepsis, Aenigma. Metonymia, Charientismos. Antonomasia, Parœmia. Characterismos, Sarcasmos. Exochè, Asteismos. Epithetori, Mycterismos. Synecdoche, Homœosis. Onomatopœia, Homœologia. Periphrasis, Sorasmos. Hyperbaton, Icon. Hysterologia, Icaismos. Hysteron proteron, Caratyposis. Anastrophe, Hypotyposis. Parenthesis, Metastasis. Synchesis, Enargia, non Tmesis, Energia. Diacope, Parabola. Hyperbole, Antapodosis. Allegoria, Paradigma.

Hucusque habes nomenclaturam Troporum Grammaticorum: nunc uerò Schematum

- Prolepsis, Anaphora. Zeugma, Epanalepsis. Protozeugma, Epizeuxis. Mesozeugma, Epimone. Hypozeugma, Paronomasia. Hysterzeugma, Profonomasia. Synezeugmenon, Schesis onomatōnis. Enexarumenon, Paromœon. Hypozeuxis, Homœoteleuton. Syllepsis, Homœoptoton. Asyntheton, uel Polypoton. Asyndeton, Metabole. Dialyton, Hymnos. Polysyntheton, Diasymnos. Anadiplosis, Climax.

Grammatici tamen alia habent Figurarum genera tali ordine: primò, Orationis uita, Barbarissimum scilicet, & Solæcissimum. Secundò, Obscurum, & Inordinatum, Tertio deinde, Metaplasimum.

Postremò, Schemata, & Tropos.

Obscuræ orationis species sunt,

- Acyrologia, Battologia. Pleonasmos, Macrologia. Perissologia, Eclipsis. Amphibologia, Apophoresis. Tautologia, Aenigma.

Inordinatæ orationis species sunt,

- Tapinosis, Cacozeia. Aeschrologia, Cacofyntheton. Cacophaton.

Metaplasmi uerò species hæc sunt;

- Metaplasimus, Aphæresis, Synæresis. Prosthesis, Syncopa, Eclipsis. Epenthesis, Apocope, Synalœpha. Anadiplosis, Ecstasis, Antithesis. Epectasis, Systole, Metathesis. Paragoge, Diæresis, Parallage.

His autem enumeratis, accipe eminentiora decem & septem Schemata diuinæ Scripturæ:

- 1 πρόληψις, Præoccupatio. 2 σύνθεσις, Coniunctio. 3 ἐπιζευξις, Subiunctio. 4 ὑποζευξις, Conceptio. 5 ἀναδιπλωσις, Replicatio. 6 ἀνολογησις, uel ἐπινοήθησις, Relatio. Subrelatio. 7 ἐπανωλύσις, Repetitio. 8 ἐπιζευξις, Congeminatio. 9 παρανομασία, Denominatio. 10 σχήσις ὀνομάτων, Affectio. 11 ἰσομοίωσις, Similitudo. 12 ὁμοιοτελευτία, Similis terminatio. 13 ὁμοιοπρωτία, Ex similibus casibus. 14 πολυπρωτία, Ex pluribus casibus. 15 ἁρμογία, Conuenientia. 16 ἀντιστοιχία, Abundās cōiunctionibus. 17 διάλυσις, aut ἀσύνθεσις, seu ἀσυνέτησις, Dissolutio.

C 4 Prole

Prolepsis.
Mολυσις, præoccupatio, siue præsumptio dicitur. Figura est, quando ea quæ sequi debent, anteponuntur: quemadmodum habetur in Psalmo octuagesimo sexto: Fundamenta eius in montibus sanctis, diligit Dominus portas Sion. Antè posuit Eius, & postea Citius: id est, Domini. Item Psalmo uigesimo primo: Diuiserunt sibi uestimenta mea, & super uestem meam miserunt sortem. Pro diuident, & mittent. Item Ezechielis primo, nihil anteponens, ita incipit: Factum est in tricesimo anno, &c. Sermonem coniunctionis posuit, nihil aliud antè, cui hoc subiungeretur, præponens.

Zeuigma.
Zeuigma, coniunctio dicitur, figura quando multa pendentia, aut uno uerbo, aut una sententia concluduntur. Vno uerbo: ut Apostolus ait ad Ephesios, quarto capite: Omnis amaritudo & ira & indignatio & clamor & blasphemia tollatur à uobis. Sententia autem, quemadmodum Psalmista in Psalmo decimoquarto præponens: Qui ingreditur sine macula, & operatur iusticiam: qui loquitur ueritatem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua, nec fecit, &c. Ad ultimum ita concludit: Qui facit hæc, non commouebitur in æternum.

Hypozeuxis.
Υποζευξις, est figura superiori contraria, ubi singula uerba, uel sententiæ, singulis quibusque clausulis subiunguntur. Tale est & illud, in uerbo: ut Psalmo centesimo quadragesimo quarto: Virtutem terribilium tuorum dicent, & magnitudinem tuam narrabunt: memoria abundantia suauitatis tuæ eructabunt, & in iusticia tua exultabunt. Item primæ Corinthiorum decimo tertio: Siue prophetiæ (inquit) euacuabuntur, siue linguæ cessabunt, siue uersificientia destruetur. Sententiæ, quemadmodum habetur Psalmo uigesimo sexto: Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum: si exurgat aduersum me prælium, in hoc ego sperabo.

Syllepsis.
Συλληψις est, quum casus discrepantes in unam significationem congregamus: ueluti habetur in Psalmo septuagesimo septimo: Attendite populus meus legem meam. Item Psalmo centesimo quadragesimo nono: Ad faciendam uindictam in nationibus, increpationes in populis. Quod enim ait, Ad faciendam: numeri singularis est. quod addidit, Increpationes: pluralis est.

Fit etiam Syllepsis in sensu, id est, ubi pro multis unus, uel pro uno multi ponuntur. Pro multis unus, ut Psalmo septuagesimo septimo: Immisit in eis muscam caninam, & comedit

eos rana, & exterminauit eos. Quum non solum unam ad exterminandos Aegyptios muscam uel ranam, sed innumeras immitteret.

Item pro uno multi: quemadmodum habetur Psalmo secundo: Adstiterunt Reges terræ, & Principes conuenerunt in unum. Reges enim pro Herode: Principes pro Pilato positos, Apostoli intellexerunt: quemadmodum continetur in Actibus Apostolorum quarto capite.

Anadiplosis.
Αναδιπλωσις, est congeminationis dictionis, quæ in ultima parte præcedentis uersus, & prima sequentis iteratur: ueluti habetur in Psalmo centesimo uigesimo primo: Stantes erant pedes nostri in atrijs tuis Hierusalem, Hierusalem quæ ædificatur ut ciuitas. Item apud Hieremiam, capite secundo: Me dereliquerunt fontem aquæ uiuæ, & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non ualent aquas.

Anaphora.
Αναφορα, est relatio, quum eadem dictione bis sapius uel per principia uersuum repetitur: quemadmodum habetur Psalmo uigesimo sexto: Dominus illuminatio mea, & salus mea, quem timebo? Dominus defensor uitæ meæ, à quo trepidabo? Et infra: Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum. Si exurgat aduersum me prælium, in hoc ego sperabo.

Fit etiam Anaphora, ut eodem uersu, per principia sensuum: quemadmodum Psalmo decimo octauo: Vox Domini in uirtute, uox Domini in magnificentia, uox Domini confringentis cedros. Quæ figura in Psalmis usitatissima est.

Hanc quidam Epanaphoram uocant.

Epanalepsis.
Επαναληψις, est sermonis in principio uersus positi in eiusdem fine repetitio: quemadmodum Apostolus ad Philippenses, quarto capite: Gaudete in Domino semper, iterum dico gaudete. Item Psalmo octuagesimo secundo: Deus, quis similis erit tibi? ne taceas, neque compe scaris Deus.

Epizeuxis.
Επιζευξις, est eiusdem uerbi in eodem uersu sine aliqua dilatione congeminationis. quemadmodum habetur apud Esaiam, capite quadragesimo: Consolamini, consolamini populus meus, dicit Dominus uester. Et iterum apud eundem, capite quinquagesimo primo: Eleuare, eleuare, consurge Hierusalem. Et adhuc apud eundem, capite trigesimo octauo: Viuens, uiuens, ipse confitebitur tibi. Item Psalmista simile quiddam habet Psalmo decimo octauo: Dies diei eructat uerbum, & nocti indicat scientiam.

Alibi repetitio eiusdem sermonis, Palillogia obtinet nomen.

Paronomasia.
Παρονομασία, denominatio dicitur, quoties dicitio penè similis ponitur in significatione diuersa, mutata uidelicet litera uel syllaba: ut in Psalmo uigesimo primo, iuxta Hebraicam ueritatem: In te confisi sunt, & non sunt confusi. Et Philippen. tertio: Videte malos operarios, uidete concisionem: nos autem sumus circuncisio, qui spiritu Deo seruiamus. Quam Esaias propheta capite quinto, figuram elegantissimè in sua lingua confecit, ubi ait: Expecta ui ut faceret iudicium, & ecce iniquitas: & iusticiam, & ecce clamor. Hebraicè enim iudicium משפח dicitur, iniquitas, חפח, iusticia, חפח clamor, appellatur. Pulchrè itaque una uel addita uel mutata litera, sic uerborum similitudinem temperauit, ut pro dictione משפח diceret חפח, & pro חפח poneret חפח.

Schests onomaton.
Σχests ονοματων, id est, multitudo nominum coniunctorum diuerso sono, unam rem significantium: ut Esaiæ primo capite, Vaganti peccatrici, populo graui iniquitate, semini nequam, filijs sceleratis. Item Psalmo centesimo quinto: Peccaui cum patribus nostris, iniuste egimus, iniquitatem fecimus.

Paromion.
Παρομιον est, quum ab eisdem literis diuersa uerba sumuntur. Quæ nimirum figura, quod ad positionem literarum pertinet, melius in ea lingua qua scripta est edita requiretur. Habemus tamen & in nostra translatione, unde demus exemplum. dictum est enim in Psalmo centesimo decimo septimo: Benediximus uobis de domo Domini, Deus dominus & illuxit nobis. Et in Psalmo decimo septimo: Ira illius secundum similitudinem serpentis, sicut aspidis surda, & obturantis aures suas.

Omaitilaton.
Ομοιαιτων, similis terminatio dicitur, figura quoties media & postrema uersus siue sententiæ simili syllaba finiuntur: ut Ecclesiastici sexto, Melius est uidere quod cupias, quam desiderare quod nescias. Et iterum septimo: Melius est à sapiente corripri, quam stultorum adulatione decipi. Hac figura Poëtæ & Oratores saepe utuntur. Poëtæ hoc modo: Peruia diuisi paterunt cæcula ponti. Oratores uero ita: Beatus Iob, Deo soli sibi cognitus in tranquillitate, ad maiorem notitiam perducendus, tactus est uerbere, ut odorem suarum uirtutum tanto latius spargeret, quantum more aromatum melius ex incensione fragraret. Quo schemate, ipse qui hoc dixit, beatus papa Gregorius sapientissimè usus fuisse reperitur. Et huiusmodi orationes esse reor, quas Hieronymus concinnas rhetorum declamationes appellat.

Sic autem habentur septemdecim Schemata diuinæ Scripturæ.

LIBRI SCHEMATVM uenerabilis Bedæ presbyteri, finis.

Homœoptoton.
Ομοιωτοπον, quum in similes sonos exeunt dicta plurima: quemadmodum habetur Psalmo nonagesimo septimo, Cantate, exultate, & psallite. Et Ezechielis decimo octauo: Quod si genuerit filium latronem, effundentem sanguinem, & paulo post in montibus comedentem, & uxorem proximi sui polluentem, egenum & pauperem contristantem, rapientem rapinas, pignus non reddentem, & ad idola leuantem oculos suos, abominationem facientem, ad usuram dantem, & amplius accipientem, nunquid uita uiuet?

Polyptoton.
Πολυπτοπον est, quum diuersis casibus uariatur oratio: ut ad Romanos undecimo, Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi honor & gloria, in secula seculorum. Item Psalmo sexagesimo septimo, Nive dealbabuntur in Selimon, mons Dei, Mons coagulatus, mons pinguis: ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo beneplacium est Deo habitare in eo.

Irmos.
Ιρμος, conuenientia dicitur, quando series orationis tenorem suum usque ad ultimum seruat, nulla uidelicet alia uel causa, uel persona mutata: ut Psalmo quinquagesimo tertio, Deus in nomine tuo saluum me fac, & cætera, usque dum ait: Non proposuerunt Deum ante conspectum suum. Orat enim Propheta, ut auxilio Domini saluatoris ab hostium insecutione liberetur.

Polyyndeton.
Πολυυνδeton, est oratio multis nexa conjunctionibus: ut Psalmo quadragesimo, Dominus conseruet eum, & uiuificet eum, & beatum faciet eum, & emundet in terra animam eius, & non tradat eum in manus inimicorum eius.

Dialtyon, uel asyndeton.
Διατυον, uel ασυνδeton, est figura superiorum contraria, carens conjunctionibus: ut Psalmo sexagesimo quinto, Iubilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini eius. Date gloriam laudi eius. Dicite Deo, quam terribilia sunt opera tua Domine.

Sic autem habentur septemdecim Schemata diuinæ Scripturæ.

LIBRI SCHEMATVM uenerabilis Bedæ presbyteri, finis.

B E D A
PRESBYTERI
DE TROPIS SACRÆ
SCRIPTURÆ
LIBER.

De Tropis.

Tropus, est dictio translata à propria significatione ad non propriam similitudinem, ornatus necessitatis ue causa. Sunt autem τρόποι, qui Latine modi, uel mores interpretari possunt, numero tredecim: uidelicet,

- 1 μεταφορά.
- 2 κατάχρησις.
- 3 μετάληψις.
- 4 μετανομία.
- 5 αὐτονομασία.
- 6 ἐπιθεσις.
- 7 σιωπηλότης.
- 8 ὀνοματοποιία.
- 9 ἠρίφρασις.
- 10 ὑπερβασις. Species sunt quinque,
- 11 ὑσφολογία.
- 12 ἀναστροφή.
- 13 ἠρηνθεσις.
- 14 τμήσις.
- 15 σύγχυσις.
- 16 ὑπερβολή.
- 17 ἀλληγορία. Species sunt septem,
- 18 εἰρωνεία.
- 19 ἀντίφρασις.
- 20 ἀνιγμία.
- 21 χαρικενισμός.
- 22 ἠροίμια.
- 23 σαρκαϊσμός.
- 24 αἰσαϊσμός.
- 25 ὁμοίωσις. Species sunt tres,
- 26 εἰκων.
- 27 παβολή.
- 28 ἠπάδευμα.

De metaphora.

Μεταφορά, est rerum uerborumque translatio. Hæc fit modis quatuor: ab animali ad animal, ab inanimati ad inanimati, ab animali ad inanimati, ab inanimati ad animal. Ergo Ab animali ad animal ita fit, ut Psalmo secundo: Quare fremuerunt gentes? Et Dominus qui eripuit me de ore leonis, & de manu ursi. Item Psalmo 138. Si sumptero pennas meas ante lucem. Nam & homines & bestia & uolucres animam habent.

Ab inanimati ad inanimati: ut

Zachariæ undecimo: Aperi Libane portas tuas. Item Psalmo octauo: Qui perambulat semitas maris. Translatio est enim à ciuitate ad montem, & à terra ad mare, quorum nullum animam habet.

Ab animali ad inanimati: ut Amos primo capite, Exiccatus est uertex Carmeli. Homines enim, non montes uerticem habent.

Ab inanimati ad animal: ut Ezechielis undecimo capite: Auferam à uobis cor lapideum. Non enim lapis, sed populus animam habet.

Hic autem tropus & ad Deum fit multiformis. A uolucris: ut, Sub umbra alarum tuarum protege me. A feris: ut, Dominus de Sion rugiet. A membris humanis: ut Psalmo decimo sexto, Quis mensus est pugillo aquas, & cœlos palmo ponderauit? Ab homine interiore: ut Esaiæ quadragesimo, Inueni Dauid filium Iesæ, uirum secundum cor meum. A motibus mentis humanæ: ut Psalmo secundo, Tunc loquetur ad eos in ira sua. Et Genesis sexto: Pœnitent me hominem fecisse. Et Zachariæ octauo: Zelatus sum Sion zelo magno. & innumera huiusmodi. A rebus insensibilibus: ut Amos secundo, Ecce ego stridabo super uos, sicut stridet plaustrum onustum scœno. Qui uidelicet tropus & in communi loquutione usitatissimus est, quum dicimus, Fluctuare segetes, gemmare uites, floridam iuuentutem, & lacteam caniciem.

De Catachresi.

Κατάχρησις, est abusus nominis aut uerbi, ad significandam rem, quæ propria appellatione deficit. Hæc autem à metaphora differt, quod illa uocabulum habet, largiturque, quia non habet proprium, alieno utitur: ut parricidam dicimus, qui occiderit fratrem: & piscinam, quæ pisces non habet. Hæc enim nisi extrinsecus sumerent suum uocabulum, non haberent. Huius simile est illud: Pone uerbes in quatuor angulis mensæ per singulos pedes, & sextum sagum in fronte tecti duplicis, & ibi confringit cornua arcuum. Et secundi Paralipomenon quarto, Labium illius erat quasi labium calicis, & repandi lili. Pedes quippe & frons & cornu & labium, hominum tantum sunt, & animantium, non etiam rerum insensibilium. Quæ nomina, si Scriptura præfatis rebus non imposuisset, quod proprium his diceret, non haberet. Ad hunc tropum pertinet quod scriptum est Ioannis quinto. Est autem Hierosolymis probatica piscina, à piscibus enim nomen accepit aqua, quæ nequaquam propter pisces, sed ad lauandas (ut ferunt) hostias, collecta est: unde Probatice cognomen sortita est.

De Metalepsi.

Μετάληψις, est dictio gradatim pergens ad id quod ostendit, & ab eo quod procedit, id quod sequitur insinuans: quemadmodum habetur apud Psalmistam, Labores fructuum tuorum manducabis. Labores enim posuit, pro his quæ laborando acquiruntur bonis, Necnon & illud Psalmi centesimi tertij: Draco

Draco iste quem formasti ad illudendum eis per draconem diabolus, per diabolum bonus angelus intelligendus est, qualis à Deo formatus est.

De metonymia.

Μετωνυμία, est quædam ueluti transnominatio, ab alia significatione ad aliam proximitatem translata. Huius sunt multe species. Per id quod continet, id quod continetur: ut per inuentorem, id quod inuentum est: per inuentum, inuentorem: per efficientem, id quod efficitur: per id quod efficitur, efficientem. Per id quod continet, id quod continetur, ut Genesis uigesimo quarto, Effundens hydriam in canalibus, aut contra, Accipe literas tuas, ne que enim hydria effundebatur, sed quod in ea continebatur: nec litera in manus, sed charta quæ literas continet, adsumitur. Et iterum: Dimitte eam, & uadat, & aspicietur. Non enim arca, sed plaustrum quo continebatur aqua: uel boues qui ducebant plaustrum, ire poterant. Hæc & per efficientem, id quod fit: & contra, per hoc quod fit, efficientem designat.

De antonomasia.

Ἀντωνομασία, est significatio uice nominis posita, ex accidentibus uidelicet, propriam significat personam, quæ tribus fit modis: ab animo, à corpore, extrinsecus. Ab animo, ut Esaiæ undecimo, Nunquid non tu percussisti superbum: à corpore, ut 1 Regum 17. Vir spiritus altitudinis sex cubitorum & palmo. Ab elatione enim animi, diabolus hic intelligitur superbus. A quantitate corporis, Goliath gygas significatur. Extrinsecus quæ sumuntur, in plures species diuiduntur. Descendunt enim à genere: ut, Nunquid omnibus uobis dabit filius Isai agrum? A loco: ut, Autorem seditionis fecit Nazaræorum. Ab actu. Matth. 26. Qui autem tradidit eum, dedit eis signum dicens. Ab euentu, ut Ioan. 19. Discipulus ille quem diligebat Iesus. Per hunc tropum aliquoties & Dominus ipse demonstratur, à genere: ut Mat. 21. Osanna filio Dauid. à loco: ut, Qui sedes super Cherubin apparet. ab actu: quemadmodum habetur Iob septimo capite, Peccaui, quid faciam tibi, o custos hominum?

De epitheto.

Ἐπίθετον, est præposita dictio pronomini. Nam antonomasia uicem nominis sustinet, epitheton nūquam est sine nomine: ut Eccl. 45. Dilectus Deo & hominibus Moses. Et, Misericors & miserator Dominus. Et, Iustus Loth oppressum. Fit etiam epitheton modis tribus: ab animo, à corpore, extrinsecus. His duobus tropis aut uituperamus aliquem, uel ostendimus, uel ornamus.

De synecdoche.

Συνεκδοχή, est significatio pleni intellectus capax, quum plus minus uel pronunciat, ut enim à parte totum ostendit: ut Ioannis pri-

mo, Verbum caro factum est. Et Actuum 27. Erasmus uero in naue, uniuersæ animæ ducem: septuaginta sex. Aut contra, ut Ioannis de cimonono, Ergo propter parascueu Iudæorum, quia iuxta erat monumentum ubi posuerunt Iesum.

De onomatopœia.

Ὄνομαστοποιία, est nomen de sono factum: ut prima Corinthiorum 13. Cymbalum tinniens. Et Esaiæ 58. Quasi tuba exalta uocem tuam. Et Hieremiæ quarto, Canite tuba. Et, Nunquid circumdabis collum equi hinnitum? Et Esaiæ 56. Rugitus leonis. Et Iob quarto capite, Vox leonæ. Et Esaiæ 56. Canes muti non ualentes latrare.

Ad hunc tropum pertinere quidam existimant sibilos serpentium, porcorum stridores cæterorumque uocem confusam animantium, quæ & ipsa in scripturis sanctis sæpius indistincta reperitur.

De periphrasi.

Περίφρασις, est circumloquutio, quæ fit aut ut breuitatem splendide describat, & producat: aut fœditatem circuitu euitet. Splendide producta ueritas, ut secunda Corinthiorum quinto: Scimus quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluatur, quod ædificationem habeamus ex Deo, domum non manu factam, æternam in cœlis. Fœditatem circuitu euitas: ut Romanorum primo capite, Nam femina eorum immutauerunt naturam Iem usum, in eum usum, qui est contra naturam: similiter autem & masculi, relicto naturali usu, &c.

De hyperbaton.

ὑπερβασις, est transcensio quædam, uerborum ordinem turbans. Huius species sunt quinque: uidelicet,

- 1 ὑσφολογία.
- 2 ἀναστροφή.
- 3 ἠρηνθεσις.
- 4 τμήσις.
- 5 σύγχυσις.

De hystero-logia.

ὑστερολογία, uel ὑστέρου πρότερον, est sententia quum ordo uerbis mutatur: ut Psalmo uigesimo tertio, Hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo. prius enim Dominus miserando iustificare solet impium, & sic postea benedicendo coronat iustum.

De anastrophe.

Ἀναστροφή, est uerborum tantum præpositus ordo: quemadmodum habetur Iob quinto capite: Quamobrem ego deprecabor Dominum, pro, ob quam rem.

De parenthesi.

Παρέθεσις, autem est interposita ratiocinatio diuisæ sententiæ. Quemadmodum est & illud Apostoli ad Galatas secundo capite, Qui enim operatus est Petro (in apostolatu circumcisio)

circumcisionis) operatus est & mihi inter gentes. Et cum cognouissent gratiam (quæ mihi data est) Iacobus & Cephas & Ioannes, dexteræ dederunt mihi & Barnabæ societatis.

De tmesi.

Tmesis est simplicis uerbi sectio, aut unius compositi, una dictione uel pluribus interiectis. Hæc species licet in sacra scriptura facile inueniatur, tamen habetur in Christiano poeta: ut est, Hiero quem genuit solymis Dauidica proles. Hoc est Hierusalem.

De synchysi.

Synchysis est hyperbaron ex omni parte confusum. Psalmo sexagesimo septimo: Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ de argentatæ, & posteriora dorsi eius in specie auri. Prius enim hic, ut Augustinus ait, quærendus est ordo uerborum, quomodo finiatur sententiâ, quæ utique pendet, & dicitur: Si dormiatis, deinde incertum est, utrum hæc pennæ: an, o uos pennæ: ut ad ipsas pennas loqui uideatur. Vtrum ergo uerbis quæ præcesserunt finiatur ista sententiâ, ut sit ordo: Dominus dabit uerbum euangelizantibus uirtute multa, si dormiatis inter medios cleros, o uos pennæ columbæ de argentatæ. An his quæ sequuntur, ut ordo sit: Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ de argentatæ niue dealbabuntur in Selmon, id est, ipsæ pennæ dealbabuntur, si dormiatis inter medios cleros, ut illis hoc dicere intelligatur, qui speciei domus tanquam spolia diuiduntur: id est, si dormiatis inter medios cleros, o uos qui diuisimini speciei domus per manifestationem spiritus ad utilitatem, ut alij quidem detur per spiritum sermo sapientiæ, alij sermo scientiæ secundum eundem spiritum, alij fides, alij genera linguarum, in eodem spiritu, &c. Si ergo uos dormiatis inter medios cleros, tunc pennæ columbæ de argentatæ, niue dealbabuntur in Selmon. Potest & sic intelligi: Si uos pennæ columbæ de argentatæ dormiatis inter medios cleros, niue dealbabuntur in Selmon, ut subintelligantur homines, qui per gratiam remissionem accipiunt peccatorum. Unde etiam de ipsa ecclesia dicitur in Cantico canticorum octauo: Quæ est ista, quæ ascendit dealbata? Promissio quippe Dei tenetur per prophetam Esaiam, capite primo, dicentem: Si fuerint peccata uestra tanquam phœniceum, sicut niuem dealbabo. Potest & sic intelligi, ut in eo quod dictum est, Pennæ columbæ de argentatæ: subaudiatur Eritis: ut iste sit sensus, Vos qui tanquam spolia speciei domus diuidimini, si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ de argentatæ eritis: id est, in altiora eleuabimini, compagini tamen ecclesiæ cohærentes. Nullâ quippe aliam melius hîc intelligi puto columbam de argentatam, quam illam, de qua dictum est Cantico canticorum sexto: Vna est columba mea. De argen-

tata est autem, quia diuinis eloquijs est eruditata. Eloquia nanque Domini, alio loco, eloquia casta dicuntur. Psalmo undecimo, Argentum igne examinatum, terra purgatum septuplum. Magnum itaque est bonum, dormire inter medios cleros: quos nonnulli duo testamenta esse uoluerunt, ut dormire sit inter duos medios cleros, in eorum testamentorum autoritate requiescere, id est, utriusque testamenti testimonijs acquiescere, ut quando aliquis ex his profertur & probatur, omnis intentio pacifica quiete finiatur.

De hyperbole.

Hyperbola est dicitio fidem excedens, augendi minuentis uel causa. Augendi, ut 2 Regum primo, Aquilis cœli uelociores, leonibus fortiores. Minuentis: ut, Terrebit te sonitus folij uolantis. Et Threnorum quarto: Denigrata est super carbonem facies eorum.

De allegoria.

Allegoria est tropus, quo aliud significatur quam dicitur: ut Ioannis quarto, Leuate oculos uestros, & uidete regiones, quia albæ sunt iam ad messem. Hoc est, intelligite, quia populi sunt iam parati ad credendum. Huius species multæ sunt, ex quibus eminent septem:

- 1. *ἰρωνία.*
- 2. *ἀντιφρασίς.*
- 3. *ἀλληγορία.*
- 4. *χαιρῶντισμός.*
- 5. *παροιμία.*
- 6. *ἀρρητισμός.*
- 7. *ἄσπετος.*

De ironia.

Ironia est tropus per contrarium quod conatur ostendens: ut, Clamate uoce maiore, deus est enim Baal, & forsitan loquitur, aut in diuersorio est, aut in itinere, aut dormit, ut excitetur. Hanc enim nisi grauitas pronuntiationis adiuuerit, confiteri uidebitur quod negare contendit.

De antiphrasi.

Antiphrasis est unius uerbi ironia: ut Matthæi uigesimo sexto: Amice, ad quid uenisti? Inter ironiam & antiphrasin hoc distat, quod ironia pronuntiatione sola indicat quod intelligi uult. Antiphrasis uero, non uoce pronuntiantis significat contrarium, sed suis tantum uerbis, quorum est origo contraria.

De enigmate.

Enigma est obscura sententiâ per occultam similitudinem rerum: ut Psalmo sexagesimo septimo, Pennæ columbæ de argentatæ, & posteriora dorsi eius in specie auri. Cum significet eloquia scripturæ spiritalis diuino lumine plena, sensum uero eius interiori maiori cœlestis sapientiæ gratia refulgentem. Vel certè uitam sanctæ Ecclesiæ præsentem, uirtutum pennis gaudentem: futuram autem quæ in cœlis est, æterna cum Domino claritate fructuram.

De charientisimo.

De charientisimo.

Xarientisimos, est tropus, quo dura dicta grauius proferuntur: ut Genesis uigesimo nono, Nonne pro Rachel seruiui tibi, quare autem imposuisti mihi? uno enim leuissimo impositionis uerbo iniuriam quam patiebatur grauissimâ, temperatius loquens significauit.

De parœmia.

Parœmia, est accommodatum rebus temporibusque prouerbiu, ut secunda Petri secundo, Canis reuersus ad uomitum suum. Et primi Regum decimo, Num & Saul inter prophetas? Quorum unum, cum quemlibet post actam penitentiam ad uitia relabi dicimus: altero tunc utimur, cum indoctum quencumque officium docendi adsumere, uel aliud quid aris, quam non didicit, sibi met utiurpare uiderimus. Hic tropus adeo late patet, ut liber Solomonis, quem nos secundum Hebræos Parabolas dicimus, apud Græcos ex eo nomē Parœmiorum, hoc est, Prouerborum acceperit.

De sarcasmo.

Sarcasmos, est plena odio, hostilisque irrisio: ut Matthæi uigesimo septimo, Alios saluos fecit, seipsum non potest saluum facere. Si rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credamus ei.

De astismo.

Astismos, est tropus multiplex, numeroque uirtutis: Nam astismos putatur, quicquid dictum simplicitate rustica caret, & satis faceta urbanitate expolitum est, ut: Vnam abscindantur qui uos conturbant. Notandum sane, quod allegoria aliquando factis, aliquando uerbis tantummodo fit. Factis quidem, ut scriptum est, Quoniam Abraham duos filios habuit, unum de ancilla, & unum de libera, quæ sunt duo testamenta, ut Apostolus exponit. Verbis autem solummodo, ut Esaiæ undecimo, Egredietur uirga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Quo significatur, de stirpe David per uirginem Mariam, Dominum saluatorem fuisse nasciturum. Aliquando factis simul & uerbis una eademque res allegoricè significatur: factis quidem, ut Genesis trigesimo septimo, Vendiderunt Ioseph Hismælitis triginta argenteis. Verbis uero, ut Zachariæ undecimo, Appenderunt mercedem meam triginta argenteis. Item factis, ut primi Regum sexto, Erat autè David rufus, & pulcher aspectu, & unxit eum Samuel in medio fratrum suorum. Verbis, ut Canticorum quarto, Dilatus meus candidus & rubicundus, electus ex millibus. quod utrunque mysticè significat mediatorem Dei & hominum, decorum quidem sapientiæ & uirtute, sed sui fuisse sanguinis effusione roseum, eundemque unctum à Deo patre oleo lætitiæ, præ confortibus suis. Item allegoria uerbi, siue operis, aliquando historicam, aliquando typicam, aliquando tropologicam, id est, moralem rationem, aliquando anast-

Bedæ tom. 1.

gogen, hoc est, sensum ad superiora ducetem, figuratè denunciat. Per historiam nanque historia figuratur, quum factura primorum sex siue septem dierum, totidem seculi huius comparatur gratibus. Per uerbum historia, dum hoc quod dicit Iacob patriarcha, Genesis quadagesimo nono: Catulus leonis Iuda, ad prædam filii mei ascendisti, & cætera. de regno ac uictorijs Dauid intelligitur. Per uerbum, spiritalis de Christo, siue ecclesia sensus, quum idem sermo patriarchæ de Dominica passione, ac resurrectione fideliter accipitur: item allegoria facta, tropologicam, hoc est, moralem perfectionem designat, ut Genesis nonagesimo quarto: Tunicæ talaris & polymita, quam Iacob patriarcha filio suo Ioseph fecit, uariarum uirtutum gratiam, qua nos Deus pater usque ad terminum uitæ nostræ semper indui præcepit & donat, & insinuat. Allegoria uerbi eandem morum perfectionem significat: ut, Sint lumbi uestri præcincti, & lucernæ ardentes, & cætera. Allegoria facti, anagogicum hoc est, ad superiora ducentem sensum exprimit: ut, Septimus ab Adam Enoch translatus est de mundo. Sabbatum futuræ beatitudinis, quæ post opera bona seculi huius, quæ sex ætatibus peragitur, electis in fine seruetur, figuratè præsignat. Allegoria uerbi, eadem uitæ cœlestis gaudia demonstrat, ut Matthæi uigesimo quarto, Vbi cunq; fuerit corpus, illic congregabuntur & aquilæ. Quia ubi mediator Dei & hominum est corpore, ibi nimirum & nunc subleuata ad cœlos animæ, & celebrata gloria resurrectionis, colligentur etiam corpora iustorum. Nonnumquam in una eademque re uel uerbo, historia simul & mysticus de Christo uel Ecclesia sensus, & tropologia, & anagoge, figuratè intimatur: ut, Templum Domini iuxta historiam, Domus quam ædificauit Solomon: iuxta allegoriam, Corpus dominicum, de quo ait Ioannes secundo, Soluite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud. Siue ecclesia eius, cui dicitur: Templum enim Dei sanctum est: quod estis uos. Per tropologiam, quisque fidelium, quibus dicitur primè Corinthiorum tertio, An nescitis quia corpora uestra templum est Spiritus sancti, qui in uobis est? Per anagogen, superni gaudij mansiones, cui aspirabat qui ait, Beati qui habitant in domo tua Domine, in seculum seculi laudabunt te. Simili modo quod dicitur Psalmo centesimo quadagesimo septimo: Lauda Hierusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion. Quoniam confortauit seras portarum tuarum, benedixit filiis tuis in te. De ciuibus terrenæ Hierusalem, de ecclesia Christi, de anima quoque electa, de patria cœlesti, iuxta historiam, iuxta allegoriam, iuxta tropologiam, iuxta anagogen, rectè potest accipi. Iuxta allegoriam, de ecclesia diximus, sequentes exemplum doctissimi tractatoris Gregorij, qui in libris Moralibus, ea quæ de Christo siue

D sto siue

sto siue ecclesia per figuram dicta, siue facta interpretabantur, allegoriam proprie nuncupare solebat. De homæosi.

Omoios, est minus notæ rei, per similitudinem eius, quæ magis nota est, demonstratio: huius species sunt tres, *ὁμοίως, ὁμοίως, ὁμοίως.*

De icone.

Eικων, est personarum inter se, uel eorum quæ personis accidunt, comparatio: ut Ioannis primo, Vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti a patre. Et Lucæ uigesimo, Neque nubent, neque ducent uxores, neque enim ultra mori poterunt, æquales enim angelis erunt. De parabola.

Παραβολή, est rerum genere dissimilitudinis comparatio: ut Matthæi decimo tertio, Simile est regnum cælorum grano sinapis. Et Ioannis tertio, Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet filium hominis. De paradigmate.

Παραδείγμα, est præpositio, siue enarratio exempli exhortantis aut deterrentis. Exhortantis, ut Iacobi quinto, Helias homo erat similis nobis, passibilis, et orationem orauit, ut non plueret super terram, & non pluit annis tribus, & mensibus sex. Et Matthæi sexto, Respicite uolatilium cæli, quoniam non serunt, neque merunt, neque congregant in horrea, & pater uester cælestis pascit illa. Deterrentis, ut Matthæi uigesimo quarto: Illa hora qui fuerit in tecto, & ua a eius in domo, non descendat tollere illa: & qui in agro, similiter non redeat retrò. Memore: estote uxoris Loth.

Et sic habentur tredecim generales tropi Sacra scripturæ.

B E D Æ
PRESBYTERI
DE ORTHOGRAPHIA
LIBER.

Litera, etiam nota prænominis est, cum Augustum sola significat.

B, propinqua est p literæ, quæ sæpe mutatur, ut, supponit, opponit.

C, nota est prænominis, cum Cæsarem significat: item numeri, cum centum.

D litera, propinqua est consonantibus his, c g l p r m t, quia hæc succedunt in locum eius: ut, accipe, aggrega, alliga, appare, arripe, committe, attende. nota prænominis, cum Decium sola significat: item numeri, cum quingentos.

L sola, Lucium significat.

M sola, Marium.

N sola, numerum: præposita G, Gneum.

P sola, Publium, & cum R, populum Roma-

num: & subiecta R, rempublicam: & præposita C, patres conscripti, siue post consulatum. Q litera, etiam nota est nominis, cum Quintum sola significat: item honoris, quum Quæstorem: populi, quum Quirites.

T, nota est prænominis, quum Titum sola significat. V adiuncta c, quum uirga facente superposita, Vir clarissimus. V geminata cum uirga iacente superposita, Verbi gratia. V geminata cum c duplici, Viri clarissimi.

Ante præpositio, multa significat: nam & tempus significat, cum dicitur: Ante me non est formatus Deus, & post me non erit. Et præsentiam: ut, Ante conspectum gentium, reuelauit iustitiam suam: id est, coram gentibus. Et dignitatem: ut, Posuit Ephraim ante Manassem: & Qui post me uenit, ante me factus est: id est, mihi prælatus.

Aula, Latine domus regia est, Græcè atrium: unde notandum, quod in Psalmo ubi legimus: Adorate Dominum in aula sancta eius, non palatium aulae nomine, sed atrium Græco uocabulo debet intelligi.

Ausculto suafori, & ausculto præcepta magistri. Ausculto autem & audio, ex uno Græco sermone uertuntur, quod est ἀκούω.

Arrha Latine dicitur, arrhabon Græcè.

Agon Græcè, Latine certamen.

Ασφελος Græcè, Latine bitumen.

Acer, acerrimus, non acrisimus.

Agillis, agillimus, non agillissimus: & in Ad-

uerbijs acerrime & agillime.

Audeo, audes, perfectum facit, ausus sum.

Adiuuo Perfectæ formæ est:

Adiuuo Frequentatiuæ.

Aceruo, Aggero, Accumulo, ex uno Græco uerbo ἀσφύω.

40 Eger, animo: egrotus, corpore: utrunque per æ diphthongum scribendum.

Aboleo, aboleui.

Arceo, arcui.

Alibi, alio loco.

Aliàs, alio tempore significat: attamen inuenimus Aliàs, nonnunquam pro aliter, siue pro alio loco positum.

Abstineo me cibo.

Alienus sum crimine.

Antebat sapientia Salomon cunctis mortalisibus. Iulianus ait.

Admoneo interfectorem cædis & cædem.

Æqualis, alterius staturæ par est.

Æquabile, quod æquari potest.

Appetēs cibū, & appetēs cibi. Ambrosius:

Cæcer ut appetēs cibi, ita pspiciēs est periculi.

Accuso sacrilegū, & insimulo, ex uno Græco uenit ἀτιμολογῶ.

Animaduerto in te, & uindico in te, ex uno

60 Græco ἀτιμολογῶ.

Aër singulari tantū numero gaudet: & quæuis aëra

Accuso sacrilegum, & insimulo: ex uno uerbo Græco uenit, ἀτιμολογῶ.

Animaduerto in te: & uindico in te: ex uno Græco uerbo, ἀτιμολογῶ.

Aer, singulari numero tantū gaudet: & quæuis aera dicimus, tamē certis casibus, non utimur.

Autumnus genere masculino: & Autumnū dicitur neutro: utrunque numero singulari.

Aurichalcum & Orichalcū dicimus: & hoc singulariter tantū, sic & cætera metalla.

Ab, & Ex, præpositiones, si sequens uerbum à uocali incipiat, integrè efferuntur: ut ex oppido, ab illo. si consonantes sequantur, extremam literam perdunt: ut, Efferro à sacerdote. Hæ autem præpositiones ita differunt, cum dicit quis à teatro se uenire, non ex ipso teatro: sed de loco qui est proximus teatro, se uenire significat. Qui uerò ex teatro se uenire dicit, ex ipso teatro significat.

Ad, & In, præfatis præpositionibus pares sunt, contraria potestate: quia in forum ire, est in ipsum forum intrare: ad forum autem ire, ad locum forum proximum: ut in tribunal, & ad tribunal uenire, non unū est, quia ad tribunal uenit litigator: in tribunal uerò prætor aut iudex.

Ancillor, blandior & adulator, unum significant, quod est Græcè ἀνακλῶ, & datiuum casum trahunt.

Aufero, eximo, adimo, subtraho, subduco: ex uno Græco transferuntur, id est ἀφαιρῶμαι.

Abdico, uerbum potest accusatiuū nomen siue pronomen cum datiuo trahere. Ambrosius, Qui se abdicant secularibus illecebris.

Aliàs nomen, datiuum dupliciter efferet, & alijs, & alio, habes in sacra scriptura: Dico huic Vade, & uadit: & alio Veni, & uenit. Et rursum: Et uni dedit quinque talenta: alij autem duo, alij uerò unum.

Ægyptum, cum in scriptura diuiderè uis, per sequenti syllabæ iunges.

Aspectum, c sequenti syllabæ: affectum similiter, & afflictum, cæteraque huiusmodi.

Assuere, & assumētum panni, per s, non per d scribendum. similiter Assumere, per s.

Alleuat, per l. Aggredior, per g.

Assarius, ab antiquis dicebatur: nunc as dicitur, non assis. Sane assis genitiuus est.

Allium, & dolum, per i scribendum, non per e, sicut oleū. Virgilius allia, serpillū, per i dixit.

Ambo, & duo, neutraliter, ambos & duos masculinè. Nonnulli tamen Græcos sequuti, dicunt hos duo, & hos ambo: quia illi ἄμω, & ἄμω dicunt. Virgilius:

Verum ubi ductores acie reuocaueris ambo.

Anguis, cum sit masculini generis, dixerunt tamē & feminino Ouidius, Varro & Acinius.

Acer, facit pluralē acris, pluralē acres.

Abconditus, non abscondus.

Alter, de duobus: unus de pluribus. Quamuis legamus, Vnus, ex duobus.

Audacter, Latine est: sed audaciter, melius: Bedæ tom. 1.

60 quia nomina x litera terminata, in aduerbijs cetera assumunt: ut atrox, atrociter: ferox, ferociter.

Accersit, qui euocat: arcessit, qui accusat.

Aceruis, moles est.

Acerbus, immaturus aut asper.

Adficimur honore: &, adficimur iniuria.

Apparet, qui uidetur: apparet, qui obsequitur: non regulari ratione, sed discernendi gratia intellectus.

Arbor, omne lignum dicitur. arbuta, non nisi fructifera.

Auena, sterile germen: habena, retinacula iumentorum. hoc, de habendi potestate: illud, de occupandi auiditate dictum.

Accidunt mala, contingunt bona, eueniunt utraque.

Aduocatur, daturus patrocinium: euro catur, præbiturus obsequium: inuocatur, præstaturus auxilium.

Adportare, est aliquid afferre: comportare, in unum locum conferre: deportare, deponere: exportare, tollere.

Agnosimus, quæ nobis exciderant: cognosimus, ignorata & inuisa.

Alium, & sursum & deorsum significat.

Aquatam potionem, rectè dicimus, quæ aquam aliud recipiat: aquosum autem, locum qui ex se aquam fundat.

Album, naturæ tantum est: candidum, frequenter & studij: nam & corpori & animo aliquoties assignatur. albos ergo capillos, carnè candidam, rectè dicimus.

Aluus uirorum, rectè dicitur: uerius mulierum: uenter, in utroque sexu.

Acceptor, & accipiter. Virgilius enim accipiter dicit. Lucilius aut, Acceptoris & unguis.

Apud, per d scribendum: caput per t, quia facit capitis.

Armarium, locus ubi quarumcunque artium instrumenta ponuntur.

Armamentarium, ubi tantum tela armorum.

Accedit, per e, ab ambulando.

Accidit, per i, ab euentu.

Beelzebub, non belsebul, aut belsebud.

Belial, non Beliar.

Byrsa, βύρσα Græcè, Latine corium.

Bellus bellissimus, comparatiuum non habet: sed pro eo dicendum magis bellus, & e contrario minus bellus, id est minus pulcher.

Buccina est, quæ signum dat buccinator.

Bucinus, ipse canor ex hac editus.

Buccina, pastoralis est, & cornu recuruo fit, unde & βουκρινία Græcè uocatur. Tuba autem de ære uel argento efficitur, & solennitatibus concrepat.

Baptismus, baptismi, genere masculino: & Baptisma, baptismatis, neutro: & Baptisium, baptismi, æque neutrum.

Barbam hominis, barbas pecudum dices.

Buxus, arbor est: buxum, materia ipsa.

Balneum, ueteres dixerunt, siue balineum: nihil enim

enim differt, sed in priuatis, publicis aut foemini generis, & quidē numero semper plurali.

Beluae, id est ferae, per b incipiant.

Barathrū, singulariter tantū effertur. Sic aut uocabant gentiles lo cum apud inferos.

Bladitiae & bigae, sicut & trigae, & quadrigae, pluraliter tantū effertur: sed in nostrorū literis scriptorū & bigae inuenimus, & quadrigae.

Cana, & Simon Cananæus per simplicē c. Chanaan & mulier Chanaanā aspiratiōe addita.

luuouija, per y scripta, cania mūscā significat.

luuouija enim Græcē, canis dicitur.

mbuouija per diphth. œ, cōmunem mūscam, mbuouija enim Græcē, cōmune est: unde cœnobium à communitate nomen accepit, quod in Exodo, et in Psalterio imprimis translātū esse arbitramur, ut omnis generis musca significaretur: sed similitudine soni per incuriam contigisse, ut cynomia pro cœnomia scriberetur.

Coitus, generaliter omnia cœuentia, siue itineris, siue concordiae, siue connubiorum.

Carduus, trium syllabarum est, ut arduus, factuus, mortuus: ideoq; similiter declinandū est, huius cardui, huius carduo, & hunc carduū, pluraliter, hi cardui, horum carduorū, his carduis.

Cubicularius, custos cubiculi:

Cubicularis uerō, lectus cubiculo aptus: ut caligarius artifex, caligarius clauus.

Clunes, foemin. genere dixit Melusius: sed Verrius Flaccus, masculino gen. dici probat.

Cōmodamus amico pro tempore equū, uestem, seruum, hanc ipsam rem quā dedimus, recepturi. Mutuo damus pecuniā, triticū, uinū, & his similia, quae mutata, recipi necesse est.

Canities, non canitia dicenda.

Camara dicit, ut Verrius Flac. affirmat: non camera, per e. sed Lucret. cameris ex teretibus, dicendo, etiam cameram dici posse, ostendit.

Curriculū masculinē: diminutio est à curru.

Curriculum autē neutraliter, spacium ad currendum aptum, uel ipsum currēdi officium.

Clypeus masculino genere, in significatiōe scuti ponitur: neutrali autē, imaginem significat: sed autoritas utrunq; uariat.

Cafetus masculini generis est: sed Pōponius neutraliter dixit, cafeum molle.

Cuspis, cuspidis: non cuspes.

Capparim foeminino genere dixit Varro: nam & Græcē foeminino dicitur *καπάρη*.

Cassidē dicimus nos ab eo, q; est hęc cassis: sed multi cassidam dicunt, ut & Propertius: Aurea cui postquā nudauit cassida frontem. Et Virgilius: Aurea uati cassida.

Capo nunc, sed Varro de Sermonē Lat. ait: Ex gallo gallinacio castrato sit capus.

Cingula hominū, gen. neutri est: nam & animalium genere foemin. has cingulas dicimus.

Capax, qui facile capit: capabilis, qui facile capitur.

Colloca, per l scribendū: nō conlocat p n.

Calumnia, est crimen falsum, cum nobis ad uersarius, aut malum quod non fecimus, obicit: aut bonum quod fecisse probauit, in contrarium interpretari conatur.

Consulo tibi, prospicio, provideo, ex uno Græco ueniunt, quod est *προσβουλομαι*.

Contemno hostem: despicio, sperno, aspernor, ex uno Græco ueniunt, qd est *καταφρονω*.

Commeio lectum, & permeio, comminxi & perminxi.

Comitor amicum, & amicus. (uas. Corinthus ciuem dicimus: Corinthiacum

Cominus gladijs pugnamus: eminus iaculis: quia illud à manu non recedit, hoc à manibus emittitur.

Clypeus armorum: clypeum imaginis est. Cadit quis etiam in plano: decidit ex alto, Cerulus naturae color est: ceruleus fingitur, ita alterum est, alterum fit.

Claritas tam luminis est, quam perspicuitatis: claritudo generis, prior itaq; splendoris, posterior nobilitatis est.

Cruciat, est dolor corporis: uel cum homo ab altero cruciatur.

Cruciamētum, quod cruciat.

Cerno & cresco, in eundem perfectum cadunt, creui.

Cædo, cecidi, per æ diphthongum, Cæditur & tilia ante iugo. Virgilius.

Cedo, cessi, per e simplicem.

Cupio, cupiui facit, & cupi. Cic. pro Cluen. Et filium & hunc, cum maxime filium interfecit cupit: pro cupiuit.

Calumniator innocenti, non innocentem: tametsi quidam interpretū Græcam locutionem secuti, accusatiuū posuerint, dicentes: Et orate pro persequentibus & calumniantibus uos.

Cur aduerb. sapius indicatiuū uerbum trahit. Greg. Discutiendū est, cur quadam die factum aliquid coram Domino dicitur.

Clauus similiter, quae est purpurata uestis, & declinat uerbo foeminino.

Callum quoq; & cœnū, sing. numeri sunt, Cani, cancelli & casses, singularem numerū Casses autem, retia dicuntur. (nō habent, Caula, similiter ceremoniae.

Cunae & compedes: & in neutro genere, castra, cibaria, crepundia, cunabula.

Cruor, plurale nō habet, Virg. plurali cruores atq; atros significabat.

Contagium, & cōtagia, neutro genere sunt dicenda: & haec contagia, foeminino.

Comœdia, carmina quae in cōuiujs canuntur: quia comestatio Græcē *κῶμῶς* dicitur.

Calamus Græcē, Latinē sicella.

Canon Græcē, Latinē regula.

Cados Græcē: Latinē situla.

Cunabula, sunt panni infantiae: sed Io. Constantinopolitanus episcopus scribit Lazarū in monumento cunabulis inuolutum.

Curator

Cantator & cantatrix, à uerbo canto. A uerbo cano, recte dicitur cantor atq; cantrix.

Comburo, per m scribendum, non per n.

Compara similiter & compono, ceteraq; huiusmodi, (syllaba iunges.

Conspectus, cum diuidendū est, c sequenti Cōplacéo, non conplacéo: cōmoratus, non cōmmoratus.

Comprehendo, per m.

Camelus, per unum l scribendum.

Commodat, & commendat per m.

Computrescit, per m. Complures, per m.

Columna, cum in scripto diuidēda est, in sequenti syllaba nectis. Calumnia similiter.

Celo, celas, id est, abscondo, per simplicem e scribendum:

Cælo, celas, cum picturā significat, per diphthongum æ scribendum, unde cælum melius intelligitur dicitur, ab eo quod cælati instar, multifaria sit siderū uarietate depictū: quā quod inuisibilia & incerta mortalibus celet arcana.

Cantharus, animal est:

Cantharum, camera, domus.

Clamo, clamoris, simplicis est:

Conclamo, simul cum multis est: etiā a clamore, murmurandi est. Proclamo, laudandi uel deprecandi exultatio. Declamo, rhetorizandi.

Exclamo, quando pro uiribus uocem eleuo.

Curro, hoc tantum significat, quod in itinere positus, nullam facio comperēdinationem.

Curso aut, paulo citius, aliqua necessitate extorquente festinare cogor: cursito uerō, quando hostem me insequentem fugio.

Circa, ad uisibilem materiam, uel locum pertinet. Erga aut, ad animū spectat: maxime cum aliquem propensorem affectum gerat. (rum.

Circū, ad tēpus refertur. Circiter, ad numerum.

Carcer, ubi homines coercēt: singulariter.

Carceres, unde currus effunduntur: utruq; Cepit, de capiēdo scribimus. (masculinē.

Cepit, de incipiēdo.

Capit, per diphth. Incepta per simplicem e.

Columbae, quae manifestari possunt, & domibus assuescere. Palumbes, ferae, & saxis syluisq; inhabitantes.

Cōscribere, est multa simul scribere. Exscribere, quod alijs sit, trāsferre. Transcribere, cum ius nostrum in alium transit. Inscribere, accusationis est: Describere, dictionis uel ordinatio.

Cōstuescimus bona: insuescimus mala: ad usum utraq;.

Crassari, corporis est & saginae: Crassari, animalibus unguento: non delibuit.

Desertus, orator est: desertus, derelictus.

Dilator, qui desert ad accusandum:

Dilator, qui differt ad proferendum,

Deluit, purgat: diluit, temperat.

Deduceo, de amico producendo:

Didueo autem, est distraho.

Dimidiatum calicem bibi: non dimidiatum, dicere debemus, non enim ipsum uas bibis, sed quod intra uas est.

Bedae tom. 1.

Donamus & illi quod damus, & illum cui damus.

Delictum, peccatum aliquod dicimus.

Delectū, militiae, aut alicuius examinis electionem appellamus. nam et diligi, affectionis est: de legi, iudicij.

Dæmon per diph. notādus: Deus, per e fo Damnatu & addictus, & absolutus. Virg. Quem dānet labor, id est, uirtus sua absoluat, aut uictorem faciat.

Dolium, per i scribendū: non dolet, per e. Dilectio & diligo, per i: & quae declinat uerbo ex eis, per e scribenda. (lium, nidum auis: Domuncula, conclauium domus: domicia Descendo montes, dicere potest: id est, per montes, uel in montes.

Descendo scalas, aut piscinam: id est, per scalas, & per piscinam.

Degredior monte, dicimus recte: & significamus de monte. (mum.

Discrucior & crucior animi & animo & animo Decus, honoris: decor, formae est.

Deliciae & diuitiae, non habent numerum singularem.

Denarius, Latine masculini generis est: Denarion, Graece neutri.

Dialogus Graece, disputatio Latine.

Drama Graecum, neutri gen. Latine fabula.

Defunctus, cum scripto diuiditur, c sequenti syllaba iungenda.

Didymus, id est geminus, prima syllaba per i, secunda per y scribenda.

Deliramentum, non deleramentum: quia a uerbo liro, id est sulco, originem trahit, & sicut boues, cum a recto sulcadi actu declinant, delirare dicuntur: sic & homines, qui de bonis ad mala, corda diuertunt.

Diluculum, non deluculum: quia modicam diei lucem ostendit.

Desiderium, est rerum absentium, et nondum adeptarum: concupiscentia, utrorumq;. Concupiscuntur enim, quae habentur, & quae non habentur. nam concupiscendo fruuntur hominibus, quas habet: desiderando autem, absentia concupiscit.

Dito, diuito, id est locupletio: Graece *δοξία*.

Decorio, decoriaui: & decumo, decumaui, unum est: Graece, *δωρα*.

Dimittere, est derelinquere.

Demittere, est deorsum mittere. uelut: Quis demisit lapidem angularem eius?

Dominor tui, & dominor tibi.

Dogmata Graece, Latine decreta.

Dogmatizo, decerno, siue cenfeo.

Dum, coniunctio, aliquando indicatiuum uerbum trahit, Greg. Nescientia dum nouit, & non diligit, inflat, item: Dum intuetur, quod illa aliquando non habuit, temperet dolorem, quod quum sit.

Doleo uicem tui, & tuae, et doleo tibi. Greg. papa de Benedicto patre, cum persecutorem suum

D 3 suum

sum amaret, magis illi, quam sibi doluit.
 Dum coniunctio, aliquando modum con-
 iunctiuum, aliquando trahit indicatiuum: ut,
 Dum anxietur cor meum: & Dum dicitur mi-
 hi quotidie, ubi est Deus tuus? & beatus papa
 Gregorius: Amici ergo beati Iob, dum percus-
 sionu genera distinguere nesciunt, percussum
 pro culpa crediderunt. Item aliquoties dum,
 ut significat, ut Poeta: (las.
 Tityre, dum redeo, breuis est uia, pasce capel- 20
 Desperatus, per e scribendū: dispersus p. i.
 Discedo, per i: descendo, per e.
 Diastole Græcè, Latine interdicitum. Est au-
 tem nota ad pedē literæ posita, quæ malè con-
 iuncta separet, ne puer legens erreret,
 Libera per uitreos mouit uestigia campos.
 Domus, ablatiuū casum dupliciter effert: et
 in o uidelicet, & in u. sed à domo, genitiuus
 pluralis sit domorum: à domu, domuum.
E Geo uictus & uictum & uictu. 20
 Eripio flammæ hominem.
 Egredior domo & ciuitate.
 Error, est rei uitium: ut, amor, dolor.
 Erratio, certæ uia.
 Erratrix, personam respicit: ut Venatrixerra-
 tica hedera uitij.
 Eloquentia & elegantia, singularia semper.
 Exuuiæ, exequiæ, excubiæ, quæ Græcè *εξου-
 κλιæ* dicuntur.
 Exta quocq; tantum pluralia. (mercatus, 30
 Emporia, fœm. gen. & est Græcum, Latine
 Emolumētum, per e simplicem scribendū.
 Emulatio, per æ diphthongum.
 Equo sedeo, datiuo casu & ablat. sine præ-
 positione dicendum: & equum sedeo, accusati-
 uo: & in equo, & super equum similiter.
 Emanat fons siue terra aquam, id est gignit
 ac producit: & emanat aqua de fonte siue de
 terra: id est, profluit. Greg. Qui locus à Roma-
 na urbe quadraginta ferme miliarib, distās, frigi- 40
 das ac perspicuas emanat aquas. Et iterū de
 eodem sepulchro: Illius flagrantia suauitatis
 emanauit.
 Exprobrat, qui commemorat quæ præstitit.
 Obprobrat, qui obprobrium obiecit: hoc est
 Expectatur uenturus: specta uitium:
 tur, qui uideretur, uel probatur.
 Exercitus laboribus: exercitatus studijs.
 Extruere, est in altū struere. Instruere aciem
 uel actionem: adstruere, adfirmare: construere, 50
 instruendo cōiungere: substruere, re aliqua su-
 pra posita subterstruere.
 Excubiæ, per b: exuuiæ, per u scribendæ.
 Eorundem & earūdem, per n, non per m.
Fimbria genere fœ. & fimbriū dicitur neutro.
 Fides, fidelis, de credulitate.
 Fides, fidis, de chorda. utraq; est longa.
 Flemina sunt, ubi abundant crura sanguine.
 Flemina, cum in manibus, uel in pedib. cal-
 losis sulci sunt. (ralem, 60
 Fastus, de superbia, facit fastuum, genit. plu-

Fastos, de libris, facit fastorum:
 Fungi, agere est: defungi, peragere. (rum)
 Fremor, est murmur hominū: fremitus, fera-
 Flauū, dicimus rubrum: sicut, flaua Ceres.
 Furuum, nigrum: fuluum, nigro rubrum: si-
 cut fuluum leonem dicimus, fuluam aquilam,
 & fuluum aurum, & fulua pugna: se de nube
 tuentem, quæ haberet igneum aliquid de coele-
 sti, & sordidum de lugubri.
 Fuluum certè aurum, cui ad decorem splen-
 doris sui, nigelli aliquid addatur.
 Forum, neutro genere, dicimus locū rebus
 agendis destinatum: uel cū cōmerciū significam.
 Foros, masculinè, tabulata nauium, ubi re-
 miges sedent.
 Fornax, genere fœminino dici debet: quia
 per diminut, facit fornacula, non fornaculus.
 Phalanx, militum dicitur,
 Phalanga, fustis, cui quid deligatur. (dum.
 Fedus, quod est deformis, per e solā scriben-
 Fœdus, qd est pactū, cum æ diphthongo.
 Formosus, sine n, sicut speciosus.
 Fructum cum dicis, siue scribis, c secundæ
 syllabæ iunges. (modi.
 Factum & fictum, similiter, & cætera huius-
 Falso, & nomē, & uerbum, & aduerbiū est.
 Nomen, ablatiu casus, ab hoc falso: uerbiū, pri-
 mæ coniugationis.
 Falso, fallas: aduerbiū, ut falso loqueris.
 Flagitia, quæ in Dominum peccamus: facta
 nora, quæ in hominem.
 Flago amore, & ardeo amore, ex uno Græco
 uenit, *λαγομαι*.
 Fidens sum animi, & animo.
 Fidus, amicus erit: fidelem, famulū dicitur.
 item, fidelis sit, ut domiro seruus.
 Fidus, natura. ita alter tēpore cognoscitur,
 alter semper inuenitur.
 Fimus & fumus, pluralē numerū nō habet.
 Fames, similiter.
 Fœnum & fel: fur, fures, & freni, masculina
 semp pluralia: sed & frena et frenū inuenimus.
 Far, frumentum, & cætera frugum nomina,
 semper singularia: quamuis frumenta & hor-
 dea legamus.
 Fauces, singularem nō habent, quamuis &
 faux inuenimus.
 Fidus, fidelissimus, comparatiuum nō habet,
 sed pro eo dicendū, magis fidus: itemq; econ- 50
 trario, minus fidus.
 Facilis, facillimus, nō facillissimus: sic & dis-
 ficillimus, & in aduerbijs facile, facilimè: dis-
 ficile, difficiliter: nec dicimus faciliter, aut diffi-
 ciliter, tamen ueteres dixerunt. (fuisi.
 Fulgeo & fulcio, eundem habent perfectū,
 Frico, fricas, fricui, Frigo, frigus, frigi.
 Facinus & facinora, nō solum peccata, sed
 aliquando etiam bona opera designat, nomen
 à faciendo figuratum.
 Fratres, dicuntur non solum mares ex eisdem
 parentibus nati: sed etiam masculi & fœminæ,
 siue plu-

siue plures utriusq; sexus, eodē patre, & eadē
 matre generati, fratres promiscuè uocantur.
G Vba dicendum, non gyla: quia y literam
 nulla uox nostra adsciscit.
 Gobius, piscis: nonnunquā legitur gobio.
 Gaudium, animi lætitia: exultatio etiam uer-
 borum, atq; membrorum.
 Gremiū, dicimus interius, ac cinctę uestis se-
 cretū: sinū exterius, sinuata uestis receptaculū.
 Gluten, neutri generis, glutinis, glutini. sed 10
 & glutinum Salust. dicit, glutini, glutino.
 Gith, monoptoton, & pluralem numerum
 non habet. est autem neutri generis, & per om-
 nes casus declinatur.
 Gracilis, gracillimus, non gracillissimus.
 Gaudeo, gaudes, perfec. habet gauisus sum,
 Hilaris, facit pluralem hilari.
H Hilaris, pluraliter hilares.
 Hospes, & qui recipit, & qui recipitur.
 Horredum dicimus & despicabile aliquid, 20
 & admirandum: ut,
 Oculos horrenda in uirgine fixos.
 Herbidum locū dicimus, in quo herba est,
 etiam si aridus esse consueuit.
 Herbosum, qui herbam facile generat, et si
 ad tempus aridus sit.
 Haurio et hausus, per aspirationē scribēda.
 Harenam similiter, quia ab harendo, uel ab
 hauriendo aquam dicta est.
 Hebescit, qui à naturæ usu tepescit: hebetes- 30
 cit, qui amittit aciem.
 Hi, pronomen plurale, per unum i scriben-
 dum. His, similiter per unum i. (plurali.
 Holocaustoma, num. sing. holocaustomata,
 Hamo, hamas, & nomen hamus cum aspira-
 tione scribenda. sic & humo. perfect. humauit.
 Hebescit ager, cum herbam generat: sicut
 adolefcit & pubescit, cum spica proximat.
 Humilis, e contrariis superbo dicitur, & est
 uirtus animi, & contrarius sublimi, quod est 40
 cōditionis. Sed & locus humilior, qui inferius
 iacet, solet appellari humiliatus: etiam in pres-
 suris, afflictus appellatur.
I Ntempesta nox, est media nox, quādo quie-
 scendum est. hinc utiq; dicta, quia in oportu-
 na est actiōni uigilantium. Tempestiuū enim
 ueteres dixerunt opportunum, & in tempesti-
 uum, in opportunum, ducto à tempore uoca-
 bulo, non à perturbatione aëris, quæ consuetē 50
 tempestas uocatur. Quancq; isto uerbo licet
 utatur historici, ut dicant ea tempestate, quod
 uolunt eo tempore intelligi.
 Immaturitas, nocturnum tempus est, quod
 non est maturum, id est opportunum, ut aga-
 tur aliquid uigilando, quo etiam uulgō dicitur
 hora importuna: Græcè *απορία*. Præueni in im-
 maturitate: qd *απορία*. Nihil uerò interest ad sen-
 tentiam, utrū in maturitate, an in immaturitate
 dicatur, quomodo nihil distat, utrum quis dis- 60
 cat, egisse se aliquid galli cātū, an in galli cātū.
 Iuuenis & iuuenior, plur. num. inlefcitur.

Iuuenis & iuuenior, non recipiunt superlas-
 tiuum: sicut nec senex, nec senior. Solent autē iu-
 nior et senior ad se inuicē dici, minor et maior
 et si neuter ipsorum senili accessit, aut propin-
 quauit atati. Ambrosius: Iuuenior est herbis
 sol, iunior fœno. (dum.
 Interior & intimus, non habet positiuū gra-
 Inferior & infimus, similiter.
 Ipsum, neutro genere dicendū, nō ipsud, ut
 illud & istud: quemadmodū ueteres nominati-
 uum masculinū non ipse dicebant, sed ipsus.
 Impingo, facit perfectū impinxi, & impēgi.
 Immunes periculi, & immunes à periculo.
 Indigus & prodigus, per unū u scribenda.
 Indiga & prodiga, sine u. August. Auaritia
 pecuniam congregat, luxuria spargit: ista indī-
 ga est, illa prodiga.
 Incredibile, quod credi non potest.
 Incredulus, qui credere non uult.
 In, præpositio, significat modō id quod &
 ualde aduerb. & uim uerbi, cui præponitur au-
 gerit, increpuit, insonuit, infregit. modō qd
 nō: ut, inualidus, infirmus, modō ponitur pro
 eo quod est inter: ut, Benedicta tu in mulierib.
 modō pro aduersus: ut, duo in tres, & tres in
 duos diuidentur, modō pro spacio temporalī,
 cum significat usq;: ut dicimus, à mane in no-
 ctem: & uolumus intelligi, usq; in noctem,
 Interest et refert, producta re, unū idemq; si
 gnificant, qd græcè dicitur *ἀσπίς*, dicimusq;
 ita: interest mea, & refert mea: interest eius, &
 refert illius: interest & refert nostra, interest &
 refert illorum.
 Impleor uini & uino. Intueor te, & in te.
 Incurro te, & in te. Incurri & incurri.
 Inuideo diuitē: inuideo ei & pulchritudinē.
 Iratus, ex offensa est: iracundus, natura itaq;
 ira repentino motu nascitur.
 Iracundia, perpes uitium est.
 Ignis, ablatiuum & in e & in i mittit.
 Iuga mōtium, pluralia semper iugum enim
 est iumentorū. Sed Virg. Hoc superare iugū.
 Intestina & incunabula, pluraliter tantum.
 Iocum, singulariter neutrale: pluraliter hi io-
 ci, & hæc ioca. (star,
 Instar illius rei, dicere debemus: non ad in-
 Illuies, sordidū est: ingluies uentris. illud
 à non lauando, hoc ab inglutendo dictum.
 Iuuentus, multi iuuenes dicuntur: iuuentas,
 unius hominis ætas: iuuenta, ipsa dea (ut Græ-
 ci dicunt, aut poëta) Iunonis filia, uxor Hercu-
 lis, à qua Iunium mensem appellatum, in libris
 Fastorum legimus.
 Inlita, arbor est, cui incisæ alienum germen
 includitur. Adlita, cui incolumi, aliud quod su-
 stineat, adiungitur.
 Inuideo tibi diuitijs, non diuitias.
 Inermus, facit pluraliter inermis: inermis, plu-
 raliter inermes. (uultum,
 Illius similis, ad mores refertur: illi similis, ad
 Inuidus, qui inuidet: inuidiosus, qd sustinet.
 D 4 Idem

Idem, correptè neutriusdem, productè masculinum in utroq; numero.

Interpretor, & quæ derivatur, siue declinantur ab eo, per simplicem e scribenda.

Imberbi dicuntur, nō imberbes: sic etenim Varro: Imberbi iuvenes, sed et Cic. Imberbum perduxit, non imberbem, Titus Livius autem imberbis singulariter.

Imputabile, per m scribendū, nō per n. Impono et immitto similiter, et huiusmodi similia

Irrigo, non inrigo. Impleo, non inpleo. Immundus, non inmundus.

Inquilini, non habentes propriam domum. Incola, siue adueng, utiq; ex uno græco uerbo, qd̄ est *ἐπιπέλας*, in sacris literis interpretata habemus, ex his derivantur nomina, in colatus & inquilinatus. Trahit aut inquilinus, sicut & peregrinus, non nunquā nomē datiuū casus: ut August. de reprobis: Sunt aut & ipsi peregrini & inquilini huic terræ, sed nō de populo Dei.

Imponere, est rem aliquā siue corporālē seu incorporālē alteri rei superponere, sed imponere, pro fraudem facere, aliquādo dicitur. unde impostura uocatur, cum argentum uel aurum uisioni metallo adulteratur: & qui hoc facit, impostor uocatur, unde etiā uulgō, qui aliquid fraudis facit, aut simulationis, impostor solet appellari. Gregorius papa: Cæpit illum simulatorem, & uerbo rustico, impostorē clamare. Unde habes in sacra Scriptura: Quare imposuisti mihi? nōne pro Rachel seruiui tibi? Et in Reg. Quare imposuisti mihi? tu es em Saul. hoc est: quare me in simulatione decipere, & fraudem facere uoluisti, & August. Et ideo sibi miser imponit, sibi enim fraudem facit, qui perdit meliora, amando peiora.

Largè & largiter, Iulius Modestus utrunq; rectè dicitur, sed largè esse qualitatis, largi Libidinosus, à libidine, p b. (ter quātitatis, Liuidus, à liuore per u proferendus.

Larba, per b. Ludificor stultum, et deludor: quia uenit ex uno Græco *ἀπαυδάω*, præteriti perfecti, ludificatus sum. Vereres uerò ludificauit dixerunt.

Labium, superius dicitur: labrum inferius: rostrum, non nisi quod incuruum est.

Latere & absconditum esse aliquid dicimus, & late patere. Virg. Et scuta latentia condunt.

Lepus, animal est: lepōs, iucunditas, uoluptas: unde & gratum aliquid, lepidū dicimus.

Limen, aduū est, limes regionum.

Largitas, humanitas est: largitio, ambitiois, Ligat quis uinculo: legat testamento.

Loqui, hominis est: obloqui, obrectatoris, sicut obijcit, opponit: alloqui, psuadentis, hor tantisq; uel iubentis: eloqui, oratoris.

Laurentius, Cælius, & talia plura, quæ nomina natuū casum in ius habent, genitiuū sing. numeri in ij duplicem mittunt, uocatiuū singulari in i simplicem: ut hic Laurentius, Cælius: huius Laurentij, Cælij: o Laurenti, Cæli. sic & si

lius, huius filij, o fili: aut certè uocatiuū in ier ut hic impius, huius impij, o impie. Notandum sanè in Actib. apost. ubi Cornelius uidit angelum Dei intro euntē ad se, & dicentē sibi Cornelij. hic uocatiuus rectè per simplicem i proferitur: in Græco aut per ic, Cornelie scriptū est.

Limus, lux, labes, latum, pluralem numerū non habent.

Liberi, quando filios significat, & latebræ, singulari non habent.

Lac, liquamen, lenticula, lens, sing. semper. Locus, singulariter masculinum: pluraliter hæc loca. (tine labrum.

Luter Græcū *λυτήρ*, masculini generis, Luceo & lugeo, in eundem perfectum deueniunt, luxi.

Liberio te periculo, libero à molestia, Lino, facit præteritum lini & liniui.

Margarita, foemini generis, & margaritum, neutro dicendum. In Prouerbis: Inauris aurea, & margaritum fulgens.

Malogranatū, & malū granatū, consuetè dicimus, & utroq; modo declinatur, hoc modo: malogranatū, huius malogranati, & hæc malogranata, horum malogranatorū, his malogranatis, &c. & rursum: hoc malogranatum, huius malogranati, & hæc malogranata, horum malogranatorum, &c.

Miseret me senis, misereor senis, misereor senem: misertus pauperis, per genitiuum: misertus pauperem, per accusatiuum.

Miseror autem, compatior significat, denique Græcè dicitur *συμπάσσω*.

Mereo honorem, & mereor: & miles meret stipendium. (rem.

Memini, & memor sum honoris, & honoris, sunt loca mari uicina, marina, nauis, uel belua. Meto tui, & tuo.

Materies artificiorū: materia consiliorū. Alij contra referūt materiam esse animi, materiam arboris: materiem, qualitatem ingenij, materiam fabris aptam.

Mas, in positione: masculus in deminutione, non masculus, ut quidam.

Muscus, herba quæ in parietibus, uel in corticibus arborum heret, singulariter tantū effertur: memoria, malitia, murmur similiter.

Minæ, manubia, mœnia, mapalia, quæ sunt casæ Afrorum, pluralia semper.

Mare pluralem numerū non habet, nisi tantum maria.

Mel & mullum, & muria, id est *μέλι*, & cetera liquida preciosa, tantum singularia: quamuis mella & uina legamus.

Mature, maturius, maturissimè dicendū, inuenimus apud autores etiā maturimè dictū.

Munio, munis, perfe, facit munij & muniui. Memini, meministi, meminuit: meminimus, meministis, meminerunt, & præteriti temporis, & præterito imperf. uno eodēq; modo declinatur, ideo corruptū siue defectiuū uocant.

Mulceo

Mulceo & mulgeo, in unum perfectū perueniunt mullū.

Maiestas cum scribis uel dicit, s sequenti syllabæ complicari debet. sic in similibus.

Miramur opera, admiramur uirtutes. (mus. Minores esse res aliquas aut homines dicitur. Minoris emptu aut aut æstimatu quippiā, rectè scribimus.

Memini me facere dicendū, nō fecisse. nam memini, sermo est totus præteriti temporis, qui antea cōtā rem in præsens reuocat: & si dixeris, Memini me fecisse: duo præterita simul iungis, Verg. uno tantū loco: Namq; sub Æoliæ memini me turribus altis Corycisi uidisse senē, qd̄ poëtæ p necessitate metri usurpare licuit.

Meracam potionē dicimus, quæ merū alium de recepit: merosum aut uinum appellamus.

Muliebri, dicitur à muliere aliquid factum: muliebriarium, per mulieres ordinatū, & per uiros gestum.

Merula, non merulus dicendum, Matthæus & Matthias p duo t scribenda: quia Græci per τ & θ scribunt.

Mœstum animo, tristitem aspectu dicimus. Malus, nauis, masculinum: Malus, arbor frugifera, foeminiū est.

Mendum neutraliter. Varro in admirandis dixit, magnum mēdum: sed Ouid. foeminiū: Noctē latent mendas. Itē, Eximer ipse dies omnes è corpore mendas. Ergo mendum in mendacij significatione dicitur: mēda, in culpa operis uel corporis.

Munificus, est tanquam beneficus & maleficus: munifex autem tanquam opifex & artifex itaq; munificus munera largitur: munifex autem munere fungitur.

Morticina, nō dicitur nisi mortuorū: mortalia uerò, etiā uiuentiū corporum nomen est.

Nimis, dicitur quicquid plus fuerit quam oportet. nam parum est, quod minus est quam oportet: & horum in medio modus est, quod dicitur, Satis est. Cum itaq; utile sit in uita & moribus, ut amplius quam oportet, nihil omnino faciamus: profectō ueram esse sententiam, Ne quid nimis, fateri potius quam negare debemus. Sed aliquando Latina lingua hoc uerbo sic abutimur, ut nimis, pro eo quod est ualde, & positum inueniamus in literis sacris, & ponamus in sermonibus nostris. nam & in Psalmo: Tu præcepisti mandata tua custodire nimis: non nisi ualde intelligimus, si rectè intelligimus. Et nimis te diligo, si alicui charissimo dicimus, non utiq; plus q̄ oportet, sed ualde nos diligere intelligi uolumus. Deniq; illa Græca sententia, Ne quid nimis, nō habet uerbum hoc quod hic legitur. ibi enim est *ἐγὼ*, quod est nimis: hic aut *σφόδρα*, quod est ualde. Sed aliquādo, ut diximus, pro eo quod est ualde, & dictū inuenimus, & dicimus, unde etiā nonnulli Latini codices non habent: Tu præcepisti mandata tua custodire.

Noceo, obsum, in commodo, malefacio, officio, in una significatione ponuntur, quod Græcè dicitur *βλάπτω*: & cuncta datiuū casu trahunt: Nullus est tam in re, quam in persona: Nemo in persona dicitur: ut ne homo. Natales, id est nobilitates.

Nuptiæ, non nā, nares, nudina, nugæ, nenig; pluralia tantum: & nar inuenimus: nenias autem dicitur epitaphia, id est carmina, quæ in memoriam mortuorum in tumulis scribuntur.

Nequā & nugæ, omnis generis & numeri sunt, & per omnes casus currunt, semper & qualiter dicta: quamuis August. dicat, nugæ, nugarum, nugis, ferunt aut, quia nugæ Hebræus sermo sit, & idem apud eos, quod apud nos significat: id est leuis & prauæ mentis homines.

Novi, nosti, nouit: nouimus, nostis, nouerūt, sic declinatur præsentis, & præterito perfecti: cui similia sunt, odi & memini.

Noceor, noceris, rectè dicitur: quamuis alij qui gramaticorum assuerent, non debere dici nocer, sed nocetur mihi: neq; enim Hieron. gramaticorum regulam ignorabat, qui in propheta Abacuc, ita transferre non timuit: Et non saluabis, dum noceor.

Necto, nexi præterito. Noctu, tēporis est aduerb. nocte, nomē est.

Nubunt foemina: uir enim ducit, mulier nubit: quia pallio obnubit caput genasq;.

Nongentos, non nungentos: ab nouem. Nequam, nō malū significat, sed inutilem.

Nubo, nupsit. Nuptiæ, cum uocalis sequitur, b debet esse: quum consonans, p.

Nascitur, quod utero decidit: enascitur qd̄ de terra ac de aqua exurgit.

Nihil, aduerb. est: nihili nomen. homo enim nullius momenti dicitur. (causica profectio.

Nauis, unius ratis nomen est: nauigiū, omnis naucleris, omnis consortij, naualis exercitus: nauigator, ipse primarius, pfectionis: nauata uerò, omnis qui laborem facit nauigandi.

Nauis, ablatiuum per e, & per i effert.

Organū, unius musici proprie nomen est: sed generaliter omnia musicorū uasa organa possunt dici. Ioannes Constantinopolitanus episcopus: In salicib. in medio eius suspensimus organa nostra. idem citharam, psalterium, lyram, &c.

Organarius autem est, qui utitur organo.

Obriza, obriza, generis foemini: & obrizum, obrizi, neutri.

Origo, originis, initium est.

Origo, originis, neutrum est, & est uelū nauis: in plurali numero origona.

Obtineo laudem, & impetro, ex uno Græco uenit *ἀπὸ τῆς ἰσχυρίας*.

Obiurgo, increpo, corripio, ex uno Græco transferuntur *ἀπὸ τῆς ἰσχυρίας*. (loquuntur)

Homilia Græcum est, Latine sermo uel colatio.

Ocium & silentium, ex uno Græco, id est *ἠσυχία*.

Ordibo et ordiar telā, utroq; modo dixerūt.
 Ostrea, fœmin. genere: non ostreū neutrali.
 Ocimum consuetudo neutraliter dicit: sed
 Amilius Macer ait:
 Inter præteritas numerabitur ocimus herbas.
 Ordior hâc rem, & ingredior, & incipio, ex
 uno Græco uenit *αρχομαι*.
 Onus iumentorum: sarcina est hominum.
 Optimates, qui Græcè dicuntur *οἱ ἄριστοι*
 τῶν, pluraliter solum proferuntur.
 Oblitus nostri, non nos: ueteres tamen &
 hoc modo dixerunt.
 Oliua, arbor est: olea, fructus: oleū, liquor.
 Odi, odisti, odit: odimus, odistis, oderunt, &
 præsentis perfecto, & præterito perfecto tem-
 pore sic declinatur: ideo defectiū dicitur.
 Petra, & Græcum & Latinum nomen est,
 unum idemq; in utraq; lingua significans:
 unde et Petri apostoli nomen, in utraq; lingua
 eandem inuicem fidei significantiam à petra de-
 riuatam continet.
 Platea, similiter in utraq; lingua unū idēq;
 significans: sed ut etymologiæ ratio probat, à
 Græca origine nomen tractum, atq; à latitudi-
 ne deriuatum est: quoniam Græcè *πλατὺ* di-
 citur latum.
 Pro, præpositio, significat ante: ut,
 Soli pro portis Messapus, & acer Atinas
 Sustainant aciem.
 Ponitur & pro præpositiōe in: ut dicimus, pro
 rostris, pro tribunali: & pro eo quod est *ἀντὶ*
 apud Græcos: ut, Pro dulci Ascanio ueniat, &
 pro eo quod est *ἀντὶ*: ut, (Prædicam.
 Vnū illud tibi, nate dea, proq; omnib. unum
 Pudet me amoris. Poeniter me muneris,
 Piget me profectiois.
 Patiens sum laboris.
 Pertæsum est me iniuriæ.
 Plenus sum honorum, & bonis.
 Præeo illi.
 Palpor & palpo equo.
 Præcurro prætori.
 Procuo pupillo, & cuo pupillum.
 Potior fructus, & fructu dicitur, apud anti-
 quos potior hanc rem.
 Præda uictos spoliat. Rapina subito uenit.
 Pax singulariter solum effertur. Salustius:
 Paces retulit: iudicia, bella atq; paces.
 Profapia, id est ingenuitas, quæ Græcè uo-
 catur *ἀσπλαγία* singulari tantū numero gaudet, 50
 Pelagus similiter.
 Pugillares, proceres, primores, posterī, plu-
 ralia tantū: sed nostri autores pugillarem singu-
 lariter dixerunt, sic & in genere fœminino.
 Plagas, id est retes, & Primitiæ, & in neutro.
 Præcordia, palatia, cum miles ad palos exer-
 Pro castris, quæ ante castra sunt. (centur.
 Porrum, sing. neutrale: pluraliter hi porri.
 Prouerbium, Latine *ῥηθὴν*, generis fœmi-
 ninī, inde nomen apud Septuaginta interpre- 60
 tes libri Salomonis, *ῥηθίμια*.
 Bedæ tom. 1.

Pius & piissimus, comparatiuum gradum
 non recipiunt.
 Potior & potissimus, positiuum non habet.
 Proprius, non habet comparatiuum, aut su-
 perlatiuum, sed pro his magis proprius, & ma-
 ximè ppius: sic e contrario, minus & minimè.
 Pauco & pascio, in eundem concurrunt per-
 fectum, pauī.
 Pendeo, pendes, pependi, sin autem habue-
 rit præpositionem, non sic declinatur: sed su-
 spendo, suspendis, suspendi.
 Palsim, ubiq; significat: ex uno enim Græco
 declinatur, quod est *παλιν*.
 Perinde, & qualiter: ex uno Græco *ὁμοίως*.
 Pello, pelli, & pepuli: depello, depuli.
 Peto, petui, & petij.
 Prospiciens periculi, uice nominis ponitur
 participiū: & prospiciens periculum.
 Perendie dicit, sicut hodie uel cras. (stinus.
 Peredinus dies, sicut hodie uel cras. (stinus.
 Poramus eum cui potum porrigimus: et po-
 tamus uinum, quod bibimus.
 Primitiæ tantum pluraliter.
 Probo uerbū, duplicem significat, habet. Pro-
 bamus enim quod eligimus: idē approbamus.
 Probamus autem, quæ qualia sint, tentaui-
 mus: ut, Proba me Deus, & scito cor meum.
 Pecto caput, non pectino: pectum, non pec-
 tinatum: pexi memet, & pectam cras.
 Præfatio, præfatis, præfatiunt. (tio.
 Pauperies damnū est: paupertas, ipsa condi-
 Patriū dicimus à patria: paternum à patre.
 Pinnas murorum: pennas auium dicimus.
 Pecos, omne animal, excepto homine, uoci
 Polenta, nō pulenta dicendum (tandum est.
 est: eo quod ad usum hominum poliat.
 Proœmium cum diphthongo.
 Precium, premo, precor, per simplicem e.
 Prehendo quoq; & interpretor.
 Precari, est rogare: deprecari, excusare uel
 purgare. Virgilius: Equidē merui, nec depre-
 cor, inquit.
 Pluris dicimus, quod maiore summa taxat.
 Plures de multitudine. Plures comparati-
 uū gradus est, cuius positiuum multi.
 Poculum, uas est: potio, quod hauritur.
 Pignera, pignora filiorum & affectionum,
 Procul, & longè dicitur, & propè: Clypeo
 excussa sagitta, proculq; Autorem egregiū.
 Pertinacia, malæ rei perseverantia dicitur:
 constantia, bonæ. (mo.
 Percussum corpore dicimus: perculsum ani-
 Periculum ad discrimē pertinet: periculum
 ad experimentum.
 Postulat aliqd honestè: postulat improbè.
 Cic. in Fru. Incipiūt postulare, postulare, minari.
 Pubes, cum iniuuentutis significatione &
 lanuginis, & partis in qua pubertas est, ponit-
 tur: huius pubis facit: at quum ætatem signifi-
 cat, huius puberis: nec tamen adiecta præposi-
 tione dicimus impuberis, sed impubis. Co-
 mitemq;

nitentq; impubis Iuli, Virgilius dixit. Sed Ci-
 cero ait: Filiumq; eius impuberem.
 Pulmentarium & pulmentum dicitur: nam
 Cato in Originum tertio libro, laerpitiū pro
 pulmentario habet: idem, multo pulmēto usi.
 Podagrosus, à podagra dicitur: sed & poda-
 gricus, à pedum ægrotationē.
 Pugillares & masculinō genere, & semper
 pluraliter dicas: quia pugillus est, qui plures ta-
 bulas continet. Item Laberius in Piscatore, sin- 10
 gulariter hoc pugillar dixit.
 Pautis, pauī: & pauo, pauonis.
 Panicula, *πρωτότυπὸν* primus est. Lucilius:
 Foris subtegminis pannus est.
 Paropsides, fœminino genere dicuntur, à
 pulmentario uidelicet, quod *ὄψον* uocant.
 Palūbes, Virgilius fœminino genere dixit,
 Aeriæ quò cōcellere palumbes. sed Lucilius
 masculinō, Mactosq; palumbes. Varro autem
 in Scauro palūbi dicit, quod consuetudo quo 20
 que usurpauit, (ueta.
 Pometa dicimus, ubi poma nascuntur: ut oli-
 Pomaria autem, ubi seruantur.
 Penè, quod est coniunctio per e.
 Poena, quæ est supplicium per e: similiter
 & Poenus, id est Afer.
 Prægnantem cum scripto diuidis, g secūde
 syllabæ nectis: pignus & pugna similiter, & cę-
 tera huiusmodi.
 Propter, in diuisione scribendi, p secundæ 30
 syllabæ iungis: prosperè, f secundæ.
 Partio, prædo, populo, actiuo genere non-
 nunquam proferuntur: item hæc ipsa comitu-
 nis generis uerbō sapius inueniuntur, partior,
 populor, prædor.
 Pono, simpliciter aliquid statuens: dispono
 aliquid operis impensiois uel consilij factu-
 rus. Est etiam disponere, fœderis ineundi.
 Propono, nōnunquam ad interrogandam
 quæstionē. Appono adiectionis est: impono, 40
 insuendi: superpono, aliquem celsum uel labo-
 rem inuicemq; in dicens.
 Præpono, aliquid preferens: sic & antepono.
 Postpono, aliquid inferius indicās: compo-
 nō, ornādī, aut eloquij aut artificij est: sepono,
 separandī: suppono, aliquid subitus inducens:
 depono, labefactandī est, uel uita excēdendī.
 Peregrinus, nomen sæpe socium & conium
 etum sibi nomen aliud datur casus, ut sancti
 dicuntur peregrini huic seculo.
 Præstolari, non præstulari: quia uenit à uer- 50
 bo præsto sum.
 Puppis, accusatiū casum in em, & in im
 mittit: ablatiuum in e & in i.
 Psallo, perfectum facit psalsi.
 Potior, potitus sum: & perfruo, perfructus
 sum, ex uno Græco ueniunt, quod est *ἔπραβον*.
 Pascuas genere fœminino: & pascua neutro
 pluraliter dicimus.
 Primitiæ, numero tantum plurali dicuntur, 60
 sed aliquoties singulari intelligendæ, sicut in

Apostolo: Primitiæ Christus.
 Quid, & Quia, & Quir, & Quare, uerbis
 subiuicta, aliquando in dicitur uerbum
 trahunt, aliquando coniunctiuū. Gregorius,
 Nouerat, quia sine culpa esse uix possent. &
 rursum: Nouerat, quia diluēdi sunt sacrificijs,
 & rursum: Recessit à malo, nō quia à faciendo
 continuit, sed quia ueniendo reprobauit. item
 dicit: Quod hoc numero requies designatur.
 item, Nonnulli sese intrinsecus: quia per eos
 gratia purgationis deriuatur, extolluntur;
 Quot: es, toties, septies, sine n.
 Quicquid & quicquā, in priori syllaba per
 e scribendum, non per d.
 Quamquam, in priore per ri.
 Quorundam, sicut eorundem per ri.
 Querela per unum l.
 Quatenus aduerbium loci, uel temporis, id
 est, quousq; per e.
 Quatinus, coniunctio causalis, id est ut, per
 i scribendum. (rando.
 Quæritur, de inquirendo: queritur, de plo-
 Quæstus, lucri: quæstus, lachrymarum,
 Querimonia quoq; p simplicē e scribendā:
 Queror de te: queror de illo: itē cōqueror;
 Quò uadis? ad quem locum significat.
 Quā uadis? qua uia dicitur.
 Quò, aliquando pro ubi ponitur. Augustia-
 nus: Inuenis domum famosam, quò boni habi-
 tant: id est, ubi habitant.
 Quot, ad numerum pertinet, sicut & tot.
 Quanti & tantī, ad mensurā: sed nostri au-
 tores aliquoties quantos, pro numero ponūt.
 Gregorius: Sed cum rete magnis piscib. plenū
 dicitur, Additur & quāuis, scilicet 150 tribus.
 Quantus, quā magnus dicitur.
 Quotus, cuius ætatis: unde & quota luna di-
 citur. Augustinus: Quotus quisq; apparere at-
 que existere potest, qui nōn coniunctur esse
 peccator: id est, in qua ætate, quo dierum uel
 annorum numero.
 RADIUS, masculinō, non radium neutro.
 Rubor, coloris est: robor, uirtutis: robor;
 Rapiō tibi pecunias. (arboris.
 Redoleo unguentum.
 Regiū dicitur, quod regis fuit: regale, quod
 Rabies, tantū numero sing. (rege dignū est.
 Reliquiæ, & rostra, ubi cōcionatur, tantum
 pluraliter.
 Remedium, subinuet imminentia pericu-
 la: medicamentum, sanat illata. Remedium ita-
 que ne periclitemur: medicamentum ad subie-
 ta pericula optatur.
 Roscum per ferrosarium mixtum.
 Rudis, comparatiuum & superlatiuum nō
 habet: sed pro his utimur aduerb. magis & ma-
 ximè: ut, magis rudis, & maximè rudis.
 Recens feci, dicimus: non recenter, utentes
 nomine pro aduerbio.
 subius Græcè, Latine modulatio,
 subius, modulor.
 Super;

Super, præpositio modò ponitur pro Deut
Multa super Priamo rogans, super He-
ctore multa.

Modò & pro præpositione Pro: ut,
Nihil super imperio moueor.

Et pro Insuper, & Amplius: ut,
Cui neq; apud Danaos usq; locò, & super ipsi
Dardanide infensi pœnas cū sanguine poscūt.

Et pro Desuper: ut,
Et super è uallo prospectant Troës.

Et pro Superest: ut.

Illi autem neque fuga iam super ulla pericli.

Interdum & Ultra, significat: ut,

Super Garamãtas & Indos Proferet imperiũ.

Sub, præpositio significat modò Supra: ut,

Corpora salu subijciunt in æquos. Id est, supra
faciunt. Modò pro præpositione In: ut,

Nanq; sub ingenti lustrat dum singula templo.

Id est, in templo. Significat & Prope: ut,

Classemq; sub ipsam Antenore.

Ponitur nonnunquam pro Clam: ut,

Subripuit, id est, clam rapuit.

Similis sum tui, moribus: similis tibi, facie.

Studio tibi feci: id est, dum studeo tibi.

Studio nui fecisti est, te studente.

Sartrix, uel Sertrix, quæ farcit.

Subigo hostem, perfectæ formæ est.

Subagito, frequentatiuæ.

Salubre, ad locum refertur, & ad cibum.

Salutare consilium est. Ita salubre non no-

30 cet: salutare prodest.

Supellex, fanies, socordia, sitis, & in neutro

fulphur, scrupulum, sinapi, siler, singularia tan-

tum sunt, sed Virgilius, sulphura uina: & Te-

rentius masculinæ scrupulum retulit.

Sentes, id est spinæ, & farcinæ, quum uasa si-

gnificat: & farcinæ, id est auxilia: & scopæ & fa-

ling & scalæ, & in neutro sponsalia, semper plu-

ralia: sed nostri scalam dixerunt.

Sponde mea uenio, non habet plures casus.

40 Si amem, ames, amet, declinatio est uerbi con-

iunctiu: sicut quum dicimus, Quum amem,

ames, amet.

Scylla, nomen habet à spoliando, siue ue-

xando nauras.

Spolio, est enim Latinâ: Græcè dicitur scyl-

lo σπύλω, & uexo.

Sanno, sannis, sannui, hoc sannium, querela.

Sors sortis, sors sordis dicitur. Ambrosius:

Mundat uasa, ne fors aliqua uini gratiam deco-

50 loret. Tamen negant quidam, sordem nomi-

natiuum casum habere.

Si, uel Esi, nonnunquam indicatiuum uer-

bum trahunt. Gregorius: Frustra miraculũ fo-

ris ostendimus, si deest quod intus operetur.

Item, Quæ est ad perfectionem non pertinet,

fidem tamen tenent.

Sensus, nomen est quartæ declinationis: &

participium præteriti temporis, à uerbo passiuo,

quod est sentior: cuius etiam perfectũ est, 60

sentus sum, es, est: non sentitus,

Securus, non secaturus: à uerbo quod est

feco.

Scamna sunt, quæ lectis altioribus appo-

nuntur. Scabella, quæ lectis paruulis uel sellis

ob ascensum apponuntur. Scabellum autem

& Suppedaneũ dicitur, quod sub pedibus sit.

Sterceratos agros, nõ stercoratos dicas, qui

bus sterces ad fecundandum infertur.

Solem nem quum dicis siue scribis, m sequẽ

10 ti syllabæ connectis. Somnium similiter.

Sæuus, sæuio, sæui, sæuisti, per æ diphthogã.

Sero, seui, seuisti, per e simplicem.

Sagena per e, quum retia significat.

Sagina per i positum, pro pinguedine.

Sol, in utroque numero declinatur: sed sin-

gulariter sol, ipsũ luminare significat. at soles,

ipso dies nominamus, in quibus sol totum il-

luminat populum. nonnulli tamen ueterum

ipsa carmina Soles nominare: sicut Horatius

20 in principio cuiusdã uoluminis, quem ita ex-

orsus est:

Soles meos omni ecclesiæ uestræ commendo.

Et Maro: Sæpe ego longos cantando puerum

memini me condere soles.

Secundum, præpositio est imitationis. Post,

temporis, siue ordinis.

Segnities, uitij, Segnitia, frigoris.

Subscribo epistolis. Supplicio similiter: ut,

Supplicio diuinæ pietati.

30 Simplex, ablatiuum & in i & in e mittit ge-

nitiuum pluralem in um & in ium: ut ab hoc

simplice uel simplici, horum simplicum & sim-

plicium.

Suauis, ablatiuum casum in e & i mittit.

Stachys, στάχης Græcè, Latinè spica.

Sandali Græcè neutro genere, caliga Latinè.

Sertum & corona, ex uno Græco transferũ-

tur, id est στεφανῶν.

Solum, propriè sedes regalis est, unde Græ-

40 cè βασιλικὸς θρόνος uocatur.

Senex & senior, superlatiuum gradum non

habent.

Sobrius, nec comparatiuum recipit, nec su-

perlatiuum: sed pro his dicimus, magis sobrius

& maximè sobrius.

Senecta & senium, duo nomina senectutis

sunt, & discernuntur à Græcis, apud quos ali-

ud nomen habet grauitas post iuuentutem, ali-

ud post ipsam grauitatem ueniens ultima æ-

ras. Nam presbyter dicitur grauis: & γέρων, se-

nex, quia uerò in Latina duorum istorum no-

minum disunctio defecit, de senectute ambo

sunt posita, senecta & senium. Hæc Augusti-

nus. At Gregorius: Vndecima uerò, inquit,

est ætas, quæ decrepita, uel ueterana dicitur:

unde Græci, ualde seniores non γέροντες, sed

presbyteros uocant.

Suspiro, uerbum trahit nomen datiu, casus

& accusatiui: ut, Suspiramus patriæ celestis, &

præpositione addita, Suspiramus ad uitam im-

mortalem.

Subduc-

Subducimus & quæ retrò subtrahimus, &

quæ in promptu offerimus.

Supremus, summus & ultimus, & superio-

rem & inferiorem significat.

Superest, quod eminet.

Supra, quod aliquid substratum habet.

Subter est, quod re aliqua superiore præ-

mitur.

Subrus, quod demissum ab altiore non tan-

gitur.

Seruitium, multitudo seruorum.

Seruitus, conditio est seruiendi: sed ueteres

indifferenter seruitium & pro seruitute po-

suerunt.

Sinapi, sicut & gummi, Græcum est, & plu-

raliter. Sinapi, cuius genitiuus cum s pro-

fertur, ceteri casus similes sunt nominatiuo.

Sibilis dici oportet: Virg. in Bucolicis:

Nam neq; me tantum ueniens sibilis Austri.

Sed & neutro genere quidam dixerunt: ut 20

Cornelius Seuerus:

Et suauiter concordant sibila sæua dracones.

Macer:

Theriacon longo resonantia sibilla collo.

Serenus, suaue sibilum.

Sal, & masculino genere & neutro dicitur.

Saturitas, in cibo tantum dicitur, in ceteris

uerò satietas: sed Virg. Odij saturata quieuit.

Simiam, authores doctiores dixerunt etiam

in masculino.

Strigem hanc, in significatione auis dicas:

striga autem castrense uocabulum est, interual-

lum turmarum significans, in quo equi strin-

guntur: unde etiam strigosi dicuntur corpore

macilento.

Stirps, in significatione sobolis, fœminino

genere dicitur: sed cum materiã significat, ma-

sculino modo stirpem recisum dixerunt: tamen

etiam in significatione sobolis, masculino ge-

40 nere, ut Pacuuius:

Qui stirpem occidit meum.

Sero rumores, id est, diuulgo: & sero, seui.

Sero, id est, claudio (unde & sera dicta est)

serauit. Terentius,

Tu abi, atq; ostium obsera intus.

Suffragor, non suffrago: & suffragatus sum,

non suffragauit.

Sorbeo, sorbui, non sorbui.

Somnio, non somnior: somniaui, non som-

niatus sum.

Sanguis est, dũ manet: effusus uerò, cruor.

Summus ipsi: accipimus ab alio. Sic quum

damus, dicendũ Accipe: cũ permittimus ipsi

tollere, dicendum Sume.

Scorpio, bellica res est: at scorpius, animal.

Scribo, scripsi, scriptum: cum uocalis sequi-

tur, b debet esse: cum consonans, p.

Sacer & uenerandus, & execrandus. Virg.

Auri sacra fames.

Suffragia populi, & quæ honorant dicun-

60 tur, & quæ damnant.

Bedæ tom. I.

Testor, aliquid confirmas sententiam: con-

testor, cum quadam autoritate affirmans.

Protestor, manifestè cauendo denuntiãns: ob-

testor, aliquem iura compellens: attestor, ad tes-

timonium uocans, qui sit dignitate uel autho-

ritate eminent: detestor, aliquid execrandum

respuens.

Trux, ablatiuum in i & in e mittit: geniti-

uum pluralem in u & in um.

Therion, græcè θηρίον, Latinè fera. unde the-

riaca, quia feraliter occidit.

Taciturnitas, loquelæ contraria est: silentiũ,

confusis uocibus siue tumultibus. uerũ scien-

dum, quia sileo & taceo, & cõticeo & reticeo,

ab uno Græco ueniunt σιωπή.

Tenax beneficij: id est memor gratiæ.

Torques, nomen, generis communis. nam

& in Mario Liuius genere masculino, & Cice-

ro torquem fœminino posuere.

Triumphat nos Deus, cum superandi ho-

stes auxiliũ tribuit. Deo (inquit ille) gratias, qui

semper triumphat nos in Christo Iesu, & iterũ

expolians principatus & potestates, trium-

phans illos in semetipso.

Transmigro, quum de loco ad locum iter fa-

cio. item transmigro dicitur, cum additamen-

to accusatiui casus, cum aliquem de loco ad lo-

cum transfero: ut, Nabuchodonosor transmi-

grauit Iudæos de Ierusalem, & emigrabit te de

30 tabernaculo. Porro exemplum uerbi superio-

ris, transmigra in montem sicut passer.

Transmigrans participium, æquè duplici-

ter: & de loco ad locum transiens aliquis, &

alium de loco ad locũ transferens intelligitur.

Turur, & masculino genere & fœminino

profertur, tunc temporis aduerbiũ est, tum

ordinis. (tergum.

Terga hominum sunt, & singulari numero

Tergus qua drupedũ, pluraliter facit tergo-

40 ra, id est coria.

Tinguere dicendum, non tingere.

Temeritas, sine cõsilio: audacitas, post con-

silium.

Temperãtia animorum: temperatio rerum:

temperies aurarum.

Tapete, tapetis, & tapeti: & pluraliter tape-

tia, tapetium, tapetibus altis. sed & hoc tapetiũ,

huius tapeti, huic tapeto: & pluraliter tapeta,

tapetorum, tapetis. Virgilius:

50 Instratos alipedes, pictisq; tapetis.

Sed & masculino genere dicit:

Pictosq; tapetos.

Turbo, si sit proprium, Turbo, turbonis fa-

cit. nam siue uentus, siue quo ludunt pueri, hic

turbo dicitur. Virgilius:

Torto sub uerberere turbo.

Tumulus & tumens, tellus, et mons breuis;

& sepulchrum æquè uocatur.

Teloneum, per t simplicem, nõ thelonium,

aspiratione addita. Est autem Græcè τέλων. La-

tinè uectigal.

Tabes,

Tabes, tantum singulariter dicitur.
 Tendicula & tenebrae tantum pluraliter.
 Vsq; quaque, omnimodo significat: pro quo in Psalmo Græco, *ws. oqôsa*, legitur: quod significantius Latine potest usque ualde, interpretari.
 Ut, modo temporis aduerbium est, & significat postquam. modo qualitatis, & significat quemadmodum. modo optandi, & significat utinam. modo mirandi, & significat o quam, modo coniunctio causalis: ut, uolo ut ubi ego sum, & ipsi sint mecum.
 Vacat mihi, Græcè *vacat*.
 Vaco militia, perfectum uacauit.
 Vulgus, neutri generis est, & pluralem numerum non habet. sed Virgilius masculinè uulgum extulit: ut,
 Hinc spargere uoces in uulgum ambiguas.
 Vas, uadis, generis masculini:
 Vas, uasis, neutri, de uasculo.
 Vis, duplicem habet significationem: & uirtutis uidelicet, quæ Græcè *δύναμις* dicitur: & uiolentia, quæ Græcè *βία* uocatur.
 Vecordia & uirus, tantum singulariter conferuntur.
 Vepres & uerbera, & uiscera, non habent singularem declinationem, nisi tantum uerbere & uiscere. Virgilius:
 Et torto uoluitans sub uerbere turbo.
 Et Ouidius: Viscere diuiso.
 Vtor diuitijs & diuitias. Vergilius semper singulariter.
 Venrex, id est ouis, ab u littera incipiendū.
 Vitenor & uilimus, posituum gradum non habent.
 Verus, ad naturam tantum ueritatem refertur.
 Verax autem dicitur, qui non mentitur, uel de uerus demon dici potest: uerax autem non potest.
 Vallestria agrorum, sicut & cæpestria dicitur.
 Veto culpam, & ueto a culpa, id est prohibeo a culpa. Sed uel: Pomisq; uerarer acerbis, id est, a pomis. Et Fortunatus:
 Non ueto coniugium, sed præfero uirginis alium.
 Vultus mutatur: facies manet.
 Va, datiuum & accusatiuum sequi debet: ut, Alius uæ populo Maurorum: uæ populum Maurorum.
 Vterq; de duobus dicitur: utiq; de binis aut de pluribus ex utraq; parte positus. Vterq; uenit, utiq; uenerunt.
 Veneunt, qui uenduntur.
 Vitus, & uindicatus & punitus.
 Velocitas pedum & corporum: celeritas animorum & factorum.
 Vicus, quod nascitur.
 Vulnus, quod per alium fit.
 Vultur dixit Virgilius in sexto. Sed & uulteriorius, Lucilius primo.
 Virgeo, non urgo. Virgilius:
 Quibus uergerentur poena.

Vngo, unxi, quomodo pingo, pinxitur: quæ sine u: affamen deuotum u addit: ut, pinguis, unguine caras: ita ut unguentum, non ungentum dicitur.
 Verbum, est omne quod lingua proferunt & uoce: sermo autem, cuius nomen ex duobus compositum, serendo & mouendo, compositior ac diligentior sit: sententia uero quæ sensu concipitur. Porro loquela, cum quadam eloquentia dictionis, ordo profertur. Cratio, quum usq; ad manuum artem describendus oratoris sermo, peruenit.

Libri de Orthographia finis.

B E D A
 PRESBYTERI
 DE ARITHMETICIS NUMERIS LIBER.

Numerus, est multitudo ex unitatibus constituta: nam unitas semel, non potest, esse numerus. Arithmetica autem est disciplina numerorum. Græci enim numerum, *ἀριθμὸν* uocant. Numeri disciplinam apud Græcos primū Pythagoram perhibent conscripsisse: ac deinde a Nicomacho diffusius esse dispositam. Quum apud Latinos primū Apuleius, deinde Boetius transfulerunt. Numerus, uerum nomen dedit, & a sui frequeratione uocabulum ei inuenit. Vnde, a Græco nomen trahit: Græci enim unum, *ἓν* dicunt. Sic duos & tres, quos illi *δύο* & *τρία* appellant. Quatuor uero, a figura quadrata nomen sumpsit: si & reliqua numerorum nomina a Græca lingua etymologiam trahunt. Datum est nobis etiam ex aliqua parte sub numerorum consistere disciplina: quando & horas per eam discamus, quando de mensum circulis disputamus. Quo etiam spatium redeuntis anni agnoscimus, per numerum siquidem, ne eum confundamus, instruiamur. Tolle numerum in rebus, & omnia pereunt. Ad hunc seculo computum, & cuncta ignorantia caeca complectentur, nec differri possunt à cæteris animalibus, qui calculi nesciunt rationem. Diuisio numerorum, de paribus & imparibus est. Numerus siquidem diuiditur in paribus & in imparibus. Par numerus diuiditur in his pariter: Par pariter, impar impariter. Par, impar numerus, diuiditur in his: Primum & simplum: secundum & compositum: tertium mediocrem, qui quodammodo primus & compositus. At uideamus ordinem & figuram numerorum.

Cardinales

Cardinales numeri.	Ordinales numeri.	Dispartitiui numeri.	Aduerbiales numeri.	Ponderales numeri.
Vnus una unum	Primus prima primum	Singuli singulae la	Semel	Simplum
duo duæ duo	secundus da dum	bini binæ bina	bis	duplum
tres tres tria	tertius tertia tertium	terni ternæ terna	ter	tripulum
quatuor	quartus quarta quartum	quaterni nae na	quater	quadruplum
quinque	quintus quinta quintum	quini quinæ quina	quinquies	quintuplum
sex	sextus sexta sextum	seni senæ sena	sexies	sextuplum
septem	septimus ma mum	septeni septenæ na	septies	septuplum
octo	octauus ua uum	octoni octonæ na	octies	octuplum
nouem	nonus nona nonum	noueni nouenæ na	nonies	nonuplum
Decem.	decimus ma mum	deni denæ dena	decies	decuplum
uiginti	uigesimus ma mum	undeni undenæ na	undecies	undecuplum
triginta	trigesimus ma mum	duodeni nae na	duodecies	duodecuplum
quadraginta	quadagesimus a um	terdeni terdenæ na	tredecies	tredecuplum
quinquaginta	quingagesimus a um	quaterdeni nae na	quaterdecies	quaterdecuplum
sexaginta	sexagesimus ma mum	quindenariæ na	quindecies	quindecuplum
septuaginta	septuagesimus a um	denisepeni denisena	sedecies	sedecuplum
octuaginta	octogesimus ma mum	denisepeni nae na	septiesdecies	septiesdecuplum
nonaginta	nonagesimus a um	denioctoni nae na	octiesdecies	octiesdecuplum
Centum.	centesimus ma mum.	deninoueni nae na	noniesdecies	noniesdecuplum
ducenti	ducentesimus a um	uiceni uicenæ na	uigies	uigiesdecuplum
trecenti	trecentesimus a um	triceni tricenæ na	trigies	trigiesdecuplum
quadringenti	quadringentesimus a um	quadragenariæ na	quadragies	quadragiesdecuplum
quingenti	quingentesimus a um	quinquagenariæ na	quingagies	quingagiesdecuplum
sexcenti	sexcentesimus a um	sexagenariæ na	sexagesies	sexagesiesdecuplum
septingenti	septingentesimus a um	septuagenariæ na	septuagies	septuagiesdecuplum
octingenti	octingentesimus a um	octuagenariæ na	octuagies	octuagiesdecuplum
noningenti	noningentesimus a um	nonagenariæ na	nonagesies	nonagesiesdecuplum
Mille.	Millesimus primus a um	centeni centenæ na	centies	centuplum
duo millia	millesimus secundus a um	ducenteni nae na	ducenties	ducentuplum
tria millia	millesimus tertius a um	trecenteni nae na	trecenties	tricentuplum
quatuor millia	millesimus quartus a um	quadricenteni nae na	quadringentesies	quadringentesuplum
quinque millia	millesimus quintus a um	quingenteni nae na	quingentesies	quingentesuplum
sex millia	millesimus sextus a um	sexcenteni nae na	sexcenties	sexcentuplum
septem millia	millesimus septimus a um	septingenteni nae na	septingentesies	septingentesuplum
octo millia	millesimus octauus a um	octingenteni nae na	octingentesies	octingentesuplum
nouem millia	millesimus nonus a um	nongenteni nae na	nongentesies	nongentesuplum
decem millia	millesimus decimus a um	milleni millenæ na	millies	millecuplum.

Distat enim inter Sextuplum & Sescuplum: nam Sextuplum de multiplici genere, ubi minor à maiore sexies habetur, Sescuplum uero, de superparticulari genere, ubi minor à maiore totus cum sua altera idem dimidia habetur.

Bedæ tom. I.

E 2 De diuersis

DE DIVERSIS SPECIEBUS NUMERORVM.

Plures igitur species numerus habet, sed tamen omnes ab una origine nascuntur: quia aut Cardinales sunt numeri (ut iam diximus) ueluti Vnus duo tres quatuor quinque sex septē, & ceteri iuxta hunc ordinem. Aut ordinales, uelut primus secundus tertius quartus quintus sextus septimus, & ceteri. Aut aduerbiales, ut semel bis ter quater quinque sexies septies octies nonies, & reliqui. Aut discreti, ut singuli bini, terni uel trini, quaterni quini seni septeni octoni, & ceteri. Aut ponderales: ut simplū duplum triplum quadruplum quintuplum, & ceteri.

Aut denunciatiui: ut Solus, alter, uel alius. Insuper uerō ad alios numeros reuertere. Sunt item numeri multiplicatiui: ut Simplex, duplex, triplex, quadruplex, quintuplex, sextuplex, septuplex, octuplex, & ceteri. Sunt item aduerbialiter prolati, ut Simpliciter, dupliciter, tripliciter, quadrupliciter, quintupliciter, sextupliciter, & reliqui.

Sunt & alia species deriuatiuorum numerorum, à superioribus deriuata: ueluti est, Singularis, dualis, ternarius, quaternarius, quinaris, senarius, septenarius, octonarius, nouenarius, denarius, undenarius, duodenarius & ceteri his similes. Potest etiam in adiectiuo hic modus numerandi perducī: ueluti, Ternaria ternarium, quaternaria quaternarium, quinary quinary, senaria senarium, septenaria septenarium, octonaria octonarium, nouenaria nouenarium, denaria denarium, undenaria undenarium, duodenaria duodenarium: atque in hunc modum ceteri.

Item, quae ex affe componuntur: Affis: duffis rarum, uel dipondius: tressis, quadraffis, quinquaffis, sexis, septuaffis, octuaffis, nonuaffis, deffis uel decuaffis, uigeffis, trigeffis, quadrageffis, quinquageffis, sexageffis, septuageffis, octuageffis, nonageffis, centuaffis. Post quem numerum (teste Varrone) non componuntur cum affe numeri.

Item, nomina unciarum: ut Deunx, dextans, dodrans, beffis uel beffe, septunx, quinquunx uel quincunx, triens, quadrans, sextans, sexcunx, sextula, libra.

Item, à libra composita: ut Bilibris, trilibris, quadrilibris, & similia alia.

Item, ab anno deriuata: ut Anniculus uel annuus, biennis, triennis, quadriennis, quinquennis, & his similia.

Item, à mense composita. Bimus, trimus, quadrimus: & c. Bimulus: & c. Bimestre, trimestre, quadrimestre: & c.

Item, à pede composita. Bipes, tripes, quadripes uel quadrupes, & c. Bipedia, tripedia, quadrupedia, & c. nouempedia, decempedia, centipedia, & c.

Item, à capite composita. Biceps, triceps, quadriceps, centiceps, & c.

Item, à faria composita: ut Bifaria, trifaria, quadrifaria, quinquifaria, & c. multifaria, & c. Etiam bifariam, trifariam, quadrifariam, quinquifariam, & c. multifariam. & his similia.

Item à die composita. Biduum, triduum, quadriduum, & his similia.

Item à corpore composita. Bicorpor, tricorpor, & his similia.

Item à patens composita. Bipatens, tripatens, & cetera his similia.

Item à parte composita. Bipartiens, tripartiens, quadripartiē, quinquartiē, & c. Etiam Bipartitus bipartita bipartitum, tripartitus tripartita tripartitum, quadripartitus quadripartita quadripartitum, quinquartitus quinquartita quinquartitum, & his similia.

Item à lingua composita. Bilinguis, trilinguis, quadrilinguis, quinquilinguis: centilinguis: & similia.

Item à uia composita. Biuuium, triuuium, quadriuium: multiuui: & c.

Item à fide composita. Bifidum, trifidum, quadrifidum, & his similia. Etiam Bifidus bifida, trifidus trifida, quadrifidus quadrifida: & similia.

Item à sulco composita. Bisulcus, trifulcus: & similia.

Item à gemino composita. Geminus, tergeminus, centigeminus: & c.

Item à manu composita. Vnimanus, centimanus, & similia.

Item à dígito composita. Bidigitus, tridigitus: & c. sedigitus, & similia.

Item ab oculo composita. Monoculus, binoculus: centoculus, milloculus: & his similia.

Item à forma composita. Vniformis, biformis, triformis, quadriformis: & his similia.

Item à uiro composita. Duumuir, triumuir, quinquuir, sextumuir, septemuir, decemuir, centumuir, & similia. est unus ex duobus uiris: unus ex tribus uiris: unus ex quinque uiris: unus ex septem uiris: unus ex decem uiris: & c. dignitas quaedam est inter homines, qui Reipublicae inseruiunt.

Etiam in plurali: Duumuirum triumuirum sextumuirum decemuirum: & ceteri.

Item ab angulo composita. Triangulum, quadrangulum, quinquangulum, sexangulum, & similia.

Item: Dinummus, trinummus: & c.

Item: Diobolaris, triobolaris: & c.

Item: Biga, triga, quadriga: & similia.

Item: Bijugus & bigatinum, trijugum, quadrjugum: & similia.

Item: Bigamus, trigamus: & similia.

MENSA PYTHAGORICA,

sive Abacus numerandi.

PRIMA PARS MENSÆ PYTHAGORICÆ.

Table with 12 columns and 20 rows of numbers, representing the Pythagorean table. The numbers are arranged in a grid where each cell contains the sum of the numbers in the row above and the column to the left.

RESIDVVM PRIMÆ PARTIS.

13	14	15	16	17	18	19	20	28	30	40
26	23	30	32	34	36	38	40	56	60	80
39	42	45	48	51	54	57	60	84	90	120
52	56	60	64	68	72	76	80	112	120	160
65	70	75	80	85	90	95	100	140	150	200
78	84	90	96	102	108	114	120	168	180	240
91	98	105	112	119	126	133	140	196	210	280
104	112	120	128	136	144	152	160	224	240	320
117	126	135	144	153	162	171	180	252	270	360
130	140	150	160	170	180	190	200	280	300	400
143	154	165	176	187	198	209	220	308	330	440
156	168	180	192	204	216	228	240	336	360	480
169	182	195	208	221	234	247	260	364	390	520
182	196	210	224	238	252	266	280	392	420	560
195	210	225	240	255	270	285	300	420	450	600
208	224	240	256	272	288	304	320	448	480	640
221	238	255	272	289	306	323	340	475	510	680
233	252	270	288	306	324	342	360	504	540	720
247	266	285	304	323	342	361	380	532	570	760
260	280	300	320	340	360	380	400	560	600	800
364	392	420	348	476	504	532	560	784	840	1120
390	420	450	480	510	540	570	600	840	900	1200
520	560	600	640	680	720	760	800	1120	1200	1600
650	700	750	800	850	900	950	1000	1400	1500	2000
767	826	885	944	1003	1062	1121	1180	1652	1770	2360
790	840	900	960	1020	1080	1140	1200	1680	1800	2400
910	980	1050	1120	1190	1260	1330	1400	1960	2100	2800
1040	1120	1200	1280	1360	1440	1520	1600	2240	2400	3200
1170	1260	1350	1440	1530	1620	1710	1800	2520	2700	3600
1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2800	3000	4000
2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000	5600	6000	8000
3800	4200	4500	4800	5100	5400	5700	6000	8400	9000	12000
5200	5600	6000	6400	6800	7200	7600	8000	11200	12000	16000
6500	7000	7500	8000	8500	9000	9500	10000	14000	15000	20000
7800	8400	9000	9600	10200	10800	11400	12000	16800	18000	24000
9100	9900	10500	11200	11900	12600	13300	14000	19600	21000	28000
1400	11200	12000	12800	13600	14400	15200	16000	22400	24000	32000
11700	12600	13500	14400	15300	16200	17100	18000	25200	27000	36000
13000	14000	15000	16000	17000	18000	19000	20000	28000	30000	40000

Primæ partis mensæ Pythagoricæ
finis.

SECUNDA PARS MENSÆ
PYTHAGORICÆ.

1	50	59	60	70	80	90	100	200	300	400
2	100	118	120	140	160	180	200	400	600	800
3	150	177	180	210	240	270	300	600	900	1200
4	200	236	240	280	320	360	400	800	1200	1600
5	250	295	300	350	400	450	500	1000	1500	2000
6	300	354	360	420	480	540	600	1200	1800	2400
7	350	413	420	490	560	630	700	1400	2100	2800
8	400	472	480	560	640	720	800	1700	2400	3200
9	450	531	540	630	720	810	900	1800	2600	3600
10	500	590	600	700	800	900	1000	2000	3000	4000
11	550	649	660	770	880	990	1100	2200	3300	4400
12	600	708	720	840	960	1080	1200	2400	3600	4800
13	650	767	780	910	1040	1170	1300	2600	3900	5200
14	700	826	840	980	1120	1260	1400	2800	4200	5600
15	750	885	900	1050	1200	1350	1500	3000	4500	6000
16	800	944	960	1120	1280	1440	1600	3200	4800	6400
17	850	1003	1020	1190	1360	1530	1700	3400	5100	6800
18	900	1062	1080	1260	1440	1620	1800	3600	5400	7200
19	950	1121	1140	1330	1520	1710	1900	3800	5700	7600
20	1000	1180	1200	1400	1600	1800	2000	4000	6000	8000
29	1400	1652	1680	1960	2240	2520	2800	4600	6400	11200
30	1500	1770	1800	2100	2400	2700	3000	6000	9000	12000
40	2000	2360	2400	2800	3200	3600	4000	8000	12000	16000
50	2500	2950	3000	3500	4000	4500	5000	10000	15000	20000
59	2950	3481	3540	4130	4720	5310	5900	11800	17700	23600
60	3000	3540	3600	4200	4800	5400	6000	12000	18000	24000
70	3500	4130	4200	4900	5600	6300	7000	14000	21000	28000
80	4000	4720	4800	5600	6400	7200	8000	16000	24000	32000
90	4500	5310	5400	6300	7200	8100	9000	18000	27000	36000
100	5000	5900	6000	7000	8000	9000	10000	20000	30000	40000
200	10000	11800	12000	14000	16000	18000	20000	40000	60000	80000
300	15000	17700	18000	21000	24000	27000	30000	60000	90000	120000
400	20000	23600	24000	28000	32000	36000	40000	80000	120000	160000
500	25000	29500	30000	35000	40000	45000	50000	100000	150000	200000
600	30000	35400	36000	42000	48000	54000	60000	120000	180000	240000
700	35000	41300	42000	49000	56000	63000	70000	140000	210000	280000
800	40000	47200	48000	56000	64000	72000	80000	160000	240000	320000
900	45000	53100	54000	63000	72000	81000	90000	180000	270000	360000
1000	50000	59000	60000	70000	80000	90000	100000	200000	300000	400000

E 4

RESIDVVM SECVN-
DÆ PARTIS.

500	600	700	800	900	1000
1000	1200	1400	1600	1800	2000
1500	1800	2100	2400	2700	3000
2000	2400	2800	3200	3600	4000
2500	3000	3500	4000	4500	5000
3000	3600	4200	4800	5400	6000
3500	4200	4900	5600	6300	7000
4000	4800	5600	6400	7200	8000
4500	5400	6300	7200	8100	9000
5000	6000	7000	8000	9000	10000
5500	6600	7700	8800	9900	11000
6000	7200	8400	9600	10800	12000
6500	7800	9100	10400	11700	13000
7000	8400	9800	11200	12600	14000
7500	9000	10500	12000	13500	15000
8000	9600	11200	12800	14400	16000
8500	10200	11900	13600	15300	17000
9000	10800	12600	14400	16200	18000
9500	11400	13300	15200	17100	19000
10000	12000	14000	16000	18000	20000
14000	16800	19600	22400	25200	28000
15000	18000	21000	24000	27000	30000
20000	24000	28000	33000	36000	40000
25000	30000	35000	40000	45000	50000
29500	35400	41300	47200	53100	59000
30000	36000	42000	48000	54000	60000
35000	42000	49000	56000	63000	70000
40000	48000	56000	64000	72000	80000
45000	54000	63000	72000	81000	90000
50000	60000	70000	80000	90000	100000
100000	120000	140000	160000	180000	200000
150000	180000	210000	240000	270000	300000
200000	240000	280000	320000	360000	400000
250000	300000	350000	400000	450000	500000
300000	360000	420000	480000	540000	600000
350000	420000	490000	560000	630000	700000
400000	480000	560000	640000	720000	800000
450000	540000	630000	720000	810000	900000
500000	600000	700000	800000	900000	1000000

Mensa Pythagorica
finit.

NUMERALES
LITERÆ.

Septem literæ in alphabeto sunt,
quæ dinumerationibus
inferuunt: scilicet,

I V X C L D M.
aut hæ, quod idem est,
j v x c l d m.

Quarum literarū ualor talis est,
i, uel j, ualet Vnum. 1
v ualet Quinque. 5
x ualet Decem. 10
l ualet Quinquaginta. 50
c ualet Centum. 100
d ualet Quingenta. 500
m ualet Mille. 1000

Hæ autem literæ, non modò ua-
lent pro unitatibus & denarijs &
centurijs, ut hic uides: sed etiam
pro millenarijs, ut sequitur, linea
tamen superposita: quoniam
I ualet quocq; Vnum mille. 1000
V ualet Quinquemillia. 5000
X ualet Decem millia. 10000
L Quinquaginta millia. 50000
C ualet Centum millia. 100000
D Quingenta millia. 500000
M ualet Millies mille. 1000000
Quare nonnulli eundem nu-
merum sic notabant MM.

Sic ex istis septem Literis, potest
quiuis dinumerationem dis-
cedere in infinitum
ducere.

BEDÆ

BEDÆ
PRESBYTERI
DE COMPUTO
DIALOGVS.

Vgustinus dixit de quatuor
diuisionibus scripturæ, Quæ
tuor necessaria sunt in eccle-
sia Dei: Canō diuinus, in quo
narratur & prædicatur uita fu-
tura. Historia, in qua rerum ge-
sta narrantur. Numerus, in quo facta futuro-
rum & solennitates Diuinæ dinumerantur.
Grammatica, in qua uerborum scientia intel-
ligitur. Igitur quatuor sunt partes Scripturæ:
Canon diuinus,
Historia,
Numerus,
Grammatica.

Istæ autem diuisiones, sunt quasi Scripturæ
quatuor fundamenta. Isidorus in Compu-
ti laude dicit: Ratio numerorum contemnen-
da non est. In multis locis sanctarum scriptur-
arum, quātum mysterium habet, elucet. Non
enim frustra in laudibus Dei dictum est, Om-
nia in mensura & numero & pondere fecisti.
Senarius nanque numerus, qui partibus suis
perfectus est, perfectionem mundi quadam
numeri sui significatione declarat. Similiter &
quadraginta dies, quibus Moses & Helias &
ipse Dominus ieiunauerunt, sine numerorum
cognitione non intelliguntur. Sic & alij in scri-
pturis sacris numeri existunt, quorum figuras
non nisi noti huius artis scientia soluere pos-
sunt. Datum etiam nobis est, ex aliqua parte
sub numerorum consistere disciplina, quādo
mensuram curricula disputamus, quando anni
spacium redeuntis per numerum agnoscimus.
Per numerum siquidem ne confundamur, in-
struimur. Tolle numerum à rebus omnibus,
& omnia pereunt. Adime seculo computum,
& omnia cæca ignorantia complectitur. Nec
differri possunt à cæteris animalibus, qui cal-
culi nesciunt rationem. DISCIPVLVS: Hæc ergo
ratio numerorum unde primū processit, sci-
re nos cupimus. MAGISTER: A Deo scilicet:
quia omnis sapientia & scientia à Domino
Deo est, ex quo facta sunt omnia. DISCIP. Dic
ergo quando primū inuenta est ista ratio?
MAG. Ex illo tempore, ex quo factæ sunt crea-
tura: hoc est, ab origine seculi. Tunc enim pri-
mū numerus inuauit: sicut in Genesi legi-
tur, Et factum est uespere & mane dies unus.
Tunc ergo dixit, de nocte & die: quando di-
xit Vespere, idest nox: & Mane, idest dies. De
numero autem dixit, quādo dixit, Dies unus,
sic secundus, sic tertius, sic quartus, sic quin-
tus, sic sextus, sic septimus. Iterum de numero
dixit Deus, quando dixit de Sole & Luna: Et

sint in signa & tempora & dies & annos.
Quis enim potest intelligere dies & tempo-
ra & annos, nisi per numerum? Inde dixit Boe-
thius: Omnia quæcunque à prima rerum na-
tura constructa sunt, numerorum uidentur ra-
tione formata. Hoc enim fuit principale ex-
emplar in animo Conditoris. Hinc enim qua-
tuor elementorum multitudo mutuata est:
hinc temporum uices: hinc motus astrorum,
coelique conuersio intelligitur. Item Boethius
dicit: Propriè ipsa natura numerorum, omnis
astrorum cursus, omnisq; astronomica ratio
constituta est. Sic enim ortus occasusq; colli-
gimus: sic tarditates uelocitatesq; errantium
siderum custodimus: sic defectus & multi-
tudo Lunæ uariationes agnoscimus. DISCIPVLVS.
Hæc igitur ars, hoc est numerus, quod no-
men generale habet? MAGISTER: Philo-
sophia scilicet, quia omnis sapientia, philo-
sophia nominatur. DISCIPVLVS: Quid est
philosophia? cuius linguæ est? MAGISTER:
Græcum nomen est, & interpretatur amor sci-
entia. φιλο enim apud Græcos, Latine amor
dicitur. σοφία uero sapientia uel scientia in-
terpretatur. DISCIPVLVS. Philosophia
quomodo diffinitur? MAGISTER: Isi-
dorus eam sic diffinit: Philosophia
est rerum humanarum diuinarumq; cognitio.
In hoc exemplo ostenditur, quod omnis sa-
pientia siue diuina siue humana, philosophia
nuncupatur. Item alia diffinitio philosophiæ:
Philosophia est diuinarum humanarumq; re-
rum, in quantum possibile est, probabilis sci-
entia. Item alia diffinitio philosophiæ: Philo-
sophia est ars artium, & disciplina disciplinarum.
DIS. Quot sunt diuisiones philosophiæ?
MAG. Tres idest physica, ethica, logica: hoc est
naturalis, moralis, rationalis. Vnde Isidorus
dicit: Philosophiæ species tripartita est. Vna
autem naturalis, quæ Græce φυσική, hoc est
physica: in qua naturæ inquisitio disseritur.
Alter uero moralis, quæ apud Græcos ηθική
dicitur, hoc est ethica: in qua de moribus ag-
gitur. Et tertia rationalis, quæ Græco uocabu-
lo appellatur λογική: hoc est, Logica: in qua
disputando quemadmodum in rerum causis
uel uitæ moribus, ueritas ipsa quæritur. In
physica igitur, causa quærendi: in ethica, or-
do inueniendi: in logica, ratio intelligendi
uersatur. Item, Sunt ergo tres philosophiæ
partes, hoc est, tres diuisiones sapientia,
Physica, Ethica, Logica.
In his etiā tribus generibus philosophiæ, elo-
quia diuina consistunt. Nam aut de natura dis-
putare solent, ut in Genesi, & in Ecclesiaste,
aut in Proverbij, & in epistolis Pauli aposto-
li, aut in Cantica canticorum, & in Euange-
lij, & in alijs multis libris: aut de moribus,
aut de superioribus mysterijs coelestibus, hoc
est de logica. DISC. Quis ergo inuenit istas tres
partes philosophiæ? MAG. Physicam inuenit
Thales

Thales Milesius, unus ex septem sapientibus Græcorum. Ethicam inuenit Socrates. Logicam inuenit Plato philosophus. DIS. Ad quam igitur partem de his tribus philosophiæ pertinet compotus? MAG. Ad physicam, sine dubio. DIS. Physica uerò quot diuisiones habet? MA. Quatuor, idest arithmetica, geometriam, musicam, astronomiam. DI. Arithmetica quid est? MA. Numerabilis ars. DI. Geometria quid est? M. Terræ mensuratio. D. Musica quid est? M. Modulatio. D. Astronomia quid est? M. Astrorum lex. D. Ex his itaque quatuor diuisionibus physica, idest naturalis scientiæ, quæ prima discenda est? M. Arithmetica proculdubio, quæ principium matris quæ quodammodo ad cæteras obtinet portionem. Arithmetica enim cunctis prior est, quia hanc illæ huius mundanae molis conditor Deus primum suæ habuit rationationis exemplar: ex hac cuncta constituit, hoc est, per numeros omnia elementa constituit & ordinat. D. Quis primus inuenit numerum apud Hebræos & Aegyptios? M. Abraham primus inuenit numerum apud Hebræos, deinde Moses: & Abraham tradidit istam scientiã numeri ad Aegyptios, & docuit eos: deinde Iosephus. D. Quis primus istã scientiã numeri habuit apud Græcos & Latinos? M. Pythagoras apud Græcos, Apuleius & Boethius apud Latinos, unde Isidorus dicit: Numeri disciplinã apud Græcos primum Pythagoram nuncupant conscripsisse: ac deinde à Nicomacho diffusus esse dispositam: quam apud Latinos Apuleius, & deinde Boethius transfulerunt. DISCIP. Quomodo numerus nominatur apud Hebræos & Chaldæos & Syros & Macedones? MAGISTER, Vocatur Nonnan apud Hebræos, Chaldæos & Syros. Apud Macedones calculus. Calculator nomen accepit à calculis, idest lapillis minutis, quos antiqui in manu tenentes componebant numerum. Apud alios Græcos cyclus, uel rhythmus: apud Aegyptios latercus: inde laterculus diminutiue dicitur: & rima, unde rimarij appellatur. DISC. Illud nomen quod dicitur numerus, simplex ne est, an compositum? MA G. Compositum, scilicet ex duobus corruptis. Nume enim ex eo nomine, quod est nummus, uenit. Rus autem ex eo nomine quod est riuus deriuatur. Ex riuo enim numerorum, idest ex multitudine census qui reddebatur regibus uel imperatoribus, numerus nomen accepit. Vnde Isidorus dicit: Numerus numero nomen dedit, & à sui frequentatione uocabulum in didit. DISC. Numerus, unde nomen accepit? MA G. A Numeria. Hinc Augustinus ait: Numerus, à Numeria quadã dea nominatur, cuius sacerdotes retrò uersis uultibus offerebant, & post oblata munera retrò pergebant. DISC. Numerus quomodo definitur? MAG. Isidorus diffiniuit dicens: Numerus, est multitudo ex unitatibus constituta.

ta. Nam unum, semen numeri esse, non numerum dicimus. Item alius dicit: Unus, non est numerus, sed ab eo crescent numeri. Tamen Donatus etiam unum pro numero posuit, dicens: Numerus est singularis, ut hic magister. Item Augustinus dicit: Numerus, est singularis, corporis ac uocis & significationis collectio. Item, Numerus dicitur à numerando, uelut supra dictum est, à Numeria dea, quam antiqui dicebãt deam esse numeri: siue numerus dicitur, quasi nãmorum riuus. Antiqui enim nescientes numerare, ex lapillis sua tempora suosque dies numerabant, in prosperitate candidis, in aduersitate nigris. Vnde Persius ait: Hunc Macrine diem numeram meliore lapillo. DISC. Quomodo nominantur numeri ab uno usque ad mille, & myriadas? MAGISTER, Sic nominantur:

Vnum, duo, tria, quatuor, quinque, sex, septem, octo, nouem, decem, undecim, duo decim, tredecim, quatuordecim, quindecim, sedecim uel sexdecim, septemdecim uel decemseptem, octodecim, nouemdecim, uiginti.

Vigintium, uiginti duo, uiginti tria, uiginti quatuor, uiginti quinque, uiginti sex, uiginti septem, uiginti octo, uiginti nouem, triginta, Triginta unum, triginta duo, triginta tria, triginta quatuor, triginta quinque, triginta sex, triginta septem, triginta octo, triginta nouem, quadraginta.

Quadraginta unum, quadraginta duo, quadraginta tria, quadraginta quatuor, quadraginta quinque, quadraginta sex, quadraginta septem, quadraginta octo, quadraginta nouem, quinquaginta.

Quinquaginta unum, quinquaginta duo, quinquaginta tria, quinquaginta quatuor, quinquaginta quinque, quinquaginta sex, quinquaginta septem, quinquaginta octo, quinquaginta nouem, sexaginta.

Sexaginta unum, sexaginta duo, sexaginta tria, sexaginta quatuor, sexaginta quinque, sexaginta sex, sexaginta septem, sexaginta octo, sexaginta nouem, septuaginta.

Septuaginta unum, septuaginta duo, septuaginta tria, septuaginta quatuor, septuaginta quinque, septuaginta sex, septuaginta septem, septuaginta octo, septuaginta nouem, octoginta. Octoginta unum, octoginta duo, octoginta tria, octoginta quatuor, octoginta quinque, octoginta sex, octoginta octo, octoginta nouem, nonaginta.

Nonaginta unum, nonaginta duo, &c. Centum, centum & unum, centum & duo, &c. Ducenta. Trecenta. Quadringenta. Quingenta. Sexcenta. Septingenta. Octingenta. Noningenta. Mille.

Duo millia: tria millia: quatuor millia: quinque millia: sex millia: septem millia: octo millia: nouem millia: decem millia. Sic constat, quod Decem

Decem, decies multiplicatus, centum facit. Centum decies multiplicatus, mille facit. Mille decies multiplicatus, myriadam facit. Sic uiginti, duas myriadas: et triginta, tres myriadas: et quadraginta, quatuor myriadas: & quinquaginta, quinque myriadas: & sexaginta, sex myriadas: et septuaginta, septem myriadas: & octuaginta, octo myriadas: & nonaginta, nouem myriadas: & centum, decem myriadas: bis centum, uiginti myriadas: ter centum, triginta myriadas: quater centum, quadraginta myriadas: quinque centum, quinquaginta myriadas: sexies centum, sexaginta myriadas: septies centum, septuaginta myriadas: octies centum, octuaginta myriadas: nonies centum, nonaginta myriadas: decies centum, centum myriadas.

DISCIPVLVS;

Ista nomina numeri quæ diximus, per quas notas significantur apud Latinos? M. Per istas septem notas: hoc est I V X L D C M. D. Quomodo istæ notæ significant & multiplicat numeros? M. Aut simpliciter solæ significant, aut compositæ. D. Alia cum alijs, aut multiplicat per se? M. Simpliciter significant, sicut est I unus. V sola, quinque. X sola, decem. L per se, quinquaginta: C per se, tantum significat centum. D sola, quingentos. M sola, aut cum titulo supra, mille significat. D. Quomodo autem multiplicat, per se numerum generant? M. Velut I duplicata sic, II duos significat. triplicata, III tres. quadruplicata, IIII quatuor. D. Quamobrem I, unum significat? M. Quid autem conuenientius est, quam illa litera, quæ minima est literarum in characteribus, ut significat et illum numerum qui minimus est in numeris, hoc est unus. Nulla autem nota apud Latinos multiplicatur plus quam per quatuor uoces. Deinde post I sequitur V, quæ quinque significat. D. Ad quid V quinque significat? M. Quia quinta uocalis est in ordine uocalium: & qualis est in ordine uocalium, talis est in numero. Hinc dicitur de quinta litera, quinque uigulis notata: de X litera, decem. Nec V duplicatur, sed sequente V, I ponitur in numero. Si unum I, sunt sex: si duo, VII septem: si tres, VIII octo: si quatuor, IX nonem: plus non crescit. Deinde sequitur X, quæ decem significat. D. Quis ostendit quod X decem significat? M. Isidorus dicit, Nomina literarum apud Græcos, & uerba composita, & numeros faciunt. Latini autem numeros ad literas non componunt, excepta X litera, quæ in figura crucem significat, & in numero decem demonstrat. Sequente X, I multiplicatur usque ad XIIII, quod quatuordecim denotat. Deinde sequitur V, post X & sunt XV. Sequente V, multiplicata I quater ita XVIII, sunt nouemdecim. D. Viginti quæ nota significat? M. Litera X duplicata. Bis enim decem habet, sic XX, propterea dixit

cuntur triginti, quia bis decem genita. Et sic XXX, triginta, ter decem genita. D. Per qualem notam significantur triginta? M. Per X ter multiplicata. Et X non multiplicatur plus quam per tres uices. D. Quadraginta, per qualem notam significantur? M. Per X & L. D. Quadraginta, quare dicuntur? M. Id est quater decem genita. (Omnia enim litera numeralis minus significans, si præcedit: tantum demit de sequenti, quantum in se habet: uelut I. II. III. IV pro IIII. V. VI. VII. VIII. VIII pro IX. X. XX. XXX. XL pro XXXX ut quidam uolunt. L. LX. LXX. LXXX. LXI uel XC pro LXXXX. CC. CCC. CD pro CCCC. D pro CCCC. DC. DCC. DCCC. CM pro DCCC. M.)

D. Quæ nota significat Quinquaginta? M. Litera L. Quamobrem? M. Quia numerus principalis in Lege Domini est quinquagenarius. Sub illo enim numero cadebat lubileus, hoc est in quinquagesimo anno. Conueniens autem erat, ut ille numerus, qui principarum in Lege ueteri obtineret, hoc est quinquagenarius, per illam literam L, quæ prima est in illo nomine, quod est Lex, significaretur. Sexaginta uerò, per L & X. Septuaginta, per L & duo XX. Octoginta, per L & tria XXX. D. Quæ nota significat nonaginta? M. Duæ notæ significant nonaginta, aut X inter duo L, ut LXI. aut X ante C, ut XC.

D. Quæ nota significat Centum? M. Litera C. D. Quare? M. Quia prima est in illo nomine, quod est Centum. Vetus enim erat sæpe apud ueteres, per primam literam nomina significare. D. Vnde dicitur Centum? M. A cantu, hoc est circulo: uel à choro cantantium. Mōs enim erat apud ueteres, centum homines in choro cantantium habere. Centum ideo, à cantu uel à circulo dicitur. C uerò duplicata sic CC, significat ducentos: triplicata CCC, trecentos: quadruplicata CCCC, quadringentos. D. Quæ nota significat quingentos? M. Ipsa D litera. D. Quare? M. Conueniens autem erat, ut in numero prioris literæ, hoc est C, finito, illa litera quæ sequitur in ordine literarum, nempe D, teneret numerum sequentem, hoc est quingentos. Deinde C sequente D, sic DC, sexcentos. Duo CC, sequentes D, sic DCC, septingentos. Ter ducta C, sequente D, sic DCCC, sit octingentos. Quater C multiplicata, sequente D, sic DCCCC, nongentos significat. Mille autem signatur nota M, (ut iam diximus) quoniam ipsa est prima litera in hac dictione mille. Mille uerò, à multitudine procedit: & usque ad Centum centena millia peruenit.

Explicit Literarum numerus;

B E D Æ
P R E S B Y T E R I
 DE DIVISIONIBVS
 TEMPORVM LIBER.

Diuisiones tēporis quot sunt? **MAGISTER.** Quatuordecim. **DISCIPVLVS.** Quæ? **M.** Atomus, momentū, minutum, punctus, hora, quadrās, dies, hebdomada, mensis uicissitudo triformis, annus, cyclus, ætas, sæculum, mundus. Hæ itaque diuisiones temporis quatuordecim, in Solis ascensu & in descensu, & in Luna crescente & decrescente inueniuntur: & sic crescunt de minoribus numeri ad maiora: hoc est, ab atomis in momentū: a momentō in minutum: a minuto in punctum: a puncto in horam: ab hora in quadrantē: a quadrante in diem: a die in hebdomadā: ab hebdomada in mensē: a mense in tempus: a tempore in annum: ab anno in cyclum: a cyclo in ætatem: ab ætate in sæculum: a sæculo in mundum: deinde plenitudo dicitur mundus. Has autem quatuordecim diuisiones temporis Isidorus in libro Etymologiarū quinto, & decimotertio ostendit, dicēs: Tempora dicta sunt, eo quod diuiduntur atomis, momentis, minutis, punctis, horis, diebus, quadrantibus, hebdomadibus, mensibus, temporibus, annis, lustis, ætatibus, sæculis, omnia mortali in mūdo ut & curricula temperentur. **D.** Quomodo crescūt maiores numeri de minoribus? **M.** Sic crescūt. Quingenti sexaginta quatuor atomi unū momentum efficiunt. Quatuor momenta unū minutum faciūt. Decem minuta, unum punctū. Quinq; puncti in Luna horā faciunt. Sex horæ quadrantem complent. Quatuor quadrantes unum diem complere uidentur. Septem dies hebdomadam faciunt. Quatuor septimana unum mensē faciunt (sed talem mensē qui habet dies uigintiocto, sicut est Februarius. illi autem quatuor menses, qui triginta dies habent, sicut Aprilis, Iunius, September, Nouember, quatuor hebdomadas habent, & duos dies. illi uerō alij septem menses, id est Ianuarius, Martis, Maius, Iulius, Augustus, October & December, qui triginta & unum diem habent, quatuor hebdomadas habere uidentur, & tres dies. & sic duo decim menses in anno colliguntur. Quinquaginta duæ hebdomadæ & unus dies: quando autem Bissextus quarto quouis anno fuerit, tunc habet annus duas & quinquaginta hebdomadas, & duos dies.) Tres autem menses unum tempus efficiunt: quod tempus, uicissitudo triformis dicitur, quia tres menses unumquodq; tempus habet de quatuor temporibus anni, quæ dicuntur uer, ætas, autumnus, hyems. hæc quatuor

tempora unum annum efficiunt. Quatuor anni, bissextilis cyclum faciunt: quia post quatuor annos peractos, bissextilis dies interuenit. Item quindecim anni, cyclum Indictionū complent: & nouemdecim anni cyclum Lunarem implere uidentur. Aequali numero annorum per decem & nouem annos cyclus epactarum, qui in principio anni apud Romanos, hoc est in calendis Ianuarij ponitur, discit. Aequali ratione & alius cyclus epactarum in principio anni apud Hebræos & Græcos, hoc est in undecimo calendis Aprilis, per decem & nouem annos discit. Cyclus uerō solaris, uigintiocto annis cursum suum finire perhibetur. Cyclus magnus, in quo concordia inter Solem & Lunam, usq; dum in se reuertantur post quingentos & trigintaduos annos, tertio anno incipiente, in se reuertitur. Tunc est uera concordia inter Solem & Lunam, quando ad eundem diem mensis secundum Solem, & ad illum diem septimanæ, ad eandem epactas unde primū coepit, in unum diem secundū rationem bissextili & saltus conueniunt. Has autem quatuordecim diuisiones temporis, quas diximus, transcurrendo, inuestigare diligentius debemus: primū interrogandum de prima diuisione temporis, quam diximus, de atomo.

De atomo.

Atomus ergo quid est? cuius linguæ est? aut quomodo disponitur, uel definitur? aut si simplex nomen est, aut compositum? **M.** Atomus, Græcum nomen est, & compositum: & interpretatur indiuisibilis, aut inescabilis. **ατομος** enim apud Græcos, præpositio interpretatur: tomus autem diuisus uel indiuisibilis. **D.** Atomus, quomodo diffinitur? **M.** Isidorus diffiniuit, dicens: atomos philosophi dicunt quosdam in mundo partes minutissimas, ut uisui facile non pateant, nec sectio nem recipiant: huc illucq; feruntur, sicut tenuissimi pulueres, qui insuli per fenestras radijs Solis fugantur. **D.** Quot sunt genera atomorum? **M.** Quinq;. **D.** Quæ? **M.** Atomus in corpore, atomus in Sole, atomus in oratione, atomus in numero, atomus in tempore. **D.** Atomus, in corpore quomodo est? **M.** Quicquid minimum in corporibus, quod secari aut diuidi non potest, atomus dicitur, ueluti sunt minutissima grana arenarum: ut capillus dixit, Findere me nulli possunt, præcidere multi. Est enim pilus in corpore, qui per longum uix diuidi potest. Atomus in Sole, illi tenuissimi pulueres, quos diximus radijs Solis fugari. Atomus in oratione, ut est litera, Diuidis enim partem orationis quemlibet in syllabas. Syllabas diuidis in literam. Literam diuidere non potes. Inde Sergius Græcus dicit: Omnis oratio soluitur in uerba, uerba denuo soluuntur in syllabas, syllabæ soluuntur rursum in literas: sola litera non habet, in quo soluat

uatur. Ideo a Philosophis atomus dicitur. **DISCIPVLVS,** Quomodo est atomus in numero? **MAGISTER,** Sic autem est: Octo diuidis in bis quaternos, quatuor diuidis in bis binos, duos diuidis in bis, unus est: unum diuidere non potes, propter hoc, atomus dicitur in numero. **DISCIPVLVS,** Quomodo est atomus in tempore? **MAGISTER,** Sic est: Momentū diuidis in duodecim partes, unamque partem de duodecim partibus momenti diuidis in quadraginta septem partes, quadraginta septima pars, quingentesima sexagesima quarta pars momenti. Sic est atomus in tempore: Si autem colligis simul quadraginta septem duodecies, inuenies quingentos sexaginta quatuor atomos. Et tantus numerus a. omorum facit unum momentum.

De momento.

Momentum quid est, & quomodo diffinitur secundum sonum, hoc est secundum superficiem & secundum sensum, uel secundum substantiam, quæ intus latet in sono? **MAG.** Sic diffinitur momentum secundum sonum: Isidorus dicit, Momentum enim est minutum atque angustissimum tempus, a motu syderum dictum, hoc est a motu Solis & Lunæ. Est enim extremitas horæ in breuibus intervalis, quum sol sibi aliquid cedit atque succedit. **DISCIPVLVS,** Quot sunt genera momenti? **MAGIS.** Quatuor. **DISCIPVLVS,** Quæ? **MAG.** Momentum indiuisibile, ut Isidorus dicit: Cui reputantur sunt Gentes, quasi momenti in statera. **DISCIPVLVS,** Quomodo agnoscitur momentum? **MAG.** Augustinus dicit: Vnum momentum est certissimus lectus Solis in cælo, & per quadraginta uices iam hora est. Secundum momentum est, quando iacis lapidem in aquam, usque aqua cessat de motu, uel lignum quod cadit, usque cessant rami eius de motu. Tertium momentum est indiuisibile, ut Paulus dicit: Omnia facta sunt in momento, id est in summa celeritate. Quartum momentum est, quamdiu palpebræ requiescunt. Quatuor momenta unum minutum faciunt.

De minuto.

Minutum unde dictum est? **MAG.** Isidorus dicit, Minutum dictum a minuendo: quia duo momenta, & duæ partes tertij momenti minuuntur de tenebris in unoquoque die, ab undecimo calendarum Aprilis, usque in duodecimum calendarum Iulij. **DISCIPVLVS,** Minutum quomodo diffinitur? **MAGIS.** Isidorus diffiniuit dicens: Minutum dicitur uelut minus momentum, quia minus numerat, sed maius implet. Duo minuta & dimidium, hoc est decem momenta unum punctum faciunt.

De punctis.

Punctus unde dictus est? **MAG.** Isidorus ostendit, quum dixit: Punctus a pungentibus. **Bedæ tom. 1.**

do dictus est, eo quod quibusdam punctibus certæ designationis in horologijs designatur. Punctus, est opus illorum qui horologiū faciūt. Nam in fine undecimæ lineæ punctum ponebant. Punctum Græcè, Latinè medium, quia in medio mundi est Hierusalem, ubi horologium primitus factum est cum suis punctis. Punctus autem tres partes habet. Quatuor puncti sunt quadraginta momenta, & unam horam faciunt.

De horâ.

Hora, a quo nomen accepit? **MAG.** Hora, de horo, id est Sole nomen traxit. **DISC.** Hora, cuius linguæ est, & quomodo diffinitur? **MAG.** Hora Græcum nomen est, & interpretatur finis uel tempus. **DISC.** Horologium quid est? **MAGIS.** Hora, finis uel tempus, locus, series uel umbra interpretatur. Inde horologium, umbra uel series, finiumq; temporum, quia in horologio, tempora per umbras mensurantur. **DISCIP.** Quis primus inuenit horologium? **MAG.** Achaz rex Iudæ. Qui dam enim horologium apud adem Quirinā primū statutum dicunt. Oras maris & fluuiorum & uestimentorum dicimus, id est extremitates siue terminos. Hora autem, finis temporis est. **DISCIP.** Quomodo discernitur in orthographia inter oras maris & fluuiorum & uestimentorum, & inter horam temporis? **MAG.** Oras maris & fluuiorum & uestimentorum quando dicimus, sine aspiratione profertur: hora autem, hoc est finis temporis, cum aspiratione. Sex horæ, unum quadrantem faciunt.

De quadrante.

Quadrans quid est, & quomodo trocatur, uel quomodo diffinitur apud Hebræos, Græcos & Latinos? **MAGIS.** Sic diffinitur: Quadrans dicitur a quarta parte uncias, qui alio nomine dicitur sicilicus, id est sex scrupuli, quem Hebræi quadrantem, Græci uerō quadrantem, Latini quadrantem uocant. Dicitur etiam & quadrans maior, qui habet tres uncias, hoc est quarta pars assis, assis enim duodecim uncias habet. sic etiam & quadrans in tempore sex horarum, quarta pars est diei naturalis, quia quatuor quadrantes unum diem perficiunt, qui dies habet horas uiginti quatuor.

De die.

Dies unde nomen accepit? **MAG.** A diuisione, eo quod diuidat lucem a tenebris. Siue dies dicti sunt a dijs, quorum nomina Romani quibusdam syderibus sacrauerūt. Item dies dicitur, eo quod lucem & tenebras distingat, ac diuidat, & appellatiuè dicitur dux operum, & absentia tenebrarum. Eima in Hebræos, hemera in Græco, dies in Latino. **DISC.** Quid primitus fuit dies aut nox? **MAG.** Dies utiq; quia primo die condidit Deus lucem, ut Isidorus ait, & Augustinus confirmat. **DISC.** Si nox ante diem aut post diem? **MAG.** Diei adscribitur, ut Hieronymus reuelauit: Nox est enim initium

Initium diei, non finis præteriti, quia ante crucem Christi dies præcedebat noctem, nunc autem post Resurrectionem Domini nox præcedit diem. **DISCIPVLVS**, Quot sunt Ianuæ diei? **MAGISTER**, Quatuor. Apud Chaldaeos ab ortu Solis usque ad ortum Solis. Apud Aegyptios ab occasu Solis usque ad occasum Solis. Apud Hebræos ab hora sexta usque ad horam sextam, quia noctem non computabant Hebræi. Apud Romanos à media nocte, usque ad mediam noctem. **DISCIPVLVS**, Dies quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffiniuit, dicens: Dies legitimus est uiginti quatuor horarum, usque ad horam sextam, quia noctem non computabant Hebræi. Apud Romanos à media nocte, usque ad mediam noctem. **DISCIPVLVS**, Dies quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffiniuit, dicens: Dies legitimus est uiginti quatuor horarum, usque ad horam sextam, quia noctem non computabant Hebræi. Apud Romanos à media nocte, usque ad mediam noctem. **DISCIPVLVS**, Quibus modis dies dicitur? **MAGISTER**, Duobus. **DISCIPVLVS**, Qui sunt? **MAGISTER**, Dies naturalis & dies artificialis. **DISCIPVLVS**, Dies naturalis quid est? **MAGISTER**, Dies legitimus, ab ortu Solis, donec rursus oriatur: & ille dies habet uiginti quatuor horas in se. **DISCIPVLVS**, Quot sunt diuisiones diei naturalis? **MAGISTER**, Duæ, id est dies & nox. Inde Isidorus dicit: Spatia diei naturalis duo sunt: interdiurnum scilicet, & nocturnum. Quando dicit Interdiurnum spacium, diem significat: nocturnum spacium, nox est. **DISCIPVLVS**, Quis ergo demonstrat, quod dies & nox simul dicitur? **MAGISTER**, In Scriptura diuina ostenditur, ubi legitur, Et factum est uespere (hoc est nox) & mane, dies unus. Tunc ostendit quod nox & dies, simul dies nuncupantur. **DISCIPVLVS**, Quis est ergo ille dies artificialis? **MAGISTER**, Ab ortu Solis usque ad Occasum, dies artificialis dicitur, id est præsentia Solis super terram. Vnde Isidorus dicit: Dies, præsentia Solis est, siue sol super terram: sicut nox dicitur absentia Solis, id est sol sub terris. Diffinitio diei bifarie diuiditur, hoc est uulgariter, id est abusuè: & naturaliter, id est propriè. **DISCIPVLVS**, Quomodo ergo dies naturalis & dies artificialis simul diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffiniuit, dicens: Dies geminè appellari solet: propriè, ab ortu Solis, donec rursus oriatur: abusuè, dies ab ortu Solis, quousque ad occasum perueniat. **DISCIPVLVS**, Quot sunt spatia artificialis diei? **MAGISTER**, Tria. **DISCIPVLVS**, Quæ? **MAGISTER**, Mane, meridiès, & suprema. **DISCIPVLVS**, Mane quid est, & quomodo diffinitur, uel quot horas habet? **MAGISTER**, Mane dicitur ab ortu Solis, usque ad horam post tertiam: meridiès, ab hora post tertiam, usque ad horam ante nonam: suprema, ab hora ante nonam usque ad occasum Solis. **DISCIPVLVS**, Mane ergo quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffiniuit dicens, Mane lux matutina & plena,

& dictum mane à mano. Manum enim antiqui, bonum dicebant. Quid enim melius luce? Propterea ueteres manum diem appellabant, scilicet à puritate. Siue ergo mane dicitur à manibus, id est dijs inferiorum. Gentiles enim æstimabant, quando sol recedit, ut dijs inferiorum illum ad se traxissent. **DISCIPVLVS**, Meridiès quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffiniuit, dicens: Meridiès dicitur quasi purus dies. In toto enim die nihil purius meridiè. Antiqui enim merum, purum dicebant. **DISCIPVLVS**, Supremum quare dicitur? **MAGISTER**, Quasi supprimendo. Tunc enim sol inclinatur ad occasum. Hæc ergo tria spatia, artificialis dici sunt, & à cursu Solis temperantur. Mane dicitur ab ortu Solis usque dum sol ascenderit in altitudinem cæli. Meridiès dicitur, quando per medium cælum, in altitudine sol currit. Supremum autem dicitur, quando sol de altitudine cæli descendit ad occasum. **DISCIPVLVS**, Quomodo dies habet initium apud Hebræos & Chaldaeos & Aegyptios & Romanos & Persas? **MAGISTER**, Dies secundum Hebræos & Athenienses à sexta hora diei incipit: quia Hebræi secundum lunam numerant: & sic computant quasi media die ætas lunæ commutetur, aut accendatur. Secundum Chaldaeos & Persas, ab ortu Solis incipit dies: quia Chaldaei primum Solem adorabant. Secundum Aegyptios dies incipit ab occasu Solis, quando uespere stella oritur, quæ dicitur alio nomine Lucifer, & islam stellam Aegyptij primum adorabant. Secundum Romanos & Persas, dies naturalis est à media nocte usque ad mediam noctem, propter illam auctoritatem Hieronymi, qua dixit: Quia in media nocte factus est mundus, & in media nocte iterum destruetur. Dies, sine dubio, ab initio Mundi usque ad resurrectionem Christi præcedebat noctem: à resurrectione autem Christi usque ad iudicium, nox præcedit diem. Inde Isidorus dicit: Dies autem in principio operum Domini, à lumine habebat exordium, ad significandum hominis lapsum: nunc autem à tenebris ad lucem, ut non dies obscureretur in noctem, sed nox luceat in diem, sicut scriptum est: De tenebris lumen clarescere fecit. Dies ergo, scientiam diuinæ Legis significat: nox uero, ignorantiam & cæcitatem morum: secundum Prophetam dictum, Nocti assimilauit matrem tuam, factus est populus meus tanquam non habens scientiam, quasi dixisset, non habens lucem. Nonnunquam dies prosperitatem significat.

Vbi dies incipiat seu finiatur, & ubi primus dies seculi fuerit.

Vbi dies naturalis ritè initium finemq; sortitur? **MAGISTER**, Diuersè, secundum usum

dum uariarum gentium libitum dies naturalis incipere dicitur. **DISCIPVLVS**, Quomodo? **MAGISTER**, Nam Hebræi, Chaldaei, & Persæ sequentes, iuxta primæ conditionis ordinem, diei cursum à mane inchoantes, ad mane deducunt, umbrarum uidelicet tempus luci supponentes. At contra Aegyptij, ab occasu usque ad occasum. Porro Romani, à medio noctis in medium umbræ, & Athenienses à meridiè in meridiem dies suos computare maluerunt. **DISCIPVLVS**, Quo sanè in loco primus dies seculi extitit? **MAGISTER**, Quintadecima calendarum Aprilium, quo uidelicet die lucem formatam primitus credimus, & sic tres illos dies primos absque ullis horarum dimensionibus, utpote nondum factis syderibus currisse: quarto demum die, hoc est duodecimo calendarum Aprilium, Sol & sydera condita sunt, ut essent in signa & tempora & dies & annos.

De feria.

Feria enim, à fando nomen accepit. Et dicitur feria, quasi fari, id est nomen quod est feria. A secunda persona, quæ est fari, uel quia prima persona caret, deriuatur. Feria, consuetudine dicitur. Feriæ enim & scalæ, scopæ, quadrigæ, Thebæ, plurali numero fiunt. Itaque feria (ut supra dixi) dum à fando nomen accepit, potest sabbatum nominari. In sabbato, in Lege ueteri, septimanæ opera narrabantur. Vbi si feria, à fiendo dicitur, ut alij æstimant: fit enim uerbum actiuum, cuius passiuo fieri potest, saltem sic feria nominari. In eo enim die primitus dictum est: Fiat lux. Itaque si prima feria, aut prima sabbati dicitur, idem est. Item quartus, dum dicitur, Prima feria: quo sensu hic utimur: id est prima dies à feria, ut Isidorus dicit: Secundum Syluestrum papam, prima feria dicitur quasi prima dies. A fando autem feriæ nuncupatæ sunt, quod sit in his nobis tempus ditionis, id est diuino iudicio uel humano officio fari. Omnes autem hebdomadæ dies, feriæ dicuntur. **DISCIPVLVS**, Quis ergo primum septimanam, & dies septimanæ composuit, & nuncupauit? **MAGISTER**, Deus sine dubio, qui in sex diebus omnes creaturas creauit, & in septimo die requieuit. Hinc ipse Dominus in Lege dixit: Sex enim diebus operaberis, & facies omnia opera tua: septimo autem die, sabbatum Domini Dei tui est, non facies in eo omne opus. In sex enim diebus fecit Dominus cælum & terram, mare & omnia quæ in eis sunt, & requieuit die septimo. Dum in unoquoque die dixit Deus, Fiat lux: specia liter uero sabbatum dicitur, eo quod in die (ut diximus) septimanæ opera narrari solebant. Sabbatum uero apud Hebræos dicitur feria, apud Græcos requies, apud Latinos feria, dicta est, id est dies Dominicus à fiendo, quia in illo die dixit Deus, Fiat lux. Inde Isidorus dicit: Ipse est enim primus dies seculi. In ipso autem

die formata sunt elementa mundi, in ipso creati sunt angeli, in ipso etiam Christus resurrexit à mortuis, & in ipso die manifestata sunt mysteria Christi & Ecclesiæ ad Ioannem Euangelistam in Pathmos insula, sicut ille dixit, Fui in spiritu, in die Dominico.

De nocte.

Nox quid est? **MAGISTER**, Solis absentia, terrarum umbra conditi, donec ab occasu redeat ad exortum. **DISCIPVLVS**, Vnde dicta est nox? **MAGISTER**, Quod noceat aspectibus, uel nocentibus humanis, siue quod in ea fures uel latrones nocendi alijs occasionem nanciscantur. **DISCIPVLVS**, Ob quam causam facta est nox? **MAGISTER**, Pro temperantia humani laboris, ut corpora requiem haberent, & ut animalibus quibusdam Solem non ferentibus, uictum quaerendum daretur occasio.

De augmentatione & minoratione dierum & noctium per dies singulos.

Sciendum est, quod unusquisque dies & unaquæque nox in crescendo, duo momenta & duas partes tertij momenti augeantur. Similiter & in decrecendo minuuntur, ita ut in tribus diebus octo momenta crescant, uel decrescant: in sex, sedecim momenta: in nouem, uiginti quatuor: in duodecim, triginta duo: in quindecim, quadraginta, id est horam integram quadraginta enim momenta horam faciunt.

Quare si nosse desideras augmentum solare quomodo crescunt dies & lux, & quomodo diminuitur nox & tenebræ, & quantum in unoquoque mense crescit, ita diligenter studiosèq; inuestigandum est. Scies enim, quod in unoquoque die Sole ascendente per singulos dies duo momenta & dimidium & sexta pars momenti, minuitur de tenebris, & augetur in lumine. Similiter & decrecendo minuuntur, & sic per tres dies, octo momenta: per sex, sedecim: per duodecim, triginta duo. Per quindecim autem dies & quinque horas, Sole ascendente, una hora crescit. Per triginta uero dies & decem horas, duæ horæ accrescunt, hoc est octoginta momenta. Et ita in nonaginta diebus & tina die & sex horis, id est à solstitio hiemali usque ad æquinoctium uernale, ducenta quadraginta momenta, hoc est sex horæ crescunt. Simili modo & simili incremento momentorum per singulos dies duo momenta & duas partes momenti per alios tres menses ab æquinoctio uernali usque ad solstitium æstiuum crescunt ducenta quadraginta momenta, id est alia sex horæ: & ita à solstitio hiemali usque ad solstitium æstiuum per sex menses, id est per dies centum octoginta duos, & horas duodecim, id est dimidium diem naturalem, crescunt quadringenta & octoginta momenta, id est duodecim horæ, quibus ad illas sex horas, quæ fuerunt in die solstitiali hiemali, adde, fiunt simul decem & octo horæ, in die solstitiali æstiuo, & sex horæ in nocte.

De hebdomada.

Hebdomada, est septem dierum cursus, & à septenario numero nomē accepit, nam hebdomada Græcè, septimana dicitur Latine, eo quod septem manes, idest septem dies in se complectatur.

De mensibus.

Legimus etiam ante diluuium menses fuisse nominatos, ut Isidorus dicit. In sancta scriptura ostenditur, quod duodecim mēlibus annus fuisset nominatus ante diluuium. Sic enim in Genesi legimus: Aqua autem minuebatur usque ad duodecimum mensem, primo enim die mensis apparuerunt cacumina montium. Et illos menses secundum lunam computabant Hebræi, & sic semper faciunt.

DISCIPVLVS, Qui primi menses solares inuenerunt? **MAGISTER**, Vt Isidorus dicit, Ægyptij propter Lunæ uelociorem cursum, & ne error ex computationis uelocitate accidisset, Solis cursu menses adinuenerunt, quia tardior Solis motus facilius poterat comprehendere. **DISCIPVLVS**, Quis primus inuenit mensem apud Hebræos & Græcos & Latinos? **MAGISTER**, Moses apud Hebræos, Arcades apud Græcos, Romulus apud Romanos. **DISCIPVLVS**, In quo numero inueniunt menses apud Hebræos & Græcos & Latinos? **MAGISTER**, In duodenario. Menses autem antiqui diffiniuntur, quamdiu luna zodiacum circum perducit. Antiqua autem gentilitas, mensibus nomina quaedam ex dijs suis, quaedam ex causis imposuit.

Mensis dicitur à luna, quæ Græcè sermone mene dicitur, nam & apud eos, menses uocantur mēnes: sicut & apud Hebræos (Hieronymo teste) luna, quoniam sere nominant, mensibus nomen dedit. Mensis & ad Solem & ad Lunam pertinet, sed magis ad lunam, ideoque rectius diffiniendum, quod mensis sit luminis lunaris circuitus, ac redintegratio de noua ad nouam. Solaris autem mensis digressio solis est, per duodecimam partem zodiaci, idest signiferi circuli, quæ triginta diebus, & decem semis horis impletur, uiginti duabus uidelicet horis ac dimidia, lunari mense productior. Luna uero tribus nominibus nuncupatur apud Hebræos, iare, lauana, mauors. iare uocatur à numero dierum mensis, lauana à candiditate, mauors à defectu, quia deficit singulis quisque mensibus.

De mense Ianuario.

In Hebræo Thabeth, apud Ægyptios Tibi, uel Tidech, apud Macedones Etdrimos uel Ethinios: apud Græcos, Ianuarios: apud Latinos, Ianuarius. Ianuariū primū Numa Pompilius nuncupauit, & primum mensem anni esse constituit, atque illum dijs superis dedicauit. Ianuarius autem duobus modis nomen accepit, hoc est ex idolo, & re. Ex idolo, hoc est ex Iano bifronte rege Epitotarum, qui fu-

gatus & proiectus de sua patria uenit ad Romanos, apud eos exul effectus. Contigit autem ut gens multa Barbarorum Romam obsideret. Erat autem Ianus ille homo ingeniosus, qui dedit consilium Romanis, quomodo potuissent urbem liberare ab illa obsidione: ita tamen, si Romani post mortem suam illum adorarent quasi deum. Hæc autem illis promittentibus, ille petebat octo linteamina, oleo & cera & aqua intincta & uncta. Quod quum factum esset, dixit ut inuoluissent se de illis linteaminis, & igni incendissent, & duos gladios calefactos & ardentis sibi dari postulauit, & postea ascendit super murum, & dixit ad Romanos, ut quum ille leuasset se super murum, & clamasset quasi deus, illi totis portis apertis ruisent super hostes, & haberent uictoriam. Et ita factum est. Romani perferunt uictoriam, occisis inimicis & fugatis. Ianus uero igne consumptus est. Quem post mortem suam Romani quasi deum adorauerunt, & fecerunt ei templum magnum in Roma, quod ex nomine Iani, ianiculum uocauerunt, centum portas habens, & in illo templo Iani formam æream fecerunt, duas facies habentem: inde dicitur est Ianus bifrons, & ex una parte & ex altera facie uiri adorabant eum: ex altera facie, scemina adorabant. indeque mensem Ianum uocauerunt bicipitis dei, respicientem transacti anni finem, ac prospicientem futuri anni principium: item Ianus ex re dicitur, eo quod sitianua anni, hoc est principium, quia sicut homo ingreditur per ostium, ita anni ingreditur per istum Ianuariū.

De mense Februario.

In Hebræo Sabbath, apud Ægyptios Mechir uel Methi, apud Macedones Perittios, in Græco Februarius, in Latino Februarius. **DI**. Februarius, quibus modis nomen accepit? **MA**. Duobus, hoc est sub idolo & re. Sub idolo, hoc est à Februo deo. Inde Macrobius dicit: Numa Pompilius secundum mensem Februarium nominauit, & dedicauit Februo deo, qui alio nomine Pluton dicitur, qui lustrationum potens esse apud gentiles credebatur. **Lustrati** in eo mense ciuitatem Romam necesse erat, quo statuta iusta, hoc est sacrificia dijs manibus soluerentur. Siue februarius dicitur est à re, hoc est à febris acris lupercorum. **Luperci** enim & **Lurcones**, duæ gentes sunt in Oriente, qui post immundicias totius anni lauabant corpora sua in quodam lacu, qui inter illos est, & febricitabant, & sicut tradidit gentilitas tunc mutabant figuras. Et quia in Februario mense hoc faciebant, & lauabant se, & deinde febricitabant, Februarius, à lauacratione, uel à lauacro dicitur est. Hinc scriptum est: Februm quoddam habebant Gentiles, hoc est lauacrum. & sic accepit nomen hic mensis à re. Februarius, à febris, hoc est à frigore, propter frigidum tempus ipsius mensis.

De mense

De mense Martio.

Adar in Hebræo, Faminôthi apud Ægyptios in Græco, Martius apud Macedones, Martios in Græco, Martius in Latino. Martius duobus modis nomē accepit, sub idolo & sub re. Sub idolo, hoc est à Marte, patre Romuli nominatus est. Inde Macrobius dicit: Romulus, primum anni mensem, Martium constituit, & nominauit, & genitori suo Marti dedicauit. Quem mensem, anni primum fuisse apud antiquos Romanos, uel ex hoc maxime probatur, quia ex ipso Quintilis & Sextilis, & ceteri menses sequentes, per ordinem numerantur: & in illo mense, Romani uetustalia collocabant. Item Isidorus dicit: Martius appellatus est, propter Martem, Romanæ gentis autorem. Item Martius, à re nomē accepit, hoc est, à maribus: nam & eo tempore cuncta animantia terræ maribus desiderant, ad concumbendū uoluptatem. Et mensis nouorum frugum appellatur.

De mense Aprili.

Nisan in Hebræo, Farmuthi apud Ægyptios, apud Macedones Xanticos: Aprilios in Græco, Aprilis in Latino. **DISC**. Aprilis quibus modis dicitur? **MA**. Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo, à Venere matre Æneæ. Aphron enim Græcè, spuma interpretatur, unde Venus orta creditur: quæ Aphrillus, uel Aphronis, apud Græcos nominatur. Siue Aprilis, à re nominatur, hoc est ab aperiendo, Aprilis, quasi aperilis denominatur. Ante Aprilem enim mensem, triste & obscurum sit cœlum, & nubibus obductum & obtectum, & aer tenebrosus, & mare nauigijs obcluditur. Terræ etiam ipsæ, aut aqua, aut pruinæ, aut niuibus, aut nubibus teguntur: ea quæ uerno tempore, hoc est mense Aprilis, aperiantur. Cœlum enim serenum fugatis nubibus, uisibus humanis aperitur, & mare nauigijs & terra atque arbores aperiant se in germen atque in flores. Pro his omnibus causis, mensem Aprilem dici merito credendum est, quasi aperilem. Hoc enim tempore cuncta florescunt.

De mense Maio.

Iarus in Hebræo, Pacho, uel Paon apud Ægyptios. Arremisius apud Macedones, Maios in Græco, Maius in Latino. **DISC**. Quibus modis dicitur Maius? **MA**. Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo Maius dicitur est, à Maio deo apud paganos, qui dicitur est Iouis. Inde Macrobius dicit: Apud Tuscanos deus Maius uocabatur, qui est Iuppiter, à magnitudine scilicet & maiestate dicitur. **Zin**gius autem Maium mensem nominatum putat à Maia, quam Vulcani uxorem dicit, hoc est matrem Mercurij. Inde in calendis Maij, huic deæ Maiæ sacrificabant, & in hoc mense Maio mercatores omnes Maiæ pariter & Mercurio sacrificabant. Mercurius enim deus est negotiorum: unde etiam dicitur Mercurius, quasi mercium curius, idest procurator mercium.

De mense

Sicut Maius, à re dicitur, hoc est, à maioribus Romanorum. Hinc Macrobius dicit: Romulus Maium mensem tertium esse posuit. Post quem enim populum Romanum diuisit in duas partes, hoc est in maiores minoresque constituit, ut altera pars consilio hoc est maiores: altera uero, hoc est iuniores, rem publicam tueretur. Deinde, in honorem utriusque partis hunc Maium mensem, sequentemque Iunium, uocauit.

De mense Iunio.

Siuari, uel Siban in Hebræo. Pauni apud Ægyptios, Deseos apud Macedones, Iunios in Græco, Iunius in Latino. **DISC**. Quibus modis dicitur Iunius? **MA**. Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo, hoc est à Iunone filia Saturni, quæ apud Gentiles quasi dea adorabatur, & à suo nomine Iunium mensem uocauerunt. Inde Macrobius dicit: Iunius apud Latinos, antea Iunonius, ab Iunone uocatus est. Postea detritis quibusdam literis, hoc est n & o, ex Iunonio, Iunius dicitur est, nam & templum Iunoni in calendis Iunij dicatum est. Alij putauerunt Iunium mensem, ab Iunio Bruto nominatum, qui primus in urbe Roma consul factus est. Siue Iunius à re dicitur, hoc est à iunioribus Romanorum, qui armis defendebant rem publicam. Inde Macrobius dicit: Iunius Maium sequitur, ex parte populi nominatus.

De mense Iulio.

TAmul, siue Tani, in Hebræo, Epiphi apud Ægyptios, Panemos apud Macedones, Iulios in Græco, Iulius in Latino. **DISC**. Iulius unde nomen accepit? **MA**. A quodam imperatore, hoc est à Iulio Cæsare, quia in quarto idus Iulij mensis creatus est Caius Iulius Cæsar, qui primus arripuit imperium apud Romanos. Deinde propter suum honorem de suo nomine Iulius mensis dicitur est. Nam antea Quintilis uocabatur.

De mense Augusto.

TAmni in Hebræo: Mesor, uel Mesori apud Ægyptios: Loos, uel Lor, apud Macedones: Augustos in Græco, Augustus in Latino. **DISC**. Augustus unde nomen accepit? **MA**. Ab Octauiano Cæsare Augusto imperatore, qui in calendis mensis Augusti uicit Antonium, de regno contendentem, & Cleopatram reginam Ægypti, uxorem Antonij, & auxilia & exercitum Antonio afferentem. Hos duos uicit Cæsar Augustus, in una die calendarum Augusti, & postea Cæsar principatum habuit totius mundi. Sic Augustus, à nomine augusti dicitur, qui eo mense primum cōsulatum inijt, & tres triumphos Vrbi intulit. Deinde Augustus, à populo Romano appellatus est, & in suum honorem mensis Augustus uocatus est, ut sua memoria esset in tempore. Nam ille mensis antea apud Romanos Sextilis dicitur est, eo quod sextus mensis sit à Martio.

Deinde dicit Macrobius, Augustus antea Sextilis uocabatur, donec honori Augusti ex senatus consulto Augustus dictus est.

De mense Septembri.

ELul in Hebræo, Tooth apud Aegyptios, Gorpeos apud Macedones, Septembrios in Græco, September in Latino. September à numero nomen accepit, eo quod septimus imber sit à Martio, quia Martius quondam primus mensis fuit apud Romanos, tempore scilicet Romuli: & ab illo alij menses nominantur, ex nominibus numeri: quemadmodum & Quintilis, eo quod quintus sit à Martio. Sic Sextilis & September à Martio numerantur.

De mense Octobri.

THeseri in Hebræo, Paophi apud Aegyptios, Hyperboreteos apud Macedones, Octimbrios in Græco, October in Latino. October dicitur, eo quod octauus sit imber à Martio. Et hic mensis in principio anni ponitur apud orientales.

De mense Nouembri.

MAresuan in Hebræo, Athir apud Aegyptios, Dios apud Macedones, Nouimbrios in Græco, Nouember in Latino. Nouember autem propterea dicitur, eo quod nonus imber sit à Martio.

De mense Decembri.

CAsleu apud Hebræos, Chiachi apud Aegyptios, Apileos apud Macedones, Decembrios in Græco, December in Latino. December, à numero nomen accepit, eo quod à mense Martio decimus sit imber. Et hic mensis in principio anni ponitur apud Macedones.

DE TRIBVS DIERVM
nominibus in annali computo,
calendæ, idus, nonæ.

Romulus quum ingenio acri quidem, sed ragrestis esset, statum proprii ordinaret imperij, initium cuiusque mensis ex illo sumebat die, quo nouam lunam contigisset uideri: quia non continuo euenit, ut eodem semper die appareat, sed modo tardius, modo celerius, certis ex causis uideri solet. Contigit ergo ut quum tardius apparuerit, præcedenti mensi plures dies, aut quum celerius pauciores darentur, & singulis quibusque mensibus perpetuam numeri legem primus casus ad dixit: atque sic factum est, ut alij triginta & unus, alij undecim, alij fortrentur dies. Omnibus tamen mensibus à die nonarum, idest nono die, representari placuit: & inter idus ac sequentes calendæ constitutum est, sedecim dies esse numerandos. Ideo mensis uberior duos illos dies, quibus agebatur, inter calendæ suas & nonas habebat, atque hinc alij quintus à calendis dies, alij septimus nonas facit.

His ergo temporibus Pontifici minori hæc prouidentia delegabatur, ut nouæ Lunæ pri-

imum obseruaret aspectum, uisamque Regi sacrificulo nuntiaret. Itaque sacrificio à rege & minore pontifice celebrato, idest pontifex calata, idest uocata in Capitolium plebe, iuxta curiam Calabram, quæ casæ Romuli proxima erat, quot dies à calendis ad nonas superessent pronuntiabat, & quintanas quidem, quarum post calendæ, quarto nonarum initium est, dicto quinquies uerbo Calo: septimanas uero, quarum post calendæ, sexto nonarum initium est, repetito septies eodem uerbo prædicebat. Verbum autem Calo, Græcum est, idest uoco, & hunc diem qui ex his diebus qui calarentur, primum esset, placuit calendæ uocari. Hinc & ipsi curiæ ad quam uocabantur, Calabra, uel classis nomen accepit, quod omnis in eam populus uocaretur. Ideo autem minor pontifex dies qui ad nonas superessent calando prodebat, quod post nouam lunam oportebat nonarum die populares, qui in agris erant, confluere in urbem, accepturos causas feriarum à rege sacrorum, sciturosque quid esset eo mense faciendum. Vnde quidam hinc nonas æstimant dictas, quasi nouæ initium obseruationis, uel quod ab eo die usque ad idus, octo dies computentur. Idus autem uocatur dies, qui diuidit mensem. Iduare enim Hetrusca lingua, diuidere est. Vnde uidua, quasi ualde idua; id est ualde diuisa: aut (ut quidam uolunt) uidua, idest à uiro diuisa. Nonnullis tamen placet, idus dictas uocabulo Græco, nempe à specie, quæ apud illos idea uocatur, quod ea die plenam speciem luna demonstrat.

Itaque Romulus ita annuam ordinauit dimensionem, ut annus decem mensium, dierum trecentorum quatuor haberetur, mensesque ita disposuit, ut quatuor ex his tricenos & singulos, sex uero tricenos haberent dies. Sed quum is numerus neque Solis, neque Lunæ rationibus conueniret, nonnunquam usu ueniebat, ut frigus anni æstiuus mensibus, & contrarior hiemalibus proueniret. Sed sequutus Numa, quasi hunc omnes ablaturus errorem, in trecentos quinquaginta quatuor dies, quibus duo decim lunæ cursus cõfici credidit, annum extendit. Hisque quinquaginta diebus à se additis, adiecit alios sex, demptos ex illis sex mensibus, qui triginta habebant dies, idest de singulis singulos, factosque quinquaginta & sex dies in duos nouos menses pari ratione diuisit, ac de duobus priorem Ianuarium nuncupauit. Primumque anni esse uoluit, tanquam bicipitis dei mensem, respicientem ac prospicientem transacti anni finem futurique principia. Secundum dicauit Februo deo, qui lustrationum potens credebatur, à quo & Februarium uocauit, statuitque eo mense lustrari ciuitatem, ut iusta diis manibus soluerentur. Paulo post in honorem imparis numeri, unum adiecit diem, quem Ianuario dedit, ut tam in anno, quam in singulis mensibus, præter unum Februarium, impar numerus

merus seruaretur. Nam quia duodecim menses si singuli aut pari aut impari numero computarentur, cõsummationem in parum facerent, unius pari numero adiectus, uniuersam putationem impari fecit.

Ianuarius igitur, Aprilis, Iunius, Sextilis, September, Nouember, December, uigintinouem censebantur diebus, & quintanas nonas habebant, ac post idus in omnibus ad decimumseptimum calendæ computabantur.

Martius uero, Maius, Quintilis & October dies trigintaunum possidebant. Nonæ in his septimanæ erant, similiterque post idus septemdecim dies in singulis usque ad sequentes calendæ computabantur.

Solus Februarius uigintiocto retinuit dies, quasi inferis & diminutio & par numerus conueniret.

Igitur hoc modo à Numa ordinato anno, quia adhuc ad perfectum anni numerum aliqui dies horantur, maxima post aliquantos annos horum negligentia in suppuratione temporum consilio oriebatur. Quam licet multis & uariè intercalatis diebus aliquatenus emendarent, nullam tamen certam anni dimensionem ad posterum transmiserunt. Itaque factum est, ut licet præcedentis Romuli sequens Numa dimensionem anni destruxit, ita quoque præcedentis Numæ ordinationem sequens Caius Cæsar, utpotè adhuc inconstantem & uagam reprehenderet, & reprehensam ad unquam enim daret.

Ergo Caius Cæsar imitatus Aegyptios, ad numerum Solis, qui diebus trecentis sexaginta quinque & quadrante cursum conficit, annum dirigere contendit. Itaque decem dies obseruationi ueteri superadiecit, ut annum trecentis sexagintaquinque dies, quibus Sol zodiacum lustrat, efficerent: & ut nec quadrans deesset, statuit quarto quoque anno sacerdotes, qui præerant mensibus ac diebus, unum intercalarem diem, eo scilicet mense ac loco, quo etiam apud ueteres mensis intercalabatur, idest ante ultimos Februarij mensis dies, idest bissextum censuit nominandum. Dies autem decem, quos ab eo additos diximus, hac ordinatione distribuit.

In Ianuarium & Sextilem & Decembrem binos dies inseruit.

In Aprilem autem, Iunium, Septembrem, Nouembrem, singulos.

Februarius autem diem non addidit, ne deorum inferorum religio immutaretur.

Et Martio, Maio, Quintili, Octobri, pristinum seruauit statum, quod satis pleno erant numero, idest triginta unum. Ideo & septimanas habent nonas, sicut Numa constituit.

Ianuarius autem, Sextilis, December, quibus Cæsar binos dies addidit, licet triginta & unum habere post Cæsarem ceperint, quintanas habent nonas: & post idus, nouemdecim

dies ad sequentes calendæ computantur: quia Cæsar quos addidit dies, neque ante nonas, neque ante idus inferere uoluit, ne nonarum aut iduum religionem quæ statuto erat die, nouella computatione corrumperet: sed nec post idus mox uoluit inferere, ne feriarum quarumque uiolaretur indictio, sed peractis cuiusque mensis ferijs locum diebus aduenis fecit, &

Ianuario quidem quatuor calendæ, &

Tres calendæ Februarij dedit.

Aprili sex calendæ Maij.

Iunio tres calendæ Iulij.

Augusto quatuor calendæ, &

Tres calendæ Septembris.

Septembri tres calendæ Octobris.

Nouembri tres calendæ Decembris.

Decembri quatuor calendæ, &

Tres calendæ Ianuarij.

Ita autem factum est, ut quum omnes menses hi, quibus dies addidit, ante hanc ordinationem habuissent mensis sequentis calendæ ad decimumseptimum reuertentes: postea ex augmento additorum dierum, hi qui duos acceperunt, ad decimum nonum: qui uero unum, ad decimum octauum haberent reditum Calendarum.

Romuli menses.

1 Martius.
2 Aprilis.
3 Maius.
4 Iunius.
5 Quintilis.
6 Sextilis.
7 September.
8 October.
9 Nouember.
10 December.

Huic autem, ut diximus, fuerunt solummodo menses decem.

Numæ menses.

1 Ianuarius.
2 Februarius.
3 Martius.
4 Aprilis.
5 Maius.
6 Iunius.
7 Quintilis.
8 Sextilis.
9 September.
10 October.
11 Nouember.
12 December.

Vitiose autem Quintilis & Sextilis, qui non iam quintus aut sextus, sed septimus & octauus extiterant, nomen retinuerunt. Quorum alterum Caius Cæsar suo nomine, idest Iulium appellauit: Sextili in uitio usque ad Imperatorem Augustum perseuerante, à quo mensis ille Augustus est appellatus.

DE ARITHMETICIS PROPOSITIONIBVS.

Diuisio numeri ab aliquo in animo concepti.

10 Vomodo numerus à quolibet animo conceptus, quis sit, possit agnosci. Adsumatur numerus quilibet ac triplicetur. Triplicatur, diuidatur in duas partes, & si ambæ æquales extiterint, qualem uolueris abscq; ulla differentia iterum triplicabis. Quod si inæquales fuerint, quæ maior fuerit triplicetur. Quotiesq; in ea postquam triplicata fuerit 9. inueniri possint, considerentur. Quia quoties 9. habuerit, toties 2. sumendi sunt. Obseruandū est autem ut possint postquam numerus triplicatur, & diuisus est, iterumq; medietas fuerit triplicata, & de nouenario fuerit interrogatū, hoc etiam adiungatur, si aliquid super unum uel duos uel quot fuerint nouenarius remansisset. Quia si aliquid remansit, septem fuerunt: & de his unus sumendus est, hisq; in summam redactis pronuntiandus nomen, qui primus fuerat mente conceptus: uerbi gratia, si duo fuerint animo concepti, cum triplicabuntur, 6 faciunt. 6 diuisi in 3. & 3 resoluuntur. 3 uerò triplicati, 9 tantum efficiunt, nec remanet aliquid. Ergo 2 fuerunt, qui primi mente comprehensi sunt. Et ideo in omni huius supputationis ratione, nouenarius duos semper significat, & senarius unum. Sciendūq; qd omnis impar numerus, qui adsumptus fuerit & ordine quo prædictū est, triplicatus atq; diuisus, in senarium terminatur. Par uerò numerus in nouenarium, quia unitas secundū supra dictū modum triplicata atq; diuisa, senariū procreat. Binarius uerò numerus simili modo triplicatus atq; diuisus, nouenarium. Quia hi duo numeri idem unus & duo, paritatis & imparitatis dicuntur esse principia. *Item aliter.*

Adsumitur numerus quilibet ac triplicetur: triplicatur, diuidatur in duas partes. & tunc ille qui numerum mente concepti, interrogetur, si ipsius numeri sit e qua diuisio: quod si pares ambæ esse partes responderit, nihil sumatur. Si autem impares esse dixerit, unū sumatur, in hac prima diuisione ad memoriam diuinatis. Atq; iterum una pars diuisionis quado ambæ æquales fuerint, absq; differentia triplicetur. Si uerò impares fuerint, maior pars triplicanda est, atq; diuidenda, sicut superius in duas partes. Iterum quæ interrogatū, si equalis aut inæqualis sit facta diuisio. Et si æqualis quidem facta est, nihil sumendum est. Si autem inæqualis, duo sumendi sunt in secunda diuisione. Et si in medietate diuisionis æqualis fuit, absq; ulla partium differentia, qui nouenarij contineantur interrogandum. Quod si inæqualis fuit, in maiori parte quæren-

dum est: quotquot nouenarij in ea inueniuntur, tot quaternos diuinatores sumere debet, ut uerbi gratia: si sex fuerint mente concepti, cum triplicati fuerint, 18 faciunt. 18 diuisi in 9. & 9 partuntur. Et quia æqualis est diuisio, nihil ibi sumendum est. Nouem iterum quæ est medietas huius diuisionis, triplicati faciunt 27. 27 diuisi in 3. & 14 resoluuntur: & quia ista est secunda diuisio, & inæqua, duo sumendi sunt, cū in maiori parte ipsius diuisionis, hoc est in 14. quæ redum est, quoties 9 possint inueniri, 14 semel 9 sunt. de his 9, 4 à diuinante colligendi sunt, qui duobus, qui in secunda diuisione collecti sunt adiuncti, 6 faciunt. Senarius ergo numerus primus mente comprehensus est. Et hoc in hac oratione notandum est, qd si ambæ diuisiones paritati responderint, nihil ex his sumendum est: si secunda, duo sumendi sunt. nouenarius uerò, quaternarij significatione continet. Quod ideo in hac supputatione aliter qm in superiori accideret uideretur: hæc bis triplicatur, & bis diuiditur: illa uerò bis triplicatur, & semel diuiditur: quapropter in hac, nouenarius quaternarium, nulla uerò binarium significat. *Item aliter.*

Quomodo diuinandū sit, qua feria septimana: quilibet homo quilibet rem fecisset, quæcunq; numerum cuiusq; ferie nomen continet animo conceperit, primo debet duplicare, deinde illi numero duplicato, quinque adungere: ipsamq; summam quæ de his collecta est, quinque multiplicare, deinde totum decies ducere, postea ex toto 250 tollere, & hoc quod remanet pro ferie numero tenere: ut uerbi gratia, si de prima feria ratio habeatur, unū duplicetur, fiunt 2. his 5 adiangantur, fiunt 7. qui 7 quinque multiplicati, fiunt 35. qui 35 decies ducti, fiunt 350. de quibus si 250 de totius summæ collectione auferatur, & quot ceterarij remanserunt, diligenter consideretur, quia sicut prædictum est, semel centeni, primā feriā significant: bis centeni secundā, ter centeni, tertiam: quater centeni, quartam: quinque centeni, quintam: sexies centeni, sextam: septies centeni, septem. Item si secunda feria ratio habeatur, 4 duplicentur, fiunt 4. His 5 adiangantur, fiunt 9. Qui 9 quinque multiplicati, 45 decies ducti, fiunt 450. de his tolle 250 remanent 200, qui secundam feriā significant. Si de tertia feria ratio habeatur, 3 duplicentur, fiunt 6. his 5 adiangantur, fiunt 11. qui 11 quinque multiplicati, 55. qui 55 decies ducti, fiunt 550. de his tolle 250. remanent 300, qui tertiā feriā significat. Si de quarta feria ratio quæritur, 4 duplicentur, fiunt 8. his 5 adiangantur, fiunt 13. qui 13 quinque multiplicati fiunt 75. qui 75 decies ducti, fiunt 750. de his tolle 250. remanent 500, qui quintam feriā significant. Si de sexta feria ratio inquiritur, 6 duplicentur, fiunt 12. his 5 adiangantur, fiunt 17. qui 17 quinque multiplicati, fiunt 85. qui 85 decies ducti, fiunt 850. de his tolle 250. remanent 600, qui sextam feriā signifi-

significat. Si de septima feria ratio inquiritur, 7 duplicentur, fiunt 14. his 5 adiangantur, fiunt 19. qui 19 quinque multiplicati, fiunt 95. decies ducti, fiunt 950. de his tolle 250, remanent 700, qui septimam feriā significant. Si huic numero animum tuum diligenter commoda ueris, omnes ferias absque errore explorare poteris. *Item aliud argumentum.*

Verum cum uero, facit uerum. Minus cum uero, facit uerum. Verum cum minus, facit minus. Minus cum minus, facit minus. Verum essentiam minus nihil significat. Pone summam numeri, quam uolueris, in uerū hoc est essentia nomine, & pone aliam summam cuius uolueris numeri ad aduerbiū quod minus dicitur, nomine quod nihilum significat dixi, & confer illas duas summas. Quæ maior fuerit, uincit minorem, & consumit eam iuxta magnitudinē quantitatis suæ: ut uerbi gratia, si iungantur duæ summæ numerorum unaq; ueri nomine, id est essentia appellati sunt, ut sunt 7. alia quæ minus aduerbiij nomine uocetur, ut sunt 3. hæc duæ summæ numero sibi collata, hoc est essentia & non essentia, quia maior est summa ueri, quam illius quæ dicitur minus. Sicut plus sunt 7, quam 3 minus, si non maiori parte quam uincere potest hoc 4. ualeat enim 3 minus, & 7 remanent 4. Similiter si iungatur 3 ueri nomine, & 7 minus, quia maior est nihilum quam essentia summa, uincit septenarius. Non existens ternarium subsistentem, & consumit eum sua non essentia, & remanent de ipso sibi 4 numeri non existentes: & hoc est quod dicitur, iunge 3 & 7 minus, faciunt 4 minus. Si autem 3 non existentes simul & 7. Similiter non existentes numeri, ut sunt 7 & 3 ueri, id est existentem numerum efficiunt, hoc est denarium. Sic duo non existentes numerorum summæ denominata, ut sunt 3 minus, & 7 minus, 10 minus faciunt, ualeat enim uerum efficere, & minus non efficere, iunge 3 minus & 7, fiunt 10. iterum iunge 3 minus, & 7, fiunt 4. iunge 3 & 7 minus, iunge 3 minus & 7 minus, fiunt 10 minus.

Incipiunt alie propositiones ad acuendos iuuenes.

Et primo, de Limace.

Limax fuit ab hirundine inuitatus ad prandium infra leucam unam. in die autem non potuit plusquam unam unciam pedis ambulare. Dicit qui uelit, in quot annos uel dies ad idem prandium ipse limax perambulauit.

De homine alios homines in uia sibi obuiantibus.

Quidam uir ambulans per uiam, uidit sibi alios homines obuiantes, & dixit eis, Vinam fuissetis alij tantū, quanti estis, & medietas medietatis, & rursus de medietate medietas, tunc unā mecum centum fuissetis. Dicit qui uult, quot primis ab illo uis fuerunt.

De duobus proficiscentibus uis ciconijs.

Duo uiri ambulantes per uiam uidentes ciconias, dixerunt inter se: quot sumus? Qui confertentes numerum dixerunt, Si essent alie tantæ

& etiā tantæ & medietas tertij, adle dicitur duabus, centum fuissent. Dicit qui potest quantæ fuerunt quæ primis ab illis uisæ sunt.

De homine & equis in campo pascentibus.

Quidam homo uidit equos pascentes in campo, optauit dicens, Vinam fuissetis mei & essetis alij tantū, & medietas medietatis, certè gloriarer super equos centum. Discernat qui uult quot equos in primis uidit ille homo pascentes.

De emptore in denarijs centum.

Dixit quidam mercator, uolo de centum denarijs centum porcos emere, sic tamen ut uerres 10 denarijs emant, scrofa autem 5, duo uerò porcelli 1 denario. Dicit qui intelligit, quot uerres, quot scrofa, quot ue porcelli esse debeant, ut in neutris nec superabundet numerus, nec minuatur.

De duobus habentibus negotiatione C. sol. communes.

Fuerunt duo negotiatores habentes centum solidos communes, quibus emerent porcos. emerunt autem in solidis 2. porcos 5. uolentes eos saginare, atq; iterum uendunt, & in solidis lucrum facere. Cumq; uidissent tempus non esse ad saginandos porcos, & ipsi eos non ualissent tempore hiemali pascerē, tentauere uendando si potuissent lucrum facere, sed non potuerunt, quia non ualebant eos amplius uendunt, nisi ut empti fuerāt, id est ut de 5 porcis, 2 solidos acciperent. cum hoc conspexissent, dixerunt adinuicem, diuidamur eos. diuidentes autem & uendentes sicut emerant, fecerunt lucrum. Dicit qui ualeat, in primis quot porci fuerunt, & diuidat ac uendat, & lucrum faciat, quod facere de simul uenditis non ualuit libras 30.

De disco.

Est discus qui pensat libras 30, siue solidos 600. habens in se aurum, argentum, auricalchū & stannum: quantum habet auri, ter tantum habet argenti: quantum habet argenti, ter tantum auricalchū: quantum auricalchū, ter tantum stanni. Dicit qui potest, quantum unaquæq; species penset.

De cupa.

Est cupa una quæ centum metretas impletur, capientibus singulis modia tria, habens fistulas tres, ex modiorum numero: tertia pars & sexta, per unam fistulam currit: per alteram, tertia pars sola: per tertiam, sexta tantum. Dicit qui uult, quot sextarij per unamquæq; fistulam currisse.

De sago.

Habeo sagittam habentem in longitudine cubitos 100, & in longitudine 80. uolo exinde per portiones sagittas facere, ita ut unaquæq; portio habeat in longitudine cubitos 5, & in latitudine cubitos 4. Dic ergo sapiens, quot sagittæ exinde fieri possunt.

De linteamine.

Habeo linteamen unum, longum cubitorum 60, latum cubitorum 60. uolo exinde portiones facere, ita ut unaquæq; portio habeat in longitudine cubitos senos, & in latitudine quaterenos, ut sufficiat ad tunicam consuendam. Dicit qui uult, quot tunicæ exinde fieri possunt.

De duobus

De duobus hominibus alter alterius sororem accipientibus.

Si duo homines adiuuicem alter alterius sororem in coniugium sumpserit: dic (rogo) quae propinquitate filij eorum sibi pertineant?

De duobus hominibus alter alterius matrem accipientibus.

Si duo homines alter alterius matrem similiter coniugium sumpserit, quali cognatione filij eorum sibi coniungantur?

De patre & filio matrem & eius filiam accipientibus.

Si relictam uel uiduam & filiam illius in coniugium ducant pater & filius, sic tamen ut filius accipiat matrem, & pater filiam: filij qui ex his fuerint procreati, dic (quæso) quali cognatione subiungantur?

De patrefamilias & tribus filijs eius.

Quidam patrefamilias moriens diuisit in hæreditate tribus filijs suis triginta ampullas uitreas: quarum decem fuerunt plenæ oleo: aliae decem, dimidia: tertiae decem, uacuae. Diuidat qui potest, oleum & ampullas, ut unicuique eorum de tribus filijs æqualiter obueniat, tam de uitreo, quam de oleo.

De rege & eius exercitu in triginta uillis collecto.

Quidam rex iussit famulo suo de triginta uillis colligere exercitum, eo modo, ut ex unaquaque uilla tot homines sumeret quotquot illuc adduxisset. Ipse tamen ad primam uillam solus uenit: ad secundam cum altero: iam ad tertiam tres uenerunt. Dicit qui potest, quot homines fuissent collecti de his triginta uillis.

De boue.

Bos qui tota die aratur, quot uestigia faciat in ultima riga?

De homine.

Quæro à te, ut dicas mihi quot rigas homo facta habeat in agro suo, quando de utroque capite campi tres uersuras factas habuerit.

De duobus hominibus boues ducentibus.

Duo homines ducebant boues per uiam, & quibus unus dixit alteri: Da mihi boues duos & habebō tot boues, quot & tu habes. At ille ait: Da mihi (inquit) & tu boues duos, & habebō duplū quàm tu habes. Dicit qui uelit, quot boues fuerunt, quod unicuique habuit.

De duobus fratribus singulas sorores habentibus.

Tres igitur fratres erant, qui singulas sorores habebant, & fluuium transire debebant. erat enim unicuique illorum concupiscentia in sorore proximi sui, qui uenientes ad fluuium, non inuenerunt nisi paruam nauiculam, in qua non poterant amplius nisi duo ex illis transire. Dicit qui potest, qualiter fluuium transierunt, ut ne una quidem earum ex ipsis maculata sit.

De lupo & capra & fasciculo cauli.

Homo quidam debebat ultra fluuiū transire lupo & fasciculū cauli & capram, & non potuit aliā nauem inuenire, nisi quæ duos tantum ex ipsis ferre ualebat: præceptum itaque ei fuerat, ut omnia hæc ultra omnino illa sa transiret. Dicit qui potest, quomodo eos illa sa ultra transiret.

De uiro & muliere ponderantibus plaustrum pondus onusti.

De uiro & muliere, quorum uterque pondus habebat plaustrum onusti, duos habentes infantes, inter utrosque plaustrum pondere pensantes, fluuium transire debuerunt: nauem inuenerunt, quæ non poterat ferre nisi unum pondus plaustrum. Transfretare faciat, qui se putat posse, ne nauis mergatur.

De hircis.

De hircis masculo & scemina, habentibus duos natos, libram ponderantibus, fluuium transire uolentibus.

De campo & ouibus in eo locandis.

Est canapus qui habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: uolo ibidem mittere oues, sic tamen ut unaquæque ouis habeat in longitudine pedes quinque, & in lato quatuor. Dicit (rogo) qui ualeat, quot oues ibidem locari possint.

De campo fastigiato.

Est campus fastigiatus, qui habet in uno latere perticas centum, & in alio latere perticas centum, & in fronte perticas quinquaginta, & in medio perticas sexaginta, & in altera fronte perticas quinquaginta. Dicit qui potest, quot aripennos claudere debet.

De campo quadrangulo.

Est campus quadrangulus, qui habet in uno latere perticas triginta, & in alio latere perticas triginta, & in fronte perticas triginta, & in altera fronte perticas triginta. Dicit qui potest, quot aripennos claudere debet.

De campo triangulo.

Est campus triangulus, qui habet in uno latere perticas triginta, & in alio latere perticas triginta, & in fronte perticas nouēdecim. Dicit qui potest, quot aripennos concludere debet.

De campo rotundo.

Est campus rotundus, qui habet in gyro perticas quadringentas. Dicit quot aripennos capere debet.

De campo & cane ac fuga leporis.

Est campus qui habet in longitudine pedes centum quinquaginta, in uno capite stabat canis, & in altero lepus: promouit nanque canis ille post leporem currere: ast ubi canis faciebat in uno saltu pedes nouem, lepus transmittibat septem. Dicit qui uelit, quot pedes, quot uel sal tus uel canis persequendo uel lepus fugiendo quoad usque comprehensus est, confecerint.

De ciuitate quadrangula.

Est ciuitas quadrangula, quæ habet in uno latere pedes mille centum, & in alio latere pedes mille, & in fronte pedes sexcentos, & in altera pedes sexcentos: uolo ibidem tecta domorum ponere, sic ut habeat unaquæque casa in longitudine pedes quadraginta, & in latitudine pedes triginta. Dicit qui uelit, quot casas capere ualeat.

De ciuitate triangula.

Est ciuitas triangula, quæ habet in uno latere pedes

re pedes centum, & in alio centum, & in fronte pedes nonaginta: uolo ut fiat ibi domorum constructio, sic tamen ut unaquæque domus habeat in longitudine pedes uiginti, & in latitudine pedes decem. Dicit quot domus capi debent.

De ciuitate rotunda.

Est ciuitas rotunda quæ habet in circuitu pedum octo milia. Dicit qui potest, quot domos capere debet, ita ut unaquæque domus habeat in longitudine pedes triginta, & in latitudine pedes uiginti.

De basilica.

Est basilica quæ habet in longitudine pedes 240, & in lato pedes 120. laterculi uero stratae eiusdem, unus laterculus habet in longitudine uncias 23, hoc est pedē unum & uncias 11, & in latitudine uncias 12, hoc est pedem 1. Dicit qui uelit quot laterculi eam debent implere.

De cauana.

Est cauana quæ habet in longitudine pedes centum, & in latitudine pedes 64. Dicit qui uelit, quot cupas capere debet, ita tamen ut unaquæque cupa habeat in longitudine pedes 7, & in lato pedes 4, & peruius unus habeat pedes 4, & unaquæque cupa habeat pedes 7.

De quodam patrefamilias.

Quidam patrefamilias habuit familias 20, & iussit eis dare de annona modios 20. sic iussit ut uiri accipiant modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicit qui potest, quot uiri, quot mulieres, quot uel infantes fuerunt.

Alia.

Quidam patrefamilias habuit familias 90, & iussit eis dare de annona modios 90. sic quoque iussit, ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicit qui potest, quot uiri, quot mulieres, aut quot infantes fuerunt.

De obitu cuiusdam patrefamilias.

Quidam patrefamilias moriens reliquit infantes, & in facultate sua solidorum 860. & uxorem prægnantem, qui iussit ut si ei masculus nasceretur, acciperet de omni massa uncias nouem, & mater ipsius acciperet uncias tres. si autem filia nasceretur, acciperet quinq; uncias, et mater ipsius acciperet etiā quinq; uncias. Contingit autem ut geminos parturiret, id est puerum & puellam. Soluat ergo qui potest, quantum accipit mater, uel quantum filius, quantum uel filia.

Alia.

Quidam patrefamilias habuit familias 30, & iussit ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Soluat qui potest, quot uiri, quot mulieres, quot uel infantes fuerunt.

De salutatione cuiusdam senis ad puerum.

Quidam senior salutauit puerum, cui dixit: Viuas fili, uiuas (inquit) quantum uixisti, & aliud tantum, & ter tantum, ad datq; tibi Deus unum de annis meis, & impleas annos centum. Soluat qui potest, quot annorum tunc tempore ipse puer erat.

Alia.

Quidam paterfamilias habuit familias 100, quibus præcepit dare de annona modios 100, eo uero tenore, ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicit ergo qui ualeat, quot uiri, quot mulieres, aut quot infantes fuerunt.

De quodam edificante domum.

Homo quidam uolens edificare domum, locauit artifices 6, ex quibus 5 magistri, & 1 discipulus erat: & conuenit inter eum qui edificare uolebat & artifices, ut per singulos dies 25 denarij eis in mercede darentur: sic tamen ut discipulus medietatem de hoc quod unus ex magistris accipiebat, acciperet. Dicit qui potest, quantum unusquisque de illis per unum quotque diem accepit.

De animalibus emptis.

Voluit quidam emere animalia promiscua 100, de solidis 100, ita ut equus 3 solidis emeretur, bos uero in solidum 1, & 3 oues in solidum 1. Dicit qui ualeat, quot caballi, uel quot boues, quot uel fuerunt oues.

Alia.

Quidam homo uoluit de 100 solidis animalia promiscua emere 100, in Oriente: qui iussit famulo suo, ut camelum in 5 solidos acciperet, asinum in solidum 1, & 20 oues in solidum 1 compararet. Dicit qui uult, quot camelus uel asinus, siue oues, in negotio 100 solidorum fuerunt.

De homine & ouibus pascentibus.

Quidam homo uidit de monte oues pascentes, & dixit: Vtinam haberem tantum & aliud tantum, & medietatē de medietate, & de hac medietate aliam idcirco medietatem, ego centesimus unā cum ipsis meam ingrederer domum. Soluat qui potest, quot oues uidit ibi pascentes.

De sode & scrofa.

Quidam patrefamilias stabiliuit curtem nouam quadrangulam, in qua posuit scrofam quæ peperit porcellos 7 in media sode: quia unā cū matre, quæ octaua est: pepererunt igitur unusquisque in omni angulo 7, & ipsa iterum in media sode cum omnibus generaliter peperit 7. Dicit qui uult, cum matribus quot porci fuerunt.

De scala cum centum gradibus.

Est scala una habens gradus 100, in primo gradu sedebat columbam 1, in secundo 2, in tertio 3, in quarto 4, in quinto 5, sic in omni gradu usque ad centesimū. Dicit qui potest, quot columbæ in totum fuerunt.

De porcis.

Homo quidam habuit 300 porcos, & iussit ut tot porci numero impari in tres dies, tres occiderentur. Similis est & de 30 sententia. Dicit modo qui potest quot porci impares, siue de 300, siue de 30, in tres dies occidendi sunt. hæc ratio indissolubilis ad increpandum composita est.

De salutatione pueri ad patrem.

Quidam puer salutauit patrem, Aue (inquit) pater. Cui pater, Valeas fili, uiuas quantum uixisti: quos annos geminatos triplicabis, & sursum unum de annis meis, & habebis annos centum. Dicit qui ualeat, quot annorum tunc ipse puer erat.

De columba.

De columba.

Columba sedens in arbore, uidit alias uolantes, dixit eis: Utinam fuissetis aliae tantae & adhuc tanta, tunc una mecum centum fuissetis. Dicit qui potest, quot columbae erant in primis uolantes.

De sacculo.

Quidam homo ambulans per uiam inuenit sacculum cum talentis duobus. Hoc quoque alij uidentes dixerunt ei: Frater da nobis portionem inuentionis tuae: qui renuens noluit dare: ipsi uero irruentes diriperunt sacculum, & tulit sibi quisque solidos 50. dicit qui uult quot homines fuerunt.

De episcopo.

Quidam episcopus iussit panes 12. in clero diuidi. Praecipit enim sic, ut singuli presbyteri binos acciperent panes, diaconi dimidium, lector quartam partem, ita tamen fiat ut clericorum & panum unus sit numerus. dicit qui uallet quot presbyteri, uel quot diaconos, quotue lectores esse debeant.

De homine scholasticis obuiante.

Quidam homo obuiauit scholasticis, & dixit eis: Quanti estis in schola? Vno autem ex eis respondit dicens, Nolo hoc tibi dicere, Tu numeram nos bis, multiplica ter, tunc diuide in quatuor partes, quarta pars nostrum, si me addis cum ipsis centenarium explet numerum. dicit qui uult quanti fuerunt qui pridem obuiauerunt ambulanti per uiam.

De carpentarijs.

Septem carpentarij septenas rotas fecerunt. dicit qui uult quot carra fecerunt.

De uino in uasculis.

Centum metra uini: rogo ut dicat qui uelit, quot sextarios capiunt, uel ipsa etiam centum metra quot meros habent.

De patrefamilias distribuite.

Quidam paterfamilias moriens diuisit quatuor filiis suis quatuor uascula uini: in primo uase erant modia 40, in secundo 30, in tertio 20, & in quarto 10. qui uocans dispensatorem domus suae ait: Haec quatuor uascula cum uino intrinsecus diuide inter 4 filios meos: sic tamen ut unicuique eorum aequalis sit portio, tam & in uino, quam & in uasis. dicit qui intelligit quomodo diuidendum est, ut omnes aequaliter ex hoc accipere possint.

De camelo.

Quidam paterfamilias habebat de una domo sua ad alteram domum leucas 30, & habes camelum qui debebat in tribus subiectionibus ex una domo sua ad alteram de annonam ferre modia 90, & in unaquaque leuca isdem camelus comedeat semper modium unum: dicit qui uallet quot modia residua fuerint.

De dispensatore in monasterio.

Quidam pater monasterij habuit 12 monachos, qui conuocans dispensatorem domus suae dedit illi oua 204, iussitque ut singulis aequalem daret ex eis omnibus portionem: sic tamen iussit, ut inter 5 presbyteros daret oua 85, & inter 4 diaconos 68, & inter tres 51. dicit rogo qui

ualet, & quot oua unicuique ipsorum in portione eueniunt, ita ut in nullo nec superabundet numerus, nec minuat, sed omnes, ut supra diximus, aequaliter in omnibus accipiant portionem.

PROPOSITIONVM SOLUTIONES.

De limace solutio.

IN leuca una sunt 1500 passus, 7500 pedes, 90 unciae. quot unciae, tot dies fuerunt, qui faciunt annos 246, & dies 210.

De ciconijs.

Qui primis ab illo uisi sunt, fuerunt 36, & huius medietas medietatis sunt 18, & huius numeri medietas sunt 9. dicit ergo sic, 72 & 18 sunt 90. adde 9, fiunt 99. adde loquentem, & habebis 100. Alia. 28 & 28 & tertio sic, fiunt 84, & medietas tertiae fiunt 14, sunt in totum 98. adiectis duabus, 100 apparent.

De equis.

40 equi erant qui pascebantur, alij tantum fiunt 800. medietas huius medietatis, idest 20. si addatur, fiunt 100.

De centum denarijs.

Fac 9 scrofas & 1 uersum in 55 denarijs, & 80 porcellos in 60. ecce porci 90. in 5 residuis denarijs fac porcellos 10 & habebis centenarium in utriusque numerum.

De communi negotio.

In primis 250 porci erant, qui 100 solidis comparati (sicut supra dictum est) in 2 solidis, 5 porcos: quia siue quinquagies quinos, siue quinquies 50 dixeris, 250 numerabis: quibus diuisis, unus tulit 125, alter

similiter 125. unus uendit deteriores 3 semper in solidos: alter uero meliores duos in solidos. Sic euenit, ut is qui deteriores uendit, de 120 porcis, 40 solidos est adeptus: qui uero meliores, 60 solidos est consecutus: quia de inferioribus 30, semper in 10 solidis: de melioribus autem 20, in 10 solidis sunt uenundati: & remanserunt utriusque 5 porci: ex quibus ad lucrum 4 solidorum & 2 denarios facere potuerunt.

De disco.

Aurum pensat uncias 9, argentum pensat ter 9 uncias, idest libras 2 & uncias 3. aurichalcum pensat ter libras 2, & ter 3 uncias, idest libras 6 & uncias 9. stannum pensat ter libras 6, & ter 9 uncias, hoc est libras 20 & uncias 3. Et 9 unciae & 2 librae cum 3 uncias, & 6 librae cum 9 uncias, & 20 librae cum 3 uncias adunatae, 30 libras efficiunt. Item aliter ad solidum: aurum pensat solidos argenteos 15, argentum ter 15, idest 45. aurichalcum ter 45, idest 135. stannum ter 135, hoc est 405. iunge 405, 135, & 45 & 15, & inuenies solidos 100, quod sunt librae 30.

De cuppa.

Per primam fistulam 3600 sextarij cucurrerunt: per secundam, 1400: per tertiam, 1200.

De saepe.

De 400. 80 pars, 5 sunt: & de 100. 4. Siue et go octogies 5, siue centies 4 dixeris, semper 400 inuenies, tot sagi erunt. Decima pars sexagenarij, 6 sunt: decima uero quadragenarij, 4 sunt. Siue ergo decimam sexagenarij, siue decimam quadragenarij decies miseris, 100 portiones, 6 cubitorum longas, & 4 cubitorum latas inuenies.

inuenies.

De ampullis relictis.

Tres igitur sunt filij & 30 ampullae, ampullarum autem quaedam 10 sunt plenas, & 10 medietas, & 10 uacuae. Duc ter decies, fiunt 30. unicuique filio ueniunt 10 ampullae in portionem. diuide autem per tertiam partem, hoc est da primo filio 10 semis ampullas: ac deinde da secundo 5 plenas, & 5 uacuas: similiterque dabis tertio, & erit trium aqua germanorum diuisio, tam in oleo, quam & in uitro.

De exercitiis in 30 uillis collecto.

1		2
2		4
3		8
4		16
5		32
6		64
7		128
8		256
9		512
10		1024
11		2048
12		4096
13		8192
14		16384
15	fuerunt	32768
16	collecti	65536
17	militis	131072
18		262144
19		524288
20		1048576
21		2097152
22		4194304
23		8388608
24		16777216
25		33554432
26		67108864
27		134217728
28		268435456
29		536870912
30		1073741824

De uestigijs bouum.

Nullum omnino bos uestigium in ultima riga facit, eo quod ipse praecedat aratrum, & hunc aratrum sequitur. quotquot enim hic praecedendo in excolta terra uestigia facit, tot ille subsequens excolendo: resoluitur. Propterea illius omnino nullum reperitur, idest in ultima riga uestigium.

De rigis quas facit homo.

Ex uno capite campi tres, & ex altero, quae faciunt rigas uersuras septem.

De boue ducto.

Prior qui dari sibi duos rogauit boues, habebat 4. at uero qui rogabatur habebat 8. dedit quippe rogatus postulantem duos, & habuerunt uterque 6. qui enim prior acceperat, reddidit 2. dandi priori qui habebat 6, & habuit 8, quod est duplum a 4. & illi remanserunt 4, quod est simplum ab 8.

De sororibus.

Primo omnium ego & soror mea introiissemus in nauim & transfretassemus ultra, transfretatoque fluuio dimissemus sororem de nauim, & reduxissem nauim ad ripam: tunc uero introiissent sorores duorum uirorum, illorum uidelicet qui ad littus remanserant: illis itaque foeminis nauim egressis, soror mea quae prima transierat, intraret, ad me nauimque reduceret: illa egrediēte foras, duo in nauim fratres intrassent, utraque uenissent: tunc unus ex illis una cum sorore sua nauim ingressus, ad nos transfretasset: ego & ille qui nauigauerat, sorore mea remanente foris, ultra uenissemus: nosque ad littora uentos, una ex illis duabus quaelibet mulieribus, ultra nauim reduceret, soror aequae mea secum recepta, pariter ad nos ultra uenissent: & ille cuius soror ultra remanserat nauim ingressus, eam secum ultra reduceret. Tali igitur sicque sollicitante studio, facta est nauigatio, nullo fuscante inquinacionis contagio.

De campo fastigioso.

Logitudo huius campi 100 perticis, & utriusque frontis latitudo, 50. medietas uero 60 includitur.

De campo & ouibus. Ipse campus habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: duc bis quinquennos de ducentis, fiunt 40. ac deinde 100 diuide per 4. quarta pars centenarij, 25 sunt, siue ergo 40 uicies quinquies, siue 25 quadragies duxeris, millenarium implent numerum: tot ergo oues ibidem collocari possunt.

De campo & capra. Simili namque tenore ducerem prius capram & dimitterem foris lupum & caulum: tunc deinde uenirem, lupumque ultra transirem, lupoque foris missus: rursusque capram nauim receptam ultra reducerem, capramque foras missam, caulum transueherem ultra, atque iterum remigassem, capramque adsumptam ultra duxissem. Sicque facta erit remigatio salubris absque uoragine laceracionis.

De pondere plaustris. Eodem quoque ordine, ut superius, prius intrassent duo infantes, & transissent, unusque ex illis reduceret nauim: tunc mater nauim ingressa transisset, deinde filius eius reduceret nauim, qua transuecta, frater illius nauim ingressus, ambo ultra transirent. rursusque filius qui ante transierat ingressus nauim, eamque ad fratrem reduceret, iamque reductam ingrediantur ambo, & transeant: tali sub remigante ingenio erit expleta nauigatio, forsitan sine naufragio.

Alud. Similiter ut superius transissent prius duo infantes, & unus ex illis nauim reduceret: in qua pater ingressus, ultra transisset. Et ille infans unus, qui prius cum fratre transierat, nauim ad ripam reduceret: in qua frater illius rursus ingressus, ambo ultra uenissent: unusque ex illis foras egressus, & alter ad matrem reduceret nauim, in qua uidelicet nauim ingressa ultra uenissent: qua egrediēte foras, filius eius qui ante cum fratre transierat, nauim rursus ingressus, eam ad fratrem ultra reduceret, in qua ambo ingressi ultra uenissent, & fieret expleta salubris transuectio, nullo formidante mortis naufragio.

De campo & ouibus. Ipse campus habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: duc bis quinquennos de ducentis, fiunt 40. ac deinde 100 diuide per 4. quarta pars centenarij, 25 sunt, siue ergo 40 uicies quinquies, siue 25 quadragies duxeris, millenarium implent numerum: tot ergo oues ibidem collocari possunt.

De campo fastigioso. Logitudo huius campi 100 perticis, & utriusque frontis latitudo, 50. medietas uero 60 includitur.

De campo & capra. Simili namque tenore ducerem prius capram & dimitterem foris lupum & caulum: tunc deinde uenirem, lupumque ultra transirem, lupoque foris missus: rursusque capram nauim receptam ultra reducerem, capramque foras missam, caulum transueherem ultra, atque iterum remigassem, capramque adsumptam ultra duxissem. Sicque facta erit remigatio salubris absque uoragine laceracionis.

Alud. Similiter ut superius transissent prius duo infantes, & unus ex illis nauim reduceret: in qua pater ingressus, ultra transisset. Et ille infans unus, qui prius cum fratre transierat, nauim ad ripam reduceret: in qua frater illius rursus ingressus, ambo ultra uenissent: unusque ex illis foras egressus, & alter ad matrem reduceret nauim, in qua uidelicet nauim ingressa ultra uenissent: qua egrediēte foras, filius eius qui ante cum fratre transierat, nauim rursus ingressus, eam ad fratrem ultra reduceret, in qua ambo ingressi ultra uenissent, & fieret expleta salubris transuectio, nullo formidante mortis naufragio.

De campo & ouibus. Ipse campus habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: duc bis quinquennos de ducentis, fiunt 40. ac deinde 100 diuide per 4. quarta pars centenarij, 25 sunt, siue ergo 40 uicies quinquies, siue 25 quadragies duxeris, millenarium implent numerum: tot ergo oues ibidem collocari possunt.

De campo & capra. Simili namque tenore ducerem prius capram & dimitterem foris lupum & caulum: tunc deinde uenirem, lupumque ultra transirem, lupoque foris missus: rursusque capram nauim receptam ultra reducerem, capramque foras missam, caulum transueherem ultra, atque iterum remigassem, capramque adsumptam ultra duxissem. Sicque facta erit remigatio salubris absque uoragine laceracionis.

De campo & ouibus. Ipse campus habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: duc bis quinquennos de ducentis, fiunt 40. ac deinde 100 diuide per 4. quarta pars centenarij, 25 sunt, siue ergo 40 uicies quinquies, siue 25 quadragies duxeris, millenarium implent numerum: tot ergo oues ibidem collocari possunt.

De campo fastigioso. Logitudo huius campi 100 perticis, & utriusque frontis latitudo, 50. medietas uero 60 includitur.

De campo & capra. Simili namque tenore ducerem prius capram & dimitterem foris lupum & caulum: tunc deinde uenirem, lupumque ultra transirem, lupoque foris missus: rursusque capram nauim receptam ultra reducerem, capramque foras missam, caulum transueherem ultra, atque iterum remigassem, capramque adsumptam ultra duxissem. Sicque facta erit remigatio salubris absque uoragine laceracionis.

Alud. Similiter ut superius transissent prius duo infantes, & unus ex illis nauim reduceret: in qua pater ingressus, ultra transisset. Et ille infans unus, qui prius cum fratre transierat, nauim ad ripam reduceret: in qua frater illius rursus ingressus, ambo ultra uenissent: unusque ex illis foras egressus, & alter ad matrem reduceret nauim, in qua uidelicet nauim ingressa ultra uenissent: qua egrediēte foras, filius eius qui ante cum fratre transierat, nauim rursus ingressus, eam ad fratrem ultra reduceret, in qua ambo ingressi ultra uenissent, & fieret expleta salubris transuectio, nullo formidante mortis naufragio.

De campo & ouibus. Ipse campus habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: duc bis quinquennos de ducentis, fiunt 40. ac deinde 100 diuide per 4. quarta pars centenarij, 25 sunt, siue ergo 40 uicies quinquies, siue 25 quadragies duxeris, millenarium implent numerum: tot ergo oues ibidem collocari possunt.

De campo fastigioso. Logitudo huius campi 100 perticis, & utriusque frontis latitudo, 50. medietas uero 60 includitur.

tur. Iunge utriusque frontis numerum cum medietate, & fuit 160. Ex ipsis assume 3 partem, id est 53. & multiplica centies, fiunt 5300. deinde in 12 aequas partes, & inveniuntur 35. item eisdem divide in 12 partes, & reperitur 37. Tot sunt in huius aripenni numero. Aliud. Duæ eiusdem campi longitudo facit 62. duc mediam de 62, fiunt 31. atque duæ eiusdem campilaticudines iunctæ, fiunt 66. duc uero mediam de 66 fiunt 33. duc namque treces semel 33, fiunt 1020. divide per 12 partem bis, sicut superius, hoc est de 120 duc 12. fiunt 85. rursusque 85 divide per 12, fiunt 7. sunt ergo in hoc aripenni numero 7.

Aliud. Iunge duas latitudines istius campi, fiunt 60. & duc mediam de 60, fiunt 30. & quia in fronte pedes 18 habet: duc mediam de 18, fiunt 9. duc uero nouies 30, fiunt 260. fac exinde bis 12 id est divide 270, per 12 partem, fiunt 22 & semis: atque iterum 22 & semis, per 12 partem divide, & fiunt 2, & remanet 4. quæ est 3 pars 12. Sunt ergo aripenni in hoc numero 2, & 3 pars de aripenni 3, sit aripennis 1, & pertica 10. & dimidia.

Aliud. Quarta quidem pars huius campi, qui 400 includitur perticis, in 100 consistit: hos si per semetipsos multiplicaueris, id est si ceteris duxeris, fiunt 10000. hos in 12 partes dividere debes, et enim de 10000, duodecima est, 833. quæ quum item in 12 partibus fueris, inuenies 69, tot enim aripennos huiusmodi campus includit.

De campo, cane & lepore. Longitudo huius campi, habet pedes 150, duc mediam de 150 fiunt 80. canis uero faciebat in uno saltu pedes 9. quippe 75 nouies ducti, fiunt 675. tot pedes lepore persequendo canis cucurrit, quoad usque eum comprehendit dente tenaci: at uero quia lepus, 7 pedes in uno faciebat saltu: duc ipsos 75 septies, fiunt 526, tot pedes lepus fugiendo peregit, donec consecutus fuit.

De ciuitate quadrangula. Si fuerint duæ huius ciuitatis longitudo iunctæ faciunt 2100. similiter duæ si fuerint latitudines iunctæ, fiunt 2200, ergo duc mediam de 2200, fiunt 600. rursusque duc mediam de 2100, fiunt 1050. & quia unaquæque domus habet in longo pedes 40, & in lato pedes 30. duc 40 partem de 1050, fiunt 26. atque iterum assume 30 de 600, fiunt 20. uicies ergo 26 ducti, fiunt 520, tot domus capiendæ sunt. Duo igitur huius ciuitatis latera iuncta fiunt 200. atque duc mediam de 200, fiunt 100. sed quia in fronte habet pedes 90, duc mediam de 90, fiunt 45. & quia longitudo uniuscuiusque domus habet pedes 20, & latitudo ipsarum habet pedes 10. duc 20 partem de 100, fiunt 5. & pars 10 quadragenarij 4 sunt. duc igitur quinquies 4, fiunt 20. tot domos huiusmodi capiendæ est ciuitas.

Aliud. In huius ciuitatis ambitu, 8000 pedum numeratur, qui sesquialtera proportione diuiduntur in 4800, & in 3200. in illis autem longitudo domorum: in istis, latitudo uersatur. subtrahere itaque de utraque summa medietatem, & remanent de maiori 2400, de minore uero 1600.

hos igitur 1600 diuide in uicenos, & inuenies octoages 20. rursusque maior summa, id est 2400, in 30 partiti, octoages 30 dinumeratur. duc octoages 80, & fiunt 6400. Tot in huiusmodi ciuitate domos secundum propositionem supra scriptam constitui possunt. De basilica.

140 pedes longitudinis implent 126 laterculi: & 120 pedes latitudinis, 120 laterculi: quia unusquisque laterculus in latitudines, pedis mensuram habet. multiplica itaque 108 uicies 126, in 15120 summa conerescit. Tot igitur in huiusmodi basilica laterculi, pavementum contingere possunt. De cauana. In 100 autem quaterdecies 7 numeratur, in 64 uero sedecies quaterni continentur: ex quibus 4 ad peruium deputantur, quod in longitudinem ipsius cauanae ducitur. Quia ergo in 60 quaterdecies quaterni sunt: & in 100, quaterdecies 7, duc quaterdecies 14, fiunt 210. Tot cupæ, iuxta superscriptam magnitudinem in huiusmodi cauana contineri possunt.

De patrefamilias. Duc semel ternos, fiunt 3, hoc est unus uir 3 modios accepit: similiter & quinquies binis fiunt 10, hoc est 5 mulieres acceperunt modios 10. duc uero septies binos, fiunt 14, hoc est 14 infantes acceperunt modios 7. iunge ergo 1 & 2 & 14, fiunt 20. hæc sunt familiae 20. ac deinde iunge 3 & 7 & 10, fiunt 20. hæc sunt modia 20. Sunt ergo simul familiae 20, & modij 20.

Aliud. Si duxeris ternos 3, fiunt 9. & si duxeris quinquies binos, fiunt 10. ac deinde duo uicies bis semis, fiunt 11. hoc est 3 uiri acceperunt modios 9, & 5 mulieres acceperunt 10, & 22 infantes acceperunt modios 11. quod simul iuncti 3 & 5 & 22, faciunt familiae 30. rursusque 9 & 11 & 10 simul iuncti, faciunt modios 30. quot sunt simul familiae 30, & modij 30. tantum 36. Aliud. Duc sexies 3, fiunt 18, & duc uicies binos fiunt 40, duc uero sexages quaternos semis, fiunt 32, id est 6 uiri acceperunt modios 18, & 20 mulieres acceperunt modios 40, & 64 infantes acceperunt modios 32. quod simul iuncti, id est 6 & 20 & 64, familias 90 efficiunt: iterumque iunge 18 & 60 & 32, fiunt 90, qui faciunt modios 90. quod simul iuncti faciunt familias 90, & modios 90, tantum 37. Aliud.

Vndecim terni fiunt 33, & 15 bis ducti, fiunt 30. duc uero octogies quater semis, fiunt 37, id est 11 uiri acceperunt 37. quod simul iuncti id est 11 & 15 & 74, fiunt 100, quæ sunt familiae 100. similiter iunge 33 & 30 & 37, fiunt 100, qui sunt modij 100. his ergo simul iunctis, habes familias 100, & modios 100.

De animalibus emptis. Iunge ergo 9 & 3, fiunt 12. 12 namque uncia libram faciunt: prorsus iunge simul 7 & 5, faciunt iterum 12. ideoque bis 12 faciunt 24. 24 autem uncia faciunt 2 libras, id est solidos 40. deinde duc, quia fac. &c.

RELIQVAE SOLUTIONES DESIDERANTUR: potest autem quisque ratione arithmetica Propositiones illas soluere: ita ad exercendum ingenium, omnia ualebunt. De 135

BEDÆ PRESBYTERI PRÆFATIO IN LIBELLVM DE RATIONE CALCULI.

Vitas illa, unde omnis multitudo numerorum procedit, quæ proprie ad Arithmetica disciplinam pertinet, quia uere simplex est, & nulla partium congregatione subsistit, nullam utique recipit sectionem. De cæteris uero rebus, licet aliquid tale sit, ut propter integritatem ac soliditatem suam, unitatis meruerit uocabulo nuncupari: tamen quod compositum est, diuisioni necessario subiacebit. Nihil enim in tota rerum natura, præter memoratam numerorum unitatem, nisi unum inueniri potest, quod non ulla omnino ualeat diuisione distribui. Quod ideo fit, quia non simplicitate, sed compositione subsistit. Dicitur enim Vnus homo, unus equus, unus dies, una hora, unus numerus, unum templum, & alia huiusmodi innumerabilia: quæ licet unitatis sint sortita uocabulum, tamen pro causæ acque rationis necessitate diuiduntur. Ad huius diuisionis compendium tale calculandi argumentum antiqui commenti sunt, ut omnis integritas diuidenda rationabili, per illud possit partitione secari, siue id corpus, siue res incorporea sit, quod diuidendum proponitur. In hoc argumento Vnitas, Assis uocatur: cuius partes iuxta proportionalitatem suam proprijs sunt infinite uocabulis. Notis etiam ad hoc excogitatis, per quas eadem uocabula exprimentur, ut per diuisionem nominum, & notas nominibus affixas, uniuscuiusque particulae notio facilius aduertatur.

De assis & partibus eius.

Et Assis quidem, qui per 1 literam, sicut in numeris Vnum scribi solet, exprimitur, duodecim partes habet: quarum si unam detraxeris, reliquæ undecim partes Labus dicuntur. Illa uero quam detraxisti, id est duodecima, Vncia uocatur.

Si duas sustuleris, decem residua appellatur Dextans. & quod sustulisti, id est duæ, Sextans nominatur.

At si tres dempseris, nouem quæ remanserunt Dodrans nuncupantur: & tres demptæ, Quadrans uocantur.

Quod si quatuor tollere uelis, octo reliquas Bissem, uel Bessum: & quatuor, Trientem nominabis.

Quinque uero sublatis, septem residuas Septuncem: & quinque sublatis, Quincuncem, uel Quincuncem placuit appellari.

Quum uero per medium fuerit facta diuisionis, utrunque dimidium senis partibus constans, Semissem uocitarunt.

Vnciam autem & dimidiam, Sescunciam uel Sescunciam, aut Sescquiunciam nuncuparunt.

Postremo, Vnciæ dimidium, Semunciam appellarunt.

Iam reliquæ Minutiæ, quarum congestione Dimidium unciae conficitur, ut sunt Sicelici, Sextula, & cætera, melius ex ipsius calculi inspectione cognoscuntur.

MODVS CALCULI.

Incipit autem idem Calculus à Mille, & usque ad Quinquaginta milia progreditur.

Sed primo per duplicationem, Postea per triplicationem:

Deinde per cæteras Multiplicationes incrementa capiens: tanta numerositate concreuit, ut usque ad infinitum, quantitatis eius summa perueniat.

Scribitur uero lineis à superiori parte in inferiorem descendentibus, superius milium summas ex multiplicatione uenientes, inferius diuisionum minutias lineis continentibus: à quibus tamen in legendo principium est faciendum: & sic sursum uersus eundem, quousque ad Milium summam, quæ ex illa multiplicatione paulatim accrescit, legendo ueniat.

Incipiendumque à dimidia Sextula per duplicationem usque ad II. id est duo millia.

Inde iterum per triplicationem, à dimidia Sextula usque ad III. hoc est tria millia.

Tum à dimidia Sextula per quadruplicationem usque ad IIII. scilicet quatuor millia.

Et sic deinceps usque ad finem.

De Numerorum consonantia.

¶ Finales ergo sunt lychanos hypaton, hypate meson, parhypate meson, hircanos meson. Omnis ergo pars & subiugalis eius, id est primi ac secundi, tota melodia lychanos hypaton autore regitur & finitur. Secundi uero & subiugalis eius, id est tertij ac quarti, hypate meson regitur & finitur. Tertij cum suo subiugali, id est quinti ac sexti, parhypate meson regitur ac finitur. Quarti cum suo subiugali, id est septimi ac octaui, lychanos meson regitur ac finitur. Ethæc est regula inchoandi ad quodlibet medium, ut nec supra quintum superiorem locum, nec infra quintum inferiorem aliquid quando incipiant: sed inter eas octo uoces, uel aliquando nouem, initia sua cohibeant.

Notandum uero est, quod quinto semper loco superioribus cum inferioribus finalibus quædam talis est concordia, ut aliquæ. &c.

Reliquum desideratur.

Dupli.

2000	1000
1800	900
1600	800
1400	700
1200	600
1000	500
800	400
600	300
400	200
200	100
180	90
160	80
140	70
120	60
100	50
80	40
60	30
40	20
20	10
18	9
16	8
14	7
12	6
10	5
8	4
6	3
4	2
2	1
1 SSS	SSS.
1 SS	SSS
1 S	SS.
1 .SS	SS
1 .S	S.
1	S
SSS	.SS.
SS	.SS
S	.S.
.SS	.S.
.S.	/
.S	/
/	S.
S. O	OO
S.	∅
OO	∅
∅	∅

Tripli.

3000	1000
2700	900
2400	800
2100	700
1800	600
1500	500
1200	400
900	300
600	200
300	100
270	90
240	80
210	70
180	60
150	50
120	40
90	30
60	20
30	10
27	9
24	8
21	7
18	6
15	5
12	4
9	3
6	2
3	1
2 SS.	SSS.
1 S	SSS
2 .S.	SS.
2	SS
1 SS.	S.
1 S	S
1 .S.	.SS.
1	.SS
SS.	.S.
S	.S
.SS S.	∅
.S.	/
∅	S.
/	OO
S. ∅	c
S.	o
∅	∅

Quadrupli.

4000	1000
3600	900
3200	800
2800	700
2400	600
2000	500
1600	400
1200	300
800	200
400	100
360	90
320	80
280	70
240	60
200	50
160	40
120	30
80	20
40	10
36	9
32	8
28	7
24	6
20	5
16	4
12	3
8	2
4	1
3 SS	SSS.
3 .SS	SSS
3	SS.
2 SS	SS
2 .SS	S.
2	S
1 SS	.SS.
1 .SS	.SS
1	.S.
SS	.S
S	∅
.SS	/
.S	S.
/OO	OO
/	∅
S.O	o
OO	∅

Quincupli.

5000	1000
4500	900
4000	800
3500	700
3000	600
2500	500
2000	400
1500	300
1000	200
500	100
450	90
400	80
350	70
300	60
250	50
200	40
150	30
100	20
50	10
45	9
40	8
35	7
30	6
25	5
20	4
15	3
10	2
5	1
4 S.	SSS.
4 .S	SSS
3 .SS.	SS.
3 SS	SS
2 SSS.	S.
2 S	S
2 /	.SS.
1 SS	.SS
1 .S.	.S.
SSS	.S
∅ S.	∅
.SS.	/
.S S.	S.
/S. O	OO
/∅	∅
S. OO	o
OO ∅	∅

Sexcupli.

6000	1000
6400	900
4800	800
4200	700
3600	600
3000	500
2400	400
1800	300
1200	200
600	100
540	90
480	80
420	70
360	60
300	50
240	40
180	30
120	20
60	10
54	9
48	8
42	7
36	6
30	5
24	4
18	3
12	2
6	1
5 S	SSS.
5 .S	SSS
4 S	SS.
4	SS
3 S	S.
3	S
2 S	SS.
2	.SS
1 S	.S.
1	.S
SS.	∅
S	/
.S.	S.
.S	OO
∅	∅
/	o
S.	∅

Septupli.

7000	1000
6300	900
5800	800
4900	700
4200	600
3500	500
2800	400
2200	300
1400	200
700	100
630	90
560	80
490	70
420	60
350	50
280	40
210	30
140	20
70	10
63	9
56	8
49	7
42	6
35	5
28	4
21	3
14	2
7	1
6 .SS.	SSS.
5 SSS	SSS
5 .S.	SS.
4 SS	SS
4 /	S.
3 S	S
2 SSS.	.SS.
1 .SS	.SS
1 SS.	.S.
1 .S.	.S
SSS S.	∅
S.	/
.S. S.	S.
.S OO	OO
∅ ∅	∅
/ o	o
S. ∅	∅

Bedætom. 1.

G 3

Ocupli.

8000	1000
7200	9000
6400	800
5600	700
4800	600
4000	500
3200	400
2400	300
1600	200
800	100
720	90
640	80
560	70
480	60
400	50
320	40
240	30
160	20
80	10
72	9
64	8
56	7
48	6
40	5
32	4
24	3
16	3
8	1
7 .SS	SSS.
6 SS	SSS
6	SS.
5 .SS	SS
4 SS	S.
4	S
3 .SS	.SS.
2 SS	.SS
2	.S.
1 .SS	.S
1	ꝛ
SS	/
.SS	S.
.S S. O	OO
.S	ꝛ
/ OO	O
.S. O	ꝛ

Nonecupli.

9000	1000
8100	900
7200	800
6300	700
5400	600
4500	500
3600	400
2700	300
1800	200
900	100
810	90
720	80
630	70
540	60
450	50
360	40
270	30
180	20
90	10
81	9
72	8
63	7
54	6
45	5
36	4
27	3
18	2
9	1
8 .S.	SSS.
7 S	SSS
6 SS.	SS.
6	SS
5 .S.	S.
4 S	S
3 SS.	.SS.
3	.SS
2 .S.	.S.
1 S	.S
1 ꝛ	ꝛ
SS.	/
.SS S.	S.
S.	OO
.S O	ꝛ
ꝛ O	O
S. ꝛ	ꝛ

Decupli.

10000	1000
9000	900
8000	800
7000	700
6000	600
5000	500
4000	400
3000	300
2000	200
1000	100
900	90
800	80
700	70
600	60
500	50
400	40
300	30
200	20
100	10
90	9
80	8
70	7
60	6
50	5
40	4
30	3
20	2
10	1
9 .S	SSS.
8 .SS	SSS
6 S	SS.
6 SS	SS
5 SSS	S.
5	S
4 .S	.SS.
3 .SS	.SS
2 S	.S.
1 SS	.S
1 ꝛ	ꝛ
SSS	/
.SS.	S.
.S. OO	OO
.S S.	ꝛ
ꝛ O	O
S. OO	ꝛ

Vndecupli.

11000	1000
9900	900
8800	800
7700	700
6600	600
5500	500
4400	400
3300	300
2200	200
1100	100
990	90
880	80
770	70
660	60
550	50
440	40
330	30
220	20
110	10
99	9
88	8
77	7
66	6
55	5
44	4
33	3
22	2
11	1
10 /	SSS.
9 .S	SSS
8 .S.	SS.
7 .SS	SS
6 SS.	S.
5 S	S
4 .S.	.SS.
3 SS	.SS
2 SS.	.S.
1 SSS	.S
1 .SSS.	ꝛ
SSS.	/
.SS. S	S.
.S. S. O	OO
.S. S. ꝛ	ꝛ
ꝛ OO	O
S. ꝛ O	ꝛ

Duod. cupli.

12000	1000
10800	900
9600	800
8400	700
7200	600
6000	500
4800	400
3600	300
2400	200
1200	100
1080	90
960	80
840	70
720	60
600	50
480	40
360	30
240	20
120	10
108	9
96	8
84	7
72	6
60	5
48	4
36	3
24	2
12	1
11	SSS.
10	SSS
9	SS.
8	SS
7	S.
6	S
5	SS.
4	.SS
3	.S.
2	.S
1 S	ꝛ
1 /	/
S	S.
.SS	OO
.S. ꝛ	ꝛ
.S. O	O
/ ꝛ	ꝛ

Tredecupli.

13000	1000
11700	900
10400	800
9100	700
7800	600
6500	500
5200	400
3900	300
2600	200
1300	100
1170	90
1040	80
910	70
780	60
650	50
520	40
390	30
260	20
130	10
117	9
104	8
91	7
78	6
65	5
52	4
39	3
26	2
13	1
11 SSS.	SSS.
10 SSS	SSS
9 SS.	SS.
8 SS	SS
7 S.	S.
6 S	S
5 .SS.	.SS.
4 .SS	.SS
3 .S.	.S.
2 .S	.S
1 S. S.	ꝛ
1 /	/
.S. S. ꝛ	S.
.SS OO	OO
.S. ꝛ	ꝛ
.S O	O
/ ꝛ	ꝛ

Quadrecupli.

14000	1000
12600	9000
11200	800
9800	700
8400	600
7000	500
5600	400
4200	300
2800	200
1400	100
1260	90
1120	80
9080	70
8060	60
700	50
560	40
420	30
280	20
140	10
126	9
112	8
98	7
84	6
70	5
56	4
42	3
28	3
14	1
12 SSS	SSS.
11 S	SSS
10 S	SS.
9 .SS	SS
8 .S	S.
7	S
5 SSS	.SS.
4 SS	.SS
3 S	.S.
2 .SS	.S
1 SS.	3
1 .S	/
S.	S.
.SS S.O	OO
.S S.	3
.S OO	O
/O	φ

13

Quindecupli.

15000	1000
13500	900
12000	800
10500	700
9000	600
7500	500
5000	400
4500	300
3000	200
1500	100
1350	90
1200	80
1050	70
900	60
750	50
600	40
450	30
300	20
150	10
135	9
120	8
105	7
95	6
75	5
60	4
45	3
30	2
15	1
13 SS.	SSS.
12 S	SSS
11 .S.	SS.
10	SS
8 SS.	S.
7 S	S
6 .S.	.SS.
5	.SS
4 ^o SS.	.S.
3 SS.	.S
1 SSS S.	3
1 .S.	/
S. S.	S.
.SS.	OO
.S S. 3	3
.S S.	O
/ 3	φ

14

Sedecupli.

16000	1000
14400	900
12800	800
11200	700
9600	600
8000	500
6400	400
4800	300
3200	200
1600	100
1440	90
1280	80
1120	70
960	60
800	50
640	40
480	30
320	20
160	10
144	9
128	8
112	7
96	6
80	5
64	4
48	3
32	2
16	1
14 SS	SSS.
13 .SS	SSS
12	SS.
10 SS	SS
9 .SS	S.
8	S
6 SS	.SS.
5 .SS	.SS
4	.S.
3 SS	.S
2	3
1 .SS	/
SS	S.
SS OO	OO
.SS	3
.SS. O	O
/ OO	φ

15

BEDÆ

BEDÆ PRES-
BYTERI PRÆFATIO
 IN LIBELLVM DE NV-
 MERORVM DIVISIONE,

AD CONSTANTINVM SVVM:

Is amicitia penè impossibilia redigit ad possibilia, nam quo modo rationes Numerorum abaci explicare contēderemus: nisi te adhortante, o mi dulce solamen laborum Constantine. Itaque quum aliquot frustra iam transierint, ex quo nec librum, nec exercitium harum rerum habuerimus, quædam repetita memoria eisdem uerbis proferimus, quædam eisdem sententijs. Nec putet philosophus sine literis hæc alicui arti uel sibi esse cōtraria. Quid enim dicit esse digitos, articulos, minuta, qui auditor maiorum fore dedignatur. Vult tamē uideri solus scire, quod mecum ignorat: ut ait Flaccus. Quid quum idem numerus modò simplex, modò compositus: nūc digitus, nunc constitutur ut articulus? Habes ergo (talium diligēs inuestigator) uiam rationis, breuem quidem uerbis, sed prolixam sententijs, & ad collectionem interuallorum & distributionem in actualibus geometrici radij secundum inclinationem & erectionem, & in speculationibus & actualibus simul dimensionis cœli & terræ plena fide comparatam.

De simplici.

Si multiplicaueris singularem numerum per singularem, dabis unicuique digito singularem, & omni articulo decem, directè scilicet, & conuersim.

Si singularem per decem, dabis unicuique digito decem, & omni articulo centum.

Si singularem per centum, dabis unicuique digito centum, & articulo mille.

Si singularem per millenium, dabis digito mille, & articulo decem milia.

Si singularem per decem millenium, dabis digito decem milia, & articulo centū milia.

Si singularem per ceterum millenium, dabis digito centum milia, & articulo mille milia.

De deceno.

Si decemum per decem, dabis digito centum, & articulo mille.

Si decemum per ceterum, dabis digito mille, & articulo decem milia.

Si decemum per millenium, dabis digito decem milia, & articulo centum milia.

Si decemum per decem millenium, dabis digito centum milia, & articulo mille milia.

Si decemum per centum millenium, dabis digito mille milia, & etiam unicuique articulo decies mille milia.

De centeno.

Si centenum per ceterum, dabis digito decem milia, & articulo centum milia.

Si centenum per millenium, dabis digito centum milia, & articulo decies centena milia.

Si centenum per decem millenium, dabis digito mille milia, & articulo decies mille milia.

Si centenum per centum millenium, dabis digito decies mille milia, & articulo centies mille milia.

De milleno.

Si millenium per millenium dabis, digito decies cetera milia, et articulo millies mille milia.

Si millenium per decem millenium, dabis digito decies mille milia, & articulo centies mille milia.

Si millenium per centum millenium, dabis digito centies mille milia, & articulo centies millies mille milia.

De deceno milleno.

Si decemum millenium per decemum millenium, dabis digito centies mille milia, & articulo millies mille milia.

Si decemum millenium per centum millenium, dabis digito millies mille milia, & articulo decies millies mille milia.

De centeno milleno.

Si centenum millenium per centum millenium, dabis digito decies millies mille milia, & articulo centies millies mille milia.

Quomodo diuidatur singularis per singularem, uel centenus per centenum, uel millenus per millenium.

In partitione numerorum abaci, sicut se habent singulares ad singulares, sic quodammodo habent se decem ad decenos, ceteri ad centenos, milleni ad millenos, hoc modo:

Si uolueris diuidere singulares per singulares, uel decemum per decemum, uel ceterum per centenum, uel millenium per millenium, secundum denominationem eorum singulares singularibus subtrahes.

Quomodo singularis sua quantitate metiantur decenos, centenos, millenos.

In partitione numerorum abaci, sicut se habent singulares ad decenos & centenos & millenos: sic se habent decem ad centenos & millenos, & centeni ad millenos, & milleni ad ultra se compositos decenos millenos & centenos millenos, hoc modo: Si uolueris per singularem numerum diuidere decemum aut centenum, aut millenium uel simul uel intermissè, differetiam diuisionis à singulari ad decemum, per integram denominationem diuidè di multiplicabis, & articulos quidem propria denominatione & posita differentia diminuēs, digitos uerò digitis aggregabis: & si articuli prouenerit ut supra, diminuēs usq; ad solos digitos, & millenus quidem habebit articulos in millenis, digitos in centenis, centenus articulos in centenis, digitos in decenis: decenus articulos in decenis, digitos in singularibus.

Quomodo

Quintilianus Orat. Instit. lib. 1.

Nam quum sit geometria diuisa in numeros at que formas, numerorum quidem notitia non oratori modo, sed cuiuscumque primis saltem literis erudito necessaria est. In causis uero uel frequentissime uersari solet, in quibus actor, non dico, si circa summas trepidat, sed si digitorum solum in certo, aut indecoro gestu a computatione dissentit, iudicatur indoctus.

Iuuenalis Satyra 10.

Atque suos iam dextra computat annos.

Sed quid ego plura, in re non dubia: quasi uero (Lector optime) iam te ita digitis mouentem uidere mihi non uidear, ut risum moueas.

INCIPIT PRÆFATIO.

BRIDESERTI RAMESIENSIS GLOSSÆ.

Præfatio. id est præloquutio. Incipit. Compositum uerbum est ex integro & corrupto: ut In, integra pars est, & Cæpio, corrupta. a enim mutatur in i, & corripitur. Incipit autem est inchoat, uel initium capit, uel exordium sumit. Quidam autem dicunt, quod componitur ex In, præpositione, & Cæpi, defectiuo uerbo, quod tantum præteritum habet, & per æ scribitur, & significat coceptionem, uel inchoationem. unde & legitur: Cæpit Dauid arcem Sion.

In natura rerum & ratione temporum, duos quondam stricto sermone Libellos composui: nunc prolixius de Temporum ratione (Domino iuante) dicturi necessarium duximus, utilissimam primò, promptissimamque flexus digitorum, paucis præmonstrare solertiam, ut quum maximam computandi facilitatem dederimus, tum paratiore legentium ingenio ad inuestigandam dilucidandamque computando seriem temporum ueniamus. Neque enim contemnenda, parui uel pendenda est regula, cuius omnes penè sacræ expositores Scripturæ, non minus quam literarum figuras monstrantur amplexi.

GLOSSA. De natura rerum, &c. Non est prætermittendum quum dixit De natura rerum, cur non etiam de Natura temporum, uel de Ratione rerum & ratione temporum dixit. Aliud est ergo de natura rerum differere, aliud de ratione. Natura rerum, est substantia ipsa spiritualis uel corporalis creaturarum cum qualitatibus proprijs. sed prius querendum de natura temporum, ut facilis ratio eorum appareat. non enim in hoc loco ratio pro natura posita. Natura ergo temporum est, mutabilitum rerum motus: sed quoniam motus ipse ordinatus est, & naturales numeros non excedit, a Deo creatus est, & creatu

ra ordinata est, & potest propria substantia esse & aliarum creaturarum qualitas, id est ordinata mutabilitas. sed quia motus ipse, qui est temporis substantia, naturales articulos habet, & morarum certa & secreta spatia, quum de ipsis articulis uel morulis aliquid differitur, ratio temporum appellatur. Non ergo de motibus rerum, autor istius libri differuit, sed de articulis & certis spatijs temporalium motionum Libellum composuit. Statu, cursu, & fine temporum, totus istius libri textus perficitur. Prima enim pars, id est a principio usque ad Chronicam, statum, id est naturalem temporum cursum continet. Media uero, id est quæ in Chronicis continetur, cursum temporum, id est quæ in eis facta sunt, pronunciat. Ultima autem finem temporum, id est reliqua sextæ ætatis & diem iudicij declarat. Namque quauis tempus semper uideatur esse in motu, tamen ad statum redit, a quo inchoat. Nunquam enim motus fieri potest, qui non aliquando a statu inchoauerit. Labentibus temporum curriculis, finem quum uoluerit imponet. Vbi notandum, quia si ipsa tempora finiendi esse pronunciat, difficilis quæstio est. Tempora enim creata & ordinata a Deo, substantia sunt. Quomodo ergo creata substantia deficiet, nisi forte ipsa signa, cuius motibus efficiuntur, tempora stabilia erunt, & currere cessabunt: Quod nondum credere possum. Nam si semper cœlestia signa cucerent, necesse est tempora finem non habere. Si autem labentes temporum curricula dicuntur ea, quæ in temporibus aguntur, id est humana negocia, homines nasci, crescere, decrescere, mori: similiter & cætera animalia, ligna, olera deficere, renouari, &c. facilis quæstio est. Ista enim omnia inter curricula finem habebunt. aut certe sic intelligendum est, Omnia tempora, & ea quæ in eis aguntur, finem habebunt. sed ea quæ in temporibus aguntur, ita finem habebunt, ut penitus non sint: ipsa uero tempora ita finiantur, non ut eorum naturalia cessent spatia, sed ut ipsa currere non sentiantur. Quum enim summis hominibus ipsa æternitas apparuerit, ubi nihil præterit, nihil futurum est, sed semper idem est, tunc quicquid temporum præterlabitur, non sentitur: sicut nos quum requiescimus in somnis, prætereuntia spatia non sentimus, unde Propheta dicit: Melior dies una in atrijs meis super milia. Et alibi, Inebriabitur ab uberrate domus tuæ. In nomine enim ebrietatis, obliuio omnium rerum mutabilitum intelligitur. Sed omnibus his Hebraicæ ueritatis integram profero puritatem, quam præeminētissimi doctorum Hieronymus & Ibris Hebraicarum quæstionum, Augustinus in libro de Ciuitate Dei, Eusebius ipse Chronographus in tertio Historiæ ecclesiasticæ libro, &c. In libro Hebraicarum quæstionum sic dicit beatus Hieronymus: Sciendum quod usque ad diluuium, ubi in nostris ducentorum, & quod excurrerit annorum, genuisse quis dicitur: in Hebræo habeat

centum

centum annos, & reliquos qui sequuntur. Et post pauca: Famosa quæstio, & disputatione ecclesiarum omnium uentilata, quod iuxta diligentem supputationem, 14 annos post diluuium Matusalam uixisse feratur. Et quomodo uerum est, quod octo tantum animæ in arca saluæ factæ sunt? Restat ergo, ut quomodo in plerisque, ita & in hoc sit error in numero. Item unde supra in 15 libro de ciuitate dei, sic dicit beatus Augustinus. Itaque illa diuersitas numerorum aliter se habentium in codicibus Græcis & Latinis, aliter in Hebræis, ubi non est ista de centum annis prius additis & postea detractis per tot generationes continuata parilitas, nec malitiæ Iudæorum, nec diligentia uel prudentia Septuaginta interpretum, sed scriptoris tribuatur errori, qui de bibliotheca Ptolemæi regis codicem describendum primus accepit, ubi potuit quidem accidere etiam scriptoris error. Item in eodem libro sic dicit: Nam ex Adam usque ad diluuium computantur anni secundum codices nostros, 2262, secundum Hebræos autem 1656. Item in decimosexto libro, decimo capite beatus Augustinus: Sunt itaque anni a diluuium usque ad Abraham, 1072. secundum uulgatam editionem Septuaginta interpretum. In Hebræis autem codicibus longè pauciores annos perhibet inueniri, de quibus rationem aut nullam aut difficillimam reddunt. Diuerso stylo, etiam a pluribus scribi dixerant antea, id est diuersa pronuntiatione, non diuersa fide, id est non diuersa intelligentia. Hoc testimonio utitur sanctus Augustinus contra eos qui sensum uerborum eius intelligere non ualentes, dicebant Augustinum non bene scripsisse de his quæstionibus, de quibus alij scriptores, bene scripserunt: id est, facilius ex uerbis aliorum scriptorum, quam ex Augustini scriptis unus atque idem sensus intelligitur. Suadet ergo eis, ut relinquunt sua scripta his qui possunt ea intelligere, & recurrant ad eos a quibus facilius sentiantur. Quoniam ideo necesse est plures libros a pluribus autoribus confici, uerbis tantummodo discrepantibus, unum atque eundem sensum habentibus: ut quicquid in uno autore non intelligitur, in alio facilius intelligatur: uerbigratia, Hieronymus & Augustinus in una eademque quæstione unum atque idem senserunt: sed ex uerbis Augustini intelligo, quod Hieronymi non intellexit: autem e contrario, Hieronymi sentis, quod Augustini non sensisti.

ALIUD SCHOLIUM

IO. NOVIOMAGI.

De temporum ratione, Domino iuante, dicturi necessarium duximus, utilissimam primò promptissimamque flexus digitorum, paucis præmonstrare solertiam. Indicat Beda numerorum notationem, quæ fit uario digitorum gestu, necessarium esse computationibus temporum: cum enim cycli solares lunaresque, unde hæc temporum ratio pendet, magnis numeris expediantur, quos scriptis numerorum non

Beda Tom. 1.

tis signare molestum esset, completi tam longam seriem difficile, comodissimum est habere expeditam rationem unumquolibet numerum exprimere flexibus digitorum, quod prium homines natura admoniti ceu apto digitorum numero, fecisse uidentur. Cum enim singula manus quinos habeat digitos, unde constat denarius, factus est hic numerus pro digitorum modo perfectus, solus & summus: nam supra denarium continuè pergentes, minores numeros omnis natio reflectit: quod non solum uocali numeratione, ueluti decem ubi diximus, pergentes non simplici utimur dictione, sed unum repetentes dicimus undecim, id est decem & unum. Verum in notis idem fit: decem, deinde repetit nota unitatis x & 1. quæ sunt undecim: & Arithmetici digitum uocant, numerum omnem infra denarium, ut 1. 2. 3. & cætera. Horum enim quicquid digito aliquo exprimitur, ueluti 1 in leuæ manus pollice, 2 in eiusdem indice, 6 in pollice dextro, & sic deinceps usque ad denarium. Articulos quoque uocant numeratores, qui in decem æquales partes diuidi possunt, ut 10. 20. 30. 40. hi enim articulis digitorum exprimentur, ueluti primus denarius (quando naturali ordine numeratur) in superiore articulo pollicis statuitur, secundus in inferiore. Sed hæc numerandi ratio, uulgatissima, & pueris nota, quam ob id posui, ut quæ esset digitorum & articulorum origo apud arithmeticos indicaretur pueris. Est alia numerorum notandorum ratio, per calculos in tabula delineata ductibus parallelis positos, quæ & ipsa uetus est, neque ab usu recessit, nisi quod loco calculorum numis nunc utantur: atque huius est & fuit usus in numerandi speciebus negotialibus. Nam illa qua etiam nunc utuntur per notas Arabicas, uidelicet 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 0. quas ziphras uocant, recens esse uidentur, nec ueteribus Romanis reliquis uel nationibus cognita: nulla enim antiquitatis monumenta has nouitas habent insculptas. Sed ad Bedam redeo. Est postremò quidam doctus & ingeniosus aliter per digitos numerandi ritus, quem hic Beda tradit, quo ueteres usos esse pluribus argumentis constat, sed incuria negligentiaque hominum ab usu recessit. Veterem autem apparatus ex Plinij libro 24. naturalis historiæ, cap. 7. ubi ait, Ianum dicatum a Numa Pompilio ita figuratis digitis expressum, ut 335 dierum nota per significationem annui temporis & æui se Deum ostenderet: & M. Cicero Hortensij subtilem actionis in digitos distributionem aliquoties eludit. Annotatū est quoque in historia Artaxerxis, Orontem generum regis, quum a sole cetero indignatione quadam in ordinem redactus esset, dixisse solitum, Principum animos persimiles uideri Arithmetorum digitorum: nam sicut computatio nunc myriada digitorum gestu conficiunt, nunc monada: sic quoque qui a regibus toti pendent, modo ualent plurimum, mo

H po

Id ab illo honoris gradu ad imum deuoluti, omnibus sunt derisui. Cælius in Antiquis lectionibus eodem putat referendum esse illud Fabij in Institutionibus oratorij: Si actor (inquit) non dico, si circa summas trepidat, sed si digitorum solum imperito aut indecoro gestu a computatione dissentit, iudicatur indoctus. Sed hoc loco apparet, Quintilianum respicere illam uulgarem computationem, de qua supra diximus, quod etiam de Hortensio dici potest. Orator enim apud populum agit, qui has subtilitates sæpe non intelligeret: sed alibi inuenio eum manifestius de hac computatione locutum, ut lib. undecimo de formando gestu, ubi sic habet: Nam gestum poculum poscentis, aut uerbera minantis, aut numerum quingentorum flexo pollice, efficientis, quæ sunt a quibusdam scriptoribus reprehensa, ne in rusticis quidem uidi: ubi sine controuersia hunc computandi modum intelligit: exprimitur autem, ut & hic ex Beda discis quingenta, dextræ manus pollice flexo uersus palmam instar literæ r Græcæ, qui gestus in dicendo foret. Legit alij quinquaginta, locum forte non intelligentes, illa enim exprimitur sinistra: sed illa manus sola non facit gestum. Est etiam apud Apuleium locus in secunda defensione Magiæ, qui sine hac parte numerandi intelligi nequit. Notum & illud est: Atque siros iam dextra computat annos: de Nestore, qui ad centum annos peruenit. Centum autem, ducenta & trecenta, sic computantur in dextra, sicut unum, duo, tria in sinistra. Facet Nichardus in uetulam nimio plus uiuacem, quæ annis etiam ceruos superaret, sic ludit:

*ἡ φάσις ἀδρόστεο ἑλάφου πλείον ἢ χειρὶ λαοῦ,
γῆρας ἀειδμήδου δ' ἐντάρου ἀρξαρῶν.*

Est igitur istius computationis cognitio ad pleraque ueterum intelligenda necessaria: quod propterea longius egi, ne friuolum mox iudicetur, quod prima fronte non blanditur. Præ usquam hic Bedæ liber uulgaretur, in cognita ista erant: & sola (ut opinor) hæc uetustas per eum seruata est: quare quicquid huius est, id Bedæ in uniuersum debes. Pueri habent quotationem: liberalis nanque digitorum exterioris & flexus, etiam ad *χειρονομίαν* pertinet.

Tum paratiore legentium ingenio. Nam caput quinquagesimum quintum, quod est de recursu cyclosum solarium mensurorum, expeditur ea numeratione, quæ fit flexu digitorum.

Permulti siquidem alij alias, & ipse diuinæ interpretis historia Hieronymus, in Euangelicæ tractatu sententiæ huius adiumentum disciplinæ non dubitauit assumere: Centesimus (inquit) & sexagesimus, & tricesimus fructus, quanquam de

una terra, & de una semente nascitur, tamen multum differt in numero. Triginta referuntur ad nuptias: nam & ipsa digitorum coniunctio, quasi molli osculo se complectens & scederās, maritum pingit & cōiugem. Sexaginta, ad uiduas: eo quod in angustia & tribulatione sint posita: unde & in superiore digito deprimitur: quanto quæ maior est difficultas experte quondam uoluptatis illecebris abstinere, tantò maius & præmium.

BRIDFERTI RAMESIENSIS GLOSSA.

Permulti siquidem alij alias, & ipse diuinæ interpretis historia Hieronymus Euangelicæ tractatu sententiæ, huius adiumentum disciplinæ, non dubitauit assumere. In Euangelio Matthæi, capite decimotertio, ubi scriptum habetur: Qui uero in terra bona seminat, hic est qui audit uerbum, & intelligit, & fructum affert, & facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum. sic dicit sanctus Hieronymus capite trigesimo quinto in Matthæum. Primum ergo debemus audire, deinde intelligere, & post intelligentiam fructus reddere doctrinarum, & facere uel centesimum fructum, & sexagesimum atque tricesimum. De quibus plenius in libro contra Iouinianum diximus, & nunc breuiter perstringemus, centesimum fructum uirginibus, sexagesimum uiduis & continentibus, tricesimum sancto matrimonio deputantes.

Porro centesimus numerus (quæso diligenter Lector attende) à sinistra transferitur ad dextram, & ipsidem quidem digitis, sed non eadem manu: quibus in læua manu, nuptiæ significantur & uiduæ: circulum faciēs, exprimit uirginitatis coronam.

IOANNIS NOVIOMAGI SCHOLION.

Et ipse diuinæ interpretis historia Hieronymus. J Apud Matthæum locus est capite decimotertio, de agricola, qui exijt ad seminandum: quo loco Seruator noster triplicem facit fructiferi soli differētiam: ex primo fructum uigecuplum, ex secundo sexagecuplum, tertio centuplum sustulit: in qua parabola diuus Hieronymus libro primo contra Iouinianum, maximum numerum refert ad uirgines, proximū ad uiduas, minimum ad matrimonium: sumpta confirmatione festiua, magis quam necessaria, à digitorum gestu, quam eleganter hoc loco Beda explicuit. Eum autem locum Erasmus coniecturis exposuit, sic tamen ut à ueritate non aberraret: in Bedæ librum tum nondum inciderat. Postea tamen ubi forte eum alicubi nactus esset, ex ipso authore rem egi.

Trea

Tres digiti in manu dicuntur auricularis, medius & impudicus: ceteri duo, index & pollex. Primo fit indigitatio in læua manu, tali modo,

Quum ergo dicis Vnum, minimum in læua digitorum inflectens, in medium palmæ artum infiges.

Quum dicis Duo, secundum à minimo flexum, ibidem impones.

Quum dicis Tria, tertium similiter inflectes.

Quum dicis Quatuor, itidem minimum leuabis.

Quum dicis Quinque, secundum à minimo similiter eriges.

Quum dicis Sex, tertium nihilominus eleuabis, medio duntaxat solo, qui Medius appellatur, in medium palmæ fixo.

Quum dicis Septem, minimum solum, cæteris interim leuatis, super palmæ radicem pones. Iuxta quod

Quum dicis Octo, medicum.

Quum dicis Nouem, impudicum è regione compones.

Quum dicis Decem, unguem indicis in medio figes artu pollicis.

Quum dicis Viginti, summitatem pollicis inter medios indicis & impudici artus immittes.

Quum dicis Triginta, unguem indicis & pollicis blando coniunges amplexu.

Quum dicis Quadraginta, interiora pollicis lateri uel dorso indicis superduces, ambobus duntaxat erectis.

Quum dicis Quinquaginta, pollicem exteriori artu instar Græcæ literæ gamma Γ curuatum, ad palmam inclinabis.

Quum dicis Sexaginta, pollicem (ut supra) curuatum, indice circumflexo diligenter à fronte præcinges.

Quum dicis Septuaginta, indicem (ut supra) circumflexum pollice immisso superimplebis, ungue duntaxat illius erecta trans medium indicis artum.

Quum dicis Octoginta, indicem (ut supra) circumflexum, pollice in longum tenso implebis, ungue uidelicet illius in medium indicis artum infixa.

Quum dicis Nonaginta, indicis inflexi unguam radici pollicis infiges.

Hactenus in læua, aut sinistra manu.

Bedæ. tom. 1.

Secundo, fit indigitatio in dextera, sic.

Centum uero in dextera, quemadmodum Decem in læua facies.

Ducenta, in dextera: quemadmodum Viginti in læua.

Trecenta, in dextera: quemadmodum Triginta in læua.

Quadringenta, in dextera: quemadmodum Quadraginta in læua.

Quingenta, in dextera: quemadmodum Quinquaginta in læua.

Sexcenta, in dextera: quemadmodum Sexaginta in læua.

Septingenta, in dextera: quemadmodum Septuaginta in læua.

Octingenta, in dextera: quemadmodum Octoginta in læua.

Noningenta, in dextera: quemadmodum Nonaginta in læua.

Item Mille, in dextera: quemadmodum Vnum in læua.

Duo millia, in dextera: quemadmodum Duo in læua.

Tria millia, in dextera: quemadmodum Tria in læua.

Quatuor millia, in dextera: quemadmodum Quatuor in læua.

Quinque millia, in dextera: quemadmodum Quinque in læua.

Sex millia, in dextera: quemadmodum Sex in læua.

Septem millia, in dextera: quemadmodum Septem in læua.

Octo millia, in dextera: quemadmodum Octo in læua.

Nouem millia, in dextera: quemadmodum Nouem in læua.

In reliqua parte corporis indigitatio, primo cum læui manu.

Porro cum dicis Decem milia, læuam in medio pectori supinam appones, digitis tantum ad collum erectis.

Quum dicis Viginti millia, eandem pectori expansam latè superimpones.

Quum dicis Triginta millia, eadē pronā, sed erecta, pollicem cartilagini medijs pectoris immittes.

Quum dicis Quadraginta millia, eandem in umbilico erectam supinabis.

H 2

Quum dicis Quinquaginta millia, eiusdem (scilicet Iguæ) pronæ, sed erectæ, pollicem umbilico impones.

Quum dicis Sexaginta millia, eadem prona femur læuū desuper cōprehēdes.

Quum dicis Septuaginta millia, eandē supinam femori superimpones.

Quum dicis Octoginta millia, eādē pronam femori superpones.

Quum dicis Nonaginta millia, eadem lumbos apprehendes, pollice ad inguina uerso.

Haecenus in læua: nunc ad dexteram.

At uerò quum Centum millia dicis, dexteram manum in medio pectoris supinam appones, digitis tamen ad collum erectis.

Quum dicis Ducenta millia, eadem pectori expansam latè superimpones.

Quum dicis Trecenta millia, eadem prona, sed erecta, pollicem cartilagini medij pectoris immittes.

Quum dicis Quadringēta millia, eandem in umbilico erectam supinabis.

Quum dicis Quingenta millia, facies cum ipsa dextera, quemadmodum Quinquaginta millia in læua.

Quum dicis Sexcenta millia, facies cū dextera quemadmodū Sexaginta millia in læua.

Quum dicis Septingenta millia, facies cum dextera, quemadmodū Septuaginta millia in læua.

Quum dicis Octingenta millia, facies cum ipsa dextera, quemadmodū Octoginta millia in læua.

Quum dicis Noningenta millia, facies cum dextera, quemadmodū Noningenta millia in læua.

Quum dicis autē Centena millia (hoc est Centies centum, Millio Neotericis dicta) ambas sibi manus, infertis inuicem digitis implicabis.

BRIDFERTI GLOSSA.

Iam hic insunt sex illi Numerorum integri ordines, in ipsa uniuersa indigitationis ratione.

Primus uerò ordo, est Vnitatum.

Secundus autem, Decadum.

Tertius est, Centuriarum.

Quartus est, Millenariorum.

Quintus est, Decadum millenariorum.

Sextus & hic ultimus, est Centuriarum millenariorum ordo.

Isidorus, in libro Etymologiarum undecimo: Digni nuncupati, uel quia decem sunt, uel quia decē iuncti existāt. Nam habent in se numerum perfectū, & ordinem decentissimū.

Primus, pollex uocatur, eo quod inter ceteros polleat uirtute & potestate.

Secundus, index & salutaris seu demonstratorius: quia eo ferè salutamus, uel ostendimus.

Tertius, impudicus: quia cum ipso putredines uulnerum Medici tangere solent.

Quartus, anularis: eo quod in ipso anulus geritur. Idem & medicinalis, quod eo trita collyria à Medicis colliguntur.

Quintus, auricularis: quia ex ipso aurem scalpimus.

1	10	100	1000	10000	100000
2	20	200	2000	20000	200000
3	30	300	3000	30000	300000
4	40	400	4000	40000	400000
5	50	500	5000	50000	500000
6	60	600	6000	60000	600000
7	70	700	7000	70000	700000
8	80	800	8000	80000	800000
9	90	900	9000	90000	900000

Pollex, etiamsi ceteris breuior, tamen inter ceteros fortitudine pollet.

Index, quoque saluatorius quondam, & demonstratorius dicitur.

Pollex & index, in dextera, à centum usque ad noningenta.

Nunc tres alij in eadem dextera manu, à mille usque ad nouem millia.

Sinistra per artus dimensos, corporis continebit numeros: & dextera per iuncturas & dispositiones membrorum.

Sic habes Numerorum omnium per characteres demonstrationem, aut per digitorum inflexionem.

Brid

BRIDFERTI RAMESIENSIS GLOSSA.

Quum ergo dicis Vnum, minimum in læua digitum inflectes, in medium palmæ artum infiges. In libro de ciuitate dei undecimo, sic dicit beatus Augustinus: Ratio numeri contemnenda non est, quæ in multis sanctarum scripturarum locis, quàm magna æstimanda sit, elucet, diligenter intuentibus. Nec frustra in laudibus Dei dictum est, Omnia in mensura & numero & pondere dispositi. Et Eucherius uir sapientissimus ita commemorat: Hic numerus, qui est unus, ad unitatem Dei refertur: est in libro Exodi, Audi Israel, dominus Deus tuus unus est. Duo, duo testamenta: in Regum libris, Et fecit in Dabir duo Cherubin decem cubitorū magnitudine.

Tres, ad sanctam trinitatem: in epistola Iohannis, Tres sunt, qui testimonium dant, spiritus, aqua & sanguis. Quatuor, ad quatuor euangelia: in Ezechiele, Et ex medio eorum similitudo quatuor animalium, & Iohannes in Apocalypsi sua, Quatuor animalia ante thronum Dei plena oculis ante & retrò. item, Quaternarius enim numerus perfectus est, & in suis partibus diuisus perfectionem obrinet. Diuiditur enim in unum, duo, uel tria. Vnum namque ad Deum pertinet: quia unus Deus, una fides, unum baptisma, unus Deus & pater omnium, qui super omnes, & per omnia, & in omnibus nobis. Duo, ad geminam dilectionē, uel (ut supra dictum est) ad duo testamenta. Tres, ad sanctam indiuiduamque trinitatem, patris scilicet & filij & spiritus sancti. Quatuor autem ad gratiam Noui testamenti, uel ad quatuor libros sancti Euangelij, que maximè in his ascribitur. Quia enim quadratus lapis non fluctuat, sed in quamcūque partem uersus fuerit, æqualiter iacet, rectè quaternario numero constantia sanctorum designatur: quia non circumferuntur omni uento doctrinæ, sed ut firmi lapides siue in prosperis siue aduersis, in bonis actibus & fide constantissime perseverant, considerantes illud quod ait, Qui perseverarit usque in finem, hic saluus erit. Quinque, ad quinque libros Mosi: Paulus, in Ecclesia uolo quinque uerba sensu meo loqui.

Sex, ad diem sextū, quo Dominus hominem cum uniuersis animantibus fecit. In Genesi, Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem, Et factū est uespere & mane, dies sextus. Itē beatus Gregorius in homilia 17. super Ezechielem ita dicit: Sape iam diximus, senario numero perfectionem boni operis designari, non illud sequentes quod conati sunt huius seculi sapientes astruere, dicentes, idcirco senariū numerum esse perfectum, quia suo ordinem enumeratus perficitur: ut quum unus, duo uel tres dicitur, senarius numerus impleatur: uel quia in tres partes diuiditur, id est sexta, tertia & dimidia: uidelicet in uno, duobus & tribus. Sed idcirco senarium numerum dicimus esse perfectum, quia sexto die homo est conditus, eoque Bedæ tom. 1.

die Dominus perfecisse opera sua describitur, unde etiam pro perfectione poni senarius numerus solet. Septem, ad diem septimum, in quo perfectis omnibus Dominus requieuit, In Genesi, Et requieuit die septimo ab uniuerso opere quod patrarat. Itē beatus Gregorius: Certissime scimus, quod septenarium numerū scriptura sacra pro perfectione ponere consueuit. Vnde & septimo die Dominum requieuisse ab operibus asserit. Hinc est etiam, quod septimus dies in requiē hominibus, id est in sabbato est datus. Hinc est quod iubilæus annus, in quo plenaria requies exprimitur, septē hebdomedibus consummatur. Cui monade addito, nostræ adunationis summa impletur. Hæc igitur uerba, scripta sunt in primo libro Moralium diuini Gregorij. Augustinus in libro undecimo de ciuitate dei. Septenarius numerus pro cuiuscumque rei diuersitate poni solet. Vnde dicitur, Septies cadit iustus, & resurgit: id est quotiescūque ceciderit, non peribit. Quod non de iniquitatibus, sed de tribulationibus ad humilitatem perducentibus intelligi uoluit. Et, Septies in die laudabo te, quod alibi alio modo dictū est, Semper laus eius in ore meo. Propterea hoc eodem sapenúmero spiritus sanctus significatur, de quo Dominus ait: Docebit uos omnem ueritatem. Octo, ad diem resurrectionis, id est octauū, In titulo Psalmi, In finem pro octaua. Nouem, ad sacramentum, quod hora nona Dominus spiritū emisit, In Euangelio, Et circa horam nonā clamauit Iesus uocem magna, & emisit spiritum. Decem, ad decalogū legis. In Psalmo: In psalterio decachordo psallam tibi. Duodecim, ad apostolos: in Euangelio, Duodecim autem apostolorum nomina hæc sunt. Quatuordecim, ad sacramentum Dominicæ generationis. In Euangelio: Ab Abraham usque ad Dauid, generationes quatuordecim. Quindecim, ad quindecim gradus templi. Sedecim, ad numerum prophetarū. Viginti duo, ad sacramentum diuinorum uoluminum, secundum literas Hebræorum. Vingtiquatuor, ad mysterium numeri seniorum, In Apocalypsi, Et super thronos uingtiquatuor seniores sedentes. Triginta, ad fructus fidelium conitigum. In Euangelio, Et dabunt fructus aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigessimū. Trigintatres, ad mysterium ætatis, quæ Dominus in carne uersatus est. In Apostolo, sicut quibusdā ex hoc uideatur: Donec occurramus in unitatem fidei & agnitionis filij Dei in uirum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi. Quadraginta, ad quadagesimæ sacramentum. In Euangelio, Et agebatur spiritu in deserto quadraginta diebus. Quadragintaduo, ad numerū in eremo mansionum, uel ad numerum generationum, quæ ab Abraham sunt usque ad Christum. Quinquaginta, ad Pentecosten. In Actibus apostolorum: Quum complerentur dies pentecostes, H 3 Sexas

Sexaginta, ad fructum uiduis siue continen-
ribus debitum. In Euangelio: Et dabunt fru-
ctum, aliud sexagesimum. Septuagintaduo,
ad numerum presbyterorum uel discipuloru,
quos Dominus elegit. In Euangelio: Post hac
designauit Dominus & alios septuagintaduos
& misit binos ante faciem suam in omnem ci-
uitatem. Centum, ad martyrum fructum uel
uirginum. In Euangelio: Et dabunt fructum, a-
liud centesimum.

Est & alterius modi computus, articu-
latim decurrens: qui, quoniam speciali-
ter ad Paschæ rationem pertinet, quum
ad hanc ex ordine uentum fuerit, oportu-
tius explicabitur.

Iste computus pertinet ad decemnoualem
cyclum, & ad solarem. Et in hoc quod dicit Ar-
ticulatim, comprehendit lunarem cyclum.

Poteit autem & de ipso quem præno-
taui computo quædam manualis loque-
la, tam ingenij exercèdi, quàm ludi agen-
di gratia figurari: qua literis quis singilla-
tim expressis uerba, quæ ipsè literis con-
tineantur, alteri qui hanc quoq; nouerit
industriam, tamen si procul posito, legen-
da atq; intelligenda contradat, uel neces-
saria quoq; per hæc occultius innuendo
significans, uel imperitos quosque quasi
diuinando deludens.

Cuius ordo ludi uel loquelæ
talis est:

Quum primam alphabeti literam inti-
mare cupis, unum manu teneto.

Idest, sicut ostendis unum in manu per mi-
nimum digitum, sic debes A intelligere in ipsa
inflexione digiti: & sic de reliquis.

Quum secundam, duo.

Quum tertiam, tria.

Et sic ex ordine cæteras.

Verbi gratia: Si amicum inter insidiato-
res positum, ut Cautè rem agat, admone-
re desideras: digitis ostende,

Tertiam, }
Primam, }
Vigesimam, }
Decimam nonam, } est in alphabeto
Quintam, }
Primam, }
Septimam, }
Quintam, }
Huius nanque ordinis literæ, Cautè age,
significat. Potest & ita scribi, si causa se-
cretior exigat.

¶ Est & alterius modi computus. Scilicet quàm
iste, per digitos & artus. Articulatim decurrens,]
idest per articulos, scilicet digitos manus. Ipse
enim particulas exteriores decurrit. Unum ma-
nu teneto.] Idest unitatem signa in manu. Manu
scilicet sinistra teneto, idest sicut ostèdis unum
in manu per minimum digitum, sic debes lite-
ram a, intelligere in ipsa digitorum inflexione.
Quum secundam significas literam, duo scilicet
teneto. & sic de reliquis, id est sicut nume-
rus digitorum se ex ordine extendit, usque ad
uigintitres: plures enim non habemus literas.
Et quum uolueris demonstrare k, quæ est de-
cima apud nos litera, ostende eam per eundem
numerum, per quem ostendis decimam in ma-
nu tua. Item aliter, Quum l uolueris de-
monstrare, ostende eam per k & a, repetens à
capite: quia l, undecima est apud Latinos. Et si
uolueris x demonstrare, quæ est uicesima pri-
ma litera, nota eandem per u, quæ est uicesima
litera, & per a, quæ est prima. Et sic de alijs us-
que ad z ultimam literam.

Sed hæc Græcorum cõputo literisq;
facilius disci simul atque agi possunt, qui
non ut Latini, paucis ipsèdemq; geminatis
suos numeros solent exprimere literis, ue-
rùm toto alphabeti sui caractere in nu-
merorum figuras expenso, tres qui plus
sunt numeros uotis singulis depingunt,
eundè penè numeri figuradi, què scriben-
di alphabeti ordinè sequètes, hoc modo:

α	1	unum	ι	
β	2	duo	ιι	
γ	3	tria	ιιι	
δ	4	quatuor	ιιιι	
ε	5	quinque	ν	
ς	6	sex	νι	
ζ	7	septem	νιι	
η	8	octo	νιιι	
θ	9	nouem	ιξ	νιιιι
ι	10	decem	ξ	
κ	20	uiginti	κκ	
λ	30	triginta	κκκ	
μ	40	quadraginta	κκκκ	κκκκκ
ν	50	quinquaginta	ι	
ξ	60	sexaginta	ιξ	
ο	70	septuaginta	ικκ	
π	80	octoginta	ικκκ	
ρ	90	nonaginta	κς	κκκκς
ς	100	centum	ς	
τ	200	ducenta	ςς	
υ	300	tercenta	ςςς	
φ	400	quadringenta	ςςςς	
ψ	500	quingenta	δ	ςςςςς
χ	600	sexcenta	δς	
φ	700	septingenta	δςς	
ω	800	octingenta	δςςς	
θ	900	noningenta	δςςςς	ς

¶ Quem scribendi alphabeti ordinem sequentes hoc mo-
do.] Si quemlibet nostri alphabeti literam uis
demonstrare, considera numerum, qui sibi in
alphabeti ordine naturaliter est attributus, &
tunc Græcam literam non eiusdem nominis,
sed eundem numerum significantis inscribe.
Verbi gratia, Si uis demonstrare g, quæ est se-
ptima litera in ordine nostri alphabeti, nõ ideo
debes ponere gamma, quod eandem uim reti-
net apud illos, quia tertia est in ordine alpha-
beti illorum: & nõ septima: sed potius zeta, quod
septenarium numerum apud illos retinet, sicut
& apud nos g. Illud autem animaduertèdum,
quia Græci per sua elementa numeros expri-
mentes, à denario transibunt ad uicinarium, à
iota scilicet, quæ decem, ad cappa, quæ signifi-
cat uiginti: reliquos uerò numeros, qui inter
decem & uiginti computantur, non per singu-
los caracteres, sed per binos sibi inuicem co-
pulos computatur: ueluti si undenarium nu-
merum ostendere uelint, scribunt alpha, quod
significat unū, & iota, quod significat decem:
sic & de reliquis, quod etiam in tali loquutio-
ne obseruandum est.

γ	ς	3
κ	υ	20
ιβ	μ	12
ιγ	ν	13
κ	υ	20
ιβ	μ	12
ε	ς	5
ιζ	ρ	17
θ	ι	9
ιη	ς	18
α	α	1
ιθ	ρ	15
θ	ι	9
γ	ς	3
ε	ς	5
ιη	ς	18
ιθ	ρ	15
ιζ	ρ	17
ιθ	ο	14
ιγ	ν	13
ιθ	ο	14
ιη	ς	18
ιθ	τ	19
ιζ	ρ	17
θ	ι	9
ιη	ς	18
θ	ι	9
ιγ	ν	13
ιη	ς	18
ε	ς	5
ε	ς	5
ιζ	ρ	17
ε	ς	5
ζ	ς	7
ιζ	ρ	17
κ	α	1
θ	ι	9
ιθ	ο	14
ιη	ς	18

Quarundam
literarum La-
tinarum nume-
rus Græcus, iux-
ta seriem lite-
rarum Latina-
rum in suo al-
phabeto.

Literarum qua-
rũdam nume-
rus ziphralis,
secundum or-
dinem litera-
rum alphabe-
ti Latini.

Hic autem habes certum exemplum, quo te
in alijs exercere posses: ut in hoc carmine,

Cum numeris apices, pro nostris infere Graios
Interim scies, literam x, à Græcis sumptam,
quum habeat figuram literæ, quæ apud illos
uocatur Chi, tamen apud illos nomen accepit
per anastrophem uel conuersionem huius Græ-
cæ literæ quæ dicitur xi, inde apud Latinos ix.

Quod autem nos per c, siue per k, siue per qu
scribimus, Græci per solt m cappa k scribunt.
V etiam, quod non habent Græci, quoties so-
num ipsius u exprimere uolunt, per o micron
& ypsilon simul copulatos significant. Sed
hæc loquela & scriptio numeralis ad literas La-
tinas inuenièdum, literisq; scilicet Græcorum,
facilius disci simul atque agi possunt. Facilius
enim cognoscunt Græci numerum ex suis lite-
ris, quàm nos ex nostris, quia unusquisque nu-
merus habet suam propriam literam, per quam
intelligatur. Latini autem non intelligunt nu-
meros, nisi paucis literis, ipsèdemq; etiam gemi-
natis. Qui scilicet Græci, non ut Latini, paucis
utuntur, sed omnibus literis. Paucis uerò, ut
his septè tantum, I V X L C D M.

Quatuor ex his duplicantur, triplicantur &
quadruplicantur, iuxta numeri exigentiam: ut
sunt hæc, IIII XXXX CCCC MMMM.
Græci enim omnibus suis literis exprimunt nu-
meros: uerùm toto alphabeti sui caractere, in
numerorum figuras extenso, tres qui plus sunt
numeros, notis proprijs, quæ ex alphabeto nõ
sunt, depingunt. Prima est s, quæ dicitur epi-
simon, & est nota numeri 6. Secunda est y,
quæ uocatur cophe, & ualet in numero 90.
Tertia est z, quæ dicitur enneacosis, quia ualet
900, quia ennea Græcè, nouem Latine: enne-
neconda, nonaginta: enneacosis, noningenta
dicitur. Hi tres caracteres numerorum licet
interponantur literis Græcorum, non tamen
sunt literæ, sed cuiusdam numeri notæ. Episi-
mon ideo sexto loco ponitur, quia formam sex-
tis habet, quod significat sex uncias, uel quia
iuxta epsylon stat, significans quinque. Cophe
quoq; idcirco ponitur iuxta literam pi, quæ ua-
let 90. Enneacosis in fine ponitur propter ul-
timum numerum, qui est 900, tres nouenarias
figurarum numeraliũ claudens: quia apud La-
tinos, ultra mille nullus est numerus. Græci ue-
rò quum mille 1000 notant, per uirgulã supra-
signatam supra quamlibet numerorum notam
distinctè indicant, ut A, & cætera.

Et quia in cæteris linguis hæc fieri possunt,
nihilominus tres sunt principales linguæ:
Hebræa primò, secundò Græca, Latina tertio.

Hebræa autem, duas & uiginti literas habet
in alphabeto: & quinque, finales dictæ: ut,

ט ו ז ה ח ט ז נ ז
פ פ י ט ט ז ט ז
פ פ י ט ט ז ט ז
ק ו ש ת ו ש ת

BEDA PRESBYTERI LIBELLVS DE RATIONE VNCIARVM.

Sunt igitur per omnia Hebraeis uigintiseptem litera, quae in tres partes (ut hic apparet) secantur, & quaelibet pars habet nouem literas: in prima uero nouenaria, sunt tantum unitates: in altera autem, sunt decades, siue denariae: & in ultima, habentur centuria, siue chiliades. Sic etiam Graecis est, qui (ut supra ostensum est) totidem habent, nempe septem & uiginti. Postea sequuntur Latinae litera, quae sunt tres & uiginti: scilicet,

- 1 a prima
2 b secunda
3 c tertia
4 d quarta
5 e quinta
6 f sexta
7 g septima
8 h octaua
9 i nona
10 k decima
11 l undecima
12 m duodecima
13 n decimatertia
14 o decimaquarta
15 p decimaquinta
16 q decimasexta
17 r decimasextima
18 s decimaoctaua
19 t decimanona
20 u uigesima
21 x uigesima prima
22 y uigesima secunda
23 z uigesima tertia

Non est necesse de Graecorum numero hic amplius tradere, quia iam superius est scriptum, eundem penes numeri figurandi, quam scribendi, alphabeti ordinem sequentes.

Monet autem Beda, hoc esse facilius apud Graecos, qui ad significationem numerorum omnibus alphabeti literis & notis ex ordine utuntur.

Quia & ideo mox ut numeros digitis significare didicerint, nulla interstite mora, literis quoque pariter isdem praefigere sciunt. Verum haec haecenus.

Nunc ad tempora, quantum ipse temporum conditor ordinatorque Dominus adiuuare dignabitur, exponenda ueniamus.

Quasi dixisset, si aut sciunt numerare & legere per easdem literas, sic per eosdem digitos sciunt numerare, & literas ostendere atque praefigurare. Nulla interstite mora, id est tarditate. Isdem scilicet numeris, uel signis. Praefigere, uel perficere. Sciunt, scilicet illi Graeci: id est secundum significationem numerorum. Verum haec haecenus, scilicet dicta sufficiant.

De indigitatione, iam satis.

Vnciarum quoque diuisionem nosse, quae non minus temporibus rebus, uel alijs quam numeris est apta, computandis, non ignobilis inuentio est. Quibus quia & dispersae passim historiae, & ipsa sacra scriptura utitur, nomina pariter & figuras eorum, paucis affigere curauimus: a libra incipiens, quae dicta est quasi libera, quod liberaliter pondera adaequat: nam neque amicum, neque inimicum, nemini fauet, nisi iustitiae.

Diuisio per uncias.

Libra, As, siue Assis, est unciarum duodecim, & signatur ita X uel lb. Deunx, siue Labus, unciarum est undecim, & signatur ita IIII uel III. Decunx, uel Dextans, est unciarum decem, & notatur sic, IIII uel III. Dodrans, siue Doras, est unciarum nouem, & signatur ita, III uel II. Bes, siue Bisse, aut Besse, est unciarum octo, & notatur ita, III uel II. Septunx, siue Septuns, est unciarum septem, & figuratur ita, III uel II. Semis, siue Semissis, aut Sextus, unciarum sex, & notatur sic, II uel I. Quinquunx, siue Quincuns, unciarum quinq. & sic denotatur, III. Triens, siue Treas, est unciarum quatuor, & sic pingitur, III. Quadrans, siue Quadras, est unciarum tres, & delineatur sic, III. Sextans, siue Sextas, sunt unciae duae, & notatur ita, III. Sexcunx, siue Sescuncia, est uncia una & semis, dicitur etiam Sesciuncia: sic notatur, III.

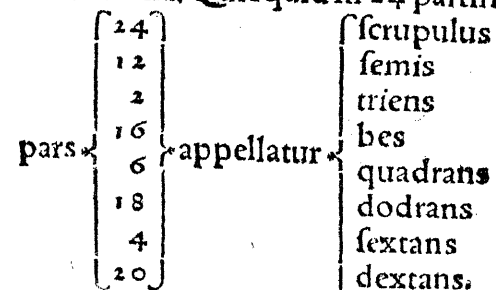
Diuisio per scrupulos.

Vncia, est uiginti quatuor scrupulorum, & notatur sic, III uel III. Semuncia, est duodecim scrupulorum, tertia pars unciae: & sic denotatur, III. Sextulae duae, est octo scrupulorum, & formatur ita, III. Sicilicus, est sex scrupulorum, & sic notatur, III. Sextula, siue Sescula, est quatuor scrupulorum, & sic formatur, III aut III uel III. Dimidium sextulae, est duorum scrupulorum, & sic depingitur, III. Scrupulus, siue Scripulus, habet sex siliquas, & ita notatur, III uel III. Sicilicus, in Sicilia primo inuentus. Siliqua, genus est farris.

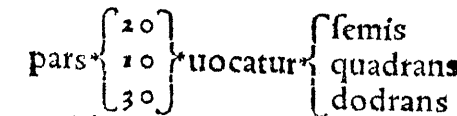
Hae

IN BEDAE LIBELLVM DE VNCIJS, BRIDFERTI GLOSSA.

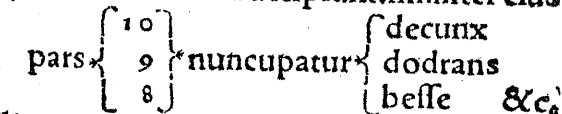
Hae inquam ponderum uocabula, uel characteres, non modo ad pecuniam mensurandam, uerum ad quaeuis corpora, siue tempora dimetienda conueniunt. Vnde & ratio uel mos obtinuit, ut in cantione computorum, pueri unum & duo, saepius asse & dipondio mutentur: item tressis, quartussis, quintussis, sextussis, septussis, & caetera huiusmodi, quasi tres asses, quatuor asses profertur: & in eundem modum sequentia numerorum quam plurima. Siue igitur horam unam, siue diem integrum, siue mensem, siue annum, seu certe aliud aliquod maius minus uel temporis spatium in duodecim partiri uis, ipsa duodecima pars uncia est: reliquas undecim, deuncem appellant. Si in sex partiri uis, sexta pars sextans: quinque reliqua, dextans, uel (ut alij) distas uocantur. Si in quatuor, quarta pars, quadrans nomen obtinet: residuae tres, dodrans nomen accipiunt. Er huius disciplinae regula soluitur, quod plerisque turbat imperitos: quia Philippus in expositione beati Iob aetum maris Oceani quotidie bis uenire describens, adiunxit hunc aequinoctialis horae dodrans transmissio, tardius sine intermissione, siue die uenire, siue nocte. Porro si per tria quid diuidere cupis, tertiam partem trientem, duas residuas bissem nuncupabis. Si per duo, dimidium semis appellatur. (Duodecima autem pars assis siue librae, est uncia: quae habet scrupulos uiginti quatuor, & sextulas sex, ac siliquas centum & quadraginta quatuor. Scrupulus, est breuis lapillus.) Sic & caetera, quae uerbo melius colloquantis, quam scribentis stilo disci pariter & doceri queunt. Item de corporibus, siue miliarium, siue stadium, siue iugerum, siue perticam, siue etiam cubitum, pedem uel aut palmum partiri opus habes, praefata ratione facies. Denique & in Exodo, dimidium cubiti semis appellatur, narrante Mose, quod habuerit arca testamenti duos semis cubitos longitudinis, & cubitum ac semissem altitudinis. Et in Euangelio quarta pars totius mudani corporis: id est terra, mystice quadrantis nomine censetur: quum mittendo in poenam peccatori dicitur, Non exies inde, donec redas nouissimum quadrante: id est donec luas terrena peccata, ut beatus Augustinus exponit: Hoc enim (inquit) peccator audituit, Terra es, & in terram ibis. Quarta siquidem pars distinctorum membrorum huius mundi, & nouissima terra inuenitur, ut incipias a caelo, secundum aetrem numeres, aquam tertiam, quartam terram. Qui etiam in expositione ubi scriptum est, Erat autem parasceue paschae, hora quasi sexta, huiusce disciplinae meminit, dicens, Non iam plena erat sexta, sed quasi sexta, id est perfecta quinta, & aliquid de sexta esse coepit: nunquam autem isti dicerent, Quinta & quadrans, aut quinta & triens, aut quinta & semis, aut aliquid huiusmodi: si non haec partes, apud diuinos autores uulgatae inuenirentur.

Si uis partiri horam in 40. uel diem, uel aliquid huiusmodi, ipsa uero 40 pars, momentum nomen habet.

Quicquid in 10 partiri uis, decem eius partes simul, decuncis nomen accipiunt: similiter eius

Similiter quicquid in nouem partiri uis, omnes partes simul nomen dodrans tenent.

Ablata nona parte, octo remanentes, besse uocantur. Quicquid in octo partiri uis, omnes simul besse uocantur. Tolle unum, septem remanentia septunx appellantur. Itaque ex consuetudine uenit, ut octo horae, uel octo dies, uel octo puncti, uel octo momenta, & quicquid octies ducatur, bessem appelleretur: ita nouem semper dodrans appellantur, decem decunx, undecim deunx, septem septunx, sex sextans uel semis, quinq. quincunx, quatuor triens: & sic de caeteris, ut in textu.

Beda

BEDÆ PRES. BYTERI LIBELLVS.

DE ARGUMENTIS LVNÆ.

Argumentum, est uelox approbatio rerum uniuersarum, quæ fidem facit rei dubiæ: & est argumentum dictum, quali argute mentis indicium, uel quali argute inuictum. Argumentum & argumentatio hoc inter se differt. Argumentum enim, est quod in principio libri breuiter causam pandit. Argumentatio enim, quæ in disputatione fidem assertionibus facit: uel argumentum dictum, quod arguit mentem. Argumenta, astutiæ ingenia, quæ rei dubiæ dant fidem. Argumentum est, quando aliqua ex his quæ prius dicta sunt comprobantur.

Ad feriam in calendis mensium inueniendam.

Si uis nosse feriam, hoc est, diem septimanæ in calendis mensium, scito quot regulares habet unufquisque mensis à Martio incipientis: quia in illo mense factus est mundus. & ille mensis fuit principium anni apud antiquos Romanos in tempore Romuli: & in illo mense decurrunt epactæ solis, id est concurrentes septimanæ, dies in 8. calend. Aprilis, in cyclo 28. annorum. Martius ergo habet regulares 5. Aprilis 1. & reliqua usque. Februarius 6. His ergo regularibus additis concurrentibus præsentis cuiuslibet anni per 28. annos, tunc enim cyclus solis in se reuertitur, tota summa in 8. diuisa, quotus numerus remanserit, tota erit feria in calendis 12. mensium. Si autem totum numerum per 7. diuiseris, sabbato erunt calendæ ipsius mensis, de cuius feria queritur. Si uero ille numerus regularium & concurrentium simul ad 7. non peruenit, quotus numerus fuerit, tota erit feria præsens in calendis uniuscuiusque mensis per totum annum.

Ad feriam per dies mensis inueniendam.

Si uis scire quotidiæ quota feria sit, computa dies à principio mensis cuiuscunque uolueris, & unum semper subtrahere, id est primum diem mensis, quia eum dicis, adde feriam, quæ fuit in capite ipsius mensis, tunc primum diem ipsius comprehendis, quem minime duplicare debes. Similiter ibi de luna intelligendum est, ubi dicitur: adde ætatem lunæ, quæ fuit in calendis huius anni & mensis. Adde etiam numerum, quota feria fuerit in calendis ipsius mensis. Verbi gratia: Si prima feria calendæ ipsius mensis fuerint, adde diebus præteritis unum. Si secunda feria fuerint, adde duos: si tertia, tres: & ita usque septem. & ubicunque opus fuerit partire per septimam partem, id est in quantiscunque uicibus septem tollere potueris, quicquid remanserit super septem, talis erit feria. Si nihil remanserit, feria est.

Ad feriam per dies anni inueniendam.

Si uis scire quota sit feria, quocunque die per annum, computa dies à calend. Ianuar. usque in diem, de quo inquiris: & cum scieris, adde feriam, quæ fuerit die calend. Ian. & si bissextilis annus est, etiam bissexti diem postquam transierit, argumentare memento, & partire omnia per 7. quot remanserint, talis erit feria. Si nihil remanserit, septima erit.

Ad feriam in calend. Ian. per annos Domini inueniendam.

Si nosse desideras, quota sit feria in calend. Ian. sume annos ab incarnatione Domini quot quot fuerint, his quartam partem adijce, & ex his subtrahere unum: si bissextilis fuerit, duos: reliquos diuide per 7. Quot remanserint, talis erit feria in calend. Ianuarij.

Ad lunam in calendis mensium inueniendam.

Si subito inuenire uolueris: quota luna semper in calendis mensis eueniat, tene regulares mensis præsentis, adde epactas ipsius anni de quo inquiris, comprehendere in unum. Si usque 30. peruenierint, 30. erit luna in calendis. Si autem minus à 30. ita & luna. Quod si super 30. fuerint, recide 30. quod remanet, ipsa est luna in calend. mensium. Hoc autem caue, ut si 30. lunatio est, 30. recidas. Si uero 29. 39. recidas, quia ab initio anni usque ad finem, una lunatio est 30. alia 29. Quando autem bissextilis est, uadit dies cum luna. Verbi gratia: Si hodie computatur luna 6. & in crastinum similiter computari debet.

Ad lunam per dies mensis inueniendam.

Si uis scire, quota sit luna die quocunque uolueris, scito quota in calend. ipsius mensis per epactas & regulares inuenta fuerit, tene per dictum numerum, adde etiam dies mensis præteritos, sicut superius ad feriam diximus, & unum semper recide, comprehendere in unum. Si 30. peruenierit, 30. luna est: si autem minus à 30. ita est & luna. Si super 30. fuerit, recide 30. & quod remanserit, talis est luna.

Ad lunam per dies anni inueniendam.

Si uis scire omnibus diebus quota sit luna, computa dies à calend. Ian. usque in diem, de quo computare uolueris: & cum scieris, adde ætatem lunæ, quæ fuerit in calend. Ian. Partire omnia per 59. & 30. Et si amplius quam 30. remanserint, tolle 30. & 29. & quot superfuerint, talis erit luna.

Ad lunam in calendis Ian. inueniendam.

Si autem scire desideras, quanta sit luna in calend. Ian. sume cyclum lunarem anni præsentis cuiuscunque uolueris, & multiplica illum undecies, adde regularem unum, & partire omnia per 30. quot uero remanserint, talis erit ætas lunæ in calend. Ian. Tantum memor esto, ut post 16. cyclum, uidelicet 17. 18. 19. non unum, sed duos adijcias regulares.

In qua hora & puncto luna accendatur à sole.

Si scire cupis, in qua hora & in quo puncto luna quotidie accenditur & mutatur, sume cyclum.

clum lunatam præsentem cuiuslibet anni, & multiplica illum quinquies, adde & numerum à calend. Ian. usque in præsentem diem. Illos ergo dies anni, & ipsam multiplicationem cycli lunaris præsentis additos simul, partire per 60. Quot autem superfuerint, ipsi sunt puncti eiusdem diei: fac ex eis horas. quincque puncti faciunt unam horam. Verbi gratia: Si remanserint 5. in nouissimo puncto primæ horæ terminatur luna, & incipit esse alia.

Ad ætatem lunæ inueniendam.

Si autem sequentem ætatem lunæ per eundem cyclum scire cupis, duc eum sexies, & adde supradictum numerum, qui fuerit de diebus anni, & de multiplicatione ipsius cycli per quinquies: & adde tot regulares, quot sexagesimi fuerint primitus in ea multiplicatione, partire omnia per 30. quot remanserint, talis erit ætas lunæ: si nihil remanserit, 30. erit.

Ad inueniendam lunam in transacto, uel in sequenti anno in unoquoque datarum.

Si uis scire qualis luna fuerit in transacto anno, in uno quoque datarum, sume lunam de præsentis anno in quacunque datarum, quam probare uis in transacto anno: & tolle 11. quot remanserint, scito quia talis fuit luna in transacto anno in illud datarum. Et si minor est ætas lunæ quam 11, scito quia ubi nunc est prima, illic fuit 20. & ubi nunc est secunda, ibi fuit 21. Et sic computa, quousque uenias ad 12. lunam, & tunc tolle 11. Quot remanserint, talis fuit luna in transacto anno in illud datarum, ubi nunc est 12. Si autem de sequenti anno similiter approbare uis, ad præsentem ætatem lunæ adde 11, & quot fuerint, scito quia talis erit luna in sequenti anno in præsentis datarum. Si autem intra 30. numerus excreuerit, tolle 30. & quot remanserint, talis erit ætas ipsius.

Ad lunam in centesimo anno inueniendam.

Si uis scire quota sit luna in centesimo anno hinc à presente quolibet die, multiplica 11. annuas centies, fiunt 1100. Adde epactam illis diei præsentis, à quo incipias numerare. Adde regulares 5, hoc est 5. saltus, qui ideo regulares dicuntur: mitte simul, & quot quot fuerint, partire omnia per 30. quot remanserint, ita erit ætas lunæ in centesimo anno.

Quot punctis luna luceat.

Si uis scire quot punctis uel horis luceat luna, primum considera, utrum in augmento sit, an in detrimento. Et si quidem in augmento est, multiplica ætatem eius per 4. Verbi gratia: Si decima est, multiplica per 4. fiunt 40. Tot punctis luceat luna 10, id est 8. horas. Item, si uis scire quot non luceat, uide quot sunt à 10. usque ad 15. sine dubio quincque: multiplica quater quincque, fiunt 20. puncti, qui faciunt horas quatuor, tot horis enim luceat luna decima. Item, si uis scire post plenilunium quot horis luceat luna uigesima, uide quot sunt à 20. usque 30. sine dubio 10: multiplica quater, fiunt 40. punctis,

qui faciunt octo horas. Deinde, si uis scire quot non luceat, uide quot sunt à 15. usque 20. sine dubio 5. multiplica quater, fiunt 20. puncti, qui faciunt horas quatuor: tot horis non luceat luna 20. sic deinceps usque ad finem. Tricesima autem luna nihil luceat, quia in coitu est opposita Soli: & illud tempus interlunium dicitur.

In quo signo uel parte signi, sol uel luna uersentur.

Si uis nosse in quo signo, uel in qua parte signi sol & luna uersentur, hoc argumentum assume: in primis perquire, ubi sit accensio lunæ. Lunæ accensio sic erit: in illo mense ubi 30. erit, ipsa erit accensio eiusdem mensis, & qui uigesimamo octauam lunationem habet, similiter erit eiusdem mensis accensio, & in ipsa die erunt simul sol & luna: deinde computa ætatem lunæ, qualis fuerit, & multiplica 12. quia quotidiæ duodecim partes elongatur à sole: ipsum autem numerum partire per triginta, & memento quot uicibus triginta habueris, tot signa plena habebis: quia unum quodque signum triginta partes habet. Hoc tamen scire debes, ut primum signum, in quo luna accensa fuerit, restaurari facias de ipso numero, quem in multiplicatione habueris.

Quot partibus distat luna à sole.

Si nosse desideras quot partibus distat luna à sole, multiplica ætatem eius, quota cunque fuerit, quater: & numerum qui exinde fuerit, iterum multiplica ter: & quot inuenieris, tot partibus distat luna à sole. Verbi gratia: Si decimam requiris, sic facies. quater deni, 40. ter quadrageni, 120. tot partibus luna decima distat à sole, id est in tali parte cœli moratur luna, ad quam uenturus est sol post dies 120. Partes enim signorum nihil aliud dicimus, nisi quantum sol singulis diebus ex uno quoque peragrat. Rursum si per idem argumentum inuenire cupis in quo sit signo, primum considera, in quo sit sol, & in quota parte eius: id est quot dies ibidem exactor habeat, & quot remanent usque 30. tot enim diebus sol in unoquoque moratur signo. quot ergo de triginta remanserint, tot de supradicto numero sumes, da huic signo ad perficiendum. De cæteris uero, qui ex eodem numero remanserint, singulis sequentibus signis 30. dato, usque quod 30. non habeas in quo signo 30. defuerint, ibi lunam inesse noueris. Et ut manifestius hoc quod dicimus possit intelligi, exempli causa unum diem ponamus. Præsentis anno in calend. Augusti, luna est 15. multiplicata quater, fiunt centum: hos multiplica ter, fiunt trecenti. tot partibus hoc anno calend. Aug. luna distat à sole. Sol autem in leone est in decima quinta parte eius, quia 15. calend. introiuit adhuc restant dies 15. hos 15. sume ex illis trecentis, & da leoni ad perficiendum signum, & remanent ducenti octoginta quinque: ex his iterum da sequenti signo, id est uirgini, 30. & libra, & scorpioni, & sagittario, & capricorno, &

no, & aquario, & piscibus, & ariet, & tauro, singulis 30. qui simul collecti, fiunt 270. remanent 15. In 15. parte geminorum moratur eo die luna. Luna zodiacum tredecies in 12. suis conficit mensibus. Hoc autem argumentum cum glossis inuenies cap. 17. luna quorundie quatuor punctis siue crescens, a sole longius abit. Quod si es signorum nescius, hæc autem tria argumenta lege, & differentias illarum diligenter inquire.

Que sint epactæ uel regulares solis & lunæ.

Dum audis epactas lunæ, ætatem lunæ per singulos annos intellige in duodecimo calend. Aprilium die. Dum audis epactas solis, hoc est concurrentes septimanæ dies, intellige quota feria per singulos annos nonus calend. April. dies perueniet. Dñ audis regulares secundum lunam, intellige ætates lunares singulorū mensium, in eo duntaxat anno, quo trigesima luna in 1. cal. April. die inuenitur: ipse est etenim primus decennouenalis circuli annus. Dum audis regulares secundum solem, intellige singulorum mensium calendæ quota feria perueniant, eo scilicet anno, quo concurrentes sunt septem, id est quo nonus cal. April. dies est fabbarum. Dies quoq; cal. datæ uocantur calendæ, quomodo in eis antiquitus dabantur, id est prout debantur quot dies superessent ad nonas. Hinc usq; hodie in usu retentum, quot datarum dies, id est, quot dies a calendis de mense trāsierūt, uel quot dies usq; ad cal. futuri mēsis super sunt. Lege in lib. 2. de temporib. cap. 13. ibiq; de calendis & nonis ac idibus plura inuenies.

De epactis in calendis mensium.

Si uis scire epactas in calend. duodecim mensium, scias quot regulares habet unusquisque mensis, incipiēs a Septembri: quia ille est principium anni, & principium mensium apud Aegyptios, & in principio Septembris mutāt Aegyptij epactas, & illas epactas primas quas Aegyptij habent in principio cycli, in calend. duodecim mensium nos regulares habemus. Verbi gratia: September 5. October 5. & reliqua usque Augustus 14. His ergo regularibus additis epactis, quæcūq; fuerint in 1. cal. Apr. quo libet anno, inuenies epactas in cal. 12 mensium.

Argumentum regularium ad feriam in calend. mensium inueniendam cum epactis solis, id est concurrentibus secundum Romanos.

Ianuarius, Februarius, Martius, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus, Septēber, October, Nouember, December.

Secundum Aegyptios.

Martius, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus, September, October, Nouēber, Decem. ber, Ianuarius, Februarius.

Epactæ solis, id est concurrentes.

Table with 3 columns of numbers representing epactas for different months.

Qui uidelicet regulares iuxta utroq; id est secundum Romanos & secundum Aegyptios, hoc specialiter indicat, quota sit feria in calendis, eo anno quo 7 concurrentes ascripti sunt dies. Cæteris uerò annis addes concurrentes quotquot in præfenti fuerint annotati, ad regulares mēsiū singulorum, & ita diem calendarum sine errore reperies.

Ad lunam in calendis mensium inueniendam, eum epactis lunæ secundum Romanos & Aegyptios.

Table with 3 columns of numbers representing epactas for different months.

Ad inueniendam lunam, secundum nostrum numerum.

Table with 3 columns of numbers representing epactas for different months.

Epactæ.

Table with 3 columns of numbers representing epactas for different months.

Primò, decennouenalis circuli anno, in quo nullæ sunt epactæ, sic inuenies lunam per calendæ quasq; cæteris uerò annis adde epactas, & sic quota sit luna per calendæ quasq; reperies. Cur autem octauo, & undecimo, & decimo octauo anno cycli decennouenalis hoc argumentum stabilitatem sui tenoris in quibusdam calendis non feruet, in libro De temporibus 2. cap. 20. pleniter inueniri potest.

Vnde procedam regulares ad feriam inueniendam.

Si uis scire, unde procedunt regulares, qui secundum solem numerantur, id est Martij 5. quot menses sunt in anno, unde regulares requiris, tot numerum in calculo numerabis: id est 365. hos partire per 12, 30 duodecies, fiunt 30, remanent 5, hoc est Mart. 5. Martius habet dies 31. adde suos regulares 5, quos inuenisti, fiunt 36. hos partire per 7. quinquies 7. 35, & remanet 1 April. 1. Aprilis habet dies 30. adde regulare unum, quem inuenisti, fiunt 31. partire per septem, quater 7, 28. remanent 3. Maius 3. Sic fac de cæteris usque in finem, attende diligenter & tibi non fallit.

Vnde procedam regulares ad lunam.

Si uis scire unde procedunt regulares ad lunam, tene dies 365. partire per 30. decies 30. fiunt 300. & bis 30, 60. remanent 5. Septemb. 5. September habet dies 30. adde regulares 5, quos inuenisti, fiunt 35. absque 30 remanent 5. Octob. 5. October habet dies 31. adde regulares

ulares 5 quos inuenisti, fiunt 36. absq; 29 remanēt 7. Nouember 7. Nouember habet dies 30, adde regulares 7, quos inuenisti, fiunt 37. absq; 30 remanent 7. December 7. Hoc tātūm memor esto, ut una uice 30, alia 29 recidas, propter accensiones & extinctiones lunæ, quæ sic fiunt.

De pronunciatione dierum anni secundum Victorium, ad singulorum nonarum, iduum, calendarum feriam inueniendam.

Table with 3 columns of numbers representing days of the month for different months.

Item de eodem secundum Dionysium.

Table with 3 columns of numbers representing days of the month for different months.

De pronunciatione, quæ est secundum Victorium.

Si uis scire, quare dicitur Februarius in cal. 32. & quare non ad unum mensem incipiunt istę lectiones, cum ambæ pertinent ad feriam: quia illam primā terminauit Victorius Aquitanus, istam Dionysius Græcus. Ille numerat dies anni, iste numerat dies mensis. Dionysius numerat quātos dies præteritos habet de mense, Victorius de anno: propter hoc dicitur Februarius in calend. 32. quia Ianuarius habet 31. adde cal. fiunt 32. & propter hoc coepit a Ianuario computare, quia ipse est ianua anni, & ille numerat dies anni: & iste Dionysius incipit a Martio, quia ipse est primus mensis, sicut dixit Dominus: Mēsis iste primus erit in mensibus anni: & ideo numerat dies mensis. Victorius numerat Febr. in non. 36. ille habet 4 dies in nonis, adde super 32, fiunt 36. In idibus 44. octo dies habet in idib. adde super 36, fiunt 44. Martius in cal. 60. quia quindecim dies habet post idus. adde cal. Mart. fiunt 16. adde 44. fiunt 60. in non. 66. quia 6 nonas habet: sic semper numera per totos, & non fallit. In finē dicit: Ianuarius in calend. 366. quia annus sola

ris habet dies 365. adde cal. fiunt 366. in non. 5. quia iam finiti sunt dies anni, in idus 13.

De pronunciatione, quæ est secundum Dionysium.

Si uis scire, quare dicitur Martius in cal. 29. quia retrò Martio Februarius est. Ipse habet dies 28, adde cal. Mart. fiunt 29. in non. 7. quia sex nonas habet, adde calendæ, fiunt 7. In idus 15. quia omnes menses octo idus habent. Adde 7, quos habuisti in non. fiunt 15. Adde 17, quos habet Martius super nonas & idus, fiunt 32. Dic. Aprilis in calend. 32. quia Martius habet 31 diem, adde cal. fiunt 32. In non. 5. quia quatuor nonas habet. in idus 13. adde 5, quos habuisti in nonis super 8. idus, fiunt 13. adde 18 supra 23, fiunt 32. Dic Maius in cal. 31. sic fac per singulos menses. Hoc tantūm caue, ut calendæ semper ad mensem, qui retrò est, & ad nonas, quæ antea sunt, adiungat: & si quis ignarus est, teneat memoriter. Ianuarius, Augustus & December, quatuor nonas habent: ibi potes pleniter discere.

De partitione septenarij numeri ad feriam inueniendam per dies anni.

Table with 2 columns of text and numbers representing partitions of the number 7.

Table with 2 columns of text and numbers representing partitions of the number 7.

De partitione quinquagenarij nouenarij ad lunam inueniendam.

Table with 2 columns of text and numbers representing partitions of the number 59.

Item de eodem.

Si uis scire, quare dicitur semel 59, attende ad calculum, & inuenies ibi. Ad lunam inueniendam pertinet ista electio, quia luna una uice ascendit 30. alia 29. mitte insimul, fiunt 59. Et quare non amplius scripsit de illo calculo in isto loco nisi sexies 59? quia sexies 59. fiunt 354, qui sunt dies lunæ: propter hoc non ascendit ultra in calculum.

Vnde dicatur terminus.

Terminus autem dictus est (ut quidam uolunt) quod lapis ipse à tribus pedibus aliquid minus habet.

Paschaliū terminorum decimam quartam lunam ostendentium.

Nonis Aprilis.

Nonæ Aprilis norunt quinos.

Octauo calendæ Aprilis.

Octonæ calendæ alsim depromunt.

Idibus Aprilis.

Idus Aprilis, etiam sexis.

Quarto nonarum Aprilis.

Nonæ quaternæ, nanq; dipondio.

Vndecimo calendæ Aprilis.

Item undenæ ambiunt quinos.

Quarto iduum Aprilis.

Quatuor idus capiunt ternos.

Tertio calendæ Aprilis.

Ternæ calendæ titulant fenos.

Decimoquarto calendæ Maij.

Quatuordenæ cubant in quadris.

Septimo iduum Aprilis.

Septenæ idus septem eligunt.

Sexto calendæ Aprilis.

Senæ calendæ fortiunt ternos.

Decimoseptimo calendæ Maij.

Denæ septenæ donantur alsim.

Secundo nonarum Aprilis.

Pridie nonarum porrò quaternis.

Nono calendarum Aprilis.

Nouenæ calendæ notantur septenis.

Secundo iduum Aprilis.

Pridie idus panditur quinis.

Calendis Aprilis.

Calendæ Aprilis unus exprimit.

Duodecimo calendarum April.

Duodenæ nanq; doctæ quaternis.

Quinto iduum Aprilis.

Speciem quintam speramus duobus.

Quarto calendæ Aprilis.

Quaternæ calendæ quinq; coniungunt.

Decimoquinto calendæ Maij.

Quindenæ constant tribus adeptis.

His ergo regularibus, quos cum terminis paschalibus pronunciaſti, adde concurrentes cuiuslibet anni, totamq; summam in septem distribue: quod remanserit, ipse est septimanæ dies, qua decimam quartam lunam reperies.

De regularibus cycli decennouenalis per terminum paschalem.

Si uis inuenire principalitatis originem re-

gularium in cyclo decennouenali, quod est, nona Aprilis norunt quinos: octonæ calendæ alsim depromunt. Idus Aprilis etiam sexis, & ita usque in finem. Sume cal. April. semper in prima feria, & in qua feria prædictum numerum calendarum reperies, tot regulares erunt. Verbi gratia: Sume cal. April. in prima feria, & inuenies nonas Aprilis in quinta feria: qua inuenta, pronuncia, Nonæ Aprilis norunt quinos. & in alio anno similiter fac, & inuenies 8 cal. Aprilis in prima feria: qua reperta, dic, Octonæ calendæ alsim depromunt. Et sic facies per singulos annos cycli decennouenalis, & inuenies absq; ambiguitatis errore numerum regularium eiusdem anni, de quo inquiris: & inuenies feriam, in qua decimam quartam lunam terminum paschalem incurrit. Et hoc obserua, ut quotiens ipse terminus ante cal. April. euenit, uidelicet 8 cal. uel 11 cal. Aprilis, retrò computandum est per feriam & per calendæ taliter: Cal. April. in prima feria, 2 cal. in 7 feria, 3 cal. in 6 feria, 4 cal. in 5 feria: & sic deinceps usque ad terminum. Quando uerò post cal. Aprilis, uidelicet nonis Aprilis, uel quarto non, recto ordine ad terminum ueniendum est.

A quo sint inuenti idem termini.

Legimus in epistolis Græcorum, quod post passionē Apostolorū sanctus Bachumius abbas in Ægypto cum monachis suis in oratione à Domino rogauit, ut ostenderet ei quomodo Pascha deberet celebrare: & misit Dominus per angelum suum ad præfatum sanctum Bachumium cyclum decennouenalem, hoc modo: Nonæ Aprilis norunt quinos, octonæ calendæ alsim depromunt, &c. A diuersis autem calculatoribus diuersis modis termini paschales inueniuntur, quorum calculationem non est necesse hic præfacere: sed tantum lege in quaternione domini Vlperici cap. 30. 32. 33. 34. & 35. ibiq; de omnibus terminis quicquid necesse est, multipliciter inuenies.

Item.

Sic legitur in epistola, quam beatus Cyrillus ad Leonem papam scripsit: Indicabo enim uobis, quid Bachumius monachus insignis factis apostolica gratia egregius, fundatorque Ægypti cenobiorum, qui edidit & monasterium, quod lingua Ægyptia uocatur Panum: literas angelo dictante perceperat, ut non errorem incurreret in solennitatis Paschalis ratione: sciretq; lunam primi mensis in anno communi, & embolismi.

De regularibus, qui dicuntur maiores, ad decimam quartam lunam primi mensis inueniendam.

Martius habet regulares maiores 36. Aprilis 35 ad decimam quartam lunam inueniendam. Si ergo uis scire terminum Paschalem in Martio aut Aprilis, subtrahe de ipsis regularibus, in quo mense è duobus computare uolueris epactam, quæ eodem anno currit: & si plus quam

quam 30, de ipsis regularibus remanserint, tolle 30, & quanti superauerint, totidem dies infra ipsum mensem habebis terminum Paschalem. Si unus remanserit, prima die mensis erit terminus: si quindecim, decimoquinto die: si triginta, trigesimo die erit terminus Paschalis: id est decima quarta luna.

De regularibus, qui dicuntur minores, ad feriam ipsius lunæ inueniendam.

Martius habet regulares minores 4. Aprilis 7. ad feriam decimam quartam lunæ inueniendam. Si ergo uis subito scire in quota feria terminus paschalis, seu quadragesimalis, uel rogationalis euenit, tene illos dies, qui post deductam epactam de ipsis regularibus maioribus remanserint: adde concurrentes præsentis anni, adde semper in Martio regulares quatuor, & in Aprilis septem: comprehende in unum, & ipsos partire per septem: quot remanserint, talis est feria, in qua terminus paschalis, id est luna decima quarta occurrerit, seu quadragesimalis, uel rogationalis, id est luna secunda, siue uigesima. Memor esto, quota luna in cal. Ian. eodem anno fuerit, tot dies tolle de Martio à fine retrorsum: & ubi dies euenit, ibi erit natiuitas lunæ primi mensis. Hoc fac omnibus annis, exceptis tribus embolismis, id est nouissimo ogdoadis, & primo atq; nouissimo endecadis. In nouissimo embolismo ogdoadis, initium primi mensis, id est prima luna inuenitur in nonis Aprilis. In primo embolismo endecadis, quarto nonarum April. inuenitur luna prima primi mensis. In ultimo uerò embolismo endecadis, secundo nonarum Aprilis initium primi mensis inuenitur. Hæc obseruatio nunquam fallit. Reliquis annis semper in Martio fac ordinem, quem diximus, exceptis his tribus ætatibus in cal. Ian. luna 26, 29, & 27. Inuenta igitur prima luna primi mensis, adde ei tredecim dies, & sic lunam decimam quartam paschalis termini inuenies.

Argumentum dati exempli de annis incarnationis Domini 776. & 936. uel 937. quomodo inueniatur decima quarta luna primi mensis, & feria ipsius lunæ cum antecedentibus regularibus.

Martius habet regulares maiores 36. & minores 4. Aprilis habet regulares maiores 35. & minores 7.

Primo anno circuli decennouenalis 30. est luna, in undecimo cal. April. eodemq; anno luna 14. quinto die cal. April. id est nonis April. iunge 5 ad 30, & sume pro regularibus mensis Aprilis, eo anno quo decima quarta luna in mensem Aprilis incurrit. Eo uerò anno quo in mensem Martium 14. luna incurrit, trade Martio regulares 36. Ex epactis utique facillimè agnoscis, utrum in Martium an Aprilis decima quarta luna eueniat. Si enim plus 15. aut minus 5. epactis habes, Aprilis decima quarta luna computatur. Si uerò plus 5, & minus 15. epactis habes, Martio 14. luna imputatur.

Beda, tom. 1.

Tene ergo regulares 35. in Aprilis, & subtrahe epactas semper eiusdem anni, & quod remanserit, ipsa est dies 14. lunæ: ut puta 3 anno circuli decennouenalis, 22 erunt epactæ. Tolle 22 de 35, remanent 13. trigesima die mensis Aprilis, id est idus Aprilis, 14 luna occurrit. Si uerò feriam quæras 14. lunæ, adde concurrentes anni illius numero qui relictus est, ut puta istis 13, qui in præsentis sunt, in Aprilis quoq; 7. regulares. Hæc omnia collige, & post per septenarium diuide, & quod remanserit, ipsa est feria 14. lunæ: & sic facillimè ad diem Dominicum peruenies. Mense autem Martio tene regulares 36. subtrahe epactas anni illius. Verbi gratia: Secundo anno circuli decennouenalis 11. restant 25. uicesima quinta die mensis eiusdem 14. luna aderit: id est 8. cal. Aprilis. Si uerò feriam eiusdem diei requiras, adde numero præscripto concurrentes anni illius, & regulares 4. in mense Martio. Hisq; in unum collectis, partitoq; per septenarium, quod remanserit, ipse est dies lunæ 14. si nihil remanserit, feria est. Igitur si deductis epactis, 30 remanent, tamen quodcunq; superest, ipse est dies mensis, in quo decimam quartam lunam reperies, ut eo anno quo 4 epactæ fiunt, absolve 4 de 35, & remanent 31. tolle 30, remanet 1. Prima die mensis 14. luna occurrit, id est calendæ Aprilis. Si uerò deductis epactis, 30 tantum remanent, 30 die mensis 14. luna euenit. Quod semel inter 19 accidit annos, scilicet quando 6 epactæ ascribuntur, & 3 cal. April. 14. luna euenit. Et ut te exemplis ad inueniendam feriam instruem, quando 14. luna occurrit, ut puta anno præsentis Dominiq; incarnationis 776. sume epactas huius anni, 26 deductis de 35. regularibus, remanet 9. Et ecce nono die mensis decima quarta luna erit, id est 5. idus April. Iunge etiam concurrentes anni præsentis, id est unum ad 9, & fiunt 10. His adde 7, & fiunt 17. hos partire per 7, bis 7, 14. & remanent 3. Tertia feria erit luna 14. quarta 15. sexta 17. septima 18. prima 19. quæ est dies Pasche. Quinto idus, 14. luna quarto idus, 15. tertio idus, 16. secundo idus, 17. idus, 18. 18. cal. Maij, 19.

Secundo anno post hunc 7. quia plus quinque sunt, & minus 15 ad Martium pertinet 14. luna, quam sic requireres. Sume regulas Martij mensis 36. detrahe ab eis 7, & remanent 29. Vicesimanona die Martij mensis, id est 4. cal. April. 14. luna tibi occurrit. Ad inueniendam feriam sume eandem 29, & adde eis concurrentes illius anni, id est duos: fiunt 31. his quoque adijce regulares 4, & erit omnis summa 35. Partire per 7, & 7. quinquies enim septē 35. & nihil remanet: quia septima feria erit luna 14. quarto cal. April. & 15. tertio cal. Aprilis, ipse est dies dominicus Paschæ. Etiam sic per singulos circuli decennouenalis annos, semper his regularibus & hac ratione annuis epactarum deductis diebus, decimam quartam sine errore

errore reperies lunam. Et illis regularibus con-
currente numero præscripto iunctis, feriam
quoque decimæ quartæ lunæ sine scrupulo in-
uestigabis: & sic computatis ferijs, quæ super-
sint septimanæ illius, lunæ quoque ætatem cre-
scens singulis appone diebus, & tunc simul
locum lunæ & ætatem eius citissimè inuenies.
De anno ab incarnatione Domini 936.

Quarto idus Aprilis terminus Paschalis.
D. Vnde hoc patet: M. Aprilis habet 35. regu-
lares ad decimam quartam lunam inquirendam,
& epactæ sunt hoc anno 25. Sublatis 25. de
35. restant 10. Decima die infra mensem Apri-
lem terminus Paschalis, id est luna 14. D. In
quota feriæ M. Aprilis habet regulares 7. ad fe-
riam decimæ quartæ lunæ inquirendam. Si er-
go cum ipsis decem ipsos uidelicet, qui post
deductas epactas remanserunt, insuper etiam
concurrentes istius anni, quæ sunt 5. annexi-
mus, fiunt simul 22. posthabitis 21. remanet 1.
Decima ergo die infra mensem Aprilem, quæ
est 4. idus ipsius, feria prima terminus paschal.
15 cal. Maij Pascha, luna 21.

Calend. April. 6. idus 5. idus. 4. idus, terminus
paschalis 1. luna 14.

16 cal. Martij Septuagesima, luna 18.

Propter bissextum.

4 cal. Feb. noñ. 8 id. 7. id. terminus 70. luna 11.

11 nonarum Martij Quadragesima, luna 9.

11 cal. Martij. 5 cal. 4 cal. 3 cal. terminus 40:
luna secunda.

11 cal. Lunij Rogationes, luna 27.

2 nonas Maij, 3 idus, 2 idus, idus. terminus ro-
gationum, luna 20.

4 nonarum Lunij Pentecostes, luna 11.

13 calen. Lunij, 6 cal. 5 cal. 4 cal. terminus Pen-
tecostes, luna 4.

De anno ab incarnatione Domini 937.

D. In quo mense, uel in quo calendarum die
erit terminus paschalis hoc anno? M. Martius
habet regulares 36 ad decimam quartam lunam
inuestigandam, & epactæ sunt hoc anno sex.
Abiectis ergo sex epactis de 36 regulis, reman-
ent 30. tricesimo die infra mensem Martium,
quod est in cal. April. terminus paschalis, id est
luna 14. D. In quota feriæ M. Martij habet regu-
lares 4. ad feriã decimæ quartæ lunæ inquiren-
dam. Si autem cum ipsis illis 30. qui post ex-
pensas epactas remanserunt, & insuper sex con-
currentes, quæ isto concurrunt anno admitti-
mus, 40 statim componimus. Quinquies 7. 35
& remanent 5. qui feriam quam queritis desi-
gnant: quam etiam facilius citiusque inuenire
licet possimus. Huius termini regulares sunt 6.
& præsentis anni concurrentes similiter 6, qui
sunt simul 12. Depositis 7, restant 5, qui prædi-
ctam feriam notificant.

4. nonarum April. Pascha, luna 17.

Cal. April. 2. cal. 3. cal. terminus pasch. luna 14.

4. calend. Febr. Septuagesima, luna 13.

5. cal. Febr. 6 cal. 7 cal. terminus 70. luna 10.

11 cal. Martij Quadragesima, luna 5.

12 cal. Mart. 13 cal. 14 cal. terminus 40. luna 2.

Nonæ Maij Rogationes, luna 25.

2 nonarum Maij, 3 nonar. 4 nonar. terminus ro-
gationum, luna uigesima.

12 cal. Lunij Pentecostes, luna 7.

13 cal. Lunij. 14 cal. 15 cal. terminus Penteco-
stes, luna quarta.

Vnde procedant regulares maiores.

10 Si cognoscere cupis, unde procedunt regu-
lares maiores in mense Martio 36. & in Aprili
35. hoc argumento reperies. Martius habet
dies 31, cui si quinque residuos Ægyptiorum
dies addideris, erunt 36. Similiter si Aprili
eosdem quinque adiunxeris, erunt 35. Hoc mo-
do proueniunt in Martium regulares 36. & in
Aprili 35. quibus utendum est inquisitione
decimæ quartæ lunæ Paschalis, ut inueniri possit,
in qua feria, uel in Martio, uel in Aprili oc-
currat.

Vnde procedant regulares minores.

Si scire cupis unde oriuntur regulares mi-
nores in mense Martio 4. & in Aprili 7. sume
dies anni à cal. Ianuarij usque in cal. Martij: id est
dies 60. & per septimam diuide partem, hoc est
octies septem, fiunt 56. remanent quatuor: nem-
pe 4 sunt regulares in mense Martio. Si uero
in mense Aprili similiter reperire uis, hoc argu-
mento reperies. Sunt enim dies anni in calen-
dario Aprilis 91. Hos deinde per 7. decies 7, 70. re-
manent 21. Diuide per 7, septies a se 7. Septies
bini 14, remanent 7. quos assumens tene pro
regularibus in mense Aprili. Hoc autem fac
per singulos annos, & regulares prædictos,
omni sublato ambiguitatis errore reperies.

De Paschali & natiuitate decimæ quartæ lunæ.

Statutum inuenimus in cyclo Romanorum,
ut nec ante 11 cal. Aprilis, nec post 7 cal. Maij
Pascha debeat fieri. Et nec ante 12 cal. Aprilis,
nec post 14 cal. Maij, decimæ quarta luna pas-
chalis ullatenus inquiri. Similiter quadragesi-
malis, nec ante 7 idus Februarij, nec post no-
nas Martij, & Rogationum, nec ante 7 cal. Maij,
nec post 10 cal. Lunij, & Pentecostes, nec ante
7 idus Maij, nec post 8 idus Lunij fieri debet.

Sanctæ etiam memoriæ Theophilus Alex-
andrinus episcopus datis epistolis ad syno-
dum apud Niceam ciuitatē Bithiniæ, ubi 319
pontifices conuenerunt: seu ad Theodosium
Imperatorem, in quibus annuncias ut ab octa-
uo idus Martij, usque in diem nonarum April.
diebus scilicet 29, qualiscunque luna nata fuerit,
in quolibet medio spacio perhibet facere in-
itium primi mensis 14. à 12 cal. Aprilis usque in
14 cal. Maij, solerter inquiri, etiam si die sabbat-
orum uenerit, consequenti die Dominico, id est
est 16 luna, Pascha celebrare conscripsit. Et si
die Dominico luna 14 eiusdem mensis euenie-
rit, ipsa hebdomada transacta, ad alterum diem
Dominicum luna 21, Pascha sine dubio con-
scripsit. Et hoc sancta synodus modis omni-
bus præ-

cauendum constituit, ut ante uernale æquino-
ctium, quod est 12 cal. April. Pascha nullus in-
quirat: nec in illa lunatione quæ ante octauum
idus Mart. nata est, uel nonum April. in illa lu-
natione Pascha nullo modo celebretur. Hoc
autem omnibus modis admonemus, ne quis
in primi mensis agnitione fallatur: inde enim
maximè discrepandæ festiuitatis unicæ error
exoritur, dum initium temporis ignoratur. Ini-
tium autem anni & materia bissexti, in 12 ca-
lend. April. nunc in plenitudine mundi requi-
renda sunt.

Vnde supra.

Si uis inuenire terminum paschalem, uide
epactam ad ipsum terminum paschæ respicien-
tem: quem si minorem quam 15 inuenieris, per-
fice ei eundem 15 numerum, computando ab
11 cal. Aprilis, & in quo calendario idem nu-
merus completus fuerit, proculdubio ibi ter-
minus erit. Quod autem 15 epactam inuenie-
ris, 11 cal. Aprilis habebis terminum paschalem.
Si uero epacta maior fuerit quam 15, perfice
ei numerum 45. computando similiter ab 12
cal. Aprilis: & in quo calendario ipse numerus
fuerit perfectus, ibi erit terminus. Quando au-
tem nulla fuerit epacta, ab 11 cal. Aprilis sem-
per computandum est, donec 15 numerus ex-
pleatur: uidelicet usque ad nonas Aprilis.

Vnde supra.

Si post aliquotà præsentis annos, uerbi gra-
tia post 100 Pascha scire uelis, epactas tantum
& concurrentes solis dies inuenire sufficit. Par-
tite centum per 19, & remanent 5. Illas ergo sci-
to epactas ceterisimo quasi quinto futuras. Eo-
dem modo centum per 28 diuidens, eas cente-
simo quas decimo quinto anno concurrere so-
lis inuenies.

Vnde supra.

Legimus in ueteri Testamento, quia tribus
argumentorum iudicijs Paschale tempus sit ob-
seruare præceptum, ut post æquinoctium, men-
se primo, ut 3 septima, id est à uespere decimæ
quartæ lunæ, quod est initium 15, usque ad ue-
sperum, id est terminum 21 lunæ celebraretur.
Quarta in eiusdem obseruatione regula est no-
bis à tempore Christi resurrectionis imposita,
ut æquinoctio transcensio luna primi mensis
14 à uespere ortum facere uiderimus, non sta-
tim ad faciendum Pascha profiliamus: sed Do-
minicum diem quo ipsum Pascha, id est transi-
tum de morte ad uitam, de corruptione ad in-
corruptionem, de pœna ad gloriam resurgen-
do facere dignatus est.

Vnde supra.

Christianorum Pascha ab 11 cal. April. usque
7 cal. Maij, quocunque Dominica die regulari
uidelicet luna occurrerit, secundum Pascha mo-
dis omnibus celebratur.

De mysterio 14 diei quo agnus immolatur.

Quartusdecimus dies fidem Christi nobis
demonstrat per decem Præcepta & quatuor
Euangelia. Immolatio agni 14 die conuenit, 60
quia Mesraim decimusquartus ab Adam, pri-
mus sanguinè idolis immolauit, usque ad diem
uicesimum primum: id est in figuris duarum le-
gum, & illarum unitatis. Quartadecima agnus
immolabatur die, quando luna plena est, & ni-
hil ei de lumine deest: quia Christus non im-
molatur, nisi in perfecto corde, & pleno lumi-
ne sine tenebris.

Ad inueniendum locum 14 lunæ per 19 annos.
Cõstat igitur, quod primo anno cycli decen-
nouenalis, quando nulla epacta in capite po-
nitur, in calen. Mart. luna 9, & in octauo idus
Martij 16 occurrit: hanc deduc 30, & incipe
primam, & non. April. occurrit 14, qui est ter-
minus primus decennouenalis. Iterum eius-
dem 16, quos anno priore in 8 idus Martij ha-
buisi, adde 11. Occurrit eodem die 27. Hanc
cum trigesima deduxeris, occurrit sequens 14
luna 8 Aprilis, qui est terminus secundus: sicque
lunationibus singulis usque 19 annum, eodem
die, 8 idus scilicet, addendo semper 11 ad præ-
cedentem eiusdem diei lunæ ætatem anni præ-
cedentis. Quotlibet infra trigessimam fuerit,
deduc eam trigessimam, & deduc sequentem
usque 14. Et ubicunque 14 fuerit, ibi sine ulla am-
biguitate terminus paschalis erit. Porro si eo-
dem die 30 incidit, quod tamen non nisi se-
mel per 19 annos fit, deduc more solito sequen-
tem, & ubi 14 occurrerit, ibi terminus erit. Pri-
ma uero cum 8 idus Martij occurrerit, eadem
proculdubio Paschalis erit. Et hoc certissimè
caue, ne prius natam lunam quam 8 idus Mar-
tis Paschalem deputes: sed quotacunque eodem
die occurrerit, aut tricesimam eodem die te-
neas, aut tricesimam deducas, & sequentem
quolibet loco 14 occurrerit, Paschalem esse
non dubites. Ille ordo, & hæc ratio nunquam
ex eo die quo in Niceno concilio statuta fuit,
turbari ab ullo potuit aut poterit, sed potius il-
le concussus erit, qui eam concutere uisus fue-
rit. Expleto igitur anno decimo nono, statu quo-
que eiusdem anni termino nouissimo, si iterum
probare uolueris quod hæc ratio ratione con-
stet, & hæc auctoritas digna auctoritate subsi-
stat, adde eodem saepe dicto die octauo idus
Martis præcedētis lunæ ætatis non. 11, ut prius
scilicet propter saltum lunæ 12, & iterum oc-
currerit tibi luna in principio, eodem die 16. at-
que ita sequentia eodē quo prius ordine cun-
cta proueniunt.

Ad inueniendum locum 14 lunæ per 19 annos.

Quadragesimalium terminorum secundam lu-
nam ostendentium.

8 calend. Martij 5 regulares.

Octonas Martis coepit Lex quinque librorum.

4 Idus Februarij 1 regularis.

Ast idus Februi, ternas Deus unus honorat.

6 Nonarum Martij 6 regulares.

Nonarum senas secum sex uasa tulerunt.

11 Calend. Martij 2 regulares.

Vndenas Martis capiunt duo iussa calendas.

6 Idus Februarij 5 regulares.

Idibus in senis alacres stant quinque puellæ.

3 *Calendas Martij* 3 *regulares.*
 Terna calendarū tria mūnera signa reportant.
 4 *Cal. Martij* 6 *regulares.*
 Quatuor & denæ sex excreuere diebus.
 Nonis Martij 4 *regulares.*
 Martius in nonis bis bina elementa creauit.
 6 *Calendas Martij* 7 *regulares.*
 Sexta calendarum septē fert norma lucernas.
 Idus Februarij 3 *regulares.*
 Idibus in Februi fociatur trina potestas.
 4 *Nonarum Martij* 1 *regularis.*
 Nonarum speciale gerit baptisma quaternas.
 9 *Calendas Martij* 4 *regulares.*
 Bis bina cursus capimus uirtute nouenos.
 4 *Idus Februarij* 7 *regulares.*
 Quaternas idus septem coluere ministri.
Calendis Martij 5 *regulares.*
 Sensibus ex quinīs Martis scrutare calendas.
 4 *Calendas Martij* 1 *regularis.*
 Vna fides potuit duodenas ferre calendas.
 4 *Idus Februarij* 4 *regulares.*
 Septem idus ornant paradisi quatuor amnes.
 4 *Calendas Martij* 2 *regulares.*
 Testamenta duo quartas dant ire calendas.
 15 *Calendas Martij* 5 *regulares.*
 Quindenas capiūt stolidē uix quinque sorores.
 2 *Nonarum Martij* 3 *regulares.*
 Pridie nonarum posuit tria tempora seclī.

In his ergo uersibus idus cum audis, mense
 Februario eas esse scias: calendas uero & nonas
 in ipsis cum legis, Martij mensis eas esse
 intelligas. Regulares uero eorūdem uersuum
 nonis presentibus, sed statim a Martio incipi-
 entibus iunge concurrentibus.

De initio & luna Quadragesimæ & Paschæ.

Si uis scire initium Quadragesimæ, hoc argu-
 mento utere: quot diebus post pridie idus
 Aprilis habueris Pascha, tot diebus post cal.
 Martis habebis initium quadragesimæ: & quot
 diebus ante 2 idus Aprilis habueris Pascha,
 tot diebus ante cal. Martis habebis initium qua-
 dragessimæ. Et si in pridie idus Aprilis habue-
 ris Pascha, in cal. Martis habebis initium qua-
 dragessimæ. Item, quot diebus ante cal. Aprilis
 habueris Pascha, tot diebus ante 12 cal. Martis
 habebis initium quadragesimæ: nisi forte eo
 anno bissextus sit, tunc uno die minus ante 12
 calend. Martis inuenies.

Si luna 3 initium quadragesimæ, 15 erit in
 pascha. Si 4, initium quadragesimæ, 16 in pas-
 cha: si 5, initium quadragesimæ 17 in Pascha.
 Si 7 initium quadragesimæ, 18 in Pascha: si 7
 initium quadragesimæ, 19 in Pascha: si 8, initium
 quadragesimæ 20 in Pascha: si 9, initium qua-
 dragessimæ 21 in Pascha. Omnis paschalis luna
 cuiuscumq; ætatis sit, si detrahas ab ea 12, fiet ti-
 bi ætas lunæ, quæ fit in initio quadragesimæ.
 Verbi gratia: Si 15 est luna paschalis, tolle de
 15, 12, remanent 3: tertia est luna initio qua-
 dragessimæ, eo anno quo 15 est in die Domini-
 co Paschæ, Sic & cætera.

De idibus Februarij usq; in secundum idus
 Martis dies sunt 34, & de undecimo calendas
 Aprilis usq; in septimum calen. Maij dies sunt
 34. Sic inuestigatū est, quod nec ante sextum
 idus Februarij, nec post pridie idus Martij ini-
 tium quadragesimæ alio modo nullatenus fie-
 ri potest, nisi rātum infra 34 dies. Et de Pascha
 inuestigatum est in concilio sanctorū patrum,
 quod nec ante 11 cal. Aprilis, nec post 7 cal.
 Maij debeat fieri, Luna in termino quadrage-
 simæ non reperitur in termino Paschæ 14. Sic
 regulatur Dominicus dies festi Paschalis ad
 decimam quartam lunam primī mensis: ita &
 initium quadragesimæ regulatur, & obseruat
 secundam lunam mensis Martij, Quicumq; e-
 nim Dominicus secutus fuerit decimam quar-
 tam lunam primī mensis, sine dubio Paschalis
 festi erit. Similiter de quadragesima.

De certis terminis.

20 Terminus Paschalis requiritur a cal. April.
 & ab ipso accipit ceteri ordinem. Et hoc ob-
 seruandum, quia nunquam ante 12 cal. April.
 terminus Paschæ: nec ipsa solennitas celebra-
 tur, quia decretum est a sanctis Patribus catho-
 licis, ut quādiu nox superat diem, non celebra-
 tur Pascha. At uero postquam dies superare
 cœperit noctem, adueniente 14 luna agitur ter-
 minus, & subsequenti die Dominico statim so-
 lennitas Paschæ a cunctis fidelibus celebra-
 tur. In ipso termino omni tempore inuenitur
 luna decimaquarta.

De septuagesima.

Terminus septuagesimæ inuenire cupiens,
 uide primū quot diebus Paschalis terminus
 a calend. Aprilis abistit, siue retrō, siue in antē:
 & computa totidem dies a 5 cal. Februarij, simi-
 liter uel in antē, uel retrō: & terminum septua-
 gesimæ absq; scrupulo reperies. Est autem ter-
 minus septuagesimæ luna decima, quæ fit Fe-
 bruarij mensis: id est quæ in illo finiatur. Luna
 enim cuiuscq; mensis est, quæ in illo finiatur.

Terminus quadragesimalem a 12 calend.
 Martis require: incipiens per omnia sic facito,
 sicut de septuagesima diximus. Est autem lu-
 na 2 mēsis Martis. Hoc autem in istis duobus
 terminis obseruabis, ut bissextili anno uno die
 tardius requirere incipias: id est septuagesimā
 a 4 calend. Febr., quadragesimam uero ab un-
 decimo cal. Martis requirere incipiens, quod
 in alijs non facies terminis. Et de septuagesi-
 mali quidem in omni bissextili anno hoc ob-
 seruabis. De quadragesimali uero tūc tantum
 cum ipse terminus ante bissextum euenturus
 sit. Cæterum, si post bissextum euenturus sit,
 & iam in bissextō sicut in alijs annis a 12 cal.
 requirere incipiens. In termino quoq; quadra-
 gesimæ bissextili anno solet euenire luna 11,
 quod ideo notauī, ne cum eueniret, turbaret
 calculatorem.

Terminus rogationum requiritur a 2 non.
 Maij, & computantur tot dies, quot & in cæ-
 teris

teris terminis. In ipso termino inuenitur lu-
 na uigesima.

Terminus Pentecostes requiritur a 13 cal.
 Iunij, & computantur similiter ibi totidem
 dies, quot & in cæteris terminis, in ipso termi-
 no inuenitur luna 4. Omnes uero termini u-
 na eademq; feria prouenient, & ut Pascha, sic
 & ista cæteræ festiuitates in Dominicū diem
 protelabuntur: & sicut de Pascha diximus, sic
 de cæteris intellige, ut si in Dominicū diem
 terminus euenit, in alteram Dominicam fe-
 stiuitatem differas.

Vnde supra.

Memento enim, quod per 10 & 9 annos ter-
 mini septuagesimæ luna 10 Februarij mensis,
 quadragesimæ uero luna 11 Martij: Paschæ,
 luna 14 April. Rogationum, luna 20 Maij: Pen-
 tocostes, luna 4 Iunij circumferuntur, præter
 octauum uidelicet & decimum nonū annum:
 in quibus terminus septuagesimæ luna unde-
 cimo Martij, nec non etiam quadragesimæ lu-
 na 2 embolismi mensis constat.

De feriabus terminorum.

Post 17 cal. Februarij ubi lunam decimam
 inuenieris, ibi fac terminum septuagesimalem.

Post octauum idus Februarij ubi lunam se-
 cundam inuenieris, ibi fac terminum quadra-
 gesimæ.

Post 13 calen. Aprilis ubi lunam decimam

quartam inuenieris, ibi fac terminum Paschæ.

Post septimum calen. Maij, ubi lunam uige-
 simam inuenieris, ibi fac terminū rogationum.

Post sextum idus Maij, ubi lunam quartam
 inuenieris, ibi fac terminum Pentecostes.

Quomodo termini sequētis anni per præsentē inueniantur.

Terminum uniuscuiuscq; anni taliter facillī-
 mē reperire uales: Præcedētis anni terminum
 in prima iunctura pollicis pone, deinde reli-
 quas ipsius & cæterorum digitorum compu-
 tando percurrere: & quod tibi ad eandem iun-
 cturam repetitam occurrerit, absq; dubio ter-
 minus erit. Hoc tantum præcaue, ut ante 12
 calend. Aprilis, nec post 13 cal. Maij uelis ter-
 minus celebrare.

Item, de terminis.

Norādum quod septuagesimalis terminus
 bissextili anno nō obseruat loca terminorum,
 qui in sequentibus describuntur: propter bis-
 sextum, & ob hoc in sequentem diem termi-
 nus ferendus est, ut concordiam cum termino
 paschali habeat in ipsa feria, in qua terminus
 paschalis eodem anno occurrit. Verbi gratia:
 terminus qui in præsentī anno præscriptus est
 decimo cal. Febr. translatus est in 9 calendas
 Febr. Similiter de termino quadragesimali in-
 telligendum est. Si tamen ante bissextum eue-
 nerit, bissextili anno Februarij luna tricesima
 erit.

Argumentum descriptionis omnium terminorum singulis annis decennouenalis cycli.

Lu- na	Termini je- nueris	Termini qua- dragimæ	Initium primi mensis.	Termini pas- chæ. luna 14	Termini roga- tionū. luna 20	Termini pente- costes. luna 4	Cyclus lunaris.	Observatio lu- næ 1 mensis.
1	1 cal. febr.	8 cal. mar.	10 cal. apr.	noñ. april.	2 id. maij	9 cal. iunij	17 em.	no. dec.
11	12 cal. febr.	3 id. febr.	4 id. Mar.	8 cal. apr.	11 cal. maij	3 id. maij	18 cō.	8 cal. ian.
22	5 id. febr.	6 no. mar.	2 cal. apr.	idus aprilis	15 cal. maij	cal. iunij	19 em.	id. decē.
3	4 cal. febr.	11 cal. mar.	13 cal. apr.	4 no. apr.	nonis maij	12 cal. iunij	21 cō.	cal. ian.
14	15 cal. febr.	6 id. febr.	7 id. mar.	11 cal. apr.	6 cal. iun.	6 id. maij	5 2 cō.	12 cal. ian.
25	8 id. febr.	3 cal. mar.	5 cal. apr.	4 id. april.	idus maij	4 cal. iunij	3 3 em.	4 id. decē.
6	7 cal. febr.	14 cal. mar.	16 cal. apr.	3 cal. apr.	4 cal. iunij	15 cal. iunij	6 4 cō.	4 cal. ian.
17	16 cal. mar.	nonis mar.	non. apr.	14 cal. maij	5 cal. iunij	8 id. iunij	4 5 em.	15 cal. ian.
28	3 no. febr.	6 cal. mar.	8 cal. apr.	7 id. april.	5 cal. maij	7 cal. iunij	7 6 cō.	7 id. dec.
9	10 cal. febr.	idus febr.	2 id. mar.	6 cal. apr.	cal. maij	id. maij	3 7 em.	7 cal. ian.
20	3 id. febr.	4 no. mar.	4 no. apr.	17 cal. maij	13 cal. iunij	3 no. iunij	1 8 em.	8 cal. ian.
1	2 cal. febr.	9 cal. mar.	11 cal. apr.	2 no. apr.	7 no. maij	10 cal. iunij	4 6 cō.	3 no. ian.
12	13 cal. febr.	4 id. febr.	5 id. mar.	9 cal. apr.	4 cal. maij	4 id. maij	7 10 cō.	10 cal. ian.
23	6 id. febr.	cal. mar.	3 cal. apr.	2 id. april.	16 cal. iunij	2 cal. iunij	5 11 em.	2 id. decē.
4	5 cal. febr.	12 cal. mar.	14 cal. apr.	cal. april.	2 no. maij	13 cal. iunij	1 12 cō.	2 cal. ian.
15	16 cal. febr.	7 id. febr.	8 id. mar.	12 cal. apr.	7 cal. maij	7 id. maij	4 13 cō.	13 cal. ian.
26	noñ. febr.	4 cal. mar.	6 cal. apr.	5 id. april.	2 cal. maij	5 cal. iunij	2 14 em.	5 id. dec.
7	8 cal. febr.	15 cal. mar.	17 cal. apr.	4 cal. apr.	5 no. maij	16 cal. iunij	5 15 cō.	5 cal. ian.
18	idus febr.	2 no. mar.	2 no. apr.	15 cal. maij	11 cal. iunij	no. iunij	3 16 em.	16 cal. ian.

Argumentum de clauibus terminorum.

Anni	j	26	vj	31	xj	36	xvj	41
	ij	15	vij	20	xij	22	xvij	30
	iiij	34	viiij	39	xiiij	14	xviiij	19
	iiiiij	23	ix	28	xiiij	33	xix	38
	v	12	x	17	xv	22		

Literæ numerales indicant Annos, chiffre clauis.

Si quis per perscriptos regulares quolibet decenouenalis cycli anno terminos omnes inuenire cupit, sumat semper septuagesimalē à 7 idus Ianuarij: quadragesimalē à 5 cal. Februa- rij, Paschalem à 6 idus Martij, rogationū à 17 calen. Maij, Pentecostes à 3 cal. Maij: & ubi ipse se numerus presentis anno annotatus termina- bitur, ibi absq; dubio terminum inueniet.

De aduentu Domini.

Notum sit omnibus hominibus, ut quicum- que aduentum Domini diligenter uult cele- brare, uideat ut nec ante 5 calen. Decemb. nec post nonas ipsius mensis transeat, sed in his se- ptem diebus ubicunq; dies Dominicus adue- nerit, ibi sine dubio & absq; ullo ambiguitatis errore celebrare ualebit. Breuis enim lectio a- uidius legitur, citius intelligitur.

De annis ab initio mundi inueniendis, & per ipsos indi- ctum, cyclum solarem, bissextum, cyclum decenno- uenalem, & lunarem.

Si uis scire quot sint anni ab origine mun- di, multiplica quindecies 409, fiunt 6135: ad- de regulares 7, adde etiam indictionem an- ni presentis illis, ipsi sunt anni ab origine mun- di. Post expletam indictionem, idest post de- cimam quintam, nō quindecies 4009 sicut mo- dō, sed quindecies 410 multiplicare debes: & deinde post alios 15 annos, non quindecies 410, sed quindecies 411. Et iterum, post al- lios quindecim annos, non quindecies 411, sed quindecies 412.

Si de ipsis annis approbare uolueris quota sit indictio, his adijce regulares 8: hos diuide per 15, quot remanserint, ipsa erit indictio. Si nihil remanserit, decima quinta erit. Ideo 8 re- gulares adijciuntur: quia quando mundus fa- ctus est, quasi octo anni de cyclo indictionum remanserāt. non quod ante mundi exordium, uel in ipso mundi primordio fuerit indictio, quæ nec postea fuit usq; ad Romanorum tem- pus, sed quia in illo anno quo indictio pri- mum inuenta incepit computari, annis ab ini- tio mundi transactis per quindenam partem propter cyclum indictionum diuisis, quinde- narij numero anni 7 deerant, quasi in primor- dio mundi 7 indictiones præcessissent, & 8 re- manerēt. Et hoc non solum de cyclo indictio- num: sed etiam de alijs solaribus uel lunaribus cyclis, per annos ab origine mundi secundum cuiuslibet cycli numerum diuisos inuenien- dis intelligendum est.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis scire quotus sit circulus solaris, sume annos ab origine mundi quotquot fuerint, & adde cum his regulares 17, & diuide per 28, quod desuper fuerit, ipse est cyclus solaris. Si nihil remanserit, 28 erit.

Ad concurrentes inueniendos.

Si uis nosse quot sint concurrentes, tene an- nos ab origine mundi, & ad ipsos adde quar- tam partem: & quotquot fuerint, comprehen-

dein unum: hos diuide per septem, quod tunc remanserit, ipse est concurrentes, Si nihil reman- serit, 7 erunt.

Ad bissextum inueniendum.

Si nosse desideras quotus sit annus post bis- sextum, sume annos ab origine mundi, hos di- uide per 4. Quot remanserint, uerbi gratia: Si unus, aut duo uel tres, talis erit annus post bis- sextum. Si nihil remanserit, bissextus erit.

Ad cyclum decennouenalem inueniendum.

Si scire cupis quotus sit annus cycli decen- nouenalis, sume supradictos annos, cum his adde regulares septē, hos partire per 19, quod remanserit, talis est cyclus decennouenalis. Si nihil remanserit, decimus nonus erit.

Ad epactas inueniendas.

Si uis scire quota sit epacta, sume annos ab initio mundi, adde regulares 6, hos diuide per 19, quod uerò remanserit, multiplica undecies, ipsos iterū diuide per 30, quod remanserit, ipsa erit epacta. Si nihil remanserit, 30 erit: idest il- la quæ in principio dicitur nulla.

De annis ab incarnatione Domini inueniendis, & per ipsos cætera quæ supra.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione Domini nostri Iesu, multiplica 62 quindecies, fiunt 930: adde regulares 12, adde indictio- nem eiusdem anni, de quo computare uolues ris, iunge simul: & quotquot fuerint, ipsi sunt anni ab incarnatione Domini nostri Iesu Chri- sti. Hoc tantum memor esto sollicitus, ut succe- dentibus annis semper cum ad decimam quin- tam indictionem peruenieris. Verbi gratia: Si 62 quindecies in numero computabas, dein- de 63 computare debes: idest sequenti anno post 15 indictionē. Post 15 annos, idest quan- do prima indictio iterum erit, non 62 quinde- cies sicut modō, sed 63 multiplica. Et quando iterum prima fuerit, 64 multiplica: & cum rur- sus prima fuerit, 65 quindecies multiplica.

Ad indictionem inueniendam.

Si scire cupis, quota sit indictio, sume annos ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi, cum his adde regulares 3, hos diuide per 15, quot remanserint, talis erit indictio. Si nihil re- manserit, 15 erit.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis nosse quotus sit solaris cycli, tene annos ab incarnatione Domini quot- quot fuerint, cum his adde regulares nouem, & quotquot fuerint diuide per 28, quod re- manserit, ipse est cyclus solaris: si nihil reman- serit, 28 erit.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis nosse, quot sint in ordine cycli solaris, scias annos Domini quot fuerint, & ex ipsis subtraha

subtraha 8, quia tot anni restabant de eodem cyclo solari, quando Dominus incarnatus est. & quot remanent diuide per 28, quot super- fuerint, ipsi sunt anni in serie eiusdem cycli.

Ad concurrentes.

Si concurrentes inuenire cupis, sume annos ab incarnatione Domini quotquot fuerint, his quartam partem semper adde, & insuper adde quatuor: hos diuide per 7, quot uerò remanse- rint, ipsi sunt concurrentes. Si nihil remanse- rit, 7 erunt.

Ad bissextum.

Si cognoscere cupis quotus sit annus à bis- sexto, tene annos, quos supra diximus, nullo addito uel adempto. Hos diuide per quatuor, quot remanserint, talis erit annus post bissex- tum, si nihil remanserit, bissextus erit.

Ad cyclum decennoualem.

Si nosse uis, quotus sit cyclus decennouena- lis, tene annos ab incarnatione Domini, & uer- num semper adijce. Hos partire per 10 & 9, quod remanserit, ipse est cyclus decennoualis. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad epactas inueniendas.

Si uis cognoscere, quotus sit cyclus lunaris, tene annos, ut supra diximus: ex his subtraha duos, reliquos diuide per 19, quod remanse- rit, ipse est cyclus lunaris. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad epactas inueniendas.

Si scire uis, quot sunt epactæ, sume supradic- tos annos: hos diuide per 19, quod reman- serit, multiplica undecies, ipsos iterum diuide per 30, quod uerò remanserit, ipsa erit epacta. Per exempla de antedictis argumentis, per annos ab origine mundi.

Si uis scire quot sint anni ab origine mun- di, multiplica quindecies 409, fiunt 6135. ad- de regulares 7, fiunt 6142. adde etiam indictio- nē anni presentis, quæ est secunda, fiunt 1144. Multiplica quindecies 409. D. Quomodo? M. 400. 800. 1200. 1600. 2000. 4000. 6000. 9. 18. 27. 36. 45. 90. 135. Iunge 6135, adde re- gulares 7, fiunt 6142. adde indictionem secun- dam, fiunt 6144. Tot igitur sunt anni secundum nostram computationem ab initio mundi usq; que in presentem annum, qui est sine dubio ab incarnatione Domini noningentesimus quadragesimus quartus, iuxta cyclū Dionysij.

De indictione.

Hos 6144 diuide per 15, quot remanserint, ipsa erit indictio. D. Quomodo? M. 15. 30. 60. 90. 120. 150. 180. 210. 240. 270. 300. 600. 900. 1200. 1500. 1800. 2100. 2400. 2700. 3000. 6000. Restant 152. hos diuide per 15. 15. 30. 60. 90. 120. 150. remanent duo, secunda indi- ctio est hoc anno.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Hos diuide per 28, quot desuper fuerit, ipse est cyclus solaris. D. Quomodo? M. 28. 56. 60. 112. 224. 448. 896. 28. 56. 112, fiunt 1008. Se-

xies mille 8. 6048. restant 113. hos adhuc diuis de per 28. 28. 56. 112. remanet 1. Primus an- nus est in ordine cycli solaris hoc anno.

Ad concurrentes inueniendos.

Hos diuide per 7, quod tunc remanserit, ip- se est concurrentes. D. Quomodo? M. Cū 6000 adde 1500, & cum 144. 36, quia talis est quarta pars illorum, & erunt in summa 7680. hos di- uide per 7. D. Quomodo? M. Quinquies 7. 350. 700. 1050. Septies 1050. 7305. restāt 330, hos adhuc diuide per septem. Quadragies 7. 280. & adhuc restant 50. Hos diuide per se- ptem: septies 7. 49. remanet 1. primus concu- rens est hoc anno.

Ad bissextum inueniendum.

Hos diuide per 4, quot remanserint: uerbi gratia: Si unus, aut duo, uel tres, talis erit annus post bissextum. D. Quomodo? M. 4. 8. 12. 16. 20. 40. 60. 80. 100. Decies centum, mille: sexies mille, 6000. restant 144. hos adhuc diuide per quatuor. Quinquies quatuor 20: quinquies 20, 100: & adhuc restant 44. hos diuide per 4, undecies 4, 44. Nunc autem nullus remanet, quia bissextus est hoc anno.

Ad decennoualem cyclum inueniendum.

Hos partire per 19, quod remanserit, cy- clus est decennouenalis. D. Quomodo? M. 19. 39. 57. 76. 95. 114. 133. 152. 171. 190. 209. 228. 247. 266. 285. 304. 608. 912. 19. 38. 57. 76. 95. qui sunt simul 1007. Sexies 1007. 6042. restant 109. hos diuide adhuc per 10 & 9, 19. 38. 57. 76. 95. remanent 14, quartus decimus an- nus est in ordine cycli decennoualis hoc anno.

Ad lunarem cyclum.

Hos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunæ. D. Quomodo? M. Diuide per 19 ut supra, restant 106: hos adhuc diuide per 19. 19. 38. 57. 76. 95. remanet 11. Undecimus annus est in ordine cycli lunaris hoc anno.

Ad epactam inueniendam.

Hos diuide per 19, quod uerò remanse- rit, multiplica undecies: ipsos iterum diuide per triginta: quod remanserit, ipsa erit epacta. D. Quomodo? M. Si autem totum istum nume- rum per 19 diuidis, ut supra, restāt 108. hos ad- huc diuide per 19, 19. 38. 57. 76. 95, restant 13. ipsos enim multiplica undecies. D. Quomodo? M. Undecies 10, 110. undecies 3, 33. qui sunt simul 144. hos diuide per triginta, 30. 60. 90. 120, remanent 23: quia tot sunt epactæ hoc anno.

De annis Domini & cæteris argumentis, quæ supra.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatio- ne Domini, multiplica 62 sexies. D. Quomo- do? M. 60. 120. 180. 240. 300. 600. 900. Bis 15 30. adde 12 regulares, fiunt 942. adde indi- ctionem anni presentis, quæ est secunda, fiunt 944. Tot igitur sine dubio sunt anni ab incar- natione Domini iuxta cyclum Dionysij.

Ad indictionem.

Hos diuide per 15, quot remanserint, ta- lis erit

lis erit indictio. D. Quomodo? M. 15. 30. 60. 90. 120. 150. 180. 210. 240. 270. 300. 600. 900. Restant 47. hos adhuc diuide per 15. Ter 15 45, remanet duo: secunda indictio est hoc anno.

Ad cyclum solarem.

Et quotquot fuerint, diuide per 28. quod remanserit, ipse est cyclus solaris. D. Quomodo? M. 28. 56. 112. 224. 448. 896. Restant 57. hos adhuc diuide per 28. 28. 56. remanet unus. Primus annus est in ordine cycli solaris hoc anno.

Ad concurrentes.

Hos uero diuide per 7, quot remanserint, ipsi sunt concurrentes. D. Quomodo? M. Cum noningentis adde 225, & cum 44, 11. quia talis est quarta pars illorum, & erunt in summa 1184. hos diuide per septem. D. Quomodo? M. Quinquages 7, 350. 700. 1050. restant 134, hos adhuc diuide per 7. Decies septem 70, restat 64. hos diuide per septem. Nonies septem 63, remanet 1. Primus siue prima concurrentes est hoc anno.

Ad bissextum.

Hos diuide per quatuor, quot remanserint, talis erit annus post bissextum. D. Quomodo? M. 4. 7. 12. 16. 20. 40. 60. 80. 100. 200. 300. 600. 900, restat 44: hos adhuc diuide per quatuor. Undecies quatuor, 44: nunc autem nullus remanet, quia bissextus est hoc anno.

Ad decennouenalem cyclum.

Hos partire per 19, quot remanserint, ipse est cyclus decennouenalis. D. Quomodo? M. 19. 38. 57. 76. 95. 114. 133. 152. 171. 190. 209. 228. 247. 266. 285. 304. 608. 912. Restant 33, dimitte 19, remanent 14. Quartusdecimus annus est in ordine cycli decennouenalis hoc anno.

Ad cyclum lunarem.

Reliquos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunaris. D. Quomodo? M. Diuide per 19 ut supra, restant 30. Dimitte 19, remanent 11. undecimus annus est in ordine cycli lunaris hoc anno.

Ad epactam inueniendam.

Hos diuide per 19, quod remanserit, multiplica undecies: ipsos iterum diuide per 30, quod uero remanserit, ipsa est epacta. D. Quomodo? M. Similiter ut supra. Dimitte 912, restant 32: ex his subtrahe 19, remanent 13: hos multiplica undecies. D. Quomodo? M. Undecies decē 110, undecies tres 33, qui sunt simul 144. hos diuide per 30. 30. 60. 90. 120. remanent 23: quia tot sunt epactæ hoc anno.

Per omnem quoque compotum quem ducis, si nihil supra fuerit, scias eundem esse completum. Verbi gratia: Si numerum annorum Domini per 4 diuidis, & nihil restat, bissextus est. Si uero indictmentem quaeris, & post decimam quintam diuisionem nihil remanet, decimam quintam scias esse indictmentem. Similiter de cæteris intellige argumentis.

Item cuiusdam, quem probamus de antescritis argumentis.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione

Domini, multiplica 76 quindecies: adde quatuor regulares: quia de illa indictmente 11 anni præcesserant, & quatuor adhuc restabant, adde insuper illius anni indictmentem, de quo computare uis sicut hoc anno 8, uel illis sunt simul 972. cum iuxta Dionysium 950 inueniantur hoc anno, sicut in cyclo ipsius apparet. Post expletam indictmentem unum adijce.

Ad indictmentem inueniendam.

Si uis scire quora sit indictio, sume supradictos annos, & his adijce regulares 11, illos scilicet annos qui præcesserunt ipsam incarnationem, & diuide per 15. Quot remanserint, talis erit indictio.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis scire quotus sit annus solaris cycli, sume supradictos annos, & his adijce quindecim: quia tot anni de ipso cyclo præcesserant, ac 13 restabant, & diuide per 28. Quot remanserint, talis erit annus cycli solaris.

Ad concurrentes inueniendos.

Si uis scire quot sint concurrentes, supradictos annos sume, & prius duos ex his subtrahe propter bissextum, qui tunc in secundo extitit anno: deinde cum reliquis omnibus quartam partem ipsorum adijce, ac deinde per septem diuide: quot remanserint, tot sunt concurrentes.

Ad bissextum.

Si uis scire, utrum bissextus, uel quotus ab eo sit annus, sume supradictos annos, atque ex his subtrahe duos, propter bissextum, qui tunc ut supra dictum est, in secundo extitit anno, reliquos uero diuide per quatuor, quot enim remanserint, tot sunt anni quot bissextum: si nihil remanserit, bissextus est.

Ad decennouenalem cyclum inueniendum.

Si uis scire quotus sit annus cycli decennouenalis, sume supradictos annos, & ex his subtrahe duos propter totidem annos, qui adhuc de eodem cyclo restabant, ac deinde per 19 diuide: quot remanserint, talis erit annus cycli decennouenalis. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad lunarem cyclum.

Si uis scire quotus sit annus cycli lunaris, tene supradictos annos, & ex his subtrahe quinque, quia tot anni de eodem cyclo adhuc restabant, & diuide per 19: quot remanserint, talis erit annus cycli lunaris.

Ad epactam inueniendam.

Si uis scire quot sint epactæ, sume supradictos annos, & ex his subtrahe 3, ut ad secundum decennouenalem cycli annum peruenire ualeas, ubi ipse epactarum cyclus incipit. Reliquos per 19 diuide, quod uero remanserit, multiplica undecies, & si numerus ille infra 30 remanserit, epactas illius anni esse scias. Si ultra excreuerit, tolle 30, & reliquos pro epactis tene. Hæc enim ille solus contemnat, qui auctorem illorum iure reprehendere ualeat.

De ordine indictmentum.

Indictio dicitur ab indicendo. Cum enim Romani

Romani omnibus gentibus imperarent, omnibus tributa indixerunt, quæ eis quinto semper anno pendebantur: sed primo quinquennio æs, secundo argentum, tertio soluebatur aurum: quarto rursus a principio repetebatur, id est ab ære: unde iunctis tribus quinquennijs, quindecim annorum indictmentes singulæ institutæ. Et cautum est, ut nullus liber, nullum principis edictum ratum haberetur, quod indictio non præferret. Singulis autem quinquennijs peracto censu, mos erat urbem lustrare, id est circuire, quasi ob purgationem sui: unde & quinquennium lustrum dicitur, & lustrare, purgare sæpissimè dicimus.

Item.

Antiqua Romanorum industria comperimus indictmentes ad cauendum errorem, qui de temporibus fortè oboriri poterat institutas. Cum enim, uerbi gratia, quilibet Imperator medio anni tempore uita uel regno decederet, poterat euenire ut eundem annum unus historicus eiusdem regis ascriberet temporibus, eo quod eius partem regnaret. Alter uero historicus eundem successor illius potius attitudinè putaret, eo quod & hic partem eius equè habet in regno. Verum ne per huiuscemodi dissonantiam error temporibus inolesceret, statuerunt indictmentes, quibus uterq; scriptor: immò etiam uulgus omnem temporum cursum facillimè conseruaret. quas pro facilitate etiam calculandi quindecim esse uoluerunt.

Unde concurrentes.

Si uis scire unde concurrentes accipiunt exordium, sine dubio de ipsis septem diebus, per quos uoluit mundus: quia ultra septem non transit numerus concurrentium, nec numerus septimanæ dierum. D. Primus concurrentes in capite unde accipit exordium? M. Annus solaris habet dies 365, hos diuide per 7. Septies 52, 364, remanet 1. Inde ponitur in capite primus concurrēs. Et postea in secundo anno adde unum, in tertio duos, in quarto tres, & in anno quinto bissexti, adde quinque. In hoc autem solerem curam adhibe, ut per alios præparationis bissexti, sicut supra diximus, sic adijcias semper unum post unum, & anno bissexti duos adijcias, & caue ne ultra septem transeas, sed ad unum post septem semper redeas: & sic per 28 lineas curras. Diligentiùs attende, & minimè in hoc falleris.

De punctis, quadrante & bissexto.

Vnus punctus, quarta pars horæ, & facit 10 momenta: duo puncti, 20 momenta: tres, 30: quatuor, quadraginta: & ista 40 momenta faciunt unam horam. Et sex horæ in uno anno faciunt quadrantem unum: & quatuor quadrantes in quatuor annis faciunt diem & noctem: & est ipsa dies dicitur bissextus, qui legitur 6 cal. Martij. Verbi gratia: Si hodie legitur 6 cal. Mar. & cras, 6 cal. Mar. Propterea dicitur bissextus, quia bis legitur 6 cal. Martij.

Item.

Bissextum non ob illum diem fieri, ut qui-

dam putant, cum Iosue orabat solem stare, credendum est: quia ille dies fuit, & præterijt. sed ob hoc dicitur bissextus, quod in uno quoque mense punctus unus accrescat. Punctus uero unus quarta pars horæ est. Quatuor uero puncti in sole unam horam faciunt, duodecim uero puncti 3 horas explicant. Ergo in quatuor annis ternæ horæ, quæ sunt 12, unum diem artificalem faciunt, qui additur Februario cum 6 cal. Martij, habuerit, ut in crastino sic habeat. Verbi gratia: Si hodie 6 cal. Martij additur ille dies, qui in quatuor annis expletus est, nihilominus & in crastino legitur sexto cal. Mart. Et ideo bissextus dicitur, quia bis 6 cal. Mart. habet Februarius. Ob hoc ergo bissextilem diem in mense Februario placuit intercalari Romanis: quia hic breuior cæteris & extremus anni mensis erat.

Item.

Bissextus est per annos quatuor unus dies adiectus. Crescit enim per singulos annos quarta pars assis: at ubi quarto anno affem compleuerit, bissextilem annum facit. Dicitur enim bissextus, quia bis sexies ductus affem facit: quod est unus dies, sicut & quadrantem propter quater ductum, quod est bissextus, quem super diem cursum in annum sol facit. A 6 nonas Martij usq; in diem 2 calen. Ian. in lunæ cursu bissextus apponitur, atq; inde trahitur. Intercalares autem dies idcirco uocantur, quia interponuntur, ut ratio lunæ solisq; eueniat. Calare enim, ponere dicitur: intercalare, interponere.

Quis primus bissextum inuenit.

D. Quis primum bissextum inuenit? M. Iulius Cæsar inuenit eum quadragesimo octauo anno ante natiuitatem Christi, & censuit nominandum. D. Bissexus cur dicitur? M. Quia bis 6, 6 antequam uenias ad cal. Mart. duos dies significare uno nomine uelit, unum naturalem, & alterum artificialem. D. Qua causa ponitur in diebus anni? M. Per singulos annos unum quadrantem, & cum impleti fuerint quatuor quadrantes, tunc diem plenum faciunt, qui bissextus uocatur. Collectus est per mille 360 dies, & est quasi aduena & peregrinus. D. Quare bissextus dicitur, & quid esset, si non fuisset bissextus? M. Propterea fit bissextus, quia non implet 365 dies anno solari sine quadrante. Quadrans fit per totum annum, & menses singulos, & per dies & annos momenta colliguntur. D. Quomodo colliguntur? M. Per unum quæque diem & noctem colliguntur duæ partes momentū. In tribus diebus colliguntur duo momenta, & ita in triginta diebus & noctibus colliguntur momenta uiginti: & sic per totum annum colliguntur momenta 240. hoc sunt 24 puncti, qui faciunt sex horas, id est quadrans.

Quot bissextis unus accrescat annus.

In quatuor annis, unus dies: in 8 duo: in 12, 3. in 16, 4. in 20, quinque dies accrescunt: in 28, hebdomadā complent: in 40 annis, dies 30. in

220. unciam unius anni præparât: in 340. duos menses ostendunt: in 480. quatuor menses esse probantur: quæ est tertia pars unius anni. In 960. bissem unius anni manifestum est. In 1460. annis, annum integrum, idest 365 dies approbantur.

Quæ sit differentia inter anouenalem & lunarem cyclum.

Quæ sit differentia inter cyclum decennouenalem & lunarem, legentibus scire cõuenit. Scimus enim quod uterque cyclus in lunam currit, & uterque 10 & 9 annos habet. Cyclus decennouenalis à sancto Moysè diuinitus reuelatus est, iubente Domino, ut hi qui longè habitabant, in secundo mense Pascha scirent celebrare: & in diebus Solis uariatur, hoc est super luna 14 primi mensis. Deinde nos oportet inuestigare, quis cõstituit cyclum lunarem, aut quo tempore inuentus fuisset. Constat enim à Romanis 30 anno antenatiuitatè Christi inuentum fuisse, hoc est in primo anno regni Herodis filij Antipatris Aschalonitis, qui primus de gētibus regnum Iudæorū ab Octauiano per munera acquisiuit, & regnauit annos 37. Et sicut cyclus decennouenalis secundum legalem Hebræorum constitutionem luna 14 Paschæ incipit, ibiq; finitur: ita Romani constituerunt cyclum lunarem inchoari à cal. Ianuarij, ibiq; terminari: & per singulos annos ætatem lunæ probare, quin etiã quotidie quæ hora, quo puncto accenditur, uel extinguitur. Et sicut decennouenalis cyclus per binos comunes & tertium embolismum, discurrit, ita cyclus lunaris simili ordine procedit: excepto quod quartus annus decennouenalis cycli ipse est primus cycli lunaris.

De origine epactarum.

Si uis scire unde procedunt epactæ, idest adiectiones lunæ, tene dies de anno solari & de anno communi lunari. Annus solaris habet dies 365, lunaris 354. plures undecim dies sunt in anno solari quàm lunari. De illis efficiuntur epactæ, idest 11 adiectiones lunares in capite. Hos pro epactis undecim in capite assume. Vel alio modo: Tene quinque intercalares, & sex semilunæ mitte insimul, faciunt 11, sicut sunt 11 in capite. Hos pro adiectionibus habeto: de quibus cætera hoc modo proueniunt. Adde 11 quos inuenisti, & adde iterum 11, sunt 22. hos pro epacta sequenti habeto. Et undecim super uiginti duo iterum adijcies, fiunt 33. recide 30, remanent tres: quos pro epacta teneto. Rursus adiunge 11 super tres, efficiunt 14. tota sequitur epacta. Sic deinceps faciens epactas facillimè reperies. Tantum memor esto, ut ultra 30 non transeas. In fine 19 anni habebis epactas 18. Adde 12 super 18 fiunt 29. Adde saltum lunæ, fiunt 30. Hic apparet quod nõ addit, sed saltim retro unum diem. Ista trigesima epacta est in capite. Has igitur epactas & regulares, idest Septembris 5,

Octobr. 5. & cætera usq; in finem mitte simul, & si ultra 30 remaserint, subtrahæ 30, quod remanserit, talis erit lunæ ætas in calendis uniuersuiusq; mensis, quando communis erit annus. In embolismis igitur caue diligenter.

De magno cyclo.

Si scire cupis unde oriatur cyclus magnus, hoc scito, quia concurrentes solis sunt 28, & concurrentes lunæ 19. Ipsi in semetipsis multiplicati faciunt cyclum magnum: idest si duxeris 19 uigiesies octies, faciunt 532 annos, qui est magnus annus: in quo omnia sydera cœli ad pristinum redeunt cursum.

De solstitijs & æquinoctijs.

Solstitia duo sunt, primum hyemale, 8 cal. Ianu. qua die natus est Dominus noster Iesus Christus secundum carnem ex Maria uirgine in Bethleem, in quo sol stat, & dies incipiunt crescere. Alterum solstitium æstiuale 8 cal. Iulij, qua die in prouincia Palæstina, ciuitate Sebastia est natiuitas sancti Ioannis Baptistæ, & in Epheso sancti Ioannis Euangelistæ: & tunc sol stat, & dies incipiunt decrecere. His contrariò duo sunt æquinoctia. Primum uernale æquinoctium 8 cal. April. in qua die coæquantur dies crescens cum nocte, & ipsa die est conceptio sancti Ioannis Baptistæ, in castello Macherunta. Ex 8 cal. April. usq; in 8 cal. Ian. dies numerantur 275. Vnde secundum numerum dierum conceptus est Christus Dominus noster die Dominico, 8 cal. April. & natus est tertia feria, 8 cal. Ian. & à natiuitate eius usq; in diem qua passus est, fiunt anni 32, & menses 3. 22414. Inde secundum numerum dierum constat eum tertia feria natum, & passum sexta feria, natum 8 cal. Ian. passum 8 calend. April. Ex quo uerò baptizatus est Dominus noster, usque in diem qua passus est, fiunt anni 2, & dies numero 90. qui faciunt dies 810. & sic baptizatus est 8 idus Ian. secunda feria, & passus est, ut superius dixi, 8 calend. April. sexta feria. Cum diebus uerò suis fiunt simul dies 12414. & ab 8 cal. Ian. usq; in 8 cal. April. dies 90.

De diuersis argumentis.

Si uis scire quare septem regulares addes in argumento de initio mundi, hoc memor esto, quod in septem diebus fecit Dominus cœlum & terram, & septem dies præcepit esse futuros, & propter hoc sumuntur in calculatione. D. Et quare per quindecim iubet multiplicare? M. Quia cyclus indictionis 15 annos habet non amplius. D. Quare cyclos solaris per 28 partes est diuisus? M. Quia in uiginti & octo annis explet cursum suum. D. Quare in cyclo lunari adduntur 4 regulares? M. Quia luna qua-

na quadrantem habet sicut & sol, & propter hoc quatuor regulares admittuntur, uel propter hoc quatuor regulares, quia retro cyclo decennouenali in quarto anno cyclus lunaris mittitur. D. Quare per nouemdecim partes diuiditur? M. Quia ultra nouemdecim annos non ascendit, sed iterum primus numeratur. D. Quare etiam septem regulares ponuntur in cyclo decennouenali? M. Si intelligis, pleniter inuenies. Attende quid dicit: In cyclo lunari 4 regulares assumes, numerata postea quot annis est in retro cyclo decennouenalis, sine dubio 3. adde tres ad quatuor, fiunt 7. Isti septem assumendi sunt in cyclo decennouenali, & ipsos diuide per nouemdecim partes. D. Quare per ipsas? M. Quia suum nomen explet. Cyclus decennouenalis uocatur, quia per 19 annos currit: & propter hoc per 19 diuisus est. D. Quare ad bissexum nihil addis nisi annos ab initio mundi? M. Sine dubio quia materia bissexti ab initio semper præparatur. D. Quare etiam 12 regulares ad annos Domini inueniendos computauit? M. Quia non putauit inde facere plenam indictionem, nisi 12 adde dixisset. D. Quare tres regulares mittuntur ad indictionem inueniendam? M. Quia quando incarnatione Domini facta est, tres anni de illa indictione præcesserunt. D. Quare per quindecim partes iubet diuidere? M. Quia cyclus indictionis per quindecim annos currit. D. Quare epactæ per nouemdecim partes diuiduntur? M. Quia cyclus epactarum per nouemdecim annos uariatur. D. Quare iterum per 11 iubet multiplicare? M. Quia undecim accessores accedunt omni anno. D. Quare iterum iubet diuidere per 30 partes? M. Quia ultra 30 non ascendit. D. Quare ad concurrentes inueniendos cycli solarem iubet addere? M. Quia per cyclum solarem numerantur bissexti. D. Quare quartam partem iubet addere, & quid est quarta pars? M. Quarta pars est bissexti ab initio cycli usq; ad finem, & propter hoc ipsam quartam partem iubet addere: quia in quarto anno fit bissexus. D. Quare per septem partes iubet diuidere? M. Quia ultra septem concurrentes non ascendunt. D. Quare ad cyclum decennouenalem unum regularem iubet adijcere? M. Quia quando incarnatio facta est, unus annus de cyclo decennouenali præcessit. Attende quomodo 8 cal. April. Christus conceptus, nõn, Aprilis iam trāsijt, & propter hoc unum addit. D. Quare partiri iubet per 19 partes? M. Quia per nouemdecim annos currit. D. Quare de cyclo lunari duos regulares subtrahere iubet? M. Quia quando incarnatio facta est, duo anni de cyclo lunari remanserunt. D. Quare per 19 partes iubet diuidere? M. Quia ultra 19 non ascendit.

Vbi mutantur anni, epactæ, indictiones, &c.

Anni ab origine mundi mutantur in 15 cal. Aprilis singulis annis. Anni ab incarnatione Domini mutantur 8 cal. Ian. Epactæ incipiunt

secundum Ægyptios à cal. Septembris, secundum Romanos à cal. Ian. Indictiones incipiunt ab 8 cal. Octobr. ibidemq; terminantur. Cyclus lunaris incipit & desinit in cal. Ian. Concurrentes incipiunt à cal. Mart. ibidemq; terminantur. Annus communis & embolismus, & cyclus decennouenalis incipit à prima luna primi mensis, idest ab ipsa, quæ terminum paschalem demonstrat eo anno quo luna prima est 10 cal. Aprilis.

De feria & luna pueri ad puerum Dialogus.

Interrog. In qua feria fuerunt calendæ Ian. hoc anno? Responf. In tertia. i. Vnde nostis? R. Ianuarius habet tres regulares secundum Ægyptios ad feriam in capite ipsius inquirendam, & concurrentes erant tunc 7, qui simul iuncti, decem faciunt. Sublati septem, remanent tres. Aliter Ianuarius habet 2 regulares secundum Romanos. Si cum ipsis 1 concurrentem, illum scilicet qui post septem prædictos concurrentes sequitur adiungimus, sunt similiter 3, calendæ 6 idus, 19. 18. 17. 16. 15. 8 cal. Febr. in 6 feria. i. Vnde hoc scitis? R. Februarius habet sex regulares, hi quoq; & 7 concurrentes 13 reddere uidentur. Remotis 7, remanent 6 calendæ, 6 idus, 16 cal. Mart. 15. 8 cal. Mart. in sexta feria. i. Vnde hoc certum habetis? R. Quinque regulares Mart. & unus concurrentes, 6 facere dicuntur calendæ, 8 idus, & idus 17 cal. Aprilis. 16. 15. 8 calendæ Aprilis in 2 feria. i. Qualiter hoc probare potestis? R. Aprilis habet unum regularem sumptum, & unum concurrentem conuincimus, sunt simul duæ calendæ, 6 idus, 18 cal. Maij, 17. 16. 15. 8 cal. Maij in quarta feria. i. Quomodo scitis? R. Sui 3 regulares & unus concurrentes 4 demonstrant calend. 8 idus, & idus 17 cal. Iunij, 16. 15. 8 cal. Iunij in septima feria. i. Qualiter hoc scire possumus? R. Ipse autem habet 6 regulares, & unum habemus concurrentem: hic simul ascitus numerus 7 reddere creditur. Cal. 6 idus, 18 cal. Iulij, 17. 16. 15. 8 cal. Iulij in secunda feria. i. Ostendite quomodo? R. Unus regularis, & unus cõcurrēs duos conficiunt cal. 8 idus, & idus 17 cal. Augusti, 16. 15. 8 cal. Aug. in quinta feria. i. Vnde hoc patet? R. Augustus habet quatuor regulares, & unus est modò concurrentes: qui numerus in unum nexus, quinque facere cernitur calend. 6 idus, 19 cal. Septemb. 18. 17. 16. 15. 8 cal. Septemb. in prima feria. i. Pandite utrum ita sit, an non? R. September habet regulares 7. si cum illis saepe dictum iungimus concurrentem, 8 sine dubio habebimus. Auulsis septem, remanet unus cal. 6 idus, 18 calend. Octobr. 17. 16. 15. 8 cal. Octobr. in tertia feria. i. Tractate ipsum numerum. R. Unus & duo, 3 insimul conficiunt cal. 8 idus, & idus 17 cal. Nouembr. 16. 15. 8 cal. Nouembr. in sexta feria. i. Quo ingenio hoc uideri potest? R. Quinque & unum, 6 reddunt cal. 6 idus, 18 cal. Decembr. 17. 16. 15. 8 cal. Decembr. in prima feria. i. Vnde hoc scire

possumus? R. Vnus autem & septem, octo ex se procreare uisuntur, dimissis 7, restat unus, cal. 6 idus, 19 cal. Ian. 18. 17. 16. 15. 3 cal. Ian. in quarta feria. 1. Manifestate hoc. R. Vnus autem & 3 quatuor reddere arbitrantur. 1. Quota feria est hodie? R. Sexta. 1. Vnde nostis? R. Maius habet tres regulares ad feriã hebdomadis inquirendam, & concurrentes sunt modò tres, qui simul iuncti faciunt sex: sexta feria est hodie. 1. Quota est luna? R. Vigesima. 1. Vnde hoc caperet? R. Maius habet 11 regulares ad ætatem lunæ inquirendam, & epactæ sunt modò 9, qui simul iuncti sunt 20. Ita hodie ætatem lunæ esse credimus. 1. Quota feria est hodie? R. Septima. 1. Vnde hoc patet? R. Dies istius mēsis sunt hodie duo, horum uno detricto, remanet alter. Et si cum illo sex regulares, idest numerum ferriæ, quæ fuit in calendis iungimus, aperte septem esse uidemus. 1. Quota est luna? R. Vigesima prima. 1. Vnde hoc agnoscere possumus? R. Dies mensis sunt, ut diximus, duo. Si ex ipsis unum seugiūmus, & cum altero 20 atroximus, sunt simul 20 & 1, qui quamuis tacite, ætatem lunæ produunt. 1. Quota feria est hodie? R. Prima. 1. Vnde hoc certum est? R. Dies istius mensis sunt iam præteriti duo, si enim cum illis sex regulares cēserimus, 8 in propatulo habemus. Sequestratis septem, remanet unus: quia prima feria est. 1. Quota est luna? R. Vigesima secunda. 1. Vnde hoc certum tenetis? R. Duos dies istius mensis scimus esse præteritos, si autem cum illis 20, idest ætatem lunæ quæ fuit in capite istius mēsis apponimus, uiginti & duo apparent, qui hodiernam lunæ ætatem significat. 1. Quota feria legitur hodie? R. Sexta. 1. qualiter hoc scire possumus? R. Dies anni præsentis sunt præteriti 120, si ergo cum illis numerum ferriæ quæ fuit in capite istius anni, quatuor scilicet, insuper etiam diem bissexti annectimus, & deinceps hanc summam per 7 metimur, sex 40 indiuisi restant, qui prædictam feriam demonstrant. 1. Quota est hodie luna? R. Ut reor, uigesima. 1. Quomodo hoc credendum est? R. Sicut iam diximus dies anni sunt præteriti 120, at si cum ipsis ætatem lunæ, quæ fuit in cal. Ian. 18. uidelicet cōnumeramus, 138 insimul efficiūt. Dempstis 118, qui sunt quatuor lunationum dies, tum superflui ætatem lunæ pandunt. 1. Luna uigesima quot punctis lucet? R. quædraginta, iuxta Plinij uerò supputationem tria momenta, & tertiam partem unius momenti minus. 1. quot horis? R. Octo. 1. qualiter hoc inuestigare debemus? R. A 20 usq; ad 30 sunt 10, qui quater ducti faciunt 40, qui sunt octo horarum puncti. 1. Luna uigesima quot partibus distat à sole? R. quater 20, 80. Item ter 80, 240. Tot igitur partibus distat à sole, & post totidē dies eundem solem uenturum esse credimus ad locum, quem præsens luna circumfert. 1. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo ca-

lendario? R. In 2 idus April. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Non possumus ex hoc facile respondere, nisi aliquid inspicimus undiq;. Scimus solem nūc habitare in tauro, & 14 dies iam exactos habere in illo, restareq; adhuc 16 de cōpletione signi, quos ex partib. quib. lunā à sole remotam inuenimus, illi, idest tauro ad explendum in eo iter solis supplere debemus, Recilis de 240 sexdecim, & 224 qui restāt per tricenarium numerum expensos 14 nobis restant, qui tot partes lunam in capricorno degere conijciunt. 1. In qua hora, uel in quo puncto erit hodie luna accensa à sole? R. Cyclus lunaris est modò septimus. Si igitur illū quinquies ducimus, ipsūq; numerum idest 35, & dies anni præsentis, qui sunt 120, & unū simul conglutinamus, ac deinde per 60 expendimus, 36 restant, qui sunt puncti istius diei: qui etiam in primo puncto octauæ horæ lunā à sole accensū di demonstrant. Iterum autem si prædictum cyclum sexies uergimus, & 36 punctos qui remanserant, necnon & duas monades ob duos sexagenarios, insuper etiam diem præsentem in unum copulamus, ac postremò per 30 findimus, uiginti & unus adhuc indiuisi manent, qui illam ætatem pandunt, quam luna in hora suæ accensionis est ingressa.

1. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo calēdario? R. In pridias idus April. 1. Quota est luna? R. Vigesima. In quo signo commoratur hodie? R. Non ne hoc prout potui superius elicui? Verū tamen si uultis, adhuc arctius replicabimus. Præsens luna nata fuit in 26 parte arietis, & quatuor partes postea retinuit, per quas cucurrit, 20 & 6 dempsit, quas non tetigit. Ac deinde si probare uultis hodie 20 luna in quo signo sit, multiplicare 20, idest eius ætatem per quatuor, sunt 80 quadrantes. Rursum multiplicare unum ex his quadrantibus per 6 propter horas sex, quæ in uno quoq; quadrante sunt, & insuper sumite sex punctos de septuagesimo nono quadrante, & habebitis septem horas & unum punctum, quæ dandæ sunt arietis: quia tot horas per eū cucurrit luna quando fuit prima. Deniq; accipite 78 quadrantes qui remanserant, & date nouem tauro, 9 geminis, 9 cancro, 9 leoni, 9 uirgini, 9 libra, 9 scorpiōni, 9 sagittario: & sic restant quadrates sex, ac desuper 4 horæ & 4 puncti, idest horæ 40. necnon & quatuor puncti. Ex quibus tamen horis quatuor, sex signis peractis propter illorum bissexes dabuntur. Adhuc ergo manēt horæ 36, insuper & quatuor puncti, quas iam luna in capricorno pertransit uolando.

1. In quo signo fuit modo luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo calendario? R. In 2 idus Aprilis. 1. Quota est luna? R. Vigesima septima. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Hæc igitur curiosus & toties queritis? Videte ut hoc magis causa descendit

scendi quam reprehensionis faciatis. Scimus solem adhuc habitare in tauro, & uiginti duos dies iam exactos habere in illo, restareq; adhuc octo de triginta, idest de cōpletione ipsius signi, quos ex partibus, quibus lunam à sole remotam inuenimus, illi, idest tauro, ad explendum in eo itinere solis supplere debemus. Abscis de 324 octo, & ipsos qui restant per tricenarium numerum expensos, 16 indiuisi manent: qui totidem partes lunam in ariete esse designant. 1. Adhuc inquiram, ut saltē aliquam inueniam distantiam. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In 26. 1. In quo calendario? R. In pridie idus Aprilis. 1. Quota est luna? R. Vigesima septima. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Quater 20 & 7, 100 & 8 quadrantes conficiunt. Ex his quadrantibus triginta sex punctos, idest septem horas & unum punctum, quia hoc quando luna prima fuit, de ariete sibi retinuit, primum amittere expedit: & tunc reliquos, idest 107 quadrantes depta una hora & uno puncto per signa distribuere debemus. Vnde ceteris nouem 90 & 9. Tot igitur signa (si non fallor) postquam fuit nata pertransiit luna, scilicet taurum, geminum, cancrum, leonem, uirginem, libram, scorpionem, sagittarium, capricornum, aquarium, pisces. Superfunt adhuc quadrantes 7, horæ 4. ac 4, idest horæ 47, excepto uno puncto. Ex quibus tamen horis 12 bissexes, idest 8 horas oportet abijcere, uidelicet ut tria semper signa 27 quadrantes, & insuper binas habeant horas. Et adhuc restant horæ 38, necnon & quatuor puncti. Tot iam horas & punctos lunam per arietem currere dicimus. At uerò cum protinus arietem ipsas octo horas, in quibus luna post uiginti septem dies immorari cōsueuit, addiderimus: nihil illi de octo quadrantibus deerit, quia septem

horis & uno puncto
prima luna per
eum cucurrit.

ARGUMENTORVM LV NÆ FINIS.

Bedæ, tom. 1.

BEDÆ PRES. BYTERI COMPTVS VVLGARIS, QUI DICITVR EPHEMERIS, de Feria, de Luna, & his quæ ad Lunam pertinent, idest Epactis, mensibus, signis, terminis, annis cycli decennouenalis.

Vadratus hic æqui laterus, qui dicitur terragonus, à 30 in 900 progreditur, cuius diuisio per quinq; senarios facta, Lectori occasionem tribuit, ut se exerceat in singulis Mathematicæ disciplinis. Siquidem continuatis proprietatibus medietatum trium artium talis diuisio ostendit Arithmetica 6. 12. 18. Musica 12. 18. 24. Geometrica 6. 12. 24. Igitur uicissimi termini summi linea est A, quæ in infimo spacio habetur pro epactis nulla. A qua uide licet intra A per eandem lineam singulæ literæ Græcæ quæ ex ordine sequi debuerāt, tantum distant, siue sursum, siue deorsum, quantus est numerus epactarum. Nam B in ordine literarum secunda hic habetur 12. & C ordine tertia, hic est 23 cyclus, quo decennouenalis talis erit, qualem naturalem ordinem litera tenuerit, quia illo anno pro epactis posui. Siquidem B positione hic est duodecima, cum sit literarum ordine secunda: & ob hoc constat esse annum cycli decennouenalis secundum, linearum primæ & duodecimæ expositio. In priori sententia continetur absq; dubio. Deniq; quia luna moratur in uno quoque signo duobus diebus & semisse, alternatim quibusdam signis duobus, quibusdam tres dies dedit. In decima octa ualinea huius tabule, inferius eo numero subnotata, in duo integra signa quinque dies integros teneant, dum quod unum subtrahitur, alternatim detur. Menses uerò contra, in uigesima quarta linea posui, ut in quo signo sit sol, singulis mēsis, anni aduertat. Nam hinc ex maiuscula litera arietē, inde Aprilē, hinc taurum, inde Maium perspicias, & cætera eodem modo. Ergo per singulos dies lunam in quo signo sit inuenturus, scito quota, & cuius mensis sit, ac in lineis 18 & 24 cōsiderata prima luna contra se uenient menses, & signa contra, ut Aprilis in 24, & aries in 18. Terminos quoq; semper inuenies, si obseruaueris lunam Februarij 10. Mar. 2. Aprilis 14. Maij 20. Iunij 4.

K 2

COMPVTVS VVLGARIS, QVI DICITVR EPHEMERIS,

DE FERIA. ET LVNA, ET HIS QVÆ AD LVNAM PERTINENT; idest Epactis, mensibus, signis, terminis, annis cyclicis decennoualis.

Ephemeris, est supputatio singulorum dierum, aut siderum subtilis inspectio.

Table with 5 columns: Epacta, Arithmetica, Musica, Signorum cœli, Mensium. Rows contain Latin text starting with 'Ardua', 'Luna', 'Sole', 'Planetis'.

Hic sunt triginta senarii, & quilibet uersus habet triginta mansiones. & per omnia noningentas literas.

- Item quinque sunt ordines in ista tabula. Primus incipit à dictione Ardua, Secundus, à Connexa, Tertius, à Libat, Quartus, ab Acrari: parte dictionis illius Sacratia, Quintus, ab A formæ.

Puncti autem indicant tantum uniuscuiusque dictionis complementum.

In literis maiusculis est negocium, in primo enim & tertio ordine alphabeticè procedunt. Hæ uerò maiusculæ in exemplari scripto, rubræ omnes erant: sed quod posuimus à Græcum, erat A uiridum.

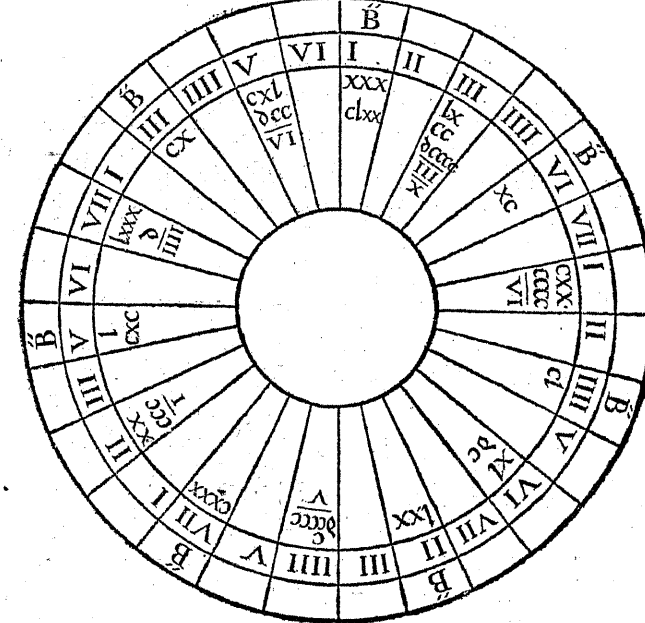

Quomodo infra uigintiocto annos decurrentes recurrantur.

- 1 ante 5 post 6, 2 ante 11 post 6, 3 ante 6 post 11, 4 ante 6 post 5

Ogdoas, ut est in primis 8 columnis paginae 225. & Endecas, ut in suis reliquis 11.

DE RECVRSV C CVRRENTIVM.

De recurſu concurrentiũ figura hæc continet ſolummodo, ut nouerit calculator poſt aliquot à præſenti annos, quot futurae ſint concurrentes. Verbi gratia, poſt c, uel cæteros qui in ipſa figura tenentur inſerti. Habet igitur figura ſingulas uigintiocto annorum concurrentes, ſinguliſq; ſubiectum numerum poſt quot annos eadem concurrentes redeunt. Sed quia iſta in membrana per ſingulos annos inchoare non potuit, cepta eſt à primo hic conſcripto anno cycli ſolaris, qui habet 1 concurrent. biſſextilis. Quod autem ibi fit, hoc omnibus annis de ſingulis prouenit. Quæ ſequenti ordine à biſſexto fuerit, ipſe ab hinc 30, eadem 170, eodem ordine prouenient. Quocumq; ergo numero annorum peracto concurrentes ſcire cupis eundem numerum, uide quoties habet 30 & 30. parte geminata, concordiam uertentium cognofcis antiorum præteritorum uel futurorum.

Figura quæ poſtea ſequitur per 28 annos cycli ſolaris, per quem concurrentes computantur, ſingulorũ menſium calendæ qua feria proueniant, indicat. Cuius initium ſumitur, ubi 12 menſes ſunt, quorum primus eſt Martius. Literæ uerò ſingulis annis ſuperpoſitæ, per totum annũ primam feriam oſtendunt. Quomodo ſemper quarto anno biſſextus redit, infra cycli ſolaris recurſus apparebit per ſingulos reditus concurrentium, ſi in hac figura notentur concurrentes, qui uel primo biſſexti anno uel ſecundo uel tertio uel quarto ſunt, ut antè fuerint uel poſt futuri ſunt, præſentis annorum numeros.

Tabulæ ad totam rationem compoti utilis, circumsepta undique annis, qui sunt compoto maxime apti.

Table with columns for Anno mundi Gregoriano, Anno mundi Hebraico, Anno Christi, Anno magno, and 19 numbered columns of letters and symbols.

Prima pars huius Tabulæ, est 8 columnarum; secunda uero, 11.

Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol.

Table with columns for Anno Domini, Anno magno, and 19 numbered columns of letters and symbols, including zodiac signs on the right.

Decennovales anni, Duodecim signa, Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pisces, Aries.

Puncti sunt bifixiles, ut: Ethoc signum 1 est pro croceo colore; & Ihu 1 unidum erat.

Quid subiecta ferat cognosces pagina, lector,
 Hoc prius inspecto carmine perspicuo.
 Antica distinctis præfert elementa figuris.
 Assignata suis singula cum numeris.
 Quis humanitati hinc designat tēpora uerbi,
 Hisdem illinc magnum est reperire cyclum,
 Hisdē partim annos ab origine dixerit orbis.
 Nam partim solito schemate prætitulat,
 Myriades etenim nostrate caractere signat.
 Helladici reliquos dant apices numeros.
 Marginibus quos extremis hinc inde notauit.
 Septuaginta sequens, Hebraicamq; fidem.
 Hinc cyclus Græcè *ἑννεακαιδέκα ὀρβίδια* dicitis.
 Quod denis currat mensibus atq; nouem,
 Qui nostro sermone decēnoualis habetur,
 Per quem paschalis annua luna redit.
 Per quē omnes propē decurrūt hac arte figurę,
 Phœniceo primus iste colore rubet.
 Cernis & *ἑλικὸν ψήφου* aspergine *λευκὸν*.
 Octo uigintiq; iste recurrit annis,
 Bissextus cunctis in concurrentibus ut fit,
 Septem nanq; quater ducta tot efficiunt.
 Septeno concurrentes cohibentur arithmo.
 Bissextum uerō quarta reducit hyems,
 His igitur cyclis per semet multiplicatis,
 Efficitur Paschæ maximus ille cyclus.
 Qui post quingentos annos triginta duosq;

In semet rediens, cuncta refert eadem.
 Pensio ter quinos census indicta per annos,
 Illita præfino quæq; colore uiret.
 Tum concurrentes per totum cernē nigrātes.
 Per quas bissextum stigmata terna notant.
 Vndenis etiam augmentis epacta quotannis
 Proficiens, post hæc attentis titulata subest.
 Subiectos quartædecimæ lunæ inspicite soles:
 Hisq; suos cernes suppositos canones.
 Terminus hoc Paschæ communi dicitur ore,
 Hic quia dum redeat, hoc celebrare nefas:
 Vendicat extremas in fine characteris oras.
 Post cyclum lunæ meta quadragesimæ.
 Quis Paschæ ipsa dies, quadragesimæq; calēde,
 Quoq; anno occurrat, hac ratione nota,
 Rubra super concurrentem quacumq; figura.
 Hanc & in annali, quare colore pari.
 Primo nēpe reperta loco quadragesimalem,
 Paschalemq; dehinc indicat esse diem.
 Epactas & paschales terminos cum suis re-
 gularibus, necnon cyclum lunæ cum terminis
 quadragesimæ, ut uersibus annotatur huic ta-
 bulæ annotare debuimus. Sed quia in priori
 tabula, quæ huic est proxima, subnotauimus: si
 deo hinc iterare super fedimus. Eandē enim utili-
 tatem dant sibi hæc notata, quā hic prestarent
 iterata: quia utræq; una conueniunt ratione.

Luna in calendis Ianuarij.

9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	2	13	24	5	16	27
---	----	---	----	----	---	----	----	---	----	----	----	----	---	----	----	---	----	----

Epactæ Aegyptiorum.

30	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18
----	----	----	---	----	----	---	----	----	---	----	---	----	----	---	----	----	---	----

Cyclus lunaris.

17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

Obseruatio lunæ primi mensis.

noñ.	scal.	idus	cal.	12k.	4 id.	4cal.	15k.	7 id.	7cal.	18k.	3 no.	1 ok.	2 id.	2cal.	13k.	5 id.	5cal.	16k.
dec. ian.	dec. ian.	ian.	dec. ian.	ian.	ian.	dec. ian.	ian.	ian.	ian.	ian.	ian.	ian.	ian.	dec. ian.	ian.	dec. ian.	ian.	ian.

Terminus Quadragesimæ.

8	3	6	11	6	3	14	6	4	9	4	15	7	4	15	4
cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	noñ.	cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	non.
mar.	feb.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	mar.	mar.

Ascensio lunæ paschalis.

10	4	2	14	7	6	16	8	2	4	11	6	3	14	8	6	17	2
cal.	idus	cal.	cal.	idus	idus	cal.	noñ.	cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	idus	cal.	non.
apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.

Linea Angelica, id est terminus paschalis.

noñ.	scal.	idus	4 no.	1 k.	4 id.	3 cal.	14 k.	7 id.	6 cal.	18 k.	2 no.	9 cal.	2 id.	cal.	12 k.	5 id.	4 cal.	15 k.
apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	maij	apr.	apr.	maij	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	maij

Terminus Rogationum.

6	2	15	8	5	4	8	3	6	12	6	3	15	6	4	10			
idus	cal.	cal.	idus	cal.	idus	non.	cal.	idus	noñ.	cal.	idus	cal.	cal.	noñ.	cal.	idus	non.	cal.
maij	maij	iunij	maij	maij	maij	maij	iunij	maij	maij	iunij	maij	maij	maij	maij	maij	maij	iun.	

Terminorum regulares.

5	1	6	2	5	3	6	4	7	3	1	4	7	5	1	4	2	5	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Claues terminorum.

25	15	34	23	12	31	20	39	27	17	36	25	14	33	22	11	30	18	38
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Quilibet horum numerorū conuenit omnibus totius anni terminis, si singulis annis decennoue-
 nalis cycli nostri qui sit, quem his calendarijs supputare incipis. Septuagesimalem, 7 idus Ian. Qua-
 dragesimalē, 5 cal. Febr. Paschalē, 5 id. Martij. Rogationes, 17 cal. Maij. Pentecostes, 3 cal. Maij.

Pagina quæ uidentur subscriptæ, penè ni-
 hil a se differunt in utilitate: utræque enim
 habent annos Domini à legentis sinistra: annū
 uerò magnū à dextera. Per totam quoq; pagi-
 nam concurrentes nigrescunt, in quibus bissex-
 tiles anni tribus punctis appositis patefcunt.
 Croceus color, in utrisq; notat cycli solaris, qui
 per 28 annos currit initium. Viridis uerò, indi-
 cionum, qui per 15 annos uoluuntur, indicat
 exordium. Habent etiam argumēta, quæ uides
 subscripta: quæ licet non nisi uni subscribātur,
 ramen omnibus sequentibus paginis, colorib.
 & concurrentibus depictis, uno modo, simili
 ordine iunguntur. Ex his argumentis hoc no-
 tandum, quid sit quod prætitulatur obseruatio
 lunæ primi mensis id. Ian. Vbi sciendum, quia
 annotantur duodecimæ lunæ, quasi pro termi-
 nis secundum ordinem lunaris cycli, qui pro-

prius Romanorū 4 anno decēnoualis cycli in-
 cipit, ubi sicut uides in superiorib. 12 luna, in
 cal. Ianu. quæ sequenti anno 12 habetur in 12
 cal. eiusdem mensis. Sicq; fit ut secundū Roma-
 nos subnotatis calendarijs obseruentur cōmu-
 nes & embolismares anni ad modum termini
 paschalis. Ab ipsa datarum, in qua præfenti an-
 no 12 lunam Ian. habueris, numera in retro 14
 dies, & in 12, lunam 11 habebis, si communis
 annus fuerit. Quod si embolismus est, in antea
 numera 19 dies: & in 20, lunam 12 habebis.
 Hoc nunquā, nisi in 19 anno fallit, propter fal-
 tum lunæ: nam ipso anno 13 dies numerabis.
 Hæc prior pagina differt ab alia, quod concu-
 rentibus alternatim subiicitur paginula, quam
 uenerabilis Beda reperit, ad inuestigandum in
 quo signo sit luna 14, constans alphabeti lite-
 ris, 12 lignis tabulæ præfixis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
5710	8	h	d.	e	d	χ	?	ρ	σ	χ	τ.	α	ϑ	μ	ρ.	θ	?	σ	μ.		
1102	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4		
5719	σ	σ	υ	ο.	θ	1	μ	μ.	χ	θ	υ	σ.	ε	υ	π	δ.	1	υ	ω		
1121	5	6	7	2	3	4	6	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6		
5720	π.	θ	υ	υ	ε.	υ	1	γ	1.	?	θ	θ	θ.	μ	υ	σ.	μ	1	1		
1140	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	
5705	υ	σ.	ω	?	γ	υ.	υ	ρ	ρ	1	υ	σ	?	ω.	μ	λ	φ	υ.	σ	4	
1159	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	4	
5716	ρ	κ	μ.	ξ	?	υ	κ.	τ	φ	μ	λ.	?	θ	δ	δ	χ.	?	σ	?	τ.	5
1178	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	5	
5711	0	υ	μ	υ.	λ	χ	0	σ.	σ	λ	1	ρ.	θ	μ	υ	δ.	χ	υ	α	6	
1197	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	6	
5714	σ.	ε	υ	π	υ.	1	μ	μ	χ.	θ	υ	1	ε	υ	π	β	1.	δ	υ	7	
1216	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	
5703	?	θ.	υ	υ	σ	?	1	λ	1	μ.	μ	σ	υ	μ.	μ	μ	θ	χ.	θ	8	
1235	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	8	
5706	χ	?	ω.	0	1	υ	φ	υ.	ρ	κ	ρ.	?	?	κ	?	π	ε	?	σ.	9	
1254	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	6	7	1	2	3	5	9	
5709	ρ	κ	χ	?	?	υ	λ	τ.	φ	υ	μ	β.	δ	χ	0	?	σ	δ	σ	10	
1273	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	10	
5702	0.	υ	μ	λ	δ.	χ	μ	μ.	σ.	λ	θ	π	υ.	μ	ρ	ε	χ.	0	ω	11	
1292	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	11	
5704	1	ε.	υ	π	θ	1.	μ	α	υ	θ.	υ	τ	ε	υ.	π	β	υ	μ.	τ	12	
1311	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	12	
5707	?	1	μ.	υ	υ	υ	υ	υ	?	ρ.	σ	ε	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	13	
1330	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	13	
5705	υ	?	υ	μ.	γ	φ	ξ	ρ.	ρ	κ	θ	ε.	?	υ	λ	γ.	0	θ	α	14	
1349	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	14	
5708	ρ.	κ	χ	0	?	λ	λ	υ	φ.	υ	υ	υ	δ.	χ	0	γ	σ.	λ	ω	15	
1368	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	15	
5701	υ	υ.	μ	μ	0	χ.	0	υ	υ	λ.	θ	υ	θ	λ.	θ	δ	χ	θ.	χ	16	
1387	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	16	
5700	1	τ	υ	υ	β	υ	μ.	ω	υ	υ	ε.	θ	σ	ω	μ.	ε	υ	υ	υ	17	
1406	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	17	
5703	υ	1	κ	υ.	σ	δ	κ	υ.	υ	?	χ	μ.	1	φ	π	σ.	ω	λ	σ	18	
1425	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	4	5	6	7	1	18	
5702	υ.	ε	χ	ε	γ.	γ	υ	γ	υ	κ	υ	1	ε	?	υ	δ	μ.	?	μ	19	
1443	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	19	

Anni ab origine mundi sunt hic Græcis numeris notati, iuxta Septuaginta interpretes.
 Anni ab incarnatione Domini, notantur chiffris. Vttrique anni, a fronte huius tabulæ

Pagina magniflul, quæ dicitur Area cycli, Trigintaq̄ duos quingentos qui tenet annos.

Table with 19 columns and 19 rows of letters and numbers, representing a cyclical arrangement of characters.

In ipfo Tabulæ medio erant in ſcripto exemplari 40 uiridæ literæ: ipſas autem poſuimus Germanicas: incipiunt in 8 litera lineæ 11. & finiunt in 12 litera lineæ 18. Hoc fit in medio 8 linearum: quælibet enim linea ex illis 8. faltem 5 literas uirides aut Teuthonicas capit.

Table with columns labeled E, D, C, B, A, G, F and rows for 'Termini Paſchæ' and 'Lunatio'.

Lunatio a 15, n 21, g 20, e 19, l 18, u 17, s 16

Large table with columns for 'Anni mundi', 'Anni Chriſti', and rows for 'Communis', 'Embolifmus', etc., containing numbers and letters.

Epactas & Paſchales terminos, necnon cycli Lunæ, cum terminis Quadrageſimæ, quæ hic ſubſcripti notari debuerant, inuenies retrò & in ſequentibus paginis, cum alijs hijs competentibus argumentis.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
a	1		b	15 cal. febr.	6 idus febr.	3	3	6	3	12	3
b	2		c	14 cal. febr.	5 idus febr.	3	4	6	4	12	4
c	3		d	13 cal. febr.	4 idus febr.	3	5	6	5	12	5
d	4		e	12 cal. febr.	3 idus febr.	3	6	6	6	12	6
e	5		f	11 cal. febr.	2 idus febr.	4	7	7	7	13	
f	6		g	10 cal. febr.	1 idus febr.	4	1	7	1	13	1
g	7		h	9 cal. febr.	16 cal. mar.	4	2	7	2	13	2
h	8		i	8 cal. febr.	15 cal. mar.	4	3	7	3	13	3
i	9		k	7 cal. febr.	14 cal. mar.	4	4	7	4	13	4
k	10		l	6 cal. febr.	13 cal. mar.	4	5	7	5	13	5
l	11		m	5 cal. febr.	12 cal. mar.	4	6	7	6	13	6
m	12		n	4 cal. febr.	11 cal. mar.	5	7	8	7	14	7
n	13		o	3 cal. febr.	10 cal. mar.	5	1	8	1	14	1
o	14		p	2 cal. febr.	9 cal. mar.	5	2	8	2	14	2
p	15		q	cal. febr.	8 cal. mar.	5	3	8	3	14	3
q	16		r	4 non. febr.	7 cal. mar.	5	4	8	4	14	4
r	17		s	3 non. febr.	6 cal. mar.	5	5	8	5	14	5
s	18		t	2 non. febr.	5 cal. mar.	5	6	8	6	14	6
t	19		u	non. febr.	4 cal. mar.	6	7	9	7	15	7
u	20		a	8 idus febr.	3 cal. mar.	6	8	9	8	15	8
x	21		b	7 idus febr.	2 cal. mar.	6	9	9	9	15	9
y	22		c	6 idus febr.	cal. mar.	6	10	9	10	15	10
z	23		d	5 idus febr.	6 non. mar.	6	11	9	11	15	11
a	24		e	4 idus febr.	5 non. mar.	6	12	9	12	15	12
b	25		f	3 idus febr.	4 non. mar.	6	13	9	13	16	13
c	26		g	2 idus febr.	3 non. mar.	N	14	9	14	16	14
d	27		h	idus febr.	2 non. mar.	N	15	9	15	16	15
e	28		i	16 cal. mar.	non. mar.	N	16	9	16	16	16
f	29		k	15 cal. mar.	8 idus mar.	N	17	9	17	16	17
g	30		l	14 cal. mar.	7 idus mar.	N	18	9	18	16	18
h	31		m	13 cal. mar.	6 idus mar.	N	19	9	19	16	19
i	32		n	12 cal. mar.	5 idus mar.	N	20	9	20	16	20
k	33		o	11 cal. mar.	4 idus mar.	8	1	10	1	17	1
l	34		p	10 cal. mar.	3 idus mar.	8	2	10	2	17	2
m	35		q	9 cal. mar.	2 idus mar.	8	3	11	3	17	3

Initia Septuagesimæ.

Initia Quadragesimæ.

Hebdomada à nativitate Domini usque ad Septuagesimam.

Dies residui extra hebdomadas etiam illius temporis.

Hebdomada à nativitate Domini usque ad Sexagesimam.

Notandum quod singulis annis anni Domini hic mutatur, & cum ipsis penè omnia huius pagine argumenta ordiuntur.

Quoniam in primo decennualis cycli anno in cal. Januarijs luna 9. semper esse solet, in 2 etiam anno eius cycli in prædictis cal. luna 20. atq; in 3, prima. Nota, lunas cal. Ian. in primo ordine politas, ac deinde suis ordinibus omnes 7 ferias politas, id est diem dominicum. 2 feriam, 3, 4, 5 & 6 siue sabbatum. Post harum quoq; feriarum ordines in 9 ordine politas lunas 14 paschales, & tunc demum computa cuiusvis anni cal. Ian. quota occurrat feria, quotaq; in ipsis cal. fit luna, & incipe ab ipsa luna, tenens ipsum uersum, in qua ætatem lunæ inuenieris, quoniam in cal. Ian. computasti usq; dum uenias ad ordinem feriarum, in qua easdem cal. inuenisti: & ibi habes dominicum paschæ cum luna sua, quomodo in eodem anno esse debet. Perge quoq; per eundem uersum usq; ad ordinem lunarum 14. quæ politæ sunt in ordine 9, & ibi habes lunam 14. in qua Hebraicum pascha esse debet. Et quia decies nouies 7, sunt 133, tantoties hic sunt dies paschales dominici descripti. Quos si per 4 partem multiplicaueris, id est quater centeni, quater triceni, quater terni, sunt in summa 532. quæ summa est anni magni. Et cum per 133 annos diuersus sit cursus feriarum ad lunam propter rationem bissexti, post 532 annos ad eundem ordinem redit. Sicq; fit, ut totius anni magni paschalium ordinum absq; errore, hæc formula cõtineat ueritatem, præterquam uno tantum in loco, ubi communi anno inuenieris 15 lunam in dominico die paschæ, post multos annos inuenies eam 16 ibi esse debere semel tantum, quæ res nullum alium affert errorem.

9	id. apr. 18	Luna Ianuarij.
20	7 cal. apr. 15	Dominica.
1	16 cal. maij 17	Luna.
2	5 id. apr. 21	Feria secunda.
3	7 cal. apr. 18	Luna.
4	16 cal. maij 20	Feria tertia.
5	4 non. apr. 17	Luna.
6	9 cal. maij 18	Feria quarta.
7	4 non. apr. 20	Luna.
8	10 cal. maij 19	Feria quinta.
9	5 id. apr. 19	Luna.
10	16 cal. maij 21	Feria sexta.
11	7 cal. apr. 18	Luna.
12	16 cal. maij 20	Feria septima.
13	4 non. apr. 17	Luna.
14	9 cal. maij 18	Feria octaua.
15	4 non. apr. 20	Luna nona.
16	10 cal. maij 19	Decennualis numerus.
17	5 id. apr. 19	
18	16 cal. maij 21	
19	7 cal. apr. 18	
20	16 cal. maij 20	
21	4 non. apr. 17	
22	9 cal. maij 18	
23	4 non. apr. 20	
24	10 cal. maij 19	
25	5 id. apr. 19	
26	16 cal. maij 21	
27	7 cal. apr. 18	
28	16 cal. maij 20	
29	4 non. apr. 17	
30	9 cal. maij 18	
31	4 non. apr. 20	
32	10 cal. maij 19	
33	5 id. apr. 19	
34	16 cal. maij 21	
35	7 cal. apr. 18	

PRIMO decennoualis cycli anno, quando nulla epacta ponitur, in cal. martij luna 9 inuenitur: se-
 cundo 20. tertio 1. quarto 12 luna. Harum cal. martiarum lunas per 19 annos collectas, primo
 praefiximus ordine, secundo 14 lunas paschales: at deinde, 7 qui sequuntur ordinibus, feriarum rae-
 tionem descripsimus. Cum igitur paschalis festi 4 lunam diemq; paschae cum luna sua cuiusvis an-
 ni decennoualis inuenire desideras, inspecta luna calendarum supra scriptarum, considerataq; feria
 qua ipsae occurrant calendae, tene ipsam lineam a primo ordine, in qua aetate deprehenderas, eamq;
 sequens deuenies ad ordinem secundum, in qua 14 lunam paschalem reperies: inde quoq; per ean-
 dem lineam peruenies ad feriam, in qua praefati mensis habuisti cal. ubi diem paschae cum luna sua,
 linea quam tenueris tibi ostendet. Verbigratia, si prima feria cal. martij, in 1 feria quam posuimus,
 ipsum diem paschae cum luna sua inuenies: si uero 2, similiter in ea, ut in 1 diximus, diem & lunam
 reperies annotatam. Quae inquisitio usq; ad 7 feriam simili modo procedes, nulla unquam fallitate
 notatur, quin huius argumenti ratio per 133 annos, quod est anni magni pars 4. firma stabilitate
 progreditur: quae cum ad finem usq; deducta fuerit, rursum in sese rediens explicabitur, atq; expli-
 cata, in se semper reuertitur. Porro hunc cyclum ita ordinauimus, ut in capite decennoualis quem
 posuimus in 1 feria cal. martij, & concurrens tertius, qui ponitur in anno 1 praeparationis bissexti.
 Sed quia solaris cyclus 28, lustris 19 peragitur annis, non ante ad eundem locum concurrens, quem
 diximus, reuertitur, dum 532 expleat annos, hunc cyclum quater circueat: quam summam uterq;
 circulus per alterutrum efficit multiplicatus. Sciendum uero quod haec pagina nihil a superiore
 discrepat, nisi quod illa lunas cal. Ian. ista continet Martiarum, quae tamen utraq; eundem continet
 modum. Hoc quoq; differunt, quod quae calendaria subnotantur, 5 feriae lunationum Ianuarij, oc-
 currunt dominica die ipso ordine sub lunationibus martij. Cumq; utriusq; paginae eadem sint ca-
 lendarum lunae, feriae, & calendaria paschalis diei cum suis lunationibus, hoc uno differunt, quod
 dissimiliter currunt. Nam ut dictum est, calendaria quae subnotantur, 5 feriae Ian. hic proueniunt
 dominica Martij: & quae ibi 6 feriae, hic scribuntur in 2. ut tali modo per omnia de caetero sit concor-
 dia. Si quidem 14 lunas, ut in superiori pagina, hic 9 contineat linea. Ex quibus singulis in eodem
 uersu contra se posita, oriuntur 7 calendaria, quae sequuntur calendariu in quolibet anno 14 lunae
 debitum, iuxta decretum Niceni concilij sanctorum 318 patrum.

	Dominica	Feria 2	Feria 3	Feria 4	Feria 5	Feria 6	Sabbatum	Luna 14
	9 2 id. apr. 21	3 id. apr. 20	4 id. apr. 19	5 id. apr. 18	6 id. apr. 17	7 id. apr. 16	8 id. apr. 15	non. apr.
	20 4 cal. apr. 18	5 cal. apr. 17	6 ca. apr. 16	7 ca. apr. 15	cal. april. 21	cal. ap. 20	3 cal. ap. 19	8 ca. apr.
	1 13 c. ma. 20	14 c. ma. 19	15 c. ma. 18	16 c. ma. 17	17 c. ma. 16	18 c. ma. 15	12 c. ma. 21	idus apr.
	20 non. apr. 17	2 no. apr. 16	3 no. apr. 15	5 id. apr. 21	6 id. apr. 20	7 id. apr. 19	8 id. apr. 18	4 no. ap.
	23 4 ca. apr. 21	5 ca. apr. 20	6 ca. apr. 19	7 ca. apr. 18	8 cal. apr. 17	9 cal. apr. 16	10 ca. apr. 15	11 capr.
	4 2 id. apr. 16	3 id. apr. 15	5 c. ma. 21	16 c. ma. 20	17 c. ma. 19	18 c. ma. 18	idus apr. 17	4 id. apr.
	15 non. apr. 20	2 no. apr. 19	3 no. ap. 18	4 no. ap. 17	cal. apr. 16	2 cal. ap. 15	8 id. apr. 20	3 ca. apr.
	26 13 c. ma. 15	7 ca. ma. 21	8 ca. ma. 20	9 ca. ma. 19	10 c. ma. 18	11 c. ma. 17	12 c. ma. 16	14 c. ma.
	7 2 id. apr. 19	3 id. apr. 18	4 id. apr. 17	5 id. apr. 16	6 id. ap. 15	18 c. ma. 21	idus apr. 20	7 id. apr.
	14 ca. apr. 16	5 ca. apr. 15	3 no. ap. 21	4 no. ap. 20	cal. apr. 19	2 cal. ap. 19	3 ca. apr. 17	6 ca. apr.
	28 13 c. ma. 18	14 c. ma. 17	15 c. ma. 16	16 c. ma. 15	10 c. ma. 21	11 c. ma. 20	12 c. ma. 19	17 c. ma.
	16 non. apr. 15	3 id. apr. 21	4 id. apr. 20	5 id. apr. 19	6 id. ap. 18	7 id. apr. 17	8 id. apr. 16	2 no. ap.
	27 4 ca. apr. 19	5 ca. apr. 18	6 cal. ap. 17	7 ca. apr. 16	8 cal. ap. 15	2 ca. apr. 21	3 ca. apr. 20	8 cal. apr.
	2 13 c. ma. 21	14 c. ma. 20	15 c. ma. 19	16 c. ma. 18	17 c. ma. 17	18 c. ma. 16	idus apr. 15	2 id. apr.
	13 non. apr. 18	2 no. apr. 16	3 no. ap. 16	4 no. ap. 15	6 id. ap. 21	7 id. apr. 20	8 id. apr. 19	cal. april.
	24 4 ca. apr. 21	5 ca. apr. 20	6 cal. ap. 19	7 cal. ap. 18	8 cal. ap. 17	9 cal. ap. 16	10 c. ap. 15	12 ca. ap.
	5 2 id. apr. 17	3 id. apr. 16	4 id. ap. 15	16 c. ma. 21	17 c. ma. 20	18 c. ma. 19	idus apr. 18	5 id. apr.
	16 non. apr. 21	2 no. apr. 20	3 no. ap. 19	4 no. ap. 18	cal. apr. 17	2 ca. apr. 16	3 ca. apr. 15	4 ca. apr.
	27 13 c. ma. 16	14 c. ma. 15	8 ca. ma. 21	9 ca. ma. 20	10 c. ma. 19	11 c. ma. 18	12 c. ma. 17	15 c. ma.

Luna Luna Luna Luna Luna Luna Luna Luna

1	30	C	9	10	9	10	11	12	13	14	16	16	19	19	ogd.	C
2	11	C	20	21	20	21	22	23	24	25	27	27	29	29		C
3	22	C	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		C
4	3	C	12	13	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		C
5	14	C	23	24	23	24	25	26	27	28	30	30	2	2		C
6	25	C	4	5	4	5	6	6	8	9	11	11	13	13		C
7	6	C	15	16	15	16	17	18	19	20	22	22	24	24		C
8	17	C	26	27	26	27	28	29	30	1	3	3	5	5		C
9	27	C	7	8	7	8	9	10	11	12	14	14	16	16	ende.	C
10	9	C	18	19	18	19	20	21	22	23	25	25	27	27		C
11	20	C	29	30	29	30	1	2	3	4	6	6	8	8		C
12	1	C	10	11	10	11	12	13	13	15	17	17	19	19		C
13	12	C	21	22	21	22	23	24	25	26	29	29	30	30		C
14	23	C	2	3	2	3	4	5	6	7	9	9	11	11		C
15	4	C	13	14	13	14	15	16	17	18	20	20	22	22		C
16	15	C	24	25	24	25	26	27	28	29	1	1	3	3		C
17	26	C	5	6	5	6	7	8	9	10	12	12	14	14		C
18	7	C	16	17	16	17	18	19	20	21	23	23	25	25		C
19	18	C	27	28	27	28	29	30	1	2	4	4	6	6		C

Menses hic duo decim numerantur ordine iuxta numerum & ordinem istarum 2 columnarum, ut infra.

Ogdoas, est ad octo ueris: ende casatur, ad undecim,

Duodecim menses anni ciuilib, qui & communis dicitur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	1 s.
2	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	4 s.
3	aries	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	6 s.
4	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	9 s.
5	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	11 s.
6	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	14 s.
7	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	16 s.
8	uirg.	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	leo	19 s.
9	libra	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	21 s.
10	scor.	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	24 s.
11	fagit.	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	26 s.
12	capr.	aqu.	pisc.	aries	taur.	gem.	cancer	leo	uirg.	libra	scor.	fagit.	29 s.

Signa zodiaci sunt 12. tamen hic non sequitur secundum eorum feriam & situm, alioquin Arius deberet esse in loco 1. Taurus in secundo, & sic de caeteris.

Ianuarus
 Februarius
 Mars
 Aprilis
 Maius
 Iunius
 Iulius
 Augustus
 Septeber
 October
 Nouber
 December

		Anni																								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19						
Aries	a			n	h	c					k	e				m	g	b				1	Apr.			
Taurus	b	k	e				m	g	b				o	i	d						l	f	2	Ma ^o		
Gemini	c			l	f	a				n	h	c				k	e				m	g	3	Iun ^o		
Cancer	d						k	e					m	g	b						o	i	d	4	Iul ^o	
Leo	e															l	f	a				n	h	c	5	Aug.
Virgo	f																							6	Sep.	
Libra	g																							7	Oct.	
Scorpio	h																							8	Nov.	
Sagitta	i																							9	Dec.	
Capric.	k																							10	Janu.	
Aquari.	l																							11	Febr.	
Pisces	m																							12	Mar.	
Aries	n																							13		
	o																							14		
																								15		
																								16		
																								17		
																								18		
																								19		
																								20		
																								21		
																								22		
																								23		
																								24		
																								25		
																								26		
																								27		
																								28		
																								29		
																								30		
																								31		

Communis annus, uocatur etiam Simplex & planus, & constat duodecim mensibus, quorum & ordo & nomina iam hic sequuntur: uidelicet secundum astra, & secundum Hebraeos:

- 1 Aprilis, In hisce duobus prioribus, habetur Ver.
- 2 Maius, Et in istis tribus mensibus habetur Aestas.
- 3 Iunius,
- 4 Iulius,
- 5 Augustus, Istis tribus mensibus, habetur Autumnus.
- 6 September,
- 7 October,
- 8 Nouember, Et in istis tribus ultimis habetur Hyems.
- 9 December,
- 10 Ianuarius,
- 11 Februarius,
- 12 Martius, Hic incipit prima pars quatuor temporum anni, dicta Ver.

Embolimicus annus, dicitur annus transitum habens, seu potius transcensum: quoniam transcensum dicitur annum communem uno lunari mense.
 Cyclus decennoualis, aut cursus 19 annorum, est illud certum annorum spacium, post quod omnes Lunationes in eandem horam redeunt, in qua prius fuerunt.
 Epacta, est illud residuum dierum, horarum & minutarum quod manet ex embolismo, & referuntur ad sequentem annum.

Si quidem totam annalis circuitus seriem, quae duodecim mensibus continetur, alphabetis diebus stinximus: ita dumtaxat ut primus & secundus ordo uicenos & septenos dies tertius autem uno amplius complectatur: illo uidelicet qui de tertio repetitis, octo horis superfluis accrescit, quia Luna moratur in unoquoque signo undecim diebus & sex horis & bisse, idest duas tertias partes unius horae. Bisse ergo repetito duodecies, efficiuntur octo horae in anno, idest lunari circuitu: ex quibus octo horis per tres annos, idest lunares circuitus, crescit dies unus: si tamen ille dies non inuenitur in pagina regulari, quamuis in annali inueniatur locus uacuus inter o & a in tertio loco. De sex uero horis, crescit dies in quarto signo, & propterea quartum signum multiplicatur semper ter, has subit literas: sed alternis apposuiimus, idest interualla fecimus, ibi unam scilicet in eo relinquendo uacuum. Plures enim dies sunt in circuitu lunae, in alphabeto, sed quia non singulis diebus apposuiimus eidem operi, idest annali libello: quot enim literas capit, tot etiam annos, idest lunares circuitus comprehendit.

Quare non inuenitur locus uacuus inter o & a tertia uice in pagina regulari, sicut inuenitur in annali serie: ideo non inuenitur quia uiginti septem diebus & octo horis luna zodiacum percurrit, & litera uniuscuiusque diei, uel locus uacuus in pagina regulari est, & idem alphabetum tredecies computatur in uno anno: & si locus uacuus fuisset, uiginti octo dies inuenirentur in unoquoque circuitu: & hinc maximus creuisset error, si inter o & a locus fuisset uacuus.

Item quaeritur quomodo in pagina regulari inuenitur illud sydus, quod per locum uacuum inter o & a significatur in annali serie in tertio circuitu, cum nullus locus uacuus in illa pagina inuenitur. Ad hoc breuiter respondere possumus, quod inter o & a illud sydus cognoscitur similitudine bissexti, cui nullus est locus uacuus in annali serie: sed inseritur inter duos solares dies, idest inter septimum & sextum calendarum Martiarum.

Item quaeritur quare sydus quartum in alphabeto semper ter scriptum inuenitur in pagina regulari. Ad hoc sic respondere possumus, quod ideo ter scribitur unum sydus, propter integrum diem, qui de sex horis quater repetitis uniuscuiusque syderis nascitur: illi igitur syderi, in quo tunc luna moratur, ille dies deputatur, idest quarto semper syderi.

Item quaeritur utrum tres dies computantur in aliquo signo, quod ter scriptum non est in pagina regulari. Computantur itaque in tertio circuitu lunari, ubi est locus uacuus inter o & a, in annali serie.

Item quaeritur utrum computantur quatuor dies in signo. Vtque computantur quando ter scribitur unum signum propter sex horas supradictas. Et illi syderi computatur ille dies, qui nascitur de bisse, idest octo horis tertio repetitis. Scrutare septimum & octauum annum, & sextum decimum, & septimum decimum, & octauum decimum.

Item quaeritur quare unum alphabetum tredecies in annali serie scribitur in uno anno, si tredecim uicibus non iteratur unum alphabetum. Sic etiam illud soluitur, quod propter numerum solarium dierum quibus sol signiferum circuit unum alphabetum tredecies iterat in annali serie, hoc est in trecentis sexaginta quinque diebus & quadrante, uiginti septem uero diebus & octo horis, sicut supra diximus signiferum circumuolat. Ideo non est necesse, ut idem alphabetum iteretur ad significandos eosdem dies, ut eadem signa monstrarentur.

Item quaeritur quare non aliud inchoat alphabetum uniuscuiusque anni in pagina regulari. Sic soluitur, si ab a semper inchoasset, arietis sydus significaretur semper & illo sydere, in quo luna moratur in primo decennoualis circuli anno quando est nona luna in calendis Ianuarijs, sub eodem poneretur a, idest sub ariete: & in eodem sydere, in quo luna moratur in secundo anno supradicti circuli, quando est uigesima luna in calendis Ianuarijs, idest Virginis signo, sub quo inscribitur a, sic etiam de alijs.

Item quaeritur quare Aries scribitur in fine anni, & in principio eiusdem anni. Hoc item ideo agitur, quia in extrema parte Arietis luna peruolat, quando est nona in calendis Ianuarijs. Item repetitis octo horis, quia luna moratur in unoquoque signo duobus diebus & sex horis & bisse, id est duabus partibus unius horae. Bisse ergo repetito, duodecies efficiuntur octo horae in anno. Ex quibus octo horis per tres annos crescit dies unus. Sed tamen ille dies non inuenitur in pagina regulari, quamuis inueniatur locus uacuus inter o & a, in tertio loco.

De sex uero horis crescens dies in quarto signo, & propterea quartum signum multiplicatur semper ter.

Si uis inuenire, in quo loco debent triplicari signa, discito quod luna zodiacum circulum uiginti septem diebus & octo horis perlustrat. Signa autem duodecim, bis duplica, fiunt uiginti quatuor, & remanent tres dies ex uiginti septem, qui ternarius quarta pars est, duo denarij, omnis octo horis, quae per ternos annos in crescendo, diem integrum efficiunt: propterea, in quarto loco signa triplicari debent.

IANVARIVS

Primus mensis Romanorum, Habet dies triginta & unum. Luna uero triginta. Nox, horarum sedecim est: & dies, tantum octo.

Decimus mensis Hebraeorum Thebet, habet in hoc mense locum. & Secundus mensis Graecorum, Eudinius.

Table with columns for letters (a-z), Roman numerals (A, 4 non., 3 non., 2 non., nona, 8 idus, 7 idus, 6 idus, 5 idus, 4 idus, 3 idus, 2 idus, 1 idus), and descriptions of events and feast days such as 'Circumcisio Domini nostri IESV CHRISTI.', 'Genouesae uirginis.', 'Epiphania.', 'Pauli primi eremitae.', 'FEBRVARII. Felicis in Pincis, confessoris.', 'Romae Marcelli papae.', 'Romae Priscae uirginis.', 'Sol in Aquarium.', 'Sebastiani martyris, & Fabiani episcopi.', 'Passio sanctae Agnae uirginis.', 'Natale sancti Vincentij diaconis.', 'Emerentianae uirginis.', 'Timothei apostoli.', 'Conuersio sancti Pauli apostoli, in Damasco.', 'Sextus mensis Aegyptiorum Mechir, hic incipit.', 'Octaua sanctae Agnae uirginis.', 'Aldegundis uirginis.'

Principium Iani facit tropicus Capricornus.

Ianuarij, Februarijque menses Numa Pompilius anno adijcit, utriusque uigintiocto tribuens dies, sed postea Ianuario unum diem propter imparum numerum qui dijs superis congruebat, addidit. Et cum Ianuarij a Iano nuncupauit, primumque anni esse uoluit, tanquam bicapitis dei mensis: respiciente ac prospiciente transacti finem, futuriq; principia. Quidam autem, eum inde uocatum, quod limes & ianua sit anni.

Notandum est, quod undecimo anno in quarto nonarum Ianuarij luna finitur in embolismo, qui inscribitur Secundo nonarum Decembris. Anno decimo & luna Ianuarij, in calendis Februarij finitur.

A decimosexto calendarum Februarij, usque in decimum sextum calendarum Martij, ubicumque decima luna occurrerit, in proxima Dominica die post illam, habes Septuagesimam.

Mense Ianuario sanguinem non minuas. Potionem contra offocationem accipe, & electuarium sume: & calicem ex optimo uino plenum ieiunus bibe, propter infusionem sanguinis. Gimgiber & reuponticum sume.

Iani prima dies, & septima fine timetur.

Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, etiam quinta illius septimi.

Martyrolog

MARTYROLOGIUM.

Ianuarius.

Primum nunc Iani uocatum nomine mensis, Vnde sacratu est, recolatque festa canemus.

Table with columns for letters (a-z) and descriptions of feast days and events such as 'Quod ueteres coluere patres, umbramque futuri, Exposuit sancta Christi de Virgine nati, Circumcisa caro, iam sacrat ecce Calendas, Basilijque sacer meritorum splendet honore: Euphrosina simul niter Almachiusque beatus.', '4 nonarum Macarius quartum nonarum dedicat astum, Qui tenuit docuitque eremi pius accola morem, 3 nonarum Tertia nonarumque dies celebrat Genouesam. 2 nonarum Tum pridie nonis augenti festa recurrit, nona Hinc nonas Simeon confessor possidet almus Papa Telephorus iisdem pariterque coruscat, 8 iduum Octauo ante idus agitur Theophania sanctum. 7 iduum Septima ab Aegypto Christum celebratque relatum Antiochena suum recolat quoque plebs Lucianum. 6 iduum Iduum post sexto Eugenio uota feruntur. 5 iduum Quinto Vitali, Fortunato & Reuocato. 4 iduum Quarto Melciades Paulusque eremita beato, Sublati sine artherea laetantur in arce. 3 iduum Saluus hinc ternas Carthagine consecrat idus. 2 iduum Plebs Itachia suum pridie recolat Cyriacum. idus Idibus Hilario Pictauae militat urbis, Plebs deuota suo pastor, quam fulcit honore. 19 cal. Feb. Quam nonam & decimam constat Februi ante calendas Esse diem felix sacer & confessor adornat. 18 calend. Bisque nouenam Abacuch simul & Micheas honorant. 17 calend. Septima post decimam Marcelli martyris, atque Pontificis summi meritis, & nomine fulget. 16 calend. Sextaque cum decima Antonij uirtute dicatur: Hac etiam socio geminorum pollet honore Lingona quos uno celebrat plebs marmore tectos. 15 calend. Quinta & dena simul Prisca pro martyre gaudet. 14 calend. Bis septena Niceto Hautmaroque coruscat. 13 calend. Tertia post decimam Fabiano praesule floret, Cui parili Sebastianus uirtute coharet, Roma quem uectum nunc Sueffio lata frequentat. 12 calend. Bis sexta est Agnes, quam uirgo & martyr honorat. 11 calend. Undecimam Leuita sacer Vincentius ornat, Huc & Anastasium uirtus coniungit opimum, 10 calend. Post Emerentianae decimo laus emicat ampla. 9 calend. Nono martyrium Babilae uirtusque coruscat. 8 calend. Octauo ex seculo conuersum gloria Paulum, Proiectumque suum celebrans Aruernus adornat. 7 calend. Septima moxque dies Polycarpi sanguine fulget, Smyrnae quem uero celebrant pro rege crematum, Punica terra suum sexto ueneratur annum, 6 calend. Sulpitius, Bathildis & Adelgund quoque uernant, 5 calend. Quintum progenies Romana Agnae dicat almae, 4 calend. Quarto martyrium Papae Maurique refulget, Tunc & Valerio Treuiri pro praesule gaudent. 3 calend. Tertia quod Hippolytum Antiochena personat urbi. 2 calend. Saturnine tuum egregium Thyrsique trophaum, Victorisque simul iam determinat orbem.

Secundus mensis Romanorum,

FEBRUARIUS

Habet dies uiginti & octo. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum quatuordecim est: & dies, tantum decem.

Vndecimus mensis Hebraeorum Sabbath, habet in hoc mense locum. & tertius mensis Graecorum, Peritios.

Table with columns for day names (e.g., b, m, d, calende), month names (e.g., febr, mar), and descriptions of events and dates (e.g., 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29).

Quintus quartus annus habet Februarium uigintinouem dierum, bissexti causa. Mense Numae in medio solidi stat sydus Aquareij.

Februarium, a Februo, idest a Plutone inferorum deo, Numa nominauit, qui lustrationum potens esse credebatur: lustrariq; eo modo se ciuitatem necesse erat: quo statuit, ut iusta dijs Manibus uora soluerebantur. Ideo hunc pari numero dijs inferis congruo, dedicauit.

Februarius in bissextili anno trigessimam debet accipere lunam, quia & luna quadrantem probatur habere. Reliquis uero semper annis, uigintinouem debet habere. Sed in undecimo anno, in calendis Februarij trigesima fit luna, quae non Februario, sed Ianuario deputatur.

A septimo idus Februarij, usque in nonas Martij, ubicunque secunda luna euenit, in proxima Dominica die post eam habes Quadragesimam.

Epactae Solis idest concurrentes septimanae dies, aptissime in calendas Martij mutantur: quia si eas secundum in calendas Ianuarij, mutaueris, in bissextili anno bis illas mutare necesse habes: ita ut in Ianuario & Februario intermissis in solari cyclo concurrentibus, utaris: in Martio uero, & caeteris mensibus, illis quas in eo de cyclo adscriptas inuenieris. Ad concurrentes uero inueniendas, idest praesentibus adijcitur, ut sequentes inueniantur. In quarto autem semper anno, duo propter bissextum adduntur, & nunquam septenarium numerum transgrediuntur. Post uiginti quoq; & octo annos, ad principium semper reditur.

De pollice sanguinem minues, sicutamen ut ante accipias ad deponendum diagridium confectum, & quando hoc es bibiturus, intra in balneum calidum, & cum omnia membra coeperint calescere, tunc aquam calidam cum uino mixtam bibet: cataplasma capiti imposito, oculos turbulentos sanat. Heras non comedas, quoniam uenenum habent.

Alit Februi quarta est, praecedit tertia finem. Hora scilicet octaua quarti diei, ut plurimum, & quinta alterius, cauenda.

Tertius

Februarius.

Table with columns for day names (e.g., calendae, 4 nonarum, 3 nonarum, 2 nonarum, nonae, 8 iduum, 7 iduum, 6 iduum, 5 iduum, 4 iduum, 3 iduum, 2 iduum, idus, 16 ca. Mar., 15 calend., 14 calend., 13 calend., 12 calend., 11 calend., 10 calend., 9 calend., 8 calend., 7 calend., 6 calend., 5 calend., 4 calend., 3 calend., 2 calend.) and descriptions of events and dates (e.g., 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29).

Hi tres uersus, qui aequae ordine caeterorum non incipiunt, ex Martyrologio segregantur.

Beda, tom. 1.

M 2

Tertius mensis Romanorum, Habet dies triginta & unum. Luna uero triginta. Nox, horarum tredecim est: & dies, tantum undecim.

Duodecimus mensis Hebræorum Adar, habet in hoc mense locum. & quartus mensis Græcorum, Distros.

Table with columns for days of the month (a-a), letters (a-f), and dates. Includes entries for Donati martyr, Romæ Simplici papæ, Adriani cum socijs suis, Perpetuæ & Felicitatis, and the start of APRILIS.

Martius hic facem retinens uult cedere uitem.

Martij mensem cum sequentibus nouem mensibus, Romulus ordinauit, primumq; anni mensum illum esse constituit, & eum Marti, cuius se filium credi uoluit, dicauit: eo quod hoc mense conster, lunonem peperisse Martem in Phrygia. Vnde & à Marte, Martius nominatur. In anno undecimo, luna quæ debuit in calendis Martijs uigesima nona esse, uigesima octaua fit, propter quartum embolismum, qui inseritur secundo nonarum Decembris, anno decimo. Quod si bissextus eo anno fuerit, uigesima nona erit. Sed hæc luna non Martij, sed Februarij est. Martij autem luna in quinto nonarum ipsius accenditur. A duodecimo calendarum Aprilis usque in decimum quartum calendarum Maij, ubicunque decima quarta luna contigerit: in proxima Dominica die post illam Pascha ritè celebratur. Ab octauo idus Martij usque in nonas Aprilis, quæcunque luna accensa fuerit, primi mensis Hebræorum Nisan initium facit. Mense Martio, dulcimen ieiunii comedant, & merum dulce bibant: agramen coctum edant, & raphana confecta: calido balneo usitent: sanguinem non minuunt: solutionem non accipiant, quia ipsa solutio frigores generat: potio eorum sit ruta & libylica.

Martis prima necat, cuius sic cuspidè quarta est. Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, & etiam secunda hora diei quarti, cauenda.

Aprilis

Martius, Martius insigni feriatu tempore demum, Quorum præemineat breuiter dicemus honorem.

Table with columns for days of the month (calendæ, nonarum, iduum) and letters (a-z). Includes entries for Martij Donatus tenet Albinusq; calendæ, Senis mox nonis Heraclius Paulusq; coluntur, and various other events and dates.

Ephemeris.

Quartus mensis Romanorum,
APRILIS Habet dies triginta.
 Luna uero uiginti & nouem.
 Nox, horarum undecim est; & dies, tredecim.

Primus mensis Hebræorum Nisan, habet in hoc mense locum.
 & quintus mensis Græcorum, Xandicos.

a	a	b	A	2 calē.	Quirini episcopi & martyris.	3	10	30	120	e
u	p	a	g	3 calē.		14	9	29	119	d
o	u	s	e	4 calē.	Romæ Vitalis martyris.	8	28	118	c	
o	r	d	e	5 calē.	Noe intrauit in arcam in principio anni.	6	27	117	b	
o	r	c	e	6 calē.	Cleti papæ.	17	26	116	a	
o	n	t	p	7 calē.	Marci euangelistæ.	9	25	115	z	
o	n	t	p	8 calē.	Georgij martyris & Adelberti episcopi & martyris.	9	24	114	y	
m	o	n	g	9 calē.	Nonus Ægyptiorum mensis Bacho.	3	23	113	x	
m	o	n	g	10 calē.	Finis Paschæ, iuxta Latinos.	1	22	112	u	
l	s	m	f	11 calē.	Maximi martyris.	1	21	111	t	
l	s	m	f	12 calē.	Senesij martyris.	12	20	110	s	
l	s	m	f	13 calē.		29	19	109	r	
l	s	m	f	14 calē.	Finis decimæ quartæ lunæ primæ mensis.	4	18	108	q	
l	s	m	f	15 calē.		15	17	107	p	
l	s	m	f	16 calē.	Sol in Taurum.	26	16	106	o	
l	s	m	f	17 calē.	Ægypto sidicula occidit uesper.	7	15	105	n	
l	s	m	f	18 calē.	Tiburrij, Valeriani & Maximi.	18	14	104	m	
h	q	f	g	19 calē.		23	13	103	l	
h	q	f	g	20 calē.	Rupi sunt fontes abyssi, & factum est diluuium.	10	12	102	k	
h	q	f	g	21 calē.	Romæ Leonis papæ.	2	11	101	i	
h	q	f	g	22 calē.	Septem uirginum. Antonij confessoris.	13	10	100	h	
h	q	f	g	23 calē.		13	9	99	g	
h	q	f	g	24 calē.		5	8	98	f	
h	q	f	g	25 calē.		16	7	97	e	
h	q	f	g	26 calē.		16	6	96	d	
h	q	f	g	27 calē.		15	5	95	c	
h	q	f	g	28 calē.		13	4	94	b	
h	q	f	g	29 calē.		13	3	93	a	
h	q	f	g	30 calē.		11	2	92	z	
b	n	o	b	4 non.	Quintiani martyris.	11	11	2	92	z
e	m	o	b	3 non.		19	12	3	93	a
e	m	o	b	2 non.	Ambrosij episcopi Mediolanensis.	8	14	5	95	c
e	m	o	b	nonæ	Finis primæ mensis.	15	6	96	d	
e	m	o	b	8 idus		16	16	7	97	e
e	m	o	b	7 idus		5	17	8	98	f
e	m	o	b	6 idus		18	9	99	g	
e	m	o	b	5 idus		13	19	10	100	h
e	m	o	b	4 idus		2	20	11	101	i
e	m	o	b	3 idus		2	12	102	k	
e	m	o	b	2 idus		10	22	13	103	l
e	m	o	b	1 idus		23	14	104	m	
e	m	o	b	18 calē.		18	24	15	105	n
e	m	o	b	17 calē.		7	25	16	106	o
e	m	o	b	16 calē.		26	17	107	p	
e	m	o	b	15 calē.		15	27	18	108	q
e	m	o	b	14 calē.		4	28	19	109	r
e	m	o	b	13 calē.		29	20	110	s	
e	m	o	b	12 calē.		12	1	21	111	t
e	m	o	b	11 calē.		1	2	22	112	u
e	m	o	b	10 calē.		3	23	113	x	
e	m	o	b	9 calē.		9	4	24	114	y
e	m	o	b	8 calē.		5	25	115	z	
e	m	o	b	7 calē.		17	6	26	116	a
e	m	o	b	6 calē.		6	7	27	117	b
e	m	o	b	5 calē.		8	28	118	c	
e	m	o	b	4 calē.		14	9	29	119	d
e	m	o	b	3 calē.		3	10	30	120	e

Aprilis rastrum tollendo temperat agrum.

Aprilis mensis, quasi aperissem Romulus nominauit, eo quod in illo remotis nubibus pristinis ac tempestatibus hybernis, cœlum, terra, mare, horoscopus, agricolis, nautis aperiantur: arbores quoque & herba in germen, sed & animantia quæque in prolem se aperire incipiant.

Composita scire debet, quod in octauo & decimonono luna Aprilis in Maio finitur, propter duos embolismos, qui faciunt lunam trigessimam in secundo nonarum Aprilis, decimo tertio anno, & in tertio nonarum Aprilis decimonono anno. Item anno undecimo in calendis Aprilis, luna trigesima est, scilicet hæc Martio deputatur.

A septimo calendarum Maij usque in decimum Iunij, terminum Rogationum uigesima luna declarat.

Mense Aprilis bonum est sanguinem minuere. Potionem ad soluendum accipere. Carnes recentes comedere. A radicibus abstinere. Sanguinem intercutaneum minuere. Calidis usitare. Dolorem stomachi purgare. Unguento calastico usitare. Potio eorum sit betonica & pipinella: & raphanum manducen: quia tunc nascuntur scabies & caligines. Qui hæc custodierit, sanitatem naturalem restaurabit.

Aprilis decimo est, undeno & fine timetur.
 Hora scilicet prima decimi diei, ut plurimum, & etiam nona hora alterius diei, cauenda.

Quintus mens

Ephemeris.

calendæ	Virgineo insignes Agape & Chionia festo Aprilis socio sacrant sibi iure calendas.
4 nonarum	Lugduni quartis nonis sacer urbe Nicetus.
3 nonarum	Euagrius ternis splendet martyrque benignus, Atque pari fulget Theodosia uirgo nitore.
2 nonarum	Ambrosius pridie æthereum penetrauit honore.
nonæ	Nonis uirgo pia de morte refulget, hærent.
8 iduum	Idibus octauis Xystus martyrque sacerque, Præminet Adriano mortem sub Cæsare passus,
7 iduum	Diogenes septenis Eleusiusque feruntur.
6 iduum	Maximus & senas idus tenat atque Solutor.
5 iduum	Lampade septena quinis micat idibus alto Virgineus radians simul æthere flosque decorque.
4 iduum	Ezechiel uates sancto dicat ore quaternas.
3 iduum	Pontifice & summo ternæ irradiante Leone, Splendent ore manu Christi, qui pauit onile.
2 iduum	Iulius antistes pridie Romana reuulsi Mœnia catholico clarus pro dogmate pastor.
idus	Idibus Hermingilde patrem rex alme furentem, Persentis uerum referens de morte triumphum.
18 calend.	Octaua & decima Maias superante calendas. Valerianus ouat, fraterque Tiburtius ipsos, Maximus effuso comitatur sanguine miles.
17 cal. Iun.	Septima Olympiadem decimæ coniuncta beatum Monstrat, eamque simul defendit maximus alter.
16 calend.	Sexta & dena Chariso Callistoque refulget, Quos mare septena mersos cum plebe beauit.
15 calend.	Mappalicus quindecima Hermonesque Petrusque, Collucent merito uirtute & sanguine clari.
14 calend.	Bis septena Eleutherius, mater quoque sancta Anthia præcellent uitam moriendo sequuti.
13 calend.	Gaio, Aristonico, Ruffo, Hermogene, atque Galato, Tertia cum decima expedito & martyre fulget.
12 calend.	Marcellinus, Dominus, Vincentius, atque Nomine bisse nam radiant festoque fideque Festa Synesij celebrantur martyris almi,
11 calend.	Pontifices tumulo doctrina & morte beati, Undecima Gaius pariter, Simeonque coluntur.
10 calend.	Terni presbyteri decimam ternaque coronant, Palma Parmeniusque Elimenes Chrysotelusque, Hac quoque diuino patuerunt prodita nutu Corpora martyrio ecclesiam Iustrantia trino, Dionysij, Rustici, Eleutherijque beati, Felicemque sacrum gemino dignumque ministro.
9 calend.	Nona docet Fortunatumque & Achillea iunctos, Hac etiam inuictio mundum qui sanguine temnis Infinita refers Georgi sancte trophæa.
8 calend.	Martyr Alexander triceno martyre lætus, Ac terno octaua Lugduni mœnia sancit.
7 calend.	Mox euangelico Marcus tonat ore beatus, Septima quo capit eximium rediuita nitorem.
6 calend.	Sextaque pontificis recolit certamina Cleti Richarioque nitet uitæ cultore beata.
5 calend.	Quinta Anastasium papam celebramus eidem, Anthimus antistes digna uirtute cohæret.
4 calend.	Quarta Vitalem Christi pronomine cæsum, Commemorat uitam meruit qui morte perennem.
3 calend.	Tertia pontifices ara meritisque dicatos, Agapum, pariterque Secundinum ueneratur.
2 calend.	Martyrij Iacobus similem & Marianus honorem, Sortiti pridie finem metantur Aprili.

Ephemeris.

Quintus mensis Romanorum.
MAIUS Habet dies triginta & unum.
 Luna uero triginta.
 Nox, horarum octo est: & dies, sedecim.

Secundus mensis Hebraeorum Iair, habet in hoc mense locum.
 & sextus mensis Graecorum Artemisios.

b	c	b	calend.	Philippi & Iacobi apostolorum. Valdpurgæ uirginis.	11	11	1	127	f
e	b	d	6 non.	Alexandri, Euentij & Theodoli. Inuentio sanctæ crucis.	19	13	3	123	g
c	e	d	5 non.	Floriani martyris. Umbra absumitur in Merore.	8	14	4	124	h
i	d	c	4 non.	Ascensio Domini.	15	5	125	k	
e	i	g	3 non.	Ioannis apostoli ante portam Latinam.	16	16	6	126	l
o	d	k	2 non.	nonæ	5	17	7	127	m
f	i	b	8 idus	Victoris martyris.	18	8	128	n	
g	l	c	7 idus	Æstatis initium, In ortu uirgiliarum matutino, diebus 90.	13	19	9	129	o
u	m	d	6 idus	Gordiani & Epimachi.	2	20	10	130	p
g	e	n	5 idus	Fidiculæ ortus. Arcturij exortus matutinus.	21	11	131	q	
h	o	f	4 idus	Nerei, Achillei, Pancratij.	10	22	12	132	r
a	p	g	3 idus	Sanctæ Mariæ ad martyres.	23	13	133	s	
i	q	A	2 idus	Pachumij abbatis.	18	24	14	134	t
c	r	b	1 idus	Descendit Spiritus sanctus super apostolos.	7	25	15	135	u
k	s	c	17 cal.	Primum pentecostes	26	16	136	x	
i	t	d	16 cal.	Octaua sanctorum Gordiani & Epimachi.	15	27	17	137	y
m	g	t	15 cal.	Sol in Geminos.	4	28	18	138	z
o	u	e	14 cal.	Potentianæ uirginis & martyris.	29	19	139	a	
n	a	f	13 cal.	Valentis martyris.	12	30	20	140	b
i	h	b	12 cal.		1	1	21	141	c
u	c	d	11 cal.		2	2	22	142	d
o	d	b	10 cal.		9	3	23	143	e
o	i	e	9 cal.	Ultimus terminus Rogationum.	4	24	144	f	
u	f	d	8 cal.	Romæ Urbani papæ. Æstas oritur, iuxta quosdam.	17	5	25	145	g
p	g	e	7 cal.	Augustini episcopi Anglorum.	6	26	146	h	
a	h	f	6 cal.	Decimus Ægyptiorum mensis Pauni.	7	27	147	i	
a	i	g	5 cal.	Parisijs Germani episcopi.	14	8	28	148	k
l	k	A	4 cal.	Maximini episcopi & confessoris in Treueri.	3	9	29	149	l
m	l	b	3 cal.		10	30	150	m	
n	m	c	2 cal.	Petronellæ uirginis.	11	1	31	151	n

Alligat ad fustes hic Maius in ordine uites.

Maius in honorem maiorum, sicut Iunium in honorem iuniorum: in quos populum diuisit, Romulus nominauit: altera enim parte armis, altera consilio tueri rempublicam uoluit.

Contendunt alij, Maiam Mercurij matrem, Maio nomen dedisse: quia in hoc mense mercatores Maiæ Mercurioq; sacrificabant.

In anno octauo, luna quæ debuit in calendis Maij uigesimo octaua esse, uigesima septima fit, propter tertium embolismum, qui secundo nonarum Martij inseritur. Item in anno decimono, luna quæ debuit in calendis Maij uigesimam nonam esse, uigesimo octaua inuenitur, propter embolismum septimum, qui tertio nonarum Martij incipit.

A septimo idus Maij, usque in octauo idus Iunij, ubicunque quarta luna occurrerit, in proxima dominica die post illam Pentecostes celebratur.

Mense Maio nullum penitus caput comedant: calidum bibant: calidis usitent: caput purgent: uenam hepaticam incidant, & porione contra offocationem accipiant: cataplasma capiti imponant, oculos turbulentos sanat, pruriginem mundat, uritiam curat: olera frigida elitent: agramma sumant: bibant absinthium, foeniculum & pyretum & gilganum.

Tertius est Maio lupus, est & septimus anguis.
 Hora scilicet septima, decimi diei, ut plurimum, & etiam decima hora alterius diei, cauenda.

Sextus mensis

Ephemeris.

calendæ	Maias prima sacrat Christi doctrina calendas; Frater ex his Domini Iacobus micat atque Philippus Hieremiasq; simul uatum celebratur opimus, Rexq; Sigimundus fuso pro sanguine regnat.
6 nonarum	Sextus hinc nonis Athanasi magne refulges, Arria quo primùm perijt uictore colubra.
5 nonarum	Præful Alexander quinas & Euentius ornant, Theodolusq; Dei pariter pro nomine cæsi, His quoq; celsa crucis radiant uexilla repertæ.
4 nonarum	Syluanus quartas Antonia cum Floriano, Perpetua cingunt mentis uirtute decori.
3 nonarum	Stelliferum ternis Christus transcendit olympum, Hilarioq; Arelas pollet Vienna Niceto.
2 nonarum	Præcelsum pridie celebrant Romana Ioannem, Tempa Dei, qui pleno hausit de pectore uerbum.
nonæ	Morte pia nonas Iuuenalis sanctus honorat.
8 iduum	Idibus octonis Mediolani urbe coruscat Martyr præcipuo uenerandus Victor amore.
7 iduum	Tercentum radiant septenis idibus unâ Martyrio denique simul decorante beato.
6 iduum	Senis Gordianus & Epimachus ob unam Cæduntur Christi pariter laudemq; fidemq;, Has quoque Iob patiendi exemplo sanctus honorat.
5 iduum	Quinas eximio antistes splendore Mamertus Insignit, solenne Deo qui ferre litamen Ieiunij instituit ternis sub luce diei.
4 iduum	Virgo tuos colimus comites Domicilla quaternis, Nerea, Pancratium, cum quis & Achillea sanctum Primus apostolico docuit tinxitq; lauacro, Quos Petrus egregia Romæ cum uirgine iunctos.
3 iduum	Seruatium ternis ueneramur in idibus alium.
2 iduum	Pachomius pridie uictorq; simulq; corona Splendent, hic cremita potens, illicq; cruoris Martyrijq; Deum socia uirtute sequuti.
idus	Pontifices septem Hesperiam simul idibus ornant.
17 cal. Jun.	Septima Timothei cum dena nomine lucet, Veridica Paulus docuit, quem uoce beatus.
16 calend.	Sextaq; cum dena peregrino martyre uernat.
15 calend.	Quintam cum decima martyr Diocorus implet.
14 calend.	Bis septena Pu. dentiana uirginæ claret.
13 calend.	Cum dena tertiam retinet fulcitq; Basilla, Baudeliusq; simul trabeatus sanguine uernat.
12 calend.	Bissena Polius, Eutyechius atque Timotheus, Præful & hac Deo martyrq; Valens uenerandus, Augia te lætis ducit per gaudia uotis.
11 calend.	Vndecimam castus sacer Æmyliusq; dicarunt.
10 calend.	Lingonicam decima Desiderius sacrat urbem Antistesq; martyrq; Dei galeatus honore Donatianus, Mamnetes cum Rogatiano,
9 calend.	Fremq; pio exornat fidei certamine nonam.
8 calend.	Octaua Urbanus meritorum stemmate fulget Insula quem doctrina simul sanguisq; beaur.
7 calend.	Augustine tuum commendat septima nomen Lactea quo renitent Anglorum milia uerbi Principe quo Christum domiti sensere Britannî.
6 calend.	Iulius hinc sextum miles martyrq; uenustat.
5 calend.	Quinto Parisij Germanum turba frequenat, Tunc quoque pontificem celebrat sua Roma Ioannem.
3 calend.	Maximine tibi quarto Treuir alta coruscat.
4 calend.	Tertius Hugberto papa & Felice dicatur.
2 calend.	Tum pridie Petronella Petri de germine sancto Fulgida utro micat Christi trabeata decori,

Hinc Maium æstiuo primùm sub sole calentem, Quæ longisq; ferat, pro memus uota diebus.

Cantius & Cantianus cum Cantianella Collucent, Maiū hæc claudunt solennia mensis.

Ephemeris.

Sextus mensis Romanorum.
IVNIUS Habet dies triginta.
 Luna uerò uiginti & nouem.
 Nox, horarum sex est: & dies, octo decim.

Tertius mensis Hebræorum Situan, habet in hoc mense locum,
 & Octauus mensis Græcorum Deseos.

e	c	m	o	e	calendæ	Nicomedis martyris. Simeonis in Treueri.	19	12	1	152	o
					4 non.	Marcellini papæ & martyris, Petri exorcistæ.	8	13	2	153	p
					3 non.						q
i	d	n	r	A	2 non.	Initium de signis, secundum Græcos.	16	15	4	155	r
					nonæ	Bonifacii archiepiscopi.	5	16	5	156	s
					8 idus	Hic desinunt aues canere.	17	6	157	t	
					7 idus		13	18	7	158	u
					6 idus	Medardi episcopi & confessoris.	2	19	8	159	x
					5 idus	Primi & Feliciani.					y
u	g	p	c	g	4 idus		10	21	10	161	z
					3 idus	Barnabæ apostoli.	22	11	162	a	
					2 idus	Romæ Basilidis, Cyrini, Naboris & Nazarii.	18	23	12	163	b
a	q	f	c	idus		Vicinium pentecostes.	7	24	13	164	c
					18 cal.	IVLII. J. Valerij, Rufini martyrum.	25	14	165	d	
					17 cal.	Viti, Modesti, & Crescentiæ uirginis.	15	26	15	166	e
e	k	r	i	f	16 cal.		4	27	16	167	f
					15 cal.	Sol in Cancrum.	28	17	168	g	
					14 cal.	Marci & Marcelliani.	12	29	18	169	h
i	s	m	b	13 cal.	Protasij & Geruasij.		1	1	19	170	i
					12 cal.	Solstitium secundum Orientem.	2	20	171	k	
					11 cal.	Albani martyris.	9	3	21	172	l
o	n	t	p	e	10 cal.	Jacobi Alphei apostoli.	4	22	173	m	
					9 cal.	Vigilia sancti Ioannis Baptistæ.	17	5	23	174	n
					8 cal.	Natiuitas sancti Ioannis Baptistæ.	6	6	24	175	o
u	u	s	A	7 cal.	Decimus mensis Ægyptiorum Epifi.		7	25	176	p	
					6 cal.	Romæ sanctorum Ioannis & Pauli.	14	8	26	177	q
a	a	a	c	5 cal.			3	9	27	178	r
					4 cal.	Leonis papæ. Vigilia apostolorum Petri & Pauli.	10	28	179	s	
a	b	c	e	3 cal.	Passio apostolorum Petri & Pauli.		11	11	29	180	t
e	b	d	f	2 cal.			12	30	181	u	

Tellurem concuro Iunius proscindit aratro.
 Ardentis penetrat quoque Phœbi sidera Cancri.
 Contra hinc Solstitium medio, summoque coruscet.

Iunius, à iunioribus populi Romani appellatur: siue (ut Cyngius arbitratur) Iunonius ante uocabatur, à Iunone: & post, detritis quibusdam literis, Iunius dictus est. Nam & ædes Iunonis Monetæ, calendis Iunij dedicata sunt.

Intuendum est, quod in octauo anno, in quarto nonarum Iunij, luna trigesima est, sed hæc Maij est. Luna autem Iunij in Iulio finitur.

Item onno decimo octauo in calendis Iunij trigesima luna inuenitur, sed hæc Maio deputatur. Luna uerò Iunij finitur secundo calendarum Iulij.

A priori quarta feria Martij, qua ieiunium celebratur, usque ad ieiunium Iunij, quatuordecim hebdomadæ sunt: & ab hoc tempore usque ad ieiunium Septembris, sunt quoque quatuordecim hebdomadæ.

Mense Iulio omnibus diebus mane ieiuni, plenum calicem de aqua frigida bibant. Ceruissiam, siue (ut nonnulli uocant) Medum, non bibant. Sinapim esitent. Lactucas manducent. Acetum bibere oportet. Et ex herbis, saluam & sauinam in potiunculis bibant: quia tunc, cerebrum humores producere solet.

Iunius in decimo, quindenum à fine salutatur.
 Hora scilicet quinta, decimi diei, ut plurimum, & etiam quarta hora alterius diei, cauenda.

Septimus mens

Ephemeris.

calendæ	Iunij origo tuum sustollit in astra nitorem, Pamphile martyrio doctor uenerande beato, Martyris huncque diem festum Nicomedis adornat.
4 nonarum	Marcelline sacer, Petre exorcista quaternis Nonis communem dignamque litatis ad aram, Lugdunice pio Blandina uocatur honore, Quadragesima quæ simul octonamque coruscum, Cum plebe nexit flammis undisque monile.
3 nonarum	Pergentinus item Laurentinusque cruoris, Et generis ternas gemino fulgore uenustam, Aureliana suum plebes recolectque Liphardum.
2 nonarum	Martyr & antistes pridie sacra uota Quirinus Accumulans proprio Christum de sanguine placat, Nonis antistes fulget Bonifacius Anglis
nonæ	Editus ad Christum Oceani, qui traxit alumnos Erephonum puro submittens colla latuacro.
8 iduum	Octonas idus Ceratus episcopus ornatus Urbem, qui fuit Gratiano principe dictam.
7 iduum	Paulus septenas præsul tuus alta Byzanti.
6 iduum	Progenies meritumque pium quos iungit & ara, Gildardus tenas pariterque Medardus honorant.
5 iduum	Quinas primus habet, iuncto sibi Feliciano.
4 iduum	Quartæ Basilide, & his deno martyre uernant.
3 iduum	Barnabas ternas exornat apitolus idem.
2 iduum	Cyrinus pridie effulget Nazareque Naborque, His & Basilidem festo sociamus eodem.
idus	Idus illustrat Felicula uirgo cruore, Lac Petronella tibi uerbum, quam iunxit & ætas.
18 cal. Iul.	Octauo Iuli & deno ante exordia mensis, Vates Heliseus, simul Abdias resurgent, Hic quoque Valerio & Rufino martyre gaudet.
17 calend.	Septeno deno Virtus cum uirgine Clara, Margarita martyris splendore nitescit, Hocque Modestus & alma nitet Crescentia uirgo.
16 calend.	Sedecimo Cyricus Iulitta cum genitrice Clarescit uera Christi pietate fideque.
15 calend.	Quindecimus septem, quinquagenisque ducentis Martyribus iucundam mittit ad astra coronam.
14 calend.	Quartum cum deno precioso sanguine fratres Marcellianus pariter Marcusque sacrarunt, Hunc quoque Balbinæ illustrat meritumque decusque.
13 calend.	Geruasius terdenum Protasiusque coronantur.
12 calend.	Vitalisque pater natos sequitur duodeno.
11 calend.	Martyr Rufinusque undeno & Maria pollent.
10 calend.	Albanus decimo defendit laude Britannos, Paulinusque Nolam meritis & nomine iustrat.
9 calend.	Anglorum nono Ediltrud de germine fulget.
8 calend.	Octauo natus colitur Baptista Ioannes.
7 calend.	Septeno Romam Luceia exornat amore, Scampio bis deno & bino martyre lata, De quibus Aceias socio conlucet honore.
6 calend.	Sextum martyr habet Paulus simul atque Ioannes Germine, amore, fide, uirtute & sanguine fratres, Cum quibus augusto radiat Constantia ferto, Saluus & sanctus Scalditum litora uisit.
5 calend.	Hesperiam quinto antistes martyreque Zoelus Martyribus cumula iunctus denisque nouemque.
4 calend.	Præfule quartus ouat uerbi & doctore Leone.
3 calend.	Tertius auratam sustollit ad æthera Romam Martyrio pariter Petri Paulique beato.
2 calend.	Lemouicum pridie colitur Martialis honore, Iunius his celum festis determinat orbem.

Iunius imbrifugo æstatis sub
 caumate feruens,
 Tempia, quibus festa uelet
 de fronte canemus.

Sextus mensis Romanorum.
IVLIVS
Haber dies triginta & unum.
Luna uero triginta.
Nox, horarum octo est: & dies, sedecim.

Quartus mensis Hebraeorum Thamuz, habet in hoc mense locum,
& Octauus mensis Graecorum Phanemos.

Table with columns for days of the month (e.g., 6 non., 5 non., 4 non.), Roman calendar terms (e.g., Romae Processi & Martiniani, Translatio Thomae apostoli in Edeffa), and a numerical column (19, 13, 2, 18, 2, x).

Iulius ergo secat gramen foenumque referuat.

Iulius prius dictus erat Quintilis, quia a primo tunc mense Martio quintus est mensis. Verum postea in honorem Iulij Caesaris dictatoris, legem ferente Marco Antonino consule, Iulius appellatus est.

Sciendum postea est, in octavo anno, quod in calendis Iulij mensis trigesima luna, secundum regulam debuit esse, sed propter tertium embolismum uigesima nona luna haec est, & etiam mensis Iulij.

Item anno decimonono, nos qui epactas lunares a Septembre incipimus, in tertio calendarum Augusti trigessimam Iulij lunam, saltus ratione praetermittimus, ita ut eadem die pro trigesima dicamus primam.

Sicque in calendis Augusti, tertia fit, quum secundum regulam non esse debuerit, quatenus in calendis Septembris, quinta effici possit.

Mense Iulio, Venere non usitent. Sanguis non minuatur ullo modo. Potionem non bibant. Ruram & saluam usitent: flores apij & uuae bibant. Plenum calicem de aqua ieiunii bibant, propter choleras soluendas.

Tredecimus Iulij decimo minuit ante calendas,
Hora scilicet undecima decim tertij diei, ut plurimum, & etiam nona hora illius septimi diei, cauenda.

Iulius

Iulius hinc flauis humeros re dimittis aristis,
Quos supplex aris ueneransque colat, memoremus.
Primus qui treteris populi legisque sacerdos
Extitit incensi primusque litauit ad aram
Aaron orditur luli sacratque calendas,
Has quoque contemptor mundi Carilephus honorat.
6 nonarum Processus sextus retinet cum Martiniano.
5 nonarum Nonas martyrij lato irradiantque decore,
Pontifices quintas Anatolius Eulogiusque.
4 nonarum Lauriane tenes meritorum nomine quartas,
Ossaque Martini tumulo mutata uenustant.
3 nonarum Domitius ternas dicat, & clarissima Zoe
Auxit martyrio coetumque iure beatum.
2 nonarum Eximius uatum pridie defectus in orbe
Martyrio Esaias uirtute atque ore coruscet,
Tranquilline simul duplici splendore refulges,
Sanctorum genitor sanctos comitate peremptos,
Tumque Goar Christi colitur famulusque sacerque
Pantemonis splendet meritumque fidesque.
nona Octauo ante idus Cilianus Procopiusque,
8 iduum Excellent Christum uirtute & morte sequuti.
7 iduum Atidax septeno pariterque Anatolia claret.
Nec minus & contemptor opum sacer eminet Ephrem.
6 iduum Sexto germana Christo pro sorte coronam,
Progenie septena dicat Felicitas alma,
Quam genuit gratamque Deo praemisit ad aram.
5 iduum Martyrio quintum sancti Ianuarii atque
Consimili decorat Pelagia sancta nitore
Tum Bencuentanis translata montibus almi,
Iusta patris Benedicti nunc Liger altus honorat.
4 iduum Hermagoram quarto supplex Aquileia frequentat,
Antistes precibus populum qui fuscit & urbem.
3 iduum Tertius Aegyptum praesentat Serapioni,
Attalus & martyr caelesti flore nitescit.
2 iduum Antistes pridie & martyr petit aethera Phocas,
Idibus effulgent Cassianus Syricusque,
Et Iacobus meritis celebratur episcopus amplis.
17 ca. Aug. Cum decima Augustum praesignaris septima mensis,
Hilarine tuos martyr nitet optime festo.
16 calend. Sedecimam uotis Carthago spectat opimis,
Martyrij plebem duodenam laeta frequentans,
Scyllitana simul capiti, quos patria misit.
15 calend. Quindecimam genitrix septena prole dicauit,
Symphorosa pio pariter germine caesa.
14 calend. Arsenius quartam denamque eremita uenustate.
13 calend. Et ternam denam Philibertus sanctus adornat.
12 calend. Praxedis duo dena effulget uirginis, atque
Propheta Danielis nomine sine fideque,
Ipsa luce pij solennis dedicatio Petri.
11 calend. Undecimam Christo felix miserante Maria,
Ornat septeno caruit quae damone, quamque
Magdala progenitam signat cognomine origo:
Vandregisle tibi hac monachorum uota recurrunt.
10 calend. Hinc decimam praclarus Apollinaris honorat.
9 calend. Mox nonam Christina, Aquila & Niceta sacrarunt.
8 calend. Octauam Iacobus Zebedei filius ornat,
Primus apostolicum uero pro rege cruorem,
Qui dedit hunc Cucuphas Christophorusque sequuntur.
7 calend. Septimam Adrianus tenet Amyliusque beati,
Martianus cum quis simili uirtute triumphat.
6 calend. Presbyter Hermelaus sexta martyrij coruscet.

Bedae, tom. 1.

N

5 calend. Quintam Nazarius cum Celso possidet, tuncque
Pantaleon martyr proprio sibi sancti honore,
Insignem meritis Petri Paulique beatis.
Praeul Romanus Stephanus tum consecrat aram,
Temploque Dionysij geminata refulget,
Signis martyrij montus uisusque fideque.
4 calend. Felix, Simplicius, Faustinus, & alma Beatrix,
Tricassique Lupus quartam communiter auant,
Abdon & Sennes, designata tercia sanctos,
Regni quos Romae tribuit de germine Petris.
3 calend. Martyrij pridie Fabium pia gloria rexit,
Iulius haec orbi excedens solennia inquit.

Octauus mensis Romanorum, Habet dies triginta & unum. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum quatuordecim est: & dies, decem.

Quintus mensis Hebræorum Aab, habet in hoc mense locum. & nonus mensis Græcorum, Laos.

Table with columns for days of the month (id, n, r, d, e, s, t, u, r, g, a, b, b, c, c, d, d, e, f, f, g, g, h, i, k, l, m, o, n, t, p, q, r, u, u, s, d, a, a, a, f, b, b, g, A, e, b, d, b, c, e, c, f, d, i, d, c, g, e) and corresponding events and dates.

Augustum mensem leo feruidus igne perurit. Augustus merit, & fruges in horrea mittit. Herigone hic Phæbo sociat sua sydera Virgo. His quoque confurgit Autumni tempora lati.

Augustus mensis, Sextilis antea uocabatur: donec honori Augusti Cæsaris daretur, ex senatusconsulto: eo quod ipse, die prima mensis huius, Antonium cum Cleopatra superauerit, & imperium populi Romani firmauerit.

Considerandum est, quod in decimosexto anno, in secundo calendarum Septembris, trigesima luna inuenitur: sed hæc non Augusti mensis luna est, sed sexti embolismi, qui incipit quarto nonarum Augusti mensis, nulloque nisi deputatur, quia omnis luna embolismi mensibus cunctis superflua est.

Item anno decimonono in calendis Augusti, propter saltum lunæ, quo trigesima Iulij luna transfertur, tertia luna fit: quum secunda, iuxta regulam, esse debuerit.

Mense Augusto caules & maluas non comedant: agramina comedant: ceruissiam minime bibant, & met. Betas non manducent, quia tunc amaræ sunt & liquidæ, & choleram, nigram generant: gilganum bibant.

Augusti nepa prima fugat de fine secundam. Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, & etiam septima hora alterius diei, cauenda.

Nonis

Augustus demum pleno iam farre refertus, Quis noua sacra ferat monstremus carmine sanctos.

calendæ

Quos ferus in mortem Antiochus cum matre subegit Venturo sanguen, qui Christo sponte dicarunt, Augustas retinent Machabæi iure calendas, Carcere Roma Petrum celebrant uiridisq; reductum, Eusebiumq; suum Vercelli rite frequentant.

4 nonarum

Nonarum Stephanus martyrq; & papa beatus, Quarto festiua tribuit pia gaudia Romæ.

3 nonarum

Terno mox Stephani colitur solenne reperti, Primus qui mortem Christi est moriendo sequutus, Gamaliel, Nicodemus, Abihon pariterq; Inuenti uoto fulgent & laude perenni.

2 nonarum

Iustinus pridie proprio celebratur honore, Presbyter in numero sanctorum cæde peremptus, Crudeli exquirens tumulis qui condecorauit.

nonæ

Nonas Cassianus, Memmius atque Osualdus Rex pius Anglorum merito & uirtute retentant.

8 iduum

Idibus octonis mortem passura, cruceq; Christi sancta caro ætheream dedit ante figuram, Præsul & his Sixtus Romæ martyrq; colendus iuxta & Felicissimus Agapitusq; triumphant.

7 iduum

Septenas pariter Donatus & Afra bearunt, Æthereum senis penetrat Cyriacus honorem.

6 iduum

Romanus quinis martyr milesq; refulget.

5 iduum

Quartis Laurenti merito splendescis opimo, Ignem qui passus tortorem uincis iniquum.

4 iduum

Ternis flosq; decusq; pium petis astra Tiburti, Has & Goaricus confessor possidet almus.

3 iduum

Martyrij palmam pridie capis Euple perennem, Idibus Hippolytum comitem Laurentius astris, Pro Christi parili recipit certamine passum

2 iduum

Reginam meritis uirtute fideq; colendam Tellus tum uenerans Radegundâ Aquitana frequentat.

idus

Quæ decima & nona est Septembris ante calendas, Eusebium Romæ sancti celebratq; beatum.

19 cal. Sep.

Octaua & decima mundi lux flosq; Maria Angelico comitata choro petit æthera uirgo.

18 calend.

Septenam denamq; tenes Arnulphæ sacerdos, Martyre sedecimam effulget Mammete beato.

17 calend.

Agapitus quintam decimam certamine sancit, Magnas & Andreas quarta denaq; coruscant, Septem nonaginta & quingenti comitantur, Quos pariter sancti simul his bis mille sequuntur.

16 calend.

Tertia post denam Samuele excellit ab ipsis, Quem Domino cunis genitrix deuota sacrauit.

15 calend.

Martyris hinc duodena priuati sanguine uernat, Vndecimam Romæ Timotheus passus honorat, Aduatumq; suum celebrat plebs Symphorianum, Mater quem Christo pariter moritura dicauit.

14 calend.

Lucius & Ptolemæus denam uirtute coronant, Bartholomæus nonam exornat retinetq; beatus India quo doctore Dei cognouit honorem

13 calend.

Herculis & Bachi insanis uix eruta sacris, Hunc illum fama est uaria pro sorte sepulchri, Æoliæ, Laparen, Beneuenti & templa tenere, Tum quoque Genesio resplendet martyre Roma

12 calend.

Audoenum tumq; pium Radumagus honorat, Octaua hinc Arelas celebrat te sancte Genesii.

11 calend.

Martyrio septenam Irenæus & Abundus ornant, Rufe tuos recolens ostendit sexta triumphos,

10 calend.

8 calend.

7 calend.

6 calend.

5 calend.

4 calend.

3 calend.

2 calend.

1 calend.

Bedæ, tom. 1.

5 calend.

Hermetem quinta probat felicitate beatum. Ecclesie lumen, populi sacra norma fidelis, Africa quo pastore orbis doctore coruscet, Augustine pater fello celebratis eodem, Autera quem ferunt Italis nunc templa sepulchrum, Samonus alafid Vibiani hac fulget honore, Vros Alamannorum recollit Constantia sanctum, Hac quoque Pelagium fuso pro sanguine clarum.

4 calend.

Præco Deliberi uox, & Baptista Ioannes, Quem effera salanti tribuerunt iusta puellæ Insiguit quartam metiorum laude perenni, Virgo Sabina simul Romæ sua templa reuulsi, Terna cum Felice pio præcellit Aduardus, Paulinus pridie Treuerorum moenia iustrat, Exilio antistes uero pro dogmate clarus, Augusti his demum clauduntur limina fessis.

N 2

Ephemeris.

Nonus mensis Romanorum, **SEPTEMBER** Habet dies triginta Luna uero quoque triginta
Nox, horarum duodecim est: & dies, etiam duodecim.

Sextus mensis Hebraeorum Elul, habet in hoc mense locum & decimus mensis Graecorum, Gorpios.

e	l	h	f	calend	Verenae uirginis.	16	16	1	244	o
o	f	i	g	4 non.	Luna embolismi secunda.	5	17	2	245	p
u	g	k	A	3 non.	Benedictae martyris.	18	3	246	q	
h	a	l	b	2 non.	Ferreoli martyris.	19	4	247	r	
i	f	m	c	nona	Magni confessoris.	20	5	248	s	
e	k	o	d	8 idus	Reginae uirginis.	21	6	249	t	
l	a	p	e	7 idus	Natiuitas S. Mariae uirg. Corbiniani confes. Adriani mar.	22	7	250	u	
o	n	f	f	6 idus	Gorgonij martyris.	23	8	251	x	
u	k	q	g	5 idus	Audonarij episcopi.	24	9	252	y	
a	i	r	A	4 idus	Prothi & Hiacyinthi. Felicis & Regulae.	25	10	253	z	
e	k	s	b	3 idus		26	11	254	a	
l	a	t	c	2 idus		27	12	255	b	
o	n	u	d	idus		28	13	256	c	
u	k	a	e	19 cal.	OCTOBRIS. jCornelij & Cypriani. Exaltatio crucis.	29	14	257	d	
e	k	h	b	17 cal.	Romae Nicomedis martyris.	12	15	258	e	
l	a	c	f	16 cal.	Romae Luciae. Euphemiae uirginis. Geminiani.	1	16	259	f	
o	n	d	g	15 cal.	Lamberti episcopi & martyris. Sol in Libram.	3	17	260	g	
u	k	e	A	14 cal.	Ianuarij episcopi & martyris, & aliorum septem.	9	18	261	h	
a	i	b	c	13 cal.	Aequinoctium autumnale, secundum Orientales.	5	19	262	i	
o	n	c	d	12 cal.	Vigilia sancti Matthaei.	17	20	263	k	
u	k	h	e	11 cal.	Natiuitas sancti Matthaei apostoli.	6	21	264	l	
e	k	i	f	10 cal.	Mauricij & Exuperij cum socijs. Emmerammis martyris.	8	22	265	m	
l	a	g	g	9 cal.		14	23	266	n	
o	n	a	A	8 cal.	Conceptio sancti Ioannis Baptistae.	3	24	267	o	
u	k	m	b	7 cal.	Aequinoctium iuxta quosdam, & locus Indictionum.	10	25	268	p	
e	k	n	c	6 cal.	Iustinae uirginis.	11	26	269	q	
l	a	o	d	5 cal.	Cosmae & Damiani.	12	27	270	r	
u	k	p	e	4 cal.	Laoba uirginis. Secundus mensis Aegyptiorum Paophi.	19	28	271	s	
e	k	q	f	3 cal.	Dedicatio basilicae sancti Michaelis archangeli.	8	29	272	t	
l	a	r	g	2 cal.	Hieronymi presbyteri.	15	30	273	u	

Aequatura diem Soli quum Libra inharet.
Libra pares lucis somnig hic efficit horas.
Sydere uirgo tuo Bacchum September opimat.
September lectos terit hi cum fuisse corymbos.

September, quasi septimus imber appellatur: eo quod septimus a Martio, primo quodam mense, numeratur: & plerunque imbribus seu nubibus obscuretur.

Considerandum est, quod in quinto anno, in quarto nonarum Septembris, secundi embolismi luna incipit, & finitur in calendis Octobris trigesima, quae nec Septembris nec Octobri deputatur.

Epactas, id est adiectiones lunares, Aegyptios nos sequentes, a Septembris mense inchoamus, semperque ibidem nouas sumimus. Sed epactae (secundum doctissimos) cum concurrentibus, & lunari cyclo in calendis Ianuarijs mutantur.

Ad epactas uero inueniendas, semper undecim praesentibus adduntur, ut sequentes inueniantur. Excepto decimonono anno, quando octodecim epactis, non undecim, ut in caeteris, sed duodecim adiungimus: ut triginta epactas, quas nullas dicimus, efficere queamus.

Mense Septembris bucellas lacte infusas ieiuni comedant quotidie, & omnia quaeuis accipe, quia omnis esca & fructus in hoc tempore confecti sunt. De pollice sanguinem minue. Potio sit agrimonia & apij semen. Porros coctos & crudos comede. Bibe costum & mastice.

Tertia Septembris uulpis ferit a pede denam.
Hora scilicet undecima decim tertij diei, ut plurimum, & etiam nona hora alterius diei, cauenda.

Ephemeris.

Mitti September praegustans pocula Baccho,
Quos aris uenerando colat memoretque canemus.
Legifer heredem proprii quem linquit honoris
Promissam populo terram, qui sorte per astra,
Per loca per celsos montis distinxit & urbes,
Septembres Iosue tenet orditurque calendas
Priscus & has martyr trabeatus sanguine lustrat,
Praesul & his Senonum Lupus e de coruscat ab alta,
Has & Verena rutilant solennia sancta.

4 nonarum Quartas hinc nonas Lugduni Iustus honorat.
3 nonarum Ternis Antonine puer martyrque triumphas,
Tunc & Aristes antistes de morte beatus.
2 nonarum Legis diuinae lator, susceptor & autor
Colloquio uisusque Dei dignate frequenti,
Pracello pridie tumularis monte Moyses,
Nulli post licuit cuius cognoscere bustum,
Tunc etiam Cabalon Marcelli sanguine uernat.
nona Nonis Ferreolus cum Ferritione resulget,
Donatus Capuam pariterque Arcontius ornant.
8 iduum Vates Zacharias octonas obtinet idus.
7 iduum Antistes septenas seruat Eutortius, atque
Regali insignis Chloaldus stirpe sacerdos.
6 iduum Qua Deus humanam suscepit uirgine formam,
Illustrat senas ortus de luce Maria,
Martyr & Adrianus Romam tum sanguine comit.
5 iduum Gorgontius quinas fama meritisque retentat,
Romae quem passum nunc Gallia poscit adorans.
4 iduum Sosthenes & Victor quartis memorantur eandem,
Christi pro regno sortiti & laude coronam.
3 iduum Prothus hinc ternas, fraterque Hiacyntus honorat.
Qui Eugeniā pariter legem docuere sacram,
Has simul & Felix felici morte dicauit
Martyrio Regulae iuncto pariterque beatus.
2 iduum Martyr mox pridie Celsus petit athera Syrus.
Idibus abba nitet merito & cognomine Amatus.
19 ca. Oct. Octono & decimo octimbrem uocitantē futurum
Exaltata crucis fulgent uexilla relata,
Perfide ab indigna Victor quam uexit Heracleus,
Corneliusque suam uirtute & sanguine Romam,
Antistes fulcit & Cypriano laeta coruscat,
Carthago insigni doctore & martyre totum
Ecclesiae scribunt, cuius sacra dicta per orbem,
Praesulis hic etiam meritum celebratur Eparci.
17 calend. Septenum dentum Nicomedes presbyter ornat.
Virgo tuus Petronilla comes martyrque beatus
Pontifices ara meritis uitaeque colendi,
Carnutes Leobinus, Aper, Leo quosque tuentur.
16 calend. Hinc sexto deno Martinus papa beatus,
Euphemiamque pio sanctam ueneramus amore,
Lucius hoc simul excelsit cum Geminiano
Condecorat pariter passos quos laurea Christi.
15 calend. Lambertus quintum denum uirtute coronat,
Factio quem caesum semper tremebunda pauescit.
14 calend. Ore, fide antistes, signis & sanguine martyr
Methodius, quartum denum celebrandus honorat.
13 calend. Virtutis specimen pariendi, & forma decusque
Martyrij Eustathius terno denoque triumphat.
12 calend. Virgoque bisse num Fausta atque Eugilastius ornant,
Deseruit Christo, mundi qui lucra uocante,
11 calend. Undecimum Matthaeus euangelico ore sacrauit,
10 calend. Mauricius denum socia legione coronat,
Effuso mortem pariter quae sanguine uicit

6 calend. Sexta martyr orat Cyprianus uirgo beata,
7 calend. Septimo Lupus antistes Lugduna reuilit
Moenia deuota pastor memorabilis urbi
Ambiana mitat Firmo martyre plebes,
8 calend. Octauum sterili conceptus uentre Ioannes,
Andochusque sacrae martyrijque presbyter almus,
9 calend. Nonum Felixque pari comitantur amore.
Quem Tyfius sacrae martyrijque presbyter almus,
10 calend. Decimum Iosue tenet orditurque calendas
Priscus & has martyr trabeatus sanguine lustrat,
11 calend. Undecimum Matthaeus euangelico ore sacrauit,
12 calend. Duodecimum Hieronymus presbyteri.
13 calend. Tredecimum Hieronymus presbyteri.
14 calend. Quattuordecimum Hieronymus presbyteri.
15 calend. Quindecimum Hieronymus presbyteri.
16 calend. Sexdecimum Hieronymus presbyteri.
17 calend. Septendecimum Hieronymus presbyteri.
18 calend. Octiduum Hieronymus presbyteri.
19 calend. Nonduum Hieronymus presbyteri.
20 calend. Deciduum Hieronymus presbyteri.
21 calend. Undeciduum Hieronymus presbyteri.
22 calend. Duodeciduum Hieronymus presbyteri.
23 calend. Tredeciduum Hieronymus presbyteri.
24 calend. Quattuordeciduum Hieronymus presbyteri.
25 calend. Quindeciduum Hieronymus presbyteri.
26 calend. Sexdeciduum Hieronymus presbyteri.
27 calend. Septendeciduum Hieronymus presbyteri.
28 calend. Octiduum Hieronymus presbyteri.
29 calend. Nonduum Hieronymus presbyteri.
30 calend. Deciduum Hieronymus presbyteri.

Ephemeris.

Decimus & antepenultimus mensis Romanorum,
OCTOBER Habet dies triginta & unum,
 Luna uero uiginti & nouem,
 Nox, horarum est quatuordecim: & dies, decem.

Septimus mensis Hebraeorum Thifri, habet in hoc mense locum,
 & undecimus Graecorum, Hyperberetios.

Calende	Remigij episcopi.	16	16	1	274	x
6 non.	Leodegarij martyris.	17	2	275	y	
5 non.	Sulpicij & Seruilijs.	18	3	276	z	
4 non.		19	4	277	a	
3 non.		20	5	278	b	
2 non.		21	6	279	c	
nonæ	Marcij papæ.	22	7	280	d	
8 idus		23	8	281	e	
7 idus	Parisijs Dionysij, Rustici presbyteri, Eleutherij diaconi.	24	9	282	f	
6 idus		25	10	283	g	
5 idus	Eustathij presbyteri.	26	11	284	h	
4 idus		27	12	285	i	
3 idus	Romæ Callisti papæ.	28	13	286	k	
2 idus		29	14	287	l	
idus		30	15	288	m	
17 cal.	NOVEMBRIS. Gallij confessoris.	1	16	289	n	
16 cal.		2	17	290	o	
15 cal.	Lucæ euangelistæ. Sol in Scorpionem.	3	18	291	p	
14 cal.	Festi, Solij, Ianuarij episcopi.	4	19	292	q	
13 cal.		5	20	293	r	
12 cal.	In Colonia sanctarum uirginum.	6	21	294	s	
11 cal.		7	22	295	t	
10 cal.	Octaua sancti Galli.	8	23	296	u	
9 cal.		9	24	297	x	
8 cal.	Crispini & Crispiniani.	10	25	298	y	
7 cal.	Amandi confessoris.	11	26	299	z	
6 cal.	Vigilia apostolorum Simonis & Iudæ.	12	27	300	a	
5 cal.	Simonis, & Iudæ, qui & Thaddæus.	13	28	301	b	
4 cal.	Tertius Aegyptiorum mensis, Athir.	14	29	302	c	
3 cal.		15	30	303	d	
2 cal.	Vigilia Omnium sanctorum. Quintini martyris.	16	31	304	e	

Seminat October, quod maturum metit.
 Aquat & October sementis tempore Libram.
 Scorpius Autumni hinc moderatur tempora læti.

October, sicut & September, à numero & imbris appellatur, significans quotus à Martio computetur, & quod imbris sæpius irrigetur.

Norandum est, quod quinto anno in calendis Octobris, trigesima luna est, & embolismi secundus est. Luna uero Octobris, in tertio calendarum Nouembris finitur.

Indictiones in octauo calendarum Octobris semper incipiunt, & finiuntur, ibique mutantur. Indictiones autem propter Regum tempora signanda, repertæ sunt: scilicet, ne aliquis in temporibus error oboriri possit, quæ & propter facilitatem computandi, tantum quindecim annos complectuntur.

Mense Octobri racemos & framustum usitent, quia corpus sanat, & solutionem facit: porros leuiter coctos esitent, quia crudi uenenum habent, cocti ad antidotum ualent. Lac caprinum aut agnulinum ieiunus bibe, propter sanguinem dulciandum, & calculum discutiendum, & pulmonem curandum, Bibe cariophylum & piperum.

Tertius Octobris, gladius: decem in ordine necit.
 Hora scilicet quinta tertij diei, ut plurimum, & etiam nona decimi diei, cauenda.

Ephemeris.

Spumanti musto pomisq; Octimber onustus,
 Quis pateras galatosq; ferat, memorado sequemur,
 Francos qui primus docuit domuitq; feroces
 Remigius proprio Octimbrem præsignat honore,
 Germanusq; simul doctrina insignis & actus,
 Tum propriam munit meritis Autiliodorum,
 Qui Oceano fidei refugas & dogma nefandum
 Reppulit, & signis te picta Britannia texit,
 Hos uirtute Bauo & sancto comitatur honore.

calendas

6 nonarum Mox sextum nonarum Leodegarij ornat
 Seditione potens, quem dux populusq; peremit.
 5 nonarum Eutaldi meritis gente & cognomine & ara
 Doctrinæq; pares quantum sibi more dicarunt.
 4 nonarum Marcus Marcianusq; suo implēt munere quartum
 Germine, martyrio, natura & funere fratres.
 3 nonarum Ternas tum notias Apollinaris honorat
 Præsul templi frequens cuius Rauenna coronat.
 2 nonarum Virgo Fides pridie hinc felici morte triumphat.
 nonis. Pontifices nonas Linus Marcusq; retentant,
 8 iduum Octauo ante idus Demetri sancte beatis
 Nomine pro Christi tortores passus iniquos,
 7 iduum Exemplum fidei parendi & norma salubris
 Excelli patris Primum cognomine dictus
 Gentibus inde pater cœlesti sorte uocatus,
 Septenas Abraham sancti retinetq; beatus,
 His quoque martyrio insigni trinocq; coruscant
 Vrbem templa suo lustrantia lumine cunctum
 Dionysius atherio qui splendet honore
 Gallia doctorem Paulo instituentem beatum,
 Quem meruit gemino comptu iunctuq; ministrū,
 Dominocq; Itali claro tum martyre fulgent.
 6 iduum Senas iustitiæ titulus Loth sanctus adornat,
 Cassius & Gereon, Victor, Florentius, atque
 Martyrij comites plebs tum coniuicta triumphat.
 5 iduum Quinas mox Tarcus, Prob' Andronicusq; coronat
 Virtutis mortisq; pares quos gloria reddit.
 4 iduum Idus tum quartas meritis Edistius auget
 Vrbis Rauenna suo celebri quo martyre pollet.
 3 iduum Ternas Marcellus, Faustus, Ianuarius implent,
 Tum quoque Petre tibi Dionysiq; sacratum
 Templum & Chrysantho Dariaq; coruscat & ara,
 Tolbia cum plano quo præminet æquore castrum.
 2 iduum Callistus pridie antistes martyreq; trophæo
 Præcellens multo & comitatus martyre fulget.
 idus Idibus inde tibi Maurorum turba uocatur
 Agrippina animis pariterq; læta beatis
 Militiam Christo uirtute & morte dicit.

17 ca. Nou. Septeno denocq; Nouembrem qui uenientem
 Præsignat, Gallus colitur confessor, & unâ
 Bis centum & decies septem memoratur iniquus
 Quos furor ob Christum, simili maclauit honore.
 16 calend. Sedecimum facer antistes Florentinus ornat,
 15 calend. Lucas ter quinum festo officioq; dicatum
 Monstrat Paule tuo Christum sermone loquutus
 Regni calcatrix iuxta & Triphonia claret.
 14 calend. Beronicus bis septeno atque pædagogia fulget.
 Quas pariter quadraginta atq; nouem comitantur.
 13 calend. Ternum cum deno Caprasi martyr honoras.
 12 calend. Presbyter Asterius duodeno laude coruscat
 Egredia multos docuit qui uincere sanctos,
 Undique bella pijs diram minitantia morrent,
 Hunc & Hilariem cremi bonus accola comit

Tic numerosa similitudo Rhemi perlitore fulget
 Christo uirginis erecta trophæa maniplis
 Agrippinae ubi quantum furor impius olim
 Milla maclauit duobus in clypea sanctis.
 11 ca. Undecim festo Philippus episcopus auget,
 Hernas hoc ipso niter Eufebiusq; beatus.
 10 ca. Secutæ tuos decimo facer inde colonos,
 Inpescas primi radians de culmine templi,
 9 cal. Nono quadrageni effulgens fexq; triupho
 Romæ milia & sancto certamine clari.
 8 cal. Octauo Crispinus habet cum Crispiniano
 Hannas qui passus sauum uicere tyrannum

6 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 5 cal. Simonis & Iudæ præcellit quibus honore,
 Quos opulenta Deo Petris mitente receptis,
 7 cal. Pontifices fama signis tumuliscq; coruscant
 Septimus offendit uero de nomine Amandum,
 V edistiusq; simul meritisq; & tempore iunctos
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 6 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 5 cal. Simonis & Iudæ præcellit quibus honore,
 Quos opulenta Deo Petris mitente receptis,

8 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 7 cal. Pontifices fama signis tumuliscq; coruscant
 Septimus offendit uero de nomine Amandum,
 V edistiusq; simul meritisq; & tempore iunctos
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 6 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 5 cal. Simonis & Iudæ præcellit quibus honore,
 Quos opulenta Deo Petris mitente receptis,

8 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 7 cal. Pontifices fama signis tumuliscq; coruscant
 Septimus offendit uero de nomine Amandum,
 V edistiusq; simul meritisq; & tempore iunctos
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 6 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 5 cal. Simonis & Iudæ præcellit quibus honore,
 Quos opulenta Deo Petris mitente receptis,

8 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 7 cal. Pontifices fama signis tumuliscq; coruscant
 Septimus offendit uero de nomine Amandum,
 V edistiusq; simul meritisq; & tempore iunctos
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 6 cal. Hinc sextum martyri pugnant Vincens ornat
 Chryse hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat.
 5 cal. Simonis & Iudæ præcellit quibus honore,
 Quos opulenta Deo Petris mitente receptis,

Ephemeris.

Vndecimus & penultimus mensis Romanorum. Habet dies triginta.
NOVEMBER Luna uerò uiginti & nouem.
 Nox, horarum sedecim est: & dies, tantum octo.

Septimus mensis Hebræorum Maresuan, habet in hoc mense locum,
 & duodecimus mensis Græcorum, Dios.

o	d	k	d	calendæ	Festiuitas omnium sanctorum. Romæ Cesarij martyris.	18	1	305	f
f	l	e	4	non.	Mariæ uirginis. Quinta luna embolismi.	13	19	2306	g
m	m	f	3	non.	Pirminij episcopi.	2	20	3307	h
u	e	n	2	non.	Domnini martyris.	21	4	308	i
g	o	g		nonæ		10	22	5309	k
h	p	b	8	idus	Villibrordi episcopi.	23	6	310	l
a	f	q	7	idus	Hycinis initium: habet dies nonagintaduos.	18	24	7311	m
i	r	d	6	idus	Quatuor coronatorum. Occasus uigiliarum matutinus.	7	25	8312	n
e	s	e	5	idus	Theodori martyris.	26	9	313	o
k	t	f	4	idus		15	27	10314	p
l	u	g	3	idus	Martini Turonensis episcopi. Romæ Mennæ martyris.	4	28	11315	q
i	a	A	2	idus	Martini papæ. Arsatij martyris. Cuniberti confessoris.	29	12	116	r
m	h	b		idus	Bricij episcopi Turonis.	12	30	13317	s
o	c	c	18	cal.	DECEMBRIS.]	1	1	14318	t
a	d	d	17	cal.	Findani confessoris.	2	15	319	u
e	i	e	16	cal.	Otmari confessoris.	9	3	16320	x
u	f	e	15	cal.	Sol in Sagittarium.	4	17	321	y
o	g	g	14	cal.	Romani monachi. Octaua sancti Martini.	17	5	18322	a
u	k	A	13	cal.		6	6	19323	b
p	i	b	12	cal.		7	20	324	c
a	k	c	11	cal.		14	8	21325	d
a	l	d	10	cal.	Romæ Cecilie uirginis & martyris.	3	9	22326	e
b	m	e	9	cal.	Clementis papæ. Felicitatis uirginis. Columbanus abbas	10	23	327	f
e	n	f	8	cal.	Chrylogoni martyris. Hyems oritur, iuxta quosdam.	11	11	24328	g
c	m	g	7	cal.	Saltus lunæ, secundum aliquos.	19	12	25329	h
i	p	A	6	cal.		13	26	330	i
d	q	b	5	cal.	Quartus mensis Aegyptiorum Choeac.	8	14	27331	k
e	r	c	4	cal.		15	28	332	l
e	s	d	3	cal.	Vigilia sancti Andreae. Romæ Saturnini martyris.	16	16	29333	m
	t	e	2	cal.	Natiuitas sancti Andreae apostoli.	5	17	30334	n

Scorpius hibernum præcepit iubet ire Nouembrem,
 Sed purgat semper fruges tundendo Nouember.
 Hic hyemis brumæ oriuntur frigora duræ.
 Arcitenens gelido hinc contristat sydere coelum,

Nouember nomine suo, sicut priores, quotus à Martio sit, significat: & quod imbres sapius habeat.

Sciendum est, quod in decimo octauo anno, quidam qui epactas à Ianuario incipiunt trigesima Nouembris lunam in septimo calendarum Decembris: saltum Lunæ ibi ponentes transiunt, ut in calendis Ianuarijs, in primo anno nona luna possit inueniri.

Notum sit omnibus hominibus, ut officium primum de Aduentu Domini, nec ante quintum calendarum Decembris inchoetur: nec post tertium nonarum ipsius mensis differatur: sed uel ipsi, uel in medio positis diebus, quandoque dominica dies euenerit, ritè & absque dubio canendum erit.

Mense Nouembri & Decembri, bonum est stadium habere: uenam hepaticam incidere, quia tunc temporis omnes humores sunt commoti: à balnis abstineant se, nullum penitus caput comedant: potio eorum sit cinamomum.

Quinta Nouembris acus, uix tertia mansit in urna.
 Hora scilicet octaua quinti diei, ut plurimum, & etiam hora quarta alterius diei, cauenda.

Ephemeris.

Nunc quoque quis longa uigilet sub nocte Nouember
 Quos uigilando canat promemus carmine sanctos,
 Calendæ Cesaris prima designat fronte Nouembrem
 Eximio cuius lætatur Roma triumpho,
 Mensis & hic reliquos stellato uertice uincens,
 Vno Omnes sanctos celebrans coniungit honore
 Regia quos coeli pariter retinetq; fouetq;
 4 nonarum Quartis Victorine facer martyrq; bearis,
 Nonis his etiam Iulianus, hisq; Benignus
 Presbyteri fulgent uirtute & sanguine clari,
 3 nonarum Tertius Germanus, Vitalis, Cesarisq;
 Theophilusq; pari collucet lumine festi,
 2 nonarum Hinc pridie Rutenos confessor Amanius ornat,
 nonæ Nonis Zacharias uates templiq; sacerdos,
 Eminent oblitam nati, qui munere uocem
 Vatis & officium prisco de more recepit,
 8 iduum Hasq; sacer felix, monachusq; Eusebius argent,
 7 iduum Idibus octonis martyr Felix celebratur,
 Septenas Amarante pia de morte sacraſti,
 Has quoque Villibrodus habet, quo principe plebis
 Eresonum multi Christum fenere uocantem,
 6 iduum Claudi, Castori, Simplicii, Symphoriane, &
 Nicostrate pari fulgetis luce coronæ
 5 iduum Senas ornantes idus merito atque cruore,
 4 iduum Quinæ mox idus Thendoro martyre uernant,
 3 iduum Quartis Modestus Florentia Tyberiusq;
 Trino martyrio, trino pro nomine fulgent,
 Senas sanctus ouat, ternis uirtute fideq;
 Confessor merito officio & sermone sacerdos,
 Atque fide martyr lato famosus in orbe
 Martinus uotis festoq; uocatur eodem
 Exultum flagella, minas, tormenta necemq;
 Pro Christo perpeſſa simul Domicilla triumphat,
 2 iduum Agrippina tuus pridie exceller Chunibertus
 Leonum Sequanæ recolunt quoque littora sanctum,
 Idibus hinc hæres tuus, o Martine retentat,
 Brixius exilio lachrymis signisq; probatus,
 19 ca, Dec. Clementinus habet Theodotus Philuminusq;
 18 calend. Octauam decimamq; Decembres ante calendar,
 Hac pariter passi tortoris iussa cruenti,
 17 calend. Septena Eugenius martyr denaq; nitescit,
 16 calend. Eucherius sextam cum dena Gregoriusq;
 Implent Lugduni hic Neocæsariæ ille sacerdos,
 15 calend. Quindecima antistes Ligeris per littora, perq;
 Festiuos populos Amanus laude coruscat,
 Aeterna merito signis prece consilioq;
 Urbem qui propriam hostili de clade redemit,
 14 calend. Hysichius martyr quartam denamq; coronat,
 Romanusq; urbs Antiochi quis læta recurrit,
 13 calend. Tredecimam Felicianus cum Seuerino,
 Cumq; Exuperio fidei certamine sancit,
 12 calend. Ponciane tibi duodenam Roma dicato
 Obsequio sacrat antistes martyrq; beate,
 11 calend. Vndenam abba Columbanus sibi seruat ab ipse
 Oceano multis uitæ qui dogmata sanctæ
 Religionis pia sparsit sermone manuq;
 10 calend. Cæcilia illustrat denam mox sancta nitore
 Perpetuo claris semper uulganda trophæis
 Virgo hinc cognato sanctoq; hinc sulca marito,
 9 calend. Nonam papa tenet Clemens certamine & altis
 Virtutum titulis mortem qui passus in undis

8 calend. Repperit extenuatum diuino mihicere templum,
 Tum quoque septena genitrix cum prole beato
 Præcellens radat Felicitas alma triumpho,
 7 calend. Hicq; suos Trudon mundi contemptor adornat,
 Chrylogonus meritis oſtendit & funere sancti,
 Septenam Petrus antistes martyrq; uenustat
 Vitis Alexandri populus quo præduce fuitus
 Errorum curtos spernit cæcosq; meatus.

6 calend. Sextam Line sacras, roſeo de sanguine papa,
 Martyrio quintam Agricola & Vitalis honorant,
 5 calend. Syllas Paulæ tuus quartam comes auget & ornat,
 4 calend. Tertiam Saturnine tibi Mauroq; dicamus,
 3 calend. Andreas pridie præceller apostolus amplis
 Virtutum fulgens radis trinitisq; per orbem,
 2 calend. Qui indomitus uerbo signisq; subegit Aethiops,
 Brumalem hæc claudens populoru uota Nouembrem

Duodecimus & ultimus mensis Romanorum. Habet dies triginta & unum. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum octodecim est: & dies, tantum sex.

Octauus mensis Hebraeorum Casleu, habet in hoc mense locum, & primus mensis Graecorum Aphileos.

Table with columns for days of the month (Kalends, Nones, Idus) and corresponding events. Includes entries like 'Barbara uirginis', 'Nicolai episcopi & confessoris', 'Eulaliae uirginis', 'Damasi papae', 'Sol in Capricornum', 'Solstitium hyemale', 'Natiuitas sancti Thomae', 'Vigilia natiuitatis Domini', 'Natiuitas Domini', 'Passio sancti Stephani', 'Ioannis apostoli & euangelistae', 'Sanctorum Innocentium', 'Syluestri papae'.

Terminat Arcitenens medio sua signa Decembri. Solstitio hinc patet, celsos remeante dies, Incipit hinc Phoebus conuersus adaugere lumen. Ecce suem fastos parat nunc iste Decembres.

December, a numero & imbribus (sicut priores tres proximi) nominantur. Hos autem decem menses Romulus ordinauit, uni triginta & unum, alteri uero triginta: alternatim dies tribuens, & omnes in trecentis & quatuor diebus concludens. Sed postea Numa, quinquaginta dies & unum in duobus mensibus addidit, annumque ad Lunae cursum penes computans. Post hunc tandem Iulius ille Caesar, decem dies adiecit, annumque in trecentis sexagintaquinque diebus & sex horis, ad Solis cursum (ut etiam hodie feruatur) instituit.

In anno decimotertio, in calendis Decembris, trigesima luna est: sed haec quinto embolismo, qui quarto nonarum Nouembris incipit, deputatur, Luna uero Decembris, in tertio calendarum Ianuarii finitur. Luna primi embolismi in quarto nonarum Decembris incipit, & in secundo calendarum Ianuarii finitur.

Mense Decembri caules non comedant, quia ex illis sanguis de se uenit infusi ueneno caulispicum Iudaicum bibe.

Dat duodena cohors septem, inde decemque Decembris, Hora scilicet prima septimi diei, ut plurimum, & etiam hora octaua decimi diei, cauenda.

calendae Eligius Nouiome tibi sub luce Decembrem Prima designat condigno praesul honore. 4 nonarum Vero & Securo quartis litat Africa nonis. 3 nonarum Cassianoque eadem libat sub martyre ternis. 2 nonarum Tum pridie cum Victorio praeceller Heraclius. nonae Dalmatius martyr nonas Crispinaque seruant. 8 iduum Octonas idus Nicolaus episcopus ornat. 7 iduum Septenas retinet Polycarpus cum Theodoro, Eutychie nites senis Felici papa cruore, 6 iduum Has quoque Zenoni habet coniuincto martyr honore. 5 iduum Sebastianum quinis celebramus ab urbe Translatum proprio quo Gallica rure patrono Exultant ingens templum, cui surgit & ara, Antiquoque nitentae quantia culmina fastus, Has quoque uirgo sibi meritis Leucadia sancit. 4 iduum Eulalam sancto quartis ueneramur amore, Hispanam Emeritam, cuius cruor ossaque seruant. 3 iduum Roma litat Damasi ternis solennia papae Occurrunt, parilemque simul Victorius, atque Fuscianus habent festi uotique nitorem Ambiana uident, quorum nunc rura cruore Hermogenes, Donatus, bis denique coruscant. 2 iduum Tum pridie & bini coniuincto sanguine sancti. idus Idus Syracuse tibi Lucia dicauit, Paschalius Christi pro nomine passa tyrannum, Spiritus immobilem quam fecit sanctus iniquis Esse uiris Vidoch pariter Colerisque sacerdos Egregiae Oceani cedunt cui saepe procellae. 19 cal. Ian. Nonum cum decimo iam de more calendae, Qui uocat antistes Nicasius auget honore, Spiritumque die praesul celebratur eodem. 18 calend. Octauum cum deno Maximine recentas, Aureliana ferax praebent, cui rura Lyaeum. 17 calend. Impia qui Assyrii tempserunt iussa tyranni, Quorum nec crepitans ualuit terrere fidem Constantemque animum fornacis flamma furentis, Terni septeno & decimo pueri memorantur. 16 calend. Ignatius sanctus deno sextoque triumphat Antiochenae urbis pastor martyrum ferarum, Quem dentes panem uiuum fecere sequuntur, Quem fuso ob Christum Ruphus Solinusque cruore. 15 calend. Quindecimus denum Moysi sanguine uernat. 14 calend. Quartum cum deno Zosimus Dariusque coronant. 13 calend. Terno cum decimo antistes Zephyrine corufcas. 12 calend. Translati Thomae celebrat duodenus honorem, Aurea quo structore Dei cognoscere regnum, India promeruit signis comitata tremendis. 11 calend. Undecimum celebrat triceno martyre Roma. 10 calend. Victoria Christi decimus de uirgine fulget. 9 calend. Nono uenturae cumulantes muneris luci Lumina per uigilesque aras, & templa paramus Virginitibus quadraginta hic splendet quoque caelo, Quae dignam uitam uoto & uirtute dicarunt, Octauo serui dignatus sumere formam, Errantemque hominem ueniens reuocare Creator Partu uirgineo mortales induit artus, Eugeniam quoque tum memoramus Anastasiamque Consimili Christum comitatas mente fideque. 8 calend. Septimus hinc Stephano Leuita & martyre primo Excellet natum regem passumque beata, Qui uita atque fide pugna est & morte sequutus.

Anni supremum dicemus tempore mensem, Quorum festa colat, breuibus referatque diebus.

6 calend. Dilectus Domini, uerbi in sepe foris supermi Peffore de Christi fontem, qui haurire perennem Promeruit sextum, sancti Iustitiae Joannes, Verberibus marum, rapuit quos dira cupido Regnandi fides Christum dum perdere natum Herodes cupit infantes, quino ueneramur, Vates rexque plus diuinae & stupis origo Insignit quartum David sermone fideque, Vrbisque Arelas Trophimo gaudens pastore corufcat, Vrbisque Arelas Trophimo gaudens pastore corufcat. 4 calend. Vates rexque plus diuinae & stupis origo Insignit quartum David sermone fideque, Vrbisque Arelas Trophimo gaudens pastore corufcat. 3 calend. Mantuicus terrum, simul & Florentius ornant. 2 calend. Sylicetri pridie Romanam papa per urbem Larentis populos uotis sibi subdit amicus Pontificum primus tran quillam cenere pacem, Qui meruit dominosque orbis purgare lauaero, Virgo Columba simul palmam uirtute perennem Percepisse suo Christum comitata cruore, Cumque Potentiano Sabini eodem Occurrit festo aequales ara atque triumpho, Urbem qui Senonum primi docuere patroni: Haec tandem claudunt extremum festa Decembrem.

ANNI DISTRIBUTIO.

In his uerbis habes tot syllabas, quot dies sunt in ciuili anno, nempe trecentos sexagintaquinq, iuxta quas syllabas inuenies quoto die cadunt feriae magis celebres: quilibet mensis anti, binos habet uersus.

Januarius, Cisso Ianus Epiphanijs die dona magorum, Vincit ouans Agne, noua Paulum lumina uertunt.
Februarius, Et purgata parens ad templum ducit Iesum, Sede doces sacra cum Petro Mathia gentes.
Mars, Euocat ad studium puerile Gregorius agmen, Aeterni patris gnatum Maria tenet alius.
Aprilis, Praesulis Ambrosij laudes imitare sacerdos, Et pellant equites Georgi more tyrannos.
Maius, Lata Crucis Helenae reperit pia cura trophaea, Vineam quam floret plebs Vrbanum celebrabit.
Iunius, Ardua solis equos trahis ad fastigia Vite, Agni monstrat onus sed Baptistes tibi Petre.
Iulius, Iam marie sobolem Baptista saluat in alio, Afficit Herodes nece Iacobum Zebedeum.
Augustus, Vincula post Petri patitur Laurentius ignes, Impie moeche dabas meretrici colla Ioannis.
September, Aegidius celebrat Mariae uirginis ortum, Quo combuita die Solymorum moenia narrant.
October, Christe tuas leges Celtis Dionysius affert, Scriptis Luca tuis fruimur, docuit Simo Persas.
November, Pannonius docuit Gallorum Martius oras, Fertilis Elisabet cantat Turingia laudes.
December, Post casti sacra Nicolai longissima nox est, Fausta dies celebrat tibi Christum uirgine natum.

Triginta & unus dies, capricorno & aquar.
Viginti & octo, aquario & piscibus.
Triginta & unus, piscibus & ariete.
Triginta, ariete & tauro.
Triginta & unus, tauro & geminis.
Triginta, geminis & cancro.
Triginta & unus, cancro & leone.
Triginta & unus, leone & uirgine.
Triginta, uirgine & libra.
Triginta & unus, libra & scorpione.
Triginta, scorp. & sagittario.
Triginta & unus, sagitt. & capricorno.

12 menses. Ia. fe. mar. ap. ma. iun. iul. aug. sep. oc. no. dec. Septimanae litera.
7 litera dierum. Grandia frendet equus, dum cernit belliger arma. De aduentu.
Cadit haec feria Aduentus Domini sequitur solennia Lini, 26 Nouembris. Dominica semper pra Barbar. inchoat Aduent. Quatuor anni partes.
19 nou. 22 feb. Elisabet hyemem dat, Petrus uer cathedratus, 25 maij. 24 aug. Aestuatur Vrbanus, autumnat Bartolomaus. Quatuor angaria.
Lucia 13 dec. Feriam temporum affectant ieiunia quartam, Crux 14 sept. Cinerem, & quae Luciam, Spiritum sequitur Crucem. Quatuor temperaturae.
Alia 2, mobilia. Aesta sicca calens, Autumnus siccus & algens, Friget & humet Hyems, calidum Ver litit humensq.

Hae 12 zodiaci signa, in sequuta his 12 mensibus.

17 sept. 24 apr. Lambert. Gregori, nox est aequata diei, Solsticia.
15 iun. 13 dec. Vitus, Lucia, sunt duo solsticia. De bissexto.
24 februarij. Bissexto sextae Martis tenuere calendae, Posteriore die celebrantur festa Mathiae. Sabbata si teneant, ibi non alibi celebrantur. Dies mensium.
Triginta Aprilis, Iuni, Septemq, Nouemq. Vno plus alij. Viginti Februus octo: At si bissextus fuerit, superadditur unus, Et tunc bis Sexto Martij conscribere calendae, nona, idus.
Sex nonas Maius, October, Iulius & Mars. Quatuor at reliqui. Dabit idus quilibet octo. Vendicat Aufonias Saturnia Iuno calendae.

Anni dies: L, x, v, tria ccc. sex horas continet annus:
Hae Bissextilem dant, quarto quolibet anno.

BEDAES PRESBYTERI DE EMBOLISMORVM RATIONE COMPUTVS.

IANVARIVS, PRIMVS MENSIS.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for days of the month (A-C), letters (A-F), and numbers (1-31). It shows the correspondence between the day of the month and the day of the week/letter cycle.

Summopere notandum est, quod undecimo anno in quarto nonarum Ianuarij luna finitur quarti embolismi, qui inseritur secundo nonarum Decembris anno decimo, & luna Ianuarij finitur in Februario.

Tetraſtichon ad hunc meſem primum.

Mensis amat tepido Iani decurrere uictu, Et refici grato saepe liquore iubet: Vena tibi nullos exudet secta cruores, Sed calida fas est mergere corpus aqua.

FEBRUARIUS,

MENSIS II.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

11	d	calendę	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	1
19	e	4 non.	23	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	2
8	f	3 non.	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	13	5	27	19	21	4
16	g	2 non.	25	17	9	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	23	6
5	A	nona	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	23	6
13	b	8 idus	17	9	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	23	6	8
2	c	7 idus	19	11	3	25	17	9	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9
10	d	6 idus	17	9	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	13	5	8
18	e	5 idus	19	11	3	25	17	9	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9
7	f	4 idus	19	11	3	25	17	9	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9
15	g	3 idus	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	13	5	27	19	10
4	A	2 idus	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	13	5	27	19	10
12	b	idus	4	25	17	10	2	23	15	8	29	21	13	5	27	19	21	12
1	c	16 cal.	23	15	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	21	12
9	d	15 cal.	6	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	8	29	21	13	14
17	e	14 cal.	25	17	10	2	23	15	8	29	21	13	5	27	19	11	3	14
6	f	13 cal.	8	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	16
14	g	12 cal.	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	8	29	21	13	5	16
3	A	11 cal.	10	2	23	15	8	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17	18
11	b	10 cal.	29	2	14	6	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	8	18
19	c	9 cal.	12	4	25	18	10	2	23	15	8	29	21	14	6	27	19	20
8	d	8 cal.	2	4	16	8	29	21	14	6	27	19	12	4	25	17	10	20
16	e	7 cal.	14	6	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	12	22
5	f	6 cal.	4	6	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	12	22
13	g	5 cal.	16	8	29	22	14	6	26	10	2	24	16	8	29	21	14	24
2	A	4 cal.	6	8	20	12	4	25	18	10	2	24	16	8	29	21	14	24
10	b	3 cal.	18	10	2	24	16	8	28	10	2	24	16	8	29	21	14	26
18	c	2 cal.	8	10	22	14	6	27	20	12	4	26	18	10	2	24	16	26

Numerus dierum huius mensis.

Summopere notandum est, quod Februarij lunatio sine bissexto undetrigesima est; cum bissexto autem trigesima computatur, siue ante, siue post calendas Martias computetur.
Et notandum, quod undecimo anno Luna Ianuarij, in calendis Februarij finitur trigesima, & non est Februarij, sed Ianuarij.
Februarij luna finitur in Martio.

Tetraſtichon ad hunc mensem secundum.

Februa holus, uolucresq; cibus odere palustres,
Eſſeq; inertifica febre timenda ſolent;
Pharmaca tunc hauri, tunc ſcinde in pollice uenam,
Et calido multum ſtumina membra ſoue.

Bedae, tom. 1.

MARS,

MENSIS III.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

3	d	calendę	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	2	28	20	12	4	2
11	e	6 non.	10	2	24	16	8	29	21	14	6	28	20	12	4	26	18	2
19	f	5 non.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	21	14	6	28	20	3
8	g	4 non.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	21	4
16	A	3 non.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	21	5
5	b	2 non.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	21	6
13	c	nona	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	7
2	d	8 idus	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	8
10	e	7 idus	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	9
18	f	6 idus	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	10
7	g	5 idus	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	11
15	A	4 idus	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	12
4	b	3 idus	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	13
12	c	2 idus	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	14
1	d	idus	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	15
9	e	17 cal.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	16
17	f	16 cal.	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	17
6	g	15 cal.	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	18
14	A	14 cal.	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	19
3	b	13 cal.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	20
11	c	12 cal.	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	21
19	d	11 cal.	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	22
8	e	10 cal.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	23
16	f	9 cal.	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	24
5	g	8 cal.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	25
13	A	7 cal.	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	26
2	b	6 cal.	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	27
10	c	5 cal.	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	28
18	d	4 cal.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	29
7	e	3 cal.	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	30
15	f	2 cal.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	31

Numerus dierum huius mensis.

In eodem uidelicet undecimo anno, luna quae debuit in calendis Martij uigesima nona esse, uigesima octaua erit, propter embolismum, qui in secunda nonarum Decembris inferitur, si bissextus non est.
Si autem bissextus fuerit uigesima nona in calendis Martij, & trigesima in sexto nonarum, non eiusdem mensis, sed Februarij computabitur ista luna.

Tetraſtichon ad hunc mensem tertium.

Martius humores, & terrae, & corporis auget,
Tunc ratio est puri magna tenenda tibi;
Dulcia tum profunt acri condita sapore,
Pharmaca non profunt, uenam aperire nocet.

O 1

APRILIS,

MENSIS IIII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

11	g	calendē	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	1	2
19	A	4 non.	22	14	6	28	10	2	24	16	8	30	3	3
8	b	3 non.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	4	4
16	c	2 non.	24	16	8	30	22	14	6	28	10	2	5	5
5	d	nona	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	6	6
13	e	8 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	7	7
2	f	7 idus	16	8	1	22	14	6	28	10	2	24	8	8
10	g	6 idus	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	9	9
18	A	5 idus	18	10	3	24	16	8	1	22	14	6	10	10
7	b	4 idus	1	22	14	6	28	20	12	4	26	18	11	11
15	c	3 idus	20	12	5	26	18	10	2	24	16	8	12	12
4	d	2 idus	3	24	16	8	1	22	14	6	28	10	13	13
12	e	idus	22	14	7	28	20	12	5	26	18	10	14	14
20	f	18 calē.	5	16	26	18	10	3	24	16	8	30	15	15
8	g	17 calē.	24	16	9	1	22	14	7	28	20	12	16	16
16	A	16 calē.	7	28	20	12	5	26	18	10	2	24	17	17
24	b	15 calē.	26	18	11	3	24	16	9	1	22	14	18	18
12	c	14 calē.	9	1	22	14	7	28	20	12	5	26	19	19
20	d	13 calē.	28	20	13	5	26	18	11	3	24	16	20	20
8	e	12 calē.	11	22	3	24	16	9	1	22	14	7	21	21
16	f	11 calē.	1	22	15	7	1	20	13	5	26	18	22	22
24	g	10 calē.	13	5	26	18	11	3	24	17	9	20	23	23
12	A	9 calē.	3	24	17	9	3	22	15	7	28	20	24	24
20	b	8 calē.	15	7	28	20	13	5	26	17	9	1	25	25
8	c	7 calē.	5	26	19	1	22	15	7	28	21	13	26	26
16	d	6 calē.	17	9	1	22	15	7	28	21	13	24	27	27
24	e	5 calē.	7	28	21	13	7	26	19	11	3	24	28	28
12	f	4 calē.	19	11	3	24	17	9	1	23	5	15	29	29
20	g	3 calē.	9	1	23	5	26	19	21	13	5	26	30	30
8	A	2 calē.	21	13	5	26	19	11	3	25	17	27	31	31

Numerus dierum huius mensis.

Numerus autem.

In isto igitur argumento animaduertere monemus Lectorem, quod in octauo & decimonono anno cycli decennoualis luna Aprilis in Maio sumatur, propter duos embolismos, qui faciunt lunam trigessimam in secundo nonarum Aprilis, & in tertio nonarum Aprilis.

Item undecimo anno in calendis Aprilis trigesima luna est, sed Martio adscribitur.

Tetrastichon ad hunc mensem quartum.

Frigore uim sentæ reuocat telluris Aprilis,
Tunc etiam est tenuis percq; forata cutis:
Tunc intus sunt aucta magis, suntq; omnia plena,
Soluere se uenter, uena aperire iubet.

Maio

MAIUS,

MENSIS V.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

5	b	calendē	11	3	25	17	9	1	23	15	7	28	1	1
13	c	6 non.	23	15	7	28	21	13	5	27	19	1	2	2
21	d	5 non.	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	3	3
29	e	4 non.	25	17	9	1	23	15	7	28	21	13	4	4
17	f	3 non.	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	5	5
25	g	2 non.	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	6	6
13	A	nona	17	9	1	23	15	7	28	21	13	5	7	7
21	b	8 idus	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	8	8
29	c	7 idus	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	9	9
17	d	6 idus	1	23	15	7	28	21	13	5	27	19	10	10
25	e	5 idus	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	11	11
13	f	4 idus	23	15	7	28	21	13	5	27	19	11	12	12
21	g	3 idus	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	13	13
29	A	2 idus	25	17	9	1	23	15	7	28	21	13	14	14
17	b	idus	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	15	15
25	c	17 calē.	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	16	16
13	d	16 calē.	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	17	17
21	e	15 calē.	9	1	23	15	7	28	21	13	5	27	18	18
29	f	14 calē.	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	19	19
17	g	13 calē.	11	23	15	7	28	21	13	5	27	19	20	20
25	A	12 calē.	1	23	15	7	28	21	13	5	27	19	21	21
13	b	11 calē.	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	22	22
21	c	10 calē.	3	25	17	9	1	23	15	7	28	21	23	23
29	d	9 calē.	15	7	29	21	13	5	27	19	11	3	24	24
17	e	8 calē.	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	25	25
25	f	7 calē.	17	9	1	23	15	7	28	21	13	5	26	26
13	g	6 calē.	7	29	21	13	5	27	19	11	3	25	27	27
21	A	5 calē.	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	28	28
29	b	4 calē.	9	1	23	15	7	28	21	13	5	27	29	29
17	c	3 calē.	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	30	30
25	d	2 calē.	11	3	25	17	9	1	23	15	7	28	31	31

Numerus dierum huius mensis.

Numerus autem.

In octauo anno Luna quæ debuit esse uigesimoctaua (iuxta regulam) in calendis Maij, fit uigesimaseptima, propter embolismum qui inseritur secundo nonarum Martij. Et quæ in calendis Iunij trigesima esse debuit, uigesimanona erit.

Item decimonono anno cycli decennoualis, quæ debuit uigesimanona esse in calendis Maij: uigesimoctaua erit, propter embolismum, & tertio nonarum Martij inseritur.

Tetrastichon ad hunc mensem quintum.

Omnia iam florent, iam formosissimus annus,
Iamque sibi cuncti mollius esse uolunt:
Balnea nunc cole, nunc sit pharmaca sumere cura,
Et ubi nunc misso sanguine uena fluat.

Bedæ, tom. 1.

De embolismo.

I V N I V S,
MENSIS VI.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

19	e	calendē	23	15	7	29	21	13	5	27	19	1	1
8	f	4 non.	13	5	17	9	1	13	25	17	9	1	2
16	g	3 non.	25	17	9	1	13	25	6	19	11	3	3
5	A	2 non.	15	7	29	21	13	5	17	19	11	3	4
13	b	nona	27	19	11	3	25	17	7	2	23	5	5
2	c	8 idus	17	9	2	23	15	7	19	9	1	13	6
10	d	7 idus	29	21	13	5	27	19	9	1	13	5	7
18	e	6 idus	19	11	4	25	17	9	2	23	15	7	8
7	f	5 idus	2	23	15	7	29	21	13	5	17	9	9
15	g	4 idus	21	13	6	27	19	11	4	25	17	9	10
4	A	3 idus	4	25	17	9	2	23	13	5	17	9	11
12	b	2 idus	23	15	8	29	21	13	6	19	11	3	12
1	c	idus	6	27	19	11	4	25	15	7	10	2	13
9	d	18 calē.	25	17	10	2	23	15	8	29	21	13	14
17	e	17 calē.	8	29	21	13	6	27	17	12	4	15	15
6	f	16 calē.	27	19	12	4	25	17	10	2	23	15	16
14	g	15 calē.	10	2	23	15	8	29	12	4	15	17	17
3	A	14 calē.	29	21	14	6	27	19	12	4	15	17	18
11	b	13 calē.	12	4	25	17	10	2	21	16	8	19	19
19	c	12 calē.	2	23	16	8	29	21	14	6	17	19	20
8	d	11 calē.	14	6	27	19	12	4	23	18	10	21	21
16	e	10 calē.	4	25	18	10	2	23	16	8	19	21	22
5	f	9 calē.	16	8	29	21	14	6	25	10	2	23	23
13	g	8 calē.	6	27	20	2	23	15	18	10	2	23	24
2	A	7 calē.	18	10	2	23	16	8	27	22	14	15	25
10	b	6 calē.	8	29	22	14	6	27	20	12	4	25	26
18	c	5 calē.	20	12	4	25	18	10	29	24	16	17	27
7	d	4 calē.	10	2	24	16	8	29	22	14	6	27	28
15	e	3 calē.	22	14	6	27	10	2	2	26	18	19	29
4	f	2 calē.	12	4	26	18	10	2	16	8	19	29	30

Numerus dierum huius mensis.

Innuendum est, quod in octavo anno, quarto nonarum Iunij, luna trigesima est, sed Maij esse debet, Luna uero Iunij, in Iulio finitur.

Item anno decimonono in calendis Iunij, luna trigesima est, & est Maij, Luna uero Iunij finitur in calendis Iulij mensis.

Tetraſtichon ad hunc mensem ſextum.

Iunius & gaudet gelidis, & paſcitur herbis
Viuiſico humori, tunc inimica fuges
Lætitia & recreet tunc mentem blanda uoluptas,
Affligat corpus nec medicina tuum.

Iulius

De embolismo.

I V L I V S,
MENSIS VII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

8	g	calendē	24	16	8	29	22	14	6	28	20	2	2
16	A	6 non.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	3
5	b	5 non.	26	18	10	2	24	16	8	30	22	4	4
13	c	4 non.	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	5
2	d	3 non.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	6
10	e	2 non.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	16	7
18	f	nona	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	8
7	g	8 idus	20	12	4	26	18	10	2	24	16	18	9
15	A	7 idus	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	10
4	b	6 idus	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	11
12	c	5 idus	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	12
1	d	4 idus	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	13
9	e	3 idus	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	14
17	f	2 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	15
6	g	idus	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	16
14	A	17 calē.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	17
3	b	16 calē.	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	18
11	c	15 calē.	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	19
19	d	14 calē.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	20
8	e	13 calē.	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	21
16	f	12 calē.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	22
5	g	11 calē.	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	23
13	A	10 calē.	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	24
2	b	9 calē.	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	25
10	c	8 calē.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	16	26
18	d	7 calē.	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	27
7	e	6 calē.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	18	28
15	f	5 calē.	10	2	24	16	8	30	22	14	16	18	29
4	g	4 calē.	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	30
12	A	3 calē.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	31
1	b	2 calē.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	31

Numerus dierum huius mensis.

Intuendum etiam est, quod in octavo anno, in calendis Iulij, luna trigesima esse debuit, sed uigesima est, & est Iunij.

Hucusque peruenit perturbatio tertij embolismi, qui in secundo nonarum Martij inſcritur.

Tetraſtichon ad hunc mensem ſeptimum.

Aëris igniſtuos intendit Iulius æſtus,
Hoc breuior ſomno tempore danda quies,
Balnea uitentur, nec uenam tangere ferro,
Nec dominae petulans accubiſſe uelis.

AUGUSTVS, MENSIS VIII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar table for Augustus showing days of the month (calendae, nonae, idus) and corresponding numbers. Includes a vertical column for 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

Considerandum est in anno decimosextimo, quod in secundo calendarum Septembris trigesima luna inuenitur, propter sextum embolismum, qui incipit quarto nonarum Augusti, & non est Augusti.

Luna enim quae est embolismalis, nulli mensi reputabitur, sed quasi superflua est.

Tetraſtichon ad hunc mensem octauum.

Ipse etiam Augustus somnum restringit & escas, Et Veneris cupidos gaudia ferre uetat; Pharmaca nemo bibat, faceret neque corpora ferro, Nec gelidas intra delicietur aquas.

SEPTEMBER, MENSIS IX.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar table for September showing days of the month (calendae, nonae, idus) and corresponding numbers. Includes a vertical column for 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

Considerandum autem est, quod in quinto anno, quarto nonarum Septembris secundus embolismus incipit, & finitur in calendis Octobris.

Tetraſtichon ad hunc mensem decimum.

Poma dat & gratos September ab arbore fructus, Tunc etiam presso pascere lacte caprae; Pharmaca nil prohibet tunc sumere, scindere uenam; Nec tuus externum uitet aroma cibus,

OCTOBER, MENSIS X.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

5	A	calendę	17	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	2
13	b	6 non.	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	2	17	9	1	23	15	7
10	c	5 non.	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13
8	d	4 non.	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7
10	e	3 non.	2	2	2	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7	29	21	13	5	1
18	f	2 non.	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5
7	g	nonę	4	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7	29	21
15	A	8 idus	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15
4	b	7 idus	6	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	23
12	c	6 idus	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7	29	21	13
9	d	5 idus	8	29	21	13	5	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21
17	e	4 idus	27	19	11	3	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15
6	f	3 idus	10	2	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7	29	21	13	5	1
14	g	2 idus	29	21	12	6	27	19	12	4	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13
3	A	idus	12	4	25	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7	29
11	b	17 cal.	2	23	14	8	29	21	14	6	27	19	10	2	23	15	7	29	21	13
19	c	16 cal.	14	6	27	19	10	2	23	15	7	29	21	13	5	1	23	15	7	29
8	d	15 cal.	4	25	16	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	10	2	23	15
16	e	14 cal.	16	8	29	21	14	6	27	19	10	2	23	15	7	29	21	13	5	1
5	f	13 cal.	6	27	18	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19
13	g	12 cal.	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	10	2	23	15	7	29
10	A	11 cal.	8	29	20	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21
18	b	10 cal.	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	10	2
7	c	9 cal.	10	2	22	16	8	29	21	14	6	27	19	10	2	23	16	8	29	21
15	d	8 cal.	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6
4	e	7 cal.	12	4	24	18	10	2	23	16	8	29	21	14	6	27	19	10	2	23
12	f	6 cal.	24	16	8	29	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8
9	g	5 cal.	14	6	26	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29	22	14	6	27
17	A	4 cal.	26	18	10	2	24	16	8	29	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10
6	b	3 cal.	16	8	28	22	14	6	27	20	12	4	25	18	10	2	23	16	8	29
14	c	2 cal.	18	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	29	22	14	6	27	20	12

Numerus dierum huius mensis.

Notandum quod in quinto anno in calendis Octobris triginta inuenitur, & embolismi luna est. Luna uero Octobris in tertio calendarum Nouembris finitur.

Tetraſtichon ad hunc menſem ultimum.

Octobri offertur uenatio, uina, uolucres,
Vtere, nec dubites non tenuiſſe modum:
Sic tamen ut ne oneres nimio pręcordia uictu,
Quumq; modo ſtudeas non tenuiſſe modum.

NOVEMBER, MENSIS XI.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

13	d	calendę	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2
2	e	4 non.	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14
10	f	3 non.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4
18	g	2 non.	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6
7	A	nonę	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6
15	b	8 idus	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18
4	c	7 idus	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8
12	d	6 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10
9	e	5 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10
17	f	4 idus	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22
6	g	3 idus	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12
14	A	2 idus	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24
3	b	idus	2	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14
11	c	18 cal.	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26
19	d	17 cal.	4	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16
8	e	16 cal.	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
16	f	15 cal.	6	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18
5	g	14 cal.	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30
13	A	13 cal.	8	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20
10	b	12 cal.	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2
18	c	11 cal.	10	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22
7	d	10 cal.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4
15	e	9 cal.	12	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24
4	f	8 cal.	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6
12	g	7 cal.	14	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26
9	A	6 cal.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8
17	b	5 cal.	16	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
6	c	4 cal.	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10
14	d	3 cal.	18	8	30	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30
3	e	2 cal.	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12

Numerus dierum huius mensis.

Sciendum est, quod in nouissimo decennoualis cycli anno, in septimo calendarum Decembris, luna trigesima esse debuit: sed ibi prima inuenitur, propter saltum, quem ibi Latini colliserant, quia trigesima luna ibi dirimitur & transilitur, ut in primo anno luna nona fiat tertio calendis Ianuarij.

Tetraſtichon ad hunc menſem penultimum.

Esse salutaris perhibetur muſſa Nouembris,
Gingiber & dulce fiſſile melle natans:
Tum neque ſæpe laues, Veneris neque ſæcra frequentes,
Ante ſenex tempus ne uideare ſuum.

DECEMBER, MENSIS XII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for 'Numerus aureus', 'Numerus dierum huius mensis', and 'calendæ' (4 non., 3 non., 2 non., nonæ, 8 idus, 7 idus, 6 idus, 5 idus, 4 idus, 3 idus, 2 idus, idus, 19 cal., 18 cal., 17 cal., 16 cal., 15 cal., 14 cal., 13 cal., 12 cal., 11 cal., 10 cal., 9 cal., 8 cal., 7 cal., 6 cal., 5 cal., 4 cal., 3 cal., 2 cal.).

Notandum autem, quod in decimotertio anno in calendis Decembris, luna trigesima inuenitur, propter quintum embolismum, qui in quarto nonarum Nouembris incipit, & non est Decembris. Luna autem Decembris, in tertio calendis Ianuarij finitur.

Tetraſtichon ad hunc meſem ultimum.

Iuxta meſe focum calidis utare Decembri, Tunc iactant meſis gramina nulla tuis; Lucidas capitis deſenſi a frigore uenam, Cinnameoq; tuus fragret odore calix.

DE RATIONE ANNI, a Julio Caesare instituti.

I Anuarius, Augustus & December, quatuor nonas habent, & nouemdecim calendas, post idus, dies trigintaunum. Martius, Maius, Iulius & October, sex nonas habent, & septemdecim calendas, post idus, dies triginta & unum. Aprilis, Iunius, September & Nouember, quatuor nonas habet, & octodecim calendas, post idus, dies triginta. Februarius uero quatuor nonas habet, & sedecim calendas, post idus, dies uigintiocto. Quando uero bissextus est, tunc habet dies uigintinouem, & lunam trigessimam. Omnes uero menses, octo idus habet.

De locis embolismorum.

Primus embolismus, idest supercrescens mensis, quarto nonarum Decembris incipit, quando epactae uigintiduae sunt, & in secundo calendarum Ianuarij finitur.

Secundus embolismus quarto nonarum Septembris inchoat, quando uiginti quinque Epactae incipiunt, & in calendis Octobris finitur.

Tertius embolismus secundo nonarum Martij, quando septemdecim Epactae sunt, inseritur: & in secundo nonarum Aprilis finiens, trigessimam lunam facit. Vnde in calendis Maij uigesima septima luna fit, quae secundum regulam uigesima octaua debuit esse: & in calendis Iulij, quae triginta esse debuit, uigesima nona fit.

Quartus embolismus secundo nonarum Decembris orditur, quando epactae sunt uiginti: & in quarto nonarum Ianuarij finiens, trigessimam lunam facit. Ideoque in calendis Martij, uigesima octaua luna fit, quae secundum regulam uigesima octaua esse debuit, si ei bissextilis adiectio diei non subuenerit.

Quintus embolismus quarto nonarum Nouembris implicatur, quando epactae uigintitres sunt, & in calendis Decembris finem sortitur.

Sextus embolismus in quarto nonarum Augusti incipit, quando epactae quindecim finiuntur, & in secundo calendarum Septembris finem accipit.

Septimus, qui & ultimus embolismus in nonis Maij inseritur, quando octodecim epactae sunt, qui terminans in tertium nonarum Aprilis, trigessimam lunam facit. Vnde in calendis Maij uigesima octaua luna contingit: quam regula uigesima octauam esse uoluit. Item eodem anno, in tertio calendarum Augusti, saltus lunae apte ponitur, ita ut trigesima Iulij luna ibidem transiliatur, & prima in loco trigesima dicatur: sicque in calendis Augusti tertia fit, quae secunda esse debuit, quatenus in calendis Septembris, quando nulla epactae incipiunt, quinta effici possit.

De Regularibus ad inueniendum Ferias
& Lunam,

Martius	5	September	5	Ianuarius	2	Ianuarius	9
Aprilis	1	October	5	Februarius	5	Februarius	10
Maius	3	November	7	Martius	5	Martius	5
Iunius	6	December	7	Aprilis	1	Aprilis	10
Iulius	1	Ianuarius	9	Maius	3	Maius	11
Augustus	4	Februarius	10	Iunius	6	Iunius	12
September	7	Martius	9	Iulius	1	Iulius	13
October	2	Aprilis	10	Augustus	4	Augustus	14
November	5	Maius	11	September	6	September	16
December	7	Iunius	12	October	2	October	16
Ianuarius	3	Iulius	13	November	5	November	13
Februarius	6	Augustus	14	December	7	December	18

Hi punctuli in altum eleuati, prope numeros hic positi, tanquam medietatum uidentur significationem habere.

De bissextili anno.

Si uis scire, quo anno bissextus fiat, sume annos ab incarnatione Domini, & eosdem per quatuor partire, & si unum uel duo uel tria remanserint, bissextus non erit. Si uero nihil remanet, eo anno bissextus fiet. Item, si annis ab initio mundi duos addideris, & sic eos per quatuor partiris, eodem modo bissexti annum reperies.

De feria calendarum,

Si feriam calendarum uolueris scire, regulares supra dictos concurrentibus, anni cuiuslibet adiunge, & si septem uel minus fuerint, tota feria erit. Si autem super septem creuerint, septem dimitte: & quod superfuerit, pro feria tene. Si autem quamlibet aliam feriam scire uis, cōputa quot dies præteritos sine præsentis habeat mensis: his adde feriam quota in calendis fuit, & hæc per septem diuide: & quod remanserit, feriam tibi indicabit.

De epactis inueniendis.

Sume annum circuli decennouenalis, quotus sit, & unum dimitte: reliquos per undecim multiplica: & quum multiplicaueris triginta semper dimitte, & quod superfuerit, epactam tibi indicabit. Item omni anno quota luna in undecimo calendarum Aprilis euenit, tota eodem anno epacta erit.

Vnde orientur epactæ.

Si uis scire unde orientur epactæ, id est adiectiones lunares, scias, quia solaris annus habet trecentos sexagintaquatuor dies. Lunaris uero, id est duodecim lunationes, continent dies trecentos quinquagintaquatuor. Sicq; solaris annus lunarem præcedit undecim diebus. Qui undecim dies epactas creant. In primo namq; decennoualis cycli anno, ideo nullas habemus epactas, quia nouemdecim anni lunares, suppleantibus septem embolismis mensibus, totidem solares annos æquiparant, pariter incipiunt, pariterq; finiuntur. Vnus uero solaris annus, lunarem unum, diebus undecim (ut diximus) præcedit. Ideo post nullas, undecim habemus epactas. Duo quoq; solares anni duo lunares, bis undecim, id est uiginti duobus superant diebus. Ideo undecim epactas, uiginti duo sequuntur. Sic per ordinem, si solares annos lunariibus totidem comparabis, epactarum omnium rationem uidebis.

De regularibus Lunæ.

Si uis scire, unde regulares ad inueniendam lunam procedant calendarum, scias, quia eo anno quo nullæ sunt epactæ, quota luna in calendis cuique mensi euenit, tot regulares mensium quibus que in cæteris annis habebit, ut adiunctis epactis anni cuiuslibet Luna calendarum inueniri possit.

Quota sit Luna in calendis singulis.

Si luna calendarum uolueris scire quota sit, hos regulares epactis anni cuiuslibet adiunge: & si triginta fuerint, uel infra remanserint, tota & luna erit. Si ante triginta fuerint supergressi, triginta tolle: & quod superfuerit tibi, lunæ ætatem manifestabit. Si uero intra mensem, cuiuslibet lunæ ætatem scire uis, computa quot dies præteritos, sine illo de quo quæris, habeat mensis: his adde lunam quota in calendis fuit: & de his ipsius mensis lunationem tolle: & quod superfuerit, Lunam tibi sic indicabit.

Loca termini Paschalis, cum Regularibus suis.

Nonæ aprilis	Nonæ aprilis	norunt quinos.	8
8 calend. aprilis	Octonæ calendæ	affini deponunt.	1
Idus aprilis	Idus Aprilis	etiam sexis.	6
4 nonarū aprilis	Nonæ quaternæ	nanque dipondio.	2
11 calen. aprilis	Item undenæ	ambunt quino.	5
4 iduum aprilis	Quatuor idus	capiunt ternos.	3
3 calend. aprilis	Ternæ calendæ	ritulant senos.	6
14 calend. maij	Quatuor denæ	cubant in quadris.	4
7 iduum aprilis	Septenos idus	septem eligunt.	7
6 calend. aprilis	Senæ calendæ	fortiunt ternos.	3
17 calend. maij	Denis septenis	donant assim.	1
2 nonarū aprilis	Prædie nonarum	porro quaternis.	4
9 calend. aprilis	Nouenæ calendæ	norantur septenis.	7
2 iduum aprilis	Prædie idus	panditur quinis.	5
Calendæ aprilis	Aprilis calendæ	exprimit unus.	1
12 calen. aprilis	Duodenæ nanque	doctæ quaternas.	4
5 iduum aprilis	Speciem quintam	speramus duobus.	2
4 calend. aprilis	Quaternæ calendæ	quinq; conieunt.	8
15 calend. maij	Quindenæ cōstant	tibus adeptæ.	3

De termino Paschali inueniendo.

Si paschalem terminum, id est Luna decimaquarta primi mensis, uolueris nosse, uersiculos supra scriptos nonæ Aprilis notatur, quinos memorialiter discere, quibus nouemdecim loca diuersa decimaquarta eiusdem Lunæ, per nouemdecim annos, fixa panduntur ratione, qui singuli uersus, singulis annis tibi eiusdem termini locum, sine omni manifesta dubietate. Ad feriam uero eiusdem termini inueniendam, sume uersuum eorundem regulares, & eis anni cuiuslibet, adiunge Concurrentes, & si septem fuerint, uel infra remanserint, talis & feria erit. Si uero supra creuerint, septem dimitte: & quod superfuerit, pro feria tene. Et si hæc feria Dominica dies fuerit, in sequenti Dominica Pascha erit. Si autem alia feria erit, confestim sequenti Dominica Pascha celebrabitur.

De regularibus terminis paschæ.

Si uis scire unde ipsi Regulares orientur, computa à decimoquinto calendarum Aprilis, qui primus dies seculi est, usque ad locum decimaquartæ Lunæ Paschalis. Et si septem uel minus inuenieris, tot etiam Regulares habebis. Si uero plus, septem semper dimitte, & remanent Regulares.

Quindecim anni decennoualis cycli, diuerso numero superponuntur: infra autem quatuor subnotantur, qui cum superioribus sibi appositis, unam lineam uocalium subtrus positaram ad inueniendam Lunam fortuntur, cuius ætas à dextris & à sinistris requirenti occurrit.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	a		u		o		i		e						
17		a		u		o		i		e					
18			a		u		o		i		e				
19	c			a		u		o		i		e			
20		e			a		u		o		i		e		
21			e			a		u		o		i		e	
22	i			e			a		u		o		i		e
23		i			e			a		u		o		i	
24			i			e			a		u		o		i
25	o			i			e			a		u		o	
26		o			i			e			a		u		o
27			o			i			e			a		u	
28	u			o			i			e			a		u
29		u			o			i			e			a	
30			u			o			i			e			a

Quadrata hæc tabella, quoniam in longitudine & latitudine, eandem scilicet dinumerationem habet.

CLAVORVM TERMINVM.

	a	r	a	r	a				
1	5	5	11	9	7	13	9	17	9
2	8	6	10	10	6	14	12	18	4
3	13	7	3	11	15	15	1	19	12
4	2	8	18	12	4	16	11		
Anni	Anni	Anni	Anni	Anni	Bissextili ordine.				

: Luna undecima.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
9	q	u	i	n	r	f	k	o	s	g									
10		l	p	t	h	m	q	l	u	p	i	t	n	h					
11	r	A.	k	o	s	g	l	p	t	n	h								
12	m	q	u	p	i	n	g	r	A.	k	o	i							
13	s	n	b.	r	A.	q	k	o	s	m	q	l	u	p	i				
14	t	n	b.	r	A.	q	k	o	s	m	q	l	u	p	i				
15	t	o	c.	s	n	b.	r	A.	q	k	o	i	n	b.	r	A	p	k	
16	u	o	c.	s	n	b.	r	A.	q	k	o	i	n	b.	r	A	p	k	
17	u	o	c.	s	n	b.	r	A.	q	k	o	i	n	b.	r	A	p	k	
18	p	d.	t	n	b.	r	m	A.	q	k	o	i	n	b.	r	A	p	k	
19	A.	q	e.	u	o	c.	s	n	b.	r	A.	q	e.	u	o	c.	s	n	
20	q	e.	u	o	c.	s	n	b.	r	A.	q	e.	u	o	c.	s	n		
21	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	q	e.	u	o	c.	s	n	
22	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	q	e.	u	o	c.	s	n	
23	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	
24	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	
25	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	g.	b.	r
26	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	g.	b.	r
27	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s
28	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s
29	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	A	e.	u
30	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	A	e.	u
1	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	A
2	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	A
3	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.
4	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.
5	i.	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.
6	i.	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.
7	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r
8	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r

In hac figura singulæ literæ binos complectuntur dies. Sunt autem omnes simul uigintinoues idest primum alphabetum usque quinque nudis utrinque literis. Alterum punctis ante signatum usque ad l, & per ordinem duas explicat lunationes, idest nouem dies. Sed quia singulis duos signantibus unus remanet, bis nouemdecim, quinquaginta octo sunt tantum. Ideo in secundo semper alphabeto, prima litera ternos explicat dies. Inuenta die quam quæris, notataq; litera quam habent Martyrologia quinta retrò linea, reuersus ad hanc paginulam, annoq; cycli decennouena lis supra inuento, & in eadem linea reperta litera, numerum quem retrò contra scriptum uideris, ipsa est luna quam quæris. De anteriore numero, sicut & in superiori & supra facito. Sequens paginula continet uiginti literas, quæ singulæ nudis utrinque lateribus ternos dies complectuntur. Sed quoniam ter uiginti sexaginta sunt, in duabus autem lunationibus quinquagintanouem dies solunamodo existunt: una litera uidelicet u, binos dies complectitur. Vnde fit, ut uiginti literis æquentur quinquagintanouem dies geminatæ lunationis. Inspecta igitur septima linea in annali, quæ litera u binos dies complectente clauditur, & notata litera uel spatio, quod instat, redi ad sequentem paginulam, & decennoualis cycli qui sit præuiso, circumspice numerum eidem literæ præfixum, qui profectò ætatem lunæ cuiusque ostendet: per totum anni uertentis spatium per lineæ decennoualis cycli processum.

1	m	c	A	A	i	s	r	f	p	f	o	e	c
2	.n	.d	.b	.l	.k	.t	.i	.g	.q	.g	.p	.f	.d
3	.o	.e	.c	.n	.l	.u	.k	.h	.r	.h	.q	.g	.e
4	.p	.f	.d	.o	.m	.c	.l	.i	.s	.t	.k	.h	.f
5	.q	.g	.e	.p	.n	.b	.m	.k	.t	.u	.a	.m	.c
6	.r	.h	.f	.q	.o	.c	.n	.l	.u	.k	.t	.i	.g
7	.s	.i	.g	.h	.t	.u	.k	.h	.t	.u	.a	.m	.c
8	.t	.k	.h	.t	.u	.k	.h	.t	.u	.k	.t	.i	.g
9	.A	.l	.i	.k	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h
10	.b	.m	.i	.k	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h
11	.c	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d
12	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q
13	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r
14	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s
15	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t
16	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u
17	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a
18	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m
19	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c
20	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d
21	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e
22	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f
23	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g
24	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h
25	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i
26	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k
27	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l
28	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m
29	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n
30	.b	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n

1 2 3 4 5 6 7

Hanc autem figuram ad hasce patentes paginas extensas, superior exponit sententia. Sequentem uero, talis manifestat ratio. A sinistra legentis ad dexteram, ordinantur ex transuerso in duabus lineis tertia alphabeta illis simillima, quae per Lunae circuitus absque ullo spacio, quinquagintanovem dies complectuntur, ut supra ostendimus. Vnde & easdem in annali habet literas, secunda scilicet retrò linea tantum differens, quod anni decennoualis cycli sunt ad sinistram legentis hic dispositi. Lunae autem aetatem demonstrans, numerus est in figurae frontispicio praefixus. Quapropter in annali reperta cuiuslibet diei litera absque puncto, uel etiam quam punctus ante uel retrò determinat: redi ad hanc figuram, & inuento cycli decennouenalis anno percurrere geminas ex transuerso lineas terna alphabeta continentes, & ubi similem literam inuenieris, rursus retrò ductu aetatem Lunae notabis. Ante ipsam figuram in margine, cernis septem embolismorum annorum Lunationes embolismares, per quas quo calendario debeat inchoari. Post hanc quae sequitur figuram ostendit, in quo signo sit Luna. Siquidem totam annalis seriem ita alphabetis distinximus, quae in o finiuntur, ut primus & secundus ordo uigintiseptem dies: & tertius autem uno amplius complectatur: & literas non singulis diebus, sed alternis apposuimus. Quia propter haec regularis pagina, iuxta numerum dierum, quibus Luna zodiacum peruolat, uigintiseptem lineas habet in longitudine, nominibus signorum ante, nominibus uero mensium retrò annotatis, nouemdecim quoque lineas in latitudine, quae decennoualium cyclum supra notandum demonstrant. Quum igitur in quo signo sit Luna quaeris, in annali retrò tertia linea, notabis quae diei litera praeposita sit: quam notato anno cycli decennoualis hic inuestigabis, & ante ac retrò incipiens, quod signum signoque debitum mensem e regione inuenies.

10	o	p	q	r	s	t	u	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n
11	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	a	b
12	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k
13	.u	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i
14	.t	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h
15	.h	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r
16	.r	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f
17	.q	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e
18	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d
19	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n
20	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m
21	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m
22	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l
23	.b	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u
24	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u
25	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u	.a	.m	.c
26	.s	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r
27	.t	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s
28	.u	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t
29	.a	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u
30	.b	.m	.c	.d	.e	.f	.g	.h	.i	.k	.l	.m	.n	.o	.p	.q	.r	.s	.t	.u

4 5 6 7

Numeri inferiores septem, denotant

- 1 Primum Embolismum, quarto nonarum Decembris.
 - 2 Secundum Embolismum, quarto nonarum Septembris.
 - 3 Tertium Embolismum, secundo nonarum Martij.
 - 4 Quartum Embolismum, secundo nonarum Decembris.
 - 5 Quintum Embolismum, quarto nonarum Nouembris.
 - 6 Sextum Embolismum, quarto nonarum Augusti.
 - 7 Septimum Embolismum, tertio nonarum Martij esse.
- Ogdoas
- Hendecias

De embolismo.

Hæ uiginti literæ alphabeti, possunt in eodem loco geminari usque ad sextum calendarum Augusti: quemadmodum sequens pagina habet, huic tamen coniungenda.

	1	2	3	4	5	6	7	
a	Ca. Ian.	4	4	7	9	12	14	13
b	4 non.	3	u 3	6	t 8	11	s 13	26
c	3	l 2	2	k 5	7	i 10	12	39
d	2	Cal. Febr.	a Ca. Mar.	4	6	9	11	52
e	non	4 non	6 non	3	u 5	8	t 10	65
f	8 idus	m 3	b 4	Cal. Apr.	a 3	k 7	9	78
g	7	2	3	1 2	4	5	8	91
h	6	non	3	Cal. Apr.	2	6	9	104
i	5	n s idus	2	m 3	Cal. Maij	l 4	6	117
k	4	7	c non	2	b 6 non.	3	a 5	130
l	3	6	s idus	n s idus	4	m Ca. Iun.	b 2	143
m	2	5	7	n s idus	c 3	4 idus	3	156
n	1	4	6	7	2	6	Cal. Iulij	169
o	19 cal.	3	5	6	n 2	3	6	182
p	18	p 2	4	5	non	n 2	6	195
q	17	idus	e 3	4	d s idus	non	c 5	208
r	16	16 cal.	2	3	7	8 idus	4	221
s	15	q 15	idus	p 2	6	o 7	3	234
t	14	14	f 17 cal.	idus	e 5	6	d 2	247
u	13	13	16	18 cal.	4	5	non	260
v	12	r 12	15	q 17	3	p 4	s idus	273
w	11	g 14	14	f 2	3	e 7	6	286
x	10	h 11	13	15	idus	2	5	299
y	9	s 9	12	r 14	17 cal.	q idus	f 4	312
z	8	h 11	13	g 16	18 cal.	18 cal.	3	325
	7	t 6	10	12	15	17	2	338
	6	i 8	9	s 11	14	r 16	g idus	351
	5	i 8	10	10	13	15		364

Dies anni,

9	12	15	18	21	24	27	30	3	6
a	b	c	d	e	f	g	h	i	k
9	12	15	18	21	24	27	1	4	7
l	m	n	o	p	q	r	s	t	u

De embolismo.

Residuum proxima precedentis pagina.

	8	9	10	11	12	13	
a	17	19 cal.	4	8 idus	non	3	13
b	16	r G 18	3	7	8 idus	p E 2	26
c	15	16	g R 2	6	f F 7	non	39
d	14	16	idus	5	6	8 idus	52
e	13	s H 15	19 cal.	r G 4	5	q Q 7	65
f	12	14	h S 18	3	g G 4	6	78
g	11	13	17	2	3	5	91
h	10	t I 12	16	s H idus	2	r R 4	104
i	9	11	i T 15	17	h H idus	3	117
k	8	10	14	16	18 cal.	2	130
l	7	u K 9	13	t I 15	17	s S idus	143
m	6	A 6	8	k V 12	14	19 cal.	156
n	5	a L 7	11	10	13	18	169
o	4	4	6	10	12	14	182
p	3	B 3	5	I A 9	11	k K 13	195
q	2	b M 4	8	a A 10	12	15	208
r	1	ca Aug.	3	7	9	11	221
s	19 cal.	C 4 non.	2	m B 6	8	I A 10	234
t	18	3	1	5	b B 7	9	247
u	17	2	4 non	4	6	8	260
v	16	D non	3	n C 3	5	m B 7	273
w	15	8 idus	d O 2	2	c C 4	6	286
x	14	7	non	ca. Oct.	3	5	299
y	13	E 6	s idus	o D 6	2	n C 4	312
z	12	4	6	5	d D Cal. No.	3	325
	11	F 3	5	4	4	2	338
	10	2	f Q 4	P E 3	3	o D ca. Dec.	351
	9			2	c E 2	4 non.	364

Litteræ feriatarum,

Dies anni,

De aureo numero.

Si numerus, qui Aureus dicitur, hoc anno habetur sex, annus proxime sequens habebit septem, & alius illi coniunctus habebit octo, hinc nouem, hinc decem, & sic usque ad nouemdecim. Deinde redeundum erit ad unum, postea ad duo, deinde ad tria, item ad quatuor, postea ad quinque. Et sic per circuitum semper, ab uno usque ad nouemdecim.

Proximè præcedentis tabulæ seu figuræ expositio.

Hic annali sunt præpositæ septem dierum literæ, a b c d e f g, quartò re-

Alphabetum uerò a b c d e f g h i k, quod hîc pertingit saltem usque ad decem, in superiori exposuimus figura.

Alterum, nempe a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u, cum duobus spacijs, p

Si qualis sit Luna per singulos dies quæris, scito prius qualis sit Epacta ipsius anni. Qua inuenta quære in hoc annali uel in superiori, alphabetum quod duobus a se spacijs distat, pertingens usque ad u literam, & illius diei, cuius Lunam scire uis, litera uel spacio reperto, in hisce duabus lineis, eandem literam uel idem spaciolum inuestigabis.

Siquidem primò scribuntur octo, deinde duo puncti, qui habentur pro decem & undecim. Et rursus scribuntur duodecim, & sequuntur duo puncti, qui habentur pro tredecim & quatuordecim. Idem quoque intelligitur in omnibus alijs.

Hac figura bene & diligenter considerata, in prima & duodecima linea tabulæ uerificè factæ, nullo modo dubitabis, quomodo eadem ratio existit.

Habent etiam hæ duæ lineæ hoc notabile, quia quæ Luna prima incipit in literis uel spacijs superioris lineæ, uigesimal octaua finitur in inferiore; & e contra, huius prima superius finitur trigesima, nisi tertio anno cycli decennoualis. Et ut de reliquis pateat, eo anno quo Epacta est uigesimal tertia in calendis Augusti, secundum spaciolum primo aa est. Quod spaciolum repertum in inferiori linea, ab eo uigesimal tertio loco Luna monstratur septima, quæ cœpta est (id est, in annali) secundo spacio post k literam prima.

Eadem omnia in uerbis inuestiga, quibus meo studio satisfeci: & sagacitati non quorumlibet simplicium, sed studioforum consului: quippe minus eruditi, in alijs inuenient figuris, quicquid ego pro exercendis etiam gnauis, utiliter hic digessi.

1	Bissextus 1	1
2		2
3		3
4		4
5	Bissextus 2	6
6		7
7		1
8		2
9	Bissextus 3	4
10		5
11		6
12		7
13	Bissextus 4	2
14		3
15		4
16		5
17	Bissextus 5	7
18		1
19		2
20		3
21	Bissextus 6	5
22		6
23		7
24		1
25	Bissextus 7	3
26		4
27		5
28		6

Cyclos Solaris, ad uiginti & octo annos,

Concurrentes,

Anni,

Septem bissexti huius cycli,

1	Communis	Nulla:	17
2	Communis	11	18
3	Embolismus	22	19
4	Communis	3	1
5	Communis	14	2
6	Embolismus	25	3
7	Communis	6	4
8	Embolismus	17	5
9	Communis	28	6
10	Communis	9	7
11	Embolismus	20	8
12	Communis	1	9
13	Communis	12	10
14	Embolismus	23	11
15	Communis	4	12
16	Communis	15	13
17	Embolismus	26	14
18	Communis	7	15
19	Embolismus	18	16

Cyclos Lunarîs, ad inueniendum Lunam, tertio calendarum Ianuarij,

Anni,

Epactæ,

Decennouenaria,

Concurrentes septem, 1 2 3 4 5 6 7

1	s.	r.	.c	.b	a	u.	t.	1064
2	l.	k.	.i	h.	g.	f.	m.	1083
3	.e	.l	.k	.i	.h	.g	.f	1102
4	s.	r.	q.	p.	o.	u.	t.	1121
5	d.	c.	f.	h.	g.	f.	e.	1140
6	.e	.d	.c	.b	.h	.g	.f	1159
7	l.	r.	q.	p.	.o	n.	m.	1178
8	.m	.l	.k	.q	.p	.o	.n	1197
9	.e	.d	.e	.b	.a	u.	t.	1216
10	l.	k.	i.	h.	o.	n.	m.	1235
11	.m	.l	.k	.i	.h	.g	.n	1254
12	s.	r.	q.	.b	.a	u.	t.	1273
13	l.	k.	i.	h.	g.	.	e.	1292
14	.e	.d	.k	.i	.h	.g	.f	1311
15	s.	r.	q.	p.	o.	n.	t.	1330
16	.f	c.	b.	h.	g.	f.	e.	1349
17	.e	.d	.c	.b	.a	.g	.f	1368
18	l.	k.	q.	p.	o.	n.	m.	1387
19	.m	.l	.k	.i	.p	.o	.n	1406

Anni Domini,

Dinumeratio annorum per quemlibet decennouennium.

Hæc autem dinumeratio decennoualis decennouies numerata, se extendit usque ad trecentos quadraginta & duos annos.

1064	a.	r	a	t	e.	n	e	t	m	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	1
1083	r	a.	t	e	n	e.	t	m	e	s.	s	e	m	s.	u	u	s	o.	r	2
1102	a	t	e.	n	e	t	m	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o.	3
1121	t	e	n	e.	t	m	e	s.	s	e	m	s.	u	u	s	o.	r	o	t	4
1140	e.	n	e	t	m	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o.	t	e	5
1159	n	e.	t	m	e	s.	s	e	m	s.	u	u	s	o.	r	o	t	e	p	6
1178	e	t	m	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o.	t	e	p	e.	7
1197	t	m	e	s.	s	e	m	s.	u	u	s	o.	r	o	t	e	p	e	t	8
1216	m	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o.	t	e	p	e	t	t	9
1235	e	s.	s	e	m	s.	u	u	s	o.	r	o	t	e	p	e	t	t	e	10
1254	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o.	t	e	p	e	t	t	e	g.	11
1273	s	e	m	s.	u	u	s	o.	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	12
1292	e	m	s	u	u.	s	o.	r	o.	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	13
1311	m	s.	u	u	s	o.	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	14
1330	s	u	u.	s	o	r	o.	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s.	15
1349	u	u	s	o.	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	16
1368	u.	s	o	r	o.	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	17
1387	s	o.	r	o	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	a	18
1406	o	r	o.	t	e	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	a	r.	19

Carmen inuersium, ad negocium tabula.

Ara tenet messem suam oro tepet, teget esse. Non permutantur, quocumque tenore legantur. Grammate præfenti signantur tempora Christi.

Hæc autem tabula respondet & concordat cum proxima præcedente pagina: ita quod hæc duæ simul coniunctæ, faciunt falem unam integram tabulam.

Puncti hic post quamlibet quaternitatem literarum, indicant biffexules annos.

Numerus vigennovennalis.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

a	9 29 19
b	10 30 20
c	11 1 21
d	12 2 22
e	13 3 23
f	14 4 24
g	15 5 25
h	16 6 26
i	17 7 27
k	18 8 28
l	19 9 29
m	20 10 1
n	21 11 2
o	22 12 3
p	23 13 4
q	24 14 5
r	25 15 6
s	26 16 7
t	27 17 8
u	28 18

Annus primus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

a	20 10 1
b	21 11 2
c	22 12 3
d	23 13 4
e	24 14 5
f	25 15 6
g	26 16 7
h	27 17 8
i	28 18 9
k	29 19 10
l	30 20 11
m	1 21 12
n	2 22 13
o	3 23 14
p	4 24 15
q	5 25 16
r	6 26 17
s	7 27 18
t	8 28 19
u	9 29

Annus secundus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

a	1 21 12
b	2 22 13
c	3 23 14
d	4 24 15
e	5 25 16
f	6 26 17
g	7 27 18
h	8 28 19
i	9 29 20
k	10 1 21
l	11 2 22
m	12 3 23
n	13 4 24
o	14 5 25
p	15 6 26
q	16 7 27
r	17 8 28
s	18 9 29
t	19 10 30
u	20 11

Annus tertius,

Sine punctis, Antè, Retrò,

a	12 2 22
b	13 3 23
c	14 4 24
d	15 5 25
e	16 6 26
f	17 7 27
g	18 8 28
h	19 9 29
i	20 10 1
k	21 11 2
l	22 12 3
m	23 13 4
n	24 14 5
o	25 15 6
p	26 16 7
q	27 17 8
r	28 18 9
s	29 19 10
t	30 20 11
u	1 21

Annus quartus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Numerus vigennovennalis.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

a	23 13 4
b	24 14 5
c	25 15 6
d	26 16 7
e	27 17 8
f	28 28 9
g	29 29 10
h	30 20 11
i	1 21 12
k	2 22 13
l	3 23 14
m	4 24 15
n	5 25 16
o	6 26 17
p	7 27 18
q	8 28 19
r	9 29 20
s	10 1 21
t	11 2 22
u	12 3 23

Annus quintus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

a	4 24 14
b	5 25 15
c	6 26 16
d	7 27 17
e	8 28 18
f	9 29 19
g	10 30 20
h	11 1 21
i	12 2 22
k	13 3 23
l	14 4 24
m	15 5 25
n	16 6 26
o	17 7 27
p	18 8 28
q	19 9 29
r	20 10 1
s	21 11 2
t	22 12 3
u	23 13

Annus sextus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

a	15 5 25
b	16 6 26
c	17 7 27
d	18 8 28
e	19 9 29
f	20 10 1
g	21 11 2
h	22 12 3
i	23 13 4
k	24 14 5
l	25 15 6
m	26 16 7
n	27 17 8
o	28 18 9
p	29 19 10
q	30 20 11
r	1 21 12
s	2 22 13
t	3 23 14
u	4 24

Annus septimus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

a	26 16 7
b	27 17 8
c	28 18 9
d	29 19 10
e	30 20 11
f	1 21 12
g	2 22 13
h	3 23 14
i	4 24 15
k	5 25 16
l	6 26 17
m	7 27 18
n	8 28 19
o	9 29 20
p	10 1 21
q	11 2 22
r	12 3 23
s	13 4 24
t	14 5 25
u	15 6

Annus octavus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Q 4

Numerus decennovialis,

1	a	7 27 17	a	18 8 28	a	29 19 10	a	10 30 20
2	b	8 28 18	b	19 9 29	b	30 20 11	b	11 1 21
3	c	9 29 19	c	20 10 1	c	1 21 12	c	12 2 22
4	d	10 30 20	d	21 11 2	d	2 22 13	d	13 3 23
5	e	11 1 21	e	22 12 3	e	3 23 14	e	14 4 24
6	f	12 2 22	f	23 13 4	f	4 24 15	f	15 5 25
7	g	13 3 23	g	24 14 5	g	5 25 16	g	16 6 26
8	h	14 4 24	h	25 15 6	h	6 26 17	h	17 7 27
9	i	15 5 25	i	26 16 7	i	7 27 18	i	18 8 28
10	k	16 6 26	k	27 17 8	k	8 28 19	k	19 9 29
11	l	17 7 27	l	28 18 9	l	9 29 20	l	20 10 1
12	m	18 8 28	m	29 19 10	m	10 1 21	m	21 11 2
13	n	19 9 29	n	30 20 11	n	11 2 22	n	22 12 3
14	o	20 10 1	o	1 21 12	o	12 3 23	o	23 13 4
15	p	21 11 2	p	2 22 13	p	13 4 24	p	24 14 5
16	q	22 12 3	q	3 23 14	q	14 5 25	q	25 15 6
17	r	23 13 4	r	4 24 15	r	15 6 26	r	26 16 7
18	s	24 14 5	s	5 25 16	s	16 7 27	s	27 17 8
19	t	25 15 6	t	6 26 17	t	17 8 28	t	28 18 9
20	u	26 16 7	u	7 27 18	u	18 9 29	u	29 19 10

Annus nonus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus undecimus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus duodecimus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

9

10

11

12

Numerus decennovialis,

1	a	21 11 2	a	22 2 12	a	13 3 23	a	24 14 5
2	b	22 12 3	b	3 23 13	b	14 4 24	b	25 15 6
3	c	23 13 4	c	4 24 14	c	15 5 25	c	26 16 7
4	d	24 14 5	d	5 25 15	d	16 6 26	d	27 17 8
5	e	25 15 6	e	6 26 16	e	17 7 27	e	28 18 9
6	f	26 16 7	f	7 27 17	f	18 8 28	f	29 19 10
7	g	27 17 8	g	8 28 18	g	19 9 29	g	30 20 11
8	h	28 18 9	h	9 29 19	h	20 10 1	h	1 21 12
9	i	29 19 10	i	10 30 20	i	21 11 2	i	2 22 13
10	k	30 20 11	k	11 1 21	k	22 12 3	k	3 23 14
11	l	1 21 12	l	12 2 22	l	23 13 4	l	4 24 15
12	m	2 22 13	m	13 3 23	m	24 14 5	m	5 25 16
13	n	3 23 14	n	14 4 24	n	25 15 6	n	6 26 17
14	o	4 24 15	o	15 5 25	o	26 16 7	o	7 27 18
15	p	5 25 16	p	16 6 26	p	27 17 8	p	8 28 19
16	q	6 26 17	q	17 7 27	q	28 18 9	q	9 29 20
17	r	7 27 18	r	18 8 28	r	29 19 10	r	10 1 21
18	s	8 28 19	s	19 9 29	s	30 20 11	s	11 2 22
19	t	9 29 20	t	20 10 1	t	1 21 12	t	12 3 23
20	u	10 1 21	u	21 11 2	u	2 22 13	u	13 4 24

Annus decimistertius,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimusquartus

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimusquintus

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimussextus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

13

14

15

16

a	5	25	15
b	6	26	16
c	7	27	17
d	8	28	18
e	9	29	19
f	10	30	20
g	11	1	21
h	12	2	22
i	13	3	23
k	14	4	24
l	15	5	25
m	16	6	26
n	17	7	27
o	18	8	28
p	19	9	29
q	20	10	2
r	21	11	3
s	22	12	4
t	23	13	5
u	24	14	6

Annus decimus septimus.
 Sine punctis.
 Antè.
 Retrò.

a	16	6	26
b	17	7	27
c	18	8	28
d	19	9	29
e	20	10	1
f	21	11	2
g	22	12	3
h	23	13	4
i	24	14	5
k	25	15	6
l	26	16	7
m	27	17	8
n	28	18	9
o	29	19	10
p	30	20	11
q	1	21	12
r	2	22	13
s	3	23	14
t	4	24	15
u	5	25	

Annus decimus octauus.
 Sine punctis.
 Antè.
 Retrò.

a	27	17	8
b	28	18	9
c	29	19	10
d	30	20	11
e	1	21	12
f	2	22	13
g	3	23	14
h	4	24	15
i	5	25	16
k	6	26	17
l	7	27	18
m	8	28	19
n	9	29	20
o	10	1	21
p	11	2	22
q	12	3	23
r	13	4	24
s	14	5	25
t	15	6	26
u	16	7	

Annus decimus nonus.
 Sine punctis.
 Antè.
 Retrò.

Terno ordine alphabetum disposuimus, quorum primum sine punctis, secundum antè, tertium retrò punctis notatur: quibus tota perficitur series annalis, seruantibus singulis literis per totum annum usque ad finem, unam eandemq; Lunationis ætatem: nisi Embolismus interueniat, aut Biffextus impediat. Quocirca in his paginis a sine punctulo habet Lunam Ianuarij, per singulos nouèdecim annos: quam ætatem custodit, ubicunque inuenta fuerit. Quod intellige quoque de relijs quis.

Expositio primæ Tabulæ.

Primæ septem literæ in capite huius paginæ a b c d e f g, designant septem ferias, quibus eueniunt calendæ Ianuariæ. Sed & literæ d p, quæ habentur in principio, per totam paginam sparsæ, præfiguntur calendarijs, quibus per nouèdecim annos Dominica utriusque festiuitatis occurrit. Nam d, diem inijt Quadragesimæ, & p Pascha, certum est significare.

Scribuntur præterea è latere, Romanorum epactæ, quas præcedit numerus ab uno in triginta, naturali ferie progrediens: nullum numerum, nisi qui in epactis reperitur, admittens. Quapropter Dominicum diem Quadragesimæ & Paschæ inuenturus, scito qua feria fuerint calendæ Ianuarij, & quæ sint Epactæ Romanorum ipsius anni: & in fronte, qui in latere huius paginæ est, apparebunt feriæ & epactæ. Si ergo cuiuslibet anni, uis scire, ubi sit Dominicus dies Quadragesimæ & Paschæ, scito, ubi sit Epacta eiusdem anni è regione: quæ profectò Romanorum propria semper habetur ante Epactam Ægyptiorum retrò tertia linea. Siquidem qui apud Romanos decennoualis cycli est tertius annus, apud Ægyptios habetur primus.

Sicq; fit, ut si addas octo cuiuslibet Epactæ Ægyptiorum, reddatur tibi Epacta Romanorum: ita tamen si infra triginta, summa numeri excreuerit.

Si ultra triginta, his demptis, quod remanserit, sume pro Epacta Romanorum. Quæ inuenta, in altero numero sequenti tandem inuestiga: & ubi inueneris, per ipsam lineam accedes contra literam, quæ designat feriam calendarum Ianuarij, & ibi occurret initium Quadragesimæ, & Dominica Paschæ cum sua lunatione.

Expositio secundæ Tabulæ.

Pagina quæ subscribitur indicat initia Quadragesimæ, Paschæ, & Rogationum, singulis annis decennoualis cycli. Cuius fronti concurrentes suo ordine præfigunt, cum septem Feriarum literis, quæ Dominicum diem signant, in marginibus uerò à sinistris legentis epactæ, à dextris anni decennoualis cycli annotantur.

Si ergo uolueris in quolibet anno cycli decennoualis Quadragesimæ, Paschæ, Rogationum initia, quæ signant literæ q p r in ipsa pagina, scito quot sint Concurrentes præsentis anni, quorue Epactæ, & per lineam Concurrentium à capite paginæ descendens, per lineam uerò Epactarum in transuersum à sinistra in dexteram inuorsum accedens, ubi orthogonum sua fecerint conuenientia, sine dubio inuenies ipsorum initiorum annotata calendaria. Verbi gratia: Hoc anno fuit unus Concurrentis proximus ante Biffextum, Epactæ uerò uiginti quinque, ipsa initia, q quinta nonarum Martij, p decimo octauo calendarum Marj, r decimo tertio calendarum Iunij.

Prima Tabula, de Ferijs.

Literæ hebdomaticæ,

	A	B	C
9 1	d 3 non.mar.luna 6
p 16 calē.maij,luna 18	d 4 non.mar.luna 5
p 17 calē.maij,luna 17	d 5 non.mar.luna 4
p 18 calē.maij,luna 16
18 3	d 3 non.mar.luna 8
p 16 calē.maij,luna 20	d 4 non.mar.luna 7
p 17 calē.maij,luna 19	d 5 non.mar.luna 6
p 18 calē.maij,luna 18
30 4	d 3 non.mar.luna 9
p 16 calē.maij,luna 21	d 4 non.mar.luna 8
p 17 calē.maij,luna 20	d 5 non.mar.luna 7
p 18 calē.maij,luna 19
11 6	d 4 cal.martij,luna 4
p 5 idus april.luna 16	d 5 cal.martij,luna 3
p 6 idus april.luna 15	d 5 non.mar.luna 9
p 18 calē.maij,luna 21
22 8	d 4 calē.mar.luna 6
p 5 idus april.luna 18	d 5 calē.mar.luna 5
p 6 idus april.luna 17	d 6 cal.martij,luna 4
p 7 idus april.luna 16
3 9	d 4 calē.mar.luna 7
p 5 idus april.luna 19	d 5 calē.maij,luna 6
p 6 idus april.luna 18	d 6 calē.mar.luna 5
p 7 idus april.luna 17
14 11	d 4 cal.martij,luna 9
p 5 idus april.luna 21	d 5 cal.martij,luna 8
p 6 idus april.luna 20	d 6 cal.martij,luna 7
p 7 idus april.luna 19
25 12	d 11 cal.mart.luna 3
p 4 non.april.luna 15	d 5 calē.mar.luna 9
p 6 idus april.luna 21	d 6 cal.martij,luna 8
p 7 idus april.luna 20
6 14	d 11 cal.mart.luna 5
p 4 non.april.luna 17	d 12 cal.mart.luna 4
p calē.april.luna 16	d 13 cal.martij,luna 3
p 2 calē.april.luna 15
17 15	d 11 calē.mar.luna 6
p 4 non.april.luna 18	d 12 calē.mar.luna 5
p calen.apr.luna 17	d 13 calē.mar.luna 4
p 2 cal.april.luna 16
28 17	d 11 calē.mar.luna 8
p 4 non.april.luna 20	d 12 calē.mar.luna 7
p calen.apr.luna 19	d 13 cal.mart.luna 6
p 2 cal.april.luna 18
9 10	d 2 idus febr.luna 3
p 7 cal.april.luna 15	d 12 calē.mar.luna 9
p cal.april.luna 21	d 13 cal.mart.luna 8
p 2 cal.april.luna 20
20 20	d 2 idus febr.luna 4
p 7 calen.apr.luna 16	d 3 idus febr.luna 3
p 8 cal.april.luna 15	d 12 cal.mart.luna 9
p 2 cal.april.luna 21
1 22	d 2 idus febr.luna 6
p 7 cal.april.luna 18	d 3 idus febr.luna 5
p 8 cal.april.luna 17	d 4 idus febr.luna 4
p 9 cal.april.luna 16
12 23	d 2 idus febr.luna 7
p 7 cal.april.luna 19	d 3 idus febr.luna 6
p 8 cal.april.luna 18	d 4 idus febr.luna 5
p 9 calē.april.luna 17
23 25	d 4 idus mart.luna 7
p 9 calē.maij,luna 19	d 5 idus mar.luna 6
p 10 calē.maij,luna 18	d 6 idus mar.luna 5
p 11 calē.maij,luna 17
4 26	d 4 idus mart.luna 8
p 9 calē.maij,luna 20	d 5 idus mar.luna 7
p 10 calē.maij,luna 19	d 6 idus mart.luna 6
p 11 calē.maij,luna 18
15 28	d 3 non.mar.luna 3
p 16 calē.maij,luna 15	d 5 idus mar.luna 9
p 10 calē.maij,luna 21	d 6 idus mar.luna 8
p 11 calē.maij,luna 20
26 30	d 3 non.mar.luna 5
p 16 calē.maij,luna 17	d 4 non.mar.luna 4
p 17 calē.maij,luna 16	d non.mar.luna 3
p 18 calē.maij,luna 15

Numerus decemnotatis,

Dies initij Quadragesimæ, notantur per literam d.
Et Paschata notantur per literam p.

Residuum huius primæ Tabulæ habes in proxima
sequenti pagina.

Residuum primæ Tabulæ, de Ferijs.

D	E	F	G
d 6 non.mar.luna 3
p idus april.luna 15	d 8 idus mar.luna 9
p 13 calē.maij,luna 21	d non.mar.luna 8
p 14 calē.maij,luna 20	d 2 non.mar.luna 7
p 15 cal.mai.luna 10
d 6 non.mar.luna 5
p idus april.luna 17	d calē.mar.luna 4
p 2 idus april.luna 16	d 2 calē.mar.luna 3
p 3 idus april.luna 15	d 2 non.mar.luna 9
p 15 cal.mai.luna 21
d 6 non.mar.luna 6
p idus april.luna 18	d calē.mar.luna 5
p 2 idus april.luna 17	d 2 calē.mar.luna 4
p 3 idus april.luna 16	d 3 cal.mart.luna 3
p 4 idus ap.luna 15
d 6 no.martij,luna 8
p idus april.luna 20	d cal.martij,luna 7
p 2 idus april.luna 19	d 2 calē.mar.luna 6
p 3 idus april.luna 18	d 3 cal.mart.luna 5
p 4 idus ap.luna 17
d 7 calē.mar.luna 3
p 8 idus april.luna 15	d calē.mar.luna 9
p 2 idus april.luna 21	d 2 cal.martij,luna 8
p 3 idus april.luna 20	d 3 cal.mart.luna 7
p 4 idus ap.luna 19
d 7 calē.mar.luna 4
p 8 idus april.luna 16	d 8 calē.mar.luna 3
p non.april.luna 15	d 2 calē.mar.luna 9
p 3 idus april.luna 20	d 3 cal.mart.luna 8
p 4 idus ap.luna 20
d 7 cal.martij,luna 6
p 8 idus april.luna 18	d 8 cal.martij,luna 5
p non.april.luna 17	d 9 cal.martij,luna 4
p 2 non.april.luna 16	d 10 cal.mart.luna 3
p 4 non.ap.luna 15
d 7 cal.mart.luna 7
p 8 idus april.luna 19	d 8 calē.mar.luna 6
p non.april.luna 18	d 9 cal.martij,luna 5
p 2 non.april.luna 17	d 10 cal.mart.luna 4
p 3 non.ap.luna 16
d 7 cal.mart.luna 8
p 8 idus april.luna 21	d 8 cal.mart.luna 8
p non.april.luna 19	d 9 cal.martij,luna 7
p 2 non.april.luna 19	d 10 cal.mart.luna 6
p 3 non.ap.luna 18
d 14 calē.mar.luna 3
p 3 calē.april.luna 15	d 8 calē.mar.luna 9
p non.april.luna 21	d 5 calē.mar.luna 8
p 2 non.april.luna 20	d 10 cal.mart.luna 7
p 3 non.ap.luna 19
d 14 calē.mar.luna 5
p 3 calē.april.luna 17	d 15 calē.mar.luna 4
p 4 calen.apr.luna 16	d 16 cal.mart.luna 3
p 5 cal.april.luna 15	d 10 cal.mart.luna 9
p 3 non.apr.luna 21
d 14 calē.mar.luna 7
p 3 cal.april.luna 18	d 15 calē.mar.luna 6
p 4 cal.april.luna 18	d 16 cal.mart.luna 5
p 5 cal.april.luna 17	d idus febr.luna 4
p 6 cal.april.luna 16
d 14 calē.mar.luna 8
p 3 calen.apr.luna 20	d 15 calē.mar.luna 7
p 4 cal.april.luna 19	d 16 cal.mart.luna 6
p 5 cal.april.luna 18	d idus febr.luna 5
p 6 cal.april.luna 17
d 5 idus mar.luna 3
p 10 cal.april.luna 15	d 15 calē.mar.luna 9
p 4 cal.april.luna 21	d 16 idus febr.luna 8
p 5 cal.april.luna 20	d idus febr.luna 7
p 6 cal.april.luna 19
d 5 idus febr.luna 4
p 10 cal.april.luna 16	d 6 idus febr.luna 3
p 5 calē.april.luna 21	d 16 calē.mar.luna 9
p 5 calē.april.luna 21	d idus febr.luna 8
p 6 cal.april.luna 20
d 7 idus mart.luna 4
p 12 calē.maij,luna 16	d 8 idus mar.luna 3
p 13 calē.maij,luna 15	d 2 idus mar.luna 9
p 7 calē.maij,luna 21	d 3 idus mar.luna 8
p 8 cal.mar.luna 20
d 7 idus mart.luna 5
p 12 calē.maij,luna 17	d 8 idus mar.luna 4
p 13 calē.maij,luna 16	d non.mar.luna 3
p 14 calē.maij,luna 15	d 3 idus mar.luna 9
p 8 cal.maij.luna 21
d 7 idus mar.luna 7
p 12 calē.maij,luna 19	d 8 idus mar.luna 6
p 13 calē.maij,luna 18	d non.mar.luna 5
p 14 calē.maij,luna 17	d 2 non.mar.luna 4
p 15 cal.maij.luna 16
d 7 idus mar.luna 9
p 12 calē.maij,luna 21	d 8 idus mart.luna 8
p 13 calē.maij,luna 20	d non.mar.luna 7
p 14 calē.maij,luna 19	d 2 non.mar.luna 6
p 15 cal.maij.luna 18

Bedæ, tom. 1.

R

De embolismo.

Secunda tabula, de Ferijs.

Lettera hebdomaticæ, Epactæ,

Decennouenalis numerus.

	F	E	D
1 0	q 6 calend. martij	q 6 calend. martij	q 2 iduum aprilis
	p 7 iduum aprilis	p 8 iduum aprilis	r 15 calend. iuni.
	r 3 iduum maij	r 4 iduum maij	q 15 calend. martij
2 11	q 13 calend. martij	q 14 calend. martij	p 4 calend. aprilis
	p 2 calend. aprilis	p 3 nonarū maij	r 4 nonarū maij
	r 2 nonarū maij	r 3 iduum martij	q 8 iduum martij
3 22	q 18 calend. maij	q 12 calend. maij	p 13 calend. maij
	p 18 calend. iunij	p 7 calend. iunij	r 8 calend. martij
	r 13 calend. martij	r 7 calend. martij	q 8 calend. martij
4 3	q 6 calend. martij	q 7 iduum aprilis	p 8 nonæ aprilis
	p 7 iduum aprilis	p 8 iduum maij	r 5 iduum maij
	r 3 iduum maij	r 4 iduum maij	q 15 calend. martij
5 14	q 9 calend. aprilis	q 10 calend. aprilis	p 4 calend. aprilis
	p 9 calend. maij	p 4 calend. maij	r 4 nonarū maij
	r 3 calend. maij	r 4 nonarū martij	q 2 iduum aprilis
6 25	q 5 calend. martij	q 6 idus aprilis	p 2 iduum aprilis
	p 18 nonarū maij	p 15 calend. iunij	r 16 calend. iuni.
	r 14 calend. iunij	r 7 calend. martij	q 8 calend. martij
7 6	q 13 calend. martij	q 7 iduum aprilis	p 8 nonæ aprilis
	p 2 calend. aprilis	p 8 iduum maij	r 5 iduum maij
	r 2 nonarū maij	r 4 iduum martij	q 8 iduum martij
8 17	q 6 iduum martij	q 7 calend. maij	p 13 calend. maij
	p 11 calend. iunij	p 8 calend. iunij	r 9 calend. iuni.
	r 7 calend. iunij	r 6 nonarū martij	q 2 iduum aprilis
9 28	q 5 nonarū martij	q 6 idus aprilis	p 2 iduum aprilis
	p 18 calend. maij	p 14 calend. iuni.	r 15 calend. iuni.
	r 13 calend. iunij	r 14 calend. martij	q 15 calend. martij
10 9	q 13 calend. martij	q 14 calend. aprilis	p 4 calend. aprilis
	p 2 calend. aprilis	p 3 nonarū maij	r 4 nonarū maij
	r 2 nonarū maij	r 3 iduum martij	q 8 iduum martij
11 20	q 6 iduum martij	q 7 calend. maij	p 13 calend. maij
	p 11 calend. maij	p 12 calend. iuni.	r 8 calend. iuni.
	r 6 calend. iunij	r 7 calend. martij	q 8 calend. martij
12 1	q 6 iduum martij	q 7 iduum aprilis	p 8 nonæ aprilis
	p 7 iduum aprilis	p 4 iduum maij	r 5 iduum maij
	r 3 calend. maij	r 4 calend. martij	q 15 calend. martij
13 12	q 13 calend. martij	q 14 calend. aprilis	p 4 calend. aprilis
	p 2 nonarū aprilis	p 3 nonarū maij	r 4 nonarū maij
	r 2 nonarū maij	r 3 nonarū martij	q 8 iduum martij
14 23	q 5 calend. martij	q 6 idus aprilis	p 13 calend. maij
	p 18 calend. maij	p 11 calend. iuni.	r 8 calend. iuni.
	r 13 calend. iunij	r 7 calend. martij	q 8 calend. martij
15 4	q 6 calend. martij	q 7 calend. martij	q 8 calend. martij
	p 7 iduum aprilis	p 8 iduum aprilis	p 8 nonæ aprilis
	r 3 iduum maij	r 4 iduum maij	r 5 iduum maij
16 15	q 4 iduum febru.	q 5 iduum febru.	q 6 iduum febru.
	p 9 calend. aprilis	p 10 calend. aprilis	p 11 calend. aprilis
	r 3 calend. maij	r 4 calend. maij	r 5 calend. maij
17 26	q 5 nonarū martij	q 6 nonarū martij	q 2 iduum aprilis
	p 18 calend. maij	p idus aprilis	r 2 iduum aprilis
	r 13 calend. iunij	r 14 calend. iuni.	r 15 calend. iuni.
18 7	q 13 calend. martij	q 14 calend. martij	q 8 calend. martij
	p 2 calend. aprilis	p 3 calend. aprilis	p 8 nonæ aprilis
	r 2 nonarū maij	r 3 nonarū maij	r 5 iduum maij
19 18	q 6 iduum martij	q 7 iduum martij	q 8 iduum martij
	p 11 calend. maij	p 12 calend. maij	p 13 calend. maij
	r 6 calend. iunij	r 7 calend. iuni.	r 8 calend. iuni.

De embolismo.

Residuum secundæ Tabulæ, de Ferijs.

	C	B	A	G	Annus
q 2 calend. martij	q 3 calend. martij	q 4 calend. martij	q 5 calend. martij	1	
p 3 iduum aprilis	p 4 iduum aprilis	p 5 iduum aprilis	p 6 iduum aprilis		
r 16 calend. iunij	r 17 calend. iuni.	r idus maij	r 2 iduum maij		
q 16 calend. martij	q idus febru.	q iduum febru.	q 12 calend. martij	2	
p 5 calend. aprilis	p 6 calend. aprilis	p 7 calend. aprilis	p calend. aprilis		
r 5 nonarū maij	r 6 nonarū maij	r calend. maij	r nonæ maij		
q nonæ martij	q 2 nonarū martij	q 3 nonarū martij	q 4 nonarū martij	3	
p 14 calend. maij	p 15 calend. maij	p 16 calend. maij	p 17 calend. maij		
r 9 calend. iunij	r 10 calend. iuni.	r 11 calend. iuni.	r 12 calend. iuni.		
q 9 calend. martij	q 10 calend. martij	q 4 calend. martij	q 5 calend. martij	4	
p 2 nonarū aprilis	p 3 nonarū aprilis	p 5 iduum aprilis	p 6 iduum aprilis		
r 6 iduum maij	r 7 iduum maij	r idus maij	r 2 iduum maij		
q 16 calend. martij	q idus febru.	q 2 iduum febru.	q 3 iduum febru.	5	
p 5 calend. aprilis	p 6 calend. aprilis	p 7 calend. aprilis	p 8 calend. aprilis		
r 5 nonarū maij	r 6 nonarū maij	r calend. maij	r 2 calend. maij		
q 2 calend. martij	q 2 nonarū martij	q 3 nonarū martij	q 4 nonarū martij	6	
p 3 iduum aprilis	p 15 calend. maij	p 16 calend. maij	p 17 calend. maij		
r 17 calend. iunij	r 11 calend. iuni.	r 12 calend. iuni.	r 13 calend. iuni.		
q 9 calend. martij	q 10 calend. martij	q 11 calend. martij	q 12 calend. martij	7	
p 2 nonarū aprilis	p 3 nonarū aprilis	p 4 nonarū aprilis	p calend. aprilis		
r 6 iduum maij	r 7 iduum maij	r 8 iduum maij	r nonæ maij		
q 2 iduum martij	q 3 iduum martij	q 4 iduum martij	q 5 iduum martij	8	
p 7 calend. maij	p 8 calend. maij	p 9 calend. maij	p 10 calend. maij		
r 3 calend. iunij	r 4 calend. iuni.	r 5 calend. iuni.	r 6 calend. iuni.		
q 2 calend. martij	q 3 calend. martij	q 4 calend. martij	q 5 calend. martij	9	
p 3 iduum aprilis	p 4 iduum aprilis	p 5 iduum aprilis	p 6 iduum aprilis		
r 16 calend. iunij	r 17 calend. iuni.	r idus maij	r 2 iduum maij		
q 16 calend. martij	q 10 calend. martij	q 11 calend. martij	q 12 calend. martij	10	
p 5 calend. aprilis	p 3 nonarū aprilis	p 4 nonarū aprilis	p calend. aprilis		
r 5 nonarū maij	r 6 nonarū maij	r 8 iduum maij	r nonæ maij		
q nonæ martij	q 2 nonarū martij	q 3 nonarū martij	q 5 iduum martij	11	
p 14 calend. maij	p 15 calend. maij	p 16 calend. maij	p 10 calend. maij		
r 9 calend. iunij	r 10 calend. iuni.	r 11 calend. iuni.	r 5 calend. iuni.		
q 2 calend. martij	q 3 calend. martij	q 4 calend. martij	q 5 calend. martij	12	
p 6 iduum aprilis	p 4 iduum aprilis	p 5 iduum aprilis	p 6 iduum aprilis		
r 16 calend. iuni.	r 17 calend. iuni.	r idus maij	r 2 iduum maij		
q 16 calend. martij	q idus febru.	q 2 iduum febru.	q 3 iduum febru.	13	
p 5 calend. aprilis	p 6 calend. aprilis	p 7 calend. aprilis	p 8 calend. aprilis		
r 5 nonarū maij	r 6 nonarū maij	r calend. maij	r 2 calend. maij		
q nonæ martij	q 2 nonarū martij	q 3 nonarū martij	q 4 nonarū martij	14	
p 14 calend. maij	p 15 calend. maij	p 16 calend. maij	p 17 calend. maij		
r 9 calend. iuni.	r 10 calend. iuni.	r 11 calend. iuni.	r 12 calend. iuni.		
q 9 calend. martij	q 10 calend. martij	q 11 calend. martij	q 5 calend. martij	15	
p 2 nonarū aprilis	p 3 nonarū aprilis	p 4 nonarū aprilis	p 6 iduum aprilis		
r 6 iduum maij	r 7 iduum maij	r 8 iduum maij	r 2 iduum maij		
q 16 calend. martij	q idus febru.	q 2 iduum febru.	q 3 iduum febru.	16	
p 5 calend. aprilis	p 6 calend. aprilis	p 7 calend. aprilis	p 8 calend. aprilis		
r 5 nonarū maij	r 6 nonarū maij	r calend. maij	r 2 calend. maij		
q 2 calend. martij	q 3 calend. martij	q 3 nonarū martij	q 4 nonarū martij	17	
p 3 iduum aprilis	p 4 iduum aprilis	p 16 calend. maij	p 17 calend. maij		
r 16 calend. iuni.	r 17 calend. iuni.	r 11 calend. iuni.	r 12 calend. iuni.		
q 9 calend. martij	q 10 calend. martij	q 11 calend. martij	q 12 calend. martij	18	
p 2 nonarū aprilis	p 3 nonarū aprilis	p 4 nonarū aprilis	p calend. aprilis		
r 6 iduum maij	r 7 iduum maij	r 8 iduum maij	r nonæ maij		
q nonæ martij	q 3 iduum martij	q 4 iduum martij	q 5 iduum martij	19	
p 14 calend. maij	p 8 calend. maij	p 9 calend. maij	p 10 calend. maij		
r 9 calend. iuni.	r 3 calend. iuni.	r 4 calend. iuni.	r 5 calend. iuni.		

Tabula prima,

Duodecim menses anni,														
Annus .8.	December.	November.	October.	September.	Augustus.	Julius.	Junius.	Maius.	Aprilis.	Martius.	Februarius.	Januarius.	Concurrentes.	Bissexiles.
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
b 4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
b 9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
b 12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
b 16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
b 20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
b 24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
b 28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28

Hæc figura demōstrat, qua feriæ calendarie contingant singulorū mēsum per uiginti octo annos cycli solaris.

Figura hæc, ad feriã cuiusque diei inueniendam est facta. Constat uerò uiginti octo lineis, secundum numerum annorum cycli solaris: per quem concurrentes ire, notissimum est. Habet uerò septem tantum literas in alphabeto priores: quia totidem constat esse feriã. Quum ergo feriã cuiuslibet diei in uniuerso anno inuenire uolueris, uide in annali, quoniam literam habeat ipsa dies annotatam retrò iuxta se, & redit ad hanc figuram, inuento cycli solaris anno, ex numero retrò scripto. In ipsa linea, reperta diei litera, sursum respiciens, inuenies feriã quam quæris, adscriptam.

Tabula secunda,

a	g	b	a	c	b	d	c	e	d	f	e	g	f
f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e
e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d
d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c
c	b	a	g	f	e	d	c	b	a	g	f	e	d
a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g
g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f
f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e
e	d	f	e	g	f	a	g	b	a	c	b	d	c
c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b
b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a
a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g
g	f	a	g	b	a	c	b	d	c	e	d	f	e
e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d
d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c
c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b
b	a	c	b	d	c	e	d	f	e	g	f	a	g
g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f
f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e
d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c
c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b
b	a	c	b	d	c	e	d	f	e	g	f	a	g
g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f
f	e	g	f	a	g	b	a	c	b	d	c	e	d
d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b	c
c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a	b
b	c	d	e	f	g	a	b	c	d	e	f	g	a

Feria prima,
feria secunda,
feria tertia,
feria quarta,
feria quinta,
feria sexta,
feria septima.

Tabula tertia,

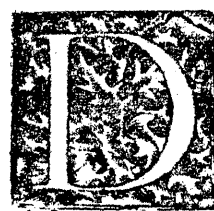
a	g	f	e	d	c	b
b	a	g	f	e	d	c
c	b	a	g	f	e	d
d	c	b	a	g	f	e
e	d	c	b	a	g	f
f	e	d	c	b	a	g
g	f	e	d	c	b	a

Dominica,
feria secunda,
feria tertia,
feria quarta,
feria quinta,
feria sexta,
Sabbato.

Laterculus hic, qui uocatur Septizonius, eo quod per septem annorum circulum in sese resoluitur, habet septies septem cancellos, hoc est quadraginta & nouem literas inclusiue. Quæ uerò sunt in secundo ordine, ab a usque ad g literam, in singulis mensibus posita, pertinent ad rationem bissexti, & ad rationem feriarum, quæ per uiginti & octo annos reuoluuntur. Quæ sicut hæc bissextia libus tantum annis est necessaria, a calendis Ianuarij usque in diem bissexti. Harum autem figurarum alphabeta in annali, eandem habent literam ultimo die anni, id est 2 cal. Ianu. scilicet a. Quarto igitur anno, qui est bissextilis, hæc minorem figuram ingressurus, quare primum in illa maiori feriã pridie cal. Ian. qui est ultima dies anni precedentis, quam supra scriptam repperiri certissimum est. Sequenti autem die, qui est sequentis anni primus, ueniens ad istam, quare eandem a, in eadem feriã. Sed illa linea dimissa, sume a, sequentis lineæ eidem subpositum, & retrò respiciens, inuenies feriã calē. Ian. Sicq; per totum illum mensem & per Febr. usque ad diem bissexti per eandem lineolam, non in transuersum sicut in illa maiori, sed in longum, ut uides feriã annotatas, more solito, singulorum dierum inuenies feriã. Dies autem 6 cal. Mar. qui bis computatus, bissextum facit: semel in annali tantum est descriptus, & habet f literam. Illam ergo feriã, qua primum 6 cal. Mart. legitur, in hac minori consuetè reperies e contra f. Sequenti autem die, quum uerum 6 cal. Mart. propter bissextum dicis, redi ad illam maiorem figuram, & illa linea quam ingressurus es, quam hinc cyclus Solis, illinc notatur, designat bissextus, quare eandem f, & sursum respiciens inuenies iterum feriã illius diei. Et sic deinceps toto illo anno per eandem lineam incedes, & sequentibus tribus annis, per tres sequentes lineas, donec quarto ordine, quo dictum est, hanc rursum reperas.

EMBOLIS MORVM
FINIS.

IN CIRCULOS BEATI
CYRILLI ET DIONYSII RO-
MANI AC BEDÆ, STUDIOSI CV-
IVS DAM PRÆFATIO.

Dionysius abbas genere Romanus, paschales circulos mira breuitate cōposuit, ut
pote utriusq; linguæ peritia insignis. Quos quidem, ut ipse ait, ab anno ducentesi-
mo quadragesimo octavo Diocletiani tyranni potius quam principis inchoa-
uit. Sed incarnationis dominicæ magis, quam eiusdem tyranni memoriam agere
deliberans, quinque decennouenales circulos edidit, quibus annos Christi anno
tauit. Si quidem sanctus Cyrillus usque ad ipsius Dionysij tempora, paschalem
obseruantiam quinque decennouenalibus circulis comprehendit. Quorum quintum præfatus
Dionysius suis quinque anteposuit: ac sic incipiens ab anno dominicæ incarnationis, quingentis tri-
gintaduobus, in septingentis uigintiduos, sua dispositione perduxit. Sed quoniam hi exacti, re-
dire in se nullo modo poterant, qui à sancto Cyrillo nonagintaquinque annis comprehensi fuerat,
sicut nec illi quos eodē spacio temporum ipse ordinauerat. Nunquā enim nisi finito anno magno
solis lunæq; compositus totus ex integro, sine aliqua confusione reperitur, ut idem fatetur. Idcirco
præcipit, ut peractis sex annis, qui de quinto circulo beati Cyrilli tunc temporis supererāt, eodē so-
brus lector non reperat, sed à suo primo, qui quingentis trigintaduobus annis omni prætitulatur, or-
diendū non ignoret: Cuius quinque decennouenalibus circulis, uigintitres alij adiecti magnum annū
compleuerunt, qui quingentis trigintaduobus annis perficitur, uigintiocto constans circulis de-
cennouenalibus. Qui annus proprie per sua in se uestigia, sine ulla confusione reuoluitur, quo-
niam circulus solaris uigintiocto, & lunaris decennouem annis peragitur: qui cum eo tenore quo
pariter cepti sunt, finiuntur. Magnus annus quingentorum trigintaduorum annorum iteratur, ut
paschalis ratio ad solem & lunam pertinens inerrato reperatur. Sicq; fit, ut dum in eo sunt uiginti
octo cycli decennouenales siue lunares, sint etiam in ipso decem & nouem cycli solares. Quorum
solaris nono anno sui cycli etiam in his circulis Dionysij incipit, & in octauo desinit. Decennoue-
nalis uerò manifestus in ipsis, totam lunæ rationem regit. Quapropter decies nouies uigintiocto,
seu uicies octies nouedecim multiplicati, in quingentis trigintaduobus, certum est proculdubio
exūdari. Quo numero annorū conficitur (ut dictum est) magnus annus, qui paschalis dicitur. Nam
& in epactis, & in concurrētibus, siue cyclis decennouenali uel lunari, necnon termino paschali ac
dominica paschæ cum luna ipsius diei, qualis fuit quingentesimus trigessimus secundus dominicæ
incarnationis annus, talis erit millesimus sexagesimus quartus: qualisq; fuit ipsius incarnati uerbi an-
nus primus, & ab eo quingentesimus tricesimus tertius, talis erit etiam millesimus sexcentus
decimus quintus, & deinceps pari ordine usque ad finem triplici annorū Domini serie ubiq; hanc
concordiam seruante, quarum prima omnino præterijt, secunda ac si secundus annus magnus, ad-
huc imminet, de tertia quātum futurum sit (quam tamen adhibuit) in his circulis, Deus solus nouit.
Cum hæc ita sint, quaritur de anno dominicæ passionis, qui à natiuitate tricesimus quartus termi-
num paschæ decimam quartam scilicet lunam (qua Deus ad immolandum traditur) facit occurre-
re per concurrentes & regulares eiusdem lineæ, licet catholica fides habeat, post peractam cenā
feriæ quintæ traditum, & decima quinta luna feriæ sextæ crucifixum. In cuius quæstionis obscuri-
tate dominus Beda plurimum obseruatus, nihil lucis in fudit, nisi tantum quod euangeliorū fidem
huius uiri authoritati prætulit, qui beatorum Theophilū quo dammodo uidetur secutus, qui ait Do-
minum undecimo calendarum Aprilium traditum, licet unum adijciat prædictus uir, & duodeci-
mo calendarum Aprilis, & decimam quartam lunam tunc fuisse scribit. Qui etiam in eo ab omni-
bus ecclesiasticis doctoribus discrepat, quod Dominum decimanona luna crucifixum demonstrat.
Nam Theophilus sicut & alij, decima quinta luna crucifixum astruit, dum octauo calend. April. re-
fert eum resurrexisse à mortuis, post multa quæ tractauerat cum suis coepiscopis de origine mun-
di. Igitur tantū uiri hoc unum peccatum ita indulserunt posteris, ut eum sequantur in omnibus ec-
clesiis. Sed mihi aliud occurrit, quod non debeo obliuioni tradere. Anno ab incarnatione Domi-
ni 529. impetrante Iustino Imperatore, sanctissimus monachorum pater Benedictus, in Italia uir-
tutibus claruit, ut testatur Victor Capuanensis episcopus, seu Paulus Cassinienensis monachus, hu-
iusq; Dionysij contemporalis extitit: qui uidelicet Benedictus pater, sabbato sancto paschæ ex hac
uita migrauit 12. calen. Aprilium, sicut legitur in gestis ueracissimis. Requisitus talis annus in cir-
culis sæpius nominandi Dionysij, in quo sabbatum sanctum cōtingat prædictis calendis, tertio in
toto anno magno inuentri poterit: in tribus scilicet, tantum decennouenalibus cyclis, id est, 4. 22. &
27. Sed dum Benedictus pater post annum Domini 529. Cassini miraculis uiuens coruscavit, con-
stat quod nec 22. nec 27. cycli ex hoc mundo decessit. Quia uerò uitæ eius mirabilis relator Papa
Grego

Gregorius anno ab incarnatione Domini 605. obiit, certū est: quod nec quarto cyclo ex huius ui-
tæ arumnis moriens transijt. Quippe eius monasteriū à Longobardis eo mortuo iam fuerat perua-
sum. Quare nisi summa fides gestorum esset, prælibatus cyclus, de utriusq; domini scilicet ac fer-
ui transitu, calumniā induceret. Qua calumnia impulsus discutere cepti, quid faceret controuer-
sia huiusmodi, & primū de annis Domini ad chronicorum dicta me cōtuli. Eusebij maximè Cæ-
sariensis, & Hieronymi diuinæ legis interpretis, ut quot anni essent ab incarnatione Christi usque
ad imperium Diocletiani comprehenderem: quoniam inde usque ad primum annum cyclorum
Dionysij 248. deprehendissem. Instans ergo diutius, ab unius natiuitate usque ad alterius princi-
patū, comperi spatium 286. annorū, uel 287. quoniam Christus natus est tertio anno 194 olympia-
dis. & Diocletianus imperium usurpauit secundo anno ducentesimæ sexagesimæ sextæ rursus o-
lympiadis. Cū ergo olympiades 71. in mediū transferint, ex quibus 284. fiunt, ex duabus extre-
mis olympiadibus duo siue tres anni colliguntur. Assumpti uerò in unum, ab incarnatione Domi-
ni omnes pariter usque ad primum cyclorum Dionysij, qui fuerunt ante uel post principatum Dio-
cletiani, fiunt collecti undique 534. uel magis 535. Hæc dicens non præiudico, nec damno aliorū
sententias, sed ex authenticis libris, quod uerum est inuestigans, qui iuxta fidem Niceni concilij, as-
sero, quod nullus annus alicuius cycli decennouenalis dominicæ passioni ac resurrectioni compe-
tit, nisi tredecim habens decimam quartam lunam octauo calendarum Aprilium. Annus quoque
talis qualis quaritur, in transitu patris Benedicti, nunquam euenit, nisi decimosexto anno eiusdem
cycli habente decimam quartam lunam, duodecimo calendarum Aprilium. Ut uerò ille terminus
feriæ quintæ cōtingat, cōcurrentes quinque, regularibus septem coeunt: & ut iste sabbato sancto
eueniat concurrentes tres, cum regularibus quatuor produnt. Transferunt autem à passione Do-
mini usque ad transitum sancti patris Benedicti 497. anni. Quibus diuisis per triginta, & tricesima
parte geminata ad notitiam uenit, quod præter tertium nullus concurrentes esse poterit. Anno 497.
à passione Domini. Quam diuisionis regulam, qui plenius nosse desiderat, 55. capitulum domini
Beda de reditu concurrentium legat: quod idem sanctus presbyter in circulo suorum adie-
ctione debuit aduertere, unde potuisset alterius negligentiam cauere. Quam & si tetigit, solu-
dam posterioribus relinquit, qui nil calculi eum putant latere, & ob hoc tanti faciunt eius auto-
ritatem tot labentibus annis seruata, ut uix corrigi possit pluribus obnitentibus causis. Nos ta-
men omnibus his 28. decennouenalibus cyclis duos subiecimus, ut quod Dionysium facere de-
buisse diximus, eius lectoris diligentia manifestemus. His enim inspectis de reliquis per totum an-
num magnum peritus calculator non dubitabit, si tamen saltem dubitare placuerit. Sciendum de-
nique quod in his circulis Dionysij, anni Domini sua serie procedunt, & 15. annis euolutis, indi-
ctione redeunt, nec ad solem nec ad lunam pertinentes: & idcirco finito anno, non eo modo quo cœ-
ptæ sunt, redeunt.

I O. NOVIOMAGVS LECTORI
STVDIOSO, S. P.

Scriptit Beda, annorum qui sunt à Christo nato usque 1595. circulos decennouenales 34. seu (si
Summis, & quod idem est) 28. iter geminatos, qui partim temporum iniuria & descriptorum in sci-
tia deprauati sunt, partim etiam interierunt, eos quantum potuimus alibi repositimus, alibi emēda-
uimus ut essent integri usque ad 1595. Posterior ætas ubi horum annorum fuerit terminus adij-
ciat plura. Sciendum tamen est posse hos 34. circulos redigi in 28. quorum quisque circulus con-
staret triplici serie annorum, nam 531. quoque anno redeunt omnia eadem. Cōstat enim magnus
circulus totidem annis, quibus exactis propter solis & lunæ cursum, necesse est omnia redire, quæ
sunt in circulis decennouenalibus eodem ordine & modo, exceptis indi-ctionibus & literis domi-
nicæ diei. Vale & nostram operam boni consulito.

SEQVNTVR

BEDÆ PRESBYTERI
DECENNOVALES CIRCULI,

V N A

Cum his quos scripsit Dionysius Romanus, cognomento exiguus,
& beatus Cyrillus usque ad millesimum quingentesimum
nonagesimum quintum annum salutis, quibus
continentur tres circuli magni.

R

Circuli.

CIRCVLVS PRIMVS SECVNDVM DIONYSIVM ROMANVM.

	3	0	4	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	20	e
	4	11	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	d
	5	22	6	19	idus aprilis	16 calend. aprilis	17	c
	6	3	7	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	20	b
	7	14	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	a
	8	25	3	3	4 idus aprilis	2 iduum aprilis	15	g
	9	6	4	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	f
	10	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	e
	11	28	6	6	7 idus aprilis	6 iduum aprilis	15	d
	12	9	7	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	c
	13	20	8	8	17 calend. maij	12 calend. maij	19	b
	14	3	9	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	a
	15	14	10	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	g
	16	25	11	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	f
	17	6	12	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	e
	18	17	13	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	d
	19	28	14	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	c
	20	9	15	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	b
	21	20	16	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	a

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Primus decennouenalis.

Circulus secundus, secundum eundem Dionysium.

	8	0	6	17	nonæ aprilis	5 idus aprilis	18	b
	9	11	1	18	8 calend. aprilis	2 idus aprilis	20	a
	10	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	g
	11	3	3	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	18	f
	12	14	4	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	e
	13	25	5	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	d
	14	6	6	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	c
	15	17	7	5	14 calend. maij	11 calend. maij	16	b
	16	28	8	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	a
	17	9	9	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	g
	18	20	10	8	17 calend. maij	15 calend. maij	21	f
	19	3	11	9	2 nonarū aprilis	5 idus aprilis	19	e
	20	14	12	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	d
	21	25	13	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	c
	22	6	14	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	18	b
	23	17	15	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	21	a
	24	28	16	14	5 iduum aprilis	4 idus aprilis	15	g
	25	9	17	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	f
	26	20	18	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	e

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Secundus decennouenalis.

Circuli.

Circulus tertius, secundum eundem Dionysium.

	13	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	f
	14	11	3	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	18	e
	15	22	4	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	d
	16	3	5	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	c
	17	14	6	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	b
	18	25	7	3	4 iduum aprilis	4 calend. maij	18	a
	19	6	8	4	3 calend. aprilis	nonarū aprilis	20	g
	20	17	9	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	f
	21	28	10	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	e
	22	9	11	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	d
	23	20	12	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	c
	24	3	13	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	b
	25	14	14	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	a
	26	25	15	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	g
	27	6	16	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	f
	28	17	17	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	e
	29	28	18	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	18	d
	30	9	19	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	c
	31	20	20	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	b

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Testius decennouenalis.

Circulus quartus, secundum eundem Dionysium.

	2	0	5	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	18	d
	3	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	c
	4	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	b
	5	3	8	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	17	a
	6	14	9	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	g
	7	25	10	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	f
	8	6	11	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	17	e
	9	17	12	5	14 calend. maij	10 calend. maij	17	d
	10	28	13	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	c
	11	9	14	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	16	b
	12	20	15	8	17 calend. maij	13 calend. maij	17	a
	13	3	16	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	g
	14	14	17	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	f
	15	25	18	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	e
	16	6	19	12	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	d
	17	17	20	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	c
	18	28	21	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	b
	19	9	22	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	a
	20	20	23	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	g

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Quartus decennouenalis.

Circulus quintus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	76	6	0	1	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	16	a
	77	7	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	g
	78	8	22	3	19	idus aprilis	15 calend. maij	20	f
	79	9	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	e
	80	10	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	d
	81	11	25	7	3	4 iduum aprilis	14 calend. maij	19	b
	82	12	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	a
	83	13	17	2	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16	g
	84	14	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	f
	85	15	9	5	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	e
Hendecas,	86	1	20	6	8	17 calend. maij	16 calend. maij	12	d
	87	2	1	7	9	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	18	c
	88	3	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	b
	89	4	23	3	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	a
	90	5	4	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	g
	91	6	15	5	13	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20	f
	92	7	26	7	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	e
	93	8	7	1	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	d
	94	9	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	17	c

Quintus decennouenalis.

Circulus septimus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	114	14	0	6	17	nonæ aprilis	5 iduum aprilis	18	b
	115	15	11	7	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	a
	116	1	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	g
	117	2	3	3	1	4 nonarū aprilis	nonarū aprilis	17	f
	118	3	14	4	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	e
	119	4	25	5	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	d
	120	5	6	7	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	c
	121	6	17	1	5	14 calend. maij	11 calend. maij	17	b
	122	7	28	2	6	8 iduum aprilis	iduum aprilis	20	a
	123	8	9	3	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	g
Hendecas,	124	9	20	5	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	f
	125	10	1	6	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	18	e
	126	11	12	7	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	d
	127	12	23	1	11	2 iduum aprilis	18 calend. maij	16	c
	128	13	4	3	12	calend. aprilis	nonarū aprilis	18	b
	129	14	15	4	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	a
	130	15	26	5	14	5 iduum aprilis	7 iduum aprilis	15	g
	131	1	7	6	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	f
	132	2	18	1	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	e

Septimus decennouenalis.

Circulus sextus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	95	10	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21	e
	96	11	11	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	d
	97	12	22	6	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	c
	98	13	3	7	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	b
	99	14	14	1	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	a
	100	15	25	3	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	g
	101	1	6	4	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	f
	102	2	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. aprilis	20	e
	103	3	28	6	6	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	15	d
	104	4	9	1	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	c
Hendecas,	105	5	20	2	8	17 calend. maij	12 calend. maij	19	b
	106	6	1	3	9	2 nonarū aprilis	nonarū aprilis	15	a
	107	7	12	4	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	g
	108	8	23	6	11	2 iduum aprilis	16 calend. aprilis	18	f
	109	9	4	7	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	e
	110	10	15	1	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	d
	111	11	26	2	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	c
	112	12	7	4	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	b
	113	13	18	5	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	a

Sextus decennouenalis.

Circulus octauus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	133	3	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	g
	134	4	11	3	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	f
	135	5	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	e
	136	6	3	6	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	d
	137	7	14	7	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	c
	138	8	25	1	3	4 idus aprilis	18 calend. maij	18	b
	139	9	6	2	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	a
	140	10	17	4	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	g
	141	11	28	5	6	7 idus aprilis	4 iduum aprilis	17	f
	142	12	9	6	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	e
Hendecas,	143	13	20	7	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	d
	144	14	1	9	2	nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	c
	145	15	12	3	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	b
	146	1	23	4	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	a
	147	2	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	g
	148	3	15	7	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	f
	149	4	26	1	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	e
	150	5	7	2	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d
	151	6	18	3	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	c

Octauus decennouenalis.

Circuli.

Circulus nonus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	152	7	0	5	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	19	d
	153	8	11	6	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	15	c b
	154	9	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	a
	155	10	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	g g
	156	11	14	2	11	calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	f
	157	12	25	3	2	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	e d
	158	13	6	3	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18	c
	159	14	17	4	5	14 calend. maij	9 calend. maij	19	b a
	160	15	28	5	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	g f
	161	1	9	6	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	g
	162	2	20	7	8	17 calend. maij	13 calend. maij	18	e
	163	3	1	8	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	d
	164	4	12	9	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	c
	165	5	23	10	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	b a
	166	6	4	11	12	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	g g
	167	7	15	12	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	f
	168	8	26	13	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	e
	169	9	7	14	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	d c
Hendecās,	170	10	18	15	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	b

Nonus decennouen-
nalis.

Ogdoas,	171	11	0	7	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	16	a
	172	12	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	g g
	173	13	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20	f
	174	14	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	d
	175	15	14	5	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	c
	176	1	25	6	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19	b
	177	2	6	7	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	a
	178	3	17	8	5	14 calend. maij	12 calend. aprilis	16	g f
	179	4	28	9	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	e
	180	5	9	10	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	d
	181	6	20	11	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15	c b
	182	7	1	12	9	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	19	a
	183	8	12	13	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	g g
	184	9	23	14	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	e d
	185	10	4	15	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	e
	186	11	15	16	13	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20	c
	187	12	26	17	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	b
	188	13	7	18	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	a
Hendecās,	189	14	18	19	16	15 calend. maij	12 calend. maij	17	g g

Decimus decennouen-
nalis.

Bedæ, tom. 1.

Circuli.

Circulus undecimus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	190	15	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21	c b
	191	1	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	a
	192	2	22	5	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	g g
	193	3	3	6	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	f
	194	4	14	7	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	e d
	195	5	25	8	3	4 iduum aprilis	iduum aprilis	17	c
	196	6	6	9	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	b
	197	7	17	10	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	a
	198	8	28	11	6	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	16	g f
	199	9	9	12	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	e
	200	10	20	13	8	17 calend. maij	11 calend. maij	18	d
	201	11	1	14	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	c
	202	12	12	15	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	b a
	203	13	23	16	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	g g
	204	14	4	17	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	f
	205	15	15	18	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	e
	206	1	26	19	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	d c
	207	2	7	20	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	b
Hendecās,	208	3	18	21	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	a

Undecimus decennouen-
nalis.

Ogdoas,	209	4	0	6	17	nonæ aprilis	5 iduum aprilis	18	g g
	210	5	11	7	18	8 calend. aprilis	calend. aprilis	21	f
	211	6	22	8	19	idus aprilis	18 calend. maij	15	e d
	212	7	3	9	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	c
	213	8	14	10	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	b a
	214	9	25	11	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	g g
	215	10	6	12	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	f
	216	11	17	13	5	14 calend. maij	11 calend. aprilis	17	e
	217	12	28	14	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d c
	218	13	9	15	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	b
	219	14	20	16	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	a
	220	15	1	17	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	19	g g
	221	1	12	18	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	f
	222	2	23	19	11	2 iduum aprilis	18 calend. maij	16	e d
	223	3	4	20	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	c
	224	4	15	21	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	b
	225	5	26	22	14	5 iduum aprilis	4 iduum aprilis	15	a
	226	6	7	23	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	g g
Hendecās,	227	7	18	24	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	e

Duodeci-
mus decennouen-
nalis.

Bedæ, tom. 1.

Circuli.

Circulus decimustertius, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	228	8	0	2	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	15	d
	229	9	11	3	18	8 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	c
	230	10	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19	b
	231	11	3	5	1	4 nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	a
	232	12	14	7	2	11 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	g
	233	13	25	1	3	4 iduum	aprilis	18	calend.	maij	18	e
	234	14	6	2	4	3 calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	21	d
	235	15	17	3	5	14 calend.	maij	13	calend.	maij	15	a
	236	1	28	5	6	7 iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	b
	237	2	9	6	7	6 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	g
	238	3	20	7	8	17 calend.	maij	10	calend.	maij	21	f
	239	4	1	1	9	2 nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	d
	240	5	12	3	10	9 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	c
	241	6	23	4	11	2 iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	b
	242	7	4	5	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	a
	243	8	15	6	13	12 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	f
	244	9	26	1	14	5 iduum	aprilis	18	calend.	maij	19	e
	245	10	7	2	15	4 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	d
Hendecas,	246	11	18	3	16	15 calend.	maij	13	calend.	maij	16	c

Decimuster
tius decen-
nouennalis.

Circulus decimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	247	12	0	4	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	17	a
	248	13	11	6	18	8 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	g
	249	14	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	f
	250	15	3	1	1	4 nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	d
	251	1	14	2	2	10 calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	c
	252	2	25	4	3	4 iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	20	b
	253	3	6	5	4	3 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	a
	254	4	17	6	5	14 calend.	maij	9	calend.	maij	19	g
	255	5	28	7	6	7 iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	e
	256	6	9	2	7	6 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	d
	257	7	20	3	8	17 calend.	maij	13	calend.	maij	18	c
	258	8	1	4	9	2 nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	b
	259	9	12	5	10	9 calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	g
	260	10	23	7	11	2 iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	f
	261	11	4	1	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	20	e
	262	12	15	2	13	12 calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	d
	263	13	26	3	14	5 iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	b
	264	14	7	5	15	4 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	a
Hendecas,	265	15	18	6	16	15 calend.	maij	9	calend.	maij	20	g

Decimus-
quartus de-
cennouenna-
lis.

Circuli.

Circulus decimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	266	1	0	7	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	17	f
	267	2	11	1	18	8 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	e
	268	3	22	3	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	20	d
	269	4	3	4	1	4 nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	c
	270	5	14	5	2	11 calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	a
	271	6	25	6	3	4 iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	g
	272	7	6	1	4	4 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	e
	273	8	17	2	5	14 calend.	maij	12	calend.	maij	16	d
	274	9	28	3	6	7 iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	c
	275	10	9	4	7	6 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	a
	276	11	20	6	8	17 calend.	maij	13	calend.	maij	15	g
	277	12	1	7	5	2 nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	18	f
	278	13	12	1	10	9 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	e
	279	14	23	2	11	2 iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	d
	280	15	4	3	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	c
	281	1	15	5	13	12 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	20	b
	282	2	26	6	14	5 iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	a
	283	3	7	7	15	4 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	g
Hendecas,	284	4	18	2	16	15 calend.	maij	12	calend.	maij	17	d

Decimusquintus decennouennalis.

Circulus decimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	285	5	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	c
	286	6	11	4	18	8 calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	b
	287	7	22	5	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	a
	288	8	3	7	1	4 nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	g
	289	9	14	1	2	11 calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	f
	290	10	25	2	3	4 iduum	aprilis	idus	aprilis	17	e	
	291	11	6	3	4	3 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	20	d
	292	12	17	5	5	14 calend.	maij	8	calend.	maij	20	c
	293	13	28	6	6	7 iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	16	a
	294	14	9	7	7	6 calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	g	
	295	15	20	1	8	17 calend.	maij	11	calend.	maij	20	f
	296	1	1	3	9	2 nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	15	e	
	297	2	12	4	10	9 calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	d
	298	3	23	5	11	2 iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	c
	299	4	4	6	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	a
	300	5	15	1	13	12 calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	g
	301	6	26	2	14	5 iduum	aprilis	idus	aprilis	18	f	
	302	7	7	3	15	4 calend.	aprilis	nonæ	aprilis	21	e	
Hendecas,	303	8	18	4	16	15 calend.	maij	14	calend.	maij	15	d

Decimus sextus decennouennalis.

Circuli.

Circulus decimus septimus, secundum eundem Dionysium.

304	9	0	6	17	nonæ aprilis	5	iduum aprilis	14	gg	
305	10	11	7	18	calend. aprilis	8	calend. aprilis	21	e	d
306	11	22	1	19	idus aprilis	18	calend. maij	15	c	b
307	12	3	2	1	nonarū aprilis	8	iduum aprilis	18	a	gg
308	13	14	4	2	calend. aprilis	5	calend. aprilis	20	b	c
309	14	25	5	3	iduum aprilis	15	calend. maij	21	a	f
310	15	6	6	4	calend. aprilis	4	nonarū aprilis	17	gg	e
311	1	17	7	5	calend. maij	10	calend. maij	18	e	d
312	2	28	8	6	iduum aprilis	7	idus aprilis	20	d	c
313	3	9	9	7	calend. aprilis	4	calend. aprilis	16	c	b
314	4	20	4	8	calend. maij	14	calend. maij	17	b	a
315	5	1	5	9	nonarū aprilis	4	iduum aprilis	20	gg	f
316	6	12	7	10	calend. aprilis	8	calend. aprilis	15	e	d
317	7	23	1	11	iduum aprilis	19	calend. maij	16	e	c
318	8	4	2	12	calend. aprilis	8	iduum aprilis	19	d	c
319	9	15	3	13	calend. aprilis	11	calend. aprilis	15	b	a
320	10	26	5	14	iduum aprilis	4	iduum aprilis	15	a	gg
321	11	7	6	15	calend. aprilis	4	nonarū aprilis	18	e	d
322	12	18	7	16	calend. maij	10	calend. maij	19	f	e

Ogdoas, Hendecaeas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Decimus septimus decennouennalis.

Circulus decimus octauus, secundum eundem Dionysium.

323	13	0	1	17	nonæ aprilis	8	iduum aprilis	16	d	c
324	14	11	3	18	calend. aprilis	4	calend. aprilis	18	c	b
325	15	22	4	19	idus aprilis	14	calend. maij	19	b	a
326	1	3	5	1	nonarū aprilis	3	nonarū aprilis	15	a	gg
327	2	14	6	2	calend. aprilis	7	calend. aprilis	18	e	d
328	3	25	1	3	iduum aprilis	18	calend. maij	18	e	c
329	4	6	2	4	calend. aprilis	8	iduum aprilis	21	d	c
330	5	17	3	5	calend. maij	13	calend. maij	15	c	b
331	6	28	4	6	iduum aprilis	3	iduum aprilis	18	a	gg
332	7	9	5	7	calend. aprilis	4	nonarū aprilis	20	e	d
333	8	20	6	8	calend. maij	10	calend. maij	21	e	d
334	9	1	7	9	nonarū aprilis	7	iduum aprilis	17	e	d
335	10	12	8	10	calend. aprilis	3	calend. aprilis	20	c	b
336	11	23	9	11	iduum aprilis	14	calend. maij	20	b	a
337	12	4	10	12	calend. aprilis	3	nonarū aprilis	16	a	f
338	13	15	11	13	calend. aprilis	7	calend. aprilis	19	gg	e
339	14	26	12	14	iduum aprilis	17	calend. maij	20	e	d
340	15	7	13	15	calend. aprilis	3	calend. aprilis	15	d	c
341	1	18	14	16	calend. maij	13	calend. maij	16	c	b

Ogdoas, Hendecaeas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Decimus octauus decennouennalis.

Circuli.

Circulus decimus nonus, secundum eundem Dionysium.

342	2	0	4	17	nonæ aprilis	3	iduum aprilis	20	c	b
343	3	11	5	18	calend. aprilis	6	calend. aprilis	16	b	a
344	4	22	7	19	idus aprilis	17	calend. maij	16	a	gg
345	5	3	1	1	nonarū aprilis	7	iduum aprilis	19	f	e
346	6	14	2	2	calend. aprilis	10	calend. aprilis	15	e	d
347	7	25	3	3	iduum aprilis	2	iduum aprilis	16	d	c
348	8	6	4	4	calend. aprilis	3	nonarū aprilis	18	c	b
349	9	17	5	5	calend. maij	9	calend. maij	19	a	gg
350	10	28	6	6	iduum aprilis	6	iduum aprilis	15	f	e
351	11	9	7	7	calend. aprilis	2	calend. aprilis	18	f	e
352	12	20	8	8	calend. maij	13	calend. maij	18	e	d
353	13	1	9	9	nonarū aprilis	3	iduum aprilis	21	c	b
354	14	12	10	10	calend. aprilis	6	calend. aprilis	17	b	a
355	15	23	11	11	iduum aprilis	16	calend. maij	18	a	gg
356	1	4	12	12	calend. aprilis	7	iduum aprilis	20	gg	f
357	2	15	13	13	calend. aprilis	10	calend. aprilis	16	e	d
358	3	26	14	14	iduum aprilis	2	iduum aprilis	17	d	c
359	4	7	15	15	calend. aprilis	2	nonarū aprilis	20	c	b
360	5	18	16	16	calend. maij	9	calend. maij	20	b	a

Ogdoas, Hendecaeas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Decimus nonus decennouennalis.

Circulus uigefimus, secundum eundem Dionysium.

361	6	0	7	17	nonæ aprilis	6	iduum aprilis	17	gg	f
362	7	11	1	18	calend. aprilis	2	calend. aprilis	20	e	d
363	8	22	2	19	idus aprilis	12	calend. maij	21	e	c
364	9	3	3	1	nonarū aprilis	2	nonarū aprilis	16	d	c
365	10	14	4	2	calend. aprilis	6	calend. aprilis	19	b	a
366	11	25	5	3	iduum aprilis	16	calend. maij	20	a	gg
367	12	6	6	4	calend. aprilis	3	calend. aprilis	16	gg	e
368	13	17	7	5	calend. maij	12	calend. maij	16	f	e
369	14	28	8	6	iduum aprilis	2	iduum aprilis	18	d	c
370	15	9	9	7	calend. aprilis	5	calend. aprilis	15	c	b
371	1	20	10	8	calend. maij	15	calend. maij	16	b	a
372	2	1	11	9	nonarū aprilis	6	iduum aprilis	18	a	gg
373	3	12	12	10	calend. aprilis	2	calend. aprilis	21	f	e
374	4	23	13	11	iduum aprilis	16	idus aprilis	15	e	d
375	5	4	14	12	calend. aprilis	3	nonarū aprilis	18	d	c
376	6	15	15	13	calend. aprilis	6	calend. aprilis	20	c	b
377	7	26	16	14	iduum aprilis	16	calend. maij	21	a	gg
378	8	7	17	15	calend. aprilis	3	calend. aprilis	17	gg	f
379	9	18	18	16	calend. maij	13	calend. maij	18	f	e

Ogdoas, Hendecaeas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Vigefimus decennouennalis.

Circuli.

Circulus uigefimus primus, secundum eundem Dionysium.

380	10	0	3	17	nona	aprilis	2	iduum	aprilis	21	e	d
381	11	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	16	c
382	12	22	5	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	b	
383	13	3	6	1	4	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	a
384	14	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	g
385	15	25	2	3	4	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	f	e
386	1	6	3	4	3	calend.	aprilis	nona	aprilis	20	d	
387	2	17	4	5	14	calend.	maij	7	calend.	maij	21	c
388	3	28	5	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	15	b
389	4	9	7	7	6	calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	g	f
390	5	20	1	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	20	e
391	6	1	2	9	2	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	f
392	7	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	d
393	8	23	5	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	b
394	9	4	6	12	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	a
395	10	15	7	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	g
396	11	26	1	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18	f	e
397	12	7	3	15	4	calend.	aprilis	nona	aprilis	20	d	c
398	13	18	4	16	15	calend.	maij	14	calend.	maij	15	c

Vigefimus primus decē nouennalis.

Circuli.

Circulus uigefimus tertius, secundum eundem Dionysium.

418	3	0	1	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	17	f	
419	4	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	e
420	5	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	18	d	c
421	6	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	b
422	7	14	6	2	11	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	a
423	8	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	g
424	9	6	2	4	3	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	f
425	10	17	3	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	d
426	11	28	4	6	7	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	c
427	12	9	5	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	b
428	13	20	7	8	17	calend.	maij	10	calend.	maij	21	a
429	14	1	1	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	g
430	15	12	2	10	9	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	e
431	1	23	3	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	d
432	2	4	5	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	c	b
433	3	15	6	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	a
434	4	26	7	14	5	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	g
435	5	7	1	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	f
436	6	18	2	16	15	calend.	maij	13	calend.	maij	16	e

Vigefimuster tius decēno uenalis.

Circulus uigefimus secundus, secundum eundem Dionysium.

399	14	0	5	17	nona	aprilis	4	iduum	aprilis	19	b	
400	15	11	7	18	8	calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	a	g
401	1	22	1	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	15	f	e
402	2	3	2	1	4	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	d
403	3	14	3	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	c
404	4	25	5	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	b
405	5	6	6	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	a
406	6	17	7	5	14	calend.	maij	10	calend.	maij	18	g
407	7	28	1	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	22	f
408	8	9	3	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	e
409	9	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	d
410	10	1	5	9	2	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	c
411	11	12	6	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	b
412	12	23	1	11	2	iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	g
413	13	4	2	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	17	e	d
414	14	15	3	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	c
415	15	26	4	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	d
416	1	7	6	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	b
417	2	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	a

Vigefimus secundus decēnouennalis.

Circulus uigefimus quartus, secundum eundem Dionysium.

437	7	0	4	17	nona	aprilis	3	iduum	aprilis	20	c	
438	8	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	b
439	9	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	a	
440	10	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	g
441	11	14	2	2	11	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	e
442	12	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	d
443	13	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	c
444	14	17	5	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	b
445	15	28	6	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	g
446	1	9	1	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	f
447	2	20	2	8	17	calend.	maij	12	calend.	maij	19	e
448	3	1	4	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	d
449	4	12	5	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	b
450	5	23	6	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	a
451	6	4	7	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	g	e
452	7	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	f
453	8	26	3	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	d
454	9	7	4	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	c
455	10	18	5	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	b

Vigefimus quartus decē nouennalis.

Circulus uigefimus quintus, secundum eundem Dionysium.

	456	12	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	a	gg	
	457	12	11	1	18	8	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	f	
	458	13	22	2	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	e	d	
	459	14	3	3	1	4	nonarū	aprilis	nona	aprilis	17	c	b	
	460	15	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	c	b
	461	1	25	6	3	4	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	a	a
Ogdoas,	462	2	6	7	4	3	calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	gg	f	
	463	3	17	1	5	14	calend.	maij	11	calend.	maij	16	d	f
	464	4	28	3	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	e	d
	465	5	9	4	7	6	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15	c	c
	466	6	20	5	8	17	calend.	maij	5	calend.	maij	16	b	b
	467	7	1	6	9	2	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19	a	a
	468	8	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	gg	f
	469	9	23	2	11	2	iduum	aprilis	idus	aprilis	15	e	d	
	470	10	4	3	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	aprilis	19	c	c	
	471	11	15	4	13	12	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	d	c
	472	12	26	6	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	b	a
	473	13	7	7	15	4	calend.	aprilis	calend.	aprilis	17	gg	f	
Hendecas,	474	14	18	1	16	15	calend.	maij	11	calend.	aprilis	18	f	gg

Vigefimus quintus decennouennalis,

Circulus uigefimus sextus, secundum eundem Dionysium.

	475	15	0	2	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	15	e	d	
	476	1	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	d	c
	477	2	22	5	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	b	b	
	478	3	3	6	1	4	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	a	a
	479	4	14	7	2	11	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	gg	f
	480	5	25	2	3	4	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	f	gg	
Ogdoas,	481	6	6	3	4	3	calend.	aprilis	nona	aprilis	20	d	d	
	482	7	17	4	5	14	calend.	maij	7	calend.	maij	21	c	c
	483	8	28	5	6	7	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	b	b
	484	9	9	7	7	6	calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	a	gg	
	485	10	20	1	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	20	f	f
	486	11	1	2	9	2	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	e	d
	487	12	12	3	10	9	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	a	a
	488	13	23	5	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	e	b
	489	14	4	6	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	a	a	
	490	15	15	7	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	gg	f
	491	1	26	1	14	5	iduum	aprilis	18	calend.	maij	19	f	gg
	492	2	7	3	15	4	calend.	aprilis	nona	aprilis	21	e	d	
Hendecas,	493	3	18	4	16	15	calend.	maij	14	calend.	maij	15	c	c

Vigefimus sextus decennouennalis,

Circulus uigefimus septimus, secundum eundem Dionysium.

	494	4	0	5	17	nona	aprilis	4	iduum	aprilis	19	b	a	
	495	5	11	6	18	8	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	a	f
	496	6	22	1	19	idus	aprilis	18	calend.	aprilis	15	g	f	
	497	7	3	2	1	4	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	e	d
	498	8	14	3	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	d	d
	499	9	25	4	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	c	c
Ogdoas,	500	10	6	6	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	b	a
	501	11	17	7	5	14	calend.	maij	10	calend.	maij	18	gg	f
	502	12	28	1	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	f	gg
	503	13	9	2	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	e	d
	504	14	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	d	c
	505	15	1	5	9	2	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	b	b
	506	1	12	6	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	a	a
	507	2	23	7	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	g	g
	508	3	4	2	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	f	g	
	509	4	15	3	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	d	c
	510	5	26	4	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	c	c
	511	6	7	5	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	b	b
Hendecas,	512	7	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	a	gg

Vigefimus septimus decennouennalis,

Circulus uigefimus octauus, secundum eundem Dionysium.

	513	8	0	1	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	17	f	e	
	514	9	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	e	d
	515	10	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	10	d	c	
	516	11	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	c	b
	517	12	14	6	2	11	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	a	a
	518	13	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	gg	f
Ogdoas,	519	14	6	1	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	f	gg
	520	15	17	3	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	e	d
	521	1	28	4	6	7	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	c	c
	522	2	9	5	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	b	b
	523	3	20	6	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	a	a
	524	4	1	1	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	gg	f
	525	5	12	2	10	9	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	d	c
	526	6	23	3	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	c	c
	527	7	4	4	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	b	a	
	528	8	15	6	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	gg	f
	529	9	26	7	14	5	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	f	gg
	530	10	7	1	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	e	d
Hendecas,	531	11	18	2	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	16	d	c

Vigefimus octauus decennouennalis,

Circulus uigefimus nonus, secundum eundem Dionysium.

	532	10	0	4	17	nona	aprilis	3	iduum	aprilis	20	b
	533	11	1	5	18	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	a
	534	12	2	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	g
	535	13	3	7	1	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	e
	536	14	4	2	11	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	d
	537	15	5	3	2	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	c
	538	1	6	4	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	b
Ogdoas,	539	2	17	5	13	calend.	maij	8	calend.	maij	20	a
	540	3	28	6	14	iduum	aprilis	7	iduum	aprilis	15	g
	541	4	9	7	2	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	e
	542	5	20	8	17	calend.	maij	12	calend.	maij	19	d
	543	6	1	9	2	nonarū	aprilis	6	nona	aprilis	15	a
	544	7	12	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	b
	545	8	23	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	g
	546	9	4	12	11	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	f
	547	10	15	13	12	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	d
	548	11	26	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	c
Hendecas,	549	12	7	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	b
	550	13	18	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	a

Vigefimus nonus decē nouennalis.

Anni Domini,

Indictiones,

Epactæ,

Concurrentes,

Cycli lunares,

Decimaquarta luna,

Dies Dominicus Paschæ,

Luna ipfius diei

Litera Dominicalis,

Circulus trigefimus, secundum eundem Dionysium.

	551	14	0	6	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	18	f
	552	15	11	1	18	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	e
	553	1	22	2	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	d
	554	2	3	3	1	nonarū	aprilis	6	nona	aprilis	17	c
	555	3	14	4	2	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	a
	556	4	25	5	3	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	g
	557	5	6	6	4	calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	f	
Ogdoas,	558	6	17	7	5	calend.	maij	11	calend.	maij	17	e
	559	7	28	8	6	iduum	aprilis	idus	aprilis	20	c	
	560	8	9	9	7	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15	b
	561	9	20	10	8	calend.	maij	15	calend.	maij	16	a
	562	10	1	11	9	nonarū	aprilis	idus	aprilis	19	g	
	563	11	12	12	10	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15	e
	564	12	23	13	11	iduum	aprilis	idus	aprilis	15	d	
	565	13	4	14	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	18	c	
	566	14	15	15	13	calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	b	
	567	15	26	16	14	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	15	g
	568	1	7	17	15	calend.	aprilis	calend.	maij	17	f	
Hendecas,	569	2	18	18	16	calend.	maij	11	calend.	aprilis	18	e

Trigefimus decennouē nalis.

Anni Domini,

Indictiones,

Epactæ,

Concurrentes,

Cycli lunares,

Decimaquarta luna,

Dies Dominicus Paschæ,

Luna ipfius diei

Litera Dominicalis,

Circulus trigefimus primus, secundum eundem Dionysium.

	570	3	0	2	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	18	d
	571	4	11	3	18	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	18	b
	572	5	22	4	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	a
	573	6	3	5	1	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	g
	574	7	14	6	2	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	f
	575	8	25	7	3	iduum	aprilis	4	calend.	maij	18	d
	576	9	6	8	4	calend.	aprilis	nona	aprilis	20	c	
Ogdoas,	577	10	17	9	5	calend.	maij	7	calend.	maij	21	b
	578	11	28	10	6	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	a
	579	12	9	11	7	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	g
	580	13	20	12	8	calend.	maij	11	calend.	maij	20	e
	581	14	1	13	9	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	d
	582	15	12	14	10	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	c
	583	1	23	15	11	iduum	aprilis	14	calend.	aprilis	20	a
	584	2	4	16	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	g
	585	3	15	17	13	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	f
	586	4	26	18	14	iduum	aprilis	18	calend.	maij	18	e
	587	5	7	19	15	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	c
Hendecas,	588	6	18	20	16	calend.	maij	4	calend.	maij	15	b

Trigefimus primus decē nouennalis.

Anni Domini,

Indictiones,

Epactæ,

Concurrentes,

Cycli lunares,

Decimaquarta luna,

Dies Dominicus Paschæ,

Luna ipfius diei

Litera Dominicalis,

Circulus trigefimus secundus, secundum eundem Dionysium.

	589	7	0	5	17	nona	aprilis	4	iduum	aprilis	18	a
	590	8	11	6	18	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	g
	591	9	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	e
	592	10	3	2	1	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	17	d
	593	11	14	3	2	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	c
	594	12	25	4	3	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	b
Ogdoas,	595	13	6	5	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	17	a
	596	14	17	6	5	calend.	maij	10	calend.	maij	17	f
	597	15	28	7	6	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	e
	598	1	9	8	7	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	16	d
	599	2	20	9	8	calend.	maij	13	calend.	maij	17	b
	600	3	1	10	9	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	a
	601	4	12	11	10	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	g
	602	5	23	12	11	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	f
	603	6	4	13	12	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	20	d
	604	7	15	14	13	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	15	c
	605	8	26	15	14	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	b
	606	9	7	16	15	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	a
Hendecas,	607	10	18	16	16	calend.	maij	9	calend.	maij	20	f

Trigefimus secundus decē nouennalis.

Anni Domini,

Indictiones,

Epactæ,

Concurrentes,

Cycli lunares,

Decimaquarta luna,

Dies Dominicus Paschæ,

Luna ipfius diei

Litera Dominicalis,

Circuli.

Circulus trigessimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus trigessimus tertius, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (608-618) and Hendecas (619-626).

Circulus trigessimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus trigessimus quartus, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (627-638) and Hendecas (639-645).

Circuli.

Circulus trigessimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus trigessimus quintus, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (646-657) and Hendecas (658-664).

Circulus trigessimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus trigessimus sextus, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (665-676) and Hendecas (677-683).

Circulus trigessimus septimus, secundum eundem Dionysium.

684	12	0	5	17	nonæ	aprilis	4 iduum	aprilis	19	a
685	13	11	6	18	8 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	15	g
686	14	22	7	19	idus	aprilis	17 calend.	maij	16	f
687	15	3	1	1	4 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	19	d
688	1	14	3	2	11 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	21	c
689	2	25	4	3	4 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	15	b
690	3	6	5	4	3 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	18	a
691	4	17	6	5	14 calend.	maij	9 calend.	maij	19	f
692	5	28	7	6	7 iduum	aprilis	18 calend.	maij	21	e
693	6	9	2	7	6 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	17	c
694	7	20	3	8	17 calend.	maij	13 calend.	maij	18	b
695	8	1	4	9	2 nonarū	aprilis	3 iduum	aprilis	16	a
696	9	12	5	10	9 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	17	g
697	10	23	6	11	2 iduum	aprilis	17 calend.	maij	17	f
698	11	4	1	12	calend.	aprilis	7 iduum	aprilis	20	e
699	12	15	2	13	12 calend.	aprilis	10 calend.	aprilis	16	c
700	13	26	3	14	5 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	16	b
701	14	7	4	15	4 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	19	a
702	15	18	5	16	15 calend.	maij	9 calend.	maij	20	g

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus septimus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus octauus, secundum eundem Dionysium.

703	1	0	7	17	nonæ	aprilis	7 iduum	aprilis	16	e
704	2	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	d
705	3	22	3	19	idus	aprilis	13 calend.	maij	20	c
706	4	3	4	1	4 nonarū	aprilis	2 nonarū	aprilis	16	b
707	5	14	5	2	11 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	19	a
708	6	25	6	3	4 iduum	aprilis	17 calend.	maij	19	g
709	7	6	1	4	3 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	15	e
710	8	17	2	5	14 calend.	maij	12 calend.	aprilis	16	d
711	9	28	3	6	7 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	19	b
712	10	9	4	7	6 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	21	a
713	11	20	5	8	17 calend.	maij	16 calend.	maij	15	g
714	12	1	6	9	2 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	18	f
715	13	12	7	10	9 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	21	e
716	14	23	8	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	maij	21	d
717	15	4	9	12	calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	17	c
718	1	15	10	13	12 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	20	b
719	2	26	11	14	5 iduum	aprilis	16 calend.	maij	21	a
720	3	7	12	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	g
721	4	18	13	16	15 calend.	maij	12 calend.	maij	17	e

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus octauus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus nonus, secundum eundem Dionysium.

722	5	0	3	17	nonæ	aprilis	2 iduum	aprilis	21	c
723	6	11	4	18	8 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	17	b
724	7	22	5	19	idus	aprilis	16 calend.	maij	17	a
725	8	3	6	1	4 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	20	g
726	9	14	7	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	16	e
727	10	25	8	3	4 iduum	aprilis	idus	aprilis	17	d
728	11	6	9	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	c
729	12	17	10	5	14 calend.	maij	8 calend.	maij	20	b
730	13	28	11	6	7 iduum	aprilis	5 iduum	aprilis	16	a
731	14	9	12	7	6 calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	g
732	15	20	13	8	17 calend.	maij	11 calend.	maij	18	e
733	1	1	14	9	2 nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	15	d
734	2	12	15	10	9 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	18	c
735	3	23	16	11	2 iduum	aprilis	15 calend.	maij	19	b
736	4	4	17	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	a
737	5	15	18	13	12 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	17	g
738	6	26	19	14	5 iduum	aprilis	idus	aprilis	18	e
739	7	7	20	15	4 calend.	aprilis	nonæ	aprilis	21	d
740	8	18	21	16	15 calend.	maij	8 calend.	maij	21	c

Ogdoas, Hendecas,

Trigessimus nonus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus quadragesimus, secundum eundem Dionysium.

741	9	0	6	17	nonæ	aprilis	5 iduum	aprilis	18	g
742	10	11	7	18	8 calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	f
743	11	22	8	19	idus	aprilis	18 calend.	maij	15	e
744	12	3	9	1	4 nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	17	d
745	13	14	10	2	11 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	20	c
746	14	25	11	3	4 iduum	aprilis	15 calend.	maij	21	b
747	15	6	12	4	3 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	17	a
748	1	17	13	5	14 calend.	maij	11 calend.	aprilis	17	g
749	2	28	14	6	7 iduum	aprilis	idus	aprilis	20	e
750	3	9	15	7	6 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	16	d
751	4	20	16	8	17 calend.	maij	14 calend.	maij	17	c
752	5	1	17	9	2 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	19	b
753	6	12	18	10	9 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	a
754	7	23	19	11	2 iduum	aprilis	18 calend.	maij	16	g
755	8	4	20	12	calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	19	e
756	9	15	21	13	12 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	21	d
757	10	26	22	14	5 iduum	aprilis	4 iduum	aprilis	15	c
758	11	7	23	15	4 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	18	b
759	12	18	24	16	15 calend.	maij	10 calend.	maij	19	a

Ogdoas, Hendecas,

Quadragesimus decennouennalis.

Annus Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus quadragesimus primus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	760	13	0	2	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	15	d
	761	14	11	3	18	calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	c
	762	15	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	b
	763	1	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	a
	764	2	14	7	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	g
	765	3	25	1	3	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18	e
	766	4	6	2	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	d
	767	5	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	b
	768	6	28	5	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	a
	769	7	9	6	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	g
	770	8	20	7	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	f
	771	9	1	1	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	e
	772	10	12	3	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	d
	773	11	23	4	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	c
	774	12	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	a
	775	13	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	g
	776	14	26	1	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	e
Hendecas,	777	15	7	2	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d
	778	1	18	3	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	c

Quadragesimus primus decennouennalis,

Circulus quadragesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	798	6	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	f
	799	7	11	1	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	e
	800	8	22	3	19	idus aprilis	12 calend. maij	20	d
	801	9	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	c
	802	10	14	5	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	b
	803	11	25	6	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	a
	804	12	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	g
	805	13	17	2	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16	e
	806	14	28	3	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	d
	807	15	9	4	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	c
	808	1	20	6	8	17 calend. maij	13 calend. maij	15	b
	809	2	1	7	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	18	a
	810	3	12	1	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	g
	811	4	23	2	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	e
	812	5	4	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	d
	813	6	15	5	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	20	c
	814	7	26	6	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	b
Hendecas,	815	8	7	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	a
	816	9	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	17	g

Quadragesimus tertius decennouennalis.

Circulus quadragesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	779	2	0	4	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	a
	780	3	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	g
	781	4	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	e
	782	5	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	d
	783	6	14	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	c
	784	7	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	20	b
	785	8	6	5	4	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18	a
	786	9	17	6	5	14 calend. maij	9 calend. maij	19	g
	787	10	28	7	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	15	f
	788	11	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	e
	789	12	20	3	8	17 calend. maij	13 calend. maij	18	d
	790	13	1	4	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	c
	791	14	12	5	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	b
	792	15	23	7	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	a
	793	1	4	1	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	20	g
	794	2	15	2	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	e
	795	3	26	3	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	d
Hendecas,	796	4	7	5	15	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	17	c
	797	5	18	6	16	15 calend. maij	9 calend. maij	20	b

Quadragesimus secundus decennouennalis,

Circulus quadragesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	817	10	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21	c
	818	11	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	b
	819	12	22	5	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	a
	820	13	3	7	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	g
	821	14	14	1	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	e
	822	15	25	2	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	d
	823	1	6	3	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	c
	824	2	17	5	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	b
	825	3	28	6	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	16	a
	826	4	9	7	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	g
	827	5	20	1	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	e
	828	6	1	3	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	d
	829	7	12	4	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	c
	830	8	23	5	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	b
	831	9	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	a
	832	10	15	1	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	g
	833	11	26	2	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	e
Hendecas,	834	12	7	3	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	d
	835	13	18	4	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	c

Quadragesimus quartus decennouennalis.

Circulus quadragesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	836	14	0	6	17	nona	aprilis	5	iduum	aprilis	14	f	g	
	837	15	11	7	18	8	calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	e	d	
	838	1	22	1	19	idus	aprilis	18	calend.	maij	15	c	b	
	839	2	3	2	1	4	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	c	b
	840	3	14	4	2	11	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	b	a
	841	4	25	5	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	a	f
	842	5	6	6	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	g	e
	843	6	17	7	5	14	calend.	maij	10	calend.	maij	18	d	c
	844	7	28	2	6	7	iduum	aprilis	idus	aprilis	20	e	d	
	845	8	9	3	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	c	b
	846	9	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	b	a
	847	10	1	5	9	2	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	g	e
	848	11	12	7	10	9	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15	f	g
	849	12	23	1	11	2	iduum	aprilis	19	calend.	maij	16	e	d
	850	13	4	2	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	d	c	
	851	14	15	3	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	b	a
	852	15	26	5	14	5	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	15	a	f
Hendecas,	853	1	7	6	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	g	e
	854	2	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	f	e

Quadragesimus quintus decennouennalis.

Circulus quadragesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	874	7	0	4	17	nona	aprilis	3	iduum	aprilis	20	b	a	
	875	8	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	e	d
	876	9	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	f	g	
	877	10	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	e	d
	878	11	14	2	2	11	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	d	c
	879	12	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	c	b
	880	13	6	5	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	b	a
	881	14	17	6	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	a	f
	882	15	28	7	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	f	g
	883	1	9	1	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	e	d
	884	2	20	3	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	18	d	c
	885	3	1	4	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	c	b
	886	4	12	5	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	a	f
	887	5	23	6	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	g	e
	888	6	4	1	12	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	20	e	d	
	889	7	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	d	c
	890	8	26	3	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	c	b
Hendecas,	891	9	7	4	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	b	a
	892	10	18	6	16	15	calend.	maij	9	calend.	maij	20	a	f

Quadragesimus septimus decennouennalis.

Circulus quadragesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	855	3	0	1	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	16	d	c	
	856	4	11	3	18	8	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	c	b
	857	5	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19	b	a	
	858	6	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	a	g
	859	7	14	6	2	11	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	f	e
	860	8	25	1	3	4	iduum	aprilis	18	calend.	maij	18	e	d
	861	9	6	2	4	3	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	d	c
	862	10	17	3	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	c	b
	863	11	28	4	6	7	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	b	a
	864	12	9	6	7	6	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	a	f
	865	13	20	7	8	17	calend.	maij	10	calend.	maij	21	f	g
	866	14	1	1	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	e	d
	867	15	12	2	10	9	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	d	c
	868	1	23	4	11	2	iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	c	b
	869	2	4	5	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	b	a	
	870	3	15	6	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	g	e
	871	4	26	7	14	5	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	f	g
Hendecas,	872	5	7	2	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	e	d
	873	6	18	3	16	15	calend.	maij	13	calend.	maij	16	d	c

Quadragesimus sextus decennouennalis.

Circulus quadragesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	893	11	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	f	e	
	894	12	11	1	18	8	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	e	d
	895	13	22	2	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	d	c	
	896	14	3	4	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	c	b
	897	15	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	b	a
	898	1	25	6	3	4	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	a	f
	899	2	6	7	4	3	calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	g	e	
	900	3	17	2	5	14	calend.	maij	12	calend.	maij	16	d	c
	901	4	28	3	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	18	c	b
	902	5	9	4	7	6	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15	b	a
	903	6	20	5	8	17	calend.	maij	15	calend.	maij	16	a	f
	904	7	1	7	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	g	e
	905	8	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	e	d
	906	9	23	2	11	2	iduum	aprilis	idus	aprilis	15	d	c	
	907	10	4	3	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	18	b	a		
	908	11	15	5	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	a	f
	909	12	26	6	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	g	e
Hendecas,	910	13	7	7	15	4	calend.	aprilis	calend.	aprilis	17	f	g	
	911	14	18	1	16	15	calend.	maij	11	calend.	maij	18	e	d

Quadragesimus octauus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quadragesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (Anni Domini), Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (912-929) and Hendecas (930).

Quadragesimus nonus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (Anni Domini), Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (931-948) and Hendecas (949).

Quinquagesimus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quinquagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (Anni Domini), Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (950-967) and Hendecas (968).

Quinquagesimus primus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (Anni Domini), Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (969-986) and Hendecas (987).

Quinquagesimus secundus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	988	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	f
	989	2	11	18	8 calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	e
	990	3	22	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	c
	991	4	3	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	b
	992	5	14	2	11 calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	a
	993	6	25	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	g
	994	7	6	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	e
	995	8	17	5	14 calend. maij	11 calend. maij	19	d
	996	9	28	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16	c
	997	10	9	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	b
	998	11	20	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	g
	999	12	1	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	19	f
	1000	13	12	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	e
	1001	14	23	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	19	d
	1002	15	4	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	15	c
	1003	1	15	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	a
	1004	2	26	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	g
	1005	3	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	e
Hendecas,	1006	4	18	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	d

Quinquagesimus tertius decennouennalis.

Ogdoas,	1007	5	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	c
	1008	6	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	b
	1009	7	22	5	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	a
	1010	8	3	6	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	g
	1011	9	14	7	2	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	e
	1012	10	25	2	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	d
	1013	11	6	3	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	c
	1014	12	17	4	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	b
	1015	13	28	5	6	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	g
	1016	14	9	7	6	calend. aprilis	calend. aprilis	19	e
	1017	15	20	1	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	d
	1018	1	1	2	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	c
	1019	2	12	3	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	b
	1020	3	23	5	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	a
	1021	4	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	g
	1022	5	15	7	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	e
	1023	6	26	1	14	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19	d
Hendecas,	1024	7	7	3	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	21	c
	1025	8	18	4	16	15 calend. maij	14 calend. maij	21	b

Quinquagesimus quartus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1026	9	0	5	17	nonæ aprilis	3 iduum aprilis	19	b
	1027	10	11	6	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	a
	1028	11	22	1	19	idus aprilis	18 calend. aprilis	15	g
	1029	12	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	e
	1030	13	14	3	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	d
	1031	14	25	4	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	c
	1032	15	6	6	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	a
	1033	1	17	7	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18	g
	1034	2	28	1	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	e
	1035	3	9	2	7	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	d
	1036	4	20	4	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	c
	1037	5	1	5	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	b
	1038	6	12	6	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	a
	1039	7	23	7	11	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	g
	1040	8	4	2	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	e
	1041	9	15	3	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	d
	1042	10	26	4	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	c
	1043	11	7	5	15	4 calend. aprilis	13 iduum aprilis	19	b
Hendecas,	1044	12	18	7	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	g

Quinquagesimus quintus decennouennalis.

Ogdoas,	1045	13	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	17	f
	1046	14	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	e
	1047	15	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20	d
	1048	1	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	b
	1049	2	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	a
	1050	3	25	7	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19	g
	1051	4	6	1	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	f
	1052	5	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	d
	1053	6	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	c
	1054	7	9	5	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	b
	1055	8	20	6	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15	a
	1056	9	1	7	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	g
	1057	10	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. maij	20	e
	1058	11	23	4	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	d
	1059	12	4	5	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	c
	1060	13	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	a
	1061	14	26	7	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	g
	1062	15	7	1	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	f
Hendecas,	1063	1	18	2	16	15 calend. maij	12 calend. maij	16	e

Quinquagesimus sextus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quinquagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus quinquagesimus septimus, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (1064-1078) and Hendecas (1079-1082).

Circulus quinquagesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus quinquagesimus octauus, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (1083-1097) and Hendecas (1098-1101).

Circuli.

Circulus quinquagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus quinquagesimus nonus, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (1102-1116) and Hendecas (1117-1120).

Circulus sexagesimus, secundum eundem Dionysium.

Table for Circulus sexagesimus, secundum eundem Dionysium. Columns include: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas (1121-1135) and Hendecas (1136-1139).

Circulus sexagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

	1140	3	0	1	17	nonæ	aprilis	7 iduum	aprilis	16	e
	1141	4	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	d
	1142	5	22	3	19	idus	aprilis	13 calend.	maij	20	c
	1143	6	3	4	1	4 nonarū	aprilis	2 nonarū	aprilis	16	b
	1144	7	14	6	2	11 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	18	a
	1145	8	25	7	3	4 iduum	aprilis	14 calend.	aprilis	19	g
	1146	9	6	1	4	3 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	15	f
Ogdoas,	1147	10	17	2	5	14 calend.	maij	12 calend.	maij	16	e
	1148	11	28	4	6	7 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	18	d
	1149	12	9	5	7	6 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	21	c
	1150	13	20	6	8	17 calend.	maij	16 calend.	maij	12	a
	1151	14	1	7	9	2 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	18	g
	1152	15	12	2	10	9 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	20	f
	1153	1	23	3	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	maij	21	e
	1154	2	4	4	12	calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	17	d
	1155	3	15	5	13	12 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	20	c
	1156	4	26	7	14	5 iduum	aprilis	17 calend.	maij	20	b
	1157	5	7	1	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	a
Hendecas,	1158	6	18	2	16	15 calend.	maij	12 calend.	maij	17	g

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus sexagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

	1159	7	0	3	17	nonæ	aprilis	2 iduum	aprilis	21	c
	1160	8	11	4	18	8 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16	b
	1161	9	22	6	19	idus	aprilis	16 calend.	maij	17	a
	1162	10	3	7	1	4 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	20	g
	1163	11	14	1	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	16	e
	1164	12	25	3	3	4 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	15	d
	1165	13	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	c
Ogdoas,	1166	14	17	5	5	14 calend.	maij	8 calend.	aprilis	20	a
	1167	15	28	6	6	7 iduum	aprilis	5 iduum	aprilis	15	g
	1168	1	9	1	7	6 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18	f
	1169	2	20	2	8	17 calend.	maij	12 calend.	maij	19	d
	1170	3	1	3	9	2 nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	15	c
	1171	4	12	4	10	9 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	18	b
	1172	5	23	6	11	2 iduum	aprilis	16 calend.	maij	18	a
	1173	6	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	g
	1174	7	15	1	13	12 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	17	e
	1175	8	26	2	14	5 iduum	aprilis	idus	aprilis	18	d
	1176	9	7	3	15	4 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20	c
Hendecas,	1177	10	18	4	16	15 calend.	maij	8 calend.	maij	21	a

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus sexagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

	1178	4	0	6	17	nonæ	aprilis	5 iduum	aprilis	18	g
	1179	5	11	7	18	8 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	15	f
	1180	6	22	2	19	idus	aprilis	12 calend.	maij	21	e
	1181	7	3	3	1	4 nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	17	d
	1182	8	14	4	2	11 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	20	c
	1183	9	25	5	3	4 iduum	aprilis	15 calend.	maij	21	b
Ogdoas,	1184	10	6	7	4	3 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	16	a
	1185	11	17	1	5	14 calend.	maij	11 calend.	maij	17	g
	1186	12	28	2	6	7 iduum	aprilis	idus	aprilis	20	f
	1187	13	9	3	7	6 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	16	e
	1188	14	20	5	8	17 calend.	maij	15 calend.	maij	16	d
	1189	15	1	6	9	2 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	18	c
	1190	1	12	7	10	9 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	b
	1191	2	23	1	11	2 iduum	aprilis	18 calend.	maij	16	a
	1192	3	4	3	12	calend.	aprilis	nonæ	aprilis	18	g
	1193	4	15	4	13	12 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	21	f
	1194	5	26	5	14	5 iduum	aprilis	7 iduum	aprilis	15	e
	1195	6	7	1	15	4 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	18	d
Hendecas,	1196	7	18	2	16	15 calend.	maij	11 calend.	maij	18	c

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus sexagesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

	1197	8	0	2	17	nonæ	aprilis	8 iduum	aprilis	15	d
	1198	9	11	3	18	8 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	18	c
	1199	10	22	4	19	idus	aprilis	14 calend.	maij	19	b
	1200	11	3	6	1	4 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	21	a
	1201	12	14	7	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	17	g
	1202	13	25	1	3	4 iduum	aprilis	8 calend.	maij	18	f
Ogdoas,	1203	14	6	2	4	3 calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	21	e
	1204	15	17	4	5	14 calend.	maij	7 calend.	maij	21	d
	1205	1	28	5	6	7 iduum	aprilis	4 iduum	aprilis	17	c
	1206	2	9	6	7	6 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	20	b
	1207	3	20	7	8	17 calend.	maij	10 calend.	maij	21	a
	1208	4	1	2	9	2 nonarū	aprilis	8 iduum	aprilis	16	g
	1209	5	12	3	10	9 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	19	f
	1210	6	23	4	11	2 iduum	aprilis	14 calend.	maij	20	e
	1211	7	4	5	12	calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	d
	1212	8	15	7	13	12 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	18	c
	1213	9	26	1	14	5 iduum	aprilis	18 calend.	maij	19	b
	1214	10	7	2	15	4 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	15	a
Hendecas,	1215	11	18	3	16	15 calend.	maij	13 calend.	maij	16	g

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus sexagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

1216	2	0	5	17	nonæ	aprilis	4	iduum	aprilis	19	b	a	
1217	3	11	6	18	8	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	f	g
1218	4	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	f	g	
1219	5	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	d	c
1220	6	14	3	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	d	c
1221	7	25	4	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	b	b
1222	8	6	5	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	a	a
1223	9	17	6	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	g	g
1224	10	28	7	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	f	e
1225	11	9	8	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	d	c
1226	12	20	9	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	18	c	c
1227	13	1	10	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	b	b
1228	14	12	11	10	9	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	a	g
1229	15	23	12	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	f	g
1230	1	4	1	12	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	20	e	e	
1231	2	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	c	b
1232	3	26	3	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	c	b
1233	4	7	4	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	a	a
1234	5	18	5	16	15	calend.	maij	9	calend.	maij	20	g	g

Ogdoas, 1235-1244

Hendecas, 1245-1254

Sexagesimus quintus decennouennalis.

Circulus sexagesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

1235	6	0	7	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	16	f	d	
1236	7	11	8	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	e	d
1237	8	22	9	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	e	c	
1238	9	3	1	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	b	a
1239	10	14	2	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	g	f
1240	11	25	3	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	g	f
1241	12	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	e	e
1242	13	17	5	5	14	calend.	maij	12	calend.	aprilis	16	d	d
1243	14	28	6	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	c	c
1244	15	9	7	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	b	a
1245	1	20	8	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	f	g
1246	2	1	9	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	f	g
1247	3	12	10	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	e	e
1248	4	23	11	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	d	c
1249	5	4	12	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	b	b	
1250	6	15	13	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	a	a
1251	7	26	14	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	f	g
1252	8	7	15	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	f	g
1253	9	18	16	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	17	d	d

Ogdoas, 1254-1263

Hendecas, 1264-1273

Sexagesimus sextus decennouennalis.

Circulus sexagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

1254	10	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	f	g	
1255	11	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	f	f
1256	12	22	5	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	e	d	
1257	13	3	7	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	c	c
1258	14	14	8	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	b	b
1259	15	25	9	3	4	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	a	a	
1260	1	6	10	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	g	f
1261	2	17	11	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	20	e	e
1262	3	28	12	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	16	d	d
1263	4	9	13	7	6	calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	c	c	
1264	5	20	14	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	18	b	a
1265	6	1	15	9	2	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	15	f	g	
1266	7	12	16	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	f	g
1267	8	23	17	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	e	e
1268	9	4	18	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	d	c	
1269	10	15	19	13	12	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	b	b
1270	11	26	20	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18	a	a	
1271	12	7	21	15	4	calend.	aprilis	nonæ	aprilis	21	f	g	
1272	13	18	22	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	f	e

Ogdoas, 1273-1282

Hendecas, 1283-1292

Sexagesimus septimus decennouennalis.

Circulus sexagesimus octavus, secundum eundem Dionysium.

1273	14	0	6	17	nonæ	aprilis	5	iduum	aprilis	18	d	d	
1274	15	11	7	18	8	calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	c	c	
1275	1	22	8	19	idus	aprilis	18	calend.	maij	15	b	b	
1276	2	3	9	1	4	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	17	a	a	
1277	3	14	10	2	11	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	g	f
1278	4	25	11	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	e	e
1279	5	6	12	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	d	d
1280	6	17	13	5	14	calend.	maij	11	calend.	aprilis	17	c	b
1281	7	28	14	6	7	iduum	aprilis	idus	aprilis	20	a	a	
1282	8	9	15	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	g	f
1283	9	20	16	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	f	g
1284	10	1	17	9	2	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19	e	d
1285	11	12	18	10	9	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15	c	c
1286	12	23	19	11	2	iduum	aprilis	18	calend.	maij	16	b	b
1287	13	4	20	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	a	a	
1288	14	15	21	13	12	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	g	f
1289	15	26	22	14	5	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	15	e	e
1290	1	7	23	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18	d	d
1291	2	18	24	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	c	c

Ogdoas, 1292-1301

Hendecas, 1302-1311

Sexagesimus octavus decennouennalis.

Circulus sexagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

	1292	3	0	2	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	15	c	b	*
	1293	4	11	3	18	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	a	g	
	1294	5	12	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19	g	g	
	1295	6	23	5	2	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	f	f	
	1296	7	4	7	2	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	e	d	
	1297	8	15	1	3	iduum	aprilis	18	calend.	maij	18	c	c	
	1298	9	26	2	4	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	b	a	
Ogdoas,	1299	10	7	3	5	calend.	maij	13	calend.	maij	15	g	f	Sexagesimus nonus
	1300	11	28	4	6	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	g	f	decennos
	1301	12	9	6	7	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	e	e	uennalis.
	1302	13	20	7	8	calend.	maij	10	calend.	maij	21	d	d	
	1303	14	1	1	9	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	c	c	
	1304	15	12	3	10	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	b	a	
	1305	1	23	4	11	iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	g	g	
	1306	2	4	5	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	f	f	
	1307	3	15	6	13	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	e	e	
	1308	4	26	1	14	iduum	aprilis	18	calend.	maij	19	d	c	
	1309	5	7	2	15	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	b	b	
Hendecas,	1310	6	18	3	16	calend.	maij	13	calend.	maij	16	a	a	

Anni Domini,
Indictiones,
Epacta,
Concurrentes,
Cycli lunares,
Decima quarta luna,
Dies Dominicus Pascha,
Luna ipfius diei
Litra Dominicalis,

Circulus septuagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

	1330	6	0	7	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	17	d	d	
	1331	7	11	1	18	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	c	c	
	1332	8	22	3	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	20	b	a	
	1333	9	3	4	1	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	g	g	
	1334	10	14	5	2	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	f	f	
	1335	11	25	6	3	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	e	e	
	1336	12	6	1	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	d	c	
Ogdoas,	1337	13	17	2	5	calend.	maij	12	calend.	maij	16	b	a	Septuagesimus primus
	1338	14	28	3	6	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	a	a	decennos
	1339	15	9	4	7	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	g	g	uennalis.
	1340	1	20	6	8	calend.	maij	13	calend.	maij	15	f	e	
	1341	2	1	7	9	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	18	d	d	
	1342	3	12	1	10	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	c	c	
	1343	4	23	2	11	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	15	b	b	
	1344	5	4	4	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	a	g	
	1345	6	15	5	13	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	20	f	f	
	1346	7	26	6	14	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	e	e	
	1347	8	7	7	15	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	17	d	d	
Hendecas,	1348	9	18	2	16	calend.	maij	12	calend.	maij	17	c	b	

Anni Domini,
Indictiones,
Epacta,
Concurrentes,
Cycli lunares,
Decima quarta luna,
Dies Dominicus Pascha,
Luna ipfius diei
Litra Dominicalis,

Circulus septuagesimus, secundum eundem Dionysium.

	1311	7	0	4	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	17	f	e	g
	1312	8	11	6	18	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	f	e	g
	1313	9	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	d	c	
	1314	10	3	1	1	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	a	b	
	1315	11	14	2	2	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	b	b	
	1316	12	25	4	3	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	20	a	g	
	1317	13	6	5	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	f	f	
Ogdoas,	1318	14	17	6	5	calend.	maij	9	calend.	maij	19	e	e	Septuagesimus decennos
	1319	15	28	7	6	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	d	d	uennalis.
	1320	1	9	2	7	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	c	b	
	1321	2	20	3	8	calend.	maij	13	calend.	maij	18	a	a	
	1322	3	1	4	9	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	g	g	
	1323	4	12	5	10	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	f	f	
	1324	5	23	7	11	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	e	d	
	1325	6	4	1	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	20	c	c	
	1326	7	15	2	13	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	b	b	
	1327	8	26	3	14	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	f	f	
	1328	9	7	5	15	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	g	g	
Hendecas,	1329	10	18	6	16	calend.	maij	9	calend.	maij	20	e	e	

Anni Domini,
Indictiones,
Epacta,
Concurrentes,
Cycli lunares,
Decima quarta luna,
Dies Dominicus Pascha,
Luna ipfius diei
Litra Dominicalis,

Circulus septuagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

	1349	10	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	a	a	
	1350	11	11	4	18	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	g	g	
	1351	12	22	5	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	f	f	
	1352	13	3	7	1	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	e	d	
	1353	14	14	1	2	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	c	c	
	1354	15	25	2	3	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	b	b	
	1355	1	6	3	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	a	a	
Ogdoas,	1356	2	17	5	5	calend.	maij	14	calend.	maij	20	g	f	Septuagesimus secundus
	1357	3	28	6	6	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	16	c	e	decennos
	1358	4	9	7	7	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	d	d	uennalis.
	1359	5	20	1	8	calend.	maij	11	calend.	maij	20	c	nouennalis.	
	1360	6	1	3	9	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	15	b	a	
	1361	7	12	4	10	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	g	g	
	1362	8	23	5	11	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	f	f	
	1363	9	4	6	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	e	e	
	1364	10	15	1	13	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	d	c	
	1365	11	26	2	14	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	18	b	b	
	1366	12	7	3	15	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	a	a	
Hendecas,	1367	13	18	4	16	calend.	maij	14	calend.	maij	15	g	g	

Anni Domini,
Indictiones,
Epacta,
Concurrentes,
Cycli lunares,
Decima quarta luna,
Dies Dominicus Pascha,
Luna ipfius diei
Litra Dominicalis,

Circuli.

Circulus septuagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1368-1386 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circulus septuagesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1387-1405 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circuli.

Circulus septuagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1406-1424 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circulus septuagesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1425-1443 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circulus septuagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1444	4	0	3	17	nona aprilis	2 iduum aprilis	21	gg	
	1445	5	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	16	f	
	1446	6	22	5	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	e	d
	1447	7	3	6	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	c	e
	1448	8	14	1	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	b	a
	1449	9	25	2	3	4 iduum aprilis	idus aprilis	17	a	f
	1450	10	6	3	4	3 calend. aprilis	nona aprilis	20	g	f
	1451	11	17	4	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	e	
	1452	12	28	6	6	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	15	d	
	1453	13	9	7	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	c	e
	1454	14	20	1	8	17 calend. maij	11 calend. maij	20	b	a
	1455	15	1	2	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	g	f
	1456	1	12	4	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	f	
	1457	2	23	5	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	e	e
	1458	3	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	d	c
	1459	4	15	7	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	b	a
	1460	5	26	2	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	a	f
	1461	6	7	3	15	4 calend. aprilis	nona aprilis	20	g	f
Hendecas,	1462	7	18	4	16	15 calend. maij	14 calend. maij	15	f	e

Septuagesimus septimus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus septuagesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1463	8	0	5	17	nona aprilis	4 iduum aprilis	19	d	
	1464	9	11	7	18	8 calend. aprilis	calend. aprilis	21	c	
	1465	10	22	1	19	idus aprilis	18 calend. maij	15	b	
	1466	11	3	2	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	a	g
	1467	12	14	3	2	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	f	
	1468	13	25	5	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	e	
	1469	14	6	6	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	d	
	1470	15	17	7	5	14 calend. maij	10 calend. maij	18	c	b
	1471	1	28	1	6	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	a	f
	1472	2	9	3	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	g	f
	1473	3	20	4	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	f	
	1474	4	1	5	9	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	e	d
	1475	5	12	6	10	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	c	
	1476	6	23	1	11	2 iduum aprilis	18 calend. maij	16	b	
	1477	7	4	2	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	17	a	
	1478	8	15	3	13	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	g	f
	1479	9	26	4	14	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	e	
	1480	10	7	6	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	d	
Hendecas,	1481	11	18	7	16	15 calend. maij	10 calend. maij	19	c	

Septuagesimus octauus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus septuagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1482	13	0	1	17	nona aprilis	7 iduum aprilis	17	b	a
	1483	14	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	g	f
	1484	15	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	18	e	c
	1485	1	3	5	1	4 nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	d	c
	1486	2	14	6	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	d	c
	1487	3	25	7	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19	b	
	1488	4	6	2	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	a	
	1489	5	17	3	5	14 calend. maij	13 calend. maij	15	g	f
	1490	6	28	4	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	f	e
	1491	7	9	5	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	d	c
	1492	8	20	7	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	c	b
	1493	9	1	1	9	2 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	b	
	1494	10	12	2	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	a	g
	1495	11	23	3	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	f	e
	1496	12	4	5	12	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	e	c
	1497	13	15	6	13	12 calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	d	c
	1498	14	26	7	14	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	c	b
	1499	15	7	1	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	a	f
Hendecas,	1500	1	18	3	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	g	f

Septuagesimus nonus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogesima, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1501	2	0	4	17	nona aprilis	3 iduum aprilis	20	f	
	1502	3	11	5	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	e	d
	1503	4	22	6	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	c	
	1504	5	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	b	
	1505	6	14	2	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	a	
	1506	7	25	3	3	4 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16	g	f
	1507	8	6	4	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	c	
	1508	9	17	6	5	14 calend. maij	9 calend. maij	19	d	
	1509	10	28	7	6	7 iduum aprilis	6 iduum aprilis	15	c	b
	1510	11	9	1	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	b	a
	1511	12	20	2	8	17 calend. maij	12 calend. maij	19	g	f
	1512	13	1	4	9	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	f	
	1513	14	12	5	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	e	
	1514	15	23	6	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	d	c
	1515	1	4	7	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	b	
	1516	2	15	2	13	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	a	
	1517	3	26	3	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	g	f
	1518	4	7	4	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	f	e
Hendecas,	1519	5	18	5	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	d	

Octogesima decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circuli.

Circulus octogesimo primus, secundum eundem Dionysium.

1520	1	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	a	gg
1521	2	11	1	18	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	r	gg
1522	3	22	2	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	e	d
1523	4	3	3	1	nonarū	aprilis	nona	aprilis	17	c	b	a
1524	5	14	4	2	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	c	b
1525	6	25	5	3	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	a	a
1526	7	6	6	4	calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	g	g	g
1527	8	17	7	5	calend.	maij	11	calend.	maij	16	f	g
1528	9	28	8	6	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	e	d
1529	10	9	9	7	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15	c	b
1530	11	20	10	8	calend.	maij	15	calend.	maij	16	b	a
1531	12	1	11	9	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19	a	a
1532	13	12	12	10	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	g	f
1533	14	23	13	11	iduum	aprilis	idus	aprilis	15	g	e	d
1534	15	4	14	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	19	d	c	a
1535	1	15	25	13	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	b	a
1536	2	26	6	14	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	b	a
1537	3	7	17	15	calend.	aprilis	calend.	aprilis	17	r	gg	g
1538	4	18	1	16	calend.	maij	11	calend.	maij	18	r	gg

Ogdoas, Hendecas, Octogesimo primus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogesimo secundus, secundum eundem Dionysium.

1539	5	0	2	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	15	e	d
1540	6	11	3	18	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	d	c
1541	7	22	4	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	b	a
1542	8	3	5	1	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	a	a
1543	9	14	6	2	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	g	e
1544	10	25	7	3	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	f	e	d
1545	11	6	8	4	calend.	aprilis	nona	aprilis	20	d	a	a
1546	12	17	9	5	calend.	maij	7	calend.	maij	21	c	b
1547	13	28	10	6	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	b	a
1548	14	9	11	7	calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	a	g	g
1549	15	20	12	8	calend.	maij	11	calend.	maij	20	f	g
1550	1	1	13	9	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	e	d
1551	2	12	14	10	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	d	c
1552	3	23	15	11	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	c	b
1553	4	4	16	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	a	a
1554	5	15	17	13	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	g	e
1555	6	26	18	14	iduum	aprilis	18	calend.	maij	19	f	g
1556	7	7	19	15	calend.	aprilis	nona	aprilis	21	e	d	c
1557	8	18	1	16	calend.	maij	14	calend.	maij	15	c	b

Ogdoas, Hendecas, Octogesimo secundus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circuli.

Circulus octogesimo tertius, secundum eundem Dionysium.

1558	15	0	5	17	nona	aprilis	4	iduum	aprilis	19	b	a
1559	1	11	6	18	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	a	a
1560	2	22	1	19	idus	aprilis	18	calend.	aprilis	15	g	f
1561	3	3	2	1	4 nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	e	d
1562	4	14	3	2	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	d	c
1563	5	25	4	3	4 iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	c	b
1564	6	6	5	4	3 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	b	a
1565	7	17	6	5	14 calend.	maij	10	calend.	maij	18	g	f
1566	8	28	7	6	7 iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	f	e
1567	9	9	8	7	6 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	e	d
1568	10	20	9	8	17 calend.	maij	14	calend.	maij	17	d	c
1569	11	1	10	9	2 nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	b	a
1570	12	12	11	10	9 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	16	a	a
1571	13	23	12	11	2 iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	g	f
1572	14	4	13	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	15	f	e
1573	15	15	14	13	12 calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	d	c
1574	1	26	15	14	5 iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	c	b
1575	2	7	16	15	4 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	b	a
1576	3	18	1	16	15 calend.	maij	10	calend.	maij	19	a	a

Ogdoas, Hendecas, Octogesimo tertius decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogesimo quartus, secundum eundem Dionysium.

1577	4	0	1	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	17	f	e
1578	5	11	2	18	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	e	d
1579	6	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	d	c
1580	7	3	4	1	4 nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	c	b
1581	8	14	5	2	11 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	a	a
1582	9	25	6	3	4 iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	g	f
1583	10	6	7	4	3 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	f	e
1584	11	17	8	5	14 calend.	maij	13	calend.	maij	15	e	d
1585	12	28	9	6	7 iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	c	b
1586	13	9	10	7	6 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	b	a
1587	14	20	11	8	17 calend.	maij	16	calend.	maij	15	a	a
1588	15	1	12	9	2 nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	g	f
1589	1	12	13	10	9 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	e	d
1590	2	23	14	11	2 iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	d	c
1591	3	4	15	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	c	b
1592	4	15	16	13	12 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	b	a
1593	5	26	17	14	5 iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	r	gg
1594	6	7	18	15	4 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	r	gg
1595	7	18	1	16	15 calend.	maij	12	calend.	maij	16	e	d

Ogdoas, Hendecas, Octogesimo quartus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogesimo quintus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (1596-1614), day, month, and lunar/religious cycles. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Octogesimo quintus decennouennalis'.

Circulus octogesimo sextus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (1615-1633), day, month, and lunar/religious cycles. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Octogesimo sextus decennouennalis'.

PRIMVS CYCLVS DIONYSII RO. SECVNDVM ORDINEM annorum Domini, talis esse debuit.

Table with columns for year (1634-1652), day, month, and lunar/religious cycles. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Bissextilis anni'.

Secundus cyclus Dionysij talis esse debuit, secundum ordinem annorum Domini.

Table with columns for year (1653-1671), day, month, and lunar/religious cycles. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Bissextilis anni'.

D. CYRILLI EPISCOPI ALEXANDRINI PRIMVS
cyclus decennouennalis.

3	6	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	b	
4	7	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	15	b
5	8	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	16		
6	9	3	7	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	
7	10	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	
8	11	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	
9	12	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	b
10	13	17	5	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	20	
11	14	28	6	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	16	
12	15	9	7	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	
13	16	20	8	8	17	calend.	maij	12	calend.	aprilis	19	b
14	17	1	9	9	2	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	15		
15	18	12	10	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	
16	19	23	11	11	2	iduum	aprilis	6	calend.	maij	18	
17	20	4	12	12	11	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	b
18	21	15	13	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	17	
19	22	26	14	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18		
20	23	7	15	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	
21	24	18	16	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	b

Ogdoas, Hendecas,

Ann(Dominii, Indictiones, Epactas, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis,

Secundus cyclus decennouennalis D. Cyrilli episcopi Alexandrini.

22	10	0	7	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	17		
23	11	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	
24	12	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20		
25	13	3	4	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	b
26	14	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	
27	15	25	6	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	
28	16	6	7	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	
29	17	17	8	5	14	calend.	maij	12	calend.	maij	16	b
30	18	28	9	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	
31	19	9	10	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	
32	20	20	11	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	
33	21	1	12	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	b
34	22	12	13	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	
35	23	23	14	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	
36	24	4	15	12	11	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	
37	25	15	16	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	b
38	26	26	17	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	
39	27	7	18	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	
40	28	18	19	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	17	

Ogdoas, Hendecas,

Ann(Dominii, Indictiones, Epactas, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis,

Annus primus.

a	9	a	29	a	19
b	10	b	30	b	20
c	11	c	1	c	21
d	12	d	2	d	22
e	13	e	3	e	23
f	14	f	4	f	24
g	15	g	5	g	25
h	16	h	6	h	26
i	17	i	7	i	27
k	18	k	8	k	28
l	19	l	9	l	29
m	20	m	10	m	1
n	21	n	11	n	2
o	22	o	12	o	3
p	23	p	13	p	4
q	24	q	14	q	5
r	25	r	15	r	6
s	26	s	16	s	7
t	27	t	17	t	8
u	28	u	18	u	

Annus secundus.

a	20	a	10	a	1
b	21	b	11	b	2
c	22	c	12	c	3
d	23	d	13	d	4
e	24	e	14	e	5
f	25	f	15	f	6
g	26	g	16	g	7
h	27	h	17	h	8
i	28	i	18	i	9
k	29	k	19	k	10
l	30	l	20	l	11
m	1	m	21	m	12
n	2	n	22	n	13
o	3	o	23	o	14
p	4	p	24	p	15
q	5	q	25	q	16
r	6	r	26	r	17
s	7	s	27	s	18
t	8	t	28	t	19
u	9	u	29	u	

Annus tertius.

a	1	a	21	a	11
b	2	b	22	b	12
c	3	c	23	c	13
d	4	d	24	d	14
e	5	e	25	e	15
f	6	f	26	f	16
g	7	g	27	g	17
h	8	h	28	h	18
i	9	i	29	i	19
k	10	k	30	k	20
l	11	l	1	l	21
m	12	m	2	m	22
n	13	n	3	n	23
o	14	o	4	o	24
p	15	p	5	p	25
q	16	q	6	q	26
r	17	r	7	r	27
s	18	s	8	s	28
t	19	t	9	t	29
u	20	u	10	u	

Annus quartus.

a	12	a	2	a	22
b	13	b	3	b	23
c	14	c	4	c	24
d	15	d	5	d	25
e	16	e	6	e	26
f	17	f	7	f	27
g	18	g	8	g	28
h	19	h	9	h	29
i	20	i	10	i	1
k	21	k	11	k	2
l	22	l	12	l	3
m	23	m	13	m	4
n	24	n	14	n	5
o	25	o	15	o	6
p	26	p	16	p	7
q	27	q	17	q	8
r	28	r	18	r	9
s	29	s	19	s	10
t	30	t	20	t	11
u	1	u	21	u	12

Annus quintus.

a	23	a	13	a	4
b	24	b	14	b	5
c	25	c	15	c	6
d	26	d	16	d	7
e	27	e	17	e	8
f	28	f	18	f	9
g	29	g	19	g	10
h	30	h	20	h	11
i	1	i	21	i	12
k	2	k	22	k	13
l	3	l	23	l	14
m	4	m	24	m	15
n	5	n	25	n	16
o	6	o	26	o	17
p	7	p	27	p	18
q	8	q	28	q	19
r	9	r	29	r	20
s	10	s	1	s	21
t	11	t	2	t	22
u	12	u	3	u	

Annus sextus.

a	4	a	24	a	14
b	5	b	25	b	15
c	6	c	26	c	16
d	7	d	27	d	17
e	8	e	28	e	18
f	9	f	29	f	19
g	10	g	30	g	20
h	11	h	1	h	21
i	12	i	2	i	22
k	13	k	3	k	23
l	14	l	4	l	24
m	15	m	5	m	25
n	16	n	6	n	26
o	17	o	7	o	27
p	18	p	8	p	28
q	19	q	9	q	29
r	20	r	10	r	1
s	21	s	11	s	2
t	22	t	12	t	3
u	23	u	13	u	4

Annus septimus.

a	15	a	5	a	25
b	16	b	6	b	26
c	17	c	7	c	27
d	18	d	8	d	28
e	19	e	9	e	29
f	20	f	10	f	1
g	21	g	11	g	2
h	22	h	12	h	3
i	23	i	13	i	4
k	24	k	14	k	5
l	25	l	15	l	6
m	26	m	16	m	7
n	27	n	17	n	8
o	28	o	18	o	9
p	29	p	19	p	10
q	30	q	20	q	11
r	1	r	21	r	12
s	2	s	22	s	13
t	3	t	23	t	14
u	4	u	24	u	15

Annus octauus.

a	26	a	16	a	7
b	27	b	17	b	8
c	28	c	18	c	9
d	29	d	19	d	10
e	30	e	20	e	11
f	1	f	21	f	12
g	2	g	22	g	13
h	3	h	23	h	14
i	4	i	24	i	15
k	5	k	25	k	16
l	6	l	26	l	17
m	7	m	27	m	18
n	8	n	28	n	19
o	9	o	29	o	20
p	10	p	1	p	21
q	11	q	2	q	22
r	12	r	3	r	23
s	13	s	4	s	24
t	14	t	5	t	25
u	15	u	6	u	26

Annus nonus.

a	7	a	27	a	17
b	8	b	28	b	18
c	9	c	29	c	19
d	10	d	30	d	20
e	11	e	1	e	21
f	12	f	2	f	22
g	13	g	3	g	23
h	14	h	4	h	24
i	15	i	5	i	25
k	16	k	6	k	26
l	17	l	7	l	27
m	18	m	8	m	28
n	19	n	9	n	29
o	20	o	10	o	1
p	21	p	11	p	2
q	22	q	12	q	3
r	23	r	13	r	4
s	24	s	14	s	5
t	25	t	15	t	6
u	26	u	16	u	7

Annus decimus.

a	18	a	8	a	28
b	19	b	9	b	29
c	20	c	10	c	1
d	21	d	11	d	2
e	22	e	12	e	3
f	23	f	13	f	4
g	24	g	14	g	5
h	25	h	15	h	6
i	26	i	16	i	7
k	27	k	17	k	8
l	28	l	18	l	9
m	29	m	19	m	10
n	30	n	20	n	11
o	1	o	21	o	12
p	2	p	22	p	13
q	3	q	23	q	14
r	4	r	24	r	15
s	5	s	25	s	16
t	6	t	26	t	17
u	7	u	27	u	18

Annus undecimus.

a	29	a	20	a	10
b	1	b	21	b	11
c	2	c	22	c	12
d	3	d	23	d	13
e	4	e	24	e	14
f	5	f	25	f	15
g	6	g	26	g	16
h	7	h	27	h	17
i	8	i	28	i	18
k	9	k	29	k	19
l	10	l	30	l	20
m	11	m	1	m	21
n	12	n	2	n	22
o	13	o	3	o	23
p	14	p	4	p	24
q	15	q	5	q	25
r	16	r	6	r	26
s	17	s	7	s	27
t	18	t	8	t	28
u	19	u	9	u	29

Annus duodecimus.

a	10	a	30	a	20
b	11	b	1	b	21
c	12	c	2	c	22
d	13	d	3	d	23
e	14	e	4	e	24
f	15	f	5	f	25
g	16	g	6	g	26
h	17	h	7	h	27
i	18	i	8	i	28
k	19	k	9	k	29
l	20	l	10	l	1
m	21	m	11	m	2
n	22	n	12	n	3
o	23	o	13	o	4
p	24	p	14	p	5
q	25	q	15	q	6
r	26	r	16	r	7
s	27	s	17	s	8
t	28	t	18	t	9
u	29	u	19	u	10

Annus decimus tertius.

a	21	a	11	a	2
b	22	b	12	b	3
c	23	c	13	c	4
d	24	d	14	d	5
e	25	e	15	e	6
f	26	f	16	f	7
g	27	g	17	g	8
h	28	h	18	h	9
i	29	i	19	i	10
k	30	k	20	k	11
l	1	l	21	l	12
m	2	m	22	m	13
n	3	n	23	n	14
o	4	o	24	o	15
p	5	p	25	p	16
q	6	q	26	q	17
r	7	r	27	r	18
s	8	s	28	s	19
t	9	t	29	t	20
u	10	u	1	u	11

Annus decimus quartus.

a	2	a	22	a	12
b	3	b	23	b	13
c	4	c	24	c	14
d	5	d	25	d	15
e	6	e	26	e	16
f	7	f	27	f	17
g	8	g	28	g	18
h	9	h	29	h	19
i	10	i	30	i	20
k	11	k	1	k	21
l	12	l	2	l	22
m	13	m	3	m	23
n	14	n	4	n	24
o	15	o	5	o	25
p	16	p	6	p	26
q	17	q	7	q	27
r	18	r	8	r	28
s	19	s	9	s	29
t	20	t	10	t	1
u	21	u	11	u	12

Annus decimus quintus.

a	13	a	3	a	23
b	14	b	4	b	24
c	15	c	5	c	25
d	16	d	6	d	26
e	17	e	7	e	27
f	18	f	8	f	28
g	19	g	9	g	29
h	20	h	10	h	1
i	21	i	11	i	2
k	22	k	12	k	3
l	23	l	13	l	4
m	24	m	14	m	5
n	25	n	15	n	6
o	26	o	16	o	7
p	27	p	17	p	8
q	28	q	18	q	9
r	29	r	19	r	10
s	30	s	20	s	11
t	1	t	21	t	12
u	2	u	22	u	13

Annus decimus sextus.

a	24	a	14	a	5
b	25	b	15	b	6
c	26	c	16	c	7
d	27	d	17	d	8
e	28	e	18	e	9
f	29	f	19	f	10
g	30	g	20	g	11
h	1	h	21	h	12
i	2	i	22	i	13
k	3	k	23	k	14
l	4	l	24	l	15
m	5	m	25	m	16
n	6	n	26	n	17
o	7	o	27	o	18
p	8	p	28	p	19
q	9	q	29	q	20
r	10	r	1	r	21
s	11	s	2	s	22
t	12	t	3	t	23
u	13	u	4	u	14

Annus decimus septimus.

a	5	a	25	a	15
b	6	b	26	b	16
c	7	c	27	c	17
d	8	d	28	d	18
e	9	e	29	e	19
f	10	f	30	f	20
g	11	g	1	g	21
h	12	h	2	h	22
i	13	i	3	i	23
k	14	k	4	k	24
l	15	l	5	l	25
m	16	m	6	m	26
n	17	n	7	n	27
o	18	o	8	o	28
p	19	p	9	p	29
q	20	q	10	q	1
r	21	r	11	r	2
s	22	s	12	s	3
t	23	t	13	t	4
u	24	u	14	u	15

Annus decimus octauus.

a	16	a	6	a	26
b	17	b	7	b	27
c	18	c	8	c	28
d	19	d	9	d	29
e	20	e	10	e	1
f	21	f	11	f	2
g	22	g	12	g	3
h	23	h	13	h	4
i	24	i	14	i	5
k	25	k	15	k	6
l	26	l	16	l	7
m	27	m	17	m	8
n	28	n	18	n	9
o	29	o	19	o	10
p	30	p	20	p	11
q	1	q	21	q	12
r	2	r	22	r	13
s	3	s	23	s	14
t	4	t	24	t	15
u	5	u	25	u	16

Annus decimus nonus.

a	27	a	17	a	8
b	28	b	18	b	9
c	29	c	19	c	10
d	30	d	20	d	11
e	1	e	21	e	12
f	2	f	22	f	13
g	3	g	23	g	14
h	4	h	24	h	15
i	5	i	25	i	16
k	6	k	26	k	17
l	7	l	27	l	18
m	8	m	28	m	19
n	9	n	29	n	20
o	10	o	1	o	21
p	11	p	2	p	22
q	12	q	3	q	23
r	13	r	4	r	24
s	14	s	5	s	25
t	15	t	6	t	26
u	16	u	7		

Et hic est postremus decennouennalis annus.

FINIS.

BEDÆ PRESBYTERI DE CYCLO PASCHALI, PRÆFATIO.

Yclius idem paschalis, octo est lineis communitus. Primus ordo continet annos ab incarnatione Domini, unius, singulis annis augmento crescentes. Secundus, indictio nes Romanorum, quæ in se semper 15 annorum cursu reuoluuntur. Tertius, epactas 11 lunares, quæ per singulos annos solares ad cursum lunæ succrescunt, & ad lunæ calendarum quærendam semper adijciuntur, positæ 11 cal. aprilis. Quartus, concurrentes septimanae dies, quæ positæ 9 cal. aprilis propter dispendium bissexti, necessariò 28 annis implentur. Quarum, ratio cogit cyclos decennouennales 28 describi, ut singuli est concurrentes singulos cyclos inchoent, totaq; summa paschalis calculi 532. annis explicetur. Quintus, cyclum lunarem, quem tribus annis decennouennalis præcedit 19 annis, etiam ipse comprehensus. Sextus, 14 lunam, qua ueteres pascha faciebant, quæ à 12 cal. aprilis, usq; in 14 calendas maias uario discursu uagantes, tempus incensionis ab 8 idus martij, usq; in nonas aprilis accipiunt. A 14 autem luna, usque ad 14 anni sequentis, dies sunt 354, si communis annus est, si embolismus, 384. Septimo, dies dominici paschæ reperiuntur, ab 11 cal. aprilis usq; in 7 cal. maias, ob rationem embolismorum licenter extenti. Vltimò, luna festi paschalis, à 15. usq; 21. propter diem dominicum uariata. Admit enim saltus noctem, addit uerò ætatem, quæ per omnem cyclum adoleuit. Sed in hoc nox adimitur, quod antè luna deficit quàm putatur. Naturaliter uerò nox ipsa perseverat, quæ nox initium est futuri anni, & cycli incipientis exordium, propter quod idem ultimus annus epactas 18 tunc retinens, primo anno non 17, ut in cæteris annis fieri solet, sed 12 dies accommodat: & quia 30 dierum sine reuoluuntur, nulla 0 epacta in principio cycli ponitur.

CARMEN DE EADEM RE.

Linea Christe tuos prima est, quæ continet annos,
 Atq; secunda tenet Cycli quæ Indictio constat.
 Seruabit numeros Epactis tertia certos.
 Quarta dies numerat septem Bissextilis anni.
 Quinta tibi Cyclos lunaris computat anni.
 Iam quartas decimas designat sextaq; Lunas.
 Septima nam Paschæ ostendit tempusq; diemq;
 Ætatem Lunæ monstrat nouissimus ordo.

BEDÆ PRESBYTERI CIRCVLI AD DEPREHENDENDAS cuiuscq; anni Lunas paschales, ab anno. I. usq; in annum Christi M. D. XCV.

Decennouennalis primus.

Bissextiles anni,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Indictiones,	Concurrentes, Epactæ,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna,
b 0	3 532	10 1064	2	0 4 17	nonæ	aprilis	3 iduum	aprilis	20
1	4 533	11 1065	3	11 5 18	calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16
2	5 534	12 1066	4	22 6 19	idus	aprilis	16 calend.	maij	17
3	6 535	13 1067	5	3 7 1	nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	20
b 4	7 536	14 1068	6	14 2 2	calend.	aprilis	10 calend.	aprilis	15
5	8 537	15 1069	7	25 3 3	iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	15
6	9 538	1 1070	8	6 4 4	calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19
7	10 539	2 1071	9	17 5 5	calend.	maij	8 calend.	maij	20
b 8	11 540	3 1072	10	28 7 6	iduum	aprilis	6 iduum	aprilis	15
9	12 541	4 1073	11	9 1 7	calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18
10	13 542	5 1074	12	20 2 8	calend.	maij	12 calend.	maij	19
b 11	14 543	6 1075	13	1 3 9	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	15
12	15 544	7 1076	14	12 5 10	calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	17
13	1 545	8 1077	15	23 6 11	iduum	aprilis	16 calend.	maij	18
b 14	2 546	9 1078	1	4 7 12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21
15	3 547	10 1079	2	15 1 13	calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	17
b 16	4 548	11 1080	3	26 3 14	iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	17
17	5 549	12 1081	4	7 4 15	calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20
18	6 550	13 1082	5	18 5 16	calend.	maij	8 calend.	maij	21

Ogd.

End.

Bissextiles anni,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Indictiones,	Epactæ, Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschæ, decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna,
b 19	7 551	14 1083	6	0 6 17	nonæ	aprilis	5 iduum	aprilis	18
20	8 552	15 1084	7	11 1 18	calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	20
21	9 553	1 1085	8	22 2 19	idus	aprilis	12 calend.	maij	21
b 22	10 554	2 1086	9	3 3 1	nonarū	aprilis	nonæ	aprilis	18
23	11 555	3 1087	10	14 4 2	calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	20
b 24	12 556	4 1088	11	25 6 3	iduum	aprilis	16 calend.	maij	20
25	13 557	5 1089	12	6 7 4	calend.	aprilis	calend.	aprilis	16
b 26	14 558	6 1090	13	17 1 5	calend.	maij	11 calend.	maij	17
27	15 559	7 1091	14	28 2 6	iduum	aprilis	idus	aprilis	20
b 28	1 560	8 1092	15	9 4 7	calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	15
29	2 561	9 1093	1	20 5 8	calend.	maij	15 calend.	maij	21
b 30	3 562	10 1094	2	1 6 9	nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	19
31	4 563	11 1095	3	12 7 10	calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15
b 32	5 564	12 1096	4	23 2 11	iduum	aprilis	idus	aprilis	15
33	6 565	13 1097	5	4 3 12	calend.	aprilis	nonæ	aprilis	18
b 34	7 566	14 1098	6	15 4 13	calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	21
35	8 567	15 1099	7	26 5 14	iduum	aprilis	4 iduum	aprilis	15
b 36	9 568	1 1100	8	7 7 15	calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	17
37	10 569	2 1101	9	18 1 16	calend.	maij	11 calend.	maij	18

Ogd.

End.

Decennouennalis secundus.

Bissexiles anni,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Concurrentes, Epactæ,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,
b 38	11 570	3 1102	10	0 17	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15
b 39	12 571	4 1103	11	1 18	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18
b 40	13 572	5 1104	12	2 19	19	idus aprilis	15 calend. maij	18
b 41	14 573	6 1105	13	3 20	20	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21
b 42	15 574	7 1106	14	4 21	21	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17
b 43	1 575	8 1107	15	5 22	22	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18
b 44	2 576	9 1108	1 1	6 23	23	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20
b 45	3 577	10 1109	2 2	7 24	24	14 calend. maij	7 calend. maij	21
b 46	4 578	11 1110	3 3	8 25	25	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17
b 47	5 579	12 1111	4 4	9 26	26	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20
b 48	6 580	13 1112	5 5	10 27	27	17 calend. maij	11 calend. maij	20
b 49	7 581	14 1113	6 6	11 28	28	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16
b 50	8 582	15 1114	7 7	12 29	29	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19
b 51	9 583	1 1115	8 8	13 30	30	2 iduum aprilis	14 calend. maij	16
b 52	10 584	2 1116	9 9	14 31	31	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15
b 53	11 585	3 1117	10 10	15 1	1	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18
b 54	12 586	4 1118	11 11	16 2	2	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19
b 55	13 587	5 1119	12 12	17 3	3	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15
b 56	14 588	6 1120	13 13	18 4	4	15 calend. maij	14 calend. maij	15

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Concurrentes, Epactæ,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,
b 57	15 589	7 1121	14	0 17	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	19
b 58	1 590	8 1122	15	1 18	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15
b 59	2 591	9 1123	1 1	2 19	19	idus aprilis	17 calend. maij	16
b 60	3 592	10 1124	2 2	3 20	20	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18
b 61	4 593	11 1125	3 3	4 21	21	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21
b 62	5 594	12 1126	4 4	5 22	22	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15
b 63	6 595	13 1127	5 5	6 23	23	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18
b 64	7 596	14 1128	6 6	7 24	24	14 calend. maij	10 calend. maij	18
b 65	8 597	15 1129	7 7	8 25	25	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21
b 66	9 598	1 1130	8 8	9 26	26	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17
b 67	10 599	2 1131	9 9	10 27	27	17 calend. maij	13 calend. maij	18
b 68	11 600	3 1132	10 10	11 28	28	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20
b 69	12 601	4 1133	11 11	12 29	29	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16
b 70	13 602	5 1134	12 12	13 30	30	2 iduum aprilis	17 calend. maij	16
b 71	14 603	6 1135	13 13	14 31	31	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20
b 72	15 604	7 1136	14 14	15 1	1	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15
b 73	1 605	8 1137	15 15	16 2	2	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	17
b 74	2 606	9 1138	1 1	17 3	3	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19
b 75	3 607	10 1139	2 2	18 4	4	15 calend. maij	9 calend. maij	20

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Concurrentes, Epactæ,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ	Luna,
b 76	4 608	11 1140	3	0 17	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	16
b 77	5 609	12 1141	4	1 18	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19
b 78	6 610	13 1142	5	2 19	19	idus aprilis	13 calend. maij	20
b 79	7 611	14 1143	6	3 20	20	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16
b 80	8 612	15 1144	7	4 21	21	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	17
b 81	9 613	1 1145	8	5 22	22	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19
b 82	10 614	2 1146	9	6 23	23	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15
b 83	11 615	3 1147	10	7 24	24	14 calend. maij	12 calend. maij	16
b 84	12 616	4 1148	11	8 25	25	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18
b 85	13 617	5 1149	12	9 26	26	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21
b 86	14 618	6 1150	13	10 27	27	17 calend. maij	16 calend. maij	15
b 87	15 619	7 1151	14	11 28	28	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	19
b 88	1 620	8 1152	15	12 29	29	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20
b 89	2 621	9 1153	1 1	13 30	30	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21
b 90	3 622	10 1154	2 2	14 31	31	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	16
b 91	4 623	11 1155	3 3	15 1	1	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20
b 92	5 624	12 1156	4 4	16 2	2	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20
b 93	6 625	13 1157	5 5	17 3	3	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16
b 94	7 626	14 1158	6 6	18 4	4	15 calend. maij	12 calend. maij	17

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Anni Domini, Indictiones,	Concurrentes, Epactæ,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ	Luna,
b 95	8 627	15 1159	7	0 17	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21
b 96	9 628	1 1160	8	1 18	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16
b 97	10 629	2 1161	9	2 19	19	idus aprilis	16 calend. maij	17
b 98	11 630	3 1162	10	3 20	20	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20
b 99	12 631	4 1163	11	4 21	21	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17
b 100	13 632	5 1164	12	5 22	22	4 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16
b 101	14 633	6 1165	13	6 23	23	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19
b 102	15 634	7 1166	14	7 24	24	14 calend. maij	8 calend. maij	20
b 103	1 635	8 1167	15	8 25	25	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	16
b 104	2 636	9 1168	1 1	9 26	26	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18
b 105	3 637	10 1169	2 2	10 27	27	17 calend. maij	12 calend. maij	19
b 106	4 638	11 1170	3 3	11 28	28	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15
b 107	5 639	12 1171	4 4	12 29	29	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18
b 108	6 640	13 1172	5 5	13 30	30	2 iduum aprilis	16 calend. maij	17
b 109	7 641	14 1173	6 6	14 31	31	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21
b 110	8 642	15 1174	7 7	15 1	1	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17
b 111	9 643	1 1175	8 8	16 2	2	5 iduum aprilis	idus aprilis	19
b 112	10 644	2 1176	9 9	17 3	3	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20
b 113	11 645	3 1177	10 10	18 4	4	15 calend. maij	8 calend. maij	21

Ogd.

End.

Decennouennalis undecimus,

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,
190	722	5	1254	12	0	3	17	nonae	aprilis
b	191	14	723	6	11	4	18	8	calend. aprilis
	192	15	724	7	22	6	19		idus aprilis
	193	1	725	8	3	7	1	4	nonarū aprilis
	194	2	726	9	14	1	2	11	calend. aprilis
	195	3	727	10	25	2	3	4	iduum aprilis
b	196	4	728	11	6	4	4	3	calend. aprilis
	197	5	729	12	17	5	5	14	calend. maij
	198	6	730	13	28	6	6	7	iduum aprilis
	199	7	731	14	9	7	7	6	calend. aprilis
b	200	8	732	15	20	2	8	17	calend. maij
	201	9	733	1	3	9	2	2	nonarū aprilis
	202	10	734	2	12	4	10	9	calend. aprilis
	203	11	735	3	23	5	11	2	iduum aprilis
b	204	12	736	4	4	7	12	6	calend. aprilis
	205	13	737	5	15	1	13	12	calend. aprilis
	206	14	738	6	26	2	14	5	iduum aprilis
	207	15	739	7	7	3	15	4	calend. aprilis
b	208	1	740	8	18	4	16	15	calend. maij

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,
209	741	9	1273	1	0	6	17	nonae	aprilis
b	210	3	742	10	11	7	18	8	calend. aprilis
	211	4	743	11	22	1	19		idus aprilis
	212	5	744	12	3	3	1	4	nonarū aprilis
	213	6	745	13	14	4	2	11	calend. aprilis
	214	7	746	14	25	5	3	4	iduum aprilis
b	215	8	747	15	6	6	4	3	calend. aprilis
	216	9	748	1	17	1	5	14	calend. maij
	217	10	749	2	28	2	6	7	iduum aprilis
	218	11	750	3	9	3	7	6	calend. aprilis
b	219	12	751	4	20	4	8	16	calend. maij
	220	13	752	5	1	6	9	2	nonarū aprilis
	221	14	753	6	12	7	10	9	calend. aprilis
	222	15	754	7	23	1	11	2	iduum aprilis
b	223	1	755	8	4	2	12	6	calend. aprilis
	224	2	756	9	15	3	13	12	calend. aprilis
	225	3	757	10	26	4	14	5	iduum aprilis
	226	4	758	11	7	6	15	4	calend. aprilis
b	227	5	759	12	18	7	16	15	calend. maij

Ogd.

End.

Decennouennalis duodecimus,

Decennouennalis decimus tertius,

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies paschae,	Luna ipsius,
b	228	6	660	13	0	2	17	nonae	aprilis
	229	7	661	14	11	3	18	8	calend. aprilis
	230	8	662	15	22	4	19		idus aprilis
	231	9	663	1	3	5	1	4	nonarū aprilis
b	232	10	664	2	14	7	2	11	calend. aprilis
	233	11	665	3	25	1	3	4	iduum aprilis
	234	12	666	4	6	2	4	3	calend. aprilis
b	235	13	667	5	17	3	5	14	calend. maij
	236	14	668	6	28	4	6	7	iduum aprilis
	237	15	669	7	9	6	7	6	calend. aprilis
	238	1	670	8	20	7	8	17	calend. maij
b	239	2	671	9	1	1	9	2	nonarū aprilis
	240	3	672	10	12	3	10	9	calend. aprilis
	241	4	673	11	23	4	11	2	iduum aprilis
	242	5	674	12	4	5	12	6	calend. aprilis
	243	6	675	13	15	6	13	12	calend. aprilis
b	244	7	676	14	26	1	14	5	iduum aprilis
	245	8	677	15	7	2	15	4	calend. aprilis
	246	9	678	1	18	3	16	15	calend. maij

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschae decimaquarta,	Dominicus dies paschae,	Luna ipsius,
b	247	10	779	2	0	4	17	nonae	aprilis
	248	11	780	3	11	6	18	8	calend. aprilis
	249	12	781	4	22	7	19		idus aprilis
	250	13	782	5	3	1	1	4	nonarū aprilis
b	251	14	783	6	14	2	2	11	calend. aprilis
	252	15	784	7	25	4	3	4	iduum aprilis
	253	1	785	8	6	5	4	3	calend. aprilis
	254	2	786	9	17	6	5	14	calend. maij
b	255	3	787	10	28	7	6	7	iduum aprilis
	256	4	788	11	9	2	7	6	calend. aprilis
	257	5	789	12	20	3	8	17	calend. maij
	258	6	790	13	1	4	9	2	nonarū aprilis
b	259	7	791	14	12	5	10	9	calend. aprilis
	260	8	792	15	23	7	11	2	iduum aprilis
	261	9	793	1	4	1	12	6	calend. aprilis
	262	10	794	2	15	2	13	12	calend. aprilis
b	263	11	795	3	26	3	14	5	iduum aprilis
	264	12	796	4	7	4	15	4	calend. aprilis
	265	13	797	5	18	6	16	15	calend. maij

Ogd.

End.

Decennouennalis decimus quartus, Beda, tom. 1.

Circuli.

Decennouennalis decimus quintus.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bifexiles anni. Rows 166-284.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bifexiles anni. Rows 285-303.

Decennouennalis decimus sextus.

Circuli.

Decennouennalis decimus septimus.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bifexiles anni. Rows 304-322.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bifexiles anni. Rows 323-341.

Decennouennalis decimus octauus.

Circuli.

Decennovennalis decimus nonus.

Bissexiles anni,	342	b	343	1	344	2	345	3	346	4	347	5	348	6	349	7	350	8	351	9	352	10	353	11	354	12	355	13	356	14	357	15	358	1	359	2	360	3	
Anni Domini,	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892																				
Indictiones,	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15
Concurrentes,	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40		
Epactæ,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	31	2	13	24	5	16	27	8	19	30	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	32	1	12	23	4		
Cycli lunares,	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Luna paschæ decima quarta,	nona	calend.	idus	nonarū	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	
Dominicus dies paschæ,	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis		
Luna ipsius,	20	16	16	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	361	b	362	5	363	6	364	7	365	8	366	9	367	10	368	11	369	12	370	13	371	14	372	15	373	1	374	2	375	3	376	4	377	5	378	6	379	7	
Anni Domini,	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911																				
Indictiones,	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Concurrentes,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	31	2	13	24	5	16	27	8	19	30	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	32	1	12	23	4		
Epactæ,	7	18	29	10	21	32	13	24	5	16	27	8	19	30	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	32	13	24	5	16	27	8	19	30	1	12	23	4	
Cycli lunares,	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Luna paschæ decima quarta,	nona	calend.	idus	nonarū	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	
Dominicus dies paschæ,	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	
Luna ipsius,	16	20	21	15	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16

Ogd.

End.

Decennovennalis vigesimus.

Circuli.

Decennovennalis vigesimus primus.

Bissexiles anni,	380	b	381	9	382	10	383	11	384	12	385	13	386	14	387	15	388	1	389	2	390	3	391	4	392	5	393	6	394	7	395	8	396	9	397	10	398	11			
Anni Domini,	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930																						
Indictiones,	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15
Concurrentes,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	31	2	13	24	5	16	27	8	19	30	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	32	1	12	23	4	15	16		
Epactæ,	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40			
Cycli lunares,	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Luna paschæ decima quarta,	nona	calend.	idus	nonarū	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	
Dominicus dies paschæ,	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis		
Luna ipsius,	21	16	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18	21	17	18		

Ogd.

End.

Decennovennalis vigesimus secundus.

Bissexiles anni,	399	b	400	13	401	14	402	15	403	1	404	2	405	3	406	4	407	5	408	6	409	7	410	8	411	9	412	10	413	11	414	12	415	13	416	14	417	15			
Anni Domini,	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949																						
Indictiones,	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14
Concurrentes,	0	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	31	2	13	24	5	16	27	8	19	30	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	32	1	12	23	4	15	16		
Epactæ,	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	
Cycli lunares,	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Luna paschæ decima quarta,	nona	calend.	idus	nonarū	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	calend.	iduum	
Dominicus dies paschæ,	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	aprilis	
Luna ipsius,	19	21	15	18	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	15	16	18	19	

Ogd.

End.

437	5	969	12	1501	4	0	4	17	nonæ	aprilis	3	iduum	aprilis	20	
438	6	970	13	1502	5	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16
439	7	971	14	1503	6	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	
440	8	972	15	1504	7	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19
441	9	973	1	1505	8	14	2	2	11	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15
442	10	974	2	1506	9	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16
443	11	975	3	1507	10	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19
444	12	976	4	1508	11	17	5	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19
445	13	977	5	1509	12	28	6	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15
446	14	978	6	1510	13	9	7	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18
447	15	979	7	1511	14	20	8	8	17	calend.	maij	12	calend.	maij	19
448	1	980	8	1512	15	1	9	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21
449	2	981	9	1513	1	12	10	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17
450	3	982	10	1514	2	23	11	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18
451	4	983	11	1515	3	4	12	12	3	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21
452	5	984	12	1516	4	15	13	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16
453	6	985	13	1517	5	26	14	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17
454	7	986	14	1518	6	7	15	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20
455	8	987	15	1519	7	18	16	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	20

Bissexiles anni,
Anni Domini,
Indictiones,
Anni Domini,
Indictiones,
Anni Domini,
Indictiones,
Epactæ,
Concurrentes,
Cycli lunares,
Luna paschæ
decimaquarta,
Dominicus
dies paschæ,
Lunarius,

Ogd.
End.

456	9	988	1	1520	8	0	17	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	16	
457	10	989	2	1521	9	11	18	18	8	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21
458	11	990	3	1522	10	22	19	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	
459	12	991	4	1523	11	3	1	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	17
460	13	992	5	1524	12	14	2	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19
461	14	993	6	1525	13	25	3	3	4	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20
462	15	994	7	1526	14	6	4	4	3	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	16
463	1	995	8	1527	15	17	5	5	14	calend.	maij	11	calend.	maij	17
464	2	996	9	1528	1	28	6	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19
465	3	997	10	1529	2	9	7	7	6	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15
466	4	998	11	1530	3	20	8	8	17	calend.	maij	15	calend.	maij	16
467	5	999	12	1531	4	1	9	9	2	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19
468	6	1000	13	1532	5	12	10	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21
469	7	1001	14	1533	6	23	11	11	2	iduum	aprilis	16	idus	aprilis	15
470	8	1002	15	1534	7	4	12	12	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16
471	9	1003	1	1535	8	15	13	13	12	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21
472	10	1004	2	1536	9	26	14	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21
473	11	1005	3	1537	10	7	15	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17
474	12	1006	4	1538	11	18	16	16	15	calend.	maij	11	calend.	maij	18

Bissexiles anni,
Anni Domini,
Indictiones,
Anni Domini,
Indictiones,
Anni Domini,
Indictiones,
Epactæ,
Concurrentes,
Cycli lunares,
Luna paschæ
decimaquarta,
Dominicus
dies paschæ,
Lunarius,

Ogd.
End.

Decennouennalis uigessimus septimus,

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactæ,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna ipsius,
494	2	1026	9	1558	1	0	5	17	nonæ	aprilis	4 iduum aprilis	19
495	3	1027	10	1559	2	11	6	18	8 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	15
496	4	1028	11	1560	3	22	1	19	idus	aprilis	8 calend. maij	15
497	5	1029	12	1561	4	3	2	1	4 nonarū	aprilis	8 iduum aprilis	18
498	6	1030	13	1562	5	14	3	2	11 calend.	aprilis	4 calend. aprilis	21
499	7	1031	14	1563	6	25	4	3	4 iduum	aprilis	3 iduum aprilis	15
500	8	1032	15	1564	7	6	5	4	3 calend.	aprilis	4 nonarū aprilis	17
501	9	1033	1	1565	8	17	6	5	14 calend.	maij	10 calend. maij	21
502	10	1034	2	1566	9	28	7	6	7 iduum	aprilis	8 calend. maij	18
503	11	1035	3	1567	10	9	8	7	6 calend.	aprilis	3 calend. aprilis	17
504	12	1036	4	1568	11	20	9	8	17 calend.	maij	14 calend. maij	17
505	13	1037	5	1569	12	1	10	9	2 nonarū	aprilis	4 iduum aprilis	20
506	14	1038	6	1570	13	12	11	10	9 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	15
507	15	1039	7	1571	14	23	12	11	2 iduum	aprilis	17 calend. maij	17
508	1	1040	8	1572	15	4	13	12	calend.	aprilis	8 iduum aprilis	19
509	2	1041	9	1573	1	15	14	13	12 calend.	aprilis	11 calend. aprilis	15
510	3	1042	10	1574	2	26	15	14	5 iduum	aprilis	3 iduum aprilis	16
511	4	1043	11	1575	3	7	16	15	4 calend.	aprilis	3 nonarū aprilis	19
512	5	1044	12	1576	4	18	17	16	15 calend.	maij	10 calend. maij	19

Ogd.

End.

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Epactæ,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna ipsius,	
513	6	1045	13	1577	5	0	1	17	nonæ	aprilis	7 iduum aprilis	16
514	7	1046	14	1578	6	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend. aprilis	19
515	8	1047	15	1579	7	22	3	19	idus	aprilis	13 calend. maij	20
516	9	1048	1	1580	8	3	4	1	4 nonarū	aprilis	3 nonarū aprilis	15
517	10	1049	2	1581	9	14	5	2	11 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	18
518	11	1050	3	1582	10	25	6	3	4 iduum	aprilis	17 calend. maij	19
519	12	1051	4	1583	11	6	7	4	3 calend.	aprilis	2 calend. aprilis	15
520	13	1052	5	1584	12	17	8	5	14 calend.	maij	3 calend. maij	15
521	14	1053	6	1585	13	28	9	6	7 iduum	aprilis	3 iduum aprilis	18
522	15	1054	7	1586	14	9	10	7	6 calend.	aprilis	3 nonarū aprilis	21
523	1	1055	8	1587	15	20	11	8	17 calend.	maij	16 calend. maij	15
524	2	1056	9	1588	1	1	12	9	2 nonarū	aprilis	7 iduum aprilis	16
525	3	1057	10	1589	2	12	13	10	9 calend.	aprilis	3 calend. aprilis	20
526	4	1058	11	1590	3	23	14	11	2 iduum	aprilis	13 calend. maij	21
527	5	1059	12	1591	4	4	15	12	calend.	aprilis	2 nonarū aprilis	17
528	6	1060	13	1592	5	15	16	13	12 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	19
529	7	1061	14	1593	6	26	17	14	5 iduum	aprilis	17 calend. maij	20
530	8	1062	15	1594	7	7	18	15	4 calend.	aprilis	2 calend. aprilis	16
531	9	1063	1	1595	8	18	19	16	15 calend.	maij	12 calend. maij	18

Ogd.

End.

Decennouennalis uigessimus octauus,

FINIS.

CANONES LVNARIVM DECENNO. VNALIVM CIRCVLORVM.

Si nosse uis quotus sit annus secundum Græcos duntaxat, multiplica 15. per 418. fiunt 6270. adde indictiones anni cuius uolueris, quæ præsentis anni 2. esse comprobatur, & fiunt 6276.

Si nosse uis indictionem quæ sit, sume annos ab Adam quos habueris, & eos partire per 15. quot remanent, tanta est indictio: si nihil remanet, 15. est.

Si nosse uis quotus sit circulus solis, sume iam dictos annos, & eos partire per 28. & quot remanent, tantus est circulus solis.

Si uis scire quid sit concurrens, sume circulum solarem, qui nunc 28. esse comprobatur, & quartam eiusdem numeri ipsi adicias, partire per septem, & quot remanent, tantus est concurrens in 9. calendarum Aprilium.

Si nosse uis quotus sit circulus lunæ, sume annos ab Adam, & hos partire per 19. & quot remanent, totus est circulus.

Si uis scire quæ sit epacta, sume annos decennouenales quot fuerint, & de ipsis subtrahe semper unum, & illos alios multiplica per 11. & postea partire per 30. & quot remanent, tota est epacta.

Si uis uis, quotus sit annus ab Incarnatione Domini nostri Iesu Christi, scito quot fuerint condines indictionum, utputa quinto anno Tyberij principis 46. hos per 15. multiplica, fiunt 690. adde regulares 12. quia quarta indictione secundum Dionysium Dominus natus est: & indictione anni cui uolueris, utputa in præfenti unâ fiunt 703. Isti sunt anni natiuitatis Domini.

Si uis quæ sit indictio scire, sume annos ab Incarnatione Domini, id est, 775. his semper adijce 3. fiunt 778. hos partire per 15. remanent 13. tertiadecima est indictio anni præsentis, si nihil remanet, 15. est.

Si nosse uis quotus sit circulus lunæ, sume annos Domini, utputa 774. & subtrahe semper duo, & remanent 762. hos partire per 10. & 9. remanent duo, secundus circulus lunæ decennouenalis est, quotiens nihil remanet, 19. est.

Si uis scire quæ sint epactæ, computa à primo anno decennouenali, usque in diem quem uolueris, utputa in quintum annum. Dimitte semper 1. remanent 4. multiplica per 4. annos 11. annuas epactas, & facies quater undecim, 44. 14. est epacta in secundo circulo decennouenalis. Ita per omnes 10. & 9. annos sub hac breuicatione computabis.

Si nosse uis adiectiones, id est, concurrentes septimanæ dies, sume annos ab incarnatione Domini quot fuerint, utputa 764. per indictionem secundam, & annorum qui fuerint quartam partem semper ipsis adde, id est, nunc 190. & 1. fiunt simul 955. his adde regulares 4. & fiunt 959. hos partire per 7. remanent 7. Septem sunt epactæ solis, id est, concurrentes septimanæ dies, per superscriptas indictiones 2.

Si uis scire quotus sit annus cycli 10. & 9. annorum, sume annos domini quot fuerint, utputa 764. & unum semper adijce, & fiunt 765. hos partire per 10. & 9. remanent 5. quintus est annus cycli decennouenalis, quod si nihil remanserit, 19. est.

Si nosse uis quæ sit indictio, sume annum Domini, & adijce 3. partire per 15. & quod remanet, ipsa est indictio anni præsentis.

Si uis scire quæ sint epactæ lunares, partire annos Domini per 10. & 9. & quod remanet, multiplica per 11. item partire per 30. & remanent epactæ.

Si nosse uis concurrentes septimanæ dies, sume annum Domini, & eorundem annorum qui fuerint, quartum semper adijce super annum Domini. His quoque 4. adde, quia quinque concurrentes fuerunt natiuitatis Domini, hos partire per 7. & remanent epactæ solis.

Si uis scire quotus sit annus circuli decennouenalis, sume annum Domini, & unum addens: quia secundo eiusdem anno natus est, partire per 10. & 9. & quod remanserit, ipse est annus circuli decennouenalis.

Si nosse uis quotus cyclus lunaris est, sume annos Domini & unum, diuide per 9. & quod remanserit, ipse est annus circuli lunaris.

Si uis scire biflexilem annum, partire annum Domini per 4. quantum remanserit, tot anni à biflexto.

Si nosse uis quot punctos unaquæque luna in die luceat secundum Romanos, sume dies à Ianuario, utputa in Non. Martij, 66. Vide quotus sit cyclus lunæ, utputa 6. multiplica ipsum circulum lunæ quinquies, fiunt 75. adde ad dies 200. Ianuarij, fiunt 115. de 60. bis 120. remanent 6. ipsi sunt puncti lunæ ipsius quod luxerit, id est, hora & punctus horæ secundæ.

Si ipsam lunam uis inuenire, memento quod habueris in summa, antequam per 40. partieris, & quotiens deduxisti 40. tot asses adicias ad summam eandem & iterum multiplica tuum circulum lunæ sexies, iunges ad summam, deinde per 30. & lunam eiusdem diei inuenies.

Si uis scire initium quadragesimæ quando annus communis est, require à pascha usque in idus Aprilis, quot dies ibidem inuenieris, totidem computa dies à calend. Mart. retro, hoc erit initium quadragesimæ.

quadragesimæ. Quando uerò embolismalis annus fuerit, computa à pridie iduum April. usque in Pascha, & quot dies ibidem habueris, totidem dies require à calen. Mar. antiq. & hoc erit initium quadragesimæ. Et hoc nolo te fallere, quia communibus annis Pascha semper ante pridie idus Aprilis habetur: embolismus semper antea extenditur.

Si uis scire quanta sit epacta anno quo uolueris, computa quanta sit luna in 1. calē. Aprilis, & ipsa luna erit epacta. Verbi gratia, si luna fuerit 9. in 1. calend. April. ipsa erit epacta, uel quo numero lunam inuenieris, ipsum numerum epacta habebit. In quali autem articulo uel iunctura in eodem anno epactam habueris, in ipso terminum paschalem & cyclum lunæ ibidem tenebis.

Si uis scire quanta sit luna in initio quadragesimæ, computa in quo uolueris anno, in quota feria euenierit terminus paschalis, & in ipsa feria incipe, & computa à secunda luna per singulas ferias, usque in dominicam, & quomodo ibi lunam inuenieris, sic erit initio quadragesimæ. Similiter & in Rogationes lunam computa, in ipsa feria à 2. usque in secunda feria post dominicā, & quomodo sibi inuenieris, ita erit luna Rogationis. Si in 1. calend. April. fuerit luna 15. seu 14. aut 13. uel minus, in ipsa lunatione poteris pascha celebrare. Si autē in 1. calen. April. fuerit à 16. aut 17. uel amplius in ipsa lunatione, nullo modo poteris pascha celebrare, nisi peracta ipsa lunatione, & alia subsequente, pascha in illa lunatione sine ulla ambiguitate poteris celebrare. Si uerò in 8. idus Martij fuerit nata luna, aut post 7. idus Mart. usque in nonas April. in ipsa lunatione pascha nullo modo celebrabis.

Si uis scire quanta sit luna in initio quadragesimæ, sume lunam paschæ anni cui uolueris, & tolle inde semper 12. & quot remanent, tota luna erit initio quadragesimæ. Verbi gratia. Si 15. erit luna paschæ, tolle inde 12. remanent 3. tertia erit luna in initio quadragesimæ.

Si uis scire quando bissextus sit, sume annum Domini, ut est annus presens 688. hos partire per 4. si nihil remanserit, bissextus est. Si autem 1. aut 3. aut 2. remanserint, bissextus non est. Et ne tibi forsitan aliqua caligo erroris occurrat per omnem computum quæ du eis, si nihil super fuerit, scias eundem computum esse, per quem ducis, ut puta si per 10. & 9. ducis & nihil super fuerit, scias 10. & 9. esse, si per 15. 15. si per 7. 7.

Quærenda est natiuitas lunæ 14. ab 8. idus Mart. usque in nonas April. quæ primū mensis nouorum initium ostendit, à 12. calen. April. usque ad 14. calen. Maij, in quacunque die luna 14. occurrerit, ipsa tunc ad celebrationem sancti Paschæ perducet. Si uerò 14. luna ante 12. calen. April. occurrerit, hoc est, aut 13. calen. April. aut 14. aut 15. calen. April. scito quoniam paschalis luna non est, sed cum eandem lunam 30. perduxeris, alia die nata fuerit, in ipsa caute sanctum paschæ celebrabis. Similiter cautus esto, ut 14. calen. Maij, luna 14. non transcendat, aut ad 13. calen. Maij, aut ad 15. calen. Maij. Nam incipies in magnum deduci errorem. Christianorum uerò pascha ab 11. calen. April. usque in 7. calen. Maij, quocunque die dominico luna occurrerit, sanctum pascha modis omnibus celebrabis. Quod ante 11. calen. April. etiam si luna occurrerit, uel post 7. calen. Maij, pascha nullatenus celebrabis.

Tribus ergo locis bissextus intercallatur. Primò 6. idus Februa, Secundò ubi frequentissimè ponitur 6. calen. Mart, Tertio nonas Mart.

Cyclus græcè circulus latine, ogdoas 8. anni, endecas 11 sunt. Hen græcè, 1. latine, decas 10. Computus est à natale Domini, usque ad natalem, id est, lunæ cyclus. Item alius computus est à Pascha, usque ad pascha: ubi prima luna erit in Ianuario anno præfenti. Ibi iterum in secundo, in eodem loco erit luna 11. Communis annus qui 12. lunationes habet. Embolismus qui 13. lunationes habet. Decem-nouenalis, ex tribus corruptis compositus est, ex 10. & 9. & annalis. Bissexus in uno mense 20. momenta in duobus horam, in anno sex horas, & ideo bissextus dicitur: quia bis calen. Mar. habet Salus lunaris crescit singulis annis horam & 10. momenta, & dimidium momenti, & 19. partem dimidij momenti. Ad complendum uerò lunæ saltum annuatim (ut diximus) hora & punctus, & de eimanona pars unius puncti accrescit. Non ergo eisdem articulis temporum uel cœli climatibus lunæ celebratur accensio, sed semper aliquanto citius quam præcedente mense, ut sit undenus anno 19. decimus transliebatur dies. 8. calen. Iulij longissimus dies & breuissima nox. Totius anni solstitium æstiuale faciunt 8. calen. Ianuar. longissima nox & breuissimus dies totius anni, Solstitium hyemale faciunt.

CANONVM FINIS.

BEDA PRESBYTERI DE MVNDI

CELESTIS TERRESTRISQUE
constitutione Liber.

Mundus iste sensibilis constat ex quatuor elementis, & eis totis, ita quod nulla pars illorum extra mundū relinquatur: ideoque mundo nihil aliunde accedit, nihil ab eo aliās recedit. Dico autem, mundum ex eis totis constare, ad differentiam humanarum, seu aliorum corporum, quæ quia non totis constant elementis, aliquid illis accedit & recedit. Similiter arboribus, herbis succus quidam à terra radicibus additur, qui per omnes partes diffusus, & naturali quodam calore induratus, trahit in robur. Cum autem accedat aliquid uel re, ab homine si hoc ordine proportionali fiat, integer homo manet: si aliter, corrumpitur. Humores. Sunt enim quatuor humores in homine, qui imitantur diuersa elementa: crescit in diuersis temporibus, regnant in diuersis ætatibus. Sanguis imitatur aerem, crescit in uere, regnat in pueritia. Cholera imitatur ignem, crescit in ætate, regnat in adolescentia. Melancholia imitatur terram, crescit in autumno, regnat in maturitate. Flegma imitatur aquam, crescit in hyeme: regnat in senectute. Hi cum nec plus nec minus iusto exuberant, uiget homo. Quod autem aliquid homini accedit & recedit, hæc naturalia perhibent instrumenta influxionis & effluxionis, scilicet os & inferiora. Sunt præterea subtilia quadam foramina, quæ poros uocamus; per quæ uentus subintrat, turgidam reddit faciem: qui per sudoris effluxionem magis deprehenduntur. Nihil uerò diximus mundum acciden- taliter propter perfectam eius compositionem, sed partium eius recotextio, totius & redintegratio, secundum diuersos auctores. Nam ignis spiritus transit in aerem, aer spiritus in aquam, aqua densatur in terram. Rursus per recontractionem terra diluitur in aquam, aqua tenuatur in aerem, aer transit in ignem. Elementa autem, quibus mundus constat, quilibet sibi locum capit, secundum sui naturam, ignis sui leuitate sursum, terra grauitate infimum, huic aqua circumfunditur, his duobus aer. Supra firmamentum autem secundum diuinos sunt supercelestes aquæ, supra quas sunt spirituales cœli, in quibus angelicæ uirtutes continentur. Terra uerò una ita semetipsum locauit, ut æqualiter undique à firmamento distet, præter extantias motuum & subsidencias uallium: transitque per medietatem eius intellectualis linea de arctico polo ad antarcticum, quæ & aeris circumsusione ita ligatur, ut nusquam dessectatur.

Forma terræ.

Nunc de forma terræ differamus, quam A-

Beda tom. 1.

naxagoras rotundam & planam in modum ancillis uolebat. Alij extantias extremarum partium & gremium cauernosum in modum scutellæ, ubi quicquid caderet, ibi uerò recipi uolebant. Sed secundum hos multa sequerentur inconuenientia, nam uicissitudines solis & lunæ tunc omnibus æqualiter apparerent, & semper haberent æquinoctium: quia omnes dimidietatem omnium parallelorum uiderent, sicque nec noctes, nec dies abbreviarentur, omnibusque esset idem oriens, idem occidens & meridies. Restat autem terram rotundam dici & ob decliue positionem hominum, diuersis modis cœli partes intueri: nam decliui uerò abscodunt. Hyemalis tropici unam partem uidemus, & tres latent, æstiuales tres uidemus, & una latet: & quando sol in illis est, per tantum spaciū eum uidemus quantum ipsorum cyclorum nobis apparet. habemus quoque diuersos ortus, & occasus & meridies secundum firmamenti uoluntionem, & terræ globositatem. Nam cum est meridies Orientalibus, ortus est Meridionalibus: & cum occasus Orientalibus, ortus est Occidentalibus.

Zone.

Terra quoque per zonas est diuisa, quarum media perusta est solis frequentia, & aliorum planetarum, secundum hos qui etiam illis calorem attribuunt, duæ extremæ sine caloris beneficio, alia duæ, hinc calore, hinc frigore temperantur. Si latitudinis magnitudinem perpendere uolueris, intellige à Septentrione circulum protendi in Austrum tam inferiori hemisphærio, quam in superiori. Hunc autem per sexagenas diuide, & attribue uicinæ frigide sex, temperatæ quinque, perustæ octo, temperatæ ulterioři quinque, frigide sex. Ecce ea proportionem qua se numeri isti habent ad inuicem, eadem quoque se habent zonatum dimensioes.

Climata.

Sciendum, quod qui in medio perustæ esset, talem haberet dispositionem, quod semper haberet æquinoctium: omnes enim parallelus uideret dimidios, & in fine sui orizontis utrosque polos. Sed quanto magis Septentrioni accederet, tanto magis illi partes eius eleuarentur, & Austri deprimerentur: & hoc secundum diuersu climata, id est inclinationes. Sunt enim octo, secundum alios septem: sed qui octo uolebant, quædam tam perustæ quam frigidarum asseriebant. Frequentior autem usus octo uolebant, tria uerò sunt huius habitabiles. Primum quod est inter Meroen & Syenem, in quo dies longissimus est tredecim horarum, breuissimus undecim: ubi duæ horæ faciunt differentiam. Inde etiam clima radiorum, ubi dies longissima est quindecim horarum, breuissima octo, ibi differentiam sex horæ faciunt. Vltimum clima nostræ habitationis dicitur Borestenicum à Borestene lacu, monte, ciuitate Armenia, ubi secundum Bedam de Temporibus, Z longiss

longissimi dies sunt octodecim horarum: ubi sex, ibi differentiam septem horarum faciunt. si aliter ab Astrologis dicitur, forsitan aliter quoque climata disponunt. Si uero aliquis tantum procederet, qui posum supra uerticem haberet, ille dimidium tantum zodiacum uideret, & totum æquinoctiale parallelum, unde habet & per dimidium annum diem continuum, & per dimidium noctem continuam. Videndum quid in primo climate singulis mensibus de sex triens accrescit, & in alijs sex mensibus tantum decrescit. In Rhodiorum clima singulis de sex integra hora accrescit, & in singulis alijs integra decrescit. In Borestenico singulis de sex duarum horarum, & in alijs totidem decrescit. Hæc autem diuisio climatum facta est secundum computatas, sed aliter etiam secundum philosophos, qui naturam ipsam perpendunt: ut in climate Rhodiorum compertum est. Nam in primo sex mensium duodecima pars accedit, id est dimidia hora: in secundo, undecima: in tertio, quarta & dimidia: in quarto, quarta: in quinto, sexta: in sexto, duodecima.

Terræ motus.

Terra quoque mouetur, quod terræ motum uocamus: unde dantur coniecturæ. Terra ad imitationem arteriarum, per quas spiritus discurrit in hominē, habet cauernas, foramina & tracones, per quæ uenti & flumina discurrunt. Nam flumina mare intrant omnia, nec tamen redūdāt, quia ad suos alueos per tracones redeunt. In cauernas & foramina etiam quidam uenti intrant, unde dum quæruntur erumpere, tanto ruunt impetu, ut terræ partes illis finitima inde commoueantur. Alij dicunt quod terra sit concaua in modum fornacis, uel duorum hemisphæriorum, quæ cum aliquando moles montium corruant, inde moueatur. Alij dicunt supra abyssum locatam terram: & mota abyssus, moueatur. Alij dicunt Leuiathan animal terram complecti, tenetque caudam more suo, qui aliquando sole exustus, nititur illum comprehendere: sicque indignationis eius motu terram quoque moueri. Haurit quoque aliquando immensitates fluctuum, ut etiam omnia maria sentiant in reddendo inundationem, & inde terræ moueantur.

Post singulares terræ proprietates, de communibus terræ & aquæ differamus. Sūt enim hæc duo elementa inuicem sibi mixta. Ut enim siquidō pateat qui eorū aliō sit superius. Nam in superficie terræ aquas uidemus, & in uenis eius fossidō inuenimus. Verum autem Oceanum in medio perustæ positum ideo Physici referunt, ut ignis, solis, & aliarum planetarum aquis contemperetur. Calor enim humorē attrahit, & inde pascitur.

Refusiones.

Oceanus ille uerus & Mediterraneus duas facit refusiones, alterā ab Oriente in Austrum, alteram in Septentrionem, alteram ab Occidente: item in Austrum & Septentrionem. Sed his duabus, quæ ad Austrum uerguntur, secundum

quosdam nulla est cognitio. Quæ uero in Septentrionem conueniunt, tanto impetu concurrunt, ut impulsione sua illam famosam accessionem & recessionem faciant, terramque modo obruant, modo retegant. Ut sol flammis suis solet aquas attrahere Oceani, quæ dum non ualent in aere diu sustineri, pondere relabuntur: unde inundatione facta, aliquando terræ obruuntur. Alij dicunt, quia uenti aquas impellant, & sic terras obruant: cumque illas remiserint, ad alueum suum reuertuntur. Alij dicunt, habitationes nostras uicinas esse ori Leuiathan, qui dum haurit fluctus, terra apparet: & dum remittit, obruitur.

Exustiones.

Sunt præterea æstuationes minores, scilicet malinæ, & ledones. Ledones, à quinta luna, similiter & à uigesima incipiunt: & quot horis accedunt, tot recedunt. Malinæ sunt maiores, quæ à tertiadecima, & uigesima septima luna incipiunt, & sex diebus, & quindecim horis durant, & sunt citiores in accendendo, tardiores in recedendo. Exæstuat quoque mare inter diem & noctem terbis in æstiuo die, & semel in nocte: bis in hyemali nocte, semel in die, & duodecim horarum durat, sed siue exstuent, siue uento impellantur, dein & dein fluctus ordinantur: quorum decimus est maximus. Augetur quoque mare secundum lunæ incrementum & detrimentum. Nam incipiente illa crescere, crescit mare per dies septem: & per totidē proximos decrescit. Rursus per sequentes septem recrescit, usque ad uigesimalimum diem, & inde terra decrescit usque ad uigesimalimum octauum diem. Notandum uero licet hoc modo augeatur, non tamen ad proprium statum, nisi post octo annos redeat. Luna quoque quò plus Septentrionales partes attigerit, tantò plus mare crescit: minus uero, quò illa magnis Austrum possidet. Dicunt Physici lunare corpus quasdam influxiones & effluxiones habere, & hoc magis ex dulcibus, aquis prouenit, Solaris uero de salis. Præter has refusiones sunt aliæ refusionum refusiones, quæ factæ dicuntur per Herculem, qui cum habitationem nostram dulces tamen aquas habere uideret, perfregit radices duorum montium, scilicet Adamantis, & Calpes: quorum alter, id est Atlas, remansit in Mauritania, Calpes in Hispania.

Mediterraneum.

Inter hos montes, id est Calpen & Adamantem fretum immensum latitudinem habet quinque millaria, diuiditque Africam ab Europa, facit autem famosos sinus, Galiciam in Narbonensi regione ad montem Pessulanum, facit Corsicam insulam, diciturque Tyrrenum in finibus Italiae: qui Carthaginem respicit, scilicet inter Italiam & Siciliam dicitur Ionium, circa Siciliam Adriaticum, qui in Oriente Italiam aluit: facitque maritima Græciæ loca uersus Austrum

strum plurima, Cyprum, Rhodium, Carpathum, & ubi desinit dare terminum inter Africam & Asiam, incipit Nilus uersus Septentrionem, & dicitur Hellepontus, inter Seston & Abidon, in uteriori Pontus, inde Propontus, inde Bosphorus, ibique desinit dare terminum. Inter Europam & Asiam dat Tanais, qui de Ripheis montibus oritur, & stagnantes Meotides paludes facit. Similiter & in Oriente Caspium erumpit Erihreum, qui & Rubrum dicitur, nam alluitur Rubrum: unde aquæ marinæ colorantur, fertque ibi lapides preciosos. Asia magnitudinem Europæ & Africa possidet, & incipit ab hortis Eden, id est à deliciarum hortis: in Oriente & in Austro Nilo terminatur, in Septentrione Atanai. Africa in angulis suis habet Cyrenen ciuitatem, & Catabathmum uersus Austrum in Occidentem, Mauritaniam & Atlantem, in Septentrionem ciuitates famosas, Adrimetum octo millia, Hippone. Europa habet in Occidente Hispaniam & Calpen, in septentrionem Meotidem paludem, uersus Austrum Græciam.

Nebule.

Hæc duo elementa inuicem sibi mixta sunt. Terra enim euanesceat, nisi aquarum humoribus conglutinaretur: quæ dum aliquando humores exhalat, ascendentes nebulæ dicuntur, dum cœli faciem aperiant nebes, dum uenti uentorum stringuntur, aut solis calore depluunt, & dicuntur pluuia. Pluuia autem sunt, cum iuges sunt & lentæ: imbres sunt, cum salutare ueniunt, ut in uere cum gramina producunt: nimbifunt, cum subito & damnosè ueniunt.

Niues.

Cum humores nebularum ascendunt, si tereno frigore præueniuntur, in niues conuertuntur: quæ magis in montes cadere solent, quàm in loca campestria, uel quia illis magis cellitudo montium obstat, uel quia ibi magis spiracula frigoris abundant. Sunt autem duplices, quæ in mulcebræ aere cadunt, ut grossæ, quæ statim liquefunt: & aliæ minutæ, quæ in uerdine frigoris cadentes tecti foramina penetrant. Niues etiam in alto mari non cadunt, sed secus littus. nam calida est aqua salis, & terrenum frigus impedit, ne aer super se attingat. Hinc quoque sententia illa asfruitur, quia sol de calidis aquis maris pascatur. Luna uero de dulcibus tantum & frigidis, quæ & proprio calore caret & lumine. Alij dicunt, omnia cœlestia corpora de dulcibus pasci: nam dulces aquæ mare intrantes, feruntur in eius superficie, unde mare sibi attrahere dicuntur planetæ. Fit quæstio, cum calida sit aqua, quare tunc homo contactu illius frigescat magis quàm terræ: & soluitur: quia hoc de dulcibus tantum euenit, non de salis. Vel potest hoc etiam esse tam de salis quàm de dulcibus, & frigescat ex hoc magis homo, quia conglutinatio aqua est, & magis adhæret homini quàm terra, si illi imponat, ideo

Bedæ, tom. 1.

que subtilitati aquæ hoc attribuas, quæ magis poros penetrat, aut illis se applicat. Fit quoque quæstio, cum de salis aquis nebulæ proueniāt, cum pluuia dulces ad nos descendant, quia poteris imputare siue immensis tractibus aeris, siue calori solis. Quod autem tantam potestatem habet ignis, uidemus in amaris herbis, quas ad patientiam gustus excoquit, uel in aere dulci amaritudinem amittit humor amarus, sicut dulces aquæ in mare cadunt, & rursus per tracones quosdam ad alueum suum reuertuntur dulces. Hoc autem experiri poteris, nam si dulces aquas per algam maris colaueris, amarescent.

Grando.

Nubes ut diximus, uenti uentorum, uel solis calore dissoluuntur: & fit pluuia quali terreno frigore in cadendo præueniuntur, in grandinem commutantur & dealbantur: quarum duplex est genus. Nam minuta niui admixta uenit in frigore. Alia in uernis & æstiuis diebus & magis quàm in nocte. Nubes etiam quanto altius eleuantur, incipiunt attenuari, & per aerem dispergi: & quando sol non potest aquas attactas sibi incorporare, & immensitates aquarum permittit decidere, frequentius cadunt in mare: & sic Deus parcat terræ, quia manubias dicimus compositum à manu, quod est bonum, & nubibus per antithesin, quasi minime bonum nubium.

Aer.

Postquam de terra & aqua diximus, de aere proximo illo differamus, cuius motus causa perhibetur aqua: quæ mota, naturaliter mouet aerem. Sed cum moueatur ab oriente, Eurus dicitur: & cum ab occidente, Zepherus: cum à meridie, Auster: cum a septentrione, Aquilo. Si quaeritur, cur potius naturaliter aqua quàm terra moueri dicamus. Respondeo, quia perpetuò aquas moueri uidemus, non semper aerem. Si perstiterit aliquis, dicens: Vbi est efficiens causa alicuius rei, debet esse effectum. Respondeo, uicinum illum aquæ motum, uel dicas non ubique moueri, sed in aliquo. Alij quia leuis crispatio quædam aeris, quam auram uocamus in terris, altanum uero in mari, offendatur in montibus, ibique tumultuantur, & augentur. Alij dicunt rationabilimotu moueri firmamentum, & subiectos planetas qui aerem inferiorem commouent, & omnibus motibus impellunt: id est sursum, deorsum, dextrorsum, sinistrorsum, antè & retrò: & per circulum, qui solus rationalis est, sed in eo non diu perstet, quod etiam aliquando deprehendimus in turbine. Nec turbat quæ planetas irrationabiliter illos moueri dixi, hoc fit comparatione firmamenti, qui ab eodem cursu nunquam desistit. planetæ uero diuersis tractibus labentur.

De fulmine.

Denique cardinales uenti tres conueniunt, & nubes compellunt tanta ui, ut ex collisione illa nascatur sonitus, & claritas quædam. Quod

Z z audi

auditum offendit, tonitruū est: quod uisum, fulgur, uel fulguratio: qui ferit, fulmē dicitur. Nascitur sibi præterea quidam lapis, qui uel nimie compressioni, uel nimio calori, uel nimio frigori potestis attribueri: quia expressio possit hoc efficere. Videtur satis ubi lacteus humor coagulatur, qui uetō calor diuersis modis res mulceat aut consolidet, apparet in limo. quod autem frigus duritiem faciat, uideretur in metallis liquefactis, ut etiam in ferro, lapides dissilire facit, lignum findit, aquam constringit. Dicunt alij, quod quidam crassus uentus contineatur in nubibus, qui dum erumpit, sonitum facit, cuius rei probationem dat uentus uelica conceptus, quæ displosa uiolenter insonat. Alij dicunt atomos humoris uaporaliter ascendere, & ignium caualiter descendere: in quorum conuentu nascitur ille sonitus, daturq; similiter quoque de fabro ferrum calidum tingente in aqua.

De rore.

Desudat quoque in aere ros, qui lunæ attrihuitur, eo quod illa sit cribrum cœlestium. Alij attribuit ueneri, eademque & uespere & mane: qui si frigore præuenitur, pruina efficitur. Cauca quoque grossum fit, cadit pruina in frigoribus maxima uerdine, qui sepibus & ramis arborum inhaeret. Aliud quoque in autumnali uoluit tempore, quod pueri uocant æstatem: unde araneæ relas faciunt, qui est sex aeris sole desiccati. Præterea uentis imminetibus, inferior iste aer superiori colliditur: unde scintillæ profiliunt, quæ stellarum casum imitantur: re uera autem nunquam aliqua stellarum fixa, seu uaga decidit, immo scintillæ humido aeri allapsæ extinguuntur, & in agris inuentæ phlegmatis similitudinem expriment. Sunt autem res uenenosæ.

De iride.

Fit præterea arcus in aere, qui oppositam plagam tenet à sole: & ut dicunt Physici, sol nubes aquosas & concavas reuerberat, non multum confertas, unde diuersitatis mundanæ colores illis innascuntur, qui tantum ex minima distantia liquidè distinguere non possunt. Beda autem dicit quatuor esse colores diuersos, imitantes quatuor elementa: uiridis uiridem terræ superficiem imitantur: glaucus aqua, hiacynthus aërem, rubeus ignem æthereum. Sunt aliquando etiam duo arcus, quia luna similiter arcum facit, plenum tamen, quia non est ipsa iris, & solet esse imminetibus uentis aut pluuijs. illum quoque naua obseruant. Nam ex ea parte quam primum dissoluitur, uentos aut pluuias uenturas esse prænoscent.

De æthere.

Huic aeri proximo loco æther imminet, in quorum confinio luna proxima loco est, quam Physici terram ætheream uocauerunt: forsan ideo quia sicut terra à terendo dicitur, ita qui à cœlestium corporum purgatione teritur, in luna

naui recipitur, & hoc à sole ut in speculi similitudine reuerberetur, opponitur. Lunares autem plurimi sunt animæ ascendentes uel descendentes, quæ in singulis sphaeris quid acceperat obuolutionis relinquunt sibi, uel assumunt: siue calidæ uel frigidae. Quod autem furui habere uidentur in medio, hoc prædictæ causæ poterit ascribi.

De furuo lunæ.

Luna ex quatuor constat elementis, sed tria illa elementa bene sibi commixta sunt & leuigata. Nam & naturaliter sunt perspicua, & de se lucem reddunt. Terra autem in illo loco non bene alijs admixta est, nec de se lucem effundit, & scabra est in illo loco. Scabrum autem est, quod rubigine obductum est, aut alleuigatum remansit. Habet hæc figuras septem. Nam monoidos ab unitate dicitur, cum prima est: diatomos, uel diatomos cum media est: diatomos enim duo dicitur, tomos sectio, amphicirchos, id est circa rotunditatem. Est plenilunium in decrescendo, item est amphicirchos, post diatomos, & inde monoidos.

De eclipsi solis & lunæ.

Luna quoque illa semper pleni orbis est, nam ex ea parte qua solē respicit, semper plena est: sed aliquando tota uel ex parte obscuratur. Cum est quartadecima, uel decimaquinta, si sit in ecliptica linea, & per diametrum soli opposita. Diameter est linea, quæ aliquando partitur in duas medietates: diatomos enim binarius est, metron, mensura: nam tunc terra in medio posita, lumen solis ne lunæ infundatur impedit, & uerbera eius ad lunam usque protenditur, & est eclipsis lunæ, quod deliquium dicimus. Fit autem tam inferiori hemisphaerio, quam in superioriori, tam in oriente, quam in occidente. non tamē semper fit, cum est decimaquarta, uel decimaquinta: sed post sex menses semper. Cum autem in eodē signo sit & eodē mense, non nisi post nouemdecim annos. Cum autem in eodē signo, & mense, & signi parte, non nisi post 55 annos euenit. Quod uero in eodem signo, mense, parte reuocatis cunctis planetis ad locum suum, non nisi post quindecim menses annorum fit. Eclipsis solis in trigesima luna fit, sol eclipticam. Nam declinat uel ad Austrum, uel ad Septentrionem. Cum autem sol in eodem signo pariter & mense sit post 55 annos, sed qui in eodem signo, mense & parte sit, reuocatis omnibus stellis ad priorem locum, hoc est post 15 millia annorum.

De ordine planetarum.

Nunc de ordinibus disseramus. Plato sequens Ægyptios, qui hoc persuaserunt, in proxima regione post lunam solem asseruit hac ratione. Luna proprio lumine caret, quia mutatione à sole. Nam si Venus & Mercurius illi & lunæ interponerentur, aliquando solis lumen præriperent. Ratio quidem parua est: nam omnis umbra minoris corporis, à maiori lumine ter-

tra, ex-

tra extenuatur nec longè protenditur: sicque hæc duæ nihil lunæ impedirent. Tullius Chaldaeos sequitur, dicens solem mediū planetarum esse numero, non spacio: nam plus à firmamento quam à terra recessit. Non tamē negamus Venere & Mercurium aliquando superiores, quod etiam historiae probant. Habetur enim in historia Caroli, quod Mercurius per nouem dies in sole tanquam macula appareret. Quando uero intrauerit uel exiuerit, nubes perhibebat uideri. In Romana quoque historia dicitur, Augusto Caesare Iulio adoptiuo patri funebres exequias faciente, Venere fulsisse, quam eius stellam censuit. Hi duo cum infra solem sunt, clarè uidentur in meridie. Causa uero est, quia sunt uiciniores terræ: & maiores apparent, nec sol illas obscurat. Cum uero supra solem sunt, claritas eius non permittit illas uideri, tanquam iam sint minores: cum directe quoque sol illas reuerberat, ut ante uel retrò positas, similiter aut modicum, aut minime uidentur.

De media lunæ obscuritate.

De luna quoque talis habetur coniectura, quod sit quædam nubecula inter nos & lunam posita, impediens nobis partim claritatem lunæ: nam ipsa administratrix est corpulentiam tam superioribus, quam inferioribus, & cribratur ibi quidam atomi, cuius liquidiores partes sursum dant corpulentiam, Sordidiores autem his inferioribus & caducis infunduntur, & ibi euaporant, lunam quoque in ea parte aspectibus nostris subtrahit, quemadmodum nebula, quæ ubi de montibus exhalat, oculis illum nostris ibi abscondit.

De epicyclis & intersectis.

Quando Venus & Mercurius solis uicinitate, uel remotione uideantur, uel non uideantur, Mercurius cum ad 12 partem uenerit, uideatur sicut & luna. Venus uero cum ad 7 partem signi à sole recesserit, uideatur quasi iam maior luna quoque ibidem uideretur, si proprium lumen haberet. Quod autem superiores & inferiores sole feruntur, tripliciter per coniecturas ostenditur, siue per intersectionem circularum, siue quod sint epicycli, id est supercirculares terram non habendo centrum, solem quasi centrum cursus sui efficiunt, siue altitudinem solis circuli emetuntur obrutis siue acutis anfractibus: quemadmodum latitudinem zodiaci planetæ euadunt, quæ subiecta oculis pictura demonstrat. Sed quoniam mentionem quomodo zodiacum perambulent fecimus, plenius inde dicamus.

De lineis zodiaci.

Venus & luna ad extremitates zodiaci perlatas, duodecim lineas diuisi perueniunt. Venus tamen in duobus momentis excedit, Mercurius octo lineas eius perambulat. Sol duas medias seruat: nec illas, nisi in libra excedit. unde Quidius: Expaciantur equi, Mars quatuor perambulat, Iupiter quinque: sed & hi frequen-

Beda 1. tom.

tus anomali fiunt. Saturnus tres tantum. Cum sit dubitatio de ordine solis, Mercurij, Venere, nulla tamen est de ceteris: nam tantum à sole, & à se inuicem recesserunt, ut quod sol in anno perficit, hoc Mars in duobus, Iupiter in 12, Saturnus in triginta.

De transitorijs.

Ipsorum quoque planetarum alij sunt hippolitici, alij stationarij, alij retrogradj, alij anomali. Hippolitici, id est transitori, sunt qui de priori signo tendunt in posterius, cumque hoc omnes alia faciant, præcipue sol & luna, ita enim hi de anterioribus signis ad posteriora tendunt: quod nunquam stent, nunquam retrogradantur. Si aliquis opponat solem subsistere, quia plus in geminis moretur quam in sagittario, dicite quod hoc morari non est subsistere, sed quod maius spaciū sibi habeat complere, quam & alij signis, ubi axis eius tam alta non est, quod patet in eccentricitate. Stationarij, sunt qui diutius prope aliquam fixam stellam uidentur, quam soleant: non quidem stant, sed secundum cursus sui figuram uel ascendunt, uel descendunt, & non multum in naturali cursu procedunt. Sunt autem legitimi termini, in quibus uidentur stationarij: id est cum distant à sole per tria signa, uel per quatuor, quod fit per triangulum, uel quadrangulum: id est in trigono uel tetragono, hoc est in triceto, uel in quadriceto. Causa autem huius stationis perhibetur sol esse. Est autem statio alia matutina, alia uespertina. Matutina est, cum ante ortum solis est in statione. Et notandum, quod in uespertina statione tantum fiunt retrogradæ. Verbi gratia: Si Iupiter de geminis procedat in cancrum, & item redeat in geminos, quod cum quidam in quibusdam signis sentiel tantum faciunt. Saturnus tamen semper bis ad quodlibet signum regreditur, & aliquando tertio peruenit ad idem, quod moram sui cursus secundum quosdam efficit. Nam secundum alios magnitudo circuli, Pythagoras autem neque retrogradari, neque stare, neque anomalam aliquam esse dicebat, sed omnes inæquali spacio temporis æqualiter complere spaciū locorum. Quomodo retrogradè uideantur, uel stationariè, cum tamen non sint, figura demonstrat. Anomale, id est irregulares sunt, cum uel diutius uel citius solito morantur, uel oriuntur, aut in ita solito loco apparent, quod cum alijs etiam eueniat, maxime tamen Marti, qui in posterioribus duobus annis nunquam seruat legem priorum. Venus autem & Martius nunquam in triceto uel in quadriceto regulariter distant à sole, nec à chronico ortu oriuntur, aut occidunt, quia non plus à sole distant, quam Venus per signum & dimidium, Martius per signum & duas partes unius, ibique suam stationaritatem & retrogradationem patiuntur, propius autem uideri possunt aliquando. Sunt etiam hi duo aliquando supra simul & infra, simul retrò, aut ante: unde & duos lu-

Z 3 ciferos

ciferos uidentur habere: similiter duos hesperos: cum uero Mercurius ante est, uendicat sibi nomē luciferi. Venus autem est nomē naturæ, id est naturaliter ubi cunq; hæc stella est, Venus appellatur. Cum uero sol præcedit in ortu, Lucifer dicitur: cum sole occidente apparuerit, hesperus uel uesper: & est nomē officij. Dicitur quoque Aristot. & Peripatetici, naturali cursu uolui planetas cum firmamento, sed omnes celeritate ipsius præteriri. Saturnus in tantum cum eius celeritate contēdit, quod infra duos annos & dimidium, illum præcedat firmamentum uel tantum signi longitudine. *De ortu.*

Notandum quoque quod ortus alius matutinus, alius uespertinus. Matutinus, ubi aliqua stella solis ortum præcedit post mediam noctem: uespertinus, ubi post occasum solis aliqua stella apparuerit. Est præterea ortus alius mundanus, alius heliacus, alius acronicus. Mundanus est, cum de inferiori hemisphærio in superius aliqua stella emergerit. Heliacus, est cum sol recedens ab aliqua stella permittit eam uideri. Acronicus, cum aliqua stella uel sidus occidit: & oppositum illius per diametrum orientur. Cronon autem tempus interpretatur.

De occasu.

Occasus quoque alius mundanus, alius heliacus, alius acronicus. Mundanus, est cum superior hemisphærio in inferiori qualibet stella descendit. Heliacus, cum sol ad aliquam stellam accedens, illam uideri non permittit. Acronicus, est cum aliqua stella uel signum occidit, & oppositum illi per diametrum orientur.

De occultatione stellarum.

Cum occultantur stellæ, siue à sole, siue ab absidibus suis, non tamen omnes pari spacio occultantur. Nam Saturnus 170 diebus ad maius occultatur, ad minus uero 10 tantum. Iupiter 36 ad minus, ad minus 10 similiter. Mars autem anomalus est, unde in gestis Caroli per integrum annum latere perhibetur. Venus autem 58 diebus ad maius, ad minus autem 52. Mercurius ad maius 16 diebus, ad minus 12. Luna accedendo in duodecima parte signi uel minus contra solem incipit obscurari, & recedendo in duodecima parte illuminari: & duobus diebus tantummodo latet. *De absidibus.*

In interfectionibus quoque absides aut sunt absides quidam tramites, qui ducuntur aut frangendo per spiras, per quas stellaria corpora incedunt, infixæ triginta occultantur aut plures, sed minores diutius. Nam maiores citius uidentur. Incipiunt autem obscurari, cum sol ab aliqua illarū ultra quindecim partes destituitur terra, quod iter quindecim diebus perficit, recedensq; ab ea quindecim diebus obscurat. *De consensu planetarum.*

Vt diximus supra in triceto uel quadriceto sole respiciendo planetes sunt stationarios retrogradi, & contra se quoque respiciendo magnum sibi præbent consensum. nam cum salu-

bris salubrem respexerit, augetur salubritas: si aduersa aduersam, augetur aduersitas: si salubris aduersam, uel eoduerso, minuitur utrarumque effectus. Mercurius autem, quia est indifferens, plus tamē bonus quam malus, semper talis efficitur, qualis illa quam respicit: & eiusdem coloris. nam si aduersam respexerit, auget & accelerat illius prosperitatem: si uero prosperam, auget & accedat eius aduersitatem: plus tamen est accommoda prosperitati.

De domicilijs.

Si in singulis domicilijs singuli planetæ accesserint, plurimum sibi obsequuntur. Illud autem domicilium cuiuslibet dico principale, in quo quilibet planeta in origine mundi reperiuntur. Luna quidem & sol singula habent domicilia, sed quilibet de certis quinque, habent duo unum secundarium. In principio itaque mundi luna fuit in cancro, quæ cum constellatione sua semper bona portendat, præcipue tamen cancro. Si solem secum habuerit, incrementum & corpulentiam rebus maxime infundit, quod in florida ætate patet. Sol uero reperiuntur in leone, in quo præcipue potestates suas designat siccitate & seruire, unde & caniculares dies sunt alijs feruidiores: ut sole existente in suo domicilio. Caniculares autem dies dicuntur à canicula, quam tunc ingreditur sol. Mercurius sicut infimus omnium primam obtinuit electionem, elegitq; ab antecedentibus canem, geminos: à consequentibus leonem, uirginē: hac ratione, ut ibi quod uellet, designaret principaliter. tamē si hospitalitatis causa alius planeta illic fuisset ingressus, dixit se uelle illi obsequi colore & effectū. Venus uti proxima loco proximam fecit electionem, & ab antecedentibus elegit taurum, à consequentibus libram: eadem ratione, ut suos effectus ibi demonstraret. Si uero malus planeta illuc intraret, uellet illi aduersari, & sua prosperitate uires illius minuere, præcipue habens Mercurium, uellet accelerare prospera. Cum uero bonum sua constellatione plurimum designet, præcipue tamen de foelici connubio iucundissimum pignus affert. Ea quoque ratione Mars arietem & scorpionem elegit, ut maximam portendat aduersitatem, & præcipue flagrantiam indicat. Iupiter pisces & sagittarium elegit, qui temperatur de aduersis: augetur à prosperis. cū Martio accelerat ad bonitatis suæ indicia, de felici regnorum euentu disponit. Saturnus duo continua obtinuit, scilicet aequarium & capricornum, cum bonis mitior, cum malis sæuior, cum Mercurio in crudelitate celerior: interq; malas designationes frigore & nimia asperitate abundat.

De frigore Saturni.

Est autem inter omnes planetas Saturnus frigidissimus, cuius plures causæ redduntur fabularum, quia senex fuit quidem uir. Senes autem sunt frigida natura, unde & flegma in eis abundat

abundat, quod hyeme crescit. Vel ideo frigidus perhibetur, quia remotissimus sit à sole, uel quia sol in Saturni domicilijs positus, remotissimus est à nobis: tunc quia frigore preminimur. Cum uero in suis domicilijs Saturnus cum sole positus fuerit, grauissimam facit frigoris ueridinem, nec aliter est frigidus, nisi per effectum. Mala enim constellatione sua enecat homines, enecati uero sunt frigidi, uel aliter, quia supercoelestibus aquis uicinissimus est: & ideo sit frigidus. de quibus plures dantur coniecture, quomodo fertur rotundum, & perpetuo uolubile consistere possint.

De supercoelestibus aquis.

Prima coniectura est, quod sint in exteriori superficie cœli extantia & subsidentia loca, ut etiam in superficie terræ, in quibus aquas contineri dicunt, cum tanta uero celeritate uoluntur, ut non labantur: qui de pleno uase quolibet probari potest. Nam quo maiori impetu manu circumuoluitur, eo minus effunditur. Secunda est, quod ibi uaporaliter quemadmodum hæc nubes pendent, contineantur. Tertia est, quod propter solis remotionem, à quo præcipuus calor exhibetur, indurato glacialiter cœlo cohereatur. Vnde dicunt Saturnum frigidissimum planetarum, quia illis aquis uicinissimum. Est etiam quarta: Firmamentum ut fixum non uoluit, sed stellas illi appostas, nec fixas moueri: & hi an quadratum, an rotundum sit, dubitant. Nouissimè quæsitio diuina uirtute soluitur, quia ibi teneatur secundum Dei uoluntatem: licet hic modus hominibus lateat, quas ibi in usum diuinorum seruauit Deus, uel ut ignem cœli temperet: super has spirituales cœli sunt, in quibus angelicæ uirtutes continentur. Secundum alios nihil, nisi inane.

Quo tempore cursus perficiantur planetæ.

Saturnus pro circuli amplitudine, pro retrogradatione, pro stationaritate, declinatione uel ad Austrum, uel Aquilonem sensum uel uisum annum suum non nisi triginta annis perficit, & duobus annis & dimidio unum signum transit. Iupiter duodecim annis, unde singulis annis solaribus signum unum peragrat. Mars in duobus annis, unde uno anno sextum signum peragrat, nisi efficiatur anomalus. Habent enim gesta Caroli quod in integro anno non sit uisus, Sol infra 365 diebus & quadrante diei, quæ in primo, secundo & tertio anno non computatur: in quarto uero dies intercalaris componitur, qui bissextus dicitur: eo quod bis in sexta idus Martij computetur, inde annus bissextilis: quod uero liquecat, ita disponamus. Sol in principio arietis esse ponatur, idem post 365 dies ad eum uicinus erit eidem parti arietis, quod si adhuc sex horæ restarent, eandem partem attingeret. De reliquo diligenter animaduerte. In toto suo ambitu (ut diximus) tantum spacium ponit. Videamus igitur primum secundum æqualem computatio-

nem, quantum in singulis signis ponat. Nam secundum compotitas in quolibet signo ponit 30 dies, & 10 horas & dimidiam, & ex his ad eandem summam redibis. Nam duodecies 30 sunt 360, duodecies 10 horæ faciunt quinque dies: & duodecies dimidia, facit quadrantem: ecce eadem summa. Philosophi uero reueritatem contemplantes, deprehenderunt solem plus in uno signo, & minus in alio immorari: unde in geminis duos dies super 30 & 10 horas & dimidiam moratur. è contrà in sagittario duos dies minus quam 30 ponit: & hoc inde euenit, quod axis sua eccentricis est, & uicinissimus est in geminis firmamento, & remotissimus à terra, & è conuerso in sagittario. Si uis ad eundem summam redire, hoc modo poteris deprehendere. In geminis duos dies supra 30 moratur, unde in proximo signo 10 horas minuit, & ita usque ad sagittarium minuet, duos infra 30 relinquit: inde iterum ascendens, in quolibet signo 16 sumit usque ad geminos. Ita quidem deprehenderunt esse, siue hæc sit causa, quod inter radios, qui seruiunt uel finiunt geminos absidis plus contineatur, siue sol ibi altius ascendens, longius spacium habet in illo signo quam in alio: nec ideo longiores dies facit, quia quantum est altior, tanto magis à raptu firmamenti impellitur ab ortu in occasum. De alijs quoque planetis idem euenit. Nam Saturnus in scorpione uicinissimus est firmamento, luna in tauro, Iupiter in uirgine: cum illo si fuerit Venus, significat bonum coniugium alicui futurum: unde Venus in specie uirginis uenaticis occurrere dicitur Aneæ, quæ illi bonum fieri coniugium portendebat. Mars in leone, cum quo si sol fuerit, incēditur animorum & acris designat. Sol (ut dictum est) in geminis uicinus firmamento: Venus in sagittario, Marcus in capricorno. In oppositis autem signis sunt terræ uicinissimi. Venus in 349 diebus cursum complet. Martius, quia otior est, nouem diebus minus: sed cum sæpius efficitur retrogradi, plus possunt. Luna secundum Macrobiū ambit zodiacū in 28 diebus: sed hoc dicit ad condemnationem septenarij, qui quater multiplicatus, facit 28. sed re uera infra 27 dies & octo ferè horas totū zodiacum perambulat: sed non illuminatur eo tempore. Verbi gratia: Si sol & luna pariter fuerint in principio arietis, luna procedens in 27 diebus & octo ferè horis peruenit ad idem punctum: sed solem ibi non inuenit, quia iam & ipse sua lege processerat usque circa finem arietis, ad quem consequendum postea luna ponit duos dies & quatuor horas: & tunc reilluminabitur ab illo, neq; de accensione ad accensionem intersunt 29 dies & 12 horæ, quæ non computantur in primo mēse. Vnde tantum habet 29 dies, in secundo computantur, & tunc alijs additæ, faciunt mensem 30 dies habere, nisi in decem nouenali anno, quando dies subtrahitur unus.

De saltu lunæ.

Hac autem ratione plus damus lunæ singulis mensibus, quam ipsa consumat. Illud autem adeo paruum est, quod singulis mensibus computare difficile est: sed in toto anno tantummodo supercrevit: hora & punctum, & decimona pars puncti, qui singulis annis collectum decimonono anno facit diem integrum, illumque diem transiliendo auferimus, computantes tres lunationes 29 dierum tantum. Punctum autem est quarta pars lunaris horæ, quinta uero solaris. Hoc quod diximus est secundum illos, qui dicunt firmamentum rationabili motu uolui ab oriente per occidentem, iterum in orientem. Planetas uero ab occidente per orientem iterum in occidentem, quod asserunt Platonici. Aristoteles uero & Peripatetici dicunt planetas rationabili motu pariter cum firmamento uolui: sed illas celeritate firmamenti præteriri & uideatur quasi retrocedere, secundum quam sententiam quantum sunt altiores, tanto sunt celeriores: ut Saturnus uelocissimus contendat cum firmamento tanta sua celeritate, quod infra duos annos & dimidium non nisi uno tantum signo prætereat illud firmamentum. Luna uero ut omnium infima, est tardissima. nam si hodie uisa sit in principio arietis, cras oriente ariete, non ibi lunam inuenies: sed post in duodecima parte illius oritur. Sol quoque si in prima parte arietis hodie fuerit, cras ibidem non apparebit: sed post 15 partem unius horæ naturalis sequenti die oritur in secunda parte eiusdem signi, & hi dicunt terram immobilem, & omnia æqualiter circa illam uolui. Ad quam sententiam accedit Tullius, qui dicit acutissimum sonum nimia celeritate firmamenti fieri, grauiissimum uero in luna propter nimiam tarditatem eius circunvolutionis. Firmamentum omnibus æqualiter supra uoluitur quinque zonas, quas inuicem paralleli diuidunt, qui ab oriente in occidentem ducuntur. Sonat autem æqualiter distans: non quod omnes æquali spacio distet: sed duo & duo æqualiter sibi inuicem, ita quod nusquam sibi propius, uel remotius distet: quorum duo breuissimi sunt scilicet extremi. Medius uero, qui est æquinoctialis maximus, qui ab omnibus uidetur dimidius, nisi his, qui sunt sub polo: nam hi tantum uidere poterunt, qui illorum orizontem terminat. Tropici uero sunt medioximi. Arcticus dicitur, qui utrasque in se complectitur, cui oppositus est antarcticus. Tropicus æstiuus siue terminus, qui secundum quandam dispositionem cancrum secatur in medio, uel secundum Hyginium in octaua parte, ad quam sol ueniens reuertitur: qui æstiuum solstitium dicitur, secundum alios terminat cancrum & zodiacum. Alter tropicus hyemalis est, unde ad nos sol conuertitur, qui fit in octaua parte capricorni. Sunt quoque duo coluri, quorum unus æquinoctialis (diuidit, qui dicuntur im-

perfecti, quantum ad nostrum usum: quia non uidemus eos) alter solstitialia signa, totos. Sunt tunc, ut reor, integri, & habent distinctionem suorum siderum. Si qui ibi sunt, de his dubium est, an de Austro ducatur in septentrionem, uel extrâ à signo ad signum. Sed de his dicendum, quia tam zonas quam parallelos diuidunt in quaternas partes.

De lacteo circulo.

Est præterea ibi lacteus circulus, qui in feritate uidetur, de eo fabulosa & physica causa dicuntur. Luno Martium priuignum suum de Mata genitum lactauit, ad cuius facti inligne coelum de lacte eodem resperxit. Alij, Hercules sumens lactis superfluitatem à pluribus nutritibus, ibi tandem euomuit. Physici, Duo hemispheria fecit Deus, in quorum conglutinatione maior claritas infulsit. Alij, quod sint ibi breues stellæ, & cõserta, de quarum uicinitate splendor ille efficiatur: & ipsarum inter se distinctio obscuretur. Alij, quod stellæ zodiaci ibi resplendeant, & iuxta tropica sol sui luminis, & ignis beneficia uersus utrumque polum extendat.

De zodiaco.

Zodiacus quoque duabus extremis lineis terminatur. & media, quæ eclipica dicitur, intersecatur, in qua eclipsis solet fieri. Præterea zodiacus distinctus est per 12 signa, quorum unumquodque in triginta partes diuisum est, & unamquamque partium sol uno die transit, & ita signum tantum in uno mense, nisi quod tantum inde auferetur quolibet mense, ut tamen in bissextili anno dies naturalis componatur. Sub parallelo illo, quem dixi, secare perustam quicumque maneret, semper haberet æquinoctium 4 solstitia. Solstitium uero uiciniissimam accessionem, & maximam remotionem. Duo quidem haberet, ex uicinitate, ut in ariete & libra, & duo ex remotione, ut in cancro & capricorno. Quod autem in medio perustæ positus semper haberet æquinoctium: hæc est causa quod utrosque polos, & omnes parallelos uideret dimidios, & omnem uiam solis quam facit ab ortu usque in occasum. Ad similitudinem firmamenti solis sphaera alicubi est diffusior, & alicubi contractior: ut sub æquinoctiali circulo est diffusior, sub tropicis contractior: alioquin oporteret circulum solis in tropicis uiciniorem esse firmamento, quam in æquinoctiali circulo: si non ad similitudinem firmamenti in conuexum diffunderetur, & in tropicis contraheretur. Oppositio, si in tropicis contractior est circulus solis, facit ibi breuiiores dies, ubi breuius habet iter: in æquinoctialem ubi laxiorem habet circulum, & iter longius, facit dies longiores: sicque necesse est non semper ibi habere æquinoctium. Solutio: Quicquid recedit à medio tumore firmamenti, minus impellitur illius impetu: ita sol positus in tropicis minus impellitur quam sub æquinoctiali circulo,

culo, & tantam circuli latitudinem recompensat impetu, rapacitas maiori celeritate. Quod autem dicit Macrobius esse planetarum celeritatem æqualem, hoc ideo dixit, quia æqualiter nituntur, sed non æqualiter promouentur: ut natantes æquis uiribus contra torrentem, non tamen æqualiter promouentur torrentis impetu diuersè illos impediente. Ita planetarum modo stationary, modo retrogradæ, modo altitudine circuli impediunt ab æquali promotione. Itaque qui esset sub perustæ medio, semper haberet æquinoctium, & quatuor solstitia. Quantum autem aliquis à medio perustæ ad septentrionalem plagam tenderet, tanto illi plaga illa eleuaretur, & Australis deprimeretur: & quod sexagenas septentrionalis assumeret, tot australis amitteret, recipiens statim inæqualitatem dierum & noctium, donec tandem sub polo positus, totum uideret æquinoctialem circulum, & in æstiuis signis dimidium annum haberet continuum diem, & in hyemalibus signis dimidium annum noctem, uideretque dimidium superius hemisphaerium, & dimidium inferius.

De meridiano circulo.

Sunt præterea duo circuli, meridianus & horizon. Meridionalem suum quæque sibi gens efficit, qui ducitur super caput eorum à septentrione in austrum: & mutatur in quolibet passu, & inde est, quod cum nobis est meridiem, occidentalibus sit oriens, & media nox his qui sunt in medio inferioris hemisphaerij, & sic in ordine computa.

De horizonte.

Horizon est, qui consideratur in aquæ planicie uel terræ, terminabitur in anterioribus 120 stadijs, & retrò totidem, si ambitum eius comprehendere uolueris, triplica eius diametrum cum adiectione septenarum partium diametri, & habebit longitudinem eius ambitus. Horizon autem dicitur proprie terminalis circulus.

De constellationibus.

Sunt præterea quædam stellæ, quæ longo interuallo temporis interposito exoriuntur, & designant morbos: ut canicula, quæ post quadriennium oritur, neque in ipsdem locis, quia interim aliquid sui cursus expletur: neque continuo malum designat, nam temperatur de adiacentibus bonis signis, uel planetis, in quorum domicilijs aut est, aut respicit. Domicilium illius perhibetur esse in ore leonis, quod dum sol uenit, caniculares dies esse dicuntur. De principio leonis usque ad medietatem per 15 dies. Si uero canicula cum sole fuerit, ardorem designat. Sirius illa dicitur in Græco, & est cynicus annus, à cynos, qui est canis. 1160 anni. Egyptij præterea Abus uocant quandam stellam, quæ eisdem interuallo temporis oritur, cuius timent aduersitatem. Vident enim hi alii quas stellas, quæ à nobis tumore terræ interueniente non uidentur: ut canopon in principio

Ægypti. Est & alia, quæ semel (ut reor) apparuit, nec ultra forsan apparebit, scilicet quæ incarnationem tribus Magis indicauit.

De planetarum ordine, & designatione.

Solet magnitudo uel qualitas circulorum ex quantitate illa planetarum deprehendi, ut quâto plus temporis in circuatione consumat, illa ampliorem circulum habeat, licet hoc quibusdam non uideatur, cum magnitudo circuli non sit sola causa, sed etiam stationaritates, & retrogradationes. Saturnus, ut uult Macrobius, ex magnitudine circuli 30 annos ponit, Luna uero ex circuli breuitate mensem tantum ponit. Quicumque uero planetarum teneret dimidietatem itineris Saturni, ille medius esset spacio, quia uicinius alijs facit Iupiter: unde prope medius est spacio, non numero. Sol autem numero, non spacio, secundum Tullium, & Chaldaeos inter ternos summos, & ternos imos.

Mars positus in centro mundi, si Saturnum ex tetragono respexerit, si proximo loco post eum Mercurius cum plena luna idem tetigerit centrum, qui nascuntur in illa diurna generati, efficiuntur homicidæ, gladio casuri, sanguinarij consilio uel facto, libidinosi, ebriosi, damoniosi, scrutatores secretorum, necromantici, malefici, sacrilegi, præcipue si nulla prospera impedierit. Martis effectus est iste, in quolibet signo præcipuus in suis domicilijs. Maxime si in medio domicilijs suorum positus centrum tetigerit. Centrum autem uoco modò meridionalem circulum, in quo dum fuerit sol, dico illud fuisse in centro: distatque æqualiter ab oriente & ab occidente: raro autem æqualiter ab austro & septentrione, nisi in duobus æquinoctijs.

Venus & luna cum Saturno in Saturni domicilijs, id est capricorno & aquario existentibus, quæcunque mulieres in diurna illa generati nascuntur, uiragines erunt, promptæ ad agriculturas, bella, ædium estructuras: quæ sunt foeminarum negligentes, unguenta, calciamenta, uestes appetent uiris communes, nec à maritis redarguentur. Testimonium uero huius prohibet Mars, siue sit in ipsdem domicilijs, siue in triteto uel quadrato respexerit.

Venus cum Marte, in Martis domicilio, id est ariete posita, si Saturnum in tetragono respexerit, si qui uiri tunc nascuntur, effœminat erunt uirilia negligentes, mulieribus indulgentes. Mars, si Venerem in tetragono respexerit, si nulla salubritas impediuerit, si qui in generati nascuntur, adulteri erunt: præcipue in matrimonio matres, filias aut sorores copulantes. Ideoque fingitur Mars cum Venere adulterium perpetrasse. Sphæræ terram habent centrum, sed absides sunt eccentres, absides sunt circuli, in quibus sunt spirarum diuortia, ubi notantur stationes & retrogradationes. Absides in quibusdam locis sunt terræ uiciniore,

in quibus

in quibusdam firmamento. Ipsa uespera etiam quoddam spacium contiguum habens tres dimensiones, longum, latum & altum. Nota, quod sicut stellae faciunt amfractus ratione latitudinis, ita faciunt & ratione altitudinis.

De diuersis æquinoctiis.

Si qui sunt in medio perustae, idem semper habent æquinoctium: quia utrosque polos & omnes parallelos semper uident dimidios: & si qui inde remouetur, uisu illos non dimidiatur, item neque æquinoctialem recte dimidiatur, quod si est, nunquam habemus æquinoctium. Solutio: Terrae globositas & firmamenti conuexitas confert dimidietatem æquinoctialis lineae semper uideri cuiuslibet positionis hominibus, nisi solis his qui sub polis recte habitant: illi enim totam uident æquinoctialem in sui horizonte, habentque etiam hoc modo æquinoctium, quod sex signa, idest dimidius annus confert uel diem continuum, & sex signa reliqua, idest dimidius annus continuum noctem.

Cur stellae uidentur.

Sole occidente, cum decimaquinta quoque pars signi occiderit post illum, iam tamen sol descendit, qui ut bona terre erigi incipit, cuius gratia signa uidemus: qui nisi essent, nunquam stellae uideremus, solis lumine diurno oculos impediunt. Nocte autem illud nobis subtrahit, nec tamen eo minus illud in stellae & superiora dirigit.

Philosophorum sententia est, quod animae solutae a corpore uelint, debent & possint reincorporari. Velint, quia potest Letheo, oblitae sunt praeteritorum: uidentesque praemium sibi propositum, si bene meruerint in corpore, desiderant reincorporari. Possunt, quia sunt immortales. Debent per necessitatem, quia cum quotidie noua creentur corpora: animae uero semel iam ab origine omnes creatae sunt. Necessae est uero quae prius erant incorporatae, reincorporentur. sed cum hoc debeat Aeneae (teste Virgilio) pater Anchises ostendere, alius incipit, scilicet ab illo quod Graeci topan, idest totum uocant, quod sub quinario includitur. Sunt enim quatuor elementa, ignis, aer, aqua, terra, & Deus. Mundus enim non potest totum uocari, nisi prius ei infuso diuino spiritu, quem animam uocamus. Ex elementis enim & anima illis infusa, procreantur omnia. Unde cum duplicem naturam habeamus, uidentur est, quod ab alimentis quodammodo sortiamur. Deprehenderunt enim philosophi, quod d spiritum a Deo accepissimus, quia ipse est inuisibilis: unde auctor summus Deus, a quo ducit originem, corpus autem ab elementis: quia sicut elementa sunt uisibilia, sic & corpora nostra, & sicut illa de statu in statum mutantur per contextionem & recontextionem sui, sic corpora nostra diuersis modis uariantur. Item, anima rationalis est, ut Deus a quo ducit originem. Corpus autem irrationabile sicut & elementa absque animae be-

neficio. Item, anima simplex & inuariabilis est in sui natura ut auctor suus, unde etiam seruat eternitatem: corpus autem compositum & corruptibile. Circa haec enim uerfatur Anchise intentio, ut animarum immortalitas ostendatur. ad quod quia diuersae occurrunt oppositiones, uidentur sunt diuersi philosophorum errores: omnes enim, sed non eodem modo errabant. Quidam enim dicebant, animas creatas esse ab origine mundi, & positas in comparibus stellae tanquam in uehiculo, ut discerent rationabilem motum firmamenti. Alij unam tantum esse mundanam animam, quae omnia complet, omnia penetrat, omnia uiuificat. Alij praeter mundanam esse humanas.

Uidetur aliquibus sole positio in cancro, quod ultra illos sol occidat: sic & de luna, cum in cancro ferretur in occasum, quod ex hac parte sicut & luna ultra illos: sed falluntur, neque enim recte uocant orientem uel occidentem.

De solis e quorum nominibus.

Sol secundum poetas dicitur in curru uehi, quem trahunt equi, quorum haec sunt nomina secundum Fulgentium. Primus, Erietos, idest rubes: quia mane sol rubet. Secundus Aetion, idest splendens: quia circa tertiam clarius lucescit. Tertius Lampos, idest ardens: nam in meridie est feruidissimus. Quartus Phlogos, idest amans terram: nam nobis occidendo uidetur appropriare. Sed secundum Ouidium habet alia haec nomina: Eous, idest oriens uel surgens. Eton, idest elatus. Pyrrhois, idest igneus: Phlegeon, idest accliuus: quia primum sol surgit, dehinc eleuatur, postea feruet: in fine autem diei inclinatur ad occasum.

De anima humana.

Qui autem asserunt animas esse ab origine mundi creatas, dicunt illas esse sitas in comparibus stellis, ut discerent rationabilem motum firmamenti, ut cum spe & desiderio summae beatitudinis, etiam incorporarentur, secundum motum firmamenti rationabiliter regeret corpora. Illae autem positae, plenariam habent cognitionem praesentium, praeteritorum, & futurorum, cumque illis subuenit desiderium incorporandi, statim incipiunt grauari, & uersus corpora deduci. Est autem illis descensus a cancro, sicut & ascensus per capricornum, & descendendo per crateram Bachi primam, ibi porant obliuionem prioris status sui, & inde labentibus obueniunt quaedam etheriae & aetherae obuolutiones, & hauriunt aliquid in singulis sphaeris, ut in prima Saturni correlationem, idest similitudinem collectionem, ut per unum simile sciat aliud approbare, ut si uelim aliquid ostendere, dicam albius est niue. Torporem etiam quendam ibi accipit, in loue scientiam & desiderium regnandi, alijsque imperandi. In Marte, animositate ardoris: in sole, uim sentiendi per quinque sensus: in Venere, cupiditatem feruoris: in Martio, uim differendi in lux

in luna, uim augendi & minuendi. Horum quoque omnium ibi accipit anima uim & scientiam: quorum tamen exercitium non agit ante carnis obuolutionem: post planetarum obuolutiones in inferiori aere uarijs tumultibus pulsatur, scilicet grandinum, niuium, pluuiarum, uentorum, & tandem tenebris corporis obuoluitur, nihilque scitorum recordatur, adeo irrigua mole corporis grauatur, quod patet in stultitia puerorum, qui carbone lucente laesi decipiuntur. Quæritur de obuolutionibus aetheris, an illis incorporentur animae, an non: & dicitur quidam quod illis incorporentur, quidam quod non. Qui autem dicunt eas illis non incorporari, asserunt quod in illis tantum obscuratur eorum claritas, ut imago de fumo. Quidam uero asserunt eas illis uniri, & incorporari: quia teste Macrobio, animae redeunt a corpore eadem obuolutiones illuc reducunt, unde illas assumpserunt. Unde datur intelligi, quod illas secum in corpora deduxerant: ideo illis animae incorporatae fuerant. Obijciunt: Ergo si incorporatur anima illis obuolutionibus, tunc erat animal antequam perueniret ad hoc mortale corpus: quia anima coniuncta cum corpore facit animal. Sed non est necessarium cum anima iuncta est digito, non faciat animal: quia praeter corpus & animam multa pertinent ad animalis constitutionem, ut sensualitas, &c. Animae itaque incorporatae dantur duae uires, ira & concupiscentia, quae & portiones eius abusu dicitur. Ira quidem datur, ut irascatur malis, concupiscentia, ut semper bona cupiat. Cumque his uiribus anima rationabiliter uitur, iusta est uita hominis: cum animam contrarias uias incedit, bonis irascendo, & mala cupiendo, tunc degenerat a naturae suae origine. Sed rursus ad reilluminandam rationem datur doctrina animae, ut discendo, & neglecta relegendum, redeat ad priorem cognitionem: unde quod apud nos dicitur lectio, apud graecos uocatur repetita cognitio. Reilluminata uero ratione, non tamen aliquando potest facere, quae scit esse necessaria & utilia: quod ut possit, adhibetur ei uirtus, cuius haec est etymologia. Virtus dicitur, quasi proprijs uiribus nitens contra uitia. Diffinitur autem sic: Virtus est habitus animi in modum naturae rationi consentaneus: idest consentit animae ad id quod nata est, idest ad bonum, & in hoc fauoris eius est. Cum autem haec animae debeant probari immortales, plures occurrunt quaestiones: quarum haec est prima. Si animae sunt immortales, & omnes eiusdem dignitatis in sui natura, cur plus in uno uiget quam in alio? Quod soluit Virgilius, dicens: Quantum innoxia corpora tradant, id est pro habilitate corporum habet animam suam uirium exercitium: sicut leo clausus in cauea, omnes quidem uires suas ibidem habet: sed non tam potenter exercet illas in cauea quam in sylua. Inde rursus opponitur, Cur ani-

ma, quae dignior est in sui natura, subiecta sit corpori indigniori? Solutio, Anima uero dignior est in sui natura, sed in hoc quod contingitur, indignior est corpore continente, & secundum hanc dignitatem subiecta est corpori. Obijciunt item: Si anima comprimitur in corpore, ut non possit uires suas exercere, tunc corrumpitur, & erit indigna, nec bene. Solutio, In sui natura non corrumpitur, quia naturalem obseruat claritatem, licet clausa in corpore, non possit adeo nitere: sicut lucerna modio supposita, non eo minus claritatis in se habeat, licet eo minus appareat. Rursus opponitur, Si nihil in se sordidum admittunt, non in inferno puniuntur? Solutio: Quia nouerunt, ex utraque de corporibus sordes adhuc habere, quae de corporeis & de terrenis rebus illis adhaeserunt, quae ut auferantur, indigent ad tempus purgatione: sicut gema nouerit de luto leuata adhuc habere sordes sibi inhaerentes, indiget purgatione.

De origine animarum.

De hac animarum origine diuersae diuersorum sunt sententiae. Quidam enim dicebant animam esse conflata ex atomis ignis, imitantes Anaxagoram & Heraclitum, qui uolebant ignem omnium rerum esse originem. Quidam dicebant illam esse sanguinem cordis, imitantes Thaletem Milesum, qui assererebant omnia ex humore constare. Stoici quendam spiritum naturalem, quod probabant tali syllogismo: Quod recedere ab homine, homo desinit esse animal, anima est: sed spiritu naturali recedente, homo desinit esse animal: ergo spiritus naturalis est anima. Plato autem dixit animas humanas compositas esse de reliquijs mundanae animae. Aristoteles uero uocabat eam endelechiam, idest formam animati corporis: & per hoc uocabant illam esse accidens. Sed Plato, cuius auctoritas praeponderat, & quem maxime Macrobius imitatur, dicit animam esse substantiam incorpoream se mouentem: & in hoc alijs est oppositus. Aristoteli quidem, qui dicebat illam esse accidens, causam primam substantiam. Alijs quoque, qui dicebant illam esse corpoream, causam primam incorpoream. Quæritur autem secundum quem incorporea substantia utrum sit generata anima, an ingenerata. quod utrumque Plato asserit illam esse, diuersis tamen respectibus. Generatam enim uult illam intelligi in Timeo, ubi dicit: Praestantissima a praestantissimo facta est, uel in secundo, uniuersi generis sementem faciam. Non generatam uero inuit in Phedrone, cum dicit: Anima nec nata, & ideo aeterna. Ne autem post in hoc uideatur sibi esse oppositus, ideo dicit animam ingeneratam, quod utatur lege generatorum, scilicet ut dissoluatur actualiter siue naturaliter. Nam omnia generata praeter mundum & diuina dissoluntur actualiter, mundus uero naturaliter. Nam licet nunquam dissoluatur, natura tamen si conditor uellet, dissolutionem pateretur. Nam quicquid

quicquid de partibus est compositum, illi naturale est dissolutum: animę uero simplici, nec compositę, non est naturale dissolutum: unde dicta est ingenerata. Generatam autem Plato ideo inuenit, quod secundum multos præfacientem materiam hilen habuerit: quod licet nusquam Plato testetur, nusquam tamen contradicit. Hyle quidem in puro suo statu considerata, non differt a materia animę, in puro suo statu considerata, id est sine ratione, ira, & concupiscentia, quibus informatur, id est quę in ea funduntur.

De anima mundi.

Dicunt etiam quidam unam tantum esse animam, id est mundanā: quę omnia in animum & conformes unicuique rei uires pro sua habilitate, sicut stellis rationem, hominibus quos in caducis rebus inuenit habere sphericum caput, & erectam faciem, rationem quoque infundit, & sensualitatem sicut diuinis corporibus, licet præ nimia contemplatione diuina anima sensulitatem non exerceat. Ceteris animantibus sensum & uegetationem. Arboribus & herbis tantummodo uegetationem: & sicut unus uultus in pluribus speculis: & in uno speculo plures uultus apparent, ita una anima in pluribus rebus: & ubique omnes uires suas habet, licet in diuersis habeat exercitium pro habilitate corporum. Secundum quam sententiam nullus homo uidetur esse peior alio, quia una eademque anima bona & immaculata in sui natura est in omnibus corporibus: sed dicitur magis degenerare in uno quam in alio, utpote consensualitas dominatur rationi, quia in cuiuscunque corpore sit, illud corpus est infernus anima: secundum hanc quoque sententiam nullus homo moritur, ita quod patiatur separationem animę, quāquam separatur a quatuor elementis, in quę omnia corpora resoluntur: sed tunc dicitur mori, cum in illis anima relinquitur priorum uirium exercitium. Præterea dicunt quidam, eandem mundanam animam pariter cum humana anima esse in homine, de qua uerbes uiuificantur in homine, sicque hominem duas animas afferunt habere.

Item, de animarum origine secundum alios.

Sed queritur, si anima humana est generata, id est creata, an auctor suus omnes animas in prima mundi constitutione pariter creauerit, an quotidie nouas fecerit? Si testantibus philosophis omnes pariter ab exordio mundi factę sunt, & in comparis stellis tanquam in uehiculo locatę, donec quotidie incorporandi desiderio descendant. Huc accedit Hebraica ueritas, quę dicit: Ecce uox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra: id est animę quę incorporandę erant natis de sanguine Abel: ideo enim clamabant, quia uolebāt perfectam beatitudinem mereri in corporibus, sed superfluum nihil facit Deus, unde seuola est hæc sententia.

Item, de animarum origine secundum alios.

Alij dicunt animam esse partem diuinę es-

sentię, quam trahunt ab illo loco, Et spirauit in faciem eius spiraculum uitę. Hęc autę particula non redijt amplius, ita uero uniatu cum Deo, unde & peccare potest. Hi autem agunt de Deo tanquam sit localis. Afferunt alij animas natas de angelicis substantijs. Aiunt alij animas nasci de terra, duce semine: & sicut scissum est corpus filij de patris substantia, ita anima filij de anima patris: trahuntque argumentum de consimilitudine mortuorum.

De certa animę origine.

Est autem indubitata fidei, nec inde animas nasci, uel creari, uel alitunde adduci, sed similiter cum ipso corpore nasci: & est quoddam de terminatum tempus post conceptionem seminis, quod redigitur in corpus humanum, quo nascitur anima cum corpore. Animę autę, duę sunt uires, una superior, altera inferior. Superior, celestibus & incorruptibilibus adheret, & alia concupiscit, uocaturque rationalitas, spiritus, domina mens, animus. Inferior, est quę uoluptatibus corporis cõsentit, uocaturque sensualitas, animalitas, famula mens. Superiorque debet regere inferiorem: sed aliquando exit prioris negligentia præualet inferior, & seducit superiorem. est & in hoc figura Adę & Eue. Si enim Adam superior se recte rexisset, non illum Eua inferior seduxisset. Cumque eis spiritus esset secundum diuersitates animarum, unus qui nunquam uniuertur cum corpore, licet aliquando illud assumat æreum, uel æthereum, ut angeli uel dæmones. Alijs, qui nunquam est sine corpore, ut spiritus brutorum animalium, qui cum ipsis & oritur & interit. Tertius, modo in corpore, modo extra corpus, ut spiritus qui uiuificat homines, id est anima. Quod autem dicitur, Spiritus Domini ferebatur super aquas: hoc quoque dictum puto siue de hoc ære terre, & aque circumsusione, siue de subtiliori, id est æthere, uel de spiritu Trinitatis: de quo si dicit, in uentem salutem futuram per aquam.

Nota tres figuras in compositione animę depictas ad idem penę tãdem: interualla enim quę sunt in primis, cum uellent impleri harmonicis consonantijs, nec proportionibus ipsę possent discerni, in tam paruis numeris facta est figura, ut in maioribus numeris doceatur, quę non poterat in minoribus. Ponitur ergo sexto loco unitatis loco binarij 7, & sic nota in ceteris. Sed quia adhuc deerant numeri, in quibus semitonia discernentur, inuenta tertia figura, & tamē pro suppletionem hemitoniorum quantum ibi per se non ostenduntur: sed in consonantijs, diatessaron & diapente, quarum consonantiarum proportionales numeri distincte ibi reperiuntur. Mundus dicitur, res illę sensibiles, quasi mundatę & discretę ab illa consensione, in qua prius fuerunt in hyle. unde Augustinus: Omne immunde.

Sciendum quod in quocunque epitheto constitutis duobus epodais, quicquid remanet lim-

ma est,

ma est, id est minus semitonium, superatur a minori semitono, ut sagaci inuestigatione calculatoris artis repertum est, tertia parte sui ipsius semitonij minoris, & 104 parte, suę partis tertie.

Si uis scire quomodo de toto possis facere minus semitonium, accipe octauam partem, quales qui octaua proportio uincit sub sequioctaua, & diuide eam in nouę equales partes, postea relictis 5. nouenis tres nouenas æqualiter diuide in 27 partes. De quibus uicesima septima pars subtrahatur, proculdubio remanebit tibi limma: id est minus semis. Hoc autem non est ignorandum, quominus semis collocatum cum sesqui octaua proportione illius sesqui octauę, a cuius nona parte diminuitur, continet totam illam sesqui octauam: & insuper eius 24 partem eius uicesimam, 4 partis, & præterea octauam partem eius quartę partis, & septies 81 partem eius octauę partis. Verbi gratia, præponamus tales numeri 3, in quibus liquecat qui dicitur, sunt numeri 243 & 273 & 273 & trientem, & semitonia, 243, & subsequioctauus ad 273, & trientem & semitonia. Nam iste est sesqui octauus ad illum continet eum totum, & eius octauam partem, quę est 30, & triens & semitonia, & etiã tonus integer ad illum, Ducenti uero 53, qui numerus est semitonia minus, qui ad 243 comparatur, bene dicitur diminuti a nona parte ducentorum 78 & trientis & semitonia. quorum præter totum etiam potest contineri nona parte sui eius octauam partem, id est ducentorum sexaginatrium, cui consertus, quę admodum sesqui octauus facit. Non enim superat illum, nisi tredecim, continet tamen illum totum, & eius uicesimam quartam partem, quę etiam 10 asses & 5, & præterea continet huius uicesime quartę partis, quę etiã duo asses. Nec non adhuc continet huius quartę partis 8 partem, quę etiã quadrans L. 9. c. 9. Et omnium continet post superiora huius octauę partis species octogesima primam partem, quę est scrupulus & calculus: ergo minus semitonium comparatū cum subles, quam octaua proportione illius sesqui octauę, a cuius nona parte diminuitur, comprehendit totā illā sub sesqui octauā, & eius 24 partem, & 24 partis, quartę & quartę, octauā & octauę species 81 partem. Si autem hoc inuenire desideras in integris his in minoribus, non poteris inuenire numeris, quā inter 57. 208 & 65. 536, & ut plenius liquecat probatio, proponantur epitritus & subepitritus numerus, ubi post duos tonos remaneat tibi semitonium: ubi probetur quadrans esse uerum, & ita inclinatur 49. 155 eius octauas partes 6. 100. 114. 505. 200. 10. 100. 6. eius octaua pars 7700. 7667. 536. Iste ergo continet totum superiorem, & eius uicesimam quartam partem, quę est 648, & huius quartę partis octauam partem, quę est 80, & insuper continet species octogesima primam partem huius octauę partis. Inter autem & quatuor sic potest inueniri semito-

nium, a duobus epodais relicto: octaua pars est triens & semitonia, sextuli obulus, calculus & dimidius & hemitonium minus. Inter hos duos numeros inuenitur minus semitonium, qui sunt 4. 800. 60. 4 & 4. 500. 100. 17. Si igitur uis scire quomodo se habet in omni semitono minori maior numerus ad minorem: sed horum duorum numerorum collectionem firmiter ubique habetas. Continet namque in hac collectione maior numerus, qui est 4. 800. 60. 4 totum minus: scilicet 4. 500. 100. 18, & insuper eius nonam decimam partem, quę 1. 200. 10. 50. 3. nec non eius nonam decimam partem, octogesima primam partem 1. 3, & præterea continet octogesima primę partis, quę est unitas. Unus duo. Ideo a minimo hic liber incipit, quia conditor humanę molis, numerum uoluit habere exemplar in omni opere suo: ubi etiã in his notetur perfectio operis, & ab uno, id est a Deo: quia unus est factor omnium, quę sunt, a duobus & a tribus, quoniam hi tractant de omni altitudine, quę ab uno, id est a Deo descendit, sicut a monade omnis alteritas mundi ducitur. Quartus hac ratione subtrahitur numerus, ut senarij numeri perfectius remaneant, qui per hi tres perfecti notantur in scientia De natura iustitia. Nam si non subtraheretur, denarius remanet, quem constat esse perfectum: quia diuisus non restituitur, sicut senarius imperfectus resoluitur per partes: quę coaceruatę faciunt imperfectum numerum, id est senarium.

Superest igitur. Sophiste uero nunc suas defendunt rationes, & alienas impugnat, & e conuerso. Vnde proborum mores assequi non ualent, qui certis & probabilibus utuntur rationibus. Fit enim b. interuallo. Dicit hoc per inuolucrum & integumentum, quasi axes cœli aliquando trini emolirentur, & facerent ipsam spheram mundani corporis subsidere, & ita calor dominaretur humori, & ita proueneret diluuium per ignem, & e conuerso. Taliter circumactionem uocat transitionem & retransitionem elementorum, quod non ignis spissatur in aerem, aer in aquam, aqua in terram: uel e conuerso, tunc exulat calor, uel humor fit diluuium, uel per ignem, uel per aquam, alteram circumactionem dicit per conuolutionem 7 planetarum, ex quorum natura uel nimis calor uel humor prouenit. est adhuc maior causa cum feruentissimus est, si tunc humor nimium moratus fuerit, stelle circumfusę soli mittunt ex se feruorem circa solem, & inde minuuntur, calorem mittit terra, & tunc igne pereunt. Vel ex orbitatio referas ad curram solis, nam exorbitare uidetur in æstate, cum altior surgit: & tunc magis contra nos uersus est, quā in hyeme, uel dicas quod longo interuallo dicit de magno anno, qui est 15000 annorum. Aliter dicunt quoque philosophi, solem esse talis naturę, quod omnium in se trahat ignem stellarum, ad quem temperatum attrahit sibi humorem

illius elemēti, scilicet aquae: & tunc aqua & maxime maria contrahuntur, quam cum remisit, distrahitur mare: sed aliquo tempore magis quam alio. unde Lucanus:

Flamiger an Titan ut alētes hauriat undas,
Erigat Oceanum, fluctusq; ad sidera tollat.
Nota quod dicit numerum priorem superficie. nullum enim accidens prius est subiecto suo, & dicit superficiem corpoream propter perpetuam conjunctionem sui cum corpore, quod nunquam deserit, incorporea autem est sui natura. Itaq; corporeum & incorporeum hoc respectu bene patiuntur se, corporeum ut corporis, & incorporeum animae penitus sunt opposita, nec omnino patiuntur se in eodem.

Hyle impressa ideis dicit firmare corpus, cuius praestantissima parte constare diuina dicit, quod non uidetur esse. Hyle enim est res informis, ueram non habet partem in sui natura: quare ex eius parte nihil constat, nec etiam ex eius termino aliquid constat. Si enim hyle in aliquod unum transiret totum, iam alia omnia ex hyle materia non constaret, quod etiam contra auctoritatem, cum nec ex toto, nec ex parte hyle constaret. Dicendum est igitur hyle aduenire formam, & primo in aliquam partem sui, unde dicitur fieri aliquid, deinde alia formam in alia parte sui, & sic per singula. Tradunt physici, quaedam conuenienti corpore elementorum ad similitudinem numerorum corpora proportionari, ad hoc ut sint apta uiuificari ab anima, quae compositio uniuersalis dum sum tenorem habet, naturam animalis solidam & quietam, quantum in sui naturam manere dicunt. Si uero ex aliqua parte ex superfluis humoribus, siue diminutis discordia compositio nis euenit, infirmitatem accidere: si uero perit, dissolutio fuerit, mori hominem: unde dicitur liber, dum mundo superfluis, &c. cum uero deficiunt, mox arcana uis soluitur: quia quantum in natura animae cum semper apta est animare, nisi corpus impediatur, unde subiungit, anima ipsa non deficit, &c. Cum adhuc potest esse accessio. Nota hoc esse contra sententiam Platonis, ubi dicitur meritis in fine locatis. Nam secundum beatum Augustinum omnis homo tollitur a uita, cum uel optimus uel pessimus est, non dico quantum ad effectum operis, pensatur ex quantitate amoris, qui autem tunc homo tollitur ex iustitia Dei fit, ex qua homo incremento uirtutum perficit, & in sordibus uitiorum putrescit. De terra & igne, quia uiuificat spississima & subtilissima. Ex terra & aqua, quia spississima: ex aere & igne, quia tenuissima. Hanc diuidit orrion, hoc non est uerum. Orrion enim in longitudine habet 360 stadia: quia mensura terram esse longiorem constat: sed quod hic liber dicit, intelligendum est de orrione caeli, quod est hemisphaerium, sub quo continetur dimidia pars terrae. Vltroq; magnam partem. Citro quia non totam con-

tinnet, uel uero citroq; id est ex utraque parte. Tunc propter eluiones & exustiones. Quod Plato testatur, sic dicens. Fit enim longo intervallo mundi circūactionis exorbitato, quam inflammationis uastitas necesse est consequatur. Cum nihil aliud tempora, nisi cursus solis efficiat, cursus solis non efficit tempora, cum etiam aliqui dies fuisse leguntur ante solis originem: sed sol dicitur efficere tempus, quia per eum discernitur. Nam tempus est perpetuus rerum decursus, per solem notatur. Ideo physici mundum, magnum hominem, Mundum nomine hominis uocauerunt, quia animatus ut homo, hominem uero nomine mundi uocauerunt: quia ex quatuor constat elementis. Aut sphaerico motu. Quod sphaerico motu rotatur, ipsum in se totum locum quem habet, nunquam deserit, sed in eodem ambitu semper manet totum, per partes autem diuersum locum assumit circūuoluendo. Quod autem per lineam mouetur, aliquando penitus priorem locum deserit translatum in alium, aliquando priorem non deserendo porrigitur in ulteriorem, ut arbor crescendo. Nos cauere praestigia. Sicut in praestigijs aliquid uidetur esse, cum nihil sit, ita uerbis illius, qui sophisticē agit, cum tamen nihil ueritatis sit. Intellectus est, per quem animus ea quae sunt perspiciat. Prouidentia, per quam aliquid futurum uidetur, antequam fiat. Magnanimitas, est rerum magnarum & excelsarum cum anima ampla & splendida quadam propositione cognitio. Magnificentia, eadem in effectu. Fiducia, est per quam magnis & honestis in rebus multum ipse animus in se fiduciae cum certa spe collocatum. Tolerantia, est honestatis aut utilitatis causa rex arduarum ac difficilium, uoluntarium ac diurna perpessio. Constantia, siue perseverantia, est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua mansio. Modestia, est per quam pudor honestus charam & stabilem comparat auctoritatem. Amicitia, est uoluntas bonarum rerum, quae aliqua illius ipsius causa quem diligit, contra eius pati uoluntatem. Philosophia, est ueritatis comprehensio: quae diuiditur in tria, scilicet ethicam, logicam, physicam. Ethica autem est scientia moralis uitae, ordinem aperte demonstrans: cui supponuntur tria, scilicet animus, anima, homo. Animus, est res sui curam gerens. Anima, est reipub. curam suscipiens. Homo, est res familiaris, officium disposiens, uel secundum Dialecticos, animal rationale. Animae autem quatuor supponuntur, scilicet prudentia, iustitia, fortitudo, temperantia. Prudentia, est uerae laudis perfectio. Iustitia, est habitus animi. Sapientia, cum cetera prospiciens, uel habitus animi communis utilitate conseruata. Fortitudo, est quaedam relictis uitijs, ad meliora semper se erigens, uel fortis est periculorum susceptio, & malorum perpessio. Temperantia est, quod amoris grauitate quaeq; constituens.

stituens. Logica, est diligens ratio differendi, & magistra iudicij: sic diffinita strictē accipitur, comprehendens tamen rhetoricam dialecticam. Largē uero sic describitur: Logica est sermocinalis scientia, & diuiditur in tria, in dialecticam, rhetoricam, grammaticam. Dialectica, est sagacitas ingenij, stultitiaeq; sequester. Supponuntur autem dialecticae quatuor, scilicet probatio, assumptio, confirmatio, conclusio. Rhetorica, conjunctionis honesta, & fanetio eloquij, doctrix argumentosa: cui supponuntur tria, natura, doctrina, risus. Grammatica, est loquendi peritia. Physica, scientia naturalis uigoris, causam recte commemorans. Physica autem alia intellectibilis, ut angelica: alia intelligibilis, ut Deus: alia naturalis, ut substantia. Naturalis uero diuiditur in sex, scilicet Arithmetica, Geometriam, Musicam, Astronomiam, Astrologiam, Medicinam. Arithmetica, est multitudinis, quae per se est sollicita calculatrix. Arithmeticae supponitur perfectio, imperfectio, plusquam perfectio. Geometria, est immobilis magnitudinis doctrina ponderatrix, uel mensuratrix: quae habet lineamenta, interualla, magnitudines, figuras, dimensiones, numeros. Musica, est melodiae eiusq; instrumentarium artificiosa. Musica autem, alta harmonica, alia rithmica, alia metrica. Astronomia, est immobilis magnitudinis ascita contemplatrix. Astrologia, est peritia, quae caelis uertiginem conuersione considerat. Altera autem naturalis, altera autē superstitiosa. Naturalis dum exequitur solis & lunae cursum, astrorum, certas temporum stationes. Superstitiosa uero est, quam mathematici sequuntur, quae in stellis augurantur: hoc uero est inter Astronomiam & Astrologiam, quia Astronomia conuersionis, ortus, obitus, motusq; siderum continet, & cur sic uocentur. Astrologia uero partim naturalis, & si peritiosa partim. Medicina est ars, quae de morbis & salute corporum tractat. Alia uero methodica, alia autem empirica, alia logica. Aristoteles quaerit, an Deus sit: poena dignus est qui colere magis quam inquirere conuenit sapienti. Alexander ad Didymum: Est anima una per se stabilis, unde omnes animae recreantur. Hermogenes, Si Deus non est, unde bonae si est, unde mala?

BEDAE PRESBYTERI MUSICA THEORICA.

Notandum est, quod omnis ars in ratione continetur. Musica quoque in ratione numerorum consistit atque uersatur. Illud autem quod fit ex tonorum instrumentis, mutatorium est. Quinq; sunt sensus: ipsorum sensuum duo sunt;

qui iuxta corpus sumuntur, uisus & auditus: & duo sunt qui intra, gustus & tactus, imo uere olfactus. Dubium est, utrum intus an foris sentiat: Est autem sensus, uinculum corporis & animae. Quaedam sunt incorporalia & inuisibilia, ut anima: & quaedam corporalia & uisibilia, ut sunt corpora: quaedam inuisibilia & corporalia, ut sensus corporei. Corporalia sunt, quia corpori administrantur: & inuisibilia, quia illud ut in animis uel uisus, non potest uideri. Unde fit, ut cum quinque corporei sensus alia exteriora sentiant, seipsos non sentiant. Visus enim seipsum non uidet, gustus seipsum non gustat: quod si faceret, nunquam seipsum esset. Sic de ceteris. Considerandum ergo, quia cum sensus corporis sine labore adhibeamus sensibilibus rebus, quae percipiendae sunt, ab illis non facile potest explicari & definiti, quae natura ipsorum quinque sensuum uel corporis sit, uel quae proprietates sensibilibus rerum percipiuntur: Natura si quid requiritur sensuum, & definitur quod sint corporei & inuisibiles, ut est auditus corporeus & inuisibilis. Res uero sensibilis, quia percipitur ab auditu: id est uox proprietates habet, ut aer esse commodum & percussum quodam ictu: quae ipsa quoque corporea est & inuisibilis. Nam proximiora facilius uisum penetrant, quam ea quae sunt remotiora. Si neque clausis oculis aliquid peruidemus corporeum. Augustinus in libro de sancta Trinitate dicit: Gignitur ergo ex re uisibili uisio, sed non ex sola, nisi ad se uidetur. Quocirca ex uisibili & uidente gignitur uisio, ita sane, ut ex uidente sit sensus oculorum, & aspicientis atque intuentis intentio. Illa tamen informatio sensus, quae uisio dicitur, a solo informatur corpore quod uidetur, id est a re aliqua uisibili: quae detracta, nulla remanet forma quae inerat sensui, dum adesset illud quod uidebatur. Sensus tamen ipse remanet, qui erat & priusquam aliquid sentiretur: uel ut in aqua uestigium tam diu est, donec ipsum corpus quod imprimitur inest. Quo ablato, nullum erit, cum remaneat aqua, quae erat, antequam illam formam corporis caperet. Ideoque non possumus quidem dicere, quod sensum gignat res uisibilis: gignit tamen formam uel similitudinem suam, quae sit in sensu, cum aliquid uidendo sentimus. Si formam corporis quam uidemus, & formam quae ab illa in sensu uidentis fit, per eundem sensum non discernitur, quoniam tanta coniectio est, ut non pateat discernendi locus: sed ratione colligimus nequaquam nos potuisse sentire, nisi in sensu nostro aliqua similitudo conspectui corporis. Neque enim cum annulus cere imprimitur, ideo nulla imago facta est, quia non discernitur, nisi cum fuerit separata: sed quoniam post ceram separatam manet quod factum est, ut uideri possit. propterea facile persuaderetur, quod inerat iam cere formam impressa ex anulo; & antequam ab illa separatur.

tur. Si autem à liquido humori adiungeretur anulus, eo detracto nihil magis appareret. Nec ideo tamen discernere ratio non deberet fuisse in illo humore antequam detraheretur anuli formam fictam ex anulo, quæ distinguen- da est ab ea forma, quæ in anulo est, unde ista facta est, quæ detracto anulo non erit: quam- uis illa in anulo maneat, unde ista facta est. Sic sensus oculorum non ideo non habet imagi- nem corporis, quod uideretur, quandiu uideretur, quia eo detracto non remanet: ac per hoc rarioribus ingenijs difficillimè persuaderi po- test formari in nostro sensu imaginem rei uisi- bilis, cum eam uideremus & eandem formã esse uisionem. Si qui fortè animaduernerint quod commemorabo, non ita in hac inquisitione la- borabunt, plerumque cum diuiculè attenderi- mus quæque luminaria, & deinde clauerimus oculos, quasi uerfantur in conspectu quidam lucidi, colores uariè sese comunicantes, & mi- nus minusq; fulgentes, donec omnino desi- stant: quasi intelligendum est reliquas esse for- mæ illius, quæ facta erat in sensu cum corpus lucidum uideretur, paulatimq; & quodammo- do gradatim deficiendo uariari. Nam & inser- tarum fenestrarum cæcellis, si eos fortè intueba- mur sæpe in illis apparere coloribus, ut mani- festum sit hanc affectionem sensui nostro ex ea re, quæ uidebatur impressa, Erat ergo etiã cum uideremus, & illa erat clarior & expressior, si multum cõiuncta cū specie rei eius quæ cerne- batur, ut discerni omnino non posset, & ipsa erat uisio. Quin etiã cum lucernæ flammula modo quodam diuaticatis radijs oculorum, quasi geminatur, duæ uisiones fiunt, cum sit res una, quæ uideretur. Sigillatim quippe efficiuntur idem radij de suo quisq; oculo emicantes, dum non finiuntur, in illud corpus intuedum pariter, coniuncteq; concurrere, ut unus fiat ex utroque contuitu: & ideo si unum oculum clauerimus, non geminum ignè, sed sicuti est, unum uidemus. Sinistro igitur clauso, illa spe- cies uideri desinit, quæ ad dextrum erat: uicis- simq; dextro clauso, illa intermoritur, quæ ad sinistrum erat.

Aduerbialem, Nam sicut quando augetur dies uel minuitur, non statim præsentatur, nisi per multos dies, sic etiã Musica quando au- getur & minuitur per hemitonía, uel dies in nõ continuo percipitur, donec illæ partes super- crescant. Ictiaci, id est coxarum iniuriaticus dolor. Ut est frigiditas aquæ, humiditas aeris, caliditas ignis, siccitas terræ. Nam duo ex his agunt, ignis & aer: duo patiuntur, aqua & terra. Quatuor autem sunt tempora, *χίμαρον* hyems, *ἰσθμὸς* uer, *ἰσθμὸς* æstas, *ἰσθμὸς* autumnus. Hy- ems comparatur aquæ, autumnus terræ.

Plinius Secundus in libro secundo Natura- lis historiae, an sit immensus mundus, & ideo sensum aurium extendens tantæ molis rotatæ uertigine assidua sit motus, non quidem facile

dixerim, non magis quam circumactorum si- mul tinnitus siderum, suosq; uoluentium or- bes. An dulcis quidam, & incredibili suauita- te cõceptus nobis, qui intus agimus iuxta die- bus noctibusq; tacitus labitur.

Dum musica cœlestis ex subtilioribus cons- ficitur, sine ulla inconuenientia sonorissima comprehenditur: nam latenter ex superioribus ad inferiora usque auditus nostros effunditur, quamuis eam propter cõsuetudinem non con- sentimus: sicut sunt illi, qui circa *ἠὲρ* habi- tant, id est descensum Nili. Si autem aliquis in altero mundo nasceretur (si possibile esset) ut sanctus Augustinus affirmat, ut in hunc mun- dum postea uenisset, eam sine ullo impedimen- to audiret, eiq; ultra uires placeret. Musica au- tem quamuis terrestris, nobis placuerit, tamen quia corpulentioribus elementis efficitur, uix sine aliqua incongruentia inuenitur. Et hoc notandum, quod sicut multa anima agit, illa ipsa nesciente, ut capilli unguisq; crescunt: sic etiã multa in auditu ipsius aguntur, quæ eam pro- pter cõsuetudine latet, ut sonitus planetarum.

Hæc uiuacitas rationis, est ipsa uis rationis animæ, quæ sub silentio in animo latet. Tunc autem miscetur corpori, quando mirabiliter per sonos foras egreditur.

Cõtemplatio regularum ex mète, quæ Græ- cè *ἡρμῆτις* dicitur.

Multiplex igitur ideo maiorem potestatem ad consonantias retinet, quia disertæ quanti- tati in augmento crescente similatur. Et cur propterea? Quia Arithmetica quæ per se est, & Musica, quæ consonantiarum demonstratrix est, ad discretam quantitatem pertinent.

Geometria uerò & Astrologia, continuæ quantitatis sunt, cui quia superparticularis in- de crescentibus partibus similis est, non eadem quam multiplex ad consonantias uim retinet, si tamè propter singularitatem partium secun- do loco admittitur. Superparticularis etiã con- sonantias tantum. Multiplex uerò, non ita con- sonantias quàm æquisonantias efficit.

Secundū Pythagoricos & Ptolemæum, natura secundum Aristoxenum in qualitate. Nam quauis in numeris particularitas dicatur, ab- siue dicitur: cum propriè quicquid per partes partitur, continua quantitas intelligatur, quæ longitudine, latitudine, altitudineq; compre- henditur: & ideo superparticularitas cõtinuè scribitur, quia per partes partitur.

Omnis symphonia multiplex, discretæ quan- titatis proprietatem sequitur, non tamen ut in- finita, sed per tres tantum gradus, duplum scilicet, triplum & quadruplum. Omnis autem superparticularis symphonia, quantitatis conti- nuæ naturam seruat, non quidem in infinitum, sed tantum per tres gradus, sesquialterum, ses- quitertium, sesquioctauum.

Duplicat namq; superparticularis suã propor- tionem, quæ cunctis sit, & per dualem numerum denomi-

denominat, atq; à duali inchoat, & in eum redi- gitur, neq; peruenit ad unitatem: ideoq; seruat continuæ quantitatis proportionem.

Transfreditur namque musicæ consonan- tiã, ideoq; quod plures partes excedit, & à sim- plici discedit.

In nono quinti libri capitulo, octauo, quar- to & tertio, ipse quoque Pythagoricus Ptole- mæus Philadelphus philosophus.

In omnibus his latet epogdous, id est sesqui- octaua proportio: ideoq; specialiter inter sym- phonias non connumerabitur. Ex eo namq; cõ- tera componuntur. Est enim communis om- nium mensura.

Est in uocibus similiter, ut tres ad unum tri- pla, quæ continet in se duas consonantias, ut 3 ad 2, diapente. 2 ad 1, diapason.

Ille nimis acutus est, non reflectitur ad gra- uem, ut ei conueniat & ille, qui minus est gra- uis, non uult aliquid erigi. Quia cognouit dif- ferentias consonantiarum.

Auditu, & non rationi. Multa enim uarietas est inter sensum & rationem.

Medio itinere feruntur, quia nec ex toto tri- buunt discretionem auribus, nec ex toto ratio- nis sed partim auditui, partim rationi, sonum ui- delicet acutum uel grauem auditui, differen- tias autem consonantiarum rationi.

Producta sunt momenta uel motus artium & uitæ, ea quæ discernenda sunt. Primùm, sen- sibus accidunt, ac per sensum sentiuntur, ac po- stremò ratione discernuntur.

Pythagoras indigens interrogatione uel in- terrogationis cumulo. Pythos enim interroga- tio, agoras cumulus: inde agora, ecclesia, uel sy- nagoga uocatur.

Quales sonos reddebat primùm, tales quo- que postquam mutatae sunt: quia non erat in ui- ferentiã sonus, sed in magnitudine malleorũ.

ἔχον namq; habeo, inde *ἡρμῆτις*, continuo: *ἡρμῆτις* intervallum uel spacium: inde *ἡρμῆτις* spacía uel intervalla.

Hic nota *ἡρμῆτις*, id est custodia omnium sensuum, quæ primò in corde cõmuniter con- tinetur: inde specialiter ad omnes sensus cor- poris producitur, ut est luminosum in oculis quiddam, quod igneam habet naturam, quod- dam mobile aerium & serenum in auribus, quod recipit formas colorabiles, quæcunq; fiunt ex superiori elemento igneo aere tenuis- simo quodam, olfactum in naribus, quod ex- inferiori & crassiori aere conficitur: gustus ex aqua, tactus ad terram pertinet, quia nullum genus musicæ inuenitur ante illam disciplinã tetrachordarum. Id est quemadmodum perue- nit neruorum numerus ad pluralitatem, in qua non est.

Quid sit tonus.

Tonus, est quando uocula uoculam tota sui quantitate superauerit, & in super ipsius supe- ratae uoculæ octaua parte, uel in intensione a-

cuminis, uel in remissione grauitatis. Semito- nium est, quado tonus in duas non æquas, se- ì inæquales partes secatur. Alterũ semitonium maius, alterum semitonium minus dici malue- runt. Diesis est semitonium minus, in duas par- tes diuisum, id est minus semitonium diesin di- xerunt musici. Melodia dicitur, quæ & anti- quior, quamuis subasporior, quado consonan- tia ex duobus tonis & semitonio, uel hemito- nio & duobus tonis completur. Cromatica est quæ & posterior, & ad delectationem aurium suauarietate permulcet animos & nimis mi- nutis tinnule fertur, constarq; ex tono & tri- bus semitonis, uel tribus semitonis & tono. Enharmonium totam possidet harmoniam, & sui dignitate alias præcellit: & constat ex duo- bus diesis, & duobus tonis, uel duobus tonis & duobus diesis. Consonantia diatessaron est, quando uocula intensione sui acuminis uocu- lam in remissione grauitatis totã possidet: in su- per & tertiam partem superatae uoculæ. Dia- pente consonantia est, quando uocula uocu- lam tota sui quantitate superat, uidelicet & su- peratae uocis: in super & eius medietate uel in intensione acuminis, uel in remissione grauita- tis. Diapason non cõsonantia, sed æquisonan- tia est, quoties uocula uoculam sui acumine si fuerit in intensione, aut sui grauitate si fuerit in remissione tota sui quantitate superatae uocis, quantitatem bis occupat. Et ut aperte aduer- tas quid sit intensio, quid remissio, quæ in om- nibus consonantijs uidenda est: ita noueris quando primam uocem ex ore, uel corde, uel aliqua materia organi emisseris: fige metam, & quicquid per illam primam uocem in altum sui gerit, aut tonum, aut diapason, aut diapente, aut diatessaron, noueris illas omnes consonantias in intensione acuminis esse factas. Quicquid uerò per illam primam uocem ubi terminum diximus figendum esse, deorsum remittendum fluxerit, siue tonus, siue diatessaron, siue cetera, scito omnes illas consonantias in remissione grauitatis fieri. Si autem toni sonum uel dia- tessaron ac reliquarum consonantium nosse cu- pis, talem cape coniecturam. Accipe regulam ligneam manibus magistri formatam, & præ- paratis tribus articulis uel arcibus, ex omni par- te æquè libratis & cauatis, extende neruum su- per regulam in duobus capitibus suppositis articulis, & non incidendo, sed in metiendo to- tam cordã in tres partes æquales diuide, & ubi tertia pars fuerit, pone arciculum, & tange tertiam partem ipsius cordæ, tange & alteram partem, & uidebis consonantiam diapason. Tertia es- nim pars bis acutior duarum partium, & duæ partes bis grauioribus in sono. Ad consonantiam uerò diapente, deinde totum neruum in quin- que æquales partes: id est ubi tres fuerunt finitæ partes, pone articulum, & tange utraq; par- tes, & erit altera pars tota quantitate minoris grauior in super & eius medietatis, altera tẽ-

ro pars acutior tota quantitate, maioris in super & eius medietatis. Consonantia diatessaron erit, si diuisas tota chorda in septem partes, pone arcum, & tange utrasque partes. Item diuide ipsam chorda in septem, idest decem partes, ubi nona pars fuerit pone arcum, & tange utrasque partes: & inuenies minorem partem acutorem uno tono: maiorem uero grauiorem uno tono in tona. Queritur, quare prius posuit diapason, diapente, diatessaron: & nunc aliter incipit in ordine ipsorum consonantiarum uertere. Quod sic soluitur, quia in quantum ad proportionalitatem Arithmetice pertinet, antecedit dupla sesquialtera, antecedit sesquialtera sesquitercia, quae postremo ponitur. E contra uero Musicae consonantia retrò speculatur. Nam prima consonantia est Musicae artis sesquitercia, hoc est diatessaron: inde peruenitur ad sesquialteram, hoc est diapente, inde ad duplam, quae est diapason. Nichos uictor, machia pugna. orea Græce pulchra, phone uox, inde orphaeus pulchra uox dicitur. Similitudo nominum in omnibus, differentia uero in lycanosis hyparen chromaticè, enharmonos diatonicos. Similiter in lycanos meson, & paranete sinemenon, & paranete hyperboleon. Nam cum sint decem & octo uerui, & in diatonico, & in chromatico, & in enharmonio: reliqui similiter sunt, exceptis quinque. Dissimiles ergo de chromatico quinque, & de enharmonio quinque, sumpta ad decem & octo, si adhiçitur, qui sunt in diatonico, sunt 10 & 8. Ambrosius in expositione Psalmi 118, capitulo 2 ita dicit: Puto Pythagorâ philosophum imitatorè prophetum, instituisse sectam, ut discipuli sui quinque non loquentes, tanto silentio loqui discerent. Axiomata, idest admiratione digna, quae & proloquia dicuntur, idest obnoxia ueritati uel fallitati. A duplo namque sesquialter, a triplo sesquitercius denominatur: & reliqui secundum suum ordinem. Si illa denominatio quantum ad sensum in contrariam partem sit, quia cum in primitiuis sit in augmentum, in deriuatiuis in diminutione est. In multiplicibus quippe quanto maior est numerus, tanto maior sit proportio. Insuper particularibus uero crescente numero, decrescunt proportiones. Queritur quomodo minor proportio est in quinquaginta tribus, & quinquaginta octo, quam in quinquaginta & quinquaginta quinque: & quomodo iterum maior proportio est in quadraginta octo, & quinquaginta tribus, quam quinquaginta & quinquaginta quinque? Sic respondendum est, quod si philologus iste Boetius iterum adderet super quinquaginta tres duos, essent 55. & ipsum numerum mensuraret quinariis undecies: & si adderet super 58, alia duo, essent sexaginta: & mensuraret idem numerus illud duodecies, & esset sesqui undecima proportio, idest quinquaginta quinque, & sexaginta, quae est minor ex sesquidecima. Sed quamuis ad illam

proportionem non peruenit in 53 & 58, tamen apparet ex hoc, quod minor proportio est in maioribus numeris, maior in minoribus. Item, si demeret tres ex quadraginta octo, essent 45: & mensuraret illum quinariis nouies. Esset similiter, si tres tolleret de quinquaginta tribus, iure remaneret quinquaginta, & mensuraret quinariis illum decies, esset sesquinona proportio, quae maior est sesquidecima: & est iste numerus 48 & 53, medius inter maiorem & minorem. Et hic iterum queritur tres quantitates utriusque numeri addit, ut maiores efficiat numeros, & quare duos minuit ex eadem quantitate, ut minores faceret. Sic soluendum est, quod quantitate quinarij, quae est differentia praedictorum numerorum, diuisit in duas partes, hoc est in tria & duo: & maiorem partem addit quantitati praedictae, ut essent maiores numeri, & minor proportio & minorem dempsit ex eadem quantitate, ut essent minores numeri & maior proportio. Duo decimus numerus ad 8 sesquialter est, ad 9 uero sesquitercius. Sed si duodenarium, qui est ad 9 sesquitercius subtraxeris, remanet 9 ad 8 in sesquioctaua proportione, quae exinde non esse media subtracti sesquitercij colligitur: quia si duas continuas sesquioctauas perquisieris, ut in his numeris 192, 216, 243 tertius terminus, idest 243 non poterit sesquitercius ad primum: sed 256, maior uidelicet sesquioctauo secundo. Quid si simplex sesquioctauus medietas esset sesquitercij, geminatus utique redderet integrum. Vigesimalis numerus ad 15 sesquitercius est, ad 13 uero sesquiquartus. Sed si eundem 20 numerum, qui est ad 16 sesquiquartus dempsieris, remanent 16 ad 15, in sesqui quinta decima proportione, quae non esse medietas ablati sesquiquarti ex hoc deprehenditur, quasi duas continuas sesqui quinta decimas habitudines adinuenis: ut in his numeris 909, 900, 60, 10, 23, tertius terminus, idest uigesimalquartus non poterit esse sesquiquartus ad primum. Nam si 900 quartam partem sumpseris, quae est 225, & eiusdem adposueris, erit numerus 1125, maior scilicet 1024, secundo sesqui gnto decimo. Quod si simplex sesqui quinta decima medietas esset sesqui quarti: duplicata sine dubio ad integra esset. Hoc in omnibus deinceps super particularibus euenit, & si continua minor proportio dematur, quod relinquatur, non possit subtracta constare medietas. Duodenarius ad 8 sesquialteram, ad 6 uero duplum retinet proportionem. Sed si minorem continuam, uel sesquialteram subtraxeris, remanent 8 ad 6 in sesquitercia habitudine: quae plusquam medietas dempsi sesquialteri ex hoc esse colligitur: quia si duas sesquitercias adinuenies, ut in his numeris 18, 24, 32 maiores sunt 27 numero, qui est ad 18 sesquialter. Vbi dictum est multiplices tantum & superparticulares notam communem mensuram habere posse. Nam quaternarius ad binarium

rium duplus est, 6 uero ad 2 triplus. Subtrahere 2, ad quem 6 triplus est, remanet 6 ad 4 in sesquialtera proportione. Duæ sesquialterae proportionales sunt 6 ad 4, 8 ad 6: sed 4 duplus 8, minor scilicet 9 secundo sesquialtero. Nam si unitatem detrahas, ad quam uidelicet 3 triplus, 4 uero quadruplus est, remanet 4, ad 3 sesquitercius. Tres sesquitercij sunt 27, 36, 48, 54 sed 27 numeri triplus est 81, cui scilicet minores sunt tres sesquitercij. Duo sesquitercij sunt 18, 23, 32 ampliores numero 27, qui est sesquialter ad 18, 12 ad 9 sesquitercius est, 9 ad 6 sesquialter: sed 12 ad 6 duplex. Si 12 qui ad 14 sesquitercij ad 8, sesquialter est, detrahas, remanet 9 ad 8 in sesquioctaua habitudine. Differentia quinquaginta nouem millium quadraginta nouem, ad sexaginta duo millia ducentos octo, & tria millia centum quinquaginta nouem, quae ex ducentis quadraginta tribus ter decies multiplicatis excreuit, & minus quam minoris octaua decimam obtinet partem. Similiter differentia, sexaginta duorum millium ducentorum octo ad sexaginta quinque millia, quingentos triginta sex, & tria millia trecenti uiginti octo, quae ex ducentis quinquaginta sex ter decies multiplicatis excreuit, & sexaginta duorum millium, ducentorum octo minus quam octauam decimam, plus uero quam nona decimam obtinet partem. Quinquaginta nouem millium, quadraginta nouem octaua pars est, septem millia, trecenti octoginta quatuor, & octaua pars unitatis, quae eisdem quinquaginta nouem millibus quadraginta nouem addita efficit sexaginta sex millia, quadringentos triginta & octauam, qui superant sexaginta quinque millia quingentos triginta, 6 octingentis nonaginta quatuor unitatibus & octaua parte unitatis. Si 243 octaua requiritur, erit 30 & trium unitatum octaua partis, quae eisdem addita efficit 273 cum trium unitatum octauis. Sunt ergo in semitonij proportione 256 ad ducentos 44, quorum differentia 13 minus quam minoris octaua, decimam plus uero quam nona decimam partem obtinet. Si enim octies decies 13 dicas, efficiet 233, qui sunt minores 243 quaternario. In apotomes uero proportione constant 273 cum trium unitatum octauis ad 256, quorum differentia 17 cum trium octauis minus quam minoris quartam decimam, plus uero quam quintam decimam obtinet partem, quia si quater decies 17 ducas, erunt 238. Et si trium unitatum octauas ducas, quater decies efficiet 5 unitates & quadrantem unitatis: hos 238 seiungas, fient 243, & quadras minores scilicet 256, duodecim unitatibus, & tribus quartis partibus unitatis. Si uero quinquies & decies 17 ducas, fient 256: at si trium unitatum octauas per 15 minores, reddent integras quinque unitates & quinque octauas: hos iunge 255, facies 260 & quinque octauas, qui superant 256 quatuor unitatibus & 5 octauis. I-

gitur si numeris integris haec omnia uidere desideras tam superscriptos terminos quam differentias, per octonarium numerum, & nihil molestum te reperire gaudebis. Duc ergo 243 octies, fient tibi 1943, octies 256, 2048, octies 273 sunt 2184, octies tres octauas tres integras unitates efficiet: quas iunge 2183 in sesquioctaua se continentes habitudine ad 1944, quorum differentia est 243, quae ex 30 & trium unitatum octauis distantia scilicet 243 & 273 unitatum octauis, sic octies aucta concreuit. Octies trium octauas, 3 integras unitates. Inde haec differentia 243 summa est. In semitonij uero minoris habitudine consistat 2048 ad 1944, quorum differentia est 104 ex 13 distantia 243 & ducentorum 56 octuplicata obtinet minoris minus quam octauam decimam, plus uero quam nona decimam: quia octies decies 104 sunt 872, scilicet ex 234 octuplicatis facti, & sunt minores 1944, septuaginta duabus unitatibus, quae ex nouenario, quo 243, 234 superabant 8 aucto creuerunt. Si uero nouies decies 104 augeas, habebis 1976, scilicet ex 247 in octo ductis, qui sunt maiores, 1944 his 32 unitatibus, quae ex 4, quo ducenti 43 actis 47 uincebantur, octies aucto creuerunt. At in apotomes proportione consistunt 2187, quorum differentia est 139 ex 17 & trium unitatum octauis sic aucta octies 17 sunt 136, Octies octauas trium integras tres unitates iunctasque 136 reddunt 139. Obtinet minus quam minoris quartam decimam, plus uero quam quintam decimam, quia sequatur decies 139 ducas, habebis 1946 ex 243 & quadrantem unitatis si auctos octies 243, 1944. Quadras quoque octies auctus, duas integras unitates iunge 1944, erunt tibi 1946 & in sunt minores 2049, 102 unitatibus, quae ex 12, & tribus quartis unitatum partibus, qui 260 cum quadrate & 256 distabant, sic uenerunt. Octies 12, 96 sunt, octies 3 quartae integre 6 iunge, & tene 102. Quod si quinquies & decies 139 facias, erunt 2085 ex 260 & quinquies octauis octuplicatis sic. Octies 260, 2080 octies 5 octauas unitatis partes integras quinquies efficiunt: iunge superioribus, & habe 2805, qui sunt maiores 2048 his 37 monadibus, qui ex quaternario & quinque octauis 260 uincebant, sic pullulabunt. Octies 4, 32, octies 5, 0 octauas integre 5 sunt, iunge & habe 37. Si quis in integris numeris habitudines peruidere uoluerit, oportet ut hac ratione consideret. Si 16 in se ipsos multiplicet, fient 256. Si uero per 7 & 9, fient 272. Quod si 7 & 9 per se ipsos ducas, fient 289. Erunt igitur duae sesquifexte decimae proportionales 256, 272, 289 quas haud dubio constat sesquioctauum excedere: quia si 200 ex 56 octaua perquiratur, quae 32 unitatibus colligitur, eisdemque quorum etiam octaua apponatur, fient 288: qui nimirum ab 289 unitate superantur. Rursus 10 & 7 in se ipsos multiplicet, fient 289. Si uero eisdem 7 & 10

per 10 & 8 ducat, fient 306. Quod si 10 & 8 per se ipsos colligantur, fiunt 324. quæ nimirum duæ sesquiseptimæ decimæ, idest 289. 306. 324 sesquioctauum non implent, quia si 289 octaua perquiratur, quæ 36 unitatibus & octa parte unitatis efficitur, ac eisdem quorum est octaua, copuletur, erunt 325 & octaua, qui superat 323 unitate & octaua parte unitatis. Quod si hæc fortasse octaua pars unitatis molesta uidebitur, superiores numeri per 8 multiplicentur, & in integerrimis numericis decem habitudinibus reperiuntur. Multiplicatis ergo 256 per octauum, sunt 2048. 272 uerò octies ducti, 2176 complent. Similiter 289 octies facti, 2312 reddunt: & sunt iterum duæ sesquiseptimæ decimæ, 2048. 2176. 2312, quæ constant sesquioctauum superare: quia si duobus millibus quadraginta octo pars eorundem octaua, idest 246 copuletur, fient 2304. qui certe superantur à 2312 octo unitatibus. Rursus 289 per octauum ducti, faciunt 2362. Trecentis sex quoque octies augmentati faciunt 2648. Eodem modo 324 octuplicati 2522 complent, & erunt iterum duæ sesquiseptimæ decimæ, 2312. 2448. 2592. Quæ in hoc peruidetur sesquioctauum non implere, quia si 2312 octaua ipsorum, idest 289 apponatur, fient 2601, qui pro certo superant 2592 octo unitatibus: in prioribus ergo numericis unitas differentiam inter sesquioctauum, & sesquiseptimas decimas habitudines fecit, quæ eodem numero quo & ipsæ summæ, quarum differentia fuit augmentata in posterioribus numericis, octo unitatum pluralitatem succreuit. Similiter inter sesquioctauum & sesquiseptimas decimas proportionem, unitas & octaua pars unitatis distartam fecit. Unitas ergo per octonarium sicut & illæ summæ, quarum differentia fuit multiplicata in posterioribus, ad octo unitates excreuit. Octaua uerò pars unitatis eodem octonario ducta, in integram unitatem profecit. Et ideo in posterioribus terminis intra sesquioctauam & sesquiseptimas decimas octonarius, inter sesquiseptimas uerò & sesquioctauum nouenarius differentia est. Ducentorum sexaginta duorum millium 144 tertia pars est 80. 7361, & tertia pars unitatis. Si nonā partem nete diezeugmenon, uel nonam partem paramese, uel nonam utriusque hypate sumptis rectissimam utriusque paranete chromaticæ, uel utriusque licanos chromaticæ mensuram in monochordo habere poteris, ubi quoque apotomos mensuratè nullatenus effugiet. Si commatis quoque mensuram uerissimam habere qualiter inter licanon hypaton chromaticam hypolumodi, & parhipatemeson chromaticam hypodoru proculdubio reperies. Inter 134 & 247 sesquioctaua decima proportio est, quia differentia eorum quæ est 13, in minori est octies & decies: & in maiore, nouies & decies. Quibus si addideris medietatem differentiæ, quæ est 13, idest 6, & medium unitatis fiunt nu-

meri 240 semis & 233 semis. Inter quos est proportio sesquioctaua decima semis. His adde duo & semis, efficiet 243, & 256, qui semitonij retinent proportionem 9 scilicet unitatibus maiores, quam illi qui retinebant sesquioctaua decimam proportionem. Et ideo minoris proportionis sunt, quam sesquioctaua decima, uel sesquioctaua decima semis. His si addideris 4, fient 247 & 260, inter quos sesquionona decima proportio, qua Musici semitonij proportio maior est. Differentia qua semitonium minus tria comata superat, est 5165, quæ uerò 4 comatibus superatur, est 1988, quæ si multiplicata, efficiunt 7154, idest comatis proportionem. Eadem differentia apotome superat 4 comata, quæ minus semitonij tria, & eadem superatur à quinque comatibus, quæ semitonium minus à quatuor. Differentia qua toni proportio superat octo comata, est 1925, quæ uerò superatur à nouem, est 5328, quæ iunctæ reddunt coma, idest 7153. Scilicet ut à sexto octuplo incipiantur inquiri sesquioctaua portiones. Si hanc litteram tritesinemenon assumptis, erit ea species quam dicit, scilicet mobilibus terminata: cum inter parhipate meson & paramese plusquam diatessaron sit, & paramese minime mobilis sit. Descriptio incipit à proslambanomenon hypermixolidij, & finitur in nete hyperboleon hypodoru: sed consideratio uerò cum diatonici generis, quod in diatessaron tono & tono semitonioque pariter à nete hyperboleon hypodoru exoritur, atque in proslambanomenon hypermixolidu completur. Miroque modo qua habitudine diatonica in longitudine descriptionis singulorum modorum à se uerui differunt, eadem habitudine nerui troporum in ordine distinguuntur. Acute hic inspicendum, quod meson non ideo dicit consonare ad nete diezeugmenon, quod ad illam tenet interuallū diapente symphonix: sed quia per diapason consonantiam hypate meson, idem sonat quod nete diezeugmenon. Mese quoque per diapason idem sonat, quod nete hyperboleon. Netē hyperboleon autem resonat ad nete diezeugmenon diatessaron symphoniam. Mese quoque, quod per diapason idem sonat quod nete hyperboleon, ad nete diezeugmenon diatessaron consonat, idem argumentandum, ubi dicit ad grauiorem partem paramese consonare ad hypatemeson. Non enim propter diapente hoc dicit, sed quia per diapason paramese idem sonat quod hypateipaton, consonat eadem paramese ad hypatemeson diatessaron sicut hypateipaton. Quoniam hic primus numerus potest in 2, & 3, & 4 diuidi, in quæ diuidit Aristoxenus tonum 243 septies ducti 1701 numerū efficiunt 256 uerò septies numerati 1792 complent. Similiter 13 quæ est differentia 256, & 243 septuplicata efficit 91 differentiam 1792, & 1702. &c.

FINIS.

BEDÆ

BEDÆ PRESBYTERI MUSICA

QUADRATA SEU

mensurata.

Noniam circa artem Musicam necessaria quædam ad utilitatem cantantium tractare proponimus, necesse est ut secundum auctoris intentionem subtilissimas regulas summo opere subiectas intelligere studeamus. Quum enim humana natura naturaliter omnia scire desiderat, & à primis hominis peccato quatuor sunt mala, quæ naturam impediunt humanam, scilicet ignorantia, uitium, imperitia loquendi, & indigentia: quibus tamen quatuor bono sunt opposita, scilicet ignorantia sapientia, uitio uirtus, imperitia loquendi eloquentia, indigentia necessitas. Ideoque diuina clementia Philosophis peritiam artes inueniendi concessit, ut per eam quisque notitiam taleat prædicta bona comprehendere, & faciendo, his lapsam naturam & ad meliorem consistentiam sublimare. Cumque unum dicere ualde sit difficile, de multis non est dubium, cum sit quasi impossibile: in omnibus tamen ualde plura sunt, quæ nostro sensu agnoscimus, quam ea quæ à magistro didicimus. Nam sicut in arbore unam naturam uirtutem multarum regitiam propaginem complantauit: sic in homine, ratio ex unius scientia, esse multarum docuit inuenire. Hic etiam illud intuendum est, quod omnis ars, omnisque disciplina honorabilior naturaliter habeat rationem, quam artificium quod manu atque opera exercetur. Multo enim maius atque aptius est scire, quod quisque faciat, quam ipsum illud efficere, quod sciat. Etenim artificium illud corporale, quod seruiens famulatur: ratio uerò, quod domina imperat: & nisi manus, secundum quod ratio canit operatur, frustra sit. In tanto igitur præclarior est scientia musicæ in cognitione rationis, quam in opere efficiendi atque actu, in quanto corpus mente superatur: quod scilicet rationis expertus sine ratione degit, illa uerò imperat atque ad rectum deducit, quod nisi eius pareatur imperio, expertus opus rationis turbabit. Unde fit, ut speculatio rationis operandi actu non egeat, manu uerò nulla sint opera, nisi ratione ducantur. Iam uerò quanta sit gloria multumque rationis, hinc intelligi potest, quia ceteri (ut ita dicam) corporales artifices, non ex disciplina, sed ex ipsis potius instrumentis cepere uocabula. Nam citharæ dicitur ex cithara, tibiçen uel aulcedus ex tibia, ceterisque suorum instrumentorum uocabulis nuncupantur. Ratio uerò non ab instrumentis, sed à speculatione & scientia denominare uoluit Musicæ professores. Si quis ergo ex improposito discit cantare, qualitates & quantitates, simi-

litudines & dissimilitudines, diuersorum sonorum proportionem, tempora & mensuram, nec non & distinctiones longarum breuiumque figurarum & semibreuium discernere uoluit, tonum sublationis huius scientiæ hauriat, & eius suauitatem experietur. Nam qui uineam plantare uult, unam arbusculam inserere, uel unum alinū onerare cognouit: sicut in uno, ita in omnibus facere uel melius, non dubitabit.

In principio autem huius scientiæ scire optinatur quid sit Musica, uel quis musicus, & unde dicatur, quod genus, quæ materia, quæ partes, quæ species, quod instrumentum, quæ utilitas, quod officium. Unde scire debemus, quod Musica est liberalis scientia, peritiam cantandi copiam subministrans. Sed hæc diuiditur, quia alia instrumentalis, alia humana, alia rhythmica. Instrumentalis uerò est dignoscendis & discernendis cantibus attributa. Et hæc etiam diuiditur, quia alia harmonica, alia rhythmica, alia metrica. Harmonica uerò, est illa quæ discernit inter sonos grauiem & acutum. Vel harmonica, est illa quæ consistit in numericis dupliciter, & mensuris: una localis secundum proportionem sonorum uocumque, alia temporalis secundum proportionem longarum breuiumque figurarum. Alia, idest harmonica, quod discretio modulationis & uarietatis canendi scientia: & facilis ad perfectionem canendi uia, plurimumque uerò dissimilium proportionalis consonantia, & scientia de numero relato ad sonum. Rhythmica uerò, est illa quæ in scanfione uerborum requirit, utrum bene uel male cohæreant dictiones: quia cantando uitandum est, tanquam legendo. Metrica uerò, est illa quæ mensuram diuersorum metrorum ostendit probabili ratione, ut patet in heroico, iambico & elegiaco metro.

Musicus uerò est ille, qui ratione propensa non solum operis seruitio, sed etiam speculationis imperio canendi scientiam ministrat. Quod si in ædificiorum bellorumque opere uideamus, in contraria scilicet nuncupatione uocabulorum namque nominibus uelut ædificia inscribuntur, uel dicuntur triumphum, quorum imperio ac ratione sunt instituta: non quorum opere seruitioque perfecta, unde metricæ diffinitio sequitur. Musicorum & cantorum magna est distantia. Isti dicunt, illi sciunt quæ componit musica. Nam qui canit quod non sapit, diffinitur bestia: unde uersus, Bestia non cantor, qui non canit arte, sed usu. Non uerum cantorem facit ars, sed documentum.

Musica dicitur à Musis, quæ secundum fabulam dicitur filia Iouis: & habet duplicem considerationem, scilicet secundum modum, & secundum non modum. Secundum modum, ut hic sumitur, est longitudo seu breuitas cantus, quæ organum (quantum ad nos) generaliter appetatur per certam mensuram, de qua nunc supponimus inuentionem. Secundum non modum, sumitur se-

tur siue respectiue, ut ubi nulla materiae proprietates est inuenta.

Genus uero huius scientie, est peritia modulationis harmonice, que ex concordantia plurimorum sonorum, uel ex compositione longarum breuiumque figurarum perficitur.

Materia huius est, sonus ordinatus secundum modum. Sonus sumitur pro melodia & concordantia differentia, ordinatur pro numeris temporum in figuris consistentium ante perfectam pausam, secundum modum pro quantitate longarum breuiumque figurarum, que in uocis, accentu & tenore consistit.

Partes uero ipsius alias habet theorica, alias practica partes. Practica sunt tres, scientia de graui sono, & scientia de medio, & scientia de acuto: & de his tractat, ostendendo utilitates & comparationes eorum inter se, & quomodo ex his componuntur motelli, seu conducti uel organa. Partes theorice sunt tres, scilicet de dispositionibus huius artis inueniendi neumata, & cognoscendi numeros eorum, & quot sunt species eorum, & declarandi proportionales quarundam, ad alias demonstrationes de omnibus illis, & docere species ordinum & situum eorum quibus preparantur: ut accipiat ex eis quod uult, & componat ex eis harmonias.

Species quoque huius, sunt diuersitates subiectorum, ex quibus sunt neumata: nam aliquando uoce, aliquando flatu, aliquando tactu exercentur. Uoce uero, ut hominis flatu, ut tibia: tactu, ut psalterio uel cithara, & similia.

Instrumenta uero aliud habet practice, aliud theorice. Theorice uero instrumentum est inquisitio, & demonstratio proportionum, sonorum & uocum. Practice uero, aliud naturale, aliud artificiale. Naturale uero est pulmo, guttur, lingua, palatum, &c. membra spiritalia scilicet principaliter sunt uocis & epigloti. Artificiale uero instrumentum est, ut organum, uiola, & cithara, atola, psalterium, &c.

Utilitas autem eius magna est, & mirabilis, & uirtuosa ualde, que fores ecclesie aua est subintrare. Nulla enim scientia aua est subintrare fores ecclesie, nisi ipsa tantummodo musica: per eam rerum plasmatores mundi collaudare debemus & benedicere, psallendo ei cantum nouum, sicut sancti patres nostri prophetice docuerunt. Nam diuina officia, que ad sempiternam conuocamur gloriam, per eam quotidie celebrantur. Et testante Boetio, quod inter septem artes liberales Musica obtinet principatum: nihil enim sine illa manet. Etenim ipse mundus quadam harmonia sonorum dicitur esse constitutus, & ipsum coelum sub harmonie reuolui modulatione. Inter omnes enim scientias ipsa laudabilior, curialior, iucundior, lætior, amabilior esse probatur: nam reddit hominem liberalem, iucundum, curialem, lætum, amabilem: mouet enim affectus hominum, pro uocat in diuersum habitum sicut in preliis. Et

enim tubarum concentus pugnantes accendit, quia quanto uehementior fuerit clangor, tanto fit animus uelocior ad certamen. Quid multas uerum Musica mortales hortatur ad labores tolerandos, & singulorum operum fatigationem uocis modulo consolatur. Turbatos animos Musica recreat, quoniam dolorem capitis & tristitiam tollit, immundos spiritus humoresque prauos & langores depellit. Vnde & ut

lis ad salutem corporis & anime inuenitur, eo quod quandoque corpus infirmatur languente anima, & impeditur ipsa existente impedita: unde & causa ratio corporis fit saepe per curationem anime, & per aptationem uirium suarum, & temperantiam suae substantiae locis conuenientibus agentibus: sicut legitur de Davide, qui regem solauit Saulem a spiritu maligno arte modulationis. Ipsa quoque reptilia, nec non & aquatilia, uerum & uolatilia sua dulcedine musica consolatur: sed & quicquid loquimur, & uenarum pulsibus commouemur, harmonia probatur esse, uilibus sociatum.

Officium uero aliud habet practica, aliud theorica. Practica uero est harmonias componere, & artem que humanos possunt mouere affectus. Theorica uero est, in summa comprehendere cognitionem specierum, harmoniarum, & id ex quo componuntur, & ad id quod componuntur, & qualiter componantur: uel est etiam officium figurarum longas & breues, nec non corpora & mensuras eorundem, qualitates & quantitates, similitudines & dissimilitudines proportionum, sonorum & uocum, & orthographiam cognoscere, & conseruare, & regulariter eam describere: ita quod omnis cantus qualiscunque fuerit diuersificatus, congrue per illam possit declarare.

Cum igitur illa & alia multa in hac arte fecerimus ordinem declaratur, primo specialiter uidendum est & sciendum, quod tria tantummodo sunt genera, per que tota mensurabilis musica transcurrit, scilicet discantus, hocetus & organum. Discantus uero est aliquorum diuersorum generum cantus diuersorum uocum seu trium, in quo termino consonantia scilicet diatessaron, diapente, diapason, per compositionem longarum breuiumque figurarum, secundum dulcem mensuram naturaliter proportionata manet. Vnde notandum est, quod tres generalissimae sunt species, per quas omnes modi, id est omnes cantus, in quo consistit manerent, dignoscuntur & discernuntur, ac etiam moderantur per figuram, tempus & mensura: & quoniam huius discantus per dictam compositionem sub certa dimensione temporis seu temporum, per diuersa capitula declaratur: ideo primo de representatione & forma figurarum simplicium, secundo de figuris simpliciter pariterque ligatis seu iunctis, que tempora quolibet figura pro sua parte continet in se, ac etiam de plurius, proprietatibus & distinctionibus earum uideamus,

deamus, & quomodo per huius figuras denotatur longitudo seu breuitas cantus, deinde quid sit tempus, quid mensura. Vnde figuras representatio soni secundum suum modum, & secundum equipollentiam sui equipollentis, sed huiusmodi figurae aliquando ponuntur cum litera, aliquando sine. Cum litera uero, ut in motellis & similibus sine litera, ut in neumis conductorum & similibus. Inter enim figuras que sunt cum litera, uel sine, talis datur differentia: quoniam illae que sunt sine litera, debent prout possunt amplius adiuuicem ligari. Sed huiusmodi proprietates associatae, & huius figurarum proprietates, tam literarum sociatarum, quam non, dantur diuisiones ac etiam regulae sequentes. Quapropter ad omnia discenda prolata scire debemus, quod sex tantummodo figurae sunt adiuuetae: quarum binarum & binarum semper sunt affines, in forma & quantitate consimiles, scilicet in potestate, arte, regula differunt & natura. Quarum & prima super omnes sonus est & origo ipsius scientiae atque finis, quae perfecta longa minuta uocatur: nam a perfectione circa aequalitatem aliquid habere sumpsit, eo quod sub certa dimensione longitudinis unius, per uocis accidentiam in mora circa ipsum equaliter proportionata manet, seipsamque in nouae partes diuidendo dupliciter partiens, cuius forma quadrangularis efficitur, comam semper in eius latere dextro fixam, per quam etiam nomen longitudinis habere meretur, ut patet in praesenti.

Secunda uero imperfecta longa aliquando etiam non est perfecta: quod non perfecta dicitur, eo quod nisi duo tempora continet in se, affinitatem in forma & proprietate perfectae figurae tenens, ut patet.

Tertia recta breuis dicitur, ab eo quod unum rectum & integrum continet in se tempus, se ipsamque in duas diminuens partes non aequales, uel in tres tantummodo aequales & indiuisibiles: cuius forma quadrangularis est, omnicarens proprietate, ut hic,

Quarta, altera breuis appellatur, eo quod duas rectas breues tenet, atque semper alterum occupat locum, affinitatem rectae breuis tam in forma quam in proprietate & societate tenens, ut hic,

Quinta uero semibreuis maior dicitur, & habet a se minus magnum, quod etiam imperfectum, & breuis, quia imperfecta scientia breuis & maior est, quoniam maiorem partem reuerentiae breuis, ut praedictum est, cuius forma

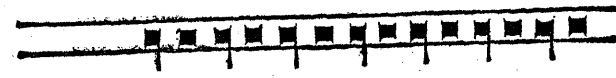
ma talis est.

Sexta semibreuis minor consimili modo dicitur & minore, eo quod minorem in se continet partem rectae breuis, tenens affinitatem in forma & quantitate praecedens, ut hic.

Cum igitur perfecta figura manens in unitate, sic sonus & origo ipsius scientiae & finis, propterea quod omnis cantus ab eadem procedit, & in eadem replicatur: & ipsa in numeris consistit, temporibus & mensuris, & trinam in se continet aequalitatem, uidere sequitur, quod ipsa prior caeteris esse uidetur: eo quod mundi conditor Deus omnia in numero, pondere & mensura constituit, & hoc principale extitit exemplar in animo conditoris. Nam quaecumque a prima orbis origine formata sunt, numerorum ratione uniuersa esse constituta. Et ideo numerus omnem creaturam natura praecedat, & in singulis ternarius inuenitur: quia ab ineffabili Trinitate, quae cuncta condidit, essentialiter non recedit. Vnde illud in auctoribus legitur, quomodo Deus imperare gaudet ternario, ita hic numerus inest rebus omnibus, cuius principium unitas est, quae Graece monos dicitur. Ipsa uero non numerus, sed sonus & origo numerorum, principium & finis omnium: & ideo non immerito ad summam refertur trinitatem, quia res quaelibet naturalis ad similitudinem diuinae naturae ex tribus consistere annuitur. In uocibus & sonis, & rebus omnibus trina tantum consistit consonantia. scilicet diatessaron, diapente & diapason. Hanc igitur trinitatem omnia naturaliter formata consequitur, quoniam rebus omnibus ab origine prima naturaliter inherenter, in summo & primo artifice, fuisse imperitos necessario credere oportet: cum nihil prius sit factum, nisi prius sit in artifice factiendi potentia, uel sapienter sine sapientia, & cetera nulla indigeat, nihil ab eo fiat nisi ex gratia: Cum igitur ab eo fiant omnia, maximum est sapientibus, quod haec tria, scilicet sapientia, potentia, gratia, sunt in diuina ecclesia, quia ad summum perfectumque bonum plura non sunt necessaria. Et tunc omnium prima principia tantum sunt tria. Principium immobile, Deus principium principiorum: principium mobile coelestis, super cuius motu mouentur omnia. Et ut breuiter dicamus, Omnis cantus mensurabilis, ab ipsa figura procedit & diuiditur, & in eadem replicatur, & omnes figurae subsequentes ad eandem, propter equipollentiam retinendam, recurrit. Cuius regula talis est, & natura, quod quandoque reperta est ante longam, semper tria tempora tenet. Verbi gratia,

Affinitas autem eius, quae in forma sibi consimilis

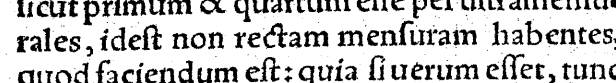
similis efficitur, sequitur: cuius regula talis est & natura, quod semper ante breuem uel post, stare debet, quæ sibi collateralis esse refertur. Verbi gratia,

In qua non nisi duo tempora communicari tenentur ratione collateralis, quæ ab eodem sumitur à parte finis. Vnde uersus,

Ante uerò longam, minima longa faciunt.

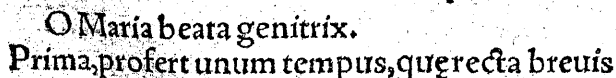
Si breuis addatur, duo tempora longa meretur. Vnde notandum est, quod quoadcunq; inter duas longas sola breuis euenerit, semper ad imperfectam reducetur præcedentem, & merito cum ab eadem procreatur, consimili modo fit econuerso. Vnde considerandum est, quando perfecta fieri nequit, nisi mediante breui sequente, seu præcedente, quoniam longa & breuis, & econuerso, semper unam perfectionem faciunt. Vnde si querat aliquis, utrum possit fieri modulus siue cantus naturalis de omnibus imperfectis, sicut fit de omnibus perfectis. Responso cum probatione, quod non: cum puras imperfectas nemo pronuntiare possit. Veruntamen quidam in artibus suis referunt, perfectam figuram se habere per ultramensuram: & quosdam etiam modos, sicut primum & quartum esse per ultramensurales, id est non rectam mensuram habentes, quod faciendum est: quia si uerum esset, tunc posset fieri cantus naturalis de omnibus imperfectis, quoniam imperfectum, dicunt esse perfectum. Sicut enim res quælibet naturalis ad similitudinem diuinæ naturæ, ex tribus constare inuenitur, & in uocibus & sonis trina tantum consistat consonantia: sic omnis cantus mensurabilis ad similitudinem diuinæ naturæ, ex tribus constare inuenitur: cuius probatio patet in mensura, ubi ternarius numerus reducitur ad perfectam. Et ne in ambiguum procedamus, sciendum est, quod perfecta figura multiplici cognoscitur regula. Prima, sicut præfati canit uersiculi. Secunda, quoadcunq; inter duas longas duæ breues omni proprietate carentes euenerunt, affinitatem in forma carentes. Verbi gratia,

Et tunc longa subsequens tempora, nisi duo tenebant. Et hoc etiam secundum ordinem quarti & quinti modi imperfecti. Nam si tractus ille deficeret, tunc prima breuium procederet à præcedenti per ordinem secundi imperfecti. Verbi gratia,

Quinta uerò, si quoadcunq; in forma consimilis euenerit, tres primæ dabant unam perfectam: & binarius subsequens non æqualis, uerum: & quælibet longarum, prout superius dictum est, tenebit. Verbi gratia,

Et si plures euenerint secundum impari numerum, consimili modo non fiat. Et sic de facili quis poterit habere differentiam inter longam perfectam & imperfectam, si bene consideratur.

Propterea notandum est, quod perfecta figura in uno corpore quoadcunq; duplicare uideatur, quæ tunc latitudo eius transit longitudinem sic O quæ non ad aliarum figurarum spectat originem, nisi ex gratia: quoniam nunquam duplicaretur, nisi quod ne in compositione, siue ordinatione tenoris, plana musica fragarit: super quam omnes motelli, & omne organum fundari

fundari tenentur.

Recta breuis, aut quæ superius pluries cum pluribus denominatur, adhuc in forma propria describitur in hunc modum,

Contuens igitur unum in se tempus, seipsam in duas diminuens partes non æquales, uel in tres tantummodo æquales & indiuisibiles: quarum prima pars duarum, semibreuis minor appellatur, secunda uerò maior: & econuerso, tres autem semibreues, minores æquales, & indiuisibiles nuncupari tenentur. Vnde notandum est, quod nulla semibreuis sola reperitur: quoniam per se sola significare nequit, sed binæ & binæ, non æquales: ut hic,

Vel res & tres æquales numerari debentur: ut hic,

Et sic, binarius non æqualis, seu ternarius æqualis, semibreuium figurarum, semper ad rectam breuem æquipollere debet. Recta breuis ad imperfectam, uel ad alteram breuem imperfectam cum breui, seu breuis cum altera breui ad perfectam.

Iam dictum est de simplicibus figuris, nunc autem dicendum uidetur de simul ligatis seu coniunctis, qualiter inter se differant: & rursus incipiendo ab unitate, & sic distinguendo longitudinem & breuitatem, secundum quod multiplicatur, innuere. Vnde notandum est quod quædam sunt species, quibus omnis cantus euphoniae causa decatur quæ etiam in diuisione quinque partium diuiduntur, quarum quælibet diuisio multas continet differentias, & diuersas. Prima igitur differentia primæ partis, est quædam figura, quam plicam communiter appellamus. Vnde notandum, quod plicam nihil aliud est, quam signum diuidens sonum in sono diuerso per diuersas uocum distancias, tam ascendendo quam descendendo, uidelicet per semitonium & tonum, per semiditonus, & ditonus, & per diatessaron & diapente: quæ plica quatuor differentijs explicatur: nam quædam perfecta dicitur, & quædam imperfecta: quædam recta breuis, & quædam altera breuis.

Prima differentia plicæ, perfecte descendendo, est quædam figura habens tractus, quorum ultimus longior est primo, ut patet,

Ascendendo uerò unum solū retinet tractum, ut patet,

Omnē igitur habens potestatem, regulam & naturam, quasi habet perfectam figuram, excepto quod si longam præcesserit in corpore, duo tempora tenebit: reliquum autem in membris, fit autem plica in uoce per compositionem epiglottis cum repercussione gutturis subtiliter inclusam. Secunda differentia est, plica imperfecta, quæ etiam cum præmissa proprietate consimilem retinet formam, sed regulam imperfectæ figuræ tenet, & naturam scilicet in corpore, unum tempus reliquum in membris: ut patet descendendo,

Patet & ascendendo, ut

Tertia differentia est illa, que habet duos tractus, quorum primus longior est ultimo, descendendo: sicut patet,

Sed ascendendo, duos habet diuersos: unum in dextra parte ascendendo, significans plicam: aliam in sinistra parte descendendo, significans breuitatem: ut hic,

Observantes igitur potestatem, regulam & naturam rectæ breuis, & ipsius, quæ uocatur altera breuis.

Secunda diuisio partis secundæ, est quædam ligatura duarum figurarum, quæ etiam binaria uocatur, quatuor habens differentias: quarum quælibet duplicem habet figuram, ascendendo uidelicet & descendendo. Vnde notandum est, quod si aliqua istarum in descendendo proprietatem habuerit, in ascendendo uerò carebit: & econuerso, excepte tantummodo semibreues. Ascensus autem intelligitur, quando secunda figura alicuius ligaturæ fuerit altior prima. Descensus autem econuerso: prima igitur differentia talis est, quod quoadcunq; duæ figuræ simul ligatæ descendendo cum proprietate, uel sine proprietate ascendendo reperiuntur: ut hic,

Prima recta breuis, fit longa imperfecta, ut manifeste patet in quarto, quinto & sexto modo, tam supra literam, quam sine litera: nam in secundo modo, 3 & 7, tales omnes fiunt æquales tantummodo supra literam, secundum usum.

Secunda differentia, tam ascendens quam descendens, per contrarium primæ differentiæ constat: ut hic,

tam in proportione, quam in proprietate.

Tertia differentia, tam ascendens quam descendens, sub tali forma sequitur, quod secundum

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

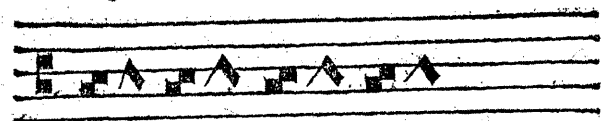
Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

Bedæ, tom. 1.

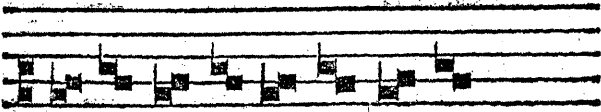
Bedæ, tom. 1.

dum æqualitatem proferuntur.

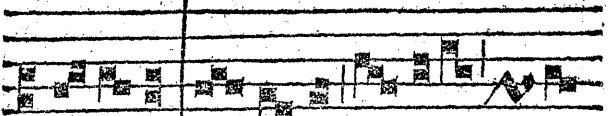
Et notandum est, quod talis ligatura uocatur æqualitas, quoniam reddit æqualitatem: omnes alia, quarum prima fuerit longior seu breuior, sunt non æquales.

Quarta differentia tam ascendens quam descendens retinet proportionem non propriam, sub tali forma,

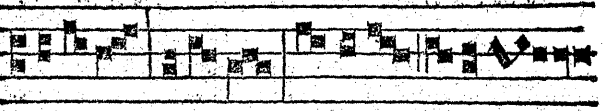

Quæ semibreues appellantur, non æquales etiam proferuntur, ut prædictum est, quod duæ semibreues: quarum prima minor est, & e conuerso constituunt unam longam, & quandoque pro altera breui ponuntur.

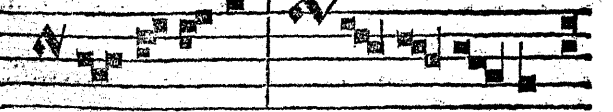
¶ Tertia diuisio tertiæ partis, est quædam ligatura, cui coniunctura trium figurarum, nouem habens differentias: quarum qualibet fit dupliciter, ascendens uidelicet & descendens. Prima autem differentia, tam sine litera quam cum litera, talis est, quod quandoque trinaris ligatura tam descendendo cum proprietate, quam ascendendo sine proprietate, reperta fuerit in primo gradu de binarum ligatura sequente.

Prima fiet longa imperfecta, secunda recta, breuis tertia: sicut prima, si ante longa sequatur, tunc tria tempora tertia donat. Secunda differentia tam in proportionem quam in proprietate, omnino per oppositum primæ differentia, tam supra literam, quam sine litera regnat: ut hinc,

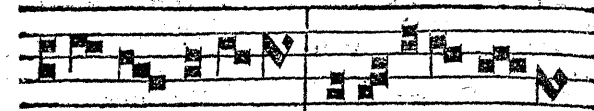

Tertia differentia, tam supra literam quam sine, talis est, quod quandoque trinaris ligaturæ adintraem contineantur, quamuis longa præcedat, seu sequatur, sicut hinc, tam ascendendo quam descendendo.

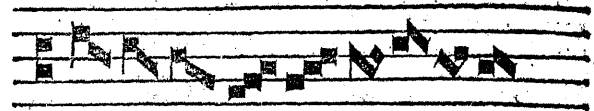

Prima profert unum tempus, secunda duo, tertia tria. Et hoc est secundum ordinem quartum, dum tamen longa in primo gradu consistat.

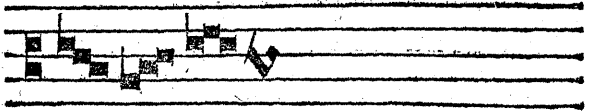
Quarta differentia est, quod quandoque binaria ligatura præcedit ternariam prima binaria profert unum tempus, secunda duo, ternaria, ut supra continetur in proxima. Verbi gratia,

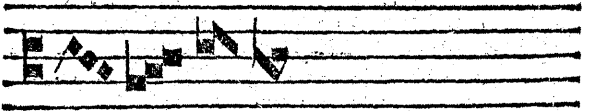
Et hoc secundum ordinem quinti modi. Quinta differentia ascendit & descendit tam supra literam quam sine litera, talis est, quandoque ternaria ligatura cum æqualitate confecta reperta fuerit: ut hinc,

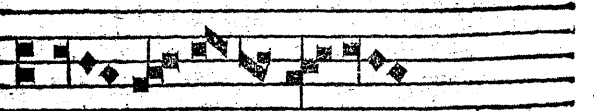
Omnes proferuntur æquales, secundum ordinationem septimi. Sexta differentia tam supra literam quam sine, talis est, quod quandoque ternaria ligaturæ contineantur proprietates non proprias, habentes tam ascensum quam descensum: ut hinc,

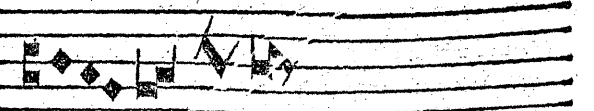
Duæ primæ semibreuiabuntur, ultima longa duorum temporum proferitur, si breuis sequatur: si ante longam, tria tempora donat. Septima differentia ascendens & descendens tam supra literam quam sine, talis est: quod quandoque ternaria tam coniunctæ quam ligatæ reperiuntur: ut hinc,

Duæ primæ semibreuiabuntur. Ultima profert unum tempus, si breuis sequatur: si autem longa, tunc duo tempora donat. Octaua differentia, tam ascendens quam descendens, omnino per oppositum tenet præcedentia, tam scriptura quam proprietate.

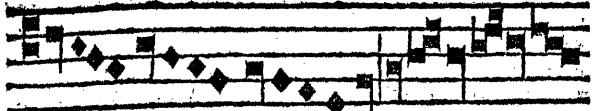
Nona differentia, tam ascendens quam descendens, talis est, quod quandoque ternariæ ligaturæ tam coniunctæ quam compositæ reperiuntur.

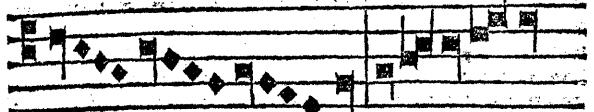
Omnes semibreues æquales & indiuisibiles proferuntur: in tertio loco quarti modi, quod altera breui reperiatur: nam sicut altera breuis tenet affinitatem rectæ breuis, sic etiam tales affinitatem inter se tam in forma quam proprietate tenent.

Quarta diuisio quartæ partis est, quædam ligatura seu coniunctura quatuor figurarum, nouem habens differentias, quarum qualibet dupliciter

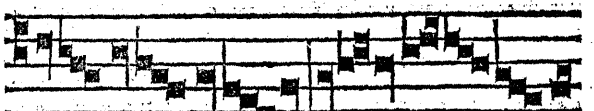
dupliciter habet figuram, descendente uidelicet & ascendente. Sed notandum, quod plures descendendo inueniuntur quam ascendendo, propter gratiam ascensum: quoniam leuius est descendere, quam ascendere. Prima differentia talis est, quod quandoque aliqua iunctura descendit, seu ligatura ascendit, quatuor figurarum alicubi reperiuntur: quarum proprietates primæ figuræ tangit longitudinem trium sequentium figurarum. Verbi gratia,

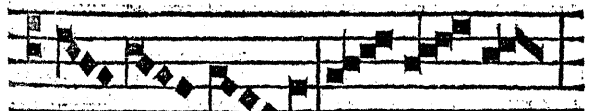
Prima erit longa, perfecta subsequentiū duæ primæ semibreues, & ultima duo tempora debet. Secunda differentia ex talibus, talis est, quod si prædicta longitudine dictæ proprietatis abbreviatur ad distantiam secundæ figuræ illorum quatuor subsequentiū, Verbi gratia,

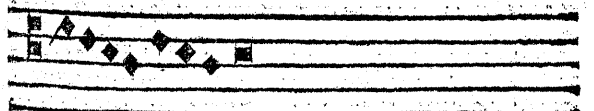
Prima, duo tempora dabit, reliquæ semibreues erunt indiuisibiles & æquales. Tertia differentia talis est, quod si tales creuerint, quarum prima cum proprietate per se, & alia cum proprietate simul compositæ fuerint, prima longa imperfecta erit, & duæ primæ subsequentes semibreues: ultima duo tempora dabit, si breuis sequatur longa, tunc tria tempora donat. Verbi gratia,

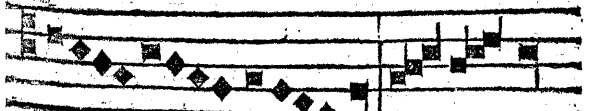
Quarta differentia talis est, quod si in fronte primæ quatuor figurarum descendendum, uel in fronte secundæ ascendendum. Verbi gratia,

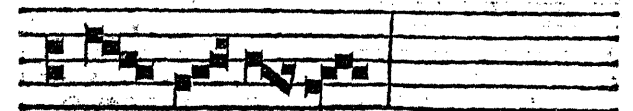
Prima dabit unum tempus, duæ mediæ semibreuiabuntur, & ultima dabit unum tempus. Quinta differentia talis est, quod si proprietates in fronte primæ figuræ quatuor coniunctarum reperiatur: ut hinc,

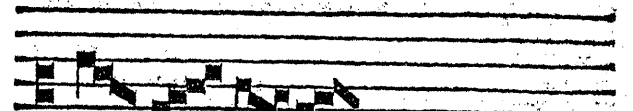
Tres primæ semibreuiabuntur æquales: ultima breuis, si breuis sequatur: si autem longa, tunc duo tempora donat. Sexta differentia talis est, quod si prima quadrangulatur, & alia syncopantur. Verbi gratia,

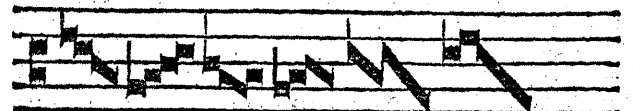
Prima recta breuis, reliquæ semibreues efficiuntur. Septima differentia, quaternaria ligaturæ tam descendens causa & proprietate, quam ascendens scientia: ut hinc,

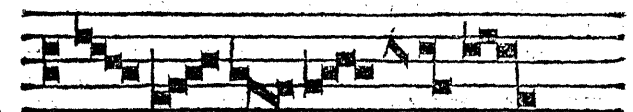
Tres primæ breues & æquales, quarta longa imperfecta, si breuis sequatur: si autem longa, tunc erit perfecta. Octaua differentia de eisdem talis est, quod si ultima uult breuiari, uarietur hoc modo,

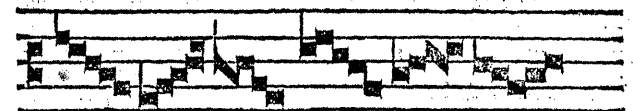
Nona differentia talis est, quod si duæ primæ uolunt semibreuiari, habeant proprietatem semibreuitatis.

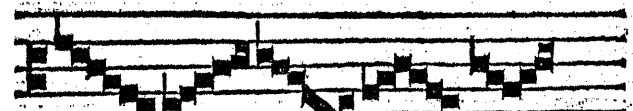
Et si ultima longa fuerit, tunc penultima duo tempora tenebit. Verbi gratia,

Quinta diuisio quintæ partis, est quædam ligatura quinque figurarum, duas habens differentias, quæ duas habent figuras, ascendentes uidelicet & descendentes: quarum prima differentia tam ascendit quam descendit, talis est, quasi proprietates in fronte primæ quaternariae ligaturæ extiterit. Verbi gratia,

Duæ primæ non æquales semibreuiabuntur, & duæ sequentes breues æquales, ultima longa si imperfecta fuerit, sequatur: si autem longa, tunc erit perfecta. Secunda differentia talis est, quod si sexta apponatur figura, etiam similem habeant proprietatem: ut hinc,

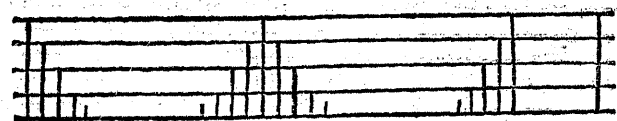

Tres primæ æqualiter semibreuiabuntur, & duæ sequentes breues æquales: ultima uero longa, ut declaratum est.

Quoniam dictum sit de figuris uel ligaturis & coniunctis, qualiter inter se differant: nunc autem dicendum est de plicis in eisdem figuris existētib: quoniam sicut in qualibet scientia speculatiua sunt quædam quæ debent supponi, ita in hac scientia necessarium est, quod diuersa tempora per diuersas figurationes de-

signentur, & quod plicæ uariantur, secundum uariationem temporis & mensuræ. Quum igitur primò declaratū sit de singulis plicis, in prima diuisione primæ partis, quæ adhuc manifestè se representat.

Quoniam fieri posset quæstio, quid sit tempus, ad quod respondendum, quod tempus (ut hic sumitur) est quædam proportio iusta, in qua recta breuis habet figuram in tali uidelicet proportionione, quod possit diuidi in duas partes non æquales, uel in tres tantummodo æquales & indiuisibiles, ita quod uox non alterius in tempore discretionum habere possit. Etiam sciendum est, quod tempus habet figuram triplā, aliquando enim uoce recta, aliquando cassa, aliquando demissa. Uoce uerò recta, ut uox humana procedens à pulmone. Cassa uerò, est sonus, non uox, id est uox non articulata: quæ fit secundum aliquod instrumentum, & ideo dicitur cassa, quoniam natura non hic dicitur facta esse. Etiam uox parua, non mutata, dicitur etiam cassa, quia cum recta uoce rectam non potest dare concordantiam. Demissa uerò uox, est illa proportio siue mora, qua quælibet figura superius prænominata, secundum magis & minus proportionaliter habet figuram hic tacite rectam mensuram excogitando, secundum quod quælibet figura pro sua parte continet in se. Unde notandum est, quod huiusmodi tacita mensura est per quinque uirgulas longas & breues, de quibus patent quinque differentiæ: quarum prima, perfecta pausa uocatur, continens in longitudine quinque lineas, à summo usque deorsum habens omnem potestatem, regulam & mensuram, quam habet longa perfecta. Secunda uerò pausa, imperfecta nominatur, quæ summam continet quatuor linearum, habens potestatem imperfectæ figuræ, & illius, quæ uocatur altera basis. Tertia uerò, suspirium breue nuncupatur, continens summam trium linearum: & ponitur pro breui recta. Quarta est semisuspirium maius, continens summam duarum linearum, & ponitur pro semibreui maiore. Quinta, est semisuspirium minus, quod inter duas lineas medium tenet, & ponitur pro semibreui minore, quod est indiuisibile: de quorum maiori parte, formulæ patent.

Notandum etiam, quod perfecta pausa nunquam ponitur nisi in pari loco post minorem figuram & perfectam: cum tamē naturalis extiterit cantus, & ponitur per eadem. Pausula uerò in loco ponitur perfectæ figuræ. Suspirium, in loco breui, cuius probatio est in, O quam sancta, & in cæteris hymnis, aut aliter compositis: & fit tempus in tempore propter æquipollentiam donatā: quoniam nec post propriam quantitatem possit obtinere: nam licet uox obmuta-

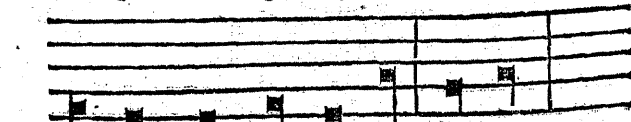
tur, tempus tamen non. Vnde uersus, Tempora prætereunt more fluentis aquæ, Sequitur de mensura, quæ per totam musicam locum obtinet necessarium: quæ etiā non solum in musica, sed etiam in omnibus perutilis inuenitur. Vnde uersus,

Vt in omne quod est, musicā ponere prodest, Sic sine mensura, deperit omne quod est. Vnde uidendum est, quod mensura dupliciter in hac arte continetur, scilicet localis & temporalis: & idem est, quod ars ista, Mensurabilis musica nuncupatur, ad differentiam plene musicæ: quia cum ipsa plena musica locali mensura, quæ est ad distantiam uocis mensurandarum solummodo mensuretur, isti non solum localis sufficit, sed etiam requirit eam & temporalem. Temporalis, ut hic, uel mutatio est duarum, trium uel plurium figurarum: secundum quod sunt in numero ad aliquam perfectionem relata æqualitas: ut si quis aliquam proportionem iustam, seu consonantiam duorum cantantium siue trium diuersorum uocum, alicuius loci designati scire desiderat, ab aliquo sibi noto, principaliter ad locum usque deputatum, per tria tempora uel per æquipollentiam, aut semper ad perfectam figuram diligenter studeat computando referre. Vnde notandum est, quod per eandem, omnes modi diuersimode originem prosequuntur.

¶ Quum superius declaratū sit de omni genere figurarum, & de temporibus & mensura, & etiam de plicis, & nihilominus consistit modus seu maneries, & modus consistit in sonorum modulatione & uocum discretionem: nunc autem dicendum est quid sit modus, & quot sint, & qualiter à principali figura omnes numeri constare uidentur.

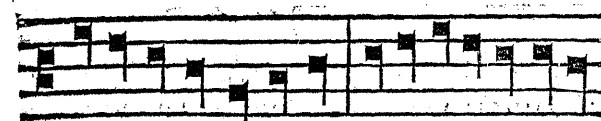
Modus uerò maneries uel, ut hic sumitur, est quicquid per debitam mensuram temporaliter longarum breuiumque figurarum & semibreuium transcurrent. Vnde notandum, quod ad constitutionem naturalium instrumentorum nouem modos damus. Ad quorum cognitionem discernendam, & multorum etiam errorem destruendum, tres liberaliores excipiuntur: scilicet primus, quartus & septimus: à quibus alij sex, quasi clientes, bini & bini à quolibet exoriuntur: quorum etiam quilibet perfectus dicitur, aut imperfectus. Perfectus uerò est ille, qui habet figuram recto moderamine finitam, & per talem quantitatem, numerum & mensuram, sicut per qualitatem incipit. Imperfectus uerò est ille, qui in diuersis locis uariatur.

Primus modus dicitur, qui tantum componitur perfectis figuris.

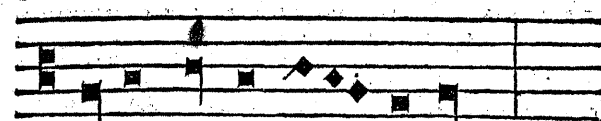
¶ Sancti spiritus ad sit, &c. Ex hoc patet igitur, quod hoc nunquam componitur in ligaturis, sed li-

sed liberè excipitur, & solus non patitur unquam à pressuris: regit, & non regitur: imperans non utitur altarum iure.

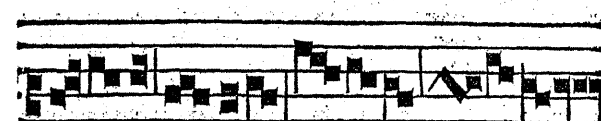

Iste primus dicitur, & iuste præponitur alijs uenturis: nam ad huc reducit, & in hunc resolutur quouis ex figuris. In hoc si pausabitur, longa pausæ dabuntur per locos in figuris, aliter errabitur, necessarium syncopabitur multum sui iuris.

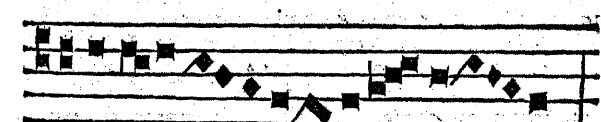
Secundus modus tunc sequitur, in quo primo ponitur longa imperfecta: cui mox subito datur ab ea quæ sumitur quædam breuis recta.

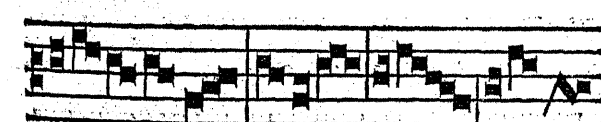
Ista si ligabitur, ei primò dabitur, tria adfecta. Veni sancte spiritus, &c. Collecta quam comitabitur dualitas.

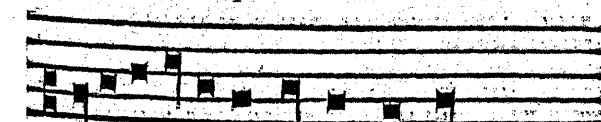
Tertius modus perficietur, leuius addiscitur eius uel perfecta, hic post primum igitur esse, ex hoc arguitur. Secundus hic infecta. Tertius contrariatur ipsa præcedentia. Ex hoc tertius dicitur, ex causa dicente: huic primò breuis datur longa subsequenti, atque breuis comitatur hunc incontinenti.

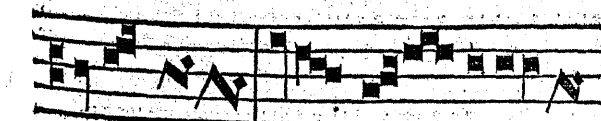
Mariæ præconio, deuotio, &c. Iste modus colligatur, bina præcedenti ligatura consociatur, trina finienti.

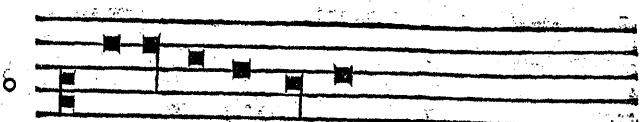
¶ Quartus quaternarium tenet figurarum: & ob hoc post tertium collocatur parum: finis & principium, perfectæ sunt harum, mediæ sunt finitimi, non adæquatarum.

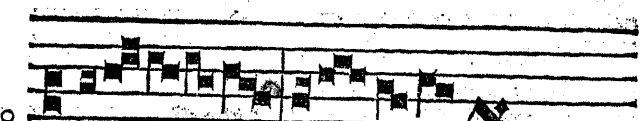
¶ O Maria, beata genitrix, &c. Quædam per sestantiū, atque perfectarum semper sit in initium: hic ligaturarū sumet ligatarum, unum & post alium, totum erit clarum.

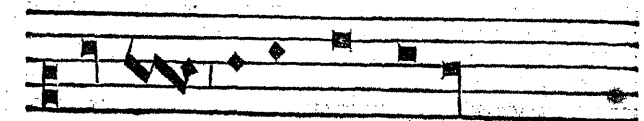
¶ Quintus modus nuncupatur, qui ex quinque congregatur, & completur uocibus, cuius prima breuiatur, & figura prolongatur ex binis temporibus, propterea corripit: quarta breuis appellatur, non de certis breuibus, quinta trium temporum datur, ergo longa teneatur illa modis omnibus.

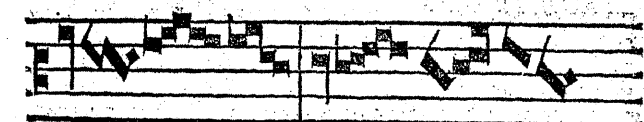
Demenant grand' ioye, &c. Iste modus colligatur, tunc ex binis proponatur ligatura uocibus, & ternaria subdatur, quam bis bina consequatur, nec non trina postponatur istis præcedentibus.

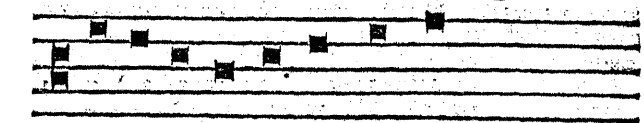
Sextus modus figurarum non caret senario, si perfectæ sunt earum duæ, sine dubio: nec non quatuor illarū ponuntur in medio, duas quoque primas harum semibreues facio, si quarumcumque sequendarum rectam breuem nuncio.

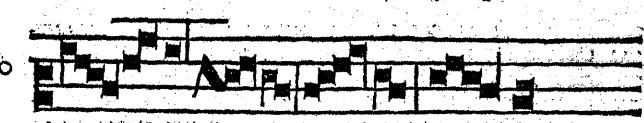
Suaut uoile dont tans vnd, &c. Huiusmodi ligaturarū pones in principio illam per se perfectarum, quæ est de consortio, quatuorque ligatarum sequantur confinio, sicut etiam in collegio scripturarum notatum.

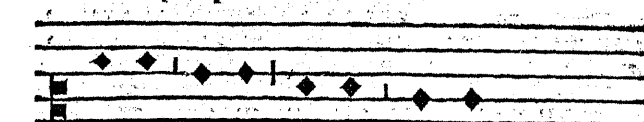
¶ Septimus modus ex uocibus septem componitur, nec non rectis breuibus, hic ergo loceatur.

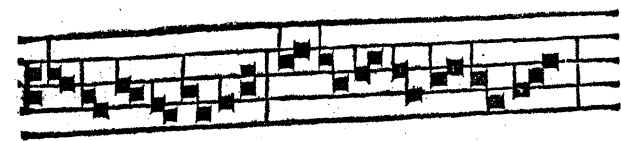
¶ O maria, uirgo Dauidica, &c. Sese colligantibus quatuor, ligetur binis concurrētibus, iste finietur: est earum finibus, semper plicæ detur.

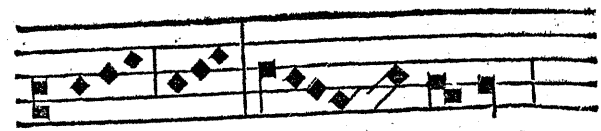
Et sic iste septimus merito dicitur. ¶ Octauus modus, in æqualibus, binis semibreuibus semper patietur.

¶ O ma dame, que i'auoye, &c. Binis coeuntibus cum proprietatibus ipse copuletur.

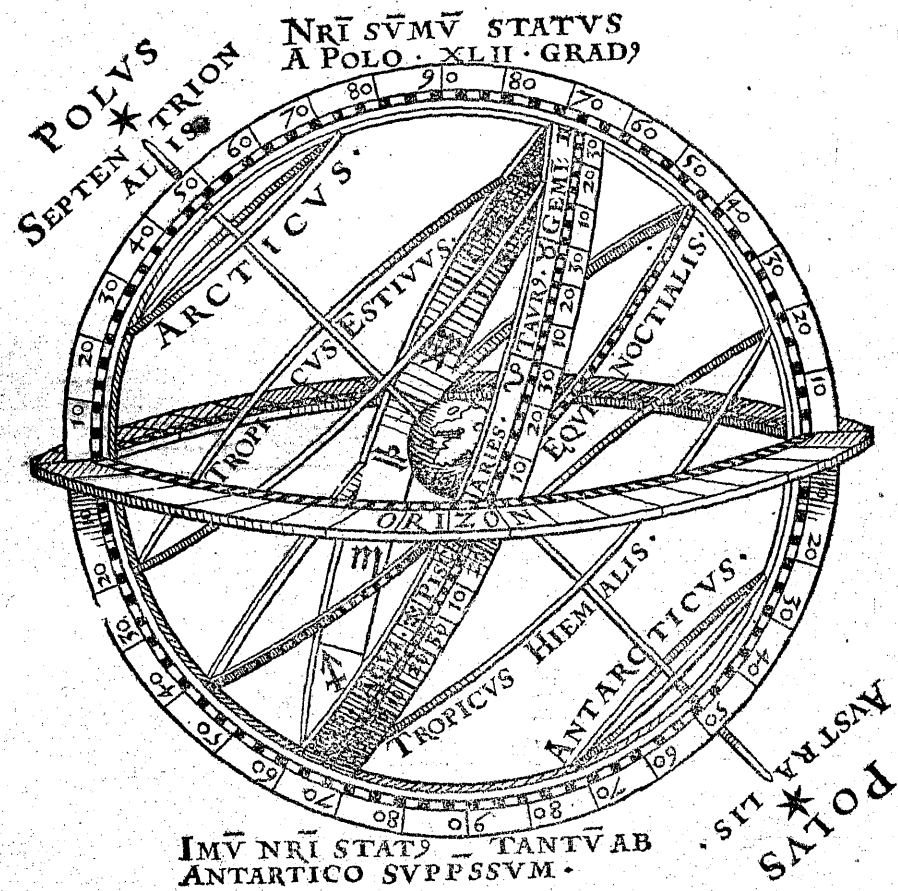

Nonus modus semibreuibus tribus, & æqualibus, sic perficietur.

Domine, Domine, rex gloria, &c. Ex quibus tribus omnibus unum de temporibus æquale ducetur.

BEDÆ PRESBYTERI DE CIRCULIS SPHÆRÆ ET POLO.

Sphæra, est species quædam in rotundo cõformata, omnibus ex partibus æqualis apparēs: unde reliqui circuli finiuntur. Huius autem neq; exitus, neque initium potest diffiniri, ideo quod in rotundo omnes tactus & initia & exitus significare possunt.

Centrum est, cuius ab initio circunductio sphæræ terminatur, ac terræ positio constituta declaratur.

Dimensio quæ totius ostēditur sphæræ, cum ex utriq; partibus eius ad extremam circunductionem rectæ ac uirgulæ perducuntur: quæ dimensio à compluribus est axis appellata. Huius autem cacumina, quibus maximè sphæra nititur, poli appellantur. Quorū alter ad Aquilonem spectans, Boreus: alter oppositus, Austrus, Notus etiam dicitur.

Quæ sunt significationes.
Significationes quædam in circunductio-
ne sphæræ circuli appellantur, e quibus paral-
lelos dicuntur, qui ad eundem polum consti-
tuti finiuntur. Maximi autem sunt, qui eodem
centro, quo sphæra continentur. Horizon au-
tem appellatur is, qui terminat ea, quæ perspi-
ciant uideri non possunt. Hic autem incerta ra-
tione diffinitur, quod modo polo subiectus &
circulis his, qui paralleli dicuntur, modo duo-
bus extremis & æqualibus nixus, modo alijs
partibus adiectus terræ peruidetur: ita ut cum
que fuerit sphæra collocata.

Polus, is qui boreus appellatur, peruideri po-
test semper: notus autē ratione dissimilis sem-
per est à conspectu remotus. Naturalis mundi
statio physicè dicitur, ea esse in boreo polo si-
nata: ut omnia è dextris partibus exoriri, in sini-
stris occidere uideantur. Exortus, est enim subita
quædam

quædam species obiecta nostro conspectui. Occasus autem pari de causa, ut erepta ab oculis uisa in finitione mundi. Circuli sunt paralleli quinque in quibus tota ratio sphæræ consistat, præter eum qui zodiacus appellatur. Qui quod non ut cæteri circuli certa dimensione finitur, & inclinatione alijs uidetur, ioxos à Græcis est dicitur. Quinq; autem, quos supra diximus, sic in sphæra metiuntur. Initio supremo à polo, qui boreus appellatur, ad eum qui Notus & Antarcticus uocat, in triginta partes unūquodq; hemisphærium diuiditur: ita uti dimensio signifi-
cari uideatur, in tota sphæra 60 partes factas. Deinde ab eodē principio boreo sex partibus ex utraque finitione sumptis, circulus ducitur, cuius centrum ipse polus finitur. Circulus Arcticus appellatur, quod intra eum arcturum simulacra ut in clusa perspicuntur. Quæ signa à nostris uersarum specie ficta, Septentriones appellatur. Ab hoc circulo de reliquis partibus quinque sumptis, eodem centro, quo supra diximus, circulus ducitur, qui therinos tropicos appellatur: ideo quod sol cum ad eum circum peruenit, æstatem efficit eis, qui in Aquilonis finibus sunt: hyemem autē eis, quos Austris flatibus oppositos antè diximus. Propterea ea quod ultra eum circum sol non trāsit, sed statim reuertitur, tropicus est appellatus. Ab hac circuli significatione quatuor de reliquis partibus sumptis, ducitur circulus æquinoctialis, à Græcis isemerinos appellatus, ideo quod sol cum ad eum orbem peruenit, æquinoctium conficit. Hoc circulo facto, dimidia sphæræ pars constituta perspicitur. Econtrario item simili ratione à Noto polo sex partibus sumptis, ut supra de Boreo diximus, circulus ductus Antarcticus uocatur, quod contrarius est circulo, quæ Arcticon supra diffiniuimus. Hac diffinitione sphæræ, centroq; polo, qui Notus dicitur, quinque partibus sumptis, circulus imerinos tropicos instituitur, à nobis hyemalis, à nonnullis etiā brumalis appellatur: ideo quod sol cum ad eum circum peruenit, hyemem efficit his, qui ad Aquilonem expectant: æstatem autē his, qui in Austris partibus domicilia constituerunt. Quando autē abest longius ab his, qui in Aquilonis habitant finibus, hoc maiore hyeme consistantur: æstatem autem hi, quibus sol appōlitus peruidetur. Itaq; Æthiopes sub utroq; orbem necessario fiunt. Ab hoc circulo ad Æquinoctialem circum reliquæ sunt partes quatuor, ita uti sol per octo partes sphæræ currere uideatur. Zodiacus autem circulus sic uel optimè definiri poterit, ut signis factis, sicut postea dicemus, ex ordine circulus perducatur. Qui autem Lacteus uocatur, contrarius æquinoctiali, uel ita ibi oportet constitueri, ut eum medium diuidere, & bis ad eum peruenire uideatur, semel in eo loco, ubi Aquilo constituitur: iterum autem ad eius signi regionem, quod Procion uocatur. Duodecim si-

gnorum partes sic diuidentur. Quinq; circuli, de quibus supra diximus, ita finiuntur: ut unusquisq; eorum diuidatur in partes 12, & ita ex eorum punctis lineæ perducantur, quæ circulos significant factos, in quibus signa 12 describantur. Sed à nonnullis imperitioribus quæritur, quare non æquis partibus circuli finiuntur: hoc est, ut de triginta partibus quinque partes diuidantur, & ita circuli pari ratione ducantur, id facillimè defendi posse confidimus. Cum enim media sphæra diuisa est, circulorum nullus potest equalis esse: qui quauis proximè eum accedat, tamen minor esse uideatur. Itaq; qui primū sphæram fecerūt, cum uellent omnium circulorum æquas rationes esse, pro rata parte uoluerunt significare: ut quantò magis à polo discederetur, hoc minorem numerū partium sumerent in circulis metiendis, quo necesse his erat maiorem circum definire. Quod etiam ex ipsa sphæra licet intelligere: quanto magis à polo discedes, hoc maiores circulos fieri, & hac re minorem duci numerum, ut pares eorum uideantur effectus: & si non in triginta partes unumquodq; hemisphærium diuidatur, sed in alias quodlibet finitiones, tamen eò ratio peruenit eius, ac si triginta partes fecisset. Zodiacus circulus tribus his subiectus, de quibus supra diximus, ex quadam parte contingit æstiuum & hyemalē, æquinoctialē autem medium diuidit. Itaq; sol per zodiacum circum currens, neq; extra eum transiens, necessario cum signis his, quibus innixus iter conficere uidetur, peruenit ad eos, quos supra diximus orbem, & ita quatuor tēpora definit. Nam ab ariete incipiens, uer ostendit, & taurum, & geminos transiens, idem significat: sed iam capitibus geminorum circum æstiuum tangere uidetur. Et per cancrum & leonem transiens & uirginem, æstatem efficit. Et rursus à uirginis extrema parte transire ad æquinoctialem circum perspicitur. In libra autem æquinoctium conficit, & autumnum significare incipit. Ab hoc signo transiens ad scorpionem & sagittarium, deinde protinus incurrit in hyemalem circum: & capricorno, aquario, piscibus hyemem transigit. Itaq; ostenditur nō per tres ipsos circulos currere, sed zodiacum transiens ad eos peruenire.

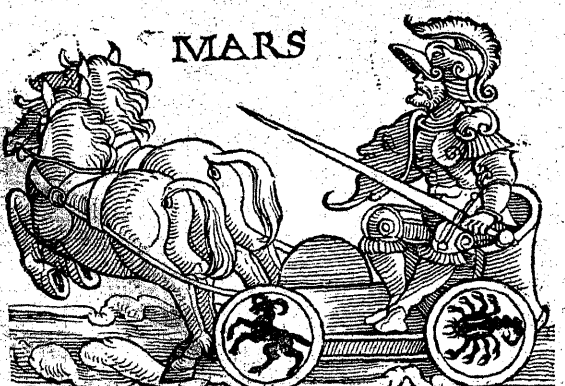
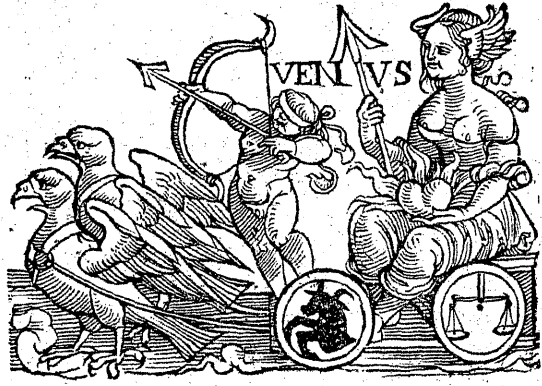
Item.

Inuentis in sphæra rotunda coluris, & ipsa sphæra in sexaginta diuisa, ad inueniendum nostri almucantarati, hæc est ratio. Ab arctici centro in meridiano coluro assumas septem sexagesimas, & ibi nostri summum habeas. In quo quidem summo uno circini pede posito, 15 sexagesimas assumas ante te pede cum altero, & primum almucantarati, id est stabilem nostri horizonem circumuoluas. Deinde interius ad decimam quartam ponas, & iterum circumuoluas. Deinde 13, & ita ad singulas interiores sexagesimas ponas & circunducas, dum ad cæcum

cumen uenias. Ad erigendam sphaeram rotundam sic facias: Ad arcticum subtrahis duas sexagesimas, in nostram habitabilem sumas, & id loci ad summum uasis, terrae uicem obtinentis sustentaculo erigas. Hoc uni facias, alioquin eueniet, ut signa plurima orta non uideas: & contra plurima sublapta uideas. Hanc quidem positionem edocet status, in equino octio inuentus. Eclipsis solis & lunae huiusmodi est naturae. Constat quidem reuidentibus in zodiaci regione arborum esse currere, sed non aequaliter. Sol enim nunquam ab ecliptica, quae media est, aberrat linea. Luna uero non est in ea ipsa zodiaci medietate, sed in hoc uel illo la-

tere. Quo fit, ut cum ambo in ecliptica sint, quae ab eclipsi dicitur, utrunque ab altero terrae umbra interueniente obscuretur, quominus apud nos tunc alterius lateat defectus. Nec id mirum. Cum enim ambo (ut dictum est) in eadem sint linea, sed unum supra terram, alterum infra, contingit ut insimul superius ab inferiori: & e contra inferius a superiori per terrae umbram lumine deficiat, & ita superioris uitium notatur, inferioris uero ignoratur. Quare nostri climatis altitudo quadraginta octo sit, haec est ratio, quod per tot gradus a terra polus apud nos est erectus. Propterea & nos eum in sphaera sic erigimus.

BEDAE PRESBYTERI
DE PLANETARVM ET SIGNO.
RVM RATIONE.

L V.

Inquisitiones aliquot planetarum.

10 Saturnus in quo signo moretur, si nosse desideras, annos ab initio mundi per 30 diuide, sumpto a libra initio: quicquid infra 30 remaneret, per duos annos & dimidium partire, dato unicuique signo totidem. Cui autem signo defuerint 2 annis & dimidio, in illo uere Saturnus moratur.

Jupiter, indubitate si uis scire in quo signo moretur, supra dictos annos per duodecim diuide: & quod infra remanserit, initio suo ab arietate sumpto, unicuique signo unum annum tribue. Cui autem defuerit annus, ibi se recepat Jupiter.

30 Si autem in quo signo sit Mars diligenter inquiris, saepe factos annos per annum & dimidium diuide, & capricorno sumpto initio: & quod supererit per signa partire, unicuique datis quadraginta quinque diebus. Cui quadraginta quinque defuerunt dies, ibi Martem habebas.

40 Si quis scire curat, in quo signo Venus splendida roteatur, supputationem longissimam, & multo errore inuolutam, nunc solerti indagatione abbreviata sic colligat. Annos ab initio mundi per octo computatos semper eiciat, donec nec ad octo peruenire queat, & quicquid infra remanserit, per trecentos dies diuidat: & ubi hic numerus defuerit, quadraginta addat, & cuilibet signo uiginti quinque distribuat, & a libra incipiat: & cui hic numerus defuerit, ibi Venerem se receptare cognoscat. Ad haec sciat Venerem, Soli semper esse uicinam, sic quidem ut in longiorem nunquam ab eo recedat regionem, quin uel praecedat, uel regenda subsequatur plus quatuor aut tribus signis.

De Mercurio autem, quia nec difficilis habetur quaestio, non duxi necessarium ut longa subsequeretur descriptio, quia sic uicinus semper uidetur & habetur Soli, ut nunquam uel praecedat uel subsequatur tantum, quin aut in praecedenti signo, aut in subsequenti, uel certe in eodem facillime possit inueniri.

Item de eodem alio modo.

60 Anno ab initio mundi summam, per triginta

ta quoties potuerit, meriatur: quumque transgressi fuerint numerum, qui consistunt menses agnoscantur: atque ex his primo capricornus, deinde caetera signa sortiatur triginta, ubi consistunt, Saturnum nonnulli colligendum existimant: deinde ubi triginta defuerint, ibi Saturnum uersari.

Ab exordio mundi annis per octodecim separatis, menses exuberantium annorum, si de nouo per eandem partem diuiseris octodecim, primum sagittario, deinde signis caeteris totidem tribuantur, ubi nam Iupiter domicilium habeat, indicabit. Siquidem cui signo octodecim tribuendi defuerint, Iouem in eodem morari dicunt.

Annis ab initio mundi per senarium diuisis, & annorum numerum excedentium mensibus item per senarium separatis, atque unicuique signo sex assignatis, a scorpione duntaxat sumpto initio, Mars traditur manifestari. Namque in eo signo Martem inueniendum, cui sex defuerint partes, dicunt.

Annos ab initio mundi per uiginti quatuor separare partem iubemur, & hinc summam non congruentium annorum menses consideratos applicare signis, exordio sumpto a Libra: ita ut unum quodque, uiginti quatuor semper accipiat: etenim sic expensis, patefacit stationem Veneris.

30 Anni saepe praefati, duodenarii parte separati, annorumque superfluentium cogniti, menses duodecim, Virginis sumpto ordine, reuocatis totidem attributis, ubi se ceptet Mercurius iudicabunt. Namque cuiusque duodecim assignandi defuerint, in eo uersari Mercurium, curioli talium rerum opinantur. Sin autem prima partitio duodenaria concludatur, inueniri planetam memoratam in Virgine semper putant.

40 Planetarum, hoc est Errantes, sunt in numero certo tantum septem: qui eisi respondeant septem diebus siue feriis totius septimanae uel hebdomadae: tamen eundem ordinem minime seruant. Quoniam Sol hic habetur quartus, & tandem est primus in hebdomada nostra: nam dicitur & Dies Solis, & Dies Dominicus. Item Luna, est hic ultima & septima: & in septimana est pro secundo die. Solus Mars concordat in situ coeli, & in numero hebdomatico. At Mercurius hic habetur sextus, & apud nos quartus dies septimanarius. Iupiter postea, qui & Iouis, est hic secundus. Saturnus senex loripes, est hic primus, & apud nos ultimus. Ita se longe aliter habent res infernae & humanae, quam res supernae & coelestes. Nec est in homine posse omnium quae supra sunt, ad infallibilem & exquisitam normam scire, dicere, aut scribere. Verum sapiat unusquisque ad sobrietatem, & timeat.

Finis.

ORDO PLANETARVM
IUXTA NATVRAM ET NV-
merum earum secundum
Hebræos.

SOL, qui dicitur iuxta Hebræos Hama, prima est planetarum, secunda Venus, quæ dicitur Noga. Tertia Mercurius, idest Cocaph. Quarta luna, quæ & Libala. Quinta Saturnus, uidelicet Sabbai. Sexta Iupiter, idest Sedech. Septima Mars, qui & Madi. Ad hunc ordinem fortuntur horas dierum & noctium totius septimanæ, idest à prima hora diei primæ feriæ solis: unde & dies solis dicitur, secunda hora Veneris, tertia Mercurij, quarta lunæ, quinta Saturni, sexta Iouis, septima Martis, octaua iterum solis: & sic per ordinem, ut diximus. Vnde fit, ut secundum nomina planetarum, quæ præfunt primis horis singulorum dierum, fortiantur ipsi dies nomina: idest dies Solis, dies Lunæ, dies Martis, dies Mercurij, dies Iouis, dies Veneris, dies Saturni. Primis autem horis noctium totius septimanæ, hæc præfunt planetæ. Primæ horæ noctis, quæ sequitur diem primæ feriæ, præest Iupiter, secundæ Venus, tertiæ Saturnus, quartæ Sol, quintæ Luna, sextæ Mars, septimæ Mercurius.

Sol creatus est in Leonis decimaquinta parte: Luna in Cancri decimaquinta parte.

Mars creatus est in scorpionis decimaquinta parte, remotus à Sole nonaginta partibus.

Mercurius in septima parte Virginis, remotus à sole 22 partibus.

Iupiter creatus est in Sagittarij quinta parte, remotus à sole 120 partibus.

Venus creata in decimaquarta parte libræ, remota à sole 39 partibus.

Saturnus creatus est in capricorni decimaquinta parte, remotus à sole centum & quinquaginta partibus. Et hæc sententia uuluerorum Ægyptiorum, Israelitæ uerò & Chaldaei alio modo sentiunt. Dicunt quidem solem in prima parte arietis creatum. Saturnum in prima parte capricorni, remotum à sole nonaginta partibus. Iouem in prima parte sagittarij, remotum à sole centum & uiginti partibus. Martem in prima parte scorpionis, remotum à sole centum & quinquaginta partibus. Venerem in prima parte Tauri, remotam à sole triginta partibus.

Summa quidem absidis Saturni est in libra, Iouis in cancro, Martis in capricorno, Solis in ariete, Veneris in piscibus, Mercurij in uirgine, Lunæ in tauro. Sol in ariete erigitur, in libra subuertitur. Saturnus in libra erigitur, in ariete subuertitur. Mercurius in uirgine erectus, subuertitur in piscibus. Venus in piscibus erecta, in uirgine est subuersa. Mars erectus in capricorno, subuertitur in cancro. Iupiter erectus in cancro, subuertitur in capricorno.

no. Luna in Tauro erigitur, in scorpione subuertitur. Sol præfidet calori, Mercurius siccitati, Iupiter uentis, Venus imbris, Luna frigori, Saturnus potior frigiditate, Mars calori nimio sole. Sol calidæ naturæ, coloris aurei. Luna frigidæ naturæ, coloris argentei. Iupiter frigidæ naturæ, coloris electri. Mars calidæ naturæ, coloris ærei. Venus naturæ tepidæ, coloris stannei. Mercurius naturæ siccæ, coloris plumbei. Saturnus naturæ frigidæ, coloris ferrei.

De ortu & occasu duodecim signorum.

Temporum, quibus duodecim signa oriuntur aut occidunt, habenda est distantia. Nam quæ obliquè oriuntur, & rectà occidunt, celeriores ortus habent quàm occasus: contra, quæ rectà oriuntur, & obliqua occidunt, tardius oriuntur, & celerius occidunt. Cancer, qui rectè oritur inclinaturq; merfatur, oritur duabus horis & duodecima parte horæ: occidit autè hora ac deinceps hora. Leo oritur duabus horis & tertia parte horæ: occidit autem hora femis, & sexta parte horæ. Virgo oritur duabus horis & dimidia, & sexta parte horæ: similiterq; libra, occiditq; hora & tertia parte horæ. Scorpium oritur duabus horis & tertia parte horæ. Sagittarius oritur horis duabus & duodecima parte horæ: occidit autem hora ac deinceps hora. At contra, quæ obliquè oriuntur, & rectà occidunt, breuiiores ortus occupant quàm occasus. Denique ex his est signum capricorni, quod oritur hora & deinceps hora, occidit duabus horis & duodecima parte horæ. Deinde, quod sequitur unumquodque ex oppositis habet in occasu.

Hæc habent ista. Aries cum Libra, in ortu & occasu concordat.

Taurus & Scorpium, Gemini & Sagittarius, Cancer & Capricornus, Aquarius & Leo, Pisces & Virgo.

DE SIGNIS COELI.

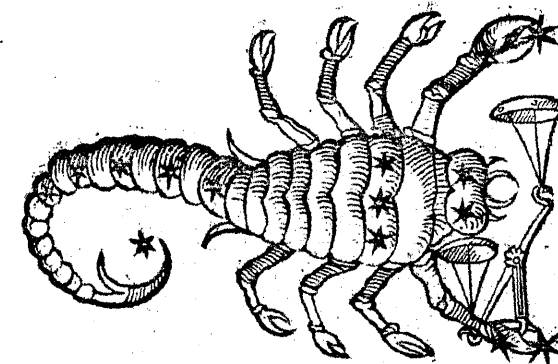
Herice, idest arcturus maior, habet in capite stellas obcuras septem, in singulis auribus linguas super pectus 1, in spatula 1, in pede 1, in dorso 1, in tibia anteriore 2, super eandem tres sunt omnes 18. Cynosura, siue Fenix, qui & Arcturus minor, & à quibusdā canis cauda uocatur, habet autem per unumquodque angulum in humero splendidam 1, in cauda tres. Sunt autem inter ambōs arctos stellæ 24. Superfunt autem aliæ stellæ 10, quæ præcedunt, & dicuntur Lucentes: & minima una, quæ uocatur Polus, ubi dicunt totum mundum reuolui. Draco qui continet utrosq; Arcturos, helice superuoluit caput, feniceis circumcingit eandem. Habet autem in capite stellas splendidas tres, & per totum corpus 2 ab inuicem distant. Sunt omnes quindecim.

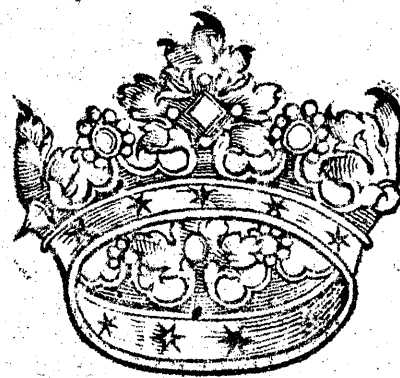
Serpentarius, qui & Asclepius uocatur, stans uerò supra scorpionem tenet serpētem in manibus. Habet autem in capite stellam splendidam 1, in sinistra manu 3, in dextra 4, in utroque humero 1 splendidam. In utrisque lumbis 1, in utroque genu 1, in dextra tibia 1, in utroque pede 1. Sunt omnes 17. Serpens, quem tenet in manibus, habet stellas in capite 2, per reliquū corpus 4. fiunt infimul 23.

Hercules, qui stans genua flectit, habet autem in capite stellam unam, in utroque humero splendidam 1, in cito sinistro 1, in dextra coxa 2, in genu dextro 1, in eadem tibia 1, in dextra manu 1, & in ropulo quem tenet eadem manu 1, in sinistro genu 1, in eadem tibia 1. Sunt omnes duodecim.

Scorpium habet stellas in utrisque labijs 2, quarum priores sunt magnæ, secundæ obscuræ. In fronte uerò 3, media autem ex ipsis splendidior est cæteris. In spina splendidas tres, in uentre 2, in cauda 5, super aculeum 2. Sunt omnes 19.

Corona uerò habet stellas nouem in circuitu positas, sed ex ipsis sunt tres splendidiore 6 ad caput serpeni arcti.

Arctus, qui & Bootes, custos plaustrum fertur esse. Habet autem stellas in dextera manu, quæ non

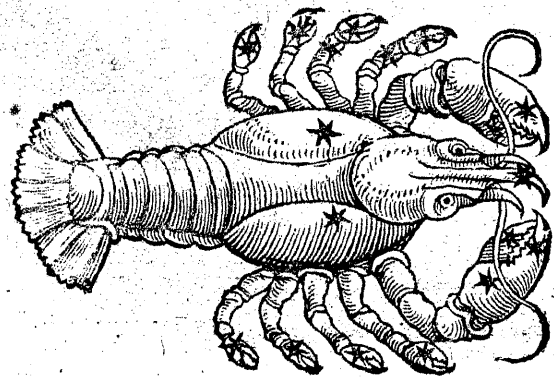
non occidunt, quatuor: in capite splendidam unam, in utroq; humero unam, in utrisq; mammillis unam, in dextro cubito quatuor, in sinistro unam, in utroq; genu . . . Sunt omnes 16.

Virgo, quæ & iusticia appellatur, habet stellam in capite obscurâ ualde unam, in unaquaque ala duas, in singulis humeris singulas, in utro quoq; cubito unam, in singulis manibus singulas, in penula uestimenti sex, in unoquoque pede unam.

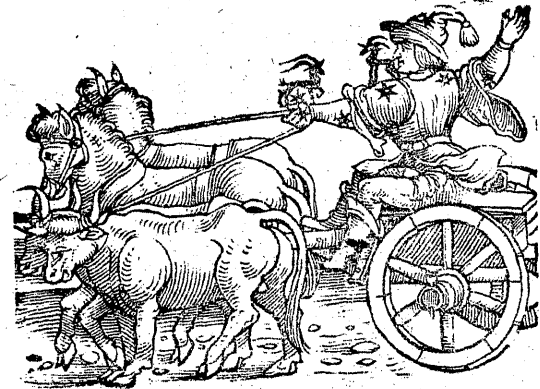
Ex geminis prior qui excedit ex cancro, habet stellam in capite splendidam unâ, in utroq; humero splendidam unam. Sunt omnes 5. Alter uerò habet in capite stellam splendidam, in humero sinistro unam, per singula femora unam, in dorso tres, Sunt omnes 7, inter utrosq; uerò duodecim.

Cancer habet stellas splendidas in testa 4, in dextris pedibus per singulos unam, in sinistro primo 2, & in sinistro tertio 1, in quarto 1, in ore unam, in dextro labio 3, in sinistro duas. Sunt omnes 18.

Leo habet stellas in capite 3, in ceruice 2, in pectore unâ in dorso tres, in summitate caudæ splendidam 1, sub pectore 2, in anteriori pede splendidam 1. Sunt omnes 13.

Agitator habet stellam in capite 1, in utroq; humero 1, sed ea est clarior, quæ in sinistro humero est. In utroque cubito 1, in dextra manu 1, in summitate manus sinistrae 2, & super ipso brachio edulos 2, & in utroq; hedulo stellam unam. Sunt omnes 10.

Taurus habet stellas in utroque cornu 1, in fronte 2, per singulos oculos 1, in nare 1. Hæ autem stellæ Pleiades & Virgilia, necnô & sit bucula dicuntur: in utroq; genu 1, in paleario 2, in collo 1, in dorso tres, ex quibus nouissima splendida est: in uentre unâ, in pectore unam. Sunt omnes 18.

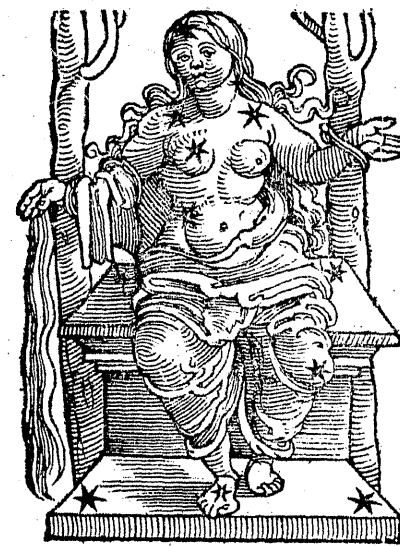
Cepheus

Cepheus habet in capite stellas splendidas 2, & in dextra manu splendidam 1, in utroque humero 1, in zona 3, in dextro latere ex transuerso super ilium 7, in sinistro genu 2, in summitate pedum quatuor, Sunt omnes 21. Hic autem in Septentrionis incisione constituitur inter medium Septentrionalis circuli & æstiuâ uali solstitio.

Equus, qui bellorum fons & Belloforeus dicitur, habet stellas in rostro 2 obscuras, in capite splendidam 1, in maxilla 1, in utrisq; auribus splendidam 1, in ceruice 4, in humero 1, in pectore 1, in spina 1, in umbilico 1 nitidam, in utroq; genu 1, per singulos ungues anteriores unam. Sunt omnes 19.

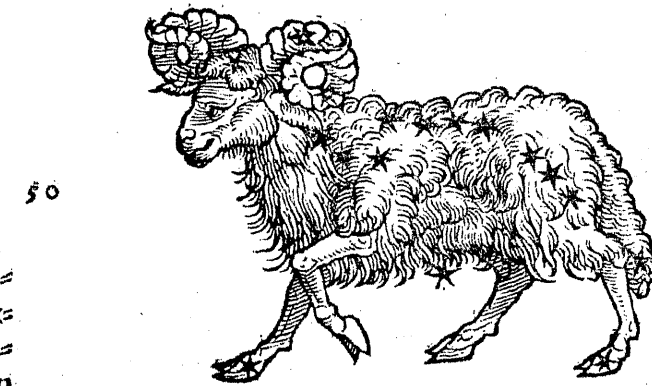

Cassiopeia habet in capite stellam splendidam 1, in utroq; humero splendidam 1, in dextra parte pectoris splendidam 1, in dextro cubito 1, in utraque manuum summitate splendidam 1, in umbilico splendidam & magnam 1, in sinistro femore 2, in genu splendidam 1, & per singulos angulos in summitate fellulæ 1. Sunt omnes 13.

Bedæ, tom. 1.

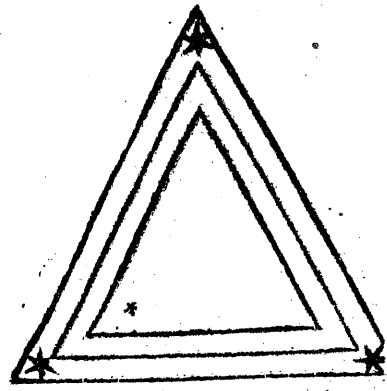

Andromeda habet stellam splendidam in capite 1, in utroq; humero 1, in cubito dextro 1, in sinistro 1, in summitate manus splendidam 1, in pedaliū summitate splendidas 2, in zona 3, super zonam 4, in unoquoque genu splendidam 1, in dextro pede 2, in sinistro unâ, Sunt omnes 21.

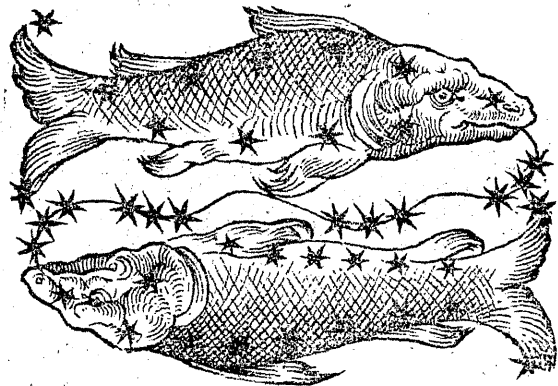

Aries habet stellam in capite unam, in nare tres, in collo duas, in summitate anterioris pedis unam, in dorso quatuor, in cauda unam, in uentre tres, in lumbo unam, in summo pedis 1. Sunt omnes 17.

cc Trian

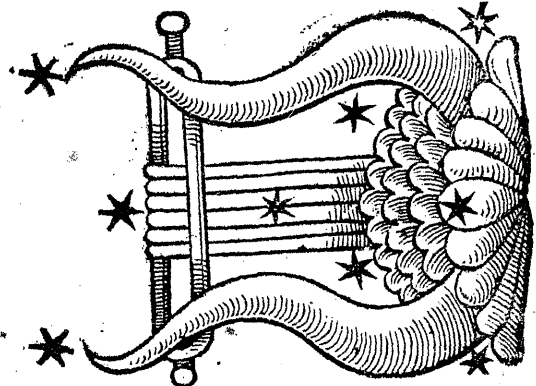
Triangulus, qui iacet supra caput arietis, habet stellas per singulos angulos nitidam, ex quibus una est splendidior ceteris.

Piscis Aquilonius habet stellas 12. Australis 15. Linteum eorum in quo continentur, habet stellas ad Aquilonem 3, ad occasum 3, ad orientem 3, in connexu 3. Sunt omnes 39.

Perseus, qui fertur tenere caput Gorgonis, habet stellas in utroque humero splendidam 1, in summitate manus dextrae unam, in eiusdem cubito unam, in summitate manus sinistrae unam, in ventre unam, in dextro lumbō nitidam unam, in dextro femore splendidam unam, in utroque genu unam, in tibia 2. Gorgonius autem dicitur habere in capite stellam 1, & in crinibus 3. Sunt omnes 16.

Lira habet stellas in utroque pectine 1, in singulas pedales 1, in modulo 1, in utroque humero 1, in iugo 1, in tympano splendidam atque candidam 1. Sunt omnes 9.

Cygnus habet stellam in capite splendidam 2, in collo splendidam 1, in dextra ala 5, unam nitidam, quae est circa collum: in sinistra ala 5, in corpore unam, in genitali suo magnam unam. Sunt omnes 14.

Aquarius habet stellas in capite 2 obscuras, in utroque humero splendidam 1, in summis manibus 1, per singulas mammillas 1, subtus mammillas ex utraque parte 1, in sinistro lumbō unam, in utroque genu 1, in dextra tibia 1, in singulis pedibus 1. Sunt omnes 18. Effusio autem fit dextra laevaque, in qua 2 sunt splendidae: ceterae uero obscurae.

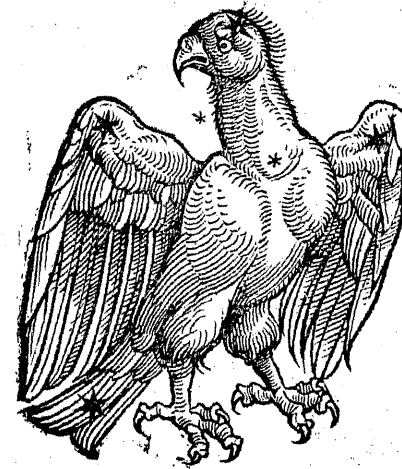
Capri

Capricornus habet in utroque cornu stellas 2, in naribus splendidam 1, in capite 2, in collo splendidam 1, in pectore 2, in anteriori pede 1, in summitate ipsius pedis 1, in dorso 7, in ventre 5, in cauda 2. Sunt omnes 26.

Sagittarius habet in capite stellas 2, in icapula unam nitidam, in dorso 3, in cauda 2, in anteriori genu 1, in utroque pede 1, in arcu 2, & in iaculo quatuor: una uero in summo, alia in medio obscura, & 2 in pennis iaculi, ex quibus clara est una. Sunt omnes 19.

Aquila habet in pede stellam 1, in medio corpore obscuram 1, in rostro superiori 1, in subteriori 1. Sunt omnes 4.

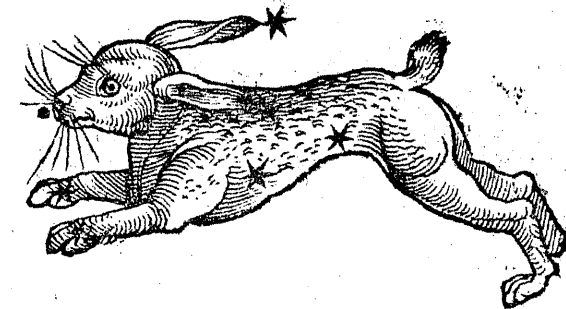

Canicula, quae oritur post Orionem, habet stellam splendidam in lingua unam, quam Syrii canem uocant rutilatē multum, & per interualla colores mutantem: habet in utroque humero obscuram 1, in pectore 2, in anteriori pede sinistrae tres, in dextro unam, supra dorsum tres, in ventre tres, in sinistro lumbō unam, in

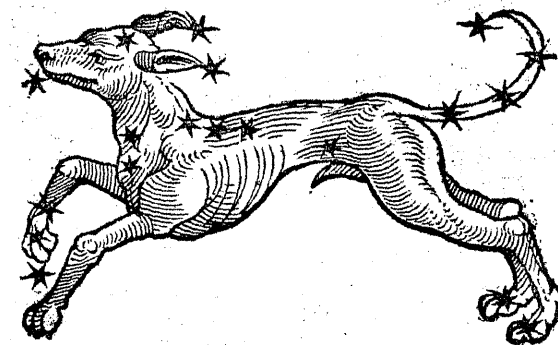
Delphinus non multum supercurrit capricorno, habet in ore stellam 1, in uertice 2, in aëla fecus uentrem 3, supra dorsum 1, in cauda 2. Sunt omnes 9.

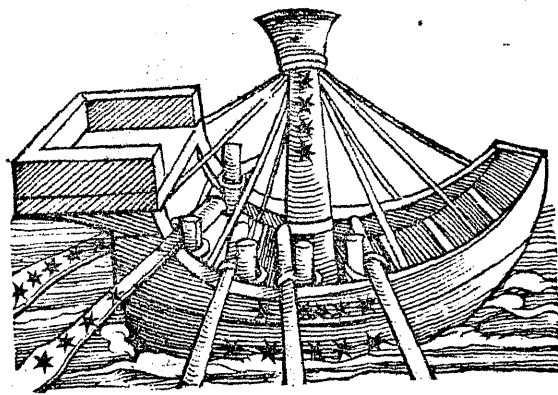
Orion obliquus quidem Tauro, habet in capite stellas splendidas 3, ex quibus una est splendidior ceteris. In utroque humero splendidam unam, in cubito 1 obscuram, in summitate manus 1, in zona 3, in manili 3 obscuras, in utroque genu 1, in utrisque pedibus 1. Sunt omnes 17.

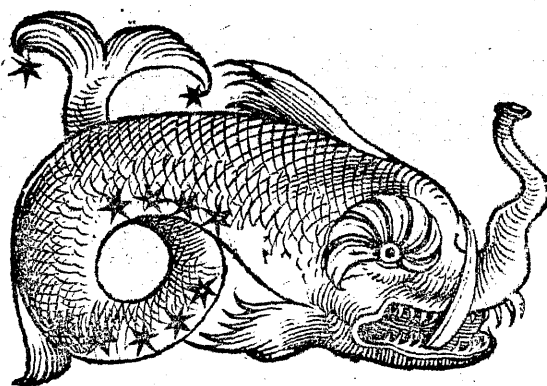
Lepus habet stellas in utrisque auribus 1, in corpore 2, in dorso nitidam 1, in posterioribus pedibus per singulos 1. Sunt omnes 7.

posteriori sinistro pede unā, in summitate caudæ 1. Sunt omnes 17.

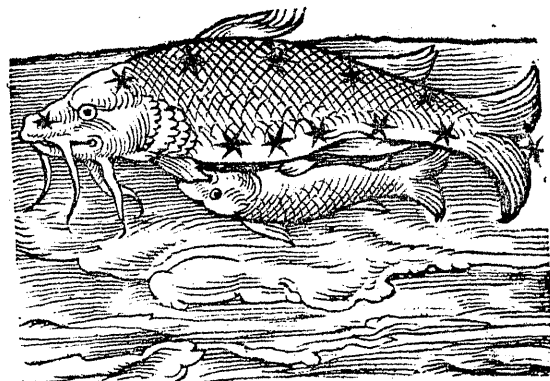
Navis, quæ apud Argiuos argo uocatur, habet stellas in anteriori parte nauis 4, & in puppi 4, in utroq; humero 5, in uelo tres, in costa 5. 20 Sunt omnes 21.

Cetus sub ariete & piscibus gradiens, habet stellas in cauda 2 obscuras: à cauda usq; ad gibbum 6, in uentre 6. Sunt omnes 14.

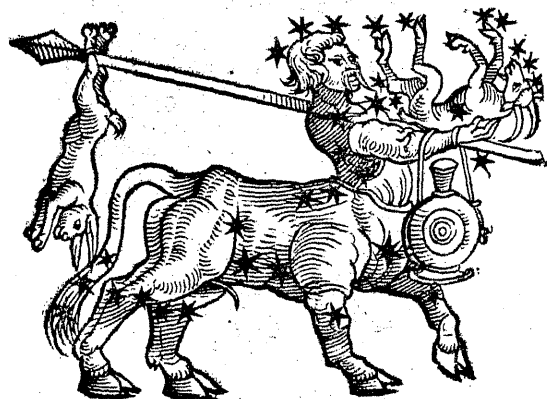
Eurus, qui & Eridanus, & à quibusdam Nisus, qui & Geon, è meridianis partibus habens initium ad Orionis pedē tēdens: subiacet ei stella, quæ uocatur Canopus, quæ tēgit splēdens tēmonem. Nauis spaciū parū patet, eod quod circa terram esse uidetur: habet stellas in prima acie 3, in secunda 3, in tertia 3, usque ad nouissimas sex.

Piscis magnus & Auster dicitur, à Capricor no usq; pisces eius longitudo prouoluitur, qui subiacet Aquario, & suscipit eius effusionem. Habet stellas 12, ex quibus esse fertur sub pedibus Aquarij, & tres in brancis eius: ipsæ autem clariore cæteris esse noscuntur.

Sacrarium, quod & Fanum accipitur, hoc signum sequitur caudam magni Scorpij, circumdat Septentrionem & quædam pars obtusior arcturi quædam autem citò sub uespere desinit. Habet autem stellas super craticulam 2, in uasile 2. Sunt omnes 4.

Centaurus fertur habere bestiam in manu iuxta Sacrarium, in quo uidetur offerre. Habet stellas in capite obscuras 3, in utroque humero splendidam 1, in sinistro cubito unā, in summa manu 1, in medio pectore 1, in spina 2, in uentre splendidas 2, in lumbo splendidam 1, in cauda 3, in utrisq; genibus retrorsus 2, in utroq; armo 1, in utroq; pede anteriori 1. Sunt omnes 24. Ferūt tenere, sicut superius significauimus, in fl.

in sinistra manu arma & leporem, in dextra uero bestiam, & à quibusdam hydriam aceti, quæ habet stellas in cauda duas, in summo pede anteriore nitidam unam, & in spina nitidam unā, & in anteriore pede splendidam unam, & subter ipsum pedem unam, in capite tres. Sunt omnes nouem, in totum uerò 33.

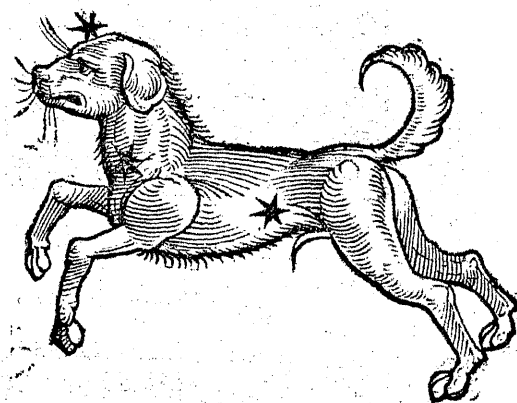

Serpens, super cuius caudam coruum sedere dicunt, & in medio urnam asserunt. Ferunt enim, quod caput summitatis Cancro, & caudam ad Centaurum tendat, qui habet stellas tres, in ceruice unam, in pectore unam, in uentre unam.

Coruus uerò habet stellas tres, in rostro unam, in ala unam, in genitali unam.

Urna autem habet stellas tres obscuras in medio labiorum. Sunt omnes decem.

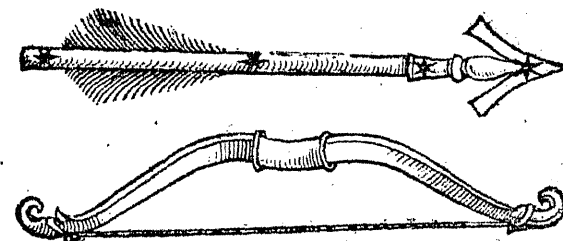
Sunt qui eam aliter pingunt, nempe serpentes supinum, urnam gestantē in dorso, & coruum caudam serpentis mordentem.

Anticanis dicitur sub Geminis bene parēte, habet stellas tres, quarum una splendidior est cæteris: & ideo Anticanis uocatur, eo quod sit contrarius Cani.

Circulus quidem est in sideribus candido colore, quem lacteum esse nonnulli dixerunt. Erato sthenes autē, Mercurio dicit infanti puero inscitā lunonem dedisse lac: sed postquam rescierit eum Matæ filium esse, reiecit eum à se. Ita lactis profusi splendorem inter sidera apparere. Alij dixerunt dormienti Lunoni Herculem suppositum, & experrectam ei quod supra diximus fecisse. Alij autē Herculem propter nimiam audacitatem, multitudinem lactis appetisse, neque in ore cōtinere potuisse: quod ex ore eius profusum, circulum signasse. Alij dicunt, quo tempore Ops Saturno lapidem pro partu attulit, iussisse ei lac præbere, quæ cum pressisset mammā, profuso lacte circulum deformatum, quem supra demonstrauimus, Hæc Hyginus.

In sagitta, una est quarta magnitudinis, tres quinta, & una sexta.

Sagitta inter duos circulos æstiuum & æquinoctialem, signo Aquilæ superposita, diuiditur ab eo circulo, qui utroq; polo subiectus, ad Cancrum & Capricornum peruenit. Huius cacumen ad equipedum regionem spectat, altera pars ad humeros Ophiuchi tendit. hæc occidit Virginis ortu. Oritur autem cum Scorpione. Habet omnino stellas quatuor: quarum una in principio materiæ, altera in medio, duæ in loco quo ferrum solet affigi, diuersæ uidentur. Hæc Hyginus.

SIGNORVM COELI STIUM FINIS.

Ianuarus.
Poto.

Februarius.
Ligna cremo.

Martius.
De uite superflua demo.

Aprilis.
Do germen gratum,

Maius.
Mihî flos feruit.

Iunius.
Mihî pratum,

Iulius.
Spicas declino.

Augustus.
Messis meto.

September.
Vina propino.

October.
Semen humi iacto.

November.
Mihî pasco sues.

December.
Mihî maço.

BEDÆ PRESBYTERI LIBELLVS DE TONITRUIS,

AD HERENFRIDVM.

Literas dilectionis uestrae desideratas (uenerande pater Herenfride) accepi, quibus me ualde laboriosum atque periculofum opusculum certe obtractatorum inuidorumque lastratibus atque blasphemis patens, qui me forsasse diabolico (quod absit) spiritu, aut iniqua magicæ excogitatione artis afflatum, & non sancti Spiritus gratia illuminatum, aut rhetorico spiritu imbutum, hæc fecisse & excogitasse asserat, noua uidelicet præfagia rerum, quasi ore prophetico prædicere subire iussisti. Obsecrantes scilicet, firmiterque sapissimè præcipientes, ut de sermone aliquid utrobique deesse constaret, quid mysticè tonitrua præsignant, iuxta ingeniosi mei igniculum, in Latinum uertere sermonem. Vestris autem præceptis obtemperans, idcirco hoc opusculum perficere maxime studui, ne uestra uenerabilis petitio apud me floccipendi ab ullo uideretur. Verumtamen subnixis precibus flagito, ut contra inuidos, qui uel canino dente hoc opusculum corrodere aut subfannare conaturi sunt, uel quasi latrantes canes aduersum me, rabido ore desæuiant, qui in eo se doctos esse arbitrantur, si alijs detrahant, orationum uestrarum clipeos opponatis, & anchora sancti sermonis uestri, fideliumque uestrorum, hoc opusculum ex sermone, à fidei uestro in Latinum translatum, omnimodis ab inuidorum inimicorumue distractionibus, stabilitum atque illæsum permanere faciatis. Precor etiam uos (pater charissime) ut qui tantum opus me subire fecistis, in sanctarum uestrarum uictimis, in conspectu altissimi, pro me misero peccatore fideliter intercedatis.

De tonitruis in quatuor orbis partes.

Ab Oriente.

Ab orientali igitur plaga si exorta fuerint tonitrua, secundum subtilium philosophorum traditiones in anni ipsius circulo, humani sanguinis copiosam effusionem ipsa præsignant tonitrua.

Ab Occidente.

Ab occidentali quoque climate quum surrexerint tonitrua, sapientes secundum nimiam subtilitatem indagantes, rerumque præfagia agilitate inuestigantes, mortalitatem proles Adæ, pessimamque pestilentiam ipso in anno imminere significare tonitrua dixerunt.

A Meridie.

Meridiana (ut sagacis ingenij philosophi, qui

intellectuali consideratione, indagabilique prudentia rerum præfagia notauerunt, aiunt) tonitrua, incolas pelagi magna clade, anni illius curriculo esse morituros, præfigurant.

A Septentrione.

Boreæ namque, iuxta subtilitatem eorum qui inuestigare rerum causas conati sunt, quando intonant tonitrua, pessimorum peccatorum, paganorum uidelicet atque peruerforum Christianorum, mortalitatem significant.

Præfagia pro mensibus.

De Ianuario.

Si in mense Ianuario (prout agilitas philosophorum reperit) tonitrua percrepant, in anni ipsius ambitu multos homines ac pecora, oues uidelicet, esse morituros, sylvarumque ac nemorum sterilitatem, uel infructuositatem præfigurant.

De Februario.

In mense Februario si tonitrua fuerint exorta, ualde (ut aiunt) auribus audientium nocent, & ad aurem pertinent, qui ipsam perturbant.

De Maio.

Martij quoque mensis tonitrua, iuxta sagacis ingenij nobilium philosophorum inuestigationem, periculosa designant præfagia (sicuti namque dicunt) mortalitatem, uel diem tremendi iudicij præfigurant.

De Aprili.

Mensis etiam Aprilis tonitrua, seminibus (ut aiunt) ac frugibus, in anni ipsius curriculo periculum imminere significant, & inter undas uasti pelagi nauigare, ualde esse periculofum prænotant.

De Maio.

Si autem aliquo in anno tonitrua maio in mense tenuerint, illi qui rerum præfagia subtiliter notauerunt: ipsa tonitrua pluuiam copiosam frugumque ac foeni nimiam fertilitatem anno in ipso esse uenturam significare dixerunt.

De Iunio.

Iunio quoque in mense si in curriculo anni illius tonitrua surrexerint (prout philosophi testantur) piscium diuersi generis multifariam diuersamque multitudinem inter glauciconas undas fluminum anno in ipso uenturas esse, ipsa tonitrua declarant.

De Iulio.

Philosophi etiam qui intellectuali consideratione agilitate studio rerum præfagia indagare conati sunt, Iulij mensis tonitrua quocumque in anno, hominibus anni in illius curriculo magnum imminere mortis periculum, arboribusque nimiam infructuositatem præsignare dixerunt.

De Augusto.

Repertores quoque, magnarum subtilitatum autores egregia prudentia philosophiæ considerationis, in rebus pertractandis in spectaculi laetibus locupletati: mensis Augusti tonitrua in cuiuslibet anni ambitu si intonauerint, pelagi pisces per turmas atque generationes suas, no-

ciumq; serpentini generis exercitum anno in ipso esse fortiter morituros praefigurare dixerunt.

De Septembri.

Si aliquo in anno (prout sagacis ingenij philosophi subtiliter inuestigauerunt) Septembri in mense tonitrua fuerint exorta, anni in ipsius circulo copiosam multitudinē laicorum, de hoc seculo cateruatim migraturam esse, ipsa tonitrua mysticē designant.

De Octobri.

Auctores, qui mirabili speculatione quid tonitrua temporum significant inuestigauerunt, asserunt tonitrua mensis Octobris, infra anni illius circulum ualidissimas aëris procellas, atque ingentissimos uentos esse uenturos, significare.

De Nouembri.

Novembris quoq; tonitrua in quocumque anno sonuerint, iuxta subtiliū philosophorum physicam speculationem, in anni ipsius circulo nimiam omnium infecunditatem sterilitatemq; imminere designant.

De Decembri.

Fœlici etiam artificiosaq; consideratione nobilissimi ingenij doctores, in speculo rerum spiritali cernere conati sunt: quia tonitruum mensis Decembris nihil nocuum malum ue hominibus seu ceteris animalibus, aut omnibus frugibus praefigurat: sed prospera atq; saluberrima ab illis uidentur esse.

De septem ferijs.

De Dominico die.

Si quolibet in anno tonitrua in die Dominico tonuerint, prout philosophi, qui rerum praesagia agili consideratione inuestigauerunt, asserunt clericorum atq; sanctimonialium foeminarum ingentem mortalitatem imminere ipsa tonitrua designant.

De Lunæ die.

Auctores quoq; praclari ingenij, qui per uigili speculatione secundum humanę intelligentiæ capacitatem, omnia ac praefigurationes rerum his, qui eam agnoscere desiderant, scripserunt, si aliquo in anno in die Lunæ tonitrua fuerint exorta, turmas coniugum esse morituros, frugesq; eclipsim passuras esse, ipsa tonitrua praefigurare aiunt.

De Martis die.

Secundum etiam nimiae sagacitatis florulentam scientiam ac philosophicæ contemplationis subtilitatem philosophi, qui physica consideratione quasi prophetico ore quid rerum mysticē praesagia significant, declarant. Inter cetera sic aiunt, Martis in die, in cuius libetanni circulo, si surrexerint tonitrua, magnificā, copiosissimamq; abundantiam frugum terræ superficiei esse uenturam, mysticē tonitrua significare nemo dubitet.

De Mercurij die.

Solerti cura cognoscendarum rerum ama-

tores sapientiæ subducti, de tonitruū diei Mercurij praefigurationibus inter diuersas ac uarias rerum subtilitates se ita reperisse testantur, Nam (ut dicunt) si fortē contigerit, ut in die Mercurij se eleuent tonitrua, scorta ac meretrices fatuasq; foeminas per agmina sua cateruatim de ergastulo carnis esse migraturas: aut humani sanguinis copiosam effusionem ipsa tonitrua praesignare, nulli est dubitandum.

De Iouis die.

Efficacis prudentissimaeq; scientiæ mentis suæ fibris cati inuectores, qui indefinenter sanctæ philosophicæ praesagia rerum rimare ac persecrari non cessant de praefigurationibus tonitruum diei Iouis, prudenti inuestigatione ita asserunt. Testantur namq; quod quotienscumque Iupiter suo in die intonat, multiplicē abundantiam frugum terræ esse uenturam, uberrimamq; incolarum pelagi superbam multitudinem per cunctos alueos, ac turmas suas fluminum multipliciter impleturam, ipsa tonitrua praefigurant.

De Veneris die.

Nobilium didascalorum, qui penē à cunabulis inter matris Philosophiæ ubera sunt lactati atq; nutriti, prudentissima contemplatione, ac cutissima, uarioq; flore philosophicæq; subtilitatis ornata ingenia, de praesagij tonitruum diei Veneris ita statuunt. Testantur etenim omnimodis Veneris in die tonitrua si contigerint, quia uel regis interfectionē, aut ualidissimum bellum, multorumq; stragem ociter immineret, uel multa pecoramoritura esse, ipsa tonitrua praesignant.

De Sabbati die.

Philosophi, qui artificiali scientia rerum naturas atq; praesagia intellectuāli speculatione subtiliter cernere iuxta sagacissimi eorum ingenij nimiam flagrantiam conati sunt, de Saturni diei tonitruum omnibus praefigurationibus, quæ taliter inuestigare, atq; exponere dicuntur. Si enim (ut aiunt) in die Saturni tonitrua surrexerint, tonueritq; haud longē exinde aut ingentem pestilentiam humani generis esse uenturam, uel ualidissimum bellum uenturum, ipsa tonitrua designant.

BEDÆ PRES-

BYTERI PRONOSTICA TEMPORVM.

I 1 feria fuerint cal, Ianuarij, hyems bona erit, uer uentuosum, aestas sicca, uindemia bona, boes crescent, mel abundabit, uertule morientur, abundantia & pax erit.

Si 2 feria hyems mixta erit, uer bonum, aestas sicca, & uentiosa tempestas, & uindemia non bona

bona, & ualetudo hominum, apes morientur, & prodigia, quæ dabit hominibus Deus.

Si tertia feria, hyems umbrosa erit, uer tempestuosum, & uentuosum & pluuiosum, aestas sicca, uindemia laborabit, & uisa erit, & mulieres morientur, naues periclitabuntur, & reges peribunt.

Si quarta feria, hyems dura & aspera erit, uer malum & uentuosum, aestas bona, uindemia bona & laboriosa, & frumentum bonum, iuuenes morietur, & qui nauigabūt, satis laborabūt.

Si quinta feria, hyems bona, uer uentuosum, aestas sicca, uindemia bona: abundantia erit, & principes siue reges peribunt.

Si sexta feria, hyems mutabilis, & uer bonū, aestas sicca & bona, dolor oculorum, uindemia bona, & copia magna erit, & oues peribunt.

Si septima feria, hyems turbidosa, uer uentuosum, & fructu laboriosus erit, oues peribūt, homines uetuli morietur, & casa cremabūtur.

De praecognitione copiae aut paupertatis futuræ.

Si quis est, qui ignoret aut copiam aut paupertatem futuri anni, animaduertat in prima nocte mensis Ianuarij, qui caput probatur totius anni, & inspiciat primam horam primę noctis eiusdem mensis: & sicut hora Solis praualebit, eodem anno siccitas in terra erit. At si est Veneris hora, regnabit eo anno magna hominum rixa, & mulierum pestilentia, & erunt sex menses pluuiæ temperati, & residui sex calidi.

Quod si autem Mercurij hora primitus effulserit, erunt quatuor menses pluuiæ: sed Aprilis & Maius praecipue. Si autem surrexerit luna prima hora Ianuarij, & in capite arietis, praualebunt pluuiæ, & eradicabunt segetes pluuiarum inundationes, & pluet sex menses, & bellorum erunt uariæ perturbationes, & uilescet mercatorū merces, & erit multa hominum strages. Quod si in uentre arietis inuenitur, periclitabuntur nauæ, & praeliabuntur

in Occidente, Corduba praeliabitur inter se: & lugebit sex menses. Quod si prima hora Ianuarij inuenitur in capite Tauri, florebit segetes cum uberrate multa, & septem anni carissima carebit, & reges peribunt. Quod si in uentre Tauri prima nocte Ianuarij luna emiserit, Orientalis plaga multa affliget pluuiæ: & regum erit pestilentia. At si in cauda Tauri inuenitur, erit annus mediocris. Si autem in uentre in capite Geminorum, regnabit Corduba

benis pestilentia, & in Seraguga & eis citra. Quod si eadem nocte emiserit in Geminorum cauda, erit fames in media terra: & principum eius nouem mensibus praualebit persecutio pestifera. Si autem erit in capite Cancrī, erunt pluuiæ & segetes multæ. Et si erit in uentre uel cauda Cancrī, erit annus pacificus cum ubertate magna sex annis. Quod si erit in Leone prima hora noctis Ianuarij, erit iudicij perturbatio, multiplicabitur latronum exaggeratio, annus mediocris. Si autem inuenitur in

uentre Leonis, erit mortalitas multa hominum. Si autem in cauda Leonis, quadrupedum & paruulorum mors eo anno regnabit, & pauperes ditabitur. Cum autem in Virgine emicuerit, Corduba fame peribit. Si autem in fine Virginis, copia eodem anno frugum erit. At si in capite Librę effulserit, paucitas denuo redibit. Cum autem in uentre Librę, erit mutua regum perturbatio. Si autem in capite Scorpj prima nocte Ianuarij fuerit, multus tumultus hominum erit. Quod si in uentre Scorpj, 40 diebus non cessabit pluuiæ. At si in cauda, erit omnium bonorum copia. Si uero in capite Sagittarij prima hora Ianuarij luna uenerit, iterum perturbatio regum redibit, & 9 annis fames praualebit. Quod si in cauda Sagittarij effulserit, Christianorum maximè pestilentia regnabit, & Saracenorum terram fames urgebit. Si autem in capite Capricorni, uel in cauda euenerit, fames erit in tota terra. At si in capite Aquarij, erit siccitas in Oriente: si est in uentre, erit persecutio gladij: si autem in cauda, erit perturbatio illius anni. Quod si in capite Piscium erit luna, praualebit malitia. Si uero in cauda luna erit prima hora noctis in calēdis Ianuarij, mul ti peribunt fame.

BEDÆ PRES-

BYTERI LIBELLVS

DE MENSURA HORARUM ROLOGII.

I quem delectat horologium componere siue metallinum, siue ligneum, quod ad imitar perpendicularis uideretur formari: praeter quod illud rotundum est, istud uero sena latera

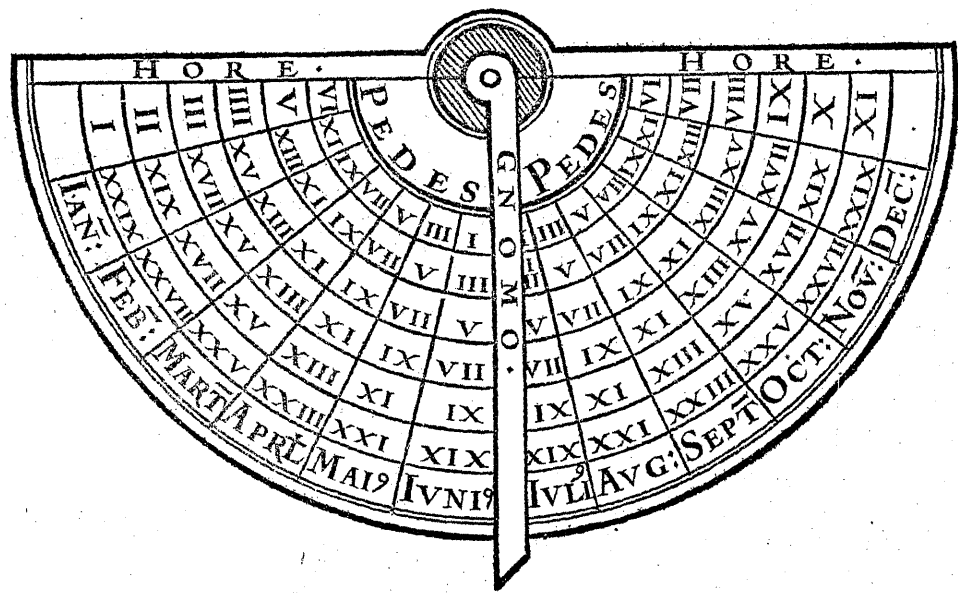
habet, in quibus ordo horarum totius anni binis mensibus insignitur. Longitudo namque quinq; digitorum creditur sufficiens esse, plus minus ue. Grositudo quoq; si unumquodq; latus sufficit ad gnomonem & inscriptionem calendarum, satis uideretur. Prima linea quæ ascribitur 12 cal. Ianuarij atque Iulij, secundum placitum habeat initium: ipsum tamē spacium sex æquis spacijs diuidatur, uel partibus, à primo puncto quod in una regione habetur, usq; ad umbilicum. Secunda uero, quæ 12 cal. Augusti & Maij assignatur, à medio sextæ horæ spacio primi ordinis sortiatur terminum. Tertia, quæ Aprilis & Septembris inscribitur (ut supra titulatur) calēdis, relicto do drante penultimæ secundū ordinis horæ, quadrantem sumit exordij. Quarta penultimi spacij tertie ferie, uendicat trientem. Quinta penultimi spacij quarti ordinis, quintam arripit partem. Sextæ lineæ terminus, quartæ horæ confinio quinti ordinis coaquatur.

Ad meridiem inueniendum.

Circumscribe in plana tabula circulum, cuius centro rectissimè insige gnomonem tantæ longitudinis, ut umbra eius prædictum circulum excedat: & diligenter uide, quando prædicta umbra incipiat recipi infra ipsius circuli ambitum, & uestigia eiusdem umbræ se cõtrahentis punctis cautissimè nota. Simili obseruantia uide, quãdo iterum circuli limitem exierit (quod fiet trãfacto meridie, cum rursus declinãs umbra inferiora receperit) & tibi similiter puncta affige. Postea spacium, quod est inter

hæc puncta, à centro per medium recta linea diuide. Postera uerò die causa probationis explorans cautè intuere, quando umbra gnomonis prædictam lineam operuerit, & tunc certò meridiem esse non dubites. Et ut hæc cautius perficiantur, tabulam lapideam diligenter politam tibi sume, & eam in loco secreto huic operi congruo pone. Quo factò, eandem tabulam tali libramine, taliq; diligentia tandiu ponderando æquare non desistas, quousq; aqua supereffusa, aut æqualiter huic superiaceat, aut undiq; orbem æqualiter excedat.

HOROLOGIVM QD' CONTRA VNVMQVENQ MENSEM HABET ADVMBRÀ HVMANI CORPORIS PEDE SINGVLARVM HORARVM DIEI.

CONCORDIA XII MENSIVM.

Januarius & postea December. Hora prima & undecima, pedes uiginti nouè: hora secunda & decima, pedes nouèdecim. Hora tertia & nona, pedes septemdecim: hora quarta & octaua, pedes quindecim. Hora quinta & septima, pedes tredecim: hora sexta, pedes undecim. Februarius & Nouember. Hora prima & undecima, pedes uiginti septè: hora secunda & decima, pedes septèdecim. Hora secunda & nona, pedes quindecim: hora quarta & octaua, pedes tredecim. Hora quinta & septima, pedes undecim: hora sexta, pedes nouem. Martius & October. Hora prima & undecima, pedes uiginti quinque: hora secunda & decima, pedes quindecim. Hora tertia & nona, pedes tredecim: hora quarta & octaua, pedes undecim. Hora quinta & septima, pedes nouem: hora sexta, pedes septem.

Aprilis & September. Hora prima & undecima, pedes uigintitres: hora secunda & decima, pedes tredecim. Hora tertia & nona, pedes undecim: hora quarta & octaua, pedes nouem. Hora quinta & septima, pedes septem: hora sexta, pedes quinque. Maius & Augustus. Hora prima & undecima, pedes uiginti & unum: hora secunda & decima, pedes undecim. Hora tertia & nona, pedes nouem: hora quarta & octaua, pedes septem. Hora quinta & septima, pedes quinque: hora sexta, pedes tres. Iunius & Iulius. Hora prima & undecima, pedes nouemdecim: hora secunda & decima, pedes nouem. Hora tertia & nona, pedes septem: hora quarta & octaua, pedes quinque. Hora quinta & septima, pedes tres: hora sexta, pedem unum.

DE

De tribus diebus periculosis. Sùt 3 dies in anno, qui per omnia obseruãdi sunt. 8 idus april, ille dies lunis, intrãte augusti, ille dies lunis, exeunte decèb, ille dies lunis obseruãdus est, in quibus omnes uenè in homine & in pecude plenæ sunt. Qui in his hominè aut pecus percusserit, aut statim, aut 3 die morietur, aut 7 die periclitabitur. Et si potionè acceperit, intra 15 dies morietur. Et si masculus aut foemina in his dieb. nascitur, mala morte morietur. Et si de auca in his diebus aliquis manducauerit, intra 15 uel 40 dies morietur.

De Aegyptiacis diebus. Si tenebræ Aegyptus Graio sermone uocantur, Inde dies mortis, tenebrosos iure uocamus. Bis deni, binicq; dies scribuntur in anno, In quibus una solet mortalibus hora timeri:

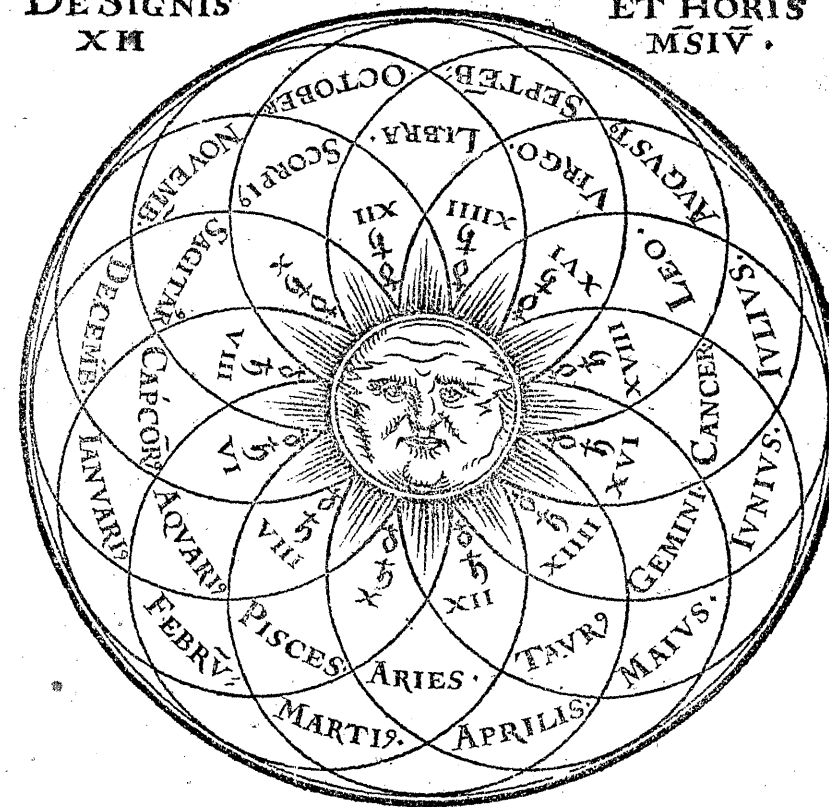
Mensis quisque duos captiuos possidet horum, Nec simul hos iuctos, homines ne peste trucidè, Iani prima dies, & septima sine timetur. Ast Februari quarta est, præcedit tertia finem. Martis prima necat, cuius sic cuspidè quarta est. Aprilis decima est, undeno & sine timetur. Tertius est Maio, lupus est, & septimus anguis. Iunius in decimo, quindenum à sine salutat. Tredecimus Iulij decimo innuit ante calendas. Augusti nepa prima fugat de sine secundam. Tertiam Septembris uulpis ferit è pede denam. Tertius Octobris gladius decè in ordine necit. Quinta Nouèbris acus uix tertia manlit in urna. Dat duodena cohors septem, decemq; Decèbris. His caueas, ne quid proprio de sanguine demas, Nullum opus incipias, nisi fortè ad gaudia ièdat, Et caput & finem mensis in corde teneto, Ne medio ima ruas, sed clara per athera uiuas.

BEDÆ PRESBYTERI

LIBELLVS DE ASTROLABIO.

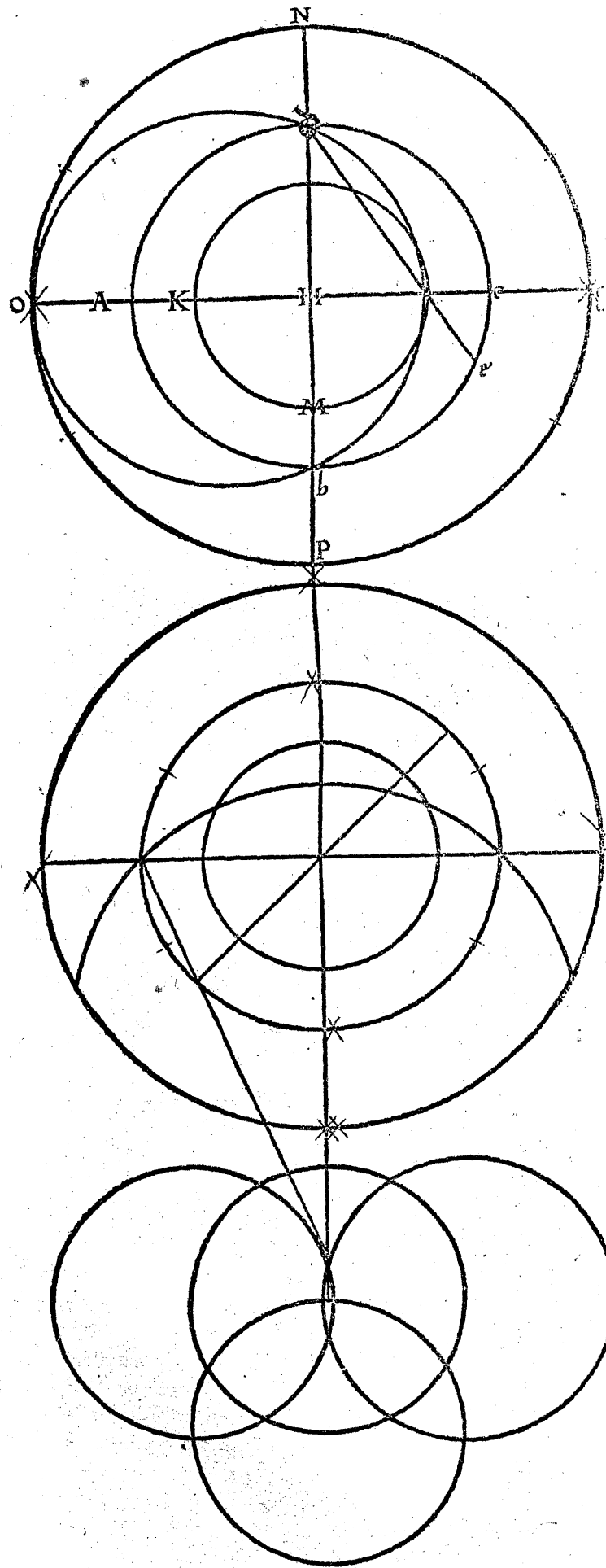
In compositione astrolabij tres primū circuli scribuntur. primus & maior capricorni, secundus libræ & carnarij, tertius cæcri. quorū mediū primitus inuenerit sapientes, & per 4 partes diuidebāt, ducētes lineas quas nominabant alcotum, de a usq; c, & de b usq; d singulis partib. 90 donātes, & totū circulū in 360 diuidebant. Postea de c b, idest 90 partib. 24 abstrahāt, quod est c e, & de ipso termino, idest e, æquantiter lineā ducebāt usq; d, quæ trãsiēs, truncat alcotū ex parte c, ubi est i. Quo factò, ponebāt circinū in h i, & sic circūducentes, cir-

DE SIGNIS ET HORIS MSIV.

culū inferiorè, idest i k l m exarabāt. deinde ex parte c d, similiter 24 abstrahēbāt, quod est c f, & de ipso termino i f ducebant lineā æqualem usq; d e, extēdentes alcotū de c usq; g, & ibi alcotum & lineā coniūgebant. Post circinum ponētes in h g, circinū g n o p posteriorè cõstruebant. Circulū casarū, idest o d i b cõstruebāt, diuidētes alcotū l o per mediū, ubi est k, & ponētes circinū in medietatis puncto, & in o & in l circūducebant. His cõstructis aggrediebātur primū cõstruere almucātarat. accipiebāt circulum a b c d, qui diuisus est in 360 gradus, & ex parte b a abstrahēbāt latitudinē ipsius climatatis cuius astrolabiū quærebāt cõstruere, ut de clima 6. in qua est supina Roma, Germania, abstrahēbāt 42, cuius terminus est g, & de g ducebāt lineā per h usq; i. d. hinc ducebāt lineā de c per l, & almerez h d, & ipsam lineā c i extēdebant foris circulos simul, quousq; ambæ se rectissimè iungebant, ubi stat k. Fecerūt etiā aliā rectā de c usq; g, quæ trãsiēs diuidat ipsum almerez ubi est l. postea lineā l k, quæ est almerez, diuise runt per mediū, & est medietas d, & ponebant aldebit, idest circinū in d l, & sic circūducebāt. & ecce primū almucātarat de n per c l a usq; m ceteros almucātarat per singulas diuisiones 360 partiū cõstrue, circūducens regulā, incipiēs ab altitudine ipsius terræ, quasi de c d e f, iacete regula immobili in puncto z, quousq; peruenias ad punctū deforis astrolabus, ubi se cõiungūt lineæ: ut puta, pone regulā in c in circulo deforis aut intus, & extēde usq; z, & ubi tãgit regulā lineā mediā, ibi fac signū. postea pone regulā in d, ut nō se moueat in z: & iterū fac signū in mediana lineā. & deinceps, & per ipsa signa lineæ careant aldebit, & cõstrue almucātarat. Si quæris

Si quæris totum astrolabium construere, intermitte de 360 partibus, si uis, quartariam, quatuor gradus: si quinariam, quinque. Similiter facias ex altera parte astrolabij. Si quæris & in infimo almucantararum, si est orbem astrolabij, unus in medio circulo remanet uinctus. Si quartaria, quatuor: si quinq; quinq; puncti.

umbonæ: quartu partiu quãdoq; sectũ quinq; partita interualla, quæ græc tabulę sculpta uides partire. BEDÆ

Figura inueniendorũ circuloꝝ, medius qui equinoctialis dicitur, ex arbitrio artificis cõponatur. Hũc eundẽ duab. lineis ex trãuerso ductis per centrũ, in 4 partes æqualiter diuide: & has partes quaternis signata literis a b c d, & lineã quã de a & c trãsit ultra circulũ lõgẽ utrobicq; porrige. his ita dispositis, unã quartã, idest a d, in 90 partes diuide: quo facto, in 24 parte uersus a, i literã pone, immotoq; uno pede circini uertit in aliã partem a, & ubi circulũ tãgat e literã insige. Postea duc lineã de d in l, & uide diligẽter ubi diametrũ idẽ quã de a, uadit ad e tãgat, ibicq; signũ pone, positoq; pede uno circini in cẽtro quod est f, alio ubi lineã lineã tãgit, circũuolue, & habebis circulũ minorẽ. rursus duc lineã de d, per e, donec diametrũ tãgat, & ibi punctũ imprime, & ut prius pone unũ circini pedẽ in cẽtro supra dicto, alitũ ubi lineã lineã tãgit, circũuolues habebis circulũ maiorẽ.

De dispositione climatum.

Nostrũ uolens disponere clima eb, in 90 diuide, & in 49 gradu pone literã e, & ex alia parte quod est a b, tãtundẽ spacij tolle, ibicq; h mitte: deinde quod est inter h & e, in 18 partire. ita hoc diuiso diligẽter obserua, ut unum caput regulæ a, semper subiaceat: aliud de notula in notulã, quas medio circulo inscripsimus, moueret ubicq; meridianã tãgat lineã, punctũ pone, usque dũ ultima lineã de a incipies, per mediũ h trãstens, supradictã meridianã lineã lõgẽ extra maximũ circulũ tãgat. quẽ dũ sub oculis habetas, spacijq; quod in extremos est punctos per mediũ diuide, fixoq; uno pede circini in medio, alitũ infra circulos dum circũuoluis, primũ almucantararum te inuenisse lætaberis. aliud inuenire dũ quẽris, idẽ fac de punctis qui alitũ secus positi sunt sub extremis. q; si cautẽ de punctis omnibus feceris, omnia tibi almucantararum succedere uidebis. Post hæc spacij maximi & minimi circuli, q; primũ almucantararum superiacet, in 12 ordines diuide, extẽsoq; circino ad primũ almucantararum mẽsurã, eius unũ pedẽ alicubi pone & eundẽ de loco ad locũ tãdiũ moue, usq; dũ aliter pes primos punctos de 12 maximi minimiq; circuli tãgat. Quod dũ sit de puncto ad punctũ circinũ uoluens, primã horã inuenies. Eadẽ circini mensurã seruata, de puncto ad punctum lineã trahens, duodenas horas reperies.

De reticuli mensura.

Restat de reticuli mẽsurã dicere, quod scriptis exequi nimis est difficile, ipsum zodiacũ sic inuenies, ad superiorẽ respiciẽs figurã, meridianã lineã de n in o, per mediũ diuide, hæc q; medietate unũ circini pedẽ pone: alitũ, dũ circũducis, signiferi lineã habebis, hũc eundẽ signiferũ in 12 partes diuide, nõ per seipsum, sed per exteriorẽ

BEDÆ PRESBYTERI DE NATIUITATE INFANTIVM LIBELLVS.

Vi in septem nascitur mensibus, si sit masculus, triginta diebus formatur, in quadraginta mouetur. Fœmina, in trigintaquinque formatur, in septuaginta mouetur, ducentis decem diebus completur.

Decem mensium masculus, quadragintaquinque formatur diebus, & nonaginta mouetur. Fœmina, in quinquaginta formatur, in centum mouetur, in trecentis nascitur.

Nouem mensium masculus in quadraginta formatur, in octoginta mouetur. Fœmina, in quadragintaquinque formam suscipit, in nonaginta motum, ducentis septuaginta diebus nascitura. Masculus ideo citius completur, quia sperma unde nascitur, fortius atque calidius est.

De ossibus.

Omnia corporis ossa, sunt quadraginta unũ & ducẽta: septẽ capitis, quatuor paria, quatuor decim maxillaria, denticũ sedecim, unum palii, duo menti, dentium suorum sedecim, spondiles uiginti quatuor, coxarum tres, anũ tres, costæ uigintitres, teneritudines octo, spatulæ duæ, capitũ spatularum duo, fercularum duo, armorum duo, cubitorũ superiorum duo, inferiorum duo, raschẽ manuum sedecim, peccinis in manibus octo, digitorum triginta, ancharum duo, calcaneorum duo, nauicularum duo, raschẽ pedum decem, peccinis in pedibus octo, digitorum triginta.

De neruis, & dentibus.

Omnes nerui pares atque impares sunt triginta. Dentes sunt quasi quedam plantaria, ossibus & mento insita, qui sunt triginta duo, sedecim enim in maxillaribus sunt positi, quorum quatuor in parte anteriori, pares uocantur & quadrupli, lati & acuti, incisores dicti à medicis, sunt enim necessarii ad incisionem cuiuslibet cibi. Duo uocantur canini collaterales quadrupli, in summitate acuti, in radice uerò lati, duntaxat cibis commolendis apti. Sunt & decem alij utrinque quini collaterales quadrupli, lati atque grossi: hi molares sunt uocati, ad molendũ enim & frangẽdum cibum fuerunt necessarii. Iste idẽ denticũ numerus in mento, est intelligendus: hi omnes sunt furcati, sed in eis sunt quidam diuersi, alij enim quatuor, alij tres, alij duos, alij enim habent furculã, quadrupli atq; pares idẽ molares tres, ulteriores quatuor, primi molares infra positi, duas habet, ultimi tres.

Tres dies & noctes sunt, in quibus si uir natus fuerit, corpus eius sine dubio integrum manebit. Bedæ, tom. i.

net usque in diem iudicij: hoc est in 6 calend. Februarij, & 3 cal. & idtis Febr. & suum mysterium mirabile est ualde.

Die Dominica hora diurna, siue nocturna qui natus fuerit, magnus erit & splendidus. Feria secunda, fortis erit. Feria tertia, cupidus erit, & de ferro moritur. Feria quarta, tractator regni erit. Feria quinta, affabilis erit & honorificus. Feria sexta, ruralis erit & multum luxuriosus; Sabbato, raro utilis erit.

BEDÆ PRESBYTERI DE MINVTIONE SANGVINIS LIBELLVS.

Mni tempore, die ac nocte si necessitas urget, in acutis passionibus, oportet phlebotomiam adhibere, præcipuo tempore ab octauo cal. April. usque in septimum calẽ lunij utilitas est sanguinem detrahendũ, quia tunc sanguis augmentum habet. Sed postea obseruanda sunt qualitates temporum & cursus lunæ, hoc est, luna quinta, decima, decima quinta, uigesima, uigesima quinta, trigesima. In his diebus non oportet phlebotomiam imponere, quia in istis diebus multi medici affirmant, quod infinitus numerus hominum per hæc negligentiam, non obseruantes qualitates temporum & cursum lunæ, mortui sunt. Nam per omnia obseruandum est à quindecimo calen. Augusti usque in nonas Septemb. quos caniculares dies appellantur phlebotomiam imponere, nec catarticum accipere: quia omnes humores tunc mixti sunt, nisi (ut iam diximus) si ictus euenerit ex acutis passionibus, aliud fieri non potest nisi feriat, & uasitas uel iniquitas sanguinis euaporetur.

Catartico autem uno tempore, uel ab octauo uo calen. Octobr. usque in octauum calend. Decembriũ uile est, quia quod per hyemem & per æstatẽ corpus in cholera & phlegma contraxit, iam dicto tempore purgari euenit. Si enim diligenter purgatum fuerit, securus à cholera esse potest. Sola obseruatio ciborum & potus sit, ut quod oportet uratur, & à quibus lædi potest abstineatur. Quid est phlebotomia nisi recta incisio uenæ. Quibus locis phlebotomiamus, uel pro quibus passionibus, aut qualẽ uenam incidere debemus. Arterias uenas in occipitio, propter querelã capitis & mania passionem, usque ad os mensura quatuor digitorum de aure. De ambis temporibus incidimus, propter effusionem oculorum. De subtus lingua, duas propter rheuma gingiuarum, uel uicia oris, & dentium dolorem. De fronte tres, propter dolorem capitis, & alienationem phrenesim. De naribus duas, propter grauatã capitis & oculorum. De collo duas, propter humorem in capite. De brachio tres, qui per totum corpus reddunt sanguinem, capita

nealinea, matriicia, capsale. De manu duas, unam super pollicem propter inflationem pulmonis, & aliam de minimo digito propter inflationem splenis. De subtus talo infra propter podagricos, phreneticos, sciaticos, uel lumborum, & mulieribus quibus mēstrua non ueniūt & non concipiunt. De foris duas propter renum dolorem. Desuper pollice pedis duas propter indignationem testicularū.

Plures sunt dies ægyptiaci, in quibus nullo modo nec perullam necessitatem licet homini uel pecori sanguinem minuere, nec potionem inpendere, sed ex his tribus maxime obseruandis, octauo Idus April, illo die lunis, intrate Augusti, illo die lunis, exeunte Decēbris, illo die lunis, cum multa diligentia obseruandū est, quia omnes uenæ tunc plenæ sunt.

Qui in istis diebus hominem aut pecus incidit, aut statim aut in ipso die uel in tertio morietur, aut ad septimum diem non perueniet, & si potionem quis acceperit, quindecimo die morietur: & si masculus siue mulier in his diebus nati fuerint, mala morte morientur: & si quis de aua in ipsis diebus mādicauerit, quindecimo die morietur.

Mense Ianuario intrante die primo, & exeunte die septimo. Luna eiusdē mēsis, prima, quarta, quinta, octaua, quindecima, à phlebotomo & purgatione, uel a qualibet incisione abstinentum est.

Mense Februario intrante die octauo & exeunte die septimo. Luna eiusdē mensis decima septima, decimanona, uigesima quinta.

Mense Martio, intrate die tertio, exeunte die septimo. Luna eiusdē mēsis, decima quinta, decima sexta, decima septima, decima octaua.

Mese Aprilī intrante die decimo, exeunte die undecimo. Luna eiusdē mensis nona, septima, uigesima.

Mense Maio intrante die quarto, exeunte die septimo. Luna eiusdē mensis, quinta, decima, decima sexta.

Mense Iunio intrante die octauo, exeunte die quinto. Luna eiusdē mensis, quinta, sexta, septima.

Mense Iulio intrate die decimo septimo, exeunte die decimo. Luna eiusdē mēsis, decima sexta, decima septima, decima octaua, uigesima septima.

Mense Augusto intrante die quinto, exeunte die decimo quinto. Luna eiusdē mensis, decimanona, uigesima, uigesima prima.

Mense Septembri intrante die nono, exeunte die nono. Luna eiusdē mensis, quinta, decima quinta, uigesima quinta.

Mense Octobri intrante die nono, exeunte die decimo. Luna eiusdē mensis sexta, septima.

Mense Nouembri intrante die quinto, exeunte die sexto, Luna eiusdē mensis, decima quarta, uigesima quinta.

Mense Decembri intrate die decimo quinto, exeunte die octauo. Luna eiusdē mensis,

prima, decima quinta, decima septima.

Præterea in mense, Luna prima, quinta, nona, & decima quinta, & tres dies inchoationis, & tres antequam exeat prædicta abstinentia, obseruandæ sunt.

Luna prima, tota die est bona.

Luna secunda, non est bona.

Luna tertia, bona.

Luna quarta, in matutino bona est.

Luna quinta, non est bona.

Luna sexta, non est bona.

Luna septima, tota die est bona.

Luna octaua, de nona usque sero est bona.

Luna nona, non est bona.

Luna decima, bona est.

Luna undecima, non est bona.

Luna duodecima, bona est.

Luna decimatercia, bona est usque ad nonam.

Luna decima quarta, bona est.

Luna decima quinta, non est bona.

Luna decima sexta, inutilis est.

Luna decima septima, tota die est bona.

Luna decima octaua, non est bona.

Luna decimanona, melior est.

Luna uigesima, tota die est bona.

Luna uigesima prima, in matutino bona est.

Luna uigesima secunda, ab hora sexta bona est.

Luna uigesima tertia, ab hora octaua bona est.

Luna uigesima quarta, bona est.

Luna uigesima quinta, non est bona.

Luna uigesima sexta, non est bona.

Luna uigesima septima, tota die bona est.

Luna uigesima octaua, non est bona.

Luna uigesima nona, non est bona.

Luna trigesima, non est bona.

Quinta, decima quinta, uigesima, uigesima

quinta, trigesima, in his phlebotomari prohibet. A decimo quinto, calen. Augusti, usque in nonas Septemb. dies caniculares titulatur, in

quibus nec phlebotomum imponunt, nec potionem dabunt. Potio uero ab octauo calend. Octob. usque ad octauum calend. Decembr. utilis est.

Omni tempore, si necessitas urget, phlebotomum est adhibendum. Verum ab octauo cal. April. usque ad octauum cal. Iun. utilissimum est sanguinem detrahendi tempus, quia tunc crescit sanguis in homine. Postea obseruatio nem temporum & cursus Lunæ habenda.

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

40

BEDÆ PRESBYTERI DE SEPTEM MVNDI MIRACVLIS LIBELLVS.

De septem miraculis mundi, manu hominum facti. Quod primum est, Capitolium Romæ, salus ciuium, maior quam ciuitas, ibi que fuerunt gentium à Romanis captarum statuarum, uel deorum imagines, & in statuarum pectoribus nomina gentium scripta

BEDÆ PRESBYTERI HYMNI.

DE ANNO. Is sena mensium uertigine uoluitur annus, Septimanis decies quinis simul atque duabus. Centenis bisque tricenis quinque diebus,

Qui ternis gaudet diuisis stare columnis. Scilicet idibus & nonis, simul atque calendis, Nam quadris constat nonis cōcedere menses. Omnes excepto Marte & Maio sequitur, quos Iulius, October, senis soli hi moderantur. Sepdenis petet hos pariterque flagrare calēdis. Octonisque simul pares sunt idibus omnes. Ianus & Augustus semper mensisque Decēber, Voluuntur denis tantum nonisque calendis. Et contra currunt nonis bis rite quaterni, Iunius, Aprilis, September, ipse & Notember. Sedenis Februus citō solus ab omnibus errat, Bissenis sic nanque rotatur mensibus annus. Per Nonas Idus decurrens atque Calendas.

De ratione Temporum. Annus solis continetur quatuor temporibus, Ac deinde adimpletur duodecim mensibus. Quinquaginta & duabus currit hebdomadibus, Trecentenis sexaginta atque quinque diebus. Sed excepta quarta parte noctis atque diei, Quæ dierum superesse cernitur serie.

De quadrante post annorum bis bitorum terminum, Calculantes colligendum decreuerunt bissexturn. Hinc annorum diuersantur longæ latitudines Quorum quidam embolismus, quidam sunt communes. Breuis quippe qui uocatur communis lunaribus, Solis semper duodenis terminatur mensibus. Longus autem qui omnino embolismus dicitur, Lunæ tribus atque decem cursibus colligitur.

Breuioris anni totus terminatur circulus, Trecentenis quinquaginta, ac quatuor diebus, Longus uero lunæ annus in dierum termino, Continetur trecenteno, octogeno, quaterino. Vno nempe atque decem diebus in ordine, Breuis annus anni solis superatur agmine. Noue uero embolismus atque decem diebus, Peruidetur anni solis eminere cursibus.

Ac per istam sui semper incrementi copiam, Breuiorum longiores compensant inopiam. Dehinc decem atque nouem annorum statuitur. Tempus certum quo lunaris terminus porrigitur, In quo lunæ replicantur cursu quodam subtili, Bis centeni terque deni semel quini circuli.

Hinc & inde ut exigit perseveranda ratio, Se per partes dies salus interferit spatium. Intra quoque supra dictum habent semper spatium, Dies solis atque lunæ æquum pondus partium. Huius cycli pars uocatur ogdoas anterior, Ac deinde appellatur endecas ulterior.

quæ à Romanis capta fuerant, & tintinabula in collibus eorum appensa. Sacerdotes aut per uigiles diebus & noctibus per uices ad harum custodiam curam habentes intendebant: si qualibet earum moueretur sonum mox faciente tintinabulo, ut scirent quæ gens Romanis rebellaret. Hoc autem cognito, Romanis principibus uerbo uel scripto nunciabant, ut scirent ad quam gentem reprimendā exercitum mox destinare deberent.

Secundum, Pharos Alexandrina super quatuor cancos uitreos per passus uiginti sub mari fundata est. Hac nanque mirum, quomodo tam magni cancri fieri possent, uel quomodo deportari & non frangi ualenter, qualiter fundamenta cementitia desuper hærere potuerint, uel quomodo sub aqua cementum stare ualeat, & quare cancri non franguntur, & quare non lubricant desuper iacta fundamenta.

Tertium, In Rhodo insula Colossi imago aræa centum triginta sex pedum fulilis facta: hoc mirum qualiter tam immensa moles fundi potuisset, uel erigi & stare.

Quartum, Quartum miraculum simulacrum Bellerophonis ferreum cum equo suo in summa ciuitate suspensum, in aere sistere, nec catenis penditur, nec desuper ullo stipite sustentatur, sed magni lapides magnetum in archiuolis habentur, & hinc & inde in assumptionibus trahitur, & in mensura æquiparata consistit, est autem æstio matio ponderis circa quinque millia librarum ferri.

Quintum, Quintum miraculum theatrum in Heracla, de uno marmore ita sculptum est, ut omnes cellulæ & mansiones muri & antra bestiarum, ex uno solidoque lapide factum est, super septem cancos de ipso lapide sculptos appendens sustinetur: & nemo in gyro ipso tam secretè, aut solus aut cum aliquo loqui potest, quod ipsi sunt non audiant qui in gyro ædificij sunt.

Sextum, Sextum miraculum, balneum, quod Apollo taneus cum una candela consecrationis incendit, Thermas perpetuo igne sine ulla administratione calentes fecit.

Septimum, Septimum miraculum, templum Dianæ, super quatuor columnas, prima fundamenta percussa sunt arcu, deinde paulatim succrescens super quatuor arcus eminentiores lapides arcibus prioribus suppositi. Super quatuor, octo columnas, & octo arcus positi: inde tertio ordine aqua ponderatione per quatuor partes succrescens, super eminentiores lapides positi. Super octo sexdecim fundati sunt: super sexdecim, triginta duo: iste quartus est in quinto ordine sexaginta quatuor columnarum sinem faciunt tam mirabilis ædificij.

Ogdoadi deputantur octo anni priores,
 Endecade reliquorum destinatur series.
 In hoc cursu sunt anni breuiores duodecies,
 Anni uero longiores supputantur septies,
 Talis quippe cum annorum circulus extenditur,
 In eundem lunæ cursum circulus reuertitur.
 Solis uero in idipsum non recurrit series.
 Donec anni reuoluantur octies & uigies.
 Adimpleto sanè solis supra scripto tempore,
 Reclinatur absque ullo resistenti rancore.
 His itaque reciprocis alternata cursibus,
 Solis lunæ diuersantur tempora temporibus.
 Sed ad prima post annorum recurrent inia,
 Quingentorum ac triginta atque duum spatia,
 In hos cyclo per concursum cœli luminarium,
 Manifesta fiunt festa dierum paschaliū.
 Qui porrectus per extensam annorum uertiginē,
 In eandem (ut prædixi) recurrit originem.
 Paschæ uero longos, breues, intellectu uarios,
 Hoc excepto multi plures conscripserunt cir-

culos.
 Quos dispono præterire breuitatis gratia,
 Quorum nobis nec non nota numeri peritia.
 Altum cœli qui creauit terras atque æquora,
 Doxaregi per æterna Deo soli secula. Amen.

De celebritate quatuor temporum.

Temporibus certis excurrit quatuor annis.
 Explicat & menses triplicatus calculus idem.
 Hinc constat ternos complecti singula menses
 Tempora, qui uotiuia Deo ieiunia præfici.
 Instituire patres ternis celebranda diebus.
 Horum me causas absoluerè chare petisti.
 Sed magis ex alijs te talia querere uellem.
 Edere multiplici qui istac sermone ualere.
 Nam mihi sermonis nec copia suppetit ulla,
 Arcanum neque quid sensus scrutarier istud.
 Atque etiam si quid recti garrere uidemur,
 Ridentur, fastiditur, spuitur, laceratur.
 Vnde ego decreui de talibus esse silendum.
 Non ignota tamen persat sapientia summi
 Iudicis, exacturus erit qui credita uerbi.
 Cum lucro, ueniens in maiestate talenta.
 Lucra reportantes penetrabunt gaudia regni.
 Seruus iners tenebras trudetur in exteriores.
 Id reputans, uereor celare quod omnipotentis
 Gratia multorum largitur ad utilitatem.
 Accipe quapropter pro nosse quod instituisti
 Quarere, & ut rectè dictum sit, sedulus ora.

Singula cōplecti ternos iam tēpora menses,
 Fatus eram, ternosque dies celebrare per unum.
 Quodque cibi potusque superfluitate recisa.
 Tres igitur menses totidem compone diebus.
 Ut pro mense dies uno respondeat unus.
 Non primo tamen aut extremo temporis ista,
 Mense celebrantur, medijs sed ad ista dicatur.
 Hinc sibi tranfactū conglutinat inde sequentē
 Ut circumpositos, uicino ne clare perflet.
 Forsitan & menses qui sint & tempora querat.
 Talibus offisijs quot sanctio præca relegat
 Tēpora uer, æstas, autūnus, hyemsque uocatur.
 Temperiem ueris, sacrant ieiunia Martis,

Floriferoque nitent ueluti uernantia sexto.
 Iunius æstatis hac cauma refrigerat unda.
 Temporis incentiua simul carnisque refrenans.
 Quo potius fructu cæteris quam canet aristis.
 Autumnum simili September opimat amœno
 Munere quam Bachi festo iucundior isto.
 Fruge monens iam collecta laudare datorem.
 Ultimus è numero nomen sortitus & imbrī,
 Mensis eodē hyberna uenustat tempora sero.
 Et quanquam rigidis constringit rura pruinis,
 Creditur hoc certè cœlum referare sereno.
 Terrigenasque monet Christo accusare platos.
 Hoc etiam cœlum iucundo rore rigatum.
 Nubibus almissis iustum distillat in aruis.
 Et nullum brutis fructum parientibus aruis.
 Vita salutarum tellus producit hichyn.
 Et licet his animā dapibus pinguescere scimus
 Et uitæ causa fiant hæc cuncta futura.

Nemo tamè ceptum poteris percurrere collē,
 Si desint alimenta uitæ, sumptusque laboris,
 Nec tamē hæc aliud nisi ab auctore petenda,
 Nec uetat hæc à se nos poscere, sic tamen istis,
 Utamur medijs, ueris ut in æthere fruamur,
 Talibus ergo modis animarū cōmoda primū
 Quarantur post hæc præsentis serua uitæ.
 Quis sine nō potis humanū subsistere corpus.
 Illa tamen quibus à superis non impediam.
 Et quia temporibus ueniūt hæc singula certis
 Temporibus quoque largitor laudandus eisdē,
 Maxime laus quamuis eius nunquā reticenda.

Anni principū uer, principū quoque mundi.
 Semina cūctarum frugum uer trudit ab aruis,
 Fronde nemus uestit, tellurem floribus ornat.
 Iam læta uitis turgent in palmitè gemmæ.
 Tunc armēta mares reperit & gramina tōdēt,
 Visibus hæc nostris iussit seruire creator.
 Seruiat ergo creatori deuotio serui,
 Cui dedit hæc aruis æterna daturus in astris.

Æstas bella ciet gentes æstare mouentur.
 His ut compressis tranquilla pace fruamur.
 Liberiusque Deo secura mente uacemus.
 Ecclesiæ pietas pro natis sedula poscit.
 Nubila cūcta fugans æstas mūdumque serenās.
 Prata secat, frumenta recondit, horrea rumpit.
 Pro quibus auctori grates fas reddere summas.

Autumnus placidas prætexit collibus uuas,
 Visu tu cundas, esu ta ctuque suaues.
 Quis pressis gratum distillant prela liquorem.
 Arbore poma legit, per cellas unā reponit.
 Hæc tellure ferente, sed omnipotente iubente,
 Immemores conditoris, sæclique futuri.
 Et quis spes nulla post hæc super æthera restat
 Potibus atque cibis distendant ista largis.
 Hanc sibi pro summo reputantes munere partē
 Christi colas agitare decet conuiuia parca.
 Et iugibus uotis precibusque instare profusis,
 Supplicibusque partē rogare precibus almā.
 Adumenta uitæ ferat hæc, non præmia ponat.
 Conferat ista solo donec horum indiget usus,
 Seruet at illa polo, quibus est sine nemo beatus,
 Frigore brumali tandem tellure rigente,

Frugibus

Frugibus exhausta, nec iam patiente ligonem.
 Nullus honos capis, florū iam nulla uetustas,
 Torpentes inuitat hyems, genialis ad ignem,
 Otia, luxuriam, potumque cibumque suadens.
 Cōuenit hæc precibus parco & cōpescere uictu,
 Illecebras carnis, castiget inedia uentris.

Temporibus discretā suis ieiunia dixi,
 Rebus ut hoc etiam obseruatio sancta caducis,
 Cōducatur carnis dū compede neclimur arcta.
 Restat adhuc aliquid sacratius insinuandum.
 Ecclesiæ siquidē haud alijs sacrare ministros,
 Mensibus usus habet, nec nō & solibus isdem,
 Vt per grata Deo ieiunia corde piati,
 Dignius assument altaris munia sacri.
 Vtus at iste tamen, non humana arte repertus,
 Ecclesiæ proceres illum facer atque senatus,
 Cœtus apostolicus diuino pneumate plenus.
 Instituit sacrumque dehinc transmisit habendū,
 Paulus apostolico dudum sacrandus honore.
 Auspicio tali Barnabas necne dicatur.

Nam scriptura refert uerax ueraciter illos,
 Cū precibus ieiunasse prius, sic ad ista uocatos
 Quosque pari uoto comitata caterua piorum,
 Impositis manibus doctores misit in orbem.
 Spiritus ætheria ueniens quoque sanctus ab aula
 Ieiunos quot reperit orantesque repleuit.
 Ergo suis simili hunc etiam modo ministris.
 Ecclesiæ deuota fides exoptat adesse.
 Hoc sine nepe Deo condignè nemo ministrat,
 Nec placet ulla Deo tali non igne cremata,
 Victimā, nec aliter gratum sibi spirat odorem.

In re tam gratum nec ipse uacare dierum,
 Mystero numeroque coruscans creditur ordo.
 Quā bene per ternos ieiunia Christi colarū,
 Soluuntur soles, trinum qui numen & unum.
 Trinum personis, unum deitate fatentur:
 Nec minus & sacer est factis in talibus ordo,
 Quartus enim sextusque dies ac septimus istis
 Nonnulla ratione sacris reputatur agendis,
 Sed primos quarta feriam sextamque uocantes,
 Sabbati ab antiqua mutuamus lege uocamen,
 Mercurij Venerisque dies hos præca uocabat
 Ætas, salforum uenerans portenta deorum,
 Saturni que patrem quem credidit esse deorum.

Quarta nepe die truculentus proditor olim
 Ascita pactum fecit sibi plebe nefanda,
 Traderet ut Christum quo latificauit iniquos.
 Cūm gaudet mundus par est mœrere fideles.
 Rursus eis gaudētibz hos mœrere necesse est
 Hac deuota die ieiunet concio Christi.

Qua cōspirat iniqua cohors in sanguine christi
 Certent hi precibus, cū certat fraudibus illi.
 Cōdidit in sexto, lapsusque reuexit homonē.
 Omnigena hic & ibi factor pietate redūdans,
 Nec uero peccasse die fortassis eodem,
 Ac paradisiaca propulsum sede negatim,
 Quo magis ergo die frenenda libido ciborum
 Quā necesse quo merita est punita libido ciborum,
 Hac quoque mortificare decet terrena redēptos
 Membra die qua morte auctoris uiuificantur.

Septima cū precibus ieiunia casta reposcit,
 Bedæ, tom. 1.

Hæc chorus ille sacræ apostolici ordinis olim,
 Iniusta pro morte p̄i lugendo magistri,
 In sacram prorelabat ieiunia noctem,
 Præstolando resurgentem ut prædixerat ipse,
 Fluxit ab hinc mos ecclesiasticus iste saluber,
 Sabbata ieiunent Christi per singula serui,
 Expectentque suum redeuntem à funere regem,
 Morte triumphata spolijs Acherontis onustum,
 Hæc de sacra serie dixisse dierum

Sufficiat, nunc ecclesiæ hanc aptare ministris.
 Collibet his qui altari accedunt sorte diebus,
 Sex huius sæcli discurrent ordine certo,
 Ætates, quarum quarta legē atque prophetas,
 Præcipue constat uiguisse scientia quorum.
 Altaris semper debet comes esse ministris.
 Prouidere patres hoc ipsum significare.
 Officio nam & ob hoc geminatur lectio sacræ
 In quarta semper feria per tempora cuncta.

Sexta ætate Deus hunc uenit uisere mundū
 Factus homo, in quo concordant lex atque
 prophetae,

Signat hoc una die legitur quæ lectio sexto.
 Septima cum senas habeat, titulat duodenas.
 Romana quæ in urbe caput quæ dicitur orbis,
 Ob populos uarij sermonis in urbe fluentes,
 Tum Græco tum Romano sermone leguntur.
 Taliter ex senis fieri constat duodenas.

Non sensu uario, sed tantum dispare bombō,
 Hac etiam feria benedictio præsulis ore,
 Confertur Christi formam tenet ipse sacerdos,
 Cœtus apostolicus totidē in lectoribus astat,
 Diffundens uarijs cœlestia dogmata linguis,
 Septimus atque dies diuinum pneuma figurās,
 Pneumatis ipsius septena charismata nanque
 Omonymus Iesu describit ab inde propheta,
 Ergo suos Christus benedicens ipse ministros,
 Munere corda insignit eorum spiritali,
 Cur tamen hoc numero signetur spiritus almus
 Dicere non possunt nostræ ieiunia lingua.

Sed tamen ipse solet rudentū soluere linguas
 Humanas, ut ritè queant proferre loquelas.
 Omnia quem propria collaudant uoce creata,
 Qualiter hic igitur aptetur calculus illi,
 Ut mihi dignetur referare fideliter edam.
 Ipse stylū tamē, ipse manū regat oro loquelāque
 Ut se dignè queat noster depromere sermo.

Nullā cerno romē que diuidat heptadē almā,
 Indiuisa manet, partes quia respuit æquas.
 Vnanimes que reddat eos quos spiritus implet.
 Vel quia septenis discurrent secula diebus.

Spiritus omnigena monstratur dote replere,
 Maiestate sua quos dignos iudicat esse.
 Sed tandem redeamus ad intermissa pariter,
 Dicamusque dies operi cur septima tanto
 Maxime deligitur, uel quid numerus uelit iste.

Quatuor atque tribus, septē cōstare uidemus
 Quatuor ex totidem corpus cōpactū elemētis
 Tres animam signat triplici ratione eluentem.
 Ast animæ coniūctus corpus format homonē.
 Quatuor ergo tribus hominē coeuntia reddūt
 Sed tria de superis manantia quatuor imis.

Quæ superis ueniunt uegetat terrena potenter,
Tunc tamen ista si bene copula nexa coharet,
Et tria cõficiunt septem coniuncta quaternis,
Exterior cū homo, & interior cū iurat amicis,
Et mens carnalis, uitiorum pelle subacta,
Imperat, ac luteum subseruit ad omnia corpus
Hic offert domino libamina grata minister.

Tres etiã fidei prætereare symbola possunt,
Trinũ nempe fatemur & unũ credere nosmet,
Trinum personis unum deitate perenni,
Quatuor at totidem uirtutibus astipulantur,
Quis manet insignis cuiusquam uita fidelis,
Quatuor ergo manent fieri quid debeat atq;
Cultorem exercent fidei ne torpeat otio,
At tria propter quid faciat quodcũq; laborat.
Quatuor ergo tribus, tria cõstat egere quaternis
Nep̃e fide sine nemo placere Deo ualet unquã
Nec placet hũc quisq; nudo sermone fatetur,
Mortua quippe fides, quã nõ comitabit actus,
Sed tria cognatis sociantur iure quaternis,
Alma fides operi concordet, opusq; si dei,
Ut possit in summam pulchra compage redacta,
Septenam pariant per secula futura quietem,
Septima quippe dies, requies est dicta creatis,
Hanc sacri semper debent optare ministri,
Actibus atq; fide suspirent semper ad istam,
Admoniti semper numerorum cardine sacro.

Debet apostolici q; dogmatis esse minister,
Haud expers numero quod designatur eodem
Partibus ille suis alternæ multiplicatis,
Culmen apostolici duodenũ signat honoris,
Siue quater dicas ternos, ter siue quaternos,
Tramite diuerso callem aggredieris eundem,
Septimus ergo suis duodenũ partibus explet,
Et merito quomodo septena carismata mũdo
Excellenter apostolicus primum edidit ordo,
Ergo dies rebus tantis electa gerendis,
Hortatur dignos sese præbere ministros,
Doctrina fidei cum dote spiritali.

Festa camœna iugem festinat rũpere finem,
Pauca reluctantem reuocant sed feria uatem,
Sabbata adhuc nosmet nõ cõtēnenda morantur
Ocia quæ cogunt causas exponere tantas,
Cur non nos alijs liceat sacrare diebus,
Error quippe nouus nostro sub climate nuper
Exortus serpit, cui respondere coarctor:
Põuifices siquidẽ nostri qua Christus auerno,
Surrexit celebras hæc redit solennia tentant,
Quis si nulla foret quæ reddi causa ualeret,
Debuit auctorata patrum satis esse uetustas,
Sabbati ad ista diẽ quos muna semper agẽda,
Delegasse liquet, uespertinum quoq; tempus.
Iustum quippe putauerunt hac temporis hora.
Sacerdos tractanda quibus pia uictima cõstat,
Tempore quo est eadẽ mactata crucis sup̃ arã,
Victima, quos quia ieiunios hæc sacra reposcunt
Non sunt hac celebranda die qua uita reuixit,
Ieiunare diemos ecclesiasticus illo,
Nã phibet, quoniã turpe est merere redẽptos
Deuicta cū surgit eorum morte redemptor,
Vespere ieiunios igitur cū talia poscant.

Præfatosq; diẽ cuiquam sit Christus olarum,
Ieiunare nefas, alijs quærat ad ista,
Aptior ac nullus mihi præcedente uidetur
Sabbato, in hoc etenim uigilantes cẽseo seruos,
Ac sobrios: larga quoq; dapilitate platos,
Victorem prestolari de scammate Christum,
Eius in occursum, dignosq; parare ministros.

Nec illud nos prætereare, quod septimus istis
Iure dies sacris, antiquo est more dicatus,
Nã gradibus totidem respondet calculus idẽ,
Septẽ quippe gradus hi sunt q; hac luce sacrã,
Quos quia plongũ est exponere nomina tãtũ,
Dicemus quoniam fastidia longa cauemus,
Clauiger & lector, exorcista, acolitusq;
Hypodiãconus, & leuita & presbyter ipse,
Pontificem sanẽ non ista lege teneri

Dicimus, hinc etenim festiua luce dicari,
Maximã qua Christus læto surrexit oportet,
Cuius in ecclesia personam ferre uidetur,
Rectius ergo die quo sublimabitur iste,
Quã quo sublimis de morte reuertitur ille.
Ut sic ecclesiã releuet nunc iste dolorem,
Sicut apostolicum tunc depulit ille timorem,
Et uelut ille resurgens exhilarauit amicos.
Sic sibi commissos, hic nunc soletur alumnos,
Constat enim quia cū decedit episcopus istinc
Abscessu capitis tristari membra necesse est,
Cumq; reformatur diuina sorte uocatus,
Ecce alacres cuncti posito mœrore resulant,
Surgentem uelut excipiant de funere Christũ,
Qui propter quisquis defuncti in sede locatur
Hac nobis ratione uidetur & alter idem.

Nec illud ratione reare carere dies quod
Primus & octauus suffecto præfate gaudet,
Ordine qui octauus pstat sed culmine primus,
Septẽ quippe gradus præfatos scãdat oportet.
Post tanto primatus sublimetur honore.
Ecce typum quoq; fert & in hoc antistes Iesu,
Non tãtum quod morte die hac surrexit ille,
Verũ idcirco die Christus surrexit in ista,
Ut pareat quia principium sit finis & ipse,
Ex quo cũcta fluunt, ad eundem cũcta reuertunt,
Primus & octauus, quia conditor atq; beator.
Ipse creauit enim ipse octaua ætate beabit.

Vos rogo pastores subtiliter inspicientes,
In quãto uos Christus honore locauit at ipsum
Collatum rursus quo fasce grauatur honorem.
Sic gregis este caput, summi ut pastoris adesse,
Membra queatis ut ex illis non uestra, sed eius

Lucra requirerentes ab eodẽ, a pasqua uita,
Sumere possitis, commissã plebe sequente,
Non uos ira truces redat, non gratia molles,
Quos Christus euocat læto, uos soluite uincto
Pascite pane gregem Domini nunc spiritali,
Angelico uos pane frui concedat ut ille,
Exemplo mage quã sermonem gerẽda iubete,
Tunc recto ad uitam ducetis calle futuram,
Si factis illam moneatis & ore petendam,

Gallus uti proprijs semet prius excitatis,
Sic demum aurorẽ uenientis præcinit ortum,
Sic ad agenda manum præsul quæ dixerit ore,
Exerat

Exerat ipse prior mihi tunc audire libebit,
Munus ab ore manuq; patres contēnente queso
Excãcant etiam sapientes xenia crebra,
Simonis exitium lepram uitate lezi,
Callidus iste sacri sibi pneuma putauit emẽdũ,
Charius infelix quod posset uendere multis,
Quodq; Deus gratis offert uenale putauit,
Vnde miser baratri dimersus ad ima profundĩ,
Truditur inferno dum præcipitatur ab alto,
Sydera qui leuitate petens in tartara demens,
Corruit ablati nequens in cidere plantis,
Dum male collatis altum petit athera pennis,
Alter & ipse parem molitus texere fraudem,
Indulgam larga Domini pietate salutem,
Accipio precio dum gliscit uendere morbo,
Quo fuerat qui dignus erat releuatus eodem,
Multatur tota cum posteritate misellus,
Hæc iugiter metuẽda patres exempla cauẽte,
Munia quis imponentis pendite sacra,
Iustis ne subducentes tribuatis iniuicis,
Sepe recensentes summus quod doctõr alũno
Præcipit, ut nulli citius necdumq; probato,
Imponendo manus prauis comunicet actis,
Sic & uos nisi discussis examine longo,
Sacra ministerij committere iura cauete,
Ne mihi succensete procor patres uenerandi,
Morbida pastores q; ouis præsumo monere.
Septus omnipotens iunioribus abdita pandit,
Lege nec arctatur diuinus spiritus ulla,
Consilium Domino persæpe dat utile seruo,
Ista per excessum de præsulis ordine dicta
Sufficiant, tandem redeamus ad intermissa
Dicendum quid uelit sibi lectio paucis,
Septimus iste dies sibi met quã uendicat unus,
Quod septem requiem designent sæpe relatũ,
Ast operi fenos aptamus conuenienter,
Hoc etẽm numero bono omnia cõdidit autor,
Secula discreuerunt senis ætatis ista,
In quibus assiduo requies speranda laboris,
Nec sanẽ series est contemenda tomorum,
Quatuor ante sacra quã consecratio fiat,
Quinta sub articulo decurritur ordinis ipso,
Sexta diurna manet, solito quæ more refertur,
Quatuor ore gradus, monuit psalmista canoro,
Præcipua semper benedicere laude tonantem,
Israel Aaronq; domum leui quoq; necnon
Et quicunq; timent dominũ de gentibus illis,
Israel Hebræa signat de plebe uocatos,
Pontifices sacros Aarõ domus in clita pãdebit,
Exprimit at reliqs leui, domus ampla ministros,
At dominũ metuens uocatur cætera plebes
Omnis in his autem cõsistit turba fidelis,
Lectio quod signat præcedens ritẽ quaternã,
Hæc quoq; mutatur per tempora quatuor anni
Temporibusq; leguntur eisdem conueniẽtes,
Quinta semper eadẽ recitatur & ordine eodẽ,
Vnde liquet quoniã ad tẽpus nõ ista refertur,
Ergo uiros spectat specialiter ista sacrandos,
Ardentis referens incendia sæua camini,
Quis iustos hostis perstabat adurere sæuus,
Surgitur haud tamẽ his diuini feruor amoris

A quo nulla pios reuocat stipulatio mundi,
Et quamuis instanter eos trux urgeat hostis,
Ignibus assiduis uitiorum fomite pastis,
Quiq; Deo digni existunt illumq; precantur,
Ipsius auxilio procul ignea tela repellunt,
Et licet ille deis ceruicem flectere fallis,
Suadeat ut nunc narratur fecisse tyrannus,
Cogere ad istud eos nulla ratione potestur,
Ut quos nulla sibi prosternit dira Cupido,
Nec sculptũ blãda ueneratur imagine nũmum
Ad quã signãdum mos est hac in prece semper,
Ex illa quæ est edita, post illamq; refertur,
Erectos atque stantes orare fideles,
Genua nec ad terrã curat nec deponere q; squã,
Cum reliquis studeat hoc præconatẽ ministro.
Poplitibus flexis stratiq; solotenus omni
Corpore cõtrito dominũ quoq; corde precari
Ut pateat distantia quanta sit inter eorum
Illorumq; preces, qui numina falsa uerentur,
Cum prosterni illi dicuntur, stare uolunt hi,
Sed quia fornacis sit mentio semper in istis,
Ordinibus libet indignare quod inde queamus
Elicere haud tã crebra iteratio cassa putãda est,
Nullus ad officium diuini accedere cultus,
Ritẽ potest quem nõ tentatio dira probarit,
Hæc non immeritõ flammis signata camini,
Attestatur idem scripturæ pagina sacra,
Vas ueluti samium fornax examinat urens,
Haud aliter iustum tentatio purgat acerba,
Nec quod elegit dominus succumbere norũ,
Ipse etenim uires in se fidentibus addit,
Qui cū uictores fuerint certaminis ut iam
Ignibus excelsum ualeant laudare sopitis,
Iucundumq; Deo reboare fideliter hymnum,
Ritẽ ministerijs possunt aptariet almĩs,
Munia non illis aliter committere tanta
Censeo, ni ualida ueluti fornace probati,
Per multos discant coelestia adire labores,
Quatenus æterno sociantur in æthere regi,
Cuius hic obsequijs deuoto corde ministrant,
Quiq; suos secum fore dixit in arce ministros.
Innuat hoc illis semper præmissa camini,
Mẽtio dein de sequẽs extinctis ignib; hymnũ,
Hic bene certantes, illic cantare quietos.

Omnibus erga illos igitur itã ritẽ peractis,
Fulmine mox Paulus eos tonitru excipit, & que
Sint peragẽda dehinc hortãsq; minãsq; pstat,
Et rectẽ testamentũ uerus ante sacrandum,
Inde nouũ legitur domini iam in sorte redactis.
Admoneantur uti uitam moresq; nouare,
Atque nouum uetere exuti sectetur hominẽ,
In sortem quicunq; Dei transire merentur,
Nec uacat hoc ueteris q; primũ gnc; legitur
Sexta noui, sed quinq; sacrandis, sexta sacrandis,
Ætates pressæ caligine quinq; fuerunt,
Sexta nouo totum resperlit lumine mundum,
Et quicunq; sacris Domino miserante dicatur,
Officijs, tenebras pellant erroris auiti,
Ad lucemq; nouã studeat migrare necesse est,
Quinque per ætates seruii quicq; timore
Per seruum missa seruibant lege tonantĩ,

In sexta nati, iam dicimur omnipotentis,
 Er regale genus, regale sacerdotiumq;
 Membra sacerdotis summi regisq; per omnis,
 Participes autem existant licet huius honoris,
 Quicq; deum concordia mente fatentur & ore,
 Precipue tamen hi qui participare merentur:
 Nominis atq; sacerdotis dicuntur & ipsi,
 Hi uetere ac seruili igitur formidine pulsa,
 Natorum seruire magis gratentur amore,
 Sicq; sacerdotes se seuerissimè norint,
 Ne tamen hinc illos elatio pulset inanis,
 Quãq; graues humilesq; ministeria ista regrât,
 Qui sequit presso signat modulamine tractus,
 Quod talis humilè pãdat modulatio mentem,
 Plurimã sunt exempla quidẽ, sed sufficit unũ,
 Vendicat hũc semper sibi quadragesima cantũ
 Quo Christi populũ nullo mage tẽpore semet
 Submittit, ieiunãdo atq; precando benignum
 More dehinc solito fiunt solennia missã.
 Cũ sibi cõuentãt cũ cõta hęc pulcro ordine rerũ
 Iudicioq; histẽmo resistere qui uerit æquo,
 Quantum desipiat liquida ratione patecãt,
 Iudicat hęc alio quicunq; die celebranda,
 Illo quem statuere patres temerè intermissio
 Officiũ hoc alius cũ non sibi uendicer ullus,
 Et statuta patrũ nulla ratione priorum
 Vellere conueniat, Paulo doctore iubente,
 Angelus excelso ueniens si forsan olympo,
 Et uobis aliud cupiens imponere dogma,
 Tentet ab hoc fidei deflectere calle,
 Quã per nos dominus uoluit diffidere mũdo
 Ac si blasphemum laribus propellite uestris,
 Nec minus hoc etiam scriptura fatetur auita,
 Antiquos fines ne transgrediare parentum.
 In tumidũ fragili cũ lintre cucurrimus equor
 Quã licet illisa scopulis quassata pro cellis,
 Littoris optata tandem tellure positur:
 Nec uerò mirum discrimina plura tulisse,
 Intentata prius sulcauimus æquora cuiquã,
 Nam quos Romanã extollit facundia linguã,
 Antiquis trito nituntur tramite cuncti,
 Scyllẽũ pelagus Maro remige sulcat Homero
 Pindarico uates incedit calle Sabelius,
 Luciliũ sequitur satyre mordacis amator:
 Comicus eximio regitur doctore Menandro,
 At nostram ductor præcessit nemo Thaliã.
 In scabros impegit ob hoc erronea cautes,
 Sed spirante Deo Zephyris fœlicibus acta,
 Iam portus pleno tandem subit hostia uelo.
 Incipiunt uersus de uarijs compoti regulis.
 Aduentũ domini nõ est celebrare Decẽbri,
 Postrenas nonas neq; quintas ante calendas,
 Pascha nec undenas Apriles ante calendas,
 Nec post septenas Masas ualet esse calendas,
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius magni cycli modò bis reuoluit,
 Trigintaq; duos quingentos qui tenet annos,
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius angelici dantis paschalia cycli,
 Qui constat denis annis simul atq; nouenis,
 Octauus decimus fuit & tũc temporis annus,

Lunaris cycli propè qui par uersificati,
 Solaris nonus cycli fuit & bissexus,
 Tempore præterea fuit hoc indictio quarta,
 Quatuor undenas sol, luna tenebat epactas,
 Lunaris iam uult luna cyclus oriri,
 Annis qui denis protenditur atque nouenis,
 Cycli solaris fit Martis origo calendis,
 Pagina magniflui quã dicitur area cycli,
 Phœbes & solis cyclis compactas gemellis,
 10 Qui sibi septenos quater ad spatium capit annos
 Confert centenos triginta tresq; bisextos,
 Trigintaq; duos quingenos in simul annos,
 Tempora bis duo tot ieiunia mensibus in tot
 Menses temporibus, ieiunia mensibus insunt,
 Hi sunt Septẽber, Mars, Iunius, atq; Decẽber,
 Martius à feriã titulãt ieiunia quarta,
 Iunius hebdomadas à septem bis numeratis,
 Constat certus item Septẽbri terminus idem,
 Nec decimus nonas Iani notat ante calendas.
 20 Anno solari tribuunt hac arte periti,
 Ter centum spacium, decies sex, quinq; dierum
 Quinquaginta inde hebdomas facis geminasq;
 Cõcurrẽs primus manet ille superfluous unus,
 Assumes unũ sic unumquẽq; per annum,
 Quã cubat in septem, cautus trãscendere legẽ,
 Succrescunt gemini, quarto ratione bisexti.
 Anno communi stat paschãe terminus omni
 Sex ascendendo numeratis bis minus uno,
 Lunaris tanto quia solari minor anno,
 30 Vltimus est annus ueruntamen excipiendus,
 Qui saltus lunãe bis sex capit ex ratione,
 Embolismali stat paschãe terminus omni
 Descensu denis numeratis atq; nouenis.
 Solaris tanto quia lunari minor anno,
 Sol uult zodiaci signum per quodq; morari,
 Trigintaq; dies, horasq; decem mediamq;
 Conficit inde dies tercentenos decies sex,
 Ter quã sol signa graditur cũ sint duodena,
 Quinq; dies denis facis ex remanẽtibus horis,
 40 Quippe dies quiquis fit ab horis bis duodenis,
 Nam cũ nocte diem solidũ natura dat omnem
 Ast ex dimidia quadrantem conficit hora,
 Vna dies quarto per quem succrescit in anno,
 Quã repetit senas tibi Mars inserta calendas,
 Annus solaris lunarem uincit epactis,
 Quas dicunt grãcè, superadimenta latinè,
 Verlibus hęc sese uoluunt pascalibus usq;
 Principium primo quibus est & finis in imo,
 Quas in Septembris debet mutare calendis.
 50 Annus cõmunis stat mensibus ex duodenis,
 Embolismalis magis uno quã duodenis,
 Vnus enim mensis concreuit tunc ab epactis.
 Discretus signis est zodiacus duodenis,
 Exiãt signorum menses tot ad instar omnium,
 Triginta Phœbus signorum quodq; diebus,
 Atque decem semis cessim perlabitur horis,
 Fiunt inde dies ter centeni decies sex,
 Quos inter menses bis sex disponere debes,
 Quinq; dies denis facit ex remanẽtibus horis,
 60 Quos quia distribui nequeũt debes dare marti
 Cur potius Marti? tribuit quia Romulus illi,
 Menses

Menses bis quinq; statuẽs qui principe Marte,
 Principe cur Martes coluit quia pro genitore,
 Eius successor Numa binis extitit auctor,
 Si numerum mensi dare uis ratione sequenti,
 Sume dies mensis numerũ quoq; iũge prioris,
 Diuide per septẽ numerũ sibi dans remanẽtẽ,
 Per septem quare? quia sic hebdomada stare
 Debet, quos iunge quibus extat non aliunde,
 Si libeat scire numerus sibi quid uelit iste,
 Annos per septem concurrentes sibi iunges,
 Ut capias per te ferias, ubi quãque calendã,
 Fiet enim numerus, uel septẽ uel min⁹ aut plus,
 Si septem uel minus feriam sic dicito, si plus.
 Ablatis septem, numerum sibi dare remanentem
 Hos da Septembri, Marti quos antè dedisti.
 Ex hoc incipiens, quia sic Ægyptia uult gens,
 Si numerum mensi dare uis ratione sequenti,
 Sume dies mēsi numerũ quoq; iunge prioris
 Quo factio mensi sua uult lunatio demi.
 20 Ascribas mensi remanentia pone sequenti,
 Discas si nescis quora sit lunatio quãuis,
 Mensibus est luna paribus uigelimanona,
 Crescit in imparibus atas trigelima, cuius
 Hoc in catalogo mensurus nunciat ordo.
 Si libeat scire numerus sibi quid uelit iste,
 Huic numero iungas anni præsentis epactas,
 Colligitur numerus triginta uel minus aut pl⁹,
 Triginta uel minus si sint tota cynthia, si plus,
 Triginta demas remanentibus & liquet atas,
 Sic alij menses mensi responder in horis,
 Par Ianus mēsi decimo, Februusq; Nouẽbri,
 Martius Octobri, par est Septembris Aprili,
 Maius Sexuili, par Iunius est tibi Iuli.
 Ecce dies nostri quia sit præsentia Phœbi.
 Sunt duo legitimi tamen interualla diei.
 Vnum nocturnum uocitant, aliudq; diurnum,
 Hac sunt quippe die uiginti quatuor horã,
 Horarum spacia duodena subindicat hora,
 Iam propriè spacio triã subiunxere diurno.
 Mane quidẽ, mediasq; diẽ summã ppe noctẽ.
 40 Sicut mens populi, uariatur origo diei,
 Exortu Phœbi putat hanc Chaldaeus oriri,
 Sed gens Ægypti, putat ortu noctis oriri,
 Noctẽ putat media Romanus ut inchoet ipsa,
 Ind e solent galli cantare futura diei.
 Lux quã prima fuit, noctẽ præcedere cœpit
 Ad lætitiã portendens ante ruinã,
 Quã bene formatus cecidit sub nocte reatus,
 Nũc sequitur noctẽ lux uincẽs in cruce mortẽ
 Restituens hominem uitẽ tenebras patientem.
 50 Ordo planetarum uariat seriem feriarum,
 Quippe dies à dijs placuit uocitare poetis.
 Tertia Martis erat, Stilphõtis quarta manebat,
 Inde Ioui quintam tribuendo uocant Iouianã,
 Sexta fuit Venere, postrema deum genitoris,
 Has dijs addebant se quis constare putabant,
 Iuuit temperiem Iupiter Cylleniũ artem,
 Pneumate sol una mars sanguine corpore luna,
 Vel dedit humorem, uenus ipsa libidinis ignẽ.
 60 Nostro more dies ferie sunt nomen habentes,
 Astando feriam iam credimus esse uocatam,

Prima dies etenim fuit huius nominis olim,
 Qua fas est fari, diuina simul feriari,
 Vel quã fiat ait dominus omnia quãdo creauit,
 Hebdomadã facimus septem cõstare diebus,
 Quã solet Ægyptus tot ad annos dicere tẽpus,
 Profecti festi sunt atque dies feriati,
 Præterea fasti dicti sunt atque nefasti,
 Sunt hominum festi, causa quãdam profesti,
 Est mensis grãcum, de lunã nomine tractũ,
 10 Nominè quis lunã, quia menses luna latine,
 Per te diuisi sunt tempora quatuor anni,
 Quorũ nomina, uer, æstas, autũnus, hyemsq;
 Respiceret Boream uernali tempore Titan,
 Quod noctes nempus solet exãquare diebus,
 Martis in octonis eris eius origo calendis,
 In nonaginta durando diebus & una.
 Cũ calcit Boreas per solem mox fit & æstas,
 Tempora nocturna breuiat spat iando diurna,
 Iunius octonas iubet hanc intrare calendas,
 In nonaginta durando diebus & una,
 Æstas ex igne stat, uer & ab ariditate.
 Assolet autumnus noctes æquare diebus,
 Et cupit octonis Septembris adesse calendis,
 Perdurando tribus nonagintaq; diebus,
 Sic ex algore stat semper & ab ariditate.
 Reddit hyems frigus cũ sit ppe sol alienus,
 Cũ sunt nocturna proluxa minuta diurna,
 Quã decimi mensis orditur in octo calendis,
 Tempore denorum nouies contenta dierum,
 30 Hac ex algore stat semper & ariditate.
 Annus ad ecclesiã super his habet allegoriã,
 Ecclesiã designat hyems in commoditates,
 Tempestas quãdo fit cũ glaciẽ, niue, turbo,
 Æstas est fidei neglectus & ultio Christi,
 In qua doctrinã sic cantur ab ariditate:
 Ver nouitas fidei post uim niuis & glaciẽ.
 Nobis occisi, quo pascha tenebimus agni,
 Cũ uenit autumnus prouentũ fertilis annus,
 Cœtibus ecclesiã sanctorũ dans uenerandã.
 40 Ver tẽpus dicũt quo semina cũcta uirescũt,
 Cum uites gemmis tellus uestitur ab herbis,
 Est æstas tempus quo feruet in omnibus æstus,
 Credimus autumnum de tempestate uocatum
 Quando cadũt folia, sunt tempestiuaq; cũcta,
 Fert hemisphærio cognomẽ hyẽs super uno,
 Sol quia tunc uolui solet in spatio breuiori,
 Dicitur hęc bruma uel q; breuis est, uel ab esca
 Hinc imbrumari solet ad fastidia uesci,
 Est tamen hybernũ spacium pro parte uocattũ,
 50 Vnum compositum ueluti dicas hybernũ,
 Ver, æstas, menses autũnus, hyems retinet tres
 Ex quo sunt tantũ menses discreta secundũ,
 Ver, æstas & hyems fit adulta, ne præceps
 Sic est autũnus nouus & præceps & adultus,
 Cũ uenit autũnus nimitũ uiget undiq; morbus,
 Æra nanq; calor deprauat & obuius algor.
 Non minimè passũ gentiles antè feriri,
 Contribuere Ioui quali tempora quatuor anni
 Materia uarias, non forma quatuor urnas,
 60 Factas argento, ferro, uitro, quoque plumbo,
 Fert nisum crater Iouis hic argenteus & uer,
 Ferreus

Ferrens astatem Vulcani gestat & ignem.
 Vitreus autumnum Iunonis & ubera largum.
 Vas hyemem plūbi capit interitumq; Saturni.
 Exortis tenebris nox est absentia solis.
 Dicunt philosophi noctem contingere nasci.
 Vel quod uergentes efflat sol lāquidus ignes,
 Vel quia qua supra in terras cōgitur infra,
 Nox aptum nomen sumpsit cū uisibus obsit.
 Solstitij spacium, solis statione uocatum,
 Ipso quod stante crescunt noctes/ue dies/ue,
 Aestiuum cancro, brumale fit in capricorno,
 Vt duo solstitia, duo sunt in noctibus æqua.
 Quod nox atq; dies habet horarum parientes,
 Autūnale libra, uernale responderat Ammon.
 Est mensis primus, uel Iani nomine dictus,
 Olim gentili qui more Deus fuit anni,
 Vel q; ianua sis per quam uenit annus & exit,
 Ex ipso frontem nunc appellamus eundem.
 Februus est Pluto, mēlis Februarius ex quo,
 Nam superis ille sterit ad sacra manibus iste.
 Marrus à Marte uel debet nomen habere,
 Dicitur aut ideo quia iungit plura marito,
 Anni principium fuit hic mensisq; nouorum.
 Dicitur Aprilis pro iure quod est aperilis,
 Quo plantę germen reddunt animantia prole.
 Rus niue, nube pol, quo liberturbine pōtus,
 Rus redit agricolis, polus astrologis, mare
 nautis.
 Est Maia Maius Hermetis matre uocatus,
 Hæc embolismis loca sunt ascripta locādis.
 De utrū Septēber recipit primūq; Decem̄ber,
 Sextū Sextilis regio quintūq; Nouem̄bris;
 Quisq; suo nonas permittit habere quaternas,
 Martis trite diem nonarum sume priorem,
 Ad bine ternas Martis cape septime nonas,
 Prima necat Iani, nocet astans septima fini,
 Quarta necat Februū, nocet astans tertia fini,
 Mars tua frōs cuspis, ppe finē quarta fit asp̄is,
 Aprilis decimā, notat undecimā ppe caudam,
 Tertia mors Maij sed septima proxima fini,
 Iunius in decimo ferit & quindenū ab imo,
 Alter ab undecimo nepa Iuli, nonus ab illo,
 Augusti primus ferit & de fine secundus,
 Stat septēbris acus hinc tertius inde decenus.
 Octobris stat acus hinc tertius inde decenus,
 Quinta necat capitis, sed tertia sine Nouēbris,
 Frontis septenam notat ultimus ordo decenā.
 Anni sextilis disponitur ordo Decem̄bris,
 Quartanis nonis tribus atq; bis octo calendis
 Iulius est pariter mars Maius, & ogdoas imber
 In senis nonis septemq; decemq; Decem̄bris,
 Iunius, Aprilis, Septem̄bris itemq; Decēbris.
 Quartanis nonis, ter quinq; tribusq; calendis.
 Quartanis nonis februus bis & octo calendis
 Concordant menses Octobris idibus omnes,
 Ducunt ergo dies triginta bis duo menses,
 Viginti Februus fit solus & octo diebus.
 Quolibet in reliq; quater octo dies min^o uno,
 Scire uolens ferix sint cuiusquaq; calendę,
 Ad concurrentes cōponas has feriales.
 Ianus Maio tres dat, Iunius hinc Eebruo sex.

Septem Septembri decimus, Mars quinq; No-
 uembri,
 Aprilis tecum defendit Iulius unum.
 Quatuor Augustus capit, october duos solus,
 Si bene ppendis quota cōstat luna calendis
 Lunares iactas hos instantes ad epactas,
 Quinos septēber quinos habet ogdoas imber,
 Nonus habet septem, decimo præstabit eisdē
 Aprilis Februo deca dat Mars tertia Iano,
 Maius in undenis est, Iunius in duodenis.
 Bis septem Sextilis habet deca Iulius & tres.
 Tempus habēs æui specē dat morio mūdi,
 Constās præteritis, præsentibus atq; futuris,
 Dicitur hæc ob rem tēpus, quia tēperat orbem
 Ipsa probat ratio, quia triplex temporis ordo,
 Naturæ iussu stans aut auctore uel iussu.
 Sol & luna suum duce natura fecit annum,
 Sol per quinq; dies, ter centenos decies sex,
 Vnius solidi iuncto quadrante diei,
 Per tot luna dies annis communibus ires,
 Si tamen hoc spatium tibi sex & quinque dierū,
 Crescis ter denis embolismalibus annis.
 Mensis ut est usus fit bis ter quinq; dierum.
 At tamen hic usus, non est usus, sed abusus,
 Cū neq; luna suum, neq; sol faciāt ita cursum,
 Cursus enim lunæ salua saluus ratione,
 Fertur ut est horis minor hoc spatio duodenis
 Fitq; decem semis mora solis longior horis.
 Diua uel humana uis est auctoris habenda.
 Edicto Domini statuentis iura Moyli,
 Auferruris opus Iudæo septimus annus,
 Rerum mortalīs habita grauitate iubentis.
 Romaniludos repetūt post quatuor annos,
 Acholdem quatuor recipit Februarius anno.
 Tēpus inest atomis, momētis atq; minutis,
 Partibus, ostētis, punctis, quadrantibus, horis
 Atq; diebus & hebdomadis & mēlibus, annis,
 Et Iustris æquē, siclis, ætatibus atque.
 Atomus in nostra sonat in diuilio lingua,
 Quinq; manēt causę, solet in quib^o atom^o esse,
 Sol numerus, tempus, nec non oratio, corpus,
 Atomus in sole, uult floccus pulueris esse.
 Atomus in numero, monas est eius origo;
 Atomus in tempus, cirus est oculi uelut icus,
 Atomus in uoce, stat singula littera per se.
 Atomus in corpus, cui uix aderit color ullus.
 Atomus ostenti, tota portio debet haberi,
 Fit ter centena, siue bis duo, bis quadragena.
 Ostentum uerē decies pars sexta fit horæ.
 Hora fit ex punctis quinis, bis quinq; minutis,
 Sex habet ostenta decies, partes decapenta,
 Fit per moneta quater hoc est dena serenta,
 Punctus particulis ternis, geminisq; minutis,
 Octo momentis simul ostentis duodenis.
 Reddere uult unum pars bina hemi, minutum,
 Bis duo momenta faciens ostentaq; sena,
 Quatuor ostenta sunt una parte retenta,
 Et momenta duo gemina partes & ab imo,
 Momentum solet ostētum dare semis & unū
 Sol horam pūctis dat quinis luna quaternis.

FINIS.

DIONYSIVS

DE ANNIS.

Anni Domini notantur in presenti linea,
 Cū miser^o mūdi Dominus ad tollēda crimina
 Natus homo hic pcessit, natura ferēs uiscera.
 Ad indictionem inueniendam.
 Tres appone annis Christi pro indictionibus
 Regulares, & partire per quindenū numerū,
 Absq; moratūc uidebis quis sit eius numerus.
 Quando Christus natus sit.
 Quarta est indictione natus Christe dominus,
 Ideo tres apponuntur pro indictionibus,
 De denis duobus Christi de annorū numero.
 Ad probandam incarnationem,
 Ordines indictionum diuide per quindecim.
 In his autem regulares adde denos & duos.
 Præfens anni apponatur indictio ibidem.
 Ad exhortandum lectorem.
 Calculum qui lector scire stude mēte strenua
 Ordines indictionum altæ stenę memoria,
 Quæ si ablinē anni Christi amittēs ignauia,
 Ad epactas lunæ inueniendas.
 Per nouenos atq; denos annos Christi diuide,
 Et quod his superabūdāt extēde per undecim
 Per triginta partiendo epactas reperies.
 Item ut supra.
 Decenouenalē paschæ unū tantū subtrahe.
 Per undenos ampliabis, per triginta diuide,
 Epactam ipsius anni protinus inuenies.
 Ad epactas solis inueniendas.
 Pro epactis nanque solis sume annos domini.
 Horū quartā his appone annorum qui fuerint,
 Regulares adde quater; per septenos diuide.
 Item ut supra,
 Tene autem nono semper calēdas Aprilium.
 Feria quæ esse constat locus concurrentium,
 Crescūt quibus in diebus per septenū numerū
 De cyclo solis quē gradum teneat.
 Octo annos subtrahendo pro solari circulo,
 Per uigenos & octenos reliquos diuiseris,
 Inuenisse te gaudebis sic solarem circulum.
 Ad probandam concurrentem.
 Circulum & hunc solarē diuide per quatuor,
 Tandem quartam eius partem eidem adijcito.
 Per septenos diuidēdo, concurrens inuenitur.
 Ad cyclum lunæ inueniendum.
 Cyclus lunæ quotus extat si scire desideras,
 Duos ānos semper deme de supremo numero
 Per nouenos simul denos diuisus reperitur.
 Ad cyclū decimū nonū inueniēdū,
 Annis Christi unum tantū ritē si addideris,
 Per nouenos atq; denos pariter diuiseris,
 Decennoualem cyclum ultimum reperies.
 De loco epactarum.
 Epactarum locus patet facilis & commodus,
 In undecimo calēdas positus Aprilium,
 In quo luna cum epacta coæquatur numerus.
 Item de quatuordecim epactis.
 Quartadecima epacta, cū tenetur circulo:
 Quartadecimam undeno calēdas Aprilis,
 Computare lunā cogit lege parum sanctū.

Quando epactæ crescunt.
 Nam epactæ cū crescūt ad quindenū numerū,
 Duodenarum calendarumq; itemq; Aprilium
 Quartadecimam tenebis lunam sine dubio,
 De paucioribus epactis.
 Pauciores iam epactis obseruata regula,
 Crescere per dies sine usque decimā quartam,
 Ipsa erit quam quærebas legalis legitima.
 De pluribus epactis.
 Porro plures si dicuntur ultra quindenarium,
 Ipso numero ascende usque trigenarium.
 Sic ad nouā inchoādo ad paschalem terminū.
 Regula primī mensis.
 Pascha nostrū primī mensis est tenenda regula
 Christiani post peracta luna decimā quarta.
 Equinoctio transceso in die dominico.
 Quid inter azyma & pascha distet.
 Inter azyma & pascha, hæc est differentia;
 Paschæ dies est tenenda luna decimā quarta,
 Azymorū qui sequuntur septima solennitas.
 Quomodo uariatur per
 septem dies.
 Luna paschæ uariatur in septeno numero,
 Die quo surrexit Christus ac saluator omnium,
 A quo iure nomē sumpsit sanct^o & dominic^o.
 De communi anno.
 Quattuor & trecentorum quinquaginta dierū,
 Recipit cōmunis annus duodecim mensibus,
 Undecim de solis cursu remanente diebus.
 Item,
 Numerus iā undenorū hic per annos singulos,
 Ad querendā lunā semper annuatim ponitur,
 Græco nanq; sortiuntur epactæ uocabulo.
 De embolismo.
 Embolismus uerō decem atque nouē diebus,
 Cursum solis transcendendo longior efficitur,
 Habens quater octoginta & trecētenos dies.
 De ogdoade & endecade.
 Est & alia præfati circuli diuilio,
 In qua ogdoas annorum endecasq; queritur,
 Qui æquare cursum solis atq; lunæ dicitur.
 De luna Ianuarij.
 In calendis si requiris lunam Ianuarij,
 Cyclū semper tantū lunę extēde per undecim.
 Regularem adde unum per triginta diuide.
 Item ut supra.
 Cyclus nāq; memoratur tribus annis ultimis,
 Regularem non apponas unum ut in cæteris.
 Quia duo sunt ponendi his cura peruisgili.
 In quo signo luna uerferur.
 Fortē luna quo uerferur signo si quæsieris.
 Ducta quater eius ætas per partes cōcreuerit,
 Per triginta partiendo tunc signa reperies.
 Item,
 Est in media uel prima prompta computatio,
 Nanque alio in signo quot partes habuerit,
 Torsequentibus adijce, uel detrahe omnibus,
 Quandiu in signo moretur.
 Vnoquoque signo luna tantū binis diebus,
 Senis horis atque bisse illustrare dicitur,
 Sic per omnia percurrēs ad ipsum reuertitur.
 Deri.

De tribus annis, qui non
obseruantur.

Porro octauis & undenis atq; nonisdecimus,
Generale argumentum conseruare nequeunt.
Faciente embolismo dum in his inferitur.

De Maio mense.

Primo igitur de tribus annis de quo diximus,
In Martiarum calendarum hac consueta regula,
Tunc octaua demonstratur esse & uicesima.

Item.

Embolismus quia sanè Martio inferitur,
Dumq; unius diei celebratur ablatis,
In uiceno remanebit & septeno numero.

De Iulio mense.

Simili itemq; modo calendis Iulij,
Sis contentus de triginta in nonam uicesimam,
Remanere embolismi facit superfluitas.

De embolismis undecimi anni.

Anno undeno embolismo in quo pridie
Nonas solet in Decembris solito accendere,
Facit eam tunc recidere sic mutato ordine.

Item.

Ratio nauque lunaris in calendis Martij.
Cum uicena simul nona computare solet.
Embolismus tantum tenet octaua uicesimam.

De decimono anno.

Anno decimo & nono, qui est horu' ultimus,
Tertio quia nonarum Martiarum ponitur,
Facit Maías in calendis huc supernu' numerum.

De saltu lunæ.

Iulij denique mensis in die trigesima,
Saltus lunæ est tenendus generali ordine,
Quiq; denos & nouenos solet annos crescere.

Vnde saltus conficiatur.

Horæ singulæ per annum uno puncto addito,
Nonadecima pars puncti constat hæc ablatis.
Fit per decem nouem annos diei ablatis.

Item.

Cunctis retro anis semper apponuntur undecim,
Hic epactæ pro cremeto numero duodecimo.
Trigenario completo nullam dici placuit.

Item.

De uigesima & nona die quippe altera,
Computare cogit primam hanc eius uelocitas,
Transilire diem facit, sic ad nonam inchoas.

Ad probandam lunam.

Si uis ergo lunam scire hoc uel illo tempore,
Sume dies Ianuarij à mensis principio,
Adde ætatem calendarum lunæ mensis ipsius.

Item.

Per nouenos quinquagenos primo si pariteris
Nihilominus secundo per triginta diuiseris,
Verè lunam quam quærebis facile inuenies.

Ad probandam feriam.

Item sume dies anni, diuide per septies,
Et quot ultra septiè crescunt habeto memoria,
His dictarum calendarum feriæ annectere.

Item.

His in unū adunatis summā cum colligeris,
Et septenis item suis partibus diuiseris,
Argumentum quod quærebis feriam inuenies.

De æquinoctio.

Æquinoctium uernale in prima uigesima
Martij tenere debes, quia patrum regula
Obseruare ualde monet ratione sedula.

Aliud,

Sic itaque & September cœquato numero
Quia esse duo anni comprobantur unius
Autumnale suum, alter seruat æquinoctium.

De ratione duodecim signorum,

10 Mira prorsus paganorum & sæua dementia,
Qui in cœlū transfulerunt tā diuersas bestias,
Cum olympo esse consent angelorū agmina.
Illi taurum radiare dicunt inter sydera,
Qui in bouē uersum Iouē fabulose asseuerat,
Ad Italiam transiit Agenoris filiam.

Habet fides Christiana signorum memoria,
Primum agni qui in cœlum maiestate fulgida,
Regnat unicus cum patre per immensa secula.

10 Igitur nō toruus fronte nec ceruice tumidus
Noster taurus est putandus nominae optimus,
Dulcis, blandus, atq; mitis, atq; suavis uitulus.

Ipse est ergo tenendus saginatus uitulus,
Cuius caro immolata in crucis partibus,
Hos cruore suo tulit de mortis periculo.

Hic non cessat nos hortari pietate sedula,
Iugo Christi summittenti exarare uicia,
Diuinorum præceptorum reportare semina.

30 Prosequentibus hortat testamentū geminis.
Idolatriam calcare, solum dominum querere,
Auariciam uitare cancrum incurabilem.

Leo noster obdormiuit ut in morte uinceret,
Ideo euigilauit ut possimus surgere,
Per quem iuste merebamur à pœnis eripere.

Virginis hoc sextū signū cōpeteter sequitur,
Sexta mundi iam ætate uenit Dei filius,
Æquitatis libram tenet, iurè Deus dicitur.

Huic puro si quis corde bene ministrauerit,
Iam securus non timebit uenenum pestiferū,
Conculcare iam cum plāta scorpionē poterit.

40 Scuto fidei protectus sæuum sagittarium
Deformatum nō timebit, cū equinis curibus,
Ipse quoque superabit nefandum diabolum.

Capricornus ac deformis uultu despiciabilis,
Alios amentes facit, alios sacrilegos,
Homicidas, furiosos, alios adulteros.

Sed his omnibus cōuersis atq; beneflētibus,
Tergere de fronte solet candidus aquarius,
Crimina que spōte sūt uel instinctu demonū.

50 Duo pisces qui sequuntur uno si quo editi,
Duos populos figurant, uocatos per gratiam,
Baptismatis unda lotos, soli Deo credere.

Infanire iam illorum desinat dementia,
Qui in cœlo esse credunt aliqua mortalia,
Cassa spernant, illa credant quæ Dei ecclesia.

Animalia pusilla, magna & reptilia,
Carnis pondere grauata non petunt cœlestia,
Sed cum carne horum credūt interire animas.

Vbi hominum & Dei mediator fuerit,
Esse sibi electorum credimus & animas,
60 Hæc daturum se promisit infinita bonitas.

FINIS.

BEDÆ PRES- BYTERI LIBELLVS, DE RATIONE COMPOTI.

De tempore. i. Interrogatio.

Vnde dicta sunt tempora?
Respon. Tempora sunt dicta,
à temperamento, quia unusquisque
illorum spacium separatim temperatum sit. Seu quia
momentis, horis, diebus, men-

30 sibus, annis, seculisq; & ætatibus, omnia morta-
lis uitæ curricula temperentur. Inter. Quot
modis ratio compotus discretus est? Respon.

Tribus: ait enim, natura, aut consuetudine, aut
auctoritate decurrit. Inter. Auctoritate quo-
modo? Respon. Auctoritas bifarie diuisa est:

humana scilicet ratione, & diuina. Inter. Hu-
mana quomodo? Respon. Ut sunt olympiæ dæ
quatuor annorum, nundinæ octo dierum, in-
dictiones quindecim annorū. Inter. Diuina

quomodo? Respon. Item septima die sabbatū
agileptimo anno à rurali opere uetari. Quin-
quagesimū annū, iubileū uocari. Inter. Consue-
tudine quomodo? Respon. Humana consue-
tudine firmatum est, ut mensis triginta die-
bus putaretur, cum hoc nec solis nec lunæ cur-
sui conueniat. Siquidem lunam duodecim ho-

30 ris minus, cum salua ratione saltus, solem uerò
decem horis & dimidia plus, qui solertius ex-
quisierit testantur. Inter. Natura quomodo?
Respon. Natura duce repertum est solis anuū
trecentis sexaginta quinque diebus, & qua-
drante confici. Lunæ uerò annum si commu-
nis, trecentis quinquagintaquatuor: si em-
bolismus, trecentis octogintaquatuor diebus,
terminari. Totumq; lunæ cursum decennoue-
nali circulo comprehendit. Et errantia sydera
suis quæq; spacis zodiaci circulo circūferri.

De hora. ii.

Interrogatio.

Hora quid est? Respon. Hora est duode-
cima pars diei. Si quidem duodecim ho-
ræ diem complent, Domino attestante, qui ait:
Nonne tredecim horæ sunt diei: si quis ambula-
uerit in die, non offendit. Vbi quamuis allego-
ricè, se diem: discipulos uerò quia se inlustran-

50 di fuerant, horas appellauerat. Solo tamen hu-
manæ computationis ordine numerum disti-
nuit horarum. Verum notandum est, quia
si omnes anni dies decem duodenis horis com-
putentur, æstiuos necesse est dies longioribus,
brumales uerò brevioribus horis includi. Si
uerò horas æquiparare, hoc est æquinoctiales
habere uolumus, brumale diei nihilominus
pauciores, & æstiuo necesse est, ut plures tri-
buamus. Inter. Hora quot punctos recipitur?
Respon. Quatuor: & in quibusdam lunæ com-
putatis, quinque, & decem minutas, quindecim

60 partes, & quadraginta momenta. Inter. Sume
hæc diuisiones temporum naturales, an non?
Respon. Non, sed conditiuè. Nam cum calcu-
latoribus necesse esset, uel diem in duodecim
horas, uel horam in quatuordecim, aut in de-
cem, uel quinquedecim, aut in quadraginta, aut in
alias quaslibet minores maioresq; distribuere
particulas quæserunt sibi uocabula, quibus
id quod uocabatur nuncuparent, ut alterutrum di-
scere potuissent. Inter. Hora unde dicta est?
Respon. Hora dicta est, eo quod certi temporis ho-
ra, id est terminus sit. Sed & uestimētorū & flu-
uiorum, maris quoq; fines horas uocitare sole-
mus. Punctus uerò à partu puncti trascenso qui
fit in horologio, Minuta autem maiore inter-
uallo uocantes partes, à partitione circuli zo-
diaci, quæ tricenis diebus per menses singulos
findant. Porro momenta, à motu syderum cele-
berrimo nuncupantes, dum aliquid sibi breuissi-
mis in spatijs cedere aut succedere sentitur. Mi-
nimum autem omnium, & quod nulla ratione di-
uidi potest tempus, atomū grecè, hoc est in di-
uisibile, siue insectibile nominant.

De die. iii.

Interrogatio.

Dies quid est? Respon. Aer sole illustratus.
Inter. Vnde sumpsit nomen? Respon.
Dies inde dictum est, eo quod tenebras à lu-
ce disiungat ac diuidat. Inter. Dixisti diem esse
aerem à sole illustratum, cum principio crea-
turarum legimus tres esse dies ante solem con-
ditum? Respon. Verū est, in primordio creatu-
rarū tenebræ erant super faciem abyssi. Dixitq;
Deus, Fiat lux, & facta est lux, & uocauit Deus
lucem diem. Igiturq; lux ab oriente emersa, fu-
gitis tenebris, latitudineq; sui fulgoris totam
equaliter perfussit. Primos ternos dies orien-
do occidendoq; uelut sol terminauit: de qua luce
lunaria formata esse creduntur. Inter. Quid à
solare luce distabat? Respon. Hoc quod calo-
ris foetu carebat. Inter. Diffinitio diei quot
modis diuiditur? Respon. Bifariè, hoc est uul-
gariter, & propriè. Inter. Vulgariter quo-
modo? Respon. Vulgus nanque omnem
abusiue solis præsentiam super terram ap-
pellat. Inter. Propriè qualiter? Respon. Pro-
priè autem & naturaliter: dies uiginti quatuor
horis, id est circuitu solis totum orbem inlustra-
tis impletur, qui secum semper & ubiq; lumen
diurnum circumferens nominare aerum spatio
noctu sub terras, quæ supra terras in die credi-
tur ex altari. Inter. Da amborum auctoritatē?
Respon. Dominus in Euangelio diem uulgā
rem diffinit dicens, Nonne duodecim horæ
sunt diei? Moyses autem proprium ita descri-
psit, dicens: Et factum uespere & factum est ma-
ne dies unus. Quem Hebræi & Chaldæi & per-
sequentes iuxta primæ cōditionis ordinē, diei
cursum à mane usque ad mane diducunt, um-
brarū uidelicet & tempus luci supponentes:
at contra Ægypti ab occasu ad occasum, Por-

ro Romani à medio noctis in medium umbrę Et Athenienses, à meridie in meridie dies suos maluerunt computare. Diuina autē auctoritas à mane usque ad mane, unū diē in Genesi appellat. Sed Domino resurgente, eadē in euangelio, totius diei tēpus à uespera sanxit in uesperā. Vt hominem de luce lapsum in tenebras, & deinceps ē tenebris redire ad lucē significaret. Vbi primus seculi dies sit, hoc requiro. Principium seculi & conditionis mundi secundum Aegyptios, quibus Abraham à Chaldæis edoctus astrologiam aduexit, decimo quinto calendarii Aprilis die contigisse fertur, eo quod die zodiaci initium extitisse, atque iuxta zodiaci diuisionem eo die facta est lux, quo sol Arietis signum reuertens ad exordium, ingrediebatur. Qui quarto die conditionis, uidelicet duodecimo calendarum supradictarum incipiente creatus est, quicquid parī spacio diuidens lucem & tenebras sua presentia absentiaque uernale æquinoctio, eo die fecit, cuius diei initio tunc eum cœli locum oriens cepit, quę astrologi, quartam partem arietis esse dicunt. Eumque post trecentos sexagintaquinque dies & sex horas rediens, propter istas horas anno sequenti meridie faciens, uernale æquinoctium intrauit tertio uesperę, quarto, medio noctis, quinto, rursus mane sicut primo occurrit. In qua die inuenitur sol, non solum primam signi partem conscēdisse, uerum & quadram iam in ea die habere, ipsa est per naturā caput signiferi, duodecim signa quę partem nominantur, initium habere & terminum. Anatholius refert, ibi quadrante dicitur, ibi saltum incipere ac finire. Vbi annum magnū, hoc est planetarum cursum, exordium finemque sortiti. Luna eiusdem diei uesperę plena orientis à medio apparet, quartam libere partē quę est, æquinoctium autūnale tenuit, initiumque paschale suo exitu cōsecrauit. Neque alia seruandi pascha est regula, quia ut æquinoctium uernale, plenilunio succedente perficiatur: at si uel una die plenitudo lunę processerit, æquinoctium iam non prima mensis, sed ultimi, luna putetur. Itaque non ab re est, quia tunc sol non primi, neque secundi uel tertij diei, sed quarti potestatem. Luna uerō illuminata ab eo, cum stellis tandem ad uesperum noctis potestatem accipit. Sed uerus ille sol qui est Christus de curso tempore ante legem legalique atque prophetalis gratia per se incipiente nobis ortus est, suęque lumine gratiæ corpus ecclesię quosque uirū præueniens illuminauit. Quia plenilunium paschæ ante æquinoctium fieri nō potest. Vt nostrum pascha æquinoctiali solis exortu cuncta uidelicet tenebrarum officula uincens nos uestriæ deuotionis plenilunio subsequente celebremus.

De nocte. III.

Interrogatio.

Vnde dicta est nox? Respon. Nox dicta est eo quod nocte aspectibus uel negotijs

humanis, siue quia in ea fures latrones que nocendi alijs occasionem nanciscantur. Inter. Nox quid est? Respon. Nox est solis absentia, terrarum umbra conditi, donec ab occasu redeat ad exortum, qui à natura eius poeta describens, Ruit (inquit) oceano nox inuoluens umbra magna, terramque polumque. & Salomon sacris literis expressit, qui pascit inter lilia, donec aspiret dies & inclinetur umbrę. Eleganti utique sensu decessionem noctis, inclinationem appellat umbrarū. Sed & ista umbra quę ad sidera usque uidetur extendere, noctis natura est, & lunā aliquando plus cæteris sideribus. Interim obscurat ut fulminis defectu impartiat, quia ad infima planetarū currit superiora, tamen spacia uel suo uel syderū semper lumine fulgescunt. Sed & lunas cum infimas sui cursu absides plena adierit nonnunquam umbra memorata obscurari solet donec centrum egressa rursus à sole cernatur. Verum ne hoc omni plenilunio patitur latitudinem, quæ duodecim partium diuisarum, absidarum altitudinem habere dicitur. Inter. Quot sunt quę umbram efficiunt? Respon. Tria quędam, scilicet lux, corpus, locus obscuratus. Inter. Qualiter? Respon. Lux si corpori par est, æqualis est ei & umbra: si corpus maius: augetur & umbra si exilius, minuetur & umbra. Sol autem terrę maior esse dicitur: quamuis longinquitate modicus uidetur. Atque ideo noctis umbram, quia sensum decreuit, deficere priusquam æthera pertingat, sicutusque ad æris ætherisque confinium acuminatis instar pyramidum tenebris philosophi umbram terrę exaltari dicunt. Inter. In quot partes diuiditur nox? Respon. In septem. Inter. Quare? Respon. Crepusculum, uesperinum, conticinium, in tempore est, gallicinium, matutinum, diluculum. Crepusculum est dubia lux, nam crepusculum dubium dicimus, hoc est inter lucē & tenebras. Vesperum apparet stella eiusdem nominis, de qua Poeta: Ante diem clauso componit uesper olympo. Conticinium, quando omnia conticescunt, id est silent. In tempore est, media nox quando omnibus sopore quietis nihil operandi tempus est, Gallicinium, quando galli cantum leuant. Matutinum, inter abscessum tenebrarum, & aurorę aduentum. Diluculum, quasi iam incipiens parua diei lux, hæc aurora & pertingens usque ad solis exortum.

De hebdomada & septem planetis. V. Interrogatio.

Vnde dicta est hebdomada? Respon. Hebdomada, à septenario numero nomen accepit. Quia & Romani septimanam & septem diebus appellant, Manus enim apud ueteres, dies à puritate dicitur. Inter. Quomodo à populo Dei computabatur? Respon. Antiquitus à populo Dei ita computabatur. Prima sabbati, uel una sabbati, siue sabbathorum. Secunda sabbati, tertia sabbati, quarta sabbati, quinta sabbati, sexta sabbati, uel sabbato. Non quia omnes sabbatorum, hoc est requietionum dies

dies esse non potuerint, sed quia à requietionū die quę suo nomine & cultu singularis excellat, prima uel secunda, uel tertia, siue ceterę suo queque censerentur ex ordine. Inter. Quomodo computabant gentiles hebdomadam? Respon. Verum gentiles cum obseruationem à populo Israel hebdomadis ediscerent. Primam uidelicet Soli, secundam Lunę, tertiam Marti, quartam Mercurio, quintam Ioui, sextam Venere, septimam Saturno dicantes. Eisdem monstris suos dies quibus & errantia sidera consecrantes tam & si diuerso ordine computantes. Inter. Quid se ex his habere æstimantes? Respon. Æstimabant enim se à sole spiritum habere, à luna corpus, à Martio feruorem, à Mercurio sapientiam & uerbum, à Ioue temperantiam, à Venere uoluptatem, à Saturno tarditatem. Inter. Rogo ut iuxta æstimationem tuam effectum earum mihi edisseras. Respon. Puto quod sol in medio planetarū positus, totum mundum spiritus instar calefacere & quasi uiuificare uidet, Ecclesiaste attestante qui ait, Girans girando uadit spiritus, & in circulos suos reuertitur. Luna autem per humorem ministerium, incrementum, corporibus suggerit cunctis. Marti stella utputa soli proxima coloris simul & natura est feruens. Mercurius perpetuo circa solem discurrendo, quasi exhausta sapientia luce radiari putabatur. Iupiter frigore Saturni & ardore Marti hinc inde temperatur. Venus luminis uelutitate quam ex Solis uicinitate percipit, suo cernentes allicit aspectu. Saturnus eo tardior cæteris planetis, quo & superior incedit. Inter. Quot annis uel diebus uniuscuiusque cursus impleri uidetur. Respon. Saturnus triginta annis significatur impleri, inde Iupiter duodecim annis. Tertius Mars duobus annis. Quartus Sol trecentis quinquagintaquinque & quadrante infra Solem, Venusque & Iupiter & uesper trecentorum & septem diebus, à sole nunquam absistens partibus sex & quadraginta, longius proximam illi Mercurij sidus nouem diebus otio: reambitur, modò antefolis ortum, modò post eius occasum splendens, nunquam ab eo uiginti duabus partibus remotior. Nouissima luna uiginti septem diebus, & quatuor horis significatur cōficit. Inter. Quare antè dixisti tum & diuerso ordine computantes? Respon. Quia hæc erat stultitia gentilium, falsa ratiocinatione subnixta, qui quasi iure primam diem solis, quia maximum est luminare. Secundam lunę, quia secundum luminare se consecrare putabant. De inordinata alternatione à tertia diei primam à sole stellam, quartam primam à luna, quintam secundam à sole, sextam secundam à lunę, septimam tertiam à sole præponebant. Inter. Hebdomada apud græcos & romanos quomodo peragitur? Respon. Septem dierum cursu. Inter. Apud hebręos quomodo? Respon. Septem annorum cursu peragitur. Declarat autem hoc Daniel de septuaginta hebdoma-

Bedæ, tom. 1.

dibus. Inter. Quot feriis constat hebdomada? Respon. Septem scilicet. Inter. FERIA unde dicta est? Respon. FERIA à fando dicta, quali ferria, eo quod in creatione mundi, Deus fiat dixit per singulos dies. Inter. Quis primus ferias habere edocuit? Respon. Syluester papa ceteris ferias habere instituit, cui deo soli iracanti non quam militiam, uel negotiationem liceat exercere mundanam, dicente psalmodographo, Vacate & uidete quod ego sum. Et prima quidem diem quia & lux in principio facta est, & Christi resurrectio celebrata, dominicam nuncupauit. Quod illi nomen primis ecclesię temporibus fuisse inditum, testatur Ioānes, qui dicit in Apocalypsi, Fui in spiritu in die dominico. Deinde secundam feriā, tertiam & quartam & quintam & sextam de suo denectens. Sabbatum ex uetere scriptura reuocauit, nihil ueritus grammaticorum ferulas, qui sicut calendas, nonas, & idus, ita etiam & ferias plurali tantum numero proferendas esse decurrunt.

De mensibus. VI.

Interrogatio.

Vnde dicti sunt menses? Respon. Menses dicti à mensura, quia quicquid eorum mensuratur. Sed melius à luna, quæ græco sermone mene uocatur. Vnde apud eos menses, menses appellantur. Quam hebræa quoque lingua crymologiam seruare uidetur. In eo quod Iesus filius Sirach, qui itaque hebræicè scripsit loquens ait, mensis secundum nomen est eius. Inter. Quomodo antiqui suos menses computabant? Respon. Antiqui, menses suos non à solis, sed à lunę cursu computare solebant. unde quoties in scriptura sacra, siue in lege seruante legem, quota die mensis quid factum dictum uel sit, indicatur. Non aliud quā luna ætas significatur. A qua semper hebræi, quibus credita sunt eloquia dei, antiquo patrum more menses obseruare non cessant. Primum mensem nouorum, qui paschæ ceremonijs sacratu est Nisan appellant. qui propter multiuagum lunę discursum, nunc in Martium mensem, nunc incedit in Aprilem, nunc in aliquot dies Maij mensis occupat. Sed rectius Aprili deputatur, quia semper in ipso uel incipit uel finit uel totus includitur. Ea dumtaxat regula obseruata, ut quæ quindecima post æquinoctium luna exiterit, primum sequentis anni mensem faciat, quæ uero ante nouissimum procedentis. Sic per ordinem duodecim menses lunares computant, quos propter lunę circulum qui uiginti nouē diebus, semis stat tricenis, unde tricenisque diebus alternates. Secundo demum uel tertio anno exacto, mensem superfluū qui ex annuis undecim epactarum diebus confici solet, intercalat chorus & prætextatus hæc esse causam dixerunt.

De mensibus Romanorum. VII.

Interrogatio.

Quare tam diuersæ longitudinis habeantur? Respon. Romulus cum ingenio acut-

sed agresti, statum propriè ordinaret imperij, initium mensis ex illo sumebat die quo nouam lunam contigisset uideri. Quia non continuo euenit, ut eo die semper appareat, sed modò tardius modò celerè ex certis causis uideri solet. Contigit ut cù tardius apparuit præcederent mēsi plures dies, at cùm celerius pauciores darentur, & singulis quibusq; mensibus perpetuam numeri legem primū casus adduxit, sicq; factū est, ut alij triginta, alij triginta unum, sortirentur dies. *Inter.* Quomodo menses suos uocauit. *Respon.* Primū mensem Romulus, Martij cuius se filium esse uoluit, dicitur. Eo quod eo mense constet lunonē, Martem peperisse in Phrygia, quem mensem anni principij aliquādo fuisse, uel ex hoc maxime probatur, quia ex eo septimus, octauus, nonus & decimus inditū antiquitus à numero nomen usq; hodie appellat. Secūdū mēsem appellauit Aprilē quasi aperitē. In eo qđ in illo remotis nubibus, pruina ac tēpeltibus hibernis cœlū, terra & mare, nauis, agricolis & horoscopis aperiat. Arbores quoq; & herbæ in germē, sed & animantia quoq; in prolē se aperire incipiāt, Maiū tertij, quartū Iunij posuit maiorum ac iuniorū, in quos diuisit populū, ut altera pars armis, altera consilio rempublicā tueretur. Contendunt alij Maium Mercurij matrē Maio nomen dedisse. Hinc maxime probantes, quia hoc mense mercatores omnes Maię Mercurioq; pariter sacrificabāt, Iunius mēsis aut ut ex parte populū (ut diximus) nominatur, aut ut Cingius arbitratū lunonius apud Latinos antea uocabatur, & hæc appellatio mēsis apud maiores diu permāsit, sed detritis quibusdā postea literis, ex iunonio dictus est Iunius. Nā & ædes Iunoni Monetæ calēdis Iunij dicatae sunt. Iulius mēsis Quintilis, quod à numero sumpterat, etiam post præpositos Martio duos mēses seruauit. Sed post in honore Iulij Caesaris Iulius uocatus est mensis. Quartum Idus Quintilis procreatus sit. Augustus mensis, Sextilis antea uocabatur; donec honor Augusti daretur ex senatusconsulto. Eo quod ipse die primo huius mensis, Antonium & Cleopatram superauerat, & imperium populi Romani firmauerat. Septembris mēsis, October, Nouember, & December, principalem sui retinent appellationem, significantes nomine quoti uerno mense, id est Martio, uel quia imbres in eis imminant. Hæc Romuli fuit annua ordinata dimensio qui annum decem mensium, dierum uerò trecentorum & quatuor, habendum esse constituit, mensesq; ita disposuit, ut quatuor ex his Martius, Maius, Quintilis, Octimber triceno singulos, sex uerò reliqui tricenos habent dies, qui hodie quintanas habent nonas, ceteri septimanas autem habentibus ab idibus reuertebantur calendę ad diem decimumseptimum, uerū habentibus quintanas ad decimum octauum remeabat initium calendarum, Sed cùm hic numerus neq;

solis cursui, neque rationibus lunę contineret, non unquā ut ueniebat ut frigus anni æstiuus mensibus, & eius calor hyemalibus proueniret. Quod ubi contigisset tantum dierum sine ullo mensis nomine patiebantur absumi, quantum ad id anni tempus adduceret qui cœli habitus instanti mēse aprus inueniretur. *Inter.* Quis postea augmentum anni addidit? *Respon.* Numa secutus, quinquaginta dies addidit, ut in trecentisquinquagintaquatuor diebus, quibus duodecim menses lunę cursus confici credit, annus extenderetur; atque quinquaginta diebus à se additis, alios sex retractsos illis sex mensibus, qui triginta habebant dies, id est de singulis singulos, factusq; quinquaginta, & sex dies in duos novos mēses, pari ratione diuisit: de duobus priorem Ianuariū nūcupauit, primumq; anni esse uoluit, tanquam bicipitis diem mensem respicientem transacti finem futuriq; principia. Quidā autem Ianuariū nūcupatum, ex eo quod limes & ianua sit anni. Secūdum mensem Numa dicitur Februū, id est Plutoni, qui lustrationum parens esse credebatur. Lustrariq; eo mense ciuitatē necesse erat. Quā cōsuetudinem modò uersa uice in melius, christiana religio eodem mensis die seruat. Vniuersa plebs sacra ministeria beatæ Mariæ offerentes modula, cùm sacerdotes ministrisq; cereis in manibus ardentes gestant. Paulò post Numa in honore imparis numeri unum adiecit diem, quem Ianuariū dedit, ut iam in anno quā in mensibus singulis, præter unum Februariū impar numerus seruaretur, quasi inferus, & diuinitio impar numerus conueniret. *Inter.* Quis primus Latinorum ad numerum solis annum instituit? *Respon.* Caius Iulius Cæsar, imitatus Ægyptios ad numerum solis annū, sicut hodie seruatur, instituit. Decem uidelicet dies observationi ueteri superadiiciens, annū, trecentis sexaginta quinque dies, quibus ipse zodiacum lustrat, efficerent. *Inter.* Quis primus eorum quadrātem anno imposuit, uel qui bissexi nomen dedit? *Respon.* Ipse prædictus Cæsar ne quadrans deesset, statuit, ut quarto anno sacerdotes qui curabant, mensibus ac diebus unum intercalarent diem. Eo scilicet mense ac loco, quo & apud ueteres mensis intercalabatur, id est ante quinque ultimos mensis Februarij dies, idq; bissextum censuit nominandum. Omnī autem intercalationi mensis Februarij deputatus est, quomodo si ultimus anni erat, quod etiam ipsum de Græcorum imitatione faciebant. Nam illi ultimo anni sui mēse superfluos interferebant dies. Verū una re à Græcis differebant. Nam illi cōfecto ultimo mense, Romani in cōfecto Februarij, sed per uigesimalium & tertium diem eius intercalabant terminalibus, scilicet iam peractis deinde reliquos Februarij mensis, qui erat quintus post intercalationem subiungebant. Credo ueteri religioni suæ more, ut Februariū omnino Martij

ius sequeretur. *Inter.* Quare sexto calendis Martij intercalatur? *Respon.* Ob hoc autem bissexi diem in mense Februarii placuit intercalare Romanis, quia hic breuior ceteris, & extremus anni mensis erat. Verū ideo nondum expleto eo, quemadmodum Ægyptij & Græci de cursu totius circulo facere uolebant, ne omnino decisa sua lege ueteri, initium Martij mensis à Februarij fine se iungerent. Ideo non sextū calendarum Martiarum diem, quia deum Terminus colentes, Terminalia sacra quæ uigesimali tertio mensis eiusdem diem semel instituerat, in aliam diem mutare prorsus non dubitabant. Sed his ritē celebratis unum quadrantis diem interponebant.

Interrogatio.

De calendis, nonis, & idibus, rogo ut edisseres nobis. VIII.

Responso.

Priscis temporibus pontifici minori hæc prouidentia delegabatur, ut nouę lunę primū obleruaret aspectum, usumq; regi sacrosculo nunciaret. Itaq; sacrificio à rege & minore pontifice celebrato, idem pontifex calata, id est uocata, in Capitolij plebe iuxta curiam Calabrā, quæ casæ Romuli proxima est, quos numero dies à calendis ad nonas superessent pronuntiabat, & quintanas quidē dictio quinquies uerbo, calo, septimanas repetito, septies prædicabat. *Inter.* Verbum calo quid interpretatur? *Respon.* Verbum calo græcè, in latinum sonat uoco. Et hunc diē, qui ex his diebus qui calarentur primus esset, placuit calendis uocari. Hinc & ipse curiæ ad quam uocabatur, calabrum nomen datum, & classis quod omnis in eam uocaretur populus. Ideo autem omnispōntifex numerum dierum qui ad nonas superessent calando prodebat. Quia post nonam lunam oportebat nonarum die populares qui in agris essent, confluerent in urbem, accepturos causas feriarum à rege sacrorum, sciturosq; quid esset eo mense faciendum. Vnde quidam hinc existimant dictas quasi nouę initium observationis, uel quia ab eo die semper ad idus nouem dies putarentur. *Inter.* Idus unde dicti sunt? *Respon.* Porro idus uocari placuit diem qui diuisit mensem. Iduare enim & rusticalingua diuidere est, unde uidua quasi ualde diuisa. Nonnullis placet idus dictas uocabulo græco à specie, quia apud illos idea uocatur quod ea die plenā speciem demonstrat. *Inter.* Quāmodo in scriptura sancta calendis legimus, quomodo intelligendum est? *Respon.* Quoties in scriptura sacra calendis legimus, nihil aliud intelligendū est quàm ortum nouum lunę. Iuxta illud numerum in calendis hic, id est in mensi exordij offeretis holocausta domino. Quia nimirum Hebræi nō alia mēsiū exordia quàm nouilunia norunt. Sed & Græci & Ægyptij nullam in suis mensibus calendarum, nonarum, iduum distinctionem obseruant. Verū ab incipientē cuiq; mensis exordio usq; ad terminū

Bidæ, tom. 1.

eius, crescente simpliciter & inerrabiliter, dierum currentium ordine computando perueniunt, quorum Ægyptij quarto calendis Septemb. Græci autem à calendis Decembris suum inchoant annum: calendæ uocationes, nonæ noua obseruatio, idus diuisio interpretatur.

De quatuor temporibus anni. IX.

Interrogatio.

Quot sunt tempora anni? *Respon.* Quatuor, quibus sol per tempora anni, cœli spacia discurrendo subiectum temperat orbē. *Inter.* Quomodo orbem temperat? *Respon.* Hyems enim ut puta longius sole remoto frigidus est & humidus. Ver illo super terras redeunte humidum & calidum. Æstas illo desuper feruente calida & sicca. Autumnus illo ad inferiora decedente siccus & frigidus. His igitur amplexatibus se inuicem, cuncta orbis spacia quę circa se moderantur, fiunt. *Inter.* Quot sunt elementa principalia? *Respon.* Quatuor. *Inter.* Qualiter distinguuntur? *Respon.* Prima, terra nancq; sicca & frigida. Secūda, aqua frigida & humida. Tertia, aer humidus & calidus. Quarta ignis calidus & siccus. Ideoq; hæc autumnus, illa hyems, iste uer, ille cōparatur æstati. *Inter.* Quomodo hæc tempora initiantur? *Respon.* Non à principijs mensium initiantur, sed à medijs. Sed & diuersi diuerse ponunt. Ili dorus autē Hispalensis episcopus, hyemem nonum calen. Decemb. Ver octauum calen. Martij. Æstatem octauum calen. Iunij. Autumnum decimo calen. Septembris dixit exortum. Græci autem & Romani, quorum in huiuscemodii disciplinis potius quàm Hispanorū auctoritas sequi cōsueuit, Hyemem octauum Iduū. Nouēb. Ver septimum iduū Februarij. Æstatem septimum iduū Maij. Autumnū septimū iduū Augusti inchoare decernunt. Hæc uel delictet & æstatis initia uespertino uel matutino, uergiliarum ortu occasuq; signantes. Item ueris & autumnū cū Pleiades medio ferē die uel nocte oriuntur & occidunt, ponentes ingressum. Deniq; in libris cosmographicorū autenticis ac nobilissimis, ita eadem tempora ad lineam distinctam reperimus, adnotato & ortu uergiliarum, septimo Iduum Maij, occasu quoque earundem, septimo iduū. Nouemb. Et Plinius secūdus in libro suo, naturalis hystoriae eodē modo distinguenda iudicauit. *Inter.* Quare his nominibus hæc quatuor tempora uocentur? *Respon.* Ver autem uocatur sic, quia in eo cuncta uernent, id est uirescunt. Æstas, ab æstu, in eo maturandis fructibus datur. Autumnus de autumnatione fructuū, qui in eo colliguntur. Porro hyems, à doctoribus, frigus uel sterilitas dicitur.

De æquinoctio uerno. X.

Interrogatio.

De æquinoctio uernale, quod caput esse quatuor mutationum annualium, mundi origo docet, ut breuiter edisseras rogo.

Respon. Regula tenet ecclesiasticæ obseruationis, à Niceno confirmato concilio, ut pascha dies ab undecimo Aprilis, usque in septimum calend. Maij inquiratur. Item catholicæ institutionis regula præcipit, ut ante uernalis æquinoctij transgressum pascha celebretur. Qui ergo octauo calē. Aprilis die deputat æquinoctiū, necesse est id em aut ante æquinoctium pascha celebrari, licetū neget. Ipsum quoque pascha Dominus pridie quam pateretur cum discipulis fecit. Aut octauo calendarum Aprilium, non fuisse, aut ante æquinoctium fuisse confirmet. Non autem nostri tantum temporis, sed etiam legalis & Mosaiica decernit institutio. Non ante transcensum huius æquinoctij diem festi paschalis esse celebrandum, sicut Anatolio attestate euidēter docet, & Iosephus, sicut & eorū antiquiores Agatobolus ex Panaiada, qui un⁹ ex illis septuaginta senioribus fuit, qui missi fuerant à pontificibus ad Ptolemæum regem Hebræorum libros interpretaturi in Græcā sermōnem, quicquid multa ex traditionibus Moysis proponenti regi atque percunctanti responderūt. Ipsi ergo cum quæstiones Exodi exponerent, dixerūt pascha non prius esse immolandū, ni hoc æquinoctium uernale transiret. Vnde nos necesse est obseruandam ueritatis regulam dicamus aperte. & pascha ante æquinoctium tenebrasque deuictas non immolandū, & hoc æquinoctium duodecimo calendarum Aprilium die ascribendum. Sicut non solum auctoritate paterna, sed & horologica cōsideratione docemur. Sed & cætera tria tempora in huiusmodi confinia, simili ratione aliquot ante octauū calendarum sequentium esse notanda.

De annis. XI.

Interrogatio.

VNde dictus est annus? **Respon.** Annus ab innouando cuncta quæ naturali ordine transferant, uel à circuitu temporis nomen accepit. Quia ueteres annum pro circum, ponere solebant, ut Cato dicit in Originalibus oratorū. Annum terminum, id est circum terminum, & ambire dicitur pro circumire. **Inter.** Quot modis dicuntur anni? **Respon.** Est autem annus lunaris, est & solaris, est & errantium discretus stellarum, est & omnium planetarum unus, quem magnum specialiter nuncupant. **Inter.** Lunaribus annis quot modis accipitur? **Respon.** Quadrifariæ. Primus namque cum luna uiginti septem diebus & octo horis zodiacum percurrans, ad signum ex quo egressa est reuertitur. Secundus, duobus diebus & quatuor horis prolixior, qui consuetè mensis appellatur, cum solem à quo noua digressa est, uiginti nouem diebus, & duodecim horis exactis, iam defecta repetit. Tertius qui duodecim mensibus huiusmodi, id est trecentis quinque quaginta quatuor diebus expletur, & uocatur communis, eo quod duo septissimè tales pariter currat. Quartus, qui embolismus græcè dicitur, id est

super augmentum, & habet tredecim menses, id est dies trecentos triginta quatuor. Qui ueroque apud Hebræos à principio mēsis paschalis incipit, ibidemque finitur. Apud uero Romanos ab incipiente luna mensis Ianuarij sumit initium, ibidemque terminatur. **Inter.** De solare anno quomodo dicitur? **Respon.** Solaris annus est cum ad eadem loca syderū redijt, peractis trecentis sexaginta quinque diebus, & sex horis, id est quadrantē totius diei. Quæ pars quater ducta, cogit inter unū diem quem Romani bissextum uocant, ut ad eundem circuitum redeatur. Quartus solaris gyri annus, bissextilis, ceteris tribus uno prolixior, à quo confecto sol ad cuncta signorum loca eisdem dierum noctiūque quibus ante quadrienniū reuertitur horis. Annus errantium stellarum est, quod illarum quoque zodiaci ambitum lustrat. Annus magnus est, cum omnia simul errantia sydera, ad sua quoque loca sibi habere recurrant, id est, quingentis triginta duobus annis expletis. **Inter.** Annum ciuilem, id est solare, ubi Hebræi, Græci, Ægyptij, Romanique incipiunt? **Respon.** Hebræi ab æquinoctio uerno, græci à solstitio, ægyptij ab autumno, Romani incipiunt à bruma.

De signifero circulo & solis lunæque cursu. XII.

Zodiacus circulus constat ex duodecim signis, per quem septem sydera errantia currunt, id est Sol, Luna, Mars, Mercurius, Iupiter, Venus, Saturnus. Quæ quidem signa simul habent partes trecentas sexaginta, singulatim uero triginta. Partes autem zodiaci quotidianos solis in cælo debemus sentire progressus, signa tantæ sunt magnitudinis, ut non minore quam duarum spacia horarum uel oriri uel occidere, uel de loco possint moueri. Singulis tricenas partes, ob tricenos dies, quibus à sole lustrantur, adscribuntur decem & semis horarum, plus sunt quam plenam partem uiginti quatuor horarum, non reddunt simul, & computare negliguntur. Attamen & ipsæ duodecies circumactæ, ubi dies quinque, & quadrantem consumauerint. Iam quantum ad tricenas partes addiderint, patebit, completusque solis annus non trecentis solum, & quadraginta diebus, sed additis quinque diebus, & quadraginta perficitur. Vnde signifer est, trecentis quidem sexaginta quinque partibus latus. Harum duas medias sol & luna omnes peruagare cōsuevit. Sol trecentis sexaginta quinque diebus & sex horis zodiaci ambitum, luna uiginti septem diebus & octo horis lustrat. Singula autem signa sol triginta diebus, & denis horis ac femisse. Luna autem in binis diebus & semis horis ac bisse unius horæ perlabitur. Si quæris quid bisse significet, tanto minus abesse ab integra hora quanto octaua ab duodecima, decima à decima quinta, uigesima à trigesima. Tertia parte subtracta, quoties duæ solæ remanent, ipse duæ partes bisse, tertia trien nuncupatur. Errant ergo qui lunam tricenis diebus tantum spaciū cele-

stis

stis, quantum trecentis sexaginta solem percurrere dicunt. Cum manifeste ueritas prodatur supra perstrinximus: lunam uiginti septem diebus & tercia diei parte constat conficere solem: & quantum spaciū in uno suo mēse lunam, tantum in tredecim sui sol excedere circuitum.

De bissexto. XIII.

Interrogatio.

Sunt nonnulli qui facilitate computandi absque labore comprehendant, quanta bissexti crescentis particula per singulos annos uel menses uel etiam septimanas & dies incessanter adimpleatur: nec tamē dicere nouerint, quare eadem particula crescit, uel quæ sit causa, quæ ue ratio cremeti ipsius quid ueniret erroris infesti, si non ipse dies bissexti suo iuxta morem necessarium intercalaretur in ordine, hæc omnia per rationem declara. **Respon.** Bissexto, ex quadrantis ratione per quadrienniū conficitur. Quadrantē namque solent appellare quartam partem cuius rei liber. Verbi gratia pecuniæ, temporis, loci, & ideo quarta pars diei qui uiginti quatuor horis cum sua nocte completur, id est horæ sex, quadrans consuetè uocatur. Quadrantis autem huius, quæ per quadrienniū in diem integrum colligendi, & suo loco intercalendi autem est ratio. Quod sol annum cæli ambitum, id est duodecim signa circuli zodiaci notissima, non in trecentis sexaginta quinque diebus, sed superadditis sex horis adimplere cognoscitur. Vnde fit, ut si uerbi gratia nunc æquinoctialem cæli locum mane oriens intrauerit in hunc, anno sequenti meridie, tertio uespere, quarto media nocte, quinto rursum in exordio diei, uel puta completo diei totius circuitu recurat. Sicque necessario diem superfluum admoneat ubi libet interponendum, quem Ægyptij anno suo solē niter expleto, id est quarto calendarum Septembrium, Romani autem sexto calendarum Martiarum die, unde & bissextum uocant inter calare consue-

reducit sed si uerbi gratia præfenti anno in æquinoctio uernali, quæ iuxta Ægyptios qui calculatorū tenent palmam, duodecimo calendarum Aprilium die solet euenire à medio orientis, surrexerit eodem die post annum aliquantulo inferius oriri, & tertio, quarto, quinto anno eandem diminutionem intantum naturali sui cursus augeri temperatā, ut nisi dies bissextus, ante trecentos iuxta morem intercalaretur, iam duodecimo calendarum Aprilium die facturus æquinoctium à medio surgat orientis, eandem nihilominus tarditatis suæ constantiam. In cæteris quoque per totum annum seruaturus ex ortibus simul & occasionibus.

De mensura cremeti. XIII.

Interrogatio.

Bissextis ediffere cupio. **Respon.** Dicimus quadrantem diei, id est sex horas per annum ad crescere horam, per duos menses solis naturales, id est dies triginta & horas decem, dimidium horæ per unum mensem. Porro quartam partem horæ unius, id est punctum unum per dimidium mensis. **Inter.** Vbi crementa uel detrimenta solis & lunæ, secundum rationem naturæ anno inferi debent? **Respon.** Naturæ ratio crementa uel detrimenta solis & lunæ locis æquinoctialibus, ubi primò creata sunt initari uel finire deponit, solis quidem uerni, lunæ uero in autumnalis loco æquinoctij, sed diuersi locis in diuersis saltum ponere procurabant. Nā Anarolius, in æquinoctio & decimo quarto sui decenouenalis anno circulis de octo in uiginti posuit. At contra Victorius, tertio ante finem ogdoadis anno inferendum censuit calendis Ianuarijs, de quarto in decimo sexto, ad didit. Porro Ægyptij, in quorum sententiā nunc catholica consentit ecclesia, primo anno decenouenali circuli adfigunt, in loco undecimo. eandem Aprilis de octaua decima in nullam committantes. Sciendum est autem ubicunque additus fuerit, ibi tres pariter menses undecimorum computare dierum.

Interrogatio.

De saltu lunæ & plenius ediffere cupio. XV.

Responso.

DE saltu lunæ ueris simile apparet, quod est citior quam uulgo putatur lunaris incensionis locus & hora præcurreret. Nam quomodo fieri posset, ut per annos denos & nouenos, unum necesse esset solito dierum numero afferri, si non hæc uelocitas aliqua lunaris gyri, paulatim toto circuli decennoualis tempore procuraret: quomodo eius tarditate cursus solaris agi probatum est, ut unus per quadrienniū eius cursus augeatur dies. Huius autem uelocitatis, & (ut ita dicā) anticipationis, tamen ordo non facile patet, mensura nequaquam latet. Constat enim, quia diminutio illa atque ablatio diei unius, quæ quomodo agitur per denos & nouenos annos tota conficitur, hora per singulos annos & uno puncto, & decimanona

parte unius momenti augetur. Dies nanque uiginti quatuor horas habet, è quibus cum nouemdecim, totidem annis circuli decennouenalis distribueris, remanent quinque. Has multiplica per quatuor, ga uidelicet hora quatuor punctis, constat, fiunt uiginti. Da singulos singulis annis, & remanet unus. Hunc diuide per decemnouem, & uidebis quod ad saltum lunæ complendum, ut diximus, annuatim hora & punctus, & decimanona pars unius puncti ad crescit. Non ergo unis eisdemq; uel articulis temporum uel cœli climatibus lunæ celebratur ascensio, sed semper aliquanto citius quam præcedente mense prouenerat, ut sit unde unus anno decimo nono transiliatur dies.

De cyclo decennouenali. XVI.

Cyclum decennouenalem propter quatuordecim lunas paschales Nicena synodus instituit. Eo quod ad eundem anni solaris diem unaqueq; luna per decemnouem annos ducentos trigintaquinque, circum acta uicibus inerrabili cursu redeat. Cuius cycli ordinem primum Eusebius Cæsariæ Palæstinæ Episcopus composuit. Qui diuiditur in ogdoadas & endecadas, hoc est in octo & undecim annos. Octo enim anni lunares, totidem solares, duobus tantum diebus transcendunt. Quorum alter ad explementum occurrit endecadis, alter ratione saltus absumitur. Alioquin endecades solares uno die transcederet, lunarem, licet quidam uolenter hos dies ex bissextis octo annorum supplere nitantur. Cum bissextus solet in mense Febru. soli supersus & lunæ futuro tempore nihil præiudicare & ipsi nullum hendecadi bissextum addant. Ut ergo apertius dicam, duæ lunæ dies qui supersunt in octoade, duos qui desunt in endeca complebunt. Habet enim octo assolares dies exceptis bissextis duo milia noningenti uiginti, Lunaris uero dies duo milia noningenti uiginti duo. Endecas solis habet quatuor milia quindecim, Lunæ autem, quatuor milia tredecim dies. Octo assolis, habet menses nonaginta sex. Lunæ autem nonaginta nouem. Endecas uero solis, habet menses centum triginta duo. Lunæ autem centum triginta sex. Et habet cyclos decennouenales, menses solares ducentos uiginti octo. Lunares ducentos trigintaquinque dies.

Exceptis bissexti utriusq; syderis, sex milia miliarium noningenta trigintaquinque.

De continentia decennoualis. XVII.

Cyclus decennouenalis octo lineis est ordinatus. Prima eius linea, temporum seriem continet. Quæ Græci ab annis Diocletiani persecutoris, calculare decreuerunt. Sed Dionysius secudus abbas Romanus, utriusq; linguæ peritus, Græcæ & Latine cyclos scribēs paschales, noluit eos ab impij principis annis computare. Sed magis eligens ab incarnatione domini nostri Iesu Christi annorum feruē prænotare, unius

singulis annis augmento in maius proficientes propter notitiā exordij spei nostræ, & causam reparationis humanæ: id est ut passio seu resurrectio Domini facilius inueniret. Sed quia lunaris circulus decennouenalis est. Solaris autē uiginti octo conficitur annis. Multiplicatis per se inuicem ambobus summa quingentorum uigintiduo colligitur annorum. Qua tandē replicata totus solaris lunarisq; cursus ordo in sua uestigia per se reuoluitur. Eundē decennouenalis lunarisq; circuli annū, eandem epactas lunæ, solis quoq; dies concurrentes, eandem decimam quartam lunam, eundem dominicam paschæ diem, ac lunā ipsius ex ordine restituēs: unde secundo anno circuli, quem primum Dionysius scripsit, quingentesimus trigessimus tertius ab incarnatione Domini completus est annus. Ipse est nimirum iuxta cōcursum syderum, ille in quo in carnari dignatus. Quia hic secundus annus cycli decennouenalis decimo octo circuli lunaris undecim habens epactas, quinque concurrentes, septimanæ dies, lunam paschæ quatuordecimā, octauo calen. Aprilis, omnia tunc fuere similia. Et si esset qui tūc pascha, more nunc ecclesijs usitato die dominica. Ipsa nimirum dies quomodo hic adnotandū est sexto calē. Aprilis ueniret, ac lunā haberet sextadecimam. His igitur ita se habentibus annum passionis dominicæ quærentibus nota uia est. Habet enim ni fallor ecclesiæ fides in carne paulo plusquam triginta & tres annos usq; ad suam tēpora passionis uixisse. Quia uidelicet cum triginta annorum fuisset baptizatus, est sicut euāgelista Lucas testatur. Et tres semis annos post baptismum prædicauerit, sicut Ioānes in euāgelio suo non solum commemoratio redeuntis paschæ tempore perdocet, sed & idem in Apocalypsi sua, Daniel quoq; in suis uisionibus propheticæ designat, sancta siquidem Romana & apostolica tenet ecclesia. Quomodo igitur ut supra memorauimus, quingentis triginta duobus annis, paschalis circuli circūagitur. His adde trigintatres, uel potius triginta quatuor, ut illum ipsum quo passus est Dominus, attingere possis annum, fiunt quingenta sexaginta sex. Ipse est ergo annus dominicæ passionis & resurrectionis à mortuis: quia sicut quingenta trigintatres primo, ita quingentesimum sexagesimum, & trigesimo quarto per uniuersos solis & lunæ concordat discursum. Et ideo circulis beati Dionysij apertis, si quingentesimum sexagesimum sextum ab incarnatione Domini contingens annum, decimam quartam lunam in eo nono calē. Aprilium fieri reperies & idem paschæ dominicam, sexto calen. Aprilis lunam decimam septimam. Nam qd Dominus decima quinta luna feria, sexta, crucem ascenderit, & una sabbatorum, id est die dominica resurrexit à mortuis, nulli licet dubitare catholicis, negligi quæ agnum paschalē decimo quarto die primi mēsis ad uesperam immolari præcepit

precepit pariter cū euāgelio quod dominum eadem uespera tantum à ludæis, & mane sexta feria crucifixum ac sepultum, prima sabbati resurrexisse, perhibere uideatur.

Secundus ordo circuli decennouenalis cōplectitur indicationes quindecim annorum circuitu, in sua semper uestigia reducēs. Quas antiqua Romanorum in dultria comperimus, ad cauēdum errorē qui de tēporibus fortē oboriri poterat, institutas. Dum enim uerbi gratia quilibet imperator medio anno tempore uita uel regno decederet, poterat euenire ut eūdem annum unus historicus eiusdem regis ascriberet temporibus, eo quod eius partem regnaret. Alter uero historicus eundem successori illius potius ad titulandum putaret, eo quod & hic partē æque eius haberet in regno. Verū ne per huiusmodi dissonantiam error temporibus inolesceret, statuere indicationes, quibus uterque scriptor, immo etiā uulgus omni tempore cursum facillimè conseruaret. Quia pro facilitate quoq; calculandi quindecim esse uoluerūt, ut planissimo numero, & ad multiplicandū promptissimo compēdiosis transacti temporis statum in memoriam posset reduci. Incipiunt autem indicationes ab octauo calend. Octob. & ibi terminantur.

Tertia præfati circuli linea continet epactas lunares, quæ ad cursum solis annuatim undecim diebus ad crescere solēt. Inde epactæ Græco uocabulo. Idem adiectiones dicte, quæ per annos singulos undecim dierum ut diximus accumulenter augmento. Vel certe quæ ad inueniendas quotę sint lunas, calendarum duodecimo, & per totum adijciūt annum, ut peractē iure id est, adiectiones uocantur. Et quidē per totum anni uertentes orbem, suos quoque dies habet adiectiones lunares undecim. Nā uerbi gratia si hodie cum scribo quinta est luna ipsa isto die, post annum, decimum sextum erit luna, & sic semper pro undecim adiectionibus annis singulis crescens usque ad trigessimam, & quod remanet tota erit luna, nec eadem huc quæ non est priusquam decem & nouem annorum peracto circulo redijt. Sed propria quæ in circulo decennouenale annotata sunt epactæ lunæ quota sit in undecimo calē. Aprilis, ubi paschalis est festi principium, signant hanc præfixam sui cursus regulam, semper obseruantes, ut quoties minorem sexdecim numerum habent, paschalē lunam præferat. Quoties autem maiorem in sequentem lunam pascha quærendum demonstrat, quarum locus annuale undecimo calendarum Aprilis.

Quarto decennouenali circuli tramite designantur epactæ solis, id est concurrentes septem mane dies unius semper ternos per annos, duorum autem per annū bissextilem usq; ad septimum numerum adiectione crescentes. Quarum circulus habet annos quater septenos, id est uiginti octo, qui nimirum non ante

potest consummari, quam bissextus qui quarto redire solet anno, cunctos septem mane dies contingat. Dominicā uidelicet primā feriam, quartam feriam, secundam feriam, sabbatum, quintā feriam, tertiam feriam. Hoc etenim illos ordine currit. Cumq; suas quæque anni dies habeat concurrentes, hæc quæ in circulo sunt adfixæ concurrentes, specialiter quæ sit nono calendarum Aprilium ferè designant, uidelicet ut propius festiuitatis paschalis exordio posita facillimè diem epactarum, uel decimæ quartæ lunæ quotæ sint, feria pandant. Ac per hoc ad paschalis inuentionem diei Domini, planum faciunt iter. Contigit autem eadem concurrentium annua diesq; calculatorem meminisse iuuat, & iam secundo calen. Aprilis, septimo iduum Aprilis, decimo octauo calendarum Martiarum, ex undecimo calen. earundem. Cuius circuli talis est cursus, ut quicumque bissextus uli anno sint, concurrentes ipse & ante quinquēniū fuerint. Et post sex annos futura sint quæ primo bissextum anno sunt eadem, & ante annos undecim transierint, & post sex redeant, quæ secundo post bissextum eadem, & ante sex annos ierint, & post undecim remanent, quæ tres post bissextum ipse, & ante sex annos præterierint, & post quinque reuertantur. Et huius ordo discretionis, cunctos annorum uertentium complectit dies. Meminisse omnis calculator debet, eandem concurrentes solis trigesimo, abhinc anno quas ex proximo secuturus easdē sexaginta, quas & quatuor eadem nonaginta, quas & sex easdem centum uiginti, quas & octo easdem centum quinquaginta, quas & decem & ceteras in hunc modum esse reddituros. Quocumque numero annorum transacto cōcurrētes scire desideras, eundē numerum uides quoties habeat triginta, & trigesima parte geminata, cōcordiā uertentiū cognoscis annorum. Verbi gratia trecenti decies habent triginta. Et propterea eadem concurrentes, trecentesimo anno quæ uiginti sunt futura, si quid residui fuerit & hoc adijces. Eodē modo etiam in præterita concurrētiam ordo respicit. Item quia circulus lunaris decennouenalis presentis anni epactæ uigesimo anno redeūt, sequentis abhinc quadragesimo tertij, sexagesimo quartij, octuagesimo quintij, ceterisimo sextij, centesimo uigesimo septimij, centesimo quadragesimo octauij, centesimo sexagesimo nonij, centesimo octagesimo decimij anno, & cetera similiter. Quod & de luna quartadecima paschæ cæterisq; que decennouenali circulo includuntur, æque sciendum est, poterit diligens calculator etiā prolixiores sibi temporum sequentium annotare recursus, quibus semper meminerit etiā præteriti æui congruere statū.

Quinta circuli decennouenalis regione lunaris circulus includitur, à quarto eius incipiēs & tertio cōplexus in anno qui proprie Romanorum, & est ad mensem Ianuariū pertinens. Nam

Nam sicut annus quisque decennouenalis circuli propter legalem Hebræorum obseruationē à paschali mense inchoat ibidemque finitur. Ita & hic Romanorum institutione à luna Ianuarij inchoat atque ibi desinit. Sicut & ille, sic & iste primum & secundum communes annos, tertium habet embolismum, quartum & quintum communes, sextum embolismum, septimum communem, octauum embolismum. En decas quoque circuli lunaris instar decennouenalis, septem annos communes, & quatuor habet embolismos. Et habent communes anni menses lunares duodecim, dies trecentos quinquaginta quatuor. Embolismi autē menses tredecim, dies trecentum octogintaquatuor. Præter unum duntaxat octodecim cycli huius annum, qui est decennouenalis primus, in quo unus dies ratione saltus lunaris interceptur. Si uis scire quora sit luna calendarum Ianuarij, per nouemdecim annos, sume cyclum lunæ quemlibet, ut puta quinque. Multiplica per undecim, fiunt quinquaginta sex: partire per triginta, remanēt uigintifex, uigesima sexta est luna in calēdas Ianuarias anno quinto cycli decennouenalis. Item sume octo, multiplica per undecim, fiunt octoginta octo. Adde unū regulare, & partire per triginta remanēt uiginti nouē, est luna in calēdas Ianuarij anno octauo. Tantūm memor esto decimifexti, & decimoctauū & decimioctauū cycli memorati anni, non unum ut in reliquis, sed duos addere regulares & lunam calendarum Ianuarij sine errore reperies.

Sexus cycli locus amplectitur lunas quatuordecim primi mensis, qui paschalis dominice diem singulis annis absque omni ambiguitate demonstrat. Nam post decimaquarta luna dominica dies occurrit, ipsa est paschalis dominica resurrectionis dies. Qui quidem decimaquarta luna primum in æquinoctio, id est duodecimo calendarum Aprilium. Vltimum uero in monono ab hinc die, id est decimoquarto calendarum Maiarum, suum uespere processum terris ostendit. Quibus terminis per annos denos & nouenos legali tempore paschalis obseruationis discursus constat esse comprehensos. Si uis per argumentū decimaquarta lunā inuenire, sume epactas lunares anni cuius uolueris, & siquidē decimoquarto uel undecimo, sunt unde undecimo uel duodecimo calē. Aprilis, die decimoquarto lunā uenire cognoscat. Quia nimirum calendarum superscriptarum proprijs est omnium locus epactarū. Sin autem pauciores sunt epactæ dimittas eos crepare per dies, usque dum decimum quartum impleant numerum, & ibi lunam paschæ habere non dubitet. Porro plures quindenario numero si habuerit epactas, & has usque ad tricessimum, id est ipsius terminum mensis per dies crescere sinat. Et sic à noua luna inchoans, atque

usque ad decimaquartam ex ordine percurrens diem uotis paschalibus aptum ritē reperiret. Sed hoc notandum, quod decima quarta luna si communis est annus, undecim diebus prius, si uero embolismus decimus nonus tardius quā precedente anno transierat, semper redire consuevit. Excepto uno duntaxat primo circuli decennouenalis anno, in quo propter rationem saltus lunaris, duodecim diebus antea notinum cursum præcurrere solet.

Septimo decennouenalis circuli titulo dies paschæ dominicus comprehenditur, qui de dominica nostri saluatoris resurrectione à mortuis exordium coepit. Nam cum in ueteri testamento tribus argumentorum indicijs, paschæ tempus sit obseruare præceptum. Prima uidelicet ut post æquinoctium. Secūda ut mense primo. Tertia ut tertia eius septimana, id est à uespera decima quarta lunæ quæ est initium decimiquinti usque in uesperam, id est terminum uigessimū primum celebretur. Quarta in eiusdem obseruatione regula est nobis à tempore dominicæ resurrectionis imposita, ut cum æquinoctio transierit, Lunam primi mensis decimaquartam uespere ortum facere uideremus, non statim ad faciendum pascha, id est transitum de morte ad uitam, de corruptione ad incorruptionem, de pœna ad gloriam resurgendo facere dignatus est, expectantes in ipso tandem congrua paschæ solennia celebremus. Quod si quis obsecerit nō æquinoctij memoriam, sed tantum primi mensis, & tertia in eo septimane posuisse Mosen. Sciat quia & si æquinoctium nominatim non exprimit, in hoc tantum ipso quod à pleni lunio primi mensis pascha faciendum præcipit æquinoctij transierit plenaria ratione depromit.

Octaua circuli meta panduntur lunæ dominicæ paschæ propter uariantem eiusdem dominicæ occursum septem dierum ambitum inclusæ, id est à decimoquinto usque uigessimū primum, qui pro certo, dies celeberrima legis sint adnotatione præfixi, dicente Domino. Prima mense, decimoquarto die mensis comedetis azyma, usque ad uigessimū primum mensis ad uesperam, septem duobus fermentatum non inuenietur in domibus uestris. Cum primi septem, quæ eius dierum azymorum nūc regula talis est, ut quæ post æquinoctium quindécima luna occurrerit primi mensis, intelligatur & hoc quemcunque septem dierum usque ad uigessimū primum dominicæ acceperit, paschæ festi gaudijs aptum porrigat. Hoc autem pro certo scire debes, quod si luna decima quarta primi mensis in dominicum incidit die, omni modo in septimanā sequentem esse differendū.

De circulo magno siderum. XVIII.

Circulus paschæ magnus est, qui multiplicato per inuicem solari ac lunari cyclo, quingentis & triginta duobus conficitur annis. Siue enim decies nouies uiceni & octo-

ni. Seu uicies octies deni ac noueni multiplicentur, quingentorum triginta duorum numerum complent. Unde fit ut idem circulus magnus decennouenalis, lunæ circulus uiginti octo. Solis autem qui uicenis octonisque consummari solēt annis nouemdecim habeat bis sexusdecies nouies septenos, id est centū triginta tres menses solares, uicies octies octies ducentum uigintiocto, id est octo milia ducentos octogintaquatuor.

Menses autem lunares, uicies octies ducentos triginta quinque, id est sex milia quingenta & octoginta dies, exceptis bissextilis uicenis octies quinque milia noningenta uiginti quinque, id est centum nonagintaquatuor milia, & centum octoginta. Adpositis autem bissextilis centum nonagintaquatuor milia & trecenta tredecim.

Qui ubi memoratū ex ordine mensum dierum, quæ summa compleuerit, mox in seipsum reuolutus, eūctā quæ ad solis uel lunæ cursum pertinent, eadem quæ præterierant, semper tenere restaurat.

Si nosse uis quotus sit annus ab Adam secūdum Græcos duntaxat, multiplica quindecim per quadringenta & octodecim, fiunt sex milia ducenta & septuaginta. Adde indictionem anni cuius uolueris, quem presentis anni nouem esse comprobatur, & fiunt centum septuaginta nouem.

Si nosse uis quotus sit annus ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi computa quindecies quinquaginta, fiunt anni septingenti & quinquaginta. His septem adde duodecim regulares, fiunt septingenti quinquaginta duo. Adde & indictionem anni cuius uolueris, quæ presentis anni nona esse comprobatur. Fiunt simul anni ab incarnatione Christi septingenti septuagintaunus. Hæc tantum memor esto sollicitus, ut quando quindecima uenerit indictio, eandem subsequi primā scias.

Quia uero per unā indictionem huius calculationis numerus impleri non potest, eodem anno nō multiplicabis ut superius quindecies quinquies, sed quindecies quinquies & asse. Et ita deinceps in subsequentibus annis usque ad quindecimam indictionem. Quinquaginta & unum per quindecim computa, quibus additis semper septem regulares superscriptas, implebis numerum annorum Domini, & nihil remanet quod per duodecim addere possis, si in alijs indictionibus remanet. Ut in prima indictione unum, in secunda duo, in tertia tres, uel usque ad decimaquartam: tot remanent de computo superscripto quora fuerit indictio. Hoc argumento inuenies annum Domini.

Si uis scire indictionem quora sit sume annos ab Adam quos habueris, & eos partire per quindecim, quod remanent, tota est indictio, si nihil remanet, quindecima est.

Item si uis scire quora sit indictio, sume ab incarnatione Domini, id est septingenti septuagintaunus, his semper adijce tres, fiunt septingenti septuaginta quatuor: his partire per quindecim, remanent nouem, nona est indictio: si nihil remanet, quindecima est.

Si uis scire quora est epacta, sume annos decennouenalis cycli quot fuerint, & de ipsis subtrahere semper unum, & illos multiplica per undecim, & postea partire per triginta, & quot remanent tota est epacta.

Item computa à primo anno decennouenali usque in quem uolueris, ut puta in quintum annum, dimitte super unum, remanēt quatuor, multiplica per quatuor, undecim annuas epactas, & facies quater undeceni, fiunt quadragintaquatuor, hos partire per triginta, remanēt quatuordecim, quarta decima est epacta. In secundo circulo decennouenalis ita per omnes decem & nouem annos sub hac breuitate computabis.

Item partire annos Domini per octodecim & quot remanent multiplica per undecim. Itē partire per triginta & remanent epactæ.

Si nosse uis epactas solis, id est concurrentes dies, sume annos Domini, & eorūdem quartam partem adijce: his quoque semper adde quatuor, quia quinque concurrentes fuerunt anno natiuitatis Domini, hos partire & remanent concurrentes.

Si uis scire quotus sit concurrentis, sume circulum solarem, qui nunc uigessimū octauum esse comprobatur, & quartam eiusdem numeri ipsi adijcias, partire per septem, & quot remanent, totus est cōcurrentis in nono calē. April.

Si nosse uis quotus sit circulus lunæ, sume annos ab Adam, & eos partire per nouemdecim annos, & quot remanēt, totus est circulus: si nihil remanet, decimus octauus est.

Item sume annos ab incarnatione Domini, quot fuerint, & subtrahere semper duo, & quot remanent hos partire per nouemdecim, & iterum quot remanent, totus est circulus lunæ decennoualis: si autē remanet, decimus nonus est.

Si uis nosse quotus sit annus cycli decennouenalis sume annos Domini, & unū adde, quia secundo eiusdem anno natus Christus partire per nouemdecim, & quod remanserit, ipse est annus cycli decennouenalis, & si nihil remanet, octodecimus est.

Si uis scire bissextilem annum, partire annos Domini per quatuor, & quot remanserint, tot sunt anni à bissexto.

Si nosse uis quot puncta unaquæque lunā in die luceat secundum Romanos, sume dies à Ianuario, ut puta in nonas Martias, fiunt septuaginta sex. Vide quotus sit cyclus lunæ, ut puta sex, multiplica ipsum circulum lunæ quinquies, fiunt septuaginta quinque. Adde ad dies à Ianuario, fiunt centum quadraginta unū: deduc sexaginta bis, fiunt centum uiginti, remanent

nent sex ipsa sunt puncta lunae ipsius diei que lucet, id est horam primam & punctum unum horae secundae.

Si ipsam lunam vis inuenire, memeto quot habueris in, summa antequam per sexaginta partires: & quoties deduxisti sexaginta, tot aspes adijcies ad summam eandem, & iterum multiplicatum circulum lunae sexies, iunges ad summam, diuidesque per triginta, & lunam diei eiusdem inuenies.

Si nosse vis quotus sit circulus solis, sume annos ab Adam, & eos partire per uiginti octo, & quot remanent, totus est solaris circulus.

De duodecim Signis Zodiaci, Carmina.

Primus adest Aries obscuro lumine labens, Proximat inde sequens proiecto corpore Taurus,

Sic Gemini fulgent iactantes orbibus ignem, Aestifer est pandens seruentia sidera Cancris, Hunc subter fulgens serpit uis torua Leonis, Quem rutilo sequitur collucens corpore Virgo Exin proiecta claro collumine Chelae, Ipsas consequitur lucens uis magna Nepai, Inde Sagittipotens dextra flexum tenet arcum, Post huc cornifero Capricornus lumine pergat, Humidus at lato collucet Aquarius orbe, Squamiferi rectoque natant tunc ordine Pisces.

Versus Prisciani, de Astronomia.

Ad Boreas partes Arcti uertuntur & anguis, Post hac arctophilax pariterque corona genuum, Prolapsus Itra, autis, zepheus & Cassiopeia, Auriga & Perseus, Deloton & Andromeda astrum, Pegasus & Delphin, coelumque aquila, anguitenensque,

Signifer inde subest bis sex, hunc sidera complent, Hinc Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo,

Libra, Scorpius, Arcitenens, Capricornus, & Vrna,

Qui tenet & Piscis, post sunt in partibus Austri Orion, Procion, lepus ardens, Syrius, Argo, Hydros, chiron, thuribulum quoque, Piscis, & ingens,

Quem sequitur pistrinx, simul Eridani que fluenta.

De Aetatibus.

Terminos deciesque nouem super exit in annos, Iusta senescentem quinque quos implet uita uirorum,

Hos nouies superat uiuendo garrula cornix, Et quater egreditur cornicis saecula ceruus, Aripedem ceruum ter uincit coruus & illum, Multiplicat nouies Phoenix reparabilis ales,

Quem nos perpetuo decies prauertimus auro Nymphae Amadriades quarum longissima uita

ta est, Haec cohibet finis uitaecia freta amantum, Caetera secreti nouit Deus arbiter aui.

Aliud.

Sapes limitanea tribus annis durare potest, Canis tres huiusmodi saepes superare potest, id est nouem annos ducere.

Equus trinum canum aetatem uincit, id est uiginti septem annis bene durat.

Homo bene sanus, tribus equis superauit, id est per annos octoginta, uel amplius.

Secundum uersus superiores.

Homo, annos nonaginta sex.

Cornix, octingentos sexaginta quatuor.

Ceruus tria milia quadringentos quinquagintaduos.

Coruus decem milia trecentis sexaginta sex.

Phoenix nonaginta tria milia ducentos quatuor.

Amadriades noningentos triginta duo milia quadraginta.

Anni ab Adam, iuxta septuaginta duo interpretum auctoritate.

Ab Adam duo milia quadraginta octo. Generationes decem: ad Diluuium duo milia ducenta quadraginta duo.

Ab Adam tria milia trecenta sexaginta quatuor. Generationes decem: ad Abraham mille septuaginta duo.

Ab Adam quatuor milia septingenti quadraginta sex. Generationes quatuordecim: ad Dauid noningenta quadraginta duo.

Ab Adam quatuor milia quadringenta sex. Generationes septemdecim: ad captiuitatem tricenta octoginta quinque.

Ab Adam quinque milia ducenta octodecim. Generationes quatuordecim, ad Christum quingenta octoginta octo.

Ex eo in cyclo Romanorum fiunt anni octingenti quadraginta.

In ceteris superioribus fiunt anni, sex mille quingenta octo, usque ad transitum Ludouici Imperatoris.

Anni ab Adam iuxta Hieronymum, ex auctoritate Hebraica.

Ab Adam ad diluuium mille sexcenti quinquaginta sex. H. Mille sexcenti quinquaginta sex.

A diluuium ad Abraham, fiunt anni ducenti nonagintaduos. H. Mille octingenti quadraginta octo.

Ab Abraham ad Dauid, fiunt anni noningenti quadringentaduos. Hebraeis, Duo milia octingenti nonaginta.

A Dauid ad captiuitatem, fiunt anni quadringenti septuaginta tres. Hebraeis, Tria milia trecenti sexaginta tres.

A captiuitate ad Christum, fiunt anni octingenti noue. H. tres mille noningenti quinquaginta duo.

Ex eo in cyclo Romanorum fiunt anni octingenti quadraginta. In simul quater mille septingenti nonaginta duo, usque ad obitum Ludouici Imperatoris.

FINIS.

MANFREDI CARMINA.

De anno solari.

Annus solaris, qui magnus saepe uocatur, Circuitus solis semel est per zodiacum.

De cursu solis.

Cursus uiginti completur & octo per annos.

De anno lunari.

Annus lunaris, est lunae circuitus, qui nunc est communis, nunc embolismus habetur.

De cursu lunae.

Ast eius cursus tres bisque fit octo per annos, Ex his luminibus nos pertractare duobus,

Conuenit & nostris rationibus addere sedem, Ut super haec fuerint quae fundamenta locata,

Obicibus ualeant non argumenta refelli, Sed primum quiddam uolumus referare quod instat,

Vtile quod multum nobis instare uidetur. De quatuor temporibus anni.

Ver, Aestas, Autumnus, Hyems, sunt quatuor anni

Tempora, quae certo numero diuisa patefcunt, Cuique dedit ternos sua contemplatio menses.

De Vere.

Martius, Aprilis, & Maius, Veris habentur.

De Aestate.

Iunius, Augustus, aestatis Iulius, adfunt.

De Autumno.

Autumnique October, Septemberque, Nouember.

De Hyeme.

Sunt hyemis Ianus, Februarius, atque Decēber, In quorum primo Deus immutabilis & rex,

Principium fecit naturae conditor orbis, Atque creaturis finxit primordia cunctis,

Copleuitque suum quod scribitur esse diebus, Sex opus, atque ab hac septena luce quieuit,

Altius ergo libet huius secreta aperire, Dispositi, documentaque tradere postea nati.

De septem diebus & nominibus eorum.

Principio mundi septem Deus, ille creator Instituit cyclos quos sphaerae circuli ambit,

Singula quis finxit sub certis cursibus astra, Nominibus propriisque philosophia notauit,

Nomine Saturni primum, Iouis atque secundum, Mars sub eis currens, & sextus Mercurius,

Luna quidem minimo decurrit septima caelo. Quaeque dies astris accepit nomen ab istis,

Hac ratione operisque nostro competit apte Lux cum nocte sua uiginti quatuor horis,

Constat & aeternum deducit ab aethere cursum, Nunc a Saturno tu connumerare supremo, Incipe post illos lunae numerabis & orbem,

Bedae, tom. 1.

Sic in circuitu per cunctos calculus ibit, Cui numerus primus post quatuor atque decem bis,

Conuenit illius assumit nomen habetque.

De die Dominico.

Ergo prima dies uocitata est nomine solis.

De die Veneris.

Nunc ueri solis, qui nos de morte redemit, Pars numerus lunae dat nomen inesse secundae

Et sic quaeque dies accepit nomen ab astris, Sed nunc flectamus atque praemisimus illa.

Articulum officioque styli promissa canamus, Quarta luce Deus duo mundi luminaria finxit.

De Mercurio.

Planetasque alios, stellas & sidera cuncta, In firmamento quibus immutabile cursus, Addidit & proprium cursum haud excedere iussit.

Hic est ille dies in quo sapientia scripsit, Aequales horas noctis fieri atque diei,

Et cursum solis fuerit studio rationis, Circuitus eius cognouit per uigil annus,

Tercentum fieri cum sexaginta diebus, Quinque superiectis simul & constare quadrante

Sed cuiusque rei quadrans est portio quarta, Tres uero relique dicuntur nomine dodrans,

Vnde dies isti procedunt uel numerentur, Per documenta damus, si nosse cupis, manifeste.

De cursu solis & anni, & signis eorum, Astrorum cursus & lunae, solis & orbem,

Edidit primus scripsitque Aegyptia nymphis,

Tradidit & curas huius mortalibus artis, Atque itiner solis per quod deducitur annus,

Zodiacum uocitans signat in dagine mira, Quam bene declarat Macrobius ille sagaci

Ingenio studioque probo docet esse laborem, Hunc per bisseas diuisit prouida partes,

Partes signa uocans, quae conueniente notauit, De Ariete.

Nomine nancque aries, caeli pars prima uocatur, Seu que praecipue hoc animal praecornua feruet,

Ut sol feruoris radijs quasi cornibus ipsam. Concretam glacie terram brumaque rigorem.

Incipit exercere, & seminibus referare, Siue que hinc Aries dextro procumbit in armo,

Sicut ab hoc dextram sol lustrat tempore parte Zodiaci, sunt nancque duo hemisphaeria caeli,

Est Aries primi caput, est & Libra secundum, Et spatium alterius dimensum partibus aequis,

Circuitatque Aries decumbit parte sinistra. De tauro.

Sed Tauri nomen parti imposuere secundae Sol quoniam caeli partes, dum permeat istas

Canescunt fruges, taurique bouumque labores, Feruidioribus & terris iam falce metuntur.

De geminis.

Ast aliud signum geminorum nomine dicunt In specie cygni Laedam decipit adulter,

Hic onus ex utero peperit fratresque gemellos, Incipit uicem fratrem Pollucem Castor amauit,

ff

Mortalis fuerat, qui mortem matre ferebat,
 Immortalis erat, qui pro patre morte carebat,
 Hic quoniam patrem de fratris morte recepit,
 Fraternali morti de uita participauit,
 Participando uices sed sydus in aethere facti,
 Parte quidem coeli sic sol dum currit in ista,
 Arbusta & fruges solis feruoribus arent,
 Incipiuntq; uori utridiq; fronde utgebant,
 Atq; per aetatem quasi mortua uidentur
 Mundi pars habet hic zonę uicina perusta.

De cancro.

Atque notant quantum sub cancri nomine signum,
 Est in propatulo sita significatio cancri,
 Incedit uersus ut per uestigia cancer,
 Sic dum sol nequit hanc coeli transcendere partem,

Inferiora petit lustrato solstitio, sub
 Quarta parte eius, qua primum cõficit ortum,
 Scribere sed tempus nõ est ex ortibus aptum.

De Leone.

Ac quinta parti nomen posuere Leonis,
 Hoc animal cunctis præstat feruore caloris,
 Cuius membra tenet uigor & uis parte priori,
 Degeneratq; & debilitat sub posteriori,
 Sic magis exurit sol quam per cætera signa,
 Atq; suum robur terris diffundit anhelis,
 Necnon extremis signis sub partibus huius,
 Mitigat ardorem duntaxat debilem.
 In terram positus quos post uestigia linquit.

De uirgine.

Nomen inest sexto, uirgo pro tẽpore signo.
 Terra quod effœta quasi uirgo foemina cõstet
 Atq; nihil fructus esto sub sidere gignat.

De libra.

Verum zodiaci pars septima Libra uocatur,
 Aequales proprio cum nomine monstrans,
 Parte sub hac coeli noctis fieri atque diei.

De Scorpione.

Scorpius octauo, nonoq; Sagittarius fert,
 Nomen & hinc imbres signant & grandinis ictus.

De Capricorno.

Hinc decimum sphaerae signum uocitant capricornum,
 Alta petit semper frondes pascendo capella,
 Sic ex aduerso rediens sol alta requirit,
 Solstitium pars quarta facit, solemq; remittit.

De Aquario.

Vndecimum signum cui nomen Aquarius ad dunt.

De Piscibus.

Atq; duodecimum dicunt ex nomine pisces
 Quod nubibus q; cedat aquis hoc tẽpore tellus,
 De bissexto.

Ergo per hæc contemplantes recurrere solẽ,
 Hac annum fieri designatur ratione,
 Horum signorum sol lustrat, quodq; diebus
 Trigenis ac dimidia cum quinq; bis hora,
 Hos omnes summam tu multiplicabis in unã,
 De cunctis signis horas mediamq; reducens,

Inueniesq; dies cum sexaginta trecentos,
 His quoq; quinq; dies hos calculus addet,
 Bis sena mediã nunc restat insuper horã,
 Efficies senas, has si colligeris horas,
 Hæ iuncta quadrans est portio quarta diei,
 Et tribus est cautum quod non numeretur in annis,

Ast anno quarto quadrantes quatuor unum
 Complent, constituuntq; diẽ sub foribus anni,
 Hic bissextilis totus uocabitur annus,
 Constans trecentis sex sexaginta diebus.

Quare dicatur Bissextus, & quare sit inuentus.

Quod si neglectum fuerit, producit error
 Tantis, ut aestiui brumali tempore menses
 Occurrant: uice uersa permulentur ut ipsi,
 Illa dies igitur tantus uidetur ut error
 Inferitur simul ac bissextus iurẽ uocatur,
 Quod numero legitur, bis Marti sexto calẽdas
 Hanc Concurrentium sedem dixere Quirites,
 Nam quota cunq; dies feria numeratur in ista,
 Tot concurrentes alio sumuntur in anno,
 Sed bissextili superaddita sumitur anno.

De nominibus mensium.
 Et quia signorum data significatio claret,
 Nunc de nominibus conemur scribere mensium.

Roma potens olim cum gemmis philosophia
 Vernaret, cursum totiq; imponeret orbi,
 Primum bissextilis diuisit partibus annum,

Incidit hinc & cuiq; uocabula congrua parti
 De Martio.

Martius a maribus cuius pars prima uocatur,
 Quod tunc Iuno Iouem, quod tellus postulet
 imbrem,
 Et fiat prægnans, & foetibus apta tumescat.

De Aprilii.
 Ast alia Aprilis quoniam natura aperitur,
 Dicitur ad flores, fructus & gramina cuncta

De Maio.
 Tertia maiorum Maius de parte uocatur.

De Iunio.
 Iunius in quarta, iunioribus est uocitatus,
 Nanq; bipertiti fuerant de more Quirites,
 Atque senex maior pars consultabat in urbe,
 Militiamq; manus iuuenum uirtute regebat,
 Hinc igitur Maius & Iunius est uocitatus.

De Iulio.
 Iulius a magno sortitur Casare nomen.

De Augusto.
 Nomen ab Augusto mensi imposuere sequenti.

De quatuor ultimis mensibus.

Quatuor hinc alij sumpserunt nomen ab imbre.

De Septembri & Octobri.
 Primum Quintilis sunt, Sextilisq; uocati.

De Nouembri & Decembri.
 Et numero quantum sunt primo mense remoti,
 Temperiem coeli numero quoq; significantes.

De

De Ianuario.

A Ianõ, mensis Ianuarius, qui est uocitatus,
 Principium rerum Ianum feriata uetustas,
 Credit atq; illum mentem mirata ditauit,
 Quapropter mensis Ianuarius caput anni,
 De Februario.

Postremae parti nomen Februarius indunt,
 Nam februlare quidem dicunt purgare Latini,
 Mos uiguit talis Romanis ciuibus olim,
 Anno sub quinto dum census fertur ad urbem
 Mœnia cum muris templa & lustrare deorũ,
 Scilicet istius mensis sub luce secunda,
 Ut quasi purgant delicti excessibus urbem,
 Et uentia atq; salus per supplicia ista daretur,
 Dicere, lustrare, sic & purgare solemus,
 Sic & multotiens dicitur quinquenniali lustra,
 Sed per inaccessos opus est nũc tendere saltus,
 Atque itinẽr coeptum uario sermone leuare.

De regularibus feriarum, calendarum, & de eorum origine.

Primum nunc igitur uideamus redigulares

Vnde procedant, & eorum qua sit origo.
 Prima dies mundi describitur illa fuisse,
 Qua lucem legimus primum luxisse creatam,
 Hoc est zodiaci & ueruecis portio prima.

A prima ergo die numerabimusq; calendas
 Illius mensis, de quo cognoscere queris,
 Quosq; dies post hæc, per septem diuide cunctos,

Hunc numerum quoniam nunquam transcedere possunt,
 Quodq; supercreuit pro redigulare tenebis,
 Si minus est itidem pro redigularibus adsit.

Septem si fuerint tot mensibus addito septem,
 Et concurrentium de summa subtrahere sedem,
 Veneris ad Marti, postquam numerando calendas,

Et tibi qui restant ascribere quinq; memento,
 Illa dies feria uisa est decurrere prima,
 Dum Phœbus cursum nondum perfecerat anni,

Hic prius incepta cõcurrẽs prima uocata est
 Concurrat siquidem totum copulata per annũ.
 Quare regulares dicantur.

Nunc qua concurrentes procedat origine prima,
 Addimus, & talis quid signet copula nobis.
 Qua concurrentes ideo dicuntur aperte,

Quod pariter totum cum redigularibus anno,
 Currunt & feriam quota sit uentura calendis,
 Significant, & sit per solis regula cursum,
 Sume dies igitur qua primum clauit orbis,
 Luce nouus, cunctosq; simul numerabis ad ipsam.

Visque locum sedes quo cõcurrentis habetur.
 Quomodo inueniuntur regulares.
 Primus concurrentis.

Hos quoque præcipimus, per septem diuide solus,

Bedæ, tom. 1.

Qui superest concurrentium signetur origo,
 Cætera qua sequitur hoc ordine comperietur,
 Sicut ab hac actum est anno partire secundo,
 Hæc qua duæ currunt illo qui transit in anno,
 Quodq; superferit, uni superaddere cures,
 Tertiaq; & quarta reliquis sic multiplicantur.

Ast anno quinto, quoniam bissextus habetur,
 Quæ super accrescunt simul hac in sede quiescunt,

Dicta sede duæ feriae numerantur in unum,
 Sextaq; prædictum tenet & post septima cursum,

Quodq; supergraditur, (ut dicit regula) septẽ,
 Illud sublati, concurrẽs iurẽ tenetur.
 Quomodo inueniatur feria per regularem.

Hæ Concurrentes cum præcedẽtibus aucta,
 Ostendunt feriam quota sit uentura calendis,
 Si septem fuerit numero, tibi septima fiet:

Si minus est, totam feriam numero calendis,
 Si septem transit, numero deponito septem,
 De inuentione cuiuslibet diei mensis, per dies mensis.

Et si per totum mensem cuiusque diei.
 Nocte cupis feriam, præcedentem quoque mensis,
 Sume dies cunctos, sed nec numerabis eandẽ,
 His q; calendarum feriam superaddito totam,

Si septem fuerint itidem, tibi septima fiet,
 Si minor est illis numerus, tibi iure manebit,
 Si septem transit, numero deponito septem,
 Scilicet signetur quod ea ratione tenetur.

De regularibus lunæ, & de eorum origine.
 Sed quæ circuitus est solis & carmine scriptus,
 Nunc assignemus lunæ pro posse meatus,

Ast alios primum pandamus redigulares,
 Qui subscribuntur ab lunæ mensibus illis,
 De epactis.

Lunæ circuitus, lunaris dicitur annus,
 De inuentione Nullæ.
 Principium cuius, qui nunc Septembris habentur,

Mensis adest, ueterum quem sicut pagina prodit,
 Aegypti astrologi primum inuenere sagaces,
 Hi sunt scrutati uigiles secreta polorum,
 Atque magisterium quorum didicere Latini,
 Gymnasiumq; artes admirantes imitantur.

Hi quoque post illos describentes statuerunt,
 Sepem epactarum Septembris sexto calendas,
 Hac coelo infixam referunt in sede creatam
 Lunam, quod nullo terris fulgore refulsit.

Hanc quia nullius numeri uariauerat ætas
 Lumine, non ualuit penitus tricesima dici,
 Hinc igitur Phœbem nullo splendore scientes,
 Nullas, epactas illum dixere per annum.

Ast alia primum terris de lumine lumen,
 Fundens luce noua, recte est tunc prima uocata,
 Et quoniam terris illuxit lumine primum,

Hic prius incepta est numerari quinto calēdis
Et quoniam Octobris euenit quinta calēdis,

Nam quotacumq; fuit tunc luna, quibusq; calēdis,

Mensibus his totidem scribuntur redigulares,
Ista quidem currit per cunctos regula menses.

De undecima epacta.

Undecimam post hoc anno discere sequenti,
Epactam tota est, nam Phœbe sede notata,
Et quota sede sua cunctis effulget inanis.
Epactæ totidem concurrunt semper in ipsis.

Quod epacta & regularis debent
Iungi ad inueniendum ætatem lunæ.

Epactæ iunctæ cum redigularibus istis,
Præsignant quota sit Phœbe fulsura calēdis.

Horum si numerus triginta euenit infra,
Tota manet Phœbe, sed si concreuerit ultra,
Illis sublati aderit tibi tota calēdis.

Quot reliqui fuerint, hoc constat regula cunctis.

Quod ætas lunæ per dies mensis
inueniatur.

Sed etsi per totum cupis hoc cognoscere mensis,

Sume dies mensis qui præcedunt hodiernum,
Et quotacumque fuit tunc ipsis luna calēdis,
Illius numerum transactis adde diebus.

Horum si numerus triginta euenit infra,
Tota manet Phœbe, sed si concreuerit ultra,
Illis sublati quot restant tota tenetur,
Sed tamen hoc opus est, uigili de mēte notare,
Si mensi fuerit inscripta uicesima nona.

Deme tot ætatem, reliqui lunæ tibi pendent,
Hoc quoque cur fiat conabor prodere metris.

De anno lunari.

Zodiaci signum percurrit quodq; duobus,

Luna diebus sex horis, bisse unius horæ,
Quosque dies igitur de cunctis collige signis,

Eriuncti per iter uiginti quatuor adfunt,
Tresq; dies potes ex horis superaddere senis,

Et quid sit bisse nunc hac ratione farebor,
Si tres in partes aliquid diuiseris æquas,

Nomine quæq; triens fertur, cunctaq; centes,
Portio si fuerit, alijs subtracta duabus,

Vna, duæ reliquæ dicuntur nomine bisse,
Bisse ex his sex octo suppleueris horas,

Hic igitur numero Phœbem, ambire dierum,
Totum zodiacum daret dictisq; sub oris,

Non tantum ad solem spatio transire sub ipso,
Signiferi partes quoniam dum peruolat ipsa,

Sol totum ferme tendit percurrere signum,
Nec ualere accendi Phœbe, nec prima uocari,

Ni sub fratre prius fuerit, ni transgrediatur,
Ergo dies duo prædictis & quatuor ore

Addantur, quorum spatio Phœbum ipsa sequitur.

Transuolet & fiat superno lumine prima,
Hoc est lunaris suppletus ad omnia mensis,

Quem nos uiginti constare nouemq; diebus,
Insuper & scriptis bisseis prominus horis,

Namq; dies horis non permanet integer illis,
Et quia tum diuiditur in mensibus unis,

Alterius mensis bisse impleritur horis,
Præsertim primo fuerit cum cardine mundi,

In media succensa die, sed mense secundo,
Nocte alternatim media, sic inde cucurrit,

Hi cuncti summam menses redigantur in unâ,
Hinc & tercentum cum quinquaginta diebus

Quatuor adiectis annum constare fatemur,
Hic est qui proprie lunaris dicitur annus,

Quod una epacta inueniatur per
aliam addendo undecim.

Illud & intuitu nunc contemplare sagaci,
Quod damus & memori patefactum mensis

re reponere,
Hic epactarum series & origo patebit,

Sunt duo inæquales tibi quos monstrauiamus
anni,

Vincitur undenis, lunaris forma diebus,
His quia lunaris solis superatur ab anno,

Vndenæ epactæ sumuntur in ordine primo,
Hinc numerus cunctis addatur semper in annis

Epactis affinis præcedentibus annis,
Quod minus aut plus est triginta ex more tenebis,

Illius epactas anni, qui tempore transit,
Octauas decimas epactas ultimus annus,

Continet his cum præcedentibus additur
unus,

Hic qui lunari semper subducitur anno,
Philosophi saltum quem lunæ nomine dicunt,

De quo si Deus annueris tractabimus altè,
Quos si coniungis pariter triginta tenebis,

Hæ sunt epactæ quæ currunt cardine primo,
Illius cycli retinent quem semper Hebræi,

Quas mensum iungis si redigularibus ipsis,
Pro numero lunæ, numero subducis easdem,

Et numeras lunam, sicut dant redigulares,
Illius in mensis anni cuiusq; calēdis,

Hinc etiam qui modò epactas dicere nullas,
De annis ambolismalibus & communibus.

Nunc ex ambolismis & communibus
annis,

Pertractare necessarium decernimus istis,
Enucleatus ut lunæ saltum referemus,

Diuini libri testatur pagina lunam,
Infixam cœlo cursum sub sole habuisse,

In quarta feria positam, cursum inde tulisse,
Atque die qua prima fuit, non prima refluxit,

Ni post annos inde decenos atque nouenos,
Hic lunæ cursus est, cyclus iure uocatus,

Inde uelut primū per eundem transineat orbem,
Cuius prima caput transit lunatio mundi,

Quæ quartamdecimam cōpleto lumine lunam,
Attulit in nonis, qui nunc est mensis Aprilis,

Aptius ut Memphis docuit, potes ista uidere,
Regula nam quorum cyclo dissentit Hebræo,

Sed propter Pascha uariè describimus ista,
Hinc

Hinc igitur cyclus est tali nomine dictus,
Hinc per communes annos fit & endibolismos,

Quiduo præcedunt communes iure uocantur,

Quod fuerint clusi bisseis mensibus anno,
Sed superacrescens uocatur tertius ille,

Vnusq; mensis, hoc est lunatio creuit,
Inde sequens annus primordia sumpsit ab illa,

Quæ quartamdecimam prodit lunatio lunam,
Post horas noctis æquales atque dies,

In qua Paschalis à prima terminus adsit,
Sive sub æquali tantummodo tempore fiat,

Vnde fit ut semper sic crescat circulus ille,
Præter in ogdoade, quod non sit & endecade anno.

Quicq; etenim quorum communem prætulit annum,

Ille notabilior quod cyclo constet eodem,
Dicitur octauus ex Græco nomine factus.

Endecas hic quoniam undecimus post ogdoade fit.

Ad numerum quorum facili ratione notabis,
Endibolismales sunt anni deniq; septem,

Nonaginta unus etiam menses numerantur,
Anni communes quos signat regula bisseis,

Centum quadraginta alijs & quatuor addunt,
Sunt pariter iuncti triginta & quinque ducenti,

Sed promissa tibi nunc differere incipiamus,
Mensibus & lunæ saltum pandamus ab istis.

De saltu lunæ.

Signiferi post circuitum cum prima uocata est,

Et succensa fuit lunari mense peracto,
Luna duodecimam necdum perfecerat horam

Restabantq; super illi quam diximus horæ,
Bis duo momenta, momenti que & uncia & unus,

Tantum atomus qui indiuidua est temporis aprè:

Quæ sic augentur per cunctos omnia menses,
Diminuant unum numero lunaris ut anni,

Cycli sine diem iam nunc ratione probemus,
Qualiter una dies ex istis integra crescat,

Sed quia sunt menses triginta & quinque ducenti,

Illos pro numero momentorum antè relato,
Quadrupeda & nongenta & quadraginta uidebis,

Et quoniam punctis horam cōstare quaternis
Dicimus & punctas momentis singula denis,

Per quadraginta cunctorum diuide summam,
Inueniesq; horas uigintitres mediamq;

Alteri sed si pars huius supplebitur horæ,
Quæq; duodecima est terum pars uncia dicta,

Verum momentum numerus duodenus adimplet,

Efficiunt igitur triginta & quinque ducentæ,
Quinque bis atque nouem momenta, ipsis que

subiunguntur,

Bedæ, tom. 1.

Septem quas atomis mensum supplereneceffe est,

Quadraginta atomis septem simul, uncia constat.

Ex atomis igitur triginta & quinque ducentis,

Vncia & augentur, quas quinque decem notantur,

Quas si præscriptis septem cōiunxeris æquæ,
Momentum efficies alijsq; addatur id ipsum,

Quo numerus medietate iuncto supplebitur horæ,
Quæ si uigintitribus est mediæ quoq; uincta,

Integer ille dies, uiginti quatuor horis
Conficitur, qui sic lunaris saltus habetur,

In nono decimo cycli cum Iulius anno,
Debeat ut semper ternis numerare calēdis,

Augusti lunam sibiq; uicesima fiat,
Hic prætergressa tricesima uocatur,

Tertiamq; Augusti numeratur iure calēdis,
Ast epactarum constat ratione secundi,

Inde tenet cursum per cunctos inuolatum.
Quot horis luceat luna.

At si scire cupis quot Phœbe luceat horis
Cremento lucis punctos adhibeto quaternos,

Noctibus in cunctis à prima nouimus ipsam,
Ad quintamdecimam quo fiat lumine plena,

Et sexaginta per punctos fulgeat ipsa,
Et facies quinis horam consistere punctis,

Inueniesq; quoto puncto luna luceat hora,
A quintadecima numero deplebitur usque,

Quo lumen perdat simul & trigesima fiat,
Atque quotis itidem punctis luna luceat horis,

Inuenies que Phœbe sed nil tricesima lucet,
Soli subiecta maiori lumine rapta,

Hanc horam Græci uocant, coitum que Latini,

Dicunt, quod pariter currat coniunctim uterq;
Eclipsim solis fieri quo tempore claret,

Ast ex hoc alibi carmen dictabitur aprum.
Quod superius distulit de astris

nunc exequitur,

Nunc de signifero quedam memorare necesse,

In quo sunt fixa tempus uariantia signa,
Sub quo planetæ uariant per tempora cursum,

Orbis zodiaci sic obliquatur ab Arcto,
Ut sit zonarum mediæ porrectus ad austrum,

Quatuor est inter zonas hoc sole perusta,
In medio cuius Aries & Libra relidunt,

Hæc etiam mundi medio duo signa locata,
Opposita atque sibi cedentia tramite recto,

Vndique circueunt quasi desperantia terram,
Et quasi diametro dirimuntur æqualiter ipsum

Zodiacum, certum que uidetur altrinsecus unum,

Alternæ que cadunt, alternatimq; resurgunt,
Nam diu Libra cadit, Aries consurgit ab ortu,

Occidit hinc Aries, inde ortu Libra resurgit,

ff 3

Sunt duo præterea, Cancer simul & Capricornus,
Cancer signorum summus, Capricornus & uerum est,
Hic duo sunt tropica, quæ conuersiua uocantur.

Sol quoniam signis positus conuertitur istis,
Hic etiam solis portæ dicuntur utrinque,
Quod soli quartis dum currit paribus horum,
Clauditur accessus, signorumque ultima crescit,
In quibus solstitia æstiuæ & brumalia fiunt,
Nanque duodecim certa ratione calendis,
Æstiuum Iulij fiunt brumalia Iani,
Solis solstitium stationis nomine dicunt,
Nam ut stare fides, ut quo sit tempore solem,
Sed dum zodiaci Phœbo pars summa uel ima,

Tangitur ex atomo censetur nomine tali,
De solis ortu atque occasu.

Quatuor his signis, tres ortus principales,
Fiunt exoriens dum sol decurrit eisdem,
Partibus inquiris tibi quas signauimus ante,
Australis Capricorno, & Cancro fit borealis,

Tertius ac medius Libra ac Veruece notatur,
Cætera turba patet, quod signa alterna resignant,

Hinc igitur clarè poteris per cuncta uidere,
Instar si sphaeræ cœlestis pinxeris illum,
Natura monstrante globum inuigilares & ipsi,

Nam cœlum zonis incingi quinque uidebis,
Quarum ex natura uis frigoris atque caloris.

Ingeritur terris, & partes temperat,
Perspicies etiam cur noctes breuiiores,
Solibus æstiuis & contra sint hyemales,
Noctibus intuitu facili tibi cuncta patebunt,
Hinc & planetas discernes tendere ad ortum,
Utque meent signis sphaeræ nec inerat ul-

lus,
Ætheris obliqui, sed enim interualla pererant,

Et tantum ipsius per signa meare feruntur,
Sed de zodiaco satis quæ dicta supersunt,
Eclipsim solis & lunæ iam referemus.

De eclipsi solis & lunæ,

Ignifer est latus bisseis partibus orbis,
Pars spatium est, solis quantum completi,
Aut ex diametro est illius meta quibusque,
Solæ duæ mediæ lustrantur lunæ per omnes,
Scandit, & à Borea, rursus inclinatur ad austrum,

His igitur mundi medio cum terra duabus,
Subiaceat sol, supra atque infra luna ferantur,

Et sit supposita fratri tricesima Phœbe,
Obiectu lunæ solis splendorque calorque,
Subtrahitur nobis positus duntaxat in imis,

At si per partes exorbitet exteriores,
Terra quibus non est subiecta, sed extima con-

stat,
Non celare potest solaris lumina nobis,
Inde est quod raro defectus in ordine fiat.
Verum defectus aliter lunaris habetur,
Hic etenim quamuis per pleni lumina semper

Fiat, dissimili tantum deficitur ratione,
Constat enim lunam proprium lumen habere,

Sed splendere modò speculi sole irradiatam,
Partibus octo licet sub magno corpore solis,
Vincatur tellus, ut mira indagine claret,
Plena tantum partes, quoniam fertur per casum,
Aspectu solis fraudatur luna tenebris,
Luget & incedens terrarum damna per umbras,

Ac super aut subtus tetro uelatur amictu,

Ac super partes exorbitet exteriores,
Luminis accepti detrimentum effugit ipsa:
Non igitur semper priuatur lumine Phœbe,
Has defectiuas dicitur de thmate partes,
Astrologi, quod sit defectus causa utriusque.

Quantum in unaquaque die elongetur luna à sole.

At si forte animus cupit hoc augere labori,

Partibus ut uerè noscas quot luna recedens,
Sole elongetur, uel quæ signa moretur.
Illius ætatem fuerit quotacunque resume,
Multiplica que quater, rursus numerum que ter ipsum,

Et quot compereris, tot nosces partibus illam
Phœbo elongari, simul illa degere parte,
Ad quam uenturus totidem post ipse dies sit,

Nil etenim partes aliud quam dicimus istas,
Solis progressus per signa quibusque diebus,

Si signum quo luna die decurrat eodem,
Nosce uel ex prædictis tot partibus addes,
Soli quot restat, ut signi compleat ipse,
Illud iter quo degit, & inspicere corde capaci,
Inde dabis partes signis triginta quibusque,
Ordine cui desunt in eodem noueris ipsam,
Si non ad numerum poterunt procedere tantum,

Vel si completis superest quod ab ordine signis,
Quod solet fieri in prima, quod sæpe secunda,
Phœbe cum sole signo decurrat eodem,
Sæpe dies nona, uicesima terque decena,
Hoc habet & signo quod sol decurrat in illo,

Philosophi que dies hos interlunia dicunt,
Quod que renascentem, sunt que inter descendentem,
Hactenus ista quidem sunt argumenta diurna,

Quæ tibi contulimus, sed annua iam properemus.

De

De annis à principio mundi.

Principio mundi sunt milia quinque trecenti,

Et sexaginta cum quatuor insuper anni,
Præcedente tamen sine concurrentibus uno,
Virginis ad partum peperitque uirgo salutem,
Humani generis genitrix hominisque Deique,
Virgo beata preces digneris fundere nato,
Spiritus adueniat menti, qui uult ubi spirat,
Qui patre procedit, quem mittit filius eius,
Ut me per pelagus labentem dirigat altum,
Et manus illius ad litus uela reducat.

Ecce pero, quæro, nictans & ad hostia pulso,
Cuius auxilio, simul & munimine fretus,
Ætatem mundi ualeam tales esse probare.
Ex diuinorum scriptis uidere librorum,
Philosophi uigiles transisse ab origine mundi,
Annorum spatium memorabile tempus ad usque,

Quo saluatoris fuit incarnatio facta,
Milia quinque super ueterum quod pagina prodit,

Sed nec quingentos super illa fuisse fatemur,
Quod plus aut minus est, hac nosces traditione,

Maximus ille cyclus qui semper uertitur annis
Cardine quingentis, simul & trigintaduobus,
Fertur cyclorum concordia uera duorum,
Quod lunæ & solis cursus concordat in ipsis,
Expletis tantum, nec plene conuenit ante,
Inde dies, menses, horæ, lunæ que calendæ,
Omnia conueniunt simul & post prima recurrit
Sedecies cyclum tu multiplicaueris ipsum,
Verè comperies annorum milia quinque,
Atque trecentorum summam, numerum que uicenum,

Additur his, quartus, & quadragesimus annus
Ordine iam cycli, describitur iste secundo,
Hoc anno Christus sacra est de uirgine natus,
Hinc igitur cernis, quod milia quinque trecenti,
Ex sexaginta, sunt quatuor insuper anni,
Præcessitque unus sine concurrentibus annus,
Vndecies autem non multiplicabis eundem,
Nam superacrescit nimium quod pagina dicit,
Et superadiecetos annos indictio turbat,
Atque euangelio numero ac ratione repugnât,
Ergo per hunc cyclum qui transit ordine magnum,

Cyclus, epactas, aderant quæ tempore Christi,
Et concurrentes ideo prius inueniamus,
Ut non turbetur doctrina sequentibus annis.

De cyclis.

Cycli tres nostro scribendi carmine perstant,
Anterior quibus est, recolunt quem semper Hebræi,

Cuius principium prima est lunatio mundi,
Ast epactarum fuit in Septembri secundus,
Hic quoque mutatur per menses & uariatur,
Tertius est dictus solaris nomine solis,
Hinc quoque principium Marti statuere calendæ,

Quartus lunaris referens nihil utilitatis,
Hinc caput est Iani, cum prima est luna calendis,

Ergo si primi gliscis cognoscere cycli,
Ille quotus transit annus sub tempore Christi,
Hunc numerum sumas, qui mundi à cardine cœpit,

Perque nouemque decem totam eius diuide summam,

Et septem superant, fuit ergo septimus annus,
Si epactarum cyclus manet inueniendus,
Sed tantum epactas quæ Christi tempore currunt,

Inuenies aliter nam septem qui superarunt,
Fine per undenū numerum distendere debes,
Et ergo septuaginta uideres simul affore septem,
Hos per triginta partiri conuenit omnes,
Atque decemseptem qui restant, scribere oportet
Epactas quæ currebant sub tempore Christi,

Ast aliter cyclus solaris comperietur,
Maiolem numerum qui supra scriptus habetur,

Diuide solerter per uiginti & simul octo,
Sed tamen ut primum sine concurrentibus annis,

Siprocul & summa nunquam numeretur in ista,

Et sextum decimum diuisio proferet annum,
Sed concurrentes sic prospicis ipsius anni,
Hic idem numerus simul eius portio quarta,

Addita diuiditur per septem, & quinque superant sunt,

Sed tamen hic animo nunc contemplantare sagaci,

Ut nisi completis partem non uince relictam,
Inde data exactis quadrante carentibus annis,
Vno intermisso quoniam bissextus habetur,
Septima cōcurrentes est Marti incœpta calendis,

At si fert animus quora tunc indictio transit,
Noscere perfacili uerum ratione patebit,
Per partes numerum quindenae diuide dictum,

Et decimam inuenies anno transire sub illo,
Olim cum penè Romanis gentibus orbis,
Omnibus & populis uirtutibus imperitarent,
Vectigal statuere, atque indixere tributa,

Solueret ut quisque tria per quinquennia cœsum
Æra, sed in primo, sed in simul argentum que secundo,

Aurum sic etiam lustrò tribuere sequenti,
Inde uelut primum fuit à primo repetitum,
Et non excedit numerum qui præfuit ordo,
Post quintam decimam rursus est indictio prima.

Ad inueniendum summam annorum Domini.

Annorum Domini cupiens cognoscere summam,

Hoc argumentum uigilanti pectore conde,
Summam ex ordinibus qui sexaginta nouem sunt,

ff 4

Multiplicat per quindecim, & insuper addito quinque,

Hic qui restabunt ex ordine tempore Christi, Addaturque super indictio temporis huius, Conuenit hoc & te uigilanti corde notare, Ut cum suppletus fuerit qui nunc inear ordo, Atque iterum fuerit indictio prima resumpta, Ordinibus dictis unum superaddere cures, Hic post quindenos addēdo noueris annos, Semper & ordinibus accrescat calculus istis.

Ad inueniendam indicationem.

At si scire uelis quota nunc indictio transit, Per partes numerum quindenos diuide dictum,

Sicque sub Christo transit superaddita primū, Quodque supercreuit indictio permanet anni,

Et quintamdecimam dicitis cum nullus abundat,

Nunc millesimus & quinquagesimus annus, Est etiam decima quæ nunc indictio transit, Currit & epacta quam cyclus continet anno, Prima sub undecimo post hanc duodena sequitur,

Cycli solaris annum tenet ordo secundum, Est & concurrens hoc anno more secunda, Ordine nam cycli describitur iste secundo, Ergo si primi gliscis cognoscere cycli,

Nunc quotus est annus qui nostro tempore transit,

Annorum Domini numerum isto tempore sume,

Perque nouemque decē totam eius diuide summā, Sed tamen huic numero septem superaddere cures,

Annus enim totus transibat corpore Christi, Quodque super fuerit annum monstrabat aperte, Si superest nullus, is cycli est ultimus annus, Si que nunc currunt epactas noscere cyclis,

Quod superest illis sub eodem sine diremptis, Cura, per undenū numerum distendere debet, Et quotquot fuerint, sume triginta recides,

Prodit & epactas illis quod semper abundat, At si triginta numerus tibi manserit infra, Hic idem epacta præsentis habebitur anni,

Ultimus aut annus non hac ratione tenetur, Huic alia epactas concedit regula nullas, Pro saltu lunæ tamen huic subiungitur unus.

Ast aliter cyclus solaris comperietur annus. Prædictum numerum quod superscriptus habetur,

Diuide solerter per uiginti & simul octo, Et primum tredecim numero superaddere cures,

Tempore quod Christi cycli currebat hic annus, Quodque augmentatur est annus in ordine totus,

Ultimus est annus si quem diuisio cludit, De Concurrentibus.

Si concurrentes Domini uis nosse per annos,

Ex toto numero deponere conuenit unum, Qui de septeno numero solus superabat, Concurrens etenim sub Christo septima cœpit,

Hinc etiam post hanc fuit anno prima sequenti, Ex qua principium numeri nos sumimus huius, Illo deposito nec septem scandimus ultra,

Hic idem numerus simul eius portio quarta Addita, diuiditur per septem, & more frequenti,

Quod superest illis pro concurrente tenetur, Nihil his superat tunc septima iure notatur. Ad inueniendum annum bissextilem.

Utrum bissextus sit uel quartus annus ab illo,

Non est difficilis labor hoc cognoscere semper, Diuide quot fuerint Domini per quatuor annos

Est a bissexto totum quot sine superant, Si nihil his superat anno est bissextus in illo, Quod undecim epactæ in mortis tempore Christi concurrerunt.

Sed nunc errorem reprimant documenta priorem,

Atque ex sacrorum dictis Euangeliorum, Sic affirmetur ratio, quod non mutetur, Tempus & annorum Christi triginta duorum,

Et simul undecimas epactas tempore mortis Currere, non aliâs certa ratione probemus, Fidimus, & uerum est Luca narrante relatum,

Quod baptizatus Christus discessit ab amne, Incipiens erat annorum triginta patenter,

Namque dies tredecim de triceno fluitabant, Hinc post baptismum ieiunia sancta peregit, Ac sibi discipulos anno delegit in illo,

Hinc alio sacra dies effulxit in anno, Qua baptizatum uox patris magnificauit, Nuptiæ tunc factæ sunt in Cana Galilææ,

Discipulis suis coram primordia fecit, Signorum doxamque suam dedit hic manifestam, Hic euangelio describit Pascha Ioannes,

Primum & commemorat Christi miracula facta, Ac post multa quidem subiungit pascha secundo, Scilicet hoc alio quod pertransiuit in anno,

Inde refert iterum memoranda in secula natum, Atque olidi Lazari producit membra sepulchro, Et procedentem Christo frondesque gerentem,

Laudibus ascribit quæ prodijt obuia turbam, Inde pedes Christus ut seruus discipulorum, Aluit in feria qua Paschæ terminus instat,

Captus & in hac nocte est sub plenæ lumine lunæ,

In quarta captus, decima crucifixus in illa, Quæ quintadecima medio descendit ab axe, Atque die Christi crucifixo sancta notatur,

Angelus hic Christum uenturum nunciant ipsum,

De solio patris ad matris uirginis aluum, Sumere mortalem pro mundi crimine formam, Hac

Hac quoque deposuit formam cruce solutam, Tertia sancta dies surgentem morte reuixit, Atque immortalē uitæ surgendo reduxit, Atque dies simile mortalem matre refudit, Et uelut epacta decima & septena recurrit, Qua Christus natus descendit uirginis aluum, Sic haec luna die decima & septena refulsit, Fulsit & Aprilis uicesima prima calendis, Hinc igitur clarè poteris peracta uidere, Ille quod undecimas epactas portitat annis, Hinc annis uitam Christi triginta duobus, Mensibus atque tribus, rectè constare fateamur.

De Paschæ termino,

Terminus est paschæ uernali tempore lunæ, Quarta simul decima, quæ primo mense refulget.

Qua dominus Pascha fieri præcedit Hebreis, Hinc igitur memores celebrant hoc tempore Pascha,

Atque die incipiunt annorum festa sequenti, Et quartam decimam nos expectamus eadem, Nostræ & differimus pro religione sub ipsum Pascha diem Domini, quo sumpsit nomen habetque,

Qua qua salus cunctis facta est resurrectio Christi, In festis alijs ad corda reducti in acta, Hac non facta modo sed quæ sunt sine futura,

Temporis hæc serie prima atque octaua recurrit, Prima quod hæc legimus lucem luxisse creatam,

Ora est, quoniam post septem prouenit ipsa, Ipsa die quoniam primum præcessit eadem: In nostro capite resurrectio, sexque peractis,

Ætatum tribuit, uitæque laboribus huius, Septenæque animarum dignè luce quietis, Nostra sumus qui membra eius resurrectio digna,

Octaua ætate seclorum sit peragenda, Cum uocem capitis fuerit qui mortuus omnibus,

Audiet & tumultis superacta morte resurget, Ergo duodecimus tum terminus ipse calendis,

Aprilis, quarto decimas sit in usque calendis Maij, quis non inferius nec longius ipse, Esse potest, quacunque die sit terminus horum Pascha die Domini celebratur ritè sequenti,

Hac quintadecima nunquam minor esse ualebit, Phœbenec maior quam sit uicesima prima.

Vnde procedat terminus Paschæ, Sed si nosse diem cupis, in quo terminus procedat uersus illos uigilanter habeto,

Quorum primus adest a nonis cœptus Aprilis, Quod primum nonis Phœbe plena refulsit,

Principijs horum signatur terminus ille, Illorum fines demonstrant redigulares, Hos igitur iungas cum concurrentibus anni, Et feriam nosces ueluti tibi scriplimus ante,

Qua tibi clarescat quem quæris terminus ille, At si deciderit menti quis uersus habetur, Sicut ete primum docui cognoscere cyclum,

Quis currat uersus Domini cognosce per annos,

Hunc aliter uersum quoque te reperire docebo Qui propter tritum tibi taliter inuenietur, In primo articulo sit, pollicis ille sinister, Dispositus, tum deinde alios numerabis & omnines,

Per quæ manus summus digitos transibis ad ipsum

Pollicis usque locum, quo principium instituit Et quicunque dies occurrit rursus eodem, Terminus instabit, per & hunc cognosce futurum,

Perque alios, alios pariter discerne supremos, Perque locos tantum quis terminus ipse recurrat,

Circueas superadictio qui in tertia & uno, Si cupis illorum cognoscere redigulares, In prima feria tu primam ponito mundi, Atque dies ab ea cunctos numerabis ad ipsum: Vique locum feriatim, quo tibi terminus instat, Atque quota feria reperitur terminus ille,

Tot tibi subiungas, quot quæris redigulares, Hinc alios per paschalem reperire ualebis, A prima mundi paschalis terminus ipse, Aspectu memori, quod distet cerne diebus, A nobis decimus Februarii numare calendis, Expediet totidem quorum sub fine patenti, Terminus occurrit quem Septuagesima monstrat,

Hoc semper decimam Phœbem in fine notabis,

Hæc Februarii mensis erit & cludetur in ipso, Ast Februarii nonas itidem numerare secundis, Expediet, atque adde quæ quadragesima quærit,

Terminus, hic lunam debes numerare secundam.

Hæc Marti mensis erit, & cludetur in ipso, Si bissexti fuerit, si terminus anno, Ultra bissextum sub nonis incipietur, Terminus est alius quem sancta rogatio quærit,

A Maij decimis præscripto iure calendis, Quæritur hunc etiam monstrat uicesima luna, Hic Maij mensis erit & cludetur in ipso, At Pentecostes si fortè requiritur ipse, A Maij nonis reperitur ritè secundis, Hunc etiam luna designat tempore quarta, Hæc Iulij mensis erit & cludetur in ipso, Sed feria quacunque tibi prouenerit ipse, Terminus in lucem Domini differo sequentem,

A quo nomen habet, a quo resurrectio facta est.

De

De controuersia ogdoada, & de embolismo.

AT quoniam primi fit controuersia cycli, Quae tamen tribus est annis, & sepe quibusdam, Contra epactarum seriem fit, luna calendis, Endibolismalis & eam lunatio prodit, In quibus est nonis idibus & quibus atque calendis, Fiat, in extremo referemur carmine aperte, Hanc tenet octauus, undenus & ultimus annus, Ogdoas octauus est, e graeco nomine factum, Hoc anno epacta decima & septena recurrit, Incipitur nonis tum Marti luna secundis, Endibolismalis posthac trigesima nonis, Desinit Aprilis non eius rite secundas, Inde sed Aprilis eius lunatio nonis, Incipit & Maij nona uigesima quintis, Desinit in nonis, in cuius luna calendis, Epactas esse circa uigesimalseptima constat, Incipit in quartis Maij lunatio nonis, Desinit in quartis Iulij trigesima noni, Ast ternis luna Iulij primordia sumit, Desinit in Iulij uicesimanona calendis, Ast epactarum numero trigesima constat, Et tenet inde suum per cunctos regula cursum, Inde sub undecimo uigesima permanet anno, Epacta & Iani nonis primordia ternis, Endibolismalis anni lunatio sumit, Eluditur & Februus trigesima quippe calendis, Incipitur quartis eius lunatio nonis, Eius Marti sextis nonis uicesimanona, Anno bissexti tamen hic trigesimo constat, Hic circa epactas Marti fit luna calendis, Inde tenet solitum per cunctos regula cursum, Ultimus octauus decimus hinc continet annus, Epactas Marti, & nonis lunatio ternis, Endibolismalis hoc anno exordia sumit, Desinit Aprilis nonis trigesima ternis, Luna sed Aprilis nonis incepta secundis, Inceptis nonis Maij uicesimanona clauditur, ast eius uicesimanona calendis, Ex epactarum numero fit luna patenter, Incipitur quintis Maij lunatio nonis, Desinit & Iuni trigesima luna calendis, Augusti & quartis nonis primordia sumit, Hoc quoque mense facit finem uicesimanona, Contra epactarum seriem trigesima cum sit, Cluditur hic saltus fieri, ratione probatur, Lunarique dies unus subducitur anno, Inde sed internis Augusto incepta calendis, Contra epactarum seriem numeratur in ipsis, Inde refert cursum per cunctos inuolatum, Hinc Manfredus auet, iubet & requiescere Plato, Sed iam uirgo pia digneris sancta Maria, Nequitiae mores uitaeque leuare labores, Hinc fratres socij dignas impartite grates, In festo die cantemus digna Mariae,

Laudem dicamus illi doxamque feramus, Accessi portum, quo mihi curius erat. Dixi.

APPENDIX CV: IVSDAM.

SVnt anni ab origine mundi, sicut in Orosio legitur, usque ad natiuitatem Christi quinque milia centum nonagintanovem. Ab orbe condito usque ad Urbem conditam, anni sunt quatuor milia quatuor centum quadragintaseptem. Ab urbe condita usque ad natiuitatem Christi, anni sunt septingenti quinquaginta duos; sicque fiunt anni quinque milia centum nonagintanovem. Exinde anni Domini supputantur.

De urbe Roma.

Roma, urbs in Italia, totius quondam orbis domina, a conditore suo Romuli nomine sic uocatur, quam propter eximiam uirtutem plerique scriptorum, quali sola esset, appellare urbem maelebant. Quae quidem, ut Orosius in chronica sua commemorat, post annos quatuor milia quadringentos quadragintaseptem, id est septingentesimo quinquagesimo secundo ante incarnationem Domini anno, condita est.

NObilibus quondam fueras constructa patronis, Subdita nunc seruis, heu male Roma uis. Deferre tui tanto te tempore reges, Cessit & ad Graecos nomen honosque tuus. Constantinopolis florens, noua Roma uocatur, Moribus & muris Roma uetusta cadis, Transiit & imperium, mansitque superbia tecum, Cultus avaritiae (nefas) te nimium superat. Vulgus ab extremis distractum partibus orbis, Seruorum serui, nunc tibi sunt domini. In te nobilium rectorum nemo remansit, Ingenuique tui, rura Pelasga colunt. Truncasti uiuus crudeli funere sanctos, Vendere nunc horum mortua membra doles. Nam nisi te meritum Petri Paulique foueret, Tempore iam longo Roma misella fores.

De Treuerensium urbe.

Nini Semiramis quae tanto coniuge coelox, Plurima possedit, sed plura prioribus addit. Non contenta suis, nec totis finibus orbis, Expulit a patria priuignum Trebeta regno. Profugus insignem nostram qui condidit urbem, Treueris huic nomen dantis, ob factoris amorum. Quae caput Europae cognoscitur antiquitate, Filius huius hero, patris haec epigrammata pono. Cuius ad inferias hic cum Ioue Mars tenet aras,

Sydere concordia pax est non dissocianti.

FINIS.

EIVSDEM MANFREDI EMBOLISMO-RVM RATIO.

IN primo anno igitur embolismi, hoc est in ogdoada tertia, sunt epactae uigintiduo, & ideo est luna in calendis Septembris & Octobris uiginti septem, in calendis Nouembris, & Decembris uigintinouem, ipsa autem luna quae uigesima nona est in calendis Decembris, & extinguitur illic. Ipsa autem luna quae quarto nonarum Decembris incipit primo, & terminatur in calendis Ianuarij trigessimus embolismus est. Quae autem in calendis Ianuarij est, prima luna ipsius est, quam & ipsa in triginta terminare debet.

In secundo anno embolismi, hoc est in ogdoada septem sunt epactae, uigesima quinta luna in calendis Septembris, trigesima est, & extinguitur illic, luna ipsius est. Illa autem luna quae mutatur primo, quarto nonarum Septembris, & finitur trigesima, in calendis Octobris embolismus est. Et illa quae incipit primo sexto nonarum Octobris, & finitur trigesimo nono, in tertio calendarij Nouembris luna Octobris est: in calendis Nouembris & Decembris, fit luna secunda. In calendis Ianuarij quarta, sicut ordo est.

In tertio anno embolismi, hoc est in ogdoada de ultimo, sunt epactae decemseptem, Luna uero in calendis Septembris & Octobris uigesima secunda: in calendis Nouembris & Decembris uiginti quatuor. In calendis Ianuarij uicesimal sexta: in calendis Martij uiginti sex, in calendis Aprilis & Maij uiginti septem. In calendis Iulij & Iulij, uiginti nouem: in calendis Augusti, & in calendis Septembris tertia. Cur facis unam aetatem lunae in calendis Aprilis & Maij quia nusquam sic in calculo reperitur, Ideo quippe quia luna quae secundo nonarum Martij incipit primo, & uicesimal sexta est in calendis Aprilis, in quarto nonarum Aprilis, uicesimal octaua, in secundo nonarum Aprilis, trigessimus embolismus est, & extinguitur: & illa quae instituitur, primo in nono Aprilis ipsa est Paschalis, & euenit decima quarta in decimo quarto calendis Maij, & terminatur uicesimal nona in quinto nonarum Maij, luna uero quae est prima in quarto nonarum Maij, & finitur trigesima in quarto nonarum Iulij, luna Maij est. Luna enim quae instituitur in quarto nonarum Iulij, finitur quae uicesimal nono calendarij Iulij, luna Iulij est. Luna quae incipit primo, sexto nonarum Iulij, terminatur quae trigesima, secundo calendarij Augusti luna Iulij est, postea autem fit luna ratio calendarij Augusti primo, in calendis Septembris a quarto, sicut ordo est. Nam si non fuisset unam aetatem lunae in April. calen. & Maij, euenisset tibi illud in termino Paschali, quod est decimoquin

to calē. Maij, non decimo quarto, sed undecimo & fuisset error in pascha siue in aetatibus lunae.

In primo igitur anno embolismi, hoc est in endecade, sunt epactae uiginti, & idcirco est luna in calendis Septembris & Octobris, uicesimal quinta: in calendis Nouembris & Decembris uicesimal septima: in calendis Ianuarij uicesimal nona: in quarto nonarum trigesima, quae est Ianuarij: illa autem secunda luna, quae quarto nonarum Ianuarij incipit primo, & extinguitur trigesimo calendarij Februarij, embolismus est illa uero luna, quae quarto nonarum Februarij incipit primo, & finitur sexto nonarum Martij, uicesimal nona luna Februarij est. Et si bissex tus fuerit ipso anno, tunc ipsa luna Februarij trigesima computatur, sicut & in alijs bissextilibus annis. Porro luna quae quinto nonarum ipsius mensis incipit primo, & finitur trigesima in calendis Aprilis luna Martij est: illa autem luna quae quarto nonarum Aprilis incipit primo, & finitur uicesimal nona, secundo calendis Maij, luna Aprilis est. Quae autem in calendis euenit, prima luna ipsius est. Caeteri uero ordinem suum sequuntur. In ipso autem embolismo, anno secundo in endecade sunt epactae uigintitres, luna uero in calendis Septembris & Octobris uicesimal octaua, in calendis Nouembris & Decembris trigesima: illa autem luna quae in calendis Nouembris trigesima terminatur, luna ipsius est, & illa quae quarto nonarum Nouembris incipit primo, & in calendis Decembris trigesima terminatur, embolismus est. Quae uero prima quarto nonarum Decembris, in calendis Ianuarij fit luna secunda, in calendis Februarij tertia: caeterae deinceps ordinem suum sequuntur. In ipso autem tertio embolismo anno, hoc est in endecade, sunt epactae uigintifex. Nullatenus tamen embolismus per ipsas epactas reperies, nisi ad epactas anni communis superioris reuertaris. Nam in anno praeterito communis, fuerunt epactae quindecim. Ideo autem luna in calendis Augusti est uicesimal nono, ibique terminatur, quia luna ipsius est: illa uero quae quarto nonarum Augusti inchoatur primo, finitur quae trigesimal secunda calendarij Septembris, embolismus est: in calendis Septembris & Octobris per epactas uigintifex fit luna prima, caeterae uero ordinem subsequuntur. Sunt namque epactae in ultimo embolismo endecadis octodecim: in calendis Septembris & Octobris luna uicesimal tertia: in calendis Decembris & Nouembris, uicesimal quinta: in calendis Ianuarij, uicesimal septima: in calendis Februarij, uicesimal octaua: in calendis Martij uicesimal septima: in calendis Aprilis & Maij, uicesimal octaua: in calendis Iulij trigesima, in calendis Iulij prima, in calendis Augusti tertia, propter saltum lunae: in calendis Septembris quinta. Ideo autem facimus unam aetatem lunae in calendis Aprilis & Maij, quia luna quae tertio nonarum Martij incipit primo, & in calendis Aprilis est uicesimal octaua, in quarto

in quarto nonarum Aprilis, uigesimalis onas: in tertio nonarum trigesimalis embolismus est. Illa enim luna quæ secundo nonarum Aprilis incipit, & extenditur usque in sextum nonarum Maii, uigesimalis onas luna Aprilis est, Paschalis etenim est, & uenit decima quarta in quindecimum calendarum Maii: & nisi ita fecisset, uenisset ter in termino Paschali, luna decima quinta: & fuisset error in Pascha, & in ætatibus lunæ. Luna uero quæ inchoatur in quinto nonarum Maii, & finitur trigesima in calendis Iunii, luna Maii est, Iunii quoque luna, tertio nonarum ipsius initium sumit, finiturque secundo calendarum Iulii uigesimalis onas. Quæ ergo tertio calendarum Iulii est primo, & extinguitur uigesimalis onas, luna Iulii est. Et quæ uis tertio calendarum Augusti trigesima terminari debuisset: unum diem amittit propter saltum rationum, & computatur luna Augusti tertia, in calendis ipsius, cum hanc ratione argumenti secundam existere doceat, quæ etiã uigesimalis onas sexto calendarum Septembris finitur. Et ceteræ ordinem suum sequuntur, Martius quinto, Aprilis primo, Maius tertio, Iunius

sexto, Iulius primo, Augustus quarto, September septimo, October secundo, Nouember quinto, December septimo, Ianuarius tertio, Februarius septimo, Septēber quinto, October quinto, Nouember septimo, December sexto, Ianuarius nono, Februarius decimo, Martius nono, Aprilis decimo, Maius undecimo, Iunius duodecimo, Iulius decimotertio, Augustus decimo quarto. Vigesimalis onas, decimo quinto, trigesimo quarto, uigesimalis onas, duodecimo, trigesimo primo, uigesimalis onas, trigesimo quinto, quarto, uigesimalis onas octauo, decimo septimo, trigesimo sexto, trigesimo quinto, trigesimo quarto, trigesimo tertio, trigesimo secundo, trigesimo primo, trigesimo, decimo quinto, quarto, trigesimo octauo. Ad terminum septuagesimæ, a septimo idus Ianuarii numeratur: ad terminum quadragesimæ a quinto calendarum Februarii, numeratur: ad terminum Paschæ, a quinto idus Martis, numeratur: ad terminum Rogationum, a decimo septimo calendarum Maii, numeratur: ad terminum Pentecostes, a tertio calendarum Maii, numeratur.

PRIMI TOMI
FINIS.